Bundel van de Raadsplein besluitvormend van 24 augustus 2015

Agenda documenten

Korte terugblik Besluitvormingsronde 24 augustus 2015

1 Mededelingen

2015-08-24 Getekende presentielijst raad

2 Vaststelling agenda

3 Bekrachtiging geheimhouding

4 Mondelinge vragen te stellen door raadsleden

4-1 MV SP - Deadline herbeoordeling PGB

4-2 MV CDA - stand van zaken 1000 jongerenplan

4-3 MV D66- Wateroverlast na stortbuien Stadshagen

4-4 MV D66- Kunstwerk locatie Weezenlanden

5 Ingekomen stukken

2015-08-24 Lijst ingekomen stukken

5-1 Agenderingsverzoek SP- voorjaarsnota 2015 Veiligheidsregio IJsselland

5-2 agenderingsverzoek PvdA - Voortgang varianten spoortracé Zwolle-Herfte

5-3 Agenderingsverzoek D66- uitbreiding schoolmaatschappelijk werk

5-4 Algemeen agenderingsverzoek - Rondetafelgesprek Vrije Horecasluitingstijden

2015-08-24 Raadsbesluit lijst ingekomen stukken

5.A Informatienota's voor de raad / ter kennisname

5.A.1Asbest in locatie De Stadkamer aan Zeven Alleetjes

Informatienota Asbest in locatie De Stadkamer aan Zeven Alleetjes

5.A.2Jaarverslag 2014 Wet kinderopvang

Informatienota Jaarverslag 2014 Wet kinderopvang

Jaarverslag 2014 Wet kinderopvang

Toelichting Jaarverslag 2014 Wet kinderopvang

5.A.3Motie vrijwillige schulddienstverlening

Informatieronde Motie vrijwillige schulddienstverlening

5.A.4Ontwikkelstrategie gebiedsontwikkeling Spoorzone Zwolle

Informatienota Ontwikkelstrategie gebiedsontwikkeling Spoorzone Zwolle

Ontwikkelstrategie Spoorzone Gebiedsontwikkeling

5.A.5Motie vreemd aan de orde van de dag: Fundamentele rechten zonder voorwaarden 'Bed bad brood' voor iedereen

Informatienota Motie vreemd aan de orde van de dag, Fundamentele rechten zonder voorwaarden 'Bed bad brood' voor iedereen

20150618 ledenbrief vervolg bed bad brood regeling

15-3 MVADOVDD GL- Bed Bad Brood voor iedereen

5.A.6Fietsparkeren Pletterstraat

Informatienota Fietsparkeren Pletterstraat

Ontwerp fietsparkeren Pletterstraat

5.A.7Huishoudelijke ondersteuning

Informatienota Huishoudelijke ondersteuning

Motie “onrust wegnemen en voorkomen”

5.A.8Uitbreiding schoolmaatschappelijk werk (21.15 - 22.30 uur)

Informatienota Uitbreiding schoolmaatschappelijk werk

5.A.9Wijthmenerplas

Informatienota Beheerplan Lakeside Wijthmenerplas

Bijlage 1 beheerplan Lakeside

Bijlage 2 Reacties op beheerplan

Bijlage 3 Verslag informatieavond

5.A.1Evaluatie Vrij Werkeren

Informatienota Evaluatie Vrij Werkeren Stadshagen

Verslag evaluatie proces Vrij Werkeren

Verslag evaluatie kwaliteit Vrij Werkeren

5.A.1Voorjaarsnota 2015 veiligheidsregio IJsselland (21.30 – 22. 30 uur)

Informatienota voorjaarnota 2015 veiligheidsregio IJsselland

Aanbiedingsbrief

Voorjaarsnota 2015 veiligheidsregio IJsselland

5.A.1Advies BO Spoor Noord-Nederland over Zwolle Herfte en RGS

Informatienota voortgang spoortrace Zwolle Herfte

Zwolle Spoort, aanpassingen traject Zwolle Herfte

5.B1 Diversen / ter kennisgeving aannemen / Lijst ingekomen stukken

1. B. Hoek- Verklaring Longfonds over houtrook en gezondheidsschade

2. Stichting houtrookvrij- Problemen gerelateerd aan het stoken van hout door particulieren

3. Dhr. L. Verhoef- Jaarrekening 2014 Zwolle misleidend

4.Dhr. De Vries- Conceptplan rond Veemarkt 23 “ Hotel Wijnberg “ in Zwolle

5. Provincie Fryslan- De sluis Kornwerderzand en actuele stand van zaken TEN-T subsidie

6. GGD IJsselland- procedure aanpassing gemeenschappelijke regeling

7. Ministerie van Binnenlandse Zaken- handreiking Treasury 2015

8. Wsw clientenraad- reactie en advies mbt mensen met een sw indicatie

9. Raadslid.Nu- rol en positie van de gemeenteraad

10. B. Hoek- Waarschuwing voor kattenverjagers marteling voor mens en dier

11. B. Hoek- Kamervragen België kattenverjager met ultrasoon geluid hoge pieptonen

12. B. Hoek- Informatie voor geluidsdeskundigen over ultrasoon geluid

13. Vereniging Vrienden van de Stadskern- Herinrichting Nijkerkenbolwerk

14. Veiligheidsregio IJsselland- Terugkoppeling zienswijzen programmabegroting Veiligheidsregio IJsselland

5.B2 Diversen / ter afdoening in handen stellen van het College

1. B.R.H. Koot- Ernstige geluidshinder tijdens het Halve Marathon evenement op 13 juni 2015

5.B3 Diversen / ter advies in handen stellen van het College

1. Jeugdzorg regio IJsselland- aanbieden begroting gemeenschappelijke regeling voor zienswijze

5.C Beantwoording artikel 45 vragen / ter kennisgeving aannemen

5.C.1Beantwoording artikel 45-vragen GroenLinks en brandbrief Swollwacht betreffende de waterskibaan Wijthmenrplas

Informatienota Artikel 45-vragen en brandbrief betreffende de waterskibaan Wijthmenrplas

Art 45 vragen GroenLinks - Waterskibaan Wijthmenerplas

Brandbrief Swollwacht

5.C.2Beantwoording vragen OV-chipkaartpoortjes Zwolle

Informatienota Beantwoording vragen OV-chipkaartpoortjes Zwolle

Bijlage 1 Q&A Situatieschets Station Zwolle

Bijlage 2 Q&A Resultaten passantenonderzoek Zwolle feb 2014

Bijlage 3 Q&A Memo Zwolle over poortjes op perron 18 aug 2014

150623 Q&A NS poortjes en passage Zwolle

5.C.3Beantwoording artikel 45 vragen CDA over de monumentale elementen in de bibliotheek aan de Diezerstraat

Informatienota vragen van het CDA over de monumentale elementen in de bibliotheek aan de Diezerstraat

6 A-onderwerpen

7 Agenda Duurzaamheid Zwolle

Beslisnota Agenda Duurzaamheid Zwolle

Rapport Agenda Duurzaamheid

Raadsbesluit Agenda Duurzaamheid

Korte terugblik debatronde 23-06-2015 - Agenda Duurzaamheid Zwolle

2015-08-24 Raadsbesluit Agenda duurzaamheid Zwolle

2015-08-24 AM7-1 Hoge ambitie op het gebied van duurzaamheid

2015-08-24 AM7-2 Echt MKB- vriendelijkheid

2015-08-24 M7-3 Doelgericht duurzaam

2015-08-24 M7-4 Maatregelen hittestress

8 Afkoop loonsuppletie voormalig medewerkers Hanzebad

Beslisnota Afkoop loonsuppletie voormalig medewerkers Hanzebad

2015-08-24 Raadsbesluit Afkoop loonsuppletie voormalig medewerkers Hanzebad

9 (Her-)benoeming leden Welstands-en monumentencie Het Oversticht

Beslisnota raad (her-)benoeming leden welstandscommissie

Nadere invulling gegeven aan het volgende artikel van het reglement van orde

2015-08-24 Raadsbesluit Her benoeming leden Welstands- en monumentencie Het Oversticht

10 Ontwerpverklaring van geen bedenkingen inzake uitbreiding supermarkt Van der Capellenstraat 45

Beslisnota Ruimtelijke onderbouwing projectomgevingsvergunning Van der Capellenstraat 45

Ruimtelijke onderbouwing Van der Capellenstraat 45

2015-08-24 Raadsbesluit Ontwerpverklaring van geen bedenkingen uitbreiding supermarkt Van der Capellenstraat 45

11 Ontgraven en toepassen van grond

Beslisnota Ontgraven en toepassen grond

1. Nota bodembeheer Regio IJsselland, 6 februari 2013

2. Nota bodembeheer Regio IJsselland, 6 februari 2013, Kaartlagen

3. Bodemkwaliteitskaart gemeente Zwolle, periode 2015-2019, Tauw bv, 23 juni 2015

2015-08-24 Raadsbesluit Ontgraven en toepassen van grond

12 Hoofdlijnennotitie Inkoop Jeugd 2014 en voorstel verevening Jeugd regio

Beslisnota Hoofdlijnennotitie Inkoop en verevening

Hoofdlijnennotitie Inkoop Jeugd 2014

Voorstel verevening

2015-08-24 Raadsbesluit Hoofdlijnennotitie inkoop jeugd 2014 en voorstel verevening jeugd regio

13 Bedrijven Investerings Zone (BIZ) Dieze Centrum

Beslisnota Bedrijven Investerings Zone BIZ Dieze Centrum

Bijlage 1 verordening

Bijlage 2 samenwerkingsovereenkomst

Bijlage 3 beleidsagenda stichting Dieze-centrum

Bijlage 3a begroting 2015

Bijlage 4 afbakening gebied

2015-08-24 Raadsbesluit Bedrijven Investerings Zone (BIZ) Dieze Centrum

14 Huisvestingvoorzieningen Voortgezet Onderwijs

Beslisnota Huisvestingvoorzieningen Voortgezet Onderwijs

Bijlage 1 Specificatie lastenberekening

Bijlage 2 IHP Landstede voor het Voortgezet Onderwijs Zwolle

Raadsbesluit krediet Huisvestingsvoorzieningen VO

2015-08-24 M14-1 Maak scholen energieneutraal en zorg voor goed binnenklimaat

2015-08-24 Raadsbesluit Huisvestingsvoorzieningen Voortgezet Onderwijs

15 HOV Doorstroomassen; definitief ontwerp Willemskade

Beslisnota HOV doorstroomassen definitief ontwerp en uitvoering Willemskade

Bijlage 1 Definitief ontwerp Willemskade

Bijlage 2 Tekening optimalisaties t.o.v. huidige situatie

Bijlage 3 Tekening optimalisaties t.o.v. voorlopig ontwerp

Bijlage 4 Beschrijving optimalisaties t.o.v. voorlopig ontwerp

2015-08-24 Raadsbesluit HOV Doorstroomassen definitief ontwerp Willemskade

16 Vaststelling Programma van eisen aanbesteding accountantsdiensten

Beslisnota Vaststellen programma van eisen aanbesteding accountantsdiensten

Programma van eisen Accountantsdiensten Zwolle

Raadsbesluit PVE aanbesteding accountant

16-1 M PvdA- rol accountant

17 Moties Vreemd aan de orde van de dag

18 Sluiting

korte terugblik

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Vergadering d.d.	24 augustus 2015
Locatie	Raadzaal
Aanvang	19.30
Eindtijd	20.00
Voorzitter	Dhr. H. Wijnen
Griffier/secretaris	Drs. A.B.M. ten Have
Aanwezige leden	Yildirim, C., Meijerink, E.G., Slijkhuis, J.A., Wolthof, P.A.L., Ben Ali Ahlaq, Y., Mussche, F., Vegte - Poot, A. van der , Wijnen, J.C.G., Kooij, G.A. van der, Campen, A.A.H. van, Compagner, J. , Veen, M.G. van der , Rots, D.G. , Willigen, M.W.J. van , Mulder, R. , Looijenga, J., Bos, J.A., Boer, J.W. de, Paauw, S.N.C., Bruggen, K.T. van, Schippers, H., Oldengarm, H.S., Dam, O.J. van, Futselaar, F.W., Geerling, B.J., Rijke, P.A.C.J.M.J., Harten, M.A.R. van, Dogger, W., Sluijer, B. , Cetin, O., Michies, B.F.M., Willegers, J., Baal, K. van
Afwezige leden	Vilsteren, H.T.M. van , Elshof-Rook, G.J., Vries, J. de , Drost, S.N., Moshaver, B., Jurgens, B.

1. Mededelingen
   - De burgemeester en de leden De Vries, Van Vilsteren, Drost, Elshof en Moshaver zijn verhinderd.
   - De heer Wijnen vervangt de burgemeester als voorzitter.
   - De voorzitter meldt dat mevrouw Jurgens i.v.m. ziekte tot eind oktober afwezig zal zijn.
2. Vaststelling agenda
   Met de voorgestelde agenda wordt ingestemd.
3. Bekrachtiging geheimhouding
   Er zijn geen stukken aangereikt voor bekrachtiging geheimhouding.
4. Mondelinge vragen te stellen door raadsleden
   - Vragen van de SP over de deadline 1 oktober 2015 herbeoordeling PGB.
   Wethouder Vedelaar meldt dat de brief met de deadline van de staatssecretaris inmiddels is besproken in VNG-verband en G32-verband. Volgende week vindt een gesprek met de staatssecretaris plaats.
   Momenteel wordt onderzocht wat er voor 1 oktober nog kan gebeuren. Er zijn nu 600 herbeoordelingen afgerond, er moeten er nog 500 plaatsvinden. Wat er ook wordt afgesproken, de wethouder benadrukt dat elke budgethouder op zorgvuldigheid bij de herbeoordeling kan rekenen.
   In het gesprek volgende week met de staatssecretaris zal worden benadrukt dat zonder extra geld en menskracht de deadline niet haalbaar is.

   - Vragen van het CDA over het 1000-jongerenplan.
   Wethouder Vedelaar antwoordt dat het niet zo is dat er niets gebeurt. Er vindt wel degelijk

dagelijks begeleiding van jongeren plaats. Het 1000-jongerenplan is een aanvulling en daar hapert het inderdaad. Er zijn enkele strubbelingen en dat heeft geleid tot gesprekken met alle betrokkenen. Vanaf nu zit de voortgang er hopelijk weer in. De regie is nu in handen van de sociale wijkteams, die samen zullen gaan optrekken met instellingen, zoals bijvoorbeeld Trias. Er wordt begonnen met het verzorgen van trainingen voor de sociale wijkteams, vanwege de borging, waarna in september met de begeleiding wordt gestart. Voor het einde van het jaar zal met alle 31 trajecten zijn gestart. De raad wordt over de resultaten geïnformeerd. De wethouder zal nog contact opnemen met de regio Twente om te kijken of we kunnen leren van hun aanpak.

- Vragen van D66 over de wateroverlast in Stadshagen.
Wethouder Van As meldt bekend te zijn met de problematiek en dat is nagegaan om welke gebieden het gaat in Stadshagen. Er heeft overleg plaatsgevonden met de betrokken corporatie. De gemeente is niet verantwoordelijk maar kan, zeker in communicatief opzicht, wel het e.e.a. betekenen. De actie Steenbreek kan hierbij zeker een rol spelen. Het steeds meer verstenen van tuinen, waardoor geen berging van hemelwater kan plaatsvinden, is een belangrijke oorzaak van de problematiek. Daarnaast speelt de lagere ligging van achterpaden een rol.
Wellicht kan de aanpak destijds in Stadshagen I, nog oplossingen bieden, waarbij de wethouder opmerkt dat er nu wel nieuwe regelgeving is, namelijk dat hemelwater niet meer in het riool mag worden opgevangen.

- Vragen van D66 over het kunstwerk locatie Wezenlanden.
Wethouder Vedelaar antwoordt op deze vragen dat de interne sloop van het oude ziekenhuis inmiddels in gang is gezet en dat de externe sloop binnenkort begint. Met de projectontwikkelaar Novoform is inmiddels gesproken over de achtergebleven kunstwerken, waaronder het kunstwerk De Barmhartige Samaritaan, waar D66 aandacht voor vraagt.
Met Novoform is afgesproken dat eerst de kunstenaar gevraagd wordt of hij het kunstwerk terug wil en zo niet dan is inmiddels gebleken dat er enkele externe partijen het kunstwerk graag een plek willen geven. Hierbij zijn partijen, in wiens gebouw het kunstwerk een prima plek kan krijgen.
Er moet nog wel blijken of het kunstwerk in goede staat kan worden losgemaakt van het huidige gebouw.

5. <u>Ingekomen stukken</u>
- Verzoek van de fractie van de SP om de informatienota Voorjaarsnota 2015 Veiligheidsregio IJsselland te agenderen voor een debatronde.
Het verzoek wordt door een meerderheid van de raad gehonoreerd.
- Verzoek van de fractie van de PvdA en de ChristenUnie om de informatienota over het spoortracé Herfte te agenderen voor een debatronde.
Het verzoek wordt door de raad ingewilligd, met dien verstande dat agendering plaatsvindt nadat de informatiebijeenkomsten hebben plaatsgevonden.
- Verzoek van de fractie van D66 om de informatienota over het schoolmaatschappelijk werk te agenderen voor een debatronde.
De raad besluit om deze informatienota niet meteen voor een debatronde te agenderen maar eerst voor een informatieronde.
- Verzoek van de VVD, D66, SP, GroenLinks, Swollwacht, Fractie Jurgens en PvdA om via een algemeen agenderingsverzoek in een informatieronde een rondetafelgesprek te organiseren over vrije horecasluitingstijden.
De meerderheid van de raad stemt met dit verzoek in.

Voor het overige wordt de lijst ingekomen stukken, inclusief de voorgestelde wijze van afdoening, vastgesteld.

6. A-onderwerpen

7. Agenda Duurzaamheid Zwolle
   - Amendement 7-1 van GroenLinks, Swollwacht en D66 m.b.t. Zwolle klimaatneutraal.
   Tegen dit amendement stemt de fractie van de VVD, de overige fracties stemmen voor.
   Het amendement is aangenomen.
   - Amendement 7-2 van de VVD over echte MKB-vriendelijkheid.
   Voor dit amendement stemt de fractie van de VVD, de overige fracties stemmen tegen.
   Het amendement is verworpen.
   - Motie 7-3 van D66, Swollwacht en GroenLinks over doelgericht duurzaam.
   De fracties van SP en CDA stemmen tegen deze motie, de overige fracties stemmen voor.
   De motie is aangenomen.
   - Motie 7-4 van de PvdA en GroenLinks over hittestress.
   Deze motie wordt met algemene stemmen aangenomen.
   Het voorstel wordt vervolgens ook met algemene stemmen aangenomen.

8. Afkoop loonsuppletie voormalig medewerkers Hanzebad
   Met algemene stemmen aangenomen.

9. (Her-)benoeming leden Welstands-en monumentencie Het Oversticht
   Met algemene stemmen aangenomen.

10. Ontwerpverklaring van geen bedenkingen inzake uitbreiding supermarkt Van der Capellenstraat 45
    Met algemene stemmen aangenomen.

11. Ontgraven en toepassen van grond
    Met algemene stemmen aangenomen.

12. Hoofdlijnennotitie Inkoop Jeugd 2014 en voorstel verevening Jeugd regio
    Met algemene stemmen aangenomen.

13. Bedrijven Investerings Zone (BIZ) Dieze Centrum
    Met algemene stemmen aangenomen.

14. Huisvestingvoorzieningen Voortgezet Onderwijs
    Mevrouw Michies van de PvdA onthoudt zich bij dit onderwerp van stemming.
    - Motie 14-1 van D66, PvdA en GroenLinks m.b.t. maak scholen energieneutraal en zorg voor goed binnenklimaat.
    De motie wordt met algemene stemmen aangenomen.
    Het voorstel wordt ook met algemene stemmen aangenomen.

15. HOV Doorstroomassen; definitief ontwerp Willemskade
    Met algemene stemmen aangenomen.

16. Vaststelling Programma van eisen aanbesteding accountantsdiensten
    Het voorstel en de door de PvdA ingediende motie worden van de agenda afgevoerd. Op 7 september wordt dit voorstel opnieuw geagendeerd, inclusief een advies van het Afstemmingscomité.

17. Moties Vreemd aan de orde van de dag
    Er zijn geen moties vreemd aan de orde van de dag ingediend.

18. Sluiting
    De voorzitter sluit de vergadering om 21.00 uur.

PRESENTIELIJST van de Raad **Vergadering d.d. 24 augustus 2015**

	Naam	Handtekening		Naam	Handtekening
1	Baal, dhr. K.F. van		24	Oldengarm, dhr. H.S.	
2	Ben Ali Ahlaq, dhr. Y.		25	Paauw, mw. S.N.C.	
3	Boer, dhr. J.W. de		26	Rijke, dhr. P.	
4	Bos, dhr. J.A.		27	Rots, mw. D.G.	
5	Bruggen, mw. K.T. van		28	Schippers, dhr. H.	
6	Campen, dhr. A.A.H. van		29	Slijkhuis, dhr. J.A.	
7	Cetin, dhr. O.		30	Sluijer, dhr. A	
8	Compagner, mw. J.		31	Veen, dhr. M.G. van der	
9	Dam, dhr. O.J. van		32	Vegte-Poot, mw. A. van der	
10	Dogger, dhr. W.		33	Vilsteren, dhr. H.T.M. van	Afwezig
11	Drost, mw. S.N.	Afwezig	34	Vries, dhr. J. de	Afwezig
12	Elshof-Rook, mw. G.J	Afwezig	35	Wijnen, dhr. J.C.G.	
13	Futselaar, dhr. F.W		36	Willegers, dhr. J.J.A.	
14	Geerling, dhr. B.J.		37	Willigen, dhr. M.W.J. van	
15	Harten, dhr. M.A.R. van		38	Wolthof, mw. P.A.L.	
16	Jurgens, mw. B.	Afwezig	39	Yildirim, dhr. C.	Afwezig
17	Kooij, dhr. G.A. van der				
18	Looijenga, dhr. J.			**Wethouders**	
19	Meijerink, mw. E.G.		1.	Anker, dhr. E.W.	
20	Michies-de Roos, mw. B.F.M.		2.	As, dhr. F.M. van	
21	Moshaver, dhr. B.	Afwezig	3.	Brink, dhr. J.E.	
22	Mulder, dhr. R.		4.	Heer, dhr. R.E. de	
23	Mussche, dhr. F.		5.	Vedelaar, mw. N.	

Aan: College van B&W Zwolle
Van: Fractie SP, Sandra Drost
Betreft: Deadline 1 oktober 2015 herbeoordeling PGB
Datum: 18 augustus 2015

Geacht college,

In de samenleving en de politiek is onrust ontstaan over de deadline van 1 oktober 2015 die staatssecretaris Van Rijn heeft gesteld bij de herbeoordeling van de Persoonsgebonden Budgetten.

Rondom de PGB's en niet in de laatste plaats de rol daarbij van de Sociale Verzekeringsbank, zijn al ruim een jaar veel problemen. Niet zelden met grote gevolgen voor de budgethouders, hulpbehoevenden en zorgverleners. Deze problemen zijn op dit moment geenszins opgelost.

Desondanks werden de verantwoordelijke wethouders onlangs tot spoed gemaand bij de herbeoordeling van de PGB's en werd er een deadline gesteld van 1 oktober 2015. Een datum die door diverse betrokkenen als niet realistisch wordt beschouwd. Bovenop de reeds bestaande problematiek, wordt de druk nog verder opgevoerd.

Dat brengt ons tot de volgende vragen:

1. Acht de wethouder het haalbaar om alle herbeoordelingen voor 1 oktober 2015 te hebben gedaan?
2. Zo nee, welke acties gaat de wethouder dan nemen?
3. Hoeveel herbeoordelingen zijn reeds gedaan?
4. Hoeveel herbeoordelingen moeten nog gedaan worden?
5. Kan de wethouder garanderen dat ondanks de gestelde deadline alle herbeoordelingen zorgvuldig en in het belang van de budgethouder worden beoordeeld?
6. Kan de wethouder garanderen dat geen enkele Zwolse inwoner nadeel ondervindt wanneer de herbeoordeling niet voor 1 oktober 2015 is gehaald?
7. Is de wethouder bereid de staatssecretaris op andere gedachten te brengen indien de datum niet haalbaar is?
8. Is de wethouder bereid om de staatssecretaris extra geld en menskracht te vragen om deze deadline te kunnen behalen?

Met vriendelijke groet,

Namens de SP fractie,
Sandra Drost

Mondelinge vraag CDA 24 augustus 2015 Stand van zaken 1000 jongerenplan

Op de agenda van Provinciale Staten van Overijssel van a.s. woensdag staat onder meer op verzoek van de Statenfracties van CDA en CU, een ingekomen brief over het 1000 jongerenplan. Door dit plan, een initiatief van de provincie Overijssel, worden 1000 jongeren in Overijssel begeleid bij het vinden van een baan, opleiding en stabiele woon- en leefsituatie. Over Zwolle en de regionale aanpak in onze regio IJsselland, wordt in genoemde brief niet gesproken. Dat, terwijl een regionale aanpak waarin nauw wordt samengewerkt met het MKB en de ROC´s, van essentieel belang is.

Zwolle zou hierin als centrumgemeente het voortouw moeten nemen. Het creëren van werkgelegenheid voor kwetsbare doelgroepen gaat immers over wijk-, stads- en gemeentegrenzen heen. Dat vraagt een krachtige bestuurlijke inspanning om het te laten slagen.

Daarnaast bereikte de CDA-fractie deze zomer het signaal dat een van de Zwolse partners die het 1000 jongerenplan in onze stad mede zou uitvoeren, voornemens is geweest de samenwerking met de gemeente te beëindigen omdat er nog steeds geen enkel resultaat zou worden geboekt voor de doelgroep vanwege traag lopende gemeentelijke processen.

Omdat de CDA-fractie zich zorgen maakt, hebben we (wederom) een aantal vragen aan het college over het 1000 jongerenplan:

- is het juist dat er in Zwolle en omgeving, in tegenstelling tot in de Regio Twente, tot op heden nog steeds geen enkele jongere aan het werk is geholpen?
- zo ja, hoe verklaart de wethouder dat?
- en wat is de wethouder voornemens hieraan te gaan doen?

D66

Mondelinge **Vragen over wateroverlast na stortbuien**

Op 18 augustus jl stond in De Stentor een artikel over wateroverlast aan de Bronstraat in Stadshagen. Drie weken daarvoor (eind juli) zorgde een zomerstorm voor wateroverlast. Fellere buien met veel neerslag is één van de merkbare verschijnselen van de klimaatverandering. Een verandering waar we mee moeten leren omgaan.
Dat kan door simpele aanpassingen op de plek zelf, een grote oorzaak is namelijk de betegeling van veel tuinen en binnenplaatsen. Of zoals de woordvoerder van Openbaar Belang het zegt: "De wijk is destijds zo ingericht, dat regenwater niet naar een riool loopt, maar via het infiltratiesysteem de bodem in moet zakken. Veel tuinen hebben echter geen gras meer tegenwoordig, maar een tegeltapijt. Daardoor kan het water moeilijk weg."
Minder betegeling zorgt dus voor een betere beheersbaarheid van grote hoeveelheden regenwater.

Vanzelfsprekend is D66 geen voorstander van een gemeente die inwoners oplegt hoe zij hun tuin inrichten. D66 is wél een voorstander van het zoeken naar werkende initiatieven die mensen helpen en inspireren hun tuin te vergroenen.

Operatie Steenbreek is een stichting waarin gemeenten kennis en bestpractices delen voor het verbeteren van het klimaat in de steden. Samen met onderwijs, bedrijfsleven en verenigingen wordt gezocht naar manieren om inwoners te inspireren en te helpen hun tuin te vergroenen.
Behalve ter bestrijding van wateroverlast, is vergroening ook een goed middel tegen hittestress, verbetert het de luchtkwaliteit, is het goed voor de biodiversiteit en zorgt het voor een prettige leefomgeving.

Dit brengt ons tot de volgende vragen:

- Is het college bekend met de oorzaken van de wateroverlast?
- Wordt op dit moment onderzocht hoe het probleem kan worden opgelost?

- Kunnen inwoners volgens u zelf een bijdrage te leveren aan de oplossing van dit probleem?
- Is het college bekend met “Operatie Steenbreek”?
- Is het college bereid gebruik te maken van de kennis en ervaring die met Operatie Steenbreek is opgedaan, ook m.b.t. het betrekken van inwoners?

Met vriendelijke groet,

Fractie D66

Oswald van Dam

Mondelinge vragen

Zwolle, 24 augustus 2015

Onderwerp: Kunstwerk locatie Weezenlanden

In 2014 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarin de wens werd uitgesproken dit kunstwerk een plek te geven in het nieuwe plan voor woningen op locatie Weezenlanden:

(Foto Harry ten Klooster)

Wij vinden dat belangrijk omdat het een historische verwijzing is naar het verleden, het is een wederopbouwkunstwerk met zeggingskracht voor de stad.

Via Twitter werden wij er door Erfgoedvereniging Heemschut op gewezen dat het gebouw met het kunstwerk overgedragen is aan een sloper en misschien gesloopt gaat worden.

Onze vraag is dan ook:

1. Klopt dit bericht, gaat het gesloopt worden?
2. Welke inzet heeft de gemeente gedaan om het te behouden?
3. Ziet u mogelijkheden om het alsnog te behouden?

Vriendelijk dank,

Sonja Paauw

D66

Bestuursorgaan : Besluitvormingsronde Raadsplein
Onderwerp : Lijst ingekomen stukken
Raadsplein : 24-08-2015

Aan de raad,
Wij delen u mede, dat de volgende stukken zijn binnengekomen:

Nr.	Kenmerk	Onderwerp en voorgestelde behandeling	B&W datum
	A	**Informatienota's voor de raad / ter kennisname**	
1.	GR.15-075	Asbest in locatie De Stadkamer aan Zeven Alleetjes	23-06-2015
2.	GR.15-076	Jaarverslag 2014 Wet kinderopvang	23-06-2015
3.	GR.15-078	Motie vrijwillige schulddienstverlening	23-06-2015
4.	GR.15-079	Ontwikkelstrategie gebiedsontwikkeling Spoorzone Zwolle	23-06-2015
5.	GR.15-080	Motie vreemd aan de orde van de dag, Fundamentele rechten zonder voorwaarden 'Bed bad brood' voor iedereen	23-06-2015
6.	GR.15-081	Fietsparkeren Pletterstraat	30-06-2015
7.	GR.15-082	Huishoudelijke ondersteuning	30-06-2015
8.	GR.15-083	Uitbreiding schoolmaatschappelijk werk	30-06-2015
9.	GR.15-084	Beheerplan Lakeside Wijthmenerplas	07-07-2015
10.	GR.15-085	Evaluatie Vrij Werkeren Stadshagen	07-07-2015
11.	GR.15-086	Voorjaarnota 2015 veiligheidsregio IJsselland	07-07-2015
12.	GR.15-087	Voortgang varianten spoortrace Zwolle Herfte	07-07-2015

Nr.	Onderwerp + voorgestelde behandeling	Datum
B1	**Diversen / ter kennisgeving aannemen**	
1.	B. Hoek- Verklaring Longfonds (voorheen Astma Fonds) over houtrook en gezondheidsschade	20-06-2015
2.	Stichting houtrookvrij- Problemen gerelateerd aan het stoken van hout door particulieren	22-06-2015
3.	Dhr. L. Verhoef- Jaarrekening 2014 Zwolle misleidend	22-06-2015
4.	Dhr. De Vries- Conceptplan rond Veemarkt 23 " Hotel Wijnberg " in Zwolle	
5.	Provincie Fryslan- De sluis Kornwerderzand en actuele stand van zaken TEN-T subsidie	24-06-2015
6.	GGD IJsselland- procedure aanpassing gemeenschappelijke regeling	25-06-2015
7.	Ministerie van Binnenlandse Zaken- handreiking Treasury 2015	02-07-2015
8.	Wsw cliëntenraad- reactie en advies mbt mensen met een sw indicatie	06-07-2015
9.	Raadslid.Nu- rol en positie van de gemeenteraad	14-07-2015
10.	B. Hoek- Waarschuwing voor kattenverjagers: marteling voor mens en dier	20-07-2015
11.	B. Hoek- Kamervragen België kattenverjager met ultrasoon geluid hoge pieptonen	29-07-2015
12.	B. Hoek- Informatie voor geluidsdeskundigen over ultrasoon geluid	06-08-2015
13.	Vereniging Vrienden van de Stadskern- herinrichting Nijkerkenbolwerk	28-07-2015
14.	Veiligheidsregio IJsselland- Terugkoppeling zienswijzen programmabegroting Veiligheidsregio IJsselland	20-07-2015
B2	**Diversen / ter afdoening in handen stellen van het college**	
1.	B.R.H. Koot- Ernstige geluidshinder tijdens het Halve Marathon evenement op 13 juni 2015	20-06-2015
B3	**Diversen / ter advies in handen stellen van het college**	

Bestuursorgaan : Besluitvormingsronde Raadsplein
Onderwerp : Lijst ingekomen stukken
Raadsplein : 24-08-2015

1.	Jeugdzorg regio IJsselland- aanbieden begroting gemeenschappelijke regeling voor zienswijze	06-07-2015

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24-08-2015

de voorzitter, H.J. Meijer

de griffier, A.B.M. ten Have

Nr.	Onderwerp	B&W datum
C	**Beantwoording artikel 45 vragen / ter kennisgeving aannemen**	
1.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie GroenLinks - Waterskibaan Wijthmenrplas	23-06-2015
2.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie D66 - OV-chipkaartpoortjes Zwolle	23-06-2015
3.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie CDA - De monumentale elementen in de bibliotheek aan de Diezerstraat	23-06-2015

voorstellen

Zwolle

Agenderingsverzoek

In te vullen door de indiener van het agenderingsverzoek:

Naam indienende fractie:	SP
Naam woordvoerder / contactpersoon	Frank Futselaar
Verzoek om agendering van de Informatienota:	Informatienota voorjaarnota 2015 veiligheidsregio IJsselland
Verzoek om agendering in de:	☐Informatieronde ☒Meningsvormende ronde

Voor de informatieronde moeten de volgende betrokkenen worden uitgenodigd:

I

Voor de meningsvormende ronde moet de debatvraag zijn:

Moet de gemeente Zwolle een zienswijze inbrengen over het voorstel om het weerstandsvermogen van de veiligheidsregio substantieel te verhogen?

Aanleiding tot agenderen:

In de informatienota wordt voorgesteld om van het voorziene overschot van € 1.3 miljoen op de begroting 2015 € 760.500 toe te voegen aan het weerstandsvermogen van de veiligheidsregio. Het huidige weerstandvermogen ligt volgens de jaarrekening 2014 op € 335.339, wat beneden de bestuurlijk afgesproken minimumgrens van € 400.000 (1% begroting) ligt. Aanvullen ligt dus voor de hand. In dit voorstel wordt het weerstandsvermogen echter aangevuld tot boven het maximum van 2.5%. De vraag is of het in bezuinigingstijd niet verstandiger is uit te gaan van een beperkter weerstandsvermogen voor de veiligheidsregio en een groter aandeel vanhet overschot te laten terugvloeien naar de gemeenten. Hierover zou Zwolle een zienswijze kunnen indienen.

Beoogd effect van agenderen:

Een geringere stijging van het

Datum 11 mei 2010

weerstandsvermogen van de veiligheidsregio en daarmee een hogere uitkering aan de deelnemende gemeenten.

In te vullen door de raadsgriffie:

Opmerkingen:

In te vullen door de griffier:

Agenderingsverzoek gehonoreerd door de raad: ☐Ja, d.d.
☐Nee

voorstellen

Zwolle

Agenderingsverzoek Informatienota

Indienende fractie:	Partij van de Arbeid en ChristenUnie
Naam woordvoerder:	Jan Slijkhuis en Gerdien Rots
Verzoek om agendering van de Informatienota:	Voortgang varianten spoortracé Zwolle-Herfte
Deze Informatienota staat op de lijst van ingekomen stukken d.d.:	24 augustus 2015
Verzoek om agendering in de:	☐Informatieronde ☒Debatronde
Aanleiding tot agenderen:	**De toonzetting en inhoud van de nota laten zien dat het proces van onderhandeling en besluitvorming rondom de variantenkeuze spoortracé Zwolle-Herfte complex is, waarbij de gemeente slechts één van de partijen zonder beslissingsbevogdheid is**
Beoogd effect van agenderen:	**De ingrijpende effecten van de verschillende varianten voor het Zwolse (stedelijke) landschap benadrukken en zo nodig een voorkeursvariant vanuit het Zwolse perspectief te bepleiten en daarmee het college richting te geven in de benadering van deze kwestie.**
Voor de Informatieronde moeten de volgende betrokkenen worden uitgenodigd:	
Voor de Debatronde moet de debatvraag zijn:	**Welke Zwolse belangen en beslissingscriteria willen de raadsfracties meegeven aan het college om in te brengen bij de variantenkeuze spoortracé Zwolle-Herfte?**

Datum 11 mei 2010

Agenderingsverzoek Informatienota

Indienende fractie:	D66
Naam woordvoerder:	Henk Schippers
Verzoek om agendering van de Informatienota:	Uitbreiding Schoolmaatschappelijk werk
Deze Informatienota staat op de lijst van ingekomen stukken d.d.:	24 augustus 2015
Verzoek om agendering in de:	Debatronde

Aanleiding tot agenderen:	**Bij de opzet van de decentralisaties is ingezet op een regierol voor de sociale wijkteams. In deze nota wordt voorgesteld om deze regie door het overdragen van het budget voor een belangrijk deel bij de scholen neer te leggen. De beoogde opzet geeft hiermee een nieuwe richting aan de (regie) rol van de sociale wijkteams. Bij de invulling van de functies worden vooralsnog deskundigen van buitenaf uitgesloten.**
Beoogd effect van agenderen:	**De raad actief betrekken bij de keuze hoe schoolmaatschappelijk werk in te richten.**
Voor de Informatieronde moeten de volgende betrokkenen worden uitgenodigd:	nvt
Voor de Debatronde moet de debatvraag zijn:	**Sluit de voorgestelde positionering van het schoolmaatschappelijk werk goed aan bij de gekozen uitgangspunten van de decentralisaties en de rol van de wijkteams hierin? Sluit het intern invullen van de functies wellicht meer geschikte kandidaten op voorhand uit?**

Datum 11 mei 2010

nvt

voorstellen

Zwolle

Algemeen Agendaverzoek

In te vullen door de indiener van het agendaverzoek:

Naam indienende fractie:	VVD, D66, SP, GroenLinks, Swollwacht, Fractie Jurgens, PvdA
Naam woordvoerder / contactpersoon	Thom van Campen
Verzoekt agendering van het onderwerp:	Rondetafelgesprek Vrije Horecasluitingstijden
Verzoekt bespreking in de:	☒Informatieronde ☐Meningsvormende ronde
Voor de informatieronde moeten de volgende betrokkenen worden uitgenodigd: **Politie IJsselland, Koninklijke Horeca Nederland Zwolle (KHN), Bewonersvereniging Binnenstad Zwolle (BBZ), Studenten Overleg Orgaan Zwolle, (SOOZ), diverse PJO's, diverse individuele (para)commerciele horeca-ondernemers**	**Voor de meningsvormende ronde moet de debatvraag zijn:**
Aanleiding tot het agendaverzoek:	**Horeca-ondernemers in Zwolle dragen bij aan een bruisend dag -en nachtleven. In Nijmegen en Groningen zijn de sluitingstijden voor de horeca vrijgegeven. Indieners wensen de mogelijkheid te verkennen om deze beleidsmaatregel ook in Zwolle te implementeren.**
Beoogd effect van Raadspleinbehandeling;	**Met een consultatieronde in de vorm van een rondetafelgesprek te komen tot een geinformeerd beeld van het draagvlak onder ondernemers, bewoners, studenten, politieke jongeren-organisaties voor een beleidsimplementatie van het vrijgeven van de horecasluitingstijden in Zwolle.**

In te vullen door de raadsgriffie:

Datum 11 mei 2010

Opmerkingen:

In te vullen door de griffier:

Agendaverzoek gehonoreerd door de raad: ☐Ja, d.d.
☐Nee

ARCHIEF EXEMPLAAR

CONFORM BESLOTEN

Bestuursorgaan : Besluitvormingsronde Raadsplein
Onderwerp : Lijst ingekomen stukken
Raadsplein : 24-08-2015

Aan de raad,
Wij delen u mede, dat de volgende stukken zijn binnengekomen:

Nr.	Kenmerk	Onderwerp en voorgestelde behandeling	B&W datum
	A	**Informatienota's voor de raad / ter kennisname**	
1.	GR.15-075	Asbest in locatie De Stadkamer aan Zeven Alleetjes	23-06-2015
2.	GR.15-076	Jaarverslag 2014 Wet kinderopvang	23-06-2015
3.	GR.15-078	Motie vrijwillige schulddienstverlening	23-06-2015
4.	GR.15-079	Ontwikkelstrategie gebiedsontwikkeling Spoorzone Zwolle	23-06-2015
5.	GR.15-080	Motie vreemd aan de orde van de dag, Fundamentele rechten zonder voorwaarden 'Bed bad brood' voor iedereen	23-06-2015
6.	GR.15-081	Fietsparkeren Pletterstraat	30-06-2015
7.	GR.15-082	Huishoudelijke ondersteuning	30-06-2015
8.	GR.15-083	Uitbreiding schoolmaatschappelijk werk **(geagendeerd voor een informatieronde)**	30-06-2015
9.	GR.15-084	Beheerplan Lakeside Wijthmenerplas	07-07-2015
10.	GR.15-085	Evaluatie Vrij Werkeren Stadshagen	07-07-2015
11.	GR.15-086	Voorjaarnota 2015 veiligheidsregio IJsselland **(geagendeerd voor een debatronde)**	07-07-2015
12.	GR.15-087	Voortgang varianten spoortrace Zwolle Herfte **(geagendeerd voor een debatronde)**	07-07-2015

Nr.	Onderwerp + voorgestelde behandeling	Datum
B1	**Diversen / ter kennisgeving aannemen**	
1.	B. Hoek- Verklaring Longfonds (voorheen Astma Fonds) over houtrook en gezondheidsschade	20-06-2015
2.	Stichting houtrookvrij- Problemen gerelateerd aan het stoken van hout door particulieren	22-06-2015
3.	Dhr. L. Verhoef- Jaarrekening 2014 Zwolle misleidend	22-06-2015
4.	Dhr. De Vries- Conceptplan rond Veemarkt 23 " Hotel Wijnberg " in Zwolle	
5.	Provincie Fryslan- De sluis Kornwerderzand en actuele stand van zaken TEN-T subsidie	24-06-2015
6.	GGD IJsselland- procedure aanpassing gemeenschappelijke regeling	25-06-2015
7.	Ministerie van Binnenlandse Zaken- handreiking Treasury 2015	02-07-2015
8.	Wsw cliëntenraad- reactie en advies mbt mensen met een sw indicatie	06-07-2015
9.	Raadslid.Nu- rol en positie van de gemeenteraad	14-07-2015
10.	B. Hoek- Waarschuwing voor kattenverjagers: marteling voor mens en dier	20-07-2015
11.	B. Hoek- Kamervragen België kattenverjager met ultrasoon geluid hoge pieptonen	29-07-2015
12.	B. Hoek- Informatie voor geluidsdeskundigen over ultrasoon geluid	06-08-2015
13.	Vereniging Vrienden van de Stadskern- herinrichting Nijkerkenbolwerk	28-07-2015
14.	Veiligheidsregio IJsselland- Terugkoppeling zienswijzen programmabegroting Veiligheidsregio IJsselland	20-07-2015
B2	**Diversen / ter afdoening in handen stellen van het college**	
1.	B.R.H. Koot- Ernstige geluidshinder tijdens het Halve Marathon evenement op 13 juni 2015	20-06-2015

Bestuursorgaan : Besluitvormingsronde Raadsplein
Onderwerp : Lijst ingekomen stukken
Raadsplein : 24-08-2015

B3 Diversen / ter advies in handen stellen van het college

1.	Jeugdzorg regio IJsselland- aanbieden begroting gemeenschappelijke regeling voor zienswijze	06-07-2015

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24-08-2015

de voorzitter, H.J. Meijer

de griffier, A.B.M. ten Have

Nr.	Onderwerp	B&W datum
C	**Beantwoording artikel 45 vragen / ter kennisgeving aannemen**	
1.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie GroenLinks - Waterskibaan Wijthmenrplas	23-06-2015
2.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie D66 - OV-chipkaartpoortjes Zwolle	23-06-2015
3.	Beantwoording artikel 45 vragen fractie CDA - De monumentale elementen in de bibliotheek aan de Diezerstraat	23-06-2015

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Asbest in locatie De Stadkamer aan Zeven Alleetjes
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Ampt - van de Kamp, E (Erlinde) 5168
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWP

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De stand van zaken m.b.t. de in gang gezette onderzoeken naar aanleiding van de aanwezigheid van asbest in De Stadkamer aan de Zeven Alleetjes.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 23 juni 2015

Onderwerp	Asbest in locatie De Stadkamer aan Zeven Alleetjes
Versienummer	V1.3

Portefeuillehouder Jan Brink

Informant Ron Eggink
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OWP
Telefoon 038 498 2007
Email R.Eggink@zwolle.nl

Bijlagen n.v.t.

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De stand van zaken m.b.t. de in gang gezette onderzoeken naar aanleiding van de aanwezigheid van asbest in De Stadkamer aan de Zeven Alleetjes.

Datum 23 juni 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Met de informatienota van 1 juni 2015 is de gemeenteraad geïnformeerd over de aanwezigheid van veel asbesthoudende toepassingen in de van de GGD gekochte bouwdelen aan de Zeven Alleetjes. Aangegeven werd dat nadere onderzoeken nodig zijn om alle gevolgen in beeld te brengen. Toegezegd is de gemeenteraad voor het zomerreces nader te informeren.

Kernboodschap/conseqenties
Er is meer tijd nodig om alle gevolgen van de aangetroffen asbestbronnen in beeld te brengen.
Bij het opstellen van de vorige informatienota over dit onderwerp hebben wij ons gerealiseerd dat de tijd tussen de vorige informatienota en het zomerreces erg kort is.
Niettemin leek en lijkt het ons goed u te informeren over de actuele stand van zaken.
Wij doen dat aan de hand van de 4 onderstaande in gang gezette onderzoeken.

1. Onderzoek naar de gevolgen voor het (ver)bouwplan en het beheer van het gebouw;
   Na het asbestinventarisatieonderzoek type B voor de gebouwdelen A, B en D, gedateerd juni 2015, heeft onderzoeksbureau RPS op ons verzoek een rapportage gemaakt hoe om kan worden gegaan met de verschillende asbestbronnen. Deze rapportage is besproken in een voor dit doel uitgebreid bouwteamoverleg (onderzoeksbureau, aannemer, architect, De Stadkamer, gemeentelijke projectverantwoordelijken en externe adviseurs op het gebied van installaties, kosten en duurzaamheid).
   In deze bespreking is vastgesteld dat een aantal asbestbronnen zondermeer moet worden gesaneerd. Daarnaast zijn er ook asbestbronnen die in combinatie met een op te stellen beheerplan niet hoeven te worden gesaneerd. De opties van volledig saneren en beperkter saneren zullen nader worden afgewogen. Bij de te maken keus zullen de volgende criteria worden betrokken: tijd, geld, beheer van het gebouw, de waarde van het gebouw etc. Gezondheid is geen criterium omdat ook bij de optie van het niet verwijderen van alle asbest op geen enkele wijze een gezondheidsrisico mag ontstaan. Het op te stellen beheerplan, dat nodig is bij de variant waarbij niet alle asbest wordt verwijderd, ziet er op toe dat elk risico voor de gezondheid wordt uitgesloten. Er zal sprake moeten zijn van een substantieel voordeel in tijd en geld als gekozen wordt voor de optie van niet volledig saneren.
   In week 28 is de rapportage beschikbaar waarmee een keus kan worden gemaakt uit de verschillende opties. Deze rapportage is een coproductie van aannemer, onderzoeksbureau en architect.
   Nu al is zeker dat de planning zal uitlopen omdat na de constatering van de asbestconcentraties tijd nodig is om duidelijkheid te krijgen over de saneringsaanpak. Vervolgens komt daarna de met de feitelijke asbestsanering gemoeide tijd er nog eens extra bij.

2. Onderzoek naar de gevolgen in tijd en geld;
   Zie hiervoor de onder 1 uiteen gezette stand van zaken.

Datum 23 juni 2015

3. Onderzoek naar de ten tijde van aankoop beschikbare informatie over asbestverontreiniging
De GGD heeft in het kader van de onderhandelingen over de koop en verkoop van de gebouwdelen rapportages van uitgevoerde asbestinventarisatieonderzoeken en een uitgevoerde asbestsanering aan de gemeente verstrekt.
Twee van de rapportages komen uit 2006 en hebben betrekking op een in 2006 uitgevoerde asbestinventarisatie en een in 2006 uitgevoerde asbestsanering. Uit deze rapportages blijkt niet dat sprake is van veel asbesthoudende toepassingen in de gebouwdelen. Omdat in 2006 ook een asbestsanering in de gebouwdelen heeft plaatsgevonden en de gesaneerde delen met een "rapportage vrijgave na asbestverwijdering" zijn vrijgegeven mocht verwacht worden dat zich in de betreffende delen geen asbesthoudende toepassingen meer zouden bevinden.
Eind 2007 is een uitgebreid asbestinventarisatieonderzoek uitgevoerd in alle gebouwdelen van het gebouwencomplex van de GGD. Dit onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van het aantreffen van asbestverdachte materialen tijdens bouwkundige werkzaamheden. De inventarisatie heeft volgens het opgestelde rapport als doel gehad een overzicht te krijgen van het in alle gebouwdelen aanwezige asbest. Bij het uitgevoerde asbestinventarisatieonderzoek is in de gebouwdelen A en B zijn slechts in geringe mate asbesthoudende toepassingen geconstateerd.

Achteraf moet worden geconstateerd, dat er een groot verschil in uitkomst zit tussen de eerder uitgevoerde onderzoeken type A (zonder destructieve maatregelen) en het in de afgelopen maand mei uitgevoerde onderzoek type B (met destructieve maatregelen). De verklaring is dat met een zgn. destructief onderzoek veel meer asbestbronnen aan het licht komen dan met het minder ingrijpende onderzoek type A. Het lastige is echter dat een zgn. type B onderzoek eigenlijk alleen kan worden uitgevoerd als het pand niet meer in gebruik is en dat moment ligt veelal na het moment waarop de overeenkomst tot aan- en verkoop tot stand komt.

4. Onderzoek naar de mogelijkheden van het verhalen van kosten.
Bij dit onderzoek zijn de volgende elementen van belang:
- De aan de koop en overeen gekomen koopprijs ten grondslag liggende taxatierapporten;
- De door de GGD aan de gemeente verstrekte rapporten van uitgevoerde asbestinventarisatieonderzoeken en een uitgevoerde asbestsanering;
- De koopovereenkomst;
- De leveringsakte.

Wij stellen ons een aanpak voor waarbij een eerste bespreking wordt gevoerd tussen een vertegenwoordiging van het dagelijks bestuur van de GGD en een vertegenwoordiging van ons college. Ter voorkoming van dubbele petten zal wethouder Anker in dit geval niet als voorzitter van het dagelijks bestuur van de GGD optreden maar worden vervangen door een ander bestuurslid van buiten Zwolle.

Communicatie
De inhoud van de informatienota is/wordt gedeeld met:
1. De directie van De Stadkamer
2. Het algemeen bestuur en directie van de GGD
3. De ontwikkelaar en architect van de Zara -vestiging
4. De architect, aannemer en overige gemeentelijke adviseurs van het bouwplan voor De Stadkamer.

Datum 23 juni 2015

Vervolg
Tijdens het bestuurlijk zomerreces wordt doorgewerkt aan de voorbereiding van de direct na het reces te nemen besluitvorming.
Wij gaan ervan uit, dat wij in de eerste collegevergadering na het zomerreces (18 augustus) nadere besluiten kunnen nemen. Vervolgens kunnen wij uw raad weer informeren en wellicht concrete besluitvorming voorleggen als de financiële consequenties daartoe noodzaken.

Zeker is dat het asbest in de gebouwdelen zorgt voor vertraging in de (ver)bouw tot De Stadkamer en meer kost dan begroot.
De preciese gevolgen, ook in relatie tot de vestiging van de Zara in de Diezerstraat, verwachten wij kort na de zomer in de maand september te kunnen presenteren.

Openbaarheid
Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer

mevrouw R.E. Riemersma MCM

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Asbest in locatie De Stadkamer aan Zeven Alleetjes

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-06-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Jaarverslag 2014 Wet kinderopvang
portefeuillehouder	Henk Jan Meijer
informant	Ivens, MJ (Maarten) 2427
eenheid/afdeling	Publiekszaken PULT

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van het jaarverslag 2014 Wet kinderopvang

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Onderwerp	Jaarverslag 2014 Wet kinderopvang
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder drs. H.J. Meijer

Informant MJ Ivens
Eenheid/Afdeling Publiekszaken/PUL
Telefoon 038 498 2427
Email M.Ivens@zwolle.nl
Bijlagen
1. Jaarverslag 2014 Wet kinderopvang
2. Toelichting Jaarverslag 2014 Wet kinderopvang

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Het jaarverslag 2014 Wet kinderopvang.

Toelichting op het voorstel

Inleiding
De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van kinderopvang. De GGD heeft de wettelijke taak om op locatie controles uit te voeren. Jaarlijks moeten wij aan de Inspectie van het Onderwijs de werkzaamheden die met deze taak te maken hebben rapporteren. Dit staat in artikel 12 van de Regeling Wet kinderopvang. Bij deze werkzaamheden moet u denken aan de registratie van kinderdagverblijven, de resultaten van uitgevoerde controles en het optreden bij geconstateerde tekortkomingen.

De gegevens uit het jaarverslag kinderopvang gebruikt de minister voor beleidsontwikkeling en voor de uitoefening van het tweedelijnstoezicht. De rapportage gebeurt met een door de inspectie vastgesteld format. De Inspectie van het Onderwijs gebruikt de informatie om gemeenten onderling te vergelijken en om een landelijk beeld te krijgen. In dat kader is het goed te vermelden dat de inspectie op 3 oktober 2012 heeft geoordeeld dat de gemeente Zwolle haar wettelijke taken op het gebied van de Wet kinderopvang op adequate wijze uitvoert en heeft dit bevestigd in een brief van 11 december 2014. Zowel in de jaarrekening 2014 als met het handhavingsjaarverslag 2014 is al een beknopte inkijk gegeven in de resultaten op het gebied van de Wet kinderopvang over dat alenderjaar.

Kernboodschap
Bij het merendeel van de locaties werden geen overtredingen geconstateerd of waren de overtredingen ten tijde van de herinspectie verholpen. Mocht uit de herinspectie blijken dat de overtreding opnieuw wordt geconstateerd, dan treedt de gemeente handhavend op door een bestuursrechtelijke sanctie op te leggen.

Naleefgedrag
De GGD past bij haar controles risico-gestuurd toezicht toe op basis van naleefgedrag uit het verleden. Kort gezegd betekent dit dat slechte nalevers vaker en intensiever gecontroleerd worden dan goede nalevers. Daar waar de GGD overtredingen constateert, handelt zij deze in eerste instantie zelf af. Mocht uit een hercontrole blijken dat de overtreding opnieuw wordt geconstateerd, dan treedt de gemeente handhavend op door een bestuursrechtelijke sanctie op te leggen. In 2014 is dit slechts in enkele gevallen nodig geweest. Bij het merendeel van de locaties werden geen overtredingen geconstateerd of waren de overtredingen bij de eerste hercontrole beëindigd.

Jaarlijks worden controles uitgevoerd bij alle kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, peuterspeelzalen en gastouderbureaus die onder de Wet kinderopvang vallen. In 2011 was de naleving bij de eerste controle 42,5 %. In 2012 is dat gestegen naar 55% tot 69,5% in 2013. In 2014 is deze naleving gedaald naar 61%. In de jaarrekening 2014 is dit al aangegeven. Uit analyse van de cijfers en overleg met de GGD blijkt dat deze verminderde naleving te maken heeft met een nieuwe wettelijke regel die is ingevoerd. Het betreft hier het zgn. vier-ogen-principe. In Zwolle is ervoor gekozen om dit item bij alle locaties te inspecteren. Hierbij zijn bij de jaarlijkse contrrole veel overtredingen geconstateerd omdat dit een nieuw onderwerp betreft waar bij

kinderopvangorganisaties veel onduidelijkheid bestond op welke wijze deze regel nageleefd kon worden. Bij herinspecties waren deze overtredingen op een enkele na verholpen.

Naast bovenstaande controles is er een steekproef genomen van ruim 5% van het totaal aantal gastouders in Zwolle. Bij de locaties die onder die steekproef vielen is slechts één overtreding geconstateerd. Dat is ook de reden om de grootte van de steekproef niet veel hoger uit te voeren dan het wettelijk minimum.

Consequenties
Met het vaststellen van het jaarverslag en het informeren van de raad voldoet het college aan de wettelijke verplichting uit de Regeling wet kinderopvang. In de toelichting vindt u bij enkele onderdelen een uitleg over de behaalde resultaten.

Communicatie
Het jaarverslag is voor iedereen toegankelijk via de website waarstaatjegemeente.nl

Vervolg
De gegevens uit het jaarverslag zullen, waar mogelijk, worden gebruikt voor verbetering van het toezicht en de handhaving van de Wet kinderopvang.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer

mevrouw R.E. Riemersma MCM

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Jaarverslag 2014 Wet kinderopvang

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-06-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Toezichtinformatie Kinderopvang Zwolle in 2014

Introductie

De kinderopvang omvat de volgende voorzieningen: Kinderdagverblijven (KDV), Buitenschoolse Opvang (BSO), Gastouderbureau's (GOB), Peuterspeelzalen (PSZ) en Voorziening Gastouders (VGO). Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang. Als een voorziening de wet overtreedt moet de gemeente handhaven.

Dit overzicht is gebaseerd op de gegevens zoals ontleend aan de databases van het LRKP, GIR I en GIRH met uitzondering van de toelichtingen die door gemeenten zijn ingevuld. Dit rapport bevat de belangrijkste onderdelen voor het toezicht op de kinderopvang.

Registervoering LRKP

Volgens de gemeente is het LRKP in verslagjaar 2014 juist, volledig en actueel geweest.

Afhandeling aanvragen (KDV, BSO, GOB, PSZ, VGO)

Grafiek 1: Tijdig afgehandelde aanvragen (%)

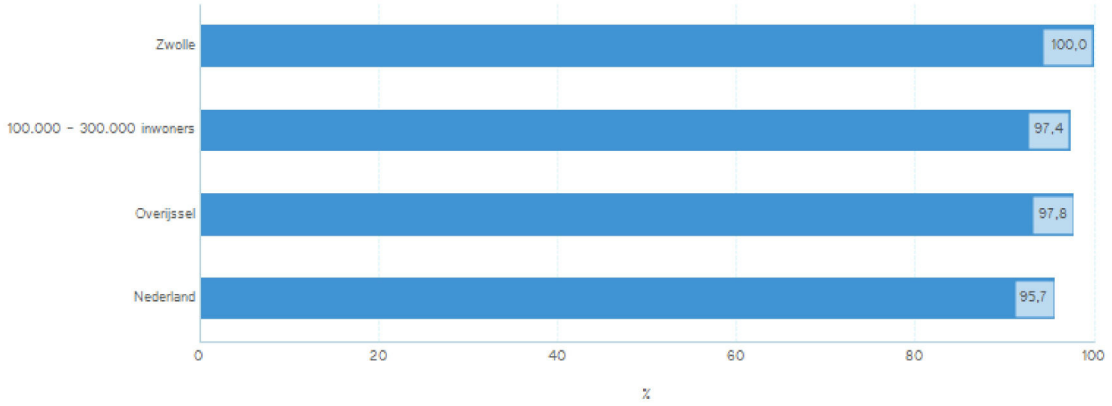

Gemeenten zijn wettelijk verplicht om een aanvraag binnen 10 weken af te ronden. Het aandeel tijdig afgehandelde aanvragen geeft een indicatie hoe processen binnen een gemeente zijn geregeld. De gemeente heeft 139 aanvragen ontvangen waarvan er 139 tijdig afgehandeld zijn.

Toelichting gemeente: -

Uitvoering inspecties (KDV, BSO, GOB, PSZ)

Grafiek 2: Geïnspecteerde locaties (%)

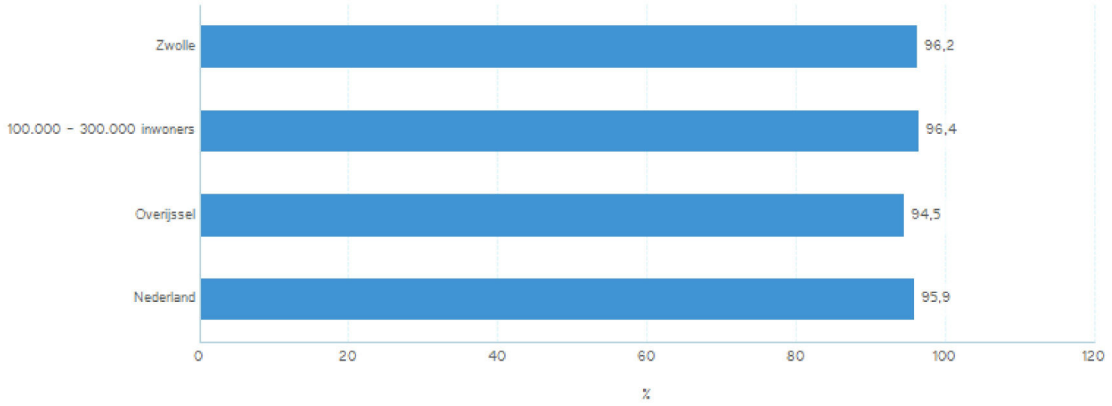

Het toezicht op de kinderopvang wordt door de GGD uitgevoerd in opdracht van de gemeente. De GGD voert inspecties uit en rapporteert hierover. Iedere bestaande locatie moet jaarlijks worden geïnspecteerd. Voor iedere nieuwe locatie dient binnen 3 maanden een onderzoek plaats te vinden. Indicator zegt iets over in hoeverre de gemeente erin is geslaagd om alle locaties te laten inspecteren. De GGD heeft 150 van de 156 locaties geïnspecteerd.

Uitvoering inspecties (VGO nieuw)

Grafiek 3: Geïnspecteerde locaties (VGO nieuw) (%)

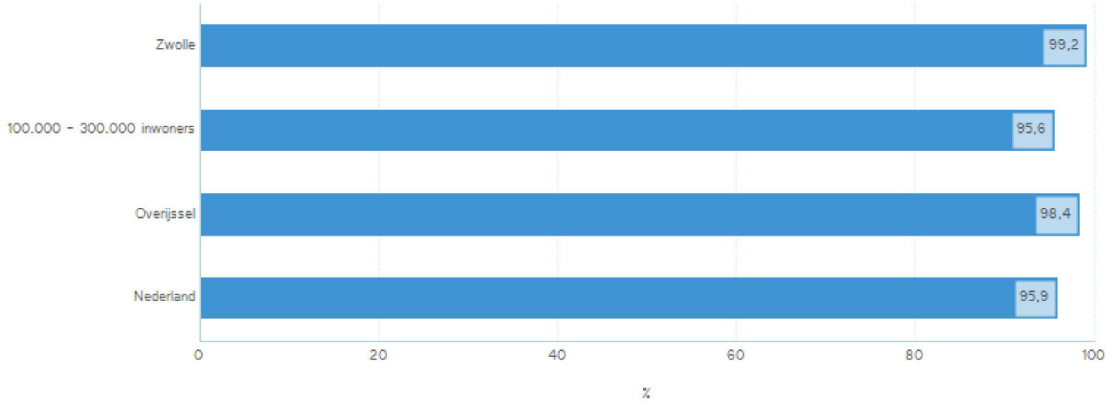

Het percentage geïnspecteerde locaties geeft aan in welke mate de taakstelling ten aanzien van nieuwe VGO-locaties wordt gehaald. De indicator zegt iets over de mate waarin de gemeenten alle nieuwe gastouders heeft laten inspecteren. De gemeente heeft 127 van de 128 nieuwe VGO-locaties geïnspecteerd.

Uitvoering inspecties (VGO bestaand)

Grafiek 4: Geïnspecteerde locaties (VGO bestaand) (%)

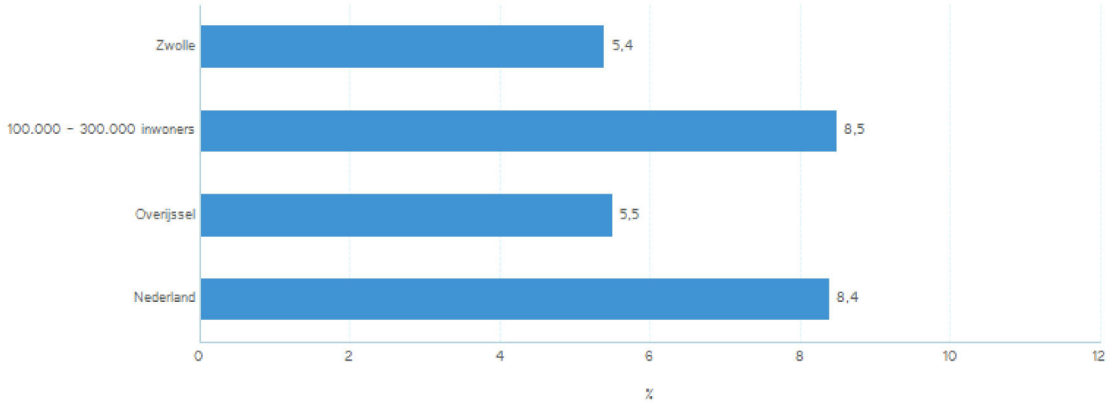

norm = 5%

Het percentage geïnspecteerde locaties geeft aan in welke mate de taakstelling ten aanzien van bestaande VGO-locaties wordt gehaald. De wettelijke norm is dat tenminste 5% van het bestaande bestand wordt geïnspecteerd. De gemeente heeft minimaal 20 VGO-locaties te inspecteren en heeft er 22 geïnspecteerd.

Toelichting gemeente: -

Handhaving

Grafiek 5: Ingezette handhavingstrajecten op tekortkomingen (%)

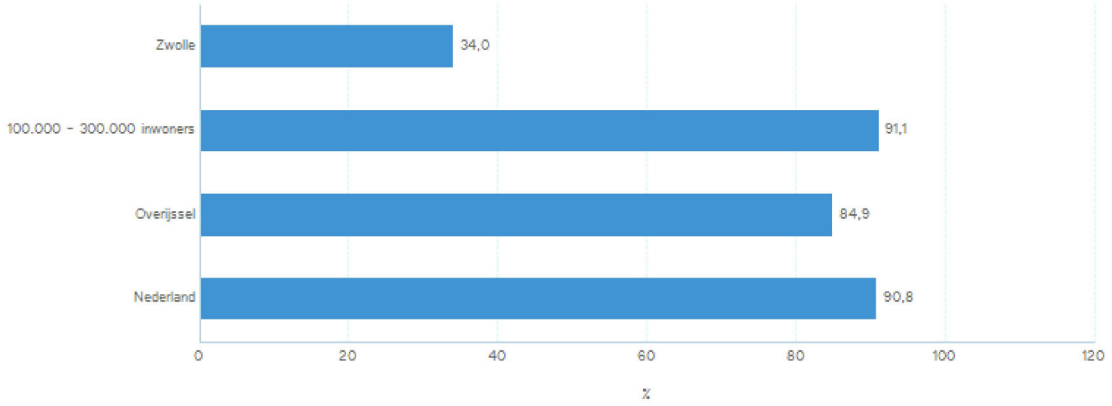

Gemeenten moeten handhaven als zij tekortkomingen signaleren. Een voorbeeld van een tekortkoming is als een leidster niet de juiste diploma's heeft. De indicator geeft aan in hoeverre de gemeente bij iedere overtreding handhaaft. De gemeente heeft 18 handhavingstrajecten ingezet van de 53 rapporten met handhavingsadvies.

Toelichting gemeente: -

Rapport met tekortkomingen zonder handhavingsactie

Tabel 1: Rapport met tekortkomingen zonder handhavingsactie (aantal)

	2014
Tekortkomingen zonder handhavingstraject	35

Als er een tekortkoming wordt geconstateerd dient er te worden gehandhaafd. Er kunnen redenen zijn om toch niet te handhaven. Een voorbeeld is als het een geconstateerde overtreding betreft op een locatie die inmiddels failliet is. Als er zonder reden niet wordt gehandhaafd loopt de gemeente het risico dat de gemeente niet aan de handhavingsplicht voldoet.

Toelichting gemeente: -

Bronnen

De gegevens zijn afkomstig van Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en aangeleverd door de gemeente Zwolle.

Publicatiedatum: 2015-06-11T06:54:23

Copyright: VNG - Waarstaatjegemeente.nl

Aanvullingen voor Inspectie van het Onderwijs

Created vrijdag, juni 05, 2015
Updated woensdag, juni 17, 2015
http://survey.waarstaatjegemeente.nl/s/rgt2/340d48f764a27b569025596c7ea7d87c/

---

intro

Toezichtinformatie over 2014

Ook dit jaar verloopt de jaarverantwoording kinderopvang via www.waarstaatjegemeente.nl. De gegevens over uw gemeente worden één op één gehaald uit het Landelijk Register voor Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP), GIR Inspecteren en GIR Handhaven. Hierbij wordt de peildatum van 1 maart 2015 gehanteerd.

Via het zakelijk portaal van DUO zijn controlelijsten beschikbaar. De controlelijsten zijn een hulpmiddel voor gemeenten om hun cijfers te controleren.

De verschillende onderdelen van de jaarverantwoording gaan in op de afhandeling van aanvragen, de uitvoering van inspecties en handhaving op tekortkomingen. Daarbij worden verschillende voorzieningen onderscheiden (Kinderdagverblijven [KDV], Buitenschoolse Opvang [BSO], Gastouderbureau's [GOB], VGO [Voorziening Gastouders], Peuterspeelzalen [PSZ]).

De gegevens van uw gemeente én de eventuele toelichting laat u vaststellen door het College van B Voor het laten vaststellen is via deze website voor de gemeenten een rapportage beschikbaar. De rapportage kan hierna aan de gemeenteraad en de inspectie beschikbaar worden gesteld. KING en VNG adviseren u de jaarverantwoording aan de gemeenteraad op te nemen in uw P cyclus. Meer informatie en praktijkvoorbeelden over horizontale verantwoording vindt u op de website van KING, www.kinggemeenten.nl.

Het beschikbaar stellen van uw jaarverantwoording aan de Inspectie moet u wettelijk doen **vóór 1 juli 2015**.

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u terecht bij de IvhO via Kinderopvang@owinsp.nl.

rapportage en toelichting

Rapport Toezichtinformatie Kinderopvang

Selecteer de link om het rapport van uw gemeente in te zien: rapport

Toelichting op het rapport ten behoeve van Waarstaatjegemeente.nl

Als gemeente heeft u de keuze om een toelichting te geven op het rapport. Het rapport wat uiteindelijk wordt gepubliceerd op Waarstaatjegemeente.nl omvat de gegevens en de toelichting.

Het rapport wordt uitsluitend gepubliceerd als u daarvoor expliciet toestemming voor geeft.

Is het LRKP volgens de gemeente in verslagjaar 2014 juist, volledig en actueel geweest?

Het Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen (LRKP) moet juist en volledig zijn gevuld en actueel zijn. Bij onvolkomenheden kunt u denken aan:

ingediende mutaties (inschrijvingen, uitschrijvingen, wijzigingen) die niet op tijd zijn verwerkt; onjuiste informatie door onjuiste invoer.
Mutaties die de houder niet heeft doorgegeven, vallen buiten dit criterium.

- ja

(indien nee) Toelichting op LRKP gegevens

(No response)

Maakt u gebruik van GIR H?

Indien u geen gebruik maakt of niet het volledige jaar gebruik heb gemaakt van GIR H dit aangeven. Tevens aangeven indien u een gedeelte van het verslagjaar gebruik heeft gemaakt van GIR H, welk gedeelte dit betreft.

- ja

1. (niet tijdig) afgehandelde aanvragen (i)

U kunt hier bijvoorbeeld ingaan op de behaalde resultaten en indien gewenst toelichten waarom bepaalde doelen niet zijn gehaald.

(No response)

2. (niet-)geïnspecteerde locaties KDV, BSO, PSZ, VGO en gastouderbureaus (i)

- 2 locaties zijn gecontroleerd naa raanleding van klachten. Daardoor is een ander type inspectierapport aangemaakt (incidenteel onderzoek) dat niet wordt meegenomen in de jaarverantwoording. De omvang van dit onderzoek was vergeijkbaar met een reguliere inpsectie.

- 3 locaties zijn niet geinspecteerd omdat er (nog) geen kinderen werden opgevangen.

-1 gastouderbureau is niet gecontroleerd vanwege een aangekondigde beëindiging van de exploitatie in 2014

3. (geen) acties bij rapporten met HH-advies (i)

In Zwolle is afgesproken dat de GGD het eerste deel van de handhaving voor haar rekening neemt. Dat doet de GGD door een hersteltermijn op te nemen in het inspectierapport als er bij de locatie een overtreding is geconstateerd. Na afloop van de termijn voert de GGD een hercontrole uit. Is de overtreding dan nog niet opgeheven, dan zet de gemeente bestuursrechtelijke handhavingsinstrumenten in. Net als voorgaande jaren , is dat ook in 2014 zo gegaan. De adminstratieve verwerking van de ingezette handhaving door de GGD moet door de gemeente plaatsvinden. Deze heeft deels pas begin 2015 plaatsgevonden. Dat verklaart deze lage score maar komt dus niet overeen met de feitelijke situatie. Los hiervan is in enkele gevallen niet gehandhaafd op de afwezigheid van een verplichte oudercommissie. Reden daarvoor is dat de exploitant er alles aan doet om zo'n oudercommissie in te stellen maar dat er vanuit ouders geen belangstelling voor is.

4. tekortkomingen waar (geen) actie in gang is gezet (i)

zie hierboven bij punt 3

Informatie voor IvhO

Hieronder kunt u toelichting geven over de gerapporteerde gegevens en de resultaten die volgens u voor IvhO van belang zijn.

Het betreft extra informatie die u buiten de toelichting die in de rapportage die aan de gemeenteraad al opgenomen kan worden, volgens u van belang kan zijn voor de interpretatie van de informatie door IvhO.

Deze toelichting wordt niet in de rapportage voor de gemeenteraad opgenomen.

(No response)

Inspectie van het Onderwijs

Het beschikbaar stellen van uw jaarverantwoording aan de Inspectie moet u wettelijk doen **vóór 1 juli 2015**; ook nadat u een akkoord hebt gegeven voor publicatie. Het is in geen geval nodig om een fysiek exemplaar middels e-mail of post te verzenden.

De toezichtinformatie Kinderopvang is afgehandeld door:

[resrg.0] De toezichtinformatie Kinderopvang is afgehandeld door: | naam	(No response)

Rapportage is vastgesteld en akkoord voor verzending naar IvhO

De gemeente heeft de rapportage vastgesteld, daarmee onderschrijft u namens uw gemeente dat:

de gegevens compleet en kwalitatief op orde zijn
de rapportage is geaccordeerd / vastgesteld
de rapportage verzonden kan worden naar IvhO

(No response)

Let op! Om de vragenlijst aan de coördinator als "gereed te melden" of direct te publiceren op www.waarstaatjegemeente.nl, keer terug naar de "Werkvoorraad" in de gebruikersomgeving.

Datum

(No response)

Opmerkingen

(No response)

Meer informatie

Voor meer informatie over deelname aan het onderdeel toezichtinformatie verwijzen wij u naar de website Waarstaatjegemeente.nl. Voor vragen kunt u zich wenden tot: waarstaatjegemeente@kinggemeenten.nl

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Motie vrijwillige schulddienstverlening
portefeuillehouder	Nelleke Vedelaar
informant	Lubbers, HGJ (Huub) 3291
eenheid/afdeling	Sociale Zaken SZA

Voorgesteld besluit raad

kennisnemen van de uitvoering en daarmee de afdoening van de motie d.d. 14-11-2014 over de ondersteuning van vrijwillige schulddienstverlening.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 14 april 2015

Onderwerp	Motie vrijwillige schulddienstverlening
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder Nelleke Vedelaar

Informant H.G.J. Lubbers
Eenheid/Afdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid/SZ
Telefoon 038 498 3291
Email HGJ.Lubbers@zwolle.nl

Bijlagen n.v.t.

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De uitvoering en daarmee de afdoening van de motie d.d. 14-11-2014 over de ondersteuning van vrijwillige schulddienstverlening.

Datum 14 april 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Mensen met problematische schulden hebben vaak ook problemen op andere leefgebieden. De gemeente Zwolle ziet het als haar taak om inwoners met financiële problemen te ondersteunen. De gemeente draagt zorg voor professionele ondersteuning door schulddienstverleners en budgetconsulenten aan haar inwoners. De gemeente Zwolle stimuleert graag de initiatieven van inwoners en het vrijwilligerswerk. Daartoe behoren ook de zogenaamde maatjesprojecten.
De gemeenteraad riep bij de behandeling van de begroting 2015 op om “ondersteuning te bieden aan alle maatjesprojecten die aanvullend aan het gemeentelijk loket met vrijwilligers werken aan schuld hulpverlening”.

Kernboodschap
De inzet van inwoners is een belangrijk element bij de uitvoering van schulddienstverlening. Het college hecht grote waarde aan de ondersteuning van vrijwilligers in de uitvoering van de schulddienstverlening. De gemeente ondersteunt de vrijwilligers bijv door regelmatig voorlichting te geven over inkomensondersteuning en schulddienstverlening. We clusteren de initiatieven op het terrein van schulddienstverlening door de samenwerking in de stad te stimuleren. We zetten de beperkte financiële middelen zo optimaal mogelijk in.

Consequenties
Problematische schulden hebben een desastreuze invloed op iemands leven. Daarom ondersteunen we mensen met financiële problemen. Vrijwilligers en partners in de stad spelen hierbij een belangrijke rol. Vrijwilligers hebben vergeleken met professionals meer tijd voor ondersteuning. Zij zijn gemakkelijk benaderbaar en bouwen aan een relatie met hun hulpvrager. In sommige gevallen is samenwerken met een professional gewenst, bijv. bij complexe schuldenproblematiek of problemen op andere leefgebieden. Professional en vrijwilliger kunnen elkaar daarin aanvullen. We doen veelvuldig een beroep op vrijwilligers voor de uitvoering van schulddienstverlening: Schuldhulpmaatje, Op Orde en studenten.

Schuldhulpmaatjes (SHM)
Schuldhulpmaatje (SHM) kon dankzij incidentele financiering vanuit het Rijk een vrijwilligersnetwerk opzetten. Een Schuldhulpmaatje heeft inzicht in de situatie van de schuldenaar en verwijst tijdig door aan een professional.
De gemeente is in gesprek met deze organisatie over samenwerking. SHM is tevens in gesprek met Op Orde over samenwerking in de hulpverlening aan inwoners. We zullen de plannen die zij bij de gemeente indienen beoordelen op hun meerwaarde en onze mogelijkheden binnen de bestaande financiele kaders.

Op Orde
Op Orde Zwolle is een samenwerkingsverband tussen Sociaal Raadslieden, Formulierenbrigade van De Kern, WIJZ en Humanitas. Op Orde is het centrale aanmeldpunt voor hulp en advies bij thuisadministratie, het aanvragen van voorzieningen en behouden van financiële balans. Zij maken gebruik van vrijwilligers. De gemeente verleent subsidie voor de begeleiding van de vrijwilligers door professionele coördinatoren. Momenteel zijn gesprekken gaande tussen Schuldhulpmaatje en Op orde over een verdergaande samenwerking.

Datum 14 april 2015

Spreekuur Deltion
Een derde voorbeeld is het financieel spreekuur op Deltion. Jongeren zijn een bron van zorg. Ook op financieel terrein. Sommigen missen het overzicht of inzicht in hun financiën. Schulddienstverlening kan deze doelgroep moeilijk bereiken. In samenspraak met Stichting de Kern is op deze mbo-school een proef genomen met het houden van een financieel spreekuur. Dit financieel spreekuur wordt bemensd met vrijwillige studenten. Dit leidde tot goede resultaten. Vorig jaar werden bijna 40 studenten geholpen bij financiële problemen. In de eerste helft van dit jaar is dat aantal verdubbeld (81 studenten).

Pilot Beschermingsbewind
Tot slot. We willen een experiment starten met de inzet van vrijwilligers op het terrein van beschermingsbewind. Bewindvoerders worden benoemd door de kantonrechter voor het ondersteunen van mensen bij financiële problemen. Indien deze mensen een laag inkomen hebben worden de kosten vanbeschermingsbewind vergoed uit de bijzondere bijstand. De bijstandskosten van beschermingsbewind zijn de afgelopen jaren explosief gegroeid. Wij zoeken naar methodes om de groei te dempen dan wel om te buigen. We starten met een proefneming in samenwerking met Wijz. De proefneming behelst het scheppen van een alternatief voor beschermingsbewind door een combinatie van budgetbeheer en vrijwilligers.

Financien
N.v.t.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer

mevrouw R.E. Riemersma MCM

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Motie vrijwillige schulddienstverlening

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-06-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Ontwikkelstrategie gebiedsontwikkeling Spoorzone Zwolle
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Ekelenkamp, JW (Arjan) 2322
eenheid/afdeling	Ontwikkeling

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van de ontwikkelstrategie gebiedsontwikkeling Spoorzone Zwolle.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 24 juni 2015

Onderwerp	Ontwikkelstrategie gebiedsontwikkeling Spoorzone Zwolle
Versienummer	V0.3

Portefeuillehouder Ed Anker

Informant Arjan Ekelenkamp
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OWV
Telefoon 038 498 2322
Email a.ekelenkamp@zwolle.nl

Bijlagen 01 Ontwikkelstrategie gebiedsontwikkeling Spoorzone Zwolle

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De ontwikkelstrategie gebiedsontwikkeling Spoorzone Zwolle.

Datum 24 juni 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
De gemeente Zwolle en de provincie Overijssel hebben in het voorjaar van 2012 samen vastgesteld dat de Spoorzone de prioritaire ontwikkellocatie in Zwolle en de regio is. Een nieuw stedelijk programma wordt eerst onderzocht op de vraag of het een bijdrage kan leveren aan het invullen van de ambities van de Spoorzone. De OV-knoop en de directe omgeving hebben alle ingrediënten in zich om een duurzaam, toekomstvast en vooral ook mooi nieuw stadsdeel te worden. De cijfers van de Spoorzone/Hanzeland zijn nu al indrukwekkend: 200.000 m2 kantoren, 8000 arbeidsplaatsen, 20.000 studenten die zich door het gebied bewegen, straks 60.000 reizigers per etmaal.

Figuur 1: scope Spoorzone

In het onlangs vastgestelde Kwaliteitsboek Spoorzone is het toekomstbeeld van de Spoorzone als volgt neergezet:

"een levendige, multimodale vervoersknoop van landsdelig en nationaal belang, en een ruimtelijk – economisch kerngebied met betekenis op alle schaalniveau's: nationaal, landelijk, stedelijk en lokaal. Een gebied met grote ontwikkelkansen, waar de OV-bereikbaarheid de trigger is geworden voor topvoorzieningen op zakelijk, cultureel, onderwijs-, zorg- en ontmoetingsniveau. Een gebied waar het nieuwe wonen, het nieuwe werken, het nieuwe recreëren samen komen. Een gebied waar oude gebouwen een nieuw leven hebben gekregen, en aangevuld zijn met nieuwe gebouwen. Een multifunctioneel gebied met meervoudig ruimtegebruik, met mogelijkheden voor ontmoeting, voor verpozing, voor kortdurend of permanent werken, voor innovatie en creativiteit. Een gebied waar Zwollenaren, en mensen uit binnen- en buitenland graag komen. Een gebied dat bij aankomst een herkenbaar visitekaartje is voor stad en provincie".

Datum 24 juni 2015

De laatste jaren is het besef gegroeid dat bij grote en complexe stedelijke projecten een dichtgetimmerd stedenbouwkundig plan of masterplan niet meer het geëigende instrument is. De Spoorzone is zo'n project. Het maken het Kwaliteitsboek was dan ook de zoektocht om een nieuwe planvorm te vinden, een document dat ruimte laat en de tijd toelaat, maar toch kwaliteiten benoemt. In het Kwaliteitsboek Spoorzone zijn daarom de structuurlijnen en knooppunten in de openbare ruimte in de Spoorzone neergezet in hun functionele en ruimtelijke kwaliteiten. Dat is het geraamte dat langdurig en betekenisvol stimulans en context geeft aan de ontwikkelingen per ontwikkellocatie (zie figuur 2). De partners provincie, gemeente, NS en ProRail vertrouwen erop dat hun investeringen in het treinstation, het busstation en de openbare ruimte gevolgd zullen worden door initiatieven van andere belanghebbenden en belangstellenden om te investeren in vastgoed en programma's.

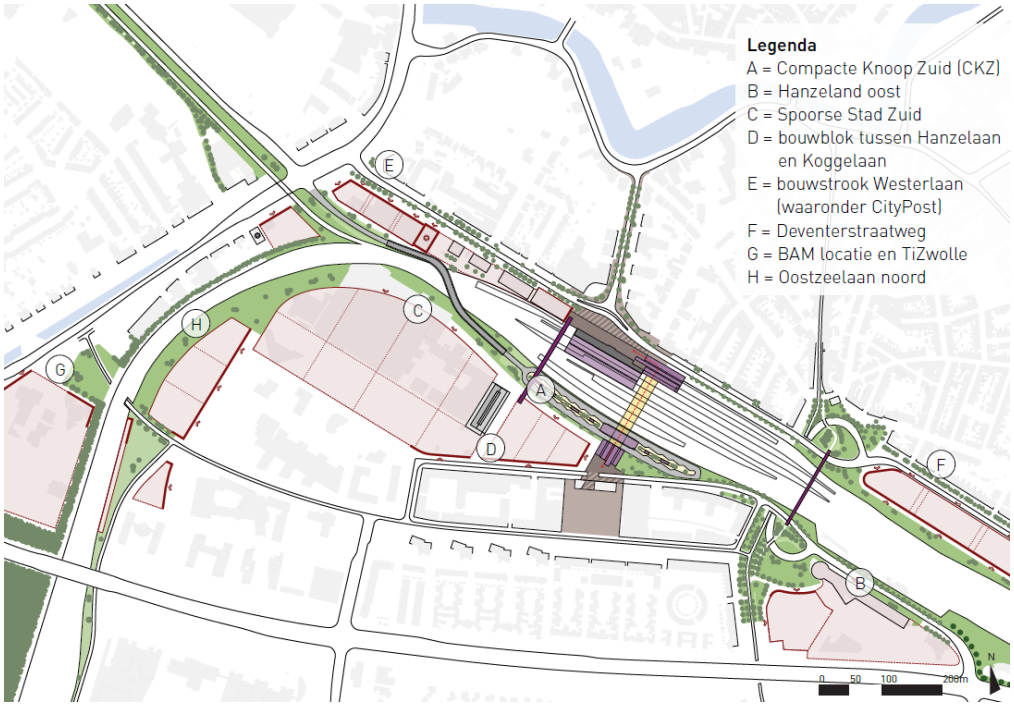

Figuur 2: ontwikkelgebieden conform Kwaliteitsboek Spoorzone.

<u>Van programmeren naar stimuleren</u>

De ontwikkelopgave van de Spoorzone bestaat uit het inzetten van een mix van oude en nieuwe bebouwing om onverwachte combinaties van gebruikers en ondernemers te verleiden en de Spoorzone zo te transformeren tot interessant gemengd stedelijk gebied. Verplaatsen, verblijven, werken, studeren en wonen gaan elkaar toekomstbestendig versterken waardoor de Spoorzone haar aantrekkelijkheid verbetert. Het vooraf bedenken (programmeren) welke functies met welke metrages waar gaan komen is niet meer van deze tijd. Invulling is voor een groot deel afhankelijk van de investeringsbereidheid van marktpartijen of particulieren Daarom worden er bewust nu geen harde keuzes gemaakt voor locaties en bestemmingen in het gebied. Het nieuwe Zwolse beleid gaat uit van stimuleren en faciliteren van initiatieven. Gebiedsontwikkeling sturen we dan ook aan als een **proces**.

Datum 24 juni 2015

Denken én doen

Dit proces kenmerkt zich door te denken én vooral te doen (bijlage 1). Zo stellen we een afwegingskader op en faciliteren we tijdelijke dan wel structurele initiatieven. We doen ook aan placemaking, een methode om de Spoorzone nog meer op de kaart te zetten. In de denklijn stellen we plannen op voor onder andere communicatie, marketing & acquisitie. En omdat we initiatieven willen faciliteren en stimuleren, denken we na op welke wijze we het gemeentelijk instrumentarium daarvoor kunnen inzetten.

Kernboodschap

In de ontwikkelingsstrategie (bijlage 1) staat beschreven hoe we het proces gebiedsontwikkeling vorm en inhoud willen geven. We zetten Spoorzone verder op de kaart en nodigen de NS en andere partijen en bewoners uit om via (ruimtelijke) initiatieven te komen tot feitelijke gebiedsontwikkeling en investeringen in het gebied. Doel is uiteindelijk het realiseren van een levendig en duurzaam stadsdeel. Hierbij is aansluiting gezocht bij de afspraken uit het bestuursakkoord tussen provincie Overijssel en de gemeente Zwolle. De ontwikkelstrategie is ambtelijk en bestuurlijk afgestemd met de provincie en de provincie kan zich vinden in de strategie. De gemeente voldoet hiermee aan de bestuursovereenkomst. In het zogenaamde Monitoringsoverleg (d.d 10 juni 2015) is dit inmiddels bestuurlijk bekrachtigd. Na formele vaststelling door gemeente en provincie, pakken we de gebiedsontwikkeling zo spoedig mogelijk verder op met onze partners NS en ProRail als ook met andere actoren in de Spoorzone. Figuur 1 geeft het hele gebied Spoorzone aan (van Bam tot Boni). Figuur 2 duidt de ontwikkelgebieden zoals beschreven in het vastgestelde Kwaliteitsboek Spoorzone.

Consequenties

De ontwikkelstrategie gebiedsontwikkeling past in de financiële kaders van het investeringsbesluit Spoorzone van 30 september 2013. De middelen zijn hoofdzakelijk bedoeld voor het maken van een ontwikkelingstrategie. Voor de feitelijke uitvoering is financiering buiten het investeringsbesluit om noodzakelijk. Deze middelen zullen creatief bij elkaar moeten komen in een mix van publieke en private financiering.

Voor het ontwikkelen van een nieuw levendig stadsdeel zijn we sterk afhankelijk van allerlei andere actoren die de gebiedsontwikkeling moeten realiseren. Per concrete ontwikkeling zullen afspraken worden gemaakt over de kosten en risico's. Het kan dan voorkomen dat een nieuw ruimtelijk initiatief vraagt om aanvullende investeringen in de openbare ruimte die niet volledig via kostenverhaal gerealiseerd kunnen worden. In dat geval zullen we moeten bepalen of we hieraan wel of niet willen meewerken. In de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) met NS en ProRail wordt afgesproken dat voor de potentiële gebiedsontwikkelingsprojecten van de NS op projectniveau afspraken zullen worden gemaakt over de kosten en risico's en welke partij de risicodrager zal zijn. Deze afspraken zullen per concrete ontwikkeling worden vastgelegd in een realisatieovereenkomst.

Tot slot: de gemeente heeft nauwelijks eigendomsposities en loopt hierdoor met gebiedsontwikkeling relatief gezien weinig tot geen financiële risico's. De spoorzone is immers geen actieve gemeentelijke grondexploitatie met heel veel gronden tegen hoge (rente)lasten e.d.

Communicatie

De Spoorzone willen we verder op de kaart zetten. We zullen partijen en bewoners in het gebied op korte termijn actief uitnodigen om hun bijdrage te leveren aan de gebiedsontwikkeling en te investeren in een levendig en duurzaam stadsdeel.

Datum 24 juni 2015

Vervolg
De voortgang van de gebiedsontwikkeling zal onderdeel worden van de rapportages in het kader van het Monitoringsoverleg tussen provincie en gemeente. Vanzelfsprekend zal de uitvoering van de gebiedsontwikkeling worden gemonitord en wordt de ontwikkelstrategie waar nodig bijgesteld. In de rapportages besteden we aandacht aan de behaalde successen, eventuele knelpunten en bijstellingen van de ontwikkelstrategie. Deze rapportage vindt twee keer per jaar plaats.
En verder zullen per concrete ontwikkeling afspraken worden gemaakt over de kosten en risico's. In geval van potentiële NS projecten worden de afspraken vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst met NS en ProRail.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer

mevrouw R.E. Riemersma MCM

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Ontwikkelstrategie gebiedsontwikkeling Spoorzone Zwolle

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-06-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

toekomst

Zwolle

Gebiedsontwikkeling Spoorzone

-Ontwikkelstrategie-

“Man can plan, but no man can plan man”

Datum 11 juni 2015

Inhoud

1	**Inleiding**	**3**
1.1	Achtergrond	3
1.2	Opbouw stuk	3
1.3	Status	3
2	**Uitgangspunten**	**5**
3	**Ontwikkelstrategie**	**5**
4	**De Doe-lijn**	**6**
4.1	Afwegingskader	6
4.2	Ruimtelijke initiatieven faciliteren	7
4.3	Placemaking en PR-Spoorzone	7
4.4	Afstemming relevante ontwikkelingen en positionering spoorzone	7
5	**De Denklijn**	**8**
5.1	Inleiding	8
5.2	Q-Boek (Kwaliteitsboek)	8
5.3	Marketing& Acquisitiestrategie	8
5.4	Communicatiestrategie	9
5.5	Lobbystrategie	9
5.6	In te zetten (gemeentelijk) instrumentarium	9
Bijlage 1: Manifest Spoor en Stad (de 10 boodschappen)		10
Bijlage 2: Duurzame gebiedsontwikkeling: doe de tienkamp!		12

1 Inleiding

"Man can plan, but no man can plan man"

Of te wel: gebiedsontwikkeling voor en door mensen. Vertrekpunt is de sociale interactie tussen mensen mogelijk te maken door de verschillende activiteiten in een gebied. Mensenwerk, menselijke schaal, verschillen in gedrag accepteren als opmaat naar een nieuwe dynamiek in gebieden. Weg van stenen stapelen alleen. Vastgoedontwikkeling is volgend (vraaggericht) en niet sturend (aanbodgericht). De spoorzone leeft niet alleen tijdens de kantooruren, maar juist ook daarbuiten: 's avonds en in de weekenden. Het moeten een interessant gebied worden om te zijn, te verblijven, te recreëren, te pauzeren, te werken, te (be)leven. De ontwikkelopgave van het gebied bestaat uit het inzetten van een mix van oude en nieuwe bebouwing om onverwachte combinaties van gebruikers en ondernemers te verleiden. Dat vraagt om een mix van activiteiten, zowel structureel als tijdelijk. Het vraagt ook om een aangename openbare ruimte.

1.1 Achtergrond

In het investeringsbesluit van 30 september 2013 over de Spoorzone staat de opgave voor gebiedsontwikkeling als volgt geformuleerd:

"Het stimuleren en faciliteren van de ruimtelijke, economische en sociaal-maatschappelijke ontwikkeling van het totale gebied rond het station (gebiedsontwikkeling) met oog voor de regionale component."

Voor de gebiedsontwikkeling gaat het om het nader uitwerken van de visie en het vertalen van de visie in concrete ontwikkelmogelijkheden. Daarnaast is het nodig om een strategie te ontwikkelen voor de aanpak van de gebiedsontwikkeling met de markt, de stad en de regio. Dit onderdeel sturen we aan als een ***proces***.

1.2 Opbouw stuk

De opbouw van dit stuk ziet er als volgt uit:

- uitgangspunten;
- ontwikkelstrategie;
- doe-lijn;
- denklijn;
- bijlagen:
  (1) Manifest voor Spoor en Stad (Manifest community GO-Spoor, februari 2015)
  (2) Duurzame Gebiedsontwikkeling: doe de tienkamp!

Deze aspecten zijn in de volgende hoofdstukken kort en krachtig nader toegelicht.

1.3 Status

In dit stuk staat beschreven hoe we het proces gebiedsontwikkeling vorm en inhoud willen geven. Hierbij is aansluiting gezocht bij het bestuursakkoord tussen provincie Overijssel en de gemeente Zwolle. De ontwikkelstrategie is ambtelijk en bestuurlijk afgestemd met de provincie en de provincie kan zich vinden in de strategie. De gemeente voldoet hiermee aan de bestuursovereenkomst. In het zogenaamde Monitoringsoverleg (d.d 10 juni 2015)

is dit inmiddels bestuurlijk bekrachtigd. Na vaststelling pakken we de gebiedsontwikkeling verder op met onze partners NS en ProRail als ook met andere actoren in de Spoorzone. Figuur 1 geeft het hele gebied Spoorzone aan (van Bam tot Boni). Figuur 2 duidt de ontwikkelgebieden zoals beschreven in het onlangs vastgestelde kwaliteitsboek Spoorzone.

Figuur 1: scope Spoorzone

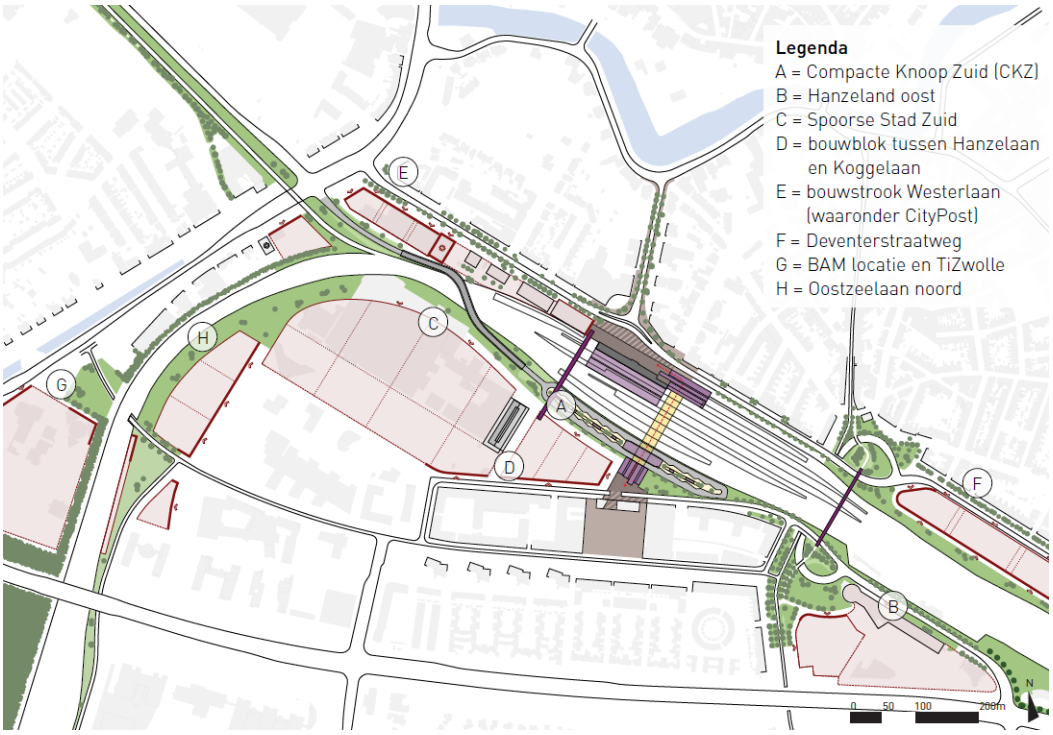

Figuur 2: ontwikkelgebieden conform Kwaliteitsboek Spoorzone.

2 Uitgangspunten

Gebiedsontwikkeling is **co-creatie**: we doen het samen. De gemeente zoekt aansluiting bij positieve energieën in het gebied: dat kan gaan om concrete initiatieven, maar ook om ideeën of concepten. Dit leidt per definitie tot wisselende coalities van samenwerkings-partners.

Actief grondbeleid (= grondexploitatie) is voor de gemeente niet aan de orde, want nauwelijks grondbezit. Daarom voor de gemeente nauwelijks financiële risico's ten aanzien van gebiedsontwikkeling. We kiezen overigens wel voor een **actieve** gemeentelijke houding. De gemeente heeft namelijk groot belang in de ontwikkeling van een nieuw levendig en duurzaam stadsdeel.

Grondhouding gemeente daarbij is **faciliteren en stimuleren in plaats van programmeren**. Partijen worden uitgenodigd om het gebied te (her-) ontwikkelen. De gemeente gaat echter niet grenzeloos lopen trekken aan ideeën (of de uitvoering). We geven globale kaders aan. Ideeën en uitvoering komen intrinsiek voort uit de behoeftes van de gebruikers, ondernemers, vastgoedeigenaren en/of bewoners van de spoorzone. Waar mogelijk **verbindt** de gemeente initiatieven en partijen met elkaar.

Faciliteren en stimuleren betekent ook wat voor de gemeentelijke rollen. Dat gaan we verder uitwerken. Het vraagt om een **gemeentelijk afwegingskader**. Zo'n kader ontbreekt nu, maar is wel heel hard nodig. Vertrekpunt hierbij is het onlangs vastgestelde **Kwaliteitsboek (Q-boek)** dat reeds enkele hoofdrichtingen bevat, alleen nog wel nadere uitwerking behoeft.

Onlangs is ook het **Manifest voor Spoor en Stad** verschenen. Dat betreft een bundeling van de meest recente praktijk- en wetenschappelijke kennis over Transport Oriënted Development of te wel gebiedsontwikkeling in/rondom stationsgebieden. Dit Manifest benutten we bij het opstellen van het afwegingskader (zie bijlage 1).

De TU-Delft heeft een ***handreiking*** ontwikkeld over duurzame gebiedsontwikkeling die behulpzaam is bij gebiedsontwikkeling. De subtitel "doe de tienkamp" refereert enerzijds aan het benodigde uithoudingsvermogen bij langjarige processen van gebiedsontwikkeling. Anderzijds wordt benadrukt dat met een veelheid van aspecten rekening moet worden gehouden en dat het onverstandig is om slechts te focussen op enkele aspecten en deze uit te werken (integraliteit). (zie bijlage 2).

3 Ontwikkelstrategie

De achtergrond en de uitgangspunten hebben geleid tot de volgende ontwikkelstrategie voor de spoorzone Zwolle:

- verbindende regie door de lokale overheid: niet trekken en sleuren, maar verbinden, stimuleren en het scheppen van de juiste voorwaarden
- selectieve participatie, gericht op koplopers, zodat vernieuwende insiders en outsiders samen de lead hebben (bijv. DC-Vastgoed, Hanz, Panta, ZAP, ...)

- gezamenlijk construeren van een gedeeld maatschappelijk perspectief door (toekomstige) gebruikers
- vertalen van dit lange-termijn perspectief naar nieuwe en bestaande initiatieven (experimenten) op korte termijn
- verbinding leggen tussen verschillende initiatieven en tussen beleid en initiatieven
- identificeren, structureren en koppelen van strategische, tactische en operationele processen
- gaandeweg ontstaat een maatschappelijke beweging in de Spoorzone die aan invloed, macht en legitimiteit wint door een enthousiasmerend gezamenlijk verhaal en slimme netwerkvorming.

Gebiedsontwikkeling is veel dus meer een **proces** dan een project. Dat betekent dat we op voorhand niet meer alles kunnen uitdenken, uittekenen en uitrekenen. We gunnen ons zelf daarom zoekruimte en experimenteerruimte. We onderscheiden daarbij een **doe-lijn** en een **denklijn**. En hopen door te doen en te ervaren ook weer te leren en dat te vertalen in een dynamische ontwikkelstrategie.

4 De Doe-lijn

De Doe-lijn bestaat uit vier hoofdelementen:

- het opstellen van een afwegingskader;
- het beoordelen en waar mogelijk faciliteren van ruimtelijke initiatieven;
- plukken van laaghangend fruit (placemaking, PR/spoorzone op de kaart);
- afstemmen relevante ontwikkelingen en positionering Spoorzone.

4.1 Afwegingskader

De gemeente positioneert de spoorzone als prioritaire ontwikkellocatie in de stad en de regio. Om te bepalen of ruimtelijke initiatieven bijdragen aan de gewenste ontwikkeling van de spoorzone is een afwegingskader gewenst. Het Q-boek geeft weliswaar enkele handreikingen en richtingen, alleen dat vergt nadere uitwerking bij concrete ontwikkelingen. Hoe beoordelen we nu de toegevoegde waarde van ruimtelijke initiatieven? Welke activiteiten dragen het beste bij aan het doel om een nieuw levendig en duurzaam stadsdeel in Zwolle te ontwikkelen? En wat is daarvoor nodig? Waaraan wil de gemeente (graag) medewerking verlenen en waaraan juist niet?

Deze type vragen doen zich nu concreet voor bij diverse zoekvragen in het gebied. Het voorstel is om de initiatieven te gebruiken om het afwegingskader op te stellen. Hierbij maken we tevens gebruik van het Manifest voor Spoor en Stad. Hierin staan 10 boodschappen geformuleerd waarmee het afwegingskader kan worden gevoed. Dit doen we samen met de betrokken partijen in het gebied.

Het afwegingskader wordt zo spoedig mogelijk opgesteld en vastgesteld. De leerervaringen zullen we vanzelfsprekend benutten bij de verdere uitwerking van de ontwikkelstrategie. Het afwegingskader is een flexibel instrument om in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen die zich voordoen. Het moet niet leiden tot een starre en bureaucratische manier van werken.

4.2 Ruimtelijke initiatieven faciliteren

Het beoordelen en waar mogelijk faciliteren van ruimtelijke initiatieven is afhankelijk van wat zich feitelijk aandient (vraag gestuurd). Er lopen al diverse ontwikkelingen: Panta, DC Vastgoed, ROC, Boni, Van der Horst, pilot stedelijke herverkaveling, pilot organische gebiedsontwikkeling, etc. Dat vraagt om bundeling, structurering en overzicht genereren van alle relevante ontwikkelingen via het coördinatieteam gebiedsontwikkeling spoorzone (zie 3.4). Tevens bewaken van de voortgang. Vanuit het totaaloverzicht is het ook mogelijk om lokale netwerken (beter) te ontsluiten c.q. initiatiefnemers met elkaar in gesprek te laten komen c.q. initiatieven te verbreden: de gemeente als ***verbindingsofficier***.

4.3 Placemaking en PR-Spoorzone

Er lopen al enkele tijdelijke initiatieven: moestuin Groene Welle, winnaars prijsvraag Oversticht m.b.t. tijdelijke initiatieven (groenpaviljoen, sportkooi). Met relatief kleine en eenvoudige ingrepen kunnen we de kwaliteit van de openbare ruimte verbeteren (bijvoorbeeld initiatief Hanz aan het Hanzeplein). Tot slot is placemaking belangrijk: we zullen kansen benutten om met tijdelijke (fun)activiteiten de spoorzone ook verder op de kaart te zetten.

4.4 Afstemming relevante ontwikkelingen en positionering spoorzone

Hiertoe organiseren we een **gemeentelijk coördinatieteam Gebiedsontwikkeling Spoorzone**. Het team draagt zorg voor:

- bewaakt de uitgangspunten van het Q-boek;
- beoordeelt en begeleidt ruimtelijke initiatieven;
- genereert overzicht van alle relevante ontwikkelingen in de Spoorzone;
- zet kansrijke ruimtelijke initiatieven weg in de gemeentelijke organisatie om de ‘follow up’ te organiseren;
- faciliteert en enthousiasmeert koplopers (DC Vastgoed, Hanz, ZAP, Panta RE);

- werkt samen met de kernpartijen NS/ProRail;
- onderzoekt met organische gebiedsontwikkelaar (Soeterbroek) de kansen en energie in het gebied;
- profileert zich in het gebied, organiseert een bijeenkomst waarin betrokkenen worden uitgenodigd mee te denken over de strategie.
- werkt samen met het Q-team om de kwaliteit in de Spoorzone te borgen.

De samenstelling, taken en verantwoordelijkheden van het coördinatieteam zullen nog nader worden uitgewerkt. Tevens zullen goede procesafspraken moeten worden gemaakt met het Q-team gelet op zijn rol en positie conform het vastgestelde Kwaliteitsboek Spoorzone.

Externe partijen worden situationeel betrokken: er is sprake van telkens wisselende coalities, afhankelijk van de feitelijke dynamiek en positieve energie om tot ontwikkelingen in de Spoorzone te komen. We haken aan daar waar de energie zit en zich kansen voordoen. De Spoorzone is een groot gebied (van BAM tot Boni): er zijn veel spelers op het veld. Uitgangspunt is het ophalen ideeën/concepten uit bestaande netwerken in het gebied (ondernemers, bewoners, creatievelingen, vastgoedeigenaren, en dergelijke. Daarnaast zullen we ook een toets moment inbouwen: zijn we op de goede weg? Hiertoe zullen we sessies met de klankbordgroep Spoorzone en enkele sleutelfiguren uit het gebied organiseren. Ook benutten we een ‘denktank’ van experts (Oversticht en enkele experts hebben zich hiervoor aangeboden).

5 De Denklijn

5.1 Inleiding

Voor het uitvoeren van de ontwikkelstrategie gebruiken we enerzijds reeds enkele bestaande bouwstenen en anderzijds nog op te stellen bouwstenen, zoals een marketing&acquisitie strategie, een communicatie- en lobbystrategie. Ook gaat het om de in te zetten (gemeentelijke) instrumenten.

5.2 Q-Boek (Kwaliteitsboek)

Vertrekpunt is het onlangs vastgestelde Kwaliteitsboek (Q-boek) dat reeds enkele hoofdrichtingen bevat en aangeeft waar gebiedsontwikkelingen in de Spoorzone kunnen plaatsvinden. Hierbij ligt het accent op gronden van de kernpartijen. Vanuit de huidige dynamiek is duidelijk dat ook buiten deze deelgebieden diverse ontwikkelingen gaande zijn.

5.3 Marketing& Acquisitiestrategie

Marketing en branding van het gebied is gericht op het positioneren van de spoorzone bij diverse doelgroepen op diverse schaalniveaus. Hiervoor zal een plan van aanpak worden opgesteld al dan niet met behulp van een ‘brandingautoriteit’ (nog nader te bepalen). Daarnaast relatiebeheer bij bestaande bedrijven en instellingen in de Spoorzone en Zwolle als ook gerichte acquisitie van bedrijven en instellingen van buiten Zwolle (regio, landelijk). Hiervoor zal ook een plan van aanpak worden opgesteld.

5.4 Communicatiestrategie

Er zal de komende jaren veel worden gewerkt en gebouwd rondom het station. Dat vraagt zorgvuldige communicatie. Doel is stad en regio breed te betrekken, zodat Spoorzone gaat leven bij bewoners en ondernemers in Zwolle en omgeving. Er zal een plan van aanpak voor de communicatiestrategie worden opgesteld.

5.5 Lobbystrategie

Er is inzet nodig voor het verkrijgen van aanvullende financiering om extra kwaliteit te realiseren in de Spoorzone. In het bijzonder gaat daarbij de aandacht uit naar een kwaliteitsimpuls van de stationsomgeving. De opgave is om een realistische lobbycasus op te bouwen richting Rijk en/of andere financieringsbronnen (bijv. Europese fondsen).

5.6 In te zetten (gemeentelijk) instrumentarium

Het inzetten van (gemeentelijke) instrumenten kan van geval tot geval verschillen en is ook afhankelijk van de aard van de initiatieven. We zetten in op:

- het daadwerkelijk mogelijk maken van initiatieven;
- flexibel en creatief omgaan met instrumenten (bestemmingsplan, Crisis en Herstel Wet, Milieuzoneringen, gemeentelijk beleid, en dergelijke);
- “ontslakken” in geval van goede initiatieven en indien noodzakelijk;
- kostenverhaal toepassen waar mogelijk en noodzakelijk (financiële drager).

Bijlage 1: Manifest Spoor en Stad (de 10 boodschappen)

Onlangs is ook het Manifest voor Spoor en Stad verschenen. Dat betreft een bundeling van de meest recente praktijk- en wetenschappelijke kennis over Transport Oriënted Development of te wel gebiedsontwikkeling in/rondom stationsgebieden. Dit Manifest passen we toe bij het opstellen van het afwegingskader en de ontwikkelstrategie.

Bijlage 1: Manifest Spoor en Stad t.b.v. Afwegingskader (1)

Zwolle

Boodschap Manifest	Vertalen in
B 1: Doe het voor vitaliteit stad en regio. Programma bundelen in stationsgebieden. Zorg voor een levendige stationsomgeving.	afwegingskader
B 3: Grijp kansen voor innovaties. Er zijn kansen voor gebiedsontwikkeling in middelgrote stations. Koppel stationsvernieuwing aan herstructurering omgeving en kwaliteit openbare ruimte. Met lokaal geaarde programma's.	afwegingskader
B 5: Maak van station een ontmoetingsplek. Levendig deel van de stad voor ontmoeting en verblijf: winkels, uitgaan, cultuur en hoogwaardige openbare ruimte. Met 'couleur locale' van lokale ondernemingen, winkeliers en bewoners.	afwegingskader
B 8: Herijk de ruimtelijke plannen. Creëer schaarste ten gunste van stationsomgevingen.	afwegingskader

20-5-2015 20

Bijlage 1: Manifest Spoor en Stad t.b.v. Ontwikkelstrategie (2)

Zwolle

Boodschap Manifest	Vertalen in
B 2: Haal meer rendement uit publieke investeringen in de infrastructuur. Gebruik als hefboom voor investeringen derden. Zij zijn co-financiers van gebiedsinvesteringen die stations(omgeving) kunnen versterken	ontwikkelstrategie
B 4: Combineer fiets en trein slim.	ontwikkelstrategie
B 6 Organiseer geïntegreerde aanpak slagvaardig en op regionaal niveau. Het is nu heidens kwarwei om infra en gebiedsontwikkeling bij elkaar te krijgen in fasering, procedures, logistiek of financieringsstromen. Richt een regionale organisatie op.	ontwikkelstrategie
B 7: Zorg voor urgentie en eigenaarschap. Publieke bewustzijn vergroten voor kwaliteit van stations(omgeving) door het maatschappelijk debat te organiseren. Betrokkenheid ontstaat bij lokale ondernemers en gebruikers en bewoners	ontwikkelstrategie

20-5-2015 21

Bijlage 1: Manifest Spoor en Stad t.b.v. Ontwikkelstrategie (3)

Zwolle

Boodschap Manifest	Vertalen in
B 9: Herverdeel taken tussen stad en spoor. Spoorpartijen (vervoer) en de steden (gebiedsontwikkeling). Momenteel is van samenwerking tussen de institutionele partijen rond spoor en stations nauwelijks sprake. Steden maken zich sterk voor de herontwikkeling van gronden in stationsgebieden. NS en Prorail concentreren zich op hun kerntaken en bedrijfsvoering.	ontwikkelstrategie
B 10: Experimenteer in de praktijk. Sta open voor vernieuwing en uitproberen. Nieuwe procesaanpakken, instrumenten en financieringsvormen. Denk aan alliantievorming, stedelijke herverkaveling, simulaties en serious gaming.	ontwikkelstrategie

20-5-2015 22

Bijlage 2: Duurzame gebiedsontwikkeling: doe de tienkamp!

Dit betreft een handreiking van de TU-Delft die behulpzaam is bij gebiedsontwikkeling. De subtitel “doe de tienkamp” refereert enerzijds aan het benodigde uithoudingsvermogen bij langjarige processen van gebiedsontwikkeling. Anderzijds wordt benadrukt dat met een veelheid van aspecten rekening moet worden gehouden en dat het onverstandig is om slechts te focussen op enkele aspecten en deze uit te werken (integraliteit).

Bron: TU-Delft, Praktijkleerstoel Gebiedsontwikkeling

De handreiking werkt gebiedsontwikkeling uit in vier leidende principes:

1. Fuseer belangen: over de verbinding van belangen. Hierdoor ontstaan extra kansen om meer ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid te realiseren dan wanneer ieder op de eigen belangen is gericht.
2. Creëer identiteit: over de verbinding van kwaliteiten. Identiteit staat voor authenticiteit en herkenbaarheid en is belangrijk om mensen en bedrijven te binden aan locaties en gebieden.
3. Koppel droom en realiteit: over de verbinding van ambitie, realisatie, gebruik en beheer. Hoge ambities zijn mooi, maar alleen als deze leiden tot daadwerkelijke realisatie en gebruik. Gebieden moeten lang mee, daarom is veel aandacht voor gebruik en beheer in de planvorming een belangrijke voorwaarde om tot duurzame gebiedsontwikkeling te komen.
4. Verzilver de toekomstwaarde nu: over de verbinding van geld en (toekomstige) maatschappelijke baten. Beslissingen over de toekomst worden in het ‘hier en nu’ genomen, mede op grond van toekomstige (maatschappelijke) kosten en baten. Haalbaarheid en betaalbaarheid hangen sterk af van toekomstige opbrengsten en inschatting van de risico’s en onzekerheden.

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Motie vreemd aan de orde van de dag: Fundamentele rechten zonder voorwaarden 'Bed bad brood' voor iedereen
portefeuillehouder	Nelleke Vedelaar
informant	Stevens, RM (Marc) 2212
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWS

Voorgesteld besluit raad

kennis te nemen van:
De reactie van het college op de motie ‘Fundamentele rechten zonder voorwaarden
'Bed bad brood' voor iedereen’.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 15 juni 2015

Onderwerp	Motie ‘Fundamentele rechten zonder voorwaarden 'Bed bad brood' voor iedereen’
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder Nelleke Vedelaar

Informant RM Stevens
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OW
Telefoon 038 498 2212
Email RM.Stevens@zwolle.nl

Bijlagen NVT

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De reactie van het college op de motie ‘Fundamentele rechten zonder voorwaarden 'Bed bad brood' voor iedereen’.

Datum 15 juni 2015

Motie
Op 11 mei 2015 heeft u de motie ‘Fundamentele rechten zonder voorwaarden
'Bed bad brood' voor iedereen’ aangenomen waarin u aangeeft van mening te zijn dat:

- opvang van uitgeprocedeerde asielzoekers onder de gemeentelijke zorgplicht op grond van de WMO valt
- het aan de gemeente is of zij de noodzakelijke voorziening 'bed bad brood' binnen haar gemeentegrenzen organiseert
- het onacceptabel is dat er gekort wordt op het gemeentebudget als gemeenten zelf voor opvang zorgen
- de bed-bad-brood-regeling voor uitgeprocedeerde vreemdelingen in Zwolle moet worden gehandhaafd zonder aan toegang de voorwaarde te stellen dat moet worden meegewerkt aan terugkeer
- behalve bed, bad en brood ook begeleiding moet worden geboden bij terugkeer van uitgeprocedeerde vreemdelingen voor wie een toekomstperspectief in Nederland ontbreekt

Tenslotte roept u het college op:

1. hiertoe de voorziening in de Perspectiefnota te handhaven;
2. de rijksoverheid te laten weten dat het onacceptabel is dat er gekort wordt op het gemeentebudget als gemeenten zelf voor opvang zorgen;
3. in samenwerking met de VNG te bewerkstelligen dat deze voorziening aan de gemeente wordt gecompenseerd door het Rijk;
4. bij het Rijk aan te dringen op het bieden van begeleiding bij terugkeer van uitgeprocedeerde vreemdelingen.

Reactie college

Ad. 1 In de Perspecief Nota wordt aan u voorgesteld om voor drie jaar (2016 tot en met 2018) de Zwolse noodopvang(Dato) te continueren en hiervoor jaarlijks financiële middelen beschikbaar te stellen tot een bedrg van maximaal €100.000 per jaar.

Ad. 2/3 Via het LOGO (Landelijk Overleg Gemeentebesturen inzake Opvang- en terugkeerbeleid), waar de gemeente Zwolle bij is aangesloten, wordt rechtstreeks overleg gevoerd met de staatssecretaris en de VNG. In deze overleggen zijn de dreigende korting op het gemeentebudget, de financiële compensatie voor gemeenten die onderdak bieden en het door de VVD en PvdA gepresenteerde plan om de opvang in slechts 5 centrumgemeenten en een COA locatie vorm te geven, onderwerp van gesprek.
Inmiddels is door de staatssecretaris een toezegging gedaan dat gemeenten gecompenseerd gaan worden voor het bieden van sobere opvang, over de hoogte van de vergoeding vindt overleg plaats. Daarnaast is bekend geworden (week van 8 juni) dat de opvang niet zal eindigen op 15 juni 2015 maar zal eindigen in afwachting van een uitspraak van de Raad van State of de Centrale Raad van Beroep. Of, tot er een bestuursakkoord zal worden getekend. Op dit laatste is door het kabinet een deadline gesteld van 1 november 2015.

Ad. 4 Iedere vorm van opvang, geboden door het Rijk op zes plaatsen in Nederland, de noodopvang in gemeenten of de opvang door het COA in zogenoemde terugkeerlocaties, gaat gepaard met een vorm van terugkeerbegeleiding. Nu individuele gemeenten van mening zijn dat zij zelf de noodopvang moeten kunnen blijven verzorgen en dat het Rijk hen hiervoor financieel moet compenseren, wordt hiermee impliciet ook bedoeld de financiering van de begeleiding bij terugkeer.

Datum 15 juni 2015

Vervolg
Direct na het zomerreces zal het LOGO een bijeenkomst voor de aangesloten gemeenten organiseren. Men verwacht op dat moment meer te kunnen vertellen over de kabinetsplannen voor de inrichting van de ‘bed bad brood’ regeling.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer

mevrouw R.E. Riemersma MCM

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

informatiecentrum tel.	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8393		3

betreft	ons kenmerk	datum
vervolg bed-bad-brood regeling	ECSD/U201501047 Lbr. 15/050	18 juni 2015

Samenvatting

In het bestuurlijk overleg tussen VNG en de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie op 9 juni 2015 is gesproken over een verlening van de financieringsregeling voor gemeenten die een sobere opvang bieden aan niet rechtmatig verblijvende vreemdelingen. Deze kende als einddatum 15 juni 2015 en loopt nu door tot er een uitspraak is van de Centrale Raad van Beroep of de Raad van State of tot er een aanvullend bestuursakkoord is getekend. Dit laatste moet uiterlijk 1 november gebeuren.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel.	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8393		3
betreft	**ons kenmerk**	**datum**
vervolg bed-bad-brood regeling	ECSD/U201501047 Lbr. 15/050	18 juni 2015

Geachte colleges,

In het bestuurlijk overleg van 9 juni 2015 is gesproken over een verlenging van de looptijd van de door de toenmalige Staatssecretaris toegezegde financiële tegemoetkoming voor gemeenten die een sobere opvang bieden aan niet rechtmatig verblijvende vreemdelingen. Deze financiële toezegging kende als einddatum 15 juni 2015. In deze brief informeer ik u over de nieuwe looptijd van de financieringsregeling.

Nieuwe looptijd van de financieringsregeling
In onze brief van 25 maart 2015 hebben wij u geïnformeerd over de financiële tegemoetkoming van het Rijk aan gemeenten voor de opvang van niet rechtmatig verblijvende vreemdelingen. De financiële tegemoetkoming liep van de periode van 17 december 2014 twee maximaal twee maanden nadat het Comité van Ministers een standpunt heeft ingenomen over de rapporten van het ECSR van 1 juli 2014. Dit gebeurde op 15 april 2015 en de regeling kende dus als einddatum 15 juni 2015.

In het bestuurlijk overleg van 9 juni heeft de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie toegezegd dat, in lijn met de Kamerbrief van 22 april 2015, de financiële tegemoetkoming wordt voortgezet tot aan het moment dat Raad van State of de Centrale Raad van Beroep een uitspraak doet over de vraag of de Staat op grond van internationaalrechtelijke verplichtingen gehouden is niet rechtmatig verblijvende vreemdelingen onvoorwaardelijk opvang te bieden. Op dit moment is niet bekend op welke datum deze uitspraak volgt.

Indien er geen uitspraak wordt gedaan door de Raad van State of Centrale Raad van Beroep voorafgaande aan de, in de Kamerbrief van 22 april omschreven, voorgenomen aanvulling van het vigerende bestuursakkoord dan eindigt de financiële tegemoetkoming op de datum dat het

nieuwe bestuursakkoord wordt ondertekend. Indien zich de situatie voor doet dat voor 1 november 2015 er geen uitspraak ligt van de Raad van State of de Centrale Raad van Beroep, en er evenmin een ondertekende aanvulling van het bestuursakkoord is, dan eindigt de financiële tegemoetkoming per 1 november 2015.

Afhandeling en uitbetaling
De vergoeding zal via een decentralisatie-uitkering aan centrumgemeenten beschikbaar worden gesteld. Voor de periode 17 december 2014 tot 15 juni 2015 zal de vergoeding in de septembercirculaire 2015 worden uitbetaald. Voor de periode 16 juni tot er een uitspraak is van de Raad van State of een ondertekening van een bestuursakkoord zal afhankelijk van het tijdstip in de decembercirculaire 2015 of meicirculaire 2016 worden uitbetaald.

Om voor de vergoeding in aanmerking te komen zal de VNG aan de staatssecretaris na afloop van beide termijnen een lijst per centrumgemeente verstrekken met het aantal vreemdelingen dat onderdak is verstrekt en het aantal overnachtingen per vreemdeling in de betreffende periode. De gemeenten dienen hiertoe een overzichtslijst met alle door de IND vastgestelde personen die onder de regeling vallen, te zenden naar de VNG (zie bijlage 3). Ik wil u vragen de overzichten voor de eerste periode uiterlijk 22 juni bij VNG aan te leveren. Op basis daarvan zal de vergoeding worden vastgesteld.

Hoogte van de vergoeding
De staatssecretaris zal naar verwachting eind juni een tarief per persoon per nacht vaststellen. Dit tarief zal worden gebaseerd op vergelijkbare opvangvormen en normen voor maaltijdkosten.

Tot slot
De huidige doelgroep, werkwijze en overige voorwaarden voor het verkrijgen van de vergoeding blijven ongewijzigd. Kijk voor actuele informatie op onze site www.vng.nl.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Voorzitter directieraad

Bijlagen:
Bijlage 1: Praktische informatie
Bijlage 2: Format verzamelformulier 1e aanvragen en format vervolgmelding
Bijlage 3: Format eindoverzicht door IND vastgestelde personen naar VNG

GROENLINKS D66 PARTIJ VAN DE ARBEID Swollwacht ChristenUnie Zwolle CDA ZWOLLE SP

Fractie Cetin

Motie vreemd aan de orde van de dag:
Fundamentele rechten zonder voorwaarden
'Bed bad brood' voor iedereen

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op **11 mei 2015**

constateert dat
- het Europees Sociaal Comité duidelijk heeft uitgesproken dat er een bed-bad-brood-voorziening moet zijn zonder dat daaraan voorwaarden zijn verbonden
- de gemeente volgens de WMO een zorgplicht heeft
- het kabinet voornemens is alleen nog opvang te bieden aan uitgeprocedeerde vreemdelingen op zes plaatsen in het land, maar dat daarover eerst nog wordt gesproken met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, waarvan ook Zwolle lid is
- het college bij monde van wethouder Vedelaar in het openbaar heeft aangegeven door te gaan met de bestaande noodopvang voor uitgeprocedeerde asielzoekers, het 'bed bad brood'-beleid dat de gemeente Zwolle al dertien jaar voert
- het college blijkens de Perspectiefnota voornemens is "een investering in opvang en begeleiding voor (uitgeprocedeerde) asielzoekers" te doen
- de Zwolse aanpak verder gaat dan alleen bed-bad-brood, maar ook zowel psychische als medische ondersteuning en huisvesting en onderwijs biedt
- de raad het college in de motie 'Recht op bed bad en brood' op 14 november 2014 heeft gevraagd de rijksoverheid onder meer te vragen om financiële compensatie

van mening dat
- opvang van uitgeprocedeerde asielzoekers onder de gemeentelijke zorgplicht op grond van de WMO valt
- het aan de gemeente is of zij de noodzakelijke voorziening 'bed bad brood' binnen haar gemeentegrenzen organiseert
- het onacceptabel is dat er gekort wordt op het gemeentebudget als gemeenten zelf voor opvang zorgen
- de bed-bad-brood-regeling voor uitgeprocedeerde vreemdelingen in Zwolle moet worden gehandhaafd zonder aan toegang de voorwaarde te stellen dat moet worden meegewerkt aan terugkeer
- behalve bed, bad en brood ook begeleiding moet worden geboden bij terugkeer van uitgeprocedeerde vreemdelingen voor wie een toekomstperspectief in Nederland ontbreekt

ondersteunt het college in het huidige beleid
- om de onvoorwaardelijke opvang aan uitgeprocedeerde asielzoekers voort te zetten, waarbij de kosten in principe voor het rijk zijn

en roept het college op

- **hiertoe de voorziening in de Perspectiefnota te handhaven**
- **de rijksoverheid te laten weten dat het onacceptabel is dat er gekort wordt op het gemeentebudget als gemeenten zelf voor opvang zorgen**
- **in samenwerking met de VNG te bewerkstelligen dat deze voorziening aan de gemeente wordt gecompenseerd door het Rijk**
- **bij het Rijk aan te dringen op het bieden van begeleiding bij terugkeer van uitgeprocedeerde vreemdelingen**

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens GroenLinks Patrick Rijke	Namens CDA Judith Compagner	Namens D66 Claudia van Bruggen	Namens Swollwacht William Dogger
Namens PvdA Patty Wolthof	Namens ChristenUnie Gerdien Rots	Namens SP Frank Futselaar	Namens Fractie Cetin Orhan Cetin

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Fietsparkeren Pletterstraat
portefeuillehouder	Filip van As
informant	IJsselsteijn, RPH (Ronald) 2699
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWP

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
Het inrichtingsplan voor het verbeteren van het fietsparkeren aan de Pletterstraaat.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 22 juni 2015

Onderwerp	Fietsparkeren Pletterstraat
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder F. van As

Informant R.P.H. IJsselsteijn
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OW
Telefoon 038 498 2699
Email R.IJsselsteijn@zwolle.nl
Bijlagen Ontwerp fietsparkeren Pletterstraat

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Het inrichtingsplan voor het verbeteren van het fietsparkeren aan de Pletterstraaat.

Datum 22 juni 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
In september 2012 heeft uw raad het Uitwerkingsplan Fietsparkeren fase 2 vastgesteld. Een van de onderdelen van het uitwerkingsplan is uitbreiding van het aantal onbewaakte stallingsplaatsen op de Pletterstraat.
Aanpassing van het fietsparkeren op deze plek is nodig omdat de huidige capaciteit beperkt is en de stalling werkt als een barriere voor voetgangers vanaf de Diezerpoortenplas. De omgeving ziet er onaantrekkelijk en rommelig uit, zelfs als er geen fietsen gestald staan. Het gebied biedt geen gastvrije entree voor fietsers en voetgangers, terwijl dit gebied daaraan juist wel behoefte heeft.

Kernboodschap
De realisatie van de fietsvakken in combinatie met nietjes past in de wens om de entrees van de binnenstad gastvrijer vorm te geven. Door toevoeging van deze fietsvakken is het mogelijk om de huidige fietsklemmen aan het begin van de Diezerstraat te verwijderen.
Door het plan wordt de capaciteit uitgebreid van 72 naar 174 fietsen. Dat is voldoende voor het stallen van het aantal fietsen dat volgens tellingen van de Fietsersbond op echte piekmomenten gestald wordt.

Gekozen is voor het gebruik van vakken en nietjes in plaats van de huidige klemmen. Deze zorgen voor een betere uitstraling en veroorzaken geen hinder als er geen fietsen gestald staan.
Het entreegebied wordt vrijgehouden van fietsen om de aantrekkelijkheid voor bezoekers te vergroten. Een deel van de bestaande fietsklemmen aan de zuidzijde van de rijbaan blijft gehandhaafd in de huidige vorm. Aan deze zijde is onvoldoende ruimte voor het maken van fietsvakken.
Het plaatsen van zitelementen heeft naast het bieden van een zitplaats aan bezoekers nog een paar voordelen: het maakt het stallen van fietsen op deze plek onlogisch en het gebruik van paaltjes kan worden beperkt.
Aan de rijbaan wordt een aantal aanpassingen gedaan om de overzichtelijkheid, doorstroming en verkeersveiligheid te verbeteren. Om te beginnen wordt de rijbaan versmald om hard rijden en parkeren te ontmoedigen. De bochtstraal naar de kruising met de Kerkstraat wordt aangepast, zodat automobilisten minder geneigd zijn hard te rijden en de voorrangssituatie duidelijker wordt. En aan de zijde van de stadsmuur wordt een stopverbod ingevoerd, zodat de bereikbaarheid van de parkeergarage wordt verbeterd. Laden en lossen aan de andere zijde blijft mogelijk.

Consequenties
De kosten voor de aanpassingen bedragen € 65.000 en passen daarmee in het door de raad op 24 september 2012 beschikbaar gestelde krediet.

Communicatie
Het plan is besproken met ondernemers en omwonenden, de exploitant van de parkeergarage, Citycentrum, Koninklijke horeca Nederland afd. Zwolle en de Fietsersbond. Het plan kan rekenen op een groot draagvlak.

Vervolg
De werkzaamheden worden op verzoek van de ondernemers in maart 2016 uitgevoerd.

Datum 22 juni 2015

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer

mevrouw R.E. Riemersma MCM

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Fietsparkeren Pletterstraat

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 30-06-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Ontwerp Pletterstraat

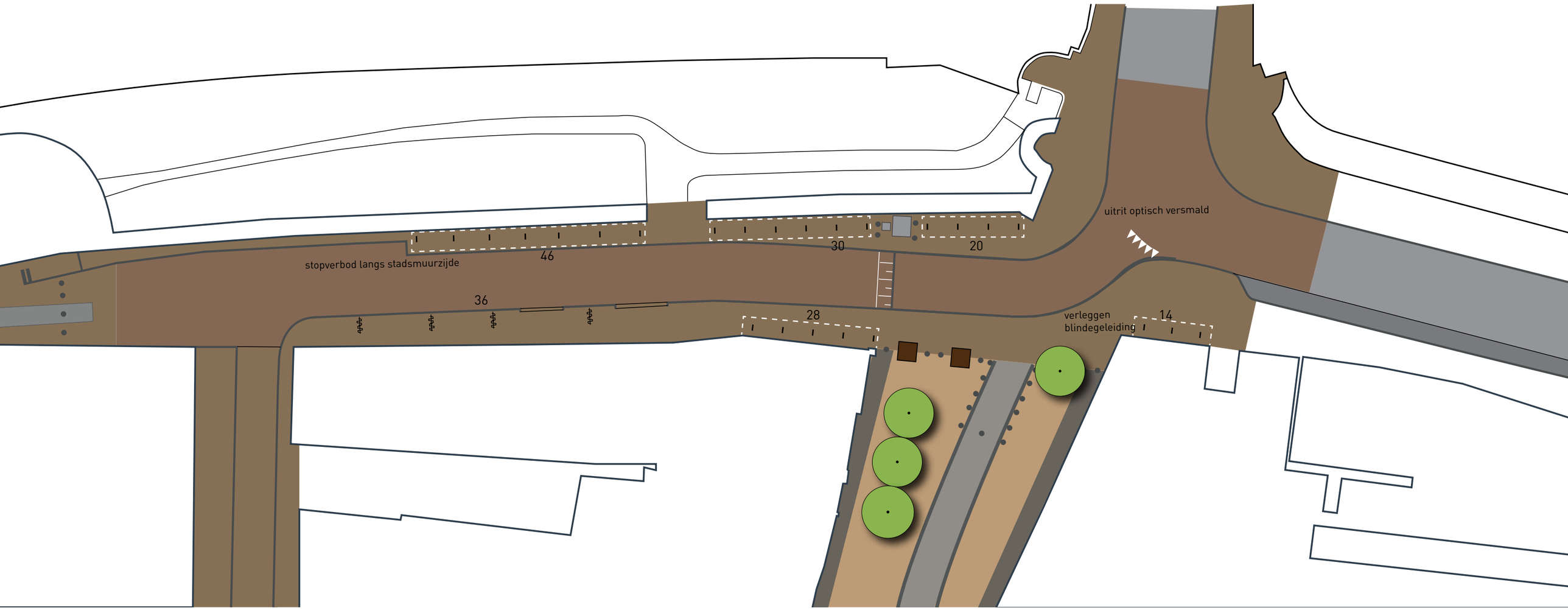

Toelichting op ontwerp

• Versmallen rijbaan naar 5.50

• Fietsklemmen verwijderen op kop Diezerstraat, hier meer verblijfskwaliteit toevoegen, d.m.v. zitgelegenheid

• Extra fietsparkeercapaciteit langs stadsmuur d.m.v. fietsvakken met nietjes.

• Fietsenklemmen langs de Pletterstraat behouden

Huidig aantal getelde fietsenklemmen: **72**

TOTAAL: 174 fietsplekken

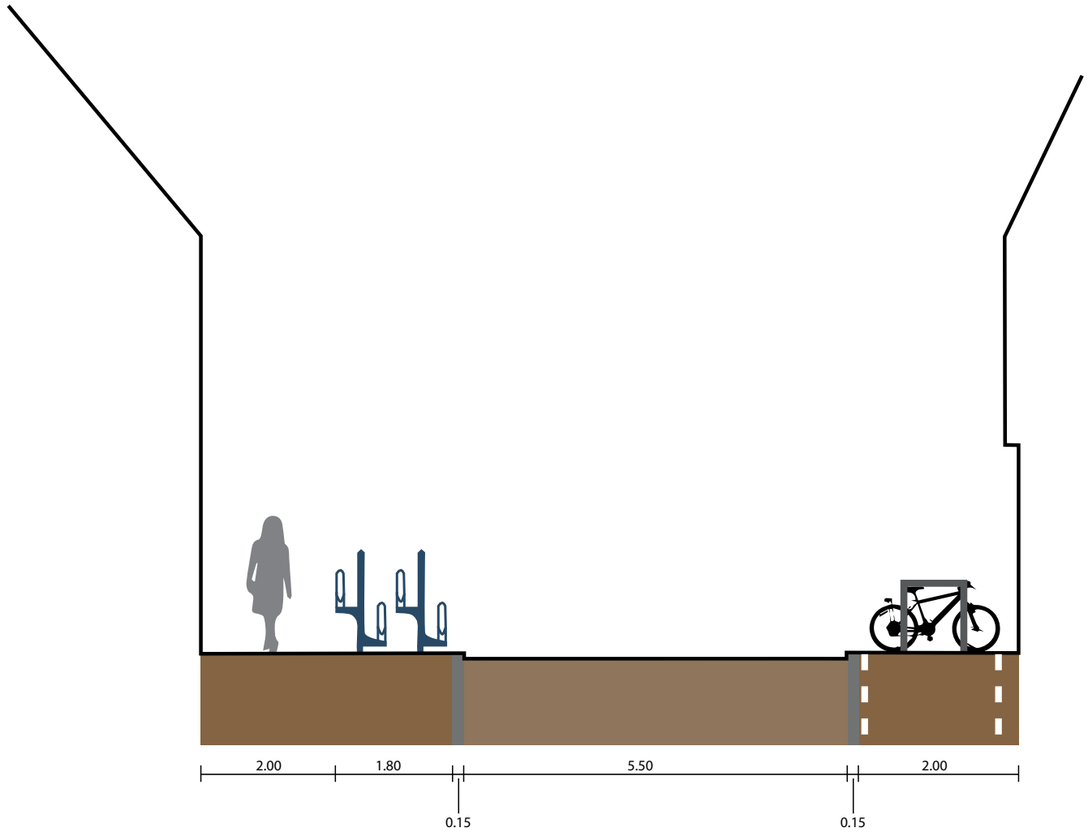

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Huishoudelijke ondersteuning
portefeuillehouder	Nelleke Vedelaar
informant	Bruns, SAP (Suzanne) 4057
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWS

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De huidige stand van zaken ten aanzien van de huishoudelijke ondersteuning
2. Met deze informatienota aan de Raad geven wij invulling aan de motie "Onrust wegnemen en voorkomen" en wordt u geïnformeerd over de voortgang en de wijze waarop de inwoners van Zwolle zijn geïnformeerd en betrokken bij de veranderingen in de huishoudelijke ondersteuning.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 26 juni 2015

Onderwerp	Huishoudelijke ondersteuning
Versienummer	V2

Portefeuillehouder N. Vedelaar

Informant S.A.P. Bruns/C. Schotman
Eenheid/Afdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid/SZ
Telefoon 038 498 4057
Email S.Bruns@zwolle.nl

Bijlagen Motie “onrust wegnemen en voorkomen”

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1 De huidige stand van zaken ten aanzien van de huishoudelijke ondersteuning

2 Met deze informatienota aan de Raad geven wij invulling aan de motie “Onrust wegnemen en voorkomen” en wordt u geïnformeerd over de voortgang en de wijze waarop de inwoners van Zwolle zijn geïnformeerd en betrokken bij de veranderingen in de huishoudelijke ondersteuning.

Datum 26 juni 2015

Inleiding
Met ingang van 1 januari 2015 is de Wmo 2015 van kracht. Onderdeel hiervan is de huishoudelijke ondersteuning. Sinds 1 januari wordt binnen diensten in/aan huis waarvan de huishoudelijke ondersteuning onderdeel uitmaakt, gewerkt met trajectfinanciering gebaseerd op resultaten.
Cliënten die in aanmerking komen voor de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning ontvangen niet meer een indicatie gebaseerd op basis van uren maar op basis van het resultaat “een schoon huis”.

Voor de bestaande cliënten huishoudelijke ondersteuning geldt een maximale overgangstermijn van zes maanden en loopt de huidige indicatie uiterlijk 1 juli 2015 af.

Cliënten van wie de indicatie is afgelopen voor 1 juli 2015, hebben allen reeds een keukentafelgesprek gehad met het sociaal wijkteam (SWT). Wanneer is vastgesteld dat huishoudelijke ondersteuning nodig blijft, wordt deze verstrekt op basis van het resultaat “een schoon huis”.

Voor de cliënten van wie de indicatie (vanwege de overgangstermijn) op 1 juli 2015 afloopt, is afgesproken dat de huidige zorgaanbieder met de cliënt in gesprek gaat over de huishoudelijke ondersteuning. Op basis van een verslag van dit gesprek wordt de nieuwe beschikking verstrekt.

Voor de Pgb cliënten geldt dat zij allemaal een keukentafelgesprek hebben met het SWT.

Alle cliënten zijn begin dit jaar over de aanstaande veranderingen geïnformeerd middels een brief.

In de motie “Onrust wegnemen en voorkomen” wordt het College verzocht binnen haar mogelijkheden in te zetten om de ontstane onrust weg te nemen en verder te voorkomen.

In deze nota wordt u geïnformeerd over de voortgang en de wijze waarop de inwoners van Zwolle zijn geïnformeerd en betrokken bij de veranderingen in de huishoudelijke ondersteuning.

Kernboodschap
Op dit moment hebben nog niet alle cliënten huishoudelijke ondersteuning een nieuwe beschikking ontvangen. Van het totaal aan mensen die gebruik maken van de huishoudelijke ondersteuning (3318) heeft inmiddels ruim 80% een nieuwe beschikking ontvangen. Dit betekent dat zo’n 20 % op 1 juli 2015 nog geen nieuwe beschikking heeft ontvangen.
Met de aanbieders is afgesproken dat voor de cliënten die nog geen beschikking hebben ontvangen de huidige ondersteuning wordt gecontinueerd tot de cliënt een nieuwe beschikking heeft ontvangen. In verband met de zomerperiode zal een eventuele wijziging in zorgomvang in ieder geval niet voor 1 september 2015 ingaan. Wij koersen erop om alle cliënten die dit betreft voor 1 september een nieuwe beschikking toe te sturen.

De gesprekken met de cliënten waarvan de indicatie afloopt op 1 juli 2015 worden gevoerd door de eigen zorgaanbieder voor ZIN cliënten en voor de Pgb houders door het SWT.
Er zijn een aantal redenen waarom nog niet alle cliënten een beschikking hebben ontvangen: het voeren van een goed keukentafelgesprek en het hierbij betrekken van mantelzorgers en sociaal netwerk om daarmee te komen tot een adequaat ondersteuningsplan, vraagt de nodige inzet. Dit heeft mede geleid tot een hoge druk op de SWT’s en de aanbieders waardoor nog niet alle cliënten al een

Datum 26 juni 2015

keukentafelgesprek hebben gehad, in sommige gevallen is er wel een gesprek gevoerd maar is het verslag nog niet bij ons binnen, sommige cliënten zijn het niet eens met de nieuwe werkwijze en willen daarom geen gesprek aangaan met hun zorgaanbieder, sommige cliënten hebben een zodanige complexe, meervoudige problematiek dat zij door de aanbieder zijn aangemeld bij het SWT.

In totaal zijn er 3318 cliënten huishoudelijke ondersteuning met wie in 2015 het gesprek gevoerd moest worden over de huishoudelijke ondersteuning. Het gaat hierbij om zowel cliënten met Zorg in Natura (3018 cliënten) als clienten met een Pgb (237).

Voor zo'n 600 tot 650 cliënten geldt dat zij nog geen nieuwe beschikking hebben ontvangen.

Voorop staat zorgvuldigheid. Daarom is besloten om bij die cliënten die nog geen beschikking hebben ontvangen, hun huidige ondersteuning voort te zetten. Dit betekent dat voor deze cliënten de continuïteit van de ondersteuning na 1 juli is gewaarborgd. In verband met de zomerperiode zal een eventuele wijziging in zorgomvang in ieder geval niet voor 1 september 2015 ingaan.
Daar waar dit nog niet heeft plaatsgevonden zal voor 1 september ook met deze groep een keukentafelgesprek worden gevoerd. Op basis van dit keukentafelgesprek en de daarin gemaakte afspraken, maken deze cliënten alsnog de overstap naar een maatwerkvoorziening gebaseerd op het resultaat "een schoon huis".

De cliënten die dit betreft, worden hierover apart middels een brief geïnformeerd.

Consequenties

- Hiermee wordt beoogd een zorgvuldig proces en overgang naar de nieuwe werkwijze van de resultaatgerichte trajectfinanciering.
- Voor die cliënten die niet in gesprek willen gaan met hun zorgaanbieder, zal het SWT het keukentafelgesprek voeren.
- De wijziging in de manier waarop ondersteuning wordt verleend, kan mogelijk leiden tot meer bezwaarschriften dan in andere jaren. Er zal ook bij cliënten een hele omslag moeten plaatsvinden van het denken in uren naar het denken in resultaten en de wijzigingen die dit tot gevolg heeft voor de ondersteuning. De ervaring tot nu leert dat wanneer mensen in bezwaar gaan en er met hen een tweede gesprek plaatsvindt er vaak alsnog een oplossing komt.
- Het feit dat niet alle cliënten met ingang van 1 juli 2015 een nieuwe beschikking hebben en hun huidige ondersteuning wordt gecontinueerd, heeft ook budgettaire consequenties. Wij gaan hierover met de zorgaanbieders in gesprek. U wordt hierover in de berap 2 geïnformeerd.

Communicatie

- Cliënten die een keukentafelgesprek hebben gehad, ontvangen een beschikking met daarbij het verslag van het keukentafelgesprek.
- Cliënten met wie nog geen keukentafelgesprek heeft plaatsgevonden, worden geïnformeerd dat hun huidige ondersteuning wordt gecontinueerd.
- Mensen kunnen met hun vragen terecht bij het SWT en/ of hun zorgaanbieder

Datum 26 juni 2015

Vervolg
Het SWT en de zorgaanbieders zullen met de clienten die nog geen gesprek hebben gevoerd zo snel mogelijk alsnog een keukentafelgesprek voeren op basis waarvan een beschikking zal worden afgegegeven. We koersen erop om iedereen voor 1 september 2015 een nieuwe beschikking toe te sturen.

Openbaarheid
Deze nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer

mevrouw R.E. Riemersma MCM

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Huishoudelijke ondersteuning

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 30-06-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

11-3

VVDZWOLLE.NL VVD ZWOLLE

PvDA

Motie
Onrust wegnemen en voorkomen

De gemeenteraad van Zwolle bijeen op 6 oktober 2014.
Gehoord hebbende de beraadslaging over de Beslisnota Hulp bij het Huishouden 2015.

Constaterende dat:
- Er vanuit de Zwolse samenleving geluiden komen dat mensen die gebruik maken van Huishoudelijke Hulp binnen de WMO door de gemeente worden gebeld en waar gevraagd wordt naar tevredenheid over de geleverde hulp maar ook gesproken wordt over minder uren hulp.

Overwegende dat:
- Deze vragen naast onduidelijkheid ook onrust veroorzaken;
- Helderheid en goede communicatie naar de Zwolse burger over de naderende veranderingen hoge prioriteit heeft.

Verzoekt het college:
- Er binnen haar mogelijkheden op in te zetten de ontstane onrust weg te nemen en verder te voorkomen.

En gaat over tot de orde van de dag.

VVD
Johran Willegers

PvdA
Birgit Michies

B Michies-de Roos

Tegen: SP

Aangenomen 6-10-2014

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Uitbreiding schoolmaatschappelijk werk (21.15 - 22.30 uur)
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Dollekamp, JW (Jan-Willem) 4116
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWS

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van de uitbreiding van schoolmaatschappelijk werk

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 25 juni 2015

Onderwerp	Uitbreiding schoolmaatschappelijk werk
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder Wethouder Ed Anker

Informant J.W. Dollekamp
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OW
Telefoon 038 498 4116
Email JW.Dollekamp@zwolle.nl
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Kennis te nemen van de uitbreiding van schoolmaatschappelijk werk

Datum 25 juni 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
In het Zwolse beleid jeugdhulp (december 2014) is werken volgens het principe '1 gezin, 1 plan' uitgangspunt. Doel is ondersteuning van jeugdigen en gezinnen zo nabij mogelijk te regelen, de eigen regie van bewoners centraal te houden, stapeling van ondersteuning en ondersteuners te voorkomen, en zo ook kosten te besparen. In Zwolle spelen de sociale wijkteams hierin een belangrijke rol.
Om te kúnnen werken volgens '1 gezin, 1 plan' is een goede samenwerking tussen partners op verschillende domeinen noodzakelijk. Een voor kinderen en jongeren belangrijk domein is de school. Zij brengen daar een groot deel van hun tijd door. De omgang met leerkrachten, mentoren, andere schoolwerkers en klas- en schoolgenoten zijn belangrijk voor hun ontwikkeling en vorming. Ook hebben thuis en school vaak direct invloed op elkaar. Samenwerken van onderwijs en gemeente is – uit het oogpunt van kinderen, jongeren en gezinnen – door de invoering van passend onderwijs en de transitie jeugdhulp nog belangrijker geworden dan die al was. Tegelijk biedt de opdracht van het onderwijs om alle kinderen passend onderwijs te bieden en de opdracht van de gemeente om te voorzien in ondersteuning als dit voor een gezonde ontwikkeling van kinderen en gezinnen nodig is, kansen om samen te werken aan verbeteringen.
In de pilots Netwerk Jeugd en Gezin (NJG) hebben onderwijs en gemeente de afgelopen jaren vooruitlopend op passend onderwijs en transitie jeugdzorg al geëxperimenteerd met een versterking van de ondersteuning op school. Daarbij vervulde schoolmaatschappelijk werk een spilfunctie. Door verruiming van de mogelijkheden voor inzet van schoolmaatschappelijk werk op scholen voor primair en voortgezet onderwijs kunnen de resultaten worden geborgd.

Kernboodschap
Met het verruimen van de mogelijkheden voor inzet van schoolmaatschappelijk werk op scholen beogen we de volgende resultaten:
1. Kinderen en ouders worden beter en sneller gehoord, minder ondersteuners in beeld, vertrouwde ondersteuners in beeld, snelle en afgestemde ondersteuning binnen en buiten school.
2. Leerkrachten (en andere schoolwerkers) beter kunnen werken aan ondersteuning van leerlingen en sneller ondersteuning ontvangen bij het werken aan een veilig pedagogisch klimaat/ klassenmanagement.
3. Professionele ondersteuners tijdig betrokken worden om zo vroeg mogelijk knelpunten bij leerlingen te kunnen signaleren en benodigde gespecialiseerde jeugdhulp te kunnen bieden waardoor onnodig beroep op zwaardere, duurdere jeugdhulp wordt voorkomen.

De ervaringen tot nu toe leren dat met steun van schoolmaatschappelijk werk 60-70% van de ondersteuningsvragen binnen de interne ondersteuningsstructuur op school kan worden opgevangen. De rol en de werkplek op school zijn belangrijke succesfactoren om effectief te kunnen werken aan ondersteuning van jeugdigen en ouders bij opgroeien en opvoeden en daarmee onnodig beroep op speciaal onderwijs en/of zwaardere vormen van jeugdhulp te voorkomen. Nabijheid en vertrouwen werken in het voordeel van alle betrokkenen. Door schoolmaatschappelijk werkers op scholen voor primair onderwijs tegelijk organisatorisch onderdeel te maken van de sociale wijkteams winnen ze aan slagvaardigheid doordat ze – in samenspraak met het team – ook jeugdhulp erbij kunnen halen en/of kunnen toe leiden naar jeugdhulp buiten school als dit nodig is. Voor de inzet van

Datum 25 juni 2015

schoolmaatschappelijk werk in de ondersteuningsstructuur op scholen gelden daarom de volgende uitgangspunten:

- Er is een schoolinterne ondersteuningsstructuur waarin schoolinterne en schoolexterne ondersteuners samenwerken en waarvan de schoolmaatschappelijk werker onderdeel uitmaakt.
- De schoolmaatschappelijk werker vervult binnen de schoolinterne ondersteuningsstructuur 3 rollen: kortdurende ondersteuning aan kinderen en ouders, consultatie en advies voor leerkrachten en andere schoolwerkers, bijschakelen van gespecialiseerde jeugdhulp indien nodig.
- De inzet van schoolmaatschappelijk werk vindt plaats op basis van een werkplan per school, waarin de samenwerking met tussen schoolinterne ondersteuning en sociaal wijkteam is beschreven. School en sociaal wijkteam moeten beiden instemmen met het plan.
- School en gemeente bekostigen gezamenlijk inzet van schoolmaatschappelijk werk.
- Om inzet en opgebouwde deskundigheid die in de pilots NJG is opgebouwd te benutten, wordt schoolmaatschappelijk werk in Zwolle uitgevoerd door de huidige aanbieders De Kern, MEE IJsseloevers en Trias Jeugdhulp. Dit uitgangspunt geldt vooralsnog voor de periode 1 juli 2015 tot 1 juli 2017. Met deze aanbieders worden door gemeente Zwolle in samenspraak met scholen afspraken gemaakt over de verbinding met sociale wijkteams met behoud van de specifieke opdracht en werkplek van de schoolmaatschappelijk werker in het ondersteuningsteam van de school.

Met de uitbreiding van schoolmaatschappelijk werk borgen we ook de positieve resultaten die zijn bereikt in de pilots Netwerk Jeugd en Gezin ten aanzien van de verbinding met de sociale wijkteams en schoolexterne jeugdhulp. De schoolmaatschappelijk werker maakt in samenspraak met ondersteuningsteam op school en het sociaal wijkteam een integrale afweging over in te zetten ondersteuning, in te zetten ondersteuners en de plek waar die ondersteuning wordt geleverd (op school, thuis en/of elders). Daarmee kan gewerkt worden volgens 1 gezin, 1 plan.

Consequenties

Met dit besluit bieden we alle scholen in het primair onderwijs de mogelijkheid om schoolmaatschappelijk werk in te zetten. Daarnaast breiden we de basisinzet uit naar 4 uur per school per week. School en gemeente betalen elk de helft van de kosten. Daarnaast stellen we budget beschikbaar voor maatwerkuren om extra inzet te kunnen plegen op scholen waar dit het meest nodig is. Aan het BLOZ vragen we advies over de toedeling van die maatwerkuren. Met de scholen voor primair onderwijs maken we afspraken voor de schooljaren 2015/16 en 2016/17.

Voor scholen in het voortgezet onderwijs in Zwolle continueren we de huidige inzet van schoolmaatschappelijk werk. Ook hier betalen school en gemeente elk de helft van de kosten. Verder stellen we ook voor het voortgezet onderwijs maatwerkuren beschikbaar waarover we advies vragen aan het BLOZ.
Scholen voor voortgezet onderwijs in Zwolle hebben veelal een regiofunctie. Het is onwenselijk om in de schoolinterne ondersteuning onderscheid te maken tussen leerlingen uit Zwolle en leerlingen van buiten Zwolle. Omgekeerd hebben de gemeenten waaruit de leerlingen komen belang bij een goede aansluiting tussen schoolinterne ondersteuning en de eigen lokale ondersteuningsstructuur (voor Zwolle de sociale wijkteams). Met de regiogemeenten overleggen we daarom over inrichting en financiering van de ondersteuningsstructuur op scholen voor voortgezet onderwijs (en Mbo) in de regio. Om die reden gelden de afspraken voor het voortgezet onderwijs vooralsnog voor het schooljaar 2015/16.

Datum 25 juni 2015

Communicatie
Over de uitbreiding van schoolmaatschappelijk werk heeft afstemming plaatsgevonden met het BLOZ. Het BLOZ heeft laten weten op langere termijn de afstemming van schoolinterne ondersteuning in kader van passend onderwijs en schoolexterne ondersteuning in kader van jeugdhulp breder te willen trekken. We onderschrijven die wens en werken gezamenlijk met het BLOZ aan een ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp.

Vervolg
We werken aan transformatie van de ondersteuning voor jeugdigen op basis van ‘doen en leren’. Voor de ondersteuning op scholen bouwen we voort op de ervaringen uit de pilots NJG. Met het uitbreiden van schoolmaatschappelijk werk voor scholen PO en VO in Zwolle zetten we een eerste vervolgstap naar een slagvaardige samenwerking tussen schoolinterne ondersteuning en schoolexterne jeugd- en gezinshulp. Daarmee zijn we er nog niet, want het succes van de pilots NJG zit 'm naast grotere beschikbaarheid ook in de uitgebreider rolopvatting van schoolmaatschappelijk werkers (de 3 kernrollen) en in het samen met Interne Begeleiders, andere professionals in de eigen ondersteuningsstructuur van scholen, jeugdverpleegkundigen/artsen, leerplicht/RMC en gespecialiseerde ambulante jeugdhulp bieden van benodigde ondersteuning aan kinderen en gezinnen. Dit worden actiepunten in de ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp, die in samenspraak met de onderwijspartners en in overleg met de sociale wijkteams wordt voorbereid. Die agenda komt naar verwachting in het najaar 2015 tot stand.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer

mevrouw R.E. Riemersma MCM

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Uitbreiding schoolmaatschappelijk werk (21.15 - 22.30 uur)

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 30-06-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Wijthmenerplas
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Koop, AHW (Aldert) 3217
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWP

Voorgesteld besluit raad

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 30 juni 2015

Onderwerp	Beheerplan Lakeside Wijthmenerplas
Versienummer	1

Portefeuillehouder R.E. de Heer

Informant A.H.W. Koop
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OW
Telefoon 038 498 3217
Email AHW.Koop@zwolle.nl
Bijlagen 1 Beheerplan Lakeside
2 Reacties op het beheerplan
3 Verslag informatieavond

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. het Collegebesluit om het beheerplan Lakeside vast te stellen.

Datum 30 juni 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Tijdens de communicatie van de plannen van Lakeside blijkt dat er bij omwonenden de zorg leeft over de wijze waarop het initiatief zich verder zou kunnen ontwikkelen met eventueel mogelijk negatieve effecten op het leefgenot. Vanwege dit signaal is het van belang dat er een beheerplan wordt opgesteld. Naast het opnemen van afspraken gaat het er daarbij vooral om dat er goed contact tussen de ondernemer en de buren ontstaat zodat men elkaar snel weet te vinden.
Tevens heeft de gemeenteraad in 2012 besloten dat een beheerplan dient te worden opgesteld door omwonenden en ontwikkelaar voordat een leisureontwikkeling wordt toegevoegd aan de Wijthmenerplas.

De afgelopen half jaar is versie 3 (*29-01-15*) van het beheerplan om verschillende redenen diverse malen als bijlage aangeleverd en daarmee ook openbaar. Met deze versie was het beheerplan in essentie gereed. Daarbij werd steeds aangegeven dat er nog twee bijlagen moesten worden toegevoegd. Dit betrof een tekening van het gebied en het Maatwerkbesluit geluid.

Nadat op 9 april 2015 de omgevingsvergunning was verleend heeft de ondernemer een adviesbureau opdracht gegeven voor het geluidonderzoek dat nodig is voor het Maatwerkbesluit geluid.
De definitieve versie van het geluidonderzoek hebben wij begin juni ontvangen.
Met de toevoeging van een tekening en het Concept Maatwerkbesluit geluid als bijlagen was, versie 4 van het beheerplan gereed. Het Maatwerkbesluit geluid wordt definitief zodra de procedure is doorlopen.

Tijdens de inloopavond die de ondernemer op 5 februari 2015 heeft georganiseert was versie 3 van het beheerplan aanwezig zodat bewoners deze konden inzien. Deze inloopavond heeft niet geleid tot inhoudelijke wijzigingen van het beheerplan.

Op 24 juni 2015 heeft wederom een inloopavond plaats gevonden op basis van versie 4 van het beheerplan. In aanwezigheid van 8 bewoners is een toelichting gegeven op het beheerplan en het Maatwerkbesluit geluid. Naar aanleiding van deze avond is het beheerplan inhoudelijk op een aantal punten aangevuld met informatie.

Tijdens de raadsvergadering op 29 juni 2015 is een motie aangenomen met de strekking dat een jaar na nu pro actief een evaluatie wordt georganiseerd met ondernemer en omwonenden over het Beheerplan. Op grond van de uitkomst wordt bepaald of er aanvullende beheermaatregelen nodig zijn.

Op 7 juli 2015 heeft het college het beheerplan Lakeside vastgesteld. De definitieve versie van het beheerplan is bij deze informatienota gevoegd. Volledigheidshalve zijn ook de reacties op de verschillende versies van het beheerplan en het verslag van de informatieavond op 24 juni 2015 als bijlagen toegevoegd.
Met het vaststellen van het beheerplan door het college van Burgemeester en Wethouders is het beheerplan in werking getreden.

Datum 30 juni 2015

Kernboodschap
Het college heeft het beheerplan vastgesteld voordat Lakeside is gestart met het aanbieden van haar activiteiten. In het beheerplan is benoemd waardoor mogelijk overlast zou kunnen ontstaan met als doel dit te voorkomen.

Consequenties
Het doel van het beheerplan is primair om overlast te voorkomen voor de bewoners in de nabijheid van de Wijthmenerplas als gevolg van de activiteiten die door Lakeside worden georganiseerd. Tevens is het doel om te komen tot een goed contact tussen de ondernemer en de buren zodat men elkaar snel weet te vinden.
In het beheerplan is opgenomen hoe overlast geregistreerd moet worden met als doel dergelijke situaties zo concreet mogelijk te kunnen bespreken en acties te nemen die gericht zijn op het voorkomen van de overlast. In het beheerplan zijn ook de telefoonnummers opgenomen die in geval van overlast direct gebeld kunnen worden. Ook het nummer van de ondernemer zelf is daartoe opgenomen.

Communicatie
Het beheerplan is in overleg met de klankbordgroep opgesteld. Tijdens de inloopavond die de ondernemer op 5 februari 2015 heeft georganiseert was versie 3 van het beheerplan ook aanwezig zodat bewoners het konden inzien. Op 24 juni 2015 is versie 4 van het beheerplan besproken.
Nadat het College het beheerplan heeft vastgesteld worden de omwonenden hierover geïnformeerd.
Zodra het Maatwerkbesluit geluid definitief is, ontvangen de bewoners het beheerplan.

Vervolg
Het doel van Lakeside is om in het seizoen 2015 open te gaan voor publiek.
Een dezer dagen wordt gestart met het proef draaien van de waterskibaan.
Het Maatwerkbesluit geluid is in procedure.

Openbaarheid
Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer

mevrouw R.E. Riemersma MCM

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Wijthmenerplas

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 10-11-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

inzet

Zwolle

Ontwikkeling
OW

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 538
8000 AM Zwolle
Telefoon (038) 498 2279
www.zwolle.nl

Beheerplan Lakeside

Paviljoen, waterskibaan, outdoor en health activiteiten

Opdrachtgever	B&W
Opdrachtnemer	A.Koop
Versie	Definitief
Datum	30 juni 2015

Inhoud

1	**Aanleiding**	**3**
1.1	**Visie Wijthmenerplas**	**3**
1.2	**Lakeside**	**3**
2	**Doel beheerplan**	**4**
2.1	**Omschrijving beheerplan**	**4**
2.2	**Doel beheerplan**	**4**
2.3	**Totstandkoming en bewaking beheerplan**	**4**
2.4	**Geldigheid beheerplan**	**4**
3	**Overlast**	**5**
3.1	**Definitie van overlast**	**5**
3.2	**Registratie en vervolgafspraken**	**5**
4	**Beheerafspraken**	**6**
4.1	**De volgende juridische en wettelijke kaders zijn van toepassing.**	**6**
4.2	**Vergunning**	**6**
4.3	**Bestaande huisregels Wijthmenerplas**	**7**
4.4	**Organisatie van het beheer en de handhaving**	**7**
4.5	**Inzet ondernemer**	**7**
4.6	**Inzet omwonenden**	**8**
5	**Overzicht van telefoonnummers**	**9**

BIJLAGE 1 Tekening 12
BIJLAGE 2, Maatwerkbesluit 14
BIJLAGE 3, Registratie hinder/ overlast. 22

1 Aanleiding

1.1 Visie Wijthmenerplas

In het Structuurplan (2008) is het Recreatiegebied Wijthmenerplas aangeduid als een dagrecreatiefcentrum. Daarbij is ondermeer aangegeven dat er ruimte is voor een nieuwe leisure voorziening. Daarna is een ontwikkelvisie opgesteld. Deze is in 2012 onder de naam "Visie en toetsingskader voor ontwikkelingen; *Dagrecreatieterrein De Wijthmenerplas*" vastgesteld in de Raad.
Vervolgens is een selectieprocedure gestart waarbij de keuze van B & W gevallen is op het initiatief van Lakeside. Het initiatief omvat de realisatie van een electrisch aangedreven teleskibaan met paviljoen en diverse activiteiten op het land en het water.

1.2 Lakeside

Omschrijving paviljoen
Het totale gebouw wordt circa 36 x 12m (ca. 432 m2) groot met een terras.
(Zie bijlage 1.) Het gebouw wordt met hout afgewerkt en heeft daarmee een natuurlijke uitstraling. . Ook het terras wordt in hout uitgevoerd.

In het gebouw worden de volgende functies ondergebracht: een uitgifte punt voor waterski's en wakeboards, wetsuites, materiaal opslag water gerelateerd spelen, een bar, eetgelegenheid, kantoortje, douches, toiletten en kleedruimte. De horeca is in het gebouw een ondergeschikte functie. In deze ruimte kan gegeten en gedronken worden maar kan ook als instructieruimte voor activiteiten worden gebruikt.

Het paviljoen is in principe van 10.00 tot 22.00 uur open. Wanneer mensen langer willen blijven, is dat mogelijk. In samenhang hiermee starten de activiteiten in principe ook om 10.00 uur en stoppen uiterlijk als donker is geworden.
De ondernemer geeft aan dat, wanneer ze al een keer later open zijn dan 22.00 uur, ze in de praktijk om 24.00 uur zullen sluiten. Uitgaande van de APV en de beleidsregel sluitingstijden is de sluitingstijd uiterlijke 2.00 uur. Dit zal zich volgens de ondernemer bij uitzondering voordoen.

Omschrijving waterskibaan
Het principe is dat mensen door middel van een omloopkabel op waterski's met een constante snelheid van circa 30 km/uur worden rondgetrokken.
De baan wordt elektrisch aangedreven. De installatie produceert daardoor nauwelijks geluid. Voor de bevestiging van de kabel zijn voor de hele baan 5 masten nodig. Dit zijn transparante masten van circa 12 m hoog.

Omschrijving overige activiteiten
Naast de waterskibaan zal men ook outdoor gerelateerde activiteiten gaan aanbieden zoals bijvoorbeeld paintball, GPS tochten lopen, boogschieten, speurtocht, krat-stapelen, krat-lopen. Tevens zullen health gerelateerde activiteiten worden georganiseerd zoals bijvoorbeeld beachvolleybal, strand voetbal en outdoor fitness.
Naast de waterskibaan zullen ook andere water gerelateerde activiteiten worden aangeboden. Daarbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan het plaatsen van opblaasbare speeltoestellen op het water, kanoën, vlot-bouwen, waterlopen.

2 Doel beheerplan

2.1 Omschrijving beheerplan

In het beheerplan is benoemd waardoor mogelijk overlast zou kunnen ontstaan met als doel dit te voorkomen.
Ook is beschreven hoe overlast wordt geregistreerd met als doel deze zo concreet mogelijk met de betrokken te kunnen bespreken teneinde de overlast te voorkomen.

In het beheerplan worden afspraken tussen de ondernemer en de omwonenden vastgelegd.
Voor de eerste versie van het beheerplan is de gemeente penvoerder.
Zodra het eerste beheerplan door het College van Burgemeester en wethouders is vastgesteld is de ondernemer verantwoordelijk voor de inhoud van het beheerplan.
Ook is de ondernemer er verantwoordelijk voor om eens per jaar het beheerplan te evalueren met de omwonenden en de gemeente.

2.2 Doel beheerplan

Het doel van het beheerplan is primair om overlast voor de bewoners in de nabijheid van de Wijthmenerplas te voorkomen als gevolg van de activiteiten die door Lakeside worden georganiseerd. Het is echter ook mogelijk dat er overlast optreedt die geen relatie met de activiteiten van Lakeside.

Het beheerplan heeft betrekking op zowel de locatie van het paviljoen als op activiteiten die door Lakeside op land en in het water worden georganiseerd.

Tevens is opgenomen hoe overlast geregistreerd moet worden met als doel dergelijke situaties zo concreet mogelijk te kunnen bespreken en acties te nemen die gericht zijn op het voorkomen van de overlast.

2.3 Totstandkoming en bewaking beheerplan

Het beheerplan is tot stand gekomen met inbreng van vertegenwoordigers uit de omgeving van de Wijthmenerplas, Plaatselijk Belang Wijthmen en de ondernemer van Lakeside. Het beheerplan wordt periodiek besproken in een overleg met omwonenden, ondernemer en een vertegenwoordiger van de gemeente.
In aanvang vinden de gesprekken plaats onder leiding van een onafhankelijk voorzitter. Elke twee jaar wordt een afweging gemaakt over het nut en de noodzaak van een onafhankelijk voorzitter.

2.4 Geldigheid beheerplan

Het beheerplan treedt in werking nadat het college van Burgemeester en Wethouders het beheerplan hebben vastgesteld.

Bijstelling van de inhoud van het beheerplan gebeurt in het onder 2.3 genoemde overleg. Vooralsnog wordt jaarlijks de gang van zaken en de actualiteit van het beheerplan geëvalueerd.

Als onderdeel van de evaluatie kunnen aanbevelingen worden gedaan met als doel om eventuele overlast die zich heeft voorgedaan te voorkomen. Dit kan ook betrekking hebben op overlast die door derden is veroorzaakt.

3 Overlast

3.1 Definitie van overlast

Overlast is de hinder die mensen in hun woongenot ervaren als gevolg van het (afwijkende) gedrag van mensen of als gevolg van bepaalde gebeurtenissen.
Er moet onderscheid worden gemaakt tussen wetsovertredingen en overlast.
In niet alle gevallen van overlast zal de overheid of politie kunnen reageren zoals de burgers dat zouden verwachten omdat er feitelijk geen sprake is van een wetsovertreding.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen objectieve en subjectieve overlast.
Objectieve overlast is bijvoorbeeld geluidsoverlast. De mate van geluidsoverlast kan worden gemeten.
Subjectieve overlast is bijvoorbeeld de samenscholing van mensen die ongewenst gedrag vertonen. Hier zijn geen meetbare waarden voor.

(Ernstige) overlast of wetsovertredingen hebben betrekking op die overlast gevallen die in ernst, omvang en frequentie een ernstige en structurele aantasting vormen van de leefbaarheid/ het leefgenot.

In relatie tot de activiteiten van Lakeside bestaat vanuit de beleving van de omwonenden ten aanzien van de volgende punten kans op overlast:

- Geluidsoverlast als gevolg van gebruik van het terras in combinatie met muziek.
- Geluidsoverlast als gevolg van een feestje.
- Geluidsoverlast als gevolg van vertrekkende bezoekers.
- Overmatige verlichting bij het paviljoen.

3.2 Registratie en vervolgafspraken

Een goede registratie draagt bij aan het zo concreet mogelijk maken van een situatie die zich heeft voorgedaan. Daardoor kan gezamenlijk makkelijker tot een juiste beoordeling van de situatie worden gekomen. Daardoor kan ook gerichter besproken worden hoe de betreffende overlast kan worden voorkomen.
In de situatie van de Wijthmenerplas is het ook mogelijk dat overlast wordt veroorzaakt door anderen dan bezoekers van Lakeside. Hiervoor biedt het beheerplan geen kader.

Ten behoeve van de uniformiteit en volledigheid zou de volgende informatie vast moeten worden gelegd:

- Naam van de gene die de overlast ervaart
- Datum, tijdstip en aard van de overlast
- Had de overlast wel of geen relatie met activiteiten van Lakeside
- Met wie is er contact opgenomen
- Welke actie is daarop ondernomen.

- Het resultaat van de ondernomen actie
- De terugkoppeling naar de melder
- De vervolgafspraken met de melder

Bijlage 3 bevat een format waarin deze informatie kan worden verwerkt.

4 Beheerafspraken

4.1 De volgende juridische en wettelijke kaders zijn van toepassing.

Er zijn diverse juridische en wettelijke kaders van toepassing op de activiteiten van Lakeside. Volledigheidshalve worden de meest relevante hieronder genoemd.

- Het bestemmingsplan Wijthmenerplas
- WABO (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht)
- Het Activiteitenbesluit milieubeheer
- De Algemene Plaatselijke Verordening (APV)
- Beleidsregel evenementen in de openlucht 2012
- Drank- en horecavergunning
- Beleidsregel sluitingstijden
- Het erfpachtcontract.

4.2 Vergunning

Vergunningverlening vindt plaats op basis van de voorschriften uit het Activiteitenbesluit. Door middel van het Maatwerkbesluit (geluid) worden de geluidseisen meer concreet vastgelegd. Het Maatwerkbesluit (geluid) vindt u als bijlage 2 bij het beheerplan.

<u>Geluid</u>
Hoewel het gebiedsgerichte milieubeleid in relatie tot de het activiteitenbesluit nog niet formeel is, zal daar bij de vergunningverlening op worden geanticipeerd door uit te gaan van een ambitieniveau van 40dB in plaats van 50 dB.
Voor de drie dag perioden (dag, 7.00 -19.00; avond, 19.00 – 23.00; nacht 23.00 – 7.00) komt dit neer op maximale ambitie waarden van resp. 40, 35 en 30dB. Dit zijn de maximaal toegestane waarden op de dichtstbijzijnde geluidsgevoelige bestemming.
Voor de piekbelastingen (Kortdurende verhoogde geluidsniveaus, Starten auto, starten compressor, enz.) wordt een waarde aangehouden die 20 dB hoger ligt dan de ambitie waarden.

<u>Afwijking van de normale bedrijfsvoering</u>
De normale bedrijfsvoering van Lakeside omvat het exploiteren van een waterskibaan, het organiseren van outdoor en health activiteiten en het exploiteren van een horeca paviljoen in de vorm van ondergeschikte horeca.

Voor activiteiten die niet tot de normale bedrijfsvoering kunnen worden gerekend en als festiviteit kunnen worden gezien is een ontheffing nodig op grond van de APV.

Bij wedstrijden en toernooien is bijvoorbeeld geen sprake van de normale bedrijfsvoering. Die ontheffing kan op grond van de APV maximaal vier keer per jaar worden verleend.

Er kan voor dergelijke festiviteiten maximaal 4 keer per jaar een ontheffing worden verleend (het maakt niet uit of dat binnen of buiten is);
Lakeside zal de buurt over het moment en de aard van een activiteit informeren wanneer zij het voornemen heeft om een dergelijke vergunning aan te vragen.

Als de festiviteit buiten plaatsvindt is dat van invloed op het aantal evenementen dat mogelijk is en gereguleerd is in het bestemmingsplan (max 8 waarvan max 3 grote evenementen).

Verlichting
De ondernemer gaat geen lichtmasten plaatsen.

4.3 Bestaande huisregels Wijthmenerplas

- Geen glas op de plas.
- Geen alcohol op de plas
- Afval in de afvalbakken
- Honden zijn niet toegestaan; behalve in de winterperiode van 1 oktober tot 1 april
- Open vuur is niet toegestaan. Met uitzondering van de barbecueplek die op de kaart staat. Barbecueën met grote groepen alleen in overleg met de beheerder.
- Het terrein is alleen toegankelijk tussen zonsopgang en zonsondergang.
- Recreëren voor eigen risico
- In de zomerperiode is er, bij mooi weer, een beheerder op de plas en is de eerste hulppost geopend.

4.4 Organisatie van het beheer en de handhaving

B&W is het bevoegd gezag ten aanzien van. de vergunningverlening en de handhaving. De gemeente maakt voor het beheer en de handhaving gebruik van de wachtdienst van de ROVA.
Na een melding gaat een wachtdienstmedewerker van de ROVA ter plaatse kijken. Op grond daarvan bepaalt deze of hij zelf iets kan doen of dat het probleem door andere disciplines moet worden opgelost. Afhankelijk van het soort probleem weet de wachtdienstmedewerker wie hij moet bellen. (De beheerder van de Wijthmenerplas, toezicht en handhaving van de gemeente, de politie (bij geweld, e.d.), enz.)

In hoofdstuk 5 zijn de belangrijkste telefoonnummers opgenomen.

4.5 Inzet ondernemer

De ondernemer hecht er waarde aan goede contacten met de omwonenden op te bouwen. Zij zal zich er ook voor inspannen om dat zo te houden.

Wanneer er sprake van hinder of overlast is vindt zij het belangrijk dat daarover direct contact met haar wordt opgenomen zodat zij maatregelen kan nemen.

Geluid
De geluidsapparatuur die wordt toegepast wordt in ieder geval voorzien van een begrenzer zodat het maximaal toegestane geluidsniveau niet wordt overschreden. Geluidsboxen voor de achtergrondmuziek op het terras worden laag geplaatst. Daardoor draagt het geluid minder ver.

Activiteiten
De landactiviteiten die Lakeside aanbiedt zullen plaats vinden in de nabijheid van het paviljoen. De activiteiten op het land en op het water leiden in principe niet tot overlast. Indien er toch overlast wordt ondervonden is het verzoek om hierover direct contact met de ondernemer op te nemen.
Wanneer derden elders in het gebied overlast veroorzaken is Lakeside daar niet voor verantwoordelijk.

Bereikbaarheid.
De ondernemer zorgt er voor dat in principe zij of iemand anders bereikbaar is wanneer er activiteiten plaats vinden.

Evaluatie
De ondernemer organiseert eens per jaar een overleg met de omwonenden om het beheerplan te evalueren. Indien de situatie daar om vraagt wordt extra overleg georganiseerd.

4.6 Inzet omwonenden

Indien er sprake van hinder of overlast is nemen de omwonenden hierover direct contact op met de ondernemer.

Indien er sprake van hinder of overlast is denken de omwonenden constructief mee hoe dit kan worden voorkomen.

5 Overzicht van telefoonnummers

Tijdens kantooruren

Voor meldingen of klachten kunt u, gedurende werktijd, contact opnemen met

- De wachtdienst van de ROVA Tel. 038 – 4273777
- Klanten Contact Centrum Gemeente Zwolle Tel. 14038
  e-mail kcc@zwolle.nl
- De beheerder van de Wijthmenrplas Tel. 06-22929509.

Buiten de kantooruren

Voor werkelijke spoedeisende meldingen of klachten kunt u buiten de kantooruren contact opnemen met:

- De wachtdienst van de ROVA Tel. 06 - 53944760
- Direct met de politie Tel. 0900-8844.

De ondernemer

- De ondernemer is bereikbaar op Tel. 06 - 29060780

BIJLAGEN

Datum 30 juni 2015
Ons kenmerk Beheerplan Lakeside

BIJLAGE 1 Tekening

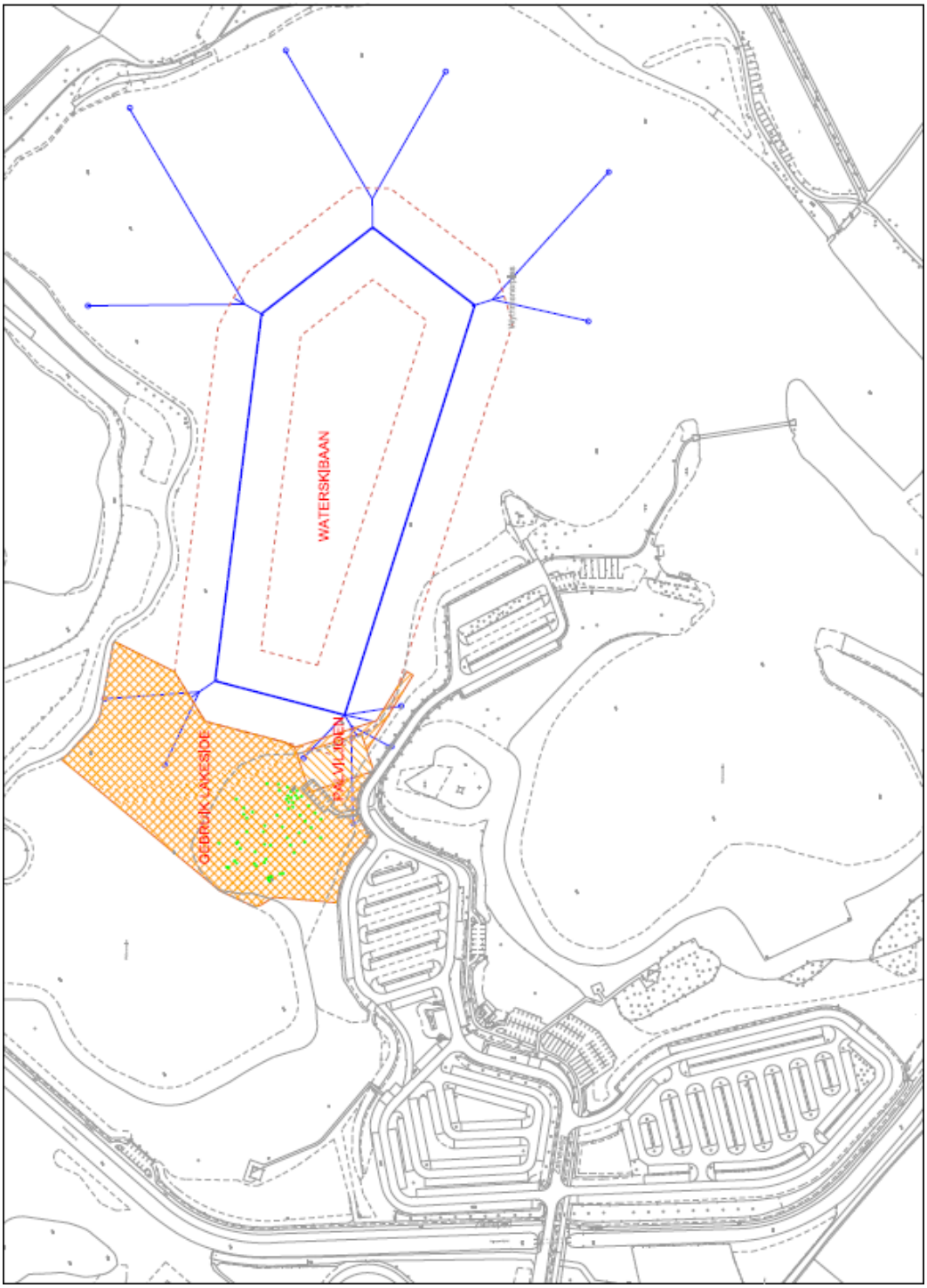

BIJLAGE 2, Maatwerkbesluit

*Dit is het **Concept** Maatwerkbesluit.*
Zodra het Maatwerkbesluit (geluid) is vastgesteld zal de definitieve versie aan het beheerplan worden toegevoegd.

Onderwerp: **Maatwerkvoorschriften geluid bij een inrichting type B Activiteitenbesluit**

Inrichting: **Lakeside Zwolle**
Adres: **Zalneweg 110**
Plaats: **8026 PZ Zwolle**

Op 18 maart 2015 hebben we een melding Activiteitenbesluit ontvangen voor de oprichting van "Lakeside Zwolle". Het bedrijf betreft een horecabedrijf met sport- en recreatievoorzieningen. Milieutechnisch valt het bedrijf als een inrichting type B onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit. Daarom moet er worden voldaan aan de voorschriften van het Besluit.

Geluidsvoorschriften Activiteitenbesluit
Geluidstechnisch moet worden voldaan aan de voorschriften van artikel 2.17 lid 1 van het Activiteitenbesluit. Deze houden het volgende in:
- Voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($_{LAr,LT}$) en het maximaal geluidsniveau L_{amax} , veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige installaties en toestellen, alsmede door die inrichting verrichte werkzaamheden en activiteiten en laad- en losactiviteiten ten behoeve van en in de onmiddellijke nabijheid van de inrichting, geldt dat niet meer bedragen dan de in onderstaande tabel bij het betreffende tijdstip aangegeven waarden:

	07:00–19:00	19:00–23:00	23:00–07:00
$L_{Ar,LT}$ op de gevel van gevoelige gebouwen	50 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
L_{Amax} op de gevel van gevoelige gebouwen	70 dB(A)	65 dB(A)	60 dB(A)

Uit onderzoek is gebleken dat geluidsgevoelige bestemmingen (woningen van derden) op zeer geruime afstand van de inrichting zijn gelegen. Door deze ligging kan de inrichting ruimschoots aan de voorschriften van het Activiteitenbesluit voldoen.

"Nota Een helder geluid"
De gemeente Zwolle heeft haar geluidsbeleid vastgelegd in een nota Industriegeluid Zwolle: "Een Nota helder geluid".

Uit de structuurplankaart behorende bij de Nota, blijkt dat het gebied “Wythmener plas” is gekenmerkt met de aanduiding “Gemengd landelijk gebied”. Tevens is in het gebied rekening gehouden met horeca en dagrecreatieve centra.

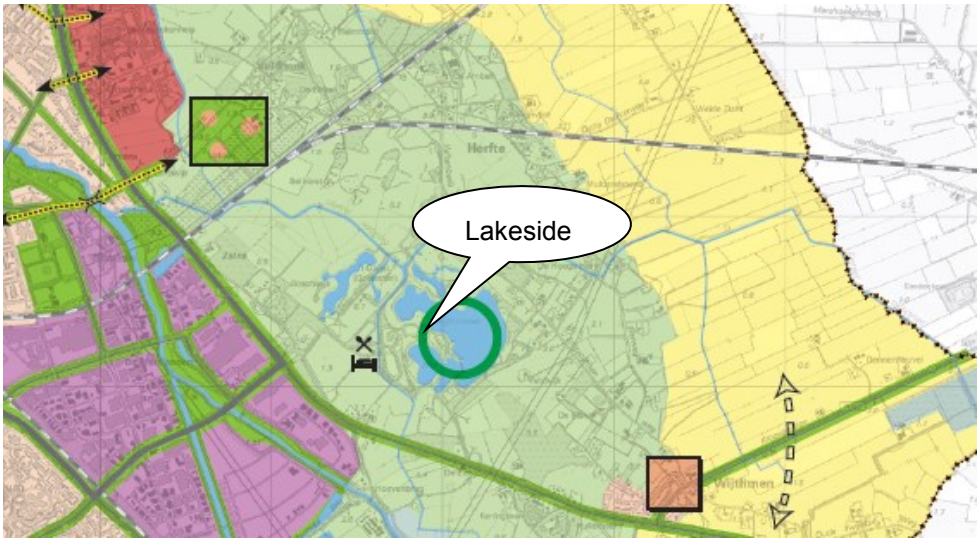

structuurplankaart

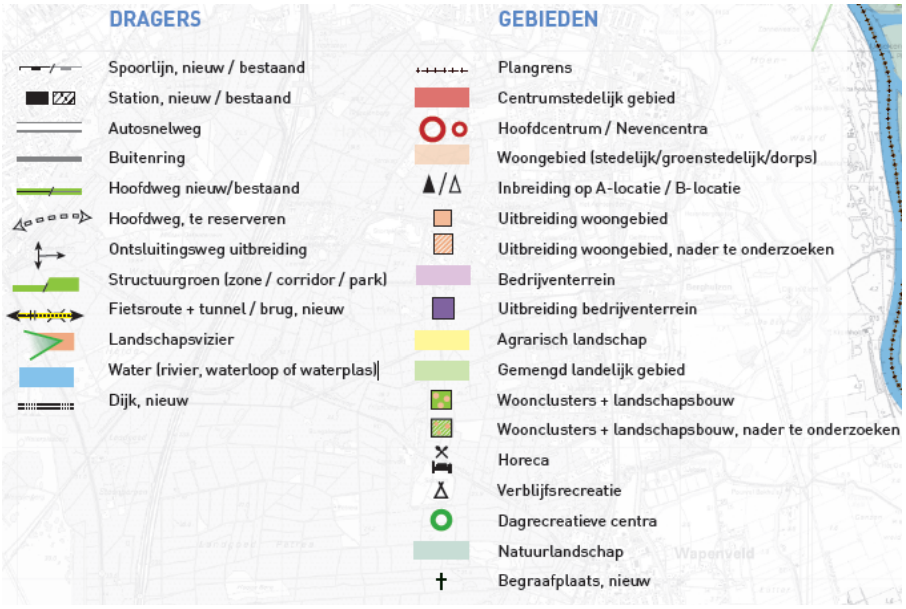

Renvooi structuurplankaart.

<u>Grenswaarde en ambitiewaarde</u>

In de Nota een helder geluid, wordt voor een gemengd landelijk gebied, een ambitie-waarde van 40 dB(A) en een basiswaarde van 45 dB(A) genoemd. In het Activiteitenbesluit wordt een etmaalwaarde van 50 dB(A) gehanteerd. Tussen ambitiewaarde en de reguliere geluidsnorm van het Activiteitenbesluit zit een verschil van 10 dB(A).

Akoestisch onderzoek
Om de geluidsbelasting afkomstig van de inrichting ter plaatse de omliggende woningen inzichtelijk te maken, hebben we de drijver van de inrichting om een akoestisch onderzoek gevraagd. Adviesburo Tauw heeft het onderzoek uitgevoerd en de resultaten van het onderzoek vastgelegd in het akoestisch rapport, d.d. 5 juni 2015, kenmerk R001-1230694ARB-srb-V02-NL. De uitgangspositie is dat het geluidsniveau ter plaatse van geluidsgevoelige bestemmingen (woningen van derden) niet meer mag bedragen dan de ambitiewaarden, zoals deze in de Nota “Een helder geluid” zijn vastgelegd. In de directe omgeving van het horecabedrijf zijn een aantal meetpunten (lees “controlepunten”) gelegd.

Maatwerk voorschriften (geluid)
Aangezien de geluidsvoorschriften van het Activiteitenbesluit standaard op de inrichting van toepassing zijn, ontstaat een ongewenste situatie. Deze geluidsnormen zijn in strijd met het geluidsbeleid dat de gemeente Zwolle voor het gebied heeft vastgesteld.
Op grond van artikel 2.1 (aanwijzing lid 2 letter f) en artikel 2.20 Activiteitenbesluit heeft de gemeente Zwolle (als bevoegd gezag) de mogelijk om, in de vorm van maatwerkvoorschriften, andere geluidsvoorschriften te stellen, dan die regulier voor de inrichting gelden.

Type inrichting
Lakeside Zwolle zal bestaan uit een kabelwaterskibaan, outdooractiviteiten en een beachclub. De outdooractiviteiten omvatten niet gemotoriseerde activiteiten zoals trampolinespringen, teambuildingsactiviteiten, boogschieten et cetera. De beachclub zal bestaan uit een paviljoen met restaurantfunctie en een buitenterras aan het water.

Wet milieubeheer
Het betreft een inrichting zoals genoemd in artikel 1.1 sub 1 van de Wet milieubeheer.

Besluit omgevingsrecht (Bor)
De inrichting valt onder de volgende categorieën van de Bor, bijlage I onderdeel C:
Cat. 1.1 letter a
- Aanwezigheid van elektromotoren met een vermogen of een gezamenlijk vermogen van meer dan 1,5 kW;

Cat.18.1
- Hotels, restaurants, pensions, cafés, cafetaria’s,snackbars en discotheken, alsmede aanverwante inrichtingen waar tegen vergoeding logies worden verstrekt, dranken worden geschonken of spijzen voor directe consumptie worden bereid of verstrekt.

Cat.19.1 (letter i)
- Waar met bogen of boogwapens of met wapens, werkend met luchtdruk of gasdruk, wordt geschoten.

Activiteitenbesluit
Bovenstaande activiteiten worden met name beschreven in de hoofdstukken 3 en 4 van het Activiteitenbesluit. Gelet op artikel 1.2 van het Activiteitenbesluit is er geen sprake van een inrichting van het type A. Binnen de inrichting worden geen vergunningsplichtige activiteiten verricht zoals benoemd in bijlage 1 van de Bor. Er is dus evenmin sprake van een inrichting type C. Gelet op artikel 1.2 van het Activiteitenbesluit is er dan sprake van een inrichting van het type B.

Locatie eigenschappen
De inrichting is gelegen in het buitengebied van de gemeente Zwolle. Dit gebied is ondergebracht in de categorie: ”Gemengd landelijk gebied”.
De inrichting is niet gelegen:
- in een grondwaterbeschermingsgebied;
- in een aangewezen stiltegebied;
- in of in de directe nabijheid van een natuurbeschermingsgebied aangewezen door de Habitatrichtlijn (HR) en Natuurbeschermingswet 1998/Vogelrichtlijn en Flora- en faunawet.

Procedure
Voorbereiding
De bevoegdheid tot het opnemen van maatwerkvoorschriften is geregeld in artikel 8.42 Wet milieubeheer juncto de artikelen 2.1 en 2.20 (voor geluid) van het Activiteitenbesluit. De procedure die gevolgd wordt is conform de artikelen 4:8 en 4:9 en afdeling 3.2 en 3.7 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna Awb, gelegenheid tot het naar voren brengen van zienswijze op het voornemen).

Zienswijzen
In onze brief d.d. XX – XX 2015, kenmerk XXXXX is de drijver van de inrichting in de gelegenheid gesteld om gedurende twee weken na dagtekening, zijn/haar zienswijze naar voren te brengen. Daarbij is deze (concept) beschikking met maatwerkvoorschriften ter informatie voorgelegd. Gedurende die periode zijn er geen/ wel zienswijzen ingediend.

Adviezen
Voor de totstandkoming van dit Besluit zijn geen wettelijke adviseurs aangewezen.

Maken van bezwaar
Dan kunt u, als u belanghebbende bent, een bezwaarschrift sturen naar het college van burgemeester en wethouders. Zorgt u er voor dat u het bezwaarschrift indient binnen zes weken na de dag waarop het besluit is verzonden. Daarmee voorkomt u dat wij uw bezwaarschrift niet meer kunnen behandelen.

Hoe maakt u bezwaar?
U kunt uw bezwaarschrift digitaal indienen. Op de website van de gemeente Zwolle www.zwolle.nl vindt u onder de knop “loket” (burgers of bedrijven) het formulier “Bezwaar indienen”. Daar treft u alle informatie aan. Voor het digitaal indienen van een bezwaarschrift heeft u een DigiD inlogcode nodig.

U kunt uw bezwaarschrift ook schriftelijk indienen. Uw bezwaarschrift richt u aan het college van burgemeester en wethouders. Het adres is Postbus 10007, 8000 GA Zwolle.

In uw bezwaarschrift moet het volgende staan:
- uw naam, adres en graag ook uw telefoonnummer;
- een duidelijke omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt (u kunt bijvoorbeeld de datum en ons kenmerk van het besluit vermelden of een kopie meesturen);
- de reden waarom u bezwaar maakt;
- de datum en uw handtekening.

Dient iemand anders namens u een bezwaarschrift in? Stuur dan een volmacht mee.

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit blijft gelden in de tijd dat uw bezwaarschrift in behandeling is. Als u dit niet wilt, bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen heeft voor u, dan kunt u een verzoek om voorlopige voorziening indienen. U kunt dan de Voorzieningenrechter van de rechtbank Overijssel vragen een voorlopige voorziening te treffen.
Dit kan alleen als u binnen de termijn een bezwaarschrift heeft ingediend. Het adres van de rechtbank is Postbus 10067, 8000 GB Zwolle.

In werkingtreden besluit
Overeenkomstig artikel 20.3, lid 2 Wet milieubeheer zullen de maatwerkvoorschriften in werking treden en hebben een geldigheid voor onbepaalde tijd.

Besluit tot stellen van maatwerkvoorschriften:
Aanleiding
Op het perceel Zahlneweg 110 zal een horecabedrijf worden gevestigd. Naast het horecabedrijf vinden er eveneens recreatieve activiteiten plaats. De inrichting (het bedrijf) valt milieutechnisch (als meldingplichtige inrichting) onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit. Geluidstechnisch moet de inrichting voldoen aan voorschrift 2.17 lid 1 van het Activiteitenbesluit. Dat houdt onder andere in dat het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($_{LAr,LT}$), ter plaatse van geluidsgevoelige bestemmingen van derden niet meer mag bedragen dan 50 dB(A) [etmaalwaarde]. De gemeente Zwolle heeft voor het gebied waar het bedrijf wordt gevestigd in de Nota “Een heldergeluid” een ambitie-waarde van 40 dB(A) [etmaalwaarde] vastgelegd.
Aangezien de geluidsvoorschriften van het Activiteitenbesluit standaard op de inrichting van toepassing zijn, ontstaat een ongewenste situatie. Deze geluidsnormen zijn in strijd met het geluidsbeleid dat de gemeente Zwolle voor het gebied heeft vastgesteld.
Op grond van artikel 2.1 (aanwijzing lid 2 letter f) en artikel 2.20 Activiteitenbesluit heeft de gemeente Zwolle (als bevoegd gezag) de mogelijk om, in de vorm van maatwerkvoorschriften, andere geluidsvoorschriften te stellen, dan die regulier voor de inrichting gelden.

Beschikking
Gelet op de artikelen 2.1 en 2.20 van het Activiteitenbesluit besluiten wij de volgende maatwerkvoorschriften te stellen:

VOORSCHRIFTEN

1. De gehanteerde muziekgeluidniveaus [in dB(A)] mogen niet meer bedragen dan in onderstaand overzicht is aangeven:

Locatie	**Dag (07-19 uur)**	**Avond (19-23 uur)**	**Nacht (23-07 uur)**
Terras	64-74	64-74	59-69
Paviljoen	74-84	74-84	69-79

2. Het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($_{LAr,LT}$), veroorzaakt door de in de inrichting aanwezig toestellen en installaties, alsmede door de in de inrichting verrichte werkzaamheden en de daarin plaatsvindende activiteiten (waaronder mede begrepen zijn het produceren van muziek en het verrichten van laad- en loswerkzaamheden), mag ter plaatse van de hieronder vermelde meetpunten niet hoger zijn dan:

Meet-punten	**Omschrijving meetpunten**	Dag 07-19 dB(A)	Avond 19-23 dB(A)	Nacht 23-07 dB(A)
1	Valkenbergweg 16	34	35	30
2	Valkenbergweg 18	33	35	30
3	Valkenbergweg 20-22	33	35	30
4	Hoekserflaan 8-10-12	29	30	25
5	Hoekserflaan 14-16-18	32	33	28
6	Erfgenamenweg 8	31	33	28
7	Heinoseweg 23 – 23a	28	30	25
8	Referentiepunt noord* (1,5 meter) {50 meter}	41	41	36
	Referentiepunt noord* (5,0 meter) {50 meter}	44	44	39
9	Referentiepunt oost* (1,5 meter) {200 meter}	35	35	30
	Referentiepunt oost* (5,0 meter) {200 meter}	35	35	30
10	Referentiepunt zuid* (1,5 meter) {50 meter}	42	42	37
	Referentiepunt zuid* (5,0 meter) {50 meter}	45	45	40
11	Referentiepunt west* (1,5 meter) {50 meter}	37	36	31
	Referentiepunt west* (5,0 meter {50 meter}	39	39	35

* Exclusief muziekstraf

Zie voor de positie van de meetpunten bijlage 2 van het akoestisch onderzoek.

3. De van de inrichting afkomstige piekgeluiden (L_{Amax}), gemeten in de meterstand "fast", veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, alsmede door de in de inrichting verrichte werkzaamheden en de daarin plaatsvindende activiteiten (waaronder mede begrepen zijn het produceren van muziek en het verrichten van laad- en loswerkzaamheden), mag ter plaatse van de

omringende woningen van derden (zie meetpunten van het vorig voorschrift) niet hoger zijn dan 40 dB(A).

4. Het meten en berekenen van de geluidsniveaus, alsmede het beoordelen van de meetresultaten moeten plaatsvinden overeenkomstig de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai (uitgave Ministerie van VROM 1999)".

5. De inrichting moet conform het akoestisch onderzoek opgemaakt door adviesburo Tauw, d.d. 5 juni 2015, Kenmerk R001-1230694ARB-srb-V02-NL in werking worden gehouden.

Burgemeester en wethouders voornoemd,
namens dezen,

Wilco IJzerman
sectiehoofd Fysieke Leefomgeving

Bijlagen bij deze beschikking:

- akoestisch rapport, d.d. 15 april 2015, kenmerk R001-1230694ARB-los-V01-NL, opgesteld door adviesbureau Tauw;

Datum 30 juni 2015

Ons kenmerk Beheerplan Lakeside

Tekening met referentiepunten

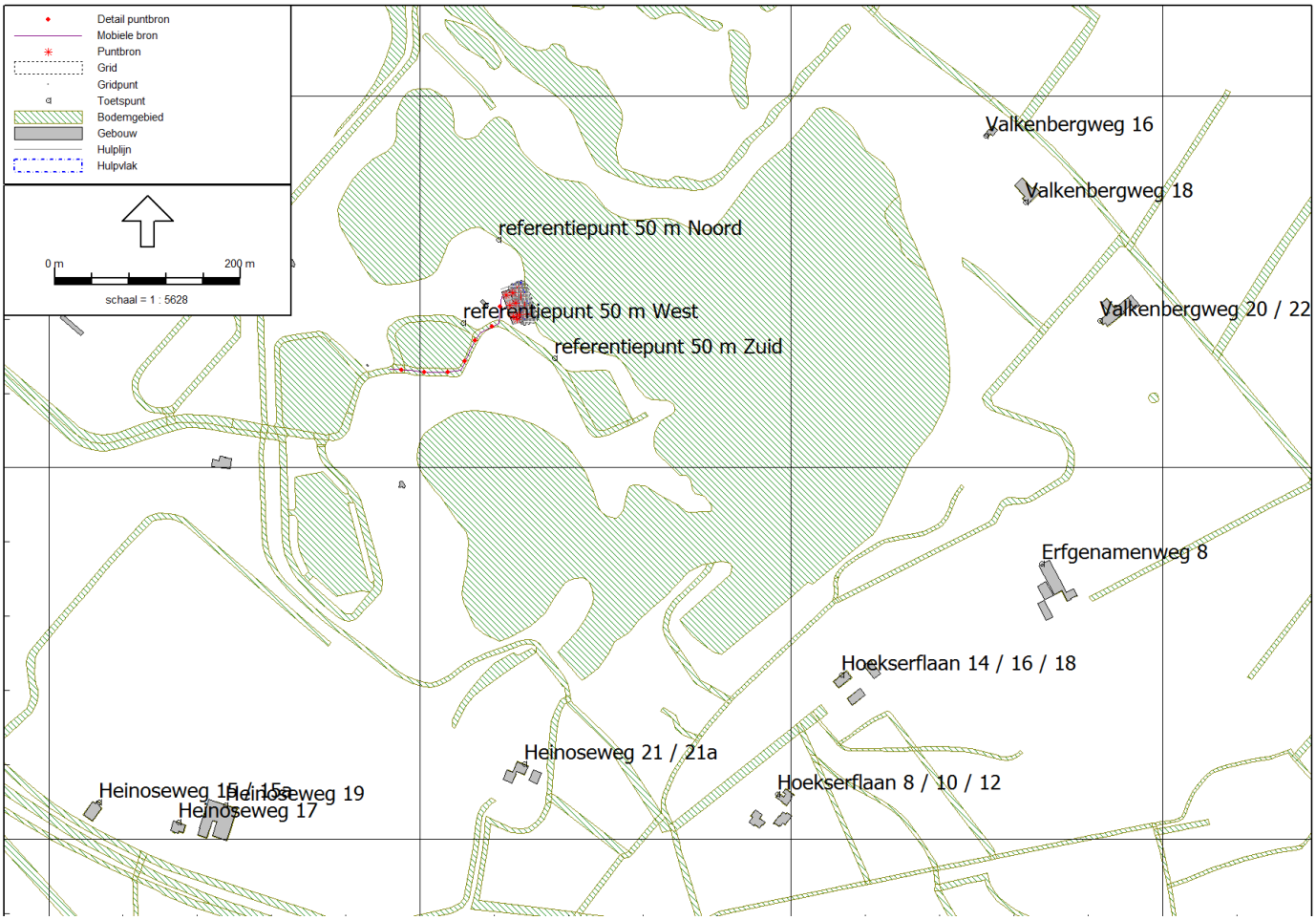

Datum 30 juni 2015
Ons kenmerk Beheerplan Lakeside

BIJLAGE 3, Registratie hinder/ overlast.

Registratie hinder/ overlast

Naam:_____

Datum en tijdstip:	d.d.	tijd
Aard overlast		
Relatie met Lakeside of derden		
Contact opgenomen met		
Welke actie is ondernomen		
Resultaat van de actie		
Terugkoppeling naar melder		
Zijn er vervolgafspraken met de melder gemaakt.		

Datum en tijdstip:	d.d.	tijd
Aard overlast		
Relatie met Lakeside of derden		
Contact opgenomen met		
Welke actie is ondernomen		
Resultaat van de actie		
Terugkoppeling naar melder		
Zijn er vervolgafspraken met de melder gemaakt.		

Reacties op versie 1 van het beheerplan

Naar aanleiding van de eerste versie van het beheerplan heb zijn vier reacties ontvangen.
Hieronder vinden jullie deze reacties terug.
In het onderstaande overzicht wordt antwoord op de reacties gegeven en is aangegeven hoe deze in het beheerplan zijn verwerkt.

	Reactie	**Antwoord**
1.	Toin van Laarhoven Heeft geen aanvullende opmerkingen	n.v.t.
2.	Yvette de Smidt Wat mij opvalt is dat er niets in staat over de duiksport. Terwijl dat toch een belangrijke groep gebruikers is. Ook is er geen tekening bijgevoegd waaruit blijkt wat het laatste voorstel is hoe de baan komt te lopen.	Het klopt dat hierover niets in dit beheerplan staat. We zijn nu bezig met het voorbereiden van een beheerplan voor de afspraken tussen de omwonenden en de ondernemer. Zoals al eerder in het proces is aangegeven is gesignaleerd dat het beheerplan voor het totale recreatiegebied Wijthmenerplas niet voldoende aansluit op de actuele situatie en bijgesteld moet worden. In dat beheerplan moet wat gezegd worden over alle vormen van gebruik dus ook over de duiksport. In het beheerplan voor het hele recreatiegebied zal een tekening moeten worden opgenomen om inzichtelijk te maken waar welke activiteiten kunnen en/of mogen worden plaatsvinden. **Verwerking reactie:** In het beheerplan voor de afspraken tussen ondernemer en bewoners wordt deze informatie niet opgenomen. De onderdelen uit dit beheerplan die betrekking hebben op het gebruik van het gebied worden verwerkt in het beheerplan voor het hele recreatiegebied Wijthmenerplas”.
3.	Eko Huisman a. In tegenstelling tot het verslag van de laatste klankbordgroep bijeenkomst wordt in het beheerplan geen onderscheid meer gemaakt in het geluidniveau tussen dag-, avond- en nacht-periode.	3a. De maximale geluidnormen worden vastgesteld op basis van het activiteitenbesluit. Daardoor worden de geluidwaarden per definitie vastgesteld voor de drie dag perioden en de piekwaarden.

		Hoewel het gebiedsgerichte milieubeleid in relatie tot de het activiteitenbesluit nog niet formeel is, zal daar bij de vergunningverlening op worden geanticipeerd door uit te gaan van een ambitieniveau van 40dB in plaats van 50 dB. Voor de drie dag perioden (dag, 7.00 -19.00; avond, 19.00 – 23.00; nacht 23.00 – 7.00) komt dit neer op ambitie waarden van resp. 40, 35 en 30dB. Voor de piekbelastingen (Kortdurende verhoogde geluidsniveaus, Starten auto, starten compressor, enz.) wordt een waarde aangehouden die 20 dB hoger ligt dan de ambitie waarden. ***De geluid informatie in de vergunning wordt als bijlage aan het beheerplan toegevoegd zodra deze informatie beschikbaar is.***
	b. Mag er tijdens de geplande feesten live muziek plaats vinden en er mag er ook een D.J. optreden?, en telt de maximale toegestane decibellen ook tijdens deze feesten of kan daarvoor een uitzondering worden gemaakt (speciale vergunning)?	3b. De maximale geluidwaarden gelden voor alle vormen van geluidproductie. Lakeside moet een vergunning aanvragen wanneer zij van hun vergunning willen afwijken. Lakeside zal de buurt over het moment en de aard van een activiteit informeren wanneer zij het voornemen heeft om een dergelijke vergunning aan te vragen. ***Dit wordt opgenomen in het beheerplan***
	c. Wie ziet er op toe dat er van zonsondergang tot zonsopgang er alleen gasten van de horecaonderneming op de plas aanwezig zijn. Handhaaft de gemeente Zwolle dit?	3c. Na zonsondergang mag er niemand meer op de plas aanwezig zijn. *N.B. Een enkele keer doen duikers, ook nu al ,aan nachtduiken. Hier zal aandacht aan moeten worden besteed in het beheerplan voor het hele recreatiegebied Wijthmenerplas.* De handhaving ligt bij de gemeente. Zie ook het antwoord bij 4e met een toelichting op de organisatie van het beheer en/of de handhaving.
	d. Gezien de website van de ondernemer kunnen er in totaal 250 gasten aanwezig zijn. 100 Gasten binnen, 50 gasten op het overdekte en afgesloten terras en 100 gasten op de rest van het terras. hoe denkt de ondernemer de overlast van 250 vertrekkende gasten te kunnen voorkomen?	3d. De rekensom gaat uit van een maximale bezetting gedurende de hele dag. Het bezoek komt echter gedurende de hele dag. Daarnaast laat de praktijk zien dat de bezoekersaantallen van voorzieningen gedurende een jaar fluctueren. Het gemiddelde aantal auto's voor het hele jaar zal, als de onderneming volledig functioneert, gemiddeld op 65 auto's gedurende de hele dag liggen. *N.B. De hiervoor onder punt 3a. genoemde geluidwaarden zijn niet van toepassing omdat de parkeerplaats een openbare parkeerplaats is.*
	e. Hoe vaak zullen er feesten plaats vinden al dan niet gekoppeld	3e. De ondernemer wil de horeca in het paviljoen primair gebruiken om mensen

	aan leisure activiteiten?	daar de gelegenheid te geven om iets te eten en te drinken. Er zal van klanten ook vast het verzoek komen om een feest te mogen organiseren. Lakeside zal dit dan moeten inplannen omdat de gelegenheid om te kunnen eten en een feest niet gelijktijdig kunnen plaatsvinden. Lakeside heeft niet de ambitie om zelf feesten te gaan organiseren**.** De ondernemer kan nu niet inschatten hoe vaak het verzoek zal komen om een feest bij Lakeside te mogen organiseren. In dit verband zijn de antwoorden bij 3a. en 3b. van toepassing.
4.	<u>Anneke van der Wal</u> a. *1.2 Lakeside wijthmen,* De horeca is in het gebouw een ondergeschikte functie. Het paviljoen is in principe van 10.00 tot 22.00 uur open. Wanneer er feest is sluit het paviljoen later, hoe laat is later, en hoe vaak. In principe kan dat dus altijd. b. *Omschrijving overige activiteiten* Tot hoe lang duren die andere activiteiten ? Ook tot zonsondergang.? Zomer en winter? Dag en nacht, speurtochten? 365 dagen per jaar? Kunnen er ook alleen feesten plaatsvinden zonder andere activiteiten?. c. *2 doel beheerplan.,* Het doel van het beheerplan is primair om overlast voor de bewoners te voorkomen. Het beheerplan heeft betrekking op zowel de locatie van het paviljoen als op de activiteiten die door Lakeside wijthmen elders in het omliggende gebied worden georganiseerd?	4a. De ondernemer geeft aan dat, wanneer ze al een keer later open zijn dan 22.00 uur, ze in de praktijk om 24.00 uur zullen sluiten. Op grond van de APV en het beleid sluitingstijd is de sluitingstijd uiterlijke 2 uur. Dit zal zich volgens de ondernemer bij uitzondering voordoen. 4b. De outdoor en health activiteiten zullen gedurende het hele jaar om 10.00 uur starten en uiterlijk stoppen als donker is geworden. De ondernemer is niet voornemens om allerlei nachtelijke outdoor activiteiten te gaan organiseren (droppings e.d.). Het is mogelijk dat er een keer het verzoek komt om een feest te mogen organiseren terwijl er op dat moment buiten geen activiteiten plaats vinden. De ondernemer is niet van plan om alleen feesten te organiseren. Zie ook het antwoord bij 3e. 4c. De landactiviteiten die Lakeside aanbiedt zullen plaats vinden in de nabijheid van het paviljoen. Net als nu zal ook straks een grote diversiteit aan mensen en groepen gebruik maken van het openbaar toegankelijke recreatiegebied. Lakeside is niet verantwoordelijk voor deze mensen en groepen. De beheerder is en blijft primair verantwoordelijk voor het toezicht op het gebruik van het gebied door alle partijen.

	Ik kan er van uit gaan ,dat iedereen die na zonsondergang overlast bezorgd ,van Lakeside komt het is anders n.l. Niet toegestaan om na zonsondergang op de plas te zijn. In het verleden werd de plas na zonsondergang ook gesloten. Op de nieuwe borden die er geplaatst zijn op de Wijthmenerplas, staat nog steeds dat de plas alleen geopend is van zonsopkomst tot zonsondergang!!	Het feit dat men na zonsondergang niet op de plas aanwezig mag zijn is nu al van toepassing en zal met de komst van Lakeside niet veranderen. Zie ook het antwoord bij 3c. Over de bereikbaarheid van het paviljoen door Lakeside Wijthmen en haar bezoekers, in relatie tot de openingstijden van het gebied, worden afspraken tussen Lakeside Wijthmen en de gemeente gemaakt. Wellicht moet op termijn het toegangssysteem hierop worden aangepast.
	d. *Punt 4 Beheerafspraken* *4.1 bestaande huisregels Wijthmenerplas*, Honden niet toegestaan ,behalve in de winterperiode van 1 november tot 1 maart, mits aangelijnd. Op het bord staat 1 oktober tot 1 maart, en ze lopen allemaal los! Betekent dit dat er ook in het horecapaviljoen in het zwemseizoen geen honden mogen komen?	4d. De ondernemer houdt ten aanzien van het wel en niet toestaan van honden dezelfde perioden aan als die van toepassing zijn voor het hele gebied Wijthmenerplas. De nu geldende periode waarin honden aangelijnd zijn toegestaan loopt van 1 april tot 1 oktober. Dit betekent dat er in het zwemseizoen ook in het horecapaviljoen geen honden mogen komen
	e. *4.2 Vergunning* In de afgelopen tijd heb ik meerdere malen gevraagd wie er eindverantwoordelijk is ,aangezien de familie Vredeveld met meerdere ondernemers samen gaat werken. Als b.v. Een ondernemer s nachts een speurtocht organiseert, en overlast veroorzaakt wie moeten we daar dan op aanspreken? Ik kan niet zeggen dat ik vind dat alles hier heel duidelijk staat aangegeven.	4e. De landactiviteiten die Lakeside aanbiedt zullen plaats vinden in de nabijheid van het paviljoen. Wanneer derden elders in het gebied overlast veroorzaken is Lakeside daar niet voor verantwoordelijk. *Organisatie van het beheer en/of de handhaving.* De gemeente maakt gebruik van de wachtdienst van de ROVA. Na een melding gaat een wachtdienstmedewerker van de ROVA ter plaatse kijken. Op grond daarvan bepaald deze of hij zelf iets kan doen of dat het probleem door anderen moet worden opgelost. Afhankelijk van het soort probleem weet de wachtdienstmedewerker of de beheerder van de

		Wijthmenerplas moet worden gebeld, toezicht en handhaving van de gemeente, de politie (bij geweld, e.d.), enz. ***In het beheerplan worden telefoonnummers opgenomen waarop de ROVA tijdens kantooruren en buiten kantooruren bereikt kan worden.*** Tijdens kantooruren kan ook het Klant Contact Centrum (KCC) van de gemeente Zwolle worden gebeld. Zij geven de melding dan door aan de ROVA. Ook vindt er daarna terugkoppeling plaats wat er met de klacht is gedaan.

Aanvulling beheerplan naar aanleiding van de reacties

Ad. 3a. Zodra de geluidwaarden van de vergunning bekend zijn worden deze als bijlage bij het beheerplan gevoegd. **De drie dagperioden en de bijbehorende geluidwaarden worden volledigheidshalve in het beheerplan opgenomen. Ook wordt de geluid informatie van de vergunning als bijlage aan het beheerplan toegevoegd zodra deze informatie beschikbaar is.**

Ad. 3b. Lakeside zal de buurt over het moment en de aard van een activiteit informeren wanneer zij het voornemen heeft om een dergelijke vergunning aan te vragen. ***Dit wordt opgenomen in het beheerplan.***

Ad. 4e Wie is (eind-) verantwoordelijk in het geval er sprake is van overlast. **In het beheerplan wordt opgenomen hoe het beheer en/ of de handhaving georganiseerd is. Ook worden telefoonnummers opgenomen die tijdens en buiten kantooruren kunnen worden gebeld.**

Reacties op versie 2 van het beheerplan

Naar aanleiding van de tweede versie van het beheerplan is van drie mensen een reactie ontvangen.
Hieronder vinden jullie deze reacties terug.
In het onderstaande overzicht wordt antwoord op de reacties gegeven en is aangegeven hoe deze in het beheerplan zijn verwerkt.
Voor de duidelijkheid is er voor gekozen om de nummering te laten doorlopen, omdat er voor sommige antwoorden wordt verwezen naar antwoorden op de eerdere versie.

	Reactie	**Antwoord**
5.	Toin van Laarhoven Bedankt voor de aanvullingen. E.e.a. is mij helder en lijkt mij afdoende om met elkaar harmonieus samen te werken. Een vraag De ondernemer krijgt de mogelijkheid om af te wijken van de geluidsproductie maar moet daarvoor dan wel een vergunning aanvragen. Kun je aangeven hoe vaak er van deze mogelijkheid gebruik gemaakt mag worden . Ik vraag dit omdat juist het punt geluidsoverlast gevoelig ligt, in de basis goed getackeld wordt door de db normen die duidelijk zijn aangeven en dat geeft "rugdekking". Maar die rugdekking vervalt als er(te ?) vaak (wat dat dan ook maar is) gebruik gemaakt mag worden van ontheffingen.	Op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer kan voor incidentele festiviteiten binnen een inrichting maximaal vier keer per jaar een ontheffing worden verleend. Een incidentele festiviteit in het gebouw van de inrichting telt niet mee in de 8 evenementen, een incidentele festiviteit in de open lucht wel. Op grond van de nota "Beleidsregel evenementen in de openlucht 2012" geldt voor de locatie op of nabij de Wijthmenerplas dat maximaal acht evenementen per jaar zijn toegestaan, waarvan maximaal drie grootschalige. Hierbij geldt voor meerdaagse evenementen dat elke evenementen dag telt als één evenement. Evenementen op of nabij de Wijthmenerplas mogen niet plaatsvinden gedurende de zomervakantie voor het voortgezet onderwijs in de regio Noord. Met de komst van Lakeside verandert het aantal mogelijke evenementendagen in de open lucht niet. **In het beheerplan wordt bij 4.1 expliciet "Beleidsregel evenementen in de openlucht 2012" opgenomen.**

6.	<u>Eko Huisman</u> Bedankt voor het sturen van het concept beheerplan. Mijn opmerkingen heb ik na overleg met 7 families, allen bewoners van kavels van Beter met Bos, gemaakt (exclusief de bewoner van de kavel aan de erfgenamenweg).	
	a. Geluid: In het vorige voorstel was het meetpunt voor het geluid op 50 meter afstand van het paviljoen; wordt daar nu van afgezien?	6a. Uitgangspunt zijn de geluidwaarden die onder 3a vermeld staan. Doordat de dichtstbijzijnde woningen rond het paviljoen zich in verschillende mate op een grote afstand bevinden kan er sprake van zijn dat in bepaalde richtingen geen woning met geluid wordt belast of de geluidbelasting ver onder de vastgestelde waarden blijven. Door op 50 meter afstand meetpunten met een bepaald geluidniveau vast te stellen kan de toegestane geluidproductie worden begrensd.
	b. Wat houdt enz. in voor de piekbelastingen? Bestaat er kans dat er ook een generator geplaatst kan worden?	6b. Het activiteitenbesluit geeft exact aan wat de gemiddelde/ representatieve dagwaarden en de bijbehorende piekbelastingen mogen zijn. Ter illustratie is onder 3a toegelicht wat onder piekbelasting wordt verstaan. Lakeside sluit aan op het elektriciteitsnet. Maar in het geval er een generator zou worden gebruikt moet ook die aan de geluidnormen voldoen.
	c. Wij, als omwonenden vinden dat er niet mag afgeweken worden van deze geluidsnormen. De gemeente moet dan ook geen vergunningen afgeven voor hogere normen.	6c. Zoals onder 3a is gemeld wordt bij de vergunningverlening aan Lakeside geanticipeerd op de nog niet formeel vastgestelde relatie met het gebiedsgerichte milieubeleid waardoor bij de vergunningverlening wordt uitgegaan van een ambitieniveau van 40dB in plaats van 50 dB die feitelijk zou mogen worden verleend. Indien Lakeside voor een activiteit een vergunning aanvraagt om te mogen afwijken van haar vergunning moet dat passen binnen het toegestane maximum aantal evenementendagen. Zie antwoord bij vraag 5. Tevens is op grond van reactie 3b in versie 2 van het beheerplan het volgende opgenomen: “Lakeside zal de buurt over het moment en de aard van een activiteit informeren wanneer zij het voornemen heeft om een dergelijke

		vergunning aan te vragen.”
	d. Wanneer komt de geluid informatie? Zonder deze bijlage kunnen we niet een goed oordeel vormen over het geluid.	6d. De maximum geluidwaarden ten aanzien van geluidgevoelige objecten c.q. woningen zijn al bekend namelijk 40, 35 en 30dB voor de drie dagperioden. De bijlage omvat informatie uit het besluit maatwerkvoorschriften (geluid) dat er op gericht is dat de bovengenoemde waarden niet worden overschreden.
	e. Openingstijden: Daar de horeca ondergeschikt moet zijn aan de Outdoor en Health activiteiten vinden we dat de horeca van 1 april tot 1 oktober tot 22.00 uur open mag zijn en in de overige maanden tot 21.00 uur.	6e. Lakeside Wijthmen mag ondernemen binnen juridische en wettelijke kaders. Volledigheidshalve zijn in het beheerplan de meest relevante genoemd, waaronder het openingstijden besluit.
	f. Activiteiten: In het beheerplan staat dat er rondom het paviljoen activiteiten worden gehouden. We vinden dit erg vaag. Graag zagen we dat de locatie voor activiteiten meer gepreciseerd zou worden.	*6f.* ***Aan het beheerplan zal een tekening worden toegevoegd waarop staat aangegeven binnen welk gebied rond het paviljoen Lakeside activiteiten organiseert.***
	g. Handhaving: We vinden dat het gemeentebestuur de eind verantwoordelijke is. In het beheerplan wordt alleen verwezen naar de ROVA (die alleen overdag, en ook niet altijd aanwezig is) en de exploitant. We vinden dit erg mager.	6g. Lakeside Wijthmen is een zogeheten “inrichting”. Daarvoor is in het Besluit omgevingrecht (Bor) bepaald dat B&W het bevoegd gezag is ten aanzien van. de vergunningverlening en de handhaving van het bedrijf ***In het beheerplan zal onder 4.4 worden opgenomen dat B&W het bevoegd gezag is ten aanzien van. de vergunningverlening en de handhaving*** De beschreven wijze van organisatie van het beheer en de handhaving wordt al enkele jaren toegepast in de hele stad.
	h. Samen gevat, het plan zoals het er nu ligt geeft geen grenzen aan. Er is van alles mogelijk.	6h. Zowel door middel van de omgevingsvergunning, het erfpachtcontract als ook de andere juridische en wettelijke kaders is afgebakend binnen welke grenzen de ondernemer van Lakeside Wijthmen mag ondernemen.
7.	<u>Anneke van der Wal</u> a. Dit beheerplan is geen beheerplan,	7a Zie het antwoord bij 6h.

	Alles wat niet mag kan ook weer we, maar er zijn geen voorwaarden aan verbonden. B v ,het paviljoen is in principe van 10.00 tot 22.00 open. Wanneer mensen langer willen blijven ,is dat mogelijk, maar er zijn geen voorwaarden aan verbonden.	
	b. En, afwijking van geluid, Lakeside moet een vergunning aanvragen wanneer zij met betrekking tot de geluidproductie van hun vergunning willen afwijken. Piekbelasting, starten auto's, starten compressor, enz wordt een waarde aangehouden die 20 db hoger ligt dan de AMBITIE waarden????	7b Zie beantwoording bij 3a. In de representatieve bedrijfssituatie moet worden voldaan aan de geluidsvoorwaarden van het besluit maatwerk. Aan de hand van voorbeelden is bij 3a uitgelegd dat er ook (kortstondige) piekbelasingen zijn. Voor speciale evenementen wordt eveneens een maximale waarde vastgelegd.
	c. En dan staat er de geluidsapparatuur die wordt toegepast wordt in ieder geval voorzien van een begrenzer zodat het maximaal toegestane geluidsniveau niet wordt overschreden...	7c De ondernemer past een begrenzer op de geluidsapparatuur toe om te voorkomen dat de gemiddelde dagwaarde wordt overschreden.
	d. en dan de organisatie van het beheer, De gemeente maakt voor het beheer en de handhaving gebruik van de wachtdienst van de ROVA??	7d Zie het antwoord bij 6g en de inhoudelijke toelichting in het beheerplan.
	e. Ik heb nog een keer de definitie van ondersteunende horeca opgezocht, en stuur die nog even mee.	7e We hebben hier kennis van genomen.

Aanvulling op 2e versie beheerplan naar aanleiding van de reacties

Ad 5 In het beheerplan wordt bij 4.1 expliciet “Beleidsregel evenementen in de openlucht 2012” opgenomen.

Ad 6f Aan het beheerplan zal een tekening worden toegevoegd waarop staat aangegeven binnen welk gebied rond het paviljoen Lakeside activiteiten organiseert.

Ad 6g In het beheerplan zal onder 4.4 worden opgenomen dat B&W het bevoegd gezag is ten aanzien van de vergunningverlening en de handhaving

Reacties op versie 3 van het beheerplan

Tijdens de inloopavond op 5 februari 2015 was deze versie van het beheerplan aanwezig zodat bewoners deze konden inzien.
Deze inloopavond heeft niet geleid tot inhoudelijke wijzigingen van het beheerplan.
Versie 3 is ook als bijlage ter informatie bij het College en de Raad aangeleverd .
Naar aanleiding daarvan zijn geen opmerkingen ontvangen.

Reacties op versie 4 van het beheerplan

Versie 4 is ten opzichte van versie 3 aangevuld met een tekening en Maatwerkbesluit (geluid).
Naar aanleiding van de inloopavond op 24 juni 2015 zijn in relatie tot de inhoud van het beheerplan de onderstaande reacties ingebracht.

	Reactie	Antwoord
8.	J. Stappenbeld In het beheerplan staat onder punt 4.3 een fout. Toen de huisregel tot stand kwam voor de toegang voor honden tussen 1 oktober en 1 april is vastgesteld dat de honden niet hoefden te worden aangelijnd. Het staat ook niet vermeld op de borden langs de Wijthmenerplas. Aanlijnplicht geldt wel voor het bosgedeelte. Dit staat op de borden van Rijkswaterstaat vermeld.	8 Op de Wijthmenerplas is het inderdaad verboden voor honden met uitzondering van de periode 1 oktober tot 1 april. Hier geld geen aanlijnplicht. In het aansluitende bosgebied van Zwols Buiten staan ook borden. Hier geldt wel een aanlijnplicht. Maar dit staat los van het recreatiegebied de Wijthmenerplas. **Tekst onder 4.3 Bestaande Huisregels Wijthmenerplas wordt gecorrigeerd.**
9.	R. Clausen, E. huisman, G. Wilbrink, P. Berk en A. van der Wal a. Het beheerplan geeft onvoldoende duidelijkheid over de openingstijden. In het beheerplan wordt 22.00 uur genoemd, in de horecavergunning 02.00 uur.	9a Het paviljoen is in principe van 10.00 tot 22.00 uur open. Wanneer mensen langer willen blijven, is dat mogelijk. In samenhang hiermee starten de activiteiten in principe ook om 10.00 uur en stoppen uiterlijk als donker is geworden. De ondernemer geeft aan dat, wanneer ze al een keer later open zijn dan 22.00 uur, ze in de praktijk om 24.00 uur zullen sluiten. Uitgaande van de APV en de beleidsregel sluitingstijden is de sluitingstijd uiterlijke 2.00 uur. Dit zal zich volgens de ondernemer bij uitzondering voordoen. **Onder 1.2 is de bovenstaande informatie in het beheerplan opgenomen.** **Onder 4.1 is de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) opgenomen.**
	b. Horeca is volgens het bestemmingsplan ondergeschikt aan de activiteiten. Wanneer de activiteiten stoppen moet ook de horeca sluiten.	9b Lakeside ligt binnen het bestemmingsplan Wijthmenerplas met de hoofdbestemming ‘Recreatie – Dagrecreatie’. De horecavoorziening moet daarom ten dienste staan van de hoofdbestemming van het recreatiegebied de

			Wijthmenerplas. De openingstijden van horeca worden doorgaans niet door middel van het bestemmingsplan geregeld. Het initiatief van Lakeside betreft het exploiteren van een recreatiebedrijf. Uitgaande van de algemene sluitingstijd in de APV en de beleidsregel sluitingstijden wordt voor de horeca in het paviljoen van Lakeside uitgegaan van een sluitingstijd van 02.00 uur. De openingstijden van de horecavoorziening hoeven niet direct gerelateerd te zijn aan de openingstijden van de waterskibaan of het al dan niet aanbieden van outdoor en health activiteiten door Lakeside.
	c.	Hoe verhoudt zich een ontheffing van de vergunning voor evenementen door Lakeside zich tot het maximaal aantal evenementen dat in dit gebied is toegestaan.	9c Aan Lakeside kan voor activiteiten die afwijken van de normale bedrijfsvoering op grond van de APV (Artikel 4.1.3 Kennisgeving incidentele festiviteiten) maximaal 4 keer per jaar een ontheffing worden verleend. Het maakt daarbij niet uit of dat binnen of buiten activiteiten zijn. Als de festiviteit buiten plaatsvindt is dat van invloed op het aantal evenementen dat mogelijk is en gereguleerd is in het bestemmingsplan (max 8 waarvan max 3 grote evenementen). **Onder 4.2 is deze informatie in het beheerplan opgenomen.**
	d.	Voor de omwonenden is meer duidelijkheid nodig ten aanzien van het geluid. Zij laten weten dat zij geen last willen hebben van lawaai en door zullen gaan tot “het gaatje” om ervoor te zorgen dat zij bij / in hun woningen geen geluidsoverlast hebben.	9d We hebben hier kennis van genomen. Aan het verslag van de informatieavond is aanvullende informatie toegevoegd.

Aanvulling op 4e versie beheerplan naar aanleiding van de reacties

Ad. 8 Tekst onder 4.3 De informatie over de aanlijnplicht wordt verwijderd.

Ad 9a In het beheerplan wordt bij 1.2 meer informatie over de sluitingstijden opgenomen.
Tevens wordt onder 4.1 de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) opgenomen.

Ad 9c Onder 4.2 wordt informatie opgenomen over de mogelijkheden van Lakeside om van de normale bedrijfsvoering af te wijken in relatie tot het aantal mogelijke evenementen in het bestemmingsplan Wijthmenerplas.

Overige inhoudelijke wijziging eerdere antwoorden:

Daar waar Beheersplan stond is dat gewijzigd in Beheerplan.

3d Ook hiervoor zijn de onder punt 3a. genoemde geluidwaarden van toepassing.

Gewijzigd in:

N.B. De hiervoor onder punt 3a. genoemde geluidwaarden zijn niet van toepassing omdat de parkeerplaats een openbare parkeerplaats is.

7f De ondernemer past een begrenzer op de geluidsapparatuur toe om te voorkomen dat de gemiddelde dagwaarde wordt overschreden.

Gewijzigd in:

De ondernemer past een begrenzer op de geluidsapparatuur toe om te voorkomen dat de maximale geluidwaarden worden overschreden.

samen

Zwolle

VERSLAG –Informatieavond Beheerplan Lakeside

Datum	**24 juni 2015**
Tijd	19.30 tot 21.30 uur
Plaats	Kulturhus Wijthmen
Deelnemers	dhr. E. Huisman, mw. G. Wilbrink, mw. F. Wienen, dhr R. Clausen, dhr. J. van der Kolk, dhr. M. van der Molen, dhr. P. Berk en mw. A. van der Wal dhr. A. Koop, mw. H. Valkeman, dhr B. Moeke en mw. Y. Mieremet

De heer Stappenbeld meldt tijdens de inloop dat er een fout in het beheerplan staat onder punt 4.3, bestaande huisregels Wijthmenerplas. In het beheerplan staat dat honden niet zijn toegestaan, behalve in de winterperiode van 1 oktober tot 1 april mits aangelijnd.
Dat was niet het geval toen de huisregel tot stand kwam, welke werd goedgekeurd door wethouder Cnossen. Het staat ook niet vermeld op de borden langs de Wijthmenerplas.
De aanlijnplicht staat wel vermeld op de borden van Rijkswaterstaat die voor het bos gelden.

Opening
Mevrouw Valkeman opent de bijeenkomst en heet iedereen van harte welkom. Zij stelt de aanwezige collega's voor.
De heer Koop neemt de inhoudelijke toelichting van het beheerplan voor zijn rekening. Aan de hand van een presentatie licht hij het beheerplan en het Maatwerkbesluit (geluid) nader toe.

Doel en reikwijdte beheerplan
Bij het opstellen van het beheerplan lag het zwaartepunt van de zorg van de betrokkenen bij het geluid en in iets mindere mate bij de verlichting. Deze punten zijn met name naar voren gekomen tijdens de bijeenkomst van de klankbordgroep.
Het doel van het beheerplan is om overlast voor de direct omwonenden te voorkomen als gevolg van de activiteiten die door Lakeside worden georganiseerd. Het is echter ook mogelijk dat overlast optreedt die geen relatie heeft met de activiteiten van Lakeside.

In de bijlage van het beheerplan is een tekening opgenomen waarop de waterskibaan is getekend en het gebied waar Lakeside haar outdoor en health activiteiten kan uitoefenen.
Lakeside heeft in dit gebied ten opzichte van andere partijen het recht om dit voor haar activiteiten te gebruiken. Wanneer Lakeside geen activiteiten uitoefent of de waterskibaan niet in gebruik heeft, is het betreffende gebied openbaar gebied.
Het recreatiegebied van de Wijthmenerplas is vrij voor het uitoefenen van activiteiten door iedereen, zoals dat nu ook gebeurd door bijvoorbeeld Yosemite. De uitvoering van activiteiten door de verschillende soorten partijen vindt plaats in overleg met de beheerder (de heer R. Willems).
De beheerder is in dienst van de ROVA en wordt door de gemeente Zwolle ingehuurd.
Ook voor Lakeside gelden de huisregels van de Wijthmenerplas bij het gebruik voor activiteiten.
De activiteiten in het gebied vinden alleen bij daglicht plaats. Wanneer Lakeside activiteiten uitvoert buiten het aangegeven terrein zal ook zij in overleg moeten met de beheerder.

Omdat het paviljoen ook in het donker open zal zijn worden daartoe, ten opzichte van de bestaande huisregels voor de Wijthmenerplas, aanvullende afspraken gemaakt.

Geluid
Lakeside gaat de geluidsapparatuur voorzien van een begrenzer om te voorkomen dat zij boven de toegestane geluidsniveaus komen.

Vanwege de zorgen over geluidsoverlast is er bij de gemeente voor gekozen om voor deze situatie een Maatwerkbesluit (geluid) vast te stellen. Door gebruik te maken van het Maatwerkbesluit (geluid) worden de geluidsnormen voor ondernemer en omwonenden concreet vastgelegd.
De reguliere norm, op grond van het Activiteitenbesluit, gaat uit van de etmaalwaarde van maximaal 50 dB(A). In verband met de vastgestelde Nota “een helder geluid” wordt uitgegaan van een ambitie etmaalwaarde op de gevel van de dichtstbijzijnde woningen van maximaal 40 dB(A). De tabel uit het Maatwerkbesluit (geluid) bevat naast de geluidsbelasting voor de verschillende woningen ook de informatie over de meetpunten op 50 meter en 200 meter afstand.
Daarnaast wordt er op gewezen dat bij het bepalen de maximaal toegestane geluidsniveaus rekening moet worden gehouden met 10 dB(A) als bezwarende factor (muziekgeluid) voor de gevelbelasting. Dit houdt in dat wanneer in de tabel 30 dB(A) staat opgenomen voor de gevelbelasting, de feitelijke geluidsbelasting op de gevel 20 dB(A) is. Voor muziekgeluid wordt niet een zogeheten bedrijfsduurcorrectie toegepast. De genoemde waarden zijn dus absolute maximum waarden.

De term langtijdgemiddelde in de tabel blijkt verwarring te wekken. Dit wekt wel de indruk dat dit een gemiddelde is van geluidsbelasting die boven en beneden deze waarde ligt. De heer. Moeke legt uit dat de in de genoemde tabel absolute waarden zijn die niet mogen worden overschreden.

Naar aanleiding van vragen ligt de heer Moeke ook de piekwaarden (L_{max}) toe. Dit zijn geluidswaarden die maar kort optreden, niet zijnde het muziekgeluid dat binnen de inrichting aanwezig zal zijn. De inhoudelijke materie blijkt dermate technisch dat het niet meer voor alle aanwezigen duidelijk is. Afgesproken wordt een toelichting op de geluidsinformatie na te sturen.

Naar aanleiding van de vragen
Mevrouw van der Wal wil weten wat wordt gedaan aan geluidshinder door het groeiend aantal passerende auto’s.
De heer Moeke geeft aan dat dit soort geluid, wordt beschouwd als indirecte hinder. Aangezien de woning van haar dicht bij de Heinoseweg staat is het referentieniveau (geluid) ter plaatse als gevolg van wegverkeerslawaai al redelijk hoog. Tevens is niet alle verkeer op de Zalnéweg afkomstig van Lakeside maar ook van de golfbaan en de andere bezoekers van de Wijthmenerplas.
In het Activiteitenbesluit dat vanaf 2008 van kracht is, is niets over indirecte hinder opgenomen. .
Indien er daadwerkelijk sprake zou zijn van een substantiële toename van indirecte hinder dat aanwijsbaar afkomstig is van Lakeside, dan kan dit met behulp van maatwerkvoorschriften worden vastgelegd. Op grond van de beschikbare informatie is een dergelijke toename niet te verwachten.

De omwonenden willen graag weten wat wordt afgesproken wanneer Lakeside een ontheffing van het Activiteitenbesluit aanvraagt. Het gaat hier dan om de normen en het aantal dB(A).

Het evenementenbeleid heeft voor de Wijthmenerplas toegestaan dat er drie grote en vijf kleine festivals mogen plaats vinden. Een evenement is gekoppeld aan het aantal personen en/of het geluidsniveau.
Wanneer Lakeside een evenement organiseert dat overeenkomt met de criteria die in het bestemmingsplan staat, valt dit evenement dan onder die criteria.
Concreet is niet bekend wat geregeld is omtrent de kleinere evenementen die niet binnen de vergunning vallen. Afgesproken wordt dat de heer Koop dit intern navraagt. Hierover wordt informatie nagestuurd.

De heer Berk merkt op dat de Raad van State heeft aangegeven dat de horeca ondersteunend is aan de dagrecreatie. Dit houdt in dat de horecagelegenheid dient te sluiten wanneer de activiteit stopt.
De heer Koop geeft aan dat de APV hier van toepassing is wat betreft de sluitingstijden.
De openingstijden worden niet in het bestemmingsplan geregeld, evenmin in de melding Activiteitenbesluit.
De heer Berk is van mening dat de horecawet wordt misbruikt om de horecagelegenheid langer open te laten zijn. Hij geeft aan dat hierdoor een partycentrum zal ontstaan. Dit wordt ondersteund door mevrouw Wilbrink en de heer Huisman.
De heer Koop merkt op dat de ondernemer al vaker heeft aangegeven dat de horeca vooral een restaurantachtig functie zal krijgen.

De omwonenden vinden het jammer dat de ondernemer vanavond niet aanwezig is.
De heer Koop geeft aan dat zij te allen tijde contact op kunnen nemen met Lakeside om de zaken betreffende het geluid te bespreken.

Mevrouw Wilbrink is van mening dat het lawaai zal blijven.
De heer Berk is van mening dat er door de gemeente spelletjes worden gespeeld. Door eerst een horecavergunning te verlenen wordt voorkomen dat regulering van de openingstijdens middels het bestemmingsplan kan worden geregeld.
De heer Koop ontkent dat er spelletjes worden gespeeld.

De heer Clausen wil weten of de horeca stopt wanneer de activiteiten stoppen. De horecavergunning sluit niet aan op wat in het beheerplan staat.
In de horecavergunning staat dat Lakeside open mag zijn tot 02.00 uur. In het beheerplan staat dat de openingstijden in principe van 10.00 tot 22.00 uur zijn. De heer Koop geeft aan dat in het rijtje van juridische en wettelijke kaders ook de APV hoort te staan. Deze wordt toegevoegd.

Mevrouw Wilbrink geeft aan dat dit verwarring en onzekerheid geeft naar de omwonenden toe.
De aanwezige omwonenden laten weten dat door de onzekerheden in het beheerplan er geen draagvlak voor het beheerplan is.

De heer Huisman vraagt de heer Moeke om uitleg over het aantal dB wat de muziek betreft.
De heer Moeke geeft aan dat het overdag een maximum betreft van 40 dB(A), ter plaatse van woningen van derden. Bij muziek is geen sprake van een bedrijfsduurcorrectie waardoor tijdelijke verhoogde geluidsniveau ’s niet mogelijk zijn.

Uit de berekeningen blijkt dat de geluidsnormen voor dag-, avond- en nachtperiodes ter plaatse van woningen van derden niet worden overschreden.

In het akoestisch rapport bij het Maatwerkbesluit (geluid) wordt vermeld dat op het terras tussen 07.00 tot 19.00 uur tussen 64 dB(A) tot 74 dB(A) geluid mag worden geproduceerd. In de nachtperiode betreft het 59 dB(A) tot 69 dB(A). Het niveau op de dichtstbijzijnde woning zal echter in de dagperiode niet hoger zijn dan 40 dB(A) en in de nacht niet hoger dan 30dB(A) inclusief de 10 dB(A) als bezwarende factor (voor muziekgeluid).

De heer Huisman wil graag het geluidsrapport ontvangen.
De heer Moeke laat weten dat het Maatwerkbesluit (geluid) in concept is opgesteld en op 23 juni 2015 naar de ondernemer van Lakeside is gestuurd. Zij heeft 14 dagen de tijd om zienswijzen in te dienen. Daarna gaat het rapport voor een periode van 6 weken ter inzage. Tijdens die 6 weken kan bezwaar worden ingediend.
Afgesproken wordt dat wanneer het Maatwerkbesluit (geluid) (incl. akoestisch rapport) ter inzage wordt gelegd, dit via de mail naar de aanwezige omwonenden wordt gemaild.

De heer Berk merkt op dat de omwonenden door schade en schande geluidsexperts zijn geworden en het rapport kritisch zullen bekijken.
De heer Berk en de heer Huisman benadrukken nogmaals dat er sprake is van onzekerheid en onduidelijkheid wat betreft de openingstijden van de horeca en de wijze van berekenen van de geluidsnormen.
Het gevoel bestaat dat de gemeente de uitspraak van de Raad van State naast zich neerlegt.
De heer Koop deelt de mening van de heer Berk en de andere aanwezigen niet.

De heer Huisman geeft aan dat het doel van het beheerplan was om ervoor te zorgen dat de omwonenden geen overlast zouden ondervinden van de activiteiten van Lakeside. Het beheerplan zou worden geschreven door Lakeside en de omwonenden. Het beheerplan is nu gemaakt door de gemeente en Lakeside en de aanwezige omwonenden zijn van mening dat niets met hun ideeën is gedaan. In het beheerplan staan geen zekerheden voor de omwonenden.
De heer Koop geeft aan dat er wel degelijk wat gedaan is met de inbreng van de klankbordgroep en verwijst naar het document waarin gereageerd is op de inbreng van de klankbordgroep leden.

Mevrouw Van der Wal geeft aan dat in het beheerplan en het raadsvoorstel verschillende sluitingstijden worden vermeld. In het beheerplan staat uiterlijk 22.00 uur terwijl in het raadsvoorstel gesproken wordt over een sluitingstijd van 02.00 uur.
Wanneer sprake is van een sluitingstijd van 02.00 uur zal voor mevrouw Van der Wal de geluidsoverlast langer doorgaan omdat de vertrekkende auto’s (al dan niet toeterend en met de radio’s voluit) langs haar huis komen. Mevrouw Van der Wal maakt zich hierover grote zorgen. Zij wil echter niet weer een procedure volgen zoals bij het evenementenbeleid.
Mevrouw Van der Wal heeft last gehad van de werkzaamheden voor het paviljoen en de waterskibaan. Het betreft hier vooral het transport van materiaal door vrachtwagens in de vroege ochtenduren. Zij heeft hier echter geen klacht over ingediend.

Zij geeft te kennen in het bezit te zijn van een document waarin zij in de mailwisseling tussen de wethouder en de heer Koop wordt weggezet als “zeikerd van de Wijthmenerplas”. Dit is iets wat zij pertinent niet wil.
De heer Koop laat weten dat hij dergelijke woorden nooit gebruikt in welke correspondentie dan ook.
Mevrouw Van der Wal laat weten dat dit hele traject haar emotioneel zeer raakt en zij besluit daarom de bijeenkomst te verlaten.

De aanwezigen laten weten dat zij geen last willen hebben van lawaai en door zullen gaan tot “het gaatje” om ervoor te zorgen dat zij bij / in hun woningen geen geluidsoverlast hebben.

De heer Huisman is van mening dat de raad verkeerd is geïnformeerd over de openingstijden.
Hij vraagt zich echter wel af of de raad, wegens het aangenomen amendement, er mee akkoord zou gaan dat de omwonenden geen enkele inbreng hadden in de totstandkoming van het beheerplan.
Voor de omwonenden is meer duidelijkheid nodig ten aanzien van de openingstijden van de horeca en het geluid

De heer Van der Molen merkt op dat hij geen omwonende is in de directe zin, maar dat wat er gebeurt in het gebied van de Wijthmenerplas, niet conform het karakter van het gebied is. Het gebied wordt “verkracht” en er is niets met de bezwaren gedaan. Er is sprake van gedraai van de gemeente en een ongeloofwaardig college. Het is een klucht.

Mevrouw Wilbrink vindt het woord klucht het juiste woord voor de huidige situatie. Zij zal de mogelijke overlast voor de omwonenden te vuur en te zwaard bestrijden.

De heer Huisman, mevrouw Wilbrink en de heer Berk willen dat de sluitingstijden van de horeca conform de criteria voor ondersteunende horeca moeten zijn.

De heer Koop meldt dat het beheerplan over twee weken in het college wordt besproken waarbij ook de opmerkingen van vanavond mee zullen worden genomen. Tegen het beheerplan kan geen bewaar worden gemaakt. Het beheerplan geeft de verplichtingen van Lakeside richting de omwonenden weer, maar heeft verder geen juridische status.

Het is wel mogelijk om bezwaar te maken tegen het Maatwerkbesluit (geluid).
De aanvraag horecavergunning is niet gepubliceerd. De vergunning is nog niet verleend.
De vergunningverlening zal worden gepubliceerd. De openingstijden staan niet in de drank- en horecavergunning maar in de APV.

De heer Koop geeft aan dat het verslag van de bijeenkomst zo snel mogelijk wordt uitgewerkt.
De heer Huisman signaleert dat maandagavond (aanstaande) het beheerplan bij de stukken voor de Wijthmenerplas op de agenda staat. De raad is echter niet op de hoogte van wat hier speelt.
Het is wel van belang om de raad juist te informeren. De heer Koop meldt dat het beheerplan als bijlage bij een informatienota is gevoegd.
Het beheerplan wordt samen met het verslag van deze avond voor besluitvorming naar het college gestuurd. Daarbij wordt ook besloten of dat besluit ter informatie naar de Raad wordt gestuurd.

Mevrouw Valkeman dankt alle aanwezigen voor hun inbreng en sluit de bijeenkomst.

Inhoudelijke toelichting op geluid en afwijking van de normale bedrijfsvoering.

Toelichtende informatie geluid

Naar aanleiding van de informatieavond is hieronder uitleg gegeven over de begrippen in relatie tot geluid. Helaas valt er ook in de uitleg niet helemaal te ontkomen aan het gebruik van jargon. Volledigheidshalve wijs ik u er op dat ook op internet uitleg over de gebruikte begrippen kan worden gevonden.

Activiteitenbesluit en maatwerkbesluit

Het activiteitenbesluit bevat algemene milieuregels voor bedrijven.
Het maatwerkbesluit geluid legt meer concreet de geluideisen voor een specifieke situatie vast.
Met het maatwerkbesluit geluid worden hogere of lagere waarden vastgelegd dan in het Activiteitenbesluit zijn opgenomen. In relatie tot Lakeside worden er lagere waarden vastgelegd.
Bij Lakeside gaat het daarbij om muziekgeluid afkomstig van het terras en het paviljoen.

Verschil dB(A) en dB(C)

De **dB(A)** is de eenheid waarin de sterkte van het geluid in verreweg de meeste gevallen wordt weergegeven. De dB(A) is afgeleid van de gewone decibel, maar corrigeert de geluidssterktes voor de gevoeligheid van het (menselijk) oor.
Geluid afkomstig van inrichtingen wordt gemeten in dB(A).

De **dB(C)** waarden gelden bij het hanteren en meten voor de beoordeling van muziekgeluid bij evenementen.

Gemiddelde geluidsniveau en etmaalwaarde

De geluidsbelasting wordt aangegeven in een etmaalwaarde op basis van het gemiddelde geluidsniveau.

Het gemiddelde geluidsniveau heeft betrekking op de berekeningssystematiek waarbij per periode het equivalente geluidsniveau over een heel jaar wordt bepaald uitgedrukt in dB(A).

De etmaalwaarde wordt gedefinieerd in de vorm van de hoogste waarde per dagdeel.
Bijvoorbeeld Etmaalwaarde 50 dB(A)

- Tussen 07.00 en 19.00 uur 50 dB(A)
- Tussen 19.00 en 23.00 uur 45 dB(A)
- Tussen 23.00 en 07.00 uur 40 dB(A)

Deze waarden zijn de maximaal toegestane waarden op de geluidsgevoelige bestemmingen.

Maximale waarden

Onder maximaal geluidsniveau (L_{max}) wordt in hoofdzaak verstaan geluid dat wordt gemeten in de meterstand “fast” en dat tijdelijk hoger is dan het gemiddelde geluidsniveau.
Voorbeelden zijn

- Het aanslaan van een van een installatie (bijv. koeling)

- Het starten van een motorvoertuig
- Het dichtslaan van een portier

L_{max} is voor muziek niet van toepassing omdat dit geluid geen kortdurende belasting is..

Overlast

Een niet reguliere bedrijfssituatie met een overschrijding van de geluidsnorm indien dit als overlast wordt ervaren.

Afwijken van de normale bedrijfsvoering

De normale bedrijfsvoering van Lakeside omvat het exploiteren van een waterskibaan, het organiseren van outdoor en health activiteiten en het exploiteren van een horeca paviljoen in de vorm van ondergeschikte horeca.

Voor activiteiten die niet tot de normale bedrijfsvoering kunnen worden gerekend en als festiviteit kunnen worden gezien is een ontheffing nodig op grond van de APV.
Bij wedstrijden en toernooien is bijvoorbeeld geen sprake van normale bedrijfsvoering.

Die ontheffing kan op grond van de APV (Artikel 4.1.3 Kennisgeving incidentele festiviteiten) maximaal vier keer per jaar worden verleend. Het maakt niet uit of de ontheffing voor een festiviteit in het paviljoen wordt aangevraagd of voor een buitenactiviteit wordt aangevraagd.

Als de festiviteit buiten plaats vindt is dat van invloed op het aantal evenementen dat mogelijk is en gereguleerd is in het bestemmingsplan (max 8 waarvan max 3 grote evenementen).

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Evaluatie Vrij Werkeren
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Nijmeijer, HAF (Hester) 5109
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWP

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van:
1. De evaluatie van de eerste fase Vrij Werkeren Stadshagen.
2. De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de motie inzake Vrij Werkeren van november 2013.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 27 mei 2015

Onderwerp	Evaluatie Vrij Werkeren Stadshagen
Versienummer	V1.

Portefeuillehouder R. de Heer

Informant H. Nijmeijer
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OWP
Telefoon 038 498 5109
Email H.Nijmeijer@zwolle.nl
Bijlagen
- Verslag evaluatie proces Vrij Werkeren
- Verslag evaluatie kwaliteit Vrij Werkeren

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De evaluatie van de eerste fase Vrij Werkeren Stadshagen.

2. De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de motie inzake Vrij Werkeren van november 2013.

Datum 27 mei 2015

Inleiding
In november 2013 is de Ontwikkelstrategie Stadshagen vastgesteld. Onderdeel van deze ontwikkelstrategie is een pakket aan maatregelen om de woningmarkt te stimuleren. De gemeente wil ruimte geven aan vragen en initiatieven uit de markt die een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de wijk. Voor het stimuleren van de woningbouwproductie is een toolbox ontwikkeld voor het selectief inzetten van maatwerkmaatregelen. Dat kan zijn op lastige plekken of in segmenten die van belang zijn voor de differentiatie, maar nu even niet door de markt worden opgepakt.
De toolbox bestaat uit een overzicht van kansrijke maatregelen, zoals maatwerk in verkoopvoorwaarden en het uitgifteproces, maatwerk in beleidskaders en stimuleringsmaatregelen. Onderdeel van of voorwaarde bij de inzet van dergelijke maatregelen is wederkerigheid: de gemeente past maatregel(en) toe als de ontwikkelaar/bouwer iets doet voor de potentiële koper.
Naast het situationeel inzetten of uitproberen van dergelijke mogelijkheden, is voor 2013-2014 de volgende stimuleringsmaatregel ingezet:

- Klantgericht ontwikkelen en keuzevrijheid bieden voor potentiële kopers in Vrij Werkeren. Er komen veel initiatieven binnen om (zeer) goedkope koopwoningen te realiseren. De initiatiefnemers geven aan een groep geïnteresseerden te hebben, die zij werven via internet, huiskamergesprekken, informatieavonden en dergelijke. Er is in de wijk niet of nauwelijks aanbod in dit segment. Hiervoor is het gebiedje Vrij Werkeren beschikbaar gesteld.

U heeft in november 2013 een motie ingediend bij het vaststellen van de Ontwikkelstrategie Stadshagen inzake Vrij Werkeren. In de motie wordt het volgende voorgesteld:

- De gemeenteraad actief op de hoogte te houden van de vraag naar en de realisatie van de (zeer) goedkope woningen
- De ruimtelijke kwaliteit van de goedkope woningen en de diverse samenstelling van Werkeren in Stadshagen te bewaken

Met de informatienota voor de raad (OW1403-0325 van 31 maart 2014) is het eerste punt afgedaan. Deze informatienota gaat over het tweede punt van de motie; de ervaringen die opgedaan zijn in fase 1 Vrij Werkeren. Met deze informatienota wordt het tweede punt van bovenstaande genoemde motie afgedaan.

Kernboodschap
Met deze informatienota informeren wij u over het proces van de uitgifte van de eerste fase Vrij Werkeren en over de beoogde kwaliteit van de woningen en de inrichting van het openbaar gebied. De eerste fase omvat twee deelgebieden; één voor max. 43 goedkope koopwoningen en één voor max. 20 koopwoningen met de mogelijkheid voor gemeenschappelijke woonvormen en/of volledig energie neutrale woningen (vrije kavel). De gemeente heeft deze eerste fase met een woonevenement (pilot) uitgegeven. 18 Bouwers/ontwikkelaars hebben hun product (schetsontwerp) tijdens het woonevenement gepresenteerd (16 voor de goedkope koopwoningen en 5 voor de ‘vrije kavel’). Geïnteresseerden konden hun stem uitbrengen op het ontwerp dat hun het meest aansprak. Projectontwikkelaar Heutink heeft als winnaar van het woonevenement een koopovereenkomst getekend voor de 43 goedkope koopwoningen. Projectontikkelaar Heutink heeft alle woningen verkocht en is inmiddels gestart met de bouw van de woningen. Novitijd is de ontwikkelaar die de ‘vrije kavel’ ontwikkelt. Het definitief ontwerp van de woningen is goedgekeurd en zij zijn inmiddels gestart met de verkoop van de woningen.

Datum 27 mei 2015

Evaluatie proces

Het woonevenement Vrij Werkeren was voor de gemeente een experiment om met een verkiezing vraaggericht te werken. Vooraf is aan de deelnemers slechts een beperkt aantal randvoorwaarden meegegeven. Na afloop van het woonevenement gaven veel bouwers/ontwikkelaars aan vragen te hebben bij de uitslag en de wijze waarop de verkiezing heeft plaatsgevonden. In een gesprek met wethouder de Heer en de bouwers/ontwikkelaars is 26 juni 2014 het proces geëvalueerd (verslag zie bijlage). Ook is het proces intern geëvalueerd. Onder andere de volgende punten zijn hieruit naar voren gekomen:

- Extern is er lof voor het woonevenement en geven de bouwers/ontwikkelaars aan vooral weer een woonevenement te organiseren. Maar wel met wederzijds respect. Hiermee wordt bedoeld dat ieder deelnemende ontwikkelaar gelijke kansen moet krijgen. Dit kan door duidelijke afspraken te maken over publiciteit, stand omvang etc.
- De gemeente is tevreden over het aantal deelnemende partijen en over de opkomst tijdens het woonevenement.
- Er was veel publiciteit voor het woonevenement. Goede publiciteit voor de wijk Stadshagen.
- Bouwers/ontwikkelaars hebben behoefte aan meer spelregels tijdens het woonevenement.
- Het woonevenement leent zich meer voor een standaard uitgifte dan voor een bijzonder product (zoals de vrije kavel).
- Met een aantal tips en verbeterpunten kan een dergelijk evenement in de toekomst wederom plaatsvinden. De tips en verbeterpunten worden bij een eventueel volgend woonevenement in samenspraak met de ontwikkelaars verder uitgewerkt.
- Het organiseren van een woonevenement is erg arbeidsintensief en daardoor zijn de plankosten ook hoger dan bij een reguliere uitgifte (zoals bijvoorbeeld een loting). De plankosten worden niet meteen terugverdiend door de opbrengsten. Het organiseren van een woonevenement is echter intern als zeer plezierig ervaren en heeft veel bezoekers getrokken. Dit is goede publiciteit voor Stadshagen. Bij de afweging of in de toekomst weer een nieuw woonevenement wordt georganiseerd, wordt bekeken of deze extra kosten op een andere manier terug verdiend kunnen worden. Een optie kan zijn om de extra kosten voor het organiseren van een woonevenement (t.o.v. een reguliere uitgifte) bij de ontwikkelaars neer te leggen, die mee willen doen aan het woonevenement.

Evaluatie kwaliteit

Omwonenden maakten zich zorgen over o.a. het behoud van de kwaliteit van de leefomgeving, de kwaliteit/uitstraling van de woningen en de toename van verkeer langs hun woningen. Op 24 maart 2014 is gesproken met een afvaardiging van de bewoners in Werkeren en is o.a. het volgende afgesproken:

- De woningen kunnen welstandsvrij ontwikkeld worden. De gemeente stuurt op kwaliteit. door een aantal beperkte eisen (inzake erfafscheiding, geen blinde kopgevels, parkeren en kap) te stellen. De gemeente monitort ook het effect door het gebiedje gefaseerd uit te geven. De ontwerpen voor beide locaties zijn door de gemeente beoordeeld en voldoen aan de beperkte eisen die zijn gesteld.
- De ontsluiting van het gebied wordt gewijzigd, waardoor er minder verkeer door de Rhemenhuizenstraat komt.
- De hoekwoningen richting het openbaar gebied mogen ook in het midden koopsegment worden ontwikkeld.

Datum 27 mei 2015

- De omwonenden te betrekken bij de evaluatie van de eerste fase. Dit gesprek heeft 21 mei jl. plaatsgevonden. Aan de hand van de ontwerpen is de kwaliteit van zowel de woningen als de inrichting van het openbaar gebied besproken. De bewoners zijn zeer tevreden over de kwaliteit van de woningen en over de inrichting van het openbaar gebied (zie bijgevoegd verslag). Er is afgesproken dat de omwonenden worden betrokken bij de uitgifte van de overige kavels in Vrij Werkeren.

Conclusies

- Het woonevenement is als positief ervaren door zowel van de aspirant kopers en bouwers/ontwikkelaars
- Met de pilot van uitgifte via een woonevenement hebben we ervaringen opgedaan die we kunnen gebruiken bij de volgende uitgifte van kavels in Vrij Werkeren.

Communicatie

- N.a.v. de evaluatie van het proces met de bouwers/ontwikkelaars is afgesproken om ze, bij de uitgifte van de tweede fase Vrij Werkeren te betrekken.
- Er is gedurende de uitgifte van de eerste fase in Vrij Werkeren constructief overleg gevoerd met omwonenden. Ook bij het vervolg van de uitgifte van Vrij Werkeren worden de omwonenden betrokken.

Vervolg

- Er kunnen in Vrij Werkeren volgens het bestemmingsplan nog ca. 90 woningen worden uitgegeven. Er is nog steeds vraag naar goedkope koopwoningen. Op dit moment wordt onderzocht of er opnieuw een woonevenement wordt georganiseerd of dat er een andere manier van uitgifte gaat plaatsvinden. In Werkeren/Stadshagen worden diverse soorten woningen gebouwd. De gemeente heeft met de marktpartijen afgesproken dat zij regie voert over de diversiteit aan woningen in Stadshagen (goede mix van sociale huur/goedkope-, middendure en dure koopwoningen).
- De verwachting is dat eind 2015/begin 2016 de uitgifte van de tweede fase Vrij Werkeren gaat plaatsvinden. De planning is dat Vrij Werkeren in 2017/2018 volledig bebouwd is. Tot die tijd blijft het een buurt in aanbouw.

Openbaarheid

Het voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorstel

Datum 27 mei 2015

de heer drs. H.J. Meijer

mevrouw R.E. Riemersma MCM

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Evaluatie Vrij Werkeren

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 07-07-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

verslag

Evaluatie Woonevenement Vrij Werkeren

Datum	26 juni 2014
Tijd	11.30 – 13.00 uur
Locatie	Thorbeckezaal Stadhuis (Grote Kerkplein 15)

Aanwezig

Gemeente Zwolle: Wethouder René de Heer, Hester Nijmeijer, Robert Vink en Daphne Diender
Heutink Projectontwikkeling: Helmich Heutink en Roelinda Hamhuis.
Bouwbedrijf Van Pijkeren Dalfsen: Henk van Pijkeren, Chris van Nieuwkerken en John Buiter (architect)
Betaalbaar Wonen: Robert Jorink en Hans Stieber
Holtkamp Projectontwikkeling: Robert Holtkamp en Thomas Perik
Zofa architecten: Walter Frisart
IQ Eigen Wonen: Stefanie Vriesen
Bouwbedrijf Nikkels: Gerrit Nikkels
Van Pijkeren Bouw Ommen: Henk van Pijkeren
Novitijd: William Derks

Wethouder De Heer opent de bijeenkomst en heet iedereen van harte welkom. Er volgt een voorstelronde.

Het woonevenement Vrij Werkeren was voor de gemeente een experiment om met een verkiezing vraaggericht te werken door de woonconsument meer keuzevrijheid te bieden. Vooraf is aan de deelnemers slechts een beperkt aantal randvoorwaarden meegegeven. Na afloop van het woonevenement gaven veel bouwers/ontwikkelaars aan vragen te hebben bij de uitslag en de wijze waarop de verkiezing heeft plaatsgevonden.

Vooraf is een schriftelijke evaluatie gehouden onder de deelnemende partijen. 14 van de 18 partijen hebben de evaluatie ingevuld. Hester Nijmeijer laat aan de hand van een Powerpointpresentatie de resultaten van de evaluatie zien. De vragen zijn in vier categorieën verdeeld, namelijk: de voorbereiding, de brochure, de randvoorwaarden en het evenement. De resultaten van de evaluatie zijn ter vergadering ook als hand-outs aan de aanwezigen uitgedeeld (zie ook bijlage bij dit verslag).

Wethouder De Heer vat samen dat het organiseren van zo'n evenement als plezierig is ervaren. Ook was er veel publiciteit voor het evenement. De grote vraag is 'hoe ga je om met de randvoorwaarden?'. Wij hebben als gemeente bepaald dat er zeer beperkte randvoorwaarden waren. N.a.v. de bezwaren van een aantal partijen heeft dat binnen de gemeente ook tot discussie geleid. Kan het wel, vrijwel zonder randvoorwaarden werken? Wethouder De Heer verklaart het standpunt van het college van B&W: we zijn tevreden over het aantal aanmeldingen/deelnemende partijen en over de opkomst tijdens het evenement. We willen zeker vaker dergelijke evenementen organiseren. Wethouder De Heer wil graag met de aanwezigen in gesprek onder welke randvoorwaarden ze mee willen doen aan een volgend evenement.

Er leeft veel onvrede bij een groot deel van de aanwezigen. Zij zijn van mening dat ze geen gelijke kansen hebben gekregen en vinden het jammer dat met het aanbieden van het reisje naar Parijs niet de doelgroep aangesproken is. Want daar was het toch om te doen? Over het wel of niet aangesproken hebben van de doelgroep zijn de meningen verdeeld. Voor de gemeente was het een belangrijke voorwaarde dat de winnaar de grond afneemt. En heeft de winnaar niet genoeg kopers (doelgroep) dan zouden ze niet afnemen. Wethouder De Heer

Evaluatie Woonevenement Vrij Werkeren

Datum	26 juni 2014
Tijd	11.30 – 13.00 uur
Locatie	Thorbeckezaal Stadhuis (Grote Kerkplein 15)

geeft dan ook duidelijk aan dat de uitkomst van het woonevenement niet veranderd wordt. Hij wil wel graag met de partijen in gesprek over een eventueel evenement in de toekomst. Gezien de grote onvrede die leeft bij een groot deel van de aanwezigen, volgt er een ronde waarin een ieder zijn/haar verhaal kan doen.
Opmerkingen die zijn gemaakt:

- Er ontbrak een scheidsrechter. Aandacht die niet over de inhoud gaat, hoort niet thuis bij zo'n evenement.
- Er hoeft niet persé maar één winnaar te zijn. Er zouden ook meerdere partijen aan de slag kunnen gaan om zo een brede doelgroep te bedienen.
- Hoeveel ruimte krijgt iedere ontwikkelaar ter beschikking voor de stand?
- De doelgroep had centraler mogen staan.
- Weinig regels betekent dat er in de geest van het evenement gehandeld moet worden.
- Alles moet goed en duidelijk zijn, ook met betrekking tot de locatie. Gelijke rechten, gelijke kansen.
- Lof voor evenement, vooral weer organiseren. Maar wel met wederzijds respect.
- Duidelijk aantal spelregels op de locatie; presentatie hetzelfde.

Ten slotte geeft iedereen zijn/haar tips/verbeterpunten:

- De gemeente zou eigenlijk 'het reisje naar Parijs' hebben moeten aanbieden
- Anoniem stemmen (bus ipv stickers)
- Wel arbitrage (vetorecht of handelend optreden)
- Zorg dat je bij de inhoud blijft (geen acties die afleiden van de inhoud).
- Zorg als gemeente dat je de klanten binnen krijgt.
- Bij twee categorieën ook op twee aparte plekken staan.
- Pitches hebben geen toegevoegde waarde. Eventueel een presentatie hele dag laten draaien op een groot scherm.
- Voorbereidingstijd te kort. De consument heeft meer tijd nodig om plannen te beoordelen (vooraf).

Afsluitend concludeert wethouder De Heer in gezamenlijkheid met de aanwezigen dat met een aantal tips en verbeterpunten een dergelijk evenement in de toekomst wederom plaats kan vinden. De tips en verbeterpunten worden in samenspraak met de ontwikkelaars verder uitgewerkt.

Wethouder De Heer sluit onder dankzegging de bijeenkomst af. Hij spreekt zijn waardering uit voor ieders inbreng en openheid en is blij dat men wil meedenken om de markt weer aan de gang te krijgen. Het is aan de gemeente om iets te doen met de gemaakte opmerkingen.

Hester Nijmeijer geeft aan dat er een verslag van deze bijeenkomst wordt gemaakt en dat deze naar alle ontwikkelaars ter reactie wordt verstuurd. Op de vraag wanneer er met de tweede fase gestart gaat worden, reageert Hester Nijmeijer dat we moeten wachten met de evaluatie tot er gebouwd is. Dus waarschijnlijk 2015. Dit is zo afgesproken met de Raad. De ontwikkelaars vinden dit teleurstellend, omdat ze vinden dat de markt er op dit moment wel is voor starters.

verslag

Zwolle

Verslag evaluatiegesprek kwaliteit 1e fase Vrij Werkeren

Aanwezig

Dhr. E. Ekker (omwonende, Rhemenshuizenstraat 31)
Dhr. N. van Houten (omwonende, Rhemenshuizenstraat 43)
Dhr. M. Kerkdijk (omwonende, Rhemenshuizenstraat 27)
Dhr. J. van Doorne (omwonende, Rhemenshuizenstraat 5)
Dhr. H. Goodijk (stedenbouwkundige gemeente Zwolle)
Dhr. R. Vink (communicatieadviseur gemeente Zwolle)
Mw. H. Nijmeijer – voorzitter (projectleider gemeente Zwolle)
Mw. D. Diender – verslag (projectassistent gemeente Zwolle)

Datum	21 mei 2015
Tijd	16.00-17.00 uur
Locatie	Stadskantoor gemeente Zwolle (Lübeckplein 2), vergaderkamer 5b

Hester Nijmeijer heet iedereen welkom. Er volgt een korte voorstelronde. Dit overleg is bedoeld om samen met de bewoners de kwaliteit van de woningen te evalueren. Het proces is op een al eerder tijdstip geëvalueerd (intern en met ontwikkelende partijen). Van dit overleg wordt een verslag gemaakt en wordt ter reactie voorgelegd aan de omwonenden. Het verslag wordt gebruikt als input voor de informatienota aan de Raad.

In het verleden zijn al constructieve gesprekken gevoerd met de omwonenden over de ontwikkeling van de 1e fase Vrij Werkeren. N.a.v. die gesprekken zijn de volgende afspraken gemaakt:

- De ontsluiting van het gebied wordt gewijzigd, waardoor er minder verkeer door de Rhemenshuizenstraat komt.
- De hoekwoningen richting het openbaar gebied mogen ook in het midden koopsegment worden ontwikkeld.
- De omwonenden worden betrokken bij de evaluatie van de eerste fase Vrij Werkeren.
- De gemeente zal de omwonenden informeren of de reservelocatie voor de woonwagens in Vrij Werkeren nog noodzakelijk is.

Hester Nijmeijer geeft aan dat zij al eerder heeft gecommuniceerd dat de reservelocatie van de woonwagens niet meer aan de orde is.

De bewoners vragen of er voor de 2e fase van Vrij Werkeren een groter percentage in het middendure koopsegment ontwikkeld kan worden. Hester Nijmeijer geeft aan dat er nog bepaald moet worden welke eisen we aan de tweede fase gaan stellen, maar dat het niet de verwachting is dat er een groter percentage in het middendure koopsegment ontwikkeld gaat worden. Er is nog steeds veel vraag naar goedkope koopwoningen.

Han Goodijk laat aan de hand van een Powerpoint presentatie zien welke kwaliteit in het gebied komt met beelden van de Heutink en Novitijd.

De witte strook op de tekening in het scheggenlandschap wordt een voetpad. Het wordt zo ingericht dat er geen auto’s langs kunnen.

De omwonenden willen weten hoe ervoor gezorgd wordt dat het gezamenlijk groen bij

Novitijd goed onderhouden wordt. Hester Nijmeijer geeft aan dat er een VVE komt waarin in afspraken worden gemaakt over onderhoud en beheer van het gezamenlijk groengebied.

De omwonenden hebben n.a.v. de presentatie van Han Goodijk nog een aantal vragen/opmerkingen:

- Is er al bekend wat voor soort voorziening er komt? Antwoord: dit is nog niet bekend. Het bestemmingsplan is in te zien op ruimtelijkeplannen.nl daarop is te zien wat voor soort voorziening er mag.
- Wanneer wordt er gestart met fase 2? Antwoord: we willen dit eind van dit jaar opstarten. Er staan voor de 2^{e} fase zo'n 40 woningen in 2016 gepland. Dit is ook afgestemd met de overige ontwikkelaars in Stadshagen. Mocht blijken dat er behoefte is om meer woningen in de 2^{e} fase te ontwikkelen kan de gemeente ook beslissen meer woningen in de tweede fase te laten realiseren. Voordat we starten moet de evaluatie van de eerste fase afgerond zijn.
- Wanneer wordt het openbaar gebied ten oosten van Heutink (driehoek) ingericht? De omwonenden zien niet graag dat dit nog 10 jaar duurt (voor hunzelf en de toekomstige bewoners). Antwoord: het openbaar gebied wordt ingericht z.s.m. nadat dit mogelijk is. Er wordt altijd gekeken naar naastgelegen toekomstige ontwikkelingen en toekomstig bouwverkeer. De gemeente neemt de suggestie van de omwonenden mee om dit z.s.m. te doen. Hester Nijmeijer gaat informeren wanneer de driekhoek ten oosten van Heutink wordt ingericht (antwoord: we gaan de driehoek pas inrichten als de meeste woningen gebouwd zijn. De ruimte is nodig voor het plaatsen van de bouwketen. .
- Wat is de stand van zaken van de paviljoenwoningen? Antwoord: de ontwikkelaar die dit zou gaan ontwikkelen is failliet. De gemeente is op zoek naar een nieuwe ontwikkelaar om deze locatie te ontwikkelen.
- De ontsluiting via de Havezateallee blijft lastig. Dit is een veelgehoorde klacht en blijft een aandachtspunt van de gemeente. Het is afwachten in hoeverre het huidige probleem zich nog voordoet als de Hasselterweg is omgelegd.
- De omwonenden zijn bang dat er straks als de woningen zijn opgeleverd bij hun voor de deur wordt geparkeerd. Han Goodijk reageert dat hij dit niet verwacht. De omwonenden doen de suggestie om straks de parkeerdruk ook te evalueren.

De omwonenden geven als reactie op de presentatie van Han Goodijk aan dat ze het er mooi eruit vinden zien. Verder geven ze aan dat ze de gesprekken als prettig ervaren hebben en ook graag in het vervolgtraject (2^{e} fase) betrokken blijven. Ze hopen dan op minimaal de kwaliteit van Heutink.

Hester Nijmeijer geeft afrondend aan dat we de omwonenden meenemen in het vervolg. Zodra bekend is hoe we de tweede fase gaan uitgeven, dan informeren we de omwonenden hierover. Het is een welstandsvrij gebied, alleen met ruimtelijke randvoorwaarden kan het kwaliteitsniveau afgedwongen worden. Net als de eerste fase zullen we in het vervolg weer eisen opnemen. Zoals gezegd wordt er van dit gesprek een verslag gemaakt en deze wordt ter reactie aan de omwonenden rondgestuurd. Vervolgens wordt de informatienota aan de Raad geschreven.
Hester Nijmeijer sluit onder dankzegging de vergadering.

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Voorjaarsnota 2015 veiligheidsregio IJsselland (21.30 – 22. 30 uur)
portefeuillehouder	Henk Jan Meijer
informant	Hijlkema, SKH (Silvan) 2528
eenheid/afdeling	Publiekszaken PUL

Voorgesteld besluit raad

Te besluiten om:
- kennis te nemen van de voorjaarsnota 2015 van de veiligheidsregio IJsselland.
- geen zienswijze in te dienen.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 23 juni 2015

Onderwerp	voorjaarnota 2015 veiligheidsregio IJsselland
Versienummer	V1.

Portefeuillehouder H.J. Meijer

Informant W. Bruins Slot
Eenheid/Afdeling Publiekszaken/PU
Telefoon 038 498 2352
Email W.Bruins.Slot@zwolle.nl

Bijlagen
1. aanbiedingsbrief
2. voorjaarsnota 2015 veiligheidsregio IJsselland

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

- De voorjaarsnota 2015 van de veiligheidsregio Ijsselland en;
- dat hiervoor geen zienswijze wordt ingediend.

Datum 23 juni 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen krijgen de raden van de in de veiligheidsregio IJsselland deelnemende gemeenten gelegenheid hun zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de voorjaarsnota 2015.
Beleidsmatig loopt de uitvoering van de begroting 2015 op schema. Er zijn geen opvallende afwijkingen.

Voorzien wordt dat er in 2015 € 1,3 miljoen zal overblijven, waarvan € 1 miljoen als gevolg van rentevoordelen. De veiligheidsregio is voornemens om:
- € 545.000 terug te geven aan de deelnemende gemeenten;
- € 50.0000 te gebruiken voor de reserve om toekomstige frictie- en ontvlechtingskosten te dekken, veroorzaakt door de vorming van de landelijke meldkamerorganisatie;
- de resterende € 760.500 toe te voegen aan de algemene reserve, te versterking van het weerstandsvermogen.

Het incidentele voordeel voor Zwolle lijkt indicatief ca € 144.000 te zullen bedragen.

Deze bedragen vormen overigens slechts indicaties. De feitelijke bedragen zullen in de jaarrekening over 2015 worden meegenomen. Wij achten dit een acceptabele gang van zaken en zullen geen separate zienswijze indienen.

Kernboodschap

Consequenties

Communicatie

Vervolg

Openbaarheid
De stukken zijn openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorstel

Datum 23 juni 2015

de heer drs. H.J. Meijer

mevrouw R.E. Riemersma MCM

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Voorjaarsnota 2015 veiligheidsregio IJsselland (21.30 – 22. 30 uur)

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 07-07-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Veiligheidsregio IJsselland
Brandweer | GHOR | Politie | Gemeenten

Aan de raden van de gemeenten aangesloten bij
Veiligheidsregio IJsselland

datum Maandag 15 juni 2015

kenmerk V15.002818 DI

onderdeel Bestuur, Beleid en Communicatie

informant Marjolein Fransen

doorkiesnummer 088-119 7362

onderwerp Voorjaarsrapportage

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij ontvangt u, conform artikel 7 van de financiële verordening van Veiligheidsregio IJsselland, de concept voorjaarsrapportage van Veiligheidsregio IJsselland. In dit artikel staat dat de gemeenten de tussentijdse bestuursrapportage vóór 15 juni a.s. aangeboden krijgen. Aan deze voorjaarsrapportage zit een begrotingswijziging gekoppeld. Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen krijgt u bij een begrotingswijziging de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

Voorjaarsrapportage
De voorjaarsrapportage is gerelateerd aan de begroting van het lopende jaar 2015. Weergegeven is hoe beleidsmatig en financieel gezien de uitvoering van de begroting verloopt en waar afwijkingen aan de orde zijn. Beleidsmatig gezien loopt de uitvoering van de begroting 2015 op schema en zijn er op dit moment geen opvallende afwijkingen.

Financieel gezien is het beeld dat er in 2015 organisatiebreed ruim 1,3 miljoen euro overblijft (voor 1 miljoen euro veroorzaakt door rentevoordelen). We kunnen dit overschot pas definitief bestemmen bij de vaststelling van de jaarrekening 2015, maar hebben het voornemen om:

- een bedrag van € 545.000 terug te geven aan de gemeenten. Dit betreft een voordeel door de gehanteerde indexering;
- een bedrag van € 50.000 te gebruiken voor de vulling van de reserve om de toekomstige frictie- en ontvlechtingskosten, door de vorming van de Landelijke Meldkamer Organisatie, uit te dekken;
- het resterende bedrag van € 760.500 vooralsnog toe te voegen aan de algemene reserve, ter aanvulling van het weerstandsvermogen.

Adresgegevens
Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

Contactgegevens
T 088 - 119 70 00
E info@vrijsselland.nl
I www.vrijsselland.nl
@VRIJsselland

Veiligheid: voor elkaar

Veiligheidsregio IJsselland
Brandweer | GHOR | Politie | Gemeenten

V15.002818

Zoals hierboven beschreven kan definitieve besluitvorming over dit onderwerp pas plaatsvinden bij de vaststelling van de jaarrekening door het algemeen bestuur. De daadwerkelijke teruggaaf aan de gemeenten is dus pas daarna aan de orde.

Begrotingswijzigingen
In hoofdstuk 2 van de voorjaarsrapportage wordt ingegaan op de begrotingswijzigingen die aan de orde zijn. Daarnaast staat in hoofdstuk 3 bij ieder programma een paragraaf 'wat gaat het kosten?' met een tabel waarin de wijzigingen verwerkt zijn. De structurele begrotingswijzigingen van alle programma's samen verlopen budgettair neutraal en de incidentele begrotingswijzigingen hebben een onderuitputting van 1,3 miljoen euro. Hierop is in de vorige paragraaf van deze brief ingegaan.

Procedure
Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland neemt op 24 juni een voorgenomen besluit over deze voorjaarsrapportage. Indien u een zienswijze in wilt dienen, kunt u dat doen door vóór 1 september 2015 een brief te sturen aan het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio IJsselland, de heer A.H. Schreuders, Postbus 1453, 8001 BL Zwolle. Eventuele zienswijzen bespreken wij in de vergadering van het algemeen bestuur op 23 september a.s.

Tot slot
Wij hopen u op deze manier voldoende geïnformeerd te hebben. Indien u nog vragen heeft over deze brief kunt u contact opnemen met Marc Kool (088-1197411, m.kool@vrijsselland.nl) of Marjolein Fransen (088-1197362, m.fransen@vrijsselland.nl).

Hoogachtend,
Veiligheidsregio IJsselland

Het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio IJsselland

Drs. H.J. Meijer
voorzitter

Drs. A.H. Schreuders
secretaris

bijlagen: Voorjaarsrapportage

Veiligheidsregio IJsselland

Brandweer | GHOR | Gemeenten | Politie

Voorjaarsrapportage 2015

Veiligheid: voor elkaar

Concept 0.3, juni 2015

Veiligheidsregio IJsselland
Brandweer | GHOR | Politie | Gemeenten

Documentgegevens

Verspreiding

Nr.	Datum	Verspreid aan
0.1	mei 2015	Managementteam, Bea Stegeman, Jaap Wolf, Robert Jan Maaskant, Carla Grummel, Robert Steenbergen, Theo van Leussen, Marco Huisman.

Aanlevering voor overleggen

Nr.	Aanlevering	Bespreking	Overleg
0.1	21 mei 2015	26 mei 2015	Managementteam/ directie
0.2	3 juni 2015	10 juni 2015	Dagelijks bestuur
		11 juni 2015	Gemeenten
0.3		11 juni 2015	Veiligheidskring
		24 juni 2015	Algemeen bestuur

Documentbeheer/ eigenaar	Marc Kool en Marjolein Fransen
Projectleiders	Marc Kool en Marjolein Fransen
Vastgesteld door	Algemeen bestuur
Datum vaststelling	24 juni 2015
Digitale vindplaats	MyCorsaID:

Inhoudsopgave

1	**Inleiding**	**4**
2	**Financiële stand van zaken**	**4**
2.1	**Financiële inleiding**	**4**
2.2	**Toelichting incidentele afwijkingen**	**5**
2.3	**Incidentele begrotingswijziging**	**11**
2.4	**Structurele begrotingswijziging (budgettair neutrale verschuivingen)**	**11**
2.5	**Mogelijke bestemming saldo voorjaarsrapportage**	**12**
2.6	**Risico's**	**13**
3	**Beleidsmatige stand van zaken programma's**	**14**
3.1	**Inleiding**	**14**
3.2	**Programma Veiligheid**	**14**
3.3	**Programma brandweer**	**15**
3.3.1	Algemeen	15
3.3.2	Risicobeheersing	16
3.3.3	Repressie	17
3.3.4	Vakbekwaamheid	18
3.3.5	Beheer & Techniek	19
3.4	**Meldkamer**	**19**
3.5	**Gemeenten**	**20**
3.6	**GHOR**	**21**
3.7	**Bestuur**	**22**
4	**Bedrijfsvoering**	**23**
Bijlage		**25**

1 Inleiding

In de Financiële verordening Veiligheidsregio IJsselland staat dat het dagelijks bestuur het algemeen bestuur informeert door middel van tussentijdse rapportages over de realisatie van de programmabegroting. Deze voorjaarsrapportage betreft de eerste rapportage over de maanden januari t/m april 2015. Deze rapportage dient voor 15 juni aan het dagelijks bestuur aangeboden te worden. De inrichting van de tussentijdse rapportages moet aansluiten bij de indelingssystematiek van de programmabegroting. De rapportages gaan in op afwijkingen in de lasten en baten (begrotingswijzigingen) en de geleverde prestaties.

Bij de volgende begrotingswijzigingen informeert het dagelijks bestuur vooraf het algemeen bestuur en neemt pas een besluit, nadat het algemeen bestuur toestemming heeft gegeven:

a. bij investeringen groter dan € 100.000;
b. bij aankoop en verkoop van goederen en diensten groter dan € 100.000;
c. Bij nieuwe meerjarige verplichtingen, waarvan de jaarlijkse exploitatielasten groter zijn dan € 25.000.

In het volgende hoofdstuk gaan wij in op de financiële stand van zaken. In hoofdstuk 3 volgt een beleidsmatige toelichting op de stand van zaken van de programmabegroting. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de bedrijfsvoering.

2 Financiële stand van zaken

2.1 Financiële inleiding

In deze voorjaarsrapportage geven wij een doorkijk voor de rest van het jaar. Wij hebben geprobeerd om een zo zorgvuldig mogelijke prognose te maken. Dit was soms lastig, omdat wij nog geen lange financiële historie hebben opgebouwd. Het beeld is dat er in 2015 organisatiebreed sprake zal zijn van incidentele onderuitputting van in totaal ruim 1,3 miljoen euro. De belangrijkste redenen van deze verwachte incidentele onderuitputting zijn:

- werkelijke indexering loonkosten is lager, dan waar op basis van de begroting vanuit is gegaan;
- vrijval huur Zeven Alleetjes voor acht maanden;
- uitstel vervangingsinvesteringen;
- de gunstige rentetarieven;
- er wordt in 2015 waarschijnlijk meer bezuinigd dan noodzakelijk.

De incidentele financiële afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2015 zijn hieronder weergegeven en toegelicht. Bij de toelichting is aangegeven of het structurele onderuitputting of incidentele onderuitputting betreft. De afwijkingen zijn de totalen van alle programma’s samen.

Kostencategorieën		Incidentele afwijking
Personeelskosten	n	€ -15.000
Huisvestingskosten	v	€ 170.000
Brandweermaterieel	v	€ 53.500
Opleiden & Oefenen		€ -
Automatisering & verbindingen		€ -
Rente	v	€ 1.005.000
Beheerskosten		€ -
Overige kosten	v	€ 150.900
Inkomsten	n	€ -8.900
Totaal	v	€ 1.355.500
	v	voordeel
	n	nadeel

2.2 Toelichting incidentele afwijkingen

Personeelskosten

De afwijking van de kostencategorie personeelskosten bestaat uit een voordeel en een nadeel. De toelichting begint met het voordeel.

Indexering loonkosten

In de begroting 2015 gingen wij uit van een loonsomontwikkeling van 2% ten opzichte van het begrotingsjaar 2014. Wij hebben met elkaar in de begroting 2015 afgesproken dat als werkelijke ontwikkelingen in het kalenderjaar lager of hoger zijn, dit via een nacalculatie wordt verrekend. Voor 2015 hebben wij een herrekening gemaakt van de loonkosten voor 2015. Dit laat een incidentele onderuitputting zien van € 545.000. Nu blijkt dat de gehanteerde indexering niet noodzakelijk is, stellen wij voor om conform afspraak de incidentele ruimte voor 2015 terug te geven aan de gemeenten. De structurele onderuitputting is verwerkt in de begroting 2016 en is benut om de loonsomontwikkeling van 2016 (2% stijging) op te vangen.

Reservering vakantiegeld

Het Individueel Keuzebudget (IKB) betekent dat uiterlijk 2017 wordt overgegaan op een systeem, waarbij werknemers zelf bepalen op welke momenten ze hun gerealiseerde vakantiegeld en vergelijkbare vergoedingen krijgen uitgekeerd in een kalenderjaar. Deze uitkering moet altijd tijdens het kalenderjaar plaatsvinden. Dit heeft gevolgen voor de zeven maanden vakantiegeld die dan nog staat over 2015, die normaalgesproken in mei 2016 zou worden uitbetaald.

Door het IKB vindt er incidenteel een extra last plaats van zeven maanden vakantiegeld vanuit het jaar voorafgaand aan de invoering. Wij schatten in dat de reservering vakantiegeld over 2015 circa € 560.000 bedraagt, dit betreft een incidenteel nadeel voor 2015.

Huisvestingskosten

De afwijking van de kostencategorie huisvestingskosten bestaat uit een voordeel en een nadeel. De toelichting begint met het voordeel.

Vrijval huur Zeven Alleetjes

Per 1 april 2015 zijn alle medewerkers van Veiligheidsregio IJsselland ondergebracht in de brandweerkazernes van Kampen, Zwolle, Hardenberg en Deventer. Deze kazernes zijn begin 2015 verbouwd en de daaruit voortvloeiende kapitaallast start met ingang van het jaar 2016 (het jaar na gereedkoming van de investering), dit conform ons afschrijvingsbeleid. De structurele kapitaallast van de verbouwingskredieten wordt gedekt uit de vrijval van de huurlast Zeven Alleetjes per 1 april 2015 en € 74.500 is structureel in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage in de begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019.

Bovenstaande betekent voor 2015 incidentele onderuitputting van de huurlast Zeven Alleetjes van € 270.000 (acht maanden huur).

Eenmalig krediet herhuisvesting

Met de vaststelling van de najaarsrapportage 2014 is het volgende bestuurlijk besluit genomen:

Naast de structurele lasten van de herhuisvesting worden er ook eenmalige kosten gemaakt onder andere voor de externe projectbegeleiding, verhuiskosten, advieskosten en architectkosten. Deze middelen dient u formeel via een projectkrediet ter beschikking te stellen. ***Besluit:*** *Een projectkrediet beschikbaar te stellen ad € 550.000 (waarvan € 450.000 in 2014 en € 100.000 in 2015) voor de incidentele kosten m.b.t. de herhuisvesting. Deze eenmalige kosten met betrekking tot de herhuisvesting te dekken uit: het resterende projectkrediet regionalisering brandweer (€ 350.000), bij resultaatbestemming op basis van de jaarrekening 2014 (€ 100.000) en het projectkrediet voor 2015 dekken binnen de exploitatie van 2015 (€ 100.000).*

Met deze voorjaarsrapportage laten wij het deel voor 2015 formaliseren en wordt € 100.000 gedekt via de exploitatie van 2015.

Brandweermaterieel

De afwijking van de kostencategorie brandweermaterieel bestaat uit een voordeel en twee nadelen. De toelichting begint met het voordeel.

Afschrijvingslast vervangingsinvesteringen

In de begroting 2015 zijn wij uitgegaan van de investeringen die in 2014 zouden worden gedaan. Bij de jaarrekening 2014 wordt voorgesteld € 3.163.794 aan vervangingsinvesteringen door te schuiven naar 2015. Met deze vervangingsinvesteringen worden afgeschreven voertuigen en materiaal vervangen. Door het doorlopen van lange aanbestedingsprocedures en enige terughoudendheid hebben in 2014 niet alle vervangingen plaatsgevonden. Dit geeft voor 2015 een incidenteel voordeel van € 305.000 op de afschrijvingslasten.

Op dit moment zijn wij intern kritisch aan het kijken naar de inventarisatielijsten uit 2012. Hiermee willen wij komen tot een meerjarig vervangingsschema van het brandweermaterieel. De structurele

onderuitputting (efficiencyvoordelen) ad. € 225.000 is al meegenomen bij de invulling van de bezuinigingstaakstelling. Denk hierbij aan de efficiëntere vormgeving mobiele commando unit, aantal redvoertuigen verminderd van zes naar vijf en bij vervanging mobiele data terminals meer gebruik maken van bestaande technologie.

Eenmalige aanschaf kazernekleding brandweervrijwilligers

Wij stellen voor om alle brandweervrijwilligers eenmalig te voorzien van een basispakket kazernekleding (blauwe blouse en zwarte broek) en veiligheidsschoenen en hiervoor een eenmalig budget beschikbaar te stellen van € 141.500. Vóór de regionalisering van de brandweer werd door de korpsen verschillend met het verstrekken van tenues omgegaan. De meeste vrijwilligers hadden/ hebben alleen een uitrukpak. Met het onderhavige voorstel wordt ervoor gezorgd dat alle vrijwilligers hetzelfde tenue tot hun beschikking hebben. Dit past ook binnen het beleid om vrijwilligers meer representatieve taken te geven, bijvoorbeeld op het gebied van het geven van voorlichting. Op deze manier is de uniformiteit naar buiten toe gewaarborgd.

Afwaardering boekwaarde brandweerboten

Naar aanleiding van implementatie van de Regionale Visie Bestrijding Waterongevallen zijn in de periode 2012-2013 drie brandweerboten aangekocht. Dit is gestart met aankoop van een boot voor brandweer Zwolle. In samenwerking met een leverancier is een nieuwe boot ontwikkeld. Een aantal uitgangspunten van het Programma van Eisen blijkt achteraf niet in lijn met de vastgestelde Regionale Visie Bestrijding Waterongevallen. Hierdoor is de boot slechts beperkt voor de toegewezen (duik)taken inzetbaar en zijn technische problemen ontstaan. Ondanks het feit dat de boot zich destijds in een ontwikkel-/test-/conceptfase bevond zijn voor de korpsen Deventer en Olst-Wijhe gelijke boten besteld. De nodige kinderziektes waren daarmee nog niet in beeld.

Op dit moment doen zich dusdanige technische problemen en schades voor dat inzet voor de operationele dienst niet langer verantwoord is. De veiligheidsregio is in overleg met de verzekeringsmaatschappij en leverancier over de ontstane situatie. Onderzoek wijst uit dat de boten technisch en qua construct niet geschikt te maken zijn voor de doeleinden waarvoor ze bij de brandweerkorpsen destijds zijn aangeschaft. Dit betekent dat de huidige boten vervangen moeten worden om operationele inzet conform de vastgestelde regionale visie te kunnen borgen en veilig te kunnen werken.

Dit betekent een incidentele afwaardering van de boekwaarde van € 110.000. Voor de vervanging van de drie boten wordt, via een apart besluit bij deze voorjaarsrapportage 2015, een investeringskrediet gevraagd van € 180.000. Op basis van ons afschrijvingsbeleid geeft dit een structureel gemiddelde kapitaallast van € 15.600, die wordt opgevangen binnen de beschikbare kapitaallasten van het vervangingsschema.

Opleiden & oefenen

Begin 2015 is voor de brandweer een opleidingsplan voor repressieve functies opgesteld. Op basis van dit plan verwachten wij dat het totaal beschikbare budget voor 2015 toereikend is.

Verder wordt op dit moment nog een grote regionale wervingsactie voor brandweervrijwilligers uitgevoerd. Onze inschatting is dat er dit jaar voldoende opleidingsbudget is om de nieuwe

vrijwilligers op te leiden, maar dat is afhankelijk van hoeveel nieuwe vrijwilligers er in totaal worden geworven. Hier komen wij bij de najaarsrapportage op terug.

Voorlopig voorzien wij in deze kostencategorie geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Automatisering & verbindingen

Met ingang van 1 januari 2014 is gestart met een vernieuwde eenheid Bedrijfsvoering, die de ondersteunende taken voor zowel de veiligheidsregio als de GGD verzorgt. Deze ondersteunende taken lagen voorheen bij de GGD. Via de najaarsrapportage 2014 heeft de veiligheidsregio formeel de ICT-activa overgenomen van de GGD. Tijdens het opstellen van de begroting 2015, begin 2014, waren onderstaande ICT (vervanging)investeringskredieten nog niet in beeld. Op dat moment was de eenheid Bedrijfsvoering nog in de opbouwfase.

Het beschikbaar stellen van een investeringskrediet is een bevoegdheid van het algemeen bestuur, volgens de bestuurlijk vastgestelde financiële verordening. Wij vragen u, via een apart besluit bij deze voorjaarsrapportage 2015, om onderstaande ICT-investeringskredieten beschikbaar te stellen.

Krediet	Omschrijving
€ 95.000	Hardware Datacenter netwerk vervanging
€ 144.000	Hardware Storage Array backup-system
€ 100.000	Hardware Laptops vervanging
€ 31.000	Hardware Wifi netwerk
€ 60.000	Software Datacenter netwerk vervanging
€ 48.000	Hardware LCD/Smartboards vergaderlocaties
€ 6.000	Hardware Sharepoint implementatie
€ 8.000	Software Sharepoint implementatie

De uit de ICT-investeringskredieten voortvloeiende kapitaallasten worden binnen de beschikbare budgetten van ICT opgevangen.

Rente

Wij proberen zoveel mogelijk met kortgeld te financieren, waarbij conform het vastgestelde treasurystatuut wordt voldaan aan de kasgeldlimiet. Kortlopende leningen kennen op dit moment een erg laag rentepercentage en zijn dus financieel gunstig.

In april 2015 hebben wij, om aan de kasgeldlimiet te blijven voldoen, een langlopende lening van € 7 miljoen afgesloten tegen 1,05% voor twintig jaar vast. Wij denken eind 2015/ begin 2016 nog een langlopende lening van ongeveer € 7 miljoen te moeten afsluiten, volgens onze bepaling van de financieringspositie en liquiditeitenplanning. Op begrotingsbasis wordt rekening gehouden met 4% rente op de investeringen. Verder blijven een aantal geplande en verwachte investeringen uit. Dit levert samen een incidenteel rentevoordeel op van € 750.000. Een groot deel van het voordeel is incidenteel. Gezien het werkelijke rentepercentage van de langlopende lening verwachten wij ook een structureel voordeel. Welk deel uiteindelijk een structureel karakter heeft, is sterk afhankelijk van een meerjarige investeringskalender van brandweermaterieel, facilitair en ICT. Hier wordt op dit moment hard aan gewerkt. Wij hopen bij de besluitvorming over de nieuwe kostenverdeelmethodiek een inschatting te kunnen geven van het deel met een structureel karakter.

Voor de huisvesting zijn wij in de begroting 2015 uitgegaan van een rentepercentage van 3,5% (conform vastgestelde financiële uitgangspunten en kaders). De werkelijke rentepercentages zijn, afhankelijk van de looptijd van de lening, lager. De rentepercentages zijn in overleg met de treasurer van de gemeente Zwolle tot stand gekomen. Dit is een incidenteel voordeel (€ 255.000), zolang de kazernes eigendom zijn van Veiligheidsregio IJsselland. Eind 2015 wordt de kazerne in Kampen weer overgedragen aan de gemeente Kampen. De kazerne aan de Marsweg te Zwolle wordt eind 2016 weer overgedragen aan de gemeente Zwolle. Wij gaan deze kazernes dan, net als het grootste deel van de overige kazernes, huren. De kapitaallasten worden dan omgezet in een huurlast, vandaar dat het voordeel geen structureel karakter heeft.

Beheerskosten

In deze kostencategorie voorzien wij geen afwijkingen ten opzichte van de begroting.

Overige kosten

De afwijking van de kostencategorie ‘overige kosten’ bestaat uit twee voordelen en twee nadelen. De toelichting begint met de voordelen.

Meer bezuiniging 2015

Bij de bestuurlijke afronding in 2013 van de voorstellen voor het financieel kader van de nieuwe veiligheidsregio inclusief de regionale brandweer werd door Veiligheidsregio IJsselland voorgesteld om door de nieuwe organisatie niet alleen zelf de nadelige effecten van de btw-compensatie en de geraamde kosten van het sociaal plan op te vangen, maar daarnaast werd voorgesteld om vanaf 2015 aanvullend een taakstelling op te nemen. Deze aanvullende taakstelling van € 330.000 heeft in de begroting 2015 geleid tot een verlaging van de gemeentelijke bijdrage aan de veiligheidsregio c.q. de regionale brandweer.

Omvang bezuinigingsopdracht (x € 1.000)	**2015**
a. nadelig BTW-effect (oplopend tot 800 in 2024)	123
b. effecten (aflopend) sociaal plan	90
c. extra bezuinigingsopdracht	330
totaal	**543**

In het najaar 2014 zijn ambtelijk bezuinigingsvoorstellen uitgewerkt. Bij het uitwerken van de voorstellen is er vooral gekeken naar voorstellen die gericht zijn op efficiëntieverbetering. Het dienstverleningsniveau van de veiligheidsregio blijft in stand na uitvoering van de voorstellen. In de vergadering van het algemeen bestuur in december 2014 zijn de bezuinigingsvoorstellen vastgesteld. Voor 2015 is uiteindelijk € 182.000 meer bezuinigd, dan noodzakelijk. Dit betreft incidentele onderuitputting, omdat de bezuinigingsopdracht jaarlijks toeneemt. Bij de begroting 2016 is voor deze aflopende incidentele onderuitputting een afzonderlijk voorstel gedaan.

Bijdrage Meldkamer Oost Nederland

Binnen het programma Meldkamer verwachten wij een incidentele onderuitputting van € 50.000. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een lagere bijdrage aan de Meldkamer Oost Nederland. Wij stellen voor om deze € 50.000 toe te voegen aan de reserve Transitie Meldkamer, om de toekomstige frictie- en ontvlechtingskosten door de vorming van de Landelijke Meldkamer Organisatie uit te dekken.

Lagere overige kosten

De BDuR-uitkering voor het jaar 2015 in de decembercirculaire wijkt in geringe mate af (€ 8.900) met de in de begroting 2015 van de veiligheidsregio geraamde BDuR-uitkering. Deze negatieve afwijking wordt, conform het besluit van het dagelijks bestuur in december 2014, binnen de bestaande begroting opgelost. De overige kosten binnen het programma brandweer zijn met € 8.900 naar beneden bijgesteld. Structureel is in de begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019 al rekening gehouden met de aangepaste BDuR-uitkering.

Veiligheidsdag

De Veiligheidsdag 2015 wordt rondom de haven van de binnenstad van Hardenberg gehouden. Naast operationele diensten als politie, brandweer, GHOR en defensie, zijn (vrijwilligers)organisaties en gemeenten vertegenwoordigd. Maar ook waterschap Vechtstromen, provincie Overijssel, Rijkswaterstaat, Stichting Reddingshonden, reddingsbrigade, Stadspromotie Hardenberg, Horeca Hardenberg, et cetera. Ook zijn operationele hulpdiensten uit Duitsland (brandweer en geneeskundige hulpverlening) zijn vertegenwoordigd. Voor deze locatie is gekozen omdat deze centraal ligt, gemakkelijk bereikbaar is en aangesloten kan worden bij lokale activiteiten in de binnenstad van Hardenberg. De organisatie ligt in handen van de veiligheidsregio, in nauwe samenwerking met de kolommen en diverse (vrijwilligers)organisaties.

Bij de vaststelling van de najaarsrapportage 2014 is door het algemeen bestuur besloten dat in het jaar dat de Veiligheidsdag wordt georganiseerd (om de twee jaar) de veiligheidsregio maximaal € 40.000 beschikbaar stelt uit de beschikbare budgetten. Wij stellen voor om in 2015 € 40.000 beschikbaar te stellen om de Veiligheidsdag in gemeente Hardenberg te laten plaatsvinden.

Project STOOM

In de vergadering van het algemeen bestuur in december 2014 zijn de bezuinigingsvoorstellen vastgesteld, waaronder door de uitvoering van het project STOOM. Door verificatie te gaan toepassen op automatische brandmeldingen zal er een reductie plaatsvinden van het aantal daadwerkelijke alarmeringen van de posten. De Meldkamer Oost Nederland (MON) maakt gebruik van het protocol ‘verificatie meldkamer brandweer’. Kort samengevat houdt dit protocol in dat de centralist gedurende de eerste minuut na de melding contact probeert te zoeken met het object om te verifiëren wat de oorzaak van de melding is. Als er contact met het object wordt gemaakt, heeft de contactpersoon vervolgens twee minuten de tijd om te bevestigen of er daadwerkelijk brand is. Wanneer er niet binnen één minuut contact met het object is gemaakt of wanneer er niet binnen twee minuten duidelijkheid is of er daadwerkelijk brand is, dan wordt de brandweer gealarmeerd.

Realisatie van deze bezuiniging vergt een investering vooraf, die uit de exploitatie gedekt zal worden. Hand- en automatische brandmeldingen moeten gescheiden binnen komen bij de MON. Dit is vanuit de wet een randvoorwaarde om verificatie toe te mogen passen. De kosten liggen deels bij de

abonnee (werkzaamheden aan de brandmeldinstallatie door een installateur) en deels bij de veiligheidsregio (werkzaamheden aan de doormeldeenheid door Siemens). Hiervoor is drie jaar (2015-2017) een jaarlijks budget noodzakelijk van € 50.000. Het budget voor 2016 en 2017 wordt via de voorjaarsrapportage van het desbetreffend jaar aangevraagd. De bezuiniging levert vanaf 2016 € 50.000 op en loopt op tot structureel € 100.000 vanaf 2018. Deze is al verwerkt in de begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019.

Inkomsten

Begin december 2014 hebben wij de decembercirculaire over de BDuR-uitkering ontvangen. De BDuR-uitkering voor het jaar 2015 in de decembercirculaire wijkt in geringe mate af (€ 8.900) met de in de begroting 2015 van de veiligheidsregio geraamde BDuR-uitkering. Het dagelijks bestuur heeft in december 2014 besloten om in de eerste bestuursrapportage 2015 de begroting 2015 hierop aan te passen. Het effect van de lagere bijdrage uit de BDuR wordt binnen de bestaande begroting opgelost, doordat de overige kosten binnen het programma brandweer met € 8.900 naar beneden zijn bijgesteld. Structureel is in de begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019 al rekening gehouden met de aangepaste BDuR-uitkering.

2.3 Incidentele begrotingswijziging

Op basis van de gemaakte prognoses worden de budgetten 2015 incidenteel hierop aangepast. In het vervolg van deze rapportage wordt er per programma aangegeven wat de gevolgen zijn. Er is per programma een geactualiseerde tabel ‘wat gaat het kosten?’ toegevoegd. De toegelichte onderuitputtingen en overschrijdingen per programma worden incidenteel via een begrotingswijziging verwerkt in de begroting van 2015. Dit betekent een incidentele bijstelling van de budgetten in 2015, zodat wij bij de jaarrekening 2015 minder hoeven toe te lichten. De begrotingswijziging is bij team financiën op te vragen.

2.4 Structurele begrotingswijziging (budgettair neutrale verschuivingen)

Net als bij de najaarsrapportage 2014 ziet u in de geactualiseerde tabel ‘wat gaat het kosten?’ een kolom structurele begrotingswijziging. Deze begrotingswijzigingen zijn ontstaan naar aanleiding van de eerste ervaringen en uitwerking van de interne beheersbegroting en door het verwerken van de vastgestelde bezuinigingen voor 2015. De begrotingswijzigingen van alle programma’s samen verlopen **budgettair neutraal**. Al deze wijzigingen zijn in de begroting 2016 al verwerkt.

2.5 Mogelijke bestemming saldo voorjaarsrapportage

Hieronder vindt u ons voorstel (inclusief toelichting) voor de mogelijke bestemming van het geprognosticeerde saldo. De daadwerkelijke bestemming kan pas plaatsvinden bij de jaarrekening 2015.

Bestemming saldo	Bedrag
Toevoeging Reserve transitie meldkamer	€ 50.000
Aanvulling weerstandsvermogen	€ 760.500
Teruggaaf aan gemeenten	€ 545.000
	€ 1.355.500

Toevoeging reserve transitie meldkamer

Wij stellen voor om de incidentele onderuitputting van € 50.000 op programma Meldkamer toe te voegen aan de reserve Transitie Meldkamer om de toekomstige frictie- en ontvlechtingskosten, door de vorming van de Landelijke Meldkamer Organisatie, uit te dekken.

Aanvulling weerstandsvermogen

Op dit moment hebben wij een algemene reserve van € 335.369, dit is inclusief de voorgestelde storting bij de jaarrekening 2014 (€ 79.441). Bij de reacties op de programmabegroting 2015 en 2016 werd geconcludeerd dat het weerstandsvermogen laag is. Wij delen deze mening, ook gelet op de norm die wij voor het weerstandsvermogen hebben ontwikkeld.

In de financiële kaders en uitgangspunten (hoofdstuk 6.4, blz. 22) die door het algemeen bestuur vastgesteld zijn, hebben wij afgesproken dat wij proberen het weerstandsvermogen via een mogelijk positief resultaat in 2014 en 2015 op ‘peil’ te brengen en de gemeenten dus niet om een aanvullende bijdrage te vragen.

Als richtlijn voor de omvang van de algemene reserve wordt een percentage van 2,5% van de totale begrote lasten gehanteerd (€ 1 mln.) met een ondergrens van 1% (€ 400.000). Dit percentage is afgeleid van percentages gehanteerd door andere veiligheidsregio’s en gemeenten in Nederland. In 2016 gaan wij een verder gestructureerd risicomanagement oppakken en toetsen wij dit aan het aanwezige weerstandsvermogen.

Wij stellen voorlopig voor om bij de vaststelling van de jaarrekening 2015 incidenteel € 760.500 toe te voegen aan de algemene reserve, waarmee de algemene reserve op € 1.095.869 zal komen per 31 december 2015. Met deze toevoeging komt de algemene reserve boven de afgesproken bovengrens van € 1 miljoen. Wij stellen voor om bij de jaarrekening 2015 eventueel met aanvullende voorstellen te komen, dit ook in afwachting van de risicoanalyse die in 2016 wordt opgepakt. Wij verwachten dat dit voldoende is om de risico’s te kunnen opvangen.

Teruggaaf aan gemeenten

Wij stellen voor om de indexering, die niet noodzakelijk blijkt in 2015, terug te geven aan de gemeente. Dit betreft een bedrag van € 545.000. De daadwerkelijke teruggaaf kan pas plaatsvinden na vaststelling van de jaarrekening 2015. Wij hebben een bijlage toegevoegd met de teruggaaf per gemeente.

2.6 Risico's

Brief inspectie SZW

De Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (voorheen Arbeidsinspectie) heeft op 16 december 2014 en 16 januari 2015 inspecties uitgevoerd binnen de brandweerorganisatie van Veiligheidsregio IJsselland. Bezocht zijn de locaties aan de Marsweg en de Zeven Alleetjes te Zwolle. Deze inspecties vonden plaats in het kader van het project Brandweer 2014-2015. Uit deze inspecties kwam naar voren dat Veiligheidsregio IJsselland aandacht moet besteden aan een aantal onderwerpen. Mogelijk leiden deze tot eenmalige of structurele meerkosten. Met name een punt betreffende de reiniging van verontreinigde brandweerkleding kan tot structurele meerkosten leiden. We komen hier in de najaarsrapportage op terug.

3 Beleidsmatige stand van zaken programma's

3.1 Inleiding

De inrichting van deze voorjaarsrapportage dient, conform de financiële verordening, aan te sluiten op de indelingssystematiek van de programmabegroting. De rapportage moet onder andere ingaan op afwijkingen in de geleverde prestaties. In dit hoofdstuk gaan we hierop in. Er is voor gekozen om dezelfde opzet te hanteren als voor het jaarverslag 2014 gehanteerd is, aangezien beide documenten in dezelfde vergadering van het algemeen bestuur geagendeerd zijn.

In de begroting 2015 staan per programma de te behalen resultaten (wat willen we bereiken?) en de daaraan verbonden actiepunten (wat doen we daarvoor?). Er is, vanwege de hoeveelheid punten, voor gekozen om in deze voorjaarsrapportage alleen in te gaan op de te behalen resultaten. Uiteraard is het wel zo dat het voor het bepalen van de stand van zaken van de uitvoering van de resultaten nodig was om terug te grijpen op de uitvoering van de bijbehorende actiepunten. Bij de onderdelen Vakbekwaamheid en Repressie zijn hieronder juist de actiepunten en niet de resultaten benoemd, omdat de resultaten te algemeen geformuleerd waren.

Per programma staan in tabelvorm de prestaties uit de begroting en staat door middel van smileys weergegeven wat de stand van zaken is. Een groene smiley geeft aan dat de uitvoering op schema ligt, een oranje smiley dat de uitvoering aandacht verdient en een rode smiley dat de prestatie naar verwachting niet gehaald wordt.

In de begroting 2016 hebben wij een verbeterslag doorgevoerd. Resultaten en actiepunten zijn in één tabel aan elkaar gekoppeld. Daarnaast is geprobeerd het bestuurlijk niveau van de punten te verhogen, waardoor het aantal punten gereduceerd is.

3.2 Programma Veiligheid

Nr.	Doel	Realisatie	Opmerkingen
1	De crisisorganisatie bestaat uit competente crisisfunctionarissen.		
2	Alle sleutelfunctionarissen die deel uitmaken van de crisisteams, zijn opgeleid en geoefend volgens het MOTO plan.		
3	Alle sleutelfunctionarissen die deel uitmaken van de crisisteams, de beschikking hebben over relevante informatie en zijn getraind in het gebruik.		Relevante informatie is beschikbaar, maar wordt als niet toegankelijk ervaren.
4	De werkruimten van de crisisteams voldoen aan de eisen en wensen van de gebruikers, binnen redelijkheid van financiële consequenties en passend		Luchtbehandeling, voicelogging en kastruimte ontbreken

Nr.	Doel	Realisatie	Opmerkingen
	in de reguliere begroting.		nog
5	We participeren in 2 samenwerkingsverbanden. Doel van een samenwerkingsverband is, om in overeenstemming met de betrokken partners te werken aan een gezamenlijke aanpak die bijdraagt aan het voorkomen, beperken en bestrijden van het specifieke risico.		
6	Het thema zelfredzaamheid een substantieel onderdeel uit maakt van onze operationele voorbereiding.		
7	We bij iedere incidentevaluatie ook de inzet van burgers en bedrijven in beeld brengen.		
8	De crisisorganisatie blijft voldoen aan de operationele prestaties.		

Wat gaat het kosten?

Programma VEILIGHEID	begroting 2015	Structurele begr.wijziging		Gewijzigde begroting 2015	Incidentele begrotingswijz. voorjaarsrapp.		Begroting 2015 na voorjaarsrapp.
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 981.437	€ 6.402	n	€ 987.839	€ -95.117	v	€ 892.722
Exploitatiebaten programma (directe baten)	€ -18.215	€ 316	n	€ -17.899	€ -		€ -17.899
Kapitaallasten programma	€ 13.578	€ -5.873	v	€ 7.705	€ -7.705	v	€ -
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ 246.973	€ -6.838	v	€ 240.135	€ 141	n	€ 240.277
Totaal	**€ 1.223.773**	**€ -5.992**	**v**	**€ 1.217.781**	**€ -102.680**	**v**	**€ 1.115.100**
						v	voordeel
						n	nadeel

3.3 Programma brandweer

3.3.1 Algemeen

Nr.	Doel	Realisatie	Opmerkingen
1	We willen zien of de processturing werkt zoals beoogd.		Vraagt continu de aandacht en wordt verder betrokken bij de evaluatie van de organisatie in 2017.

Nr.	Doel	Realisatie	Opmerkingen
2	We willen sturen op prestaties.	😐	Diverse prestaties zijn weliswaar in beeld, alleen de sturing hierop vraagt nog de nodige aandacht.
3	We optimaliseren de benutting van gebouwen.	😊	Verbouwing clusterkantoren afgerond.
4	We ontwikkelen het leiderschap binnen de organisatie.	😊	
5	We willen zicht hebben op de toekomstige beschikbaarheid en behoefte aan brandweervrijwilligers.	😊	Regionale wervings- en selectiecampagne loopt en wordt voor de zomervakantie afgerond

3.3.2 Risicobeheersing

Nr.	Doel	Realisatie	Opmerkingen
1	Het beperken en voorkomen van brand en van ongevallen bij brand bij burgers, bedrijven en instellingen.	😊	
2	Het terug dringen van het aantal onterechte en ongewenste meldingen.	😊	
3	Het bekend zijn van objectinformatie, de resultaten van brandonderzoek en het risicoprofiel bij de repressieve ploegen.	😐	Informatie komt nu vaak door toeval (niet) op de juiste plaats terecht. Met Repressie moeten afspraken worden gemaakt over de borging, benodigde ICT-faciliteiten en waarschijnlijk kosten.
4	Het beschikbaar hebben van voldoende bluswater in de gehele regio.	😊	

3.3.3 Repressie

Nr.	Doel	Realisatie	Opmerkingen
1	Uitvoering van de wettelijke taak: zorgdragen voor het optreden bij branden en ongevallen.		
2	Opstellen van een nieuw dekkingsplan in 2014. Dit dekkingsplan wordt onderdeel van het meerjarenbeleidsplan Veiligheidsregio IJsselland 2015 – 2018. Uitgangspunt hierbij is dat de opkomsttijden van de brandweer voldoen aan de wettelijke normen. Alleen daar waar de eisen niet haalbaar zijn, wordt bestuurlijk gemotiveerd afgeweken.		
3	Periodiek rapporteren over gehaalde opkomsttijden afgezet tegen het bestuurlijk vastgestelde dekkingsplan.		Wordt dit jaar uitvoering aangegeven. Datasystemen zijn in opbouw.
4	Het implementeren en beheren van het grootschalig basis brandweeroptreden.		
5	Uitvoeren van de regionale specialistische taken natuurbrandbestrijding, beheersing waterongevallen, bestrijding ongevallen met gevaarlijke stoffen en technische hulpverlening.		
6	Implementeren en uitvoeren, als één van de vijf regio's, van de landelijke specialistische taak Technische Hulpverlening.		
7	Implementeren van de leidraad Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen waarbij IJsselland ambitie heeft om deze specialistische taak landelijk uit te voeren.		
8	Uitruk op maat leveren zodat de burger de snelst mogelijke brandweerzorg krijgt.		
9	De brandweer levert een kritische beschouwing op de alarmering, mede met het oog op de druk van de vrijwilliger. Het terugdringen van de nodeloze OMS-meldingen is daarbij één van de uitwerkingen.		
10	100% van de daadwerkelijke incidenten worden nabesproken met de klant.		Wordt dit jaar geïmplementeerd
11	Het brandweerpersoneel voldoet aan de wettelijk gestelde eisen (Besluit Veiligheidsregio's).		
12	Het uitvoeren van samenwerkingsafspraken binnen de Veiligheidsregio in het kader van: het grootschalig optreden in multidisciplinair verband.		

Nr.	Doel	Realisatie	Opmerkingen
13	We werken in lijn met de landelijke ontwikkelingen en daarmee vanzelfsprekend samen met omliggende regio's, in het bijzonder de samenwerking met Oost 5.		

3.3.4 Vakbekwaamheid

Nr.	Doel	Realisatie	Opmerkingen
1	Wij zorgen ervoor dat de opleidingen verzorgt worden op basis van vraag en aanbod op alle niveaus.		
2	We registreren op adequate wijze in Veiligheidspaspoort en zorgen dat de doorontwikkeling plaatsvindt van kwantitatieve meting naar kwalitatieve meting.		
3	Voor ieder niveau is in 2014 een oefenprofiel gemaakt en daarmee wordt het oefenprogramma afgestemd op de functie.		Voor de oefencyclus 2015/2016 zijn alle profielen opnieuw bekeken en vastgesteld
4	We zetten in op het (extra) opleiden van oefenleiders en waarnemers op postniveau om de oefeningen nog beter te begeleiden en het kwaliteitsniveau van de deelnemers te borgen en te vergroten.		
5	We groeien toe naar de inzet van specialistische kennis bij oefeningen door de inzet van kerninstructeurs/ oefenleiders en expertgroepen.		Er loopt momenteel nog een discussie rondom de hoogte van de vergoedingen
6	We implementeren een vakbekwaamheidstoets voor manschappen en ontwikkelen toetsen voor bevelvoerders en Officieren van Dienst.		Voor manschappen start dit in de volgende oefencyclus vanaf september 2015; overige functies in vervolg van oefencyclus.
7	We maken een integraal oefenrooster voor alle posten en stemmen het rooster ook af met andere multidisciplinaire partners.		

3.3.5 Beheer & Techniek

Nr.	Doel	Realisatie	Opmerkingen
1	Een actueel meerjaren-materieelplan voor de gehele brandweerorganisatie van Veiligheidsregio IJsselland.	😐	Plan is eind dit jaar gereed.
2	Het materiaal en materieel is in goede staat en wordt beheerd conform de vastgelegde prestaties in het materieelplan.	🙂	

Wat gaat het kosten?

Programma BRANDWEER	begroting 2015	Structurele begr.wijziging		Gewijzigde begroting 2015	Incidentele begrotingswijz. voorjaarsrapp.		Begroting 2015 na voorjaarsrapp.
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 21.777.121	€ -224.902	v	€ 21.552.219	€ -880.425	v	€ 20.671.794
Exploitatiebaten programma (directe baten)	€ -526.441	€ 323.756	n	€ -202.685	€ -		€ -202.685
Kapitaallasten programma	€ 3.048.272	€ -263.745	v	€ 2.784.527	€ -251.079	v	€ 2.533.448
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ 12.031.956	€ -333.129	v	€ 11.698.827	€ 6.892	n	€ 11.705.719
Bezuinigingsopdracht	€ -542.689	€ 542.689	n	€ -0	€ 0		€ -
Totaal	**€ 35.788.219**	**€ 44.669**	**n**	**€ 35.832.888**	**€ -1.124.612**	**v**	**€ 34.708.276**
						v	voordeel
						n	nadeel

3.4 Meldkamer

Nr.	Doel	Realisatie	Opmerkingen
1	Meer zicht op de prestaties in relatie tot het repressief optreden om te komen tot een dynamisch dekkingsplan.	😐	Praktisch gezien vindt de monitoring in voldoende mate plaats en wordt er gestuurd op de prestaties. In het derde kwartaal volgt een schriftelijke rapportage over de prestaties, die vervolgens periodiek opgesteld zal worden.

Nr.	Doel	Realisatie	Opmerkingen
2	In relatie tot de Landelijke Meldkamerorganisatie: a. zicht op de bedrijfsmatige consequenties voor de veiligheidsregio als gevolg van de ontwikkeling van de Landelijke Meldkamer Organisatie (personeel en financieel). b. zicht op de voorzieningen die van operationeel belang zijn in de LMO.		

Wat gaat het kosten?

Programma MELDKAMER	begroting 2015	Structurele begr.wijziging		Gewijzigde begroting 2015	Incidentele begrotingswijz. voorjaarsrapp.		Begroting 2015 na voorjaarsrapp.
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 1.043.232	€ -4.243	v	€ 1.038.989	€ -159.388	v	€ 879.601
Exploitatiebaten programma (directe baten)	€ -149.675	€ 1.069	n	€ -148.606	€ -		€ -148.606
Kapitaallasten programma	€ -	€ -		€ -	€ -		€ -
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ 231.442	€ -6.408	v	€ 225.034	€ 133	n	€ 225.167
Totaal	**€ 1.124.999**	**€ -9.582**	**v**	**€ 1.115.417**	**€ -159.255**	**v**	**€ 956.162**
						v	voordeel
						n	nadeel

3.5 Gemeenten

Nr.	Doel	Realisatie	Opmerkingen
1	Het team bevolkingszorg draagt bij aan het samen redzaam en zelfredzaam zijn van onze inwoners door de bevolkingszorg af te stemmen op de zelfredzaamheid van de samenleving.		
2	Het team bevolkingszorg is (en blijft) zorgen voor een betrouwbaar, op zijn taak toegerust team. Hiertoe bevorderen we dat de mono functionarissen van het team bevolkingszorg: - competent zijn; - opgeleid, getraind en geoefend zijn; - informatie gestuurd optreden; - gefaciliteerd worden in de uitvoering van hun taken.		

Wat gaat het kosten?

Programma GEMEENTEN	begroting 2015	Structurele begr.wijziging		Gewijzigde begroting 2015	Incidentele begrotingswijz. voorjaarsrapp.		Begroting 2015 na voorjaarsrapp.
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 162.279	€ -10.024	v	€ 152.255	€ -23.718	v	€ 128.537
Exploitatiebaten programma (directe baten)	€ -1.306	€ 1.306	n	€ 0	€ -		€ 0
Kapitaallasten programma	€ -	€ -		€ -	€ -		€ -
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ 13.399	€ -371	v	€ 13.028	€ 8	n	€ 13.036
Totaal	**€ 174.372**	**€ -9.088**	**v**	**€ 165.284**	**€ -23.711**	**v**	**€ 141.573**
						v	voordeel
						n	nadeel

3.6 GHOR

Nr.	Doel	Realisatie	Opmerkingen
1	Wij zorgen in veiligheidsregio IJsselland voor een goede geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, rampen en crises door: samenwerking tussen de zorgaanbieders te coördineren en te faciliteren;		
2	zorgaanbieders te stimuleren hun eigen verantwoordelijkheid bij rampen en crises in te vullen;		
3	samen te werken met de partners in veiligheid;		
4	een proactieve en flexibele rol in te nemen.		

Wat gaat het kosten?

Programma GHOR	begroting 2015	Structurele begr.wijziging		Gewijzigde begroting 2015	Incidentele begrotingswijz. voorjaarsrapp.		Begroting 2015 na voorjaarsrapp.
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 1.227.052	€ 8.952	n	€ 1.236.004	€ -54.264	v	€ 1.181.740
Exploitatiebaten programma (directe baten)	€ -4.298	€ 4.298	n	€ 0	€ -		€ 0
Kapitaallasten programma	€ 4.684	€ -1.614	v	€ 3.070	€ -		€ 3.070
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ 272.249	€ -7.537	v	€ 264.712	€ 156	n	€ 264.867
Totaal	**€ 1.499.687**	**€ 4.099**	**n**	**€ 1.503.786**	**€ -54.109**	**v**	**€ 1.449.677**
						v	voordeel
						n	nadeel

3.7 Bestuur

Nr.	Doel	Realisatie	Opmerkingen
1	Een gestroomlijnde besluitvorming door het bestuur.		
2	Snelle communicatie over de bestuursbesluiten naar de medewerkers.		
3	Bekendheid over wat de veiligheidsregio doet bij de gemeenteraadsleden, collegeleden, betrokken financiële ambtenaren en ambtenaren veiligheid van de aangesloten gemeenten.		
4	Bekendheid over de veiligheidsregio bij, en betrokkenheid van crisispartners van het veiligheidsbestuur, waaronder de commissaris van de Koningin.		Werkbezoek CdK is verschoven naar augustus 2015
5	Een optimale samenwerking met de omliggende veiligheidsregio's.		

Wat gaat het kosten?

Programma BESTUUR	begroting 2015	Structurele begr.wijziging		Gewijzigde begroting 2015	Incidentele begrotingswijz. voorjaarsrapp.		Begroting 2015 na voorjaarsrapp.
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ 54.007	€ -24.105	v	€ 29.902	€ -		€ 29.902
Exploitatiebaten programma (directe baten)	€ -20.150	€ -		€ -20.150	€ -		€ -20.150
Kapitaallasten programma	€ -	€ -		€ -	€ -		€ -
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ -	€ -		€ -	€ -		€ -
Totaal	**€ 33.857**	**€ -24.105**	**v**	**€ 9.752**	**€ -**		**€ 9.752**
						v	voordeel
						n	nadeel

4 Bedrijfsvoering

Organisatie algemeen

Het jaar 2015 is van start gegaan met de dienstverleningsovereenkomst en het herziene formatieplan als uitgangspunt. Deze dienen als basis voor de verdere ontwikkeling van de eenheid Bedrijfsvoering. De dienstverleningsovereenkomst dient als middel om later in het jaar de kwaliteit van bedrijfsvoering te meten. In organisatorische zin wordt de uitbestedingsvraag van bedrijfsvoeringstaken verder verkend. De analyse van deze vraag is uitgewerkt en wordt voorgelegd aan het dagelijks bestuur om nadere richting te geven.

HRM

Er heeft een grondige analyse plaatsgevonden rondom de werkprocessen in-, door-, uitstroom als basis voor de operationele processen. De processen zijn verbeterd en efficiënter ingericht en worden momenteel geïmplementeerd. Het op orde brengen van deze basis is mede van belang voor de koppeling van de personele en financiële systemen, die de juiste management- en sturingsinformatie opleveren.

Per 1 januari 2016 treedt een nieuw hoofdstuk in de CAR/UWO in werking. De wijzigingen hebben tot gevolg dat bestaande (personele) regelingen worden geharmoniseerd. Het inzichtelijk maken van de effecten van deze aanpassing, ten aanzien van organisatie en personeel, zijn in een afrondende fase en kunnen het traject van besluitvorming in.

Bestaande personele instrumenten uit de verschillende organisaties, zoals verzuimbeleid, werving- en selectiebeleid en studiefaciliteitenregeling zijn geharmoniseerd en toegespitst op de nieuwe organisatie.

Financiën

De jaarstukken 2014 zijn met een goedkeurende accountantsverklaring voor getrouwheid en rechtmatigheid afgerond en voorgelegd aan de gemeenten. De programmabegroting 2016 en de meerjarenramingen 2017- 2019 zijn gereed gekomen en ter besluitvorming in procedure gebracht. Inmiddels is ook de aanbestedingsprocedure voor de accountantsfunctie van de jaarrekening opgestart, waarbij gekoerst wordt om een nieuwe accountant te contracteren voor de jaren 2016 tot en met 2019. In de tweede helft van dit jaar wordt een intern controle plan opgesteld voor de komende jaren. Op deze wijze kan de uitvoering van de interne controle door eigen mensen ter hand genomen worden en bijdragen aan de interne beheersing van de organisatie. In het najaar wordt, zoals in de vergadering van het algemeen bestuur van 19 maart 2013 is afgesproken, voorafgaand aan de voorbereidingen voor de programmabegroting 2017 gestart met een onderzoek naar de financiële verdeelsystematiek. Hierbij worden de mogelijkheden om gebruik te maken van objectieve normen in beeld gebracht, waarbij de geactualiseerde Cebeon-cijfers en voorbeelden van verdeelmethoden van andere veiligheidsregio’s worden betrokken. Het doel is om op basis van dit onderzoek opnieuw afspraken te maken over de financiële verdeelmethodiek na 2016, waarbij gestreefd wordt naar een verdeling die meer gebaseerd is op objectieve normen. Ten slotte wordt er gestructureerd gewerkt aan het stroomlijnen van onze financiële administratie om de planning- en controlfunctie nog beter te faciliteren.

Informatisering en automatisering

Dit voorjaar is de herhuisvesting van de veiligheidsregio in de clusterkazernes afgerond. Met name in de kazerne aan de Marsweg is een groot aantal nieuwe werkplekken gerealiseerd. Alle clusterkazernes zijn voorzien van moderne presentatiemiddelen die digitaal werken en vergaderen ondersteunen. Het centrale serverpark van de veiligheidsregio en de GGD is verhuisd naar de kazerne aan de Marsweg. Tevens is verder gewerkt aan het op orde brengen van de basis. Hierbij is de registratie van ICT-middelen geactualiseerd en zijn de laatste ICT-voorzieningen van de gemeenten overgenomen.

Alle kazernes worden opgenomen in het centrale ICT-netwerk en worden voorzien van een adequate en uniforme wifi- voorziening. Er is een start gemaakt met het informatie-en informatiebeveiligingsbeleid.

Facilitaire zaken

De herhuisvesting is volgens planning en binnen de beschikbare kredieten gerealiseerd. Resterende voorzieningen en wensen worden binnen het beschikbare budget afgehandeld. Verdere structurering en meerjarenplanning met betrekking tot gebouwenbeheer worden nu opgepakt.

Er is inkoopbeleid ontwikkeld en er zijn inkoopvoorwaarden opgesteld. Volgend hierop wordt de inkooporganisatie op efficiënte wijze ingericht en een inkoopkalender opgesteld.

De digitale archivering is door de herhuisvesting in stroomversnelling gekomen. De komende periode zal digitale archivering geformaliseerd worden.

Wat gaat het kosten?

Algemene dekkingsmiddelen	begroting 2015	Structurele begr.wijziging		Gewijzigde begroting 2015	Incidentele begrotingswijz. voorjaarsrapp.		Begroting 2015 na voorjaarsrapp.
Exploitatielasten programma (directe kosten)	€ -	€ -		€ -	€ 100.000	n	€ 100.000
Exploitatiebaten programma (directe baten)	€ -39.844.907	€ -		€ -39.844.907	€ 8.867	n	€ -39.836.040
Kapitaallasten programma	€ -	€ -		€ -	€ -		€ -
Kostenaandeel ondersteuning en directie (indirecte kosten)	€ -	€ -		€ -	€ -		€ -
Totaal	**€ -39.844.907**	**€ -**		**€ -39.844.907**	**€ 108.867**	**n**	**€ -39.736.040**
						v	voordeel
						n	nadeel

Bijlage

Bijlage incidentele teruggaaf gemeenten 2015			
	Gemeente	**Structureel aandeel (in %) na afronding 0-meting voor 2015**	**Teruggaaf n.a.v. najaarsrapportage 2015**
1	Dalfsen	5,06%	€ 27.604
2	Deventer	19,59%	€ 106.790
3	Hardenberg	10,78%	€ 58.727
4	Kampen	7,94%	€ 43.296
5	Olst-Wijhe	4,37%	€ 23.821
6	Ommen	3,92%	€ 21.387
7	Raalte	6,50%	€ 35.416
8	Staphorst	2,61%	€ 14.248
9	Steenwijkerland	7,92%	€ 43.183
10	Zwartewaterland	4,80%	€ 26.162
11	Zwolle	26,49%	€ 144.367
	Totaal	**100,00%**	**€ 545.000**

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Advies BO Spoor Noord-Nederland over Zwolle Herfte en RGS
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Meijer, M (Marnix) 2057
eenheid/afdeling	Expertisecentrum OWA

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van
Het integrale advies van het Bestuurlijk Overleg Spoor Noord Nederland aan de Staatssecretaris van I en M over de variantkeuze met betrekking tot Zwolle-Herfte en het opstelterrein RGS

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 24 juni 2015

Onderwerp	Voortgang varianten spoortrace Zwolle Herfte
Versienummer	

Portefeuillehouder Ed Anker

Informant M. Meijer
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OW
Telefoon 038 498 2057
Email M.Meijer@zwolle.nl
Bijlagen ‘Zwolle Spoort, aanpassingen traject Zwolle Herfte’

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1 de voortgang van het proces om te komen tot een voorkeursvariant voor de spooraanpassing ‘Zwolle Herfte’ die opgenomen wordt in het ontwerp tracebesluit
2 de kritische houding en de inzet van ons college om een zo goed mogelijke inpassing van het trace te bewerkstelligen

Datum 24 juni 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
In 2009/2010 is door Prorail het Project ZwolleSpoort gestart om verschillende knelpunten in en rond het station Zwolle in samenhang aan te pakken. In het Bestuurlijk Overleg met de gedeputeerden van Groningen, Friesland, Drenthe en Overijssel van 17 december 2013 heeft staatssecretaris Mansveld besloten om in te zetten op een alternatief waarmee alle vervoerambities worden ingevuld en tevens doorgroeimogelijkheden voor de langere termijn behouden blijven. Met de uitvoering is in totaal een investering van € 225 mln gemoeid. U bent hierover destijds geinformeerd.

In het kort komt het neer op het volgende:
- Een uitbreiding van het spoor 'Zwolle Herfte' van twee naar vier sporen, met een vrije kruising tussen Zwolle-Emmen en Zwolle-Meppel
- Gelijktijdigheden Zwolle-Meppel, Zwolle-Deventer, Zwolle-Enschede en verbetering robuustheid & snelheid

(hiervoor is € 170 mln beschikbaar)

- Compensatie opstel- en servicecapaciteit op het RGS terrein
- Tweede toegang naar RGS

(taakstellend € 55 mln)

De spooraanpassing speelt op drie vlakken. Allereerst gaat het om het aanpassen van sporen en wissels op het emplacement van Zwolle. Daarnaast is extra ruimte nodig op het opstel- en serviceterrein RGS. Het meest ingrijpende deel zit in de spoorverdubbeling tussen station Zwolle en Herfte. Daarbij waren in eerste instantie vier varianten met een ongelijkvloerse kruising in beeld:

1. Dive under "Mimosastraat", waarbij de lijn richting Emmen onder de lijn naar Meppel door gaat
2. Fly over "Marsweg ", Meppel onder
3. Dive under "Herfte", Emmen onder
4. Dive under "Herfte", Meppel onder

In april is variant 4 afgevallen. Redenen daarvoor waren de ligging van het trace door de achtertuinen van omwonenden, de relatief hoge prijs en de grootste nadelen voor reizigers (waaronder meerdere buitendienststellingen).

Meer achtergronden treft u aan in de bijlage.

Naar een Tracébesluit
Prorail heeft de afgelopen periode verschillende onderzoeken uitgevoerd en plannen voor 'Zwolle Herfte' verder ontwikkeld. De drie overgebleven varianten worden verder uitgewerkt en beoordeeld. De bedoeling is dat in het najaar één van de varianten overblijft en opgenomen wordt in het ontwerp tracébesluit. Deze gaat vervolgens in procedure, met als een definitief besluit medio 2016 door de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu. De verwachting is dat eind 2016 gestart kan worden met de bouw. Eind 2021 moeten de spoorverdubbeling en vrije kruising af zijn.

Datum 24 juni 2015

Kernboodschap

In het kader van het ontwerp tracébesluit voor de spooraanpassing 'Zwolle Herfte' bereidt Prorail een keuze voor. Op dit moment zijn nog drie varianten over. Elke variant heeft grote impact voor Zwolle. Met name de vorm en de plek van de vrije kruising (dive under of fly over) tussen het spoor naar Meppel en die naar Emmen heeft veel gevolgen. Waar veel betrokken partijen (noordelijke provincies, NS/Nedtrain en vervoerders) een groot belang hechten aan de reistijd is voor ons een goede inpassing van het trace essentieel. Wij zijn dan ook zeer kritisch op de onderzoeken en geven die boodschap op verschillende manieren af.. De spoorlijn is immers te gast in Zwolle. Om de negatieve gevolgen zoveel mogelijk te beperken, een zo goed mogelijke inpassing te bewerkstelligen en om te bewerkstelligen dat gemeentelijke wensen meeliften, ondernemen wij verschillende acties op bestuurlijk, inhoudelijk en procesmatig vlak.

Consequenties

Uitwerking varianten

Op dit moment worden drie varianten verder onderzocht en uitgewerkt. Aandachtspunten daarbij zijn ondermeer fasering en bouwhinder (reizigers en omgeving), stedelijke en landschappelijke inpassing, trillingen en geluid, externe veiligheid en luchtkwaliteit, natuur en water, archeologie en cultuurhistorie. De onderzoeken en de uitwerkingen volgen wij op de voet. Wij geven daarbij steeds het signaal af dat een goede ruimtelijke inpassing en het beperken van de nadelen voor de bevolking voor ons een belangrijke eis is. Immers, de tracekeuze heeft grote gevolgen voor de stad en de bewoners. De bijlage geeft een beschrijving van de varianten en de gevolgen daarvan. Ons doel is dan ook de gevolgen zoveel mogelijk te beperken en zo goed mogelijk de kwaliteit van de stad te verbeteren. Met Prorail hebben wij regelmatig overleg over de voortgang en de inhoud van de uitwerking. Daarbij leggen wij verschillende eisen en wensen neer. Die gaan vooral over:

- Compensatie van groen & water
- Aanpassen van bestaande recreatieve en ecologische routes en mogelijk realsieren van nieuwe (zowel haaks op het spoor als langs het spoor)
- Sociale kwaliteit tijdens de werkzaamheden en in de toekomstige situatie
- Bouwwegen niet via bestaande woongebied en bedrijventerreinen

Over de ruimtelijke inpassing hebben wij regelmatig overleg. Onze inzet is nu gericht op visualisatie van de varianten. Die vormen een belangrijk onderdeel van de afweging. Immers de ingrepen, die voor een zeer lange periode worden gerealiseerd, hebben groot effect op de stad en de omgeving. Niet alleen een fly over, maar ook een dive under heeft effect op de stedelijke en landelijke omgeving. Voor de direct omwonenden, voor overige inwoners van Zwolle, en voor het toekomstige beeld van de stad. Om een goede afweging te kunnen maken is het dan ook essentieel om alle partijen het ruimtelijke beeld te laten zien.

Positie Zwolle in de procedure

Voor de spoorverdubbeling tussen Zwolle en Herfte is een Tracébesluit nodig. De procedure daarvoor is vastgelegd in de Tracéwet. De positie van de gemeente is gelijk aan alle andere belanghebbenden, ddie allen eind 2015 of begin 2016 kunnen reageren op het Ontwerp Tracébesluit (OTB). In de loop van de procedure kan de gemeente beroep indienen bij de Raad van State. Daarnaast financiert de

gemeente niet mee aan het project. Dit in tegenstelling tot de provincie Overijssel. Die draagt € 10 mln bij, evenals de andere drie noordelijke provincies. In totaal gaat het om € 40 mln op de totale investering van € 170 mln. Ten aanzien van de aanpassing op en bij het RGS terrein (nog eens € 55 mln) heeft de gemeente een andere positie. Voor het aanleggen van een extra toegangsspoor en een toegangsweg voor auto's en goederen vanuit Hanzeland is een bestemmingsplanwijziging nodig. Deze wijziging zal door uw raad worden vastgesteld. Tenslotte vraagt uitbreiding van de activiteiten van NS/Nedtrain/overige vervoerders op het terrein van ProRail om een nieuwe milieuvergunning, die de gemeente moet verlenen.

Met Prorail hebben wij op verschillende niveaus overleg. In het kader van de Spoorzone en in het kader van Zwolle Herfte. Op landsdelig niveau is overleg met het ministerie en de noordelijke provincies. Dit BO Spoor is bevoegd besluiten te nemen over de inzet van de € 170 mln. Daarbij geldt dat Zwolle agendalid is. De provincie Overijssel is echter volwaardig lid. Met Overijssel is veelvuldig contact over de inbreng in het BO. In veel gevallen heeft de provincie een 'synchroon belang' met Zwolle en zal ons belang dus altijd inbrengen. Voor specifieke onderdelen schuiven wij aan en hebben wij een stem. Vooral waar het gaat om de gevolgen voor de stad, en de ruimtelijke inpassing.

Rol bevolking bij de planuitwerking

De huidige drie varianten worden de komende periode verder uitgewerkt. Naast de onderzoeken vindt ook publieksparticipatie plaats. Hiervoor worden niet alleen informatiebijeenkomsten georganiseerd, maar ook overleggen met omwonenden (via zogenaamde omgevingsoverlegtafels) om de verschillende varianten te bespreken. Wensen uit de omgeving worden hierbij, indien mogelijk, meegenomen. Bij deze overlegtafels zijn wij ambtelijk betrokken en houden wij in de gaten dat de belanghebbenden op een goede manier worden geinformeerd en de ruimte krijgen om inbreng te leveren. Daarnaast zorgen wij er ook voor dat de juiste partijen uitgenodigd worden..

Belangrijk hierbij is dat de belanghebbenden op een goede en objectieve manier worden geïnformeerd over de varianten en dat de gevolgen van de opties en ingrepen zo helder mogelijk worden voorgelegd. Daarmee kan ook duidelijk worden hoe de belanghebbenden tegen de dive-unders en de fly-over aan kijken. .

Communicatie

Prorail organiseert al enige tijd Omgevingsoverlegtafels. Eind juni en begin juli vinden er drie plaats. Half september staan er wederom een paar op de agenda. De bedoeling is dat eind september twee grote informatiebijeenkomsten worden gehouden om de bevolking te informeren over de drie varianten. Zwolle zal zoveel mogelijk aansluiten bij de overlegtafels. Over de invulling van de grote informatiebijeenkomsten vindt nader overleg plaats met Prorail.

Vervolg

De komende periode werkt Prorail verder aan de varianten. Eind september worden de uitgewerkte varianten gepresenteerd aan de bevolking. Daarna bereidt Prorail een besluit over een voorkeursvariant voor.

Openbaarheid

Datum 24 juni 2015

Deze nota is openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer

mevrouw R.E. Riemersma MCM

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Advies BO Spoor Noord-Nederland over Zwolle Herfte en RGS

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 17-11-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Zwolle Spoort, aanpassingen traject Zwolle Herfte

20 juni 2015

Inleiding

In het kader van Zwolle Spoort heeft staatsecretaris Mansveld met de gedeputeerden van Groningen, Fryslân, Drenthe en Overijssel in december 2013 afspraken gemaakt over de spooraanpassing Zwolle Herfte. Een en ander betekent dat het spoor tussen Zwolle en Herfte wordt verdubbeld en een vrije kruising wordt aangelegd zodat de treinen van Zwolle richting Leeuwarden/Groningen en van Zwolle richting Emmen geen hinder van elkaar ondervinden. Daarnaast zijn aanpassingen op het emplacement en het RGS terrein voorzien. Prorail ziet Zwolle als een belangrijke partner. Regelmatig vindt overleg plaats over proces en inhoud.

In het kort komt het neer op het volgende:

- Een uitbreiding van het spoor Zwolle Herfte van twee naar vier sporen, met een vrije kruising tussen Zwolle-Emmen en Zwolle-Meppel
- Gelijktijdigheden Zwolle-Meppel, Zwolle-Deventer, Zwolle-Enschede en verbetering robuustheid & snelheid

(hiervoor is € 170 mln beschikbaar)

- Compensatie opstel- en servicecapaciteit op RGS
- Tweede toegang naar RGS

(taakstellend € 55 mln)

De spooraanpassing speelt op drie vlakken. Allereerst gaat het om aanpassen van sporen en wissels op het emplacement van Zwolle. Daarnaast is extra ruimte nodig op het opstel- en serviceterrein. Het meest interessante deel zit in de ‘echte’ spoorverdubbeling tussen station en Herfte. Daarbij waren in eerste instantie vier varianten in beeld:

1. Dive under “Mimosastraat”, waarbij de lijn richting Emmen onder door gaat

2. Fly over “Marsweg “, Meppel onder
3. Dive under “ Herfte”, Emmen onder
4. Dive under “Herfte”, Meppel onder

In april is een van de varianten afgevallen, nl variant 4.

Procedure Tracébesluit
Voor de spoorverdubbeling tussen Zwolle en Herfte is een Tracébesluit nodig. De procedure daarvoor is vastgelegd in de Tracéwet. Op 9 juli 2014 nam de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu de startbeslissing. Vanaf dat moment werkt Prorail aan enkele varianten. Nu zijn dat er nog vier. Bij de uitwerkingen zijn diverse onderzoeken gedaan naar de gevolgen van de spooraanpassing op de omgeving. Zo is er ook een vormvrije milieubeoordeling uitgevoerd. Die geeft inzicht in effecten van de spooraanpassing voor het milieu en beantwoordt de vraag of een m.e.r. nodig is.. Naast de onderzoeken vindt ook publieksparticipatie plaats. Hiervoor worden informatiebijeenkomsten georganiseerd, maar ook overleggen met omwonenden om de verschillende varianten te bespreken. Wensen uit de omgeving worden hierbij, indien mogelijk, meegenomen.

Op dit moment worden drie varianten nader uitgewerkt. De bedoeling is dat Prorail na de zomer kan toewerken naar de definitieve variant. Eind van 2015 kan de procedure Ontwerp Tracebesluit starten.

Eind 2015 of begin 2016 wordt het Ontwerp Tracébesluit (OTB) gepubliceerd. Daar kunnen alle belanghebbenden vervolgens op reageren. In de zomer van 2016 volgt de Publicatie van het Tracébesluit en de Nota van Antwoord. Daarna is er nog de mogelijkheid om een beroep in te dienen bij de Raad van State. De verwachting is dat de staatssecretaris eind 2016 definitief beslist en dat gestart kan worden met de bouw. Eind 2021 moeten de spoorverdubbeling en vrije kruising af zijn.

Beschrijving en kernmerken van de varianten
De spooraanpassing bestaat uit het uitbreiden van het spoor tussen Zwolle en de aansluiting bij Herfte van twee naar vier sporen, inclusief aanleg van een vrije kruising voor deze sporen, zodat de treinen van Zwolle richting Leeuwarden/Groningen en van Zwolle richting Emmen geen hinder van elkaar ondervinden. Aan de westzijde van het tracé ligt de verbreding aan de noordzijde van het bestaande spoor. Ter hoogte van de Mimosastraat ligt een omslagpunt. Vanaf dit punt richting het oosten ligt de verbreding aan de zuidzijde van het bestaande spoor. Ter hoogte van Herfte splitst het spoor in twee banen richting Emmen en twee banen richting Meppel. Deze splitsing wordt in de huidige situatie door 4 wissels mogelijk gemaakt maar wordt in de toekomstige situatie met een vrije kruising opgelost.

Ten aanzien van het creëren van een vrije kruising Zwolle-Emmen en Zwolle-Meppel zijn nog verschillende oplossingsrichtingen mogelijk. Hiervoor zijn vier mogelijke varianten onderzocht. Hieronder volgt een bespreking van elk van de varianten met de belangrijkste kenmerken.

1 Dive-under Mimosastraat

Deze variant houdt in dat een dive-under ter hoogte van de Mimosastraat wordt gerealiseerd. De vrije kruising wordt helemaal aan de westzijde van het plangebied gerealiseerd. Het spoor richting Emmen daalt ter hoogte van de Mimosastraat af in een tunnelbak en kruist de spoortak richting Meppel even ten westen van de sportvelden. Na de kruising liggen de twee sporen richting Emmen ten zuiden van het bestaande spoor en liggen de sporen richting Meppel op het bestaande tracé. De belangrijkste gevolgen van deze variant zijn dat de groenstructuur bij op het smalle deel bij de Mimosastraat wordt aangetast (en dus vraagt om compensatie) en dat een eventuele nieuwe faunapassage moeilijk te realiseren is.

Functionaliteit: 23 seconden reistijdwinst vanuit Meppel (richting Meppel 0 sec), 45 seconden winst tussen Zwolle en Dalfsen

Kosten: 8.6 mln meer tov de basisvariant

2 Fly-over De Marslanden

Het betreft hier een fly-over op het bedrijventerrein De Marslanden ter hoogte van het Almelose Kanaal. De spoortak richting Meppel buigt ter hoogte van de Mimosastraat af naar het zuiden. Ter hoogte van de sportvelden buigen de sporen richting het noorden af om even ten westen van het Almelose kanaal weer aan te sluiten op de bestaande sporen. De spoortak richting Emmen begint op het huidige spoor om vervolgens door middel van een fly-over een vrije kruising met de spoortak richting Meppel mogelijk te maken. De sporen richting Emmen komen hierdoor ten zuiden van het bestaande spoor te liggen. Een belangrijk gevolg van deze fly-over is dat de waterberging gedempt moet worden en dus gecompenseerd. Verder gaat het om hoge constructies in de overgang van stad naar land (en langs recreatieve routes). Dit is erg beeldbepalend en vraagt om een goede inpassing en tevens om goede afspraken over beheer (oa grafitti)

Functionaliteit: 46 seconden reistijdwinst vanuit Meppel (richting Meppel 6 sec), 45 seconden winst tussen Zwolle en Dalfsen. Daarmee scoort deze variant ruim beter dan de andere drie.
Kosten: 3.1 mln meer tov de basisvariant

3 Dive-under Emmen
Deze variant gaat uit van een dive-under bij Herfte met het spoor richting Emmen onder. De vier sporen buigen na de kruising met de Herfterwetering richting het oosten af. De twee sporen in de spoortak richting Emmen dalen vervolgens af in een tunnelbak. De spoortak richting Meppel buigt langzaam weer af richting het westen om de spoortak richting Emmen even ten zuiden van de bestaande spoorsplitsing te kruisen. De sporen richting Meppel sluiten na de vrije kruising vrijwel direct aan op het bestaande spoor richting Meppel. De spoortak richting Emmen sluit op grotere afstand van de kruising aan op het bestaande spoor. Dit heeft onder andere te maken met de aanpassingen aan de boogstraal om een baanvaksnelheid van 130 km/h richting Emmen mogelijk te kunnen maken. Hierdoor komt de spoorboog meer zuidelijk te liggen ten opzichte van de huidige situatie. Dat vergt dan ook een behoorlijke uitbuiging en een flink ruimtebeslag (meer dan bij de vorige twee varianten). Vooral in relatie tot de natuurgebieden Zalné + Herfterwetering. Tevens ontstaat een onlogische recreatieve route. Mogelijkheden zijn er wel weer om een fietsverbinding te realiseren op het oude tracé van de lijn naar Meppel
Functionaliteit: 23 seconden reistijdwinst vanuit Meppel (richting Meppel 0 sec), 45 seconden winst tussen Zwolle en Dalfsen.
Kosten: 7 mln meer tov de basisvariant

4 Dive-under Meppel (inmiddels afgevallen)
In deze variant gaat het spoor richting Meppel onder de lijn naar Emmen door. De sporen wijken ten opzichte van de dive-under Emmen minder sterk af van de huidige ligging. Na de kruising met de Herfterwetering volgt het tracé grotendeels de huidige spoorlijn. De spoortak richting Meppel buigt licht af richting het oosten om vervolgens in de tunnelbak weer af te buigen naar het westen. De twee spoortakken kruisen elkaar ter hoogte van de bestaande spoorsplitsing. Ook in deze variant is een ruimere spoorboog richting Emmen ontworpen om een baanvaksnelheid van 130 km/h mogelijk te kunnen maken. Hierdoor komt de boogstraal meer zuidelijk te liggen. De spoortak richting Meppel sluit in deze variant meer noordelijk aan op het bestaande spoor. Het ruimtebeslag is overeenkomstig de dive-under Emmen (dus groter dan dan eerste twee varianten). Ook hier is sprake van grote gevolgen voor de natuurgebieden Zalné / bos. Daarnaast ondervinden enkele woningen enig nadeel. Deze variant heeft vooral gevolgen voor de achtertuinen van de aanliggende percelen. Aan de andere kant is er wel ruimte voor een ongelijkvloerse kruising met de Herfterlaan en blijft de recreatieve structuur beter in takt. Mogelijkheden zijn er wel weer om een fietsverbinding te realiseren op het oude tracé van de lijn naar Meppel
Functionaliteit: 23 seconden reistijdwinst vanuit Meppel (richting Meppel 0 sec), 45 seconden winst tussen Zwolle en Dalfsen.
Kosten: 10.9 mln meer tov de basisvariant

Deze variant is inmiddels afgevallen. Redenen daarvoor:

- *de ligging door achtertuinen bewoners (risico in de procedure en extra kosten)*
- *deze variant is de duurste van de 4*
- *tijdens de bouwperiode is sprake van meerdere buitendienststellingen (groot nadeel voor de reiziger)*
- *ruimtelijke aspecten (nadelen van andere varianten) hebben een beperkte rol gespeeld in de afweging*

RGS terrein

Het service en opstelterrein maakt ook onderdeel uit van de beslissing van de staatssecretaris. Om de (toekomstige) behoefte aan opstel-en servicecapaciteit te kunnen faciliteren is een aanvullend budget van €55 mln gereserveerd. Hier is ook een tweede toegang aan gekoppeld. Deze is bedoeld voor personeel, aan- en toeleveranciers etc en zal vanuit Hanzeland bereikbaar zijn. Hier zijn eveneens enkele varianten voor. Onderzocht wordt of een toegang mogelijk is zonder de fietsroute Hattum-Zwolle te kruisen. De kosten daarvan variëren van € 1.1 tot 1.7 mln. Voor deze tweede toegang is een bestemmingsplanwijziging nodig. Hier heeft de gemeente een positie.

Het aanpakken van het RGS terrein heeft een relatie met de kwaliteit van het grondwaterbeschermingsgebied. Prorail werkt drie scenario's uit om de gevolgen van het opstellen en servicen voor het grondwaterbeschermingsgebied te minimaliseren of te elimineren.

Meekoppelkansen

Zoals bekend hebben de ingrepen verschillende consequenties voor Zwolle. De gemeente is gelukkig betrokken bij het onderzoek. Met Prorail is afgesproken dat er ruimte is om wensen kenbaar te maken, zodat de gevolgen van de ingrepen in beeld worden gebracht en gecompenseerd kunnen worden en onderzocht kan worden of meegelift kan worden met het uiteindelijke ontwerp en uitvoering. Het doel is zoveel de kwaliteit van de stad te verbeterden. De vraag is echter hoeveel ruimte er is binnen het budget om wensen gehonoreerd te krijgen.

Voor de verschillende varianten is in kaart gebracht wat de consequenties zijn voor de omgeving, waar eventuele compensatie nodig is en waar beleidswensen en fysieke projecten meegekoppeld kunnen worden.

<u>Hortensiatunnel</u>

Ter hoogte van de Hortensiatunnel zijn de twee extra sporen aan de zijde van de Mimosastraat gepland. Ter hoogte van de gevangenis en verder zullen de extra sporen aan de zuidzijde van de huidige komen te liggen. Sociale veiligheid in de tunnel is hier een groot knelpunt. En de functionele langzaamverkeerverbinding tussen stad en Marslanden is ook niet goed en kan worden verbeterd. Daarnaast is aandacht nodig voor voorzieningen tijdens de bouw en het bouwterrein.

Mimosastraat
Sporen komen aan de stadszijde. Vraag is wat de effecten hiervan zijn op de geluidsbelasting in de omgeving. Aandachtspunten zijn de inpassing van het geluidsscherm en de compensatie van de groenstructuur, die bij de Mimosastraat verdwijnt (bijvoorbeeld bij de tunnel NW zijde)

Kynologenclub
Terrein bij de Kynologenclub zal kleiner worden. Hier is een bouwterrein nodig. Goede communicatie is dan ook van belang. Een extra langzaam verkeersverbinding via de Hortensiatunnel kan een vorm van "compensatie" bieden alsmede van huidige volkstuinen de bestemming openbaar groen maken..

Omgeving Marsweg
Aandacht voor routes van otters en andere dieren. Bijvoorbeeld via realiseren van een duiker/faunapassage

Almelosekanaal
De bestaande brug wordt vervangen en biedt mogelijkheden de kwaliteit van de onderdoorgang (Weteringpad) te verbeteren. Fietsverbinding aan de stadszijde bij de dijk ligt lastig. Dat vraagt om een goede oplossing. Als de brug iets langer wordt uitgevoerd ontstaat er ruimte om het fietspad langs het water eronder door te laten gaan. Ook de verbinding naar sportpark Marslanden kan beter, middels doortrekken fietspad vanaf hoek Mimosastraat/Primulastraat langs spoor naar viaduct Marsweg (Marslandenpad). Daarnaast ligt tussen het Almelose Kanaal en de Ceintuurbaan ten zuiden van de spoorlijn een bergingsvijver.

Tussen Ceintuurbaan en aansluiting Herfte
Hier zijn mogelijkheden om verbindingen haaks op het spoor mee te nemen. Maar ook ruimte voor investeringen in ecologische verbeteringen, aansluitend op de groene buffers aan beide zijden van het spoor.

Variant spoor uit Emmen bij Herfte in tunnelbak
De boerderij kan worden gespaard. Prorail wil stuk grond aan de noordzijde aankopen. Dat biedt mogelijkheden voor vernatting en vergroening van het gebied. In het structuurplan Zwolle is de lange termijn wens aangegeven voor een fietspad langs het spoor naar Hessenpoort. Daarnaast zijn ook mogelijkheden om verbinding te maken tussen de noord en zuidzijde spoor en kan een faunapassage worden aangelegd.

Viadukten bruggen
In het trace worden de viadukten en bruggen aangepast: Koggetunnel, Hortensiastraat, Marsweg, Ceintuurbaan, Soestwetering, Zalnese Wetering. Hier spelen zaken als sociale veiligheid, verbindingen, etc.

Bouwwegen
Vanwege de gevoelige binnenstedelijk en landschappelijk context stelt de gemeente Zwolle dat;
- geen bouwverkeer in woonwijken

- geen bouwverkeer in Marslanden
- geen bouwverkeer in beschermd gebied

Dat betekent dat;
- de wegen Kuyerhuislaan / Herfterlaan, Marsweg en Zalnéweg / Heinoseweg verboden zijn voor bouwverkeer
- ter plaatse van het natuurgebied Zalne + Herfterwetering bouwverkeer aan de zuidzijde van de spoorlijnen verboden is; tenzij er gebruik wordt gemaakt van het toekomstige sporentracé

Van: B. Dijk <mailuitingen@gmail.com>
Verzonden: zaterdag 20 juni 2015 10:36
Aan: undisclosed-recipients:
Onderwerp: Verklaring Longfonds (voorheen Astma Fonds) over houtrook en gezondheidsschade
Bijlagen: rap72.pdf

Geachte griffier,

Wilt u dit bericht verspreiden onder de burgemeesters, wethouders en raadsleden?

We zaten gezellig buiten. Totdat de buren een vuurkorf gingen aansteken. Alle 5 hadden we last van branderige ogen. Ook kregen we gevoel van benauwdheid. Als het verspreiden van rook mag, is het dan ook toegestaan om water te verspreiden?

Hierbij brief van de Longfonds:

Betreft: Verklaring Longfonds (voorheen Astma Fonds) over houtrook engezondheidsschadeGeachte heer, mevrouw,In deze verklaring van het Longfonds gaan wij in op de gezondheidsrisico's van hetstoken van houtkachels, haarden, vuurkorven en barbecues.Luchtvervuiling is slecht voor de gezondheid van mensen. Een van de veroorzakers vanluchtvervuiling is de uitstoot van stoffen die vrijkomen bij het stoken van hout in de openhaard, houtkachel, vuurkorf of barbecue. Op lokaal niveau draagt houtrook bij aangezondheidsklachten door fijn stof (PM10 en met name PM2,5). Ook kankerverwekkende(PAK's)-en andere giftige stoffen (VOS en koolmonoxide) komen vrij bij de verbrandingvan hout. Houtrook is daarmee naast een stankprobleem, ook een gezondheidsprobleem.Mensen met een chronische longziekte zoals astma of COPD (chronische bronchitis enlongemfyseem), maar ook gezonde kinderen en ouderen, ondervinden de meesteklachten door houtrook. Zij kunnen benauwd worden, veel moeten hoesten of eenverslechterde longfunctie krijgen. Bij hoge blootstellingen kunnen de klachten langaanhouden, ook als de blootstelling al is beëindigd. Hierdoor worden deze mensenbelemmerd in hun dagelijkse leven.Longpatiënten die in de buurt wonen van een vervuilingsbron zoals een houtkachel,kunnen zich daartegen niet adequaat beschermen. Het is onmogelijk om de eigen woningzodanig af te sluiten dat de rook niet meer binnendringt. Bovendien is het juist nodig omcontinu te ventileren om de luchtkwaliteit binnenshuis gezond te houden.De gemeente kan de gezondheid van longpatiënten wél beschermen. Bij het stoken vanhout moet minimaal worden voldaan aan de wettelijke eisen die gesteld worden aan 'goedstoken'. Daarnaast is een stookverbod bij bepaalde weertypes: windstil weer,temperatuurinversies, mist ed. en/of hoge concentraties luchtvervuiling sterk aan tebevelen. Een ontmoedigingsbeleid voor het stoken van houtvuur in de gemeente metname door kachels en haarden draagt bij aan de gezondheid van de inwoners. Echter,ook al wordt aan deze maatregelen voldaan, dan nog kunnen mensen die daar gevoeligvoor zijn, klachten krijgen. Het Longfonds wil gezondheidsschade door luchtvervuiling zoveel mogelijk voorkomen.De gemeente kan hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Wij vertrouwen er dan ook opdat de gemeente haar verantwoordelijkheid neemt en haar inwoners, en met name demensen met een chronische longziekte,

beschermt tegen de schadelijke gevolgen vanhoutrook. Het Longfonds verzoekt de gemeente om elke situatie serieus te bekijken ente onderzoeken welke oplossing het meest geschikt is.

Bron: https://www.longfonds.nl/sites/default/files/Longfonds%20Verklaring%20Houtrook%20met%20logo.pdf

Zie ook https://www.rug.nl/research/portal/files/14462819/rap72.pdf

Website met meer informatie http://www.houtrookvrij.nl/

Met vriendelijke groet,

Dijk

Mevrouw de Rooweg 2

Drachten

Post verzenden s.v.p. via de e-mail

Biologie

RAPPORT 72

RuG Wetenschapswinkel

Rookoverlast houtkachels, haarden en vuurkorven: burenruzie of milieuprobleem?

Klachten en wijze van afhandeling door gemeenten en GGD-en in Nederland

Maureen E. Butter
Menno A. Keij

Rookoverlast houtkachels, haarden en vuurkorven: burenruzie of milieuprobleem?

Klachten en wijze van afhandeling door gemeenten en GGD-en in Nederland

Maureen E. Butter

Menno A. Keij

Colofon

Rookoverlast houtkachels, haarden en vuurkorven: burenruzie of milieuprobleem? Klachten en wijze van afhandeling door gemeenten en GGD-en in Nederland.
Maureen E. Butter en Menno A. Keij.
ISBN 90 367 1840 6
Rapport 72
Wetenschapswinkel Biologie
Kerklaan 30
Postbus 14
9750AA Haren
Tel 050 3637657/ 3632385
www.rug.nl/wewi

Dankwoord

Onze dank gaat uit naar Trinette Janssen van Milieudefensie Groningen, naar Miep Verheuvel en Margriet de Vos van het Meldpuntennetwerk Gezondheid en Milieu en naar de heer J. van den Heuvel uit Vught voor hun waardevolle adviezen en gegevens. Tevens willen wij langs deze weg alle bewoners, die hun verhaal via Trinette Janssen aan ons hebben doen toekomen van harte bedanken en sterkte wensen.

Inhoudsopgave

Dankwoord 1
Inhoudsopgave 3
1. Inleiding 5
Milieuprobleem 5
Gezondheidsrisico's 6
1.3 Opzet van dit onderzoek 7
1.4 Leeswijzer 8
2. Toelichting op de enquête 9
2.1 Vragenlijst gemeenten 9
2.2 Vragenlijst GGD'en 10
2.3 Analyse van de vragenlijsten 10
3. Resultaten vragenlijstonderzoek 11
3. Resultaten vragenlijstonderzoek 11
3.1 De gemeenten 11
3.1.1 Respons 11
3.1.2 Klachtenlijn en klachtenregistratie (vr. 1, 2) 11
3.1.3 Aantal klachten (vr. 3) 12
3.1.5 Trend in aantal klachten (vr. 4) 13
3.1.6 Overlastbronnen (vr. 5) 13
3.1.7 Aspecten van het stoken die de overlast veroorzaken (vr. 6) 14
3.1.8 Aard van klachten (vr. 7) 14
3.1.9 Trend in aard van klachten (vr. 8) 14
3.1.10 Advies / actie van gemeente als reactie op stookklachten (vr. 9) 14
3.1.11 Afwikkeling van de klachten (vr. 10) 16
3.1.12 Toereikendheid wetgeving (vr.11) 17
3.1.13 Overige opmerkingen (vr.12) 18
3.1.14 Samenvatting gemeenten 19
3.2 De GGD'en 20
3.2.1 Respons 20
3.2.2 Aantal klachten (vr. 1) 20
3.2.3 Trend in aantal klachten (vr. 2) 20
3.2.4 Overlastbronnen (vr. 3) 20
3.2.5 Aspecten van het stoken die de overlast veroorzaken (vr. 4) 20
3.2.6 Aard van klachten (vr. 5) 21
3.2.7 Trend in aard van klachten (vr. 6) 21
3.2.8 Advies / actie van GGD als reactie op stookklachten (vr. 7) 21
3.2.9 Afwikkeling van de klachten (vr. 9) 21

3.2.11 Toereikendheid wetgeving (vr.10) 22
3.2.12 Overige opmerkingen (vr.11) 22
3.2.13 Samenvatting GGD-en 22
4 Interview Trinette Janssen, Milieudefensie Groningen 23
5 Gezondheidsklachten bij het Meldpuntennetwerk 25
6. Regelgeving 27
APV bepalingen 27
Wetten 27
7 Discussie en aanbevelingen 31
7.1 Omvang van het probleem 31
7.2 Aard van het probleem 31
7.3 Optreden van het bevoegd gezag 32
7.4 Is de wetgeving toereikend? 33
7.5 Enkele aanbevelingen voor beleidsmakers 34
7.6 Aanbevelingen voor bewoners 34
Literatuur 36
Bijlage 1: Wettelijke bepalingen 38
Gemeentelijke APV 38
Wetten 39
Bijlage 2 Vragenlijst gemeenten, versie 1 41
Bijlage 3 Vragenlijst gemeenten, versie 2 42
Bijlage 4 Vragenlijst GGD'en 43
Bijlage 5: Vaststellen overlast 44

1. Inleiding

In ongeveer 1 op de 5 huishoudens in Nederland staat een open haard of houtkachel. Het stoken daarvan kan tot hinder leiden voor de omwonenden. Vooral bij een slechte rookafvoer, het verbranden van onvoldoende gedroogd hout of afval (ook afvalhout!) en het stoken bij mistig of windstil weer is de kans op overlast door rook groot. Daarnaast kunnen bewoners in de zomer hinder ondervinden van barbecues en vuurkorven.
De Stichting Meldpuntennetwerk Gezondheid en Milieu registreert gezondheidsklachten die samenhangen met milieufactoren. Ieder jaar, tijdens het stookseizoen, komen er klachten binnen. De laatste jaren krijgt het Meldpuntennetwerk ook regelmatig klachten over vuurkorven en barbecues. De stichting verzocht de Wetenschapswinkel Biologie om onderzoek en beleidsaanbevelingen ten aanzien van dit probleem.
Naast het Meldpuntennetwerk Gezondheid en Milieu houdt ook de Afdeling Groningen van de Vereniging Milieudefensie zich met houtkachels en open haarden bezig. Verder zijn er nauwelijks NGO's in het onderwerp geïnteresseerd.

Hoesten en kuchen op rookvrije flat

Mijn flat op 2-hoog is rookvrij en wordt door mij dagelijks twee keer goed geventileerd. Daarna blijven in principe de ventilatieroosters en een raam open. Maar, zodra het stookseizoen begonnen is, moeten tussen 18.00 en 0.00 uur en in het weekend nog langer, ventilatieroosters en raam regelmatig weer dicht. Want rookstank, afkomstig van eengezinswoningen op een afstand van 100 meter of meer, irriteert mijn slijmvliezen waardoor ik pijn krijg in voorhoofd, oren en keel. Als de rook, bijvoorbeeld bij mist of windstil weer, blijft hangen komt het voor dat ik ook nog last heb van prikkende ogen en benauwdheid.
Om te begrijpen wat mij overkwam ben ik op Internet gaan zoeken. Op de website van Milieudefensie Groningen vond ik informatie over de schadelijkheid van hout stoken. Toen werd mij duidelijk, dat ik best wel eens last zou kunnen hebben van kankerverwekkende PAK's. Die verspreiden zich bij hout stoken d.m.v. fijn stof en roet en irriteren de slijmvliezen. Als er open haarden gestookt worden komen daar ook nog dioxines bij, die eveneens kankerverwekkende eigenschappen bezitten.
Om aandacht te vragen voor de rookoverlast door hout stoken heb ik onder meer contact gezocht met Milieudefensie Groningen, de Milieufederatie Drenthe en het Astmafonds. Verder heb ik, om houtstokers bewust te maken van de overlast die zij veroorzaken, twee keer gebeld met Miniman van het Dagblad van het Noorden die mijn opmerkingen anoniem opnam in zijn rubriek. Ook zijn twee ingezonden stukken van mij over dit onderwerp in het DvhN opgenomen. Het is naar mijn mening de hoogste tijd, dat politiek en overheid zich meer gaan inspannen om ook aan déze vorm van luchtvervuiling - waar uiteindelijk iedereen gezondheidsschade van ondervindt - een eind te maken.
E. van H.

Milieuprobleem

Zoals hierboven gesteld is, heeft ongeveer 1 op de 5 huishoudens een open haard of houtkachel. Dit gegeven is gebaseerd op vrij oud onderzoek (Hulskotte et al, 1997). Berekeningen van TNO (Hollander et al, 1994), ECN (Okken et al, 1992) laten zien, dat de bijdrage van houtkachels en open haarden in het stookseizoen aanzienlijk kan zijn op wijkniveau. Dit is allemaal vrij oud, en zoals gezegd heeft VROM vanaf 1997 een beleid ingezet om de milieuvervuiling door stoken met vaste brandstoffen te verminderen. Volgens een in opdracht van VROM uitgevoerd onderzoek zijn de vooruitzichten op substantiële vermindering echter niet erg hoopgevend, vooral wegens de lange levensduur van bestaande kachels en haarden, ca 20-30 jaar (MMG Environment, 2000).
Tabel 1 geeft de bijdrage van open haarden en houtkachels aan de luchtvervuiling in Nederland.

Tabel 1. Emissies van houtkachels en open haarden in relatie tot landelijke emissiecijfers. Bron: VROM, 2000, die zich baseert op publicaties uit 1998.

Stof	Houtkachels en haarden ton/jaar	Landelijke emissies ton/jaar	Percentage emissies houtkachels en haarden t.ov. landelijk totaal in %
Kooldioxide	1.047.000	189.000.000	0,5
Koolmonoxide	55.000		6
Zwaveldioxide	177	135.000	0
Ammoniak	1189	188.000	0,6
Stikstofoxide	1189	497.000	0
Grof stof	1747	37.300	4.7
Fijn stof	4623	41.500	11
Dioxinen	5,4	56,4	9
PAK 10	67	854	8
Fluorantheen	5,2	73,2	7
Benzo(a)pyreen	1,2	3,7	33
Benzeen	576	7490	8
Methaan	3477	1.290.000	0,3
Formaldehyde	169	3470	5
Etheen	957	13.800	7
NMVOS	8471	13.800	7
VOS	11948	1.640.000	0,7
Zinkverbindingen	4,7	266	1,7
Loodverbindingen	2,42	109	2
Kwikverbindingen	0,025	1,07	2
Koperverbindingen	2,8	46,1	6
Cadmiumverbindingen	0,06	1,89	3

Volgens iets recentere schattingen van het RIVM is de bijdrage van consumenten alleen al aan fijn stof emissies in Nederland circa 12%. Een compleet verbod op het stoken van hout in huis zou tot 10% reductie van in Nederland geproduceerd fijn stof leiden. In het uit 2002 daterende rapport stelde RIVM te verwachten, dat de bijdrage van consumenten aan fijn stof door hogere eisen aan verbrandingstoestellen en stookkanalen zou afnemen tot circa 8% in 2010, ontwikkelingen in energieprijzen daargelaten. Het rapport is pessimistisch over het terugdringen van emissies fijn stof van open haarden en houtkachels: volledige vervanging van de huidige haarden en kachels door verbrandingstoestellen met keurmerk zou in 2010 nog niet verwezenlijkt zijn met het dan geldende beleid. Zouden alle kachels en haarden aan de keuringseisen voldoen, dan scheelt dat zo'n 2000 ton fijn stof, pakweg de helft van de huidige emissies (Buringh en Oppenhuizer, 2002). De wet, die een keurmerk verplicht stelt op nieuwe kachels en haarden is inmiddels niet meer van toepassing, omdat hij is strijd is met EU regelgeving.

Gezondheidsrisico's

De emissies en mate van hinder en risico zijn afhankelijk van type kachel of haard, brandstof, schoorsteen, weersomstandigheden en stookgedrag. De schadelijkste emissies ontstaan bij onvolledige verbranding en bij het gebruik van foute brandstoffen als papier, kunststof, textiel, bewerkt hout, plaatmateriaal en

dergelijke. Fijn stof, koolmonoxide, zwaveldioxide, stikstofoxide, formaldehyde en benzo(a)pyreen worden in verband met gezondheid het meest genoemd. Ongeschikte brandstoffen kunnen daarnaast ook emissies van zoutzuur, zware metalen en dioxinen tot gevolg hebben. De beste verbrandingswaarde en de minste schadelijke emissies treden op bij het stoken van houtbriketten of pellets, gevolgd door goed gedroogd (ca 2 jaar, los gestapeld en onder een overkapping) gekloofd hakhout. Onvoldoende gedroogd hout moet eerst 'droogstoken' voordat het kan branden. Het rendement gaat dan sterk achteruit, met als gevolg meer rookoverlast (VROM, 2000). Echter, goed hout of houtproducten van de brandstoffenhandel is duur en vormt maar een klein percentage van de in Nederland gestookte vaste brandstof. Verreweg het grootste deel wordt verkregen via het informele circuit of eigen snoeihout (VROM, 2000, Buringh en Oppenhuizer, 2002. Respondenten op de in 1992 gehouden enquête door Okken et al gaven toe regelmatig sloophout te stoken of brandstoffen te betrekken uit het afvalcircuit Hoewel VROM het stoken van papier, kunststof, plaatmaterialen en geverfd, geïmpregneerd of verlijmd hout ten zeerste afraadt, is het niet officieel verboden, tenzij de gemeente een daartoe strekkende bepaling in de Algemene Plaatselijke Verordening heeft opgenomen (VROM, 2000).
Blootstelling aan verbrandingsgassen is in verband gebracht met longproblemen, aangeboren afwijkingen, kanker, hartproblemen en algemene malaise zoals vermoeidheid, misselijkheid, hoofdpijn e.d.. Gevoelige groepen, zoals zwangere vrouwen, kinderen en longpatiënten lopen de grootste risico's (Slob et al, 1996, VROM 2000). Het gevaar voor acute kolendampvergiftiging is bij hout stoken niet zo groot, omdat de geur van houtrook waarschuwt voor te hoog oplopende concentraties (VROM, 2000).
Concentraties en derhalve risico's zijn doorgaans het hoogst in het binnenmilieu van de stoker zelf, maar kunnen ook ongezond hoog zijn in de omgeving van de stoker. Vooral in situaties, dat de rook, die de schoorsteen verlaat niet omhoog gaat en daar verwaait, maar naar beneden, kan overlast voor de buren optreden. De meeste kachels in Nederland hebben een te groot vermogen in verhouding tot de te verwarmen ruimte, waardoor ze gesmoord gestookt worden. Hierdoor wordt de temperatuur van de rookgassen verlaagd, wat ten koste gaat van de stijgsnelheid (Den Tonkelaar, 1984, Okken et al, 1992, Slob et al, 1994, VROM 2000).
Houtkachels op woonschepen vormen een categorie apart. Het probleem van overdimensionering van de kachel in de kleine woonvertrekken is nog eens zo groot, en de schoorsteen is ten opzichte van omringende bebouwing heel laag. Rook kan bovendien in een grachtengordel blijven hangen en tot merkbare verslechtering van de luchtkwaliteit leiden op dergelijke locaties (Duijm en Meijer, 1994).

1.3 Opzet van dit onderzoek

In dit onderzoek kijken we vooral naar aantal, aard en afhandeling van klachten. Bewoners die hun klachten niet met de veroorzaker kunnen oplossen, kunnen bij de gemeente verhaal trachten te halen. Om deze reden hebben wij alle gemeenten benaderd met een vragenlijst om het probleem te inventariseren. Daarnaast hebben wij ook de GGD'en benaderd met een vragenlijst, vooral met het oog op gezondheidsklachten. Het aldus verkregen materiaal is aangevuld met literatuuronderzoek en gegevens van twee NGO's, namelijk Milieudefensie Groningen en het Meldpuntennetwerk Gezondheid en Milieu, die bewoners bijstaan in hun problematiek.
Menno Keij heeft Trinette Janssen van Milieudefensie Groningen geïnterviewd. Trinette heeft enkele van haar cliënten gevraagd hun ervaringen op schrift te stellen ten behoeve van dit rapport. Deze getuigenissen zijn geanonimiseerd opgenomen in

dit rapport, in de kaders. Met elkaar geven zij een aardig beeld van het bewonersperspectief.
Het Meldpuntennetwerk heeft daarnaast kwalitatieve en kwantitatieve gegevens ter beschikking gesteld voor dit rapport en archiefstukken ter inzage gegeven. Voorts heeft de heer Van den Heuvel uit Vught ons een aantal technische rapporten en juridische stukken toegestuurd, die de kwaliteit van dit rapport ten goede zijn gekomen.
Op basis van de gevonden resultaten doen wij aanbevelingen welke aspecten van de problematiek in de toekomst nader onderzocht moeten worden.

Ramen dicht tijdens het schilderen

Ik bewoon met vijf andere kunstenaars een voormalig schoolgebouw in de binnenstad. Ook hebben tien mensen er een atelier. Een paar ateliers liggen aan de straatkant, de rest aan een binnenplaats. Sinds de zomer van 2005 is iemand in de buurt op hout gaan stoken, vermoedelijk iemand die woont in het hofje dat grenst aan onze binnenplaats. De schoorstenen van de hofjeswoningen komen uit op de binnenplaats en de lucht blijft hangen tussen de gebouwen, waardoor er voortdurend rookoverlast is. De rook veroorzaakt geïrriteerde slijmvliezen, benauwdheid en hoest. Hoewel mijn woonatelier aan de straatkant ligt, waar de overlast minder is dan aan de binnenplaats, heb ik deze klachten ook en ze nemen toe naarmate de situatie voortduurt.
Eerst hoopten we dat het zou gaan om een open haard die niet permanent zou branden, maar nu het winter is blijkt dat er helaas full-time gestookt wordt. Met name voor schilders en beeldhouwers die in één ruimte wonen en werken is het belangrijk om regelmatig een raam open te kunnen zetten voor frisse lucht, dus dit is meer dan vervelend. Desondanks zie ik er tegen op om de veroorzaker te localiseren en aan te spreken omdat ik eigenlijk alleen maar een conflict en geen oplossing verwacht. Wel heb ik een beperkt aantal foldertjes van Milieudefensie verspreid met informatie over de uitstoot die veroorzaakt wordt door houtstook in de hoop dat er één ervan bij de stoker terecht komt. Misschien gaat de lol van het stoken op hout er na een tijdje vanzelf af en gaat de c.v. weer gewoon aan maar mocht dit niet het geval zijn dan zal er binnenkort toch een gesprek moeten plaatsvinden.
Eigenlijk zouden houtkachels, open haarden en allesbranders verboden moeten worden in de toch al zo vervuilde binnensteden. (de straat waar wij wonen is ook nog een aanvoerroute voor een parkeergarage). De overheid zou in elk geval meer informatie moeten geven over de gevolgen voor de gezondheid die "sfeerverwarming" kan hebben, zodat mensen die er overlast van ondervinden zich meer gesteund voelen in hun bezwaren. Als je nu te kennen geeft dat je er last van hebt wordt er vaak op gereageerd zoals vroeger op mensen die op hun werkplek last hadden van sigarettenrook: je bent een aansteller en je verpest het voor een ander. Als er meer over bekend zou zijn zouden de stokers wellicht eerder geneigd zijn hun gedrag aan te passen , bijvoorbeeld door de houtkachel of open haard niet als hoofdverwarming te gebruiken.
Voor ons zou dat al een hele vooruitgang zijn.
Mw. H. te G.

De enquêtes en het interview zijn uitgevoerd door Menno Keij in het kader van zijn doctoraalstudie biologie onder begeleiding van Maureen Butter, coördinator van de Wetenschapswinkel Biologie. Een belangrijk deel van de achtergrondinformatie en de aanbevelingen zijn het werk van Maureen Butter, die ook de eindredactie van dit rapport had.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de enquête kort toegelicht. In het volgende hoofdstuk worden de resultaten gepresenteerd van het vragenlijstonderzoek onder de gemeenten en de GGD-en. In hoofdstuk 4 vind u de visie van Trinette Janssen en in hoofdstuk 5 een resumé van de meldingen, die bekend zijn bij het Meldpuntennetwerk Gezondheid en Milieu. In hoofdstuk 6 worden de van toepassing zijnde wetten en regels besproken en hoofdstuk 7 geeft onze conclusies en aanbevelingen. In de bijlagen windt u aanvullende informatie en de gebruikte vragenlijsten. Ervaringen van bewoners vindt u verspreid in de tekst in de kaders.

2. Toelichting op de enquête

Via email zijn alle gemeenten en GGD-en bevraagd met grotendeels overeenkomstige vragenlijsten.

2.1 Vragenlijst gemeenten

De vragenlijst inventariseert de situatie over het jaar 2004. In eerste instantie heeft Menno Keij een random steekproef van 49 genomen uit het totaal van 467 gemeenten. Deze heeft hij de eerste versie van de vragenlijst gestuurd (zie bijlage 5.2). Slechts 13 gemeenten stuurden de vragenlijst retour. Vervolgens heeft hij de andere 418 gemeenten ook een vragenlijst gestuurd. Dit betreft de tweede versie (zie bijlage 5.3), waarin op advies van Trinette Janssen een aantal extra vragen zijn opgenomen over klachtenregistratie. Uiteindelijk heeft dus elke gemeente een vragenlijst per e-mail ontvangen. De gemeenten hadden de mogelijkheid de vragenlijst digitaal of per post terug te sturen. In totaal zijn 117 vragenlijsten retour ontvangen.

Overal uitgerookt

Eind maart tot eind oktober verblijven wij in onze recreatiewoning in het bos van S., gelegen aan de XXX in Z. In dit bos staan nog 24 andere recreatiewoningen. Het bos grenst aan een wijk, die uit vrijstaande woningen met laagbouw bestaat. In de gemeentelijke bouwverordening was eerst de bouw van open haarden (houtkachels) in recreatiewoningen verboden, maar sinds enkele jaren niet meer. Dus enkele buren hebben een open haard laten inbouwen.Bovendien is in bijna elke niet-recreatiewoning in deze wijk een open haard of houtkachel aanwezig.
Voor mij geldt, dat ik in het voor- en naseizoen bij fris en koud weer, als de wind de juiste richting heeft, soms mijn slaapkamerraam moet sluiten vanwege de doordringende brandlucht uit de schoorstenen.
Als ik naar buiten ga om een frisse neus te halen en de geuren van het bos op te snuiven, ruik ik op mijn terras en verderop alleen maar vieze rook. De stank is ook te zien, omdat de schoorsteen van een woning aan de XXX grijze rookwolken uitstoot. Dit in combinatie met de schoorstenen van mijn buren op het recreatieterrein en in de woonwijk. Er hangt een soort deken van onfrisheid over me heen. Wat ik inadem weet ik niet, maar het is erg onaangenaam.
Ik heb actie genomen bij de recreatievereniging, maar het probleem ligt maar voor een klein gedeelte bij hen. Er moet meer gebeuren, richting permanente bewoners. Het bos moet als bos blijven ruiken.
De rest van het jaar woon ik in de XXX in G. Nu het kouder wordt ruik ik de geur van brandende kachels in de straat, soms hinderlijk en soms niet, maar altijd niet-aangenaam.
Als er een redelijke oostenwind is, moet ik mijn slaapkamerraam sluiten vanwege de stank van rook. Soms dringt de stank door de dichte ramen en deuren heen. In de nacht kan het slaapkamerraam op de eerste etage weer open. Ik vermoed, dat de stank veroorzaakt wordt door mijn achterburen die in een oude smederij wonen.
(Mw. K. te G.)

De vragenlijst bevat vragen over de volgende aspecten van rookoverlast:

- Aanwezigheid klachtenlijn en klachtenregistratie
- Aantal ontvangen klachten in 2004
- Aard van klachten, bron van klachten
- Gemeentelijke handhaving en advisering
- Oplossing van klachten
- Toereikendheid van wettelijke regelingen

2.2 Vragenlijst GGD'en

De vragenlijst (zie bijlage 5.4) inventariseert wederom de situatie over 2004. Alle 39 GGD'en van Nederland hebben de vragenlijst per e-mail ontvangen. De GGD'en hadden de mogelijkheid de vragenlijst digitaal of per post terug te sturen.

De vragenlijst bevat vragen over de volgende aspecten van rookoverlast:

- Aantal ontvangen klachten in 2004
- Aard van klachten, bron van klachten
- Advies en hulp van GGD'en
- Oplossing van klachten
- Toereikendheid van wettelijke regelingen

De inhoud van de vragenlijst voor GGD'en komt grotendeels overeen met de vragenlijst voor gemeenten. De nadruk in deze vragenlijst ligt echter op de gezondheidsproblemen die gepaard gaan met rookoverlast.

2.3 Analyse van de vragenlijsten

De gegevens van de vragenlijsten zijn geanalyseerd met behulp van Excel©. Voor de analyse is gebruik gemaakt van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS, januari 2005) omtrent de omvang van bevolkingsgroottes van gemeenten. Antwoorden op open vragen zijn gegroepeerd in verschillende categorieën, om het geheel overzichtelijk te houden.

3. Resultaten vragenlijstonderzoek

3.1 De gemeenten

3.1.1 Respons

In tabel 2 staat aangegeven hoeveel gemeenten elke provincie telt en hoeveel van deze gemeenten de vragenlijst hebben teruggestuurd. Ook staat er hoeveel inwoners absoluut en procentueel door de teruggestuurde vragenlijsten gedekt worden. In totaal dekken de teruggestuurde vragenlijsten 4 623 829 bewoners, dit is 28,4% van de totale bevolking. Provinciaal gezien zijn Flevoland (52,5%) en Noord-Holland (42,2%) uitschieters naar boven. In Drenthe heeft slecht één gemeente de vragenlijst teruggestuurd. .

Tabel 2 Aantal gemeenten per provincie en dekking van de bevolking door de vragenlijsten per provincie

Provincie	Inwoners	Aantal gemeenten	Teruggestuurde vragenlijsten		Dekking van inwoners door vragenlijsten	
			Absoluut	%	Absoluut	%
Drenthe	483 049	12	1	8 %	25 212	5,2 %
Flevoland	365 359	6	2	33 %	192 091	52,6 %
Friesland	642 991	31	8	26 %	176 088	27,4 %
Gelderland	1 972 268	56	13	23 %	468 928	23,8 %
Groningen	575 282	25	6	24 %	105 516	18,3 %
Limburg	1 136 216	47	14	30 %	245 599	21,6 %
Noord-Brabant	2 405 431	68	22	32 %	752 516	31,3 %
Noord-Holland	2 594 168	65	16	25 %	1 095 672	42,2 %
Overijssel	1 109 059	25	6	24 %	279 282	25,2 %
Utrecht	1 171 461	33	7	21 %	262 496	22,4 %
Zeeland	379 983	13	3	23 %	74 928	19,7 %
Zuid-Holland	3 456 139	86	19	22 %	945 501	27,4 %
Totaal	16 291 406	467	117	25 %	4 623 829	28,4 %

3.1.2 Klachtenlijn en klachtenregistratie (vr. 1, 2)

Aangezien deze vraag niet is gesteld in de eerste versie van de vragenlijst, is deze vraag beantwoord op 104 van de 117 vragenlijsten. De vraag luidde of de gemeente een algemene klachtenlijn had voor overlast in het algemeen (rook, stank, geluid, ed). 64% van de gemeenten had geen speciale klachtenlijn en 36% wel. Meestal worden bewoners met klachten doorverbonden met de afdeling Bouwzaken, Milieu, Leefomgeving, e.d. Soms kunnen bewoners hun klachten niet bij de gemeente kwijt, maar wel bij een andere instantie. Zo noemen enkele gemeenten de Milieudienst en een Provinciale Milieuklachtenlijn. Twee gemeenten zeggen dat ze alleen schriftelijke of digitale klachten in behandeling nemen.
76 (65%) gemeenten zeggen de klachten te registreren, 31 zeggen van niet, en van de overige 10 gemeenten is het niet bekend. Sommige gemeenten, die niet registreren geven aan, dat het aantal klachten af te leiden valt uit de dossiers en correspondentie.
Enkele gemeenten geven aan, alleen klachten van of over bedrijven te registreren, sommige melden alleen schriftelijke klachten te registreren en sommige geven aan dat de klachten bij verschillende diensten of stadsdelen geregistreerd worden. Een groot aantal gemeenten dat zegt geen klachten te registreren, geeft toch een

antwoord op de vraag over het aantal klachten. Een aantal gemeenten dat wel registreert geeft aan, dat het opgegeven aantal een schatting is, of kan geen getal noemen. Mogelijk is het klachtenregistratiesysteem niet zo specifiek, dat er op ' houtkachels', 'stookoverlast', 'barbecue' of 'vuurkorf' gezocht kan worden.

3.1.3 Aantal klachten (vr. 3)

In tabel 3 staat elke provincie genoemd met de resultaten van vraag 3 van de vragenlijst. Deze vraag luidt hoeveel klachten omtrent overlast door houtkachels, haarden en stoken buiten de gemeenten in 2004 hebben ontvangen. Per provincie is vermeld hoeveel klachten het betreft. In de laatste kolom staat het aantal klachten per 10 000 inwoners.
Gezien de wijze waarop de meeste gemeenten hun klachtendossiers bijhouden dan wel klachten registreren, gaan we ervan uit dat meerdere klachten van dezelfde persoon over dezelfde casus als één klacht geteld worden. Ook lijkt het ons aannemelijk, dat een klacht (casus) een *huishouden* betreft, waar meerdere personen overlast kunnen ondervinden. Van de 117 gemeenten, die de vragenlijst terugstuurden, kunnen 7 geen getal of schatting geven. De overige 106 gemeenten zeggen in 2004 in totaal 332 klachten te hebben

Brandbrief

Geachte heer XXX,
Aangezien u raadslid bent van Liberaal Bloemendaal en nauw betrokken bent bij de kwestie 'bereikbaarheid kust' lijkt me deze bijlage zeer toepasselijk. Hiermee in verband staande zou ik u willen vragen het egoïstische en asociale gebruik van open haarden en allesbranders in Bloemendaal aan de kaak te stellen? Men houdt bij het stoken nl. vaak totaal geen rekening met de plaatselijke weersomstandigheden, zoals mist, windstilte, enz. Op dit moment van schrijven komt de stank mij ook weer tegemoet door het op een kier staande raam. Ventilatie en 'frisse' lucht zijn heel belangrijk, wordt ons door menig folder voorgehouden, maar zo gezond en fris is die buitenlucht (nog steeds) niet!
Omwonenden van die smerige roetpijpen leven hierdoor in de ongezonde stank en zwaar verontreinigde ongefilterde lucht van deze letterlijk en figuurlijk $tinkend rijke, zgn. ga$ellige onga$onde gewoonte. Er zijn tegenwoordig, zoals u weet, modernere en minder vervuilende manieren van verwarmen en koken !
Wat onze vitale, levensbelangrijke (adem)lucht betreft moet er nog een hele grote mentaliteits- en bewustwordingsomslag c.q. (r)evolutie plaatsvinden, ook wat betreft die gigantische hoeveelheid $tinkyToys overal. Over rookverboden en waarschuwingen gesproken !...
Gelukkig komen er steeds meer mensen die hier aandacht en oplossingen voor vragen, d.m.v. voorlichting en acties, zoals o.a. Milieudefensie (zie: www.milieudefensie.nl/ en http://www.rtl.nl/actueel/rtlnieuws/video/ onder: 'Video's vrijdag' - 'Actie Milieudefensie' van 13 mei jl.) De landelijke politiek en de media besteden hier, vooral de laatste tijd, veel aandacht aan en met recht ! Ik ben meteen (actief) lid geworden en er staat nog wat op stapel !
Iets anders nog: ik heb, jammer genoeg, nog geen antwoord van u mogen ontvangen op mijn mailtje van 12 mei jl. Misschien komt dit door drukte of andere omstandigheden, maar ik vraag mezelf dan altijd af of u het wel ontvangen heeft, want er gaat regelmatig iets mis met computers, vooral de mijne. Ik hoop dat u ook in deze kwesties wat zult kunnen betekenen en ben heel benieuwd hoe uzelf hierover denkt. Alvast bedankt, succes en sterkte,

met vriendelijk groet,

P.T.

ontvangen.
Per provincie valt het aantal klachten hoog uit voor Friesland met 2,3 en Limburg met 2,1 klachten per 10 000 inwoners. Voor Flevoland (0,3), Noord-Holland (0,4), Overijssel (0,5) valt het aantal klachten laag uit. In totaal zeggen 33 gemeenten helemaal geen klachten te hebben ontvangen.

Tabel 3 De verschillende provincies met absolute en procentuele dekking van bevolking door vraag 3 van de vragenlijst. In de derde kolom staat het aantal ontvangen klachten per provincie. In de laatste kolom staat het aantal klachten per 10 000 inwoners. Onderaan zijn de totaalscores weergegeven.

Provincie	Dekking van inwoners door vraag 3 vragenlijst		Klachten	# klachten per 10 000 inwoners
	Absoluut	% van totaal aantal inwoners provincie		
Drenthe	25 212	5,2 %	3	1.19
Flevoland	192 091	52,6 %	6	0.31
Friesland	176 088	27,4 %	41	2.33
Gelderland	441 761	22,4 %	33	0.75
Groningen	105 516	18,3 %	14	1.33
Limburg	218 877	19,3 %	53	2.42
Noord-Brabant	738 139	30,7 %	58	0.79
Noord-Holland	1 014 076	39,1 %	55	0.54
Overijssel	279 282	25,2 %	14	0.50
Utrecht	258 209	22,0 %	15	0.58
Zeeland	74 928	19,7 %	6	0.80
Zuid-Holland	350 016	10,1 %	34	0.97
Totaal	3 874 195	23,8 %	332	1,04

3.1.5 Trend in aantal klachten (vr. 4)

65 gemeenten zeggen dat het aantal klachten de laatste jaren constant is. 15 gemeenten constateren een toename en 11 gemeenten een afname.

3.1.6 Overlastbronnen (vr. 5)

Aan de gemeenten is ook gevraagd hoe de overlastbronnen (open haarden / houtkachels / stoken buiten) procentueel gezien verantwoordelijk zijn voor de klachten. Van de gemeenten die klachten hebben ontvangen (84), gaven 79 gemeenten een duidelijk antwoord op deze vraag. Deze gemeenten, 68% van het totaal aantal respondenten vertegenwoordigden 54% van de bevolking en ontvingen 69% van de klachten.
In tabel 4 staan de resultaten. Houtkachels zijn de grootste oorzaak van klachten, ze zijn de reden voor bijna de helft van de klachten.

Tabel 4 De verschillende overlastbronnen met hun procentuele aandeel in het aantal klachten

Overlastbronnen	Aandeel in %
Open haarden	24%
Houtkachels	46%
Stoken buiten	30%

3.1.7 Aspecten van het stoken die de overlast veroorzaken (vr. 6)

Er zijn verschillende aspecten van het stoken die voor problemen kunnen zorgen. Van 270 van de 317 klachten gaven gemeenten een duidelijk antwoord over de oorzaak. In tabel 5 staan de resultaten. Het blijkt dat vooral slechte rookafvoer (31%) en stoken bij mistig / windstil weer (32%) veel klachten veroorzaken, maar ook slechte brandstof veroorzaakt veel problemen (23%). Onder de categorie 'anders' werden antwoorden als illegaal stoken, de afstand van rookafvoer t.o.v de buren, gevaar en slecht stookgedrag genoemd.

Tabel 5 De verschillende overlast veroorzakende aspecten met hun procentuele aandeel in het aantal klachten

Overlast veroorzakende aspecten	Aandeel in %
Meerdere stookplaatsen in nabije omgeving	2%
Slechte brandstof*	23%
Slechte rookafvoer	31%
Stoken bij mistig / windstil weer**	32%
Anders	12%

* Vervuild / te nat hout / afval
** Ook meegenomen; verkeerde windrichting / draaiingen

3.1.8 Aard van klachten (vr. 7)

Het antwoord van de gemeenten op de vraag over welk aspect het meest geklaagd wordt (280 van de 317 klachten) staat weergegeven in tabel 6.
Het overgrote deel (68%) van de klagers heeft last van de stank.

Tabel 6 De verschillende vormen van klachten als gevolg van rookoverlast met hun procentuele aandeel in het aantal klachten.

Klachten	Aandeel in %
Gezondheid (kinderen, astma, etc.)	15%
Stank	68%
Roet	13%
Anders	5%

3.1.9 Trend in aard van klachten (vr. 8)

Deze vraag is door de gemeenten anders geïnterpreteerd dan wij bedoeld hadden. Wij bedoelden trends in klachten die met gezondheid, stank etc. te maken hebben. De gemeenten geven daarentegen een antwoord op de vraag of er trends zijn in overlastbronnen. Overigens zeggen de meeste gemeenten geen trend waar te nemen, of vullen de vraag niet in.
Zes gemeenten antwoordden dat het aantal klachten buiten is toegenomen, waarvan twee door de barbecue en vier door de vuurkorf. Over haarden en houtkachels zijn de schaarse antwoorden verdeeld. Een aantal gemeenten zegt dat in de herfst het aantal klachten van houtkachels en haarden toeneemt.

3.1.10 Advies / actie van gemeente als reactie op stookklachten (vr. 9)

Advies
32 gemeenten gaven de veroorzaker advies over het te verstoken materiaal en / of stoken met mistig / windstil weer. Acht van deze gemeenten zegt de veroorzaker een folder van VROM te hebben gegeven, of te hebben verwezen naar de website

van VROM. Drie van deze gemeenten gaven de veroorzaker ook informatie over de regelgeving.

Actie
In tabel 7 staat welke vormen van actie de gemeenten hebben ondernomen tegen stookoverlast. De meest voorkomende actie is het controleren van de schoorsteen aan de hand van het bouwbesluit (41x). Deze controle kijkt o.a. of de schoorsteen hoog genoeg is en of de schoorsteen op de juiste plaats zit. In 11 gemeenten krijgt de klager het advies om het zelf met de buren op te lossen en in 15 gemeenten treedt de gemeente op als bemiddelaar tussen klager en stoker. Elf gemeenten gaan ter plekke kijken (wat natuurlijk voor meer vormen van actie geldt, zoals het controleren van de schoorsteen). Elf gemeenten schakelen de politie, de milieupolitie, de stadswacht of de brandweer in om het probleem op te lossen. Andere acties zijn een proces verbaal laten opmaken, vooral tegen stoken buiten (6x), de klager wijzen op het privaatrecht (5), het buiten stoken controleren op vergunning (5x) en het toepassen (op enigerlei wijze) van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Een klein aantal gemeenten onderneemt ander soort actie (zie onderste rijen tabel 6).

Wegens overlast verhuisd

Ik heb via de website van milieudefensie Groningen het nodige gelezen over open haarden overlast. Wij zijn al 2 jaar bezig om van deze overlast af te komen.We vallen niet onder de gemeente Groningen, maar ik zou toch graag een advies willen hebben, daar ik ten einde raad ben. We wonen in XXX (Drenthe) in een wat oudere buurt waar ongeveer 80 % een open haard heeft. Op zich is dat geen probleem en als ik een haard zou hebben, zou ik hem af en toe ook wel eens aan doen.
Om ons heen (in alle windrichtingen) wonen ongeveer 6 frequente haarden stokers waarvan er een aantal zelfs met 19 graden de haard nog aan doen. Dus waar de wind ook vandaan komt we zitten dus dagelijks tot 01:00 uur s'nachts in de ellendige rook overlast.
We zijn naar de mensen toe gegaan om te vragen of het wat minder kan, maar werdenn ter plekke de deur weer gewezen.
De gemeente heeft wel nota genomen van onze klacht, maar onderneemt geen enkele actie in de buurt om het probleem kenbaar te maken. Ik heb het halve internet al geraadpleegd , maar wettelijk gezien is er niets mogelijk en kun je alleen op basis van 'Goodwill' iets bereiken.
De politie doet niets en komt alleen maar als ik uit frustratie mijn radio keihard aanzet.
Doordat we onze nood geklaagd hebben in de buurt, willen nog maar weinig mensen contact met ons hebben. Een goedemorgen of hallo is al te veel geworden.
Mijn 2 oudste zoons en ik hebben lichte bronchitis en hoesten dus heel wat af. (Alleen als we overlast hebben). Buiten dit feit om vind ik het stinken. Ons kerst en paasdiner zijn er bij ingeschoten omdat we tijdens het gourmetten geen enkele deur of raam konden open doen. Ook ben ik psychopathisch bezig om om de 5 minuten te controleren of we de ramen en deuren al weer dicht moeten doen. De overlast komt altijd onverwacht en dan zit het al weer in je huis en krijg je het er niet meer uit.
We zijn bij een makelaar geweest en gaan eind april ons huis te koop zetten. Dit doet ons erg veel pijn omdat we ons perfecte plekkie gevonden dachten te hebben. Ruime tuin (800 m2) voor ons en onze 4 kinderen is ideaal. Een rustige buurt veel bomen en natuur etc.

Hebben we de juiste stap genomen, of kan ik nog iets anders doen ?

Familie S.

NASCHRIFT: Inmiddels zijn we verhuisd, omdat de overlast niet ophield en omdat een aantal mensen in de buurt spontaan een bord te koop in onze tuin hadden geplaatst.

Tabel 7 Verschillende vormen van actie die gemeenten ondernemen na het ontvangen van klachten over stoken met het aantal gemeenten die dezelfde vorm van actie uitvoeren.

Actie	Aantal
Controleren of schoorsteen aan normen bouwbesluit voldoet	41
Overleg tussen klager en veroorzaker samen met gemeente	15
Klager adviseren te overleggen met veroorzaker	11
Ter plekke kijken	11
Politie / milieupolitie / milieudienst / stadswacht / brandweer inschakelen	11
Proces verbaal opmaken (vooral voor buiten)	6
Klager wijzen op privaatrecht / nemen van privaatrechtelijke stappen	5
Buiten stoken controleren op vergunning	5
APV toepassen	5
Stookmateriaal controleren	4
Rookkolom / verdunningsfactor bekijken om evt. overlast vast te stellen	3
Stookgedrag controleren	3
Advies vragen aan milieudienst	2
Stookinstallatie controleren	1
Hinderstappenplan VROM volgen	1
Klager advies geven hoe klachten te registreren	1

In tabel 8 staan de overige reacties die gemeenten geven op deze vraag. Vier gemeenten zeggen dat ze helemaal niet kunnen optreden tegen stookoverlast en wederom vier gemeenten zeggen dat ze alleen kunnen optreden op basis van de bouwverordening (controleren van bouw van schoorsteen). Een klein aantal gemeenten geeft een andere reactie (zie onderste rijen tabel 7).

Tabel 8 Overige reacties van gemeenten op de vraag hoe ze op treden tegen rookoverlast en het aantal gemeenten die dezelfde reactie hebben gegeven.

Overige reacties	Aantal
Het is voor de gemeente niet mogelijk om op te treden	4
Alleen optreden op basis van bouwverordening mogelijk	4
Alleen gemeentelijke actie bij herhaalde klachten	2
Bij tussenkomst van gemeente of politie ontstaat vaak burenruzie	2
Oorzaak klacht vaak burenruzie	2
Er is nog geen duidelijk beleid	1

3.1.11 Afwikkeling van de klachten (vr. 10)

In tabel 9 staat weergegeven hoe vaak stookklachten worden opgelost. 65% van de gemeenten zegt dat klachten bijna altijd of altijd opgelost worden. 18% zegt daarentegen dat klachten nooit tot bijna nooit worden opgelost. 8% zegt dat ze het niet weten en 6% zegt dat het afhankelijk is van de welwillendheid van de veroorzaker en het verloop van burenoverleg.

Tabel 9 De mate van succes van oplossen van stookklachten.

Hoe vaak worden klachten opgelost	Aantal
Altijd tot bijna altijd	65%
Nooit tot bijna nooit	18%
Onbekend	8%
Afhankelijk van welwillendheid veroorzaker en verloop van burenoverleg	6%
In 50 % van de gevallen	3%

In tabel 10 staan de verschillende oplossingen tegen stookoverlast. 14 gemeenten zeggen dat de problemen voorbij waren na aanpassing van het rookkanaal. 14 gemeenten zeiden dat de buren onderling tot een oplossing kwamen, waarvan 9 keer met bemiddeling van de gemeenten. Voor stoken buiten zeggen 4 gemeenten dat ze een proces verbaal lieten opmaken. Drie gemeenten hebben de stoker een

stookverbod opgelegd. Het kan echter ook simpeler, want in drie gemeenten lossen de problemen zich vanzelf op, geholpen door de wind. Twee gemeenten zeggen dat de stoker vrijwillig het stoken staakt en één gemeente noemt de juridische aanpak van een stoker.

Tabel 10 Oplossingen voor stookproblemen en het aantal gemeenten die de verschillende oplossingen noemen.

Hoe is oplossing tot stand gekomen?	Aantal
Aanpassing van het rookkanaal	14
Overleg samen met de buren	9
Door buren onderling	5
Proces verbaal (vooral stoken buiten) opmaken	4
Stookverbod opleggen	3
Vanzelf / door de wind	3
Veroorzaker staakt stoken vrijwillig	2
Juridisch aanpakken	1

Zoals in tabel 11 is weergegeven, is een oplossing helaas niet altijd mogelijk. Vier gemeenten zeggen dat een burenruzie vaak ten grondslag ligt aan de klachten en dat de gemeente dan weinig meer kan doen. Drie gemeenten zeggen dat bij mistig of windstil weer de klachten aanhouden. Twee gemeenten zeggen dat de mogelijkheden tot optreden gering zijn, met uitzondering van controle van de schoorsteen. Andere reacties zijn dat de brandstof niet gecontroleerd kan worden, dat slecht stookgedrag moeilijk te corrigeren valt en dat een barbecue niet te verbieden valt.

Tabel 11 Redenen waarom een oplossing niet tot stand is gekomen en het aantal gemeenten die deze redenen noemen.

Waarom is oplossing niet tot stand gekomen?	Aantal
Burenruzie	4
Bij mistig / windstil weer houden klachten aan	3
Mogelijkheden gemeente naast controleren schoorsteen beperkt	2
De brandstof kan niet gecontroleerd worden	1
Slecht stookgedrag is moeilijk te corrigeren	1
Barbecue is niet verboden, dus moeilijk te verbieden	1

3.1.12 Toereikendheid wetgeving (vr.11)

De gemeenten zijn fifty-fifty verdeeld over de vraag of de wettelijke regelingen rondom stoken streng genoeg zijn om veroorzakers van overlast aan te pakken. 44 gemeenten vinden van wel, 44 vinden van niet.
In tabel 12 staan redenen van gemeenten waarom ze de wetgeving streng genoeg vinden. Beschrijvingen van en verwijzingen naar wetgeving staan in de bijlage. Twaalf gemeenten vinden dat de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) genoeg middelen biedt om stokers aan te pakken. Wat er precies in hun APV's staat, is niet duidelijk, maar het is waarschijnlijk dat ze artikel 7.3.2 van de Modelbouwverordening (MBV) omtrent Hinder in de APV hebben opgenomen (zie bijlage 5.1). Zes gemeenten zeggen specifiek op basis van dit artikel voldoende middelen in handen hebben om stookoverlast aan te pakken. Vijf gemeenten noemen de Wet Milieubeheer als middel. Tien gemeenten zeggen dat de regelgeving voor het stoken buiten voldoende is, omdat het in hun gemeente verboden is, of alleen met een ontheffing is toegestaan.

Tabel 12 Redenen waarom de wetgeving streng genoeg is om stookoverlast aan te pakken en het aantal gemeenten die deze redenen noemen.

Wetgeving streng genoeg:	Aantal
want APV biedt voldoende handvaten	12
voor buiten, want stookverbod of alleen stoken met ontheffing	10
want art 7.3.2 van Modelbouwverordening biedt voldoende handvaten voor aanpak	6
want de Wet Milieubeheer biedt voldoende handvaten	5

In tabel 13 staan redenen waarom gemeenten de wetgeving niet streng genoeg vinden. Twaalf gemeenten vinden de wetgeving vaag, complex of weten niet goed wanneer ze welke regelgeving kunnen toepassen. Negen gemeenten zeggen dat alleen opgetreden kan worden op basis van het bouwbesluit, wat over het algemeen inhoudt dat alleen gekeken wordt of de schoorsteen aan de wettelijke bouweisen voldoet. Het hinderartikel 7.3.2 uit de MBV vindt men lastig toe te passen: vijf gemeenten zeggen dat hinder een subjectief begrip is, wat uitvoer van beleid er niet makkelijker op maakt. Daarnaast is het verbranden van afval moeilijk te bewijzen (5). Twee gemeenten zeggen dat bewijs lastig te verzamelen is, omdat gemeenten niet over de technische middelen beschikken om rookoverlast objectief vast te stellen. Twee gemeenten zeggen dat slecht stookgedrag moeilijk aan te pakken is, twee andere gemeenten zeggen dat de afstand van de rookafvoer tot de buurwoning niet is meegenomen in de wet. Twee gemeenten noemen vuurkorven als lastig aan te pakken overlastbronnen. Overige reacties zijn dat het moeilijk te controleren is of hout twee jaar heeft gedroogd, dat handhaving tijdrovend is, dat het niet mogelijk is om zomaar een woning van een stoker te betreden en dat handhaving van stoken buiten moeilijk is. Er zou een verbod op stoken moeten komen bij mistig / windstil weer en een verbod op stoken van houtkachels zonder keurmerk.

Tabel 13 Redenen waarom de wetgeving niet streng genoeg is om stookoverlast aan te pakken en het aantal gemeenten die deze redenen noemen.

Wetgeving niet steng genoeg, want:	Aantal
Wetgeving vaag / complex / lastig welke regelgeving waarvoor	12
Open haarden / houtkachels alleen aan te pakken op basis van het bouwbesluit	9
Hinder is een subjectief begrip, lastig bij uitvoeren beleid	5
Moeilijk te bewijzen (afvalverbranding, ed.)	5
Geen technische middelen om rookoverlast vast te stellen	2
Slecht stookgedrag moeilijk aan te pakken	2
Afstand buren niet meegenomen in wetgeving	2
Vuurkorven lastig	2
Overig	6

Vijf gemeenten vinden dat de wetgeving niet echt van toepassing is op stookoverlast, omdat buren zelf de verantwoordelijkheid dragen om problemen onderling op te lossen. Drie gemeenten zeggen dat optreden tegen stookoverlast geen prioriteit vormt binnen hun handhavingsbeleid. Twee gemeenten menen dat niet elke vorm van hinder een overtreding is van regels. Dat is meer dan 10% van de gemeenten met klachten.

3.1.13 Overige opmerkingen (vr.12)

Drie gemeenten melden dat stoken buiten alleen is toegestaan voor vreugdevuren en één gemeente zegt alleen ontheffingen te geven voor verbranden van snoeihout. Twee gemeenten wijzen nogmaals op de eigen verantwoordelijkheid van bewoners om stookproblemen onderling op te lossen. Eén gemeente zegt dat er te weinig voorlichting over verantwoord stoken wordt verspreid, een andere zegt dat dit juist wel het geval is. Twee gemeenten noemen nogmaals dat de regelgeving te ingewikkeld is en twee anderen wijzen wederom op de subjectieve aard van het

woord 'hinder' in artikel 7.3.2 van de Modelbouwverordening. Verder wordt genoemd dat vooral hoofdverwarming op hout voor problemen zorgt, dat de meeste problemen ontstaan bij warmte-terugwin installaties in huizen (van de buren, die hinder ondervinden) die actief lucht de woning in zuigen en dat het verstoken materiaal buiten van tevoren gecontroleerd wordt. Tolerantie van bewoners zou vaak bepalend zijn voor het komen tot een oplossing. Vuurkorven zorgen voor veel overlast, daarvoor zou een verkoopverbod moeten komen. De Wet Milieubeheer zou aangepast moeten worden zodat hij meer van toepassing wordt op particulieren, in plaats van alleen op bedrijven. Er zou een landelijk stookverbod moeten komen voor stoken buiten met een ontheffingsregeling voor uitzonderingsgevallen. Het stoken van houtkachels en haarden moet verboden of ontmoedigd worden. Er moet wetgeving komen voor welke materialen verstookt mogen worden en bij welke weersomstandigheden, de milieupolitie moet streng handhaven. Mensen weten vaak niet waar ze moeten klagen, gemeenten leven de APV niet altijd na. Het bestrijden van stookoverlast is per gemeente erg verschillend en is afhankelijk van de regionale cultuur. Eén gemeente verwijst mensen die een open haard willen bouwen naar een professionele open haard bouwer. Tot slot vindt één gemeente dat stookoverlast het gevolg is van falend sociaal beleid en de invoering van de euro, waardoor mensen op zoek gaan naar goedkopere manieren van verwarming.

3.1.14 Samenvatting gemeenten

De respons op deze vragenlijst was 25%. Dat is redelijk bij dit soort enquêtes. Onder de respondenten bevinden zich zowel grote als kleinere gemeenten; ook is het aantal respondenten redelijk evenwichtig over de provincies verdeeld. Ongeveer eenderde van de gemeenten heeft een speciale klachtenlijn en een ruime meerderheid (70%) registreert de klachten. De meeste gemeenten zijn echter niet in staat het exacte aantal klachten op te geven. Op basis van deze enquête bedraagt het aantal klachten per jaar 104 per 100.000 inwoners. De meerderheid van de klachten (70%) betreft het stoken met houtkachels, de overige 30% betreffen stoken buiten, inclusief afval verbranden. De meeste bewoners klagen over stank, in 15% van de gevallen wordt ook gezondheid genoemd
Minder dan de helft van de gemeenten (46%) met klachten controleert de schoorsteen. Zo'n 17% van de gemeenten bemiddelt tussen klager en veroorzaker, een gelijk aantal adviseert de bewoners en/ of de veroorzakers, in 12% gaat men ter plekke kijken (wat dat ook mag inhouden), 12% verwijst door en slechts enkele gemeenten doen meer, b.v. stookinstallatie of brandstof controleren, milieudienst inschakelen e.d. Een ruime meerderheid van de gemeenten is van oordeel dat de klachten meestal worden opgelost. Voor zover details werden gegeven werd in de helft van de gevallen de problematiek opgelost door het aanpassen van de schoorsteen en voor de andere helft in onderling overleg, al dan niet met bemiddeling van de gemeente. Ongeveer 50% van de gemeenten vindt de wetgeving toereikend, maar niet duidelijk is, in hoeverre zij ook daadwerkelijk handhaven. De andere 50% vindt de wetgeving ontoereikend, te vaag, te complex. Ruim 10% van de gemeenten vinden het niet hun taak om handhavend op te treden bij stookoverlast.

3.2 De GGD'en

Het bleek dat een aantal GGD'en bij elkaar hoorden of dezelfde contactpersoon voor deze problemen hadden. Dit betreft de volgende:
GGD Noord Kennemerland en GGD West-Friesland
GGD Regio IJssel-Vecht en GGD Regio Twente
GGD Oostelijk Zuid-Limburg en GGD Westelijke Mijnstreek
Als we de combinaties als 1 rekenen, komen we uit op totaal 36 in plaats van 39 GGD'en.

3.2.1 Respons

Van de 36 GGD'en hebben 16 de vragenlijst teruggestuurd. Drie GGD'en hadden de vragenlijst weliswaar niet teruggestuurd, maar hebben wel gemaild dat ze geen klachten hebben ontvangen. Dit resultaat is meegenomen in de berekening van het aantal klachten. Alles bij elkaar is het een respons van 53%.

3.2.2 Aantal klachten (vr. 1)

18 GGD'en hebben laten weten hoeveel klachten ze in 2004 hebben ontvangen. 13 van deze GGD'en hebben helemaal geen klachten ontvangen. Het aantal klachten van de andere 5 GGD'en staat in tabel 14. Tezamen hebben de 18 GGD'en 14 klachten ontvangen. De GGD'en hebben in vergelijking met de gemeenten per 10 000 inwoners bijna 50x minder stookklachten ontvangen. Door het geringe aantal klachten zijn de antwoorden op sommige vragen meer onderhevig aan toeval dan het geval was bij de gemeenten.

Tabel 14 Aantal stookklachten van de vijf GGD'en die in 2004 klachten ontvingen

GGD	Aantal klachten
Westelijke Mijnstreek / Oostelijk Zuid-Limburg	5
Midden-Nederland	4
Noordwest-Veluwe	3
Zuidhollandse Eilanden	1
Eemland	1
Totaal	14

3.2.3 Trend in aantal klachten (vr. 2)

4 GGD'en melden dat het aantal klachten is afgenomen vergeleken met vorige jaren, 1 GGD zegt dat het aantal is toegenomen. 6 GGD'en zeggen dat het aantal klachten gelijk is gebleven.

3.2.4 Overlastbronnen (vr. 3)

Van de 14 klachten was de overlastbron in 6 gevallen een open haard en in 8 gevallen een houtkachel. Opvallend is dat er niet geklaagd is over stoken buiten.

3.2.5 Aspecten van het stoken die de overlast veroorzaken (vr. 4)

De GGD'en noemen dat stoken bij mistig / windstil weer, slechte schoorsteen, slechte brandstof en slecht stookgedrag allemaal in ongeveer gelijke mate bijdragen aan stookoverlast. Eén GGD noemt burenruzie als oorzaak en een andere GGD zegt dat een overlastveroorzaker ondanks een stookverbod buiten seizoen of NO wind (opgelegd na een civiele procedure) dit verbod aan zijn laars lapt.

3.2.6 Aard van klachten (vr. 5)

In tabel 15 staan de gezondheidsklachten (incl. stank) die de GGD'en hebben ontvangen als gevolg van rookoverlast. Het blijkt dat vooral mensen met astma of longaandoeningen de meeste klachten indienen bij de GGD'en.

Tabel 15 Gezondheidsklachten die mensen als gevolg van stoken ondervinden en het aantal keren dat GGD'en deze klachten noemen.

Klacht	Aantal
Astma / ademhaling / hoesten	8
Stank	4
Hoofdpijn	3
Vermoeidheid	2
Oogirritatie	2
Stress	1
Schimmel in huis door niet meer durven ventileren	1

3.2.7 Trend in aard van klachten (vr. 6)

De GGD'en hebben er, mede vanwege het lage aantal klachten weinig zicht op of bepaalde gezondheidsklachten toe- of afnemen.

3.2.8 Advies / actie van GGD als reactie op stookklachten (vr. 7)

De verschillende vormen van advies en actie van de GGD'en staan in tabel 16. Over het algemeen beperken GGD'en zich tot het geven van informatie of verwijzen ze de klager door. Dit is in 17 van de 23 genoemde reacties het geval. Zes GGD'en geven informatie over stoken, waarvan in 4 gevallen een folder van VROM. Indien de GGD'en wel actie ondernemen, dan is het in de vorm van overleg met de gemeente (4x), het bemiddelen tussen buren (2x) of het inschakelen van een wijkagent (1x).

Tabel 16 De gegeven adviezen en ondernomen acties van GGD'en als reactie op stookklachten en het aantal GGD'en die dit advies geeft / deze actie onderneemt.

Advies / actie	Aantal
Informatie over stoken	6
Overleggen met gemeente	4
Advies on te praten met buren	3
Verwijzen naar gemeente Bouw- en Woningtoezicht	2
Bemiddelen tussen de buren	2
Doorverwijzen Rechtshulpwinkel	1
Wijzen op mogelijkheden van APV	1
Informatie geven over gezondheid, soms ook aan veroorzaker	1
Verwijzen naar Vereniging Haard en Rookkanaal	1
Advies om naar huisarts te gaan	1
Inschakelen wijkagent	1

3.2.9 Afwikkeling van de klachten (vr. 9)

In tabel 17 staat hoe vaak GGD'en zeggen dat klachten worden opgelost. Over het algemeen zeggen GGD'en dat problemen niet of meestal niet opgelost worden (5x). Eén GGD zegt dat klachten altijd opgelost worden, één zegt dat dit in de helft van de gevallen is gebeurd. Drie GGD'en weten niet of de klachten zijn opgelost.

Tabel 17 Mate waarin de stookklachten volgens GGD'en zijn opgelost.

Klachten opgelost?	Aantal
Niet / meestal niet	5
Altijd	1

Helft van de gevallen	1
Onbekend	3

Als redenen voor het uitblijven van een oplossing noemen de GGD'en dat de buren vaak ruzie met elkaar hebben. Een oplossing is eigenlijk alleen maar mogelijk als de buren tot een overeenkomst komen. Eén keer is een klacht opgelost door verhoging van de schoorsteen.

3.2.11 Toereikendheid wetgeving (vr.10)

In totaal gaven 13 GGD'en duidelijk antwoord op de vraag of de wettelijke regelingen rondom stoken streng genoeg zijn om veroorzakers van overlast aan te pakken. Hiervan zeiden 11 dat dit niet het geval is. De twee anderen waren onbekend met de regelgeving. Geen enkele GGD zei dat de wettelijke regelingen streng genoeg zijn. De volgende alinea is een overzicht van de verschillende redenen waarom de huidige wetgeving / gemeentecultuur ontoereikend is om rookoverlast aan te pakken.
De huidige regelgeving is onduidelijk, omdat het begrip 'hinder' erg subjectief is. Meestal is geurhinder minder belangrijk dan het recht om te stoken. Over het algemeen hangt het van de APV of de gemeenten optreden, maar zelfs als de APV optreden toestaat, doen gemeenten vaak niets. Ook nemen ze liever niet teveel op in de APV, omdat de tijd voor handhaving ontbreekt. Vaak is voor gemeenten het wettelijke kader en de bevoegdheid om op te treden bovendien niet duidelijk. Huidige wetgeving houdt geen rekening met de afstand van de afvoer van een rookkanaal tot aan de ventilatieopening van de buren en wetgeving beperkt zich tot het perceel van de schoorsteen. Ook houdt de wet geen rekening met de ernst van gezondheidsklachten als gevolg van rookoverlast. Er zou een algemeen verbod op haarden moeten komen, want ze zijn niet energie-efficiënt en slecht voor binnenmilieu. In nieuwbouwwoningen zouden geen schoorstenen meer ingebouwd moeten worden. De snelste en meest toegankelijke oplossing is als buren het onderling eens kunnen worden.

3.2.12 Overige opmerkingen (vr.11)

Eén GGD wijst erop dat huizen steeds vaker voorzien zijn van een mechanisch ventilatie die actief lucht de woning inzuigt. Indien op korte afstand van de ventilator rook wordt afgevoerd, wordt extra veel rook de woning ingezogen. Een andere GGD zegt dat het aanpakken van open haarden een hogere prioriteit heeft dan barbecue's. In de wet zou moeten opgenomen worden dat: alleen schoon hout wordt verstookt, niet gestookt mag worden bij mist, alleen houtkachels met een kleinere capaciteit toegestaan zijn en dat kachels niet automatisch ingebouwd moeten worden in nieuwbouwwoningen.

3.2.13 Samenvatting GGD-en

Resumerend kunnen wij stellen dat:

- Slechts een fractie van de klachten de GGD-en bereikt
- De gezondheidsaspecten van de klachten bij de GGD-en veel zorgvuildiger geregistreerd worden
- Deskundigheid bij de GGD-en groter lijkt dan bij de gemeenten
- Het optreden van de GGD zich doorgaans beperkt tot het verstrekken van informatie aan en doorverwijzen van de klager
- Het oordeel van de GGD-en over de daadkracht van de gemeenten niet onverdeeld positief is.
- Een grote meerderheid de regelgeving ontoereikend vindt

4 Interview Trinette Janssen, Milieudefensie Groningen

Trinette Janssen is contactpersoon voor rookklachten bij Milieudefensie Groningen. Naast haar ruime ervaring in de gemeentepolitiek heeft ze een groot aantal mensen die hinder ondervonden van rookoverlast geholpen hun juridisch gelijk te krijgen. Ook is ze medeverantwoordelijk voor het doorvoeren van een keurmerk voor houtkachels. Haar kijk op de problematiek vormt een heldere bijdrage aan dit onderzoek.

Hoeveel klachten ontvangt u per jaar omtrent rookoverlast?
Ik ontvang 12 tot 20 klachten per jaar. Dit gaat meestal om een structureel stookprobleem. Mensen klagen niet over eenmalige stookoverlast.

Wat voor klachten ontvangt u?
Bij de meeste klachten is de oorzaak een houtkachel of open haard. Bij houtkachels gaat het meestal om kachels zonder typekeurmerk. Om het typekeurmerk door te voeren, heb ik een felle strijd moeten leveren. Wellicht gaat het typekeurmerk weer verloren, omdat het in strijd is met Europese Regelgeving omtrent vrije markt. Klagers zijn vaak bang, omdat de mensen die de stookoverlast veroorzaken de klagers vaak intimideren. Veel mensen durven daarom überhaupt niet te klagen.

Wat doet de gemeente als reactie op klachten?
Veel gemeentes doen niets. Ze hebben geen klachtenlijn en geen klachtenregistratie. Zelfs de bouwverordening controleren ze niet altijd even goed. Bellen met klachten heeft daarom vaak geen zin. Ook GGD'en doen weinig. Deze worden betaald door de gemeente. Daarom voeren de GGD'en een beleid naar de pijpen van de gemeente. Ze kunnen niet vrij zeggen wat ze willen. En de gemeente doet liever niets tegen rookoverlast, omdat het probleem vaak niet serieus genomen wordt en omdat handhaving extra werk is.

En als mensen een rechtszaak willen aanspannen?
Voor een rechtszaak bij de Raad van State heb je een ambtenarenrapport nodig. Klagers kunnen meestal hun recht halen bij de Raad van State, mits ze beschikken over een goede advocaat en het spel goed spelen.

Hoe kan de situatie zo verbeterd worden dat bewoners meer kunnen doen tegen stokers die overlast veroorzaken?

1. Er moet meer goede voorlichting komen. Vooral eerlijkheid en meer aandacht voor lange termijn effecten zijn belangrijk. VROM heeft het handboek sfeerstoken uitgebracht. Hierin staat goede informatie. Alleen is deze vaak niet in te zien op gemeentehuizen. Meestal ontbreekt een exemplaar. Indien gemeentes zelf informatie aanbieden, dan is deze vaak verouderd of oude gegevens die snel in een nieuw jasje gestoken zijn. Gemeentes moeten meer de informatie van RIVM, TNO en VROM raadplegen en toepassen in het beleid en de informatievoorziening.
2. De gemeente moet vaker woningen betreden van stokers die overlast veroorzaken. Dan kunnen zij de kachel inspecteren en kijken of deze een typekeurmerk heeft. Dit mag op grond van de Woningwet. Indien de kachel geen keurmerk heeft, dient de gemeente deze te laten onderzoeken door TNO

op uitstoot. Als een kachel teveel uitstoot veroorzaakt, dient de eigenaar maatregelen te treffen.

3. Gemeente moet meer verstand van zaken hebben. Ze zijn slecht op de hoogte van de problematiek en nemen klachten vaak niet serieus.

Een overkoepelend probleem is dat de klachtenbereidheid in Nederland erg laag is. Het wantrouwen jegens de overheid is groot. Het idee heerst dat de overheid vaak toch niets doet en in het geval van stookoverlast is dit idee terecht.

Trinette Janssen heeft enkele verhalen van mensen, die bij haar aanklopten ter beschikking gesteld. Zij staan verspreid in dit rapport in kaders.

5 Gezondheidsklachten bij het Meldpuntennetwerk

Het Meldpunten Netwerk Gezondheid en Milieu (MNGM) registreert gezondheidsklachten, die een relatie hebben met het milieu. Tot voor kort registreerden zij alleen gezondheidsklachten, niet overlast als zodanig of ongerustheid. Eind 2005 zijn zij op een nieuw systeem overgestapt, waarbij ook vragen en klachten over hinder worden geregistreerd.
Ten behoeve van dit onderzoek heeft het MNGM ons inzage gegeven in 153 sinds 1994 geregistreerde gezondheidsklachten over stookoverlast. Het overgrote deel daarvan (151) betrof kachels en open haarden, ruim twee keer zoveel over kachels als over open haarden, hoewel ze soms beide genoemd worden. In sommige gevallen is er sprake van specifieke omstandigheden: de inlaat van de heteluchtverwarming, of de inlaat van de mechanische ventilatie bevindt zich vlakbij de schoorsteen, of het huis bovenaan de dijk krijgt de rook van het huis beneden aan de dijk.
Vaak is het een van de naaste buren, maar regelmatig gaat het over de hele buurt, of over een kachel waar meerdere bewoners van de straat last hebben. Naast stank wordt soms melding gemaakt van roetoverlast: de was kan niet buiten hangen of de vloerbedekking ziet zwart van het roet. Eén meldster kan een gedeelte van haar huis niet gebruiken. Soms merken de klagers op, dat de rook grijs, blauw of zwart is, soms vermoeden zij alleen maar dat er nat hout of afval gestookt wordt. In 19% van de gevallen zeggen zij te weten dat de stoker foute brandstoffen gebruikt. Daarbij gaat het om geverfd of geïmpregneerd hout, spoorbielzen, afval, strobalen, zelfs bankstellen en steigers worden genoemd.
Verreweg het grootste deel van de gezondheidsklachten (75%) betreft de luchtwegen, al dan niet met benauwdheid. Ongeveer eenderde van de melders heeft astma, COPD of hooikoorts. Hun klachten verergeren door de rookoverlast. Een aantal van hen heeft ook last van barbecues, vuurkorven en terrashaarden. Hoofdpijn, stress en slaapproblemen, en irritatie aan de ogen komen ook vrij vaak voor. Enkelen melden ernstige ziekten, zoals hart- en vaatziekten, kanker en reuma. Vaak wordt er geklaagd over instanties (meestal de gemeente), die niets doen, of de stoker die ongevoelig voor de problemen van de buren rustig door blijft stoken. Niet zelden zegt men alle ramen en deuren potdicht te moeten houden wegens stank en roetoverlast, wat ook weer problemen met zich meebrengt. In één geval gaan de vogels dood. Enkelen maakten melding van blijvende gezondheidsschade door het wonen naast mensen die geverfd en geïmpregneerd hout stookten.

Tranende ogen en een gevoel van verstikking

Mevr. S ontdekte voor het eerst bij vrienden, dat haar ogen bijzonder gevoelig waren voor rook, van zowel sigaretten als barbecues en open haarden. In haar omgeving was daar tot voor enkele jaren nog geen sprake van. De toestand in haar woning werd voor het eerst penibel, toen een stel kamerbewoners een houtkachel op straat hadden geplaatst en daarop voedsel roosterden. dat was zomer 2003. Er ontstond een gevoel van verstikking. De politie werd gebeld; ook door andere omwonenden. Deze maakte een eind aan het stoken.
Ook op de volkstuinen, Tuinwijck, waar mevr. S sinds 1993 een volkstuintje heeft, verschenen, sinds 2004, vuurkorven en, in de huisjes, houtkachels. Mevr. S kan tot 16.00 uur haar tuintje bezoeken; daarna gaan de vuren branden en moet ze zich terugtrekken. Eén houtkachelbezitter heeft zijn schoorsteen zodanig verhoogd, dat de overlast voor mevr. S uit deze bron, is verdwenen. Deze kachelbezitter belde met de milieudienst om nadere inlichtingen; hij werd echter doorverwezen naar Milieudefensie. Tot zijn ontstemming.
De woning van mevr. S ligt in een straat die parallel loopt aan een straat woningen met één verdieping. Sinds enkele jaren is het houtkachelgebruik in deze straat enorm toegenomen. De rook trekt naar de hogere woningen in de parallelstraat en blijft daar hangen. Het gevolg is dat mevr. S de noordkant van haar woning niet meer kan gebruiken. Elk moment kan er een kachel worden aangestoken, waardoor haar woning zich vult met rook.
Gevoelens van verstikking treden op. Pijnlijke ogen. De klachten houden enkele dagen aan. Als er aanhoudend wordt gestookt, wijken de klachten niet meer. Ook bij mist wordt er gestookt.
Mevr. S was bezig met het maken van afspraken over stookgedrag voor de volkstuinbezitters. Het overleg liep nog met het oog op de nieuwe reglementen, toen het bestuur dit doorkruiste met een decreet dat vuurkorven waren verboden, maar barbecues en houtkachels waren toegestaan.
De toestand bij het woonhuis werd aangepakt door mevr. S met een rondvraag langs de woningen van de twee straten: de straat van mevr. S ondervond last, voorzover het de noordkant van de straat en de woningen betreft. De houtkachelbezitters openden hun deuren niet. Er kwam, als grootste vervuiler een woning uit de bus, waar geverfd hout wordt gestookt. De hele dag tot diep in de avond. De omgeving ondervindt grote overlast. Ook het gebouw van de GGZ, waar niet meer gelucht kan worden. Niemand durfde echter zijn/haar naam op de klachtenlijst van mevr. S te plaatsen, daar de stoker een psychiatrische patient is.
Ondertussen verergeren de klachten van mevr. S. Ze heeft een beroep gedaan op de GGD-Groningen. Ze werd te woord gestaan door mevr. R. Kuilder. Deze deelde haar mee, dat de GGD op geen enkele wijze op haar klacht zou ingaan. Ook niet zou waarschuwen of anderzins gewag maken van de penibele toestand waarin mevr. S zich bevindt vanwege de rookoverlast. Ook zal de GGD de politiek niet waarschuwen voor de gevaren van de luchtvervuiling veroorzaakt door een houtkachel gestookt met geverfd hout.
Mevr. S heeft in 2004 Milieudefensie benaderd. Ze is voorzien van foldermateriaal. Hierdoor is ze op de hoogte van de gifstoffen die vrijkomen bij de verbranding van hout. Ook de daarin vermelde wetgeving heeft ze zich eigen gemaakt. Ze heeft de Milieudienst hiermee geconfronteerd. Een kopie van het antwoord van de een medewerker van de milieudienst is in het bezit van Milieudefensie.
Hierin beweert een zekere H.P. Bakker, dat:
"In uw mailbericht van 2 juli j.l. stelt u de vraag of er bij zomerhuisjes vuurkorven mogen worden gebruikt. U wijst op brandgevaar en op gevaar voor de gezondheid. Als reactie op uw vraag moeten we inderdaad stellen dat het gebruik van vuurkorven is toegestaan. Wetenschappelijk onderzoek heeft uitgewezen dat het effect daarvan op de gezondheid in normale omstandigheden verwaarloosbaar klein is. Dat neemt niet weg dat het gebruik van vuurkorven, open haarden e.d hinder kan veroorzaken."
Milieudefensie heeft van dezelfde heer Bakker een schrijven in bezit, waarin ingegaan wordt op de vraag van MD, welke wetenschappelijke studie is gebruikt voor de inzichten op dit gebied van de gemeente Groningen. Het bleek een studie te zijn van een mevr. Van der Made, gezondheidswetenschapper, uit 1994. Toen waren er nog geen vuurkorven. MD is o.a. in het bezit van een VROM studie uit 2000, waarin de emissies van houtkachels staan beschreven. Dit materiaal is toegezonden aan de Milieudienst. Trouwens, er is in de gemeente Groningen een APV die het gebruik van vuurkorven verbiedt.

Trinette Janssen

6. Regelgeving

APV bepalingen

In Bijlage 1 staan de belangrijkste wetten en regels genoemd. Zoals eerder gezegd, is de APV de belangrijkste juridische basis op grond waarvan klachten kunnen worden aangepakt. Ten aanzien van stookoverlast is het belangrijkste instrument Artikel 7.3.2 uit de Modelbouwverordening van de VNG. De meeste gemeenten hebben dit artikel in hun APV opgenomen. Dit is een algemene bepaling tegen het veroorzaken van hinder of schade. Bij het handhaven van deze bepaling moet de gemeente wel criteria hebben, op grond waarvan zij kan besluiten of er van hinder of schade sprake is. Sommige gemeenten hebben nadere bepalingen over stookoverlast in hun APV opgenomen.
De gemeente, of de rechter, kan kijken naar de technische kwalificaties van kachels (Kwaliteitskeur), de aard van de brandstof en de weersomstandigheden, ook als de gemeente hierover geen extra bepalingen in de APV heeft opgenomen.In 1997 is bij wet vastgesteld, dat nieuwe kachels moeten voldoen aan keuringseisen met betrekking tot de uitstoot van koolmonoxide. Voldoet een kachel aan die eisen, dan is daarmee ook de uitstoot van fijn stof en PAK (bijvoorbeeld Benz-a-pyreen) beperkt (Bovenkerk en Peeters,1999. Volgens informatie op de website van VROM is deze wet echter in strijd met de EU-regels. Hij gold trouwens toch niet voor open haarden en voor bestaande kachels. Niettemin is het bezit van een keurmerk een criterium, waarop de gemeente mede kan beoordelen of overlast aannemelijk is. Datzelfde geldt voor de aanbevelingen in het Handboek Sfeerverwarming van VROM.

Modelbouwverordening artikel 7.3.2; Hinder

Door de meeste gemeenten is dit artikel overgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Dit artikel luidt:

Het is verboden in, op, of aan een bouwwerk, of op een open erf of terrein, voorwerpen of stoffen te plaatsen, te werpen of te hebben, handelingen te verrichten of na te laten, of werktuigen te gebruiken, waardoor:
a overlast wordt of kan worden veroorzaakt voor de gebruikers van het bouwwerk, het open erf of terrein;
b op voor de omgeving hinderlijke of schadelijke wijze stank, rook, roet, walm, stof of vocht wordt verspreid of overlast wordt veroorzaakt door: geluid en trilling, elektrische trilling daaronder begrepen, of door schadelijk of hinderlijk gedierte, dan wel door verontreiniging van het bouwwerk, open erf of terrein;
c brand of ander gevaar wordt veroorzaakt;
d het gebruik van vluchtmogelijkheden wordt belemmerd.
Niet van toepassing is het vorenstaande indien en voor zover het betreft nadelige gevolgen voor het milieu waarop de Wet milieubeheer of enige in deze wet genoemde milieuwet van toepassing is.

Wetten

Als de gemeente artikel 7.3.2 van het Bouwbesluit niet in de APV heeft opgenomen, dan geldt wel de zorgplicht in de Wet Milieubeheer. De juridische mogelijkheden daarvan zijn beperkter dan wanneer de APV wel het bovengenoemde artikel bevat, omdat het overtreden van de zorgplicht geen strafbaar feit is.
In het Bouwbesluit staan technische richtlijnen, waaraan de woning moet voldoen. Daar kan op getoetst worden. Ook de woningwet bevat bepalingen, op grond waarvan de gemeente actie kan ondernemen.

De Wet inzake de Luchtverontreiniging geeft de Commissaris der Koningin de bevoegdheid om in te grijpen als er sprake is van risico's voor de volksgezondheid of ontoelaatbare hinder. Tot slot bevat het Besluit Luchtkwaliteit kwaliteitsnormen voor de buitenlucht voor een aantal stoffen, die door houtkachels uitgestoten worden.

Particulier kansloos bij Raad van State

Milieudefensie kreeg voor het eerst lucht van deze kwestie doordat een griffier van de Assense rechtbank het dossier overhandigde van de terechtzitting bij de Arrondissementsrechtbank te Assen, in 1997. De zaak was gunstig voor de heer S verlopen. Hij was door de rechtbank in het gelijk gesteld. Door een kennis kreeg de heer S het telefoonnummer van MD. Hierdoor kreeg MD het hele verhaal te horen. Dit was medio 2005.

De heer S had last van het stookgedrag van een medebewoner in zijn straat in Emmen. Nadat overleg niet of onvoldoende soelaas had geboden, richtte de heer S. zich tot hun beider woningcorporatie. In een brief van 1993 deelt deze corporatie aan de heer S. mee, dat er, naar de mening van de corporatie, van aantasting van het woongenot door de rookoverlast geen sprake is. Ook kan de woningcorporatie daar niet voor verantwoordelijk worden gesteld. (De heer S. was tot die mening gekomen, daar een woningcorporatie in Meppel hun huurders had verboden een allesbrander aan te leggen. Milieudefensie is nog in het bezit van een artikel in het toenmalige Nieuwsblad van het Noorden over deze zaak). De corporatie Inter Pares uit Emmen neemt dit verbod niet over. De stoker had de heer S. aangeboden zijn stookgedrag aan te passen, maar "de heer S. had daaraan niet willen meewerken". De stoker stookt "schoon hout" en ontziet daarmee het milieu. De installatie voldoet aan alle voorschriften", aldus Inter Pares.

De heer S. richt zich tot de gemeente Emmen, met het verzoek artikel 7.3.2 van de (Model)bouwverordening toe te passen en bestuurlijke dwang te hanteren. De gemeente weigert dat. Volgt een bezwaarschrift aan de gemeente. Hierop volgt de hoorzitting bij de Commissie Rechtsbescherming. Deze is van mening dat er niet voldoende onderzoek is gepleegd door de gemeente om tot een juist oordeel te komen. De commissie raadt aan een milieu-inspecteur een onderzoek te laten doen en daarvan rapportage te maken. Aan de hand hiervan moet komen vast te staan of de klacht terecht is en er inderdaad sprake is van overlast in de zin van art. 7.3.2. Twee ambtenaren van de milieupolitie worden aangewezen als deskundigen. Ze brengen 5 maal een bezoek aan de plaats; ze constateren alleen een houtlucht. (De woningen worden niet betreden.) Er is dus niets aan de hand, volgens deze deskundigen. Het schrijven van de commissie is van 15.3.'95. Het bezwaar wordt afgewezen.

Hierna volgt beroep bij de Arrondissementsrechtbank te Assen. Eiser stelt dat hij zijn slaapkamerraam niet meer kan openen; een voorzetraam heeft moeten installeren en een luchtreiniger heeft aangebracht. Hij vreest nadelige effecten voor zijn gezondheid. De rechtbank is van oordeel dat de gemeente op grond van het summiere onderzoek niet tot een betrouwbaar oordeel is kunnen komen. De eiser wordt in het gelijk gesteld. 18 april 1997.

Hierna gaat de gemeente Emmen in beroep bij de Raad van State. De heer S voert zelf zijn eigen verdediging. Er zijn geen nadere onderzoeken gedaan naar de rookoverlast. Het enige onderzoek dat voorhanden is, is hetzelfde onderzoek van de milieupolitie van Emmen. De voorzitter van de Raad van State is van oordeel, dat dit onderzoek voldoende is om tot een voldoende inzicht van de situatie te komen. De gemeente Emmen wordt in het gelijk gesteld.

Commentaar Milieudefensie: dit is de typerende gang van zaken bij de Raad van State. Alleen met een voor klager gunstig ambtenarenonderzoek, bestaat er kans op succes bij de RvS. Aangezien de gemeente haar medewerking aan een dergelijk onderzoek moet verlenen en dat in de meeste gevallen wordt verricht op de hier beschreven wijze, is het bijna onmogelijk bij RvS in het gelijk te worden gesteld voor particulieren. Zelfs een zelfgefinancierd onderzoek door klager leidt niet tot succes, indien er ook nog een ambtenarenstuk voorligt. Een eerlijk GGD verslag zou voldoende zijn. Ondergetekende heeft nog nooit een GGD-medewerker ontmoet die dat volstrekt eerlijk wil doen. In het geval xxx (Gronings dorp) heeft MD een redelijk document van de GGD gekregen ("Ik zal niet liegen", aldus de medewerker van een GGD).

Namens Milieudfensie,
Trinette Janssen

Van bijzonder belang in dit verband is een recente uitspraak van de Raad van State inzake een geval in Nuth (Limburg), waar de schoorsteen voldeed aan het Bouwbesluit en ook de kachel in kwestie een TNO keurmerk had (Raad van State, zaaknummer 200305677/1, uitspraak 6 mei 2004). Op

basis van modelberekeningen door een ingenieursbureau deed zich hier een situatie voor, waarin de grenswaarden voor fijn stof (Pm10), NOx, koolmonoxide en PAKs nabij de woning van de klager werden overschreden.De rechter oordeelde dat de wettelijke grenswaarden wel degelijk maatgevend zijn voor de vraag of er sprake is van hinder. Bovendien is de door (in dit geval twee ingenieursbureau's) toegepaste modelbenadering een algemeen geaccepteerde manier om vast te stellen of er sprake is van overschrijding van de milieunormen. Gemeenten kunnen dus niet volstaan met een inspectie van het rookkanaal. Ook betekent het hebben van een kachel met keurmerk niet, dat er niet van overlast sprake kan zijn.

7 Discussie en aanbevelingen

7.1 Omvang van het probleem

Door de oorlog in Irak en orkanen in Noord en Midden Amerika zijn de brandstofprijzen veel sterker gestegen dan in 2002 te voorzien was, waardoor, zoals ook al uit krantenberichten blijkt, de populariteit van hout als brandstof toeneemt. Hieruit kunnen we concluderen, dat er in de nabije toekomst meer problemen te verwachten zijn.
Op basis van door de gemeenten genoemde getallen is hier het aantal bij de gemeente ingediende klachten geschat op 104 per 100.000 inwoners. Bij een gemiddelde huishoudengrootte van 2,3 personen gaat het dan om 0,021% van de bevolking. Deze cijfers zijn met de nodige onzekerheden omgeven, omdat niet geheel duidelijk is, hoe gemeenten registreren en omdat zij klachten over stookoverlast meestal niet precies kunnen terugvinden. Mede omdat er ook een aantal andere instanties waar men kan klagen (Bouw en Woningtoezicht, de provinciale milieuklachtenlijn, brandweer en politie). De klachtenfrequentie is op zijn best een indicatie voor het aantal gevallen van zeer ernstige overlast. Trinette Janssen zegt dat de bereidheid om te klagen in Nederland laag is, mensen klagen pas als ze echt veel last hebben. Volgens in het Handboek Sfeerverwarming aangehaald onderzoek van CBS uit 1999 geeft 10% van de bevolking aan bij tijd en wijle overlast te ondervinden van kachels of haarden. Onderzoek van TNO uit hetzelfde jaar, eveneens aangehaald in het Handboek Sfeerverwarming komt uit op een percentage ernstig gehinderden van 4% (VROM, 2000). Op basis van deze gegevens dient slechts 2% van de personen met overlast, resp 5% van de mensen met ernstige overlast een klacht in bij de gemeente.
Een belangrijk punt is ook, dat stookoverlast een puntbron is, die hinderlijk tot zeer hinderlijk kan zijn voor de onmiddellijke omgeving, met aanzienlijke overschrijdingen van de wettelijke grenswaarden voor een aantal zeer giftige contaminanten. Als één persoon klaagt, hebben waarschijnlijk alle leden van diens huishouden hinder, mogelijk de buren ook. Omdat het stoken van houtkachels of open haarden geaccepteerde maatschappelijke praktijk is, zal men niet zo gauw gaan klagen. Omgekeerd wekt het feit dat slechts één of twee huishoudens klagen bij het bevoegd gezag wellicht de indruk dat het om een verwaarloosbaar probleem gaat. De door een aantal gemeentes gebezigde term "burenruzies" geeft een aardige indruk van het belang dat deze gemeenten hechten aan stookoverlast.

7.2 Aard van het probleem

Stookoverlast heeft drie aspecten: 1)milieu, 2) gezondheid en 3) rechtspositie van de klagers. Wat betreft het milieu kunnen wij het volgende opmerken: Het stoken van vaste brandstoffen door particulieren draagt aanzienlijk bij aan de landelijke emissies naar de lucht, maar het ingezette traject om de milieulast terug te dringen is niet bijzonder effectief.
Wat betreft het gezondheidsaspect laten oude berekeningen zien, dat 10% houtkachels of haarden in een woonwijk al tot overschrijding van de luchtkwaliteitsnormen kunnen leiden (Den Tonkelaar 1984). Er zijn geen doorslaggevende redenen om aan te nemen, dat deze getallen dramatisch verbeterd zijn en gezien het feit dat 20% van de huishoudens een houtkachel of open haard heeft is te verwachten dat er veel wijken zullen zijn, waar het stoken van vaste brandstoffen tot een ongezonde atmosfeer leidt. De stokers zelf lopen ook risico, vooral bij open haarden, slechte ventilatie en niet goed trekkende schoorsteen.

Blijkens dit onderzoek is de rechtspositie van de klagers erg zwak. Zowel gemeenten en GGD-en vinden dat de wetgeving tekort schiet. Afgezien daarvan is het optreden van het bevoegd gezag te wensen over.

7.3 Optreden van het bevoegd gezag

De gemeenten doen aanmerkelijk minder dan zij kunnen bij het bestrijden van rookoverlast. Dat heeft deels te maken met een laag niveau van regelgeving, maar voor een belangrijk deel ook met mentaliteit: klachten worden bagatelliserend bestempeld als 'burenruzies'.
Trinette Janssen vermoedt dat de bereidheid tot klagen ook laag is, omdat er veel wantrouwen tegenover de overheid bestaat: men gelooft niet dat de overheid iets voor hen doet. In hoeverre is dit wantrouwen terecht? Blijkens de enquête doen GGD'en niet veel meer dan informatie verstrekken en verwijzen naar de gemeente. Gemeenten blijken, althans in de helft van de gevallen, de schoorsteen van de veroorzaker wel te toetsen aan het bouwbesluit en de stoker te verplichten de schoorsteen aan te passen indien deze niet voldoet. Maar als dit de overlast niet wegneemt, doet de gemeente over het algemeen weinig meer voor de klager. Zelden kijkt men naar de kwaliteit van de stookinstallatie. Het verbranden van nat hout of anderszins ongeschikte brandstof is evenmin een punt, waarop de gemeente in actie komt. Omdat goed brandhout duur is, is de kans op dit soort schadelijk stookgedrag hoog. Toch is het moeilijk voor de gemeente om hierop actie te nemen, zelfs als de APV hier bepalingen over bevat, want men mag niet zonder toestemming van de bewoner het huis betreden om de houtvoorraad te controleren. Stoken bij mist of windstil weer biedt meer aanknopingspunten voor handhaving, omdat men aan de schoorsteen kan zien of de bewoner stookt.
Waarom kijken gemeenten alleen naar de schoorsteen en bijna nooit naar de stookinstallatie, het te verstoken materiaal of naar weersomstandigheden waardoor overlast ontstaat? Een reden kan zijn, dat de gemeenten deze taak delegeren aan Bouw en Woningtoezicht, die meer houvast hebben aan bouwkundige gegevens, dan aan gedragsaspecten, of de kwaliteit van de kachel. Voor een deel ligt het ook aan de plaatselijke cultuur. In de Nederlandse samenleving heerst het idee dat het recht om te stoken zwaarder telt dan het recht om niet gehinderd te worden, in dit geval door rook. Dat kan een reden zijn dat gemeenten geen extra regels tegen stookoverlast in hun Algemene Plaatselijke Verordening (APV) opnemen. Een andere reden is dat gemeenten zichzelf dan tot handhaving verplichten. En handhaving kost tijd en is daarom onaantrekkelijk. Een deel, zoals eerder genoemd, vindt dat het meer de verantwoordelijkheid van de burger dan van de gemeente is om stookoverlast op te lossen.
Voor het stoken buiten geldt eveneens dat de gemeenten maar gedeeltelijk handhaven. Aan de ene kant is vuurtje stoken zonder ontheffing verboden, aan de andere kant zijn de huiselijke vuurkorf, terrashaard en barbecue vaak wel toegestaan, terwijl deze juist rookoverlast kunnen veroorzaken. Bovendien blijkt dat een aantal gemeenten vinden dat buren stookproblemen maar onderling moeten oplossen en dat gemeenten weinig kunnen of zelfs hoeven doen. Een groot deel van gemeenten zegt dat onderlinge afspraken tussen buren vaak leiden tot een oplossing Soms is een aanpassing aan de schoorsteen voldoende.
Gevallen van ernstige stookoverlast kunnen daarom lang blijven bestaan, vooral door houtkachels, waar burenoverleg of aanpassing van schoorsteen niet mogelijk of tevergeefs is. Het juridisch aanvechten van rookoverlast is dan nog de enige oplossing. Dit blijkt in de praktijk lastig, kostbaar en tijdrovend. Trinette Janssen heeft de ervaring dat het alleen mogelijk is om gelijk te halen bij de Raad van State

en met behulp van een terzake kundige advocaat. Zelfs dan is volgens haar de positie van de klager zwak (zie ook kader op pagina 28 van dit rapport).
Onze conclusie is, dat gemeenten de neiging hebben om problemen te bagatelliseren en buiten de controle van de schoorsteen nauwelijks optreden tegen stookoverlast.

7.4 Is de wetgeving toereikend?

Een aantal gemeenten geeft aan, dat de wetgeving vaag is, hinder ' subjectief' en dat de capaciteit ontbreekt om metingen te doen. Gemeenten zijn zelf fifty-fifty verdeeld over de vraag of de wet genoeg handvaten biedt om overlast aan te pakken. De helft van de gemeenten is dus zelf ook niet tevreden met de huidige wetgeving. Aan de andere kant nemen ze ondanks dit ongenoegen geen extra regels op in de APV. De mening van de GGD'en is nog veel uitgesprokener. Ze vinden eensgezind dat een valide wettelijk kader ontbreekt.

Als mogelijke wetgeving noemen gemeenten en GGD'en:

1. Verbieden van open haarden, houtkachels, barbecues en vuurkorven
2. Verbieden van houtkachels zonder keurmerk
3. Verbieden van schoorsteeninbouw bij nieuwbouwwoningen
4. Uitbreiden van de Wet Milieubeheer naar particulieren
5. Regels om stoken onaantrekkelijk te maken
6. Stoken verbieden bij mistig of windstil weer
7. Regels voor rookafvoer die gelden over de grenzen van het eigen perceel en rekening houden met de afstand tot de buren
8. Regels die controle op brandstof en stookinstallaties mogelijk maken
9. En in het algemeen: Regels die meer rekening houden met hinder en gezondheidsklachten en minder met het stookrecht, duidelijke regels en landelijke regels

Wat betreft de eerste aanbeveling: er was in 1993 geen draagvlak voor het verbieden van open haarden en houtkachels (VROM, 2000). Gezien de problemen, die Nederland heeft om aan de EU eisen voor luchtkwaliteit te voldoen is de tijd wellicht rijp voor verdergaande maatregelen.
Het stoken van vuurkorven of open vuur is in de meeste gemeenten verboden, maar het verbod wordt niet gehandhaafd. Misschien tijd om in actie te komen in het kader van de luchtkwaliteitsplannen?
Een verplicht keurmerk voor nieuwe kachels en haarden kan niet meer, omdat het in strijd is met EU regelgeving. Blijft over een verbod op het *gebruik* van vervuilende stookinstallaties. Een kwestie van politieke wil. Het is overigens moeilijk te begrijpen, waarom het verstoken van ongeschikte brandstoffen niet *verboden* is. Waarom beperkt VROM zich tot een advies aan de stoker en een advies aan gemeenten om een daartoe strekkende bepaling in de APV op te nemen?
De Wet Milieubeheer noemt voor particulieren alleen de zorgplicht, overschrijding daarvan is geen strafbaar feit. Aanscherping van deze bepaling kan wellicht helpen in een situatie waar de gemeente Artikel 7.3.2. van de Modelbouwverordening niet in de APV heeft opgenomen. In het in hoofdstuk 4 aangehaalde vonnis blijkt, dat de wettelijke grenswaarden wel degelijk maatgevend zijn voor de vraag of een particulier hinder of schade veroorzaakt. Wat betreft suggesties 5 t/m 8 geldt, dat gemeenten de mogelijkheid hebben om hun regelgeving aan te scherpen, maar daar zelf niet graag gebruik van maken. Een steuntje in de rug van landelijk beleid of specifiek op stookoverlast gerichte wetgeving kan dan wel helpen. Niettemin raakt

onzes inziens aanbeveling 9 de kern van de zaak: gemeenten moeten *meer* rekening houden met hinder en gezondheidsklachten en *minder* met het recht om te stoken. Bevorderen van de bereidheid om stookoverlast aan te pakken is minstens zo belangrijk als het aanscherpen van de regels. Hierin kunnen VROM of de Vereniging Nederlandse Gemeenten het voortouw nemen.

7.5 Enkele aanbevelingen voor beleidsmakers

1. Allereerst dient er meer aandacht te komen voor de ernst van de overlast en gezondheidskundige aspecten van kachels, haarden, barbecue, vuurkorven en tuinhaarden. Het zou een goede zaak zijn om de omvang van de overlast, zoals in1999 onderzocht door CBS en TNO nog eens te herhalen. Vooral onderzoek naar de overlastbeleving door astmapatiënten is belangrijk, omdat astmapatiënten extra risico lopen bij rookoverlast.
2. Een informatiecampagne, gericht op gemeenten, over korte en lange termijn gezondheidseffecten van houtkachels en slecht stookgedrag kan helpen. Informatie aan potentiële stokers zou ook de risico's voor de stoker zelf duidelijk naar voren moeten brengen.
3. Nederland zou zich in Europees verband kunnen inspannen voor emissie-eisen aan toestellen voor huisverwarming.
4. Een algemeen stookverbod voor kachels en haarden, die niet aan de eisen voldoen valt te overwegen. Zeker dient het stoken bij mist en windstil weer aan banden gelegd te worden.
5. Een landelijk verbod op het verstoken van ongeschikte brandstoffen en een uitbreiding van handhavingsbevoegdheden van de gemeenten zijn eveneens aan de orde.
6. Een VNG handreiking naar de gemeenten voor afhandelen van klachten kan zinvol zijn. Hierin moet duidelijk vermeld worden, dat de gemeente niet kan volstaan met het controleren van de schoorsteen, maar moet vaststellen of er inderdaad sprake is van overlast en zonodig een stookverbod opleggen.
7. Niet alleen gemeenten, maar ook woningcorporaties en recreatieverenigingen kunnen een rol spelen in de beperking van stookoverlast. De overheid kan deze instanties verzoeken om bepalingen ter beperking van stookoverlast in hun reglementen op te nemen.
8. In het kader van de Wet Collectieve Preventie of bij het gemeentelijke milieubeleid kan de gemeente een plan van aanpak voor stookoverlast opnemen.
9. Aanpassing van artikel 7.3.2 dient overwogen te worden. Rekening houden met de wettelijke grenswaarden voor luchtkwaliteit, en de aard en situering van ventilatievoorzieningen van omwonenden dient erin opgenomen te worden. Tevens is het een goed idee om procedures voor het toetsen van luchtkwaliteit op te nemen.
10. Informatievoorziening aan klagers, zeker wat hun rechten en juridische mogelijkheden betreft moet verbeterd worden.

7.6 Aanbevelingen voor bewoners

1. De gemeente is het juiste adres om een klacht in te dienen. Ga van tevoren na, of de AVP artikel 7.3.2. van de Modelbouwverordening bevat en verzoek de gemeente op te treden. Uiteraard nadat u zelf geprobeerd hebt om met de stoker tot goede afspraken te komen.
2. Meld uw klacht ook bij de GGD, zeker als u ook gezondheidsklachten heeft.

3. U kunt uw gezondheidsklachten ook laten registreren bij het Meldpunten Netwerk Gezondheid en Milieu, www.mngm.nl, tel 010-4558201. Het MNGM ijvert voor betere regels en handhaving bij stookoverlast.
4. Als de gemeente geen of onvoldoende actie onderneemt, kunt u in beroep gaan bij de bestuursrechter. In dit geval is het wel zinvol om uw klacht (overlast) met zoveel mogelijk harde bewijzen te staven. Laat u adviseren door het Bureau Milieurechtshulp.

Literatuur

Bovenkerk, M., N.M. Peters, 1999. Houtkachels, zonder typekeuring ben je er gloeiend bij. Ministerie VROM, Den Haag.

Buringh, E., A. Opperhuizen (eds), 2002. On health risks of ambient PM in the Netherlands. RIVM, Bilthoven.

Duijm, F. en G. Meijer, 1994, Houtkachels in woonschepen. Lucht 7: p62-64.

Herpen, R.A.P. van, S. Eilander, R.J.A. Savelkoul, 2001. Hinderonderzoek kern Nuth. Caubergh-Huygen Raadgevende Ingenieurs B.V., Maastricht.

Hollander, J.C.Th., L.F.Heidema, F.J.Kruiswijk, D.B.Bijlsma, J. den Boeft. Th.R. Thijsse, 1994. Invloed van allesbranders en open haarden op PAK en fijn-stofconcentraties in steden, TNO, Den Haag.

Hulskotte, J.H.J., W.F. Sulilatu, A.J.Willemsen, 1999. Monitoringssysteem openhaarden en houtkachels. TNO-MEP/ Ministerie VROM, Den Haag.

MMG Environment, 2000. Analysedocument 'emissiereductie bij het stoken van houtkachels'. Rapport in opdracht van VROM. Den Haag, MMG Environment.

Okken, P.A., H.J.A. van den Akker, J.M. Bais, J. van Doorn, A.D. Kant, 1992. Houtkachels in Nederland. Bijdrage aan energievoorziening en milieubelasting. ECN, Petten.

Raad van State, uitspraak 6 mei 2004, zaaknummer 2003057677/1.

Slob, A.F.L., I.S.Steenwinkel, H.Booij (eds), 1994, Procesbeschrijving open haarden, hout- en kolenkachels. RIVM, Bilthoven.

VROM, 2000, Handboek Sfeerverwarming. Ministerie VROM, Den Haag.

Bijlage 1: Wettelijke bepalingen

Gemeentelijke APV

Modelbouwverordening artikel 7.3.2; Hinder

Door de meeste gemeenten is dit artikel overgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Dit artikel luidt:

"Het is verboden in, op, of aan een bouwwerk, of op een open erf of terrein, voorwerpen of stoffen te plaatsen, te werpen of te hebben, handelingen te verrichten of na te laten, of werktuigen te gebruiken, waardoor:
a overlast wordt of kan worden veroorzaakt voor de gebruikers van het bouwwerk, het open erf of terrein;
b op voor de omgeving hinderlijke of schadelijke wijze stank, rook, roet, walm, stof of vocht wordt verspreid of overlast wordt veroorzaakt door: geluid en trilling, elektrische trilling daaronder begrepen, of door schadelijk of hinderlijk gedierte, dan wel door verontreiniging van het bouwwerk, open erf of terrein;
c brand of ander gevaar wordt veroorzaakt;
d het gebruik van vluchtmogelijkheden wordt belemmerd.
Niet van toepassing is het vorenstaande indien en voor zover het betreft nadelige gevolgen voor het milieu waarop de Wet milieubeheer of enige in deze wet genoemde milieuwet van toepassing is."

Aanvullende gemeentelijke regelgeving

De gemeente kan aanvullende bepalingen opnemen in de APV of bouwverordening , zoals stookverbod bij bepaalde weersomstandigheden, of verbieden van te nat hout, etc. De gemeenten willen dit in de praktijk niet, omdat ze dan ook verplicht zijn toezicht op de verboden te houden (Uit: Handboek Sfeerverwarming, VROM, 2000) Hieronder volgt een voorbeeld van een mogelijke aanvullende bepaling.

Voorbeeldbepaling inzake het stoken in houtkachels en open haarden

Begripsomschrijvingen:

In deze afdeling wordt verstaan onder:
houtkachel:
Een gesloten of afsluitbaar, vrijstaand of ingebouwd metalen toestel, waarin vaste brandstoffen worden gestookt en dat gebruikt wordt ter verwarming van de ruimte waarin het is opgesteld, met een nominale belasting van ten hoogste 18kW

open haard:
Een open of niet afsluitbaar verbrandingstoestel, vrijstaand of ingebouwd, waarin vaste brandstoffen worden gestookt, waarbij luchttoevoer niet geregeld kan worden en dat gebruikt wordt ter verwarming van de ruimte waarin het is opgesteld.

vaste brandstoffen:
Hout, alsmede speciaal voor het gebruik in open haarden en houtkachels bestemde, in de handel verkrijgbare brandstoffen, niet zijnde geverfd, verlijmd, ondergedompeld, geïmpregneerd en/ of gelakt hout, hardboard, MDF, tri- of multiplex, dakleer, kunststoffen, e.d.

nominale belasting:
Belasting, uitgedrukt in kW, op de onderste verbrandingswaarde van de te gebruiken brandstof, waarvoor het toestel volgens opgave van de fabrikant of importeur bestemd is.

Verbodsbepaling

"Het is verboden:
andere stoffen dan vaste brandstoffen te gebruiken als brandstof in open haard of houtkachel
vaste brandstoffen te verstoken met een vochtigheidspercentage van meer dan 20%. Vaste brandstoffen dienen luchtdroog te zijn

een open haard of houtkachel in werking te hebben met een groter vermogen dan dat voor de ruimte waarin deze staat opgesteld vereist is
Burgemeesters en Wethouders kunnen een tijdelijk stookverbod van houtkachels en open haarden instellen bij ongunstige weersomstandigheden of bij cumulatie van stankhinder.
Burgemeester en Wethouders kunnen aan de rechthebbende van de houtkachel of open haard de verplichting opleggen, om overeenkomstig de door hen te geven aanwijzingen, binnen een door hen te stellen termijn, voorzieningen te treffen met betrekking tot het oordeelkundig stoken in de houtkachel of open haard.
De gestelde verplichtingen gelden niet voor zover de Wet milieubeheer, de Wet inzake de luchtverontreiniging, het Wetboek van Strafrecht, de Woningwet, het Bouwbesluit of de gemeentelijke bouwverordening van toepassing is."

(Uit: Handboek Sfeerverwarming, VROM, 2000)

Kanttekeningen bij dit voorbeeld:
De omschrijving van een houtkachel als een *metalen* toestel gaat niet altijd meer op, omdat kachels ook van andere materialen vervaardigd kunnen zijn.
De omschrijving van brandstoffen doet wat merkwaardig aan. Hout is geen dakleer of kunststof. Misschien duidelijker: onbehandeld droog hout, alsmede speciaal voor het gebruik in open haarden en houtkachels bestemde, in de handel verkrijgbare brandstoffen, niet verontreinigd met behandeld, geverfd, geïmpregneerd, verlijmd hout, plaatmaterialen en/ of kunststof of andere stoffen of materialen.

Wetten

De volgende paragrafen hebben betrekking op nationaal geldende regels en wetten. Wetsteksten en besluiten zijn terug te vinden op http://wetten.overheid.nl.

Bouwbesluit artikelen 12, 30.2, 32.1, 82, 94 en 116
In deze artikelen staan voorschriften aan het ver(bouwen) van een rookkannaal , ofwel de afvoerpijp die zich in de schoorsteen bevindt. Deze eisen gaan over de grootte, materiaalkeuze, plaats en uitmonding van de schoorsteen alsmede over luchtverversing (Handboek Sfeerverwarming, VROM, 2000).

Woningwet artikelen 14 en 17
Op basis van deze artikelen kan een gemeente een gebouweigenaar aanschrijven binnen een bepaalde termijn te repareren of zodanig te verbeteren, dat deze (weer) aan de voorschriften van het Bouwbesluit voldoet. Over het algemeen zijn brandgevaarlijkheid en instortingsgevaar wel redenen voor gemeenten om aan te schrijven en overlast voor omwonenden niet (Handboek Sfeerverwarming, VROM, 2000)

Wet Milieubeheer
Artikel 1.1.a Algemene zorgplicht. In dit artikel staat dat iedereen die weet – of redelijkerwijs kan vermoeden – dat zijn handelen of nalaten nadelige milieugevolgen veroorzaakt, dit handelen achterwege dient te laten, of de gevolgen dient te voorkomen. Het overtreden van de zorgplicht geldt echter niet als strafbaar feit, waardoor de juridische basis van dit artikel om stappen te ondernemen gering is (Uit: Handboek Sfeerverwarming, VROM, 2000).

Wet inzake de luchtverontreiniging
Artikel 13 1 en 2 stelt dat de overheid regels kan stellen ten aanzien van verbrandingstoestellen en de brandstoffen daarvoor.
Artikel 43 stelt, dat de Commissaris der Koningin bevoegd is om het gebruik van een verontreinigend toestel of een verontreinigende handeling te verbieden.

"Onze commissaris in de provincie waar een inrichting geheel of in hoofdzaak is gelegen, een toestel zich bevindt of een verontreinigende handeling wordt verricht, kan, indien naar zijn oordeel door die inrichting, door een deel van die inrichting, door dat toestel of door die verontreinigende handeling de lucht zodanig is of dreigt te worden verontreinigd dat aanmerkelijk gevaar voor de gezondheid, onduldbare hinder of ernstige schade te duchten is, en het treffen van een andere voorziening niet kan worden afgewacht, de betrokkene bevelen de inrichting of het desbetreffende deel van de inrichting te sluiten, het toestel buiten werking te stellen, onderscheidenlijk de handeling te staken."

Besluit Luchtkwaliteit
In het Besluit Luchtkwaliteit zijn grenswaarden voor een aantal luchtverontreinigingscomponenten gesteld. Informatie over huidige en toekomstige grenswaarden lucht zijn ook te vinden op www.rivm.nl/milieukwaliteit/lucht/stoffen. Uit de in Hoofdstuk 4 aangehaalde jurisprudentie blijkt, dat deze grenswaarden van belang zijn bij de vraag of er van ontoelaatbare hinder dan wel gevaren voor de gezondheid sprake is.

Bijlage 2 Vragenlijst gemeenten, versie 1

1. Hoe vaak hebben bewoners van uw gemeente zich in 2004 gemeld met klachten over open haarden, houtkachels en stoken buiten (barbecues, vuuurkorven, e.d.)?
2. Zijn het aantal klachten gedurende de afgelopen jaren toegenomen / afgenomen?

Bronnen van overlast

3. Percentueel gezien: Wat is het aandeel van de verschillende overlastbronnen (open haarden / houtkachels / stoken buiten)?
4. Welk aspect van het stoken veroorzaakt de overlast ?

Aard van de klachten

5. Wat is de aard van de klachten en wat is hun aandeel?
6. Zijn er qua klachten van overlast trends in de tijd waar te nemen (zijn bepaalde klachten in de loop van de jaren toegenomen / afgenomen)?

->
->

Bijlage 3 Vragenlijst gemeenten, versie 2

Algemeen

1. Beschikt uw gemeente over een klachtenlijn voor bewoners die hinder of overlast (door lawaai, stank, rook, afval, etc.) ondervinden?

->
->

klachten over open haarden, houtkachels en stoken buiten (barbecues, vuuurkorven, e.d.)?

4. Zijn het aantal klachten gedurende de afgelopen jaren toegenomen / afgenomen?

Bronnen van overlast

5. Percentueel gezien: Wat is het aandeel van de verschillende overlastbronnen (open haarden / houtkachels / stoken buiten)?
6. Welk aspect van het stoken veroorzaakt de overlast ?

Open haarden:	%
Houtkachels:	%
Stoken buiten:	%

8. Zijn er qua klachten van overlast trends in de tijd waar te nemen (zijn bepaalde klachten in de loop van de jaren toegenomen / afgenomen)?

Advies / actie

9. Wat voor advies geeft u / actie onderneemt u als gemeente als reactie op stookklachten?
10. Hoe vaak worden klachten opgelost en op welke manier?

->
->
->

Bijlage 4 Vragenlijst GGD'en

1. Hoe vaak hebben bewoners zich in 2004 gemeld met gezondheidsklachten als gevolg van open haarden, houtkachels en stoken buiten (barbecues, vuuurkorfen, e.d.)?
2. Zijn het aantal gezondheidsklachten gedurende de afgelopen jaren toegenomen / afgenomen?

Bronnen van overlast

3. Wat is het aandeel van de verschillende overlastbronnen (open haarden / houtkachels / stoken buiten)?

Open haarden: Houtkachels: Stoken buiten:

Aard van de klachten

5. Wat is de aard van de gezondheidsklachten als gevolg van stoken en wat is hun aandeel?

->
->
->
->

Bijlage 5: Vaststellen overlast

Als de rook omhoog gaat en snel verwaait, is er doorgaans geen sprake van overlast. Overlast ontstaat als door een of andere oorzaak, bijvoorbeeld het weer, de rook 'blijft hangen', of als de rookpluim neerslaat nabij de ventilatie-opening van het huis, waar overlast gemeld wordt. Of dit verschijnsel optreedt hangt af van een aantal factoren:

- De stijgsnelheid van de rook (deze kan zichtbaar gemaakt worden met videobeelden). Bij lage snelheid slaat de rook makkelijker neer.
- Temperatuur van de rookgassen: hoe hoger de temperatuur, hoe hoger de stijgkracht. Als de capaciteit van de kachel te hoog is voor de ruimte, wordt hij niet op vol vermogen gestookt en is de temperatuur van de rookgassen aan de lage kant. Bij een gesmoord gestookte kachel is de temperatuur ongeveer 50°C.
- Weersomstandigheden: bij windstilte, bij mist, 's winters, 's nachts of in de vroege ochtend kan de rook blijven 'hangen'. Bij bewolkt weer en matige tot sterke wind kan bij voldoende windsnelheid de pluim neerslaan en overlast veroorzaken.
- Windrichting en aanwezigheid van obstakels, die als windvang fungeren.

Mensen, die overlast ondervinden doen er goed aan een 'rookdagboek' bij te houden en daarin gedurende een bepaalde periode te noteren op welke uren en onder welke weersomstandigheden de overlast afwezig, gering matig of sterk is. Ook is het goed om op dagen van extreme overlast video's of foto's te maken. Roetaanslag op de eigen woning (foto's) levert extra gegevens. Het vaststellen of er sprake is van overschrijding van de grenswaarden luchtkwaliteit kan het beste door een gekwalificeerd technisch bureau gebeuren. Zij moeten gegevens hebben, of redelijke aannamen kunnen doen over de aard van de kachel en de gebruikte brandstof.

Aan de aan de burgemeester, wethouders en raadsleden

Van : Stichting houtrookvrij
Betreft : Problemen gerelateerd aan het stoken van hout door particulieren
Datum : 22 juni 2015

Geachte burgemeester, wethouders en raadsleden,

Hierbij willen wij uw aandacht vragen voor een probleem dat gestaag in betekenis toeneemt: de overlast door houtstook.

De Stichting Houtrookvrij ijvert voor het terugdringen van overlast door uitstoot van gevaarlijke stoffen als gevolg van het gebruik van houtkachels, allesbranders, open haarden, vuurkorven, barbecues en aanverwante installaties binnenshuis en in de open lucht. Wij menen dat burgers recht hebben op schone en gezonde lucht in en rond de eigen woning.

Veel Nederlanders hebben last van houtrook. De Stichting Houtrookvrij heeft al uit 218 gemeenten schrijnende verhalen en klachten ontvangen m.b.t. de hinder en overlast veroorzaakt door houtstoken. Waarschijnlijk geldt dit probleem voor alle gemeenten in Nederland. Ook het Longfonds en de GGD's ontvangen veel klachten. Dat is niet verwonderlijk, omdat er inmiddels meer dan 1 miljoen houtgestookte installaties in Nederland staan. Op buurtniveau zorgt dit voor een piekbelasting, waar geen adequate regelgeving voor bestaat, en die niet wordt gemeten, in tegenstelling tot de uitstoot van bv. verkeer, industrie of energiecentrales. Daar komt bij dat houtkachels zg. puntbronnen zijn.
Al 12 procent van de bevolking geeft aan overlast te ondervinden van houtrook, onder hen mensen met longaandoeningen, kinderen en ouderen, maar ook gezonde burgers.

De meeste gemeenten zijn zich er niet van bewust dat houtrook is uitgegroeid tot zo'n belangrijke bron van luchtvervuiling in ons land. Houtkachels en open haarden dragen al meer bij aan de totale fijnstofemissies in Nederland dan het verkeer! U kunt dit o.a. terugvinden op de overheidswebsite www.emissieregistratie.nl.

Men denkt vaak dat verbranding van hout onschuldig is, omdat hout een natuurproduct is. Het tegendeel is waar. Uit de verbranding van organisch materiaal zoals hout komen schadelijke stoffen vrij. Op lokaal niveau draagt houtrook bij aan gezondheidsklachten door fijnstof (PM10 en met name PM2,5). Ook komen er roet en giftige stoffen in de lucht, waarvan een aantal kankerverwekkend zijn (PAK's). Houtrook is daarmee naast een milieuprobleem ook een gezondheidsprobleem.

Het inademen van houtrook is schadelijk. De samenstelling van houtrook lijkt sterk op die van tabaksrook, en er is inmiddels voldoende bewijsmateriaal om houtrook in verband te brengen met luchtwegaandoeningen, kanker, en vroegtijdige sterfte door hart- en vaatziekten. Mensen met een longziekte zoals astma of COPD, maar ook baby's, kleuters en ouderen, zijn nog eens éxtra gevoelig voor houtrook. Wie in de buurt woont van een vervuilingsbron zoals een houtkachel, kan zich daartegen niet beschermen. Het is namelijk onmogelijk om de eigen woning zodanig af te sluiten dat de rook niet binnendringt. Bovendien is het juist nodig om continu te ventileren om de luchtkwaliteit binnenshuis gezond te houden. Hierdoor worden burgers belemmerd in hun dagelijkse leven.

Veel gemeentes vinden dat conflicten rond houtkachels in de privaatrechtelijke sfeer moeten worden opgelost. Dat is meestal een heilloze weg, vooral wanneer men last heeft van meerdere stokers.
Stokers menen het recht te hebben om te stoken. Vaak denken zij ook nog 'duurzaam' bezig te zijn en zijn zij niet op de hoogte van de schadelijke emissies, die niet alleen voor hun buren, maar ook voor henzelf gevaarlijk zijn. Niet-stokers willen met open ramen kunnen slapen, hun huis kunnen ventileren en hun was buiten kunnen drogen. Zij menen recht te hebben op gezonde lucht en op bescherming door de overheid.

Hoe kan de gemeente de gezondheid van haar burgers helpen beschermen?

Door een actief voorlichtings- en ontmoedigingsbeleid te voeren m.b.t. het stoken op hout in houtkachels, open haarden, terrashaarden, etc., en alternatieven te bevorderen, zoals haarden op gas of bio-ethanol.
Door tips te geven om, wanneer men niet van stoken af wil zien, zo 'verstandig mogelijk' te stoken en het vuur bv. niet te smoren.
Door een stookverbod in te stellen bij windstil weer, temperatuurinversie, mist en smog.
Door het handhaven van de wettelijke eisen die gesteld worden aan 'goed stoken'.
Door het ontkrachten van de heersende mening, dat houtstoken milieuvriendelijk is.

Organisaties zoals het Longfonds en Milieu Centraal waarschuwen openlijk tegen het verbranden van hout. GGD's dringen vanuit de medische milieukunde aan op het terugdringen van houtrookoverlast.
De WHO benadrukt in een recent verschenen rapport dat daar waar mensen over schone brandstoffen of technieken voor koken en stoken kunnen beschikken onnodige sfeer- en bijverwarming met hout vermeden moet worden. CV's op hout die de hele dag branden zijn helemaal een zorgelijke ontwikkeling.
De WHO vindt voorts dat de misvatting dat hout stoken duurzaam en milieuvriendelijk is met kracht bestreden moet worden. Bevordering van de kennis over dit onderwerp is dus van levensbelang.

Gezondheidsschade door luchtvervuiling moet zoveel mogelijk worden voorkomen. De gemeentes kunnen hieraan een belangrijke bijdrage leveren. De Stichting Houtrookvrij hoopt er dan ook op dat u uw verantwoordelijkheid neemt en uw inwoners beschermt tegen de schadelijke gevolgen van houtrook.

Hoogachtend,

Namens het bestuur,

Vincent van der Heiden

Stichting Houtrookvrij
www.houtrookvrij.nl
info@houtrookvrij.nl

Raadsgriffie

Van: Leo Verhoef <lwverhoef@hetnet.nl>
Verzonden: maandag 22 juni 2015 16:52
Aan: Raadsgriffie
Onderwerp: Jaarrekening 2014 Zwolle misleidend

Geachte heer/mevrouw Griffier,

Omdat op de gemeentelijke website niet de namen, laat staan de (email)adressen, van de raadsleden zijn opgenomen, verzoek ik u vriendelijk of u onderstaand bericht aan ieder van de raadsleden zou willen doorsturen. Hiervoor alvast mijn dank.

Vriendelijke groet,
Leo Verhoef

Aan de gemeenteraad(sleden) van Zwolle

De jaarrekening 2014 van gemeente Zwolle is misleidend. Wat als saldo van opbrengsten en kosten wordt gepresenteerd, is niet het werkelijke saldo.
Er was in 2014 niet een voordelig saldo van 3,0 miljoen euro, wat het gemeentebestuur u in de jaarrekening voorhoudt, maar een nadelig saldo van 4,9 miljoen euro.
Ook de weergave van de financiële positie klopt niet.
Ook de jaarrekeningen 2013 en eerder waren misleidend. Inmiddels zijn de verschillen vanaf 2007 opgelopen naar 39 miljoen euro.

U vindt heel veel meer over *"Boekhoudfraude bij gemeenten en provincies schering en inslag*" op www.leoverhoef.nl
U vindt de bevindingen over de jaarrekeningen van gemeente Zwolle op de website in de lijst "Uw gemeente en provincie" in de linker (rode) kolom.
Mijn brief van vandaag en de berekening van het werkelijke saldo alsook mijn eerdere correspondentie met u over de misleidende jaarrekeningen van Zwolle vindt u op www.leoverhoef.nl "Dossier: Zwolle" in de rechter (blauwe) kolom.

Wat heb je aan misleidende jaarrekeningen?
Met misleidende jaarrekeningen kunt u uw belangrijkste taak niet uitoefenen!
Neemt u genoegen met misleidende jaarrekeningen?
Een misleidende jaarrekening mag u uiteraard niet goedkeuren!

Zal de begroting 2015 niet even misleidend zijn?

Vriendelijke groet,
drs. L.W.Verhoef
registeraccountant
Kersengaard 13
3962JR Wijk bij Duurstede
tel.: 0343-572055/06-20815670

Conceptplan rond Veemarkt 23 " Hotel Wijnberg " in Zwolle

Bestemmingsdoel ;

Het Zwolse Joods Museum en een Bed en Breakfast Hotel

De familie Wijnberg was een orthodox – joods gezin in Zwolle met een hotel aan de Veemarkt. Het gezin Wijnberg had vier kinderen, drie zonen en een dochter. Dochter Selma is de enige Nederlandse overlevende van Sobibor, een vernietigingskamp in Polen. Zij heeft de grote ontsnapping uit het kamp meegemaakt, haar vriend en later man Chaim Engel was nauw betrokken bij deze ontsnapping.
Uiteindelijk zijn Chaim en Selma via Nederland en Israël in de Verenigde Staten terecht gekomen. Hotel Wijnberg vertelt het verhaal van een joodse familie, een bijzonder maar ook verdrietig verhaal. Juist dit verhaal, en dit hotel, kan symbool staan voor de geschiedenis van de joodse bevolking in Zwolle.

Het Zwolse Joods Museum
Hotel Wijnberg kan als museum het verhaal vertellen van de joodse bevolking in Zwolle, en van Selma Wijnberg in het bijzonder.
In samenwerking met joodse organisaties, de joodse gemeente, de gemeente Zwolle, het Stedelijk Museum en het Historisch Centrum Overijssel kan alles wat tot nu toe verzameld is, en is opgeschreven, overgebracht worden naar Hotel Wijnberg. Een plek waar het Zwolse Joods Museum op zijn plaats zal zijn.
Het hotel kan als basis en vertrekpunt fungeren voor de wandelroutes en fietsroutes in de stad en regio, langs plaatsen waar de joodse geschiedenis en het joodse leven nog zichtbaar is. Voor het renoveren van het pand zullen fondsen in Nederland en Europa aangeschreven worden.

Bed en Breakfast Hotel Wijnberg
Het Hotel heeft naast een museumfunctie, ook een ontmoetingsfunctie met een horecavergunning. Een aantal kamers kunnen als Bed en Breakfast verhuurd worden. Een klein terras kan naast het hotel aangelegd worden, met aan de straatkant de plaquette van de gemeente Zwolle voor Selma Engel-Wijnberg. Ontmoeting is de basis, en het begin, van delen.

Wat betreft de voorbereiding, en de uitvoering, van de plannen rond het Hotel Wijnberg is een divers samengesteld team op zijn plaats, waarbij de joodse organisaties het voortouw krijgen om het team te leiden. Het gaat immers om hen en de geschiedenis van joodse inwoners in Zwolle.

Hotel WIJNBERG, Zwolle O.R.T.
ENIG ADRES VOOR JOODSCHE REIZIGERS
TER PLAATSE. — PRIMA KEUKEN. —
STROOMEND WATER OP ALLE KAMERS. —
RUIME CONVERSATIEZAAL, UITPAKKAMER AANWEZIG
VEEMARKT 23 - TELEF. 4101

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25

www.fryslan.nl
provincie@fryslan.nl
www.twitter.com/provfryslan

provinsje fryslân

Aan de leden van Provinciale staten van de provincie Fryslân

Leeuwarden, 24 juni 2015
Verzonden, 30 JUNI 2015

Ons kenmerk : 01227774
Afdeling : Complexe Infra Projecten
Behandeld door : W.J.J .Boogholt / (06) 51 44 03 61 of w.j.j.boogholt@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : De sluis Kornwerderzand en actuele stand van zaken TEN-T subsidie-aanvraag

Geachte Statenleden,

Om de Afsluitdijk aan de toekomstige eisen voor de waterveiligheid te laten voldoen, is het Rijk bezig met het uitwerken van de plannen voor de dijkversterking. Deze plannen dienen uiterlijk 2021 te zijn gerealiseerd. Onderdeel van deze planuitwerking is de versterking van de dijk bij Kornwerderzand. De inzet van de planuitwerking voor het Rijk is om aan de Waddenzijde ten noorden van de bruggen een nieuwe stormvloedkering te realiseren. Deze gaat de primaire waterkerende functie overnemen welke de voorhavendijken en het sluishoofd in de huidige situatie hebben.

Binnen het kader van de planuitwerking heeft de minister de regio in het BO-MIRT van 2013 de mogelijkheid geboden om de passage voor het scheepvaartverkeer te verruimen en een plan uit te werken om bij Kornwerderzand een brede sluis te realiseren. In deze maritiem-economische variant worden tegelijk de huidige draaibruggen vervangen omdat deze ook te smal zijn. Het resultaat van deze 'regiovariant' is dat de Afsluitdijk aan de waterveiligheidseisen voldoet én tegelijk passeerbaar is voor bredere en dieper stekende schepen. Hierdoor ontstaat een robuuste verbinding tussen IJsselmeer en Noordzee, waar vooral de scheepsbouwsector van profiteert, maar die ook ruim voldoet aan alle te stellen eisen, de doorstroming vergroot, de lokale infrastructuur verbetert en tegelijk alle toekomstige onderhoudsproblemen van het Rijk oplost.

Voor de oplossing is een systeemontwerp opgesteld waarvan de kosten zijn geraamd op 138 miljoen (incl. Btw). Met de minister is afgesproken dat de brede regio, bestaand uit de provincies Fryslân, Drenthe, Overijssel en Flevoland en de gemeenten Zwolle, Kampen, Meppel, Urk (Lely-

stad), Friese Meren, Súdwest-Fryslân en Harlingen, de financiering van de regiovariant organiseert. Provincie Fryslân is trekker en heeft het project functioneel ondergebracht bij De Nieuwe Afsluitdijk (DNA).

De Maritieme sector, onderdeel van de Topsector Water, en in deze regio bestaand uit een cluster van een tiental scheepswerven met ca. tweehonderd toeleveranciers, zal als gevolg van de nieuwe sluis in het meest voorzichtige scenario jaarlijks tenminste € 65 miljoen extra aan de Nederlandse economie gaan toevoegen. Hiervan vloeit elk jaar direct € 10 miljoen in de vorm van winst- en loonbelastingen terug in de Rijkskas. Tegelijk worden er structureel 200-300 extra arbeidsplaatsen in de regio gecreëerd. De meer optimistische scenario's komen zelfs uit op een veelvoud.

De regiovariant geeft een economische impuls aan Nederland. Rondom het IJsselmeer is een relatief onbekend, maar sterk innovatief scheepsbouwcluster actief. Zij bouwen gespecialiseerde schepen voor o.a. de offshore en short sea shipping en vooral luxe megajachten. Deze werven zijn gezamenlijk goed voor ruim 1000 directe arbeidsplaatsen in de regio. Rondom iedere werf zit een groep van 50 toeleveranciers en onderaannemers die 40-70% van de orders voor hun rekening nemen en goed zijn voor nog eens 3000 arbeidsplaatsen. Deze bedrijven leveren daarnaast ook aan de gewone maakindustrie in de regio. De Maritieme Academie Holland sluit binnen dit gebied aan met onderwijs aan ruim 1100 leerlingen op VMBO, -MBO en- HBO niveau.

In het najaar van 2014 heeft de minister van Infrastructuur en Milieu mede op initiatief van de regio, besloten om in het project Afsluitdijk ter plaatse van Kornwerderzand te kiezen voor een toekomstvaste oplossing voor de beoogde stormvloedkering. Er wordt één grote stormvloedkering van circa 42 meter breed gebouwd, die zowel in de huidige situatie met de draaibruggen, als in de toekomstige met een nieuwe brug, kan functioneren. Het voordeel van deze keuze is dat de uitvoering van de regiovariant voor de sluis Kornwerderzand in de tijd kan worden losgekoppeld van het project Afsluitdijk. De regio wordt daarmee tijd geboden.

Met de minister zijn vorig jaar ook afspraken gemaakt omtrent het opstellen van een kostenvergelijking tussen de autonome ontwikkeling en de maritiem-economische variant. Deze vergelijking maakt het voor de regio mogelijk om te bepalen welke financiële opgave zij heeft in het kader van de realisatie van de vergrote sluis.

<u>De technische opgave</u>
Als uitgangspunt is in het systeemontwerp gekozen voor het bouwen van een volledig nieuw sluizencomplex van 25 meter breed naast het huidige complex. De oude sluizen worden buiten gebruik gesteld en krijgen een nieuwe monumentale bestemming. Daarnaast wordt er 20 kilometer vaargeul in het IJsselmeer verdiept. In de nog uit te voeren milieueffectrapportage wordt ook naar de mogelijkheid gekeken om op de plek van de huidige sluizen een nieuw complex te bouwen.

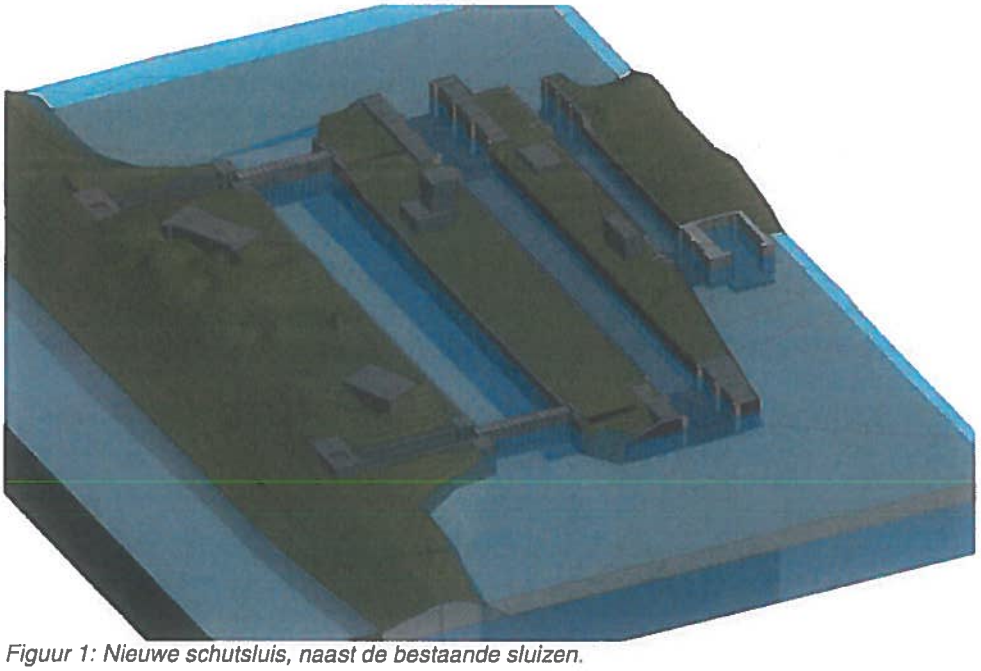

Figuur 1: Nieuwe schutsluis, naast de bestaande sluizen.

In het systeemontwerp moeten de bestaande draaibruggen in de A-7 worden vervangen door basculebruggen. Daardoor ontstaat ruimte voor een parallelweg aan de zuidzijde. In het ontwerp worden er extra monumentale bunkers ontsloten en wordt de toegang tot het Kazemattenmuseum en de toekomstige vismigratierivier verbeterd.

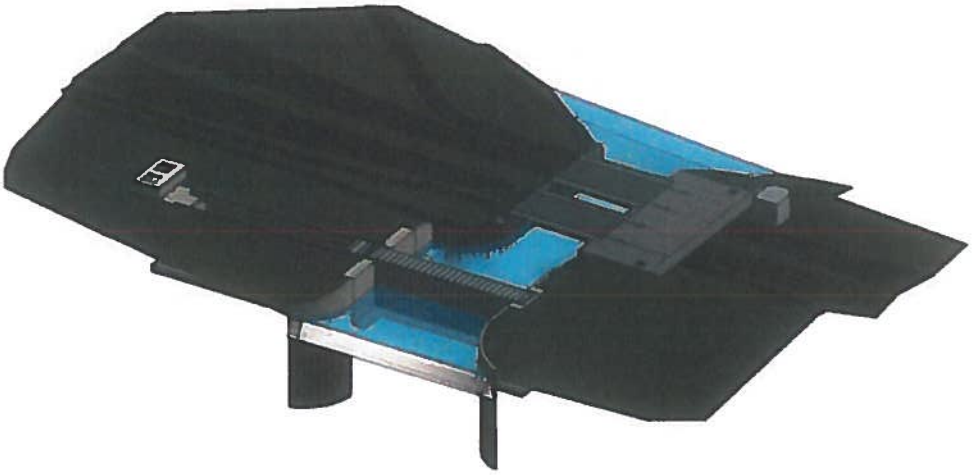

Figuur 2: Nieuwe basculebruggen gebouwd naast de stormvloedkering van 42 meter breed.

De financiële opgave

In maart 2014 hebben wij voor de planstudiefase van het project een Europese subsidie (TEN-T) aangevraagd. Deze aanvraag is zeer positief beoordeeld en eind 2014 gehonoreerd met een maximale subsidiebijdrage van € 1 miljoen. Daarmee kan ruwweg 50% van de kosten uit de voorbereidingsfase worden gedekt.

De kosten van het systeemontwerp zijn geraamd op € 138 miljoen. Hiervoor is de volgende dekking voorzien:

- Uit de opgestelde kostenvergelijking is gebleken dat Rijkswaterstaat €23,5 miljoen voor zijn rekening zal nemen. Dit zijn kosten die tot 2028 (de planhorizon van het MIRT) door de Staat vermeden kunnen worden.
- De maritieme sector (scheepswerven en verladers) heeft een intentieverklaring afgegeven waarin een marktbijdrage van € 20 miljoen in de vorm van tolgelden wordt toegezegd.
- Provinciale Staten van Fryslân hebben in het kader van het uitvoeringsprogramma De Nieuwe Afsluitdijk een bedrag van € 10 miljoen uit de REP-middelen beschikbaar gesteld voor de sluis. In het nieuwe collegeprogramma wordt daar nog maximaal € 5 miljoen aan toegevoegd.
- Aan de provincies Overijssel en Flevoland, inclusief de gemeenten in die provincies, is een gezamenlijk bijdrage gevraagd van in totaal € 6 miljoen. Hierover is nog geen toezegging gedaan.
- Met de Friese gemeenten wordt nog onderhandeld over hun bijdrage.
- Fryslân denkt nog voor ca. € 15 miljoen aan optimalisaties bij de uitvoering te kunnen doorvoeren. (taakstelling)
- Er is in januari 2015 bij de EU een TEN-T subsidie van € 56 miljoen voor de uitvoering aangevraagd. Op 29 juni 2015 is door middel van een persbericht uit Brussel duidelijk geworden aan welke projecten subsidie wordt toegekend. Vooralsnog staat ons project hier niet bij. Mogelijk moeten wij hieruit de conclusie trekken dat wij waarschijnlijk vooralsnog geen subsidie ontvangen voor de sluis bij Kornwerderzand. Details hierover worden na 10 juli 2015 bekend. Zodra duidelijk is wat de beweegredenen zijn voor het besluit zullen we tezamen met onze regiopartners gaan beslissen wat we gaan doen. Wij zullen u hierover dan ook informeren.

Vervolgstappen

Inmiddels heeft Rijkswaterstaat de ontwerpdocumenten en de kostenraming van de maritiem economische variant getoetst. Met Rijkswaterstaat is overeenstemming bereikt dat de regio de m.e.r. en de daarmee samenhangende planologische procedure mag gaan uitvoeren.

Niet tegenstaande het negatieve besluit over de TEN-T-subsidie zijn wij wel voornemens deze zomer te starten met de m.e.r. procedure in combinatie met een planologische procedure. Voor als nog gaan wij er vanuit dat wij voor de tender in 2016 een nieuwe TEN-T subsidie aanvraag gaan indienen.

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

J.A. Jorritsma, voorzitter

loco

A.J. van den Berg, secretaris

post_1-7-2015

IJsselland

raadsgriffie

142066

DOCUMENT REGI

- 1 JUL 2015

B -post

Aan de raden van de gemeenten die deelnemen in GGD IJsselland
t.a.v. de griffier

datum	donderdag 25 juni 2015
kenmerk	G15.001968
doorkiesnummer	038-4281402
onderwerp	procedure aanpassing gemeenschappelijke regeling

Geachte gemeenteraad,

Met deze brief informeren wij u over de procedure die wij voorstaan ten aanzien van de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling GGD IJsselland.

Vanwege de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) per 1 januari 2015 dient de gemeenschappelijke regeling GGD IJsselland te worden aangepast. De minister van BZK heeft in een brief (5 december 2014, kenmerk 2014-0000628504) aangegeven dat de wijzigingen voor 1 januari 2016 moeten zijn doorgevoerd.
Bestuurlijke besluitvorming over aanpassing van de gemeenschappelijke regeling GGD IJsselland heeft een doorlooptijd van ongeveer zes maanden. Naast besluitvorming in het DB en AB van GGD IJsselland is hiervoor ook toestemming van de gemeenteraden nodig.

Eén van de onderdelen van de Bestuursagenda GGD IJsselland 2015-2017 betreft de wens om de Governance te moderniseren. Hiervoor is een werkgroep samengesteld, bestaande uit enkele gemeentelijke adviseurs en GGD-medewerkers. De juridische vormgeving van de governance, waar de gemeenschappelijke regeling toe behoort, is onderdeel van de opdracht aan de werkgroep.

Wij zijn van mening dat het om redenen van efficiency de voorkeur verdient om de wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling GGD IJsselland op grond van de aanpassing van de Wgr en op grond van de wensen ten aanzien van de modernisering van de Governance in één bestuurlijk besluitvormingstraject mee te nemen. Dit betekent dat dit traject niet voor 31 december 2015 kan zijn afgerond.
Op zich is dit geen probleem. GGD IJsselland houdt zich aan de bepalingen van de Wgr (deze gaat boven de tekst van de gemeenschappelijke regeling zelf). Dit geldt bijvoorbeeld voor de veranderingen ten aanzien van de planning- en controlcyclus die zijn doorgevoerd in de wet.
De drie punten van wijziging waarop volgens de minister de bestaande gemeenschappelijke regelingen voor 1 januari 2016 moeten zijn doorgevoerd zijn in de gemeenschappelijke regeling GGD IJsselland niet aan de orde.

Tijdelijke hoofdlocatie GGD.
GGD IJsselland verbouwt. Daarom zijn wij van 1 april 2015 tot 1 april 2016 gehuisvest in het gebouw Spoorstate, Hanzelaan 351 – 361 in Zwolle. Alle overige contactgegevens blijven onveranderd. Vanaf 1 april 2016 zijn we weer te vinden aan de Zeven Alleetjes 1 in Zwolle.

Adresgegevens

Postbus 1453, 8001 BL Zwolle
Zeven Alleetjes 1, 8011 CV Zwolle
Tijdelijk van 1-4-2015 tot 1-4-2016

Gebouw Spoorstate
Hanzelaan 351-361, 8017 JM Zwolle

Contactgegevens

T (038)428 14 28

F (038)428 15 09

E info@ggdijsselland.nl

I www.ggdijsselland.nl

GGD IJsselland werkt volgens de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

IJsselland

Wanneer de werkgroep Governance advies hierover advies heeft uitgebracht zullen wij de procedure tot aanpassing van de gemeenschappelijke regeling GGD IJsselland in gang zetten. Naar verwachting zal dit in het najaar van 2015 gebeuren.

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur,

drs. E.W. Anker, voorzitter

drs. Nicolette A.M. Rigter, secretaris

post_6-7-2015

raadsgriffie

142776

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

B -post

Gemeente Zwolle (OV)
T.a.v. de Gemeenteraad
Postbus 10007
8000 GA ZWOLLE

DOCUMENT REGISTRATIE
- 6 JUL 2015

Directoraat-generaal Bestuur en Koninkrijksrelaties
Bestuur, Democratie en Financiën

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Kenmerk
2015-0000353666

Uw kenmerk

Datum 2 juli 2015
Betreft Handreiking Treasury 2015

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij informeer ik u over de geactualiseerde Handreiking Treasury 2015. De Handreiking Treasury is opgesteld als hulpmiddel voor decentrale overheden bij het (verder) verbeteren van de treasury. De Handreiking is geschreven voor financieel medewerkers, maar ook politieke ambtsdragers kunnen met de Handreiking meer inzicht krijgen in de treasury. In hoofdstuk 1 is een leeswijzer per doelgroep opgenomen.
De Handreiking heeft een adviserende of beschouwende rol en legt dus geen extra verplichtingen bovenop de bestaande wettelijke kaders.

De afgelopen vier jaren zijn er belangrijke ontwikkelingen geweest die van invloed zijn op de treasury van decentrale overheden. Deze ontwikkelingen zijn aanleiding geweest om de Handreiking te actualiseren en uit te breiden ten opzichte van de vorige Handreiking Treasury, gepubliceerd in 2011.

De wereldwijde financiële crisis heeft ertoe geleid dat er op Europees niveau maatregelen genomen zijn, om ervoor te zorgen dat de overheidsuitgaven nu en op langere termijn houdbaar blijven. Deze maatregelen zijn vertaald naar Nederlandse wetgeving, zoals de Wet houdbare overheidsfinanciën en de invoering van het verplicht schatkistbankieren, geregeld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Daarnaast is er een Rijksbreed beleidskader ontwikkeld met betrekking tot het gebruik van derivaten door publieke instellingen. Dit beleidskader is uitgewerkt in regelgeving voor decentrale overheden (Wet fido en de Regeling uitzettingen derivaten decentrale overheden).

U vindt de Handreiking Treasury 2015 op www.rijksoverheid.nl.
Graag wil ik u vragen om deze brief ook onder de aandacht te brengen van uw financieel medewerkers.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Namens deze,

T. Livius

Directeur Bestuur, Democratie en Financiën

Aan de colleges van B & W,
de desbetreffende raadscommissies
en de gemeenteraden in Dalfsen,
Hattem , Raalte, Zwartewaterland en Zwolle

Zwolle, 6 juli 2015
Onderwerp: reactie en advies m.b.t. mensen met een sw indicatie.

Geacht college en raadsleden,

Wij waarderen het zeer dat wij op 17 juni zeer uitvoerig zijn geïnformeerd door wethouder Gerrit Knol (namens het algemeen bestuur van de GR), Marijke de Boer – Boekhorst (beleidsadviseur gemeente Zwolle) en Annet Westerdijk (medewerker WEZO) over de stand van zaken m.b.t. de liquidatie van de GR en een aantal vragen die wij als Wsw cliëntenraad hadden met betrekking tot:

- het aantal mensen met een sw indicatie die bij de gemeente gedetacheerd of werkzaam zijn.
- wat er gedaan wordt voor de mensen die nu op de wachtlijst staan.

Als Wsw cliëntenraad vinden wij het lage aantal mensen met een sw indicatie die werkzaam zijn bij de gemeenten nogal teleurstellend. Wij zijn van mening dat gemeenten hier een voorbeeldrol hebben naar andere instellingen en bedrijven en dat de 5% regeling die verplicht wordt gesteld aan instellingen/bedrijven tenminste door de gemeente zelf gehaald dient te worden.
Wij adviseren dan ook dringend om deze rol als gemeente te nemen en meer banen voor mensen met een sw indicatie binnen de gemeenten te realiseren. Om dit te bereiken kan er bijvoorbeeld. gebruik worden gemaakt van het "functie creatiemodel".

De Wsw cliëntenraad heeft met verbazing kennis genomen dat na screening mensen met een sw indicatie die op de wachtlijst staan, die nog niet klaar zijn voor een garantiebaan, worden door gestuurd naar o.a. sociale wijkteams. Als Wsw cliëntenraad vragen wij u om een actief beleid te voeren voor mensen van de wachtlijst, waarbij zij voorrang hebben op garantiebanen (wettelijk geregeld). Er dient maximaal geïnvesteerd te worden in de mensen op de wachtlijst door het realiseren van geschikte scholing, opleidingen en training voor het ontwikkelen en behoud van vaardigheden.
Vanuit de Wsw cliëntenraad vinden wij dat iedereen van de wachtlijst een activeringstraject aangeboden moet worden bij bijvoorbeeld de WEZO, bedrijven en andere werk(ervaring) projecten zoals de Werkelaar, het Schuurtje, restaurant de Handschoen e.d. Dat zou ook kunnen middels het aanbieden van stageplekken.
Het doorsturen van mensen van de wachtlijst naar een sociaal wijk team vinden wij niet de geëigende route en afbreuk doen aan de rechten op een garantiebaan die mensen met een sw indicatie op de wachtlijst hebben.

Tevens willen wij u als Wsw cliëntenraad vragen om oog te blijven houden voor kwetsbare burgers en het doel van de Participatiewet. Zodat mensen met een sw indicatie die graag willen werken niet onnodig lang thuis blijven zitten, of van het kastje naar de muur worden gestuurd, maar werkelijk mee kunnen gaan doen en niet gaan uitvallen en in de hulpverlening terecht komen.

De Wsw cliëntenraad hoopt dat de door de Wsw cliëntenraad aangedragen adviezen mee genomen worden en vertaald worden in beleid.

Met vriendelijke groet,
Namens de Wsw cliëntenraad,

E. Gritter
Voorzitter WSW cliëntenraad

Wsw cliëntenraad, Postbus 1064 8001 BB Zwolle, email i.vstekelenborg@travers.nl

Nederlandse Vereniging voor Raadsleden – Raadslid.nu
Postbus 30435 www.raadslid.nu
2500 GK Den Haag KvK: 27278979
tel. 070 – 37 38 195 Rabobank Regio den Haag:
info@raadslid.nu NL94 RABO 0304 6322 95

Aan het college van Burgemeester & Wethouders
en aan de Gemeenteraad (ter kennisname)

(Verzending via de griffier met verzoek tot doorgeleiding aan uw college)

Den Haag, 14 juli 2015

Geacht college,
(i.a.a. gemeenteraad)

Betreft: rol en positie van de gemeenteraad.

Alle gemeenten zijn volop in beweging en verandering. De invoering van de drie decentralisaties in het sociale domein, de netwerksamenleving, overheidsparticipatie en de regionalisering creëren vele uitdagingen voor ons allemaal, van inwoners, ambtenaren, burgemeesters, wethouders tot raadsleden. Wij als Nederlandse Vereniging voor Raadsleden willen graag bij u speciale aandacht vragen voor de rol en positie van uw gemeenteraad.

Raadslid.Nu is de enige en onafhankelijke behartiger van de zelfstandige, onafhankelijke en sterke rol van de gemeenteraad en raadsleden. Voor dat collectieve belang zet Raadslid.Nu zich in het overleg met het ministerie en binnen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in. Raadslid.Nu stelt zich ten doel dat de gemeenteraad goed is uitgerust, zodat de raad zijn taak optimaal kan vervullen en recht kan doen aan haar kaderstellende, volksvertegenwoordigende en controlerende rol, maar vooral ook kan waarmaken dat de gemeenteraad het hoogste bestuursorgaan binnen de gemeente is. De raad heeft als hoogste bestuursorgaan de verantwoordelijkheid om zijn rol in de gewijzigde context goed invulling te geven, zowel in het gemeentehuis als in zijn verhouding tot een samenleving die geacht wordt steeds meer zelf te doen. Raadslid.Nu vraagt daarom ook aandacht voor het aanzien van de lokale politiek in het algemeen en van de raad en raadsleden in het bijzonder, waarbij van essentieel belang is dat de raad op het uitgebreide terrein van ondersteuning (griffie, rekenkamer, opleiding, communicatie, belangenbehartiging) goed is toegerust[1]. Daar is niet alleen de raad, maar tevens de gehele lokale politiek mee gebaat.

[1] Zie ook het rapport van Raadslid.Nu: Aanzien of Afzien, bericht op de website van Raadslid.Nu inclusief verwijzing naar het rapport: http://www.raadslid.nu/content/aanzien-gemeenteraad-omhoog-door-korter-vergaderen-betere-ondersteuning-en-betere-communicat

Nederlandse Vereniging voor Raadsleden – Raadslid.nu
Postbus 30435 www.raadslid.nu
2500 GK Den Haag KvK: 27278979
tel. 070 – 37 38 195 Rabobank Regio den Haag:
info@raadslid.nu NL94 RABO 0304 6322 95

Raadslid.Nu doet daarom primair een beroep op uw college om de ondersteuning van de raad budgettair optimaal en toegesneden op de veranderende ontwikkelingen en wensen uit te rusten. Raadslid.Nu vraagt u daarom het in elk geval budgettair mogelijk te maken dat de raad respectievelijk raadsleden lid van een belangenvereniging van raadsleden kunnen worden. Raadslid.Nu vraagt u daarom ook bij het opstellen van uw begroting extra middelen te reserveren voor in ieder geval het opleidings- en ondersteuningsbudget van de raad, zoals extra inzet griffie, integriteitstrainingen, debattrainingen, trainingen voor de verhouding tussen raad en inwoners.

Wij herinneren u er hierbij aan dat de minister in zijn circulaire van 2 juli 2014, gebaseerd op het besluit tot wijziging van het rechtspositiebesluit, afgekondigd 20 juni 2014 in het Staatsblad[2], nadrukkelijk heeft aangegeven dat een aantal specifieke onderwerpen ten behoeve van de raad ten laste van de bestuurskosten moeten worden gebracht. Raadslid.Nu verzoekt u daarom ook in uw begrotingsvoorstellen in de meest ruime zin aan de uitvoering van deze circulaire ten behoeve van uw raad invulling te geven.

Wij sturen deze brief in afschrift ter kennisname aan de gemeenteraad, omdat de raad uiteindelijk de begroting vaststelt. Echter dat laat onverlet dat uw college de eerste voorzet kan doen voor de uitvoering van ons verzoek.

Met vriendelijke groet,

Raadslid.Nu
Voorzitter Mark den Boer

[2] Zie: http://www.raadslid.nu/sites/www.raadslid.nu/files/documenten/besluit_harmonisering_stb-2014-2301.pdf

Van: B. Hoek <meldpunthogetonen@gmail.com>
Verzonden: maandag 20 juli 2015 10:31
Aan: undisclosed-recipients:
Onderwerp: Waarschuwing voor kattenverjagers: marteling voor mens en dier
Bijlagen: 003_UNV1QU_20130322_ADN02_00_orig.pdf

Geachte heer/mevrouw,

Wilt u dit bericht doorzenden aan de raadsleden? De landelijke politiek wil geen verbod op deze apparaten. Arie Slob van de Christen Unie geeft aan: Je kunt niet elk apparaat gaan verbieden dat schadelijk is. Hoewel mr. Visser (bekend van televisie) zegt dat geluidshinder niet is toegestaan: Hierop geeft Arie Slob aan dat meester Visser niet de baas is in Nederland. Het CDA is van mening dat dit lokaal opgelost moet worden. En als je de lokale poltiek hierop aanspreekt zeggen zij "de landelijke politiek" dient dit op te lossen.
Geluidshinder bij dieren: Hier is niets voor in de wet geregeld ongereguleerd zegt een arts. De heer Koffeman (PvdD) geeft aan dat deze toestellen schadelijk zijn.

Voorbeeld van geluidshinder: Buurman heeft een hekel aan een hond. Hij richt de kattenverjager op buurmanstuin. Gevolg: De hond gaat janken.
De buurman neemt dat geluid op en wil dat aan de politie geven. Over ultrasoon geluid is niets geregeld in de wetgeving. Een ander gezin is verhuisd van wege de pieptoon. Gemeentes zeggen ten onrechte dat er geen klachten bekend zijn. Dit terwijl bij de poltie hierover regelmatig klachten komen. Een melding op het meldpunt: Hij heeft tinnitus gekregen van zo'n luidspreker met pieptoon. De gevolgen zijn niet te overzien.

17 juli 2015, Goeree-Overflakkee - Begin mei kwam bij Stichting Konijnen Belangen (SKB) een verontrustend bericht binnen van een
konijneneigenaar: zijn konijn rende wild en in blinde paniek door zijn hok en brak op een gegeven moment zelfs uit, doordat de zijkant van zijn hok los kwam. Drie dagen later werd het getraumatiseerde konijn een paar huizen verderop teruggevonden. Oorzaak: een anti-kattenpieper bij de buren in de tuin. Vanaf het moment dat de pieper uit stond kwam het konijn weer tot rust.

Handig apparaat of marteltuig?

Anti-kattenpieper, Kattenverjager en Tuinwachter zijn verschillende namen voor dezelfde hightech apparaatjes die alom te verkrijgen zijn.
Met ultrasone pieptonen houdt zo'n apparaatje 'ongewenste katten, honden, konijnen, steenmarters of vossen met gemak uit uw tuin', zo meldt een van de producenten op zijn website. Het geluid zou voor mensen niet hoorbaar zijn, maar dit laatste is omstreden. Op het meldpunt voor hoge tonen komen ook klachten binnen van mensen die last hebben van oorsuizingen, oorpijn en hoofdpijn als gevolg van de hoge pieptonen van de kattenverjager van de buren.
Blootstelling aan ultrasoon geluid wordt bij gevangenen als marteltuig gebruikt, zo stelt Amnesty International op haar website. Mensen kunnen dus wel degelijk ernstig lijden onder ultrasoon geluid.
Continue blootstelling aan het hoge geluid van een kattenverjager is een kwelling en dient dus uiterst serieus genomen te worden.

Mishandeling

De kattenverjagers hebben een bereik van 12 tot 20 meter. De gevolgen van ultrasone pieptonen voor huisdieren die er niet voor weg kunnen lopen, kunnen groot zijn. Met name konijnen die opgesloten zitten in een hok, of vrij lopen in een omheinde tuin, kunnen grote schade ondervinden. Konijnen hebben een bijzonder goed gehoor. Doordat ze hun oorschelpen onafhankelijk van elkaar kunnen bewegen en draaien zijn ze in staat de zachtste geluiden uit verschillende richtingen tegelijk te horen. Door de trechtervorm van de oren worden geluidsgolven

goed opgevangen. Het gehoor van konijnen reikt makkelijk tot 49 kHz. De 'verjagers' zenden een geluid uit met een gemiddelde frequentie van 17 tot 32 kHz, ruim binnen het gehoorbereik van konijnen. Als konijnen continu aan dit hoge geluid worden blootgesteld staat dit gelijk aan dierenmishandeling. Mishandeling en marteling van dieren is bij wet voorboden en dat zou pleiten voor een verbod op dergelijke apparaten.

Onderzoek gehoorschade bij konijnen
SKB waarschuwt voor kattenverjagers en raadt af om deze in de tuin te plaatsen. Er is nog niet eerder officieel melding gemaakt van konijnen die onder het geluid van een kattenverjager lijden en het is belangrijk om dit verder te onderzoeken. SKB roept daarom iedereen op om het bij de stichting te melden als het vermoeden bestaat dat een konijn last heeft van een kattenverjager in de buurt. Een konijn dat zich dag en nacht angstig of gestrest gedraagt, kan heel goed gekweld worden door ultrasoon geluid.
SKB roept verder dierenartsen op om zo mogelijk te onderzoeken of het zichtbaar is dat het gehoor van een konijn is beschadigd door een kattenverjager.

Stichting KonijnenBelangen

Bron: http://igo.nl/nieuws/algemeen/artikel/14842/Waarschuwing-voor-kattenverjagers-marteling-voor-mens-en-dier

Zie ook www.20min.ch/schweiz/ostschweiz/story/25478438

Met vriendelijke groet,

Hoek
www.mosquito.pieptonen.nl (Meldpunt Mosquito) www.kattenverjager.pieptonen.nl

Vrede van Utrecht nagespeeld

Gratis openingsfeest voor 14.000 bezoekers

UTRECHT • Het openingsspektakel van de Vrede van Utrecht op het dak van de A2 is gratis bij te wonen. Maar bij 14.000 bezoekers sluit het evenement met Junkie XL, het Metropole Orkest en 200 militairen de poorten.

MAAIKE KOOISTRA

De viering van 300 jaar Vrede van Utrecht - een jaar vol festiviteiten - gaat op zaterdagavond 13 april van start met *De Slag om Vrede*: een muziek- en theaterspektakel op het tunneldak van de A2 bij Leidsche Rijn.

Wie het terrein betreedt, komt die zaterdagavond binnen in een nagebouwd legerkamp en is vervolgens getuige van de vijftien maanden onderhandelen die leidden tot de Vrede van Utrecht. Het spektakel eindigt, net als op 11 april 1713, met vuurwerk en een dansfeest, dat daarna in de binnenstad 24 uur doorgaat als de *Culturele Zondag Utrecht Danst*.

Kaartjes zijn niet nodig voor het openingsfeest en de toegang is gratis. De organisaties verwacht 10.000 tot 15.000 bezoekers.

„Er kunnen 14.000 mensen op het terrein," zegt Mara Hoogveld van de Vrede van Utrecht. „Als dat aantal is bereikt, laten we geen publiek meer toe en communiceren we dat via sociale media en onze website, bij de opstapplaatsen van de pendelbussen en via tekstkarren," zegt ze. „Bovendien informeren onze medewerkers het toestromende publiek ruim voor ze bij het evenemententerrein zijn aangekomen."

Mara Hoogveld

'We informeren publiek via sociale media en tekstkarren'

Vanaf station Utrecht Centraal rijden die avond vanaf 18.30 uur pendelbussen naar het dak van de A2, waar het festijn om 21.00 uur begint. Een beperkt aantal plaatsen is er voorts in legertrucks die vanaf de Korte Minrebroederstraat in het centrum naar de feestlocatie rijden.

De auto bewaakt parkeren kan bij Vredenburg Leidsche Rijn, de Rode Doos. Maar wie verzekerd wil zijn van een plek, doet er goed aan voor 5 euro al een parkeerkaartje te kopen op de website van Vrede van Utrecht. Ter plekke zijn ze bovendien 1 euro duurder.

In totaal doen 120 muzikanten, 200 militairen van de Koninklijke Landmacht, 20 acteurs, 10 dansers, 45 kinderkoorleden en 150 vrijwilligers mee aan *De Slag om Vrede*. Het Metropole Orkest verzorgt de speciaal door Junkie XL gecomponeerde muziek.

BEATRIX

Koningin Beatrix, kroonprins Willem-Alexander en prinses Máxima wonen op 11 april het openingsconcert van 300 jaar Vrede van Utrecht in de Domkerk bij.

Het is het laatste publieke optreden van de vorstin voor haar troonsafstand op 30 april.

Sieraden van 82-jarige omgewisseld

UTRECHT • Bij een 82-jarige vrouw uit Utrecht zijn woensdagochtend een armband en ketting omgewisseld. Op de Alexander de Grotelaan (Kanaleneiland) werd de vrouw aangesproken door vier personen in een auto. Het viertal - een man en drie vrouwen - vroeg haar de weg. De Utrechtse leunde naar voren om de vragen goed te kunnen verstaan. De auto reed na het gesprek weg richting de Rooseveltlaan. Later bleken haar armband en ketting te zijn omgewisseld voor een andere armband en ketting. De chauffeur is een blanke, forse man tussen de 30 en 35 jaar. De vrouw achter de bestuurder was tussen de 50 en 55 jaar, met een getinte huidskleur en een mond vol gouden tanden. Hoe de sieraden ongemerkt omgewisseld konden worden, is nog onduidelijk. Een politiewoordvoerder: „Dit komt wel vaak voor. Je wordt afgeleid door de daders."

Tristan en Fleur worden gek van het gepiep bij de lift in winkelcentrum Vleuterweide . FOTO MARNIX SCHMIDT

Oorpijn van mosquito's in winkelcentrum

MATHIJS STEINBERGER

VLEUTEN • Mosquito's die met hoge pieptonen hangjongeren moeten verjagen, zorgen zelf ook voor overlast. In de liften van winkelcentrum Vleuterweide stoppen vooral jonge kinderen de vingers regelmatig in de oren om zich af te sluiten voor het geluid.

„Ik voel het altijd in mijn keel en hoofd," vertelt basisschoolleerling Fleur, de dochter van Jacqueline Barendsen. „Soms voel ik de pijn nog in mijn hals als ik allang weg ben."

Sinds zo'n vier maanden hangen twee mosquito's in het lift- en trappenhuis bij de parkeergarage en supermarkt Lidl. De piepkasten hebben als doel om hangjongeren uit de liften en hallen te verdrijven. Ouderen horen de hoge pieptonen minder of niet.

Maar de hoge tonen veroorzaken ook pijnlijke kinderhoofdjes. Een Lidl-medewerker die in de parkeergarage winkelkarretjes verzamelt, ziet regelmatig kinderen hun oren afdekken. Er zijn verhalen bekend van kinderen die hun ouders vragen de bewuste liften te mijden.

Sommige volwassenen krijgen er hoofdpijn van. Een deel van de bezoekers is niet op de hoogte van de kastjes en wijt de irritante piep aan de liftinstallatie.

Het Woerdense bedrijf Rhine Consulting Group leverde de piepkasten in opdracht van de winkelcentrumbeheerder.

PAAR MINUTEN

Directeur Donald van der Laan vermoedt dat de apparatuur niet goed staat afgesteld. „Het geluid zou pas na een paar minuten hinderlijk moeten zijn. De mosquito kan zachter worden gezet, zodat hij minder hinder geeft. Het is de bedoeling dat het geluid op bepaalde tijden een bepaalde groep bereikt. Klanten moeten er geen last van hebben."

Van der Laan zegt dat vandaag of maandag in opdracht van de winkelcentrumbeheerder een monteur het geluid komt opnemen. Doordat de mosquito's in hallen hangen, kan het geluid worden weerkaatst.

Juny Concincion van de naastgelegen fietsenwinkel Banierhuis vertelt dat jongeren vervelend in de liften hingen en vernielingen aanrichtten. Sinds de mosquito's er hangen, hebben de jongeren zich verplaatst naar de parkeergarage. „Dus of het echt een oplossing is, weet ik niet," zegt hij.

Utrecht maakte in 2007 voor het eerst kennis met mosquito's. Woningcorporatie Mitros hing ze in Kanaleneiland op om vernielzuchtige jongeren uit portieken te jagen.

De SP is fel tegenstander van de kastjes, omdat het geluid irritant is voor alle jongeren. Dus ook voor hen die geen kwaad doen. Toenmalig minister van Binnenlandse Zaken Guusje ter Horst vond gebruik ervan in strijd met de grondrechten.

De pieptonen zijn niet gevaarlijk, benadrukt leverancier Van de Laan. „Het blijft ver af van de risicogrens."

DE MEERN/DEN HAAG

Kamervragen over lek BASF

De Tweede Kamerleden Jaco Geurts en Hanke Bruins Slot (CDA) hebben vragen gesteld aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu Mansveld over de uitstoot afgelopen zondag van ammonia bij BASF in De Meern.

Zij willen precies weten wat er geconstateerd is, welke sancties opgelegd zijn, welke stoffen gelekt zijn en of daarbij op enig moment gezondheids- of veiligheidsrisico's geweest zijn voor omwonenden. In april debatteert de Kamer met Mansveld over de leefomgeving.

BASF werkt intussen aan een oplossing en hoopt over twee weken de productie te hervatten.

V&D
PRIJZEN CIRCUS
EXTRA KOOPZONDAG
24 MAART VAN 12.00 TOT 17.00 UUR
VD.nl
click & collect
V&D Zeist, 1e Hogeweg 19

Ducklip

U&IK
MAARTEN VENDERBOSCH

Een goeie kop biedt niet de perfecte schoonheid. Een goeie kop is karakter. Uitdrukking. Ik durf zelfs te zeggen: een goeie kop is lelijk. Wat is vervolgens een *Utrechtse* kop? Over die vraag las ik met veel belangstelling in deze krant. Naar aanleiding van het verschijnen, vandaag, van een boekje met zeventien ultieme, karakteristieke Utrechtse koppen. Geloof het of niet, maar van mij is ook gezegd dat ik 'écht zo'n Utrechtse kop' heb. Terwijl ik allerminst in de Willemstraat ben verwekt. Maar véél Utrecht, blijkbaar gaat je kop daar vroeg of laat toch naar staan. 'Een op pret beluste fonkeling in de ogen', lees ik als kenmerk. En ook: 'Kom mij niet te na.'
Het toeval wil dat ik al dagen rondloop met een dikke, gezwollen bovenlip. Hij hangt iets omlaag, alsof ik een beroerte heb gehad. Wat Utrechters je nároepen..! Een lelijke botox-*ducklip*, dat is zo'n beetje wat ik ben. Maar goed, bij mij gaat het gelukkig over.

Van: B. Hoek <meldpunthogetonen@gmail.com>
Verzonden: woensdag 29 juli 2015 12:05
Aan: undisclosed-recipients:
Onderwerp: Kamervragen België kattenverjager met ultrasoon geluid hoge pieptonen
Bijlagen: geluidsoverlastpieptoon 001.jpg; geluidsoverlastpieptoon2 001.jpg; geluidsoverlastpieptoon3 001.jpg; wobverzoekpolitie2 001 - kopie.jpg; wobverzoekpolitie2 001.jpg; wobverzoekpolitie3 001 - kopie.jpg; wobverzoekpolitie3 001.jpg; wobverzoekpolitie4 001.jpg; wobverzoekpolitie5 001.jpg; wobverzoekpolitie6 001.jpg; wobverzoekpolitiepieptoon1 001.jpg

Geachte griffier,

Wilt u dit bericht doorzenden aan de raadsleden en college van B&W?
Dit is ter aanvulling op het vorige e-mail bericht. Vandaag kreeg het meldpunt een e-mail vanuit België. Daar heeft ons meldpunt hoge tonen ook vragen gesteld. België adviseert om zorgvuldig om te gaan met klachten over de kattenverjager met ultrasoon geluid. Graag willen wij dat de APV's hierop aangepast worden. Geluidsmetingen aan de gevel van de woning zijn NIET toereikend. Ook zouden we graag willen dat de politie hierover geïnformeerd wordt dat er pieptonen zijn die niet voor iedereen hoorbaar zijn, betreffende hoogfrequent- en ultrasoon geluid. Evenals laagfrequent geluid.

Hierbij de e-mail vanuit België:

De Minister van Sociale Zaken en Gezondheid

Antwoord op de parlementaire vraag nr. K179 van 24/03/2015 van de heer Geerts

Antwoord op de parlementaire vraag nr. K179 van 24/03/2015 van de heer Geerts

Het Geachte Lid vindt hieronder het antwoord op zijn vragen.

Ja, er worden inderdaad ultrasone dierenverdrijvers verkocht in België. Ze zijn vrij verkrijgbaar op de consumentenmarkt, bijvoorbeeld in doe-het-zelfzaken of op het internet. Ze kunnen zowel door burgers, restauranthouders als landbouwers worden gebruikt.

Er bestaat geen inventaris van alle toestellen die zijn verkocht en in gebruik zijn, dit is ook niet mogelijk omdat het om vrij verkrijgbare consumentenproducten gaat.
Mijn administratie heeft vorig jaar wel verkoopscijfers opgevraagd bij een marktonderzoeksbureau. Daaruit blijkt dat er in België ongeveer
9000 ultrasone dierenverdrijvers werden verkocht in de periode januari
2013 tot en met juli 2014 (via doe-het-zelfzaken en supermarkten).
Online verkoop is niet in dit cijfer inbegrepen, dus kunnen we veronderstellen dat het totale verkoopscijfer hoger is dan het cijfer van het marktonderzoeksbureau.

Het is niet de gehoorschade die zorgen baart bij dit soort toestellen, maar de hinder die ze kunnen veroorzaken. Blootstelling aan voldoende “luid” hoogfrequent of ultrasoon geluid kan immers klachten veroorzaken zoals hoofdpijn, oorsuizen, duizeligheid en misselijkheid, die kunnen optreden na enkele minuten. Mijn administratie heeft de geluidsdruk van enkele ultrasone dierenverdrijvers laten meten (door Vinçotte, 2011). Deze studie toont aan dat sommige van deze toestellen de aanbevolen grenswaarde hiervoor (nl. 70 dB) overschrijden op een afstand

tot 4 meter. Hinder is dus mogelijk, maar uit de resultaten verwachten we geen risico op gehoorschade. Geen enkele van de gemeten toestellen bereikt echter zulke grote geluidsdrukken als gemeten in de Japanse studie die u vermeldt, zelfs niet op een afstand van één meter.

Om meer te weten te komen over de mogelijke hinder, heeft mijn administratie een studie met vrijwilligers laten uitvoeren (door KU Leuven, 2014). Daaruit kunnen we besluiten dat het signaal dat het gebruikte toestel uitzendt, hoorbaarder is dan verwacht, zelfs bij frequenties boven de gekende hoorbaarheidsgrens van 20 kHz, en niet enkel bij jongeren maar ook bij mensen van middelbare leeftijd.

Het is dus belangrijk dat klachten over de hinder veroorzaakt door ultrasone dierenverdrijvers met de nodige aandacht worden behandeld.
Mijn administratie zal deze resultaten meedelen aan de gemeentebesturen. Zo kunnen zij hiermee rekening houden in geval van klachten bij burenhinder, en indien nodig de installatie en het gebruik ervan reglementeren.

Réponse à la question parlementaire n° K179 du 24/03/2015 de monsieur Geerts

L'Honorable Membre trouvera ci-après la réponse à ses questions.

Oui, des répulsifs à ultrasons contre les animaux sont effectivement vendus en Belgique. Ils sont en vente libre sur le marché des consommateurs, par exemple dans les magasins de bricolage ou sur Internet. Ils peuvent être utilisés tant par les citoyens, les restaurateurs que par les agriculteurs.

Il n'existe pas d'inventaire des appareils vendus ni des appareils en cours d'utilisation et c'est impossible à réaliser, étant donné qu'il s'agit de biens de consommation en vente libre. Cependant, mon administration a demandé l'an passé les chiffres des ventes auprès d'un bureau d'étude de marchés. Il ressort de ces chiffres qu'en Belgique, environ 9000 répulsifs à ultrasons pour animaux ont été vendus durant la période de janvier 2013 à juillet 2014 (dans des magasins de bricolage et des supermarchés). Ce chiffre ne comprend pas les ventes en ligne, donc on peut supposer que le chiffre de vente total est plus élevé que le chiffre obtenu par le bureau d'étude de marchés.

En ce qui concerne ce type d'appareils, ce ne sont pas les lésions auditives qui s'avèrent inquiétantes mais la gêne que ces appareils peuvent entraîner. En effet, une exposition à un bruit suffisamment « fort » à haute fréquence ou à ultrason est susceptible de provoquer des troubles tels que des maux de tête, des bourdonnements d'oreille, des vertiges et des nausées, qui peuvent apparaître après quelques minutes. Mon administration a fait mesurer la pression sonore de quelques répulsifs à ultrasons pour animaux (par Vinçotte, 2011).
Cette étude montre que certains de ces appareils dépassent la limite recommandée en la matière (à savoir 70 dB) jusqu'à une distance de 4 mètres. Il est donc possible d'éprouver une gêne mais d'après les résultats de l'étude, il n'y aurait pas de risque de lésion auditive.
Cependant, aucun des appareils mesurés n'atteint des pressions sonores élevées, telles que celles mesurées dans l'étude japonaise que vous mentionnez, pas même à une distance d'un mètre.

Pour en savoir plus sur la gêne éventuellement provoquée par ces appareils, mon administration a fait réaliser une étude avec des volontaires (par la KU Leuven, 2014). On peut en conclure que le signal émis par l'appareil est plus audible que prévu, même pour les fréquences supérieures à la limite d'audibilité connue de 20 kHz, et pas uniquement chez les jeunes mais également chez les personnes d'âge moyen.

Par conséquent, il est important de traiter les plaintes relatives à une gêne provoquée par des répulsifs à ultrasons pour animaux avec toute l'attention requise. Mon administration communiquera ces résultats aux administrations communales. Ces derniers pourront ainsi en tenir compte en cas de plaintes relatives à des nuisances de voisinage et, si nécessaire, en réguler l'installation et l'utilisation.

De Minister, La Ministre,

Maggie DE BLOCK

Heb je hinder van de kattenverjager? Meld het aan het meldpunt telefoon 06 49 13 77 77. Indien je ook medische klachten krijgt meld het aan http://www.ggd.nl en aan info@nsg.nl .

De Stichting Geluidshinder geeft aan dat er niets mis is met de kattenverjager. Ons meldpunt is het hiermee niet eens. Is de gemeente lid van de NSG? En zo ja, waarom betaald de gemeente gelden aan de NSG? Bent u als raadslid bereid hierover vragen te stellen?

Met vriendelijke groet,

Hoek

www.mosquito.pieptonen.nl
www.kattenverjager.pieptonen.nl
www.pieptonen.nl

Drs. M. van Ewijk-Dol, Hoofd Staf

POLITIE

Postadres Postbus 107
9400 AC Assen
Internetadres www.politie.nl

Korpsonderdeel Politie Noord-Nederland, Staf
Afdeling Bestuursondersteuning
Team Juridische Zaken
Behandeld door mr. drs. A.E.L. Weistra
Direct nummer 088-1671091 /1092/ 1093 / 1100

Aangetekende post

Onderwerp Besluit na Wob-verzoeken
Datum 11 maart 2014
Ons kenmerk N14.008590 (N14.009509)
Uw kenmerk n.v.t.
Blad 1 van 3
Bijlage(n) 1 (één overzicht van 6 pagina's A-4)

VERZONDEN 12 MAART 2014

Geachte heer Boonstra,

- Naar aanleiding van uw Wob-verzoek d.d. 23 februari 2014 (ontvangen per post op 25 februari 2014), waarin u kort samengevat vraagt om informatie uit de politiesystemen, bericht ik u als volgt.

1. Inleiding

Ik beschouw uw verzoek als ingediend op grond van de Wet openbaar bestuur (hierna: Wob). Bij brief d.d. 28 februari 2014 werd de goede ontvangst van uw Wob-verzoek d.d. 23 februari 2014 bevestigd, zodat met toepassing van artikel 6, lid 1, van de Wob uiterlijk op 25 maart 2014 op uw Wob-verzoek dient te worden beslist.

2. Uw verzoek

Uw Wob-verzoek volgt op uw eerder verzoek gericht op een kattenverjager (mosquito), maar nu met als zoekcriteria : 'geluidshinder overig', 'gepiep', 'pieptoon','pieptonen', 'fluittoon', 'fluittonen' en 'hoogfrequent geluid' gerelateerd aan geluidsoverlast door een apparaat.

3. Toepasselijke regelgeving

Ingevolge artikel 1, aanhef en onder a, Wob wordt onder document verstaan een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat.

Ingevolge artikel 3, eerste lid, Wob, kan een ieder een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.

Ingevolge artikel 10, tweede lid, Wob, blijft het verstrekken van informatie ingevolge deze wet achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
(...);
c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
(...).

Politie Noord-Nederland, Staf
Afdeling bestuursondersteuning
Team Juridische Zaken

POLITIE

4. Beoordelingskader

Uw Wob-verzoek dient te worden beantwoord aan de hand van de Wob. Het uitgangspunt van de Wob is dat er, in het belang van een goede en democratische bestuursvoering, voor degene die om informatie verzoekt een recht op openbaarmaking van de informatie bestaat. Het bestuursorgaan kan de openbaarmaking van de gevraagde informatie achterwege laten wanneer zich één (of meer) van de in artikel 10 en 11 van de Wob genoemde uitzonderingsgronden of beperkingen voordoen.

Na het raadplegen van de bedrijfsprocessensystemen Basis Voorziening Handhaving van de Nationale Politie –zoals die vanaf 1 januari 2013 ingevolge de Politiewet 2012 van kracht is– met als zoekcriteria : 'geluidshinder overig', 'gepiep', 'pieptoon','pieptonen', 'fluittoon', 'fluittonen' en 'hoogfrequent geluid' gerelateerd aan geluidsoverlast door een apparaat (bijvoorbeeld geluidsoverlast door piepende banden van een auto zijn buiten beschouwing gelaten) werden in totaal tien registraties uit het gehele land in diverse mutaties gevonden in de periode van 1 januari 2013 tot 3 maart 2013. Deze zaken hebben niet tot strafdossiers geleid en de desbetreffende mutatienummers (**vet** onderstreept) met het trefwoord (geel gemarkeerd) treft u aan in de bijlage (6 pagina's A-4).

Namen, (e-mail)adressen, telefoonnummers en faxnummers van privépersonen, politieambtenaren en overige overheidsfunctionarissen zijn in alle verstrekte documenten met het kenmerk X geanonimiseerd op grond van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Voor zover het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren kan slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van de persoonlijke levenssfeer. In beginsel kan ten aanzien van zodanig functioneren geen beroep worden gedaan op artikel 10 lid 2 sub e Wob, maar dit ligt anders indien het om openbaar maken van namen van ambtenaren gaat. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten (zie ABRvS 18 juli 2007, LJN BA9807), tenzij sprake is van een functionaris die zichzelf reeds uit hoofde van de functie in de openbaarheid presenteert, zoals bijvoorbeeld een burgemeester of een persrechter. Daarbij zullen deze gegevens worden geweigerd met een beroep op artikel 10, tweede lid, sub e Wob, aangezien aan het belang van bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken personen mijn inziens een zwaarder gewicht dient te worden toegekend dan aan het algemeen belang van openbaarmaking van deze gegevens.

Overige documenten zijn niet of niet meer aanwezig bij de politie.

Indien u inhoudelijke vragen heeft dan hoeft u niet direct bezwaar in te dienen, maar kunt u deze –bij wijze van uitzondering voor deze zaak– stellen aan de opsteller van dit besluit de heer A.E.L. Weistra, die telefonisch bereikbaar is via het secretariaat van het Team Juridische Zaken, 088-1671091 /1092/ 1093 / 1100.

5. Besluit op grond van de Wet openbaarheid van bestuur

Gelet vorenstaand besluit ik om aan u de gewenste informatie te verstrekken voor zover aanwezig in de bijlage met geanonimiseerde gegevens.

Politie Noord-Nederland, Staf
Afdeling bestuursondersteuning
Team Juridische Zaken

6. Rechtsmiddelenclausule

Indien u het niet eens bent met deze beschikking dan kunt u binnen zes weken na ontvangst een gemotiveerd bezwaarschrift richten aan de korpschef, t.a.v. team Juridische Zaken Noord-Nederland, postbus 107, 9400 AC te Assen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat tenminste de naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaarschrift rust. Daarnaast moet zo mogelijk een afschrift van deze beslissing worden bijgevoegd. Na deze zes weken kunt u geen bezwaar meer indienen tegen deze beschikking.

Ik vertrouw u met het vorenstaande volledig en duidelijk te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De korpschef van politie, namens deze
de politiechef Noord-Nederland,
voor deze,

drs. M. van Ewijk-Dol
Hoofd van de Staf Politie Noord-Nederland

Aanvulling X
Op 29-11-2013 werd ik gebeld door dochter X uit X.
Zij vertelde dat haar vader wel contact met de buren had gehad maar dat dit niet soepel verloopt, ivm rechtzaken aangaande de bouw in de buurt. Meldster wilde graag het advies van de wijkagent ivm de sensoren op de erfscheiding. Haar vader heeft volgens haar ontzettende hoofdpijn sinds deze geplaatst zijn.
Volgens meldster is haar vader druk bezig om een andere woning te krijgen maar dit kan nog wel enkele maanden duren.
Mutatie doorgestuurd naar X met verzoek om contact op te nemen met meldster.

Aanvulling X ; 09-12-2013.
Kwam de heer X, Zuiderdwarsvaart X te Drachten, op het bureau om (wederom) melding te maken van geluidssensoren van Zuiderdwarsvaart X te Drachten. Overleg met deze buren helpt niet.
Melder kan niet slapen van het gepiep en gaat 's nachts met de auto weg om uit het gepiep te zijn.
Hij zegt er tevens ondragelijke hoofdpijn van te krijgen.
Ook overdag 'vlucht' melder uit huis om van het gepiep af te zijn.
Hij heeft al enkele maanden last van e.e.a. en heeft al vele onderzoeken mbt zijn hoofdpijn in het ziekenhuis gehad.
Sinds kort is hij er achter dat het van het gepiep komt, volgens hem. Als hij elders is of een nacht elders logeert, heeft hij nergens last van. Hij zegt soms hele nachten niet te kunnen slapen en vraagt of de politie z.s.m. de zaak kan oppakken c.q. onderzoeken.
Verzoek aan X om contact op te nemen met melder: X
(geen idee of er al onderzoek is gepleegd n.a.v. de vermeende hennepplantage.)

Maatschappelijke klasse : Nazorg
Referentie : X
Datum/tijdstip kennisname : woensdag 11 december 2013 te 15:30 uur
Pleegdatum/tijd : Tussen woensdag 11 december 2013 te 15:30 uur en donderdag 12 december 2013 te 16:30 uur
Plaats voorval : Zuiderdwarsvaart X, Drachten, binnen de gemeente Smallingerland
Soort locatie : Woning
Verbalisant : X
Toelichting bij actie
Vanmiddag op huisbezoek geweest bij dhr. X.
Hij vertelde mij dat hij al enige tijd last had van een hoog geluid in zijn woning. In eerste instantie ging hij er vanuit dat dit door een medische oorzaak veroorzaakt werd. X heeft verschillende onderzoeken ondergaan, echter hij bleek verder gezond.
Op een gegeven moment las X een artikel in de krant over katten sensoren, welke geluidsoverlast veroorzaken. Zeer vermoedelijk is dhr. X gevoelig voor deze frequentie en heeft hij hier dus last van. Kortgeleden hadden de buren ineens van dergelijke sensoren bij hun oprit geplaatst. Voor dhr. X viel nu alles op zijn plaats.
Dhr. X is vervolgens naar de buurman gegaan en gevraagd om de sensoren uit te zetten danwel te verwijderen. Buurman heeft uiteindelijk de voorste weggehaald, maar de achterste sensoren staan nog regelmatig aan. Dhr. X wordt er knettergek van en wil graag dat een en ander stopt. Dhr. X is meerdere malen weer bij buurman geweest, echter deze onderneemt nu geen acties meer. Hij krijgt de indruk dat de buurman hem plaagt/pest. In het verleden hebben zij ook "ruzie" gehad ivm erfrecht. Dit is via de rechter afgehandeld.
Nu een en ander niet stopte moest de wijkagent er maar voor zorgen.
Ivm met andere meldingen in de richting van de buurman heb ik even gewacht. Dit uitgelegd aan de dhr. X. Hij snapte het wel, echter hij wou nu wel dat ik gelijk de overlast liet stoppen. Hem vertelt dat dit niet zo een twee drie geregeld kon worden en forceren door de politie vaak averechts werkte. Dhr. X voorgesteld om buurtbemiddeling in te zetten. Dhr. X leek dit uiteindelijk ook wel een goed idee toe. Bij dhr. X buurtbemiddeling gebeld en dhr. X heeft met X van Buurtbemiddeling afspraken gemaakt. Volgende week zou men opnieuw met elkaar contact hebben.

04: POLITIE FRYSLAN
Registratienummer : PL02SM-2014008488-1
Mutatie rapport
(vertrouwelijk)
Opmaak datum/tijdstip : woensdag 22 januari 2014 te 13:44 uur
Hoofdincident
Registratienummer : 2014008488
Titel : H Geluid Ovrl Kat Verjagr
Maatschappelijke klasse : Geluidshinder overig
Datum/tijdstip kennisname : woensdag 22 januari 2014 te 09:54 uur
Pleegdatum/tijd : Op woensdag 22 januari 2014 te 09:54 uur
Plaats voorval : Sieger van der Laanstr X, Heerenveen
Soort locatie : Woning
Verbalisanten : X, X en X
Toelichting bij incident
Melding geluidsoverlast kattenverjager Sieger van der Laanstraat X.
Ivm weer een melding van de kattenverjager op nr.X eerst terplaatse gegaan bij de melder op nr.X. Hier verhaal aangehoord en geluid geconstateerd. Geen groot overlast maar rekening houdend met vorige afspraken dat het niet hoorbaar mag zijn voor omwonende besloten het apparaat in beslag te nemen. Aan de deur geweest bij nummer X maar werd niet open gedaan.
Vraag aan de Late dienst om langs dit adres te gaan en het apparaat in beslag te nemen.
overlast van de kattenverjager van de buren. zou afgesproken zijn dat deze de volgende keer inbeslaggenomen zou worden als deze weer opgehangen zou worden. betreft de buren van nr. x
aol van 11-09-13: geluid van de katteverjager mag niet hoorbaar zijn voor de omwonenden. bij volgende melding katteverjager in beslag nemen en pv voor overlast. bewoners zijn gewaarschuwd.
plaats melder: heerenveen
Naam melder : X
INCIDENT: 25074
MELDER: SIEGER VAN DER LAANSTR X
MELDER: X

Aanvulling X
Op 29-11-2013 werd ik gebeld door dochter X uit X.
Zij vertelde dat haar vader wel contact met de buren had gehad maar dat dit niet soepel verloopt, ivm rechtzaken aangaande de bouw in de buurt. Meldster wilde graag het advies van de wijkagent ivm de sensoren op de erfscheiding. Haar vader heeft volgens haar ontzettende hoofdpijn sinds deze geplaatst zijn.
Volgens meldster is haar vader druk bezig om een andere woning te krijgen maar dit kan nog wel enkele maanden duren.
Mutatie doorgestuurd naar X met verzoek om contact op te nemen met meldster.

Aanvulling X ; 09-12-2013.
Kwam de heer X, Zuiderdwarsvaart X te Drachten, op het bureau om (wederom) melding te maken van geluidssensoren van Zuiderdwarsvaart X te Drachten. Overleg met deze buren helpt niet.
Melder kan niet slapen van het gepiep en gaat 's nachts met de auto weg om uit het gepiep te zijn.
Hij zegt er tevens ondragelijke hoofdpijn van te krijgen.
Ook overdag 'vlucht' melder uit huis om van het gepiep af te zijn.
Hij heeft al enkele maanden last van e.e.a. en heeft al vele onderzoeken mbt zijn hoofdpijn in het ziekenhuis gehad.
Sinds kort is hij er achter dat het van het gepiep komt, volgens hem. Als hij elders is of een nacht elders logeert, heeft hij nergens last van. Hij zegt soms hele nachten niet te kunnen slapen en vraagt of de politie z.s.m. de zaak kan oppakken c.q. onderzoeken.
Verzoek aan X om contact op te nemen met melder: X
(geen idee of er al onderzoek is gepleegd n.a.v. de vermeende hennepplantage.)

Maatschappelijke klasse : Nazorg
Referentie : X
Datum/tijdstip kennisname : woensdag 11 december 2013 te 15:30 uur
Pleegdatum/tijd : Tussen woensdag 11 december 2013 te 15:30 uur en donderdag 12 december 2013 te 16:30 uur
Plaats voorval : Zuiderdwarsvaart X, Drachten, binnen de gemeente Smallingerland
Soort locatie : Woning
Verbalisant : X
Toelichting bij actie
Vanmiddag op huisbezoek geweest bij dhr. X.
Hij vertelde mij dat hij al enige tijd last had van een hoog geluid in zijn woning. In eerste instantie ging hij er vanuit dat dit door een medische oorzaak veroorzaakt werd. X heeft verschillende onderzoeken ondergaan, echter hij bleek verder gezond.
Op een gegeven moment las X een artikel in de krant over katten sensoren, welke geluidsoverlast veroorzaken. Zeer vermoedelijk is dhr. X gevoelig voor deze frequentie en heeft hij hier dus last van. Kortgeleden hadden de buren ineens van dergelijke sensoren bij hun oprit geplaatst. Voor dhr. X viel nu alles op zijn plaats.
Dhr. X is vervolgens naar de buurman gegaan en gevraagd om de sensoren uit te zetten danwel te verwijderen. Buurman heeft uiteindelijk de voorste weggehaald, maar de achterste sensoren staan nog regelmatig aan. Dhr. X wordt er knettergek van en wil graag dat een en ander stopt. Dhr. X is meerdere malen weer bij buurman geweest, echter deze onderneemt nu geen acties meer. Hij krijgt de indruk dat de buurman hem plaagt/pest. In het verleden hebben zij ook "ruzie" gehad ivm erfrecht. Dit is via de rechter afgehandeld.
Nu een en ander niet stopte moest de wijkagent er maar voor zorgen.
Ivm met andere meldingen in de richting van de buurman heb ik even gewacht. Dit uitgelegd aan de dhr. X. Hij snapte het wel, echter hij wou nu wel dat ik gelijk de overlast liet stoppen. Hem vertelt dat dit niet zo een twee drie geregeld kon worden en forceren door de politie vaak averechts werkte. Dhr. X voorgesteld om buurtbemiddeling in te zetten. Dhr. X leek dit uiteindelijk ook wel een goed idee toe. Bij dhr. X buurtbemiddeling gebeld en dhr. X heeft met X van Buurtbemiddeling afspraken gemaakt. Volgende week zou men opnieuw met elkaar contact hebben.

04: POLITIE FRYSLAN
Registratienummer : PL02SM-2014008488-1
Mutatie rapport
(vertrouwelijk)
Opmaak datum/tijdstip : woensdag 22 januari 2014 te 13:44 uur
Hoofdincident
Registratienummer : 2014008488
Titel : H Geluid Ovrl Kat Verjagr
Maatschappelijke klasse : Geluidshinder overig
Datum/tijdstip kennisname : woensdag 22 januari 2014 te 09:54 uur
Pleegdatum/tijd : Op woensdag 22 januari 2014 te 09:54 uur
Plaats voorval : Sieger van der Laanstr X, Heerenveen
Soort locatie : Woning
Verbalisanten : X, X en X
Toelichting bij incident
Melding geluidsoverlast kattenverjager Sieger van der Laanstraat X.
Ivm weer een melding van de kattenverjager op nr.X eerst terplaatse gegaan bij de melder op nr.X. Hier verhaal aangehoord en geluid geconstateerd. Geen groot overlast maar rekening houdend met vorige afspraken dat het niet hoorbaar mag zijn voor omwonende besloten het apparaat in beslag te nemen. Aan de deur geweest bij nummer X maar werd niet open gedaan.
Vraag aan de Late dienst om langs dit adres te gaan en het apparaat in beslag te nemen.
overlast van de kattenverjager van de buren. zou afgesproken zijn dat deze de volgende keer inbeslaggenomen zou worden als deze weer opgehangen zou worden. betreft de buren van nr. x
aol van 11-09-13: geluid van de katteverjager mag niet hoorbaar zijn voor de omwonenden. bij volgende melding katteverjager in beslag nemen en pv voor overlast. bewoners zijn gewaarschuwd.
plaats melder: heerenveen
Naam melder : X
INCIDENT: 25074
MELDER: SIEGER VAN DER LAANSTR X
MELDER: X

09:59 22-01-2014
CALL CENTER POLITIE2
OVERLAST VAN DE KATTENVERJAGER VAN DE BUREN. ZOU
AFGESPROKEN ZIJN DAT DEZE DE VOLGENDE KEER
INBESLAGGENOMEN ZOU WORDEN ALS DEZE WEER OPGEHANGEN
ZOU WORDEN. BETREFT DE BUREN VAN NR.X. MELDSTER IS
TOT 14:00 UUR THUIS, VOOR HET GEVAL ZE DAAR EERST
WILLEN LUISTEREN.

POLITIE FRYSLAN
Proces-verbaalnummer : PL02SM-2014008488-2
P R O C E S - V E R B A A L
van bevindingen
Wij, verbalisanten, X, aspirant van Politie Fryslan en X,
hoofdagent van Politie Fryslan, verklaren het volgende:
Op 22 januari 2014 omstreeks 10:00 uur, hebben wij een onderzoek ingesteld waarbij
het volgende is bevonden.
Op Woensdag 22 Januari 2014, waren wij verbalisanten, X, aspirant van
politie en X, hoofd agent van politie, werkzaam voor team Heerenveen van
politie Fryslan, in uniform gekleed, belast met de toezichthoudende taak.
Op Woensdag 22 Januari 2014 omstreeks 10.00 uur kregen wij, portofonisch van de
centralist van de centrale meldkamer Noord-Nederland de melding te gaan naar Sieger
van der Laanstraat X te gaan. De melder op nummer X had gebeld in verband met
geluidshinder van een kattenverjager. Wij zijn ter plaatse gegaan en eerst bij de
melder aangebeld om de overlast te constateren. Hier hoorden wij in de tuin
duidelijk gepiep wegkomen. Dit geluid kwam vermoedelijk bij nr X weg. Het apparaat
hebben we zelf niet gezien. Het gepiep ging constant door. Wij wisten dat er een
afspraak was om bij opnieuw overlast van het apparaat hem in beslag te nemen.
Aangebeld bij nummer X maar werd niet open gedaan. Zagen ook geen beweging in de
woning.
Waarvan door ons is opgemaakt dit proces-verbaal dat wij sloten en ondertekenden te
Heerenveen op 22 januari 2014.
X op ambtsbelofte
X op ambtsbelofte

POLITIE FRYSLAN
TEAM HEERENVEEN
Registratienummer : PL02DH-2014008488-3
Mutatie rapport
(vertrouwelijk)
Opmaak datum/tijdstip : woensdag 22 januari 2014 te 21:01 uur
Aktie volgnummer 3 aangemaakt onder incident
Maatschappelijke klasse : Algemene Mutatie
Datum/tijdstip kennisname : woensdag 22 januari 2014 te 20:00 uur
Pleegdatum/tijd : Op woensdag 22 januari 2014 te 20:00 uur
Plaats voorval : Sieger van der Laanstr X ,Heerenveen
Soort locatie : Woning
Verbalisanten : X en X
Toelichting bij actie
Na aanleiding van voorgaande registratie ter plaatse geweest op de Sieger van der
Laanstraat X.
Eerder in de middag was er niemand thuis.
Later in de avond gesproken met X. Met hem achter in de tuin geweest.
Daar het geluid waargenomen.
Besloten, in samenspraak met X, om morgen bij daglicht te gaan kijken in de tuin
van de buren.Overleg gehad met de vroege dienst van 23/01, deze nemen de zaak over.

POLITIE FRYSLAN
TEAM HEERENVEEN
Registratienummer : PL02DH-2014008488-4
Mutatie rapport
(vertrouwelijk)
Opmaak datum/tijdstip : vrijdag 24 januari 2014 te 11:34 uur
Aktie volgnummer 4 aangemaakt onder incident
Maatschappelijke klasse : Algemene Mutatie
Referentie : Kattenverjager
Datum/tijdstip kennisname : vrijdag 24 januari 2014 te 11:25 uur
Pleegdatum/tijd : Op vrijdag 24 januari 2014 te 15:00 uur
Plaats voorval : Sieger van der Laanstr X, Heerenveen
Soort locatie : Woning
Verbalisanten : X en X
Toelichting bij actie
N.a.v. het probleem "kattenverjager" gesproken met beide buren.
X en X zijn erg boos en geemotioneerd over de hele zaak. Ze
vinden dat ze vreselijk onrechtvaardig behandeld worden.
De politie komt bij hún aan de deur vanwege de geluidsoverlast van de
kattenverjager, maar aan de overlast die zij hebben van de 3 katten van de buren wordt niets gedaan.

09:59 22-01-2014
CALL CENTER POLITIE2
OVERLAST VAN DE KATTENVERJAGER VAN DE BUREN. ZOU
AFGESPROKEN ZIJN DAT DEZE DE VOLGENDE KEER
INBESLAGGENOMEN ZOU WORDEN ALS DEZE WEER OPGEHANGEN
ZOU WORDEN. BETREFT DE BUREN VAN NR.X. MELDSTER IS
TOT 14:00 UUR THUIS, VOOR HET GEVAL ZE DAAR EERST
WILLEN LUISTEREN.

POLITIE FRYSLAN
Proces-verbaalnummer : PL02SM-2014008488-2
P R O C E S - V E R B A A L
van bevindingen
Wij, verbalisanten, X, aspirant van Politie Fryslan en X,
hoofdagent van Politie Fryslan, verklaren het volgende:
Op 22 januari 2014 omstreeks 10:00 uur, hebben wij een onderzoek ingesteld waarbij
het volgende is bevonden.
Op Woensdag 22 Januari 2014, waren wij verbalisanten, X, aspirant van
politie en X, hoofd agent van politie, werkzaam voor team Heerenveen van
politie Fryslan, in uniform gekleed, belast met de toezichthoudende taak.
Op Woensdag 22 Januari 2014 omstreeks 10.00 uur kregen wij, portofonisch van de
centralist van de centrale meldkamer Noord-Nederland de melding te gaan naar Sieger
van der Laanstraat X te gaan. De melder op nummer X had gebeld in verband met
geluidshinder van een kattenverjager. Wij zijn ter plaatse gegaan en eerst bij de
melder aangebeld om de overlast te constateren. Hier hoorden wij in de tuin
duidelijk gepiep wegkomen. Dit geluid kwam vermoedelijk bij nr X weg. Het apparaat
hebben we zelf niet gezien. Het gepiep ging constant door. Wij wisten dat er een
afspraak was om bij opnieuw overlast van het apparaat hem in beslag te nemen.
Aangebeld bij nummer X maar werd niet open gedaan. Zagen ook geen beweging in de
woning.
Waarvan door ons is opgemaakt dit proces-verbaal dat wij sloten en ondertekenden te
Heerenveen op 22 januari 2014.
X op ambtsbelofte
X op ambtsbelofte

POLITIE FRYSLAN
TEAM HEERENVEEN
Registratienummer : PL02DH-2014008488-3
Mutatie rapport
(vertrouwelijk)
Opmaak datum/tijdstip : woensdag 22 januari 2014 te 21:01 uur
Aktie volgnummer 3 aangemaakt onder incident
Maatschappelijke klasse : Algemene Mutatie
Datum/tijdstip kennisname : woensdag 22 januari 2014 te 20:00 uur
Pleegdatum/tijd : Op woensdag 22 januari 2014 te 20:00 uur
Plaats voorval : Sieger van der Laanstr X ,Heerenveen
Soort locatie : Woning
Verbalisanten : X en X
Toelichting bij actie
Na aanleiding van voorgaande registratie ter plaatse geweest op de Sieger van der
Laanstraat X.
Eerder in de middag was er niemand thuis.
Later in de avond gesproken met X. Met hem achter in de tuin geweest.
Daar het geluid waargenomen.
Besloten, in samenspraak met X, om morgen bij daglicht te gaan kijken in de tuin
van de buren.Overleg gehad met de vroege dienst van 23/01, deze nemen de zaak over.

POLITIE FRYSLAN
TEAM HEERENVEEN
Registratienummer : PL02DH-2014008488-4
Mutatie rapport
(vertrouwelijk)
Opmaak datum/tijdstip : vrijdag 24 januari 2014 te 11:34 uur
Aktie volgnummer 4 aangemaakt onder incident
Maatschappelijke klasse : Algemene Mutatie
Referentie : Kattenverjager
Datum/tijdstip kennisname : vrijdag 24 januari 2014 te 11:25 uur
Pleegdatum/tijd : Op vrijdag 24 januari 2014 te 15:00 uur
Plaats voorval : Sieger van der Laanstr X, Heerenveen
Soort locatie : Woning
Verbalisanten : X en X
Toelichting bij actie
N.a.v. het probleem "kattenverjager" gesproken met beide buren.
X en X zijn erg boos en geemotioneerd over de hele zaak. Ze
vinden dat ze vreselijk onrechtvaardig behandeld worden.
De politie komt bij hún aan de deur vanwege de geluidsoverlast van de
kattenverjager, maar aan de overlast die zij hebben van de 3 katten van de buren wordt niets gedaan.

Getracht hen de mogelijkheden en onmogelijkheden van de politie uit te leggen.
Bijkomend probleem is dat beiden nogal doof zijn en zelf de kattenverjager niet horen. Ze blijven volhouden dat het onmogelijk is dat de buren het ding horen.
Dat er in totaal nu 8 collega's zijn die de irritante pieptoon ook gehoord hebben, veranderde niets aan de zaak.
Ik zoek uit of er wettelijk iets geregeld is m.b.t. kattenverjagers.

POLITIE FRYSLAN
TEAM HEERENVEEN
Registratienummer : PL02DH-2014008488-5
Mutatie rapport
(vertrouwelijk)
Opmaak datum/tijdstip : dinsdag 28 januari 2014 te 15:55 uur
Aktie volgnummer 5 aangemaakt onder incident
Maatschappelijke klasse : Nazorg
Datum/tijdstip kennisname : dinsdag 28 januari 2014 te 15:41 uur
Pleegdatum/tijd : Op dinsdag 28 januari 2014 te 14:00 uur
Plaats voorval : Sieger van der Laanstr X, Heerenveen
Soort locatie : Woning
Verbalisanten : X en X
Toelichting bij actie
Uitgezocht hoe het precies zit met een kattenverjager. Het apparaat is niet verboden, mits het geen overlast veroorzaakt. (APV Heerenveen art 4:6) Als het ding constant geluid maakt, is dat hinderlijk, vooral voor jongere mensen. Er kan zelfs blijvende gehoorschade ontstaan bij lange blootstelling.
Een dergelijk geval is in oktober 2013 behandeld bij de rijdende rechter. Daar werd gesteld dat de eigenaar van de kattenverjager werd gesommeerd het ding weg te doen of goed af te laten stellen. (overlast veroorzaken, BW, civiel)
Het los laten lopen van katten is in Nederland niet verboden.
Nogmaals met beide buren in gesprek en uitgelegd wat wel en niet kan. Kattenmevrouw van nr X voorgesteld om de katten een halsbandje met een belletje eraan om te doen, zodat ze geen vogels meer kunnen vangen. Wilde ze niets van weten, ze is bang dat de katten aan een tak blijven haken en zichzelf ophangen. Zou X of mij bellen als ze de pieptoon weer hoort.
X van nr X was deze keer beter te spreken. Hij gaf toe dat het apparaat niet goed was geweest. Hij was ermee terug geweest naar de winkel en hij bleek inderdaad continue een pieptoon te veroorzaken.
Hij wil het apparaat later weer eens op het platte dak zetten.

05: POLITIE DRENTHE
DISTRICT NOORD
BASISEENHEID NOORDENVELD/TYNAARLO/AA EN HUNZE
Registratienummer : PL031W 2013061144-1
Mutatie rapport
(vertrouwelijk)
Opmaak datum/tijdstip : donderdag 22 augustus 2013 te 15:01 uur
Hoofdincident
Registratienummer : 2013061144
Titel : Overlast Geluid
Maatschappelijke klasse : Geluidshinder overig
Datum/tijdstip kennisname : donderdag 22 augustus 2013 te 14:40 uur
Pleegdatum/tijd : Op donderdag 22 augustus 2013 te 14:40 uur
Plaats voorval : Drostweg X, Eelde, binnen de gemeente Tynaarlo
Soort locatie : Woning
Verbalisant : X
Toelichting bij incident
ONDERSTAAND BELBERICHT ONTVANGEN
Bericht voor X
Klacht over geluidsoverlast.
Buurvrouw heeft een sensor geplaatst, waarbij ook een hoge piep word verzonden.
Mevrouw en ook haar kinderen ondervinden hier veel overlast van. Heeft al haar buurvrouw gevraagd om het geluid uit te zetten, maar die weigerd dit. Ook andere mensen in de buurt ondervinden hier overlast van.
Gaat over buren van nummer X...

Gebeld met meldster. Blijkt dat buurvrouw een apparaat in de tuin heeft staan die bijna constant een vreselijk hoge pieptoon veroorzaakt. Kennelijk om katten te verjagen. Vroeg aan rapp. wat zij hier aan kan doen. Gezegd dit in onderling overleg trachten te voorkomen. Lukt dit niet dan zal rapp. een gesprek met mevr. X aangaan.

06: KORPS NOORD-HOLLAND NOORD
AFDELING HOORN
GROEP 4, HOORN
Registratienummer : PL10HR 2013039212
Mutatie rapport
(vertrouwelijk)
Opmaak datum/tijdstip : donderdag 18 april 2013 te 21:32 uur
Hoofdincident
Registratienummer : 2013039212
Titel : Meld:Leefmilieu - Overlas
Maatschappelijke klasse : Geluidshinder overig
Datum/tijdstip kennisname : donderdag 18 april 2013 te 15:53 uur
Pleegdatum/tijd : Op donderdag 18 april 2013 te 15:53 uur
Plaats voorval : Matissehof X, Hoorn Nh, binnen de gemeente
Hoorn
Soort locatie : Openbare weg/-water
Verbalisanten :X, X en X
Toelichting bij incident
vanwege andere meldingen 2 keer bijna ter plaatse maar aldoor weer weg moeten rijden. geen inzet.
Plaats melder: HOORN
Naam melder : X
INCIDENT: 45964
MELDER: X
15:56 18-04-2013
PSLGMS57 X
HEEFT EEN KATTENSCHRIKDRAAD IN HAAR ACHTERTUIN, DIT
MAAKT VEEL LAWAAI, HOGE PIEPTOON, GAAT DE HELE DAG AF.
MELDER WORDT ER HELEMAAL HORENDOL VAN. MET BUURVROUW
VALT NIET TE PRATEN.

07: KORPS NOORD-HOLLAND NOORD
AFDELING HOORN
GROEP 3, HOORN
Registratienummer : PL10HR 2013057629-1
Mutatie rapport
(vertrouwelijk)
Opmaak datum/tijdstip : donderdag 6 juni 2013 te 13:19 uur
Hoofdincident
Registratienummer : 2013057629
Titel : Meld:Leefmilieu - Overlas
Maatschappelijke klasse : Geluidshinder overig
Datum/tijdstip kennisname : donderdag 6 juni 2013 te 12:00 uur
Pleegdatum/tijd : Op donderdag 6 juni 2013 te 12:00 uur
Plaats voorval : Matissehof X, Hoorn Nh, binnen de gemeente
Hoorn
Soort locatie : Woning
Verbalisanten X en X
Toelichting bij incident
Bij toeval zijn rapps X en X, ter plaatse geweest bij X. Dit om te
kunnen bepalen hoe of de camera's qua blikveld zijn gemonteerd. X leek niet
thuis. Rapps zijn rondom de woning gelopen en hebben de voortuin en achtertuin
geïnspecteerd en daarbij geen bijzonderheden aangetroffen die bevestigen wat de
heer X claimt.
Van ons bezoek heeft de heer X geen wetenschap omdat het bezoek een half
uur voor de melding en buiten zijn gezichtsveld heeft plaatsgevonden.
Plaats melder: HOORN NH
Naam melder : X
INCIDENT: 67392
MELDER: X
12:02 06-06-2013
PSLGMS56 X
X HEEFT OVERLAST VAN EEN SOORT KASJE DIE EEN HOGE
PIEPTOON. DIT IS EEN KAST IN DE TUIN DIE DIEREN
VERJAAGD. COLLEGA,S ZIJN AL EERDER TP GEWEEST IN APRIL
TOEN MOEST DE KAST WEGGEHAALD WORDEN DOOR DE
COLLEGA,S. DEZE STAAT NU WEER IN DE TUIN.

08: KORPS NOORD-HOLLAND NOORD
AFDELING HOORN
GROEP 3, HOORN
Registratienummer : PL10HR 2013057996-1
Mutatie rapport
(vertrouwelijk)
Opmaak datum/tijdstip : vrijdag 7 juni 2013 te 14:38 uur
Hoofdincident
Registratienummer : 2013057996
Titel : Meld:Leefmilieu - Overlas

Maatschappelijke klasse : Geluidshinder overig
Datum/tijdstip kennisname : vrijdag 7 juni 2013 te 08:30 uur
Pleegdatum/tijd : Op vrijdag 7 juni 2013 te 08:30 uur
Plaats voorval : Matissehof X, Hoorn Nh, binnen de gemeente Hoorn
Soort locatie : Erf/tuin/balkon
Verbalisanten : X en X en X
Toelichting bij incident
IVM bezetting en prioriteit andere meldingen geen inzet op kunnen plegen.

09: KORPS NOORD-HOLLAND NOORD
BASISTEAM HEERHUGOWAARD
HEERHUGOWAARD GROEP 5
Registratienummer : PL10HW-2013119007-1
Mutatie rapport
(vertrouwelijk)
Opmaak datum/tijdstip : maandag 11 november 2013 te 20:22 uur
Hoofdincident
Registratienummer : 2013119007
Titel : Meld:Leefmilieu - Overlas
Maatschappelijke klasse : Geluidshinder overig
Datum/tijdstip kennisname : maandag 11 november 2013 te 17:19 uur
Pleegdatum/tijd : Op maandag 11 november 2013 te 17:19 uur
Plaats voorval : Blaasjeskruid X, Oudkarspel, binnen de gemeente Langedijk
Soort locatie : Openbare weg/-water
Verbalisant : X
Toelichting bij incident
Het apparaat staat bij de overburen. Het werd niet duidelijk of hij nu aan of uit stond. Zoonlief X had er last van. Bleek dat die overburen door de week vaak afwezig zijn. Buurman X is een tandtechniker die in X werkt.
X gezegd om de buurman over het apparaat aan te spreken als hij thuis is of ons dan te bellen. Overbuurman schijnt een moeilijk figuur te zijn.
Daar er niemand thuis was, geen verdere actie ondernomen
Plaats melder: OUDKARSPEL
Naam melder : X
INCIDENT: 140504
MELDER: X
17:21 11-11-2013
PSLGMS59 X
MELDER HEEFT BIJ ZIJN WONING OVERLAST VAN EEN MOSKITO
DIT IS EEN APPARAAT DAT EEN HOGE PIEPTOON PRODUCEERD
TEGEN ONGEDIERTE EN HANGJONGEREN. MELDER HEEFT DAAR
OVERLAST VAN EN VERZOEKT OF DE POLITIE KAN KOMEN
LUISTEREN.

10: POLITIE HOLLANDS MIDDEN
DIENST INFORMATIE - FOBO
BU GEGEVENSVERWERKING
Registratienummer : PL1600 2013089246-1
Mutatie rapport
(vertrouwelijk)
Opmaak datum/tijdstip : woensdag 3 juli 2013 te 16:52 uur
Hoofdincident
Registratienummer : 2013089246
Titel : Geluidsoverlast
Projectcode : HM_FOB (Front office back office)
Maatschappelijke klasse : Geluidshinder overig
Datum/tijdstip kennisname : woensdag 3 juli 2013 te 14:22 uur
Pleegdatum/tijd : Tussen woensdag 3 juli 2013 te 14:22 uur en woensdag 3 juli 2013 te 14:45 uur
Plaats voorval : Ambachtsherenweg X, Zoeterwoude
Soort locatie : Woning
Verbalisanten : X en X
Toelichting bij incident
GELUIDSOVERLAST
Nav de melding dat de kattenverjager in de tuin van de Ambachtsherenweg X te Zoeterwoude geluidsoverlast zou veroorzaken heb ik telefonisch contact gehad met de veroorzaker, X. Ik heb aangegeven dat de kattenverjager hoge pieptonen veroorzaakt en dat de kinderen van X hier last van hebben.
Met X is afgesproken dat zij de kattenverjager weg gaat halen. Ik heb uitgelegd dat dit ook volgens de wet in de APV van de gemeente is geregeld en dat bij een volgende constatering een PV kan volgen.
De wijkagent is op de hoogte gebracht en gaat hier ook mee aan de slag. X is hiervan op de hoogte maar was het hier niet helemaal mee eens.
X heeft een terugkoppeling gekregen en de wijkagent neemt nog contact met haar op.

BIJLAGE BEHORENDE BIJ BESLUIT 20140311 OVERZICHT VAN DE NATIONALE POLITIE NEDERLAND

Zoekwoorden: 'geluidshinder overig', 'gepiep', 'pieptoon','pieptonen', 'fluittoon', 'fluittonen' en 'hoogfrequent geluid'. In totaal tien landelijke registraties op 3 maart 2014

01: POLITIE GRONINGEN
DISTRICT MIDDEN/OOST
BASISEENHEID WINSCHOTEN
Registratienummer : PL01PE 2013030311-1
Mutatie rapport (vertrouwelijk)
Opmaak datum/tijdstip : maandag 25 maart 2013 te 22:29 uur
Hoofdincident
Registratienummer : 2013030311
Titel : Meld:Leefmilieu - Overlas
Maatschappelijke klasse : Geluidshinder overig
Datum/tijdstip kennisname : maandag 25 maart 2013 te 21:26 uur
Pleegdatum/tijd : Op maandag 25 maart 2013 te 21:26 uur
Plaats voorval : Parklaan X, Scheemda, binnen de gemeente Oldambt
Soort locatie : Openbare weg/-water
Verbalisanten : X en X
Toelichting bij incident
Ik verbalisant X heb gebeld met dhr. X. Hij gaf aan dat zijn hond gek werd van het geluid van een apparaat in de tuin van de buurman van verderop. Heb hem telefonisch geadviseerd een andere route te lopen met de hond. Hij gaf aan dat hij verder geen andere oplossing zag die de politie kon aandragen. Dit desgevraagd.

02: POLITIE FRYSLAN
TEAM HEERENVEEN
Registratienummer : PL02DH 2013102089-2
Mutatie rapport (vertrouwelijk)
Opmaak datum/tijdstip : woensdag 11 september 2013 te 14:17 uur
Aktie volgnummer 2 aangemaakt onder incident
Maatschappelijke klasse : Afspraak op Locatie
Referentie : Geluid
Datum/tijdstip kennisname : woensdag 11 september 2013 te 14:13 uur
Pleegdatum/tijd : Tussen woensdag 11 september 2013 te 14:00 uur en woensdag 30 oktober 2013 te 14:00 uur
Plaats voorval : Sieger van der Laanstr X, Heerenveen
Soort locatie : Woning
Verbalisant : X
Toelichting bij actie
Bewoners op nummer X zijn al gewaarschuwd.
Geluid van de katteverjager mag niet hoorbaar zijn voor omwonenden. Bewoners zijn doof en horen het zelf niet. Is heel irritant geluid. Bij volgende melding katteverjager inbeslag nemen en pv voor geluidoverlast. Is al aangezegd.

03: POLITIE FRYSLAN
TEAM SMALLINGERLAND - OPSTERLAND
Registratienummer : PL02CD 2013131141-1
Mutatie rapport (vertrouwelijk)
Opmaak datum/tijdstip : vrijdag 29 november 2013 te 15:25 uur
Hoofdincident
Registratienummer : 2013131141
Titel : Meld:Leefmilieu - Overlas
Maatschappelijke klasse : Geluidshinder overig
Datum/tijdstip kennisname : maandag 18 november 2013 te 10:52 uur
Pleegdatum/tijd : Op maandag 18 november 2013 te 10:52 uur
Plaats voorval : Zuiderdwarsvaart X, Drachten, binnen de gemeente Smallingerland
Soort locatie : Woning
Verbalisanten :X en X
Toelichting bij incident
Datum/Tijdstip melding: 18-11-2013 10:54 u
Incident: 385036
Plaats melder: DRACHTEN
Naam melder X
MELDER: X
10:54 u: CALL CENTER POLITIE2
overlast geluid melding via politie.nl binnen gekomen. hallo, mijn vader woont op zuiderdwarsvaart nr. x op dit moment heeft hij erg last van activiteiten van de buren op nr. x. hij is ook al bij hen langs geweest maar ze lachen hem gewoon uit. mijn vader is een man van bijna 80 en woont alleen. sinds kort hebben de buren 7 kattensensoren op de oprit staan links van de boerderij. op 1 of andere manier aan de kant van de woning van mijn vader. deze sensoren kun je bedienen op afstand en 's nachts zetten ze deze zo hoog dat mijn vader oorsuizen krijgt en loopt al weken met hoofdpijn. zijn zicht wordt hierdoor minder. slapen doet hij niet meer zit iedere nacht beneden. dit is puur treiteren van de buren, staan ze ook om bekend, maar dat ze dit nou bij een mannetje van bijna 80 moeten doen die daar niet lang meer woont. is het mogelijk dat u hierop actie kunt ondernemen?

Van: B. Hoek <meldpunthogetonen@gmail.com>
Verzonden: donderdag 6 augustus 2015 11:41
Aan: undisclosed-recipients:
Onderwerp: Informatie voor geluidsdeskundigen over ultrasoon geluid

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij wil ik u verzoeken deze informatie te delen aan de geluidsdeskundigen in uw gemeente. Dit schrijven bevat informatie dat mensen van middelbare leeftijd ultrasone geluiden kunnen horen (dus een mens kan hogere geluiden horen dan 20KHz). Geluidsmeters registreren deze geluiden niet. Dit is een ernstige tekortkoming. In België zijn er n.a.v. onze brief kamervragen gesteld. Daarin is aangeven dat die brief gedeeld wordt onder alle gemeentes in België.

Uit onderzoek blijkt dat er zo'n 5 tal klachten gemeld worden gemiddeld per gemeente (in Nederland) over geluidshinder. Klachten die de politie registreert over kattenverjagers worden niet gedeeld met de gemeente, dat is jammer! Bereik van de Tuinwachter www.tuinwachter.nl is 1500m2. Veel dierenverjagers werken met hoogfrequent geluid waarmee ook de Mosquito werkt rond de 17KHz. De informatie welke verstrekt is door de staatsecretaris Wilma Mansveld is onjuist dat een mens kan horen tot 20KHz. Gehoorschade zou pas ontstaan na 8 uur. Ook dat is onjuist, mensen zijn uiterst gevoelig voor hogere tonen. Dat komt omdat de hoge tonen als eerste worden opgevangen in ons gehoor. Bij veel muziekevemenenten staat het geluid vaak veel te hard. Mensen kunnen hieraan tinnitus overhouden, de gevolgen zijn niet te overzien en eventuele arbeidsongeschiktheid (concentratie problemen) kan daarmee gepaard gaan.

http://www.dekamer.be/kvvcr/showpage.cfm?section=/qrva&language=nl&rightmenu=right&cfm=/site/wwwcfm/ qrva/QrvaOneKeyword.cfm?legislat=54&key=0002491
Met name kinderen hebben veel hinder van ultrasoon geluid. Ouders horen de pieptoon niet. Dit leidt tot problemen en onbegrip.
Onderzoek naar ultrasone geluiden in de publieke ruimten. Japans onderzoek ("Investigation on high-frequency noise in public space") dat is voorgesteld op het "llth International Congress on Noise as a Public Health Problem" waarschuwt voor systemen van ultrasone geluiden die knaagdier afstotend zijn, het zogenaamde "Mosquito sound". Meer en meer worden deze apparaten ingezet op publieke plaatsen, bijvoorbeeld bij restaurants en supermarkten. Deze ultrasone geluiden zouden niet onschadelijk zijn voor de burgers. Zeker kinderen en jonge werkkrachten zouden extra gevoelig zijn voor dit soort van geluiden.
Uit metingen bleek dat het maximum van 120 dB in de onmiddellijke omgeving werd vastgesteld en nog 90 db op een afstand van 15 meter.
De daaropvolgende vragenlijst toonde aan dat iedereen die was blootgesteld aan de ultrasone geluiden deze konden horen en 50% hierbij een "onaangenaam" gevoel ervoer. Hierbij is dus waakzaamheid voor de volksgezondheid geboden.
1. Zijn er indicaties dat deze systemen ook in ons land worden verkocht?
2. Zoja, bestaat er een inventaris van hoeveel van dergelijke systemen worden gebuikt?
3. Bestaat er in België onderzoek naar de gehoorschade die deze systemen bij mensen kan veroorzaken?

Antwoord op de parlementaire vraag nr. K179 van
24/03/2015 van de heer Geerts Het Geachte Lid
vindt hieronder het antwoord op zijn vragen.
1. Ja, er worden inderdaad ultrasone dierenverdrijvers verkocht in België.
Ze zijn vrij verkrijgbaar op de consumentenmarkt, bijvoorbeeld in doe-het-zelfzaken of op het internet. Ze kunnen zowel door burgers, restauranthouders als landbouwers worden gebruikt.
2. Er bestaat geen inventaris van alle toestellen die zijn verkocht en in gebruik zijn, dit is ook niet mogelijk omdat het om vrij verkrijgbare consumentenproducten gaat.
Mijn administratie heeft vorig jaar wel verkoopscijfers opgevraagd bij een marktonderzoeksbureau. Daaruit blijkt dat er in België ongeveer 9000 ultrasone dierenverdrijvers werden verkocht in de periode januari 2013 tot en met juli 2014 (via doe-het-zelfzaken en supermarkten).
Online verkoop is niet in dit cijfer inbegrepen, dus kunnen we veronderstellen dat het totale verkoopscijfer hoger is dan het cijfer van het marktonderzoeksbureau.
3. Het is niet de gehoorschade die zorgen baart bij dit soort toestellen, maar de hinder die ze kunnen veroorzaken. Blootstelling aan voldoende "luid" hoogfrequent of ultrasoon geluid kan immers klachten veroorzaken zoals hoofdpijn, oorsuizen, duizeligheid en misselijkheid, die kunnen optreden na enkele minuten. Mijn administratie heeft de geluidsdruk van enkele ultrasone dierenverdrijvers laten meten (door Vingotte, 2011). Deze studie toont aan dat sommige van deze toestellen de aanbevolen grenswaarde hiervoor (nl. 70 dB) overschrijden op een afstand tot 4 meter. Hinder is dus mogelijk, maar uit de resultaten verwachten we geen risico op gehoorschade. Geen enkele van de gemeten toestellen bereikt echter zulke grote geluidsdrukken als gemeten in de Japanse studie die u vermeldt, zelfs niet op een afstand van één meter.
Om meer te weten te komen over de mogelijke hinder, heeft mijn administratie een studie met vrijwilligers laten uitvoeren (door Kü Leuven, 2014). Daaruit kunnen we besluiten dat het signaal dat het gebruikte toestel uitzendt, hoorbaarder is dan verwacht, zelfs bij frequenties boven de gekende hoorbaarheidsgrens van 20 kHz, en niet enkel bij jongeren maar ook bij mensen van middelbare leeftijd.
Het is dus belangrijk dat klachten over de hinder veroorzaakt door ultrasone dierenverdrijvers met de nodige aandacht worden behandeld.
Mijn administratie zal deze resultaten meedelen aan de gemeentebesturen. Zo kunnen zij hiermee rekening houden in geval van klachten bij burenhinder, en indien nodig de installatie en het gebruik ervan reglementeren.

Zie ook:
http://www.geluidnieuws.nl/2015/april2015/ultra.html B. Hoek, Meldpunt hoge tonen, 30 maart 2015
In het tijdschrift Milieu magazine van maart 2015 is een artikel verschenen over een kattenverjager die werkt met hoge tonen. Hieronder een samenvatting van dat artikel.
Op industrieel gebied worden steeds meer ultrasone geluidstechnieken toegepast.
Zo kun je tegels snijden met ultrasoon geluid. Werknemers worden zo een hele dag blootgesteld aan het ultrasone geluid. Is het geluid ook gevaarlijk? Volgens de huidige opvattingen zijn deze geluiden ongevaarlijk.
Verder heb je dan nog de "personenverjagers", de Mosquito. De gedachtegang is als je iets niet hoort het ook niet schadelijk is, ook al is het geluid nog zo hard.
De heer Lex Groenewold adviseur van de landeljike GGD werkgroep geluid kent deze personen- en kattenverjagers. Het is een nieuwe geluidsbron.

Hij geeft aan dat kattenverjagers werken rond de IBKhz dat mensen over het algemeen niet kunnen horen. Je moet zo'n apparaat niet gebruiken in de buurt van kinderen en baby's. Volgens het artikel in Milieumagazine zijn er helaas types in de handel die ook op lagere frequenties kunnen uitzenden en daarmee hinder veroorzaken bij mensen, Volgens Jan de Laat, audioloog/klinisch fysicus van het LUMC (Leiden) gaat het om kattenverjagers die niet goed functioneren. Door een defect werkte hij opeens op een veel lagere toonsoort. Op dat moment kwamen er veel klachten en leidde het uiteindelijk tot tinnitus verschijnselen. Volgens hoogleraar Pim van Dijk aan de RUG (Groningen) is het geluid niet schadelijk zolang het niet hoorbaar is. Hij acht het wel denkbaar dat het geluid schadelijk is indien het te hard is.
Kattenverjagers werken doorgaans met een hoge
geluidssterkte van over de 100 decibel Bron: Milieu
magazine van maart 2015 pagina 22 zie bijlage
http://www.eerstehulpbijrecht.nl/recht-in-de-regio/uitzending-gemist/zijn-kattenverjagers-toegestaan
Informatie over laagfrequent geluid: www.laagfrequentgeluid.nl en www.debrom.nl
documentaire over lage tonen. 2,5% van de mensen kan het horen. 1 op de 10 mensen heeft tinnitus. Dat mensen tinnitus krijgen door een kattenverjager weten ze vaak niet. Ergens is het geluid begonnen, maar of dat nu van de kattenverjager is gekomen?
Intern rapport werkgroep geluid van de GGD (via wob verzoek verkregen)
Intern document GGD werkgroep geluid.
Kattenverjagers en Mosquito's - gezondheidskundige probleembeschrijving en aanpak Document voor intern gebruik door GGD'en landelijke GGD-werkgroep geluid; XXXX 19-12-14 Achtergrond:
deze probleemdefinitie is mede gebaseerd na consultatie van audioloog XXXXX en o.b.v. regiobericht 'Ultrasone dierenverjagers en de Mosquitodocument' van XXXXX dd 28-09-14. Mosquito Doel?Hangjongeren weren op overlastlocaties.
Door wie?
Wordt veelal toegepast door gemeenten en niet of veel minder door particulieren.Actie GGD? Mosquito zou mogelijk gehoorschade/tinnitus kunnen opleveren bij blootstelling langer dan 20 minuten (XXXX/ rapport Morris 1997). Bewijslast is beperkt. Omdat de Mosquito met name vanuit mensenrechtenoogpunt reeds omstreden is, en vanwege mogelijke effecten op omwonenden, heeft de VNG voor gemeenten een handreiking gemaakt voor zorgvuldig gebruik van de Mosquito (terughoudendheid toepassen, locatiekeuze, waarschuwingsbordje). GGD'en krijgen geen signalen van
overlast van dit apparaat. Daarom geen reden voor landelijke GGD werkgroep geluid om verdere aandacht te vragen
voor toepassing van de Mosquito. Kattenverjagers (/dierverjagers) Doel?
Katten en eventueel andere dieren verjagen uit tuin/ nabij woning.
Door wie? Wordt veelal toegepast door particulieren in de eigen voor- of achtertuin.

Audioloog XXXX over Mosquito en dierverjagers: "Mogelijk tinitus, gehoorverlies, hyperaccusis, enzovoorts bij langdurige blootstelling."
"Het menselijk gehoor is in dat hoogfrequente gebied uiterst gevoelig, het verschil tussen het net wel horen van hele hoge tonen en het overgevoelig zijn voor die geluiden is heel klein (hele kleine hoorspan). En aangezien kinderen die tonen tot 20 kHz wel kunnen horen zullen vele kinderen last krijgen als ze enige tijd aan die geluiden blootgesteld worden. Als je die tonen niet hoort is de kans op beschadiging veel minder groot."

Met vriendelijke groet, Hoek
www.pieptonen.nl

Vereeniging Vrienden van de Stadskern Zwolle

Secretariaat: Postbus 1180, 8001 BD Zwolle
Website: www.vriendenvandestadskernzwolle.nl
E-mail: info@vriendenvandestadskernzwolle.nl

Aan het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwolle

Zwolle, 28 juli 2015
Betreft: herinrichting Nijkerkenbolwerk

Geacht College,

Wij zijn begin juli door een van onze relaties geattendeerd op de voorgenomen herinrichting van het Nijkerkenbolwerk. Op de website van RTV Oost hebben wij daarop een tekening van de voorgenomen herinrichting gevonden.
Wij betreuren het dat wij als vereniging niet zijn uitgenodigd voor de informatiebijeenkomst over de herinrichting. Dat had zeker voor de hand gelegen gelet de grote betrokkenheid van de Vrienden van de Stadskern bij inrichting van het bolwerk zoals deze thans bestaat.

Zwolle is één van de weinige middelgrote Nederlandse steden waar de stervormige zeventiende eeuwse verdedigingsgracht nagenoeg geheel in tact is gebleven. Een ruimtelijk monument van formaat.
Toen in de vorige eeuw de Zwolse gasfabriek werd gesloopt hebben de Vrienden zich in de zeventiger jaren sterk gemaakt voor de herinrichting van het vrijgekomen gebied door de aarden stadswal ter plaatse te reconstrueren en deze te beplanten met een dubbele rij bomen. Dat idee is na de nodige discussie door de gemeente overgenomen en uitgevoerd. Met als resultaat dat een klein deel van het stadsgezicht vanaf de gracht er ongeveer opnieuw uitzag zoals dat in de zeventiende eeuw het geval was. U zult begrijpen dat wij het jammer vinden dat de toen gerealiseerde inrichting ongedaan gemaakt gaat worden.

Naar wij hebben begrepen is een noodzakelijk geachte bodemsanering de directe aanleiding voor de verwijdering van het bestaande groen en bomen.

De Vrienden realiseren zich dat opvattingen over de inrichting en het gebruik van de stedelijke openbare ruimte aan verandering onderhevig is. Het ontgaat de Vrienden niet dat de Potgietersingel op zonnige

dagen het 'mini Vondelpark' van Zwolle is. Het stedelijk groen is voor bewoners en bezoekers van de stad een steeds belangrijker recreatieve functie gaan vervullen.
De huidige inrichting van het Nijkerkenbolwerk vervult die functie niet. Kennelijk is die inrichting niet uitnodigend voor recreatief gebruik. De inmiddels forse rij bomen met bijbehorende schaduw zal daar ongetwijfeld een rol in spelen. Vanuit het perspectief van het verhogen van de gebruikswaarde van het Nijkerkenbolwerk kunnen we een herinrichting -zij het met spijt- billijken.
Wij dringen er echter op aan de hoofdcontour van de stadswal visueel zoveel mogelijk te handhaven. Niet in het laatst om het achter die wal gelegen parkeerdek zoveel mogelijk aan het oog - te blijven-onttrekken.

De Vrienden van de Stadskern betreuren het dat wij niet betrokken zijn geweest bij het planvormingstraject voor het bolwerk.
De inspanningen van de Vrienden zijn er altijd op gericht om via integrale planvorming het best mogelijke plan te maken. Die rol hebben wij helaas ditmaal niet kunnen invullen.
Wij gaan ervan uit dat dit een eenmalig incident is en dat wij in het vervolgtraject zoals gebruikelijk volledig betrokken zullen worden.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur,

drs. R.V. van den Berg, voorzitter

mevr. drs. E. Goettsch, secretaris

In afschrift aan de leden van de gemeenteraad
Stitching Menno van Coehoorn
Pers

Veiligheidsregio IJsselland
Brandweer | GHOR | Politie | Gemeenten

Aan de gemeenteraden van de gemeenten die deelnemen aan Veiligheidsregio IJsselland

datum maandag 20 juli 2015

kenmerk V15.003383

onderdeel Bedrijfsvoering

informant M. Kool

doorkiesnummer 088 – 1197411

onderwerp Terugkoppeling zienswijzen programmabegroting Veiligheidsregio IJsselland

Geacht gemeenteraadslid,

Afgelopen voorjaar heeft uw gemeente de mogelijkheid gekregen om zienswijzen in te dienen op de concept programmabegroting 2016-2019 van Veiligheidsregio IJsselland. Eén gemeente heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Daarnaast hebben vier gemeenten ingestemd met de programmabegroting, waarvan één gemeente nog enkele aandachtspunten heeft meegegeven. Van de overige zes gemeenten hebben wij geen reactie ontvangen en zijn wij tijdens de begrotingsbehandeling in het algemeen bestuur er vanuit gegaan dat zij hebben ingestemd met de begroting.

In de bijlage bij deze brief treft u een overzicht aan van de zienswijzen en aandachtspunten die wij ontvangen hebben, met daarbij onze reactie. De zienswijzen en aandachtspunten worden als verbetersuggesties opgepakt in het vervolgtraject.

Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland heeft de programmabegroting 2016-2019 op 24 juni 2015 vastgesteld. U kunt de vastgestelde begroting vinden op onze website www.vrijsselland.nl, onder 'Over Veiligheidsregio IJsselland' en dan onder 'Bestuur'.

Adresgegevens
Postbus 1453, 8001 BL Zwolle

Contactgegevens
T 088 - 119 70 00
E info@vrijsselland.nl
I www.vrijsselland.nl
@VRIJsselland

Veiligheid: voor elkaar

Veiligheidsregio IJsselland
Brandweer | GHOR | Politie | Gemeenten

Indien u nog vragen heeft over deze brief kunt u contact opnemen met Marc Kool op telefoonnummer 088-1197411 of op mailadres m.kool@vrijsselland.nl.

Hoogachtend,
Veiligheidsregio IJsselland

Lieke Sievers
Commandant brandweer IJsselland

Bijlage: overzicht ingebrachte zienswijze en reactie Veiligheidsregio IJsselland

Reacties op conceptbegroting 2016 Veiligheidsregio IJsselland

De ingebrachte reacties staan in onderstaande tabel.

Gemeente	Besluit	Aandachtspunt/ reactie
Deventer	Geen reactie ontvangen	
Zwolle	Instemming met begroting	Geen bijzonderheden
Raalte	Instemming met begroting	Geen bijzonderheden
Staphorst	Geen reactie ontvangen	
Olst-Wijhe	Instemming met begroting	Spoedige invoering risicomanagement
		Monitoring van realisatie bezuinigingstaakstelling in bestuursrapportages
Hardenberg	Geen reactie ontvangen	
Ommen	Geen reactie ontvangen	
Dalfsen	Zienswijze	Zorg over de geschetste risico's en op peil houden van algemene reserve op gewenst niveau en via overschot 2014 aan te vullen.
		DB adequaat inspeelt op ontwikkelingen en tijdig informeert
		Jaarcijfers eerder bekend dan de nieuwe begroting
Steenwijkerland	Instemming met begroting	Geen bijzonderheden
Zwartewaterland	Geen reactie ontvangen	
Kampen	Geen reactie ontvangen	

Veiligheidsregio IJsselland heeft de volgende reactie op de aandachtspunten/ zienswijzen:

Spoedige invoering risicomanagement

Er wordt gevraagd om vanaf heden risicomanagement binnen de reguliere bedrijfsvoering op te nemen en dit onderdeel te laten zijn van de bestuursrapportages. Voor dit aandachtspunt verwijzen we ook naar de in het algemeen bestuur vastgestelde financiële kaders en uitgangspunten (hoofdstuk 6.4, blz. 22). In punt 42 staat: In 2016 wordt een systematische risicoanalyse uitgevoerd en op basis van de uitkomsten zullen voorstellen worden ontwikkeld voor de omvang van de algemene reserve (een belangrijk deel van het weerstandsvermogen) na 2015.

Op dit moment brengen wij de risico's al in beeld in de risicoparagraaf en volgen wij de risico's in de tussentijdse rapportages. Op dit moment sturen wij al op de risico's echter de huidige aanpak is nog niet gekoppeld aan de omvang van het weerstandsvermogen.

Monitoring van realisatie bezuinigingstaakstelling in bestuursrapportages

Zoals wij in de begroting 2015 met elkaar hebben vastgesteld, monitoren wij in de bestuursrapportages de realisatie van de bezuinigingstaakstelling.

Zorg over de geschetste risico's en het op peil houden van de algemene reserve op gewenst niveau en via het overschot 2014 aan te vullen.

Wij delen de zorg om de algemene reserve op het gewenst niveau te krijgen en te houden. Op dit moment hebben wij een algemene reserve van € 335.369, dit is inclusief de voorgestelde storting bij de jaarrekening 2014 (€ 79.441). Verder stellen wij voor om € 760.500 van het voorlopig saldo van de voorjaarsrapportage 2015 toe te voegen aan de algemene reserve, waarmee de algemene reserve op € 1.095.869 zal komen per 31 december 2015. Met deze toevoeging komt de algemene reserve boven de afgesproken bovengrens van € 1 miljoen. Wij stellen voor om bij de jaarrekening 2015 eventueel met aanvullende voorstellen te komen, dit ook in afwachting van de risicoanalyse die in 2016 wordt opgepakt. Wij verwachten dat dit voldoende is om de risico's te kunnen opvangen.

Dagelijks bestuur dat adequaat inspeelt op ontwikkelingen en tijdig informeert

Wij streven ernaar om adequaat in te spelen op ontwikkelingen en de deelnemende gemeenten tijdig te informeren over mogelijke wijzigingen.

Jaarcijfers eerder bekend dan de nieuwe begroting

Wij zouden ook graag de jaarcijfers verwerken in de begroting, maar qua tijd gaat dit helaas niet lukken. De begroting 2017 stellen wij op in februari 2016 om op tijd het document aan te bieden aan de gemeenteraden. Deze moeten wij voor 1 april 2016 aanbieden (conform Wet gemeenschappelijke regelingen), zodat elke gemeente voldoende tijd krijgt (wettelijke termijn van acht weken) om hun zienswijze kenbaar te maken. Op hetzelfde moment zijn wij bezig met het opstellen van de jaarrekening 2015. Deze is halverwege maart 2016 gereed en moet dan nog worden gecontroleerd door de accountant, zodat deze voor 15 april 2016 aangeboden kan worden aan de gemeenteraden (conform Wet gemeenschappelijke regelingen). Dit maakt het dus niet mogelijk om de jaarcijfers 2015 te verwerken in de begroting 2017.

Bestuurlijk is afgesproken dat beide documenten wel gelijktijdig worden behandeld in de vergadering van het algemeen bestuur van juni. Ook wordt de tussentijdse rapportage over het lopende jaar in de algemeen bestuur vergadering van juni behandeld. Hiermee kan bestuurlijk een integrale sturing plaatsvinden over meerdere jaarschijven.

In de laatste vergadering van het algemeen bestuur is ons gevraagd om te onderzoeken of er nog mogelijkheden zijn om aanpassingen in de P&C cyclus te doen, waardoor niet alles tegelijk hoeft te worden behandeld. Wij zullen dit in overleg met de gemeenten gaan onderzoeken.

post_23-6-2015

Raad

DOCUMENT REGISTRATIE
22 JUN 2015

140727

Aan de Griffier van de Gemeenteraad Zwolle,

Betreft: Ernstige geluidshinder tijdens het Halve Marathon evenement op 13 juni 2015

Zwolle, 20 juni 2015

Geachte Gemeenteraad,

Op 13 juni werd door deelnemer nr. 10 aan het Muzikaal Programma, Henri van Velzen, een muziekpodium opgebouwd op het grasveldje tegenover Schuttevaerkade 16 t.b.v. het halve marathon 2015 evenement. Bij het proefdraaien en daarna werd enorm veel geluid geproduceerd hetwelk de ramen ernstig deed trillen.
De grote geluidsboxen stonden op 18m afstand gericht op de woonhuizen. Ik heb toen een klachtenformulier ingediend bij website van Zwolle en werd daarna terug gebeld door de geluidsspecialist van de gemeente Zwolle. Deze deelde mij mee dat er vergunning was afgegeven en dat de als steekproef gedane geluidsdrukmetingen binnen de normen zijn gebleven. Bovendien had ik in de Peperbus de publicatie van de vergunningen kunnen lezen.
Dit jaar was echter de eerste keer in het bestaan van dit jaarlijkse evenement dat er tegenover mijn huis een muziektent opgezet was. Ik had zo'n tent dus ook dit jaar niet op die plek verwacht.
Na wat researchwerk kwam ik erachter dat dit muziekpodium op een totaal verkeerde plek was opgebouwd. Hij was gepland tegenover het Campanile hotel, 100m dichter bij de rotonde Schuttevaerkade/Pannenkoekendijk. Als het podium op de juiste plek had gestaan zoals ingetekend in de parcourskaart dan hadden de woonhuizen Schuttevaerkade even nummers er vrijwel geen last van gehad. Bij Hedon stond was ook een muziekstand (11), die wel op de juiste plek stond, maar nu dus op slechts 50m afstand van de keiharde muziek van nr. 10. Ik verwijt de gemeente een gebrekkige controle op de aangewezen plekken.
Over het evt. overtreden van de geluidsnormen wil ik het niet hebben omdat ik dat niet bewijzen kan. Maar over de verkeerd geplaatste muziektent is geen twijfel mogelijk, alle deelnemers aan de halve marathon en de 4 Engelse mijlen kunnen getuigen waar de tent stond. De bewoners van appartementen in de Zwanenburg zouden totaal geen overlast hebben gehad, als het podium op de parkeerplaats bij de loswal was neergezet, omdat alle woonkamers aan de waterkant(zuidgericht) gelegen zijn en het geluid noord gericht was. Ook het Campanile hotel zou nauwelijks meer last van het geluid hebben gehad dan nu het geval was.
Ik zou graag willen dat uitgezocht wordt of Henri van Velzen op de juiste wijze uitvoering heeft gegeven aan de verleende vergunning. Als van Velzen verkeerd heeft gehandeld verwacht ik dat de gemeente hem een sanctie oplegt.
Als blijkt dat Henri van Velzen de bepalingen in de vergunning heeft nageleefd en hem dus niets te verwijten is dan vind ik dat de gemeente Zwolle heeft nagelaten om voldoende rekening te houden met haar inwoners aan de Schuttevaerkade evenzijde.

Hoogachtend,

B -post

B.R.H. Koot
Schuttevaerkade 16
8021DB Zwolle
tel. 7370145
e-mail: brhkoot@gmail.com

bijlage: 1 kaart van het parcours

post_23-6-2015

15e Zwolse Halve Marathon

SCANIA

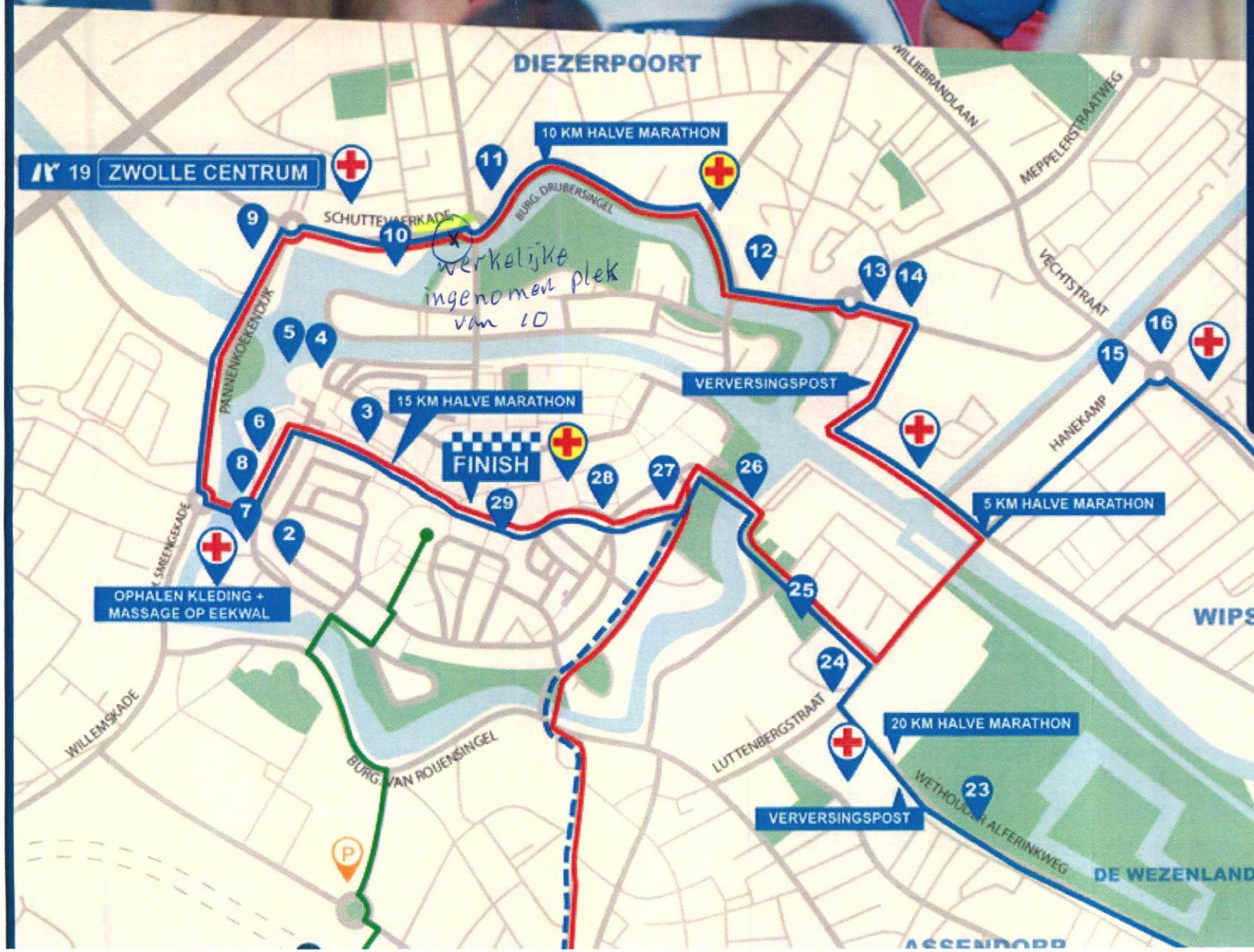

1 Harm Wolters / Holstobloazers
2 The Embrassibles
3 Calypsonic Steelband orkest
4 BB Meander Carmel College
5 Pop & Rockkoor
6 Blokzijler Piraten
7 Tismawajewendband
8 De Geselligheid
9 De Zaak
10 Henri van Velzen Contest
11 DJ Contest
12 Exxited
13 Os Malandros met danseressen
14 BB Heerde
15 Pardoes
16 St Caecilia
17 Willy Steel met danseressen
18 Harm Wolters / Jannes / Wesley
19 Heronsis
20 DJ Hans Stroeve
21 Snackwagen
22 De Heujschudder
23 Drum Battle
24 Steelmasters
25 Peach Kings
26 Henk Klompenmaker & Friends
27 Scania cabine met DJ Bob Holtkamp
28 Brobando & De Toestebollen
29 DJ Vince

Gemeente Zwolle
T.a.v. Gemeenteraad
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

Jeugdzorg
regio IJsselland
Bedrijfsvoeringsorganisatie

Bestuur GR Uitvoeringsorganisatie
IJsselland
Contactpersoon: D. Boersma
d.boersma1@bvoijsselland.nl
06-55 433 691

Datum: 6 juli 2015

Onderwerp: aanbieden begroting gemeenschappelijke regeling voor zienswijze

Geachte Gemeenteraad,

In 2014 besloten 11 gemeenten in de regio IJsselland te gaan samenwerken bij de jeugdhulp, vooralsnog voor twee jaar. Daartoe is een regionale inkoop- en betalingsorganisatie opgericht, de Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland. Als juridische vorm is gekozen voor de bedrijfsvoeringsorganisatie, afgekort BVO.

In het document 'GR Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland' staat in artikel 14 het volgende over de vaststelling van de BVO-begroting.

Artikel 14: Zienswijzenprocedure en vaststelling begroting
1. Het bestuur zendt de ontwerpbegroting ten minste acht weken voordat deze wordt vastgesteld toe aan de raden.

Hierbij zenden we u de begroting van de BVO Jeugdzorg IJsselland voor uw zienswijze. We gaan uit van behandeling in uw Gemeenteraad in september aanstaande en zullen dan in het Bestuurlijk Overleg van de BVO van november als bestuur de begroting vaststellen.

Met vriendelijke groet,
GR Uitvoeringsorganisatie IJsselland

Drs E.W. Anker
Voorzitter

mw R.E. Riemersma MCM
Secretaris

Kopie: beleidsmedewerkers

EXPLOITATIEBEGROTING BVO 2016

Jeugdzorg
regio IJsselland
Bedrijfsvoeringsorganisatie

A. TOELICHTING

Samenwerking
In 2014 besloten 11 gemeenten in de regio IJsselland te gaan samenwerken bij de jeugdhulp, vooralsnog voor twee jaar. Daartoe is een regionale inkoop- en betalingsorganisatie opgericht (GR Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland, hierna BVO) met als juridische vorm de bedrijfsvoeringsorganisatie. Daarnaast is er een regionaal beleidsplatform met twee programmanagers en ondersteuning van gemeentelijke beleidsmedewerkers en managers.

GR Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland
In de Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland staat in artikel 14 het volgende over de vaststelling van de BVO-begroting.

Artikel 14: Zienswijzenprocedure en vaststelling begroting
1. Het bestuur zendt de ontwerp-begroting ten minste acht weken voordat deze wordt vastgesteld toe aan de raden.
2. De ontwerp-begroting wordt door de zorg van de colleges voor een ieder ter inzage gelegd en, tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld.
3. De raden kunnen bij het bestuur hun zienswijze over de ontwerp-begroting naar voren brengen.
4. Het bestuur stelt de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient.
5. Na vaststelling van de begroting zendt het bestuur de begroting aan de raden, die ter zake bij gedeputeerde staten van Overijssel hun zienswijze naar voren kunnen brengen.
6. Het bestuur zendt de begroting binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval voor 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan gedeputeerde staten van Overijssel.
7. Het bepaalde in het eerste, tweede, derde en vijfde lid is van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting, met uitzondering van die wijzigingen van de begroting waarbij geen wijziging wordt gebracht in de bijdragen van de gemeenten. Het bepaalde in het vierde en zesde lid is van toepassing, met dien verstande dat wijzigingen in de begroting ook kunnen worden vastgesteld gedurende het jaar waarvoor de begroting geldt, en in dat geval inzending aan gedeputeerde staten niet voor 1 augustus hoeft plaats te vinden.

Kaders en opzet
De gemeenteraden hebben de wettelijke plicht tot vaststelling van een begroting en jaarverslag/jaarrekening. Deze vormen onderdeel van de beleidscyclusdocumenten. Voor de opzet van het jaargebonden instrumentarium van Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland wordt de opbouw zoals is uitgewerkt in het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) gehanteerd. Het jaargebonden instrumentarium van Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland omvat een jaarplan, begroting, dienstverleningsovereenkomst en een jaarrekening inclusief jaarverslag. Daarnaast zijn er meerdere tussentijdse rapportages.

Proces en planning
In het document Planning&Control van de BVO is het proces voor de vaststelling van de begroting nader uitgewerkt:

Het bestuur van de BVO zendt voor 1 april van het jaar voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar de ontwerpbegroting voor programma- en exploitatiekosten en jaarplan aan de raden van de deelnemende gemeenten, waarin ook wordt aangegeven welke bijdrage van de gemeenten wordt verwacht.
De raden van elk van de deelnemende gemeenten kunnen vóór 1 juni hun zienswijze op de begrotingen en jaarplan indienen bij het bestuur.
In een vergadering van het bestuur tussen 1 en 15 juli stelt het bestuur de begroting vast.
Voor 1 augustus zendt het bestuur de begrotingen aan Gedeputeerde Staten van de provincie.
Het bestuur stelt uiterlijk 15 november de begrotingen voor het volgende begrotingsjaar vast.

Helaas hebben we in het eerste kwartaal vertraging opgelopen met de inrichting van de BVO, waardoor bovenstaande data niet gehaald kunnen worden. Maar met onderstaande planning is er voldoende ruimte voor behandeling in de gemeenteraden en het BVO-bestuur:

- Begin juli ontvangen de Gemeenteraden de ontwerpbegroting van het BVO-bestuur;
- De Gemeenteraden behandelen de BVO-begroting in hun september vergadering en dienen hun zienswijze in bij het BVO-bestuur;
- Het BVO-bestuur stelt in de vergadering van november de begroting vast;
- Ondertussen verzoekt het BVO-bestuur per brief aan de Provincie tot latere aanbieding van de begroting dan 1 augustus.

Toelichting begroting
Deze BVO-begroting voor 2016 heeft als enige referentie de begroting voor het startjaar 2015. Een moeilijke vergelijking, omdat dit een invoeringsjaar was. Dit invoeringsjaar heeft een aantal forse kostenposten tot gevolg gehad die voor 2016 niet gelden. Aan de andere kant is binnen de BVO de kostenpost Personeel natuurlijk de grootste post en we hebben in 2016 ook een vaste basis aan personeel nodig, net als in 2015.

Bij de BVO-begroting noemen we graag het grotere kader, namelijk dat de BVO als regionale organisatie het beheer uitvoert van €118 miljoen in 2016. En dat er regionaal in totaal €5,9 miljoen beschikbaar is voor uitvoeringskosten, van de lokale toegangen, maar ook voor de BVO. We noemen een aantal kenmerken van het startjaar 2015 en het tweede jaar 2016.

Kenmerken 2015:

- Bij de totstandkoming van de BVO-begroting 2015 in december 2014 was er grote druk voor een sobere begroting. De definitieve begroting is na een goede en stevige discussie van het BVO-bestuur robuuster van aard geworden, zij het nog steeds zonder een post Onvoorzien.
- Voor de inrichting van de BVO is een subsidie van €124.000 van de Provincie Overijssel aangevraagd en toegekend, voornamelijk voor de inhuur van professionals die de thema's rondom de bedrijfsvoering zoals Financiën, Rapportage, ICT goed hebben ingericht.
- In het eerste halfjaar van 2015 was naast de basisbegroting voor de apparaatskosten nog een budget van €161.000 beschikbaar om deze professionals langer in te huren om de inrichting af te ronden. We waren genoodzaakt dit budget ook in te zetten.
- In het eerste halfjaar ontstond een overschrijding van de begroting van ongeveer €50.000. Dit bedrag is samengesteld uit het verlengd inhuren van een aantal zelfstandig professionals, het verzwaard invullen van twee functies binnen de BVO, de noodzakelijke inhuur van het subsidieloket en het uit laten voeren van een review op de informatiesystemen door een accountant ter voorbereiding op de rechtmatigheidscontrole in de jaarrekening 2015.
- De BVO heeft de aangesloten gemeentes om niet ondersteund bij de inrichting van de software door haar administrateurs in te zetten op het centraal completeren van cliëntgegevens bij leveranciers (deze waren incompleet aan gemeenten geleverd) en het centraal invoeren van

contracten, ten behoeve van gemeenten. Dit kostte relatief veel inspanning van de administratie.
- Verder heeft de BVO de diverse gemeenten ondersteund in het opvoeren van de productencatalogus in de diverse TOP regie systemen.
- Voor een adequate afstemming van de diverse financiële en informatie-technische aspecten rondom de opstart en de uitrol van de BVO is vanuit de gemeenten Deventer en Ommen-Hardenberg een specialist ingezet in het regionale financiële overleg. Dit doen zij om niet.

Overzicht begroting 2015 inclusief extra benodigde budgetten

Basisbegroting 2015	Subsidie provincie	Eenmalig budget inrichting	Overschrijding realisatie	Extra inzet administrateurs	Inzet professionals	Totaal begroting 2015
€1.090.700	€124.000	€161.000	€50.000	Bedrijfsvoering BVO	Om niet Dev en O-H	1.425.700

Vooruitzichten 2016:
- De basisbegroting 2016 bestaat voornamelijk uit personeelskosten van de professionals. Zij geven invulling aan de basisfuncties van de BVO.
- Toegevoegd is de inhuur van het Subsidieloket als ondersteuning voor toekenning en controle op de gesubsidieerde instellingen.
- Waar er in 2015 door het accent op soberheid geen ruimte was voor een post Onvoorzien, is het voor 2016 aan te bevelen om wel een post Onvoorzien op te nemen, omdat in deze beginjaren niet alle kosten voorspelbaar zijn. Als vuistregel is 10% aangehouden.
- De Meicirculaire 2015 laat een korting zien voor 2015 en 2016, hetgeen betekent dat er minder geld beschikbaar is voor het zorgbudget, maar voor de post Uitvoeringskosten. Hieronder vallen zowel de kosten voor de lokale Toegang (bijvoorbeeld Wijkteam of Gebiedsteam) als de BVO, maar dit zijn wel verschillende kosten onder dezelfde noemer Uitvoeringskosten.

Conclusie 2016 ten opzichte van 2015

Begroting 2015 (totaal)	Begroting 2016	Lagere begroting 2016 tov 2015
€1.425.700	€1.222.870	- €202.830

Ruwweg maakt de basisbegroting 2015 (€1,1 miljoen) met nu wel een post Onvoorzien (€120.000) tezamen de begroting 2016 (€1,22 miljoen).

Risico's
Op dit moment (juli 2015) zijn de volgende risico's te noemen voor 2016:
- Noodzakelijke extra menskracht administratie als TOP-declaratie niet volledig werkt in de matching van facturen;
- Noodzakelijke extra menskracht bij inkoop en contractmanagement als het relatiebeheer moeizamer verloopt en contractafspraken niet nageleefd worden.

Verzoek
Graag ontvangen we van uw Raad de zienswijze op bijgevoegde ontwerp-begroting voor 1 oktober aanstaande.

Exploitatiebegroting BVO 2016 (concept)

Versie 6 juli 2016

	BVO Structureel	Begroting 2016	Opmerkingen / Toelichting
Loonsom	Medewerkers BVO	€ 414.138	Manager, Financieel Manager, Relatiebeheerder, Administrateurs, Applicatiebeheerder (6 FTE)
Vorming, training opleiding	Opleidingsbudget	€ 6.400	Opleiding en training personeel
Overige personeelskosten	Reiskosten en overige kosten	€ 5.000	Reiskosten, netwerkkosten
		€ 425.538	

	Inhuur structureel	Begroting 2016	
	Functie		
Overige kosten derden	Inhuur structureel gemeente Zwolle	€ 292.220	Structurele inhuur bij Zwolle obv DVO voor Financieel Beheer, Inkoopmanager, Contractmanager en Subsidieloket
		€ 292.220	

	Inhuur incidenteel	Begroting 2016	
	Functie		
Overige kosten derden	Inhuur incidenteel gemeente Zwolle	€ 66.112	Incidentele inhuur bij Zwolle obv DVO voor HRM, Financieel, Juridisch advies en Applicatiebeheer
		€ 66.112	

	Facilitaire diensten	Begroting 2016	
	Omschrijving		
Huur gebouwen	Huisvestingskosten	€ 99.000	Kosten werkplek 6 FTE, faciliteiten, schoonmaak en ICT-ondersteuning
Administratieve kosten	Bankkosten	€ 5.000	
ICT kosten TOP-declaratie	ICT	€ 200.000	Vaste prijs per jaar (drie jaar), opgave obv € 0,35 per inwoner
Administratieve kosten	Accountantskosten	€ 15.000	Prijs na offerte
Diversen	Onvoorzien	€ 120.000	Als vuistregel 10% gehanteerd
		€ 439.000	

Begroting BVO 2016	**€ 1.222.870**

INKOMSTEN	Gemeentelijke bijdrage
Steenwijkerland	€ 92.694
Staphorst	€ 24.947
Zwartewaterland	€ 46.224
Kampen	€ 132.070
Olst-Wijhe	€ 35.830
Raalte	€ 64.323
Deventer	€ 260.471
Dalfsen	€ 50.505
Ommen	€ 39.254
Hardenberg	€ 145.888
Zwolle	€ 331.153
TOTAAL BVO	**€ 1.222.870**
BESCHIKBAAR 'UITVOERING'	**€ 5.920.983**

Jeugdzorg
regio IJsselland
Bedrijfsvoeringsorganisatie

Begroting BVO 2015
Versie 10 december 2014

Hfdrek	BVO Structureel	Fte	Schaal	Begroting 2015	Opmerkingen / Toelichting
4001 Loonsom	Manager BVO	0,6	12	€ 55.800	Aansturing BVO (info, account, inkoop, contract) (2 dag), ondersteuning bestuur en HRM, Financieel, Juridisch, IT (1 dag)
4001 Loonsom	Adviseur informatie en bedrijfsvoering	0,8	11	€ 66.400	Monitoren en managen van prestatie indicatoren, onder andere financiele info
Loonsom	Contractbeheerder	1	9	€ 63.000	Zorg voor de correcte uitvoering van contracten, als voorbereiding van inkoper, contractmanager en regiocoördinatoren
4399 Loonsom	Administrateurs	4	8	€ 210.000	Afhandelen facturen zorgaanbieders. Zie 2 FTE flexibel inhuur onderaan, uitgaande van meer uitval bij start, verbetering loop van 2015.
4032 Vorming, training opleiding	Kosten tbv opleiding			€ 6.400	Vorming en training tbv personeel
4399 Overige personeelskosten	Reiskosten en overige kosten			€ 3.000	Kosten representatie incl telefonie enz.
		6,40		**€ 404.600**	

	Inhuur structureel Functie	Werkdagen per maand	Tarief	Begroting 2015	
4399 Overige kosten derden	Financieel beheer	4	€ 75	€ 28.800	Inzet Zwolle tbv betalingsverkeer, beheer bankrekening, treasury en financieel expertise.
4399 Overige kosten derden	Inkoopmanager	12	€ 90	€ 103.680	Met nadruk gemiddelde inzet, want naast rustige periodes piek in najaar. Inhuur SSC via Zwolle
4399 Overige kosten derden	Contractmanager	16	€ 90	€ 138.240	Controleren en bespreken voorwaarden bij contracten als klanttevredenheid, doorloop, succespercentage. Inhuur SSC via zwolle
				€ 270.720	

	Inhuur incidenteel Functie	Werkdagen per maand	Tarief	Begroting 2015	
4399 Overige kosten derden	HRM-advies	2	€ 82	€ 15.677	Advies bij werving en selectie, opleidingen.
4399 Overige kosten derden	Financieel advies	2	€ 95	€ 18.240	Opstellen begroting, jaarrekening, perdiodieke verantwoording.
4399 Overige kosten derden	Juridisch advies	1	€ 97	€ 9.314	Advies over voorkomende juridische zaken, zoals bestuurswijzigingen.
4399 Overige kosten derden	Applicatie beheer	9	€ 65	€ 56.160	Applicatiebeheer topicus (inhuur via Zwolle)
				€ 99.391	

	Facilitaire diensten Omschrijving	eenheid per fte	Tarief	Begroting 2015	
4390 Huur gebouwen	Huisvestingskosten	6,4	€ 9.000	€ 57.600	Incl.meubilair, schoonmaak ed. Excl ICT
4*** Treasury, bankkosten	bankkosten			€ 5.000	
ICT kosten	ICT	6,4	€ 6.700	€ 42.880	
ICT kosten Top financieel (3 jaar)	ICT			€ 200.000	Vaste prijs per jaar, opgave obv € 0,35 per inwoner, ex BTW. Daarmee beschikbaar voor alle gemeenten, bijv voor fin adm WMO
43** Administratieve kosten	Salaris administratie		€ 3.000	€ 3.000	Kosten Zwolle
43** Administratieve kosten	Accountantskosten	vaste prijs		€ 7.500	
				€ 315.980	

Begroting BVO 2015	**€ 1.090.691**

Let op, bij eerdere besprekingen begroting BVO is noodzaak aanschaf TOP-financieel niet meegenomen. Zonder TOP-financieel zou begroting € 890.691 zijn.

Incidentele inhuur eerste kwartaal 2015	Omschrijving	fte	Tarief	Begroting 2015	
Inhuur Q1 2015	Afronden inrichting BVO	1,6	€ 100	€ 38.570	Manager/Kwartiermaker + Adviseur Informatie 1e kwartaal 2015 minus 1 kw loonsom voor deze functie
4* Inhuur derden	Inhuur externe expertise			€ 10.000	Inhuur tbv doorontwikkeling, procesbeschrijving, BTW-expertise enz.
4399 Evt inhuur administratie (1e halfjaar)	Administrateur (2 FTE)	2	€ 65	€ 112.320	1e halfjaar eventuele extra inhuur bij tegenvallende standaardaanlevering door gemeenten en zorgaanbieders
				€ 160.890	

TOTAAL 2015

Basisbegroting 2015	1090691
Inrichting BVO 2014 (subsidie)	124.000
Uitbreiding budget	161.000
Overschrijding realisatie	50.000
TOTAAL 2015	**1425691**

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Beantwoording artikel 45-vragen GroenLinks en brandbrief Swollwacht betreffende de waterskibaan Wijthmenrplas
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Koop, AHW (Aldert) 3217
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWP

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van de beantwoording van:
1. de op 13 juni 2015 door GroenLinks gestelde vragen over de waterskibaan Wijthmenerplas.
2. de brandbrief van Swollwacht van 19 juni 2015.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 18 juni 2015

Onderwerp	Artikel 45-vragen en brandbrief betreffende de waterskibaan Wijthmenrplas
Versienummer	1

Portefeuillehouder R.E. de Heer en F.M. van As

Informant A.H.W. Koop
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OW
Telefoon 038 498 3217
Email AHW.Koop@zwolle.nl
Bijlagen
1. De artikel 45 vragen van GroenLinks
2. De brandbrief van Swollwacht

Wij stellen u voor kennis te nemen van:
De beantwoording van:
1. de op 13 juni 2015 door GroenLinks gestelde vragen over de waterskibaan Wijthmenerplas.
2. de brandbrief van Swollwacht van 19 juni 2015.

Datum 12 juni 2015

Op 13 juni 2015 heeft GroenLinks de onderstaande artikel 45-vragen gesteld betreffende de waterskibaan Wijthmenerplas

Werkzaamheden

1. Is deze gang van zaken u bekend?
2. Zijn nesten conform de voornemens in de quickscan natuur Wijthenerplas gemarkeerd door de stadsecoloog?
3. Indien nesten zijn verwijderd, welke maatregelen treft u om verdere schade te voorkomen/de natuur te compenseren?
4. Indien van toepassing: waar is het fout gegaan en welke actie onderneemt u om herhaling te voorkomen?

Wij beantwoorden deze vragen als volgt:

1. ***Is deze gang van zaken u bekend?***
   Deze gang van zaken is bekend.
   Het riet is in overleg verwijderd en ter compensatie elders langs de rand van de plas weer aangebracht.

2. ***Zijn nesten conform de voornemens in de quickscan natuur Wijthenerplas gemarkeerd door de stadsecoloog?***
   Begin april heeft de ecoloog voorafgaand aan de start bouw geconstateerd er nog geen nesten aanwezig waren. Wel was één nest van een meerkoet in aanbouw. Omdat er nog geen eieren waren gelegd is in overleg met de ecoloog besloten dat dit nest verplaatst mocht worden. Vorige week zijn de drie eieren van deze Meerkoet uit gekomen.

   Doordat er binnen het gebied van de werkzaamheden verder geen nesten aanwezig waren hoefden er geen nesten te worden gemarkeerd. Volledigheidshalve zijn ook nesten die buiten, maar wel nabij de grens van het werkterrein lagen, gemarkeerd met linten.

3. ***Indien nesten zijn verwijderd, welke maatregelen treft u om verdere schade te voorkomen/de natuur te compenseren?***
   Niet van toepassing.

4. ***Indien van toepassing: waar is het fout gegaan en welke actie onderneemt u om herhaling te voorkomen?***
   Er is juist gehandeld.

Figuur i Gemarkeerd nest buiten het werkterrein

Figuur ii De jonge Meerkoeten

Datum 12 juni 2015

Beheersplan

1. Wat is uw definitie van ondersteunende horeca - en voldoen de kaders van het huidige plan hier juridisch gezien aan?
2. Kunt u alsnog duidelijkheid verschaffen aan omwonenden over het beheersplan?
3. Is er reeds een horecavergunning aangevraagd? Is deze aanvraag openbaar gemaakt en wat is op dit moment de status?
4. Welke geluidsnormen gelden er voor de ondernemer – is er een geluidsplan? Zo nee, waarom niet?
5. Is er ontheffing aangevraagd in het kader van de flora- en faunawet? Zo nee, waarom niet?

Wij beantwoorden deze vragen als volgt:

1. ***Wat is uw definitie van ondersteunende horeca - en voldoen de kaders van het huidige plan hier juridisch gezien aan?***
   Van ondergeschikte horeca is sprake wanneer de horeca ondergeschikt is voor wat betreft de oppervlakte en ondergeschikt is aan de hoofdbestemming (Recreatie – Dagrecreatie). Aan beide punten voldoet het initiatief van Lakeside.

   Lakeside is gelegen binnen het bestemmingsplan Wijthmenerplas en met de hoofdbestemming 'Recreatie – Dagrecreatie'. De horecavoorziening moet daarom ten dienste staan van de dagrecreatie. Dit is niet alleen ten dienste van de waterskibaan, maar ten dienste van alle activiteiten die op en rond de Wijthmenerplas plaatsvinden door bijvoorbeeld badgasten, duikers en wandelaars.

   Het college is dan ook van mening dat de horeca activiteiten van Lakeside volledig passen binnen de in het bestemmingsplan opgenomen planregels die uitsluitend ondersteunende horeca toestaan ten dienste van de hoofdfunctie 'Recreatie – Dagrecreatie'

2. ***Kunt u alsnog duidelijkheid verschaffen aan omwonenden over het beheersplan?***
   Tijdens de inloopavond die de ondernemer op 5 februari 2015 heeft georganiseert was versie 3 van het beheerplan aanwezig zodat bewoners deze konden inzien.

   Ten behoeve van de raadsvergadering op 9 februari 2015 is versie 3 (29-01-15) van het beheerplan aangeleverd. Met deze versie is het beheerplan in essentie gereed. Daarbij is aangegeven dat er nog twee bijlagen moesten worden toegevoegd, waaronder het Maatwerkbesluit geluid.

   De omwonenden zijn op 28 maart 2015 door middel van een brief geïnformeerd over het gewijzigde plan voor de waterskibaan. In de brief is ook aangegeven dat het beheerplan bijna is afgerond. Daarbij is ook uitgelegd dat er nog informatie over de toegestane maximum geluidsniveaus wordt toegevoegd. Zodra deze informatie beschikbaar is ontvangen alle omwonenden het volledige beheerplan.

   Op 15 juni is het beheerplan bij de omwonenden bezorgd. Daarbij is ook een uitnodiging voor de informatieavond op 24 juni 2015 gevoegd. Op deze avond wordt een toelichting op het beheerplan en het Maatwerkbesluit gegeven.

3. ***Is er reeds een horecavergunning aangevraagd? Is deze aanvraag openbaar gemaakt en wat is op dit moment de status?***
   In het kader van de drank en horecawet is een vergunning aangevraagd.
   De ondernemer heeft daarbij gebruik gemaakt van de mogelijkheid om deze aanvraag via het zogeheten ondernemingsdossier in te dienen.
   Op zich is er geen wettelijke plicht om de aanvraag van deze vergunning te publiceren.

Datum 12 juni 2015

De omgevingsvergunning is primair bepalend voor de besluitvorming omtrent een nieuwe ontwikkeling. De procedure voor de drank en horecavergunning is daarin volgend.
Op dit moment is men in afwachting van de reactie van nog enkele instanties.
De verleende vergunning wordt gepubliceerd.

4. ***Welke geluidsnormen gelden er voor de ondernemer – is er een geluidsplan? Zo nee, waarom niet?***
   In verband met de ligging van deze voorziening worden strengere geluidseisen gesteld. Hoewel de toepassing van het gebiedsgerichte milieubeleid in relatie tot het Activiteitenbesluit nog niet formeel is, zal daar bij de vergunningverlening door middel van het Maatwerkbesluit geluid op worden geanticipeerd door uit te gaan van een ambitieniveau van 40dB(A) in plaats van de gebruikelijke 50 dB(A) etmaalwaarde.
   Ten behoeve van het Maatwerkbesluit heeft de ondernemer een geluidonderzoek moeten laten uitgevoeren door middel waarvan wordt onderbouwd dat aan de gestelde geluidnormen kan worden voldaan.

5. ***Is er ontheffing aangevraagd in het kader van de flora- en faunawet? Zo nee, waarom niet?***
   Er is geen ontheffing aangevraagd in het kader van de flora- en fauna wet.
   Deze vergunning wordt aangevraagd wanneer men verwacht in overtreding te gaan.
   Daar was in dit geval geen sprake van.

Op 19 juni 2015 heeft Swollwacht aan de wethouder dierenwelzijn een brandbrief gestuurd.

1. Afstemming dierenwelzijn binnen het College van B&W.
2. Heeft u uw collega de Heer over het voorval aan de Wythmenerplas aangesproken.
3. Welke afspraken- ter voorkoming van nog meer dierenleed- heeft u hierover gemaakt!

Wij beantwoorden deze vragen als volgt:

1. ***Afstemming dierenwelzijn binnen het College van B&W.***
   Binnen het college is de portefeuillehouder dierenwelzijn bij ontwikkelingen in de stad betrokken wanneer er aspecten van dierenwelzijn aan de orde zijn

2. ***Heeft u uw collega de Heer over het voorval aan de Wythmenerplas aangesproken.***
   Er is geen sprake geweest van een voorval waarbij nesten zijn geruimd. Er is één nest in aanbouw verplaatst. Daarin zijn daarna drie eieren gelegd die ook zijn uitgekomen. Er was dus ook geen aanleiding voor het college om hierover de wethouder aan te spreken.

3. ***Welke afspraken- ter voorkoming van nog meer dierenleed- heeft u hierover gemaakt!***
   Niet van toepassing.

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Beantwoording artikel 45-vragen GroenLinks en brandbrief Swollwacht betreffende de waterskibaan Wijthmenrplas

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-06-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

GROENLINKS

Vragen o.b.v. art. 45 reglement van orde

Aan: College van B&W
Van: GroenLinks Zwolle, Eildert Noorda, Michiel van Harten
Datum: 13 juni 2015
Onderwerp: waterskibaan Wijthmenerplas

Geacht College,

Namens GroenLinks Zwolle stellen wij u enkele vragen inzake Leisure Wijthemenerplas, de waterskibaan en bijbehorende bebouwing. In de debatronde over het onderwerp op 12 januari j.l. geeft u via wethouder De Heer duidelijk aan dat er geen sprake kan zijn van bouwwerkzaamheden tijdens het broedseizoen, in samenspraak met de stadsecoloog. In de nagezonden nota wordt deze voorwaarde bevestigd, weliswaar met de nuancering dat er geen schade mag worden aangericht. Nu zijn ons echter duidelijke signalen ter ore gekomen dat er tijdens het broedseizoen is aangevangen met de bouw, waarbij stukken riet zijn weggesneden en nesten zijn verwijderd.

1.) Is deze gang van zaken u bekend?

2.) Zijn nesten conform de voornemens in de quickscan natuur Wijthenerplas gemarkeerd door de stadsecoloog?

3.) Indien nesten zijn verwijderd, welke maatregelen treft u om verdere schade te voorkomen/de natuur te compenseren?

4.) Indien van toepassing: waar is het fout gegaan en welke actie onderneemt u om herhaling te voorkomen?

Daarbij heerst (bij omwonenden) nog steeds onduidelijkheid over het beheersplan, dat voor de opening van de baan gereed zou zijn. Steeds wordt gesproken over ondersteunende horeca. Hiervan is ons inziens geen sprake als er in de toekomst feesten zullen worden gegeven: ondersteunende horeca is het serveren van een hapje en een drankje tijdens de primaire (leisure-) activiteiten. Daarbij geeft indeling in categorie H2a buiten de binnenstad het recht om tot twee uur open te zijn: dit geeft feitelijk alle ruimte voor feesten, waarbij onduidelijk is welk geluidsniveau is toegestaan. De ondernemer geeft zelf steeds aan geen feesten te willen organiseren maar blijkt wel open te staan voor verzoeken van gasten.

1.) Wat is uw definitie van ondersteunende horeca - en voldoen de kaders van het huidige plan hier juridisch gezien aan?

2.) Kunt u alsnog duidelijkheid verschaffen aan omwonenden over het beheersplan?

3.) Is er reeds een horecavergunning aangevraagd? Is deze aanvraag openbaar gemaakt en wat is op dit moment de status?

4.) Welke geluidsnormen gelden er voor de ondernemer – is er een geluidsplan? Zo nee, waarom niet?

5.) Is er ontheffing aangevraagd in het kader van de flora- en faunawet? Zo nee, waarom niet?

Namens de fractie van GroenLinks,

Eildert Noorda & Michiel van Harten

Van: William Dogger <doggerw@hotmail.com>
Datum: 19 juni 2015 23:59:50 CEST
Aan: Filip van As <FM.van.As@zwolle.nl>
Kopie: Raadsgriffie <Raadsgriffie@zwolle.nl>, "s.wageman@destentor.nl" <s.wageman@destentor.nl>, "zwolle@destentor.nl" <zwolle@destentor.nl>, "redactie.peperbus@wegenermedia.nl" <redactie.peperbus@wegenermedia.nl>, "j.dhaan@whk.wegener.nl" <j.dhaan@whk.wegener.nl>, "info@zwollenu.nl" <info@zwollenu.nl>, Silvia Bruggenkamp <silviabruggenkamp@outlook.com>, "Cemal Yildirim" <c_yildirim@live.nl>, marcel mulder <m.mulder50@home.nl>
Onderwerp: Brandbrief van de Swollwachtfractie aan de wethouder dierenwelzijn

Brandbrief aan de wethouder dierenwelzijn Zwolle, dhr van Filip van As

Afschrift aan de Raadsgriffier en aan de lokale pers.

Geachte heer van As, beste Filip,

Onze collega's van de Groen-Links fractie hebben uw collega wethouder de Heer een schrijven gestuurd over sterke vermoedens dat er nesten van watervogels zijn geruimd voor de aanleg van de waterskibaan aan de Wythmenerplas. Deze geluiden hebben de Swollwachtfractie ook bereikt! Mocht dit bewaarheid worden, dan zou dit de tweede keer zijn in zeer korte tijd dat er door werkzaamheden, eerder al in Stadshagen, vogelnesten worden geruimd door werkzaamheden!

Wij schrijven daarover niet, zoals onze collega's van Groen-Links dit wel doen, de wethouder van economische zaken aan maar U als verantwoordelijk wethouder van dierenwelzijn! U zou de dierenhoeder binnen het College van B&W moeten zijn om dergelijke stommiteiten te voorkomen en er voor moeten zorgdragen dat dergelijke grondwerkzaamheden in het open terrein in de B&W kamer beter afgestemd wordt in relatie tot het belang van dierenwelzijn. Blijkbaar doet u dit niet of komt zoiets niet bij u op! Bij de behandeling van de perspectief nota jl. vond u het nog noodzakelijk om een Swollwacht motie over het organiseren van een dialoog over dierenwelzijn te ontraden en met steun van de coalitiepartijen deze motie naar de prullenbak te verwijzen! U was van mening dat een dialoog niet nodig was omdat er op het gebied van dierenwelzijn voldoende gedaan wordt! Blijkbaar dus niet!! Mijn fractie krijgt dan ook zo langzamerhand de indruk dat u de portefeuille dierenwelzijn als een bijzaak ziet! Ik roep u dan ook met klem op, om van het dierenwelzijn in Zwolle, in haar gehele omvang, meer werk te maken! Daarnaast verneem ik ook graag van u of u uw collega de Heer over het voorval aan de Wythmenerplas heeft aangesproken en welke afspraken- ter voorkoming van nog meer dierenleed- u hierover heeft gemaakt!

Vriendelijke groet,
William Dogger, fractievoorzitter Swollwacht

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Beantwoording vragen OV-chipkaartpoortjes Zwolle
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Dijkhuizen, CH (Cees) 4007
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWA

Voorgesteld besluit raad

1. De beantwoording van de vragen ex artikel 45 Reglement van Orde van D66 over de OV-poortjes op station Zwolle.
2. Bijgevoegde beantwoording door NS van eerder gestelde vragen over OV-chipkaartpoortjes door de raad op 21 april en 16 maart 2015.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 15 juni 2015

Onderwerp	Beantwoording vragen OV-chipkaartpoortjes Zwolle
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder E. Anker

Informant C.H. Dijkhuizen
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OW
Telefoon 038 498 4007
Email C.Dijkhuizen@zwolle.nl

Bijlagen 1. Informatie over OVCP met bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De beantwoording van de vragen ex artikel 45 Reglement van Orde van D66 over de OV-poortjes op station Zwolle.

2. Bijgevoegde beantwoording door NS van eerder gestelde vragen over OV-chipkaartpoortjes door de raad op 21 april en 16 maart 2015.

Datum 15 juni 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Op 16 maart 2015 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen over de Zwolse aanpak van de OV-chipkaartpoortjes (OVCP) op het station van Zwolle. In de motie staan vragen over 'nut, noodzaak en nadelen' van de toegangspoortjes voor Zwolle. Mede naar aanleiding van deze motie heeft er op 21 april 2015 een bijeenkomst met NS plaatsgevonden. In aansluiting op vragen tijdens deze bijeenkomst is bijgevoegd informatieoverzicht over de OV-chipkaartpoortjes opgesteld. De fractie van D66 heeft verder op 25 mei 2015 vragen ex artikel 45 Reglement van Orde ingediend over de OV-poortjes op station Zwolle. De beantwoording van deze vragen staat in deze informatienota.

Beantwoording vragen fractie D66

1. Vindt op dit moment overleg plaats met NS over alternatieven voor OV-poortjes in de Spoorzone? De eerder genoemde motie vreemd riep het college op 16 maart op in overleg te treden met de NS over onderzoek naar andere, effectievere middelen om de veiligheid op stations en in treinen te vergroten. Hoe staat het daar mee?

   Antwoord: Het Directieplatform Spoorzone heeft een werkgroep ingesteld, bestaande uit NS, provincie Overijssel en gemeente Zwolle, die onder begeleiding van een onafhankelijke derde, tot voorstellen voor maatwerk komt. De raad is daarover geïnformeerd met een nota, geagendeerd in de raadsvergadering van 13 april 2015. Bij die informatienota was ook de correspondentie met de staatssecretaris van I&M gevoegd. Voordat tot voorstellen voor maatwerk kan worden gekomen, zijn feiten en cijfers over station Zwolle in beeld gebracht. Deze fase is afgerond. Bijgevoegd is een overzicht van de beschikbare gegevens. In september en oktober is de afronding van het gezamenlijke proces voorzien. De raad wordt daarna in de gelegenheid gesteld kennis te nemen van de uitkomsten daarvan en haar zienswijze daarover te geven.

2. Is er sprake van versnelde doorvoering van de poortjes door NS of kunnen we uitgaan van een gezamenlijke uitkomst waarbij zowel vrije doorgang als veiligheid verenigbaar zijn?

   Antwoord: Van versnelde doorvoering is geen sprake in Zwolle. NS respecteert het overleg met de gemeente en zet zich er voor in dat door middel van een afsprakenkader zowel de belangen van een vrije doorgang als van de veiligheid worden gediend. Op 26 juni 2015 wordt de voetgangerstunnel onder het station geopend. Aan de zuidelijke ingang van het station zijn dan ook OV-chipkaartpoortjes geplaatst. Deze zijn niet in gebruik, in afwachting van de uitkomsten van het gezamenlijke proces van gemeente, provincie en NS.

3. Wordt door het college onderzocht of er (juridische) mogelijkheden zijn om plaatsing van de poortjes tegen te houden op het moment dat de NS de maatregel versneld wil doorvoeren zonder overeenstemming met de gemeente? Zo nee, waarom niet?

   Antwoord: Ja, deze mogelijkheden zijn onderzocht. In de inleiding op de vragen van D66 wordt gerefereerd aan het Besluit omgevingsrecht. Uit dat besluit volgt dat een bouwwerk voor een infrastructurele of openbare voorziening, ten behoeve van het verschaffen van toegang tot het openbaar vervoer of openbaar vervoersgebouwen, vergunningvrij zijn op te richten. Hierbij vindt

geen toetsing plaats aan het bestemmingsplan. Plaatsing van OV-chipkaartpoortjes kan dan ook zonder tussenkomst van de gemeente geschieden, als het gaat om de omgevingsvergunningen. In het Besluit omgevingsrecht wordt ook verwezen naar openbare toegankelijkheid:

In dit verband wordt erop gewezen dat de plaatsing van ov-chippoortjes gevolgen kan hebben voor de bereikbaarheid van stadsdelen aan weerszijden van een station, als de poortjes zijn geplaatst in een loopverbinding. Het stelsel van de Wegenwet biedt gemeenten echter het aangewezen instrumentarium om, ongeacht het vergunningvrij zijn van de ov-toegangspoortjes, zelfstandig de openbaarheid van wegen te waarborgen. Daarnaast kan het bestemmingsplan hierbij een rol spelen. Indien ov-toegangspoortjes alleen toegang verschaffen aan personen met een geldig vervoers- of ander toegangsbewijs, komt het openbare karakter van het gebruik in het stationsgebouw en de loopverbinding te vervallen. Indien een dergelijke gebruiksbeperking leidt tot een met het bestemmingsplan strijdig gebruik, kan er op die grondslag handhavend worden opgetreden. Zo'n gebruiksbeperking behoeft overigens niet noodzakelijkerwijs via ov-toegangspoortjes te ontstaan. Ook is denkbaar dat de openbare toegankelijkheid door middel van de plaatsing van toegangsborden wordt gereguleerd, dat er een hekwerk wordt geplaatst of dat fysieke ingangcontrole plaatsvindt door conducteurs of bewakers. Het plaatsen van ov-toegangspoortjes zal overigens, hoewel vergunningsvrij, door de Nederlandse Spoorwegen altijd in overleg met betrokken gemeenten plaatsvinden.

In het huidige bestemmingsplan van de Spoorzone zit geen bepaling die een loopverbinding garandeert tussen de beide zijden van het station. Voor zover daar al sprake van kan zijn is handhaving op dat punt nu dan ook niet aan de orde.

4. Kan het gebied worden aangemerkt als openbaar gebied? Zo ja, kan de gemeente in dat geval zelf bepalen of en waar eventueel poortjes geplaatst worden?

   Antwoord: De (openbare) 'weg' in de zin van de Wegenwet gaat over de verkeersbehoefte. Een van de grondbeginselen van de Wegenwet is dat het verkeer op wegen die openbaar zijn in de zin van deze wet, het onbetwistbaar recht van vrij gebruik heeft (behoudens bepaalde beperkingen). De Wegenwet mist een definitie van het begrip weg, zodat onduidelijk is of de voetgangerstunnel als weg volgens de Wegenwet kan worden aangemerkt. De Wegenwet differentieert verder niet naar soorten (openbare) weg, anders dan via de eventuele beperkingen op de openbaarheid krachtens artikel 6 van de Wegenwet (vgl. Rb. Zwolle 5 januari 2005). Om te kunnen bepalen of de voetgangerstunnel een weg is in de zin van Wegenwet moet aansluiting worden gezocht bij de jurisprudentie over dit onderwerp. Het Hof 's-Gravenhage heeft geoordeeld dat een busstation in het voorliggende geval geen (openbare) weg was (Hof 's-Gravenhage 30 juni 2004, LJN-nr: AQ5847). Volgens het Hof was het busstation zodanig gescheiden van de openbare weg, dat het niet als een onderdeel daarvan kon worden aangemerkt. Mede gelet op deze uitspraak is het zeer de vraag of de voetgangerstunnel als weg in de zin van de Wegenwet kan worden aangemerkt.

   In de wegenlegger staan alle openbare wegen buiten de bebouwde kom en de wegen binnen de bebouwde kom die naar het station leiden. De spoortunnel staat niet in onze wegenlegger en is niet in onderhoud bij de gemeente. Daarmee is de gemeente niet bevoegd te besluiten over de openbaarheid van de spoortunnel.

Datum 15 juni 2015

5. Is er ten aanzien van het gebruik van de reizigerstunnel sprake van gewoonterecht? Het openbaar karakter en gebruik van de tunnel is immers algemeen geaccepteerd, langdurig in gebruik en als het ware een gewoonte. Zo nee, waarom niet?

   Antwoord: Hierboven is al ingegaan op het openbare karakter van de reizigerstunnel. Aanvullend daarop is het ook regulier gebruik dat de toegangsdeuren tot het station en de voetgangerstunnel iedere nacht worden afgesloten.

Vervolg
Na de zomer volgt terugkoppeling over de uitkomsten van het gezamenlijke proces gericht op maatwerkoplossingen.

Openbaarheid
Deze nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer

mevrouw R.E. Riemersma MCM

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Beantwoording vragen OV-chipkaartpoortjes Zwolle

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-06-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

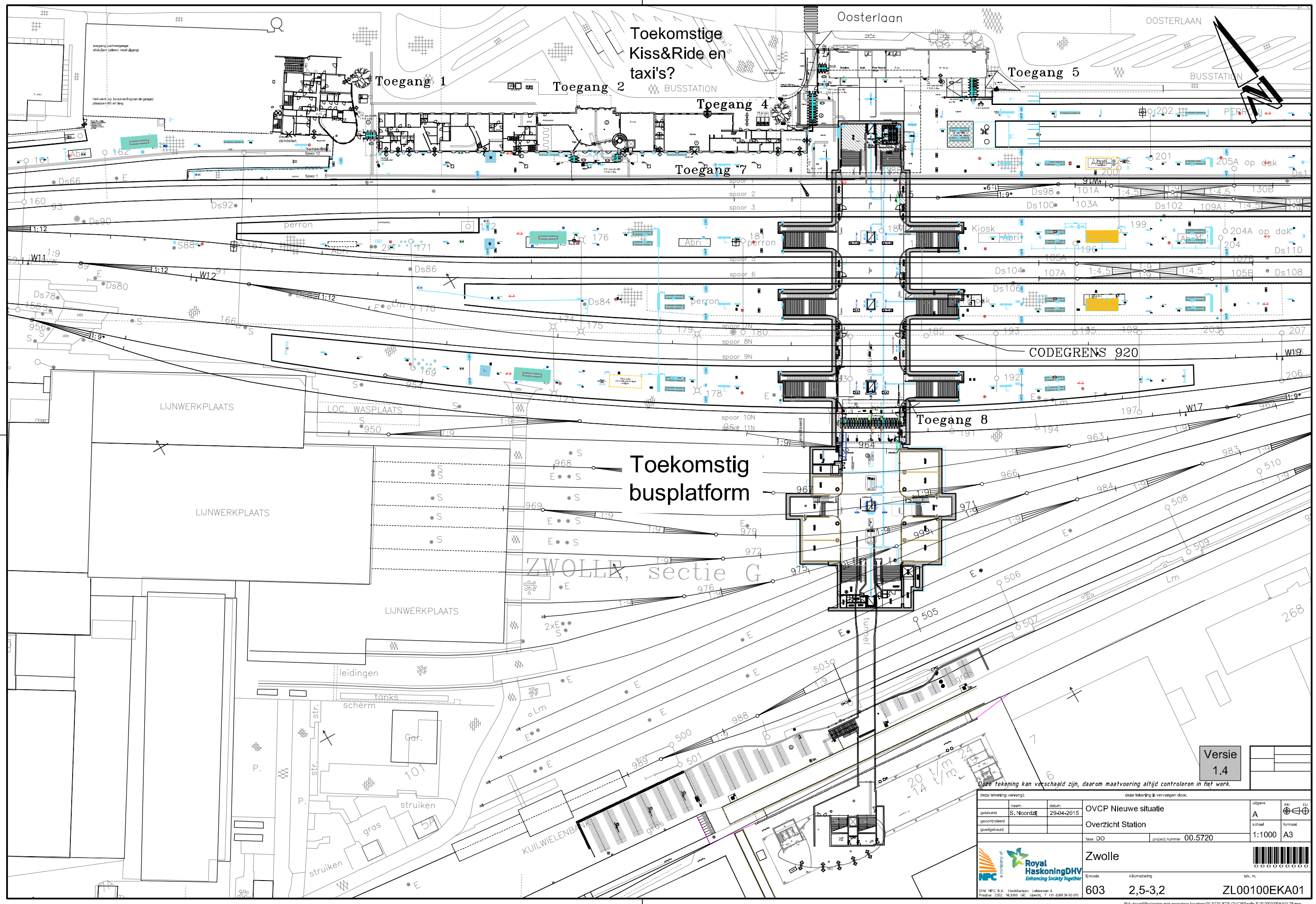
Toekomstige Kiss&Ride en taxi's?
Toegang 1
Toegang 2
Toegang 4
Toegang 5
Toegang 7
Toegang 8
Oosterlaan
OOSTERLAAN
BUSSTATION
CODEGRENS 920
Toekomstig busplatform
LIJNWERKPLAATS
LOC. WASPLAATS
ZWOLLE, sectie G
leidingen
tanks
scherm
struiken
gras
KUILWIELENBAN
tunnel
perron
Kiosk
Abri
spoor 1
spoor 2
spoor 3
spoor 5
spoor 6
spoor 7N
spoor 8N
spoor 9N
spoor 10N
spoor 11N
Versie 1.4
deze tekening kan verschaald zijn, daarom maatvoering altijd controleren in het werk.
deze tekening vervangt:
deze tekening is vervangen door:
naam
datum
getekend
S. Noordzij
29-04-2015
gecontroleerd
goedgekeurd
OVCP Nieuwe situatie
Overzicht Station
uitgave
A
schaal
1:1000
formaat
A3
fase DO
projectnummer 00.5720
Zwolle
lijncode
603
kilometering
2,5-3,2
tek. nr.
ZL00100EKA01
DHV NPC B.V. Hoofdkantoor: Leidseweer 4, Postbus 2062, NL3500 GE Utrecht, T +31 (0)88 34 83 570
Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together
P:\Autocad\Projecten met meerdere locaties\00.5720 BTS OVCP\Zwolle\ZL\ZL00100EKA01 TB.dwg

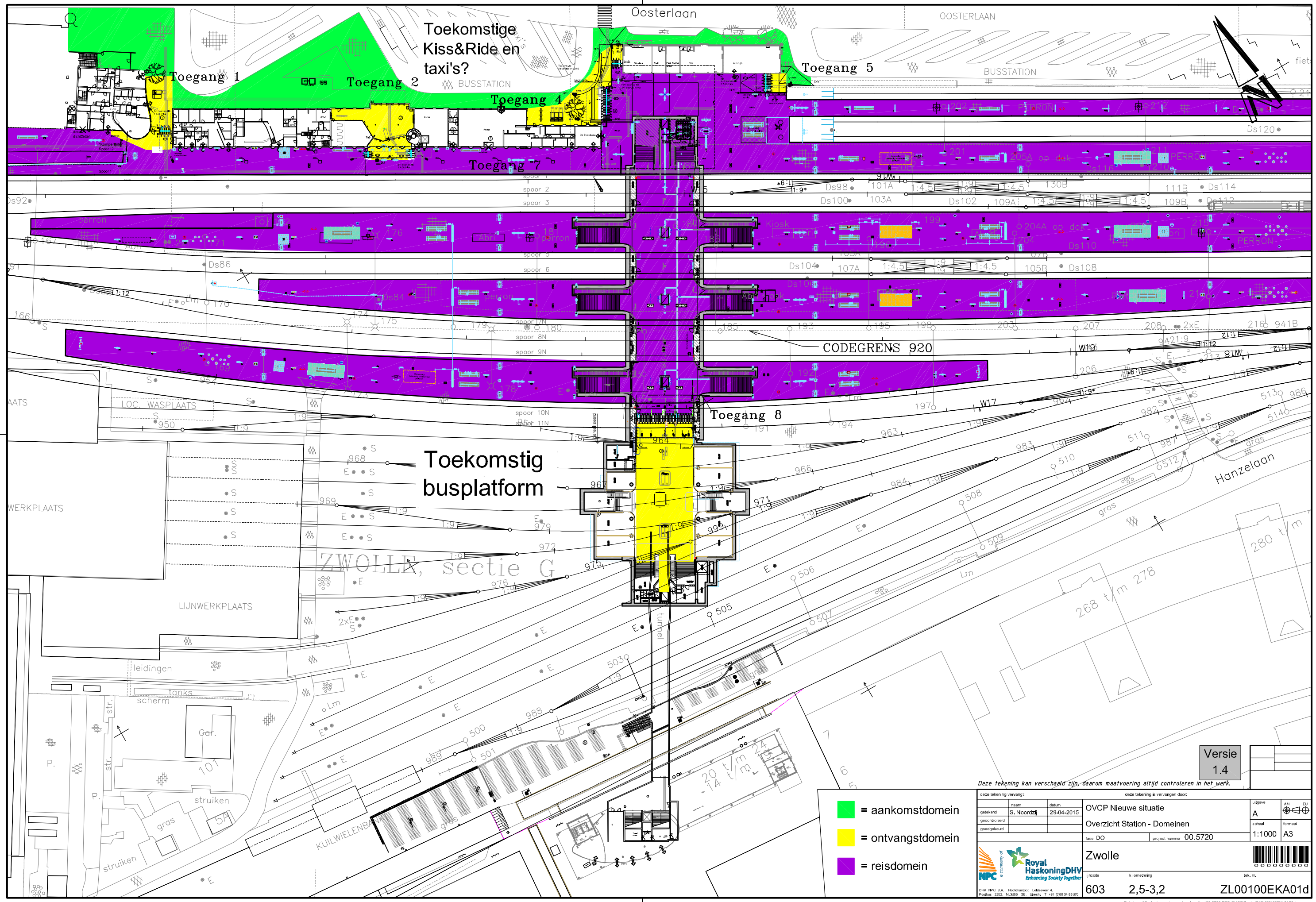
Toekomstige Kiss&Ride en taxi's?
Toegang 1
Toegang 2
Toegang 4
Toegang 5
Toegang 7
Toegang 8
Oosterlaan
OOSTERLAAN
BUSSTATION
CODEGRENS 920
Toekomstig busplatform
Hanzelaan
ZWOLLE, sectie G
LIJNWERKPLAATS
WERKPLAATS
LOC. WASPLAATS
KUILWIELENBAAN
= aankomstdomein
= ontvangstdomein
= reisdomein
Versie 1.4
Deze tekening kan verschaald zijn, daarom maatvoering altijd controleren in het werk.
deze tekening vervangt:
deze tekening is vervangen door:
naam
datum
getekend
S. Noordzij
29-04-2015
gecontroleerd
goedgekeurd
OVCP Nieuwe situatie
Overzicht Station - Domeinen
fase DO
projekt nummer 00.5720
uitgave A
schaal 1:1000
formaat A3
Zwolle
lijncode 603
kilometrering 2,5-3,2
tek. nr. ZL00100EKA01d
DHV NPC B.V. Hoofdkantoor: Leidseveer 4, Postbus 2202, NL3500 GE Utrecht T +31 (0)88 34 83 570
P:\Autocad\Projecten met meerdere locaties\00.5720 BTS OVCP\Zwolle ZL\ZL00100EKA01 TB.dwg

KLPD

205

TB 3

CAM87304

1+1 poortjes NS
1 WG Arriva

1

poort
klpd

A/I-1

A/I-2

LD

RSB

1.3

1.2

1.1

WG

WG

NK-1

PRY 1

Ingang KLPD

B

"Kamperlijntje"
Spoor 12

Nv

pl

ASK

TBP

TBP-CG

TBP-CG

TB-1

Camera aan
overkapping perron

CAM87303

nieuw bekwerk h=1,8m

Versie
1.4

Deze tekening kan verschaald zijn, daarom maatvoering altijd controleren in het werk.

deze tekening vervangt: | deze tekening is vervangen door:

	naam	datum
getekend	S. Noordzij	29-04-2015
gecontroleerd		
goedgekeurd		

OVCP Nieuwe situatie

Toegang 1

fase DO | project nummer 00.5720

uitgave A | schaal 1:100 | formaat A3

Zwolle

lijncode 603 | kilometrering 2,5-3,2 | tek. nr. ZL000100EKA03

NPC a company of Royal HaskoningDHV Enhancing Society Together
DHV NPC B.V. Hoofdkantoor Leidseveer 4
Postbus 2202 NL3500 GE Utrecht T +31 (0)88 34 83 570

P:\Autocad\Projecten met meerdere locaties\00.5720 BTS OVCP\Zwolle\ZL\ZL000100EKA01.dwg

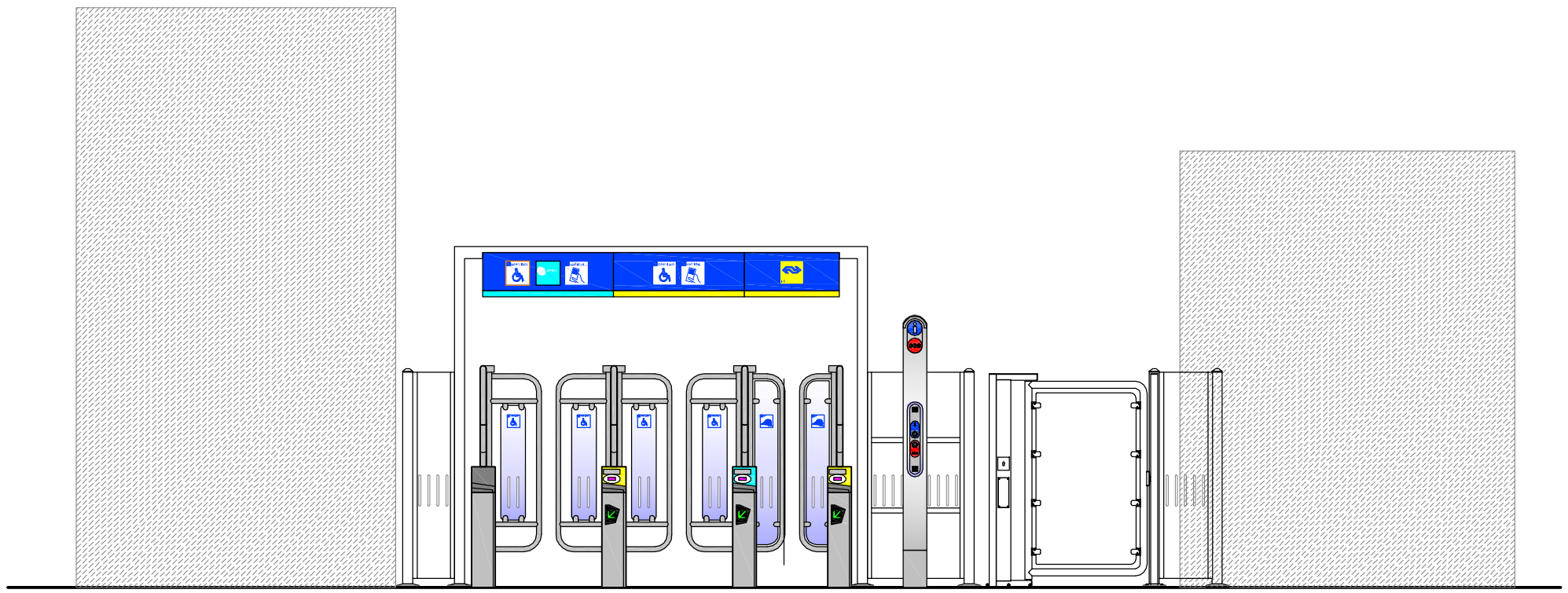

Toegang 1

Versie
1.4

Deze tekening kan verschaald zijn, daarom maatvoering altijd controleren in het werk.

deze tekening vervangt:			deze tekening is vervangen door:		
	naam	datum	OVCP Nieuwe situatie	uitgave	AM EU
getekend	S. Noordzij	29-04-2015		A	
gecontroleerd			Toegang 1 - Aanzicht	schaal	formaat
goedgekeurd				1:50	A3
			fase DO / projectnummer 00.5720		

Zwolle

lijncode	kilometering	tek. nr.
603	2,5-3,2	ZL000100EKA03a

DHV NPC B.V. , Hoofdkantoor, Leidseveer 4,
Postbus 2202, NL3500 GE, Utrecht, T +31 (0)88 34 83 570

P:\Autocad\Projecten met meerdere locaties\00.5720 BTS OVCP\Zwolle ZL\ZL000100EKA01 TB.dwg

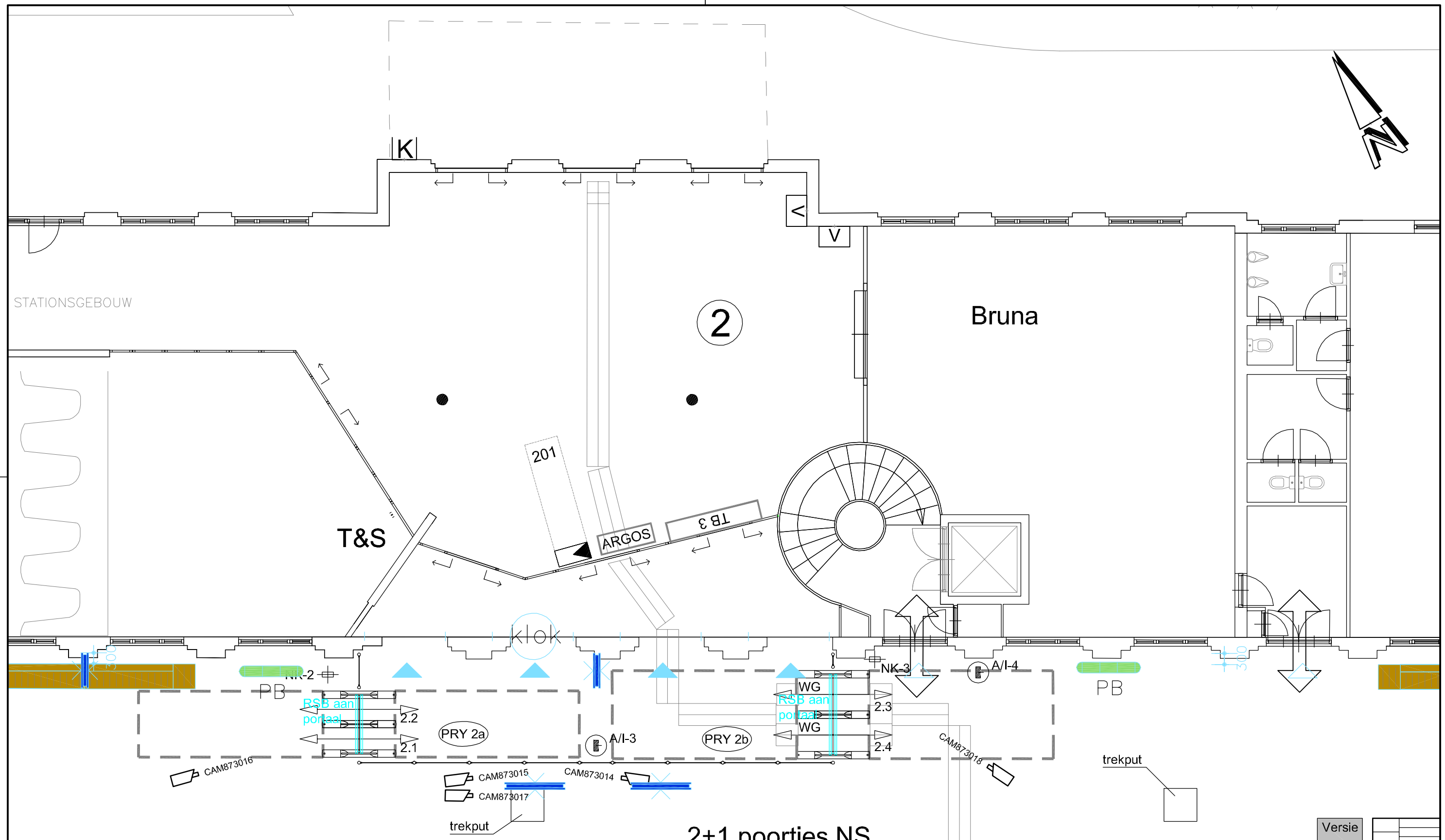

Versie 1.4

Deze tekening kan verschaald zijn, daarom maatvoering altijd controleren in het werk.

deze tekening vervangt:			deze tekening is vervangen door:		
	naam	datum	OVCP Nieuwe situatie	uitgave	AKI / EU
getekend	S. Noordzij	29-04-2015	Toegang 2	A	
gecontroleerd				schaal	formaat
goedgekeurd				1:100	A3
			fase DO / projectnummer 00.5720		

Royal HaskoningDHV — Enhancing Society Together — a company of NPC

DHV NPC B.V. Hoofdkantoor: Laan van Westenenk 4, Postbus 2202, NL3500 GE, Utrecht, T +31 (0)88 34 83 570

Zwolle

lijncode	kilometrering	tek. nr.
603	2,5-3,2	ZL000100EKA04

P:\Autocad\Projecten met meerdere locaties\00.5720 BTS OVCP\Zwolle\ZL\ZL000100EKA01.dwg

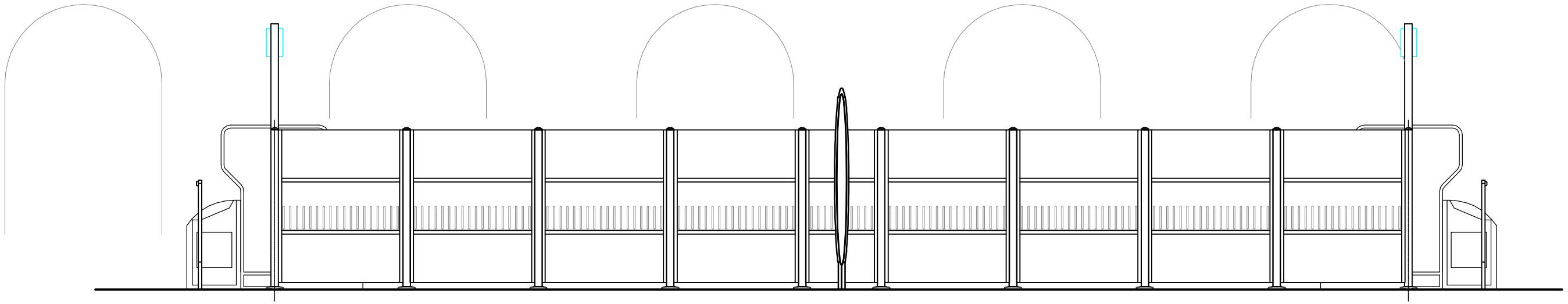

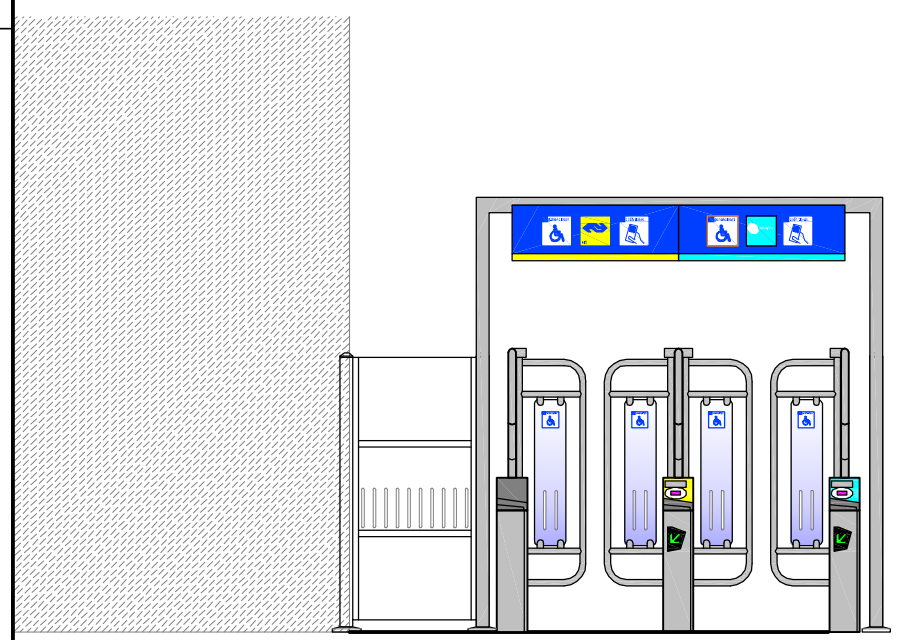

Toegang 2b

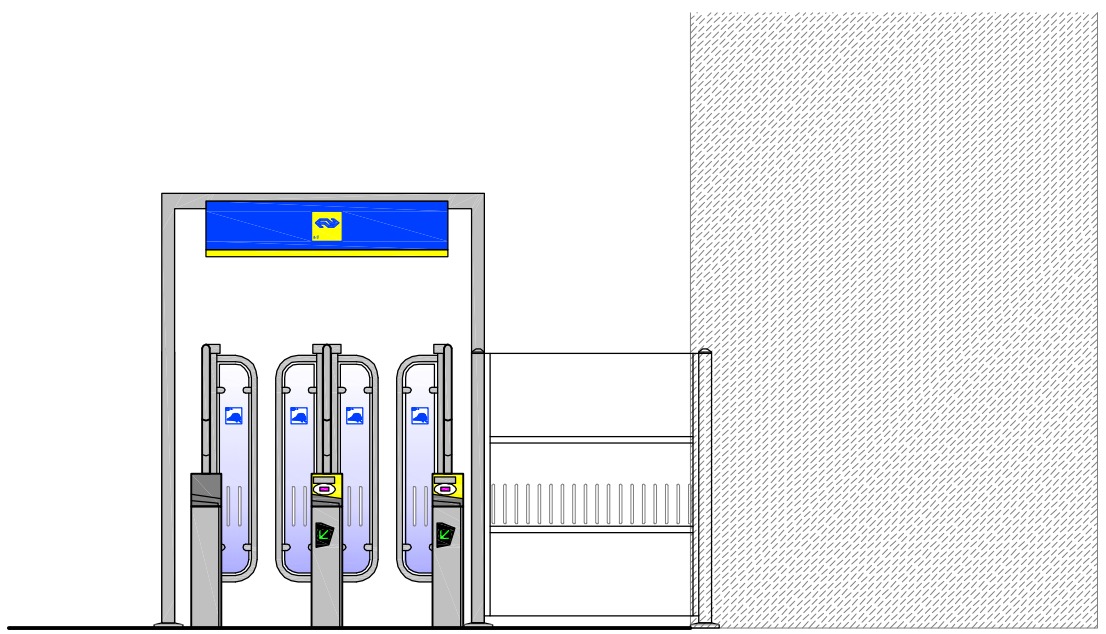

Toegang 2a

Versie
1.4

Deze tekening kan verschaald zijn, daarom maatvoering altijd controleren in het werk.

deze tekening vervangt:			deze tekening is vervangen door:		
	naam	datum	OVCP Nieuwe situatie	uitgave	AM / EU
getekend	S. Noordzij	29-04-2015	Toegang 2 - Aanzichten	A	
gecontroleerd				schaal	formaat
goedgekeurd				1:50	A3
			fase DO / projectnummer 00.5720		

Zwolle

lijncode	kilometrering	tek. nr.
603	2,5-3,2	ZL000100EKA04a

DHV NPC B.V. Hoofdkantoor: Laan van Westenenk 4, Postbus 2202, NL3500 GE, Utrecht, T +31 (0)88 34 83 570

P:\Autocad\Projecten met meerdere locaties\00.5720 BTS OVCP\Zwolle ZL\ZL000100EKA01 TB.dwg

Tijdelijke oplossing van de E.e.a. in afwachting van het busstation en omslag van het trapopgang vanuit de nieuwe trapopgang vanuit de fietsenkelder

ge
en taxi's?

peil=-480
peil=-330
peil=-300
peil=-150
peil=-15
peil=+300
peil=+230
peil=+350
peil=+480
peil=0
peil=+150
peil=+300

trap v.v. leuning
peil=-300
peil=-150
peil=0
vulpunt brandweer
CAM873019
keerwand
helling 1:20
luifel
nieuwe pui als bestaand
Smulle
3.3
3.2
3.1
NK-4
PRY 3
TB 3
peil=0
2,1
PB
trap v.v. leuning
peil=+150
peil=+300
ballustrade
paaltjes met kettingen t.b.v. afscheiding hoogteverschil stoeprand
10+1 poortjes NS
2+1 poortjes Arriva
A/I-5
NK-5
A/I-6
CAM873025
4.1
WG
4.2
WG
RSB aan special portaal
4.3
PRY 4
4.4
4.5
4.6
4.7
4.8
4.9
4.10
4.11
4
peil=+300
lijngoot
CAM873020
CAM873021
CAM873022
helling 1:52
CAM873023
CAM873024
Rz
K
FB op verhoogde funderingsbalk
ARGoS

Versie 1.4

Deze tekening kan verschaald zijn, daarom maatvoering altijd controleren in het werk.

	naam	datum
getekend	S. Noordzij	29-04-2015
gecontroleerd		
goedgekeurd		

deze tekening is vervangen door:

OVCP Nieuwe situatie
Toegang 4
fase DO
project nummer 00.5720

uitgave A
schaal 1:100
formaat A3

Zwolle
IJmoode 603
kilometrering 2,5-3,2
tek. nr. ZL000100EKA05

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together
a company of NPC

DHV NPC B.V. Hoofdkantoor: Laan van Westenenk 4, Postbus 2202, NL3800 GE Utrecht, T +31 (0)88 34 88 570

P:\Autocad\Projecten met meerdere locaties\00.5720 BTS OVCP\Zeuwlle Z\ZL000100EKA01.dwg

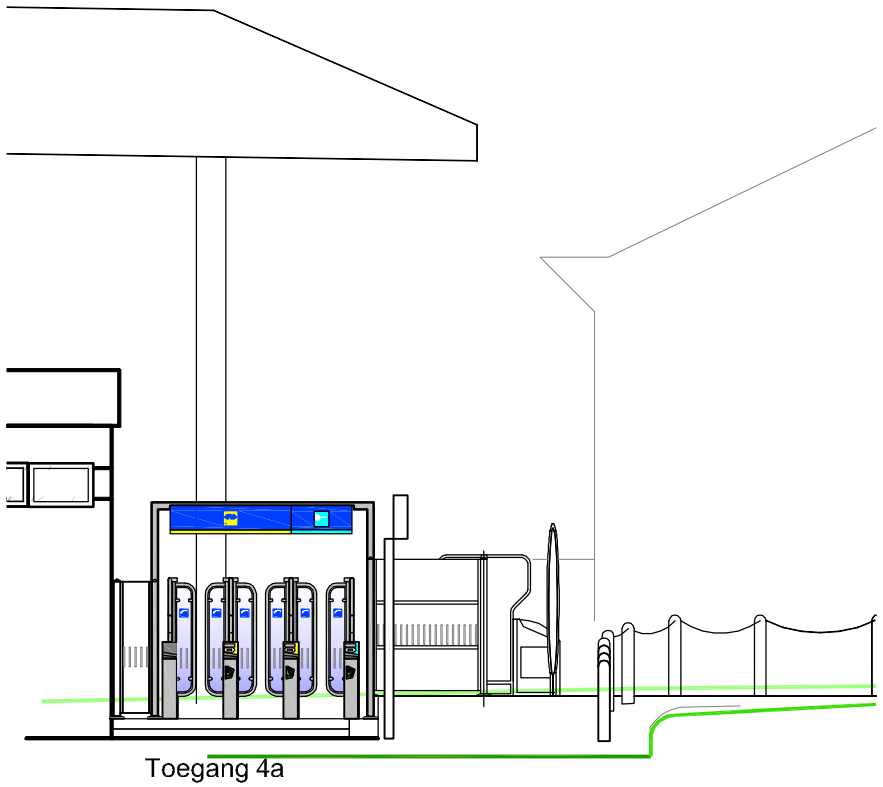

Toegang 4a

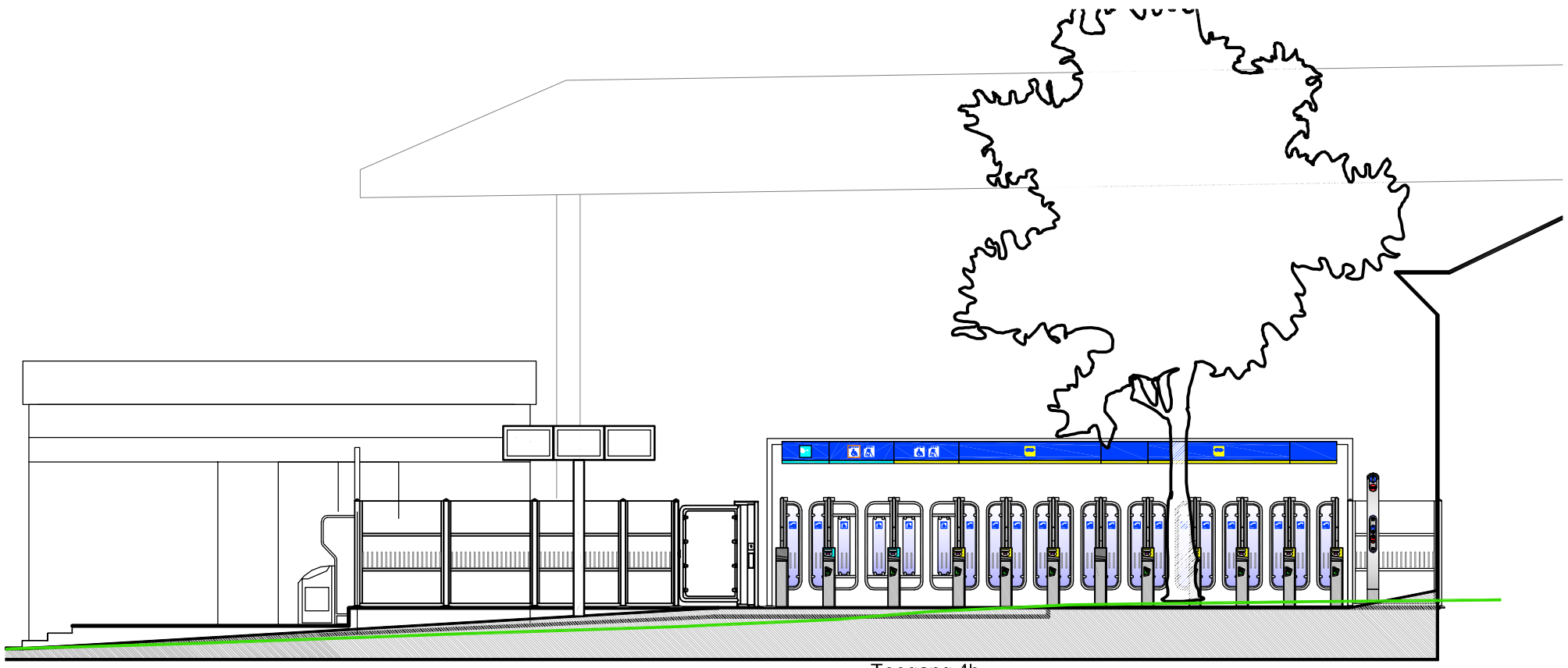

Toegang 4b

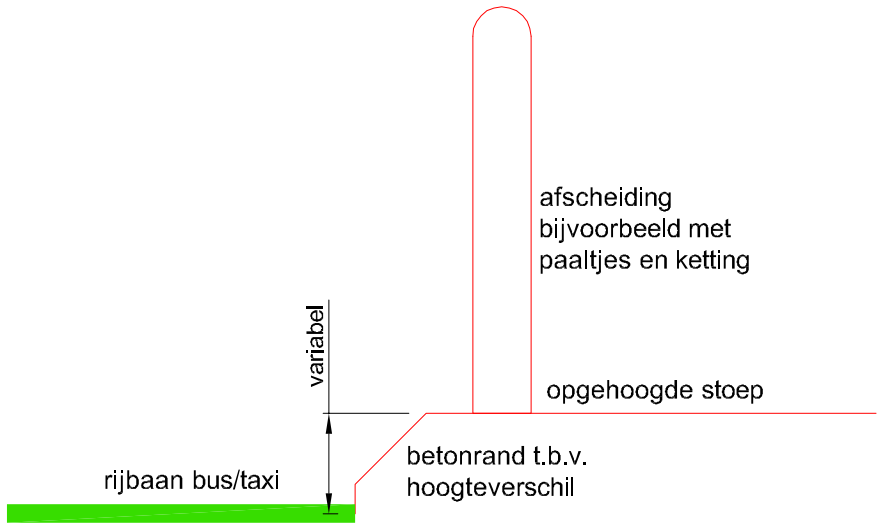

detail hoogteverschil rijbaan - stoep

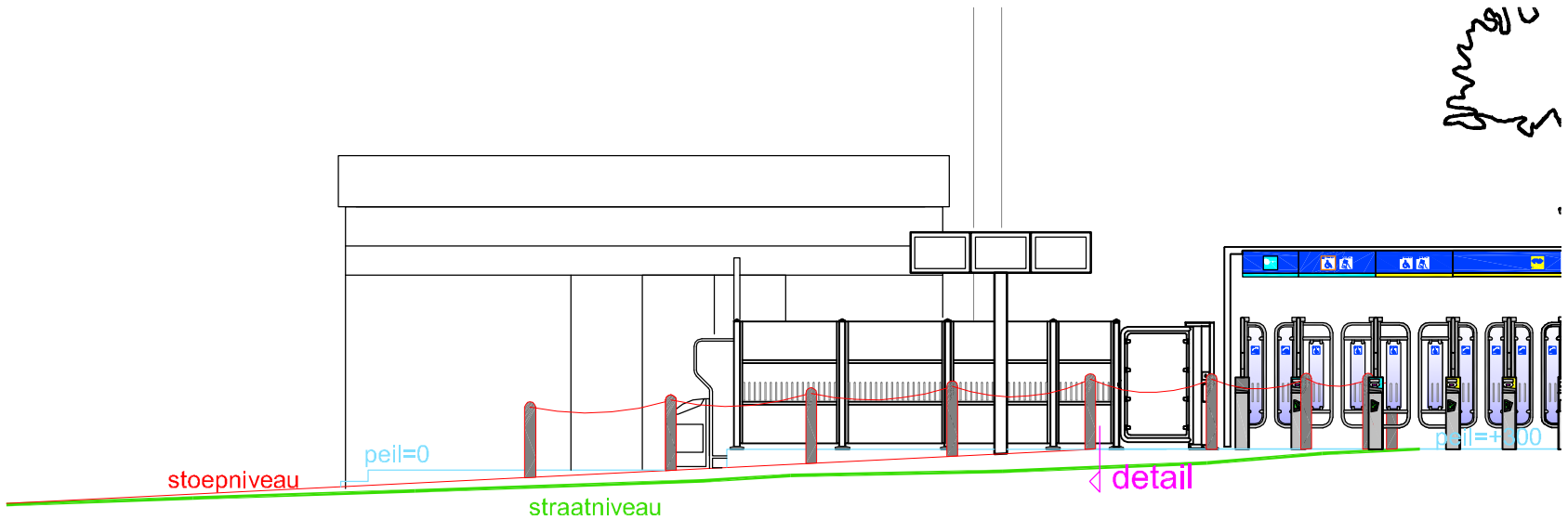

Aanzicht nieuwe outillage voor gevel stationsgebouw

Tijdelijke oplossing
E.e.a. in afwachting van de
omslag van het busstation en
nieuwe trapopgang vanuit de
fietsenkelder

Versie
1.4

Deze tekening kan verschaald zijn, daarom maatvoering altijd controleren in het werk.

deze tekening vervangt:			deze tekening is vervangen door:		
	naam	datum	OVCP Nieuwe situatie	uitgave	AM / EU
getekend	S. Noordzij	29-04-2015	Toegang 4 - Aanzichten	A	
gecontroleerd				schaal	formaat
goedgekeurd				1:100	A3
			fase DO / project nummer 00.5720		

NPC & company of Royal HaskoningDHV Enhancing Society Together

DHV NPC B.V. Hoofdkantoor: Laan van Westenenk 4, Postbus 2202, NL3500 GE Utrecht, T +31 (0)88 34 83 570

Zwolle

lijncode	kilometrering	tek. nr.
603	2,5-3,2	ZL000100EKA05a

P:\Autocad\Projecten met meerdere locatjes\00.5720 BTS OVCP\Zwolle\ZL\ZL000100EKA01 TB.dwg

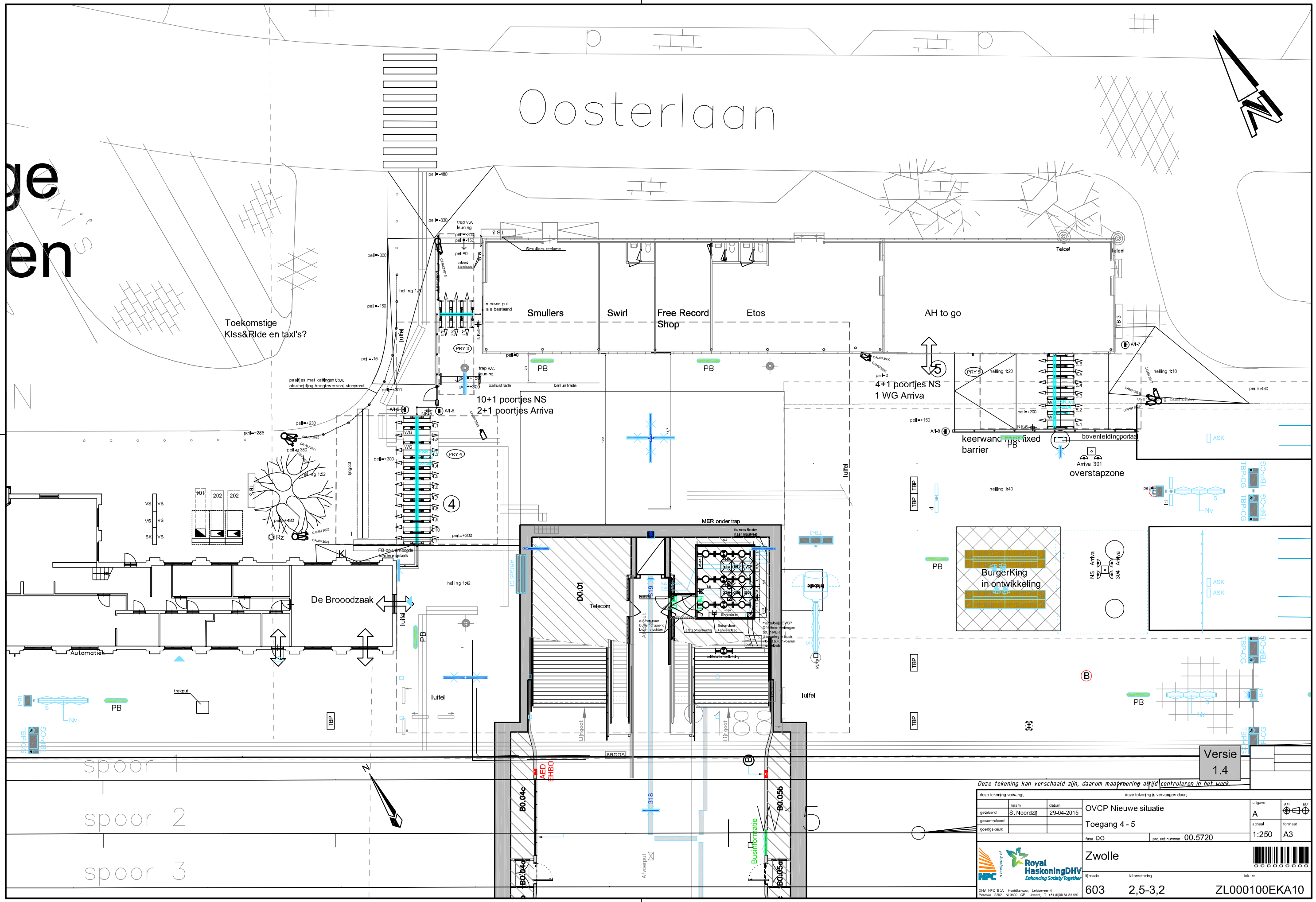
Oosterlaan
Toekomstige
Kiss&Ride en taxi's?
Smullers
Swirl
Free Record
Shop
Etos
AH to go
Telcel
10+1 poortjes NS
2+1 poortjes Arriva
4+1 poortjes NS
1 WG Arriva
keerwand
barrier
fixed
bovenleidingportaal
Arriva 301
overstapzone
BurgerKing
in ontwikkeling
De Brooodzaak
Automatiek
MER onder trap
Telecom
D0.01
B0.04c
B0.05b
AED
EHBO
spoor 1
spoor 2
spoor 3
Versie
1.4
Deze tekening kan verschaald zijn, daarom maatvoering altijd controleren in het werk
deze tekening vervangt:
deze tekening is vervangen door:
naam
datum
getekend
S. Noordzij
29-04-2015
gecontroleerd
goedgekeurd
OVCP Nieuwe situatie
Toegang 4 - 5
fase DO
projectnummer 00.5720
uitgave
A
schaal
1:250
formaat
A3
Zwolle
lijncode
603
kilometrering
2,5-3,2
tek. nr.
ZL000100EKA10
Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together
NPC
DHV NPC B.V. Hoofdkantoor: Leidseveer 4, Postbus 2202, NL3500 GE, Utrecht T +31 (0)88 34 83 570
P:\Autocad\Projecten met meerdere locaties\00.5720 BTS OVCP\Zwolle\ZL\ZL000100EKA01.dwg

AH to go

TB 3

Tijdelijke oplossing
E.e.a. in afwachting van de omslag van het busstation en nieuwe trapopgang vanuit de fietsenkelder

A/I-7

CAM873030
CAM873031
peil=0

5

4+1 poortjes NS
1 WG Arriva

PRY 5

helling 1:20

5.6
5.5
5.4
5.3
5.2
5.1

WG
RSB aan special portaal
WG

peil=-200

NK-6

CAM873027
helling 1:18
CAM873028
overkapping bushalten
CAM873029

peil=+150

A/I-8

keerwand met fixed barrier

PB

bovenleidingportaal

ASK

Arriva 301

overstapzone

luifel

TBP
TBP

ld

helling 1:40

peil=+

ld

S

Nv

TBP-CG TBP-CG

PB

BurgerKing
in ontwikkeling

NS Arriva

304 Arriva

Versie 1.4

Deze tekening kan verschaald zijn, daarom maatvoering altijd controleren in het werk.

deze tekening vervangt: | deze tekening is vervangen door:

	naam	datum
getekend	S. Noordzij	29-04-2015
gecontroleerd		
goedgekeurd		

OVCP Nieuwe situatie
Toegang 5

uitgave: A | AM EU
schaal: 1:100 | formaat: A3
fase: DO | projectnummer: 00.5720

Zwolle

lijncode: 603 | kilometering: 2,5-3,2 | tek. nr.: ZL000100EKA06

Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together
NPC a company of

DHV NPC B.V. Hoofdkantoor: Leidseweer 4, Postbus 2202, NL3500 GE Utrecht, T +31 (0)88 34 83 570

P:\Autocad\Projecten met meerdere locaties\00_5720 BTS OVCP\Xedit-ZL\ZL000100EKA01.dwg

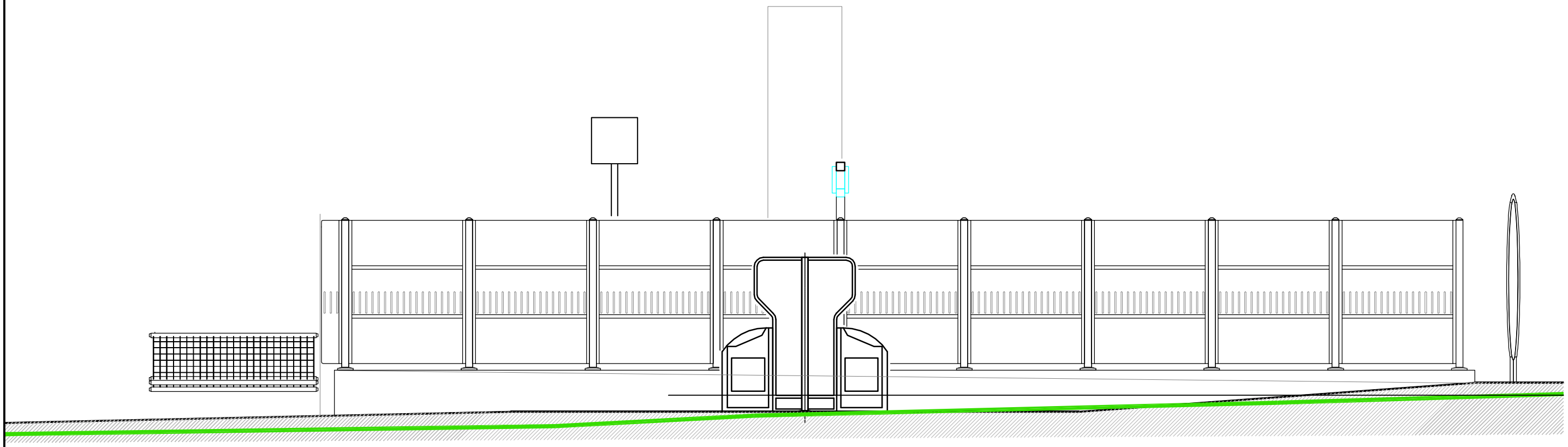

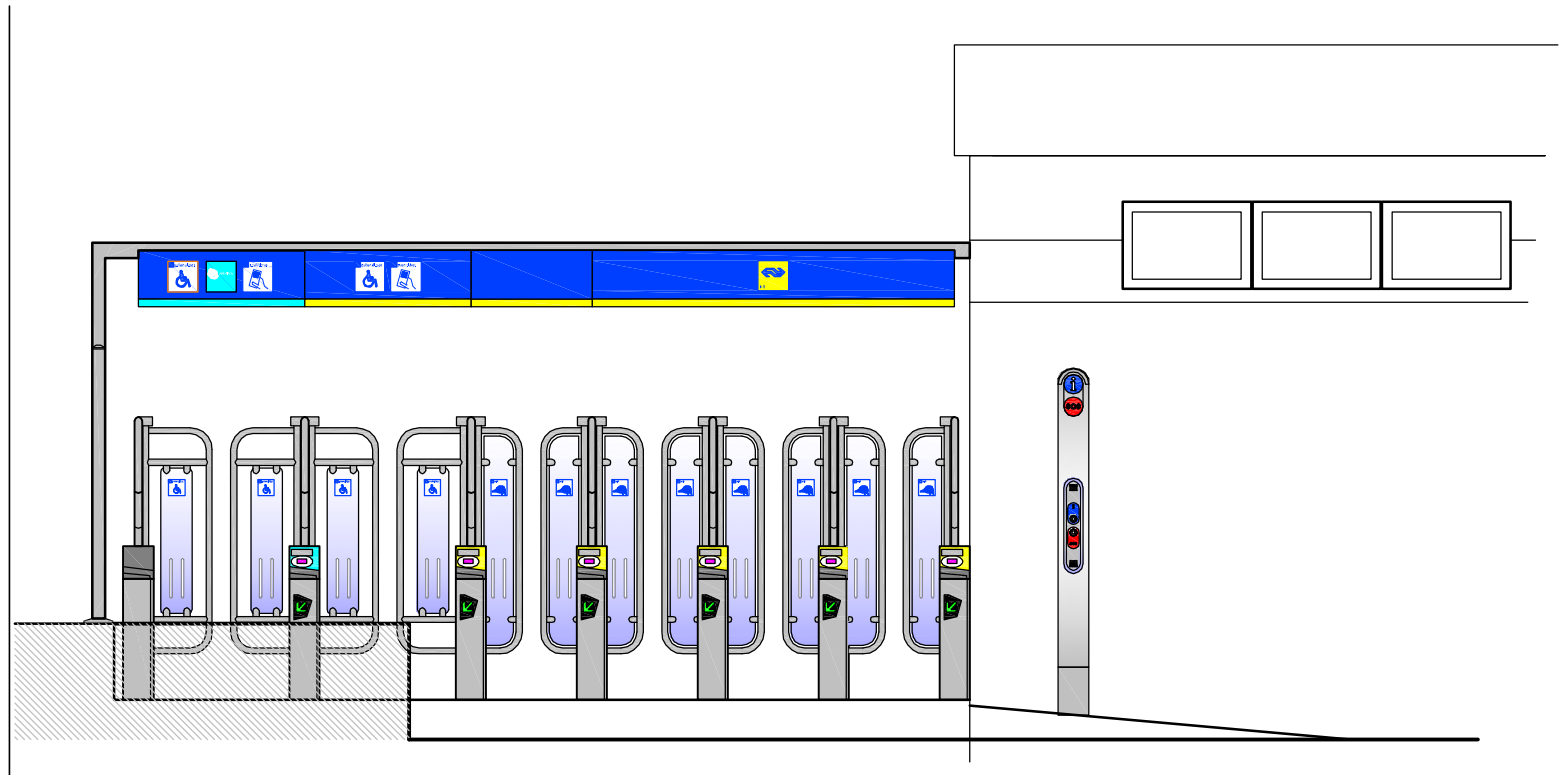

Toegang 5

Tijdelijke oplossing
E.e.a. in afwachting van de omslag van het busstation en nieuwe trapopgang vanuit de fietsenkelder

Versie 1.4

Deze tekening kan verschaald zijn, daarom maatvoering altijd controleren in het werk.

deze tekening vervangt:			deze tekening is vervangen door:		
	naam	datum	OVCP Nieuwe situatie	uitgave: A	AM / EU
getekend	S. Noordzij	29-04-2015	Toegang 5 - Aanzicht	schaal: 1:50	formaat: A3
gecontroleerd					
goedgekeurd			fase: DO	projectnummer: 00.5720	

Zwolle

lijncode	kilometrering	tek. nr.
603	2,5-3,2	ZL000100EKA06a

NPC a company of Royal HaskoningDHV Enhancing Society Together

DHV NPC B.V. Hoofdkantoor: Laan van Westenenk 4, Postbus 2202, NL3500 GE, Utrecht, T +31 (0)88 34 83 570

P:\Autocad\Projecten met meerdere locaties\00.5720 BTS OVCP\Zwolle\ZL\ZL000100EKA01 TB.dwg

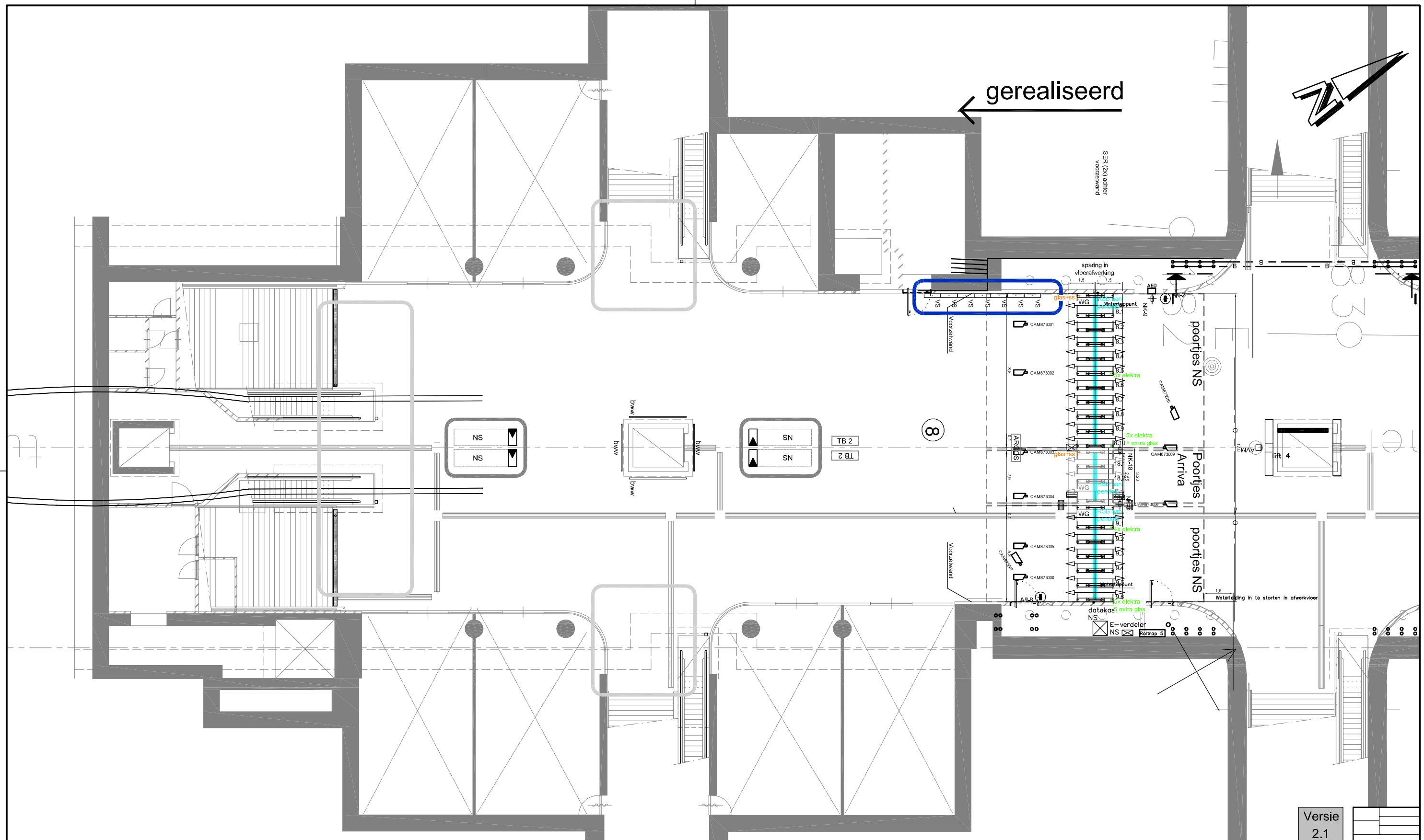

Deze tekening kan verschaald zijn, daarom maatvoering altijd controleren in het werk.

deze tekening vervangt: | deze tekening is vervangen door:

	naam	datum
getekend	S. Noordzij	12-01-2015
gecontroleerd		
goedgekeurd		

OVCP Nieuwe situatie

Toegang 8 - Tussenfase

fase DO | project nummer 00.5720

uitgave A | schaal 1:200 | formaat A3

Zwolle

ligcode 603 | kilometrering 2,5-3,2 | tek. nr. ZL000100EKA08

NPC a company of Royal HaskoningDHV Enhancing Society Together
DHV NPC B.V. Hoofdkantoor, Leidseveer 4, Postbus 2202, NL3500 GE Utrecht, T +31 (0)88 34 85 570

P:\Autocad\Projecten met meerdere locaties\00.5720 BTS OVCP\Zwolle\ZL\ZL000100EKA0118.dwg

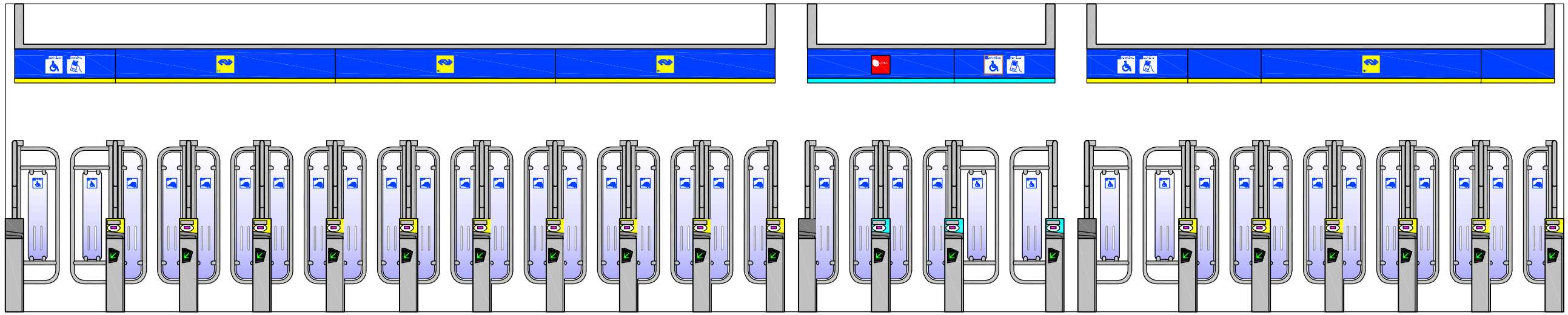

Versie
2.1

Deze tekening kan verschaald zijn, daarom maatvoering altijd controleren in het werk.

deze tekening vervangt: | deze tekening is vervangen door:

	naam	datum
getekend	S. Noordzij	12-01-2015
gecontroleerd		
goedgekeurd		

OVCP Nieuwe situatie

Toegang 8 - Aanzicht

fase DO | projectnummer 00.5720

uitgave: A | AM EU | schaal: 1:50 | formaat: A3

Zwolle

lijncode: 603 | kilometering: 2,5-3,2 | tek. nr.: ZL000100EKA08a

DHV NPC B.V. Hoofdkantoor: Leidseveer 4.
Postbus 2202 NL3500 GE Utrecht T +31 (0)88 34 83 570

P:\Autocad\Projecten met meerdere locaties\00.5720 BTS OVCP\Zwolle ZL\ZL000100EKA01 TB.dwg

Meer kijk op interwijk - Zwolle

31 januari 2014 | Rapport versie 1 | Projectnummer 2013f3842

In opdracht van: NS Reizigers, Programma OV-Chipkaart en Poortjes
i.s.m. Gemeente Zwolle

VERTROUWELIJK

FORUM business research

Inleiding

VERTROUWELIJK

Station Zwolle heeft naast vertrek- en eindstation voor de trein ook een verbindingsfunctie tussen de ene en de andere kant van de stad. Daarnaast maken mensen gebruik van de aanwezige retail op het station en in de stationshal zonder dat ze een treinreis maken.

NS is voornemens in de toekomst poortjes te plaatsen die alleen met een OV-chipkaart met daarop voldoende saldo voor reizen bij NS te openen zijn. NS en gemeente Zwolle willen graag meer inzicht krijgen in de aard en omvang van de groep mensen die gebruik maakt van de verbindingsfunctie zonder gebruik te maken van de trein (in dit rapport 'passanten' genoemd) en hoe zij aan kijken tegen verschillende oplossingen om na plaatsing van de poortjes van de ene kant naar de andere kant van het station te gaan.

Om hier inzicht in te krijgen voerde Forum een onderzoek uit op station Zwolle middels enquêtes. Deze rapportage geeft de bevindingen weer.

De resultaten geven NS handvatten om de oplossingsrichtingen verder in te richten in samenwerking met de gemeente Zwolle.

Naast Zwolle is een zelfde soort onderzoek uitgevoerd in Amersfoort, Deventer en Goes, Leiden en Oss.

Ter verduidelijking van de onderzoeksresultaten wordt in dit rapport gebruik gemaakt van een aantal pictogrammen.
Betekenis van de pictogrammen:

Achtergrondinformatie

Opvallend resultaat / let op

Let op: door afronding van de onderzoeksresultaten kan het voorkomen dat in een grafiek de som van bij elkaar horende reeksen niet exact 100% is.

Forum Business Research | 2014
Op dit rapport zijn de leveringsvoorwaarden van MOA, Center for Information Based Decision Making & Marketing Research, van toepassing.

Inhoudsopgave

VERTROUWELIJK

- 1 | Conclusies
- 2 | Aantal passanten en passages
- 3 | Woonplaats, passagedoel en reisgedrag
- 4 | Mogelijke oplossingen
- 5 | Busreizigers
- 6 | Onderzoeksverantwoording

1 | Conclusies

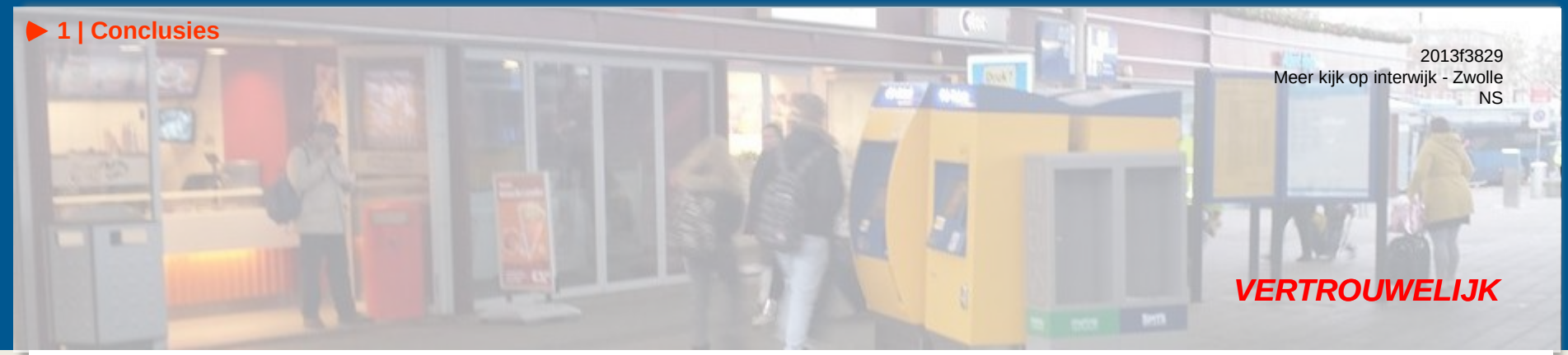

VERTROUWELIJK

In circa 75-85% van de stationsbezoeken is de betreffende persoon in het bezit van een OV-chipkaart

- Dit wil zeggen dat als we kijken naar stationsbezoekers (treinreizigers, ophalers/brengen, bezoekers stationsgebouw, passanten) op een bepaald moment, gemiddeld 75-85% van hen een OV-chipkaart heeft. Onder treinreizigers is het OV-chipkaart bezit het grootst (85%), onder halers/brengers en passanten is dit circa driekwart.
- Dit betekent echter niet dat 75-85% van alle mensen die weleens op het station komen een OV-chipkaart hebben. Dat percentage ligt wellicht lager. Frequente bezoekers (waarvan aannemelijk is dat zij vaker over een OV-chipkaart beschikken) hadden immers meer kans om in de steekproef terecht te komen dan infrequente bezoekers.

Er zijn in totaal circa 14.200 unieke passanten op jaarbasis die DOOR het station lopen zonder een treinreis te maken

- Hiervan heeft 26% geen OV-chipkaart (=circa 3.700 unieke passanten per jaar), 22% heeft wel een OV-chipkaart, maar gebruikt deze niet voor reizen bij NS (=circa 3.100 unieke passanten per jaar) en 52% heeft een OV-chipkaart en gebruikt deze voor reizen bij NS (en eventueel Arriva = circa 7.400 unieke passanten per jaar)
- De 14.200 passanten maken in totaal circa 760.000 passages op jaarbasis. Een klein deel van de passanten (die 1 keer per week of vaker passeren, 18%) is verantwoordelijk voor een groot deel van de passages (83%).

Relatief veel passanten zijn niet afkomstig uit Zwolle

- Als we kijken waar de passanten zoal vandaan komen, dan valt op dat circa de helft van de passanten afkomstig is uit Zwolle (met name Hanzeland en Stadhagen). De andere helft is niet afkomstig uit Zwolle. Hier wordt een veelheid aan dorpen genoemd. De Postcodegebieden 81**, maar ook 79** en 80** komen dan het meest frequent voor, aangevuld met Nieuwleusen.

De grootste passantenstromen gaan van Zwolle Noord (boven het water) naar Hanzeland (en v.v.) en van Zwolle-Zuid naar de binnenstad (en v.v.)

- De belangrijkste passantenstroom vindt plaats tussen Zwolle Noord (boven het Almelose kanaal en het Zwarte Water) en Hanzeland (23%) en tussen Zwolle-Zuid en de binnenstad (14%).
- Ook passantenstromen van Zwolle-Zuid naar Zwolle Noord (boven het Almelose kanaal en het Zwarte Water) en van de binnenstad naar Hanzeland komen regelmatig voor.

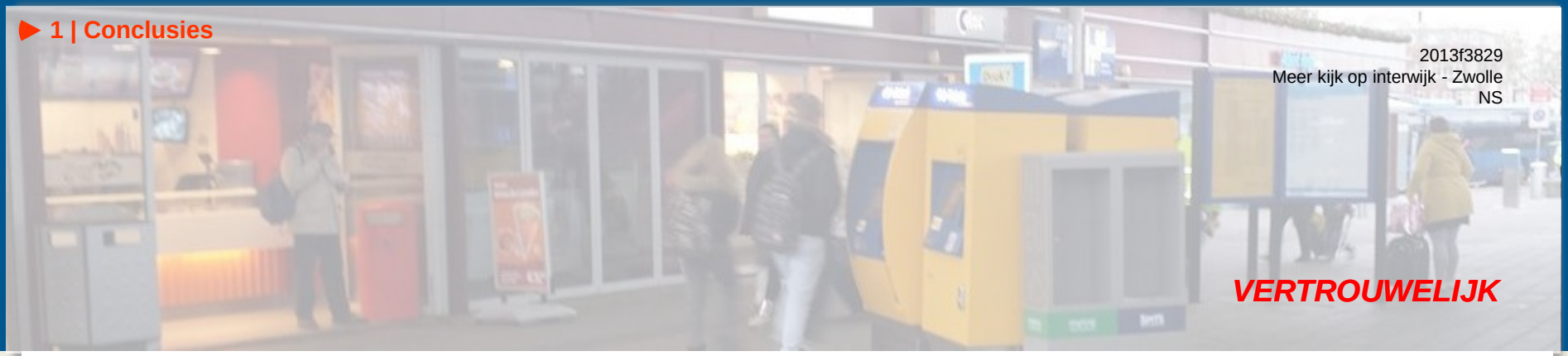

VERTROUWELIJK

Overall gezien wordt de speciale passagepas als de beste oplossing gevonden

- 42% vindt dit een (zeer) goede oplossing, 57% vindt het acceptabel en 48% geeft er de voorkeur aan.
- De OV-chipkaart met voldoende saldo vindt men ook een redelijk alternatief: 36% vindt dit een (zeer) goede oplossing, 47% vindt deze acceptabel en 39% heeft hier de voorkeur voor.

De kleine groep frequente passanten heeft een voorkeur voor de speciale passagepas, de grote groep infrequente passanten voor de OV-chipkaart of de speciale passagepas

- Passanten die frequent (minimaal 3 keer per week) passeren, hebben een duidelijke voorkeur voor de speciale passagepas. Het betreft hier een klein deel van de totale groep passanten (namelijk ruim 1.000 van de in totaal 14.200 unieke passanten), die wel veel passages maken.
- Ook indien men infrequenter passeert, heeft men een voorkeur voor de speciale passagepas. Het verschil met e OV-chipkaart is hier echter redelijk klein.

Weinig behoefte aan eenmalig passagerecht

- Slechts 16% vindt een eenmalige passagerecht een goede oplossing en slechts 13% geeft hier de voorkeur aan.

Ook de passanten die met de bus van of naar het station komen, vinden de speciale passagepas de beste oplossing, al is ook de OV-chipkaart een redelijk alternatief

- 50% vindt de speciale passagepas een (zeer) goede oplossing, 64% vindt het acceptabel en 52% geeft er de voorkeur aan.

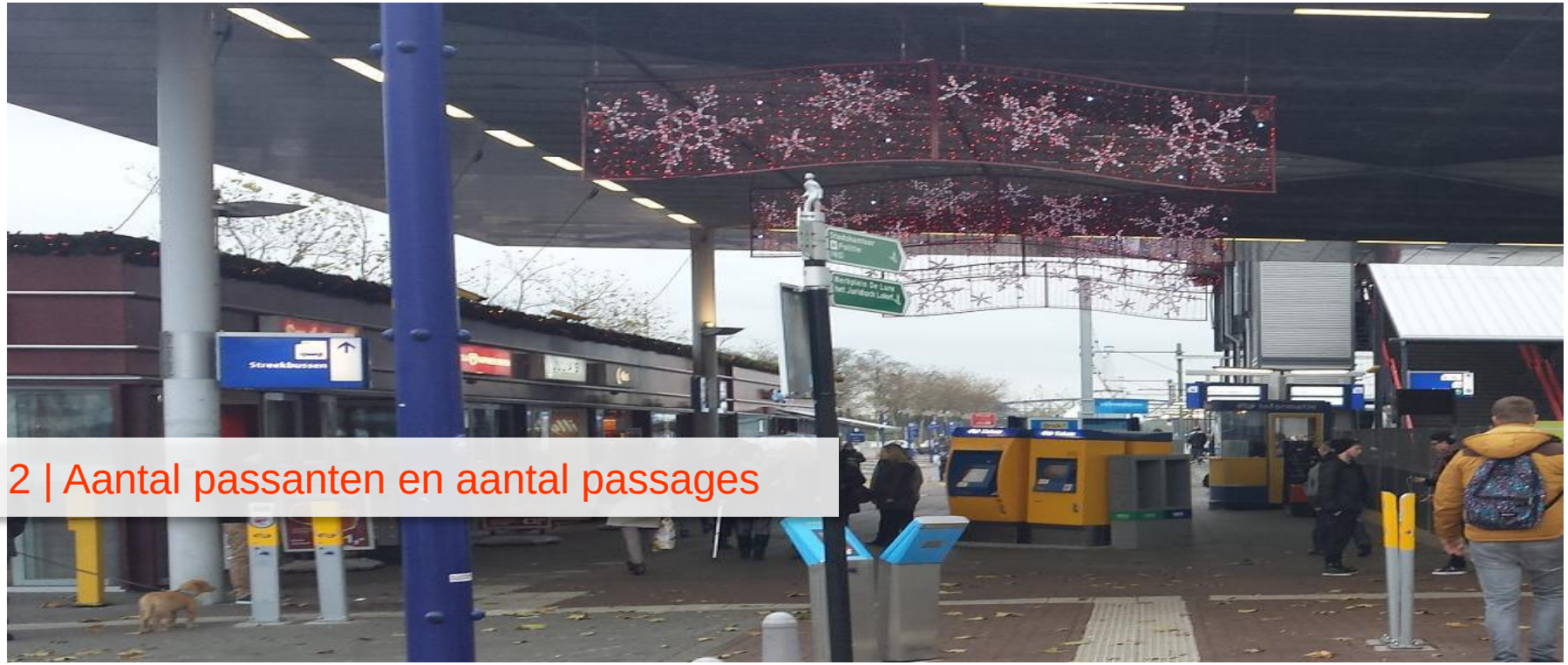

2 | Aantal passanten en aantal passages

Op station Zwolle is circa 6% van de stationsbezoekers passant

VERTROUWELIJK

Waarom bent u op het station Zwolle?
Basis: Alle respondenten (n=6.702)

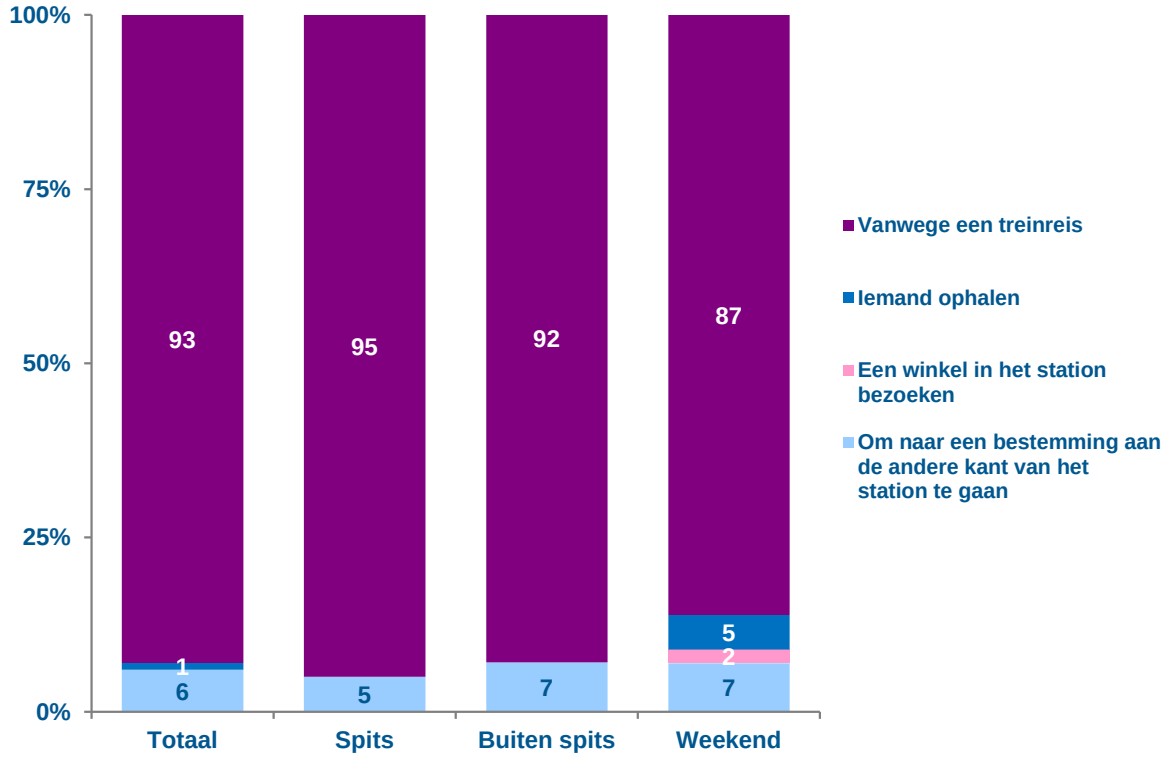

- Van alle stationsbezoekers is veruit de meerderheid op het station vanwege een treinreis die men gaat maken c.q. gemaakt heeft.
- 6% van de personen gebruikt het station om van de ene naar de andere kant te gaan. Omgerekend naar unieke passanten gaat het op jaarbasis om ongeveer 14.200 mensen die minimaal 4 keer per jaar gebruik maken van het station om van de ene naar de andere kant te lopen (zie sheet 10 voor uitgebreide uitleg). Dit aantal is relatief het hoogst buiten de spitsuren.

2013f3829
Meer kijk op interwijk - Zwolle
NS

Driekwart van de treinreizigers reist met OV-chipkaart, bij passanten is dit iets meer dan de helft, een kwart van de passanten heeft geen OV-chipkaart

VERTROUWELIJK

Bent u in het bezit van een OV-chipkaart, en reist u hiermee bij NS/Arriva?
Basis: Alle respondenten (n=2.269)

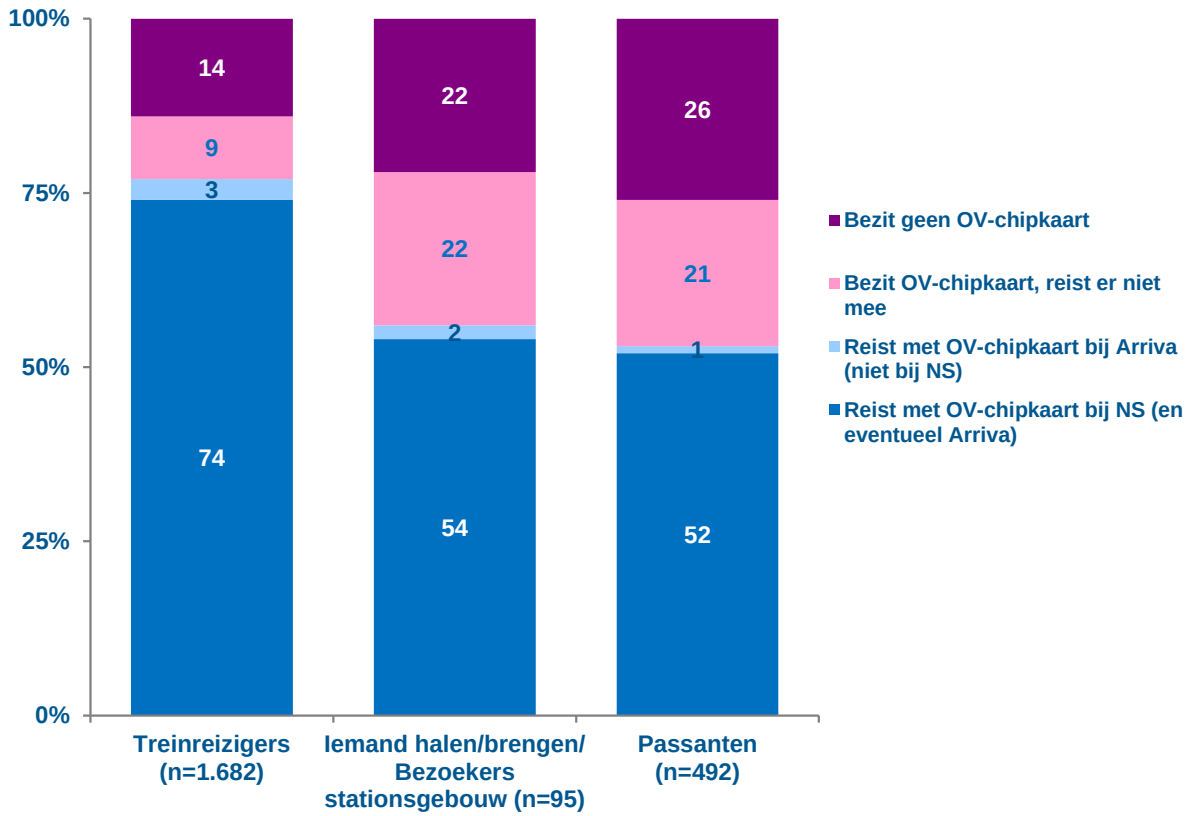

- Vooral onder treinreizigers is het percentage dat met de OV-chipkaart reist hoog. Onder halers/brengers en passanten ligt dit percentage aanzienlijk lager.
- Van de niet-treinreizigers heeft een vijfde wel een OV-chipkaart, maar gebruikt die niet voor reizen bij NS (of Arriva). Nog eens circa een kwart heeft geen OV-chipkaart.
- Als we naar het totale aantal unieke passanten in Zwolle kijken, gaat het om circa 14.200, als volgt verdeeld:
  - 3.700 passanten bezitten geen OV-chipkaart
  - 3.100 passanten hebben een OV-chipkaart, maar reizen er niet mee bij NS
  - 7.400 passanten reizen met een OV-chipkaart bij NS (en eventueel Arriva)

Het aantal ondervraagde stationsbezoekers is in deze dia lager dan in voorgaande dia, aangezien een aanzienlijk deel van de mensen (met name treinreizigers) geen tijd had om verdere vragen te beantwoorden.

FORUM business research

Uitleg bij de berekening van het aantal passages en unieke passanten

VERTROUWELIJK

- Op basis van het onderzoek ontstaat inzicht in de verhouding treinreizigers versus passanten. Deze ligt op ongeveer 16:1. Het aantal in- en uitstappers op station Zwolle (bron: MOA) die gebruik maken van de in- en uitgang waartussen de interwijkverbinding ligt (en waar de enquêtes werden afgenomen) is bekend. Op een gemiddelde reisdag zijn dit er:
    - Tijdens de spits: 17.339 per werkdag
    - Buiten de spits: 19.791 per werkdag
    - Weekenddag: 12.779 per dag

  Door dit te relateren aan de onderzoeksresultaten (verhouding treinreizigers versus passanten), ontstaat het aantal passanten.
- Bij de opzet van het onderzoek is besloten, vanwege inhoudelijke en onderzoekstechnische redenen, de incidentele passanten (die minder dan vier keer per jaar het station gebruiken om naar de andere kant van het station te gaan) buiten beschouwing te laten:
    - Inhoudelijke reden: het ontwikkelen van een oplossing voor de interwijkproblematiek is vooral gericht op mensen die op regelmatige basis gebruik maken van de verbindingsfunctie van het station
    - Onderzoekstechnische reden: een enigszins afwijkende inschatting van de frequentie waarmee infrequente passanten op het station komen, kan een grote vertekening van de omvang van de groep unieke passanten veroorzaken.

  Het gevolg van het buiten beschouwing laten van deze incidentele passanten is dat het aantal ‘unieke’ passanten per jaar op basis van de onderzoeksresultaten een (lichte) onderschatting is van het daadwerkelijke aantal ‘unieke’ passanten.
- Vervolgens is een correctie aangebracht omdat frequente gebruikers van het station een grotere kans hadden om in de steekproef terecht te komen.
- Na het aanbrengen van deze correcties, komt het aantal **unieke passanten** uit op circa 14.200. Met andere woorden: per jaar wordt station Zwolle door circa 14.200 verschillende mensen gebruikt om van de ene kant van het station naar de andere kant te gaan.
- Op basis van het onderzoek is vastgesteld dat deze circa 14.200 unieke passanten samen op jaarbasis circa 760.000 keer gebruik maken van station Zwolle om van de ene kant van het station naar de andere kant te gaan.

Een klein deel van de passanten is verantwoordelijk voor een groot deel van de passages

VERTROUWELIJK

Passanten - passages

Basis: Alle respondenten die het station gebruiken om van de ene naar de andere kant van het station te komen (n=492)

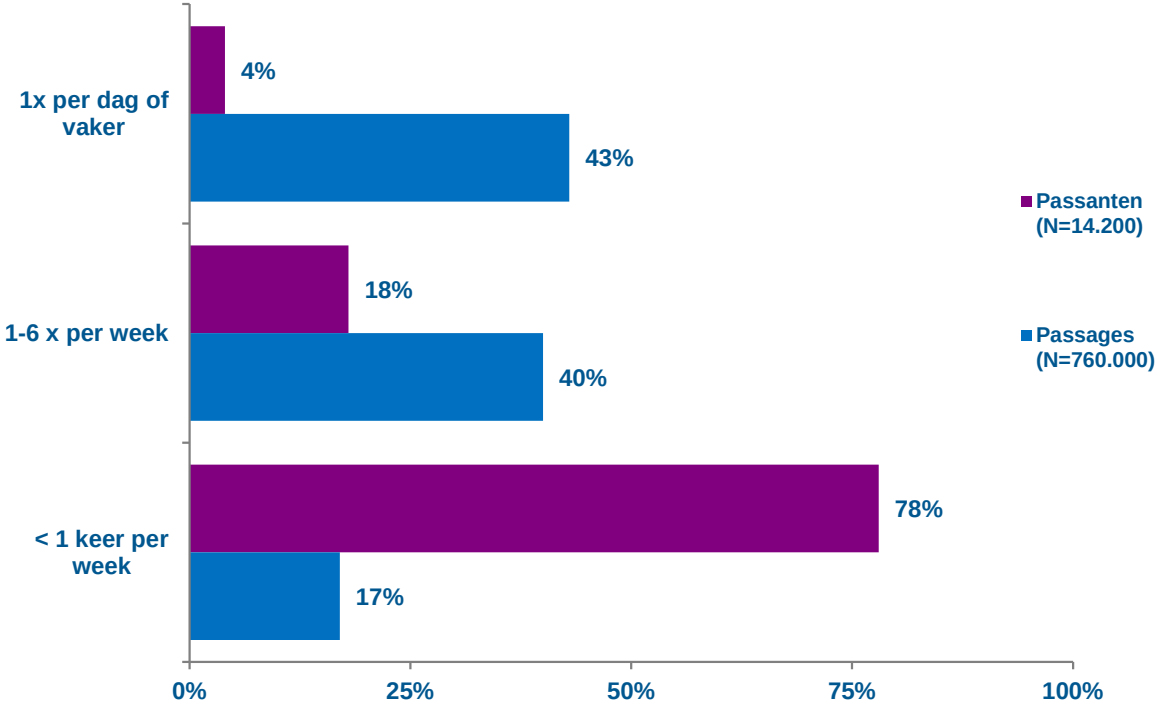

In de grafiek is het aantal passanten uitgezet tegen het aantal passages.

- Hieruit blijkt dat een klein deel van de passanten verantwoordelijk is voor een groot deel van de passages: 22% van de passanten die 1 keer per week of vaker passeren is verantwoordelijk voor 83% van de passages.
- Aan de andere kant zorgt 78% van de passanten (die minder dan 1 keer per week het station gebruiken als passage) voor 'slechts' 17% van de passages.
- Er zijn weinig verschillen tussen passanten met en zonder OV-chipkaart voor wat betreft frequentie waarmee men passeert.

3 | Woonplaats, passagedoel en reisgedrag

2013f3829
Meer kijk op interwijk - Zwolle
NS

Relatief veel passanten die niet afkomstig zijn uit Zwolle

VERTROUWELIJK

Wat is uw postcode?
Basis: Alle passanten (n=492)

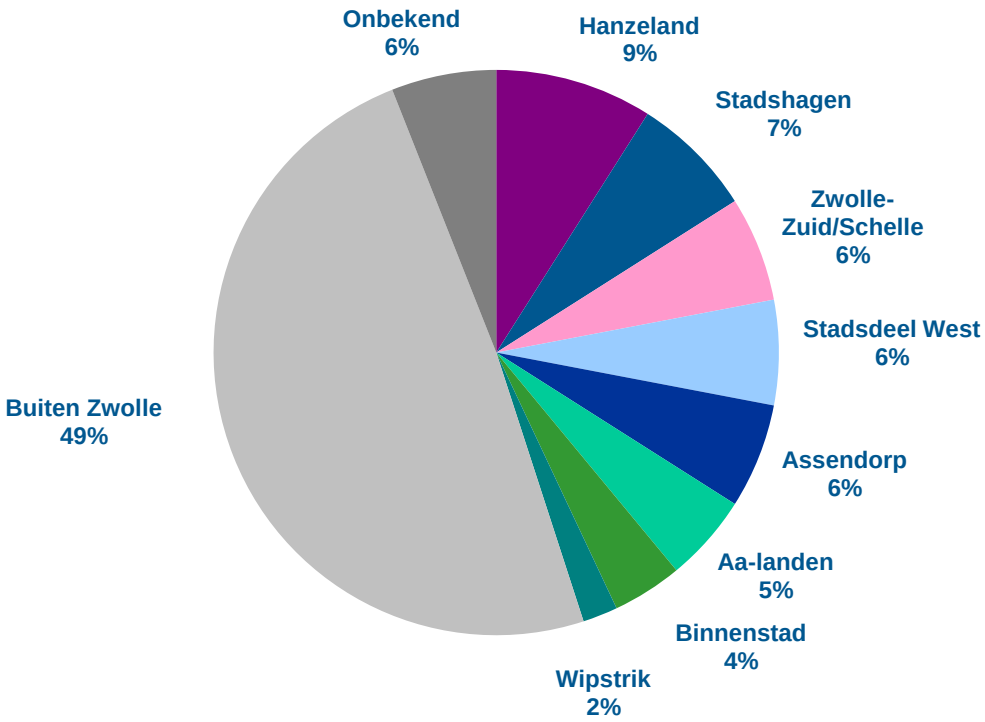

- Circa de helft van de passanten is afkomstig uit de stad Zwolle. De wijken Hanzeland en Stadshagen komen het meeste voor.
- De andere helft van de passanten is afkomstig uit andere steden buiten Zwolle. Hier komt een veelheid aan kleine dorpen naar voren. Postcodegebied 81** (7%), postcodegebied 79** en 80** (ieder 4%) en Nieuwleusen (3%) worden het meest frequent genoemd.

FORUM business research

2013f3829
Meer kijk op interwijk - Zwolle
NS

De grootste passantenstromen gaan van Zwolle Noord (boven het water) naar Hanzeland (en v.v.) en van Zwolle-Zuid naar de binnenstad (en v.v.)

VERTROUWELIJK

Van welk gebied naar welk gebied gaat u?
Basis: Alle passanten (n=204)

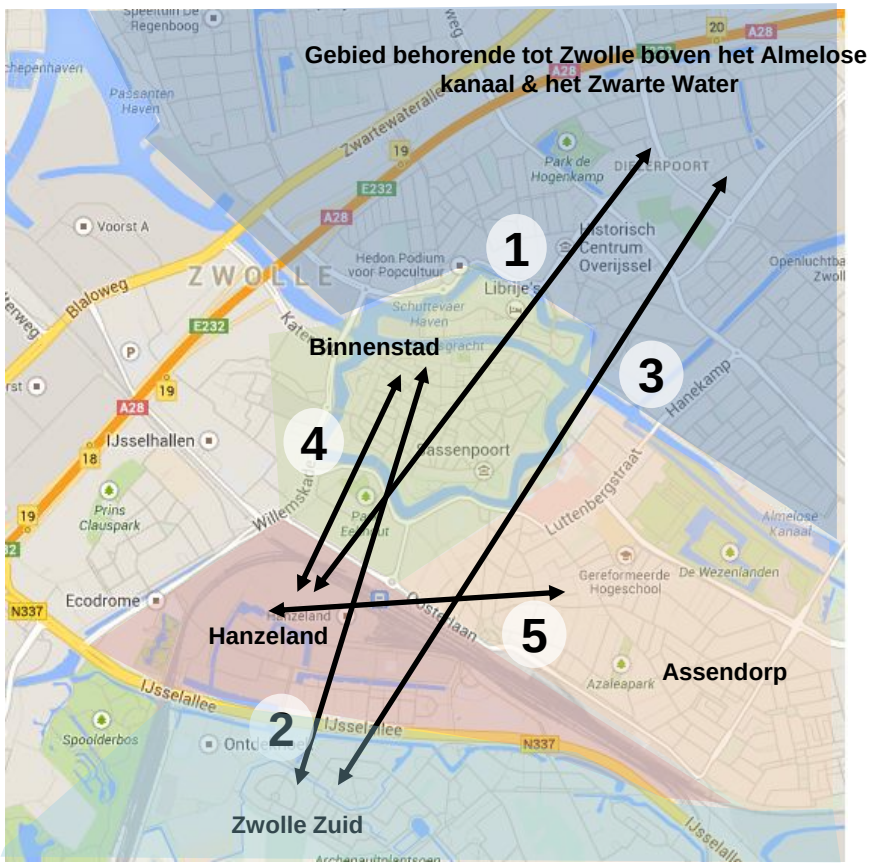

1	23%
2	14%
3	11%
4	8%
5	4%
Overig	40%

- De belangrijkste passantenstroom vindt plaats tussen Zwolle Noord (boven het Almelose kanaal en het Zwarte Water) en Hanzeland (23%) en tussen Zwolle-Zuid en de binnenstad (14%).
- Ook passantenstromen van Zwolle-Zuid naar Zwolle Noord (boven het Almelose kanaal en het Zwarte Water) en van de binnenstad naar Hanzeland komen regelmatig voor.
- De overige passantenstromen zijn zeer divers.

FORUM business research

2013f3829
Meer kijk op interwijk - Zwolle
NS

Naar zeezijde vooral om te werken en naar het ziekenhuis, naar centrumzijde vooral om te winkelen, te wonen of te werken

VERTROUWELIJK

Wat gaat u doen aan de andere kant van het station?
(Meerdere antwoorden mogelijk)
Basis: Alle passanten die naar de Noordzijde (Centrumzijde) of Zuidzijde gaan (n=336)

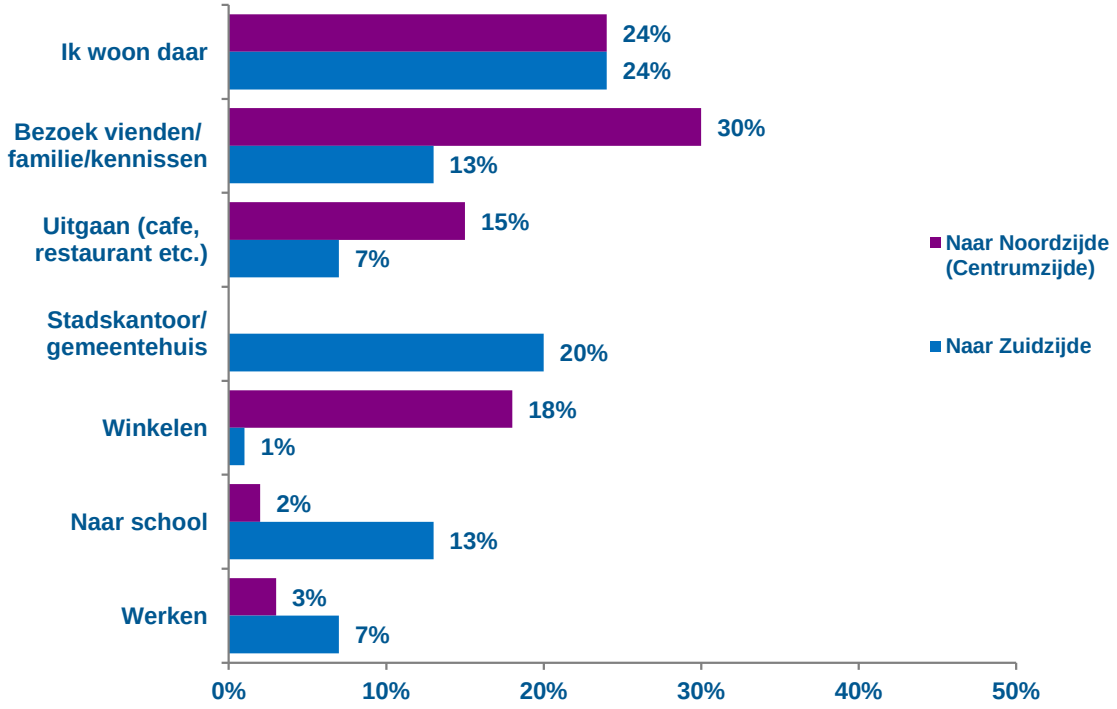

- De meeste passanten die naar de Noordzijde (Centrumzijde) gaan, gebruiken de doorloop door het station om vrienden/ familie/kennissen te bezoeken, omdat men daar woont of om te winkelen.
- De meeste passanten die naar de Zuidzijde gaan, gebruiken de doorloop door het station omdat men aan de andere kant woont of om het stadskantoor/ gemeentehuis te bezoeken.
- Zouden we echter kijken naar het totaal aantal passages dat de passanten maken, dan is een heel ander beeld zichtbaar.
  - – Naar Noordzijde (Centrumzijde): een groot deel van de passages wordt dan gemaakt voor woon- of winkeldoeleinden.
  - – Naar Zuidzijde: een groot deel van de passages wordt dan gemaakt voor woon-, werk- of schooldoeleinden.

FORUM business research

Drie op de tien passanten is student/scholier

VERTROUWELIJK

Bent u student/scholier?
Basis: Alle passanten (n=492)

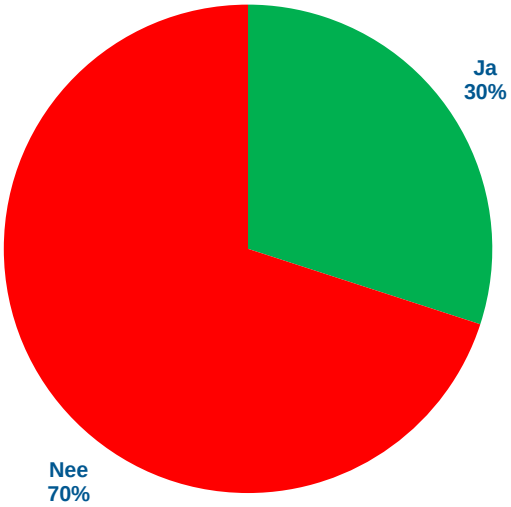

Naar welke school gaat u?
Basis: Alle studenten/scholieren (n=253)

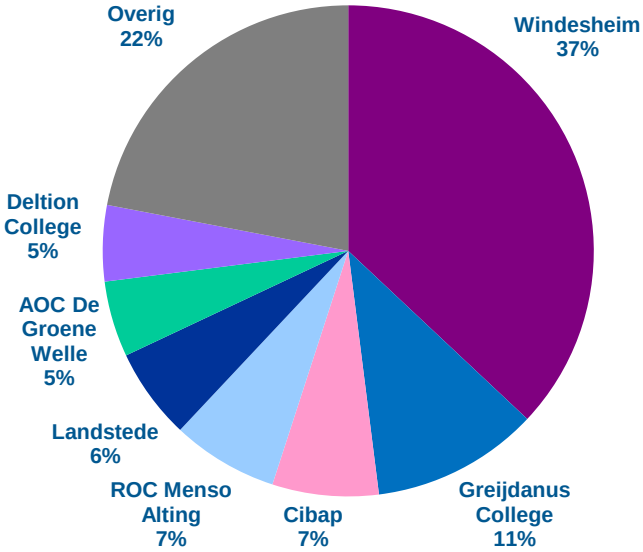

- Van de passanten op station Zwolle is drie op de tien student/scholier, waarvan ruim een derde naar Windesheim gaat.
- Ruim negen op de tien studenten die station Zwolle passeren, zijn in het bezit van een OV-chipkaart (waarvan een ruime meerderheid deze ook geactiveerd heeft voor treinreizen bij NS).

Passanten op station Zwolle zijn veelal geen frequente treinreizigers

VERTROUWELIJK

Hoe vaak reist u met de trein?
Basis: Alle passanten (n=492)

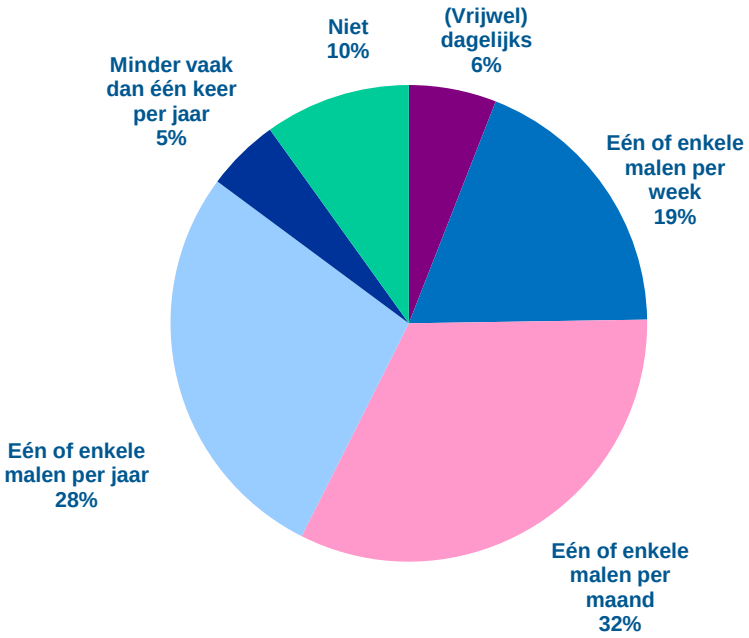

- Over het geheel genomen zijn de passanten op station Zwolle geen frequente treinreizigers. Slechts circa een kwart van de passanten reist minimaal één keer per maand met de trein.

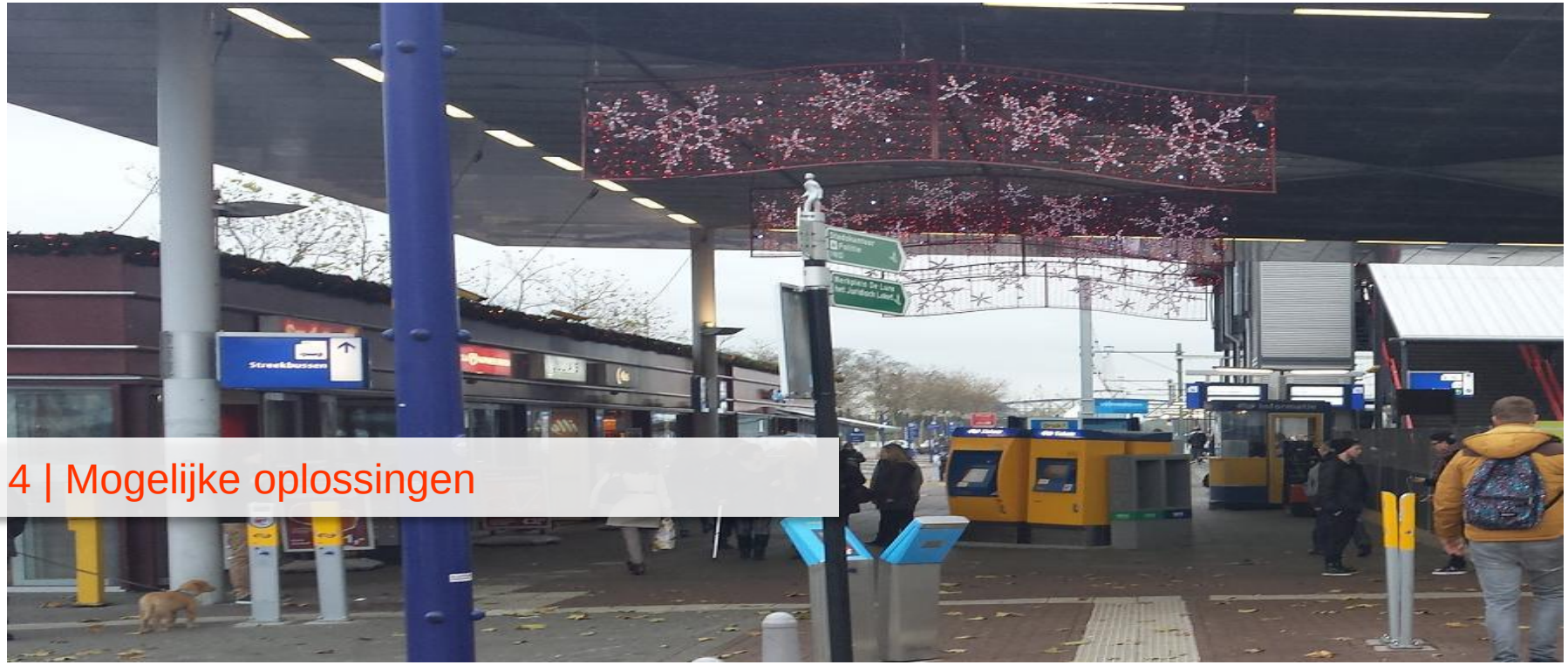

4 | Mogelijke oplossingen

2013f3829
Meer kijk op interwijk - Zwolle
NS

Passeren met een speciale passagepas of met een OV-chipkaart met voldoende saldo vindt men de beste oplossingen

VERTROUWELIJK

In welke mate vindt u … voor uzelf een goede oplossing om door het station te lopen?
Basis: Alle passanten (n=492)

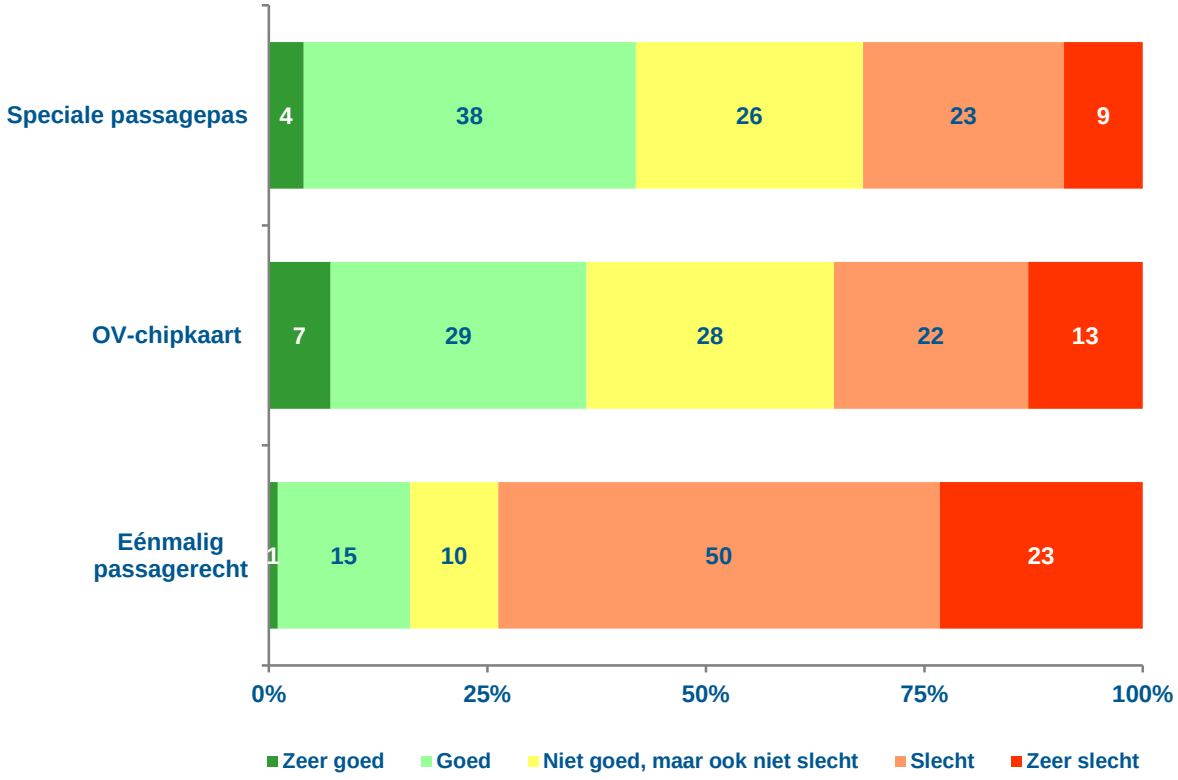

Aan de passanten zijn drie verschillende mogelijkheden random voorgelegd om door het station te lopen als in de toekomst poortjes bij de in- en uitgang van het station zijn geplaatst.

- De speciale passagepas komt als beste oplossing naar boven. Passeren met een OV-chipkaart met voldoende saldo komt als tweede beste oplossing naar boven.
- Voor beide oplossingen geldt overigens dat een aanzienlijk aantal passanten ook dit slechte tot zeer slechte oplossingen vindt.
- Passeren met een éénmalig passagerecht (voor OV-chipkaart houders wordt dit op de kaart bijgezet, mensen zonder OV-chipkaart moeten er eerst een aanschaffen) wordt duidelijk als slechtste oplossing gezien, bijna driekwart van de passanten vindt dit een (zeer) slechte oplossing.

FORUM business research

Speciale passagepas is de beste oplossing, zowel voor OV-chipkaart bezitters als niet-bezitters, voor zowel frequente als infrequente passanten

VERTROUWELIJK

In welke mate vindt u … voor uzelf een goede oplossing om door het station te lopen?
% respondenten dat dit een (zeer) goede oplossing vindt
Basis: Alle passanten (n=492)

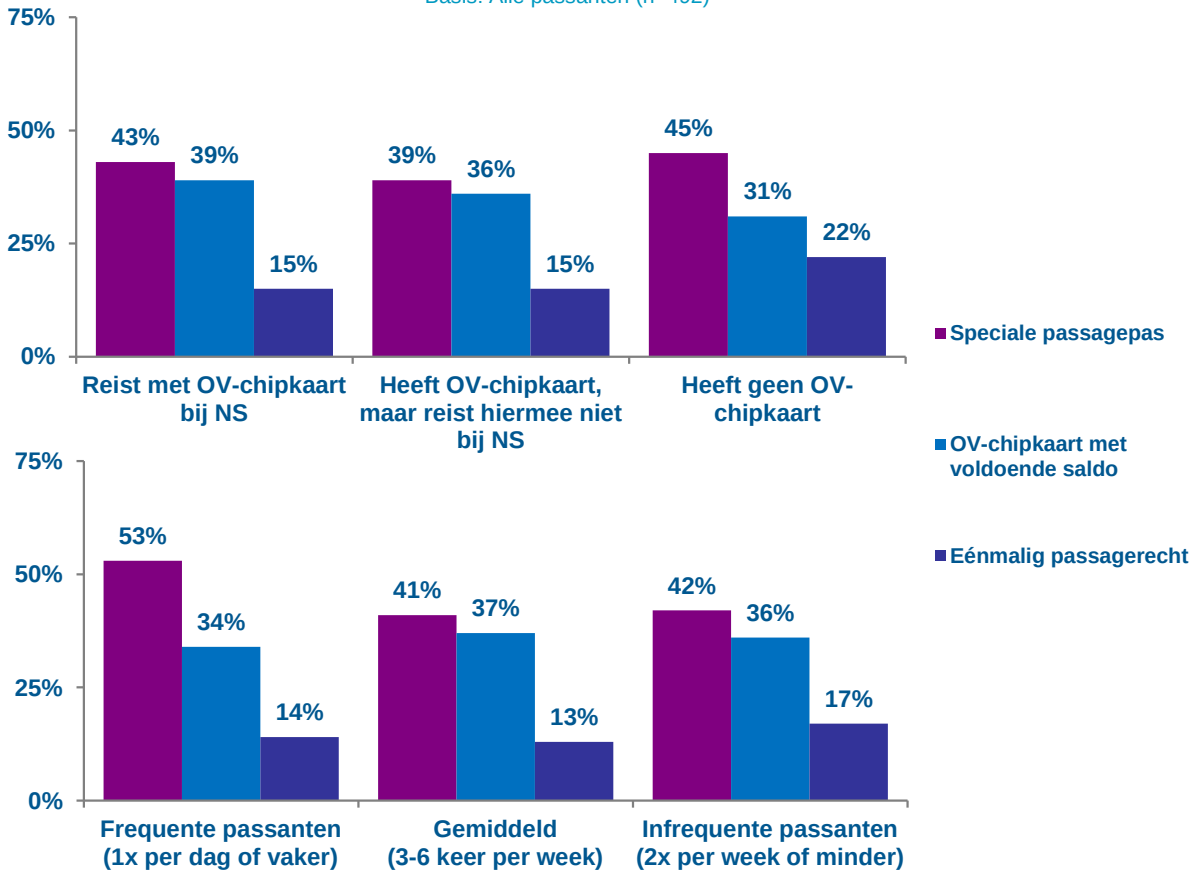

- Passanten die geen OV-chipkaart bezitten, vinden passeren met een passagepas veruit de beste oplossing. Voor OV-chipkaart bezitters (ongeacht of men hiermee reist bij NS) zijn zowel de speciale passagepas als de OV-chipkaart in ongeveer gelijke mate een goede oplossing.
- In de onderste grafiek is te zien dat de speciale passagepas vooral onder frequente passanten vaak als beste oplossing wordt gezien. Voor minder frequente passanten zijn zowel de speciale passagepas als de OV-chipkaart in ongeveer gelijke mate een goede oplossing.

Passeren met speciale passagepas meest acceptabel, gevolgd door OV-chipkaart met voldoende saldo

VERTROUWELIJK

Ik leg u nu de verschillende opties nogmaals voor. Aan u de vraag telkens aan te geven welke u acceptabel vindt. (Meerdere antwoorden mogelijk)
Basis: Alle passanten (n=492)

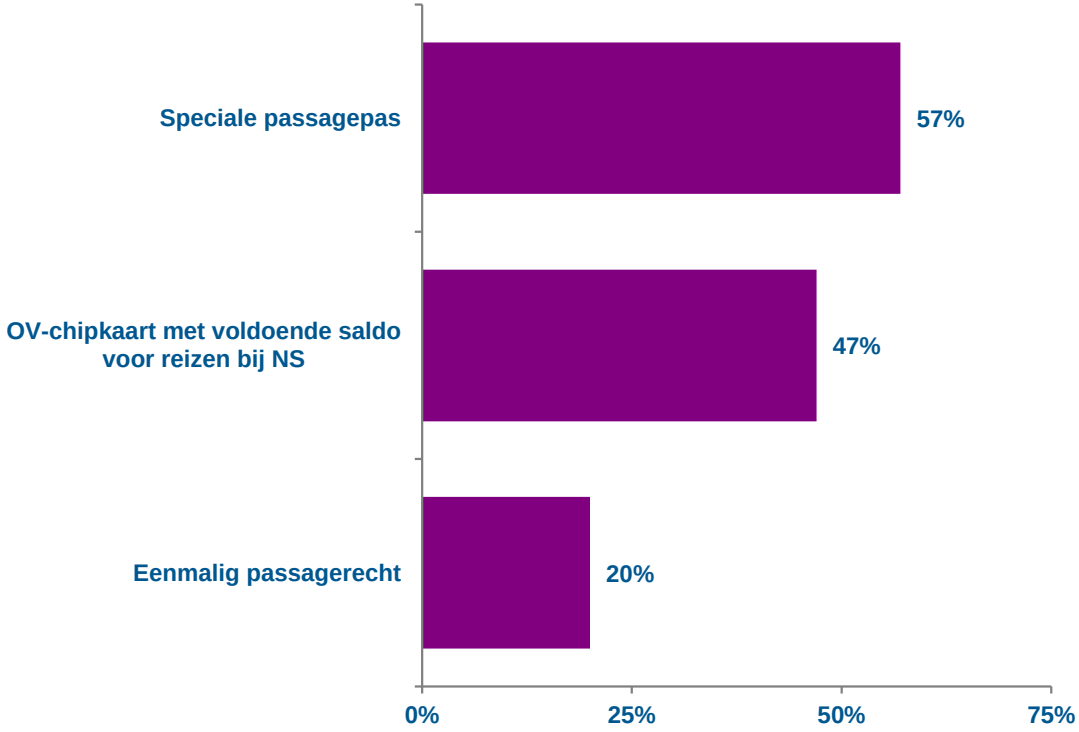

Vervolgens zijn de diverse oplossingen nogmaals voorgelegd met de vraag welke van deze oplossingen acceptabel zijn.

- Passeren met een speciale passagepas wordt het meest vaak acceptabel gevonden: een ruime meerderheid vindt dit acceptabel.
- Passeren met een OV-chipkaart met voldoende saldo volgt daarna: 47% vindt dit acceptabel.
- Het eenmalige passagerecht wordt duidelijk de minst acceptabele oplossing gevonden.
- Er zijn geen verschillen tussen passanten met of zonder OV-chipkaart.

Gebruik van een gratis passagepas heeft de voorkeur, vooral voor niet OV-chipkaart bezitters

VERTROUWELIJK

En welke optie heeft uw voorkeur?
Basis: Alle passanten (n=492)

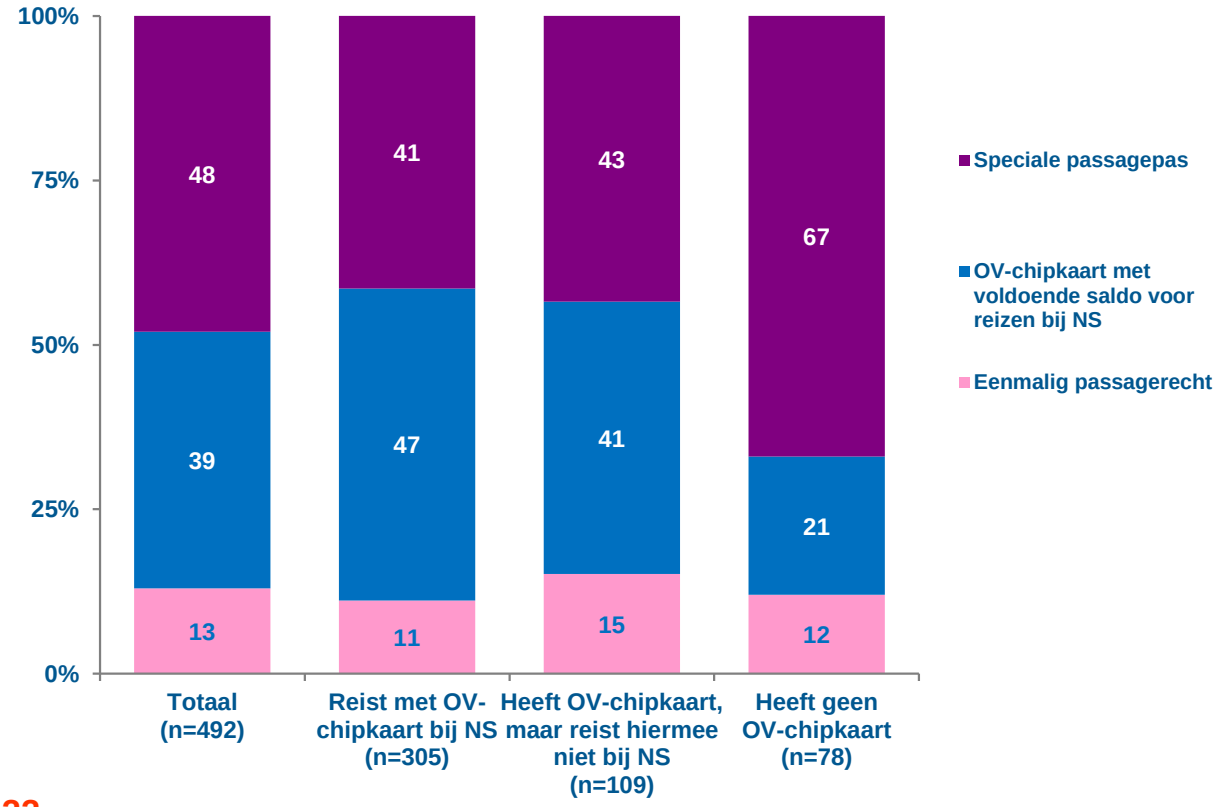

Tot slot is gevraagd welke oplossing de voorkeur heeft.

- De speciale passagepas is de optie die de hoogste voorkeur heeft onder passanten, bijna de helft geeft aan dat deze optie de voorkeur heeft. Maar ook de OV-chipkaart met voldoende saldo wordt regelmatig (vier op de tien) als voorkeursoptie gekozen.
- Passanten die niet in het bezit zijn van een OV-chipkaart hebben een duidelijke voorkeur voor de speciale passagepas. Bij OV-chipkaart bezitters komen de speciale passagepas en de OV-chipkaart met voldoende saldo ongeveer even vaak als voorkeursoptie naar voren.
- Een gratis (eenmalig) passagerecht dat men bij de NS-kaartautomaat op een OV-chipkaart laadt, wordt het minst vaak als voorkeursoplossing gekozen.

2013f3829
Meer kijk op interwijk - Zwolle
NS

De kleine groep frequente passanten heeft een voorkeur voor de speciale passagepas, de grote groep infrequente passanten heeft een voorkeur voor passagepas of OV-chipkaart

VERTROUWELIJK

En welke optie heeft uw voorkeur?
Basis: Alle passanten (n=492)

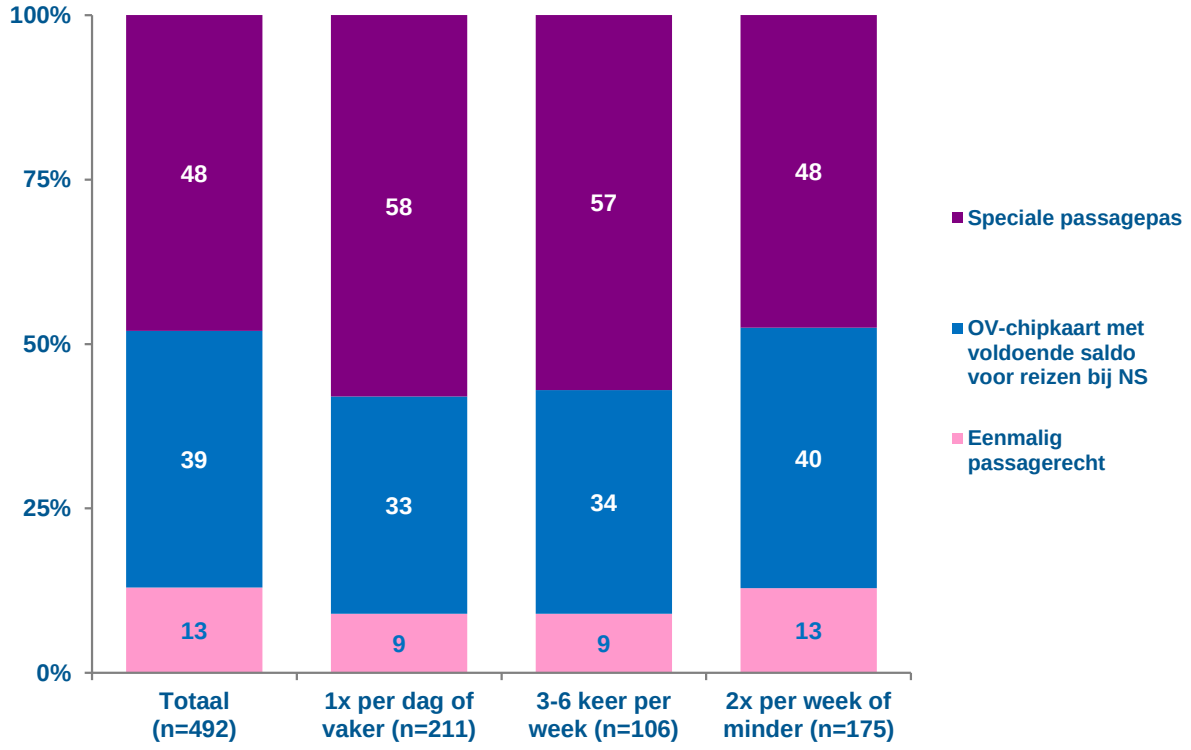

- Frequente passanten hebben een duidelijke voorkeur voor de speciale passagepas. In aantal is dit een vrij kleine groep (ruim 1.000 van de 14.200 unieke passanten), maar zij maken wel veel passages.
- Bij passanten die infrequent (minder dan 2 keer per week) passeren, is geen duidelijke voorkeur zichtbaar, zowel de speciale passagepas als de OV-chipkaart worden ongeveer even vaak als voorkeursoptie genoemd. Het betreft hier een grote groep passanten (namelijk bijna 13.000 van de in totaal 14.200 unieke passanten).

FORUM business research

De meest genoemde suggestie is de situatie houden zoals hij is / geen poortjes plaatsen

VERTROUWELIJK

Heeft u nog suggesties voor andere oplossingen?

"Gang maken onder of vlak naast station, zonder poortjes"

"Het zou goed zijn als er een alternatieve route komt"

"Bouw een brug eromheen. Geen pasjes"

"Inchecken bij het instappen van de trein"

"Geen pasjes maar een passagetunnel"

"Passagerecht gewoon permanent op chipkaart"

"Ik zou de incheckpalen bij de trappen die naar het perron gaan zetten. Dan kan iedereen er vrij langs."

- De meeste respondenten hebben geen overige suggesties of opmerkingen.
- De mensen die een suggestie hebben, geven veelal aan dat het station gewoon 'open' moet blijven, dat het moet blijven zoals het is.
- Hiernaast zijn enkele andere suggesties weergegeven.

5 | Busreizigers

Uitleg

VERTROUWELIJK

Dit hoofdstuk gaat specifiek over busreizigers. De aanleiding om specifiek in te gaan op busreizigers, is het feit dat over aantal jaar het busstation verhuist van de centrumzijde naar de Noordzijde. Dit roept de vraag op of de oplossingen die geboden worden op het moment dat er poortjes geplaatst worden, een goede oplossing zijn voor de busreizigers die nu rechtstreeks vanuit het centrum naar het busstation gaan (en straks dus eerst door het station moeten om bij het busstation te komen).

Omdat het voor deze groep busreizigers te lastig is om zich een voorstelling te maken van twee ontwikkelingen in de toekomst (afsluiten van het station met poortjes en de verplaatsing van het station), is er voor gekozen om de mening van busreizigers die een passage door het station maken hiervoor als uitgangspunt te nemen. Voorwaarde daarbij is wel dat beide groepen met elkaar overeen moeten komen.

De belangrijkste resultaten hiervan op een rijtje:

- Beide groepen beschikken in dezelfde mate over een OV-chipkaart;
- Beide groepen maken in dezelfde mate gebruik van hun OV-chipkaart en reizen hiermee bij NS;
- De frequentie waarmee men op station komt is in beide groepen gelijk aan elkaar;
- In beide groepen is hetzelfde percentage studenten/scholieren zichtbaar;
- De gebieden waar men vandaan komt, verschillen wel van elkaar:
    - De passanten (die met de bus komen/gaan) zijn relatief vaak afkomstig uit Zwolle/Windesheim
    - De busreizigers (die momenteel geen passage hoeven te maken om bij het busstation te komen), zijn relatief vaak niet afkomstig uit Zwolle
- Het reisdoel van beide groepen komt deels overeen (veelal voor woondoeleinden), deels wijkt dit af, waarbij de busreizigers (die momenteel geen passage hoeven te maken om bij het busstation te komen) vaker voor school- of werkdoeleinden met de bus gaan.

Conclusie: beide groepen wijken op een aantal punten nauwelijks van elkaar af, maar de gebieden waar men vandaan komt en het reisdoel is soms wel wat afwijkend. De resultaten met betrekking tot de diverse oplossingen (dia 27) moeten daarom vooral als een eerste indicatie gezien worden. Indien hier harde conclusies aan verbonden moeten worden, dan is aanvullend onderzoek noodzakelijk.

2013f3829
Meer kijk op interwijk - Zwolle
NS

Passeren met een speciale passagepas wordt gezien als beste oplossing door passanten die met de bus komen, ook OV-chipkaart redelijk alternatief

VERTROUWELIJK

In welke mate vindt u … voor uzelf een goede oplossing om door het station te lopen?
Basis: Alle passanten die met de bus reizen (n=275)

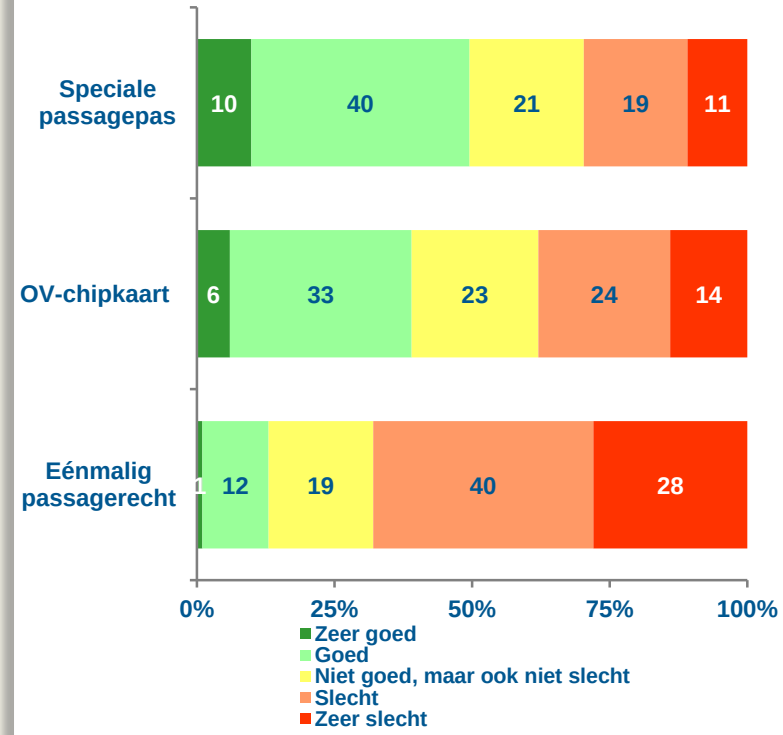

Welke optie vindt u acceptabel (meerdere antwoorden mogelijk)
Basis: Alle passanten die met de bus reizen (n=275)

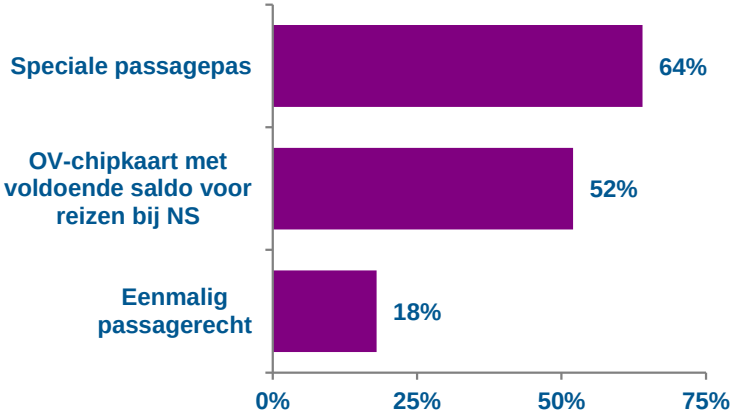

En welke optie heeft uw voorkeur?
Basis: Alle passanten die met de bus reizen (n=275)

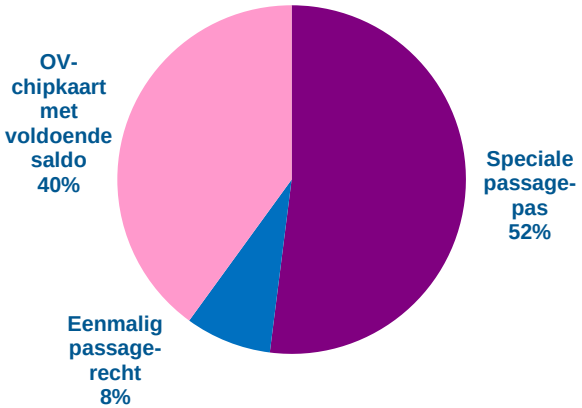

Genoemde percentages zijn ongewogen en wijken derhalve af van eerder gerapporteerde percentages.

6 | Onderzoeksverantwoording

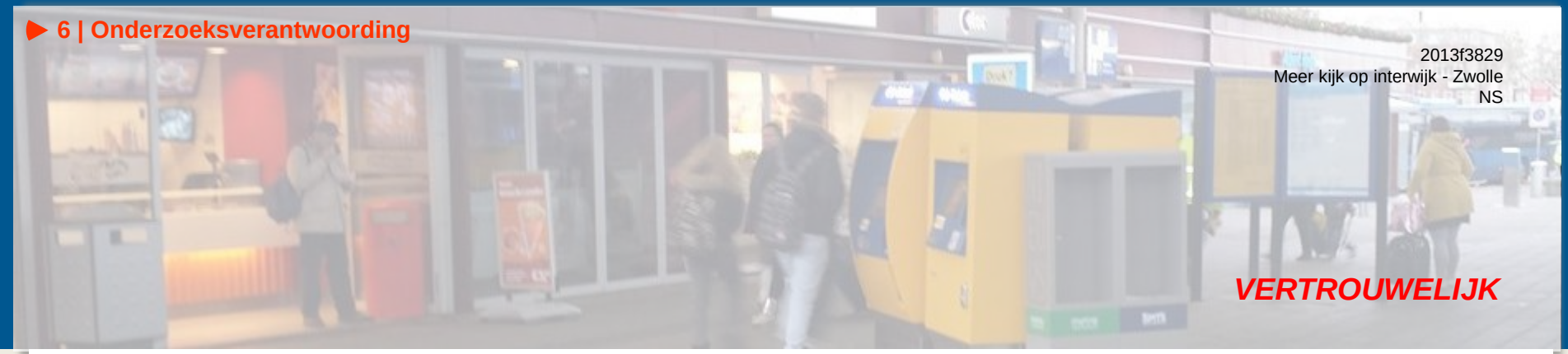

VERTROUWELIJK

De **doelstellingen** van dit onderzoek waren:

- Inzicht krijgen in de omvang en aard van de groep ‘passanten op station Zwolle;
- Inzicht verkrijgen in de mate van acceptatie van de diverse ‘passage-oplossingen’;
- Inzicht krijgen in ideeën voor alternatieve oplossingen;
- Inzicht verkrijgen in de kenmerken van mensen die station Zwolle bezoeken omdat men een busreis maakt.

De **doelgroep** bestond uit mensen die door station Zwolle lopen.

Als **methode** kozen we voor een kwantitatief face-to-face onderzoek in de vorm van enquêtes met passanten op het station.

De trekking van de **steekproef** vond aselect plaats. De steekproefgrootte is uitgekomen op 6.702 waarnemingen. Dit zijn veelal treinreizigers, maar ook mensen die iemand wegbrengen/ophalen van het station en passanten. In totaal is met 492 passanten gesproken, die de gehele vragenlijst doorlopen hebben.
Daarnaast is bij in totaal 366 busreizigers die vanuit het centrum naar het busstation komen (zonder daadwerkelijk op het station te komen) een vragenlijst afgenomen.

Het **veldwerk** is uitgevoerd in week 51 van 2013 en week 3 en 4 van 2014 op NS Station Zwolle door Mobiel Centre[1].

Bij de **dataverwerking** zijn de data gecontroleerd en antwoorden op open vragen gecodeerd. De resultaten hebben we herwogen op basis van het aantal unieke passanten per jaar, en op basis van het aantal passages per jaar.

Na **analyse** zijn de bevindingen van het onderzoek in deze PowerPoint **rapportage** gepresenteerd. Separate tabellen met alle resultaten naar diverse achtergrondvariabelen zijn meegeleverd.

[1] Mobiel Centre is ISO-26362 gecertificeerd.

Memo

NS Reizigers

NSR OV-Chipkaart en poortjes

Aan Zwolle

Van Arjan Hagedoorn
Telefoon 06 - 5200 1898

Datum 18 augustus 2014
Kenmerk ZImmOVCP18082014
Onderwerp (on)mogelijkheden plaatsing poorten op perrons

Beste Oebele, Bjorn, Gerard en Wim,

In de overleggen van de afgelopen maand tussen de gemeente Zwolle, de provincie Overijssel en NS is er gesproken over de mogelijkheid om de poortjes niet in de tunnel maar op het perron te plaatsen. Op verzoek van Saskia Moolhuijzen heb ik het afwegingskader en de berekening voor deze variant op papier gezet.

Het inrichtingsmodel 'poortjes op perron' voor station Zwolle komt niet overeen met een aantal basisuitgangspunten voor de inrichting van stations met OV-chipkaart poortjes. Het gaat om de volgende uitgangspunten:

- Eén reisdomein creëren voor NS zodat overstappers tussen treinen van NS niet worden geconfronteerd met een extra in- en uitcheckhandeling tijdens hun overstap.
- Poortjes mogen de transfercapaciteit van het station niet beperken.
- Overzichtelijke stationsinrichting met plaatsing van poortenrij(en) op grens tussen ontvangstdomein en reisdomein.
- Geen plaatsing van poorten op perrons indien niet nodig om zo perrons open en transparant houden. (nadrukkelijke wens van ProRail)
- Efficiënte inrichting, door plaatsing van poortenrijen op plekken waar de loopstromen bundelen. Verspreiding zorgt voor behoefte aan grote aantallen extra poorten en overige middelen.

De conclusie voor wat betreft het tweede uitgangspunt, de transfercapaciteit, is als volgt:

De benodigde opstelling van de poortjes, vergt een beschikbare breedte van 9,30 meter voor de poortjes en ongeveer 30 cm voor de plaatsing van de aansluitende barriërs. Deze ruimte is niet beschikbaar op de eilandperrons.

<u>Onderbouwing</u>
Tijdens het ontwerp van de nieuwe tunnel en de bijbehorende aanpassingen aan de perrons was al duidelijk dat ook in de toekomst de perrons de bottleneck zullen zijn voor de transfer van station Zwolle. ProRail gaf aan dat de beperkte breedte van de perrons geen verdere verbreding van de stijgpunten mogelijk maakten, en dat op drukke momenten de grootste drukte zou kunnen ontstaan op de perrons, bovenaan de stijgpunten. Met die wetenschap is het al uitgesloten dat de plaatsing van poortjes hier zou worden geaccepteerd. Immers de aanwezigheid van poortjes in een beperkte ruimte kan zorgen voor een extra beperking van de doorstroom.

Berekening
Het is goed om dit ook op basis van het ontwerp van de perrons extra na te rekenen. En daarbij moeten we rekening houden met de ontwerprichtlijnen perrons zoals die zijn beschreven in OVS00067 van ProRail. Hierin staan o.a. de breedte-eisen beschreven waaraan een perron moet voldoen.

Een dubbelzijdig perron dient aan beide zijden langs het spoor een obstakelvrije strook te hebben die als volgt wordt berekend: 80cm gevarenzone + 80cm loopzone + 80cm stawachtzone voor 1e rij wachtenden (10 per bak) + 40 cm voor elke volgende rij met wachtenden.

Dit betekent dat er sowieso een vrije zone van 2,4 meter vrij moet zijn van obstakels. Hierin mogen geen poortrijen staan. Voor een deel van de perrons van station Zwolle zal er echter sprake zijn van meer dan 10 wachtenden per bak, dat geldt zeker bij dubbeldekstreinen en rond de trapopgangen.

Nu al is te zien dat de perrons inderdaad zo zijn gebouwd dat er langs de perronopgangen ongeveer 2,40 vrije ruimte is. Voor het gemak gaan we er daarom voor de verdere berekening van uit dat de poortenrijen niet voorbij de breedte van de opgangen mogen komen. De beschikbare breedte op de perrons om poortjes te plaatsen komt daarmee op ongeveer 7,2 meter per perronopgang. Binnen die breedte kan maximaal 1 brede poort en 7 normale poorten worden geplaatst. Deze opstelling heeft een maximale capaciteit van 178 reizigers per minuut. Dit is een totaal van beide richtingen, ingaand en uitgaand.

Om de impact te kunnen bepalen is het van belang deze opstelling en capaciteit te relateren aan de breedte en capaciteit van de trappen die hier worden gerealiseerd. Per perron worden twee perronopgangen gebouwd en kunnen twee poortenrijen worden geplaatst. De perronopgangen bestaan uit een trap met een breedte van 4 meter en een roltrap. Aan de ene zijde van de tunnel zal de roltrap stijgen en aan de andere zijde dalen.
Dit betekent dat de perronopgangen een gezamenlijke capaciteit hebben van 484 reizigers per minuut (2 zijden x(4m x 38 reizigers per m^1 trap + 90 capaciteit roltrap)=484).

Hieruit kan worden geconcludeerd dat de capaciteit van de poortenrijen die in de beschikbare ruimte zouden kunnen worden geplaatst lager is dan de perronopgangen waarbij ze worden geplaatst. In de optimale situatie zou de capaciteit van de poortjes 73,5% kunnen bedragen van de perronopgangen, terwijl ProRail voorschrijft dat de poortjes geen belemmering mogen zijn in de doorstroming.

Maar omdat de poorten minder flexibel kunnen worden ingezet als bijvoorbeeld een trap zal er vrijwel nooit sprake zijn van een optimale situatie. Een trap kan het ene moment een grote dalende stroom verwerken en vlak daarna weer een stijgende stroom. Voor de poorten geldt dat er altijd een aantal poorten beschikbaar moeten blijven voor de reizigers die het perron op willen, ook als bij aankomst van een trein er sprake is van grote stromen die het perron willen verlaten.

Verder zijn er zoals eerder gesteld ook perrons waar vanwege het aantal wachtenden rond de trapopgangen de beschikbare breedte nog 80 cm minder is. In die situaties is er maar ruimte voor 1 brede en 6 normale poorten met een maximale capaciteit van 154 reizigers per minuut. Helaas doet dit zich vooral voor op de drukste perrons, waar juist ook de behoefte is aan de grootste doorstroomcapaciteit en dus de meeste poortjes.

Om dezelfde capaciteit te bereiken als de perrontoegangen zouden aan beide zijden een poortenrij moeten worden geplaatst van 1 brede poort en 10 normale poorten worden geplaatst. (bij de opgaande roltrap in de opstelling 4 ingaand, 4 uitgaand en 2+1 bi-directioneel en bij de dalende roltrap 2 ingaand, 6 uitgaand en 2+1 bi-directioneel).

Deze opstelling vergt een beschikbare breedte van 9,30 meter voor de poortjes en ongeveer 30 cm voor de plaatsing van de aansluitende barriërs. Deze ruimte is niet beschikbaar op de eilandperrons.

Met vriendelijke groet,

Arjan Hagedoorn

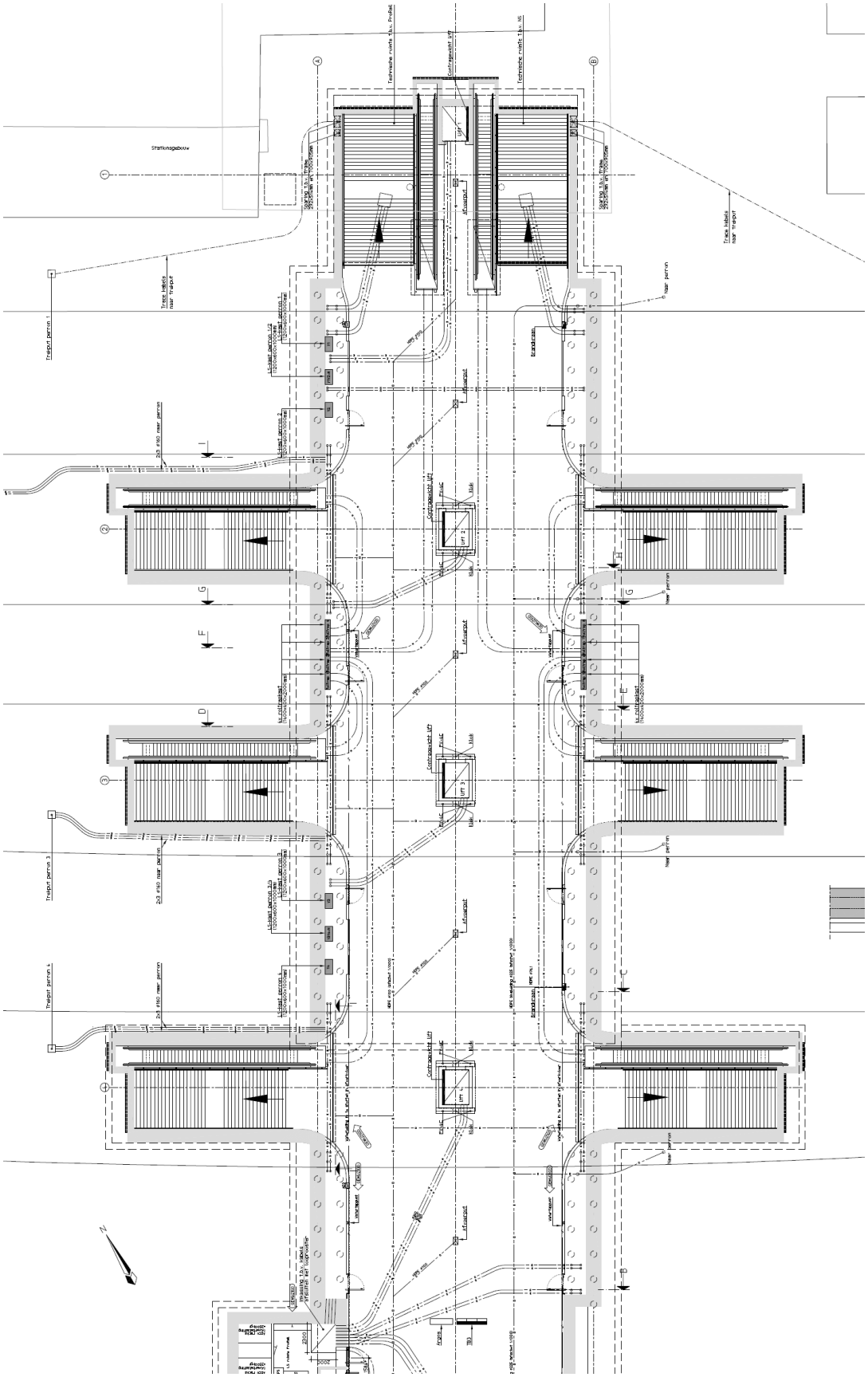

uitgang

uitgang
Straks meer ruimte- en comfort

Memo

NS Reizigers

Aan Gemeenteraad Zwolle

Van Programma OV-chipkaart & Poortjes

Telefoon

Telefax

Datum 18 juni 2015

Onderwerp Q&A Poortjes en Passage station Zwolle

Inleiding

Het station (voor bus en trein) en de stationsomgeving worden de komende jaren ingrijpend verbouwd en NS plaatst in de tunnel en op maaiveld aan de centrumzijde van het station OV chipkaart poortjes. Over de poortjes en de passage door de voetgangerstunnel zijn tijdens de bijeenkomst met raadsleden op 21 april 2015 verschillende vragen gesteld. Op 16 maart 2015 heeft de raad daarnaast een motie aangenomen waarin vragen staan over de OV chipkaart poortjes. In onderstaand overzicht worden de vragen door NS van een antwoord voorzien.

Poortjes:

Waarom zijn poortjes onderdeel van een integraal pakket van maatregelen in het kader van agressie op de trein?

Om de agressie in de trein te verminderen hebben het Ministerie van I&M, NS, ProRail en de vakbonden een pakket van veiligheidsmaatregelen afgesproken, waar de poortjes onderdeel van zijn. Naast de poortjes zijn er ook andere maatregelen om de veiligheid te verhogen, zoals verscherpt cameratoezicht, stationsverboden voor overlastgevers en inzet van extra medewerkers op risicotrajecten (waaronder recent de aanstelling van een gebiedsagent op station Zwolle). Dit totale pakket van maatregelen moet leiden tot minder zwartrijden en minder agressie.

Gaan alle stations op den duur dicht?

Van de ruim 400 stations in Nederland, worden op 82 stations poortjes geplaatst en in gebruik genomen. Hierdoor komt uiteindelijk 90% van de reizigers bij het in- of uitstappen een poortje tegen. Stations Groningen, Leeuwarden en Zwolle liggen in Noord(oost) Nederland strategisch ten opzichte van de kleinere stations zonder poortjes en maken deel uit van het totale netwerk van 82 stations waarmee NS bovenstaande doelstellingen bereikt. Indien één van de noordelijke stations niet beheerst toegankelijk wordt, daalt de kans dat een reiziger een poortjes tegen komt op zijn reis naar minder dan 90%. Hierdoor daalt het percentage zwartrijders onvoldoende om de veiligheid in de trein daadwerkelijk te vergroten.

Waarom gaan niet alle poortjes in één keer dicht?

Het plaatsen van poortjes op het station in Zwolle kost tijd, vraagt om een goede inpassing in de stationsomgeving en de poortjes moeten eerst technisch getest worden. Doel van het overleg tussen NS en gemeente Zwolle zijn zorgvuldige afspraken over maatwerkoplossingen voor passanten, waarbij rekening wordt gehouden met lokale belangen zoals de nieuwe voetgangerstunnel als interwijkverbinding tussen de

beide zijden van het station. De poortjes worden niet van de één op de andere dag volledig in gebruik genomen. Tijdens de geleidelijke in gebruik name van de poortjes zijn er NS-medewerkers aanwezig om vragen van reizigers en passanten te beantwoorden en te helpen bij het in- en uitchecken.

Wat is de bijdrage van de poortjes aan vermindering agressie/zwartrijden in totale pakket van maatregelen?
De poortjes leiden tot het terugdringen van zwartrijden en daarmee ook tot het terugdringen van het aantal incidenten. 60% van de incidenten in de trein wordt veroorzaakt door zwartrijders, over recidive is geen extra informatie bekend. Naast de poortjes zijn er ook andere maatregelen om de veiligheid te verhogen, zoals verscherpt cameratoezicht en inzet van extra medewerkers op risicotrajecten. Dit totale pakket van maatregelen moet leiden tot minder zwartrijden en minder agressie. De poortjes zijn hierin een basisvoorziening om de veiligheid op het station en in de trein te vergroten en dit effect wordt versterkt door de overige maatregelen.

Zijn de poortjes een effectief middel om 'calculerende' zwartrijders richting Groningen en Leeuwarden te voorkomen?
De poortjes leveren een grote bijdrage aan verminderen van het zwartrijden. Dit blijkt uit cijfers van de RET over de metro in Rotterdam (van 10% zwartrijders voor de poortjes naar minder dan 1% nadat de poortjes in gebruik zijn genomen). Ook de eerste cijfers van de NS laten een daling zien van het aantal zwartrijders op de trein. NS wil het aantal zwartrijders verminderen, ongeacht of ze incidenten veroorzaken. Op de stations waar de poortjes nu in gebruik zijn, is de kaartverkoop gestegen wat aangeeft dat minder reizigers zonder geldig vervoerbewijs in de trein stappen.

In hoeverre blijven notoire zwartrijders toch zwartrijden?
Zwartrijders zullen er altijd blijven, het is niet de ambitie van NS om van de stations zwaar bewaakte, en daardoor onprettige plekken te maken. De poortjes leveren wel een grote bijdrage aan het verlagen van het percentage zwartrijders. Daarnaast zijn de poortjes ook klantvriendelijk, reizigers weten door de poortjes zeker of ze in- of uitgecheckt zijn (bij de goede vervoerder). Er blijft er een kleinere groep notoire zwartrijders over, die op de trein een conducteur tegen kan komen en waarop NS gerichte acties kan inzetten.

Ruimtelijk:

Waarom plaatst NS de poortjes niet op het perron of bij de trapopgangen?
Het plaatsen van poortjes bij de trapopgangen, op het perron of in de tunnel, is alleen mogelijk als er voldoende transfercapaciteit overblijft om reizigers en passanten een veilige doorgang te bieden. Door de beschikbare ruimte op het perron en in tunnel is dit voor station Zwolle niet mogelijk. Het ontwerp voor de inpassing van de poortjes is gebaseerd op een aantal uitgangspunten die NS hanteert voor het plaatsen van de poortjes. Het gaat om de volgende uitgangspunten:

- Overstappers tussen treinen van NS niet worden geconfronteerd met een extra in- en uitcheckhandeling tijdens hun overstap.
- Poortjes mogen de transfercapaciteit van het station niet beperken in verband met veiligheidseisen van ProRail.
- Overzichtelijke stationsinrichting met plaatsing van poortenrij(en) op grens tussen ontvangstdomein en reisdomein.
- Geen plaatsing van poorten op perrons indien niet nodig om zo perrons open en transparant houden (nadrukkelijke wens van ProRail).

De benodigde ruimte op de perrons of bij de trapopgangen voldoet niet aan deze criteria waardoor er, bij plaatsing van de poortjes op deze locaties, onveilige situaties kunnen ontstaan. Zie voor een cijfermatige onderbouwing, het memo van 18 augustus 2014 in de bijlage. De nieuwe voetgangerstunnel is onvoldoende

breed om poortjes bij de trapopgangen te plaatsen en daarnaast voldoende transfercapaciteit te behouden voor passanten.

Kunnen er niet meer mensen per minuut door de poortjes? En kan het dan niet toch bij de trap?
Er kunnen gemiddeld 24 personen per minuut door de poortjes. Op bepaalde tijden, bijvoorbeeld tijdens de spits wanneer veel ervaren reizigers in- en uitchecken, kan dit aantal wat hoger liggen. Het aantal poortjes op een station moet echter gebaseerd zijn op een gemiddelde snelheid van in- en uitchecken en deze norm ligt (binnen 24 uur) op 24 personen per minuut. Een reiziger die bijvoorbeeld wil inchecken bij een poortje met onvoldoende saldo, haalt de gemiddelde snelheid naar beneden. De verwachting is niet dat deze norm, door technische ontwikkeling van de poortjes of sneller in-/uitchecken van reizigers, op korte termijn wordt aangepast.

Hoe en waar worden de poortjes aan de noord-/centrumzijde van het station geplaatst? Blijven alle toegangen tot het station behouden, ook de aparte toegang richting de Kamperlijn?
Bij de huidige toegang naar het Kamperlijn worden poortjes geplaatst, reizigers kunnen van deze toegang gebruik blijven maken en hoeven niet om te lopen via het stationsgebouw. Zie de bijlage voor het overzicht van de toegangen tot het station en de tekeningen per toegang. De doorgangen bij de Hema en bij de parkeergarage Stationsplein worden afgesloten.

Waarom wordt er niet een nieuwe passerelle gerealiseerd om het interwijk vraagstuk op te lossen?
Vooralsnog is een eventuele passerelle als vrije interwijkverbinding tussen de stadsdelen onderdeel van volgende fase in de ontwikkeling van de Spoorzone Zwolle. De raad heeft aangegeven hier in 2018 een zelfstandige beslissing te willen nemen, op grond van alle ontwikkelingen in de spoorzone, onafhankelijk van de OV chipkaart poortjes. Een nieuwe passerelle kan door de bouwwerkzaamheden voor het nieuwe station ook niet eerder dan in 2018 worden gerealiseerd.

Hoe werkt dat met meerdere vervoerders op één station?
Op station Zwolle rijden op dit moment zowel NS als Arriva, die beide hun eigen poortjes hebben. Elke poortrij heeft duidelijk herkenbare poorten van NS en van Arriva. Reizigers checken in bij de poortrij van de vervoerder waarmee ze reizen. Voor een eventuele derde vervoerder op station Zwolle worden eigen poortjes geplaatst of bestaat de mogelijkheid voor de vervoerders om samen te werken en gebruik te maken van één poortrij. De uitgangssituatie voor de poortjes in Zwolle is voor 2016 en 2017 twee vervoerders.

Incidenten/veiligheid:

Wat en hoeveel gebeurt er nu op station Zwolle en trajecten van/naar Zwolle?
De veiligheidssituatie op station Zwolle en trajecten van en naar Zwolle is niet beter of slechter dan op vergelijkbare stations en trajecten. Op station Zwolle hebben er in 2014 27 agressie incidenten plaatsgevonden en zijn er 66 meldingen van overlast geweest; in 2013 ging dat om respectievelijk 32 en 52 meldingen. Tijdens de avonduren zijn er twee keer zoveel agressiemeldingen tegen medewerkers van NS dan overdag, voor de meldingen van overlast en agressie richting mede reizigers is dit aantal overdag en 's avonds gelijk. De verdeling tussen meldingen in het weekend en overige dagen is ongeveer 50-50.

Op de trajecten van en naar Zwolle vinden er meer incidenten plaatst dan op trajecten van en naar vergelijkbare steden als Deventer en Amersfoort. Ook het aantal uitgeschreven vervoerbewijzen van en naar Zwolle ligt hoog (vergelijkbaar met een station als Rotterdam), zeker richting Groningen (staat in de top 3 van trajecten met meeste boetes).

Op het traject Amersfoort-Zwolle zijn in 2013 in totaal 8.500 boetes uitgeschreven, op het traject Groningen-Zwolle zijn dit er ruim 14.000. Meer dan de helft van de incidenten op de trein wordt veroorzaakt door zwartrijders. Ter vergelijking: op de trajecten Deventer-Almelo en Apeldoorn-Amersfoort worden jaarlijks bijna 3.000 boetes uitgeschreven. Dit geeft aan dat op de trajecten van en naar Zwolle relatief veel incidenten plaatsvinden en dat de poortjes een bijdrage kunnen leveren aan het verhogen van de veiligheid.

Kunnen de poortjes niet alleen in gebruik worden genomen tijdens venstertijden, bijvoorbeeld tijdens de spits en op tijden dat de meeste incidenten plaatsvinden?
De cijfers over de (sociale) veiligheid op station Zwolle en op de trajecten van en naar Zwolle geven geen aanleiding Zwolle een aparte status te geven; de cijfers zoals hierboven genoemd laten een spreiding zien van incidenten over dagen en dagdelen. Vanaf station Zwolle is het aantal zwartrijders op sommige trajecten relatief hoog en het aantal incidenten is gemiddeld. De poortjes zijn altijd gesloten waarmee voor reizigers en passanten duidelijkheid wordt gecreëerd. In de huidige situatie is het station na de laatste trein niet meer toegankelijk. Met de komst van de poortjes verdwijnt deze nachtafsluiting en is het station voor mensen met een OV-chipkaart of passagepas 24/7 toegankelijk.

Wat zijn mogelijke alternatieven voor poortjes, bijvoorbeeld extra inzet van NS-medewerkers of permanente camera controle?
De poortjes zijn altijd aanwezig, kunnen op afstand worden gevolgd via een camera en leveren hierdoor een constante bijdrage aan de verhoging van de veiligheid op het station en in de trein. Daarnaast leveren ze een bijdrage aan de verhoging van het klantgemak, omdat reizigers door de poortjes niet meer vergeten in- en uit te checken.

Passanten:

Hoeveel passanten maken gebruik van de voetgangerstunnel?
Station Zwolle kent bijna 21.000 bezoekers per dag, waarvan 1.250 unieke passanten. In december 2013 en januari 2014 is op station Zwolle een passantenonderzoek uitgevoerd. Zie de bijlage voor het volledige passantenonderzoek 'Meer kijk op interwijk – station Zwolle – 31 januari 2014'.

Station Zwolle	Per dag	In %
Bezoekers	20.960	100%
Treinreizigers (39.000 in-/uitstappers)	19.500	93%
Passanten	1.250	6%
Halen en brengen	210	1%

Van de passanten heeft:
- 26% geen OV-chipkaart
- 22% wel een OV-chipkaart, maar gebruikt deze niet voor reizen bij NS (alleen voor bus of treinreizen bij Arriva)
- 52% een OV-chipkaart die wordt gebruikt voor reizen met NS

NS gaat, als aanvulling op dit passantenonderzoek, een extra onderzoek voor Zwolle uitvoeren naar bezoekers/medewerkers van het stadskantoor en het UVW en naar de gebruikers van de parkeergarage Lübeckplein. In hoeverre maken zij gebruik van de voetgangerstunnel om deze voorzieningen te bereiken en in welke mate beschikken zij over een OV-chipkaart? Op basis van dit onderzoek biedt NS een oplossing voor deze passanten.

Hoe kunnen passanten die niet met de trein reizen, maar wel gebruik willen maken van de voetgangerstunnel, deze voetgangerstunnel gebruiken?
- Passanten met een OV-chipkaart kunnen het station gratis passeren via de poortjes, mits zij voldoende saldo (10 of 20 euro) en een NS product op de kaart hebben staan (NS-abonnement, reizen op saldo, of Business Card). Bezoekers die op een station binnen een uur in- en uitchecken betalen niets.
- Passanten met een OV-chipkaart zonder saldo kunnen via de NS automaat gratis een eenmalig passagerecht product op de OV-chipkaart laden. Passanten hebben op de afgiftedatum een uur passagetijd tussen in- en uitchecken op een en hetzelfde station. Dit product zal voor die betreffende kalenderdag bij check-in altijd worden gebruikt. Na het uitchecken, verdwijnt het passageproduct van de kaart. NS communiceert duidelijk aan beide zijden van de tunnel over de mogelijkheid van het laden van het passagerecht.
- Voor passanten zonder OV-chipkaart (voor Zwolle 6% van de gebruikers van het station) maakt NS afspraken met de gemeente Zwolle over het verspreiden van de passagepas. Deze pas is te gebruiken om door het beheerst toegankelijke gebied van het station heen te wandelen.

Hoe werkt de passagepas en het passagerecht?
In overleg tussen NS en gemeente Zwolle wordt een gebied van omwonenden bepaald die een passagepas aan kunnen vragen. Deze mensen ontvangen een brief en kunnen via een speciale website een passagepas aanvragen. Deze pas wordt naar het huisadres gestuurd, is gratis en twee jaar geldig. De passagepas maakt een dagelijkse (onbeperkte) passage mogelijk. Binnen 60 minuten moeten passanten weer uitchecken.

Passanten die wel in het bezit van een OV-chipkaart zijn, kunnen hierop een eenmalig gratis passagerecht laden bij de kaartverkoopautomaat. Hiermee kunnen zij de poortjes op station Zwolle eenmalig passeren, daarna verdampt het passagerecht. Passanten kunnen wel meerdere keren per dag het passagerecht laden. Passanten hebben op de afgiftedatum een uur de tijd tussen in- en uitchecken op een en hetzelfde station.

Waarom kan je geen standaard passagerecht op je eigen OV-chipkaart laden?
Dit heeft te maken met de prioritering van reis- en passagerecht. Zodra het passagerecht is geladen, heeft dit de hoogste prioriteit en kan er geen reisrecht meer worden geladen totdat het passagerecht is verbruikt. Indien er dan met deze OV-chipkaart gereisd wordt, wordt er (onbedoeld) zwart gereden en op de trein een boete uitgeschreven. Dit leidt tot onduidelijkheid voor de klant en is niet klantvriendelijk. Dit is ook de reden dat het passagerecht maar eenmaal geldig is en binnen 24 uur moet zijn gebruikt.

Wat zijn de consequenties van de verplaatsing van het busstation naar de zuidzijde?
De verplaatsing van het busstation leidt niet tot meer interwijkers omdat de overstappers (bus-bus) en studenten van Windesheim niet meer door de voetgangerstunnel hoeven te lopen. Om van het busstation naar de centrum zijde te komen, moeten de overige busreizigers wel door de poortjes. Veel van deze reizigers hebben een OV-chipkaart, waarmee zij met voldoende saldo, kosteloos door de poortjes kunnen. Het OV-chipkaart bezit zal onder studenten in 2017 verder toe nemen door de invoering van de studentenkaart voor studenten vanaf 16 jaar (MBO studenten). Daarnaast komt er een nieuwe centrum halte voor de bus aan de Pannekoekdijk. De reizigers die aan de centrumzijde moeten zijn, kunnen hier uitstappen en hoeven niet door de stationstunnel.

Hoe gaat NS om met de poortjes bij de grote Zwolse evenementen?
Zwolle kent een aantal grote evenementen, zoals het Bevrijdigingsfestival, het IJsbeeldenfestival en de Zwolse Zomerkermis. Voor deze grote evenementen in Zwolle maakt NS afspraken met de gemeente over extra maatregelen: bijvoorbeeld extra inzet van NS medewerkers voor informatie en hulp bij de poortjes en passage. Indien nodig in verband met de veiligheid, is tijdelijke openstelling van de poortjes en inzet gastheerschap vanuit NS voor begeleiding/informatie bezoekers een optie.

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Beantwoording artikel 45 vragen CDA over de monumentale elementen in de bibliotheek aan de Diezerstraat
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Ampt - van de Kamp, E (Erlinde) 5168
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWP

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De antwoorden op de vragen van het CDA over de monumentale elementen in het gebouw aan de Diezerstraat waarin de bibliotheek is gevestigd.

voorstel

Zwolle

Informatienota voor de raad

Datum 16 juni 2015

Onderwerp	Vragen van het CDA over de monumentale elementen in de bibliotheek aan de Diezerstraat
Versienummer	V1.2

Portefeuillehouder René de Heer

Informant Jan Kuik
Eenheid/Afdeling Ontwikkeling/OWV
Telefoon 038 498 2416
Email J.Kuik@zwolle.nl

Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De antwoorden op de vragen van het CDA over de monumentale elementen in het gebouw aan de Diezerstraat waarin de bibliotheek is gevestigd.

Datum 16 juni 2015

Inleiding
Op 30 mei 2015 heeft het CDA op grond van artikel 45 van het reglement van orde van de gemeenteraad een aantal vragen aan het college van B&W gesteld over de bestemming van de monumentale elementen in het bibliotheekgebouw aan de Diezerstraat.

Kernboodschap

1. *Vraag:* Is het bij het college bekend dat modezaak Zara geen belangstelling heeft voor de antieke monumentale elementen in het huidige pand van de bibliotheek aan de Diezerstraat ?
   Antwoord: Ja, dat is bij ons college bekend.

2. Wat is het standpunt van het college omtrent het behoud en beheer van deze antieke elementen?
   Antwoord: In het bibliotheekgebouw aan de Diezerstraat bevindt zich een aantal cultuurhistorisch waardevolle objecten afkomstig uit het in 1985 gesloopte gouverneurshuis. Deze objecten zijn bij de sloop van het gouverneurshuis behouden gebleven en wij onderkennen het belang van het voor de toekomst behouden van deze objecten.
   Een aantal uit diverse historische gebouwen afkomstige elementen, is opgeslagen op de gemeentewerf in het depot Monumentenzorg. Herbestemming van deze monumentale elementen vanuit het depot Monumentenzorg blijkt zeer lastig realiseerbaar. Wij willen daarom voorkomen dat de in de bibliotheek aanwezige objecten afkomstig uit het gesloopte gouverneurshuis ook in het depot Monumentenzorg belanden en niet langer in het openbaar gezien kunnen worden.
   Het ambtelijk projectteam dat zich bezighoud met de transformatie van het bibliotheekgebouw en het team Monumentenzorg van de gemeente onderzoeken de mogelijkheden om de uit het gouverneurshuis afkomstige objecten een nieuwe plek te geven. Gelet op de nauwe relatie van de objecten uit het gouverneurshuis met de provincie Overijssel ligt het voor de hand om bij het vinden van een passende plek voor de objecten de provincie te betrekken. Het beheer van de objecten blijft daarbij niet noodzakelijk een verantwoordelijkheid van de gemeente Zwolle. Wel zal geborgd moeten worden dat bij verkoop van gebouwen waarin voor Zwolle waardevolle monumentale objecten zijn opgenomen, deze objecten voor Zwolle behouden blijven.

3. *Vraag:* Hoe kijkt het college aan tegen de suggestie van de CDA-fractie om de bewoners van Zwolle actief te betrekken bij een passende herplaatsing; openbaar toegankelijk en een passende ambiance?
   Antwoord: Initiatieven die bijdragen aan het behoud en zichtbaar houden/maken van cultuurhistorisch waardevolle monumentale objecten worden waar mogelijk door ons ondersteund.

4. *Vraag:* Ziet het college mogelijkheden om de Grote Kerk als locatie te betrekken bij de herplaatsing?
   Antwoord: De gemeente Zwolle is geen eigenaar van de Grote Kerk. Wij willen de eigenaar van de Grote Kerk uiteraard betrekken in het onderzoek naar de mogelijkheden om de betreffende objecten een cultuurhistorisch logische nieuwe plek te geven.

5. *Vraag:* En ziet het college kansen om n.a.v. bovenstaande ook andere zwervende antieke monumenten/historische elementen van de stad (b.v. Vingboons, van Straatenpand, restanten TaK graf e.d.) een samenhangende plek te geven die ze verdienen. En hiermee de Cultuurhistorie van Zwolle meer te verstevigen.

Datum 16 juni 2015

Antwoord: Zwervende antieke monumenten/historische elementen een samenhangende plek geven in de stad blijkt een lastige opgaaf. Op de gemeentewerf, in het depot Monumentenzorg, liggen diverse historische gebouwobjecten, waaronder geveldelen van het gebouw 'Roo Haen'. Het gebouw 'Roo Haen' was gelegen op de hoek Rodehaansteeg-Diezerstaat en werd in 1896 gesloopt ten behoeve van de bouw van het provinciehuis. Al diverse malen is vergeefs gepoogd om de gevelornamenten van het gebouw 'Roo Haen' een plek te geven bij onder andere herontwikkelingsprojecten in de binnenstad. Deze ervaring illustreert hoe moeilijk het is om eenmaal in depot genomen objecten een goede vervolgbestemming te geven. Zoals al in antwoord 2 is vermeld is ons beleid er dan ook op gericht om vrijkomende objecten niet in het depot op te nemen maar direct bij beschikbaar komen een goede herbestemming te geven. Het is daarbij belangrijk dat ook andere partijen dan de gemeentelijke overheid actief en creatief zijn in het zoeken naar herbestemmingsmogelijkheden. Veelal blijken de financiële (on)mogelijkheden een beperking. De genoemde restanten TaK zijn niet in gemeentelijk bezit.

Openbaarheid
Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer

mevrouw R.E. Riemersma MCM

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Beantwoording artikel 45 vragen CDA over de monumentale elementen in de bibliotheek aan de Diezerstraat

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-06-2015

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Agenda Duurzaamheid Zwolle
portefeuillehouder	Filip van As
informant	Dijkhuizen, CH (Cees) 4007
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWA

Voorgesteld besluit raad

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
De Agenda Duurzaamheid Zwolle vast te stellen.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 26 mei 2015

Onderwerp	Agenda Duurzaamheid Zwolle
Versienummer	2.4
Portefeuillehouder	F.M. van As
Informant	Cees Dijkhuizen en Christian Voortman
Eenheid/Afdeling	Ontwikkeling / OWA
Telefoon	(038) 498 4007 / 4059
Email	C.Dijkhuizen@zwolle.nl / C.Voortman@zwolle.nl
Bijlagen	Agenda Duurzaamheid Zwolle

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

De Agenda Duurzaamheid Zwolle vast te stellen.

Datum 26 mei 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
‘Zwolle is een stad met een stevig sociaal, duurzaam en economisch fundament’. Deze zin zet de toon in het coalitieakkoord 2014-2018. De basis van de stad is op orde, het akkoord geeft de koers aan op grond waarvan het gemeentebestuur de stad de komende periode wil besturen. De doelen van het akkoord zijn uitgewerkt in vier agenda’s: voor een sociale, ondernemende, toekomstbestendige en levendige stad. De Agenda Duurzaamheid vloeit voort uit de agenda voor een toekomstbestendige stad en geeft richting aan de doelen en maatregelen waar de komende tijd op wordt ingezet.

Beoogd effect
In Zwolle is duurzaamheid de normaalste zaak van de wereld, omdat het voor inwoners, instellingen en bedrijven gemakkelijk is gebruik te maken van en bij te dragen aan een lokaal aanbod van duurzame producten, activiteiten en diensten. Dit leidt tot een gezonde leefstijl, sterke sociale infrastructuur, veerkrachtige economie en goede leefomgevingskwaliteit. Het draagt bij aan een toekomstbestendig Zwolle in 2020.

Argumenten
1.1 De Agenda geeft inzicht in de ambitie en acties om duurzaamheid in Zwolle te versterken
Het document Agenda Duurzaamheid Zwolle bevat een beschrijving van de ambities, de aandachtsvelden en de benodigde acties op het gebied van duurzaamheid in Zwolle.

1.2 De Agenda is een uitnodiging aan partners om verder over duurzaamheid in gesprek te gaan
Passend bij het versterken van een reeds ingezette maatschappelijke beweging is dat de uitkomst niet vaststaat. De Agenda Duurzaamheid is een open agenda; inwoners, bedrijven, instellingen en verenigingen worden uitgenodigd en ook ondersteund om zelf iniatieven te nemen. Daarmee is de Agenda een impuls voor het gesprek met de stad over toekomstbestendige keuzes.

1.3 De Agenda draagt er aan bij dat meer Zwollenaren bekend zijn met duurzaamheid
De ambitie is meer Zwollenaren vertrouwd te maken met duurzaamheid. Voorlopers hebben in de afgelopen tijd initiatieven genomen, successen geboekt en netwerken gecreëerd. Het is belangrijk dit te koesteren en de slag te maken naar het overgrote deel van de Zwolse bevolking.

1.4 De Agenda investeert in acties om de bewustwording rond duurzaamheid te bevorderen
De eerste lijn van de Agenda Duurzaamheid is het versterken van de individuele bewustwording rond duurzaamheid (Bewust bezig). Het doel is dat in 2020 meer Zwollenaren laten zien dat zij bekend zijn met het maken van toekomstbestendige keuzes rond gezondheid, mobiliteit, onderwijs en sport. De jeugd is speerpunt van het beleid.

1.5 De samenwerking met partners in de stad is een belangrijke basis voor het boeken van resultaten
Collectieve netwerken of structuren zijn nodig om duurzaam aanbod te creëren, dan wel de vraag dusdanig te bundelen dat er voldoende massa ontstaat om verandering te bewerken. In 2020 zijn meer Zwollenaren vertrouwd met samenwerkingsverbanden in de wijken en de bedrijventerreinen. Deze verbanden zijn effectief, omdat informatie transparant wordt gedeeld.

Datum 26 mei 2015

1.6 Beter benutten staat centraal bij het bevorderen van duurzame keuzes
Als aan de voorwaarden van bewustwording en netwerkvorming is voldaan, kunnen inwoners, bedrijven en instellingen kiezen hun middelen (geld, energie, etc.) met meer waarde in te zetten. In 2020 worden woningen, verenigingsgebouwen en vervoermiddelen beter benut dan nu.

Risico's
Geen.

Financiën
De maatregelen in het kader van de Agenda Duurzaamheid worden gedekt uit bestaand budget. Uit het programma Duurzaamheid resteert een bedrag van circa € 100.000 om de slag te maken van de voorlopers naar het overgrote deel van de inwoners van Zwolle. De begroting van de Agenda Duurzaamheid betreft de inzet van € 10.000 tot € 20.000 (indicatief) per versneller en circa € 50.000 voor stimulerings- of onderzoeksgeld, eventueel in te zetten als co-financiering. Bij een grotere financieringsvraag wordt een beroep op het stadsontwikkelfonds verkend of wordt aansluiting gezocht bij provinciale middelen (mogelijk in de vorm van een revolverend fonds).

Communicatie
In de Agenda staat aangegeven hoe de communicatie wordt georganiseerd. Het organiseren van dialogen met inwoners, koplopers en jeugd vormt daarin een hoofdbestanddeel. Het doel is met de Agenda Duurzaamheid de maatschappelijke beweging naar meer duurzame initiatieven te versterken en te verrijken met nieuwe initiatieven. Communicatie maakt daar een wezenlijk onderdeel van uit.

Vervolg
De raad wordt over de voortgang van de Agenda geïnformeerd (in ieder geval via de beleidscyclus).

Openbaarheid
Deze nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Agenda Duurzaamheid Zwolle

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 26-05-2015

besluit:

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
De Agenda Duurzaamheid Zwolle vast te stellen, waarbij paragraaf 1.2 en 1.3 gewijzigd wordt.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

duurzaam

Zwolle

Ontwikkeling
OW

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 538
8000 AM Zwolle
Telefoon (038) 498 4007
www.zwolle.nl

Agenda Duurzaamheid Zwolle

Op weg naar een toekomstbestendig Zwolle

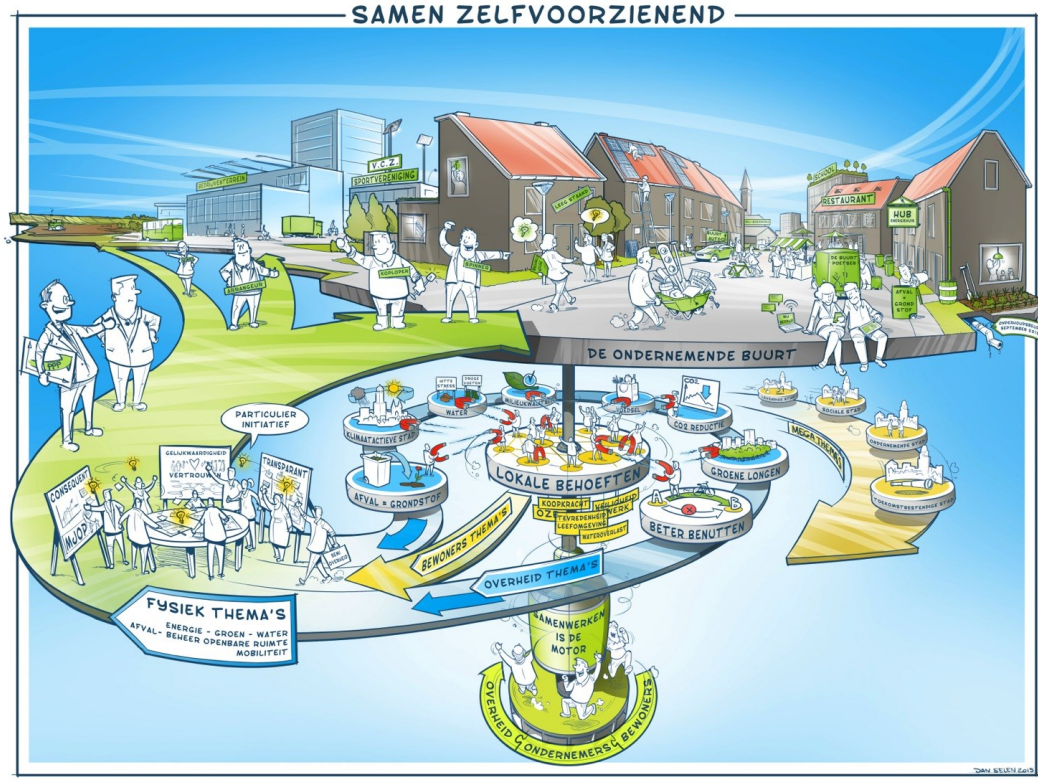

Versie 2.4
Datum 26 mei 2015

Inhoud

1	**Ambitie**	**3**
1.1	Inleiding	3
1.1.1	Coalitieakkoord 2014-2018	3
1.1.2	Programma duurzaamheid 2010-2014	3
1.2	Doel	4
1.3	Opgave	5
1.4	Reikwijdte	5
1.5	Leeswijzer	5
2	**Aandachtsvelden**	**6**
2.1	Inleiding	6
2.2	Bewust bezig	6
2.2.1	Acties en maatregelen	7
2.2.2	Doelen in 2020	7
2.3	Betrokken burgers en bedrijven	9
2.3.1	Acties en maatregelen	9
2.3.2	Doelen in 2020	10
2.4	Beter benutten	10
2.4.1	Acties en maatregelen	11
2.4.2	Doelen in 2020	11
2.5	Ontwikkelingsdialogen	12
2.5.1	Doelen in 2020	13
3	**Aanpak**	**14**
3.1	Inleiding	14
3.2	Rol van de gemeente	14
3.3	Schaalniveaus	15
3.3.1	Binnen de gemeentelijke organisatie	15
3.3.2	Doelen binnen de gemeentelijke organisatie in 2020	16
3.3.3	Lokaal	16
3.3.4	Regionaal	17
3.3.5	Nationaal	17
3.3.6	Internationaal	17
3.3.7	Algemene ondersteuning	17
3.4	Financiën	17

1 Ambitie

1.1 Inleiding

Het is een gegeven dat onze dagelijkse keuzes doorwerken tot in de (verre) toekomst. Dit geldt bijvoorbeeld voor onze relaties, bestedingen en gezondheid. Steeds meer inwoners, instellingen en ondernemers kiezen daarom bewust: welk voordeel heeft mijn keuze voor nu en later? Het mooie is dat door de opkomst van nieuwe technologie en veranderingen in de samenleving het maken van een bewuste keuze een reële optie is. We kunnen steeds vaker keuzes maken waarbij we niet alleen nu, maar ook op lange termijn voordeel hebben. De ambitie van deze Agenda Duurzaamheid is het maken van toekomstbestendige keuzes te vergemakkelijken.

1.1.1 Coalitieakkoord 2014-2018

'Zwolle is een stad met een stevig sociaal, duurzaam en economisch fundament'. Deze zin zet de toon in het coalitieakkoord 2014-2018. De basis van de stad is op orde, het akkoord geeft de koers aan op grond waarvan het gemeentebestuur de stad de komende periode wil besturen. De doelen van het akkoord zijn uitgewerkt in vier agenda's: voor een sociale, ondernemende, toekomstbestendige en levendige stad.

Voor de Agenda Duurzaamheid is in het bijzonder de agenda voor een toekomstbestendige stad belangrijk: het college richt zich op de lange termijn, toekomstbestendig. Dan gaat het niet alleen om energie en milieu, maar ook over duurzame ruimtelijke ontwikkeling en beheer, bedrijvigheid, participatie en sociale cohesie en financieel rentmeesterschap. Deze brede benadering blijkt uit de waardering voor kleinschalige duurzame projecten in buurten en wijken met effect op het milieu én op woonlastenvermindering, werkgelegenheid en onderlinge verbondenheid.

Kortom, het coalitieakkoord reikt drie pijlers aan voor deze Agenda Duurzaamheid:

a. Er ligt een stevige basis waarop verder wordt gebouwd: er is een duurzaam fundament in Zwolle, dat geeft een voorsprong én verantwoordelijkheid.
b. Duurzaamheid is meer dan energie en milieu of het fysiek domein; het gaat ook over de stad in sociaal en economisch oogpunt.
c. Deze agenda gaat over de kunst van het samenspel van bestuur, burgers en bedrijven; dit vergt aandacht voor de manier waarop de gemeente haar rol invult.

1.1.2 Programma duurzaamheid 2010-2014

Met de Agenda Duurzaamheid borduren we voort op het Programma duurzaamheid (2010-2014). Samen met instellingen, bedrijven en burgers in de stad is met behulp van dit programma gewerkt aan resultaten op het gebied van duurzaamheid. In de afgelopen vier jaar is een aantal resultaten bereikt. Enkele voorbeelden:

a. De netwerken van ondernemers, maatschappelijke organisaties, scholen en bewoners die zich inzetten voor een waardevol Zwolle (economisch, sociaal en ecologisch) zijn gegroeid. Voorbeelden zijn Blauwvinger Energie, Hanzelab, Ontspruiten, Let's Zwolle, Duurzaam Ondernemend Regio Zwolle, Zwolle in Transitie, De Stadstuinders, Het Verre Oosten, Zwolle Gezonde Stad, etc..

b. In Zwolle gevestigde bedrijven brengen steeds vaker duurzaamheid in de praktijk. Zo hebben Bonfix, Wehkamp en IKEA bewust gekozen voor duurzame toepassingen in de nieuwbouw van hun bedrijfsvestiging op Hessenpoort.
c. In gemeentelijk beleid is duurzaamheid steeds meer het uitgangspunt geworden. Denk daarbij aan de agenda's voor energie, water, groen en vastgoed.
d. In gebiedsontwikkelingen zijn resultaten geboekt, of is de basis daarvoor gelegd. Voorbeelden hiervan zijn Muziekwijk (duurzame energie), Dieze-Oost (WijBedrijf), Hessenpoort (deeleconomie, geen gasinfrastructuur in de Zuidstrook). Ook in het deltaprogramma is duurzaamheid leidend: de visie is hoe de wateropgave de IJsselvechtdelta in ecologisch, economisch én sociaal opzicht.

1.2 Doel

In de afgelopen vier jaar is met het Programma duurzaamheid gewerkt aan het verduurzamen van Zwolle, voor de huidige collegeperiode zijn er nieuwe ambities geformuleerd in het Coalitieakkoord. Wat betekent dat voor deze Agenda?

Bij het begrip duurzaamheid gaat het om de toekomst van de stad en haar inwoners. Daarmee raakt het iedere inwoner en elk bedrijf. De keuzes die mensen vandaag maken hebben gevolgen voor de toekomst van Zwolle en kunnen daar in positieve of negatieve zin aan bijdragen. Het streven is door deze Agenda Duurzaamheid actuele keuzes van mensen te beïnvloeden. Daarmee worden twee belangrijke zaken over deze Agenda Duurzaamheid gezegd:

a. Het doel is actueel, niet ver weg of vaag: de inzet is vandaag de beweging naar houdbare keuzes te stimuleren, particuliere initiatieven in wijken, bedrijventerreinen en het buitengebied aan te stichten, te ondersteunen of te versnellen, en aan te sluiten op actuele afwegingen in huishoudens en bedrijven. De blik is niet gericht op de verre toekomst, maar op nú.
b. Het gaat om u en ik: elk mens maakt dagelijks keuzes. Daarmee is deze Agenda Duurzaamheid niet beperkt tot het faciliteren van voorlopers of het ondersteunen van trendsetters. De agenda richt zich op iedere inwoner of ondernemer die door middel van zijn of haar beslissingen van invloed is op Zwolle.

Gelet op het voorgaande, is de algemene doelstelling van de Agenda Duurzaamheid: 'In Zwolle is duurzaamheid in 2020 de normaalste zaak van de wereld, omdat het voor inwoners, instellingen en bedrijven gemakkelijk is gebruik te maken van en bij te dragen aan een lokaal aanbod van duurzame producten, activiteiten en diensten. Dit leidt tot een gezonde leefstijl, sterke sociale infrastructuur, veerkrachtige economie en goede leefomgevingskwaliteit'. Met dit doel wordt tot uitdrukking gebracht dat het om een integrale aanpak gaat, gericht op het bereiken van resultaten in de tegenwoordige tijd.

De uiteindelijke ambitie is dat Zwolle steeds meer zelf in haar behoeften kan voorzien. Met deze Agenda wordt ingezet op de randvoorwaarden van een toekomstbestendig Zwolle: er is een (groeiend) lokaal aanbod van duurzame producten, activiteiten en diensten; inwoners, instellingen en bedrijven kiezen ervoor van dit aanbod gebruik te maken of het te verrijken met een eigen aanbod; en ten slotte zijn er in de samenleving structuren actief die de match van lokale vraag en lokaal aanbod versterken.

1.3 Opgave

Om te bewerkstelligen dat mensen, instellingen en bedrijven toekomstbestendige beslissingen (gaan) nemen zijn de volgende opgaven voor Zwolle essentieel:

- Meer mensen zijn zich bewust van duurzaamheid: het pionierswerk van voorlopers in Zwolle is onmisbaar en koesteren we. Tegelijkertijd kan het daar niet bij blijven: de opgave is deze maatschappelijke beweging uit te bouwen en meer inwoners te inspireren duurzame keuzes te maken ('versnellen'). Het gaat er om dat de inhoud van deze agenda een groot bereik heeft onder inwoners en ondernemers in Zwolle.
- Maak het praktisch: wil duurzaamheid breed ingang krijgen in de samenleving, dan is het nodig dit concreet en zichtbaar te maken. Abstracte doelen op het gebied van CO_2 zet inwoners niet in beweging; daarvoor is het nodig dat de aansluiting wordt gezocht met lokale behoeften, zoals lagere woonlasten, groene tuinen en autodelen en meer sociale behoeften als meedoen, autonomie en samen-redzaamheid.
- De overheid kiest zorgvuldig haar rol: een hoge ambitie kan er zomaar toe leiden dat de overheid kiest voor een programmatische top-down benadering. Die aanpak is niet altijd effectief, vaak duur en de aansluiting op de wensen van initiatiefnemers (van onderop) is niet vanzelfsprekend. Deze ervaring betekent dat de gemeente bij elke interventie of maatregel zorgvuldig nagaat of haar rol past bij het beoogde resultaat en de kracht in de samenleving. Experimenten zijn daarbij niet uitgesloten.

1.4 Reikwijdte

Duurzaamheid raakt alle beleidsterreinen, zoals ook blijkt uit het coalitieakkoord. Bij de besluitvorming over verschillende agenda's, programma's en projecten is duurzaamheid een belangrijk criterium. In die zin wordt het eigenaarschap voor duurzaamheid gedeeld door alle collegeleden en is er bestuurlijk draagvlak. Vanwege de breedte van het begrip is het nuttig de reikwijdte van deze Agenda Duurzaamheid scherp te stellen:

a. Primair verbindend van aard: de Agenda Duurzaamheid schetst een overkoepelend perspectief voor een duurzame stad: duurzaamheid niet als thema op zich, maar als strategie. Daarmee verbindt de Agenda onderwerpen die van betekenis zijn voor de duurzame ontwikkeling van Zwolle. De meerwaarde van deze Agenda ten opzichte van de afzonderlijke agenda's voor bijvoorbeeld groen, gezondheid of economie, is het versterken van de onderlinge verbindingen over beleidsvelden heen.
b. Wel focus, niet gesloten: in hoofdstuk 2 staan de aandachtsvelden van de Agenda Duurzaamheid. Dit hoofdstuk geeft aan waar het gemeentebestuur de prioriteit legt en op welke thema's in het bijzonder wordt ingezet. Het aanbrengen van focus wil niet zeggen dat er geen ruimte is voor andere initiatieven. Die ruimte is er zeker en wordt ook binnen het programma 'Initiatiefrijk Zwolle' gestimuleerd.

1.5 Leeswijzer

In deze inleiding is de visie van de Agenda Duurzaamheid geformuleerd. Hoofdstuk 2 benoemt de inhoudelijke aspecten op het terrein van duurzaam leven en werken. Het integrale karakter van het duurzaamheid wordt in dit hoofdstuk tot uiting gebracht. De inhoudelijke integraliteit heeft gevolgen voor de aanpak zoals verwoord in hoofdstuk 3. Zeker gelet op de rolneming van de gemeente en de opkomende burger- en maatschappelijke initiatieven vergt het proces de nodige aandacht.

2 Aandachtsvelden

2.1 Inleiding

Korte termijn denken past niet bij Zwolle. Al van oudsher heeft Zwolle zich met haar historische binnenstad weten te onderscheiden als stad waarbij belangrijke waarden voor de lange termijn gekoesterd worden. Denk daarbij ook aan de sterke positie van familiebedrijven in de regio, de bereidheid tot samenwerking en coöperatie, het belang dat gehecht wordt aan cultuur en natuur, etc.. Continuïteit in de bedrijfsvoering, behoud van natuur- en milieuwaarden, oog voor kwetsbaren in de samenleving: het zijn aspecten van het Zwolse DNA die bijdragen aan het duurzame profiel. Deze Agenda hoopt de benutting van de duurzame genen van Zwolle aan te wakkeren.

Vaak wordt het begrip duurzaamheid geassocieerd met energie en milieu. In de inleiding staat dat de interpretatie in Zwolle breder is: aspecten in het brede fysieke domein, maar ook meer sociale thema's (economie, zorg en welzijn, participatie, leefbaarheid, cultuur, etc.) rekenen we tot de reikwijdte van het begrip duurzaamheid. In dit hoofdstuk is er daarom voor gekozen de drie aandachtsgebieden te formuleren in algemeen herkenbare termen (geen duurzaamheidsjargon).

2.2 Bewust bezig

Het eerste aandachtsveld begint bij het individu. Het startpunt van deze Agenda ligt immers in de keuzes die mensen en bedrijven dagelijks maken; keuzes die effect hebben op de persoonlijke of bedrijfssituatie en de omgeving. Zwolle biedt een goede basis voor 'bewust bezig'-zijn. Veel inwoners van Zwolle hechten belang aan sport, inspiratie en levensbeschouwing, voeding en persoonlijke groei. Deze aspecten geven sturing aan de keuzes die mensen maken in hun persoonlijke verzorging of in de opvoeding. Met het programma Zwolle Gezonde Stad en Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) heeft Zwolle ervaring in het gezamenlijk optrekken van inwoners, onderwijsinstellingen en bedrijfsleven rond de leefstijl van de jeugd. Als 'stad van de smaak' is de aandacht voor smakelijke voeding meer aanwezig dan in andere steden.

In aansluiting op de bewustwording van een gezonde leefstijl in het kader van Zwolle Gezonde Stad zien we kansen om dit ook op andere terreinen uit te bouwen:

- Fietsstad: opvallend is dat de Zwollenaar veel meer dan andere Nederlanders kiest voor de fiets, zeker als het gaat om lokale verplaatsingen. Zwolle draagt daarom met gepaste trots de landelijke titel 'Fietsstad' in 2014 en 2015. Vanwege de compacte schaal van Zwolle ligt er een kans om het 'actief vervoer' (voetganger, fietser) als aandeel in de vervoerswijzen verder te laten stijgen in Zwolle. De longboardgemeenschap in Zwolle kent al meer dan 500 deelnemers.
- Zwolle Sportstad: het Thomas a Kempis College in Zwolle is sportiefste voortgezet onderwijs-school van Nederland. Drie Zwolse schaats(st)ers halen een medaille op de Olympische Spelen. De volleyballers van Landstede worden voor de derde keer achter elkaar landskampioen. Met het winnen van de KNVB-beker en de hoge klassering in de eredivisie boekt PEC Zwolle nieuwe clubrecords.
- Onderwijsstad: Zwolse onderwijsinstellingen dragen bij aan de vorming van jaarlijks ruim 50.000 studenten en scholieren. De beroepsscholen (mbo en hbo) zijn daarin

met opleidingen op het gebied van sport, groen, gastvrijheid en horeca, creativiteit en zingeving zichtbare en nabije kennispartners. Onderwijs, overheid, ondernemers en inwoners vinden elkaar steeds vaker rondom concrete stedelijke opgaven en werken van daaruit samen aan nieuwe oplossingen.

- Groenste stad: als voormalige titelhouder 'Groenste stad' heeft Zwolle een sterke positie om de beleving van groen nog meer te accentueren. De groene vingers in de stad zijn dragers van de structuur van de stad. Het nuttigen van gezonde voeding kan worden gestimuleerd door de groei van het voedsel meer zichtbaar te maken in de stad. Stadslandbouw is één van de prioriteiten in de Groene Agenda.
- Klimaatactieve stad: water hoort zowel in het landschap als in de voeding wezenlijk bij Zwolle. In het kader van het actieprogramma Klimaatactieve stad is het belang van 'waterbewust' handelen benadrukt.
- MKB-vriendelijkste stad: maatschappelijk verantwoord ondernemen betekent dat naast de belangen van aandeelhouders, ook die van personeel, toeleveranciers en klanten zwaar wegen (continuïteit van het bedrijf gaat boven winstmaximalisatie). Zwolle kent veel (familie)bedrijven die op die basis ondernemen; ook internationaal geleide bedrijven willen stevig geworteld zijn in Zwolle en omgeving.

2.2.1 Acties en maatregelen

1. Kinderen en jongeren worden zich meer bewust van duurzaamheid, door educatie en gastlessen, toepassing van duurzame technologie in schoolgebouwen en de samenwerking die bedrijven, scholen en bewoners organiseren rond stedelijke opgaven;
2. Het aandeel actief vervoer blijft in Zwolle op een hoog niveau, door uitvoering te geven aan de Agenda Fiets en educatie verkeersveiligheid;
3. Bouwstenen van een lokale voedselstrategie worden zichtbaar, door stadslandbouwontwikkelingen in de stadsranden met professionele landbouw te ondersteunen;
4. De leefbaarheid en landschappelijke en ruimtelijke kwaliteit neemt toe, door in te zetten op ondersteuning van groene netwerken en gebiedscoöperaties in en rond Zwolle, zoals Groene Loper, Nationaal Landschap IJsseldelta, Vechtdal en particulier landschapsonderhoud;
5. Meer bedrijven zijn zich bewust van de kansen op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen en sociaal ondernemerschap, door het delen van onderlinge inspiratie en het zichtbaar maken van goede voorbeelden;
6. Onderwijsinstellingen, bedrijven, inwoners en overheden werken gezamenlijk aan stedelijke cases/opgaven door het in stand houden van een lerende structuur (HanzeUnie).

2.2.2 Doelen in 2020

Nr.	Onderwerp	Portefeuille	Toelichting
1.	Basisschoolleerlingen zijn bekend (geraakt) met duurzaamheid en concrete voorbeelden daarvan	Onderwijs	De activiteiten voor kinderen worden met hen ontwikkeld, in afstemming met de scholen

2.	Er zijn tien ecoschools in Zwolle	Onderwijs	Het Ecoteam van Groene Welle zet haar 'Groene Karavaan' in voor inspiratiesessies met scholen
3.	80% van de onderwijsgebouwen heeft minimaal energielabel C	Onderwijs	Te bespreken met de scholen in het BLOZ (werkgroep Duurzame scholen)
4.	Het percentage Zwolse 4-12 jarigen dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (dagelijks minimaal zestig minuten matig intensief bewegen) ligt hoger dan het landelijk gemiddelde	Gezondheid	Conform de aanpak zoals geformuleerd in het programma Zwolle Gezonde Stad
5.	De fruit- en groenteconsumptie in Zwolle ligt boven het landelijk gemiddelde	Gezondheid	Zie onder 4
6.	Het percentage kinderen met overgewicht ligt lager dan het landelijk gemiddelde	Gezondheid	Zie onder 4
7.	Het Actieprogramma Klimaatactieve Stad wordt gefaciliteerd, passend binnen de Zwolse Wateragenda	Water	De meeste acties worden door partners in de stad opgepakt
8.	Initiatieven gericht op stadslandbouw worden door de gemeente actief gesteund	Groen	Conform de Groene Agenda
9.	Zwolle staat in de top vijf van steden met het hoogste aandeel fietsgebruik voor dagelijkse verplaatsingen (volgens cijfers CBS/Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid)	Mobiliteit	De lokale Fietsersbond is een van de partners
10.	Het aandeel verplaatsingen via de fiets naar scholen neemt met 25% toe door het stimuleren van het gebruik van de (e-)fiets	Mobiliteit	In het kader van het programma Beter Benutten
11.	Er wordt uitvoering gegeven aan een vernieuwende vormen van distributie in de stad	Mobiliteit	Beter Benutten
12.	De sportparticipatie onder 4-12 jarigen in Zwolle neemt toe tot boven het landelijk gemiddelde	Sport	Sportverenigingen zijn daarin een belangrijke partner
13.	Bedrijven die duurzaamheid in de praktijk brengen hebben een podium om hun kennis en activiteiten met anderen te delen	Economie	Wehkamp, IKEA, Bonfix en MKB-bedrijven
14.	Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) is het merendeel van de Zwolse bedrijven onderdeel van de bedrijfsfilosofie (keurmerk, paragraaf in jaarverslag, etc.)	Economie	

2.3 Betrokken burgers en bedrijven

Waar het eerste aandachtsveld zich vooral richt op het individuele bewustzijn, breidt het tweede aandachtsveld uit naar het collectiviteitsniveau: hoe verhouden we ons tot elkaar en hoe draagt dat bij aan een duurzame ontwikkeling van Zwolle?

Gelukkig mag Zwolle zich verheugen in een bovengemiddeld niveau van samenhang en contact tussen burgers. Steden kennen vaak minder cohesie dan in Zwolle. Niet voor niets herkennen velen zich in de uitspraak ‘Samen maken we de stad’. De oogst van het Programma duurzaamheid is veelbelovend: voorlopers hebben zich in professioneel aangestuurde coöperatieve WijBedrijven of andere collectieven georganiseerd en bieden zo de volgers de kans mee te doen. Inwoners nemen zelf het initiatief om te komen tot collectieve structuren die zorgen voor maatschappelijk en individueel voordeel. Gelet op deze circulaire economie hebben de ‘kantelaars van Zwolle’ in het manifest ‘De burger aan zet’ aandacht gevraagd voor het faciliteren van de initiatieven.

Spontane, collectieve structuren komen voort uit de stad zelf. De oorsprong van deze structuren ligt niet in projectontwikkeling of opgelegde doelen. Wat dat betreft is de ontwikkeling van buurtenergie naar Blauwvinger Energie kenmerkend: door samen te werken worden nieuwe kansen en inzichten gegenereerd. Die wisselwerking geldt niet alleen voor de contacten tussen burgerinitiatieven onderling. Zo is er samen met de gemeente een Energie Agenda gemaakt. Vanuit die samenwerking is een nieuwe groep (of: ‘hub’) ontstaan, te weten Zwols Energiehuis: een collectief van ZP-ers dat elkaar ontmoet, initiatieven start en kennis deelt. Hun zienswijze op energietransitie heeft de gemeente in staat gesteld op een vernieuwende manier in gesprek te gaan met provincie en Rijk over investeringsprogramma’s. Kortom, het initiatief van de een roept het initiatief van de ander op, zo ontstaat een ‘initiatiefrijk Zwolle’.

Nieuwe organisaties en samenwerkingsverbanden vormen een appèl op de werkwijze van traditionele organisaties en instituties. Wil de Zwolse aanwas van initiatiefnemers zich blijven vertakken, dan vergt dat aanpassingen en (proces)innovatie bij bestaande partijen, bijvoorbeeld in het aanbestedingsbeleid van overheden en woningcorporaties: krijgen jonge burgerinitatieven de kans om mee te doen in opdrachten? Wordt op die manier bijgedragen aan het versterken van de stedelijke (circulaire) economie? Denk daarbij aan de Pepermunt, een lokale munt die is geïntroduceerd met als doel de lokale economie te stimuleren en onderlinge verbondenheid te versterken.

2.3.1 Acties en maatregelen

1. Meer inwoners, bedrijven en instellingen voelen zich betrokken bij het welzijn van hun buurt of bedrijventerrein, door het versterken van de voorlopers en het bevorderen van contacten via ‘wijkdialogen’;
2. Meer wijken zijn levensloopbestendig, door het aanstichten, ondersteunen of versnellen van collectieve netwerken in de wijken van ondernemende inwoners en inwonende ondernemers die duurzame diensten aanbieden;
3. Burgers en bedrijven zijn gemotiveerd toekomstbestendige keuzes te maken, door het realiseren van (overheids)opdrachten of het ontvangen van financiële prikkels.

Door lerende netwerken (Community of Practice van ZP-ers) worden organisaties geholpen zich hierin te ontwikkelen;

4. Het proces om te komen tot de Structuurvisie wordt gebruikt om van de IJsselvechtdelta-principes, 'de Zwolse principes voor duurzame ontwikkeling' te maken. De Zwolse principes inspireren en geven richting om elk initiatief (ruimtelijk, fysiek, sociaal, beleidsmatig, gemeentelijk, particulier, maatschappelijk) bij te laten dragen aan én een betere sociale infrastructuur én een betere lokale economie én een betere leefomgevingskwaliteit;
5. Door de digitale kaart van initiatieven (op basis van de Meerjaren Onderhoudsplanning, MJOP) inzichtelijk te maken voor een ieder, is er transparantie en gelijke informatievoorziening. Deze bestaande, gemeentelijke hulpmiddelen kunnen worden gecombineerd met de collectieve hulpmiddelen die in de Zwolse samenleving beschikbaar zijn (van corporaties, waterschap, etc.);
6. De gemeente zet zich er voor in 'meekoppelkansen' te creëren en te benutten: dat betekent dat via werk met werk-maken gemeentelijke doelen kunnen worden behaald (bijvoorbeeld bij de aanleg van infrastructurele en/of renovatieprojecten).

2.3.2 Doelen in 2020

Nr.	Onderwerp	Portefeuille	Toelichting
1.	In 80% van de wijken hebben inwoners, stakeholders (zoals sportverenigingen, scholen, bedrijven), corporaties/eigenaren, afspraken over activiteiten die bijdragen aan de duurzame ontwikkeling van hun straat, buurt, wijk of een groter gebied	Wijken	WijBedrijven in de Zwolse wijken vormen een belangrijke bron van inspiratie
2.	Iedere wijk is bekend met experimenten gericht op het beproeven van concepten die woonlasten, lokale werkgelegenheid en exploitatie van verenigingsgebouwen en scholen positief beïnvloeden.	Wijken	
3.	Bewonerscollectieven, VVE's en woningcorporaties realiseren tien zonPV-(privé)projecten	Energie	Blauwvinger Energie
4.	Op bedrijventerreinen is deeleconomie geïntroduceerd	Economie	Een voorbeeld is Hessenpoort

2.4 Beter benutten

De totale toegevoegde waarde van het bedrijfsleven in de Regio Zwolle is € 18,7 miljard. Het leveren van toegevoegde waarde is essentieel in de economie en vormt de basis van de productie en dienstverlening door regionale bedrijven. Voor bedrijven en inwoners van Zwolle is het belangrijk op lange termijn concurrerend te blijven zijn in het bieden van die toegevoegde waarde. Een kans om (meer)waarde te creëren is in te zetten op 'beter benutten': hoe kunnen grondstoffen, goederen, gebouwen, voertuigen, etc., en de geldstromen die daarmee gepaard gaan, zodanig worden gebruikt dat de kosten worden gedeeld en/of de opbrengsten toenemen?

In de benchmarks komt Zwolle steeds als een aantrekkelijke woonstad naar voren. De voorzieningen, de ligging van de stad en het aanbod van (nieuwbouw)woningen maakt dat Zwolle bekend staat als een prettige woongemeente. Aanvullend hierop is het voor eigenaren en huurders belangrijk dat woningen betaalbaar en levensloopbestendig zijn. Ook het kostenbewustzijn als het gaat om mobiliteit groeit: brandstofprijzen, belastingen en bezuinigingen op openbaar vervoer geven particulieren en vervoerders aanleiding om anders na te denken over mobiliteit. Het delen van vervoermiddelen (de deelauto in Assendorp) is een sociale innovatie, waarbij de mobiliteit op collectief niveau toeneemt en de kosten bovendien ook beter beheersbaar blijken te zijn (deeleconomie). Een ander voorbeeld van 'beter benutten' van materialen is omgekeerd inzamelen, waarbij de nadruk ligt op de inzameling van recyclebare materialen in plaats van op restafval.

Het creëren van toegevoegde waarde op lange termijn vraagt om flexibiliteit, het inspelen op nieuwe wensen en technologie en de ontwikkeling van verdienmodellen en innovaties. Hierboven is aangegeven dat bedrijven en burgers zich daarbij breder oriënteren dan slechts op het maximaliseren van het eigen (bedrijfs)belang. In deze beweging gaan ook (sport)verenigingen een grotere rol spelen. De clubhuizen in de buurt hebben potentie om meer te fungeren als knooppunten in de wijk op het gebied van verbinding, persoonlijke vitaliteit en ontwikkeling. De uitdaging is deze positie te vertalen in verdienmodellen die de verenigingen op lange termijn bestaansrecht geven.

2.4.1 Acties en maatregelen

1. De betaalbaarheid van de woningen verbetert, door in te zetten op het verbeteren van de energieprestaties van nieuwe en bestaande woningen;
2. Binnen de prestatatieafpraken maken corporaties en gemeente afspraken waarbij zo veel mogelijk wordt ingezet op woningverbetering tot niveau label B, rekening houdend met de balans tussen beschikbaarheid, betaalbaarheid en kwaliteit;
3. De restfractie van afval neemt af, door het gebruik van huishoudelijk afval als grondstof te bevorderen (verkenning naar tweede milieubrengstation);
4. Emissie als gevolg van mobiliteit wordt beperkt, door efficiënte inzet van collectief (doelgroepen)vervoer, toepassing van verkeers- en mobiliteitsmanagement en gebiedsgerichte maatregelen (Beter Benutten Zwolle Kampen Netwerkstad);
5. Exploitatielasten van sportaccommodaties worden gereduceerd, door het starten van experimenten gericht op de opwekking van duurzame energie en het uitvoeren van het Plan van Aanpak verduurzaming gemeentelijk vastgoed;
6. Bedrijven stimuleren de vitaliteit van hun medewerkers, door actief diensten in te kopen bij Zwolse sportverenigingen.

2.4.2 Doelen in 2020

Nr.	Onderwerp	Portefeuille	Toelichting
1.	In de bestaande woningvoorraad van corporaties zijn alle woningen verbeterd naar label B of minimaal twee labelstappen vooruit gegaan	Wonen	Samenwerking met woningcorporaties is hierin essentieel
2.	Energieneutraliteit bij nieuwe woningen en utiliteitsbouw is het uitgangspunt	Wonen	Dit is conform rijksnormen

3.	2.500 particuliere eigenaren (1.200 in 2015) hebben maatregelen getroffen met gebruikmaking van het gemeentelijk energieloket Verbeter & Bespaar	Wonen	Woningeigenaren
4.	Er zijn vijf projecten specifiek gericht op het realiseren van levensloopbestendige woningen uitgevoerd	Wonen	Het CPO-project Krasse Knarren is een voorbeeld
5.	Ten opzichte van 1990 is een reductie van 20% van de uitstoot van CO_2 bereikt en wordt 20% van de gebruikte energie duurzaam opgewekt	Energie	Conform Europese doelen en de lokale Energie Agenda
6.	De kostendekkingsgraad van sportaccommodaties is toegenomen, mede door samen met bewonerscollectieven en woningcorporaties tien zonPV-(privé)projecten te realiseren	Sport	Zie ook onder 2.3.2
7.	75% van het huishoudelijk afval wordt gescheiden	Afval	Conform de gedifferentieerde richtlijnen huishoudelijk afval volgens het Programma Van Afval Naar Grondstof (VANG)
8.	Afvalscheiding bij hoogbouw, in de binnenstad en Assendorp wordt toegepast	Afval	
9.	Bij de organisatie van evenementen is het beter benutten van energie en het gebruik van duurzame energie uitgangspunt	Economie	Organisatoren van evenementen zijn daarin partners

2.5 Ontwikkelingsdialogen

Uit bovenstaande aandachtsvelden, acties en maatregelen blijkt waar de focus ligt van het gemeentebestuur van Zwolle. Het is geen dichtgetimmerd uitvoeringsprogramma, maar het geeft wel aan welke ambities, doelen en uitwerkingsrichtingen voor het Zwolse bestuur van belang zijn. Bij elke paragraaf staan de doelen in een overzicht. Deze overzichten zijn niet limitatief of uitputtend. Er komen telkens nieuwe initiatieven bij.

Qua monitoring worden de afzonderlijke maatregelen en acties verantwoord in de betreffende programma's in de begroting en jaarrekening. Waar mogelijk wordt via gebruikmaking van het burgerpanel informatie verkregen over het gestelde doel. Incidenteel kan ook door middel van een afstudeeronderzoek inzicht verkregen worden in de stand van zaken.

Ten aanzien van de ambities, acties en maatregelen in hun onderlinge samenhang worden ‘ontwikkelingsdialogen’ georganiseerd met (jeugdige) partners in de stad. Deze manier van verantwoorden én ontwikkelen sluit aan op de wens om deze doe-agenda vooral te laten werken als een katalysator van een maatschappelijke beweging gericht op duurzaamheid. Dat betekent dat we met ‘the whole system in a room’ gaan praten over alles wat er in een bepaalde periode is gebeurd. Partijen vertellen hun eigen verhaal, wisselen uit en doen weer nieuwe kennis en ideeën op. Daarmee wordt duidelijk wat er is gedaan en waarom. En tegelijk biedt het input voor de toekomst. We benutten deze Agenda Duurzaamheid om te experimenteren met deze vernieuwende wijze van verantwoorden en ontwikkelen.

2.5.1 Doelen in 2020

Nr.	Onderwerp
1.	Tot 2020 zijn er volgens een jaaragenda twintig ontwikkelingsdialogen gevoerd
2.	Voor de Zwolse 4-12 jarigen zijn er ieder jaar activiteiten rond duurzaamheid

3 Aanpak

3.1 Inleiding

Duurzaamheid is een zaak van de gemeente: dat wil zeggen niet de gemeente als bestuursvorm, maar het gebied waarin inwoners, ondernemers, instellingen en bezoekers samenwerken en samenleven. Dit vraagt van de overheid een zorgvuldige rolneming: wat is passende ondersteuning, hoe stellen we de samenleving in staat om doelen en ambities te realiseren, waar kunnen we particulier initiatief stimuleren? Dit hoofdstuk schetst de wijze waarop we de Agenda Duurzaamheid verder willen brengen.

3.2 Rol van de gemeente

In de Energie Agenda staan kernwaarden waarop de gemeente aanspreekbaar is. Deze kernwaarden zijn ook richtinggevend voor de Agenda Duurzaamheid.

Kernwaarde	Toelichting
Kansen zien	Voelsprieten uit, overzicht hebben, dichtbij zijn, waar zit de beweging, speel daarop in.
Samen werken aan initiatieven en projecten	Samen werken betekent: • Dat inwoners en ondernemers worden betrokken; • Werken in co-creatie; • Respecteren van elkaars belangen (kaarten op tafel); • Iedere inspanning, ieder initiatief, klein of groot, is van waarde.
Impact vergroten	Initiatiefnemers kunnen de gemeente benaderen voor ondersteuning, samenwerking of haar netwerk. Daarbij zoekt de gemeente altijd naar concrete kansen om: • de economie en de sociale samenhang te versterken; • CO_2 te reduceren; • een gezonde leefstijl te bevorderen.
Ruimte voor leren	De gemeente neemt een positieve, lerende grondhouding aan ten opzichte van (markt)innovaties. Voor het aanjagen van innovatie werkt de gemeente samen met marktpartijen, kennisinstituten en opleidingsinstituten. Verder wil zij ruimte geven aan experimenten.

Op basis van bovenstaande kernwaarden is het de vraag welke concrete activiteit de gemeente onderneemt in een bepaalde situatie. Daarbij is geen dwingend voorschrift te geven, omdat geen situatie hetzelfde is. De hoofdlijn van deze Agenda Duurzaamheid is het bevorderen van een duurzame match tussen de vraag naar en het aanbod van een bepaald(e) dienst en/of product. Dit is in principe het domein van de marktpartijen; het is niet de bedoeling direct op deze markt te interveniëren door een eigen aanbod vanuit de gemeente. De uitdaging is desondanks te stimuleren dat er markten zijn waar partijen worden verleid de duurzame keuze te maken of te creëren. Het ontstaan daarvan kan worden bespoedigd door het wegnemen van belemmeringen of het aanpassen van voorwaarden, bijvoorbeeld als het gaat om belastingen, aanbestedingen, vergunningseisen, gebruiksrechten of grondgebruik.

In het verlengde van deze rolkeuze heeft de Raad voor het openbaar bestuur de ‘overheidsparticipatietrap’ geïntroduceerd. Deze ladder schetst de mate van activiteit van een overheid bij een particulier initiatief. Volgens de Raad zijn er vijf opties: loslaten, faciliteren, stimuleren, regisseren en reguleren. Voor deze Agenda wordt in hoofdzaak gekozen voor een faciliterende opstelling, waardoor initiatieven van onderop, in samenwerking met partijen, tot stand komen. Gemeentelijke ondersteuning is er mits de beoogde doelen overeenstemmen met de gemeentelijke doelen en prioriteiten en als het aansluit op de kernwaarden.

Duurzaamheid is onderdeel van de gemeentelijke primaire processen, bedrijfsvoering en inkoop. De verantwoordelijkheid voor het realiseren van de doelstellingen ligt dan ook niet bij één wethouder. De verantwoordelijkheid ligt daar waar ook de verantwoordelijkheid voor primair proces, inkoop of bedrijfsvoering berust. De ambtelijke inzet is conform deze taakverdeling georganiseerd. De wethouder met duurzaamheid in de portefeuille heeft vooral een coördinatie- en aanjaagrol om de acties en maatregelen in deze Agenda Duurzaamheid te realiseren.

3.3 Schaalniveaus

De gemeente kan haar rol vervullen op verschillende schaalniveaus: in de eigen organisatie en daar buiten op lokaal, regionaal, (inter)nationaal niveau. We zien deze schaalniveaus als ‘netwerken’, waarbinnen gewerkt wordt aan duurzaamheid.

3.3.1 Binnen de gemeentelijke organisatie

Net als in andere bedrijven, instellingen en huishoudens, worden er dagelijks keuzes voorbereid en gemaakt in de gemeentelijke organisatie. De gemeente Zwolle heeft dat eerder al onderkend en heeft zich daarom geprofileerd als millenniumgemeente. Zwolle is als tweede geëindigd in de verkiezing tot meest inspirerende millenniumgemeente. Dit predicaat leidt tot keuzes over inkoop, werkgeverschap, opleiding en ontwikkeling die houdbaar zijn voor de toekomst. De gemeentesecretaris van Zwolle is intern ambassadeur van duurzaamheid.

De gemeente koopt groene stroom in, heeft gezonde voeding in het bedrijfsrestaurant, bevordert het hergebruik van asfalt, benut zo mogelijk tweedehands goederen en heeft haar gebouwen verduurzaamd. Op het gebied van mobiliteit worden stappen gezet om te komen tot verduurzaming; daarbij gaat het om de aanschaf van bedrijfsauto’s en het reisgedrag van medewerkers (woon-werk en dienstreizen). In 2014 is de gemeente gestart met de grootschalige ombouw van de openbare verlichting naar LED. De verduurzaming van het gemeentelijk vastgoedbezit is de komende jaren één van de kernthema’s binnen het gemeentelijk vastgoedmanagement.

Op het gebied van inkoop wordt onderzocht hoe de principes van circulair inkopen worden toegepast en hoe de kansen van sociale ondernemingen vergroot worden bij aanbestedingen. Dat vraagt om een manier om de maatschappelijke impact van deze organisaties inzichtelijk te maken. Belangrijk is dat duurzaamheid aan het begin wordt betrokken bij het opstellen van een startnotitie of kredietaanvraag/investeringsvoorstel. Het inkoopbeleid faciliteert vervolgens de duurzame inkoop.

3.3.2 Doelen binnen de gemeentelijke organisatie in 2020

Nr.	Onderwerp	Portefeuille	Toelichting
1.	De gemeente zorgt voor een transparante digitale weergave van de Meerjaren Onderhoudsplanning (MJOP) in het kader van openbare ruimte, water, groen, mobiliteit, energie en sociale projecten	Gemeente-breed	
2.	Door in elke startnotitie, kredietaanvraag of investeringsvoorstel duurzaamheid als component mee te nemen, worden de mogelijkheden binnen het inkoopbeleid om duurzaam in te kopen maximaal benut	Bedrijfsvoering	
3.	Gemeente heeft beleid op inkoop van bancaire producten bij duurzame financiële dienstverleners	Bedrijfsvoering	Banken
4.	Het beleid voor reiskostenvergoedingen is gebaseerd op de principes van duurzame mobiliteit	HRM	
5.	De bedrijfsauto's van de gemeente Zwolle rijden op hernieuwbare brandstoffen zoals groen gas	Bedrijfsvoering	De mogelijkheden in de markt worden benut
6.	De bedrijfsauto's van bedrijven en organisaties die in opdracht van de gemeente werken rijden op hernieuwbare brandstoffen	Gemeente-breed	Daar waar mogelijk wordt dit onderdeel van de uitvraag c.q. het bestek

3.3.3 Lokaal

Het hart van deze Agenda Duurzaamheid speelt zich af in de stad: op stedelijk niveau zijn er actieve netwerken ontstaan, werken overheid, ondernemers, onderwijs- en onderzoeksinstellingen samen aan doelen op het gebied van duurzaamheid, en worden resultaten geboekt. Gelet op de kernwaarden en 'overheidsparticipatietrap' concentreert de uitvoering van deze Agenda zich op het benutten van (bestaande) netwerken op stedelijk niveau. Dit betekent dat er ondersteuning is voor netwerkers en het ontstaan van nieuwe netwerken, als ook dat bestaande netwerken worden ingeschakeld voor realisatie van deze Agenda. Randvoorwaarde is dat de netwerken en de dragers daarvan blijven bestaan als de (financiële) ondersteuning van de gemeente eindigt.

Ter ondersteuning van de stedelijke netwerken en de vraag bij inwoners, ondernemers en instellingen in de stad, worden er 'versnellers' ingezet. Deze personen stellen zich op de hoogte van de behoefte van betrokkenen in een bepaald aandachtsveld en spannen zich in om tot levensvatbare arrangementen, deals of business cases te komen die zo mogelijk zonder overheidsbemoeienis kunnen blijven voortbestaan. Zoals hierboven aangegeven gaat het daarbij om het slechten van barrières, het delen van kennis en het creëren van openingen (zie ook de paragraaf Financiën).

3.3.4 Regionaal

Daar waar het loont om zaken met partners in de regio op te pakken, wordt gekozen voor regionale samenwerking. In de afgelopen jaren is met gemeenten en de Provincie Overijssel ervaring opgedaan met het regionaal afstemmen van duurzaamheidsdoelen. De burgemeester van Zwolle is voorzitter van de Regio Zwolle; in die rol kan hij als ambassadeur in de Regio Zwolle samenwerking op het gebied van duurzaamheid stimuleren en agenderen in bestuurlijke overleggen. Thema's voor regionale afstemming zijn duurzame mobiliteit (infrastructuur van hernieuwbare brandstoffen, deelname aan Europese programma's zoals Sustainable Urban Mobility Plans, SUMP) en energiewinning uit afvalwater (via RIVUS, het samenwerkingsverband in de afvalwaterketen in West-Overijssel). Kansen in het kader van het coalitieakkoord 'Overijssel Werkt!' van de provincie worden in beeld gebracht en zo mogelijk benut.

3.3.5 Nationaal

Met het nationale energieakkoord, de millenniumdoelen, het deltaprogramma en de topsectoren op economisch gebied, zijn er veel raakvlakken tussen nationaal en lokaal beleid. Op verschillende manieren kan de gemeente Zwolle bestuurlijk bijdragen aan het versterken van de duurzame agenda, bijvoorbeeld via het G32 Stedennetwerk en de bestuurlijke commissies van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). De coördinerend portefeuillehouder voor duurzaamheid van Zwolle heeft zitting in de VNG-commissie Milieu, Energie en Mobiliteit en vervult de rol van Klimaatambassadeur. Hij benut deze netwerken voor het uitdragen van de Zwolse Agenda Duurzaamheid. De wethouders voor Wonen, Mobiliteit en Economie hebben zitting in G32 Stedennetwerk.

3.3.6 Internationaal

Het bevorderen van duurzame keuzes is niet gebonden aan tijd of plaats. Deze Agenda Duurzaamheid heeft daarmee ook internationale dimensie. Op deelterreinen zet het Zwolse college zich ervoor in om internationaal de duurzaamheidsambities uit te dragen. Meer concreet gaat het dan om Zwolle Fietsstad, de millenniumdoelen en klimaatactief beleid. Mogelijkheden voor kennisdeling, samenwerking in het kader van Europese subsidieprogramma's en ontwikkelingssamenwerking worden nadrukkelijk betrokken bij het verder concretiseren van deze Agenda Duurzaamheid. Bestuurlijk neemt de wethouder Economie deel in de werkgroep Europa van G32 Stedennetwerk.

3.3.7 Algemene ondersteuning

Ter ondersteuning van de netwerken wordt ingezet op een dragende structuur die de verbindingen borgt. Bij de activiteiten is een digitaal platform aan de orde geweest (zie paragraaf 2.3.1). Daarnaast sluit het onderlinge gesprek over duurzaamheid aan op het 'agenda'-karakter van dit document: het agendeert onderwerpen en nodigt uit tot het bespreken en concretiseren daarvan. De 'ontwikkelingsdialoog', zoals toegelicht in paragraaf 2.5, geeft daar in belangrijke mate vorm aan.

3.4 Financiën

Door de inzet van 'versnellers' kiest de gemeente ervoor actief te ondersteunen bij het ontwikkelen van nieuwe collectieven of coöperaties. Uit het programma Duurzaamheid resteert een bedrag van circa € 100.000 om de slag te maken van de voorlopers naar

het overgrote deel van de inwoners van Zwolle. De begroting van deze Agenda betreft de inzet van € 10.000 tot € 20.000 (indicatief) per versneller en ongeveer € 50.000 voor stimulerings- of onderzoeksgeld, eventueel in te zetten als co-financiering. Bij een grotere financieringsvraag wordt een beroep op het stadsontwikkelfonds verkend of wordt aansluiting gezocht bij provinciale middelen (mogelijk in de vorm van een revolverend fonds, zie het provinciale coalitieakkoord ‘Overijssel Werkt!’).

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Nummer
Onderwerp Agenda Duurzaamheid Zwolle

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 26 mei 2015;

besluit:

De Agenda Duurzaamheid Zwolle vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van … 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Korte terugblik Raadsplein debatronde d.d. 23-06-2015

Agenda Duurzaamheid Zwolle

De Agenda Duurzaamheid vloeit voort uit de agenda voor een toekomstbestendige stad. Het geeft richting aan de doelen en maatregelen waar de komende tijd op wordt ingezet. De agenda is een uitnodiging aan partners om verder over duurzaamheid in gesprek te gaan. Het moet zorgen voor meer bekendheid van de duurzaamheidsthema's. Verder investeert het in acties om de bewustwording rond duurzaamheid te bevorderen. De samenwerking met partners in de stad is een belangrijke basis voor het boeken van resultaten. De maatregelen in het kader van de Agenda Duurzaamheid worden gedekt uit bestaand budget. De raad wordt gevraagd de Agenda Duurzaamheid Zwolle vast te stellen. De meeste fracties kunnen zich op hoofdlijn vinden in het voorstel. De Agenda is vooral een inventarisatie van hetgeen moet gebeuren en niet per se een opsomming hoe dat moet gebeuren. De vraag wordt aan de orde gesteld wat er precies onder duurzaamheid wordt verstaan. In deze Agenda wordt het heel breed opgevat. De geformuleerde ambitie en de concreetheid van de doelen vormt ook een punt van debat. Daar waar de een vindt dat we meer moeten luisteren naar de prikkels uit de markt vindt de andere fractie dat de lokale overheid zich meer moet inspannen om de doelen te halen. Wethouder Van As zegt dat er gekozen is voor een agenda om de verbreding te zoeken en aan te sluiten bij wat er al is. In veel onderliggende nota's worden doelen concreet uitgewerkt. Bijvoorbeeld in de Energienota en de nota 'Zwolle, gezonde stad'. Inmiddels is de hele organisatie doordringt van de duurzaamheidsambitie. Om de raad op de hoogte te houden van de voortgang zal er bij de beslismomenten van de beleidscyclus worden gerapporteerd over mate waarin de doelen worden bereikt. De rol van de gemeente kan erg verschillen. Soms staan we zelf aan de lat, dan weer gaat het via overleg. Belangrijk is het om positieve prikkels te geven die er toe leiden dat duurzame keuzes vanzelfsprekend zijn. Daarom richten we ons ook op de jeugd. Wat betreft het geringe beschikbare budget zegt de wethouder dat er in de onderliggende beleidsprogramma's ook middelen zitten die ten goede komen aan duurzaamheid. Maatschappelijke partners zoals woningcorporaties dragen ook bij aan realisering van de doelen. Bovendien ligt het accent niet op het geld, de echte energie moet uit de samenleving komen.

Conclusie van het debat is dat het voorstel rijp is voor besluitvorming en dat de Agenda Duurzaamheid kan worden vastgesteld. De beslisnota kan geplaatst worden op de agenda van de eerste besluitvormingsronde na het zomerreces op 24 augustus 2015.

ARCHIEF EXEMPLAAR

besluit

CONFORM BESLOTEN

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Agenda Duurzaamheid Zwolle

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 26-05-2015

besluit:

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
De Agenda Duurzaamheid Zwolle vast te stellen, waarbij paragraaf 1.2 en 1.3 gewijzigd wordt.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

GROENLINKS Swollwacht D66

Zwolle, 24 augustus 2015

Amendement Zwolle Klimaatneutraal

Onderwerp: **Hoge ambitie op het gebied van duurzaamheid**

Gelezen de **Agenda Duurzaamheid Zwolle**

overwegende dat
- we ons ook in Zwolle moeten aanpassen aan het veranderende klimaat
- verduurzaming extra actie en daadkracht behoeft en tegelijk de kans biedt om lokale krachten volop te benutten, innovatievermogen te ontwikkelen en de lokale economie zodoende te versterken

van oordeel dat
- de gemeentelijke overheid hierbij naast het stimuleren en faciliteren van initiatieven uit de Zwolse samenleving een belangrijke regisserende rol speelt
- alleen als duurzaamheid leidend is voor al ons handelen Zwolle in de nabije toekomst 'klimaatneutraal' zal kunnen zijn
- het daarom nodig is dit als passende en concrete ambitie voor het overheidshandelen te formuleren

stellen wij de raad voor het voorstel als volgt te wijzigen:

- in **paragraaf 1.2** wordt de zin
  "De uiteindelijke ambitie is dat Zwolle steeds meer zelf in haar behoeften kan voorzien." "En de uiteindelijke ambitie is dat Zwolle klimaatneutraal is."
  aangevuld met:
- in **paragraaf 1.3** wordt de opgave, derde punt als volgt geformuleerd:

  De overheid kiest zorgvuldig haar rol: Zij voorkomt een programmatische top-down benadering die niet aansluit bij de wensen van initiatiefnemers. De gemeente gaat bij elke interventie of maatregel zorgvuldig na of haar rol past bij het beoogde resultaat en de kracht in de samenleving. De overheid stimuleert en faciliteert initiatieven vanuit de stad. Waar nodig kiest Zwolle een regisserende rol om de ambities op het gebied van duurzaam-heid waar te maken. Dit geheel betekent dat de gemeente de kracht in de samenleving zoveel mogelijk benut, zelf een excellente voorbeeldfunctie vervult en bij elke interventie of maatregel zorgvuldig nagaat hoe en door wie het beoogde resultaat het beste kan worden bereikt. Experimenten zijn daarbij niet uitgesloten.

Namens GroenLinks	Namens Swollwacht	Namens D66
Bijan Moshaver	Silvia Bruggenkamp	Mark Oldengarm
Patrick Rijke	William Dogger	

Tegen: VVD
Aangenomen
24-08-15

Toelichting
De oorspronkelijke tekst in de Agenda Duurzaamheid van het derde punt onder 1.3 *De opgave* luidt:

"De overheid kiest zorgvuldig haar rol: een hoge ambitie kan er zomaar toe leiden dat de overheid kiest voor een programmatische top-down benadering. Die aanpak is niet altijd effectief, vaak duur en de aansluiting op de wensen van initiatiefnemers (van onderop) is niet vanzelfsprekend. Deze ervaring betekent dat de gemeente bij elke interventie of maatregel zorgvuldig nagaat of haar rol past bij het beoogde resultaat en de kracht in de samenleving. Experimenten zijn daarbij niet uitgesloten."

GROENLINKS

Swollwacht

D66

Zwolle, 24 augustus 2015

Amendement Zwolle Klimaatneutraal

Onderwerp: **Hoge ambitie op het gebied van duurzaamheid**

Gelezen de **Agenda Duurzaamheid Zwolle**

overwegende dat
- we ons ook in Zwolle moeten aanpassen aan het veranderende klimaat
- verduurzaming extra actie en daadkracht behoeft en tegelijk de kans biedt om lokale krachten volop te benutten, innovatievermogen te ontwikkelen en de lokale economie zodoende te versterken

van oordeel dat
- de gemeentelijke overheid hierbij naast het stimuleren en faciliteren van initiatieven uit de Zwolse samenleving een belangrijke regisserende rol speelt
- alleen als duurzaamheid leidend is voor al ons handelen Zwolle in de nabije toekomst 'klimaatneutraal' zal kunnen zijn
- het daarom nodig is dit als passende en concrete ambitie voor het overheidshandelen te formuleren

stellen wij de raad voor het voorstel als volgt te wijzigen:

- in **paragraaf 1.2** wordt de zin
  "De uiteindelijke ambitie is dat Zwolle steeds meer zelf in haar behoeften kan voorzien." aangevuld met: "En de uiteindelijke ambitie is dat Zwolle klimaatneutraal is."
- in **paragraaf 1.3** wordt de opgave, derde punt als volgt geformuleerd:

  De overheid kiest zorgvuldig haar rol: Zij voorkomt een programmatische top-down benadering die niet aansluit bij de wensen van initiatiefnemers. De gemeente gaat bij elke interventie of maatregel zorgvuldig na of haar rol past bij het beoogde resultaat en de kracht in de samenleving. De overheid stimuleert en faciliteert initiatieven vanuit de stad. Waar nodig kiest Zwolle een regisserende rol om de ambities op het gebied van duurzaam-heid waar te maken. Dit geheel betekent dat de gemeente de kracht in de samenleving zoveel mogelijk benut, zelf een excellente voorbeeldfunctie vervult en bij elke interventie of maatregel zorgvuldig nagaat hoe en door wie het beoogde resultaat het beste kan worden bereikt. Experimenten zijn daarbij niet uitgesloten.

Namens GroenLinks	Namens Swollwacht	Namens D66
Bijan Moshaver	Silvia Bruggenkamp	Mark Oldengarm
Patrick Rijke	William Dogger	

Tegen: VVD
Aangenomen
24-08-15

Toelichting
De oorspronkelijke tekst in de Agenda Duurzaamheid van het derde punt onder 1.3 *De opgave* luidt:

"De overheid kiest zorgvuldig haar rol: een hoge ambitie kan er zomaar toe leiden dat de overheid kiest voor een programmatische top-down benadering. Die aanpak is niet altijd effectief, vaak duur en de aansluiting op de wensen van initiatiefnemers (van onderop) is niet vanzelfsprekend. Deze ervaring betekent dat de gemeente bij elke interventie of maatregel zorgvuldig nagaat of haar rol past bij het beoogde resultaat en de kracht in de samenleving. Experimenten zijn daarbij niet uitgesloten."

VVD ZWOLLE

Amendement
Échte MKB-vriendelijkheid

De gemeenteraad van Zwolle bijeen op 24 augustus, 2015.
Gelezen het voorstel "Agenda Duurzaamheid Zwolle".

In het Rapport Agenda Duurzaamheid is doel 6 van hoofdstuk 3.3.2: "De bedrijfsauto's van bedrijven en organisaties die in opdracht van de gemeente werken rijden op hernieuwbare brandstoffen."

Constaterende dat:

- De Agenda Duurzaamheid de ambitie formuleert als MKB-vriendelijkste stad van Nederland;
- Blauw-wit aanbesteden in het Inkoop- en aanbestedingsbeleid als uitgangspunt wordt genoemd.

Overwegende dat:

- Startende en/of kleine ondernemers vaak niet de middelen hebben om auto's op hernieuwbare brandstoffen aan te schaffen;
- Het uitsluiten of op hoge kosten jagen van deze ondernemers niet MKB-vriendelijk is en het uitgangspunt van blauw-wit aanbesteden en stimuleren van de regionale economie kan ondermijnen.

Stelt voor:

- Doel 6 van hoofdstuk 3.3.2. te schrappen uit het Rapport Agenda Duurzaamheid.

En gaat over tot de orde van de dag.

Johran Willegers
VVD

Voor: VVD
Verworpen 24-08-15

m 7.3

D66

Swollwacht Groenlinks

Motie Doelgericht duurzaam

Zwolle, 24 augustus 2015

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 24 augustus 2015

Gelezen hebbende de agenda duurzaamheid

Overwegend dat:

- Het integraal beleggen van duurzaamheid in alle beleidsterreinen van het college het gewicht van het onderwerp duurzaamheid onderstreept.
- De ambitie van deze Agenda Duurzaamheid is 'het maken van toekomstbestendige keuzes te vergemakkelijken'.

Van mening dat:

- Het belang van duurzaamheid niet alleen tot uiting moet komen door vervlechting in alle beleidsterreinen, maar ook door duurzame ambities zichtbaar te maken naar de stad.
- Dat het vergemakkelijken van toekomstbestendige keuzes ook een actieve houding vraagt van het college, het is meer dan individuele initiatieven aanmoedigen of ondersteunen.
- Het in kaart brengen van de meest effectieve maatregelen de mogelijkheid biedt om inwoners van Zwolle onderbouwd te stimuleren tot initiatieven.

Vraagt het college:

- Om inventarisaties of verkenningen[1] te doen naar de consequenties van een (specifieke) duurzame ambitie en zo de meest effectieve acties te kunnen achterhalen.
- De uitkomsten van de inventarisatie te benutten om inwoners actief en gericht te stimuleren tot initiatieven.

Mark Oldengarm

D66

W. Dogger
Swollwacht

P. Rijke
Groenlinks

Tegen: SP en CDA
Aangenomen 24-08-15

[1] Een voorbeeld van een dergelijke inventarisatie is PALET (Parkstad Limburg Energie Transitie)

PARTIJ VAN DE ARBEID

Motie Maatregelen Hittestress

Zwolle, 24 augustus 2015

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 24 augustus 2015

Gelezen hebbende de agenda duurzaamheid

Overwegend dat:

- Zwolle een klimaatactieve stad wil zijn. In een klimaatactieve stad het ook van belang is om zo vroegtijdig en duurzaam klimaatadaptieve maatregelen te nemen.
- De ambitie van deze Agenda Duurzaamheid is onder meer om een agenda voor een toekomstige stad op lange termijn te hebben.
- Een klimaat adaptief beleid m.b.t. hittestress nog in de kinderschoenen staat

- **Van mening dat:**

- De opwarming van de aarde direct invloed geeft op ons dagelijkse leven. Het klimaat zal in Nederland en in Zwolle aan verandering onder hevig zijn. In steden is het tijdens een warme periode in de zomer vaak warmer dan op het omliggende platteland. Vooral 's nachts blijft de hitte langer hangen, waardoor mensen last van de warmte krijgen. De stad ontwikkelt zich dan tot een soort hitte-eiland. Door de klimaatveranderingen zal dit warmteprobleem, het zogenaamde hittestress-probleem groter worden.. Bij hittegolven neemt het sterftecijfer vooral onder kwetsbare groepen bewezen toe. Ook luchtverontreiniging speelt een rol, want tijdens hittegolven zijn de omstandigheden ongunstig voor de luchtkwaliteit.

- de toenemende verstening van openbare ruimten en tuinen bijdraagt aan het hitte-eilandeffect.

- Maatregelen voor het beperken van hittestress ook een positief effect kunnen hebben op ander klimaatadaptief beleid m.b.t. bijvoorbeeld groen en water.

Vraagt het college:

- Dat de problematiek en het beperken van hittestress, waar relevant bij andere
- beleidsterreinen betrokken wordt'

- Partij van de Arbeid
- Herman Sieben
- Eefke Meierink

Met algemene stemmen aangenomen
24-08-15

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Afkoop loonsuppletie voormalig medewerkers Hanzebad
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Janssen, AH (Aart) 2291
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWS

Voorgesteld besluit raad

1. De aan Optisport te betalen loonsuppletie voor de oud-medewerkers van het Hanzebad voor het jaar 2015 éénmalig te verhogen met € 210.000,-;
2. Dit te dekken uit de algemene concernreserve;
3. De te betalen loonsuppletie voor de jaren 2016 t/m 2022 vast te stellen op € 202.000,- per jaar.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 30 juni 2015

Onderwerp	Afkoop loonsuppletie voormalig medewerkers Hanzebad
Versienummer	1
Portefeuillehouder	René de Heer
Informant	Aart Janssen / Ron Adriaans
Eenheid/Afdeling	Ontwikkeling / OWS
Telefoon	(038) 498 2291/ (038) 498 2571
Email	A.Janssen@zwolle.nl / RNTJ.Adriaans@zwolle.nl
Bijlagen	-

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 De aan Optisport te betalen loonsuppletie voor de oud-medewerkers van het Hanzebad voor het jaar 2015 éénmalig te verhogen met € 210.000,-;

2 Dit te dekken uit de algemene concernreserve;

3 De te betalen loonsuppletie voor de jaren 2016 t/m 2022 vast te stellen op € 202.000,- per jaar.

Datum 30 juni 2015

Inleiding
Bij de overgang van het personeel van de SEZZ naar Optsiport is een sociaal plan vastgesteld. Onderdeel daarvan is de betaling van een loonsuppletie voor de voormalige medewerkers van het Hanzebad die nu werkzaam zijn in zwembad De Vrolijkheid. Afrekening van de loonsuppletie met Optisport vindt plaatst op basis van de werkelijke kosten, die momenteel ca. € 272.000 per jaar bedragen.Ter dekking van de loonsuppletie is in de sportbegroting een structureel budget van € 272.000,- opgenomen. De exploitatie van zwembad de Vrolijkheid is nog kwetsbaar en Optisport zoekt naar mogelijkheden om de exploitatie te verstevigen. Onderdeel daarvan is het doorontwikkelen van het personeelsbeleid en het flexibiliseren van de (personele) organisatie. Om dit te bewerkstelligen heeft Optisport éénmalig behoefte aan liquide middelen c.q. een hogere bijdrage, die na 2015 leidt tot lagere jaarlijkse lasten. Optisport heeft de gemeente dan ook verzocht de loonsuppletie voor 2015 eenmalig te verhogen met € 210.000,- en de loonsuppletie voor de resterende looptijd van de exploitatieovereenkomst van 2016 tot en met 2022 vast te stellen op een structureel (vast) budget van € 202.000,- in plaats van een uitkering op basis van de werkelijke kosten. Door eenmalige verhoging in 2015 wordt in de jaren 2016 t/m 2022 door de gemeente een financieel voordeel (besparing) behaald van structureel € 70.000,- per jaar.

Beoogd effect
Beoogd wordt om Optisport in staat te stellen op korte termijn hun personeelsbeleid door te ontwikkelen en de flexibiliteit binnen de organisatie te vergroten en daarmee de organisatie en exploitatie te verstevigen. Daarnaast realiseert de gemeente voor de jaren 2016 t/m 2022 (maar ook nog de daaropvolgende jaren) een structurele besparing op het sportbudget van € 70.000,- per jaar.

Argumenten

1.1 De continuiteit van de exploitatie van zwembad de Vrolijkheid wordt verstevigd
De exploitatie van zwembad de Vrolijkheid verbetert langzaam. Sinds de opening in najaar 2012 is echter nog geen sprake van een dekkende en/of winstgevende exploitatie. Het exploitatierisico ligt weliswaar bij Optisport, maar de gemeente heeft belang bij een tenminste kostendekkende exploitatie opdat de exploitatie gecontinueerd kan worden (c.q. verhoging van subsidie achterwege kan blijven). Door de doorontwikkeling van hun personeelsbeleid en het vergroten van de flexibiliteit binnen hun organisatie vergroot Optisport in 2015 haar slag- en daadkracht richting de markt en is zij in staat de (personele) organisatie beter af te stemmen op de bedrijfsvoering en de programmering.

3.1 Er wordt een structurele besparing van € 70.000,- gerealiseerd binnen het sportbudget
Als tegenprestatie voor het eenmalig naar voren halen van de uitbetaling van de loonsuppletie voor een bedrag van € 210.000,- in 2015 en het structureel maken van de vergoeding van de loonsuppletie van 2016 tot en met 2022, wordt vanaf 2016 per saldo € 70.000 per jaar minder aan loonsuppletie uitgekeerd. Optisport neemt het financiële risico hiervoor van de gemeente over. Daartegenover staat dat de gemeente zich committeert aan het bijdragen van een vast bedrag aan loonsuppletie tot het einde van het exploitatiecontract in 2022. Voor de financiele uitwerking wordt verwezen naar het onderdeel “Financiën”.

Datum 30 juni 2015

Risico's
Indien in de komende 7 jaar een groot aantal medewerkers die binnen de suppletieregeling vallen zou vertrekken bij Optipsort, dan bestaat het risico dat de te betalen loonsuppletie afneemt met meer dan € 70.000,- per jaar. Het financiële voordeel hiervan komt in de nieuwe afspraken niet ten gunste van de gemeente, maar ten gunste van Optisport. Het risico dat dit gebeurt wordt echter als beperkt ingeschat, maar mocht dit het geval zijn dan komt het voordeel na afloop van het exploitatiecontract met Optisport vanaf dat moment wel aan de gemeente toe.

Financiën
In de primaire begroting is voor dekking van de loonsuppletie een structureel bedrag opgenomen van € 272.000,-. Door de éénmalige afkoop, wordt het structurele bedrag dat wordt uitgekeerd aan Optisport verlaagd tot € 202.000,-. Dit levert een structureel voordeel op van € 70.000,- per jaar per 2016.

Van dit structurele voordeel van € 70.000,- wordt per 2016 € 50.000,- ingebracht als structurele bezuiniging op het programma Sport en de overige € 20.000 wordt gedurende 13 jaar ingebracht als dekking (op basis van 3,5% rente) voor de éénmalige ontrekking (à € 210.000,-) uit de Algemene Reserve.

Communicatie
Het voorstel is met Optisport afgestemd. Na besluitvorming wordt Optisport geinformeerd

Vervolg
De afspraken voortvloeiend uit dit besluit worden vastgelegd in een (addendum bij de exploitaitie)overeenkomst tussen Optisport en de gemeente Zwolle.

Openbaarheid
Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Afkoop loonsuppletie voormalig medewerkers Hanzebad

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 07-07-2015

besluit:

1. De aan Optisport te betalen loonsuppletie voor de oud-medewerkers van het Hanzebad voor het jaar 2015 éénmalig te verhogen met € 210.000,-;
2. Dit te dekken uit de algemene concernreserve;
3. De te betalen loonsuppletie voor de jaren 2016 t/m 2022 vast te stellen op € 202.000,- per jaar.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

besluit

ARCHIEF EXEMPLAAR

CONFORM BESLOTEN

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Afkoop loonsuppletie voormalig medewerkers Hanzebad

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 07-07-2015

besluit:

1. De aan Optisport te betalen loonsuppletie voor de oud-medewerkers van het Hanzebad voor het jaar 2015 éénmalig te verhogen met € 210.000,-;
2. Dit te dekken uit de algemene concernreserve;
3. De te betalen loonsuppletie voor de jaren 2016 t/m 2022 vast te stellen op € 202.000,- per jaar.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	(Her-)benoeming leden Welstands-en monumentencie Het Oversticht
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Kroese, FFJM (Frits) 3315
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWA

Voorgesteld besluit raad

De welstandsleden van de nieuw samengestelde geïntegreerde welstands-/monumentencommissie
met ingang van 1 januari 2015 (al dan niet voor de geldende wettelijke termijn) te (her)benoemen als:
- Voorzitter M.M.L. de Waal
- Plaatsvervangend voorzitter V.W. Piscaer
- Secretaris ir. A.H.M. Geerdink
- Plaatsvervangend secretaris ing. J.S. Rühl
- Plaatsvervangend secretaris ir. R.M. Onderdelinden
- Welstandslid architectuur R.J. Beerkens
- Welstandslid stedenbouw ir. J.A.E.I. Hoenders
- Welstandslid architectuur ing. E.C. Marcusse
- Welstandslid architectuur ir. L. Weeber

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 24 juni 2015

Onderwerp (Her)benoeming leden welstandscommissie Het Oversticht

Portefeuillehouder Ed Anker

Informant Frits Kroese
Eenheid/Afdeling Fysieke Leefomgeving/OWA
Telefoon 3315
Email ffjm.kroese@zwolle.nl
Bijlagen Verzoeken Oversticht

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

De welstandsleden van de nieuw samengestelde geïntegreerde welstands-/monumentencommissie met ingang van 1 januari 2015 (al dan niet voor de geldende wettelijke termijn) te (her)benoemen als:

- Voorzitter M.M.L. de Waal
- Plaatsvervangend voorzitter V.W. Piscaer
- Secretaris ir. A.H.M. Geerdink
- Plaatsvervangend secretaris ing. J.S. Rühl
- Plaatsvervangend secretaris ir. R.M. Onderdelinden
- Welstandslid architectuur R.J. Beerkens
- Welstandslid stedenbouw ir. J.A.E.I. Hoenders
- Welstandslid architectuur ing. E.C. Marcusse
- Welstandslid architectuur ir. L. Weeber

Datum 24 juni 2014

Inleiding
In het kader van de Woningwet en de Monumentenwet faciliteert Het Oversticht voor de gemeente Zwolle de welstandsadviseringen en de monumentenadvisering in een geïntegreerde welstands- en monumentencommissie IJsselland, waarin wordt samengewerkt met de gemeente Kampen.
De leden van de welstandscommissie worden door uw gemeenteraad voor 3 jaar benoemd. De leden van de monumentencommissie worden op grond van de Erfgoedverordening door ons college benoemd.

De benoemingstermijn van de voorzitter en drie commissieleden is geëindigd per 1-1-2015. Ook de veranderde koers en herschikking van taken bij Het Oversticht heeft tot een nieuwe samenstelling van de commissie geleid. Voorgesteld wordt om de aangegeven leden van de commissie te (her)benoemen.

Beoogd effect
Voorgesteld wordt om met ingang van 1 januari 2015 in deze samenstelling desbetreffende in het dictum genoemde personen voor te dragen voor benoeming dan wel herbenoeming.

Argumenten
De benoemingsprocedure is in de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen de gemeente Zwolle en Het Oversticht geregeld.
Deze DVO is in uw raad van 12 januari 2015 vastgesteld.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

Datum 24 juni 2014

Besluit

Jaargang
Nummer
Onderwerp (Her)benoeming leden welstands- en monumentencie Oversticht

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d.

besluit:

De welstandsleden van de nieuw samengestelde geïntegreerde welstands-/monumentencommissie met ingang van 1 januari 2015 (al dan niet voor de geldende wettelijke termijn):

- Voorzitter M.M.L. de Waal
- Plaatsvervangend voorzitter V.W. Piscaer
- Secretaris ir. A.H.M. Geerdink
- Plaatsvervangend secretaris ing. J.S. Rühl
- Plaatsvervangend secretaris ir. R.M. Onderdelinden
- Welstandslid architectuur R.J. Beerkens
- Welstandslid stedenbouw ir. J.A.E.I. Hoenders
- Welstandslid architectuur ing. E.C. Marcusse
- Welstandslid architectuur ir. L. Weeber

Aldus besloten in de openbare vergadering van

de voorzitter,

de griffier,

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp (Her-)benoeming leden Welstands-en monumentencie Het Oversticht

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 07-07-2015

besluit:

De welstandsleden van de nieuw samengestelde geïntegreerde welstands-/monumentencommissie
met ingang van 1 januari 2015 (al dan niet voor de geldende wettelijke termijn) te (her)benoemen als:
- Voorzitter M.M.L. de Waal
- Plaatsvervangend voorzitter V.W. Piscaer
- Secretaris ir. A.H.M. Geerdink
- Plaatsvervangend secretaris ing. J.S. Rühl
- Plaatsvervangend secretaris ir. R.M. Onderdelinden
- Welstandslid architectuur R.J. Beerkens
- Welstandslid stedenbouw ir. J.A.E.I. Hoenders
- Welstandslid architectuur ing. E.C. Marcusse
- Welstandslid architectuur ir. L. Weeber

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

post_20-5-2015

Eco

HET OVERSTICHT

Aan de Stadsmuur 79-83
Postbus 531, 8000 AM Zwolle

135716

document registratie
20 MEI 2015

Burgemeester en wethouders van de gemeente Zwolle
t.a.v. de heer H. Kranenborg
Afdeling Leefomgeving & Erfgoed
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

B -post

Zwolle, 19 mei 2015
Kenmerk: 2.292.15/rs

Betreft: voordracht extra commissielid welstands- en monumentencommissie van de gemeente Zwolle
Inlichtingen bij: mevrouw mr. ing. H.G.A.M. Verheyen

Geacht college,

In het kader van de Woningwet en de Monumentenwet faciliteren wij uw geïntegreerde welstands- en monumentencommissie. U participeert in de commissie IJsselland, waarin u samenwerkt met de gemeente Kampen.

Wij hebben u vorig jaar dd. 17 november 2014, kenmerk 2.186.14/mve, geïnformeerd over het feit dat de benoemingstermijn van de voorzitter en de leden van deze commissie per 1-1-2015 eindigt en hebben u onze voordracht voor de nieuw samengestelde geïntegreerde welstands- en monumentencommissie gezonden.

Omdat onze organisatie binnen de gemeente Zwolle tevens opdrachten op het gebied van erfgoed verricht, hebben wij in samenspraak met u nadere invulling gegeven aan het volgende artikel van het *reglement van orde welstands- en monumentenadvisering* van de gemeente Zwolle.

> *Artikel 2 lid 5 van het reglement van orde welstands- en monumentenadvisering*
>
> *Wanneer een voorzitter, secretaris of een commissielid een zakelijke binding heeft met een plan waarvoor advies wordt gevraagd, treedt hij voor de duur van de behandeling van de aanvraag terug uit de commissie en wordt hij tijdens de duur van de behandeling vervangen door een andere voorzitter, secretaris of deskundig commissielid.*
>
> Voor de commissieleden van de Zwolse welstands- en monumentencommissie die in dienst zijn van Het Oversticht wordt dit artikel als volgt inhoud gegeven:

T (038) 421 32 57
F (038) 421 81 84
E mail@oversticht.nl
W www.oversticht.nl

Genootschap tot bevordering en instandhouding van het landelijk en stedelijk schoon

post_20-5-2015

Het commissielid treedt terug indien het commissielid richtinggevende sturing heeft gehad in een voorfase van advisering of planvorming ten aanzien van het object,:

- indien er een redengevende beschrijving wordt behandeld, die door het commissielid (mede) is opgesteld; of
- indien er een bouwplan wordt behandeld waarvoor een richtinggevend rapport, zoals een transformatieadvies, door het commissielid (mede) is opgesteld; of
- bij analoge situaties.

Andere rapporten of adviezen die meer feitelijke informatie betreffen, zoals objectselecties, waardestellingen, etc. vallen niet onder bedoelde zakelijke binding.

Wij gaan er vanuit dat hiermee de onafhankelijkheid van de welstands- en monumentencommissie alsmede van de individuele commissieleden voldoende is gewaarborgd.

Door de voordracht van een extra commissielid architectuurhistorie wordt de continuïteit van de (vergaderingen van de) commissie voldoende verzekerd.

Erop vertrouwende u hiermee passend te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

drs. ing. D.H. Baalman, directeur
Namens deze, mr. ing. H.G.A.M. Verheyen, teammanager

ARCHIEF EXEMPLAAR

besluit

CONFORM BESLOTEN

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp (Her-)benoeming leden Welstands-en monumentencie Het Oversticht

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 07-07-2015

besluit:

De welstandsleden van de nieuw samengestelde geïntegreerde welstands-/monumentencommissie
met ingang van 1 januari 2015 (al dan niet voor de geldende wettelijke termijn) te (her)benoemen als:
- Voorzitter M.M.L. de Waal
- Plaatsvervangend voorzitter V.W. Piscaer
- Secretaris ir. A.H.M. Geerdink
- Plaatsvervangend secretaris ing. J.S. Rühl
- Plaatsvervangend secretaris ir. R.M. Onderdelinden
- Welstandslid architectuur R.J. Beerkens
- Welstandslid stedenbouw ir. J.A.E.I. Hoenders
- Welstandslid architectuur ing. E.C. Marcusse
- Welstandslid architectuur ir. L. Weeber

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Ontwerpverklaring van geen bedenkingen inzake uitbreiding supermarkt Van der Capellenstraat 45
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Berg, J van den (Jolanda) 2396
eenheid/afdeling	Expertisecentrum ECR

Voorgesteld besluit raad

1. in te stemmen met de ruimtelijke onderbouwing Van der Capellenstraat 45;
2. een ontwerp verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het realiseren van een uitbreiding van een supermarkt aan de Van der Capellenstraat 45 op grond van artikel 2.27 Wabo juncto artikel 3.11 Wabo juncto artikel 6.5 Bor.
3. te verklaren dat een verklaring van geen bedenkingen is afgegeven op grond van artikel 2.27 Wabo, juncto artikel 6.5 Bor, indien tijdens de terinzageligging van het ontwerp besluit omgevingsvergunning geen zienswijzen zijn ingediend;
4. Indien het gestelde om punt 3 aan de orde is, te verklaren dat er geen exploitatieplan wordt vastgesteld.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 7 juli 2015
Ons kenmerk 20150824-15774

Onderwerp	Ontwerpverklaring van geen bedenkingen inzake de uitbreiding van een supermarkt aan de Van der Capellenstraat 45
Portefeuillehouder	E. Anker

Informant	J.P. Koppert / A. Sipma
Eenheid/Afdeling	ECR / PUIV
Telefoon	038-4982439
Email	J.Koppert@zwolle.nl / a.sipma@zwolle.nl

Bijlagen

1. ruimtelijke onderbouwing Van der Capellenstraat 45

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. in te stemmen met de ruimtelijke onderbouwing Van der Capellenstraat 45;
2. een ontwerp verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het realiseren van een uitbreiding van een supermarkt aan de Van der Capellenstraat 45 op grond van artikel 2.27 Wabo juncto artikel 3.11 Wabo juncto artikel 6.5 Bor.
3. te verklaren dat een verklaring van geen bedenkingen is afgegeven op grond van artikel 2.27 Wabo, juncto artikel 6.5 Bor, indien tijdens de terinzageligging van het ontwerp besluit omgevingsvergunning geen zienswijzen zijn ingediend;
4. Indien het gestelde om punt 3 aan de orde is, te verklaren dat er geen exploitatieplan wordt vastgesteld.

Inleiding

Door Lidl Nederland is een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend voor de uitbreiding van een supermarkt aan de Van der Capellenstraat 45. Deze uitbreiding voorziet in het uitbreiden van een magazijn en het oplossen van een laad- en losprobleem door deze functie te verplaatsen van de Broederschap naar de Democratenlaan. De gekozen oplossing is in overleg met omwonenden tot stand gekomen.

De aanvraag is in strijd met het vigerende bestemmingsplan 'Zwolle-Zuidoost'. Er kan medewerking worden verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid onder a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) indien dit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat.

Beoogd effect
Het doel is op basis van de aanvraag en de ruimtelijke onderbouwing een ontwerp verklaring van geen bedenkingen te verkrijgen, zodat de bovengenoemde procedure op grond van de Wabo kan worden doorlopen.

Argumenten
1.1 Voor het afwijken van het bestemmingsplan is een goede ruimtelijke onderbouwing vereiste.
De aanvraag is niet in strijd met het rijk en provinciaal beleid. Ook is in de aanvraag in overeenstemming met het in hoofdstuk 5.2 van de ruimtelijke onderbouwing beschreven gemeentelijk beleid. Er is geen strijd met milieuaspecten en de ruimtelijke inpassing is acceptabel. De uitbreiding van de supermarkt en het verplaatsen van de laad- en loszone is in een mediation-overleg met omwonenden aan de Broederschap tot stand gekomen.

2.1 Een verklaring van geen bedenkingen is nodig, nu dit plan niet past in het beleid waarbij kan worden afgezien van het vragen van een verklaring van geen bedenkingen
In artikel 6.5, lid 1 van het Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor) is bepaald dat de gemeenteraad een verklaring van bedenkingen op grond van artikel 2.27 van de Wabo moet afgeven voordat het college van burgemeester en wethouders een omgevingsvergunning kunnen verlenen. Op grond van artikel 6.5, lid 3 van Bor is het mogelijk dat de gemeenteraad een lijst met categorieën van gevallen aanwijst waarin een verklaring van geen bedenkingen alsnog niet is vereist. Dit besluit is door u op 1 november 2010 genomen. De onderhavige aanvraag valt niet onder één van deze categorieën. Dit is onder andere het geval indien u reeds een ruimtelijk kader heeft vastgesteld, zoals een stedenbouwkundig plan. Gelet hierop is een verklaring van geen bedenkingen nodig. De eerste stap in de procedure is de afgifte van een ontwerp-vvgb. Vervolgens wordt het ontwerp besluit omgevingsvergunning gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Tijdens de terinzagelegging kunnen zienswijzen worden ingediend. Als blijkt dat geen zienswijzen zijn ingediend, hoeft er ook geen heroverweging plaats te

vinden en kan in beginsel de aangevraagde omgevingsvergunning verleend worden. De wet schrijft voor dat, voordat de vergunning verleend kan worden, de gemeenteraad een verklaring van geen bedenkingen moet afgeven. Om vertraging in het proces te voorkomen, wordt voorgesteld te verklaren dat de verklaring van geen bedenkingen op grond van artikel 2.27 Wabo, juncto artikel 6.5, lid 1 Bor, bij dit besluit is afgegeven. Deze verklaring geldt alleen als tijdens de terinzageligging van de aanvraag omgevingsvergunning geen zienswijzen zijn ingediend. Worden er wel zienswijzen ingediend, dan zal de aanvraag om een omgevingsvergunning alsnog voor besluitvorming aan uw raad worden voorgelegd.

3.1 Er hoeft geen exploitatieplan vastgesteld te worden.
De kosten worden anderzijds verzekerd; zie paragraaf financiën

Financiën
De ambtelijke kosten worden verhaald via de leges. Er is een koopovereenkomst afgesloten met betrekking tot de verkoop van gemeentegrond. Hierin zijn ook afspraken gemaakt over het verrekenen van kosten met betrekking tot het verleggen van kabels en leidingen.

Communicatie
Het besluit en de verklaring van geen bedenkingen worden bekend gemaakt in het gemeenteblad, op de gemeentelijke website en op www.ruimtelijkeplannen.nl.

Vervolg
Na afgifte van de verklaring van geen bedenkingen door de raad, zal het college de omgevingsvergunning verlenen.

Openbaarheid
Het voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

Datum 7 juli 2015
Ons kenmerk 20150824-15774

Besluit

Jaargang
Nummer
Onderwerp

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23 juni 2015

besluit:

1. in te stemmen met de ruimtelijke onderbouwing Van der Capellenstraat 45;
2. een ontwerp verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het realiseren van een uitbreiding van een supermarkt aan de Van der Capellenstraat 45 op grond van artikel 2.27 Wabo juncto artikel 3.11 Wabo juncto artikel 6.5 Bor.
3. te verklaren dat een verklaring van geen bedenkingen is afgegeven op grond van artikel 2.27 Wabo, juncto artikel 6.5 Bor, indien tijdens de terinzageligging van het ontwerp besluit omgevingsvergunning geen zienswijzen zijn ingediend;
4. Indien het gestelde om punt 3 aan de orde is, te verklaren dat er geen exploitatieplan wordt vastgesteld.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 23 juni 2015.

de voorzitter,

de griffier,

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Ontwerpverklaring van geen bedenkingen inzake uitbreiding supermarkt Van der Capellenstraat 45

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 07-07-2015

besluit:

1. in te stemmen met de ruimtelijke onderbouwing Van der Capellenstraat 45;
2. een ontwerp verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het realiseren van een uitbreiding van een supermarkt aan de Van der Capellenstraat 45 op grond van artikel 2.27 Wabo juncto artikel 3.11 Wabo juncto artikel 6.5 Bor.
3. te verklaren dat een verklaring van geen bedenkingen is afgegeven op grond van artikel 2.27 Wabo, juncto artikel 6.5 Bor, indien tijdens de terinzageligging van het ontwerp besluit omgevingsvergunning geen zienswijzen zijn ingediend;
4. Indien het gestelde om punt 3 aan de orde is, te verklaren dat er geen exploitatieplan wordt vastgesteld.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING
Omgevingsvergunning Van der Capellenstraat 45

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING 3
Hoofdstuk 1 Inleiding 3
Hoofdstuk 2 Aanvraag omgevingsvergunning 3
Hoofdstuk 3 Geldende planologische situatie 3
Hoofdstuk 4 Locatie en situatie 4
4.1 Ligging projectgebied 4
4.2 Beschrijving bestaande situatie 4
4.3 Beschrijving nieuwe situatie 5
Hoofdstuk 5 Beleid 6
5.1 Rijk en Provincie 6
5.2 Gemeente 7
Hoofdstuk 6 Advisering 8
6.1 Ruimtelijke effecten 8
6.1.1 Verkeer 8
6.1.2 Stedenbouw 8
6.2 Milieu aspecten 9
6.2.1. Bodem 9
6.2.2. Geluid 9
6.3 Overige aspecten 9
6.3.1 Archeologie 9
6.3.2 Economische uitvoerbaarheid 10
Hoofdstuk 7 Overleg en zienswijze 11
7.1 Overleg 11
7.2 Mediation 11
Hoofdstuk 8 Afweging en advies 11
Hoofdstuk 9 Juridische toelichting procedure 12

Datum: 23 juni 2015

naam plan: Projectomgevingsvergunning Van der Capellenstraat 45

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

Hoofdstuk 1 Inleiding

Door Lidl Nederland is een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend voor de uitbreiding van een supermarkt aan de Van der Capellenstraat 45. Deze uitbreiding voorziet in het uitbreiden van een magazijn en het oplossen van een laad- en losprobleem door deze functie te verplaatsen van de Broederschap naar de Democratenlaan.

Hoofdstuk 2 Aanvraag omgevingsvergunning

De aanvraag is in strijd met het vigerende bestemmingsplan 'Zwolle-Zuidoost'. Er kan medewerking worden verleend met toepassing van artikel 2.12, eerste lid onder a, onder 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) indien dit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat.

Hoofdstuk 3 Geldende planologische situatie

De locatie Van der Capellenstraat 45 maakt deel uit van het bestemmingsplan 'Zwolle-Zuidoost'. Dit bestemmingsplan is door de gemeenteraad vastgesteld op 31 mei 2010. Het betreffende perceel heeft de bestemming Centrumdoeleinden. Het gedeelte waarop de uitbreiding wordt gerealiseerd heeft de bestemming Verkeers- en Verblijfsdoeleinden. Een detailhandelsfunctie is in strijd met de bestemming Verkeers- en Verblijfsdoeleinden. Tevens is de dubbelbestemming 'Archeologisch waardevol gebied' van toepassing.

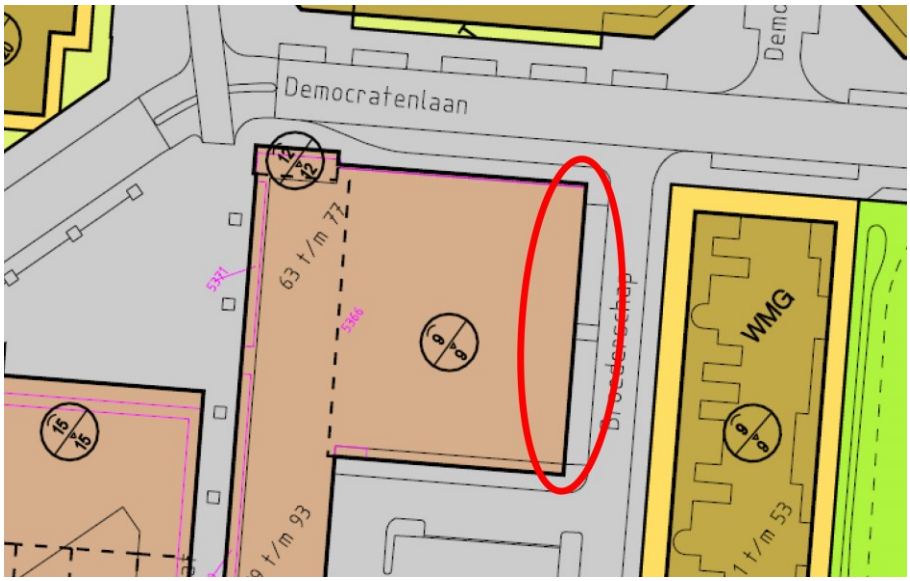

afbeelding 1: uitsnede plankaart bestemmingsplan met aanduiding bouwlocatie

Hoofdstuk 4 Locatie en situatie

4.1 Ligging projectgebied

De locatie betreft het perceel Van der Capellenstraat 45. De uitbreiding wordt gerealiseerd aan de Broederschap. De laad- en loszone van de supermarkt verhuist naar de Democratenlaan (zie onderstaande afbeelding voor de locatie van het plangebied). De laad- en loszone zat tot enkele jaren geleden ook aan de Democratenlaan en wordt nu weer verhuisd naar de vroegere locatie.

afbeelding 2: aanduiding plangebied

4.2 Beschrijving bestaande situatie

De supermarkt maakt onderdeel uit van het winkelcentrum. In de bestaande situatie is de laad- en loszone van de supermarkt gerealiseerd aan de Broederschap. Daar zijn nu ook een 5-tal parkeervakken gesitueerd. Aan de Democratenlaan zijn eveneens 5 parkeervakken gesitueerd.

56
8x parkeerplaatsen
49
ondergronds container
airco
FR-kant. op
dak ZR verdeling
laadzone
8
Van der Capellenstraat
LIDL
4008
35550
condensor koeiroff
3x airco's
condensor
midden op dak
condensor
pallecel
52
49
Democratenlaan
parkeren
Broederschap
laadzone
laadzone
laadzone

afbeelding 4: situatie nieuw

Hoofdstuk 5 Beleid

5.1 Rijk en Provincie

Rijksbeleid

Het Rijksbeleid is neergelegd in de Nota Ruimte. In de Nota Ruimte wordt het ruimtelijke beleid op hoofdlijnen vastgelegd tot 2020 en wordt er een doorkijk gegeven naar de periode 2020-2030. De Nota bevat de visie van het kabinet op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland en de bijbehorende doelstellingen.

Het motto van de Nota Ruimte luidt: "decentraal wat kan, centraal wat moet". Dit houdt in dat alleen de hoofdlijnen zijn vastgelegd en beleidskeuzes zoveel mogelijk decentraal plaatsvinden. De Nota Ruimte bevat dan ook geen beleid dat rechtstreeks doorwerkt naar ontwikkelingen van deze aanvraag.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) wordt aangegeven dat er bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen getoetst moet worden aan de Ladder voor duurzame verstedelijking. De betreffende uitbreiding is een stedelijke ontwikkeling en voorziet in een lokale behoefte. De ontwikkeling draagt bij aan versterking van het wijkcentrum en lost op lokaal niveau een verkeersprobleem op. De vergroting van de bestaande supermarkt is ondergeschikt en voorziet slechts in de uitbreiding van ca. 125 m² magazijnruimte. De verkoopvloeroppervlakte wordt niet vergroot. Gelet hierop is er geen sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling en is artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro niet van toepassing.

Provinciaal beleid

De provincie Overijssel heeft op 1 juli 2009 de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening vastgesteld. Hierin is het ruimtelijk beleid van de provincie vastgelegd. In het beleid van de provincie staan de zorg voor ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheid centraal. Deze elementen zijn derhalve binnen de hele omgevingsvisie terug te vinden. De sturingsfilosofie van de provincie is als volgt samen te vatten: als sprake is van een bepaalde ontwikkeling, dan moet eerst worden nagegaan, aan de hand van de generieke beleidsuitgangspunten die in de omgevingsvisie zijn opgenomen, of er behoefte is aan de ontwikkeling. Indien dat zo is, moet worden nagegaan of de gekozen plek geschikt is voor het aldaar doorvoeren van de ontwikkeling. Om antwoord te kunnen geven op die laatste vraag dient de ontwikkelingsperspectievenkaart bekeken te worden. Wanneer uit die kaart blijkt dat een ontwikkeling, zoals gepland, niet in strijd is met deze kaart, kan verder worden bezien hoe de ontwikkeling vormgegeven moet worden. Hierbij heeft de provincie gekozen voor een vierlagenbenadering, in welke benadering vier kaarten/lagen worden onderscheiden. Dit zijn de natuurlijke laag, de laag van het agrarische cultuurlandschap, de stedelijke laag en de lust- en leisurelaag. Samen met de catalogus gebiedskenmerken kan worden geconstrueerd welke kenmerken per laag van belang zijn om rekening mee te houden bij de planvorming.

<u>Ontwikkelingsperspectief</u>

Op de kaart Ontwikkelingsperspectief wordt het plangebied aangeduid als woonwijk.

<u>Gebiedskenmerken</u>

Op de Gebiedskenmerken kaarten blijkt dat de natuurlijke laag van het plangebied aangemerkt dient te worden als ‘komgronden’. De laag van het cultuurlandschap is niet aangeduid en de stedelijke laag laat ‘woonwijken 1955 - nu' zien. De vierde laag, de lust en leisurelaag is niet van toepassing

Gezien bovenstaande aanduidingen zijn de gebiedskenmerken van de stedelijke laag ‘woonwijken 1955 – nu’ het meest kenmerkend voor het gebied. Het gevraagde plan past hierin.

De ontwikkeling is dus conform het provinciaal beleid.

5.2 Gemeente

Structuurvisie

De gemeenteraad van Zwolle heeft op 16 juni 2008 ingestemd met het Structuurplan Zwolle 2020. Met het Structuurplan Zwolle 2020 geeft de gemeente richting aan de noodzakelijke groei van woningbouw- en bedrijvenlocaties. Daarmee wordt de positie van Zwolle als regionale centrumstad versterkt en komen er kaders waarbinnen de stad zich de komende jaren kan ontwikkelen. Toekomstvisie en draagvlak moeten zorgen voor een evenwichtige groei van Zwolle met behoud van groen, leefbaarheid, bereikbaarheid en duurzaamheid.

In het structuurplan wordt het plangebied aangemerkt als wijkcentrum. Het beleid is er op gericht om de positie van wijk- en buurtcentra te behouden.

Kadernota Detailhandel Zwolle

Op 2 april 2012 heeft de gemeenteraad de nota 'Topwinkelstad Zwolle Kadernota detailhandel 2012-2012' vastgesteld. Met dit detailhandelsbeleid sluit de gemeente Zwolle aan bij het koopgedrag van de consumenten. Met dit gedrag als leidraad kan voor de detailhandelsstructuur in Zwolle de volgende indeling van winkelgebieden worden gehanteerd:

- binnenstad: recreatief winkelen in de binnenstad, in een attractieve omgeving;
- periferie: centra voor doelgerichte aankopen, op perifere locaties met voldoende ruimtelijke schaal en optimale bereikbaarheid;
- wijk- en buurtcentra: centra voor dagelijkse aankopen in de buurt/in de wijk, op basis van een compleet aanbod.

De ontwikkeling is conform het detailhandelsbeleid.

Hoofdstuk 6 Advisering

6.1 Ruimtelijke effecten

6.1.1 Verkeer

Ten gevolge van de uitbreiding van de Lidl, verdwijnen er 5 parkeerplaatsen aan de Broederschap. Daarnaast verdwijnen er, door het verplaatsen van de laad- en loszone, 5 plekken langs de Democratenlaan. In principe is er in de omgeving van het winkelcentrum een ruim aanbod aan parkeervoorzieningen. Onder andere in de enkele jaren geleden gerealiseerde parkeergarage. Afhankelijk van de bestemming waarvoor mensen komen kan het zijn dat parkeerders niet gebruik maken van deze voorzieningen, maar dat zij in plaats daarvan de auto in het omliggende woongebied parkeren. Het plan van de Lidl is echter uitvoerig met omwonenden van de Broederschap gecommuniceerd en zij staan positief ten opzichte van de voorgestelde ontwikkeling. Het verdwijnen van parkeerplaatsen kan gecompenseerd worden op andere plekken en is in het licht van de gemaakte afspraken met omwonenden aanvaardbaar.

Aandachtpunt vanuit verkeer is nog wel de inrichting van de Broederschap. Door de uitbreiding van de Lidl aan de broederschap, verdwijnt in het ontwerp het trottoir. Dit is niet acceptabel in verband met obstakelvrije afstand tot de rijbaan en de bruikbaarheid van de ruimte voor voetgangers. Er zal een nieuw trottoir gerealiseerd moeten worden.

6.1.2 Stedenbouw

Aanleiding van deze planvorming is een probleem met overlast van laden en lossen voor de supermarkt. Vanuit goede ruimtelijke ordening is het begrijpelijk dat deze bevoorrading verplaatst wordt vanuit de smalle Broederschap naar de Democratenlaan. Dit heeft gevolgen voor de verkeerssituatie en parkeren (zie verkeer). Het bestaande gebouw wordt daarbij ca. 3,5 meter vergroot, in de richting van de Broederschap. Deze uitbouw vormt de nieuwe magazijnruimte en op de verdieping een vergroting van de bergingen die bereikbaar zijn met een hellingbaan vanaf achterliggende parkeerplaats. De hoogte van het totale volume blijft 6.3 meter, maar het profiel van De Broederschap wordt wel aanzienlijk smaller.

Ruimtelijk heeft de uitbouw forse impact op het straatbeeld (vernauwing van het straatprofiel, verminderde herkenbaarheid van het parkeerterrein achter de supermarkt). Ruimtelijk is dit in beginsel niet wenselijk, maar in het proces met de buurt is gewogen dat dit meer acceptabel is dan de overlast die men nu ervaart. Qua uitzicht en bezonning van de tegenoverliggende woningen zijn de negatieve effecten van het plan beperkt, gelet op de oriëntatie van deze woningen en het feit dat men nu ook tegen een blinde gevel aankijkt.

Op 27 februari 2015 heeft welstand een positief welstandsadvies gegeven.

6.2 Milieu aspecten

6.2.1. Bodem

Uit het bodeminformatie systeem en het Historisch Bodem Bestand (HBB) van de gemeente Zwolle blijkt dat er geen verontreinigingen zijn aangetroffen.

6.2.2. Geluid

Een supermarkt wordt niet aangemerkt als zijnde een gevoelige functie. Echter moet ook worden aangetoond dat milieuhindergevoelige functies in de directe omgeving, zoals woningen, niet negatief worden beïnvloed door de realisatie van een supermarkt. Wat betreft de aanbevolen afstanden tussen een supermarkt en gevoelige functies, zoals wonen, is de VNG-brochure "Bedrijven en milieuzonering" geraadpleegd. Hierin zijn richtafstanden aangegeven voor milieubelastende activiteiten, opslagen en installaties ten opzichte van het omgevingstype "rustige woonwijk". Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van deze vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een activiteit in een milieucategorie. Deze richtafstanden kunnen met één afstandsstap worden verlaagd indien sprake is van omgevingstype "gemengd gebied". Een "gemengd gebied" is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. De richtafstand wordt gemeten vanaf het op de verbeelding aangeduide deel voor de bedrijfsmatige activiteit tot aan de gevel van nieuwe of bestaande woningen, gelegen buiten het plangebied.

De centrumfunctie, dat met dit bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt, kan geschaard worden onder de in de VNG-brochure genoemde omschrijving „supermarkten, warenhuizen" (SBI code 471). Als grootste afstand wordt 10 meter tot een gevoelige functie aanbevolen. Aangezien de directe omgeving getypeerd kan worden als "gemengd gebied" kan de richtafstand met één afstandsstap worden verlaagd. De richtafstand wordt daardoor 0 m., waardoor gesteld kan worden, dat het woon- en leefklimaat door de beoogde ontwikkeling niet wordt aangetast.

Het aspect bedrijven- en milieuzonering vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan.

6.3 Overige aspecten

6.3.1 Archeologie

Het projectgebied heeft een archeologische waarderingskans van 50%. In het bestemmingsplan is de dubbelbestemming ‘Archeologisch waardevol gebied’ opgenomen. Ten behoeve hiervan is een Bureauonderzoek Archeologie opgesteld. Het bureauonderzoek toont aan dat er zich mogelijk archeologische vindplaatsen vanaf de Bronstijd tot en met de Nieuwe Tijd in het plangebied zouden kunnen bevinden. De waarnemingen in Archis bevestigen menselijke bewoning rond het plangebied vanaf de Middeleeuwen.

Door de aanleg van riolering, nutsvoorzieningen en de bouw van het bestaande winkelpand van Lidl is er in het plangebied sprake van een bodemverstoring met een diepte variërend van 0,90m-mv tot 3,0m-mv. De top van het pleistocene dekzand wordt binnen een diepte van 1,50 m-mv verwacht. Hierdoor zijn archeologische waardevolle lagen vermoedelijk verstoord geraakt of verdwenen. De trefkans op intacte archeologische vindplaatsen is derhalve nihil. De gemeentelijke archeoloog ondersteunt deze bevindingen. Hiermee is het plan uitvoerbaar zonder dat extra onderzoek hoeft worden uitgevoerd.

6.3.2 Economische uitvoerbaarheid

De Wet ruimtelijke ordening maakt met het bepaalde in afdeling 6.4 het vaststellen van een exploitatieplan verplicht voor een aantal bouwactiviteiten, wanneer de bouw planologisch mogelijk wordt gemaakt in het bestemmingsplan, wijziging van een bestemmingsplan, of een projectomgevingsvergunning of projectuitvoeringsbesluit. De zogenaamde “aangewezen bouwplannen” waarbij een exploitatieplan verplicht is en welke zijn opgenomen in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening zijn:

- de bouw van een of meer woningen;
- de bouw van een of meer andere hoofdgebouwen;
- de uitbreiding van een hoofdgebouw met ten minste 1000 m² of met een of meer woningen;
- de verbouwing van een of meer aangesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren, voor woondoeleinden, mits ten minste 10 woningen worden gerealiseerd;
- de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte van de nieuwe functies ten minste 1000 m² bedraagt;
- de bouw van kassen met een oppervlakte van tenminste 1000 m².

De plannen voor uitbreiding van de supermarkt betreffen een vergroting van ca. 125 m². Er is geen sprake van een aangewezen bouwplan. De kosten worden daarom via de legesverordening verhaald. Het opstellen van een exploitatieplan om kosten te verhalen is niet aan de orde.

Op basis van het bovenstaande wordt de omgevingsvergunning geacht economisch uitvoerbaar te zijn.

Koopovereenkomst
De uitbreiding wordt gerealiseerd op grond van de Gemeente Zwolle. Hierover zijn tussen aanvrager, eigenaar en gemeente afspraken gemaakt. In de koopovereenkomst is opgenomen dat het verleggen van kabels en leidingen voor rekening van initiatiefnemer is.

Hoofdstuk 7 Overleg en zienswijze

7.1 Overleg

In het kader van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening is neergelegd dat in de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg gevoerd moet worden met andere gemeenten, waterschappen, diensten van de provincie en rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of die belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn. Dit vooroverleg geldt ook voor de voorbereiding van het besluit ten aanzien van een omgevingsvergunning, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan.

Het plan behoort tot een categorie van gevallen waarvan Gedeputeerde Staten van de Provincie op grond van artikel 3.1.1, tweede lid Bro, hebben beslist dat geen vooroverleg nodig is.

Gelet op het feit dat het plan geen impact heeft op de bebouwde ruimte, is geen sprake van een belang vanuit het Waterschap.

7.2 Mediation

Lidl vroeg en kreeg begin 2013 een omgevingsvergunning voor de verplaatsing van de ingang van de Democratenlaan naar de Broederschap. Daardoor kregen de bewoners van het appartementencomplex aan de Broederschap, verenigd in de VVE Broederschap, veel overlast van het laden en lossen van de leveranciers. Daarom dienden de bewoners diverse bezwaarschriften in tegen de vergunning en tegen de weigering handhavend op te treden. De vertegenwoordiger van de VVE Broederschap heeft het initiatief genomen om in augustus 2013 in gesprek te gaan. Daarop heeft de gemeente een bemiddelaar ingezet die in eerste instantie het gesprek tussen Lidl en VVE op gang gebracht heeft. Dit heeft geleid tot een groot aantal gesprekken waarbij partijen uiteindelijk een oplossing bedachten waarbij de overlast verminderd zou worden en de Lidl niet haar hele winkel hoefde te verbouwen om het laden en lossen weer vanaf de Democratenlaan te laten plaatsvinden. Die plek was de oorspronkelijk ook de laad- en losplaats van de voorgangers van de Lidl in dat pand. Het plan houdt in dat aan de Broederschapzijde het hele pand uitgebreid wordt, richting het appartementencomplex, maar dat de ingang voor laden en lossen dus terug gaat naar de Democratenlaan. Partijen zijn tevreden over de oplossing, die voor hen een duurzame oplossing van de ondervonden hinder inhoudt. Vervolgens is de gemeente eveneens aan tafel gekomen om te kunnen toetsen of de plannen doorgang zouden kunnen vinden. Daarbij speelden diverse factoren een rol, van riolering verleggen, verkoop van grond tot de ruimtelijke gevolgen voor het geheel. Toen daar in principe een positief signaal op is afgegeven door de gemeente en de eigenaar van het winkelcentrum, heeft Lidl besloten de nodige stappen te ondernemen om tot definitieve uitvoering van de plannen te kunnen overgaan.

Het mediationtraject speelde tussen bewoners van de Broederschap en de Lidl. Met de omwonenden van de Democratenlaan (appartementencomplex), waar de laad- en loszone weer naar ‘terug’ verhuist, is niet gesproken. Afgesproken is dat vooraf aan de ter inzage legging deze bewoners worden geïnformeerd door de Lidl.

Hoofdstuk 8 Afweging en advies

De aanvraag is niet in strijd met het rijk, provinciaal en gemeentelijk beleid. Daarnaast zijn er geen belemmeringen.
Voorgesteld wordt om met toepassing van artikel 2.12, eerste lid onder a, onder 3 van de Wabo medewerking te verlenen aan de aanvraag.

Samenvattend advies / beslispunten

De gemeenteraad voor te stellen in te stemmen met de ruimtelijke onderbouwing en op grond hiervan de ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven.

Hoofdstuk 9 Juridische toelichting procedure

Per 1 oktober 2010 is de Wabo in werking getreden. Met de inwerkingtreding van deze nieuwe wet wordt de vergunningverlening van diverse verschillende vergunningen gecoördineerd, worden procedures opnieuw vastgelegd en bevoegdheden opnieuw omschreven. De Wabo gaat ervan uit dat de beslissing op een aanvraag om een omgevingsvergunning wordt genomen door één bestuursorgaan: het bevoegd gezag. Dit orgaan draagt zorg voor een goed verloop van de procedure en is verantwoordelijk voor de te nemen integrale beslissing. Uitgangspunt daarbij is dat de afweging over de verschillende aspecten van het project door het bevoegd gezag wordt gemaakt. Echter in het geval er een omgevingsvergunning moet worden verleend, waarbij wordt afgeweken van een bestemmingsplan, kan het college alleen een besluit nemen, nadat ook de raad is gehoord, door het vragen van een verklaring van geen bedenkingen (artikel 2.27 Wabo juncto art. 6.5, lid 1 van het Besluit omgevingsrecht (Bor). Op grond van art. 6.5, derde lid Bor, is het echter wel mogelijk om categorieën van gevallen aan te wijzen waarin een verklaring van geen bedenkingen alsnog niet is vereist.

De onderhavige aanvraag komt niet voor in de lijst van categorieën van gevallen waarin een verklaring van geen bedenkingen alsnog niet is vereist.

De gemeenteraad wordt op basis van de aanvaag en de daarbij behorende stukken verzocht een ontwerp verklaring van geen bedenkingen (hierna te noemen ontwerp-vvgb) af te gegeven. Deze kan slechts worden geweigerd in het belang van een goede ruimtelijke ordening. Na afgifte van de ontwerp – vvgb, zal het college deze gelijk met het ontwerpbesluit van de omgevingsvergunning voor zes weken ter inzage leggen. Een ieder wordt in de gelegenheid gesteld in deze periode een zienswijze in te dienen. Gelijktijdig zal het ontwerp-besluit worden toegezonden aan een aantal adviseurs, waaronder het waterschap. De ingediende zienswijzen en de uitgebrachte adviezen worden voorgelegd aan de gemeenteraad met verzoek een verklaring van geen bedenkingen af te geven. Tevens zal de gemeenteraad worden voorgesteld geen exploitatieplan vast te stellen, omdat er in dit geval een anterieure overeenkomst zal worden gesloten en het kostenverhaal anderszins verzekerd is.(artikel 6.12, lid 2 sub a van de Wro). Vervolgens kan het college en burgemeester met inachtneming hiervan een besluit op de aanvraag nemen.

besluit

ARCHIEF EXEMPLAAR

CONFORM BESLOTEN

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Ontwerpverklaring van geen bedenkingen inzake uitbreiding supermarkt Van der Capellenstraat 45

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 07-07-2015

besluit:

1. in te stemmen met de ruimtelijke onderbouwing Van der Capellenstraat 45;
2. een ontwerp verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het realiseren van een uitbreiding van een supermarkt aan de Van der Capellenstraat 45 op grond van artikel 2.27 Wabo juncto artikel 3.11 Wabo juncto artikel 6.5 Bor.
3. te verklaren dat een verklaring van geen bedenkingen is afgegeven op grond van artikel 2.27 Wabo, juncto artikel 6.5 Bor, indien tijdens de terinzageligging van het ontwerp besluit omgevingsvergunning geen zienswijzen zijn ingediend;
4. Indien het gestelde om punt 3 aan de orde is, te verklaren dat er geen exploitatieplan wordt vastgesteld.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Ontgraven en toepassen van grond
portefeuillehouder	Filip van As
informant	Klutman, M. (Mark) 2632
eenheid/afdeling	Expertisecentrum ECL

Voorgesteld besluit raad

1. Op grond van artikel 44 Besluit bodemkwaliteit gebiedsspecifiek beleid vast te stellen waarin:
    1. voor alle deelgebieden binnen de gemeente Zwolle waarden zijn opgenomen voor het ontgraven en toepassen van grond;
    2. als bodembeheergebied is aangewezen: het grondgebied van de gemeenten die in overeenstemming met de Nota bodembeheer Regio IJsselland het bodembeheer hebben vastgesteld of dit in de toekomst voornemens zijn te gaan doen;
    3. bij het toepassen van grond maximaal 5% bodemvreemd materiaal wordt toegestaan.
2. Hiertoe de Nota bodembeheer Regio IJsselland en de Bodemkwaliteitskaart gemeente Zwolle, periode 2015-2019, vast te stellen onder vervanging van het bestaande bodembeheerbeleid (met bijbehorende bodemkwaliteitskaart) zoals vastgelegd in paragraaf 4.3 van het Bodembeleidsplan Zwolle, oktober 2009.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 11 juni 2015

Onderwerp	Ontgraven en toepassen grond
Versienummer	
Portefeuillehouder	Filip van As
Informant	Mark Klutman (2632)/Martin Dijkink (5133)
Eenheid/Afdeling	Expertisecentrum / ECL
Telefoon	(038) 498 2632
Email	M.Klutman@zwolle.nl

Bijlagen

1. Nota bodembeheer Regio IJsselland, 6 februari 2013
2. Nota bodembeheer Regio IJsselland, 6 februari 2013, Kaartlagen
3. Bodemkwaliteitskaart gemeente Zwolle, periode 2015-2019, Tauw bv, 23 juni 2015

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 Op grond van artikel 44 Besluit bodemkwaliteit gebiedsspecifiek beleid vast te stellen waarin:

1.1 voor alle deelgebieden binnen de gemeente Zwolle waarden zijn opgenomen voor het ontgraven en toepassen van grond;

1.2 als bodembeheergebied is aangewezen: het grondgebied van de gemeenten die in overeenstemming met de Nota bodembeheer Regio IJsselland het bodembeheer hebben vastgesteld of dit in de toekomst voornemens zijn te gaan doen;

1.3 bij het toepassen van grond maximaal 5% bodemvreemd materiaal wordt toegestaan.

2 Hiertoe de Nota bodembeheer Regio IJsselland en de Bodemkwaliteitskaart gemeente Zwolle, periode 2015-2019, vast te stellen onder vervanging van het bestaande bodembeheerbeleid (met bijbehorende bodemkwaliteitskaart) zoals vastgelegd in paragraaf 4.3 van het Bodembeleidsplan Zwolle, oktober 2009.

Datum 11 juni 2015

Inleiding
In 2008 is het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) in werking getreden. Dit besluit geeft de kaders en regels voor het ontgraven en toepassen van grond binnen en buiten een gemeente (bodembeheer). Een gemeente kan hierbij kiezen voor generiek of gebiedsspecifiek beleid. In het eerste geval sluit de gemeente aan bij landelijk vastgestelde normen (klassen) voor bodembeheer. Bij gebiedsspecifiek beleid daarentegen kan een gemeente het beleid meer zelf invullen en zo afstemmen op de locatiespecifieke omstandigheden. Ook maakt gebiedsspecifiek beleid uitwisseling van partijen grond tussen gemeenten mogelijk.

Ons college heeft in 2009 generiek beleid vastgesteld. Binnen de regio IJsselland is in de jaren daarna samengewerkt aan het opstellen van nieuw (gebiedsspecifiek) beleid. Zwolle heeft actief deelgenomen aan deze samenwerking. Doel hiervan was om gelijke regels en kaders te hebben voor het ontgraven en toepassen van grond tussen de deelnemende gemeenten. Tegelijk beoogt het een duurzaam hergebruik van partijen grond te bevorderen (meer toepassen en minder afvoeren van herbruikbare grond). Enerzijds door administratieve lasten voor derden te verminderen (minder noodzaak om bodemonderzoeken uit te laten voeren om de kwaliteit van de grond vast te stellen). Anderzijds door de bestaande bodemkwaliteit binnen de regio te behouden (onder andere door met elkaar een betrouwbare werkwijze en methodiek af te spreken).

Het resultaat van de gemeentelijke samenwerking is de Nota bodembeheer Regio IJsselland. Veel van de deelnemende regiogemeenten hebben deze nota al vastgesteld en passen dit al toe. Om het beleid ook te kunnen toepassen, moet Zwolle dit eerst vaststellen. Afgelopen periode heeft het ontwerpbeleid ter inzage gelegen. In deze periode zijn geen zienswijzen ontvangen. Ter definitieve vaststelling van het beleid ontvangt uw raad dit voorstel.

Beoogd effect
Het bevorderen van hergebruik van grond (bodembeheer) en zo bij te dragen aan een duurzaam gebruik van de bodem in Zwolle en omgeving.

Argumenten
1.1 Eens per vijf jaar actualiseren en van generiek naar gebiedsspecifiek
Het bodembeheerbeleid moet eens per vijf jaar worden geactualiseerd. In 2009 heeft Zwolle het bestaande bodembeheerbeleid vastgesteld. Nadien is de samenwerking tussen de regiogemeenten opgestart. De meeste van deze gemeenten hebben de Nota bodembeheer Regio IJsselland al in 2013 vastgesteld. Voor Zwolle was er toen nog geen noodzaak om dit ook te doen omdat het bestaande beleid nog voldoende actueel was. Inmiddels is dit beleid van Zwolle wel toe aan actualisatie (vijf jaren zijn verstreken) en is dit een natuurlijk moment om aan te sluiten bij het regionale bodembeheer.

Alleen gebiedsspecifiek beleid maakt de beoogde en gewenste samenwerking tussen de regionale gemeenten mogelijk. Ook bleek dat de landelijke normen niet altijd goed aansloten bij de bodemsituatie in de regio. Daarnaast vonden de deelnemende gemeenten een lager percentage bodemvreemd materiaal dan wettelijk toegestaan wenselijker. Vandaar dat regionaal is gekozen voor gebiedsspecifiek beleid en ons college uw raad nu voorstelt dit beleid vast te stellen.

Datum 11 juni 2015

1.1.1 Functies in een gebied en de bodemkwaliteit zijn op elkaar afgestemd
De Nota Bodembeheer deelt het grondgebied van Zwolle op in verschillende deelgebieden. Hierbij is onder andere gekeken naar de oorsprong van de deelgebieden en het gebruik van deze gebieden (bijvoorbeeld een woonwijk). Ook is geïnventariseerd wat de bodemkwaliteit in deze gebieden is. Dit bij elkaar geeft een representatief beeld van de bodemkwaliteit in de verschillende deelgebieden. Vervolgens zijn per deelgebied waarden voor de kwaliteit van de grond vastgesteld. Hierbij worden drie klassen onderscheiden: Natuur/landbouw, Wonen en Industrie. Klasse Natuur/landbouw is het schoonst en kan overal worden toegepast binnen Zwolle. De klasse Industrie is het minst schoon. Voor Zwolle is dat het centrumgebied (meestal veroorzaakt door het intensieve gebruik van de bodem door de eeuwen heen). Grond die vrijkomt uit dit gebied mag alleen binnen ditzelfde (binnenstad) gebied worden toegepast. Als dit niet hier kan worden toegepast, moet het worden afgevoerd naar bijvoorbeeld een grondbank. Zonder deze beperking zou dit kunnen leiden tot een ongewenste verslechtering van de bestaande bodemkwaliteit elders in Zwolle en omgeving. Deze werkwijze geldt ook voor grond afkomstig uit een andere, deelnemende gemeente uit de regio die de Nota bodembeheer en de kaarten heeft vastgesteld. Zo kan bijvoorbeeld grond met klasse Wonen, afkomstig uit de gemeente Kampen, worden toegepast in een deelgebied in Zwolle waarvoor ook de klasse Wonen geldt. Derden die grond in de regio willen ontgraven en toepassen kunnen met de vaststelling van het beleid kosten besparen (ze hebben geen bodemonderzoek of partijkeuring meer nodig). De Nota bodembeheer en de kaarten zijn opgesteld in overeenstemming met de hiervoor geldende richtlijnen. Omdat alle deelnemende gemeenten op dezelfde manier hun beleid hebben opgesteld en vastgesteld, geeft dat vertrouwen in elkaars beleid en zorgt dit voor uniformiteit en herkenbaarheid bij derden.

1.2.1 Zowel binnnen Zwolle als in de omliggende gemeenten grond toepassen
De Nota bodembeheer en de kaarten zijn een wettig bewijsmiddel om grond toe te mogen passen (een bodemonderzoek of ander bewijsmiddel is niet meer nodig). Dit toepassen kan binnen het gehele bodembeheergebied zoals dat door de gemeente is aangewezen. Om het hergebruik van grond te bevorderen (meer toepassingsmogelijkheden), is een groot beheergebied wenselijk. Veel omliggende gemeenten hebben de nu voorliggende Nota bodembeheer al vastgesteld. Daarom wordt uw raad voorgesteld deze gemeenten (Dalfsen, Deventer (alleen buitengebied), Hardenberg, Kampen, Olst-Wije, Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland) toe te voegen aan het bodembeheergebied. En gemeenten (bijvoorbeeld Raalte) die op een later tijdstip de Nota bodembeheer (alsnog) vaststellen, op dat moment van rechtswege toe te voegen aan het bodembeheergebied.

1.3.1 Een lager percentage draagt bij aan een duurzame toepassing van grond
De generieke regelgeving laat een maximaal percentage van 20% bodemvreemd materiaal (bijvoorbeeld plastic, glas, puin, etc.) toe in de bodem. Gemeenten hebben de mogelijkheid om een lager percentage vast te stellen. Tot nu toe gold binnen Zwolle dat 5% van de toe te passen grond uit bodemvreemd materiaal mocht bestaan. Een verhoging van dit percentage zou kunnen leiden tot een ongewenste verslechtering van de bodem (meer plastic, glas, puin, etc. in de bodem). Dit draagt niet bij aan een gebruik van de bodem in de regio. Bovendien heeft een lager percentage (voor zover bekend) nooit tot problemen in de praktijk geleid. Daarom wordt uw raad voorgesteld een percentage van 5% bodemvreemd materiaal toe te staan in plaats van het wettelijk maximum van 20%.

Datum 11 juni 2015

2.1 Inspraak en redactionele wijzigingen
De ontwerp Nota bodembeheer heeft zes weken voor een ieder ter inzage gelegen. Tijdens deze periode zijn geen zienswijzen bij ons ingediend. Wel hebben wij de ontwerp nota op enkele redactionele punten (bijvoorbeeld uniform gebruik van termen en kleuren) aangepast. Deze doorgevoerde aanpassingen leiden inhoudelijk (beoogd effect en doel beleid) niet wijziginge ten opzichte van de ontwerp nota.

Omdat hier sprake is van gebiedsspecifiek beleid komt de bevoegdheid tot vaststelling aan uw raad toe.

Risico's
Ondanks de zorgvuldige totstandkoming van de nu voorliggende Nota Bodebeheer kan het, net als onder het nu geldende bodembeheerbeleid, gebeuren dat de kwaliteit van een partij grond niet overeenkomt met de aangegeven kwaliteit (deze heeft bijvoorbeeld een slechtere kwaliteit dan op basis van de kaarten is vastgesteld). Afhankelijk van de omstandigheden wordt beoordeeld hoe hiermee wordt omgegaan. In ieder geval wordt verwacht dat als dit zich voordoet, dit niet zal leiden tot risico's voor de volksgezondheid of milieu.

Financiën
Voor de uitvoering van dit voorstel is geen (extra) krediet benodigd. Financiering vindt plaats via de regulier beschikbare middelen (van het Expertisecentrum).

Communicatie
Na vaststelling van de Nota bodembeheer wordt dit gepubliceerd in De Peperbus. Ook vindt publicatie van het beleid plaats via de gemeentelijke website.

Vervolg
Binnen de regio wordt de uitvoering van het beleid blijvend gemonitord en periodiek geëvalueerd. Verder vindt verantwoording plaats via de reguliere gemeentelijke verantwoordingscyclus.

Openbaarheid
Geen beperkingen.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Ontgraven en toepassen van grond

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 30-06-2015

besluit:

1. Op grond van artikel 44 Besluit bodemkwaliteit gebiedsspecifiek beleid vast te stellen waarin:
    1. voor alle deelgebieden binnen de gemeente Zwolle waarden zijn opgenomen voor het ontgraven en toepassen van grond;
    2. als bodembeheergebied is aangewezen: het grondgebied van de gemeenten die in overeenstemming met de Nota bodembeheer Regio IJsselland het bodembeheer hebben vastgesteld of dit in de toekomst voornemens zijn te gaan doen;
    3. bij het toepassen van grond maximaal 5% bodemvreemd materiaal wordt toegestaan.
2. Hiertoe de Nota bodembeheer Regio IJsselland en de Bodemkwaliteitskaart gemeente Zwolle, periode 2015-2019, vast te stellen onder vervanging van het bestaande bodembeheerbeleid (met bijbehorende bodemkwaliteitskaart) zoals vastgelegd in paragraaf 4.3 van het Bodembeleidsplan Zwolle, oktober 2009.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Nota bodembeheer
Regio IJsselland

Gemeenten:

- Steenwijkerland
- Staphorst
- Zwartewaterland
- Kampen
- Dalfsen
- Olst-Wijhe
- Deventer
- Zwolle
- Raalte
- Ommen
- Hardenberg

Waterschappen:

- Velt en Vecht
- Groot Salland

Versie: 6 februari 2013+

Samenvatting

De kwaliteit van de bodem moet worden beschermd. Voorkomen moet worden dat vervuilde grond wordt verspreid op terreinen die 'schoon' zijn. Schone grond moet schoon blijven, maar het is niet erg om in licht verontreinigde gebieden, licht verontreinigde grond toe te passen. Dit is het standstill principe. Op deze wijze wordt duurzaam met de grond omgegaan.

Elf Overijsselse gemeenten (Dalfsen, Steenwijkerland, Staphorst, Kampen, Zwartewaterland, Zwolle, Olst-Wijhe, Deventer, Raalte, Ommen en Hardenberg) hebben in samenwerking met twee waterschappen (Velt en Vecht en Groot Salland) in regionaal verband een Nota Bodembeheer opgesteld. In deze Nota Bodembeheer zijn door de deelnemers afspraken gemaakt over het beheergebied (landbodem en uiterwaardengrond langs de Vecht), bodemvreemd materiaal, asbesthoudende grond, toetsing PCB's, kobalt, molybdeen en arseen. Dit heeft geleid tot de spelregels voor het grondverzet binnen het beheergebied van de genoemde gemeenten en waterschappen, waardoor meldingen van grondstromen binnen de regio op dezelfde werkwijze worden beoordeeld. .

Basis voor de Nota Bodembeheer zijn de regionale bodemkwaliteitskaarten, die door de gemeenten zijn opgesteld . Vele bodemonderzoeken en historische gegevens zijn samengevoegd en beoordeeld. De algemene bodemkwaliteit binnen de regio IJsselland is statistisch nauwkeurig berekend en weergegeven op kaarten (zie bijlagen 3 en 4).
De bodemkwaliteitskaarten zijn door alle deelnemers erkend. Uit de bodemkwaliteitskaarten blijkt dat de grond in de regio IJsselland in het algemeen schoon is. Alleen in langdurig bewoonde gebieden en langs de wegen is de grond in enige mate belast.

Onder de in de nota genoemde voorwaarden kan gebruik worden gemaakt van de bodemkwaliteitskaarten als erkend bewijsmiddel voor de bodemkwaliteit bij grondverzet.
In veel gevallen zijn bodemonderzoeken of partijkeuringen niet meer nodig. De procedure om grond te kunnen toepassen is hierdoor eenvoudiger, sneller en goedkoper geworden, zonder dat de regionale bodemkwaliteit negatief wordt beïnvloed.

Het grondstromenbeleid in de regio IJsselland is nader uitgewerkt in de grondstromenmatrix (zie volgende pagina). Wanneer grond bij een werk vrijkomt, dan kan met behulp van deze matrix eenvoudig worden gezien waar de vrijkomende grond mag worden toegepast en waar niet. Wanneer grond wordt verzet, moeten de betrokkenen de kaarten raadplegen en de regels uit het plan naleven. De algemene werkwijze voor grondverzet is als volgt:

- Stap 1: maak een inschatting van de bodemkwaliteit van de locatie van herkomst en toepassing. Als de locatie verdacht is, kan geen gebruik worden gemaakt van deze Nota.
- Stap 2: Op de ontgravingskaart zoekt men de herkomstlocatie waar de grond vrijkomt.
- Stap 3: Op de toepassingskaart zoekt men de locatie op waar de grond wordt toegepast.
- Stap 4: kijk in de onderstaande grondstromenmatrix of het grondverzet mogelijk is.
- Stap 5: vul het digitale meldingsformulier in en binnen 5 werkdagen ontvangt men een beoordeling van de gemeente waar de grond wordt toegepast.

Uit de matrix blijkt, dat de grond in de regio grotendeels schoon is en dat deze schone grond op veel plaatsen kan worden hergebruikt. De mogelijkheden voor hergebruik van diffuus verontreinigde grond zijn minder dan die van schone grond. Voor grondverzet van sterk verontreinigde grond (bodemsanering) is deze Nota niet van toepassing.

Grondstromenmatrix regio IJsselland

BG = bovengrond (tot 0,5 m-mv.) OG = ondergrond (vanaf 0,5 m-mv.)		Ontvangende zone												
		BG Samengevoegde zone en Raalte	BG Wonen voor 1900	BG Wonen 1900-1945	BG Industrie	BG Kampen Haatland	BG Gemeentelijke wegbermen	BG Provinciale wegbermen	BG Raalte wegbermen	Stedelijk Zwolle, Deventer, Kampen, Hasselt	OG Samengestelde zone en Raalte	OG Wonen voor 1900	OG Industrie	OG Kampen Haatland
Zone van herkomst	BG Samengevoegde zone en Raalte	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
	BG Wonen voor 1900	nee	ja	ja	nee	ja	ja	ja	nee	ja	nee	nee	nee	ja
	BG Wonen 1900-1945	nee	ja	ja	nee	ja	ja	ja	nee	ja	nee	nee	nee	ja
	BG Industrie	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
	BG Kampen Haatland	nee	nee	nee	nee	ja	ja	ja	nee	nee	nee	nee	nee	nee
	BG Gemeentelijke wegbermen	nee	nee	nee	nee	ja	ja	ja	nee	nee	nee	nee	nee	nee
	BG Provinciale wegbermen	nee	nee	nee	nee	ja	ja	ja	nee	nee	nee	nee	nee	nee
	BG Raalte wegbermen	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	ja	nee	nee	nee	nee	nee
	OG Samengevoegde zone en Raalte	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
	OG Wonen voor 1900	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
	OG Industrie	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
	OG Kampen Haatland	nee	nee	nee	nee	ja	ja	ja	nee	nee	nee	nee	nee	ja
	Stedelijk Zwolle, Deventer, Kampen, Hasselt	Eerst partijkeuring												

Ja = hergebruik toegestaan.
Nee = hergebruik niet toegestaan. Tenzij kwaliteit beter is op basis van een partijkeuring.

De controle op het grondverzet gebeurt via het centrale meldingsysteem. Voor aanvang van het grondverzet moet worden gemeld waar en hoeveel grond wordt ontgraven, wat de kwaliteit van de grond is en waar deze grond wordt toegepast. Dit wordt beoordeeld en er wordt aangegeven of met de toepassing kan worden ingestemd (zie stap 5). Verder is er ook nog de reguliere handhaving op grondstromen in het veld.

Inhoudsopgave

1 Inleiding ... 6
1.1 Aanleiding en doelstelling ... 6
1.2 Reikwijdte van de Nota bodembeheer ... 6
1.3 Aansprakelijkheid ... 6
1.4 Vaststellingsprocedure ... 6
1.5 Geldigheidsduur van de Nota bodembeheer (inclusief bodemkwaliteitskaart) ... 6
1.6 Relatie met overige wet- en regelgeving ... 7
1.7 Leeswijzer ... 7

2 Algemene kaders grondstromenbeleid ... 8
2.1 Algemeen ... 8
2.2 Bevoegd gezag ... 8
2.3 Keuze generiek en/of gebiedsspecifiek beleid ... 8
2.4 Generiek toetsingskader toepassing grond en baggerspecie op landbodem ... 8
2.5 Generieke toetsingskader binnen de uiterwaarden van de Overijsselse Vecht ... 9
2.6 Bodemfunctiekaarten ... 9
2.7 Gebruik andere bodemkwaliteitskaarten als milieuhygiënische verklaring ... 9
2.8 Bodemkwaliteitskaart regio IJsselland ... 10

3 Landelijke toepassingskaders ... 12
3.1 Algemeen ... 12
3.2 Verspreiding van baggerspecie op de kant ... 12
3.3 Grootschalige toepassing ... 12
3.4 Tijdelijke uitname van grond ... 12
3.5 Tijdelijke opslag van grond ... 13

4 Gebiedsspecifieke aanvullingen op het grondstromenbeleid ... 14
4.1 Verantwoording gemaakte keuzes voor het te volgen beleid ... 14
4.2 Aantal waarnemingen bij karakterisatie bodemkwaliteitszones ... 14
4.3 Karakterisatie gebiedseigen bodemkwaliteit (P80) ... 14
4.4 Toetsing PCB (som), kobalt en molybdeen bij opstellen bodemkwaliteitskaart ... 15
4.5 Keuze percentage bodemvreemd materiaal ... 16
4.6 Asbest in grond en baggerspecie ... 16
4.7 Gebieden met verhoogde arseengehalten ... 16
4.8 Haatland Kampen ... 18

5 Gebruik van de bodemkwaliteitskaart ... 19
5.1 Algemeen ... 19
5.2 Zorgplichtbeginsel ... 19
5.3 Uitgesloten locaties ... 19
5.4 Grondverzet bij verdachte locaties ... 20
5.5 Grond afkomstig van een locatie waar een bodemonderzoek is verricht ... 21
5.6 Hergebruik van grond afkomstig van grotere diepte dan 2,0 m -mv ... 21
5.7 Toepassing van grond uit wegbermen ... 21
5.8 Onverwachte situaties ... 22

6 Melding, toezicht en handhaving ... 23
6.1 Meldingsplicht voor de opdrachtgever ... 23
6.2 Behandeling van de melding door het bevoegd gezag ... 23
6.3 Registratie ... 24
6.4 Toezicht en handhaving ... 24

Bijlagen

1. Bodembeheergebied
2. Bodemfunctiekaart bovengrond en ondergrond
3. Ontgravingskaart bovengrond en ondergrond
4. Toepassingskaart bovengrond en ondergrond
5. Arseenkaart

In deze rapportage zijn alleen de overzichtskaarten opgenomen.
Per gemeente/waterschap zijn ook detailkaarten gemaakt.
In de gemeentelijke stukken zijn deze detailkaarten opgenomen.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

De gemeenten Steenwijkerland, Staphorst, Zwartewaterland, Kampen, Dalfsen, Olst-Wijhe, Deventer, Zwolle, Raalte, Ommen en Hardenberg en de waterschappen Velt en Vecht en Groot-Salland werken samen om te komen tot één identiek beleid voor de toepassing van grond en uiterwaardgrond. Daarmee wordt de uitwisseling van grond tussen gemeenten en de waterschappen eenvoudiger en de handhaving eenduidiger.

Het beleid is zodanig afgewogen dat binnen de samenwerkende gemeenten en waterschappen milieuhygiënisch verantwoord met grondstromen wordt omgegaan. Het beleid zoals beschreven in de Nota bodembeheer is uitsluitend van toepassing binnen de deelnemende gemeenten en waterschappen.
De Nota is opgesteld onder begeleiding van de ILB-adviseurs de heer M. Bolkestein en de heer L. Stax.

1.2 Reikwijdte van de Nota bodembeheer

Deze Nota richt zich op het toepassen van grond op de landbodem binnen het grondgebied van de gemeenten Steenwijkerland, Staphorst, Zwartewaterland, Kampen, Dalfsen, Olst-Wijhe, Deventer, Zwolle, Raalte, Ommen en Hardenberg. Daarnaast is de Nota gericht op de toepassing van uiterwaardgrond (is formeel baggerspecie) afkomstig uit het winterbed van de Overijsselse Vecht op de landbodem van de voornoemde gemeenten. Tot slot richt deze Nota zich op de toepassing van (uiterwaard)grond in het winterbed van de Overijsselse Vecht. Voor deze laatste toepassing is de waterbeheerder Waterschap Velt en Vecht of Waterschap Groot Salland aangemerkt als bevoegd gezag. In bijlage 1 bij deze Nota is een kaart opgenomen met het gezamenlijke bodembeheergebied.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat deze Nota niet van toepassing is op baggerspecie in de Overijsselse Vecht die altijd onder water ligt en dus altijd nat is. Hieronder valt in ieder geval de baggerspecie in het zomerbed van de Overijsselse Vecht en baggerspecie in kavelsloten, kolken, (oude) zandwinputten en (deels gedempte) meanders binnen het winterbed.

1.3 Aansprakelijkheid

De Nota is een instrument voor de samenwerkende gemeenten en waterschappen om duurzaam, milieuhygiënisch en kostenefficiënt hergebruik van grond- en uiterwaardgrond mogelijk te maken. De eigenaar van het perceel waar de grond wordt toegepast, blijft verantwoordelijk voor de kwaliteit van de bodem van zijn perceel. De gemeente en het waterschap zijn, als toetser van de meldingen in het kader van deze Nota, niet aansprakelijk voor eventuele schade die voortvloeit uit de toepassing van grond of uiterwaardgrond.

1.4 Vaststellingsprocedure

De Nota wordt vastgesteld door de gemeenteraad en het algemeen bestuur van de waterschappen Groot Salland en Velt en Vecht. Dit betekent dat iedere belanghebbende bij de besluitvorming wordt betrokken via een inspraakprocedure.

1.5 Geldigheidsduur van de Nota bodembeheer (inclusief bodemkwaliteitskaart)

In 2022 wordt door de deelnemende gemeenten en de betrokken waterbeheerders bezien of en hoe eventuele aanpassingen wenselijk of noodzakelijk zijn van dit beleid. Indien wijzigingen in de wet- en regelgeving eerdere aanpassingen noodzakelijk maken, of er bestaat vanuit beleidsmatig oogpunt een wens tot aanpassing, dan bestaat de mogelijkheid om de Nota vóór 2022 aan te passen. Bij strijdigheid van de bepalingen in deze Nota met eventuele nieuwe wet- en regelgeving, gaat de nieuwe wet- en regelgeving voor.

1.6 Relatie met overige wet- en regelgeving

Met het vaststellen van deze Nota bodembeheer is invulling gegeven aan de beleidsruimte binnen het Besluit bodemkwaliteit. Hierbij wordt opgemerkt dat vanuit andere wet- en regelgeving (o.a. Verdrag van Malta, Flora- en Faunawet, Omgevingsvergunning, de Wet ruimtelijke ordening, de Waterwet en de Provinciale Omgevingsverordening) aanvullende eisen en randvoorwaarden kunnen worden gesteld aan de toepassing van grond en baggerspecie.

1.7 Leeswijzer

In deze Nota bodembeheer is in hoofdstuk 2 een korte omschrijving gegeven van het wettelijke kader. In hoofdstuk 3 wordt het kader beschreven voor de uitvoering van grondverzet binnen de samenwerkende gemeenten. Hierbij is zoveel mogelijk aangesloten op het landelijke (generieke) toetsingskader. In hoofdstuk 4 zijn enkele gebiedsspecifieke aanvullingen op het generieke beleid beschreven. Hoofdstuk 5 bevat een korte toelichting op het gebruik van de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel. In hoofdstuk 6 is tot slot beschreven hoe de meldingsprocedure in elkaar zit en op welke wijze invulling wordt gegeven aan toezicht en handhaving.

2 Algemene kaders grondstromenbeleid

2.1 Algemeen

Het Besluit Bodemkwaliteit heeft als doel het mogelijk maken van verantwoord hergebruik van bouwstoffen, grond en baggerspecie (= in deze nota beperkt tot droge uiterwaardgrond). Hiermee ontstaat gelijktijdig een vermindering van het gebruik van primaire stoffen. Hergebruik is binnen de samenwerkende gemeenten verantwoord als het grond of baggerspecie (uit winterbed uiterwaarde Vecht) betreft, waarvan de kwaliteit past bij de bodemfunctie en de plaatselijke bodemkwaliteit.

Het Besluit bodemkwaliteit omvat een landelijk geldend generiek kader dat direct door het bevoegd gezag kan worden toegepast. Indien het generieke kader niet volstaat, kunnen gemeenten en waterschappen binnen de regels van het Besluit bodemkwaliteit gebiedsspecifiek beleid ontwikkelen.
Het Besluit bodemkwaliteit geeft gemeenten en waterbeheerders daarmee de mogelijkheid verantwoord hergebruik van grond en baggerspecie maximaal af te stemmen op de heersende omstandigheden in het beheergebied. Hierbij vormen bodemgebruik, bodemambities en ruimtelijke ontwikkelingen de uitgangspunten.

2.2 Bevoegd gezag

Het college van Burgemeester en Wethouders (B&W) is bevoegd gezag voor het toepassen van grond en baggerspecie op of in de landbodem binnen iedere gemeente. De waterschappen zijn bevoegd gezag voor de toepassing van grond en baggerspecie binnen oppervlaktewaterlichamen binnen hun eigen beheergebied. De provincie of het Rijk zijn bevoegd gezag, indien er sprake is van het toepassen van grond en baggerspecie binnen categorieën van inrichtingen (Wet milieubeheer) waarvoor de provincie als bevoegd gezag is aangewezen en Rijkswaterstaat voor het toepassen en verspreiden van grond en baggerspecie in rijkswateren. De Inspectie LenT is tot slot bevoegd gezag voor activiteiten (o.a. erkenning van personen en instellingen) die vallen onder de Kwaliteitsborging bij bodemintermediairs (KWALIBO).

2.3 Keuze generiek en/of gebiedsspecifiek beleid

De samenwerkende gemeenten en de waterschappen Velt en Vecht en Groot-Salland hebben besloten om bij de uitvoering van het grondverzet zoveel mogelijk gebruik te maken van het generieke toetsingskader. Dit generieke kader wordt in dit hoofdstuk verder uitgewerkt. Op enkele aspecten wordt afgeweken van de generieke toetsingskaders. Deze gebiedsspecifieke aspecten zijn beschreven in hoofdstuk 4 van deze Nota. De gebiedsspecifieke bepalingen in deze Nota gaan hierbij vóór op de bepalingen binnen het landelijke generieke toetsingskader.

2.4 Generiek toetsingskader toepassing grond en baggerspecie op landbodem

Binnen het generieke toepassingskader wordt voor de toepassing van grond en baggerspecie op landbodem gebruik gemaakt van een dubbele toetsing bij het vaststellen van de toepassingseisen voor grond en baggerspecie. De dubbele toetsing gaat als volgt:

- **Bodemfunctieklasse:** Stel vast welke bodemfunctieklasse (‘overig’, ‘wonen’ of ‘industrie’) geldt volgens de bodemfunctiekaart voor de locatie van toepassing. Door alle betrokken gemeenten is een bodemfunctiekaart opgesteld (bijlage 2)
- **Bodemkwaliteitsklasse:** Stel vast welke kwaliteitsklasse de ontvangende bodem heeft. De kwaliteit valt in één van de drie bodemkwaliteitsklassen ‘landbouw/natuur’, ‘wonen’ of ‘industrie’. Door de betrokken gemeenten en waterschappen is een bodemkwaliteitskaart opgesteld om in onverdachte gebieden inzicht te geven in deze bodemkwaliteit;
- **Strengste telt:** Uiteindelijk bepaalt de strengste (dus de schoonste) van deze klassen, welke kwaliteit grond of bagger op de locatie mag worden toegepast.

Deze wijze van generieke toetsing heet 'de dubbele toets'. In de onderstaande figuur is weergegeven hoe via de dubbele toetsing wordt gekomen tot de toepassingseisen

Bodemfunctieklasse	Bodemkwaliteitsklasse	Strengste telt:
Overig	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
Overig	Wonen	Landbouw/natuur
Overig	Industrie	Landbouw/natuur
Wonen	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
Wonen	Wonen	Wonen
Wonen	Industrie	Wonen
Industrie	Landbouw/natuur	Landbouw/natuur
Industrie	Wonen	Wonen
Industrie	Industrie	Industrie

2.5 Generieke toetsingskader binnen de uiterwaarden van de Overijsselse Vecht

In afwijking van het generieke toetsingskader bestaat de mogelijkheid om binnen het winterbed van de Overijsselse Vecht het toepassingskader gelijk te stellen aan die voor de landbodem. Het winterbed maakt onderdeel uit van een oppervlaktewaterlichaam. De ‘droge’ uiterwaardegrond kan worden beschouwd als landbodem. Dat betekent dat zowel de toetsingsregels en de –methodiek voor waterbodems als die voor landbodems van toepassing kunnen zijn op de vrijkomende en ontvangende grond in het winterbed van de Vecht. De toets bodemfunctieklasse geldt niet voor toepassing in het winterbed van de Overijsselse Vecht. Voor de acceptatie van onderzoeken door het waterschap of de gemeente wordt verwezen naar paragraaf 5.4.

2.6 Bodemfunctiekaarten

Door de samenwerkende gemeenten zijn bodemfunctiekaarten op– en deels vastgesteld (bijlage 2). Uitgangspunt bij de indeling van deze gebieden was, dat de klasse die werd toegekend aan een gebied overeenkomt met de gevoeligste bodemfunctie binnen het betreffende gebied. Er is tevens rekening gehouden met de mate van blootstelling van de mens en de mate van bescherming van het ecosysteem. De bodemfunctiekaarten worden, naast de generieke dubbele toetsing, binnen de regio ook gebruikt bij de bepaling van terugsaneerwaarden bij bodemsaneringen.

2.7 Gebruik andere bodemkwaliteitskaarten als milieuhygiënische verklaring

In aanvulling op de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart van de betrokken gemeenten en waterschappen, kunnen ook bodemkwaliteitskaarten van andere gemeenten en waterschappen als bewijsmiddel gebruikt worden als milieuhygiënische verklaring voor toe te passen grond en/of baggerspecie. Zoals in de volgende paragraaf genoemd, hebben de gemeenten Zwolle, Deventer en Raalte ieder een eigen actuele bodemkwaliteitskaart. De erkenning van de bodemkwaliteitskaart van deze drie gemeenten of een andere gemeente c.q. waterschap moet per individuele gemeente plaatsvinden door middel van een raadsbesluit. Hierbij is delegatie van deze bevoegdheid aan het college van B&W mogelijk. Bij de erkenning van een bodemkwaliteitskaart van een andere gemeente wordt altijd getoetst of deze kaart van een vergelijkbare kwaliteit is als de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart.

Als geen erkenning heeft plaatsgevonden dient andersoortig bewijsmateriaal voor de kwaliteit van de grond te worden aangeleverd, zoals een partijkeuring.

2.8 Bodemkwaliteitskaart regio IJsselland

Door negen samenwerkende gemeenten en de twee waterschappen is een gezamenlijke bodemkwaliteitskaart opgesteld[1]. De gemeenten Raalte (geheel), Zwolle (geheel) en Deventer (excl. Buitengebied) hebben ieder hun eigen bodemkwaliteitskaart opgesteld[2]. De gezamenlijke bodemkwaliteitskaart geeft de diffuse milieuhygiënische kwaliteit van de landbodem en de uiterwaarden van de Overijsselse Vecht binnen het beheergebied weer. Op basis van de bodemkwaliteitskaart kan ter plaatse van onverdachte gebieden, zonder extra milieuhygiënisch onderzoek, de kwaliteit van de vrijkomende partijen (uiterwaard)grond worden bepaald. Ook kan voor de toepassing van (uiterwaard)grond worden bepaald wat de aanwezige bodemkwaliteit op de plaats van toepassing is. De gezamenlijke bodemkwaliteitskaart bestaat uit een tweetal kaarten:

- **Ontgravingskaart:** deze kaart geeft een indicatie van de milieuhygiënische kwaliteit van de aanwezige grond en baggerspecie die vrijkomt bij een eventuele ontgraving. Bij de uiterwaardgrond in het winterbed van de Overijsselse Vecht is, zoals in paragraaf 2.5 verwoord, bij het opstellen van deze kaart, uitgegaan van het toetsingskader voor landbodems; Er is een ontgravingskaart voor de boven- en de ondergrond;

- **Toepassingskaart:** deze kaart geeft aan, aan welke kwaliteitseisen een toe te passen partij (uiterwaard)grond in de verschillende deelgebieden dient te voldoen. De toepassingskaart geeft in het generieke toetsingskader een visualisatie van de “dubbele toetsing” (zie paragraaf 2.4). Er is een aparte toepassingskaart voor de boven- en de ondergrond.

De gezamenlijke ontgravings- en de toepassingskaart dient binnen het beheergebied van de samenwerkende gemeenten en waterschappen als milieuhygiënische verklaring.

Het grondstromenbeleid in de regio IJsselland is nader uitgewerkt in de grondstromenmatrix (zie volgende pagina). Wanneer grond bij een werk vrijkomt, dan kan met behulp van deze matrix eenvoudig worden gezien waar de vrijkomende grond mag worden toegepast en waar niet. Wanneer grond wordt verzet, moeten de betrokkenen de kaarten raadplegen en de regels uit het plan naleven. De algemene werkwijze voor grondverzet is als volgt:

- Stap 1: bepaal of gebruik kan worden gemaakt van de bodemkwaliteitskaart als erkend bewijsmiddel. Als de locatie ‘verdacht’ is voor een mogelijke bodemverontreiniging mag NIET ZONDER MEER gebruik worden gemaakt van de bodemkwaliteitskaart. Door middel van een beperkt vooronderzoek kan uitsluitsel worden verkregen of het gebruik van de bodemkwaliteitskaart. Dan kan verder gegaan worden met stap 2
- Stap 2: Op de ontgravingskaart zoekt men de herkomstlocatie waar de grond vrijkomt.
- Stap 3: Op de toepassingskaart zoekt men de locatie op waar de grond wordt toegepast.
- Stap 4: kijk in de onderstaande grondstromenmatrix of het grondverzet mogelijk is.
- Stap 5: vul het digitale meldingsformulier in en binnen 5 werkdagen ontvangt men een beoordeling van de gemeente waar de grond wordt toegepast.

Uit de matrix blijkt ook, dat de grond in de regio grotendeels schoon is en dat deze op veel plaatsen kan worden hergebruikt. De mogelijkheden voor hergebruik van verontreinigde grond zijn minder dan die van schone grond. Voor grondverzet van sterk verontreinigde grond (bodemsanering) is het bodembeheerplan niet van toepassing.

---

[1] Bodemkwaliteitskaart Regio IJsselland, CSO Adviesbureau, 10J114, d.d. januari 2013

[2] Bodemkwaliteitskaart Zwolle (Tauw; kenmerk R001-4603739KUH-afr-V02-NL, 5 februari 2009), Raalte (Oranjewoud, kenmerk 186259), Bodemkwaliteitskaart en Bodemfunctieklassenkaart gemeente Deventer (CSO, kenmerk 08K223, 19 juni 2009)

Grondstromenmatrix regio IJsselland

Op basis van de grondstromenmatrix kan worden vastgesteld tussen welke bodemkwaliteitzones grondverzet mogelijk is met de bodemkwaliteitskaart als milieuhygiënische verklaring. Dit betekent dat binnen de grenzen van het gezamenlijke beheergebied over het algemeen geen partijkeuringen of andere milieuhygiënische verklaringen noodzakelijk zijn, voor de uitvoering van grondverzet. Een uitzondering hierop vormen uitgesloten locaties binnen het bodembeheergebied (zie paragraaf 5.3).

BG = bovengrond (tot 0,5 m-mv.) OG = ondergrond (vanaf 0,5 m-mv.)		**Ontvangende zone**												
		BG Samengevoegde zone en Raalte	BG Wonen voor 1900	BG Wonen 1900-1945	BG Industrie	BG Kampen Haatland	BG Gemeentelijke wegbermen	BG Provinciale wegbermen	BG Raalte wegbermen	Stedelijk Zwolle, Deventer, Kampen, Hasselt	OG Samengestelde zone en Raalte	OG Wonen voor 1900	OG Industrie	OG Kampen Haatland
Zone van herkomst	BG Samengevoegde zone en Raalte	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
	BG Wonen voor 1900	nee	ja	ja	nee	ja	ja	ja	nee	ja	nee	nee	nee	ja
	BG Wonen 1900-1945	nee	ja	ja	nee	ja	ja	ja	nee	ja	nee	nee	nee	ja
	BG Industrie	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
	BG Kampen Haatland	nee	nee	nee	nee	ja	ja	ja	nee	nee	nee	nee	nee	nee
	BG Gemeentelijke wegbermen	nee	nee	nee	nee	ja	ja	ja	nee	nee	nee	nee	nee	nee
	BG Provinciale wegbermen	nee	nee	nee	nee	ja	ja	ja	nee	nee	nee	nee	nee	nee
	BG Raalte wegbermen	nee	nee	nee	nee	nee	nee	nee	ja	nee	nee	nee	nee	nee
	OG Samengevoegde zone en Raalte	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
	OG Wonen voor 1900	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
	OG Industrie	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
	OG Kampen Haatland	nee	nee	nee	nee	ja	ja	ja	nee	nee	nee	nee	nee	ja
	Stedelijk Zwolle, Deventer, Kampen, Hasselt	Eerst partijkeuring												

Ja = hergebruik toegestaan.
Nee = hergebruik niet toegestaan. Tenzij kwaliteit beter is op basis van een partijkeuring.

3 Landelijke toepassingskaders

3.1 Algemeen

Op basis van de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart is de toepassing van grond en baggerspecie op de bodem en in werken mogelijk. Het Besluit bodemkwaliteit kent nog enkele generieke toepassingsvormen, namelijk de verspreiding van baggerspecie, de toepassing in een grootschalige toepassing, de tijdelijke uitname en opslag van grond of baggerspecie in het beheersgebied. In dit hoofdstuk wordt een korte doorkijk gegeven naar deze generieke vormen. De voorwaarden voor deze mogelijkheden staan in het Besluit en Regeling Bodemkwaliteit.

3.2 Verspreiding van baggerspecie op de kant

Het op de kant verspreiden van baggerspecie is een activiteit waarvoor landelijk een generiek beleidskader is vastgesteld. Gemeenten en waterschappen hebben hierdoor geen beleidsmatige vrijheid om aanvullende regels te stellen.

Het verspreiden van baggerspecie over nabijgelegen percelen is vastgelegd in artikel 35, lid f van het Besluit bodemkwaliteit. Verspreiding van baggerspecie is uitsluitend mogelijk voor zover er sprake is van “verspreidbare baggerspecie”. Bij de beoordeling of er sprake is van verspreidbare of niet-verspreidbare baggerspecie, wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde msPAF-toets.

3.3 Grootschalige toepassing

Bij grootschalige toepassing is de kwaliteit en de functie van de ontvangende bodem niet van belang. De optie grootschalige toepassing maakt het mogelijk om grond of baggerspecie toe te passen op een ontvangende bodem die schoner is dan de toe te passen grond of baggerspecie. Opgemerkt wordt dat niet alle toepassingen in aanmerking komen voor grootschalige toepassingen. Dit betekent bijvoorbeeld dat het ophogen van industrieterreinen niet onder grootschalige toepassingen valt. Voor een volledig overzicht van de eisen en randvoorwaarden die worden gesteld aan een grootschalige toepassing wordt verwezen naar artikel 63 Besluit bodemkwaliteit.

3.4 Tijdelijke uitname van grond

Het Besluit bodemkwaliteit stelt geen extra verplichtingen aan de tijdelijke uitname van grond en baggerspecie. Dit is dus toegestaan zonder kwaliteitsbepaling, toetsing aan de functie en melding.

De voorwaarde hierbij is dat de grond of baggerspecie niet wordt bewerkt en op of nabij dezelfde plaats en onder dezelfde condities opnieuw in dezelfde toepassing wordt teruggebracht. Hierbij kan gedacht worden aan grondverzet ten behoeve van de aanleg van kabels en leidingen of de aanleg van een fietspad, waarbij de vrijkomende grond wordt gebruikt in de naastliggende berm.
Op de tijdelijke uitname van grond is de zorgplicht altijd van toepassing.

3.5 Tijdelijke opslag van grond

Het Besluit bodemkwaliteit maakt onderscheid tussen verschillende vormen van tijdelijke opslag (artikel 35). Tijdelijke opslag van grond of baggerspecie kan noodzakelijk zijn, omdat vrijkomende grond of baggerspecie niet altijd direct op de toepassingslocatie kan worden aangebracht. In het Besluit zijn de randvoorwaarden opgenomen die bij verschillende vormen van tijdelijke opslag horen.

Wanneer niet aan de randvoorwaarden wordt voldaan, bijvoorbeeld omdat de kwaliteit niet voldoet of de maximale duur van de opslag wordt overschreden, is alsnog een melding op grond van het activiteitenbesluit (tot en met 10.000 m³) of een vergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of de Waterwet noodzakelijk.

Naast het Besluit Bodemkwaliteit is mogelijk ook andere wetgeving van toepassing. Hier moet bijvoorbeeld worden gedacht aan het inpassen van een tijdelijk depot binnen het bestemmingsplan.

Bij alle vormen van tijdelijke opslag is de zorgplicht van toepassing.

4 Gebiedsspecifieke aanvullingen op het grondstromenbeleid

4.1 Verantwoording gemaakte keuzes voor het te volgen beleid

De landbodem en de uiterwaarden van de Overijsselse Vecht binnen het beheergebied van deze Nota zijn over het algemeen schoon. Er is dan ook geen reden om in de volle breedte gebiedsspecifiek beleid vast te stellen om de toepassing van “wonen” en “industrie” grond mogelijk te maken. Het in hoofdstuk 2 en 3 beschreven generieke beleidskader biedt hier voldoende ruimte voor en is tevens het meest eenduidige wettelijke kader. Door gebruik te maken van de landelijke generieke normen wordt voldaan aan de doelstellingen van eenduidigheid, eenvoud en duurzaamheid.

Op enkele punten wordt er afgeweken van het generieke beleidskader. Gebiedsspecifieke onderwerpen die in regionaal verband zijn uitgewerkt zijn:

- Aantal waarnemingen bij karakterisatie bodemkwaliteitszones
- Karakterisatie gebiedseigen bodemkwaliteit (P80)
- Toetsing van PCB (som), kwik, kobalt en molybdeen bij opstellen bodemkwaliteitskaart
- Keuze percentage bodemvreemd materiaal;
- Asbest in grond en baggerspecie;
- Gebieden met verhoogde arseengehalten
- Haatland Kampen
- Toetsen van baggerspecie uit de ‘droge’ uiterwaarden van de Vecht als landbodem.

Het aanvullende gebiedsspecifieke beleid heeft voorrang op de generieke bepalingen als genoemd in hoofdstuk 2 en 3. In de volgende paragrafen is een beschrijving opgenomen van het aanvullende (gebiedsspecifieke) beleid. Het laatste punt (toetsen uiterwaardegrond als landbodem is reeds besproken in paragraaf 2.5.

4.2 Aantal waarnemingen bij karakterisatie bodemkwaliteitszones

Bij de totstandkoming van de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart is, door te volstaan met één waarneming behorende bij het nieuwe stoffenpakket in plaats van de voorgeschreven drie, formeel afgeweken van de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten van 3 september 2007, inclusief wijzigingsblad van 1 maart 2011. Gezien het karakter van de regio is er sprake van regionale deelgebieden die zeer versnipperd over het beheergebied zijn verspreid. Omdat in zo’n versnipperd deelgebied in zijn totaliteit (veel) meer dan 20 waarnemingen beschikbaar zijn en de bodemkwaliteit homogeen is, is voor deze werkwijze gekozen. Bovendien blijkt uit indicatieve berekeningen, gebaseerd op het bodemdatabestand van de deelnemende gemeenten, dat de nieuwe parameters molybdeen, barium en kobalt niet van invloed zijn op de eindbeoordeling van de bodemkwaliteit van deze niet-aaneengesloten deelgebieden. Deze bevinding wordt gedeeld in een tussentijdse evaluatie[3] van de Regeling, uitgevoerd in opdracht van AgentschapNL. Door gebruik te maken van één waarneming, is voldoende inzicht verkregen in de milieuhygiënische kwaliteit van de zones.

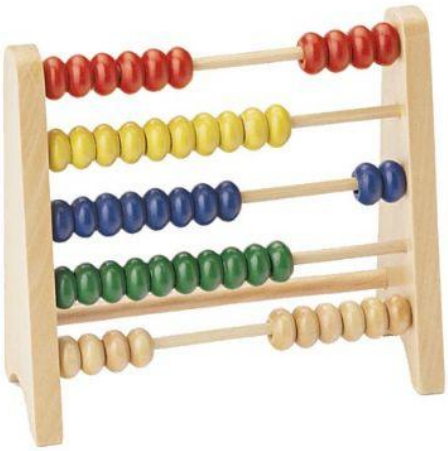

4.3 Karakterisatie gebiedseigen bodemkwaliteit (P80)

De bodemkwaliteitskaart is één van de bewijsmiddelen om partijen grond eenvoudig en betrouwbaar toe te kunnen passen. Dat betekent dat de informatie die op de kaart wordt aangegeven, ook een goed beeld moet geven van de werkelijkheid. In het generieke

[3] CSO, project 10K208, “Tussentijdse evaluatie bodemkwaliteitskaarten, concept 3 februari 2011.

toetsingskader wordt gebruik gemaakt van het gemiddelde als waarde voor de beschrijving van de bodemkwaliteit. Vooral bij heterogene bodemkwaliteitzones (zoals oude kernen), brengt het gebruik van het gemiddelde bij de vaststelling van de kwaliteit van de te ontgraven grond risico's met zich mee. Dit risico bestaat uit het vrijkomen en toepassen van grond met een slechtere kwaliteit dan staat aangegeven in de bodemkwaliteitskaart.

Om dit risico te beperken, is door de samenwerkende gemeenten en waterschappen gebruik gemaakt van de ruimte in het Besluit bodemkwaliteit, om de bodemkwaliteit vast te stellen op basis van de P80[4]. De P80 is een waarde waarvoor geldt dat 80% van de beschikbare meetwaarden een waarde heeft die kleiner of gelijk is aan deze waarde. Het gebruik van de P80 boven het generieke gemiddelde bij de beschrijving van de bodemkwaliteit heeft als voornaamste effect dat de bodemkwaliteitskaart in een groter aantal gevallen een sluitend inzicht geeft in de milieuhygiënische kwaliteit van de vrijkomende grond.

4.4 Toetsing PCB (som), kobalt en molybdeen bij opstellen bodemkwaliteitskaart

PCB's (polychloorbifenylen)

Bij de totstandkoming van de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart werd duidelijk dat de beoordeling van de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem sterk afhankelijk was van de relatief hoge detectielimieten voor PCB's en de lage achtergrondwaarden (is ook maximale waarde 'Wonen') voor PCB's. Door deze hoge detectielimieten en de hieraan verbonden rekenregels in de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten, ontstond een theoretische karakterisatie van de milieuhygiënische bodemkwaliteit (licht verontreinigd) die geen recht deed aan de feitelijke situatie (niet verontreinigd). Om dit knelpunt te ondervangen, is in afwijking van de Richtlijn, door de samenwerkende gemeenten en waterschappen uitgegaan van een maatwerkaanpak. Voor de functies 'Landbouw/natuur' en 'Wonen" wordt de maximale waarde vastgesteld op tweemaal de achtergrondwaarde voor PCB's. Voor een standaardbodem (lutum 25 % en organische stof 10 %) wordt de maximale waarde 'Landbouw/natuur en Wonen' voor PCB's dan 0,04 mg/kgds. Dit is tevens een invulling van de wijziging Regeling Bodemkwaliteit van november 2010[5].

Kobalt en Molybdeen

Bij de totstandkoming van de gezamenlijke bkk werd duidelijk dat voor de zone 'Industrie Ondergrond ' de nieuwe stoffen kobalt en molybdeen klassebepalend zijn.
De Rijksoverheid heeft in het Wijzigingsblad d.d. 1 januari 2013 bij de "Richtlijn Bodemkwaliteitskaarten versie 3 september 2007" aangegeven dat de nieuwe stoffen niet klassebepalend mogen zijn.
Op basis van onderzoek naar de effecten van de toevoeging van Barium, Kobalt, Molybdeen en PCB's aan het stoffenpakket is gebleken dat er gerede twijfels zijn bij de representativiteit van de achtergrondwaarden van de metalen barium, kobalt en molybdeen. Met een andere achtergrondwaarde vervalt mogelijk de noodzaak voor opname van deze 3 stoffen in het standaard stoffenpakket. Om die reden is besloten om de vrijstelling voor deze stoffen dat deze niet klassebepalend mogen zijn te verlengen tot het moment dat de evaluatie van de Achtergrondwaarden door het RIVM heeft plaatsgevonden. Naar verwachting zal deze evaluatie plaatsvinden in 2015. Om die reden is de overgangstermijn verlengd tot 1 januari 2016. Op dat moment dient ook te worden bezien of de uitkomsten van het RIVM onderzoek invloed hebben op de klassebepaling van de bodem in de Regio. Wanneer dit het geval is, kan de Nota indien nodig worden aangepast.
Verder wordt opgemerkt dat de gehalten aan kobalt en molybdeen in de bodem van de Regio de betreffende achtergrondwaarden in zeer geringe mate overschrijden.
Daarnaast lijkt het dat er sprake is van een normoverschrijding voor molybdeen, maar hierbij gaat het evenals bij PCB om hoofdzakelijk waarnemingen (> 90 %) die zijn gemeten onder de detectiegrens. Daarom is besloten de zone Industrie Ondergrond aan te merken als Lanbouw/Natuur.

---

4 P staat in dit geval voor percentiel

5 Vervolg oplossing knelpunten toetsing som PCB's en wijziging regeling Bodemkwaliteit november 2010, AgentschapNL

4.5 Keuze percentage bodemvreemd materiaal

Conform het Besluit bodemkwaliteit mogen herbruikbare grond en baggerspecie maximaal 20 gewichtsprocent bodemvreemd materiaal bevatten (artikel 34 lid 1 Besluit bodemkwaliteit). De gemeente en de waterschappen hebben op grond van artikel 44 en 45 Besluit bodemkwaliteit de mogelijkheid om via gebiedsspecifiek beleid een lager percentage bodemvreemd materiaal vast te stellen. De samenwerkende gemeenten en waterschappen maken gebruik van deze mogelijkheid. De grens voor bodemvreemd materiaal bij de toepassing van grond en baggerspecie wordt binnen het beheergebied van deze Nota gelegd op 5% (gewichtsprocent). Dit percentage is eveneens van toepassing voor de leeflaag van grootschalige bodemtoepassingen. Op deze wijze wordt binnen de regio een balans gevonden tussen enerzijds visuele hinder en aantasting van bodemgebruiksfuncties en anderzijds om kosteneffectief grondverzet mogelijk te houden.

4.6 Asbest in grond en baggerspecie

Net als voor bodemvreemd materiaal, geldt ook voor asbest dat dit materiaal niet in de Nederlandse bodem thuis hoort. Partijen grond met asbest als bodemvreemd materiaal komen voor. Bij het aantreffen van asbest in (water)bodem dient rekening te worden gehouden met speciale maatregelen die moeten worden getroffen in het kader van de Wet Bodembescherming en het Arbeidsomstandighedenbesluit. Als asbest wordt aangetroffen in grond en baggerspecie, dan moet aanvullend een asbestonderzoek conform de NEN5707 plaatsvinden, waarmee het gehalte aan asbest kan worden vastgesteld.

Het toepassen van sterk met asbest verontreinigde grond (interventiewaarde met concentraties hoger dan 100 mg/kgds gewogen) is niet toegestaan. Wanneer de concentraties aan asbest in de grond of baggerspecie lager zijn dan de interventiewaarde geldt het volgende:

- Voor toepassingen van grond of baggerspecie in opdracht van de samenwerkende gemeenten en waterschappen in wegbermen en gebieden met de bodemfunctieklasse wonen en/of landbouw/natuur is het niet toegestaan zichtbaar met asbest verontreinigde grond toe te passen.
- Bij toepassingen van zichtbaar met asbest verontreinigde grond die niet in opdracht van de samenwerkende gemeenten en waterschappen plaatsvinden, wordt geadviseerd dezelfde beschreven werkwijze te volgen.

Opgemerkt wordt dat dit ook nu al de gangbare werkwijze is. Het op de bodem toepassen van partijen grond, waarin zichtbaar asbest aanwezig is, kan terugkerende problemen opleveren (onrust, meldingen van asbestverontreiniging, beperkingen bij nieuw grondverzet e.d.).

4.7 Gebieden met verhoogde arseengehalten

Algemeen

Binnen de grenzen van het beheergebied IJsselland kunnen natuurlijk verhoogde gehalten aan arseen in de bodem voorkomen. Deze gehalten komen binnen het beheergebied met name voor nabij het freatisch grondwaterpeil en in kwelgebieden.

De verhoogde gehalten zijn in het verre verleden ontstaan door arseenhoudend kwelwater en het meer zuurstofrijk worden van zuurstofarm grondwater. Ter hoogte van deze overgang slaat arseen neer, waarbij het arseen wordt ingebouwd of geadsorbeerd aan ijzerhydroxide. Als dat proces lang genoeg gebeurt, kunnen er plaatselijk ophopingen ontstaan.

Bodems met natuurlijk arseen zijn in deze vorm te herkennen aan het voorkomen van roestvlekken aan gronddeeltjes en ijzeroer.

Is de aanwezigheid van arseen in de bodem een probleem voor grondverzet?
Bij onderzoeken tot juli 2008 (arseen tot deze datum in standaardpakket NEN 5740) op onverdachte terreinen zijn binnen het beheergebied van IJsselland soms verhoogde gehalten aan arseen gemeten. Lokaal wordt hierbij de interventiewaarde overschreden. Om vast te stellen of deze stof in het beheergebied van de regio een probleem oplevert voor grondverzet is gekeken naar:

1. locaties met verhoogde gehalten
2. mate van concentraties

Ad 1: locaties met verhoogde gehalten
In het kader van het opstellen van de regionale bodemkwaliteitskaart zijn door het bureau CSO gegevens (analyses met concentraties en bijbehorende locaties met x- en y-coördinaten) met betrekking tot arseen verzameld. Op basis van deze gegevens is door het bureau een kaart opgesteld, waarin alle verhoogde concentraties aan arseen in de bodem zijn weergegeven. Deze kaart is opgenomen in bijlage 5.
In totaal zijn er binnen de regio 27.000 arseenwaarnemingen aanwezig, afkomstig uit verrichte bodemonderzoeken. Uit de kaart valt op te maken dat er binnen het beheergebied gebieden aanwezig zijn, waar wel vaker verhoogde gehalten aan arseen worden gemeten. Er is echter in die gebieden geen verband geconstateerd tussen het voorkomen van arseen en het bodemtype ter plaatse.

Ad 2: mate van concentraties
In het kader van het verzamelen van de basisgegevens voor de regionale bodemkwaliteitskaart zijn in totaal circa 27.000 arseenwaarnemingen in de grond verzameld. De interventiewaarde voor arseen ligt op 75 mg/kg ds (standaardbodem). Door het RIVM is in 2007 (rapport 711701053) bepaald dat voor het natuurlijk voorkomen van arseen in de grond er humane risico's op kunnen treden bij gehalten hoger dan 432 mg/kg ds. Het gehalte is zo hoog, omdat het arseen goed gebonden is aan de ijzerhoudende grond. Het arseen komt dus niet of zeer moeilijk vrij.
Van alle 27.000 arseenwaarnemingen binnen het beheergebied overschrijden enkele gevallen de humane risicogrens van 432 mg/kg ds (< 0,01%, 3 stuks). De betreffende interventiewaarde voor arseen in de grond wordt in 0,19 % van alle waarnemingen (circa 50 stuks) overschreden.

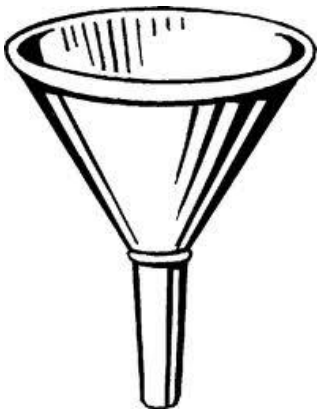

Conclusie
Op basis van voornoemde gegevens (geen overschrijdingen humane risicogrens en vrijwel geen overschrijdingen van de interventiewaarde voor arseen) en de geografische spreiding van de aanwezigheid van arseen in het beheergebied IJsselland is het niet mogelijk, noch noodzakelijk, zones aan te wijzen waarbinnen bijzondere regels gelden voor het ontgraven en toepassen van grond met van nature voorkomend arseen.

Omgaan met grond met van nature aanwezig arseen

- *gehalten <u>lager</u> dan de interventiewaarde*

Uit voorgaand onderzoek kan blijken dat in de bodem verhoogde gehalten aan natuurlijk arseen voorkomen. Als de concentraties onder de interventiewaarde liggen, dan is toepassing van deze grond toch toegestaan. Met uitzondering van locaties met de gevoelige functies, als 'Wonen met moestuin' en kinderspeelplaatsen.

- *gehalten <u>hoger</u> dan de interventiewaarde*

Wanneer concentraties arseen zijn gemeten boven de interventiewaarde, is toepassing van deze grond alleen toegestaan binnen het gebied waarin vergelijkbare waarden zijn aangetoond. Daarbij kan door het bevoegd gezag een risico beoordeling gevraagd worden. Bij afvoer naar

elders gelden in deze situatie voor de grond of baggerspecie de reguliere regels voor niet toepasbare grond.

Niet natuurlijk arseen: Wbb- of zorgplichtgevallen
Er zijn locaties waar verhoogde arseengehalten in de bodem zijn geraakt door menselijke activiteiten.
Voor locaties met een overschrijding van de tussen- en interventiewaarde aan niet-natuurlijk arseen gelden de reguliere procedures ten aanzien van bodemverontreiniging (Wbb- of zorgplichtgevallen). Deze locaties zijn geregistreerd bij de provincies en de gemeenten. Grondverzet is op deze locaties zonder aanvullende maatregelen niet toegestaan. Ook kan de bodemkwaliteitskaart voor deze locaties niet als bewijsmiddel dienen.

4.8 Haatland Kampen

Uit de opgestelde regionale bodemkwaliteitskaart valt de ondergrond van de zone Haatland Kampen in de bodemkwaliteitsklasse wonen en in de ontgravingsklasse industrie. Dit betekent dat de vrijkomende grond van deze zone niet opnieuw in deze zone mag worden toegepast. De afwijking in de klassen wordt veroorzaakt doordat bij de toetsing voor de ontgravingsklasse geen overschrijding wordt geaccepteerd van de maximale waarde Wonen. Elke overschrijding leidt tot indeling in de klasse industrie. De input voor beide berekeningen is hetzelfde. Aangezien er sprake is van gelijkwaardige kwaliteit in de zone ondergrond Haatland Kampen mag in afwijking van de Besluit bodemkwaliteit en de bijbehorende Regeling de vrijkomende grond in deze laag (0,5 m-2,0 m-mv) in de zone Haatland opnieuw toegepast worden. De toets of het gaat om een verdachte locatie blijft uiteraard wel gelden.

5 Gebruik van de bodemkwaliteitskaart

5.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de regels toegelicht voor het gebruik van de bodemkwaliteitskaart bij het toepassen van grond en baggerspecie op de landbodem en binnen het winterbed van de Overijsselse Vecht binnen het beheergebied van deze Nota. De bodemkwaliteitskaart is één van de wettelijke bewijsmiddelen binnen het Besluit bodemkwaliteit, waarvan een initiatiefnemer gebruik kan (en mag) maken bij de toepassing van grond en baggerspecie in het bodembeheergebied. In hoofdstuk 2 is de grondstromenmatrix weergegeven, zoals die is opgenomen in de bodemkwaliteitskaart. Uit de matrix kan in één oogopslag worden bepaald of grond van de ene zone in de andere zone mag worden toegepast.

5.2 Zorgplichtbeginsel

Onder alle omstandigheden moet bij het toepassen van grond en baggerspecie de wettelijke zorgplicht conform artikel 13 van de Wet bodembescherming en artikel 7 Besluit bodemkwaliteit in acht worden genomen. Deze zorgplicht betekent dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat nadelige gevolgen voor de bodem kunnen optreden als gevolg van een toepassing, maatregelen moet nemen om verontreiniging van de bodem te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken.

5.3 Uitgesloten locaties

De gezamenlijke bodemkwaliteitskaart geeft inzicht in de diffuse milieuhygiënische kwaliteit van de landbodem en de uiterwaarden van de Overijsselse Vecht binnen het beheergebied. Indien er sprake is van een verdachte situatie, dan kan de gezamenlijke bodemkwaliteitskaart niet worden gebruikt als bewijsmiddel binnen het kader van het Besluit bodemkwaliteit. Informatie over de verdachte locaties is aanwezig bij de individuele gemeente, de twee waterschappen en bij het bodemloket van de provincie Overijssel. In de volgende situaties kan in ieder geval geen gebruik worden gemaakt van de regionale bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel:

- De Rijkswegen, inclusief bijbehorende wegbermen.
- Spoorgebonden gronden: spoorlijnen en emplacementen, inclusief spoorbermen.
- Locaties met, of die verdacht zijn voor (inclusief historisch bodembestand), een geval van ernstige bodemverontreiniging (voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Gesaneerde locaties in het kader van de Wet Bodembescherming (voor wat betreft de ontgravingskaart).
- Waterbodems en buitendijks gebied/oppervlaktewaterlichamen (uitgezonderd de uiterwaarden van de Vecht).
- locaties waar (vermoedelijk) sprake is van verontreinigde uiterwaardgronden, dichtgeslibde of gedempte meanders en sloten en bebouwde zones van de uiterwaardgronden.
- Militaire oefenterreinen, militaire bebouwing en schietbanen.
- Boerderij-erven in landelijk gebied.
- Grond afkomstig uit bestaande werken en toepassingen.
- Categorie-1 werk van Kampen “Zuiderzeehaven”.

Voor bovengenoemde uitgesloten locaties is een ander erkend bewijsmiddel noodzakelijk (zie ook paragraaf 5.4). Bij ontgraving en toepassing van (uiterwaard)grond op deze uitgesloten locaties, kan het bevoegd gezag per geval bepalen welke partij grond en/of baggerspecie kan worden toegepast. Tevens kan het bevoegd gezag bepalen welke bewijsmiddelen noodzakelijk zijn.

5.4 Grondverzet bij verdachte locaties

Voor verdachte locaties[6] kan de bodemkwaliteitskaart niet als milieuhygiënische verklaring worden gebruikt, omdat de kwaliteit van de locatie kan afwijken van de kwaliteit die op de bodemkwaliteitskaart staat aangegeven. Verdachte locaties dienen eerst te worden onderzocht conform de daarvoor bestemde strategieën uit de NEN5740, NEN 5707 of de NEN 5720. Het gebruik van de NEN5740-strategie binnen het winterbed wordt hierbij niet uitgesloten. Als is aangetoond dat de locatie niet meer als verdacht hoeft te worden aangemerkt, dan kan de bodemkwaliteitskaart alsnog als milieuhygiënische verklaring worden gebruikt. Voorwaarde hierbij is wel dat uit het verkennende bodemonderzoek een vergelijkbare bodemkwaliteit naar voren komt als de bodemkwaliteitszone waarbinnen het bodemonderzoek heeft plaatsgevonden. De vaststelling of er sprake is van een vergelijkbare bodemkwaliteit vindt hierbij plaats door het bevoegd gezag.

Als uit het bodemonderzoek blijkt dat de grond afwijkt van de bodemkwaliteitsklasse op de bodemkwaliteitskaart, dan dient de kwaliteit van de te ontgraven grond te worden bepaald door middel van een partijkeuring of een andere erkende kwaliteitsverklaring.
In het navolgende stappenschema is bovengenoemde procedure in beeld gebracht.

Stappenschema grondverzet verdachte locaties

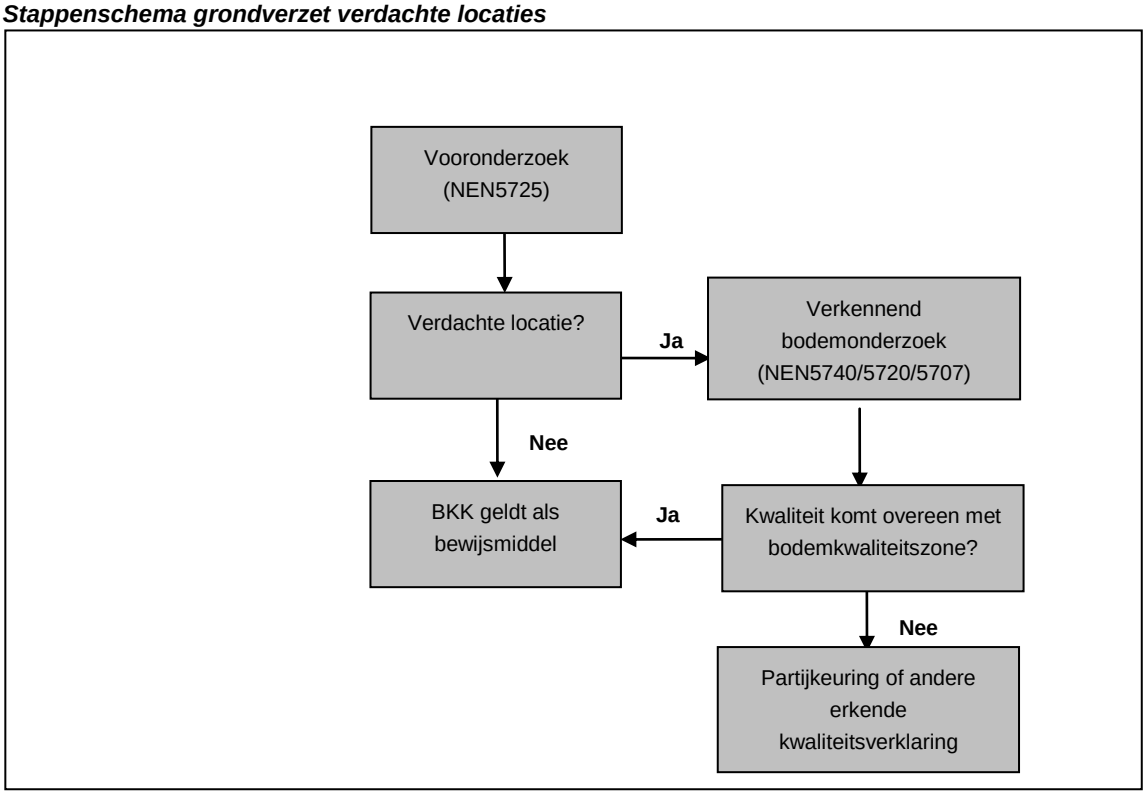

Opmerking boerenerven
Boerenerven staan niet als aparte locaties op de bodemkwaliteitskaart aangegeven, terwijl de kwaliteit van de grond (sterk) kan afwijken van de diffuse bodemkwaliteit van de betreffende bodemkwaliteitszone. Veelal zijn boerenerven verhard met puin, waardoor deze in principe als verdacht dienen te worden beschouwd. Voor het grondverzet bij boerenerven kan dan ook van het voorgaande stappenschema gebruik worden gemaakt.

---

6 Dit zijn locaties waar een bodembedreigende activiteit in het heden of verleden mogelijk invloed heeft gehad op de kwaliteit van de (water)bodem

5.5 Grond afkomstig van een locatie waar een bodemonderzoek is verricht

Ook bij locaties waar in het verleden een verkennend bodemonderzoek is uitgevoerd, kan het voorkomen dat lokaal de bodemkwaliteitsklasse (bijv. wonen) afwijkt van de bodemkwaliteitsklasse die op de bodemkwaliteitskaart staat aangegeven (bijv. achtergrondwaarde). In dergelijke situaties kan de gemeente ervoor kiezen geen gebruik te maken van de bodemkwaliteitskaart. Hier is geen eenduidige regel voor te geven. Het betreft in alle gevallen maatwerk. Daarom kan de gemeente of het waterschap vragen om een partijkeuring of een ander erkend bewijsmiddel om meer zekerheid in de werkelijke kwaliteit van de grond of baggerspecie te krijgen. De uitkomsten van een partijkeuring of ander erkend bewijsmiddel "overrulen" de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel, omdat deze een directere uitspraak doen over een partij grond.

5.6 Hergebruik van grond afkomstig van grotere diepte dan 2,0 m -mv

De gezamenlijke bodemkwaliteitskaart is opgesteld voor de dieptetrajecten 0 - 0,5 m -mv en 0,5 - 2,0 m -mv. Voor de kwaliteit van de diepere ondergrond (dieper dan 2 m –mv.) wordt onderscheid gemaakt in ongeroerde en geroerde grond.
Over het algemeen kan worden aangenomen dat de diepere ongeroerde ondergrond een vergelijkbare of betere milieuhygiënische kwaliteit heeft dan de ondergrond van 0,5 – 2,0 m -mv., omdat hier geen menselijke handelingen hebben plaatsgevonden. Bij de uitvoering van grondverzet in de dieper gelegen ongeroerde ondergrond (> 2,0 meter) kan gebruik worden gemaakt van de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel. Aangetoond moet zijn dat de ondergrond inderdaad ongeroerd is. Voor de ontgraving van geroerde grond uit de diepe ondergrond blijft een partijkeuring noodzakelijk.

5.7 Toepassing van grond uit wegbermen

Binnen de samenwerkende gemeenten en waterschappen valt de toepassing van grond uit wegbermen geheel onder het generieke toepassingskader. In artikel 65 van het Besluit Bodemkwaliteit staat dat een berm een maximale breedte heeft van 10 m of wordt begrensd door een fysieke afscheiding. De gemeenten en waterschappen sluiten zich hierbij aan.
Voor de gemeentelijke en provinciale wegen in het onbebouwde gebied is een aparte zone in de bodemkwaliteitskaart opgenomen (bodemkwaliteitszone wegbermen gemeente en provincie). Binnen deze zones is grondverzet tussen wegbermen toegestaan. De wegbermengrond kan alleen buiten deze zone worden toegepast op locaties met dezelfde bodemkwaliteit (klasse industrie). Alleen dan kan nog gebruik worden gemaakt van de huidige bodemkwaliteitskaart als milieuhygiënische verklaring. In bebouwd gebied (deze gebieden zijn op de bodemfunctiekaart herkenbaar aan de functies wonen en industrie) maakt de wegberm deel uit van de desbetreffende bodemkwaliteitszone van dat bebouwde gebied.

In de onderstaande afbeeldingen is de begrenzing van de bermen schematisch weergegeven.

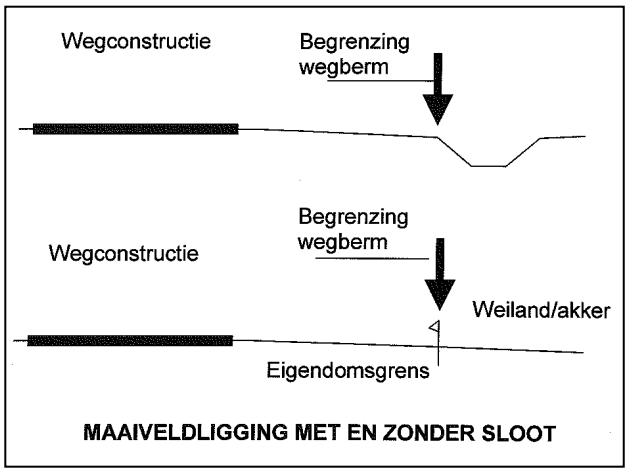

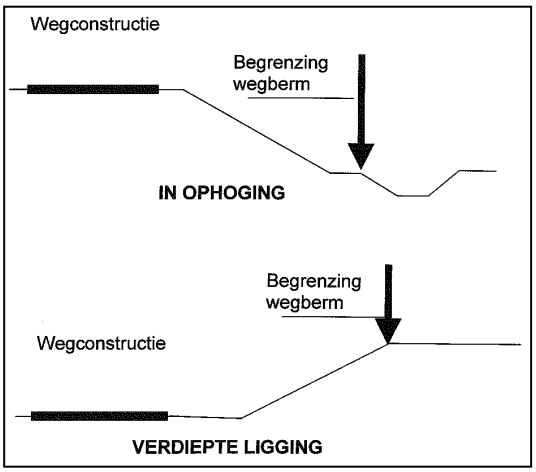

Binnen waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden dient bij de toepassing van (uiterwaard)grond in wegbermen nadrukkelijk rekening te worden gehouden met aanvullende eisen vanuit de Provinciale Omgevingsverordening. Dit vanwege de kwaliteit van de wegbermengrond (klasse industrie).

5.8 Onverwachte situaties

Het kan voorkomen dat tijdens graafwerkzaamheden alsnog een afwijking van de bodemkwaliteit wordt geconstateerd, bijvoorbeeld:

- de grond heeft een afwijkende kleur, geur of samenstelling;
- de grond bevat een bijmenging aan bodemvreemde materialen (puin, gruis, kooltjes, etc.) die de kwaliteit negatief kunnen beinvloeden;
- in de grond visueel asbest wordt aangetroffen.

Een onverwachte situatie dient in alle gevallen te worden geregistreerd en direct te worden gemeld bij de gemeente of het waterschap. Het is in deze situatie niet toegestaan om zonder toestemming van het bevoegd gezag door te gaan met de uitvoering van graafwerkzaamheden.

Als sprake is van een (vermoedelijk) geval van ernstige bodemverontreiniging, dient hiervan melding te worden gedaan bij het bevoegd gezag Wbb.

6 Melding, toezicht en handhaving

6.1 Meldingsplicht voor de opdrachtgever

Als grond of baggerspecie ergens worden toegepast, dan is in de meeste gevallen een melding bij het bevoegd gezag noodzakelijk. Het melden van bouwstoffen wordt in deze Nota buiten beschouwing gelaten.
Het Besluit bodemkwaliteit beschrijft voor welke toepassingen melding bij het bevoegd gezag plaats dient te vinden. Hier wordt naar verwezen als het gaat om het vaststellen of wel of niet gemeld moet worden.

In het kort kunnen de volgende toepassingen van grond en bagger worden aangegeven waarvoor binnen het Besluit bodemkwaliteit **geen melding** zijn voorgeschreven[7]:

- toepassingen van grond of bagger door particulieren, waarbij geen professionele partij betrokken is (niveau aanhangwagen);
- toepassingen binnen een landbouwbedrijf, mits de grond of baggerspecie afkomstig is van een tot datzelfde landbouwbedrijf behorend perceel, waarop een vergelijkbaar gewas wordt geteeld als op het perceel waar de grond of baggerspecie wordt toegepast;
- toepassingen van schone grond (grond die voldoet aan de Achtergrondwaarde) in een hoeveelheid van minder dan 50 m^3;
- verspreiden van ‘schone’ of verspreidbare baggerspecie uit een watergang op nabij gelegen percelen;
- tijdelijke uitname van grond of baggerspecie, indien deze vervolgens, zonder te zijn bewerkt, op of nabij dezelfde plaats en onder dezelfde conditie opnieuw in die toepassing wordt aangebracht.

Dat betekent dat voor **alle andere toepassingen een melding verplicht** is. Toepassing van grond of baggerspecie dient minimaal **vijf werkdagen** tevoren te worden gemeld bij het landelijk Meldpunt Bodemkwaliteit. Van schone grond moet de toepassingslocatie worden gemeld. Toepassing van grond en baggerspecie in (zand)winplassen hebben een afwijkende meldingsplicht. Deze toepassingen worden in deze nota verder buiten beschouwing gelaten.
De melding wordt digitaal gedaan via de volgende websites:

WWW.MELDPUNTBODEMKWALITEIT.NL
WWW.MELDGROND.NL
WWW.MELDBAGGER.NL

Op deze sites kan de melder een digitaal formulier invullen met de vereiste gegevens. Rapportages van milieuhygiënische verklaringen zoals een partijkeuring kunnen als PDF-bestand worden bijgevoegd bij de digitale melding.

6.2 Behandeling van de melding door het bevoegd gezag

Het landelijk Meldpunt Bodemkwaliteit zendt de digitale melding direct per e-mail door naar het bevoegd gezag. De gemeente of het waterschap beoordeelt de melding en kan in geval van onduidelijkheden of onvolkomenheden in de melding binnen 5 werkdagen contact opnemen met de melder. Zo nodig kan de melder de melding via het meldsysteem aanpassen.

Wanneer de gemelde toepassing niet in overeenstemming is met het beleid of indien de aangeleverde informatie van onvoldoende kwaliteit is, dan zal de gemeente of het waterschap

[7] De opsomming is ter informatie opgenomen. Voor de exacte en actuele omschrijving van wat wel en wat niet gemeld moet worden, wordt verwezen naar het Besluit Bodemkwaliteit en de bijbehorende regelingen

dit binnen vijf werkdagen aangeven. Indien de melding akkoord is, dan hoeft formeel geen terugmelding naar de melder plaats te vinden.

Na het verstrijken van vijf werkdagen mag worden gestart met de werkzaamheden maar het bevoegd gezag mag en kan hierna nog handhavend optreden. De opdrachtgever is en blijft verantwoordelijk voor het voldoen aan de vereisten uit het Besluit bodemkwaliteit en kan zich dus niet beroepen op het uitblijven van een mededeling op de melding. Daarnaast blijven de overige regelgevingen van kracht (zie paragraaf 1.6).

6.3 Registratie

Een goede registratie van meldingen is van belang voor het toezicht op het toepassen van grond en baggerspecie en voor het op termijn actualiseren van de bodemkwaliteitskaart. Meldingen die digitaal worden ingediend, worden automatisch geregistreerd onder het account dat iedere gemeente en waterschap heeft bij het Meldpunt bodemkwaliteit.

6.4 Toezicht en handhaving

Het college van burgemeester en wethouders is per gemeente verantwoordelijk voor controle en handhaving van de toepassing van grond en baggerspecie op of in de (land)bodem in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. Voor de toepassing van grond en baggerspecie in een oppervlaktewaterlichaam ligt deze handhavingsbevoegdheid bij het waterschap. Controle kan plaatsvinden tijdens de melding, in het veld (tijdens het transport of bij de toepassing) en na de feitelijke toepassing. De controle kan hierbij plaatsvinden op:

- de wijze van toepassing (overeenkomstig het gemeentelijke beleid);
- de tijdige, correcte en volledige melding van de toepassing;
- de kwaliteitsverklaringen;
- visuele inspectie van de toe te passen grond.

Ook wordt toezicht uitgevoerd op niet gemelde toepassingen van grond en baggerspecie op of in de bodem. Wanneer het bevoegd gezag constateert dat de regels van het Besluit- of de Regeling bodemkwaliteit niet worden nageleefd, dan kan bestuursdwang worden uitgeoefend of een dwangsom worden opgelegd. Daarnaast bestaat de mogelijkheid tot strafrechtelijke handhaving (via de politie of buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's)).

Overtredingen zoals afwijkingen van normdocumenten, werken zonder erkenning kunnen worden gemeld bij de inspectie ILenT: www.ivw.nl/bodemsignaal. De inspectie ILenT kan bij constatering van overtredingen dwangsommen opleggen, bedrijven schorsen of zelfs erkenningen intrekken.

Bijlagen

1. Bodembeheergebied
2. Bodemfunctiekaart bovengrond en ondergrond
3. Ontgravingskaart bovengrond en ondergrond
4. Toepassingskaart bovengrond en ondergrond
5. Arseenkaart

In deze rapportage zijn alleen de overzichtskaarten opgenomen.
Per gemeente/waterschap zijn ook detailkaarten gemaakt.
In de gemeentelijke stukken zijn deze detailkaarten opgenomen.

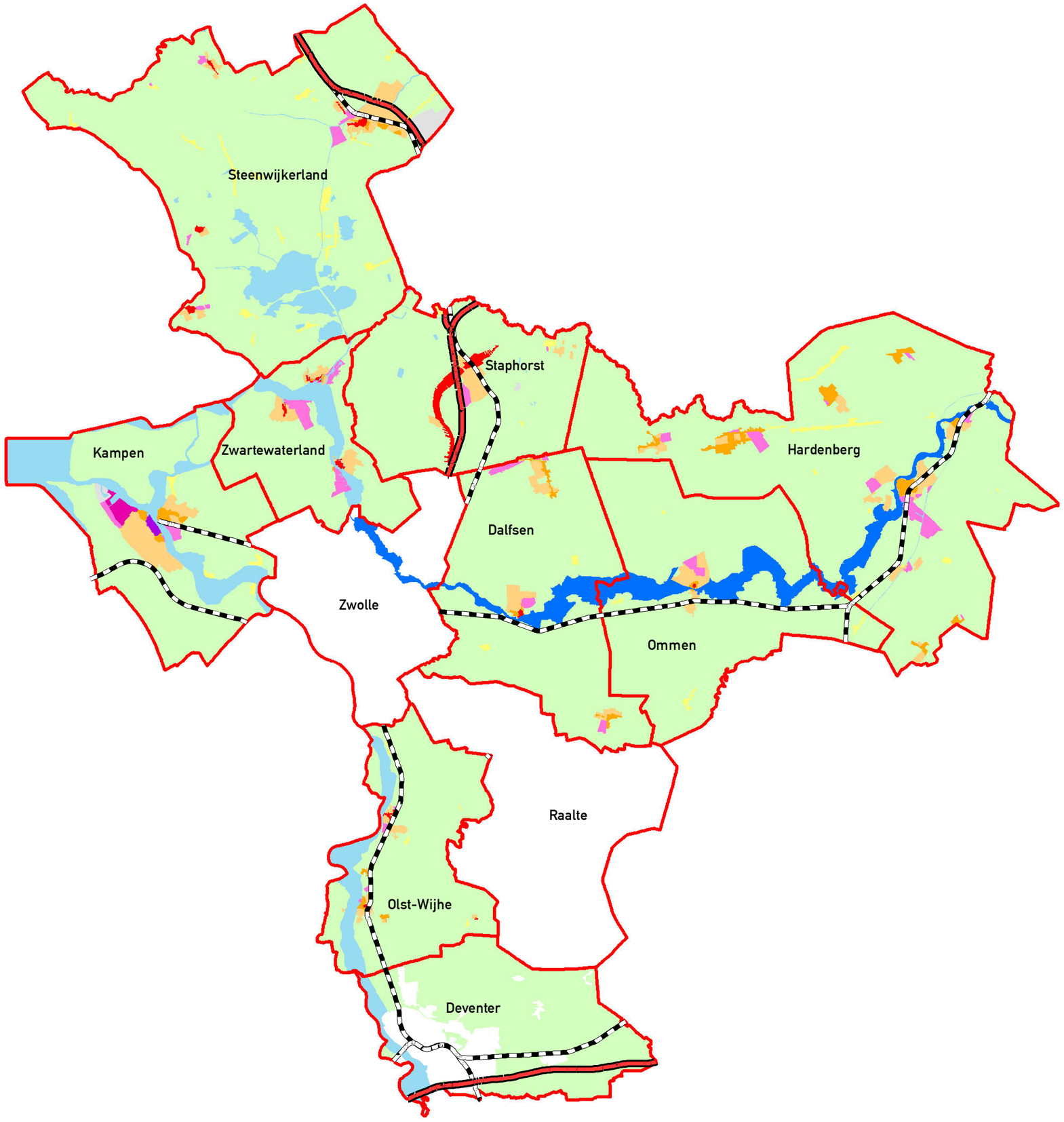

Legenda

- Buitengebied
- Wonen voor 1900
- Wonen 1900 - 1945
- Wonen na 1945
- Kleine kernen en lintbebouwing
- Kamper binnenstad
- Industrie
- Industrieterrein Haatland
- Vecht
- Overig water/uiterwaard
- Niet gezoneerd
- Snelwegen
- Spoorlijnen

Deelgebiedenkaart

Project: Bodemkwaliteitskaart regio IJsselland

Opdrachtgever:
Regio IJsselland:
Gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland,
Waterschap Groot Salland,
Waterschap Velt en Vecht

Projectnr. 10J114 *Kaartnr.* 5a
Datum: Oktober 2012

Auteur: Daniël van Putten

Gezien: Marcel Stienstra

Kilometers
0 1,5 3 6

N

MILIEU • RUIMTE • WATER
CSO

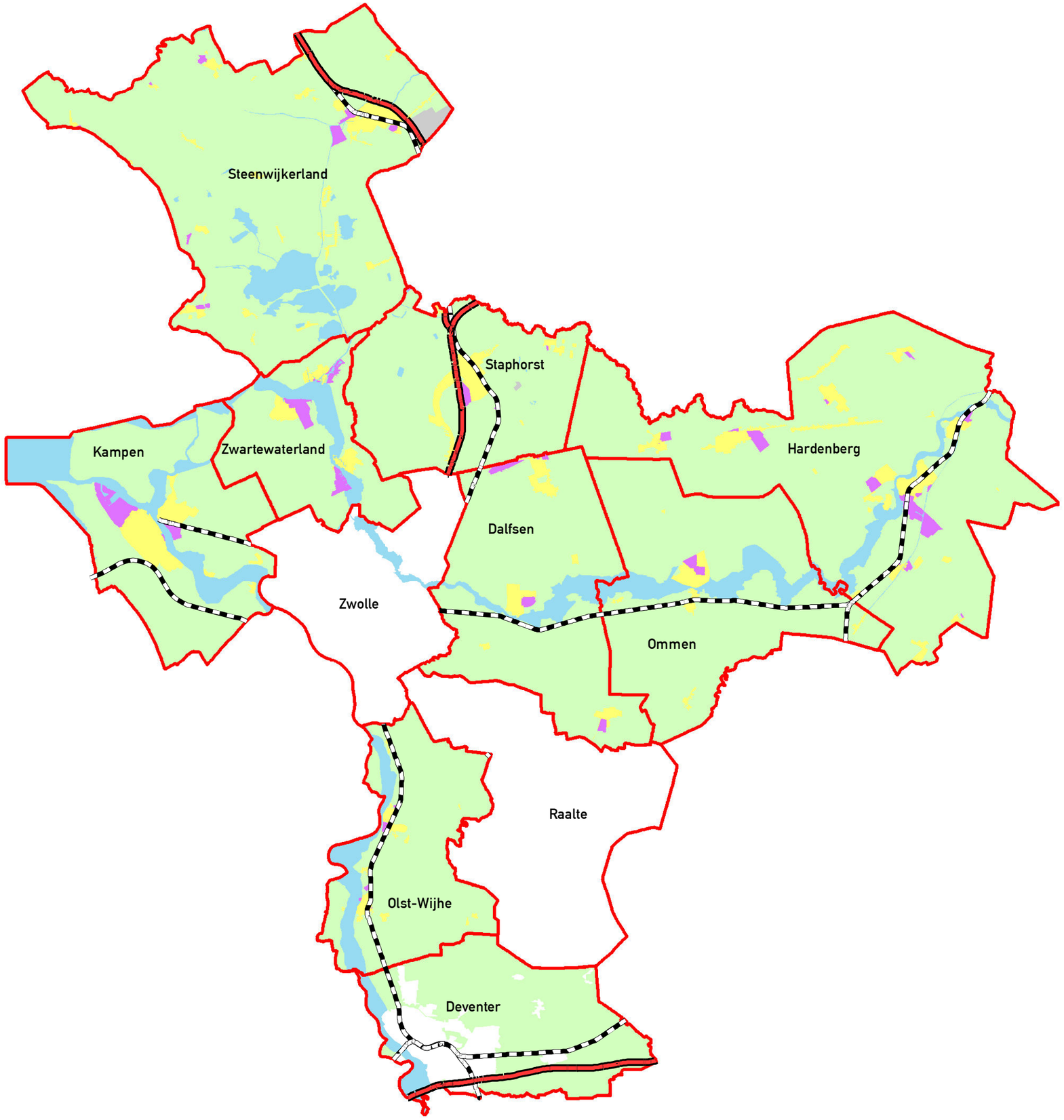

Legenda

- Overig
- Wonen
- Industrie
- Water
- Niet gezoneerd
- Snelwegen
- Spoorlijnen

Bodemfunctieklassekaart

Project: Bodemkwaliteitskaart regio IJsselland

Opdrachtgever:
Regio IJssel-Vecht:
Gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland,
Waterschap Groot Salland,
Waterschap Velt en Vecht

Projectnr. 10J114 *Kaartnr.* 4
Datum: Oktober 2012

Auteur: Daniël van Putten

Gezien: Marcel Stienstra

Kilometers
0 1,5 3 6

N

MILIEU • RUIMTE • WATER
CSO

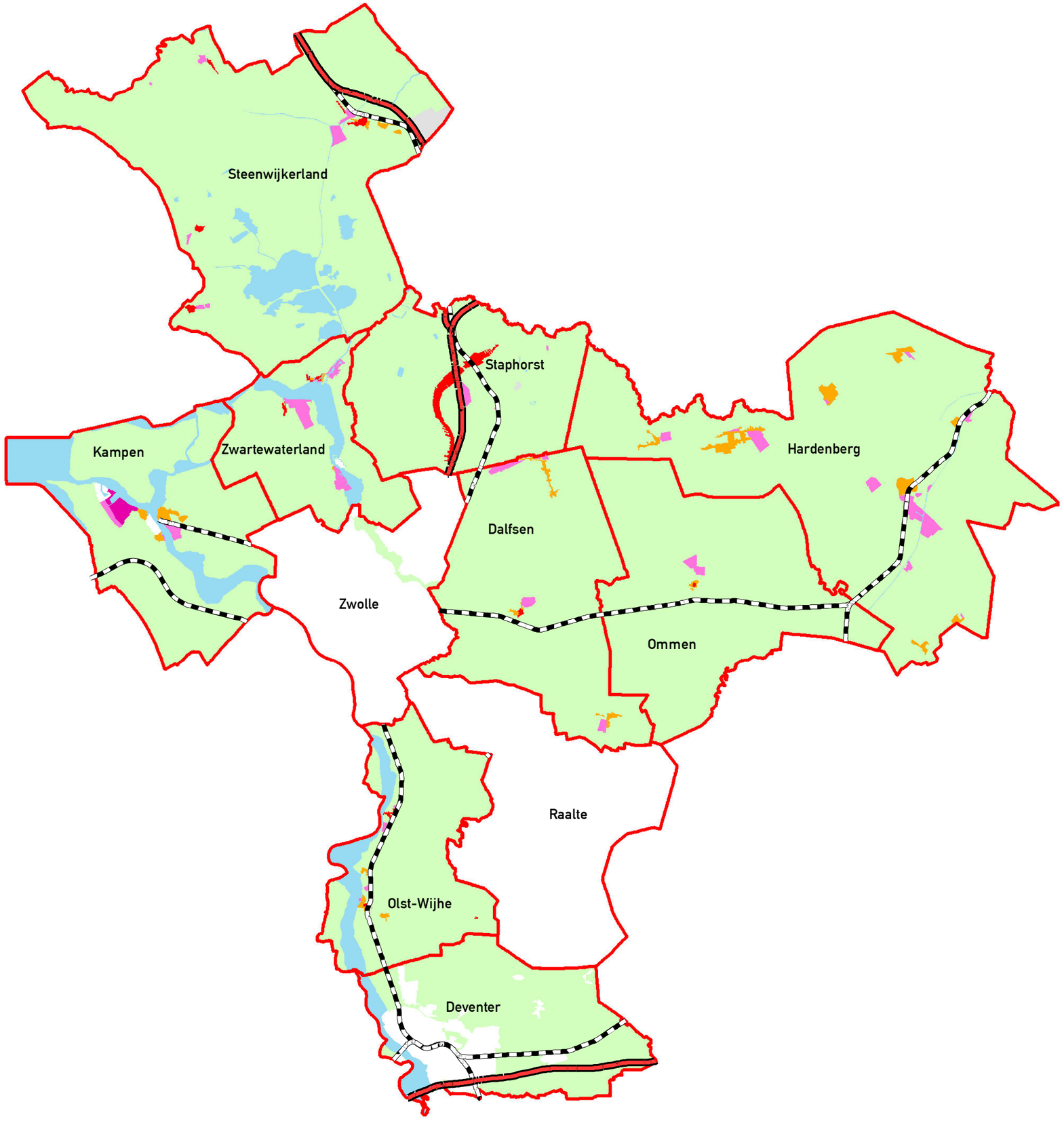

Legenda

- Samengevoegde zone
- Kamper binnenstad
- Wonen voor 1900
- Wonen 1900 - 1945
- Industrie
- Industrieterrein Haatland
- Overig water/uiterwaard
- Niet gezoneerd
- Snelwegen
- Spoorlijnen

Zonekaart Bovengrond

Project: Bodemkwaliteitskaart regio IJsselland

Opdrachtgever:
Regio IJsselland:
Gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland,
Waterschap Groot Salland,
Waterschap Velt en Vecht

Projectnr. 10J114 *Kaartnr.* 5b
Datum: Oktober 2012

Auteur: Daniël van Putten

Gezien: Marcel Stienstra

Kilometers
0 1,5 3 6

N

MILIEU • RUIMTE • WATER
CSO

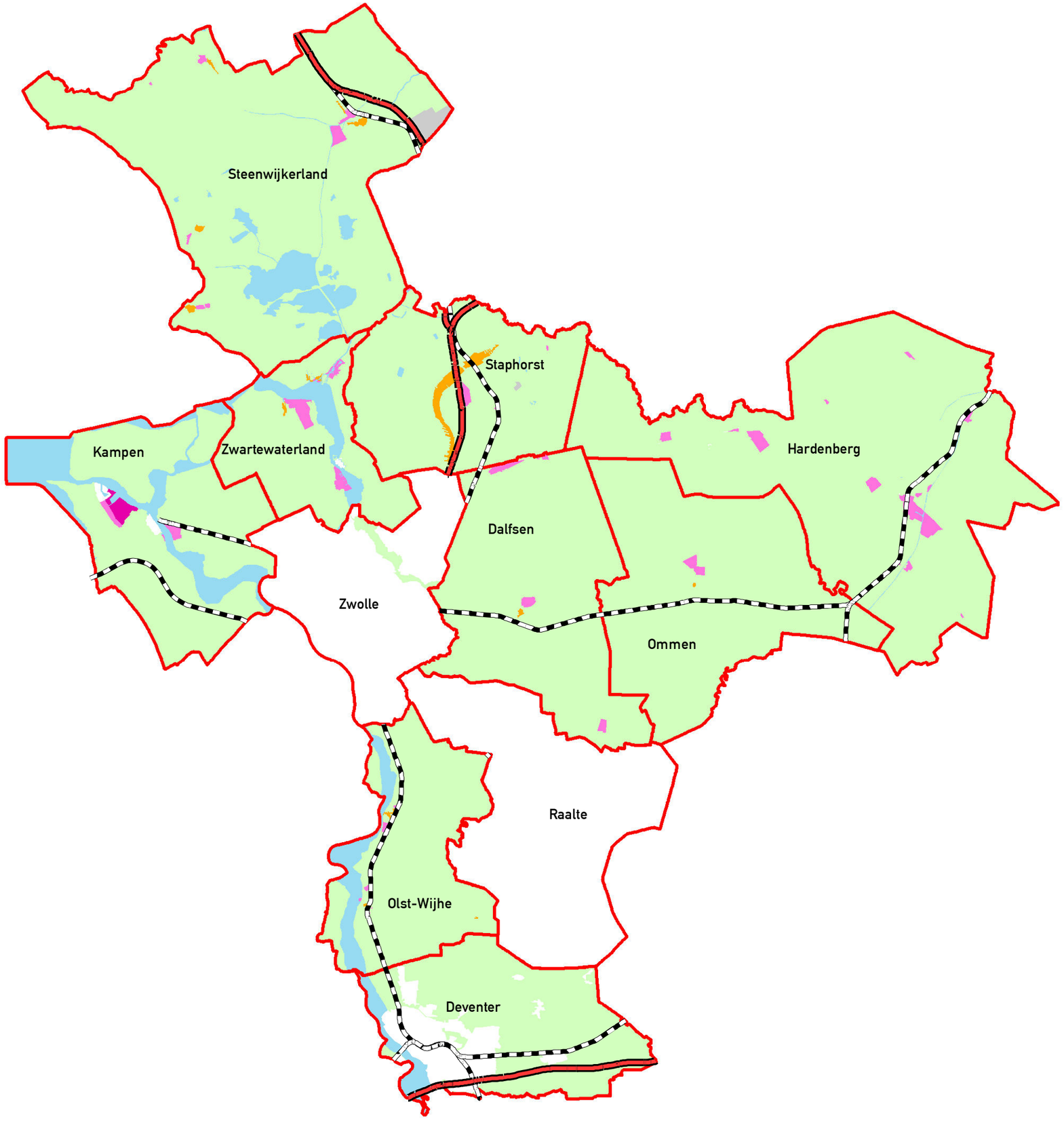

Legenda

- Samengevoegde zone
- Wonen voor 1900
- Kamper binnenstad
- Industrie
- Industrieterrein Haatland
- Niet gezoneerd
- Overig water/Uiterwaard
- **Snelwegen**
- **Spoorlijnen**

Zonekaart Ondergrond

Project: Bodemkwaliteitskaart regio IJsselland

Opdrachtgever:
Regio IJsselland:
Gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland,
Waterschap Groot Salland,
Waterschap Velt en Vecht

Projectnr. 10J114 *Kaartnr.* 5c
Datum: Oktober 2012

Auteur: Daniël van Putten

Gezien: Marcel Stienstra

Kilometers
0 1,5 3 6

N

MILIEU • RUIMTE • WATER
CSO

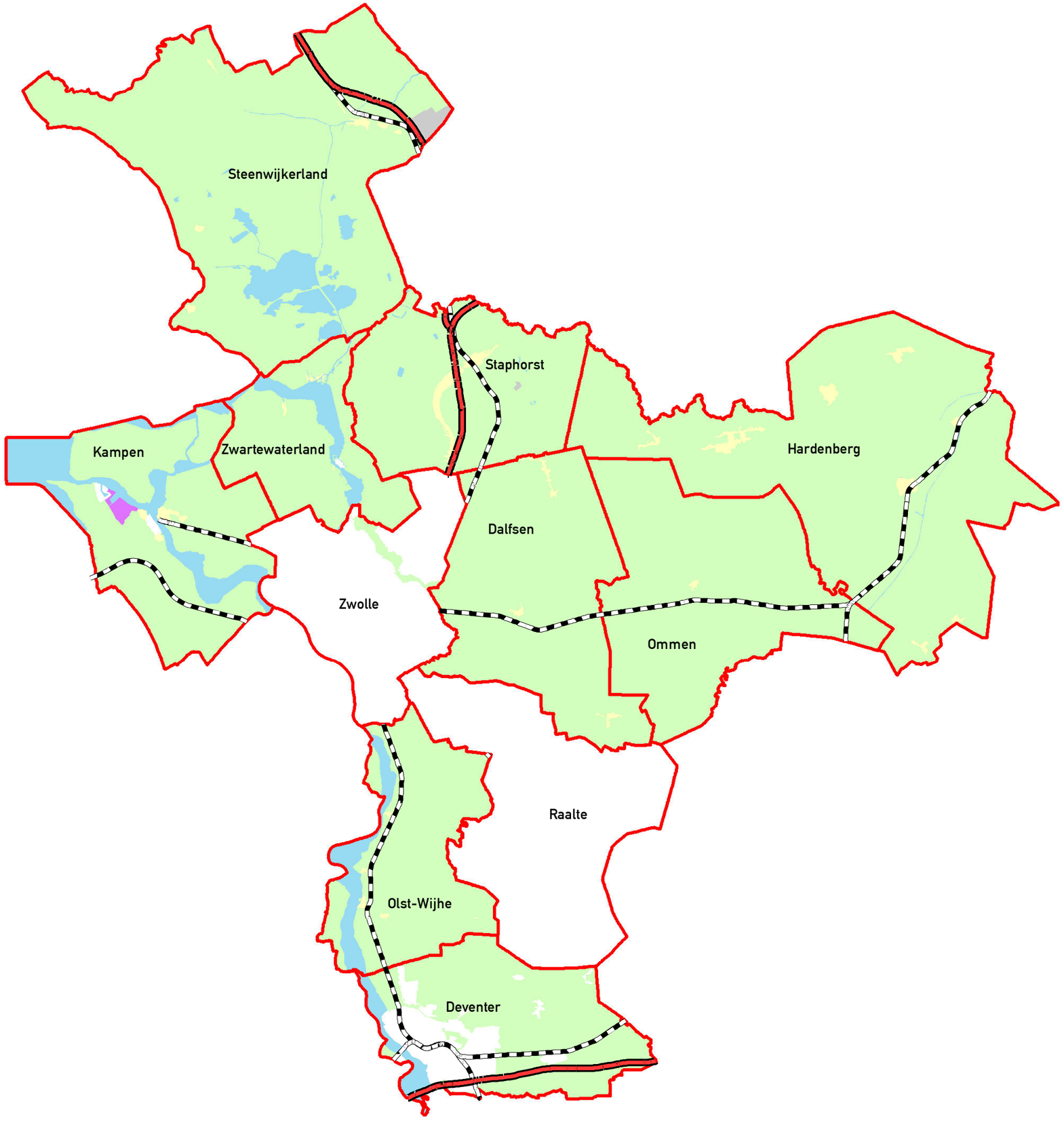

Legenda

- Landbouw/natuur
- Wonen
- Industrie
- Water
- Niet gezoneerd
- Snelwegen
- Spoorlijnen

Ontgravingskaart Bovengrond

Project: Bodemkwaliteitskaart regio IJsselland

Opdrachtgever:
Regio IJsselland:
Gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland,
Waterschap Groot Salland,
Waterschap Velt en Vecht

Projectnr. 10J114 *Kaartnr.* 7a
Datum: Oktober 2012

Auteur: Daniël van Putten

Gezien: Marcel Stienstra

Kilometers
0 1,5 3 6

N

MILIEU • RUIMTE • WATER
CSO

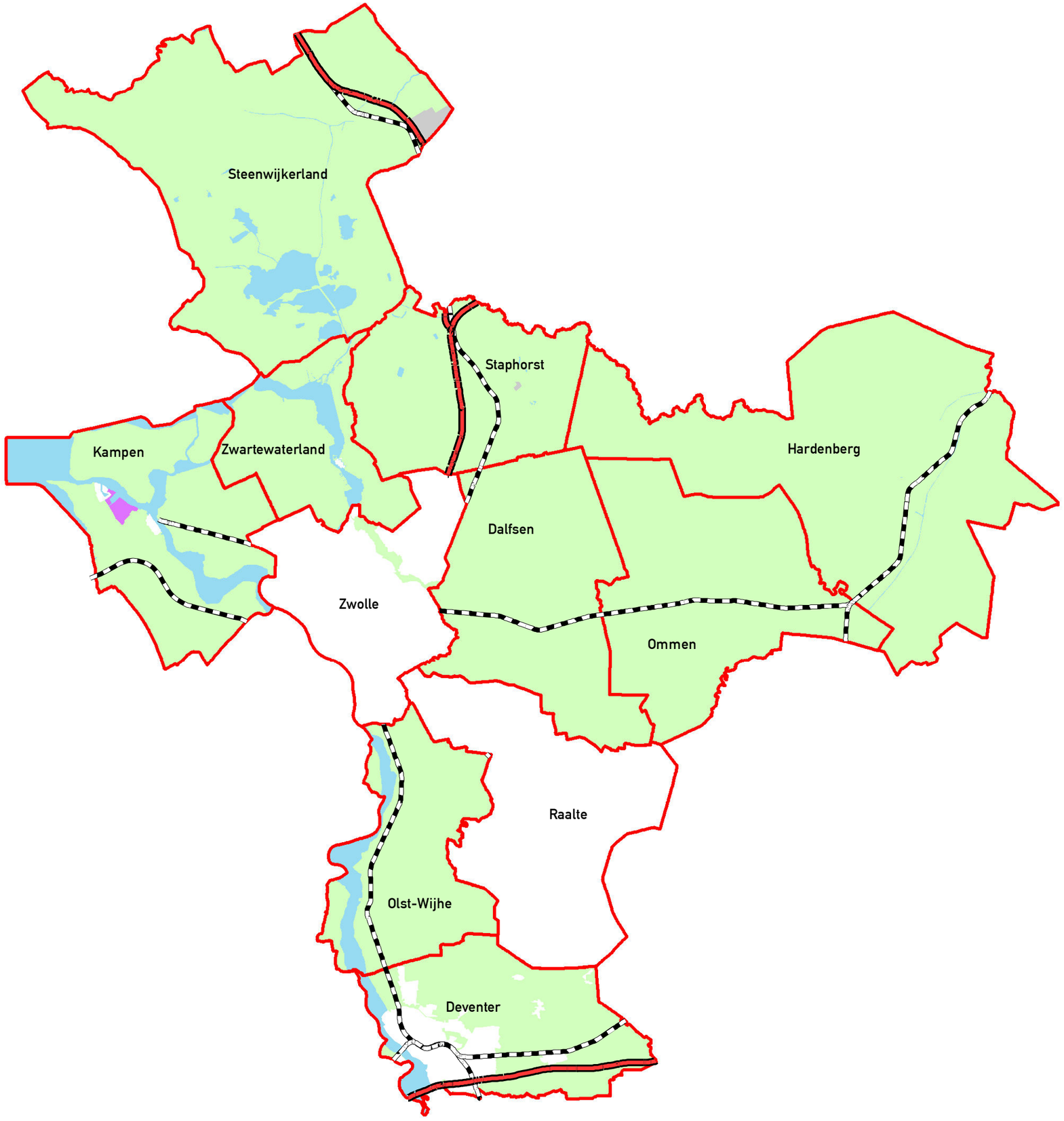

Legenda

- Landbouw/natuur
- Wonen
- Industrie
- Water
- Niet gezoneerd
- Snelwegen
- Spoorlijnen

Ontgravingskaart Ondergrond

Project: Bodemkwaliteitskaart regio IJsselland

Opdrachtgever:
Regio IJsselland:
Gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland,
Waterschap Groot Salland,
Waterschap Velt en Vecht

Projectnr. 10J114 *Kaartnr.* 7b
Datum: Oktober 2012

Auteur: Daniël van Putten

Gezien: Marcel Stienstra

Kilometers
0 1,5 3 6

N

MILIEU • RUIMTE • WATER
CSO

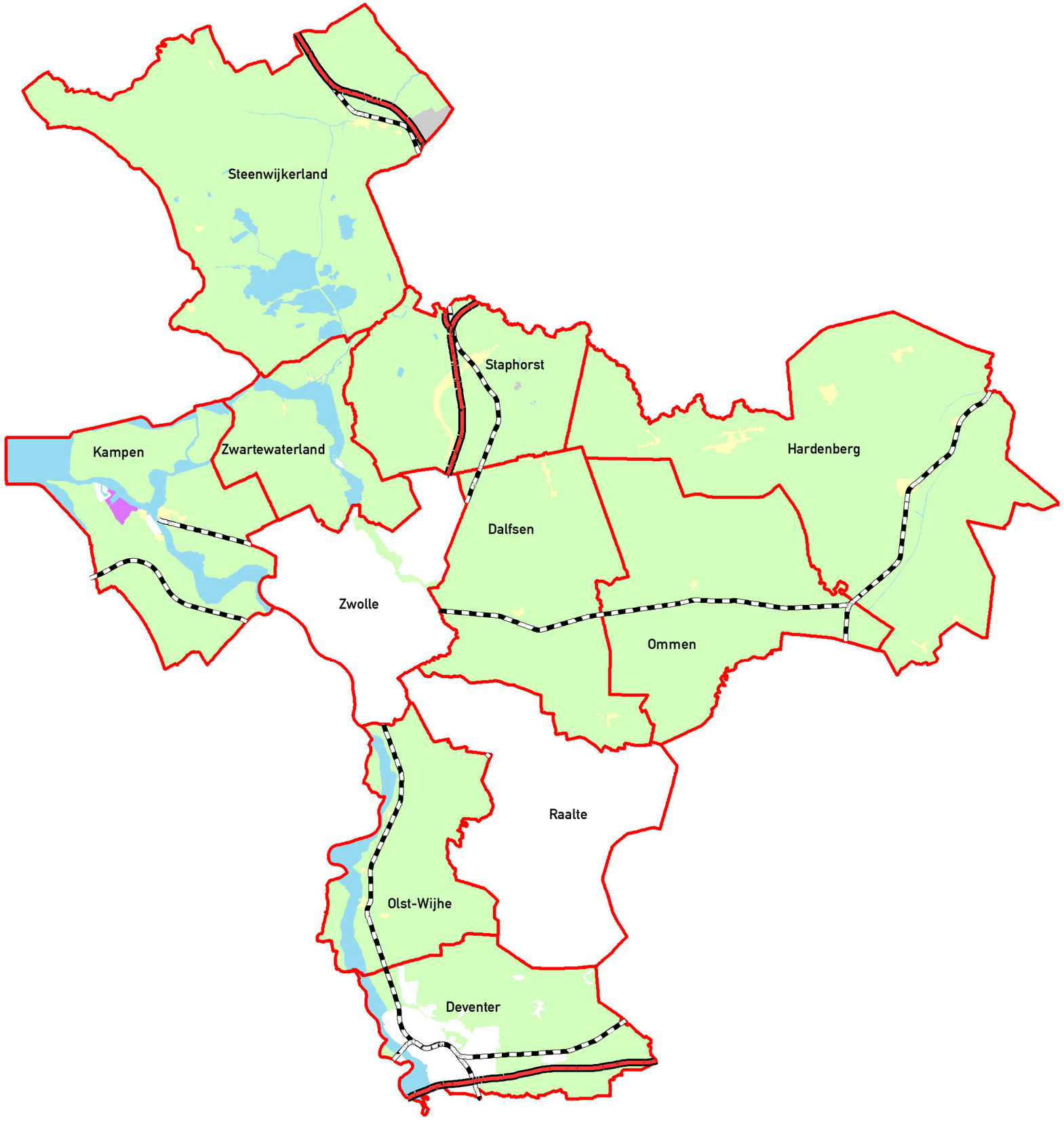

Legenda

- Landbouw/natuur
- Wonen
- Industrie
- Water
- Niet gezoneerd
- Snelwegen
- Spoorlijnen

Toepassingskaart Bovengrond

Project: Bodemkwaliteitskaart regio IJsselland

Opdrachtgever:
Regio IJsselland:
Gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland,
Waterschap Groot Salland,
Waterschap Velt en Vecht

Projectnr. 10J114 *Kaartnr.* 8a
Datum: Oktober 2012

Auteur: Daniël van Putten

Gezien: Marcel Stienstra

Kilometers
0 1,5 3 6

N

MILIEU • RUIMTE • WATER
CSO

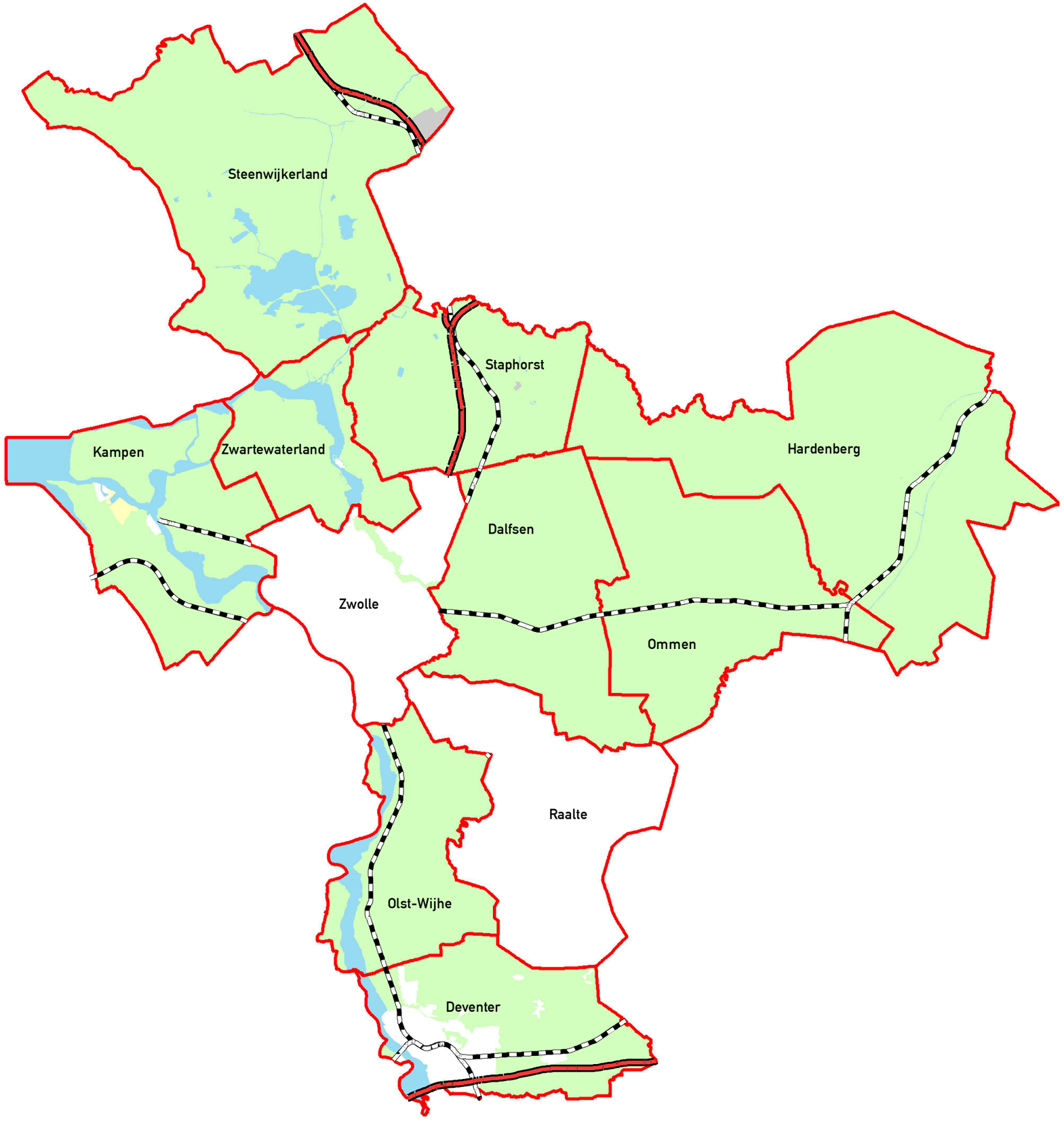

Legenda

- Landbouw/natuur
- Wonen
- Industrie
- Water
- Niet gezoneerd
- Snelwegen
- Spoorlijnen

Toepassingskaart Ondergrond

Project: Bodemkwaliteitskaart regio IJsselland

Opdrachtgever:
Regio IJsselland:
Gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland,
Waterschap Groot Salland,
Waterschap Velt en Vecht

Projectnr. 10J114 *Kaartnr.* 8b
Datum: Oktober 2012

Auteur: Daniël van Putten

Gezien: Marcel Stienstra

Kilometers
0 1,5 3 6

N

MILIEU • RUIMTE • WATER
CSO

Weergave Arseendata van de regio
(aantal waarnemingen = 26.959)

steenwijkerland
staphorst
zwartewaterland
hardenberg
kampen
kampen
dalfsen
ommen
zwolle
raalte
olst-wijhe
deventer

Legenda

- As groter dan 432 (N=3)
- As_groter_dan_76 (N=50)
- arseen_ijsselvecht
- beekeerdgronden_BODEM_ijsselvecht

N
W E
S

0 2.625 5.250 10.500 Unknown Units

(20) = de gehanteerde norm
N = aantal waarnemingen

Bodemkwaliteitskaart gemeente Zwolle

Periode 2015 - 2019

23 juni 2015

Kenmerk R001-1219261LNH-baw-V03-NL

Verantwoording

Titel	Bodemkwaliteitskaart gemeente Zwolle
Opdrachtgever	Gemeente Zwolle
Projectleider	Mirjam Bakx - Leenheer
Auteur(s)	Jasper Tolsma, Mirjam Bakx - Leenheer
Tweede lezer	Martijn Mekkink, adviseur
Projectnummer	1219261
Aantal pagina's	24 (exclusief bijlagen)
Datum	23 juni 2015
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
BU Meten, Inspectie & Advies
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon +31 57 06 99 91 1
Fax +31 57 06 99 66 6

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom.
De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Inhoud

Verantwoording en colofon **3**

1 Inleiding **7**

2 Werkwijze opstellen bodemkwaliteitskaart **8**
2.1 Beleidskader 8
2.2 Aanpak 8
2.2.1 Definitiefase en opstellen programma van eisen (fase 1) 9
2.2.2 Selectiecriteria, vaststellen onderscheidende kenmerken, indeling en evaluatie homogene deelgebieden (fase 2, 4 en 5) 9
2.2.3 Selectie en voorbewerken data (fase 3) 9
2.2.4 Verzamelen aanvullende informatie (fase 6) 12
2.2.5 Karakteriseren van de bodemkwaliteit per bodemkwaliteitszone (fase 7) 13
2.2.6 Samenstellen ontgravings- en toepassingskaart (fase 8) 15

3 Resultaten bodemkwaliteit **16**
3.1 Homogene deelgebieden 16
3.2 Berekening statistische kentallen 17
3.3 Indeling bodemkwaliteitsklassen 17
3.3.1 Ontgravingskaart 17
3.3.2 Toepassingskaart 18
3.4 Conclusies 20

4 Begrippenlijst **21**

Bijlage(n)

1 Aanvullende regels op Nota bodembeheer regio IJsselland
2 Homogene deelgebiedenkaart
3 Resultaten aanvullende veldwerkzaamheden
4 Bewerkte dataset (digitale bijlage)
5 Resultaten statistische analyse
6 Ontgravingskaarten (boven- en ondergrond)
7 Bodemfunctiekaart
8 Toepassingskaarten (boven- en ondergrond)

1 Inleiding

De gemeente Zwolle heeft aan Tauw opdracht verleend om de bodemkwaliteitskaart voor haar beheersgebied te updaten. De voorliggende rapportage bevat de bodemkwaliteitskaart van de gemeente (bestaande uit meerdere kaartlagen) en beschrijft de uitgangspunten en de werkwijze van het opstellen ervan. De regels voor grondverzet zijn vastgelegd in de Nota Bodembeheer.

Het doel van een bodemkwaliteitskaart is het vaststellen van de algehele bodemkwaliteit van het beheersgebied, zodat op basis van de bodemkwaliteitskaart grondverzet plaats kan vinden binnen de regels en richtlijnen van het Besluit bodemkwaliteit (hierna te noemen Bbk).

De vorige bodemkwaliteitskaart van de gemeente Zwolle was opgesteld conform het generieke beleid. De gemeente Zwolle heeft er nu voor gekozen om bij het updaten van de bodemkwaliteitskaart af te wijken van het generieke beleid. De gemeente sluit hierbij waar mogelijk aan bij het gebiedsspecifieke beleid van Regio IJsselland (gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland, Zwolle, Waterschap Groot Salland en Waterschap Velt en Vecht).

De aanpak op hoofdlijnen voor het opstellen van een bodemkwaliteitskaart is als volgt:
1. De indeling van het beheersgebied in homogene deelgebieden, die met betrekking tot bodemgebruik, bodemopbouw en bodembelasting overeenkomstige kenmerken vertonen en waarin een vergelijkbare bodemkwaliteit verondersteld mag worden
2. Het per deelgebied vaststellen van het gemiddelde, 80- en 95-percentielwaarden van de bodemkwaliteitsgegevens en toetsing van de 80-percentielwaarde aan de maximale waarden van de generieke kwaliteitsklassen Landbouw/Natuur, Wonen en Industrie, zoals genoemd in het Bbk en de gebiedsspecifieke rekenregels
3. Het vaststellen van de homogene bodemkwaliteitszones
4. Het beschrijven van de gevolgde werkwijze en gehanteerde uitgangspunten

Dit rapport richt zich op de technische uitwerking van de bodemkwaliteitskaart voor de gemeente Zwolle.

Leeswijzer
Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de gemaakte keuzes en aannames voor het opstellen van de bodemkwaliteitskaart. Hoofdstuk 3 beschrijft de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is tenslotte een begrippenlijst opgenomen met een uitleg van de gebruikte termen en begrippen in deze rapportage.

2 Werkwijze opstellen bodemkwaliteitskaart

2.1 Beleidskader

In 2008 is het Bbk in werking getreden. Daarin staat dat na instemming van en vaststelling door de gemeente een bodemkwaliteitskaart als wettig bewijsmiddel geldt. De bodemkwaliteitskaart voor landbodem wordt gebruikt:

- Voor het toepassen van grond en bagger op bodem
- Als bewijsmiddel van kwaliteit van vrijkomende grond

De bodemkwaliteitskaart is opgesteld conform de regels van het Bbk. Onder het Bbk is de 'Richtlijn bodemkwaliteitskaarten' (VROM d.d. 3 september 2007 gewijzigd d.d. 1 april 2011; hierna te noemen de Richtlijn) opgesteld. In de Richtlijn staan regels en aanvullende aanwijzingen voor het opstellen van de bodemkwaliteitskaart, hoe omgegaan dient te worden met de kaart en hoe een adequaat grondstromenbeleid er uitziet.

Beheersgebied

De bodemkwaliteitskaart is opgesteld voor het beheersgebied van de gemeente Zwolle. Hiermee wordt bedoeld: het gebied waarvoor de gemeente Zwolle bevoegd gezag is.

Gebiedsspecifiek beleid

Gemeente Zwolle kiest voor gebiedsspecifiek beleid. Zij kan op deze manier voor (een deel van) het beheersgebied gebiedsspecifieke toetsingswaarden opstellen, waaraan de te hergebruiken grond dient te voldoen. Ook kunnen gebiedsspecifieke afspraken vastgelegd worden. Deze waarden worden getoetst op risico's voor de in het gebied geldende functie en mogen ruimer of strenger worden gekozen dan de generieke waarden.

2.2 Aanpak

Voor de vervaardiging van de bodemkwaliteitskaart voor de gemeente Zwolle is een gefaseerde werkwijze gehanteerd, zoals deze is beschreven in de Richtlijn. De werkwijze omvat de volgende fasen:

- Fase 1: Definitiefase en opstellen programma van eisen
- Fase 2: Selectiecriteria en vaststellen onderscheidende kenmerken
- Fase 3: Selectie en voorbewerking data
- Fase 4: Indeling in homogene deelgebieden op basis van onderscheidende kenmerken
- Fase 5: Controle en evaluatie van de gebiedsindeling van het beheersgebied
- Fase 6: Verzamelen aanvullende informatie
- Fase 7: Karakteriseren van de bodemkwaliteit per bodemkwaliteitszone
- Fase 8: Opstellen bodemkwaliteitskaart (ontgravings- en toepassingskaart)

2.2.1 Definitiefase en opstellen programma van eisen (fase 1)

In het programma van eisen is vastgelegd waaraan de bodemkwaliteitskaart moet voldoen. Het programma van eisen is gebaseerd op de beleidsmatige wensen en eisen en de technisch inhoudelijke eisen uit de Richtlijn. Het programma van eisen is opgesteld door de gemeente en omvat de volgende afspraken:

- De bodemkwaliteitskaart wordt opgesteld voor de bodemlagen 0 - 0,5 m -mv en 0,5 - 2,0 m -mv
- De bodemkwaliteitskaart wordt opgesteld voor het nieuwe stoffenpakket (te weten barium, chroom, koper, kobalt, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink, som-PCB's, som-PAK's en minerale olie), aangevuld met arseen en chroom
- De bodemkwaliteitskaart wordt opgesteld voor het beheersgebied van de gemeente Zwolle
- De kaart geldt voor landbodem
- De kaart geldt niet voor bodemverontreinigingen en verdachte locaties:
  - Informatie over verdachte locaties is te raadplegen bij de gemeente Zwolle
  - Voorbeelden van verdachte locaties zijn: bedrijfslocaties met bodembedreigende activiteiten, saneringslocaties, dempingen, cunetten van verharde wegen en sporen
- De bodemkwaliteitsklassen zijn bepaald volgens het gebiedsspecifieke beleid van de Regio IJsselland. Dit houdt in:
  - De 80-percentielwaarde is getoetst
  - De gebiedsspecifieke rekenregels zijn toegepast
- Op het bodembeleid van de gemeente Zwolle is de Nota bodembeheer van de regio IJsselland van toepassing. De gemeente Zwolle heeft aanvullende regels op de regionale Nota bodembeheer vastgesteld (zie bijlage 1)

2.2.2 Selectiecriteria, vaststellen onderscheidende kenmerken, indeling en evaluatie homogene deelgebieden (fase 2, 4 en 5)

De homogene deelgebiedenkaart, die is opgesteld door de gemeente Zwolle en aangeleverd als GIS-shape bestand, is opgenomen als bijlage 2. Er heeft een herindeling van deze deelgebieden plaatsgevonden ten opzichte van de homogene deelgebiedenkaart uit 2008.

2.2.3 Selectie en voorbewerken data (fase 3)

De gemeente heeft haar beschikbare bodeminformatie van de periode 2009 tot en met 2014 aan Tauw beschikbaar gesteld. Op basis van de uitgangspunten is er een selectie gemaakt van de bruikbare bodemonderzoeken.

De dataset voor de bodemkwaliteitskaart (BKK dataset) van de gemeente Zwolle bestaan uit:

- Dataset van de huidige bodemkwaliteitskaart (data van 2004 tot en met 2008)
- Data (2009-2014) die bij de gemeente Zwolle door Tauw zijn beoordeeld op geschiktheid voor de dataset voor de bodemkwaliteitskaart (d.d. 17 juni 2014)
- Data die door de gemeente Zwolle zijn toegestuurd op 19 en 20 juni en 29 juli 2014

Wij hebben een kwantitatieve analyse uitgevoerd op de dataset, waarbij gekeken is naar de volledigheid van de ingevulde velden (of er sprake is van ontbrekende gegevens) en de hoeveelheid waarnemingen per homogeen deelgebied. In het geval van ontbrekende of foutieve gegevens zijn in overleg met de gemeente bewerkingen uitgevoerd.

Op basis van de kwantitatieve analyse hebben wij aanvullend veldwerk uitgevoerd, om voldoende waarnemingen per homogeen deelgebied te verkrijgen (zie paragraaf 1.2.4). De resulterende data hebben wij toegevoegd aan de dataset voor de bodemkwaliteitskaart.

Ook is er een kwalitatieve analyse op de dataset uitgevoerd. Deze voorbewerking heeft onder andere betrekking op aanpassingen van waarnemingen beneden de detectielimiet, het bepalen van uitbijters en hoe om te gaan met mengmonsters in de dataset.

Binnen de kwalitatieve analyse is er een vergelijking gemaakt van de bodemkwaliteiten wanneer uitgerekend voor de separate analyses en de bodemkwaliteiten wanneer uitgerekend voor de statistische kengetallen, conform de Richtlijn voor de homogene deelgebieden 6 en 7. Hieruit is gebleken dat de dataset betrouwbaar is. De berekende bodemkwaliteiten conform beide methoden kwamen met elkaar overeen.

De dataset van de bodemkwaliteitskaart uit 2008 is vergeleken met de dataset van de periode 2009-2014. De data is vergeleken op basis van de indeling in homogene deelgebieden uit bodemkwaliteitskaart van 2008. De data geven vergelijkbare bodemkwaliteiten waardoor, in overeenstemming met de Richtlijn, is bepaald dat de data van 2004-2014 gebruikt kan worden voor de bodemkwaliteitskaart.

Detectielimieten
De concentratieniveaus die door een laboratorium bepaald kunnen worden zijn afhankelijk van de onderzoeksmethode, technieken en eventuele storingen in het monster. De minimale concentratie die door het laboratorium gerapporteerd kan worden noemt men de detectielimiet. Indien een concentratie lager is dan de detectielimiet wordt het ‘kleiner dan’ teken gehanteerd. Conform het Bbk wordt een concentratie lager dan de detectielimiet vermenigvuldigd met 0,7. Deze nieuw berekende waarde wordt gebruikt in de berekeningen voor het bepalen van de bodemkwaliteit.

Uitbijters
Uitbijters zijn individuele waarnemingen die zodanig sterk afwijken van het patroon van de andere waarnemingen in een homogeen deelgebied, dat het vermoeden bestaat dat mogelijk sprake is van een lokale verontreiniging die het gevolg is van een (nog) onbekende bron.

Conform de Richtlijn zijn de uitbijters in principe meegenomen bij de berekening van de gebiedseigen kwaliteit, tenzij aannemelijk gemaakt kon worden dat het om een (nog) onbekende lokale verontreiniging ging, of dat er fouten zijn gemaakt in het veld of laboratorium.
Uitbijters zijn gedefinieerd als die analyseresultaten die liggen boven de 75-percentielwaarde plus driemaal de interkwartielafstand (75p + 3*(75p-25p)). Dit is een eenvoudige en reproduceerbare methode die regelmatig wordt toegepast om uitbijters in een dataset te detecteren.

Op basis van een conceptberekening voor alle stoffen is bepaald of er sprake is van uitbijters die klassenbepalend zijn. Voor alle parameters is een uitbijteranalyse uitgevoerd. Bij de uitbijteranalyse is er beoordeeld of er sprake is van een verdachte locatie, waardoor de uitbijter wel of niet uitgesloten kan worden van de berekening. De uitbijteranalyse is dus uitgevoerd op stofniveau In geval van parameters met een waarde > interventiewaarde en er sprake is van een verdachte locatie of meetfout is de uitbijter uitgesloten van de berekening. Deze werkwijze komt overeen met de werkwijze die is gehanteerd bij het opstellen van de regionale bodemkwaliteitskaart.

Mengmonsters
Een monster geeft de bodemkwaliteit weer van een bepaald gebied. Bij een mengmonster is dit gebied groter dan bij een individueel monster. Omdat bij het bepalen van de bodemkwaliteit in een zone dit onafhankelijk is van de oppervlakte maar alleen van het aantal waarnemingen is een mengmonster gelijkgesteld aan een individueel monster en is eenmalig meegenomen in de dataset.

Ruimtelijke structuur en variabiliteit van de waarnemingen
Conform de Richtlijn moet voor elk deelgebied voor iedere stof worden vastgesteld of er voldoende meetgegevens beschikbaar zijn om een betrouwbare uitspraak te kunnen doen over de bodemkwaliteit. De hiervoor geldende minimale eisen, conform het generieke beleid, zijn dat er:

- Voor de homogene deelgebieden voor alle stoffen ten minste 20 waarnemingen beschikbaar zijn
- Voor de homogene subdeelgebieden (= niet aaneengesloten homogene deelgebieden) voor alle stoffen ten minste drie waarnemingen beschikbaar zijn
- De waarnemingen ruimtelijk goed verdeeld zijn over het homogene deelgebied
- Voor de deelgebieden waarvoor voldoende informatie beschikbaar is wordt vastgesteld of de indeling in deelgebieden optimaal is, waarbij voor zoveel mogelijk van de stoffen geldt dat er geen ruimtelijke structuur aanwezig is in de gehalten of de variabiliteit. Hiervoor is de variatiecoëfficiënt (VC)[1] als leidraad genomen.

[1] Relatieve spreidingsmaat. De variatiecoëfficient is de standaarddeviatie (maat voor spreiding) gedeeld door het gemiddelde

Wij zien geen ruimtelijke structuur in de dataset en concluderen dat deze niet opgesplitst hoeft te worden in meerdere homogene deelgebieden

In het gebiedsspecifieke beleid van Regio IJsselland is als afwijking op de generieke eisen opgenomen dat voor de homogene subdeelgebieden voor alle stoffen minimaal 1 waarneming beschikbaar moet zijn.

Uitzondering op de bovengenoemde minimale eisen zijn de homogene deelgebieden *Stadshagen* en *Stedelijke uitbreiding voor 1987*. Naar aanleiding van de bepaling van de bodemkwaliteitsklassen is Stadshagen als apart homogeen deelgebied toegevoegd aan de homogene deelgebiedenkaart. Uit een analyse blijkt dat de klassenbepalende gehalten binnen deelgebied 7 voornamelijk gecentreerd aanwezig zijn binnen het subdeelgebied *Stadshagen.* Omdat dit deelgebied na de uitvoering van de aanvullende veldwerkzaamheden is toegevoegd, voldoet *Stadshagen* niet aan het minimum gestelde hoeveelheid waarnemingen voor het nieuwe NEN-stoffenpakket. Omdat de fase van het verzamelen van aanvullende informatie reeds was afgerond, zijn er in dit deelgebied geen aanvullende waarnemingen verzameld. Na de uitvoering van het aanvullend bodemonderzoek is het homogeen deelgebied *Stedelijke uitbreiding voor 1987* gewijzigd omdat bij controle bleek dat niet alle gegevens met betrekking tot de gebiedsindeling waren meegenomen. Omdat de fase van het verzamelen van aanvullende informatie ook voor deze wijziging op de bodemkwaliteitskaart was afgerond, zijn er in dit deelgebied geen aanvullende waarnemingen verzameld. Omdat voor beide deelgebieden voldoende waarneming voor het oude NEN stoffenpakket aanwezig zijn, is er geen aanvullend onderzoek uitgevoerd na deze wijzigingen op de homogene deelgebiedenkaart. Omdat binnen het gebiedsspecifiek beleid van regio IJsselland is vastgesteld dat de nieuwe NEN-stoffen niet klassenbepalend mogen zijn, vallen deze afwijkingen binnen de kaders van het Bbk.

2.2.4 Verzamelen aanvullende informatie (fase 6)

In deze stap wordt voor de homogene deelgebieden waarvoor nog onvoldoende informatie beschikbaar is om te kunnen vaststellen of er sprake is van bodemkwaliteitszones, aanvullende informatie verzameld. Het voor een deelgebied verzamelen van aanvullende informatie is noodzakelijk indien:

- Voor het deelgebied geldt dat, voor de op de bodemkwaliteitskaart weer te geven stoffen, minder dan 20 waarnemingen beschikbaar zijn of per subdeelgebied minder dan één waarneming beschikbaar is
- Voor de op de kaart weergegeven stoffen geldt dat er sprake is van onvoldoende ruimtelijke spreiding

Tauw heeft aanvullende waarnemingen verzameld omdat voor enkele homogene deelgebieden minder dan 20 waarnemingen beschikbaar waren. Het veldwerk is uitgevoerd in de periode 12 tot en met 17 september 2014. De aanvullende waarnemingen zijn geanalyseerd op het nieuwe NEN standaard stoffenpakket. Er zijn in totaal 46 waarnemingen verzameld.
Het betreft 25 waarnemingen in de bodemlaag 0 - 50 cm -mv en 21 waarnemingen in de bodemlaag 50 - 200 cm -mv. De waarnemingen zijn toegevoegd aan de dataset. De analysecertificaten en de locaties van de verzamelde waarnemingen zijn opgenomen in bijlage 3.

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen per deelgebied weergegeven.

Tabel 2.1 Aanvullend verzamelde waarnemingen per homogeen deelgebied, per bodemlaag

Nr.	Homogeen deelgebied	Bovengrond (0 - 0,5 m -mv)	Ondergrond (0,5 - 2 m -mv)
1	Buitengebied	-	-
2	Oude stadskern (voor 1900)	-	-
3	Oude dorpskern (voor 1900)	12	16
4	Industrieterrein (voor ’87)	-	1
5	Industrieterrein (na ’87)	-	-
6	Stedelijke uitbreiding (voor ’60)	6	1
7	Stedelijke uitbreiding (voor ’87)	-	3
8	Stedelijke uitbreiding (na ’87)	-	-
	Totaal	**25**	**21**

2.2.5 Karakteriseren van de bodemkwaliteit per bodemkwaliteitszone (fase 7)

De statistische analyse van de voorbewerkte gegevens leidt tot vaststelling van de gebiedseigen bodemkwaliteit voor de onderzochte stoffen en de beschouwde bodemlagen. Het gaat hier om het karakteriseren van de verdeling (ofwel het bereik) van de gehalten. De verdeling van gehalten is door middel van een aantal statistische kentallen inzichtelijk gemaakt.

In dit onderzoek zijn de volgende kentallen per deelgebied, stof en bodemlaag bepaald:

- Aantal waarnemingen
- Minimum en maximum
- Gemiddelde
- Percentielwaarden (P80, P90, P95)
- Standaarddeviatie
- Variantiecoëfficiënt
- De interventiewaarden en maximale waarden van de bodemklassen van de verschillende stoffen

De statistische kentallen zijn berekend voor de werkelijk gemetengehalten en voor de gehalten omgerekend naar een standaardbodem (lutum 25 %, organische stof 10 %). De omrekening naar standaardbodem heeft, conform de Richtlijn, plaatsgevonden op de resultaten van de berekeningen (dus niet op monsterpuntniveau). De kentallen voor standaardbodem zijn gebruikt voor de toetsingen.
De belangrijkste kentallen in dit overzicht zijn het gemiddelde, de 80- en de 95-percentielwaarde:

- Het gemiddelde wordt gebruikt om de bodemkwaliteit vast te stellen volgens het generiek beleid
- De 80-percentielwaarde (P80) wordt gebruikt om de bodemkwaliteit vast te stellen volgens het gebiedsspecifieke beleid (conform het gebiedsspecifieke beleid Regio IJsselland)
- De 95-percentielwaarde (P95) is gebruikt als signaalwaarde. Indien de P95 de interventiewaarde overschrijdt, bestaat de kans dat er in de bodemkwaliteitszone grond voorkomt die het saneringscriterium overschrijdt

PCB's
Voor de toetsing van de som(parameter) PCB's is sinds november 2010 een wijziging op de Regeling bodemkwaliteit actief. Deze wijziging is ontstaan om te voorkomen dat partijen onterecht in een hogere kwaliteitsklasse worden ingedeeld. Wanneer er bij PCB's sprake is van een of meerdere gehalten beneden de rapportagegrens (< - teken) dan gelden de rekenregels uit bijlage G onderdeel IV Rbk. Deze regel stelt dat 'indien alle individuele waarden als onderdeel van de berekende waarde het resultaat < vereiste rapportagegrens AS3000 dan wel < vereiste aantoonbaarheidsgrens AP04 hebben, mag de beoordelaar ervan uit gaan dat de kwaliteit van de grond, baggerspecie, bodem of bodem onder oppervlaktewater voldoet aan de van toepassing zijnde achtergrondwaarden of maximale waarden'.

Per 1 januari 2014 is de maximale waarde voor de klasse wonen van PCB's aangepast. De maximale waarde voor 'wonen' is landelijk vastgesteld op het niveau van tweemaal de achtergrondwaarde, ofwel 0,04 mg/kg.

Gebiedsspecifieke rekenregels conform Bodemkwaliteitskaart regio IJsselland

- Minimaal 1 waarneming per subdeelgebied
- De bodemkwaliteit is bepaald door toetsing van de 80-percentielwaarde
- De maximale waarde voor PCB's voor de klassen 'landbouw/natuur' en 'wonen' is vastgesteld op 0,04 mg/kg
- De nieuwe stoffen barium, kobalt en molybdeen mogen niet klassenbepalend zijn. Deze overgangsregel geldt tot 1 januari 2016
- De toetsing aan de maximale waarde voor klasse 'wonen' voor nikkel is komen te vervallen

De gebiedsspecifieke regels gaan voor de generieke rekenregels.

De strengste parameter is leidend geweest voor de indeling in een bodemkwaliteitsklasse. Bij deze kwaliteitsindeling zijn de criteria gehanteerd zoals vermeld in de onderstaande tabel.

Tabel 2.2 Criteria kwaliteitsindeling

Kwaliteit	Bodemkwaliteitsklasse
P80 < AW2000	Landbouw/Natuur
AW2000 < P80 < gWo	Wonen
gWo < P80 < gIn	Industrie
P80 > gIn	Niet toepasbaar

AW2000	Achtergrondwaarden
P80	80-percentielwaarde
gWo	Maximale waarde voor de bodemkwaliteitsklasse Wonen
gIn	Maximale waarde voor de bodemkwaliteitsklasse Industrie

2.2.6 Samenstellen ontgravings- en toepassingskaart (fase 8)

In deze fase zijn de kaarten met behulp van GIS-technieken vervaardigd. Het resultaat van deze fase bestaat uit een bodemkwaliteitskaart bestaande uit verschillende kaartlagen.
De bodemkwaliteitskaart bestaat uit onderstaande drie kaartlagen:

1. Een kaart met de indeling in homogene deelgebieden
2. Ontgravingskaart, geeft de verwachte bodemkwaliteit in klassen weer op moment dat de grond ontgraven wordt. Er is een aparte kaart voor de bovengrond en één voor de ondergrond
3. Toepassingskaart, samengesteld uit de bodemfunctie en de verwachte kwaliteit van de te ontvangende grond, geeft de toepassingseis weer bij het toepassen van grond of bagger. Voor de bovengrond geldt een dubbele toetsing waarbij de strengste eis van de bodemfunctiekaart en de ontvangende bodemkwaliteit de toepassingseis in de toepassingskaart bepaalt. Voor de ondergrond geldt de dubbele toets met de bodemfunctiekaart niet en bepaalt de ontvangende bodemkwaliteit de toepassingseis. Ook hier zijn er dus 2 kaarten, één voor elke bodemlaag die wordt onderscheiden

De ontgravingskaart en de toepassingskaart zijn opgesteld conform de normen en rekenregels voor gebiedsspecifiek beleid (zoals deze zijn verwoord in de Bodemkwaliteitskaart en Nota bodembeheer van de regio IJsselland).

3 Resultaten bodemkwaliteit

3.1 Homogene deelgebieden

De indeling in homogene deelgebieden is weergegeven op de kaarten die zijn opgenomen in bijlage 2. De indeling van de homogene deelgebieden zijn voor de onder- en de bovengrond verschillend.

Onderscheiden homogene deelgebieden bovengrond (0 - 0, 5 m -mv)

1. Buitengebied
2. Oude stadskern (voor 1900)
3. Oude dorpskern (voor 1900)
4. Industrieterrein (voor ’87)
5. Industrieterrein (na ’87)
6. Stedelijke uitbreiding (voor ’60)
7. Stedelijke uitbreiding (voor ’87)
8. Stedelijke uitbreiding (na ’87)
9. Stadshagen
10. Gemeentelijke hoofdwegen
11. Provinciale wegen

Daarnaast is er een onderscheidt gemaakt in de volgende witte vlekken:

- Rijkswegen
- Spoorweg en -emplacement
- Buitendijkse gebieden, waar de waterbeheerder bevoegd gezag is
- Terrein IJsselcentrale
- Bedrijfsterrein Vitens

Voor de provinciale weg(berm)en is de bodemkwaliteit van de provinciale bodemkwaliteitskaart (R001-4718597WDO-cmn-V03-NL) aangehouden. De kwaliteit van de weg(berm)en van de gemeentelijke hoofdinfrastructuur sluit aan op de kwaliteit van de provinciale weg(berm)en.

Onderscheiden homogene deelgebieden ondergrond (0,5 - 2 m -mv)

1. Buitengebied
2. Oude stadskern (voor 1900)
3. Oude dorpskern (voor 1900)
4. Industrieterrein (voor ’87)
5. Industrieterrein (na ’87)
6. Stedelijke uitbreiding (voor ’60)
7. Stedelijke uitbreiding (voor ’87)
8. Stedelijke uitbreiding (na ’87)

Daarnaast is er een onderscheidt gemaakt tussen de volgende witte vlekken:

- Rijkswegen
- Spoorweg en -emplacement
- Buitendijkse gebieden, waar de waterbeheerder bevoegd gezag is
- terrein IJsselcentrale
- bedrijfsterrein Vitens

Voor de ondergrond zijn de deelgebieden 7 en 9 samengevoegd tot deelgebied 7. Daarnaast is de kwaliteit van de ondergrond van de gemeentelijke hoofdwegen en de provinciale wegen gelijk gesteld aan de kwaliteit van het grootste aangrenzende deelgebied.

3.2 Berekening statistische kentallen

In bijlage 4 (digitale bijlage) is de bewerkte dataset opgenomen. Deze dataset vormt de input voor de statistische analyse. De resultaten van de statistische analyse voor de bovengrond (bodemlaag 0 - 0,5 m -mv) en de ondergrond (bodemlaag 0,5 - 2,0 m -mv) zijn voor de deelgebieden weergegeven in bijlage 5. In de tabellen in bijlage 5 zijn per deelgebied en per parameter de 80-percentielwaarden ten opzichte van de maximale waarden van de bodemkwaliteitsklassen weergegeven.

3.3 Indeling bodemkwaliteitsklassen

3.3.1 Ontgravingskaart

Tabellen 3.1 en 3.2 geven een samenvatting van de resultaten van de toetsing van de parameters aan de ontgravingskaart voor de boven- en ondergrond. De ontgravingskaarten van de boven- en ondergrond zijn opgenomen in bijlage 6.

Tabel 3.1 Resultaten ontgravingskaart bovengrond (0 - 0,5 m -mv)

Homogeen deelgebied	Nr.	Bodemkwaliteitsklasse ontgravingskaart
Buitengebied	1	Landbouw/Natuur
Oude stadskern (voor 1900)	2	Industrie
Oude dorpskern (voor 1900)	3	Wonen
Industrieterrein (voor ’87)	5	Landbouw/Natuur
Industrieterrein (na ’87)	4	Landbouw/Natuur
Stedelijke uitbreiding (voor ’60)	6	Wonen
Stedelijke uitbreiding (voor ’87)	8	Landbouw/Natuur
Stedelijke uitbreiding (na ’87)	7	Landbouw/Natuur
Stadshagen	9	Wonen
Gemeentelijke hoofdwegen	10	Industrie*
Provinciale wegen	11	Industrie**
Witte vlekken	-	Niet bepaald

* De kwaliteit van de gemeentelijke hoofdwegen sluit aan bij de kwaliteit van de provinciale wegen

** Overgenomen uit de bodemkwaliteitskaart wegbermen provincie Overijssel (R001-4718597WDO-cmn-V03-NL)

Tabel 3.2 Resultaten ontgravingskaart ondergrond (0,5 - 2,0 m -mv)

Homogeen deelgebied	Nr.	Bodemkwaliteitsklasse ontgravingskaart
Buitengebied	1	Landbouw/Natuur
Oude stadskern (voor 1900)	2	Industrie*
Oude dorpskern (voor 1900)	3	Landbouw/Natuur
Industrieterrein (voor ’87)	5	Landbouw/Natuur
Industrieterrein (na ’87)	4	Landbouw/Natuur
Stedelijke uitbreiding (voor ’60)	6	Landbouw/Natuur
Stedelijke uitbreiding (voor ’87)	8	Landbouw/Natuur
Stedelijke uitbreiding (na ’87)	7	Landbouw/Natuur
Witte vlek	-	Niet bepaald

* Aanvulling op het gebiedsspecifiek beleid (zie bijlage 1)

3.3.2 Toepassingskaart

De bodemfunctiekaart is weergegeven in bijlage 7. De toepassingskaart van de boven- en de ondergrond zijn in dit rapport opgenomen in bijlage 8. Tabellen 3.3 en 3.4 geven een samenvatting van de resultaten van de toetsing van de parameters aan de toepassingskaart voor de boven- en ondergrond.

Tabel 3.3 Resultaten toepassingskaart bovengrond (0 - 0,5 m -mv)

Homogeen deelgebied	Nr.	Bodemkwaliteitsklasse toepassingskaart
Buitengebied	1	Landbouw/Natuur
Oude stadskern (voor 1900)	2	Wonen/gebiedseigen grond*
Oude dorpskern (voor 1900)	3	Wonen
Industrieterrein (voor ’87)	4	Landbouw/Natuur
Industrieterrein (na ’87)	5	Landbouw/Natuur
Stedelijke uitbreiding (voor ’60)	6	Landbouw/Natuur*
Stedelijke uitbreiding (voor ’87)	7	Landbouw/Natuur
Stedelijke uitbreiding (na ’87)	8	Landbouw/Natuur
Stadshagen	9	Landbouw/Natuur/gebiedseigen grond*
Gemeentelijke hoofdwegen	10	Wonen/gebiedseigen grond*
Provinciale wegen	11	Wonen/gebiedseigen grond*
Witte vlekken**	-	Landbouw/Natuur

* Invulling via gebiedsspecifiek beleid (zie bijlage 1)

** Indien gelegen in het beheersgebied van de gemeente Zwolle

Tabel 3.4 Resultaten toepassingskaart ondergrond (0,5 - 2,0 m -mv)

Homogeen deelgebied	Nr.	Bodemkwaliteitsklasse toepassingskaart
Buitengebied	1	Landbouw/Natuur
Oude stadskern (voor 1900)	2	Wonen/gebiedseigen grond*
Oude dorpskern (voor 1900)	3	Landbouw/Natuur
Industrieterrein (voor ’87)	4	Landbouw/Natuur
Industrieterrein (na ’87)	5	Landbouw/Natuur
Stedelijke uitbreiding (voor ’60)	6	Landbouw/Natuur
Stedelijke uitbreiding (voor ’87)	7	Landbouw/Natuur
Stedelijke uitbreiding (na ’87), inclusief Stadshagen	8	Landbouw/Natuur
Witte vlekken**	-	Landbouw/Natuur

* Invulling via gebiedsspecifiek beleid (zie bijlage 1)

** Indien gelegen binnen het beheersgebied van de gemeente Zwolle

3.4 Conclusies

De bodemkwaliteitskaart van gemeente Zwolle voor de bodemlagen 0 - 0,5 m -mv en 0,5 - 2,0 m -mv voor de periode 2015 - 2019 is gekarakteriseerd op basis van de 80- percentielwaarden.

De indeling van de homogene deelgebieden in bodemkwaliteitsklassen is bepaald conform de Richtlijn Bodemkwaliteitskaarten op basis van het gebiedsspecifieke beleid van regio IJsselland.

De bodemkwaliteitsklassen voor het ontgraven en het toepassen van grond binnen het beheersgebied van de gemeente Zwolle zijn vastgelegd op de kaarten die als bijlage aan deze rapportage zijn toegevoegd (zie bijlagen 6 en 8).

Voor de gemeente Zwolle gelden gebiedsspecifieke eisen voor het grondverzet. Deze eisen zijn opgenomen in:

- Nota bodembeheer regio IJsselland
- Aanvullende eisen voor gemeente Zwolle bij toepassen gebiedsspecifiek beleid regio IJsselland (bijlage 1 van deze rapportage)

4 Begrippenlijst

Beheersgebied:	Gebied waarvoor geldt dat één organisatie dit beheert. De organisatie kan bijvoorbeeld een gemeente, provincie, regio of waterschap zijn
Lokale Maximale Waarde:	In het kader van gebiedsspecifiek beleid vastgestelde waarde voor de toepassingseis
Gemiddelde:	Het rekenkundige gemiddelde van een aantal getallen wordt verkregen door de getallen bij elkaar op te stellen en vervolgens het totaal te delen door het aantal
Percentiel:	Het x^e percentiel is de getalswaarde die de lagere x % van metingen van de hogere (100-x) % onderscheidt. Het 95^e percentiel (P95) is bijvoorbeeld de waarde zodanig dat 95 % van de metingen lager is dan deze waarde en 5 % hoger
Mediaan:	Het 50^e percentiel wordt ook de mediaan genoemd. Het 25^e, 50^e en 75^e percentiel worden ook respectievelijk het 1^e, 2^e en 3^e kwartiel genoemd
Interkwartielafstand:	In de statistiek is de interkwartielafstand het verschil tussen het eerste en derde kwartiel. Het eerste kwartiel is de getalswaarde die de laagste 25 % van de getalswaarden onderscheidt van de hogere waarden, ook wel 25^e percentiel genoemd. Het derde kwartiel is de getalswaarde die de hoogste 25 % van de getalswaarden onderscheidt van de lagere waarden. De interkwartielafstand is een maat voor de spreiding van een verdeling, dus de mate waarin de waarden onderling verschillen. Als bijvoorbeeld de waarde van het eerste kwartiel 25 mg/kg d.s. bedraagt en de waarde van het derde kwartiel is 100 mg/kg d.s., dan is de interkwartielafstand 75 mg/kg d.s. De interkwartielafstand wordt gebruikt bij het bepalen van de uitbijterwaarde
Uitbijter:	Uitbijters zijn individuele waarnemingen die zodanig sterk afwijken van het patroon van de andere waarnemingen in een homogeen deelgebied dat het vermoeden bestaat dat mogelijk sprake is van een lokale verontreiniging die het gevolg is van een (nog) onbekende bron. Uitbijters zijn gedefinieerd als die analyseresultaten die liggen boven de 75-percentielwaarde plus driemaal de interkwartielafstand (75p + 3*(75p-25p)). Dit is een eenvoudige en reproduceerbare methode die regelmatig wordt toegepast om een dataset van uitbijters te schonen
Variatiecoëfficiënt:	De variatiecoëfficiënt is in feite een maat voor relatieve spreiding: het meet de hoeveelheid spreiding ten opzichte van de gemiddelde ligging van de waarden

Variabiliteit: Mate waarin de gehalten binnen de bodemkwaliteitszone variëren. Feitelijk gaat het hierbij om de vraag in hoeverre een bepaald gebied al of niet tot één bodemkwaliteitszone kan worden gerekend. In de interim-richtlijn wordt geen expliciet onderscheid in bodemkwaliteitszones gemaakt op basis van de variabiliteit. Impliciet is dit echter wel opgenomen. Voor het opstellen van de bodemkwaliteitskaart moet de grootte van de deellocaties mede worden beoordeeld op basis van de variabiliteit. Bij het grondverzet komt de variabiliteit op basis van de ligging van de 95-percentiel waarde terug in de eisen ten aanzien van het al of niet uitvoeren van een aanvullend onderzoek

Rekenregels bodemkwaliteit: Binnen het Besluit bodemkwaliteit geldt een tweetal rekenregels voor het indelen van gebieden in bodemkwaliteitsklassen. Voor het opstellen van de ontgravingskaart wordt een andere rekenregel gehanteerd dan voor het opstellen van de toepassingskaart. De rekenregel voor de ontgravingskaart is ‘strenger’ dan die voor de toepassingskaart. Hiermee wordt een extra veiligheid in gebouwd, ten aanzien van het verontreinigen van schonere bodem. Onderstaand zijn de twee rekenregels genoemd:

Ontgravingskaart

- Klasse Landbouw/Natuur
  - Maximaal tweemaal de norm voor de klassegrens Landbouw/Natuur
  - Aantal overschrijdingen zie tabel
- Klasse Wonen en Industrie
  - Voldoen aan de maximale waarden van respectievelijk wonen en industrie, er zijn geen overschrijdingen toegestaan

Toepassingskaart

Bij het indelen van het deelgebied zijn in het stoffenpakket een aantal overschrijdingen toegestaan:

- Klasse Landbouw/Natuur
  - Maximaal tweemaal de norm voor de klassegrens Landbouw/Natuur
  - Elke overschrijding lager dan de norm voor klassegrens Wonen
  - Aantal overschrijdingen zie tabel

- Klasse Wonen
  - Maximaal de norm voor de klassegrens Wonen + de norm voor klassegrens achtergrondwaarden
  - Elke overschrijding lager dan de norm voor klassegrens Industrie
  - Aantal overschrijdingen zie tabel
- Klasse Industrie
  - Indien de indeling niet leidt tot de indeling in klasse Wonen of Landbouw/Natuur wordt de bodemkwaliteit ingedeeld in de klasse Industrie

Aantal gemeten stoffen	Aantal overschrijdingen
Basispakket	2
16 - 26	3
27 - 36	4
37 - 48	5

Bodemkwaliteits-klassen: In de Wet bodembescherming (Wbb) zijn waarden opgenomen waaraan analyseresultaten in bodemonderzoeken worden getoetst, de zogenaamde AW2000-waarden. Dit toetsingskader bestaat uit de bodemkwaliteitsklassen Landbouw/Natuur (achtergrondwaarden AW2000), Wonen en Industrie. Indien een gehalte of concentratie onder de achtergrondwaarde ligt is de grond niet verontreinigd. Bij een overschrijding van de toetsingswaarden voor nader bodemonderzoek is de grond licht verontreinigd; er bestaat dan geen duurzame bodemkwaliteit voor de functionele eigenschappen van de bodem voor mens, dier en plant. Als de bodemkwaliteitsklasse Industrie wordt overschreden is er sprake van sterk verontreinigde grond dan wel grondwater. Mogelijk zijn er risico’s voor de gezondheid van mens, dier en plant aanwezig. De AW2000-waarden voor grond zijn afhankelijk van het bodemtype, hetgeen wordt bepaald door het gehalte aan lutum (kleifractie) en/of humus (organische stof)

Deelgebied: Een aaneengesloten (homogeen) deelgebied. Voor elk aaneengesloten deelgebied moeten ten minste 20 waarnemingen beschikbaar zijn

Subdeelgebied: Een niet aaneengesloten (homogeen) deelgebied. Een deelgebied bestaat uit twee of meer ruimtelijk van elkaar gescheiden delen van het beheersgebied. Voor elk ‘ruimtelijk onafhankelijk’ deel van het deelgebied moeten ten minste drie waarnemingen beschikbaar zijn

Bijlage

1

Aanvullende regels op Nota bodembeheer regio IJsselland

Gebiedsspecifiek beleid

Gebiedsspecifieke rekenregels, zoals deze zijn opgenomen in de bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer van de regio IJsselland:

- Minimaal één waarneming per subdeelgebied
- De bodemkwaliteit is bepaald door toetsing van de 80-percentielwaarde
- De maximale waarde voor PCB's voor de klassen 'landbouw/natuur' en 'wonen' is vastgesteld op 0,04 mg/kg
- De nieuwe stoffen barium, kobalt en molybdeen mogen niet klassenbepalend zijn. Deze overgangsregel geldt tot 1 januari 2016
- De toetsing aan de maximale waarde voor klasse 'wonen' voor nikkel is komen te vervallen
- De gebiedsspecifieke regels gaan voor de generieke rekenregels
- De grens voor de aanwezigheid van bodemvreemd materiaal in de grond is gesteld op 5 %
- Het is niet toegestaan om met zichtbaar asbest verontreinigde grond toe te passen
- Als arseen van nature verhoogd is, in gehalten beneden de interventiewaarde, mag deze grond wel worden toegepast met uitzondering van locaties met een gevoelige functie (zoals wonen met moestuin)
- Als arseen van nature verhoogd is in gehalten boven de interventiewaarde, is het toepassen van deze grond alleen toegestaan in gebieden waar vergelijkbare waarden zijn aangetoond
- Binnen het deelgebied *Haatland Kampen* geldt een ontgravingsklasse 'Industrie' en een toepassingsklasse 'Wonen'. Het ontgraven en toepassen van grond binnen dit deelgebied is toegestaan, omdat er sprake is van een gelijkwaardige kwaliteit

De gemeente Zwolle heeft de volgende aanvullingen op het gebiedsspecifieke beleid van regio IJsselland voor het grondverzet binnen haar beheersgebied:

- Voor de gemeentelijke hoofdwegen wordt aangesloten bij de gekozen aanpak voor de provinciale wegen.
  Uit bodemonderzoeken blijkt dat de kwaliteit van de gemeentelijke weg(berm)en vergelijkbaar is met de kwaliteit van de provinciale weg(berm)en. Om deze reden is besloten om voor de gemeentelijke hoofdwegen aan te sluiten bij het beleid dat word toegepast bij de provinciale wegen.
- Voor de bovengrond (bodemlaag 0 - 0,5 m -mv) van de provinciale en gemeentelijke hoofdweg(berm)en geldt dat daar alleen grond met de kwaliteit Industrie mag worden toegepast indien deze afkomstig is uit de bermen van deze wegen. Voor overige toe te passen grond geldt als minimale kwaliteitseis de klasse 'Wonen'
  Op deze manier wil de gemeente voorkomen dat de kwaliteit van de bermgrond langs de provinciale wegen verslechterd.

De klasse industrie voor de provinciale wegbermen is met name bepaald door parameters gerelateerd aan het gebruik van de wegen, zoals minerale olie en PAK. De overige parameters uit het standaard stoffenpakket komen in veel lagere gehalten voor.

- Voor de ondergrond (bodemlaag 0,5 – 2 m –mv) van de provinciale en gemeentelijke hoofdweg(berm)en geldt dat de bodemkwaliteit gelijk is aan die van het aangrenzende deelgebied

  De provinciale bodemkwaliteitskaart is enkel opgesteld voor de bovengrond. In deze bodemlaag worden er met name werkzaamheden uitgevoerd en heeft het gebruik van de wegen effect op de kwaliteit van de bodem.
- Voor het deelgebied *Oude stadskern voor 1900* (deelgebied 2) gelden de volgende regels bij grondverzet:
  - Voor de ondergrond van dit deelgebied is ervoor gekozen om de rekenregel voor koper niet toe te passen, waardoor hier de bodemkwaliteitsklasse 'Industrie' geldt.
  - De grond die binnen het deelgebied wordt ontgraven, mag altijd binnen het deelgebied worden toegepast, ongeacht de diepte van de ontgraving
  - Voor toepassing van grond afkomstig van buiten het deelgebied moet deze voldoen aan de bodemkwaliteitsklasse 'Wonen'

  Het toepassen van grond binnen dit deelgebied is toegestaan omdat er sprake is van een gelijkwaardige kwaliteit.
- Voor deelgebied *Stedelijke uitbreiding voor 1960* (deelgebied 6) wordt de bodemkwaliteitsklasse van de bovengrond (i.e. wonen) bepaald door een minimale overschrijding van drie parameters. Op grond van het generieke beleid zou hier dus bodemkwaliteitsklasse Wonen toegepast mogen worden, tot net onder de bodemkwaliteitsklasse Industrie. Om de kwaliteit van de grond op parameterniveau niet te verslechteren en het grondverzet te vereenvoudigen, gelden voor het grondverzet binnen dit deelgebied de volgende regels:
  - Bij ontgraven en toepassen van grond *binnen* het deelgebied hoeft geen onderscheid gemaakt te worden tussen de boven- en ondergrond
  - Voor toepassing van grond afkomstig van buiten het deelgebied moet deze voldoen aan de bodemkwaliteitsklasse 'Landbouw/Natuur'

  Het toepassen van grond binnen dit deelgebied is toegestaan omdat er sprake is van een gelijkwaardige kwaliteit.
- Voor het deelgebied *Stadshagen* (deelgebied 9) gelden de volgende regels bij het ontgraven en toepassen van grond:
  - Bij ontgraven en toepassen van grond *binnen* het deelgebied hoeft geen onderscheid gemaakt te worden tussen de boven- en ondergrond
  - Vanwege de heterogeniteit van de bodem, is altijd een partijkeuring noodzakelijk wanneer de grond buiten het deelgebied wordt toegepast. Tenzij de boven- en ondergrond gescheiden wordt ontgraven en toegepast

  Het toepassen van grond binnen dit deelgebied is toegestaan omdat er sprake is van een gelijkwaardige kwaliteit.

Bijlage

2

Homogene deelgebiedenkaart

Homogene deelgebieden bovengrond (0-0,5m -mv)

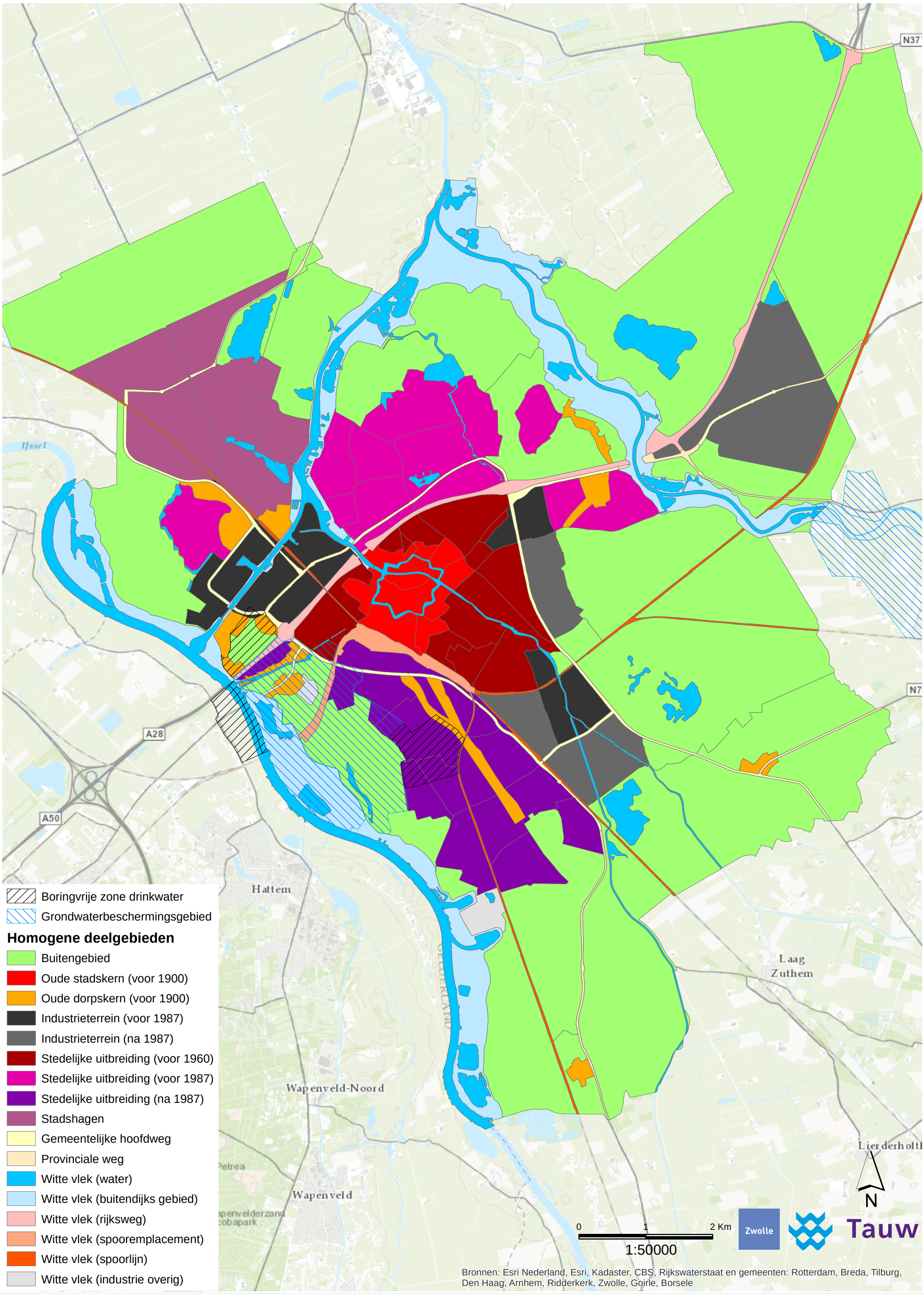

© Topografische Dienst voor het kadaster en de openbare registers Apeldoorn

Homogene deelgebieden ondergrond (0,5-2m -mv)

13

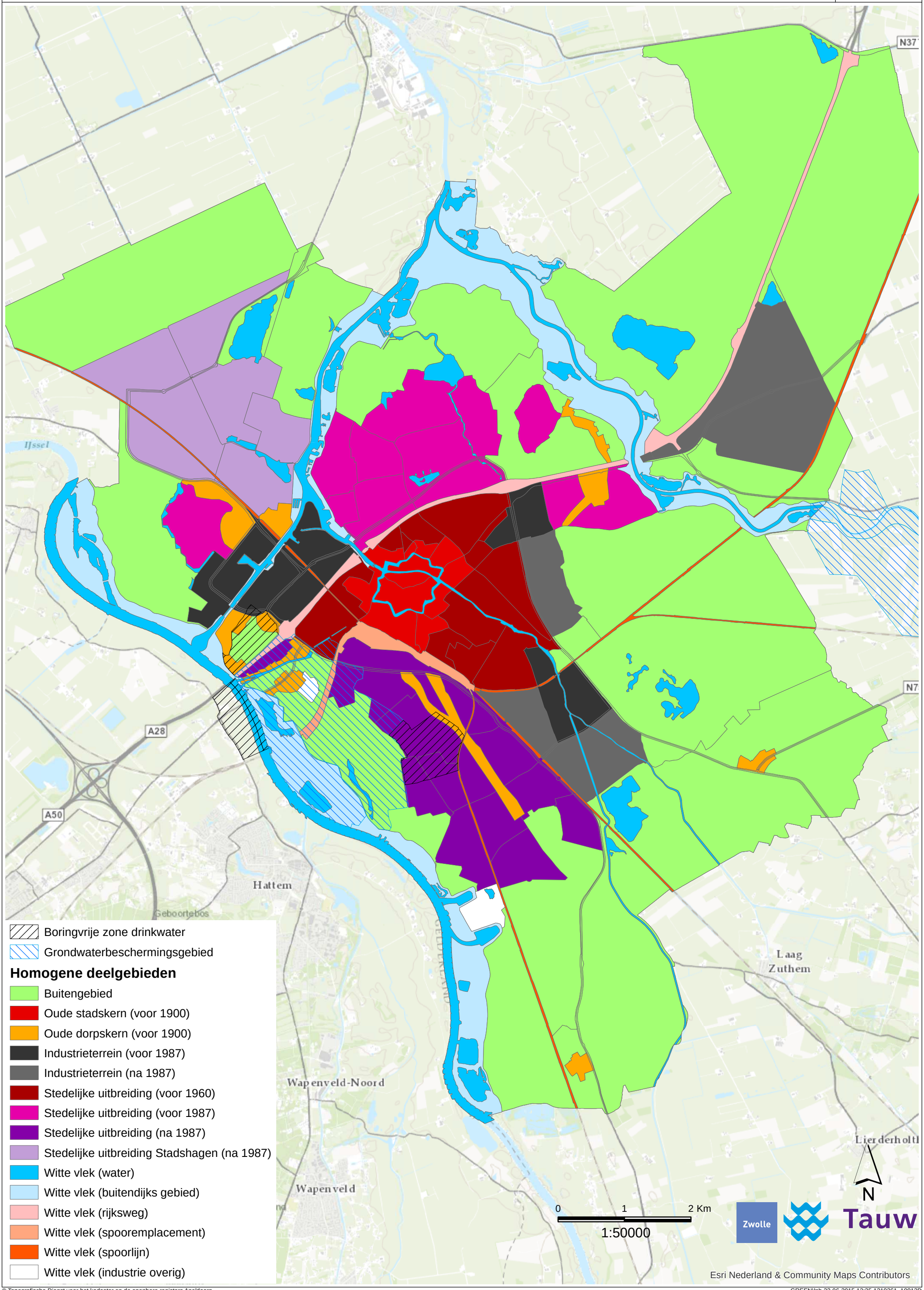

© Topografische Dienst voor het kadaster en de openbare registers Apeldoorn

Bijlage

3

Resultaten aanvullende veldwerkzaamheden

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Tauw Nederland B.V.
Emmy Donkers
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum	22.09.2014
Relatienr	35003840
Opdrachtnr.	457137

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 457137 Bodem / Eluaat**

Opdrachtgever	35003840 Tauw Nederland B.V.
Uw referentie	1219261 BKK gemeente Zwolle
Opdrachtacceptatie	15.09.14
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6641772-NL-P1

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **457137 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
707960	12.09.2014	6 (0,5-1,5)
707963	12.09.2014	8 (0-0,5)
707965	12.09.2014	9 (0-0,5)
707966	12.09.2014	10 (0-0,5)
707967	12.09.2014	10 (1,0-2,0)

	Eenheid	707960 6 (0,5-1,5)	707963 8 (0-0,5)	707965 9 (0-0,5)	707966 10 (0-0,5)	707967 10 (1,0-2,0)
Algemene monstervoorbehandeling						
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	94,2	90,4	87,9	95,8	87,0
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	1,3 x)	1,6 x)	5,8 x)	1,9 x)	<0,2 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	0,9	1,1	4,4	0,4	0,2
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	9,4	5,9	2,3	1,1	2,7
Voorbehandeling metalen analyse						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Metalen (AS3000)						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	62	44	88	21	<20
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,20	<0,20	<0,20	<0,20	<0,20
Kobalt (Co)	mg/kg Ds	4,2	4,0	10	<3,0	<3,0
Koper (Cu)	mg/kg Ds	13	9,6	360	<5,0	<5,0
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	0,07	<0,05	0,42	<0,05	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	22	21	78	23	<10
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	13	8,2	23	4,2	<4,0
Zink (Zn)	mg/kg Ds	45	40	62	29	<20
PAK (AS3000)						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	0,072	0,10	<0,050
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	0,059	0,15	<0,050
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	0,096	<0,050
Benzo-(a)-Pyreen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	0,10	0,19	<0,050
Chryseen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	0,13	0,14	<0,050
Fenanthreen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	0,14	0,085	<0,050
Fluorantheen	mg/kg Ds	<0,050	0,065	0,17	0,29	<0,050
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	0,085	0,22	<0,050
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	0,35 #)	0,38 #)	0,86 #)	1,3 #)	0,35 #)
Minerale olie (AS3000)						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<35	<35	<35	<35	<35

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6641772-NL-P2

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **457137 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
707968	12.09.2014	11 (0-0,5)
707969	12.09.2014	11 (1,0-1,8)
707970	12.09.2014	12 (0-0,5)
707971	12.09.2014	12 (0,7-2,0)
707974	12.09.2014	14 (1,0-2,0)

	Eenheid	707968 11 (0-0,5)	707969 11 (1,0-1,8)	707970 12 (0-0,5)	707971 12 (0,7-2,0)	707974 14 (1,0-2,0)
Algemene monstervoorbehandeling						
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	89,1	77,9	94,1	92,0	82,5
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	2,8 x)	4,1 x)	2,7 x)	0,9 x)	0,8 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	1,1	1,4	1,2	0,4	0,4
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	2,8	13	4,6	1,9	3,2
Voorbehandeling metalen analyse						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Metalen (AS3000)						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	110	140	35	<20	23
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	0,41	1,4	<0,20	<0,20	<0,20
Kobalt (Co)	mg/kg Ds	4,8	7,0	3,5	<3,0	7,2
Koper (Cu)	mg/kg Ds	14	32	9,5	<5,0	5,8
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	0,45	<0,05	<0,05	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	44	100	30	<10	<10
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	12	17	7,2	<4,0	7,0
Zink (Zn)	mg/kg Ds	150	330	35	<20	<20
PAK (AS3000)						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	0,094	<0,050	<0,050	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,36	0,49	0,091	<0,050	<0,050
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,43	0,62	0,21	<0,050	<0,050
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	0,26	0,33	0,10	<0,050	<0,050
Benzo-(a)-Pyreen	mg/kg Ds	0,58	0,86	0,20	<0,050	<0,050
Chryseen	mg/kg Ds	0,39	0,58	0,13	<0,050	<0,050
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,17	0,36	<0,050	<0,050	<0,050
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,77	0,89	0,27	<0,050	<0,050
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,56	0,72	0,30	<0,050	<0,050
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	0,074	<0,050	<0,050	<0,050
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	3,6 #)	5,0	1,4 #)	0,35 #)	0,35 #)
Minerale olie (AS3000)						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	91	150	71	<35	<35

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6641772-NL-P3

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **457137 Bodem / Eluaat**

	Eenheid	707960 6 (0,5-1,5)	707963 8 (0-0,5)	707965 9 (0-0,5)	707966 10 (0-0,5)	707967 10 (1,0-2,0)
Minerale olie (AS3000)						
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**<4**	**<4**	**<4**	**<4**	**<4**
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**<5**	**<5**	**<5**	**6**	**<5**
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**<5**	**<5**	**7**	**9**	**<5**
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**<5**	**<5**	**<5**	**5**	**<5**
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**
Polychloorbifenylen (AS3000)						
PCB 28	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 52	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 101	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 118	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 138	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**0,0021**	**<0,0010**
PCB 153	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**0,0019**	**<0,0010**
PCB 180	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**0,0014**	**<0,0010**
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	**0,0049** *#)*	**0,0049** *#)*	**0,0049** *#)*	**0,0082** *#)*	**0,0049** *#)*

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6641772-NL-P4

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **457137 Bodem / Eluaat**

	Eenheid	707968 11 (0-0,5)	707969 11 (1,0-1,8)	707970 12 (0-0,5)	707971 12 (0,7-2,0)	707974 14 (1,0-2,0)
Minerale olie (AS3000)						
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**5**	**10**	**<4**	**<4**	**<4**
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**13**	**23**	**<5**	**<5**	**<5**
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**22**	**40**	**13**	**<5**	**<5**
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**24**	**44**	**20**	**<5**	**<5**
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**18**	**22**	**20**	**<5**	**<5**
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**8**	**7**	**11**	**<5**	**<5**
Polychloorbifenylen (AS3000)						
PCB 28	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 52	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 101	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 118	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0020** *m)*	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 138	mg/kg Ds	**0,0021**	**0,0013**	**0,0015**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 153	mg/kg Ds	**0,0016**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 180	mg/kg Ds	**0,0015**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	**0,0080** *#)*	**0,0062** *#)*	**0,0057** *#)*	**0,0049** *#)*	**0,0049** *#)*

Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.
#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.
m) De rapportagegrens is verhoogd, omdat door matrixeffecten, resp. co-elutie een kwantificering bemoeilijkt wordt.

Het organische stof gehalte wordt gecorrigeerd voor het lutum gehalte, als geen lutum bepaald is wordt gecorrigeerd als ware het lutum gehalte 5,4%

Begin van de analyses: 15.09.2014
Einde van de analyses: 22.09.2014

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal. Monsters met onbekende herkomst kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit.

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

Dit electronisch gegenereerde rapport is gecontroleerd en vrijgegeven. In overeenstemming met de vereisten van NEN EN ISO/IEC 17025:2005 voor eenvoudige rapportage is dit rapport met digitale handtekening rechtsgeldig.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6641772-NL-P5

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **457137 Bodem / Eluaat**

Toegepaste methoden

Vaste stof

eigen methode: Carbonaten dmv asrest

eigen methode: n) Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20 Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40

Gelijkwaardig aan NEN 5739: n)IJzer (Fe2O3)

Glw. NEN-ISO 11465;cf. NEN-EN 12880; cf. AS3000: Droge stof

Protocollen AS 3000: Voorbehandeling conform AS3000 Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)

Protocollen AS 3000 / Protocollen AS 3200: Organische stof Koningswater ontsluiting Kobalt (Co) Zink (Zn) Lood (Pb) Barium (Ba) Nikkel (Ni) Molybdeen (Mo) Koper (Cu) Kwik (Hg) Cadmium (Cd) Koolwaterstoffractie C10-C40 Som PAK (VROM) (Factor 0,7) Fractie < 2 µm

n) Niet geaccrediteerd

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6641772-NL-P6

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 457137, Analysis No. 707960, created at 18.09.2014 04:54:56

Monsteromschrijving: 6 (0,5-1,5)

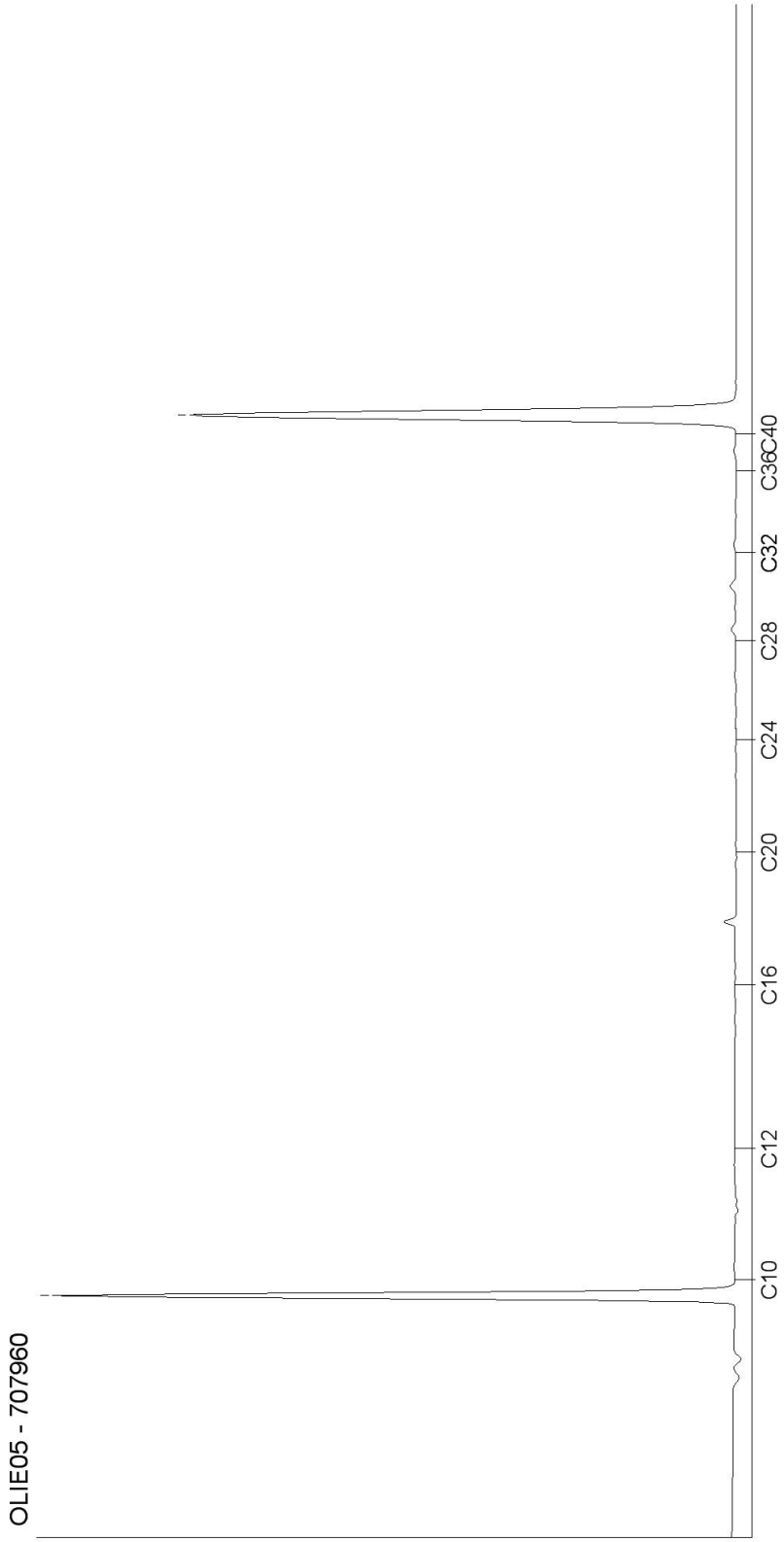

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6641816-NL-P1

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 457137, Analysis No. 707963, created at 18.09.2014 05:08:35

Monsteromschrijving: 8 (0-0,5)

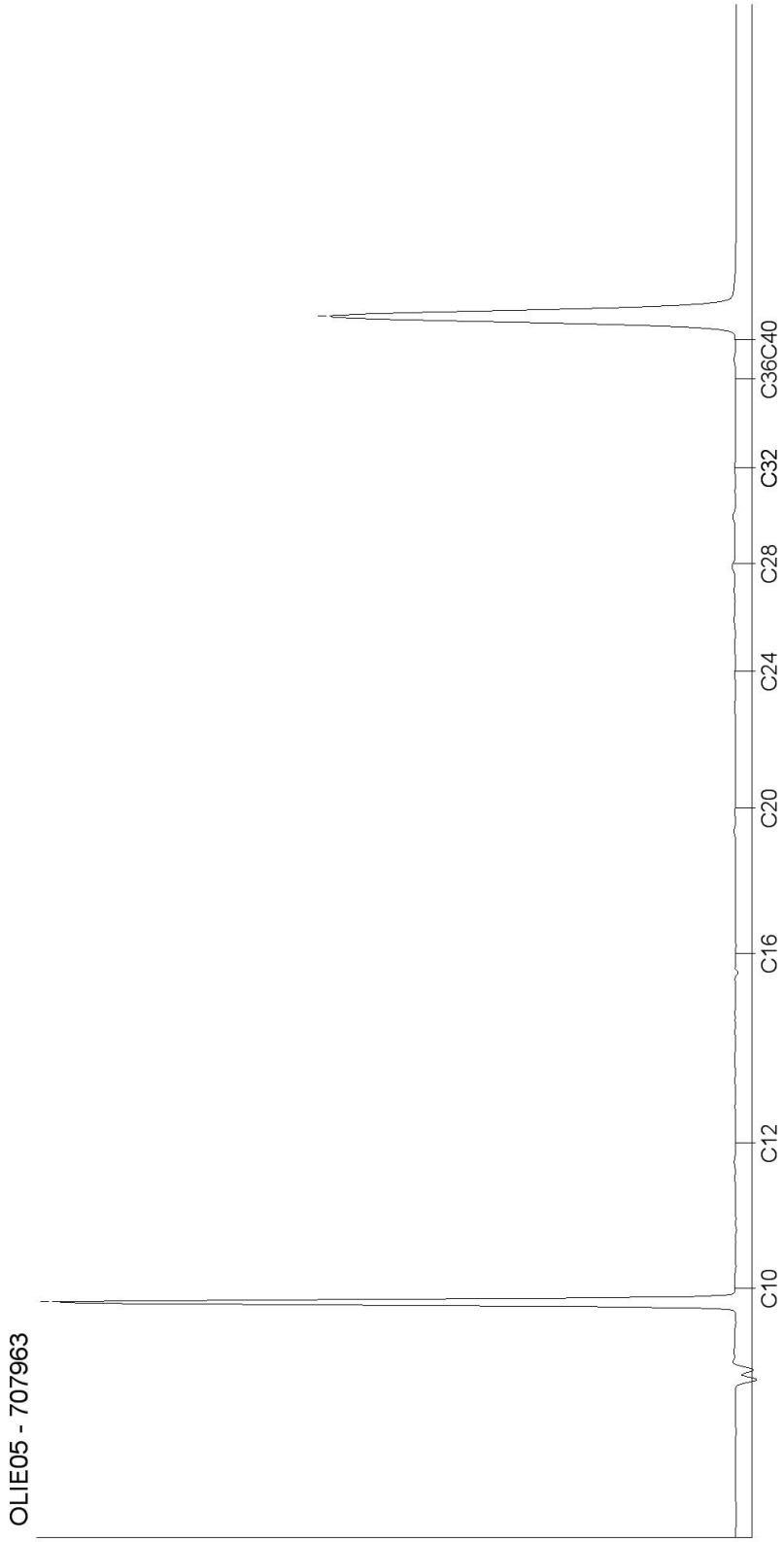

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-664181 6-NL-P2

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 457137, Analysis No. 707965, created at 18.09.2014 04:55:25

Monsteromschrijving: 9 (0-0,5)

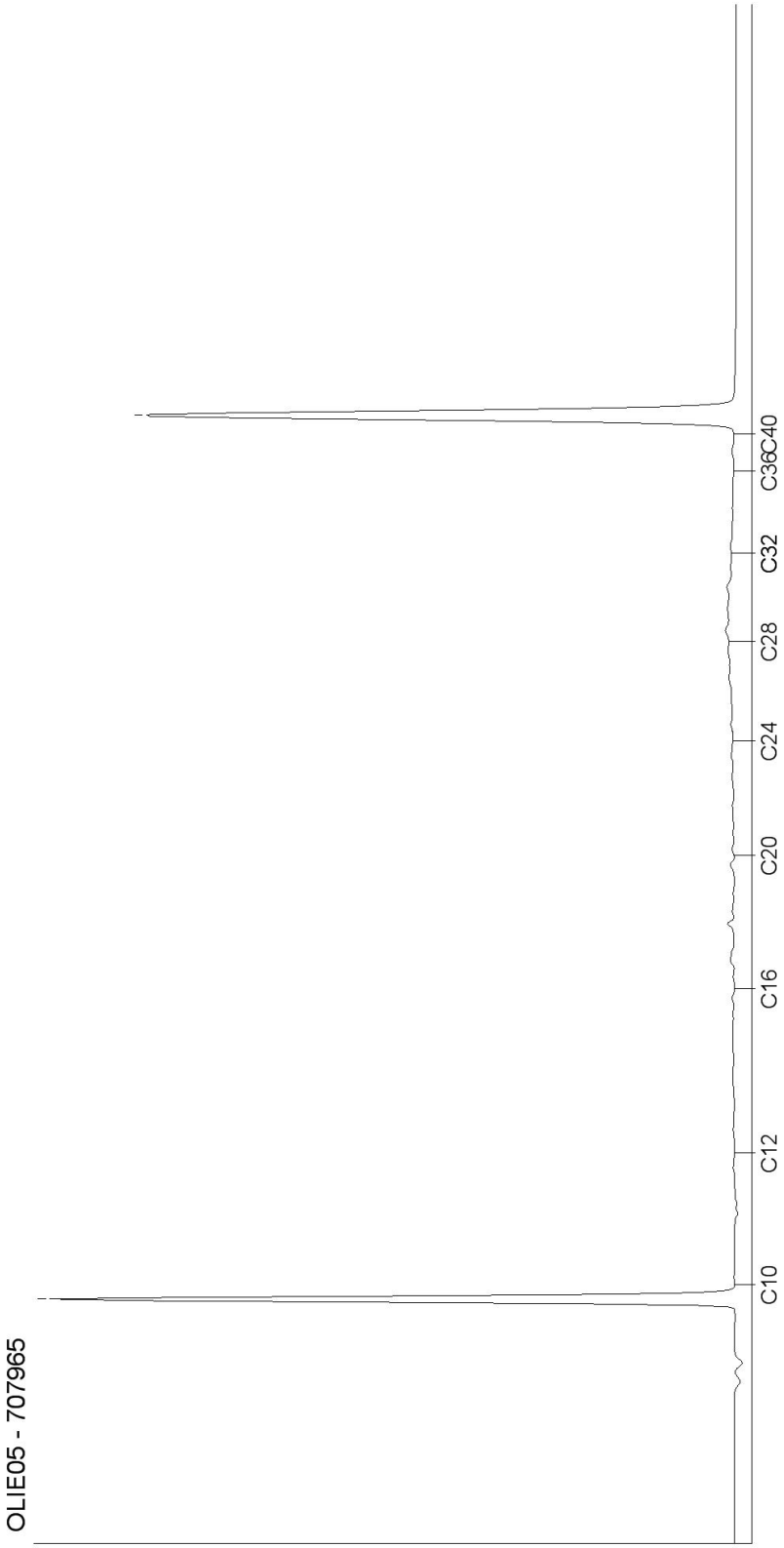

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-664181 6-NL-P3

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 457137, Analysis No. 707966, created at 18.09.2014 04:45:10

Monsteromschrijving: 10 (0-0,5)

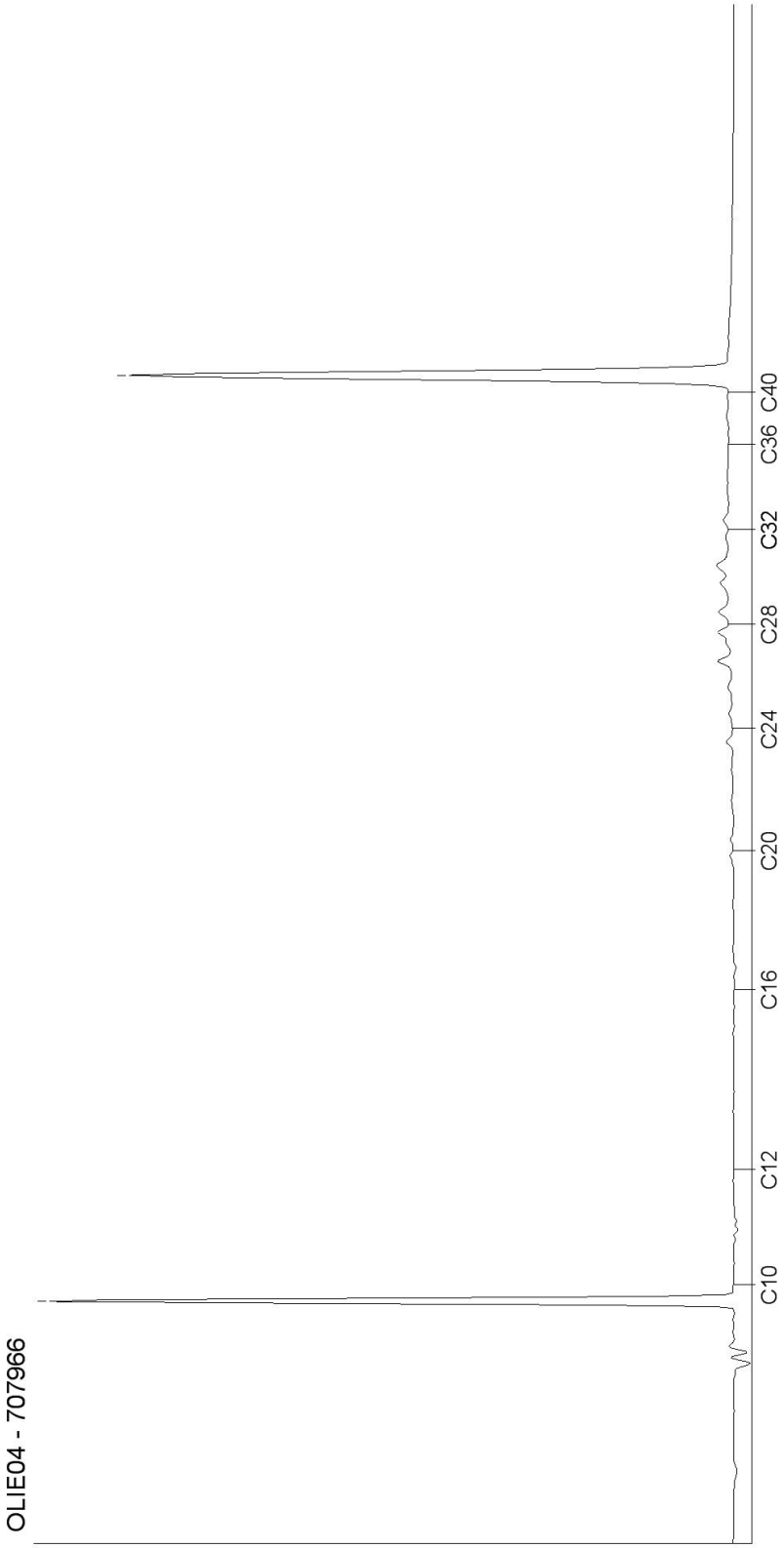

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-664181 6-NL-P4

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 457137, Analysis No. 707967, created at 18.09.2014 05:08:22

Monsteromschrijving: 10 (1,0-2,0)

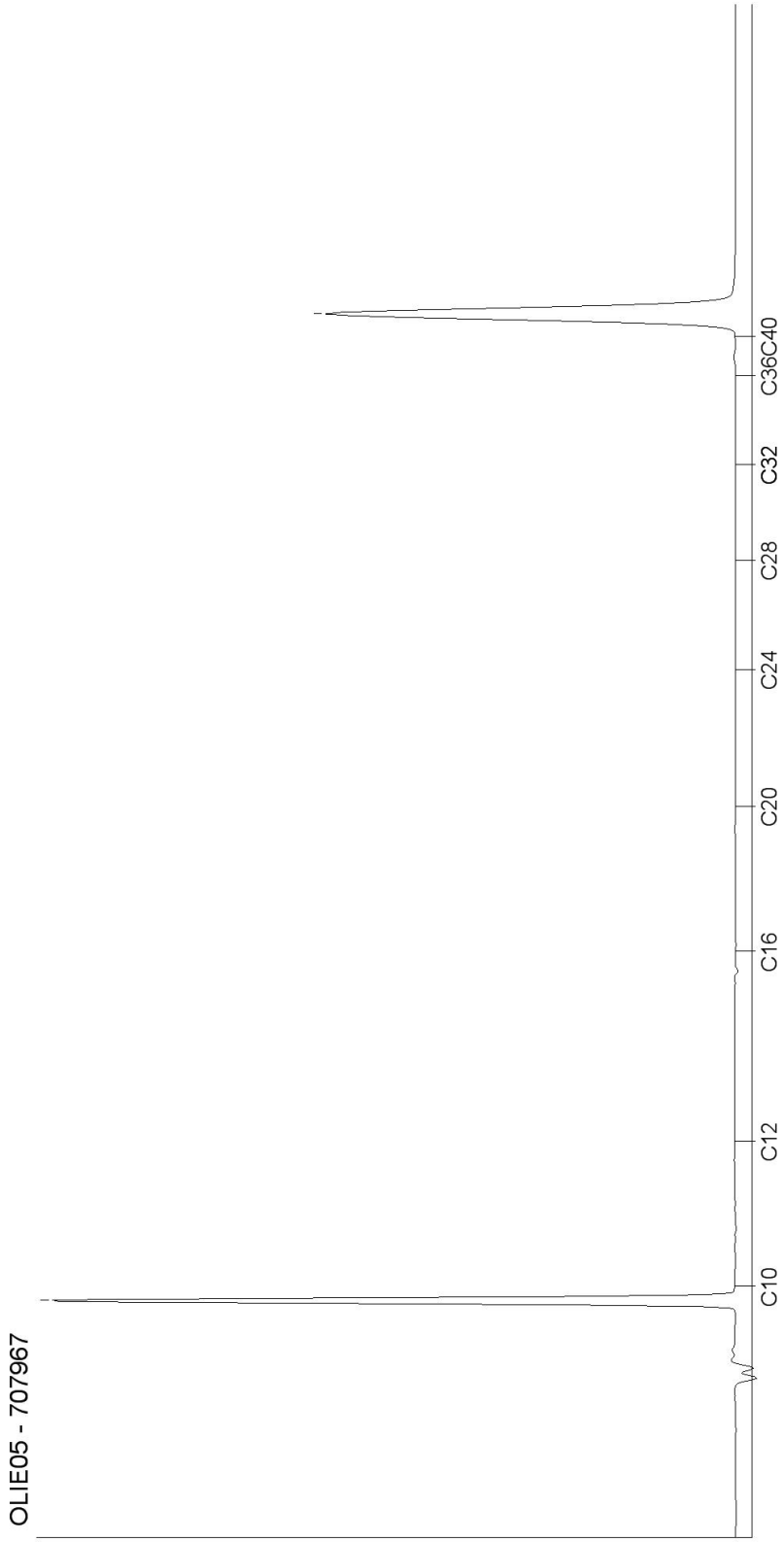

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-664181 6-NL-P5

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 457137, Analysis No. 707968, created at 18.09.2014 05:08:53

Monsteromschrijving: 11 (0-0,5)

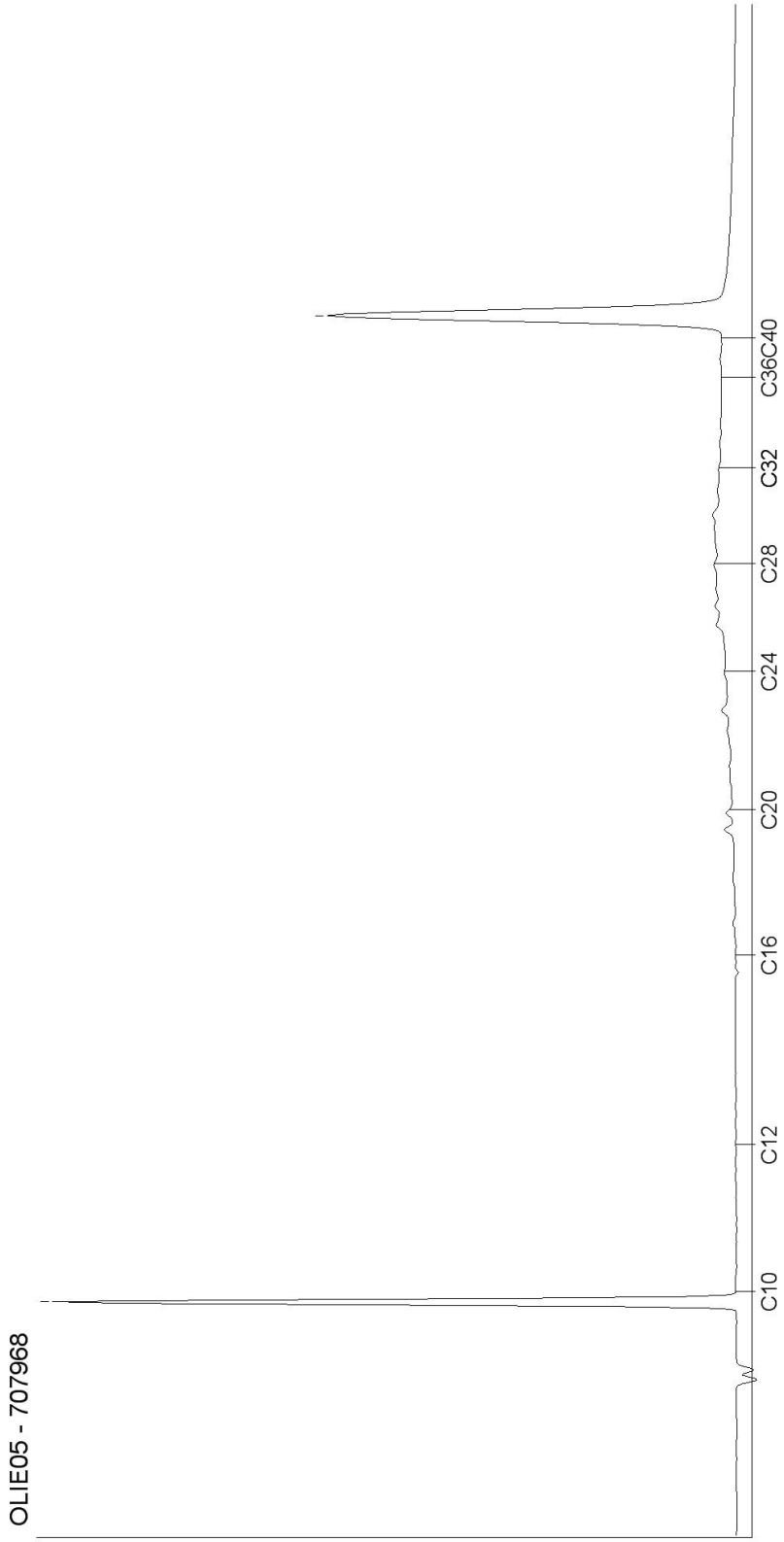

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6641816-NL-P6

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 457137, Analysis No. 707969, created at 18.09.2014 04:54:20

Monsteromschrijving: 11 (1,0-1,8)

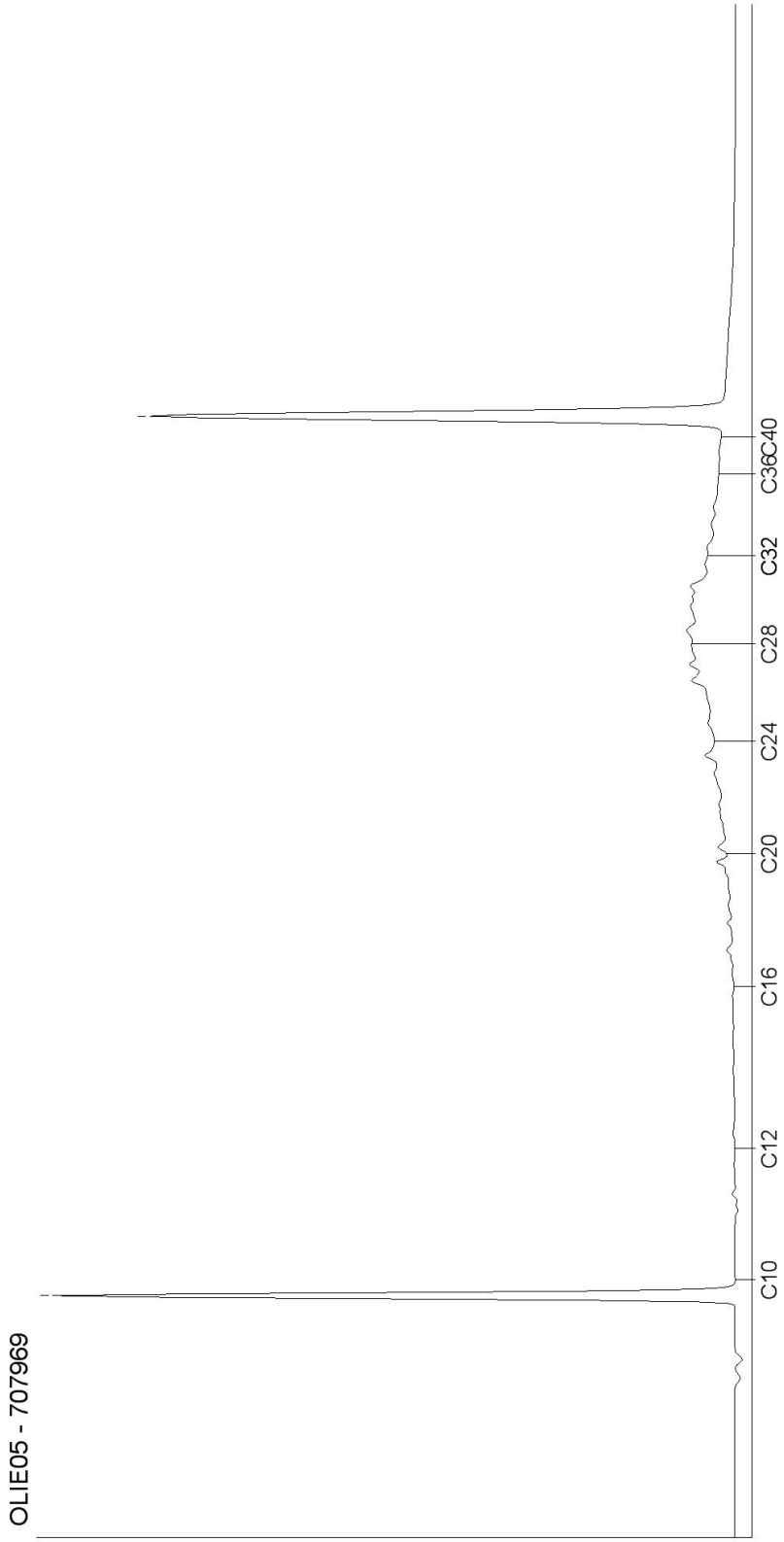

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-664181 6-NL-P7

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 457137, Analysis No. 707970, created at 18.09.2014 04:54:22

Monsteromschrijving: 12 (0-0,5)

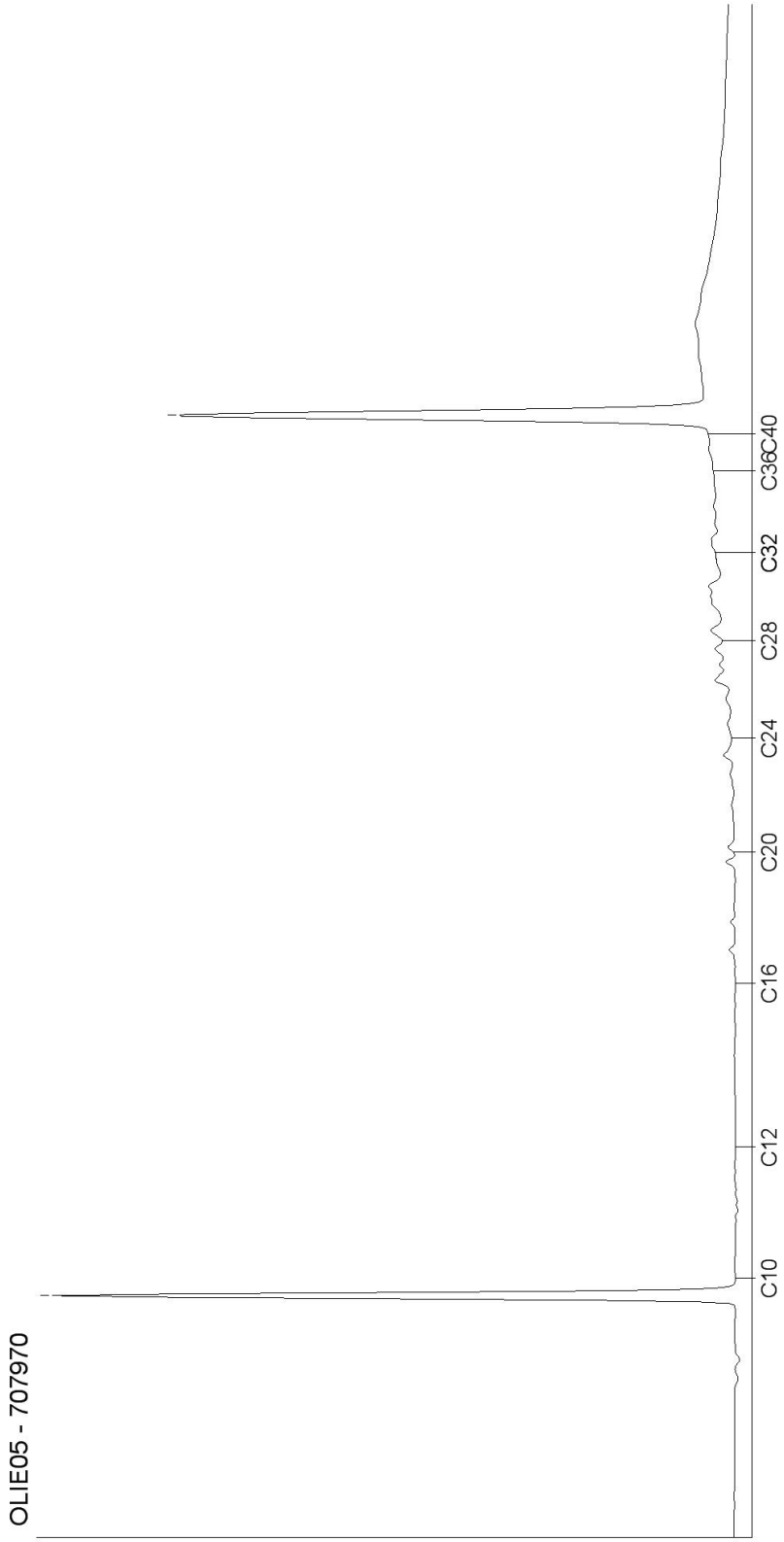

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 457137, Analysis No. 707971, created at 18.09.2014 05:08:31

Monsteromschrijving: 12 (0,7-2,0)

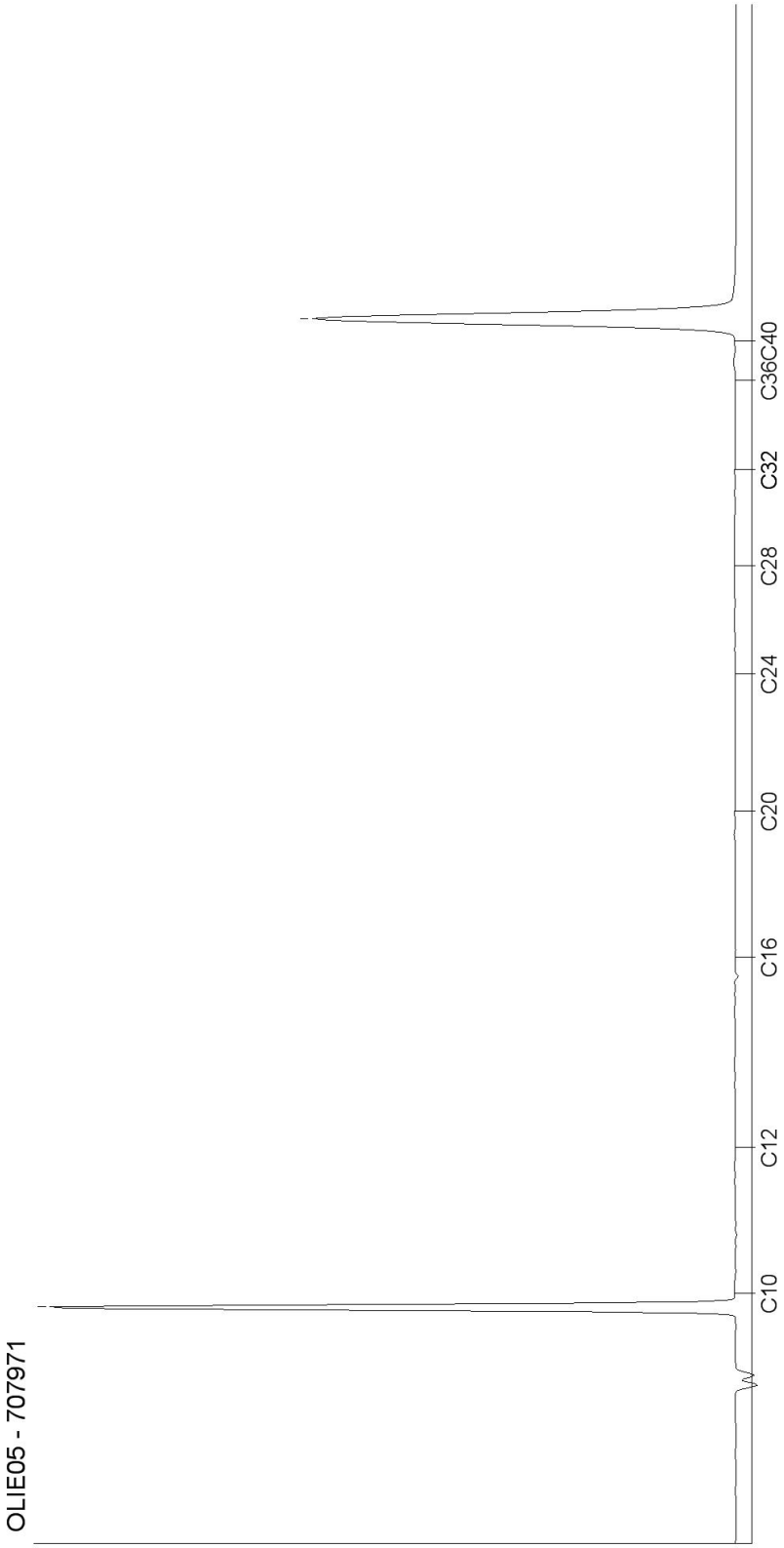

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 457137, Analysis No. 707974, created at 18.09.2014 05:09:00

Monsteromschrijving: 14 (1,0-2,0)

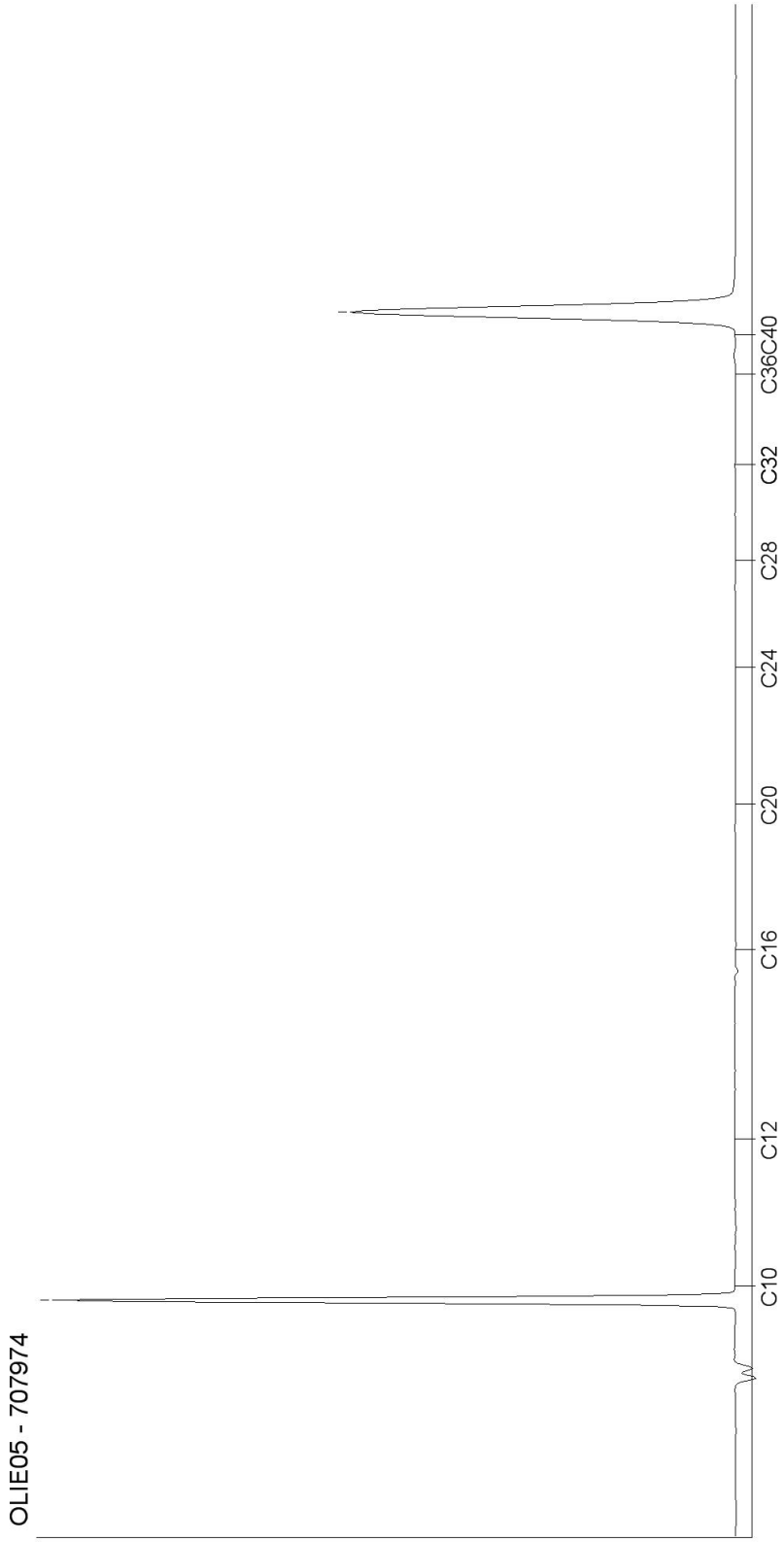

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Tauw Nederland B.V.
Mirjam Leenheer
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum	24.09.2014
Relatienr	35003840
Opdrachtnr.	458192

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 458192 Bodem / Eluaat**

Opdrachtgever	35003840 Tauw Nederland B.V.
Uw referentie	1219261 BKK gemeente Zwolle
Opdrachtacceptatie	18.09.14
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649829-NL-P1

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **458192 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
714353	17.09.2014	2 (0-0,5)
714354	17.09.2014	3 (0-0,5)
714355	17.09.2014	4 (0-0,5)
714356	17.09.2014	5 (0-0,5)
714357	17.09.2014	16 (0-0,5)

	Eenheid	714353 2 (0-0,5)	714354 3 (0-0,5)	714355 4 (0-0,5)	714356 5 (0-0,5)	714357 16 (0-0,5)
Algemene monstervoorbehandeling						
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	96,0	93,4	95,8	93,2	96,2
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	2,7 x)	4,5 x)	2,8 x)	3,4 x)	1,7 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	0,9	1,7	2,2	2,4	1,4
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	4,4	7,0	2,6	8,2	4,2
Voorbehandeling metalen analyse						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Metalen (AS3000)						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	42	67	38	73	42
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	0,23	<0,20	<0,20	<0,20	<0,20
Kobalt (Co)	mg/kg Ds	<3,0	4,1	<3,0	6,5	3,2
Koper (Cu)	mg/kg Ds	12	18	15	16	7,5
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	0,23	0,08	0,07	0,06	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	63	63	59	51	25
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	6,7	8,9	9,2	15	8,7
Zink (Zn)	mg/kg Ds	90	56	51	86	38
PAK (AS3000)						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	0,35	0,16	0,20
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,20	0,22	1,6	0,49	0,60
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,22	0,20	0,90	0,29	0,42
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	0,18	0,14	0,81	0,26	0,32
Benzo-(a)-Pyreen	mg/kg Ds	0,33	0,33	1,9	0,59	0,84
Chryseen	mg/kg Ds	0,30	0,26	1,6	0,54	0,56
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,35	0,19	2,1	0,47	0,73
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,74	0,61	4,1	1,1	1,2
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,35	0,28	1,3	0,39	0,59
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	2,7 #)	2,3 #)	15 #)	4,3 #)	5,5 #)
Minerale olie (AS3000)						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<35	<35	50	41	65

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649829-NL-P2

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **458192 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
714358	17.09.2014	16 (0,5-2,0)
714359	17.09.2014	17 (0-0,5)
714360	17.09.2014	17 (0,5-2,0)
714361	17.09.2014	60 (0-0,5)
714362	17.09.2014	70 (0-0,5)

	Eenheid	714358 16 (0,5-2,0)	714359 17 (0-0,5)	714360 17 (0,5-2,0)	714361 60 (0-0,5)	714362 70 (0-0,5)
Algemene monstervoorbehandeling						
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	95,9	96,9	97,9	94,2	85,9
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	<0,2 x)	0,7 x)	1,0 x)	3,5 x)	3,0 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	0,4	1,0	0,3	1,0	1,4
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	<1,0	4,2	<1,0	7,7	14
Voorbehandeling metalen analyse						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Metalen (AS3000)						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	<20	42	<20	75	71
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,20	<0,20	<0,20	<0,20	<0,20
Kobalt (Co)	mg/kg Ds	<3,0	3,0	<3,0	5,4	6,4
Koper (Cu)	mg/kg Ds	<5,0	6,6	<5,0	13	13
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	<0,05	<0,05	0,08	0,06
Lood (Pb)	mg/kg Ds	<10	25	<10	80	34
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	<4,0	7,5	<4,0	9,6	16
Zink (Zn)	mg/kg Ds	<20	32	<20	59	53
PAK (AS3000)						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	0,092	<0,050	<0,050	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	0,24	<0,050	<0,050	0,10
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	<0,050	0,13	<0,050	0,054	0,061
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	<0,050	0,12	<0,050	<0,050	<0,050
Benzo-(a)-Pyreen	mg/kg Ds	<0,050	0,28	<0,050	0,085	0,13
Chryseen	mg/kg Ds	<0,050	0,23	<0,050	0,065	0,11
Fenanthreen	mg/kg Ds	<0,050	0,34	<0,050	<0,050	0,066
Fluorantheen	mg/kg Ds	<0,050	0,57	<0,050	0,10	0,21
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	<0,050	0,22	<0,050	0,080	0,10
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	0,35 #)	2,3 #)	0,35 #)	0,56 #)	0,88 #)
Minerale olie (AS3000)						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<35	<35	<35	<35	<35

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649829-NL-P3

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **458192 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
714363	17.09.2014	70 (0,5-2,0)
714364	17.09.2014	80 (0,5-2,0)
714365	17.09.2014	90 (0,5-2,0)
714366	17.09.2014	130 (0,5-2,0)
714367	17.09.2014	150 (0,5-2,0)

	Eenheid	714363 70 (0,5-2,0)	714364 80 (0,5-2,0)	714365 90 (0,5-2,0)	714366 130 (0,5-2,0)	714367 150 (0,5-2,0)
Algemene monstervoorbehandeling						
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	82,4	91,6	96,6	93,4	85,6
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
Organische stof	% Ds	3,7 x)	0,8 x)	0,8 x)	0,9 x)	1,6 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	1,6	0,6	0,6	0,6	1,2
Fracties (sedigraaf)						
Fractie < 2 µm	% Ds	19	2,5	3,0	1,6	5,5
Voorbehandeling metalen analyse						
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Metalen (AS3000)						
Barium (Ba)	mg/kg Ds	250	25	37	<20	45
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,20	<0,20	<0,20	<0,20	<0,20
Kobalt (Co)	mg/kg Ds	9,7	<3,0	3,2	<3,0	3,6
Koper (Cu)	mg/kg Ds	38	<5,0	9,8	<5,0	54
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	0,10	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	89	<10	19	<10	26
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	25	6,3	9,0	4,8	11
Zink (Zn)	mg/kg Ds	160	22	31	25	84
PAK (AS3000)						
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,15	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	0,11	<0,050	<0,050	<0,050	0,084
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	0,092	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Benzo-(a)-Pyreen	mg/kg Ds	0,21	<0,050	<0,050	<0,050	0,067
Chryseen	mg/kg Ds	0,18	<0,050	<0,050	<0,050	0,074
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,092	<0,050	<0,050	<0,050	0,064
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,30	<0,050	<0,050	<0,050	0,10
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,18	<0,050	<0,050	<0,050	0,077
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	1,4 #)	0,35 #)	0,35 #)	0,35 #)	0,61 #)
Minerale olie (AS3000)						
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	44	<35	<35	<35	<35

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649829-NL-P4

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **458192 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
714368	12.09.2014	B14+15

	Eenheid	714368 B14+15
Algemene monstervoorbehandeling		
Voorbehandeling conform AS3000		**++**
Droge stof	%	**93,6**
IJzer (Fe2O3)	% Ds	**<5,0**
Klassiek Chemische Analyses		
Organische stof	% Ds	**2,7** x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	**3,0**
Fracties (sedigraaf)		
Fractie < 2 µm	% Ds	**3,8**
Voorbehandeling metalen analyse		
Koningswater ontsluiting		**++**
Metalen (AS3000)		
Barium (Ba)	mg/kg Ds	**91**
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	**0,24**
Kobalt (Co)	mg/kg Ds	**4,3**
Koper (Cu)	mg/kg Ds	**15**
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	**0,06**
Lood (Pb)	mg/kg Ds	**74**
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	**<1,5**
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	**11**
Zink (Zn)	mg/kg Ds	**71**
PAK (AS3000)		
Anthraceen	mg/kg Ds	**0,084**
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	**0,32**
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	**0,24**
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	**0,20**
Benzo-(a)-Pyreen	mg/kg Ds	**0,43**
Chryseen	mg/kg Ds	**0,38**
Fenanthreen	mg/kg Ds	**0,18**
Fluorantheen	mg/kg Ds	**0,67**
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	**0,33**
Naftaleen	mg/kg Ds	**<0,050**
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	**2,9** #)
Minerale olie (AS3000)		
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	**<35**

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-6649829-NL-P5

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **458192 Bodem / Eluaat**

	Eenheid	714353 2 (0-0,5)	714354 3 (0-0,5)	714355 4 (0-0,5)	714356 5 (0-0,5)	714357 16 (0-0,5)
Minerale olie (AS3000)						
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**	**3**
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**5**	**<4**	**5**	**6**	**7**
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**6**	**<5**	**8**	**9**	**11**
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**7**	**6**	**10**	**9**	**15**
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**8**	**7**	**13**	**9**	**15**
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**<5**	**<5**	**9**	**<5**	**8**
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**
Polychloorbifenylen (AS3000)						
PCB 28	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 52	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 101	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 118	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 138	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**0,0024**
PCB 153	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**0,0020**
PCB 180	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**0,0014**
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	**0,0049** #)	**0,0049** #)	**0,0049** #)	**0,0049** #)	**0,0086** #)

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649829-NL-P6

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **458192 Bodem / Eluaat**

	Eenheid	714358 16 (0,5-2,0)	714359 17 (0-0,5)	714360 17 (0,5-2,0)	714361 60 (0-0,5)	714362 70 (0-0,5)
Minerale olie (AS3000)						
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**3**	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**<4**	**<4**	**<4**	**<4**	**<4**
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**	**7**
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**<5**	**6**	**<5**	**<5**	**<5**
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**
Polychloorbifenylen (AS3000)						
PCB 28	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 52	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 101	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 118	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 138	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 153	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 180	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	**0,0049** *#)*	**0,0049** *#)*	**0,0049** *#)*	**0,0049** *#)*	**0,0049** *#)*

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649829-NL-P7

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **458192 Bodem / Eluaat**

	Eenheid	714363 70 (0,5-2,0)	714364 80 (0,5-2,0)	714365 90 (0,5-2,0)	714366 130 (0,5-2,0)	714367 150 (0,5-2,0)
Minerale olie (AS3000)						
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**<4**	**<4**	**<4**	**<4**	**<4**
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**7**	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**9**	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**10**	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**8**	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**
Polychloorbifenylen (AS3000)						
PCB 28	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 52	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 101	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 118	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 138	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 153	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 180	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	**0,0049** #)	**0,0049** #)	**0,0049** #)	**0,0049** #)	**0,0049** #)

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649829-NL-P8

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **458192 Bodem / Eluaat**

	Eenheid	714368 B14+15
Minerale olie (AS3000)		
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	**<3**
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**<3**
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**<4**
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**<5**
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**6**
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**8**
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**<5**
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**<5**
Polychloorbifenylen (AS3000)		
PCB 28	mg/kg Ds	**<0,0010**
PCB 52	mg/kg Ds	**<0,0010**
PCB 101	mg/kg Ds	**<0,0010**
PCB 118	mg/kg Ds	**<0,0010**
PCB 138	mg/kg Ds	**0,0011**
PCB 153	mg/kg Ds	**<0,0010**
PCB 180	mg/kg Ds	**<0,0010**
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	**0,0053** *#)*

Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.
#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.

Het organische stof gehalte wordt gecorrigeerd voor het lutum gehalte, als geen lutum bepaald is wordt gecorrigeerd als ware het lutum gehalte 5,4%

Begin van de analyses: 18.09.2014
Einde van de analyses: 24.09.2014

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal. Monsters met onbekende herkomst kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit.

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

Dit electronisch gegenereerde rapport is gecontroleerd en vrijgegeven. In overeenstemming met de vereisten van NEN EN ISO/IEC 17025:2005 voor eenvoudige rapportage is dit rapport met digitale handtekening rechtsgeldig.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649829-NL-P9

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **458192 Bodem / Eluaat**

Toegepaste methoden

Vaste stof

eigen methode: Carbonaten dmv asrest

eigen methode: n) Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20 Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40

Gelijkwaardig aan NEN 5739: n)IJzer (Fe2O3)

Glw. NEN-ISO 11465;cf. NEN-EN 12880; cf. AS3000: Droge stof

Protocollen AS 3000: Voorbehandeling conform AS3000 Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)

Protocollen AS 3000 / Protocollen AS 3200: Organische stof Koningswater ontsluiting Kwik (Hg) Barium (Ba) Kobalt (Co) Nikkel (Ni) Lood (Pb) Cadmium (Cd) Zink (Zn) Koper (Cu) Molybdeen (Mo) Koolwaterstoffractie C10-C40 Som PAK (VROM) (Factor 0,7) Fractie < 2 µm

n) Niet geaccrediteerd

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Bijlage bij Opdrachtnr. 458192

CONSERVERING, CONSERVERINGSTERMIJN EN VERPAKKING

Er zijn verschillen met de richtlijnen geconstateerd die mogelijk de betrouwbaarheid van de analyseresultaten beïnvloeden. De conserveringstermijn is voor volgende analyse overschreden:

Koolwaterstoffractie 714368
C10-C40

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649829-NL-P11

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 458192, Analysis No. 714353, created at 23.09.2014 08:58:09

Monsteromschrijving: 2 (0-0,5)

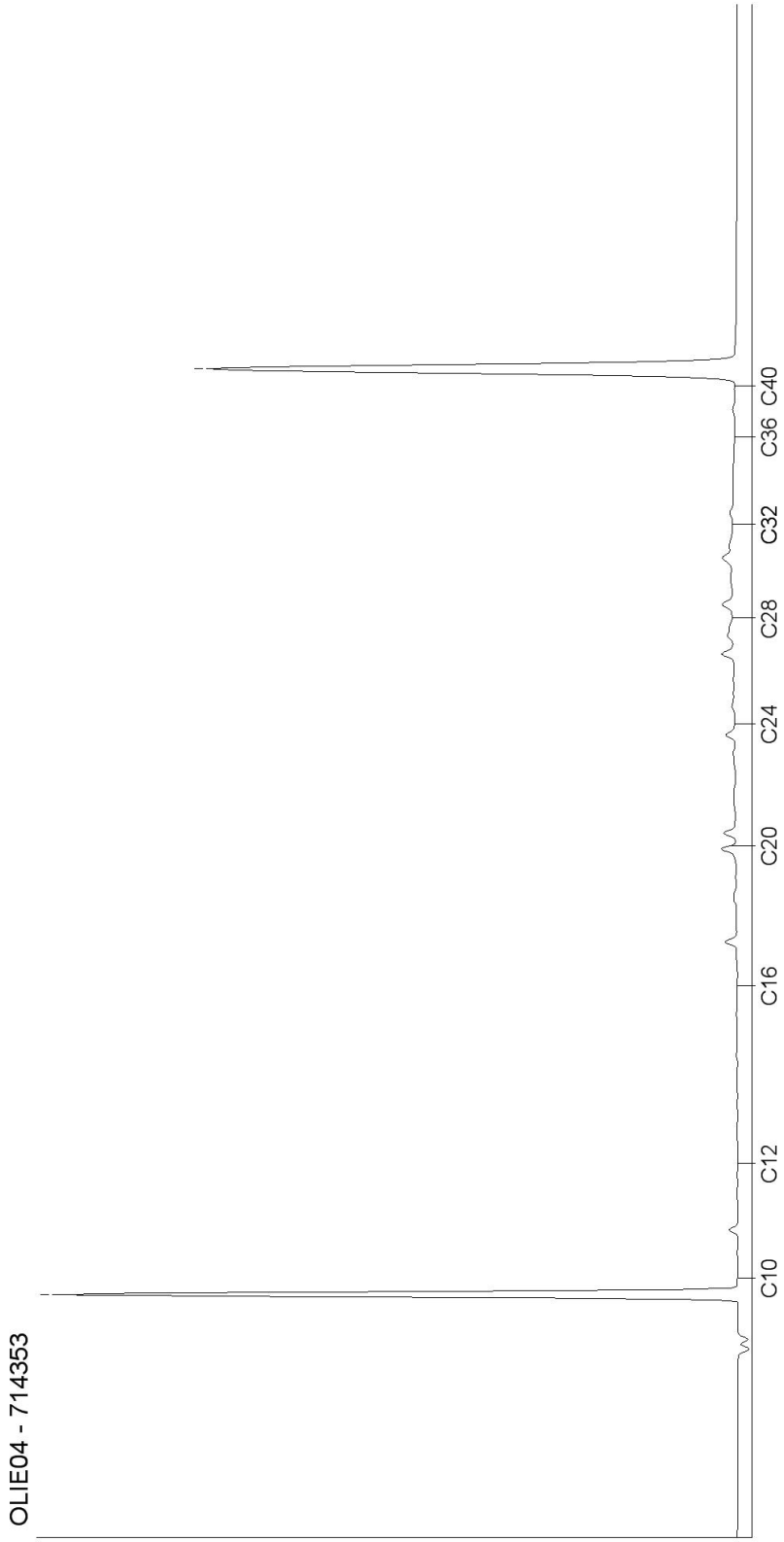

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649887-NL-P1

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 458192, Analysis No. 714354, created at 23.09.2014 08:57:18

Monsteromschrijving: 3 (0-0,5)

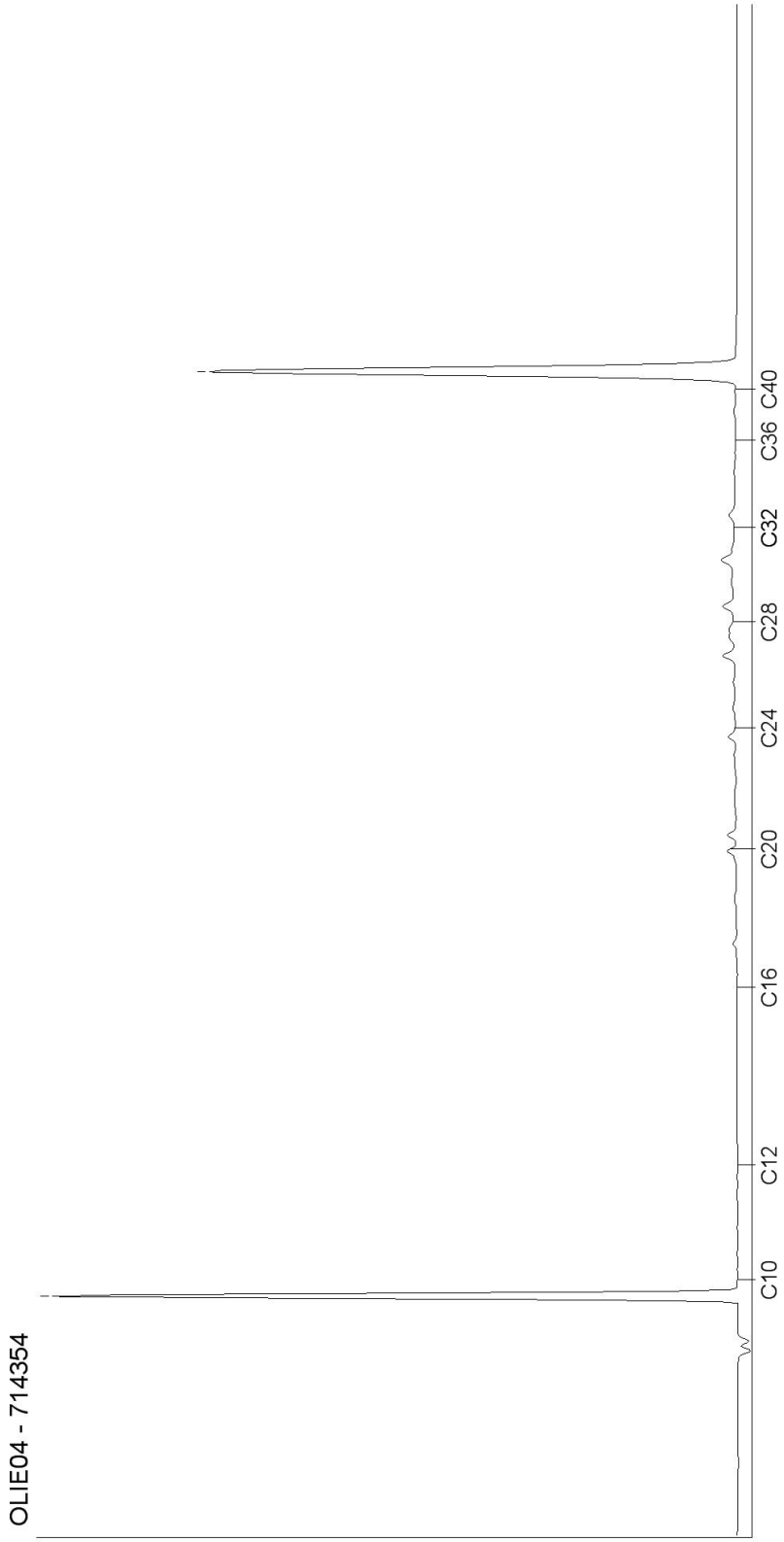

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649887-NL-P2

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 458192, Analysis No. 714355, created at 23.09.2014 08:58:15

Monsteromschrijving: 4 (0-0,5)

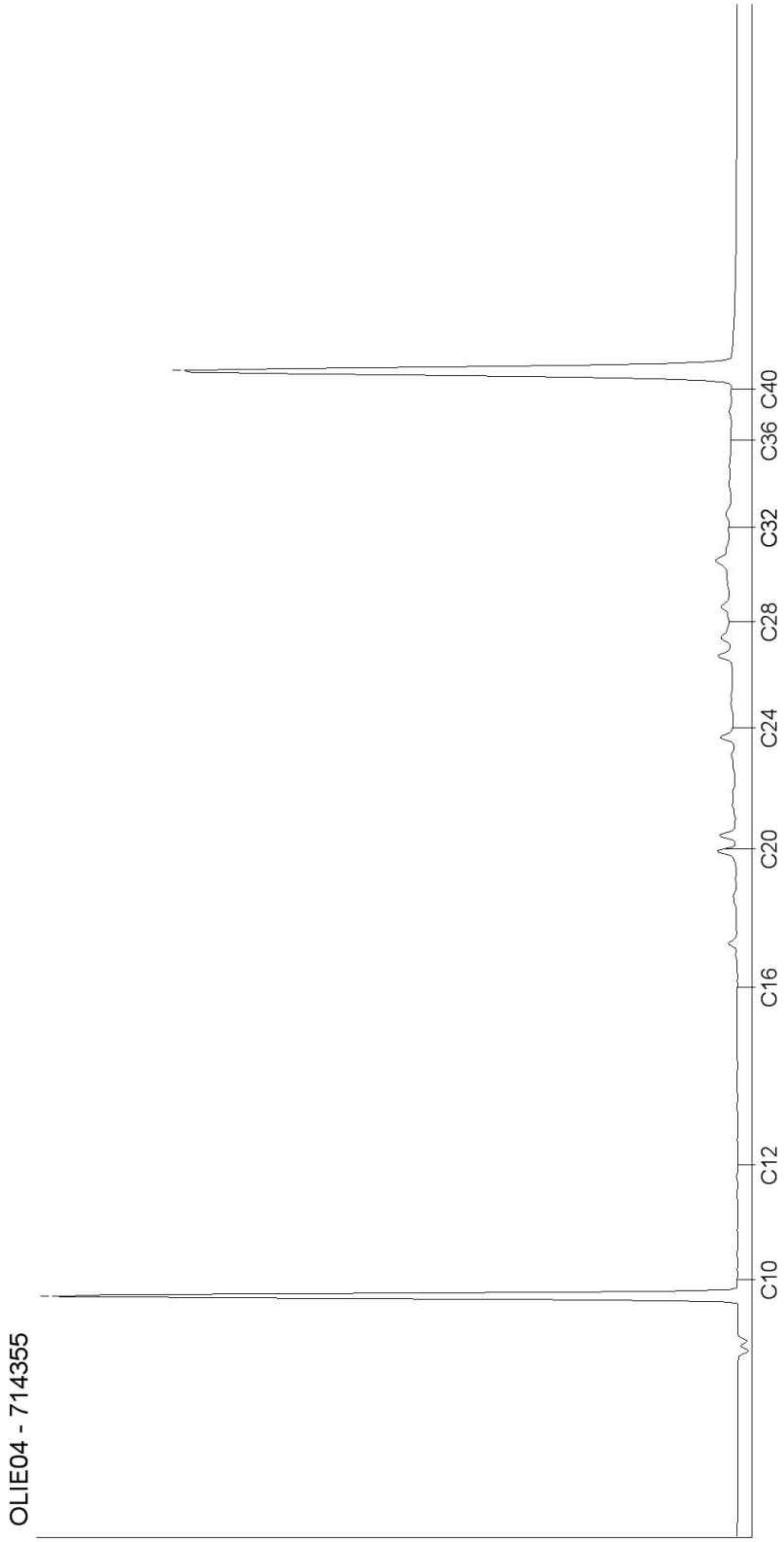

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649887-NL-P3

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 458192, Analysis No. 714356, created at 23.09.2014 08:56:13

Monsteromschrijving: 5 (0-0,5)

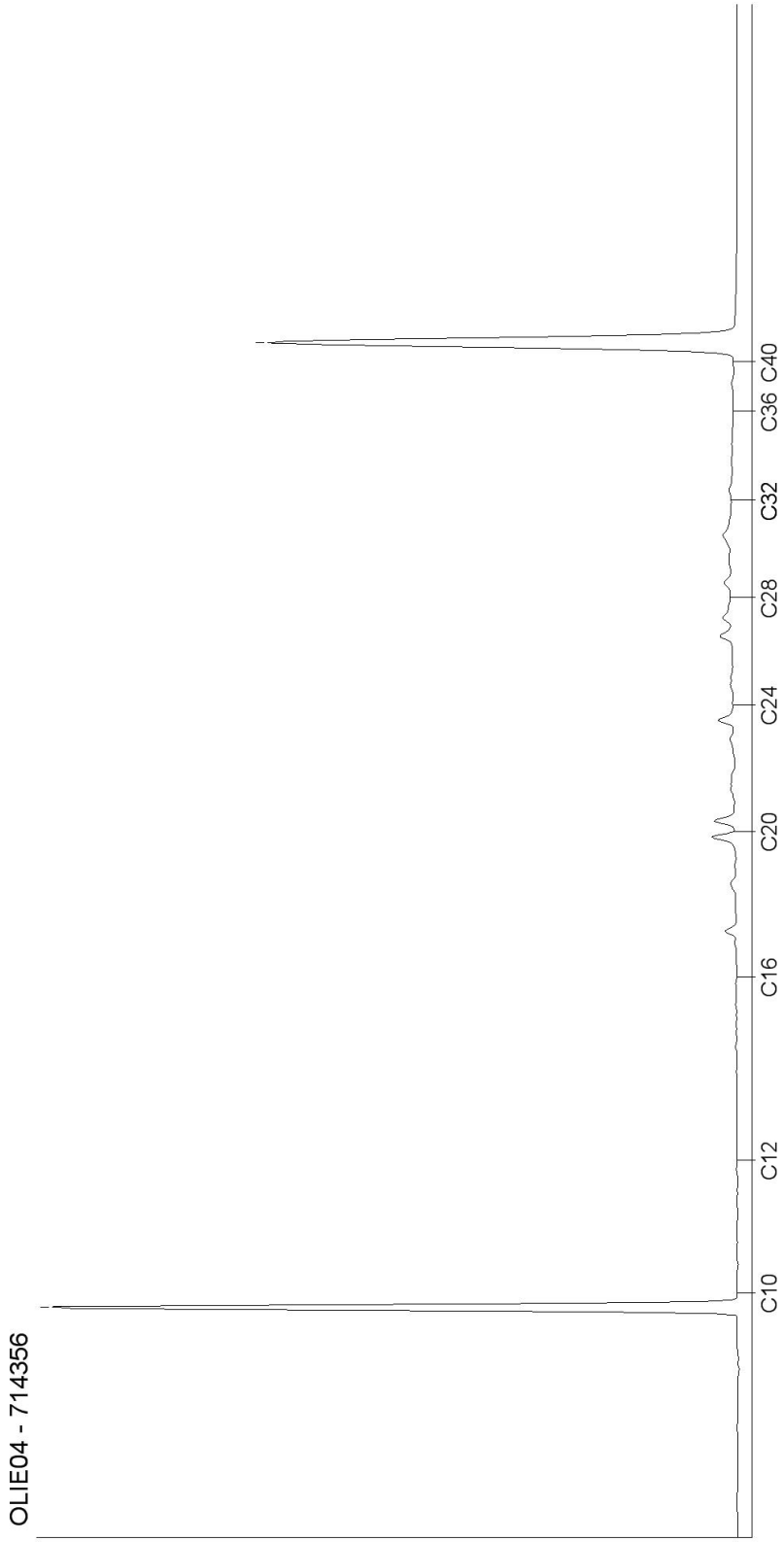

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649887-NL-P4

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 458192, Analysis No. 714357, created at 23.09.2014 08:58:20

Monsteromschrijving: 16 (0-0,5)

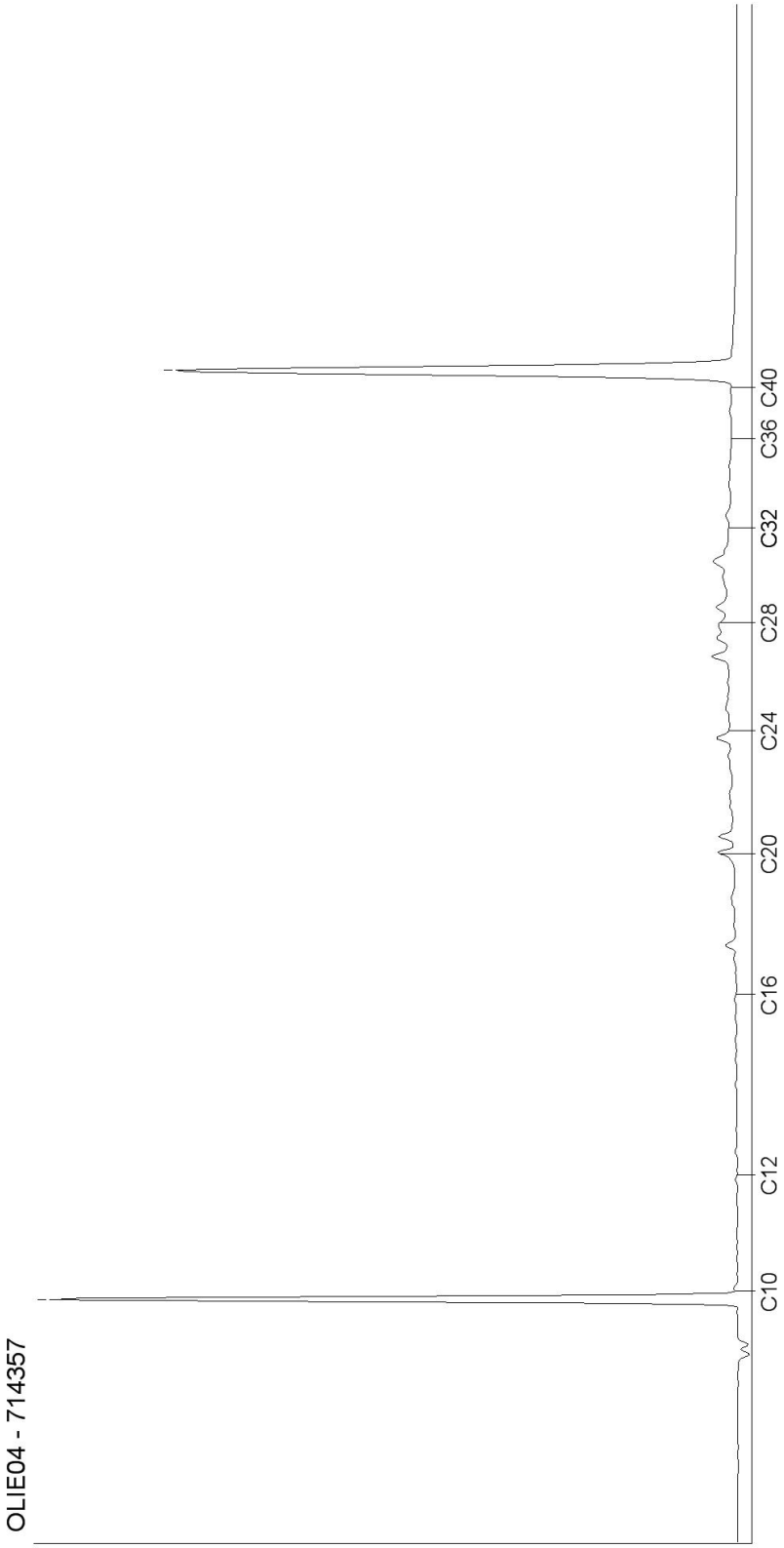

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649887-NL-P5

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 458192, Analysis No. 714358, created at 23.09.2014 11:17:03

Monsteromschrijving: 16 (0,5-2,0)

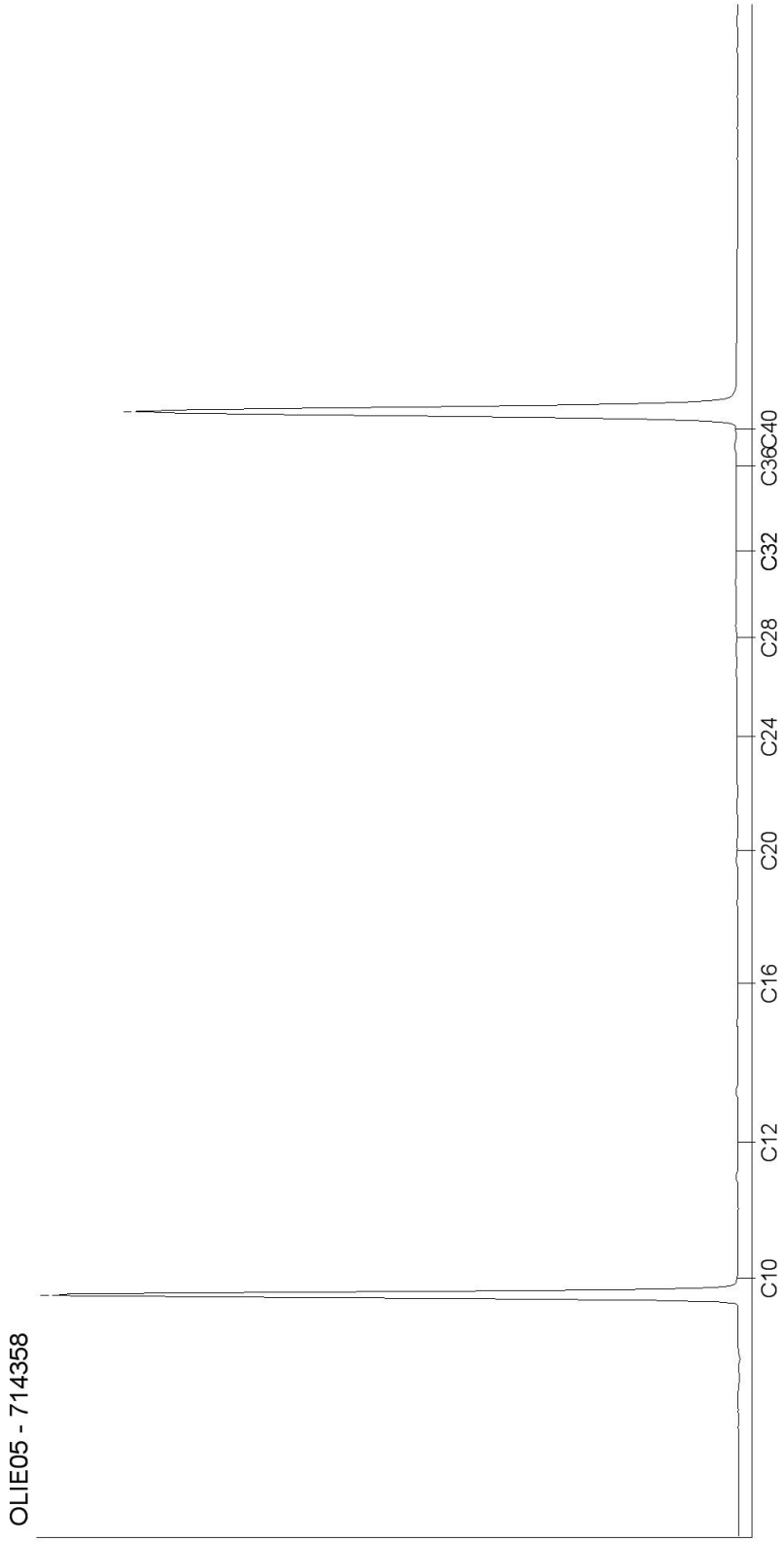

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649887-NL-P6

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 458192, Analysis No. 714359, created at 23.09.2014 08:58:29

Monsteromschrijving: 17 (0-0,5)

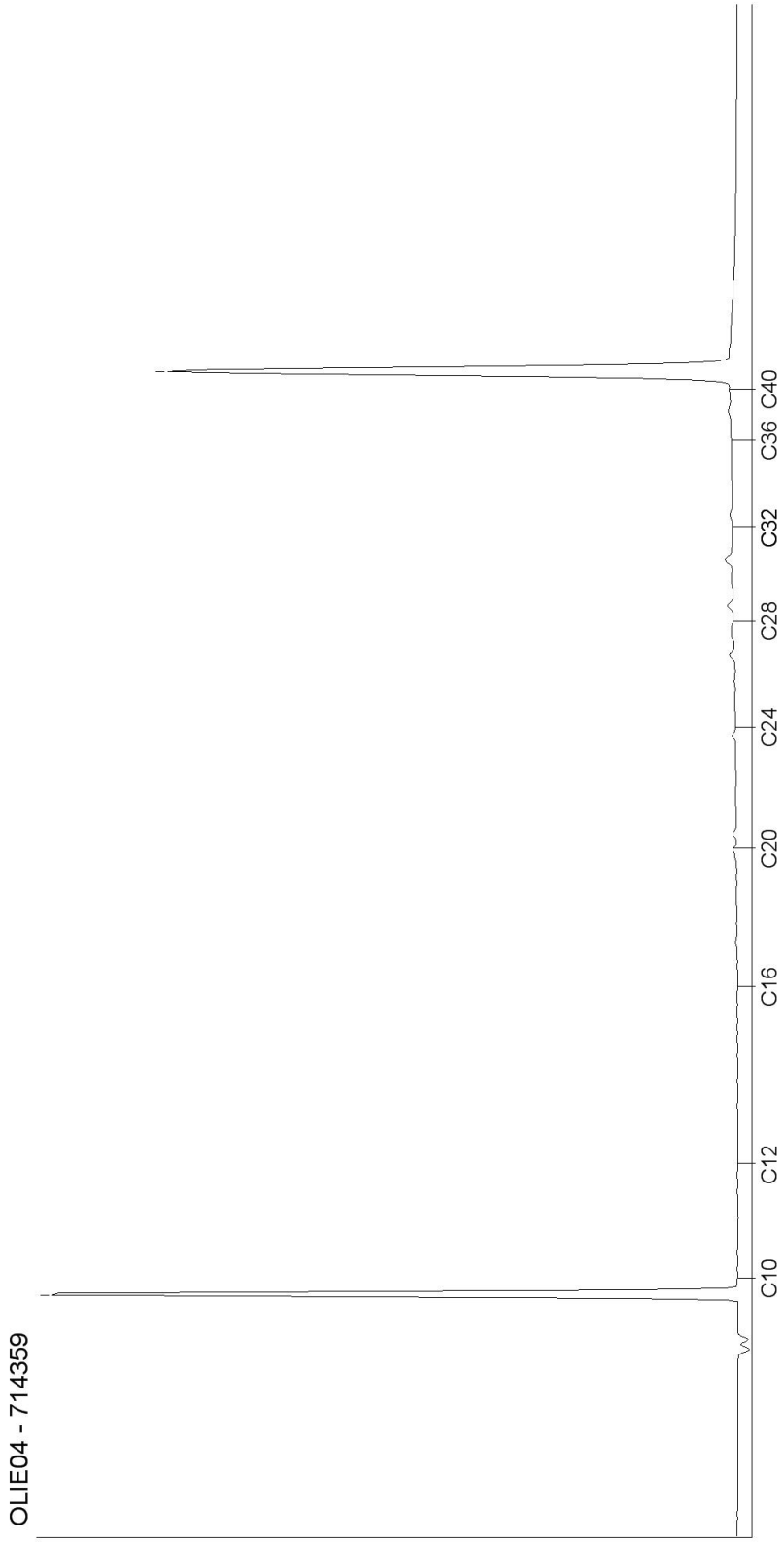

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649887-NL-P7

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 458192, Analysis No. 714360, created at 23.09.2014 07:35:41

Monsteromschrijving: 17 (0,5-2,0)

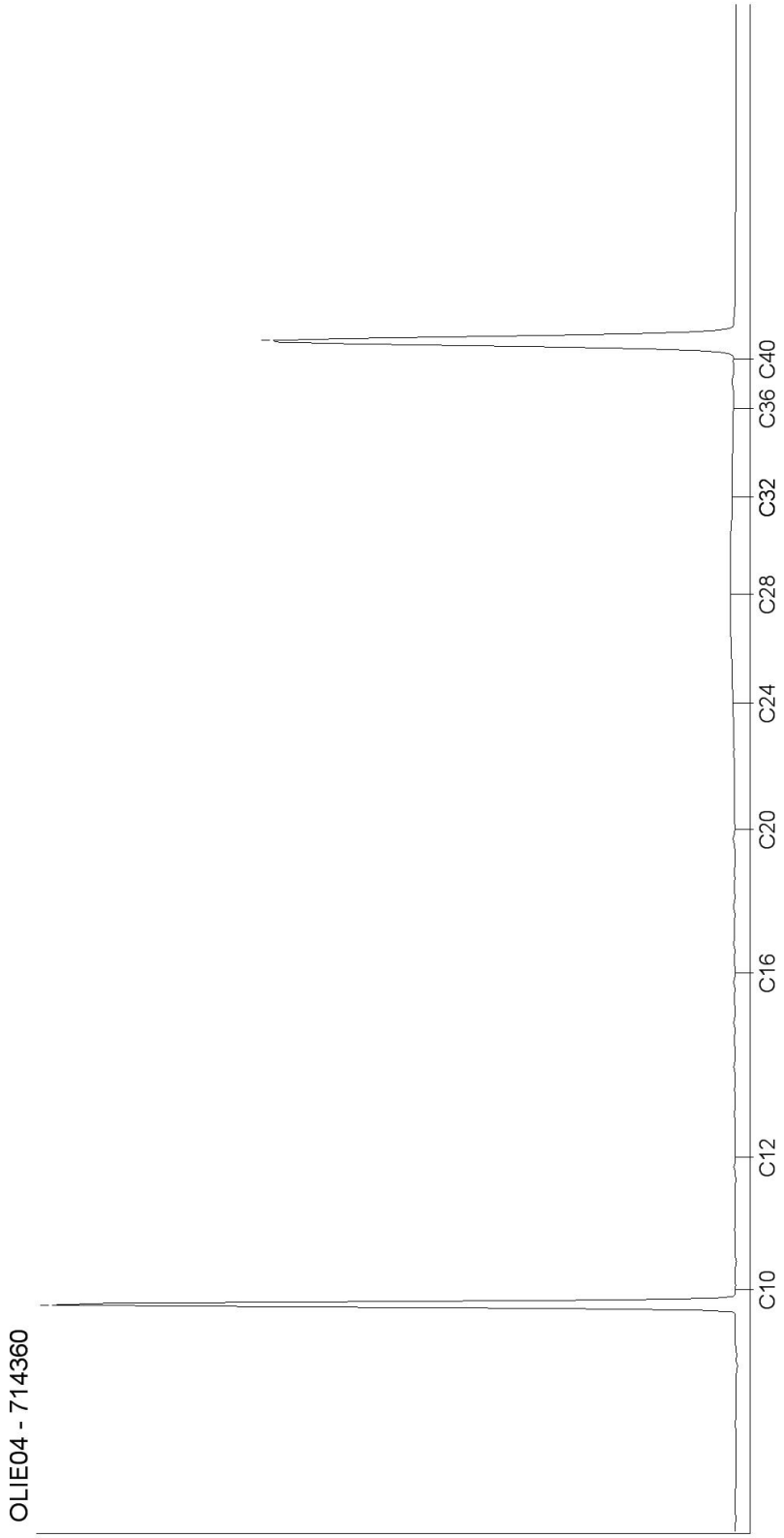

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649887-NL-P8

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 458192, Analysis No. 714361, created at 22.09.2014 11:15:25

Monsteromschrijving: 60 (0-0,5)

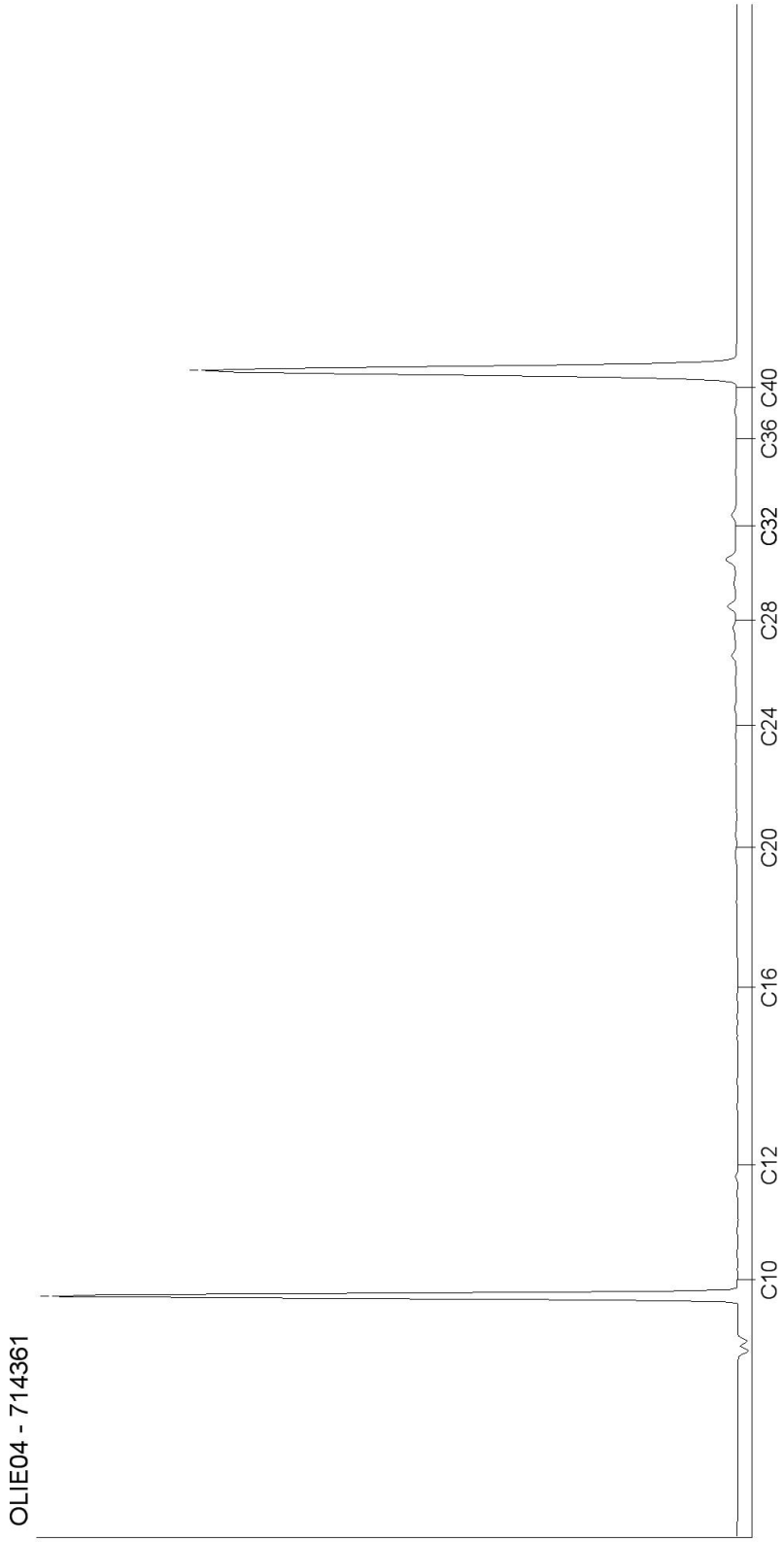

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649887-NL-P9

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 458192, Analysis No. 714362, created at 23.09.2014 08:57:14

Monsteromschrijving: 70 (0-0,5)

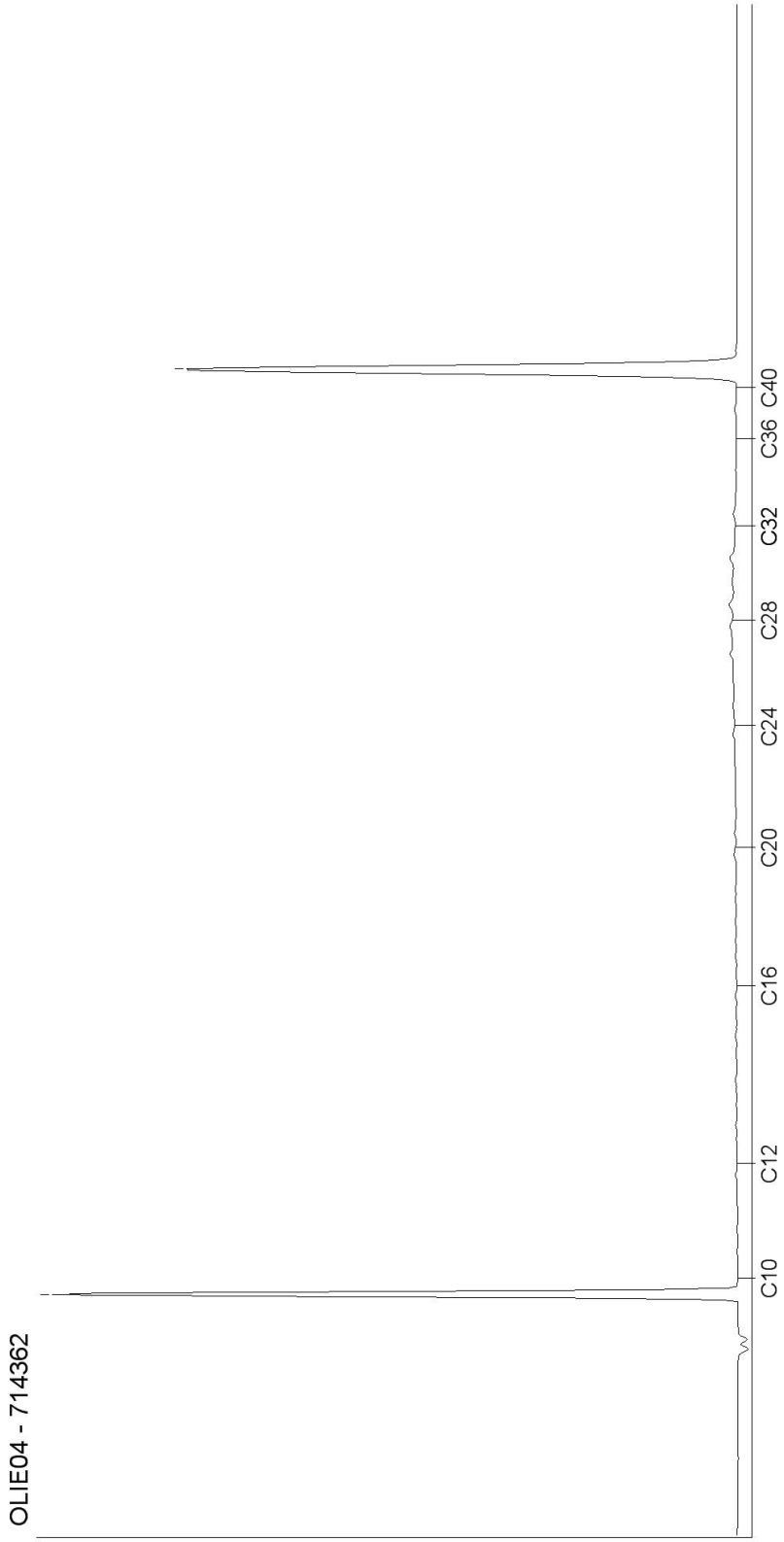

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649887-NL-P10

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 458192, Analysis No. 714363, created at 23.09.2014 08:57:11

Monsteromschrijving: 70 (0,5-2,0)

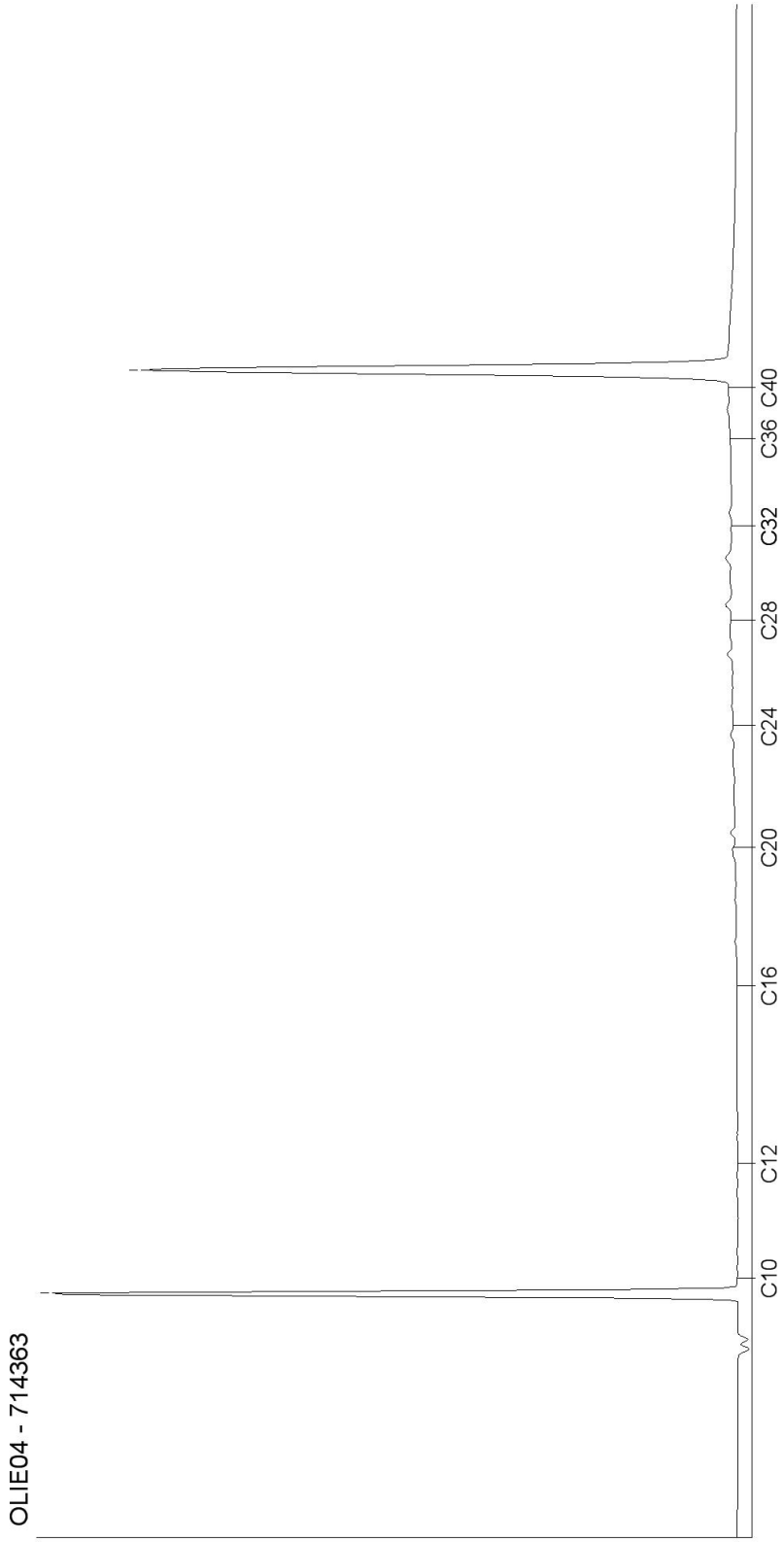

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649887-NL-P11

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 458192, Analysis No. 714364, created at 22.09.2014 12:22:36

Monsteromschrijving: 80 (0,5-2,0)

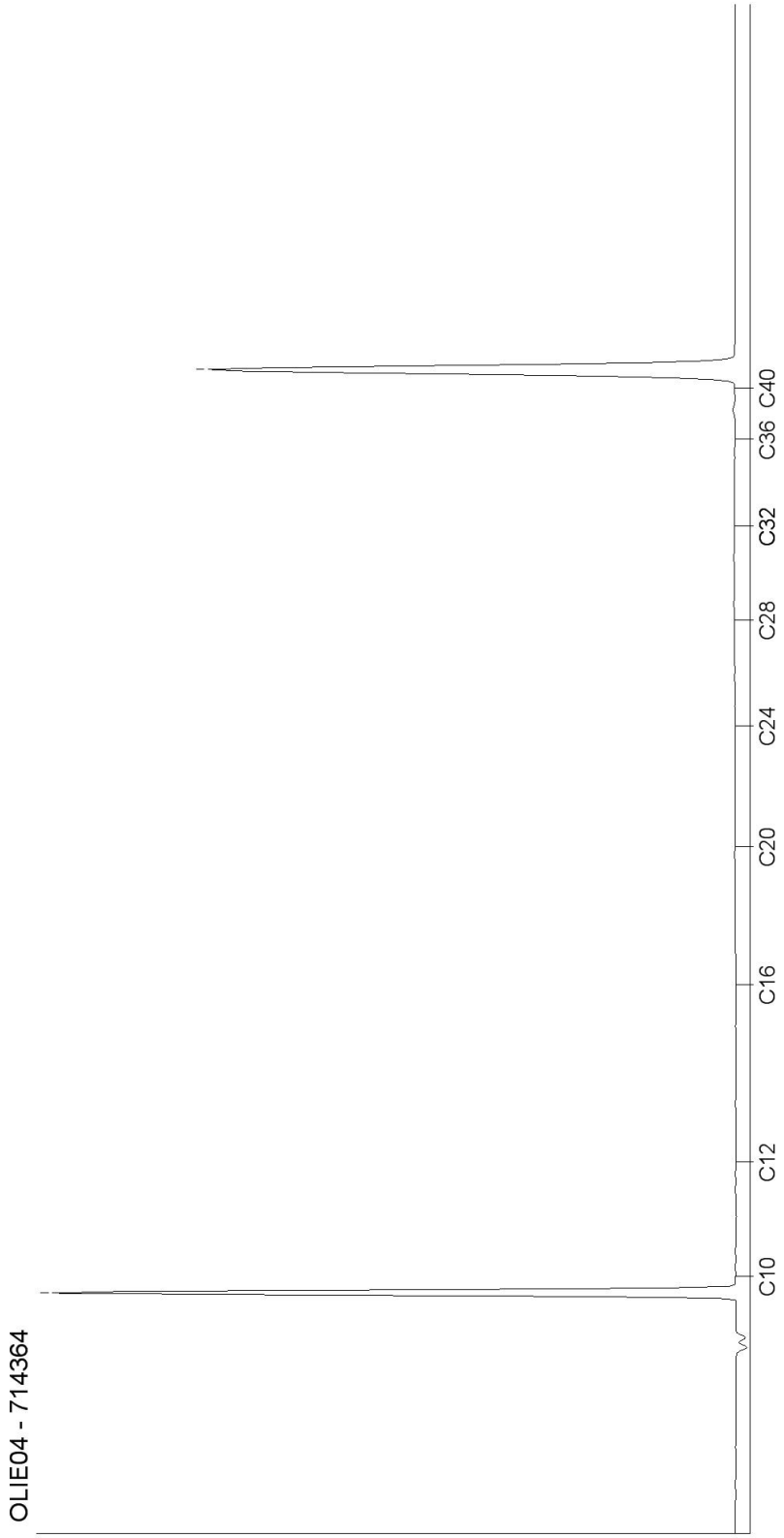

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649887-NL-P12

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 458192, Analysis No. 714365, created at 23.09.2014 07:36:50

Monsteromschrijving: 90 (0,5-2,0)

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 458192, Analysis No. 714366, created at 22.09.2014 12:11:21

Monsteromschrijving: 130 (0,5-2,0)

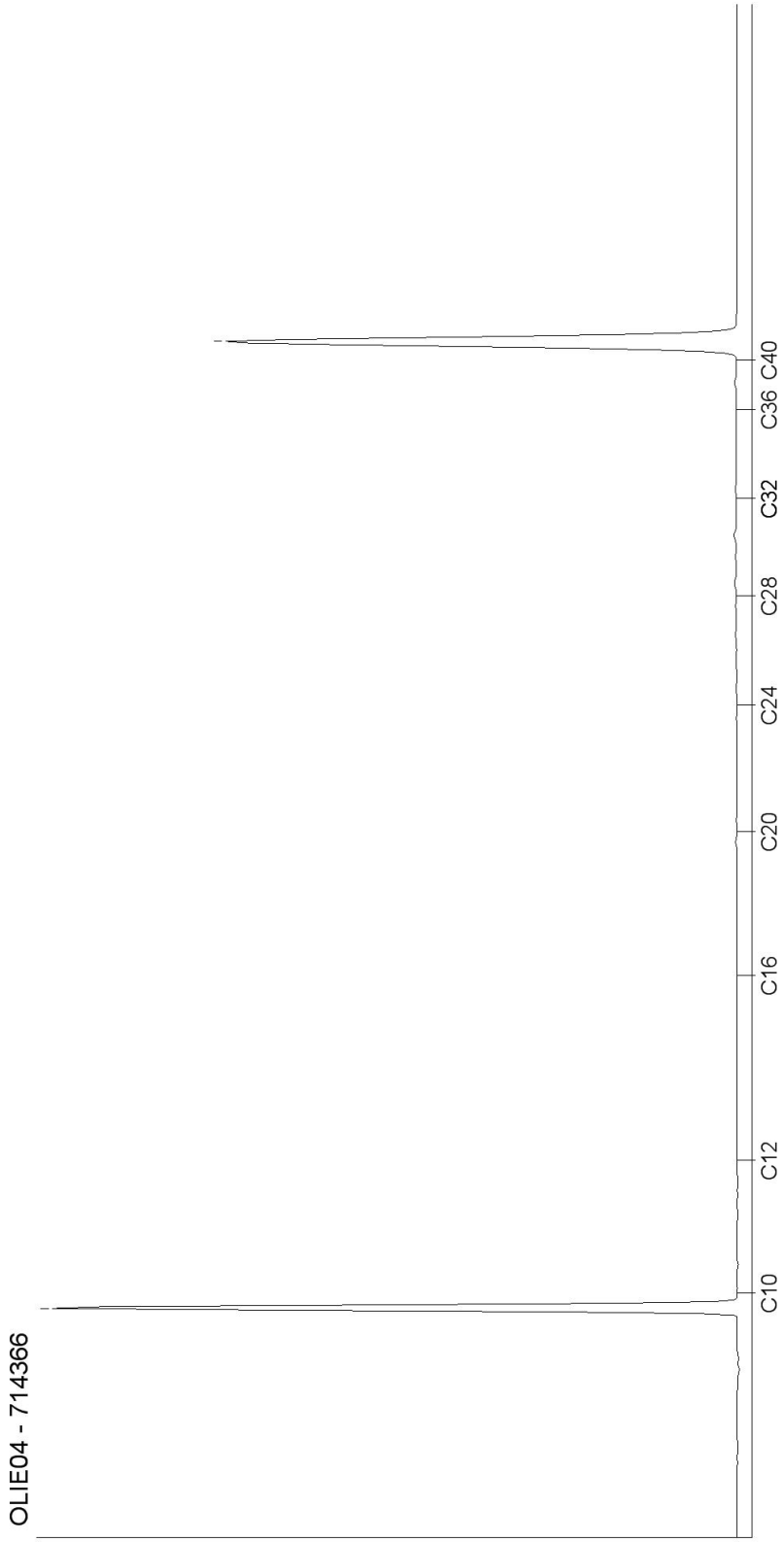

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 458192, Analysis No. 714367, created at 22.09.2014 12:03:52

Monsteromschrijving: 150 (0,5-2,0)

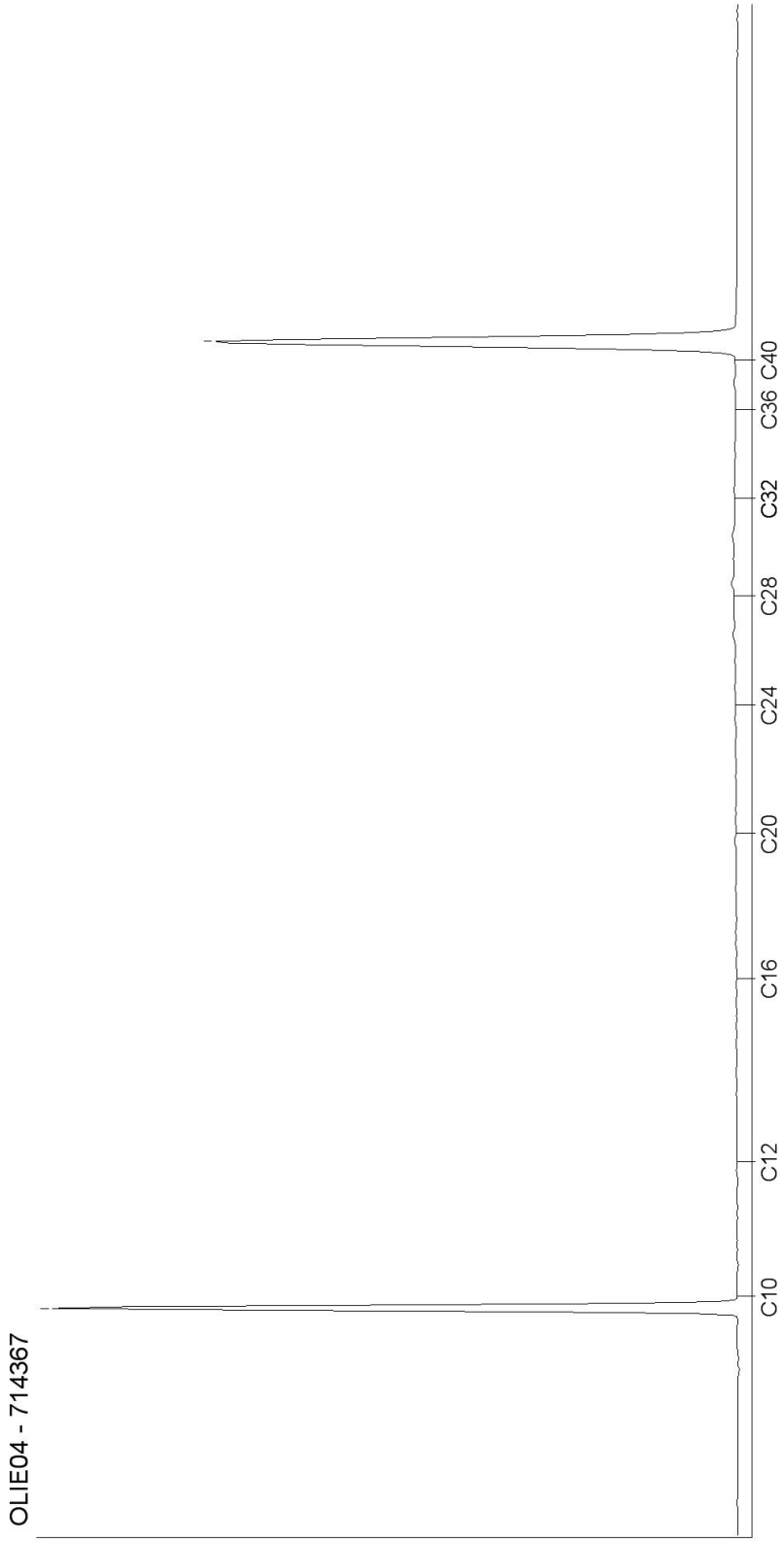

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649887-NL-P15

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 458192, Analysis No. 714368, created at 23.09.2014 08:56:14

Monsteromschrijving: B14+15

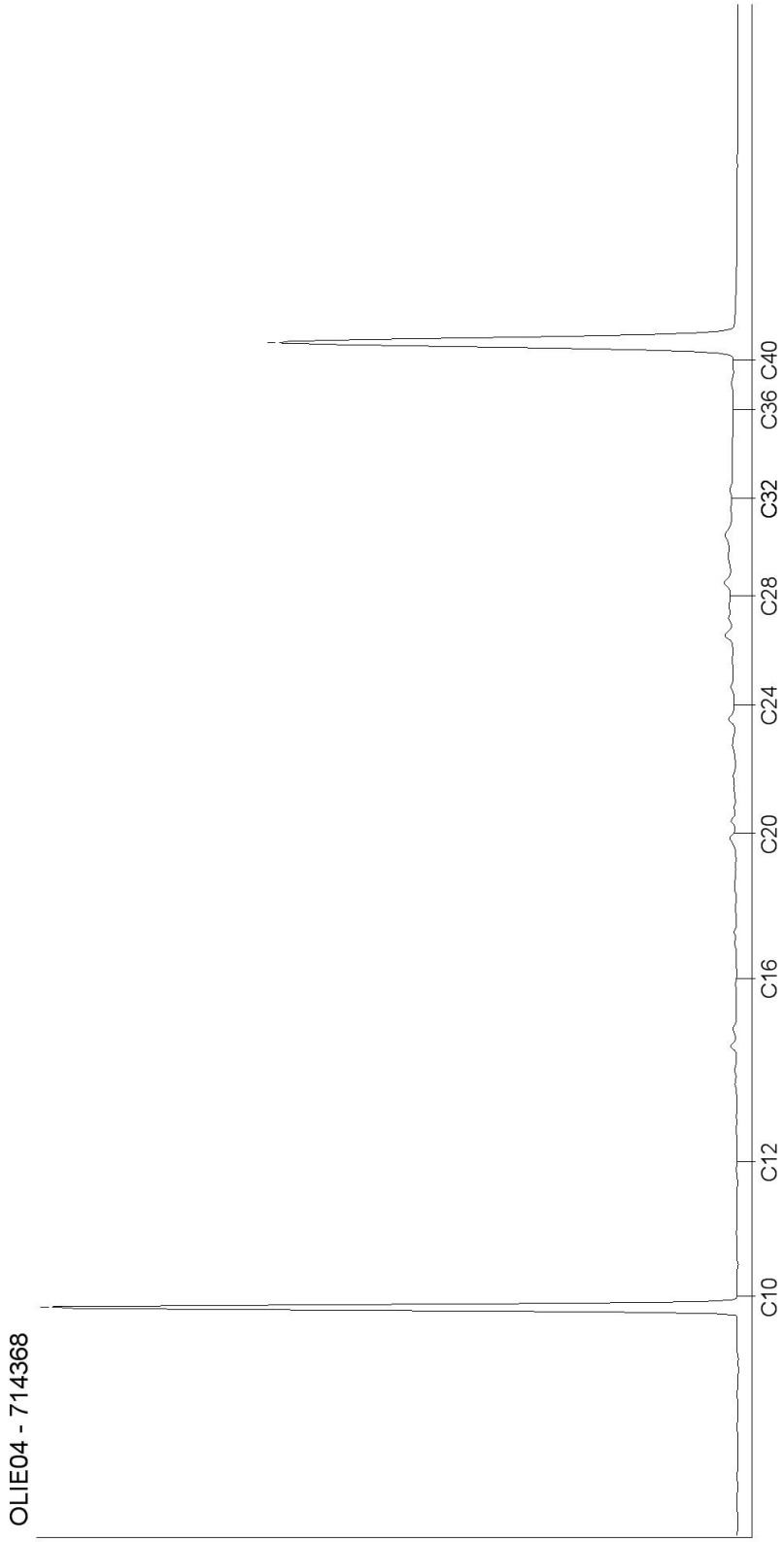

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6649887-NL-P16

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Tauw Nederland B.V.
Mirjam Leenheer
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum	08.10.2014
Relatienr	35003840
Opdrachtnr.	460842

ANALYSERAPPORT

Opdracht **460842 Bodem / Eluaat**

Opdrachtgever	35003840 Tauw Nederland B.V.
Uw referentie	1219261 BKK gemeente Zwolle
Opdrachtacceptatie	02.10.14
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6695258-NL-P1

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **460842 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
730173	01.10.2014	52 (1,4-2,0)
730174	01.10.2014	53 (0,5-1,4)
730175	01.10.2014	54 (0,5-2,0)
730176	01.10.2014	55 (0-2,0)

	Eenheid	730173 52 (1,4-2,0)	730174 53 (0,5-1,4)	730175 54 (0,5-2,0)	730176 55 (0-2,0)
Algemene monstervoorbehandeling					
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++
Droge stof	%	85,4	95,8	85,2	85,1
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses					
Organische stof	% Ds	<0,2 x)	0,9 x)	0,9 x)	0,9 x)
Carbonaten dmv asrest	% Ds	0,4	1,8	0,5	0,5
Fracties (sedigraaf)					
Fractie < 2 µm	% Ds	<1,0	1,5	1,8	1,6
Voorbehandeling metalen analyse					
Koningswater ontsluiting		++	++	++	++
Metalen (AS3000)					
Barium (Ba)	mg/kg Ds	<20	21	<20	25
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,20	<0,20	<0,20	<0,20
Kobalt (Co)	mg/kg Ds	<3,0	3,3	<3,0	<3,0
Koper (Cu)	mg/kg Ds	<5,0	<5,0	5,6	6,8
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	<10	<10	<10	35
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	<4,0	5,6	<4,0	<4,0
Zink (Zn)	mg/kg Ds	<20	<20	31	30
PAK (AS3000)					
Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	0,27
Benzo(ghi)peryleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	0,13
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	0,13
Benzo-(a)-Pyreen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	0,32
Chryseen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	0,27
Fenanthreen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	0,073	0,063
Fluorantheen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	0,083	0,45
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	0,18
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	0,35 #)	0,35 #)	0,44 #)	1,9 #)
Minerale olie (AS3000)					
Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<35	<35	<35	<35

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6695258-NL-P2

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **460842 Bodem / Eluaat**

	Eenheid	730173 52 (1,4-2,0)	730174 53 (0,5-1,4)	730175 54 (0,5-2,0)	730176 55 (0-2,0)
Minerale olie (AS3000)					
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	**<3**	**<3**	**<3**	**<3**
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	**<4**	**<4**	**<4**	**<4**
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	**<5**	**6**	**<5**	**<5**
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	**<5**	**<5**	**<5**	**<5**
Polychloorbifenylen (AS3000)					
PCB 28	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 52	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 101	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 118	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 138	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 153	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
PCB 180	mg/kg Ds	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**	**<0,0010**
Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	**0,0049** *#)*	**0,0049** *#)*	**0,0049** *#)*	**0,0049** *#)*

Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.
#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.

Het organische stof gehalte wordt gecorrigeerd voor het lutum gehalte, als geen lutum bepaald is wordt gecorrigeerd als ware het lutum gehalte 5,4%

Begin van de analyses: 02.10.2014
Einde van de analyses: 08.10.2014

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal. Monsters met onbekende herkomst kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit.

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

Dit electronisch gegenereerde rapport is gecontroleerd en vrijgegeven. In overeenstemming met de vereisten van NEN EN ISO/IEC 17025:2005 voor eenvoudige rapportage is dit rapport met digitale handtekening rechtsgeldig.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6695258-NL-P3

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **460842 Bodem / Eluaat**

Toegepaste methoden

Vaste stof

eigen methode: Carbonaten dmv asrest

eigen methode: n) Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20 Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40

Gelijkwaardig aan NEN 5739: n)IJzer (Fe2O3)

Glw. NEN-ISO 11465;cf. NEN-EN 12880; cf. AS3000: Droge stof

Protocollen AS 3000: Voorbehandeling conform AS3000 Som PCB (7 Ballschmiter) (Factor 0,7)

Protocollen AS 3000 / Protocollen AS 3200: Organische stof Koningswater ontsluiting Nikkel (Ni) Zink (Zn) Barium (Ba) Lood (Pb) Cadmium (Cd) Kwik (Hg) Koper (Cu) Molybdeen (Mo) Kobalt (Co) Koolwaterstoffractie C10-C40 Som PAK (VROM) (Factor 0,7) Fractie < 2 µm

n) Niet geaccrediteerd

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6695258-NL-P4

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 460842, Analysis No. 730173, created at 07.10.2014 08:28:33

Monsteromschrijving: 52 (1,4-2,0)

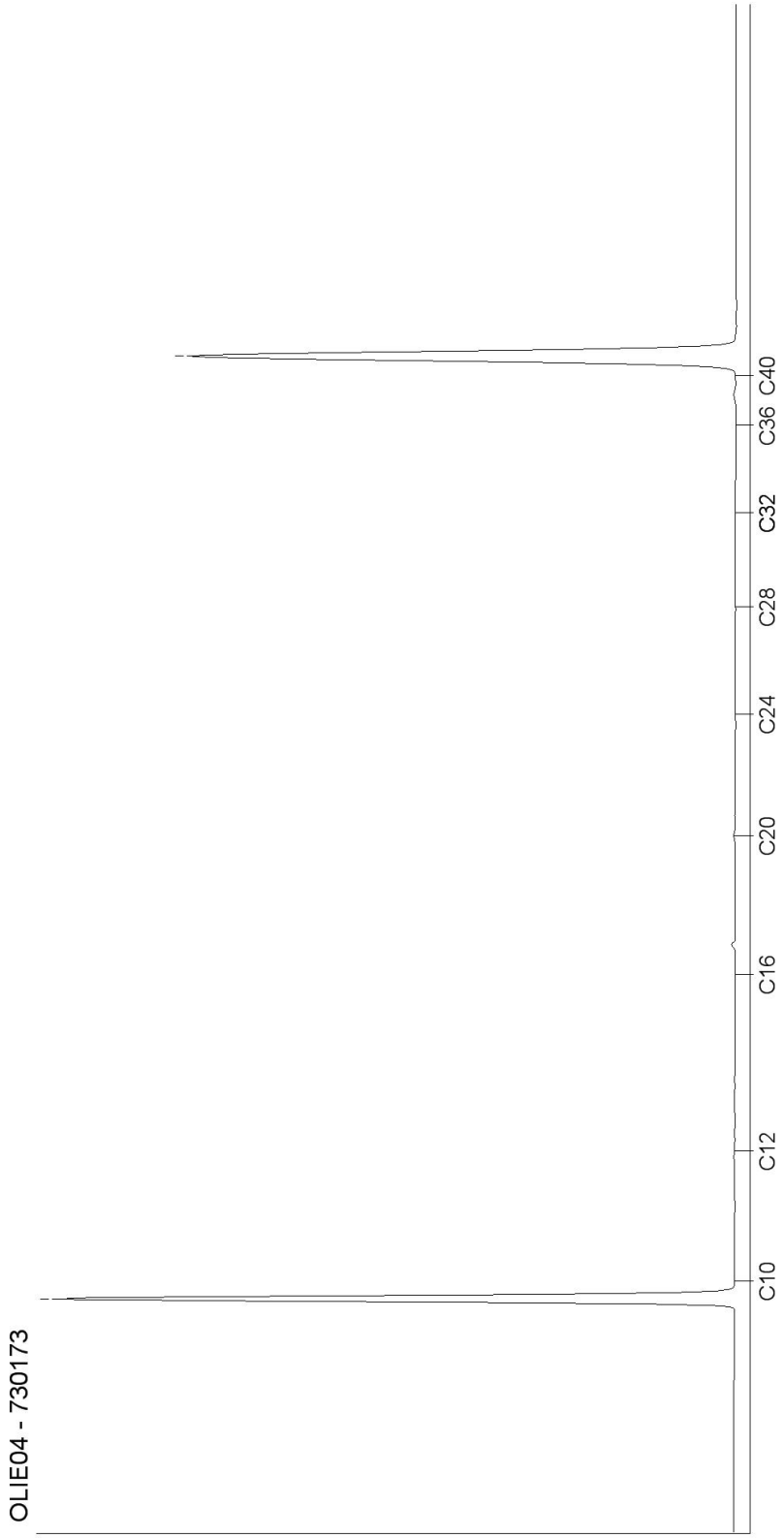

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6695292-NL-P1

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 460842, Analysis No. 730174, created at 08.10.2014 09:45:22

Monsteromschrijving: 53 (0,5-1,4)

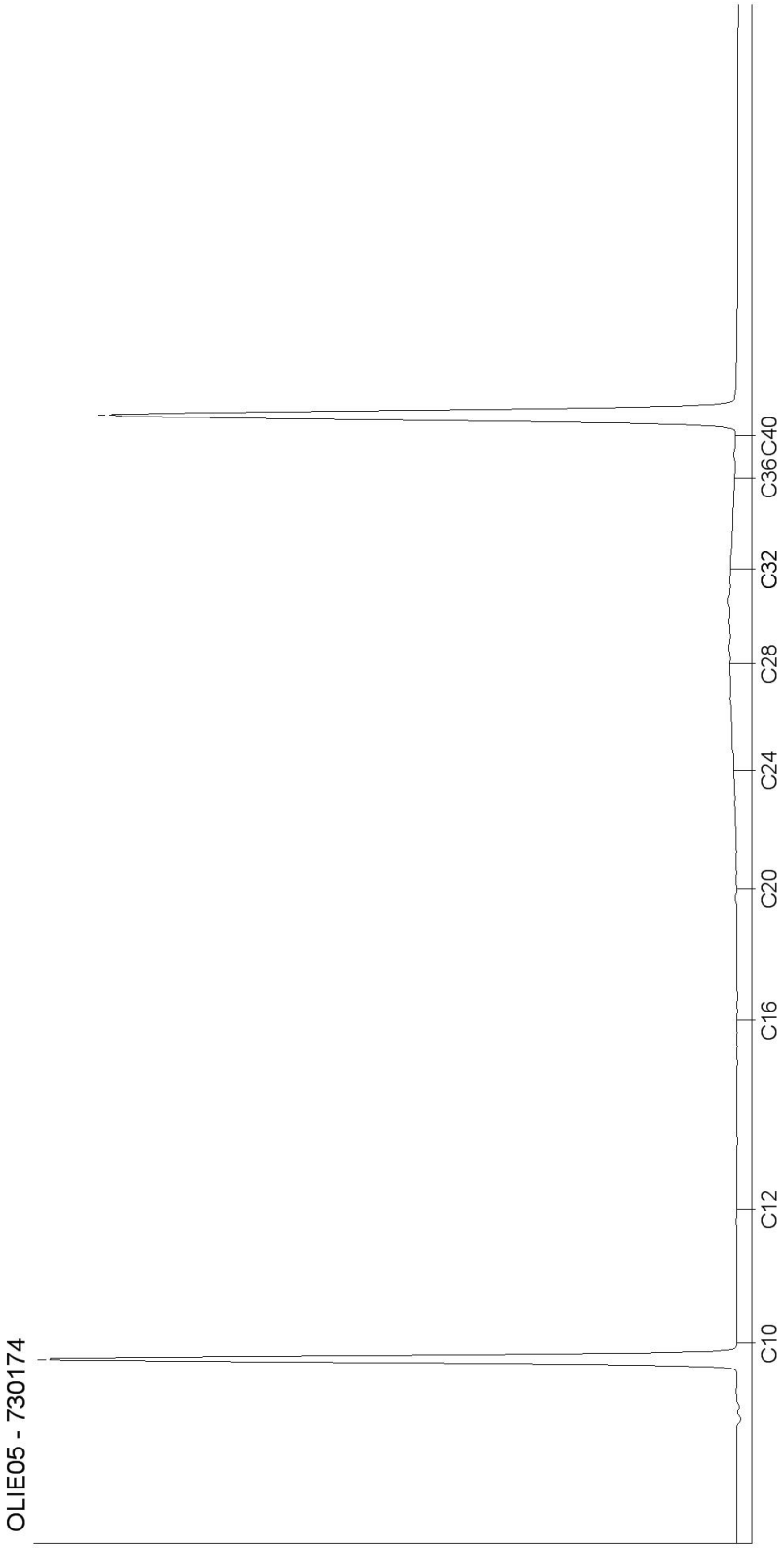

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6695292-NL-P2

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 460842, Analysis No. 730175, created at 07.10.2014 08:04:06

Monsteromschrijving: 54 (0,5-2,0)

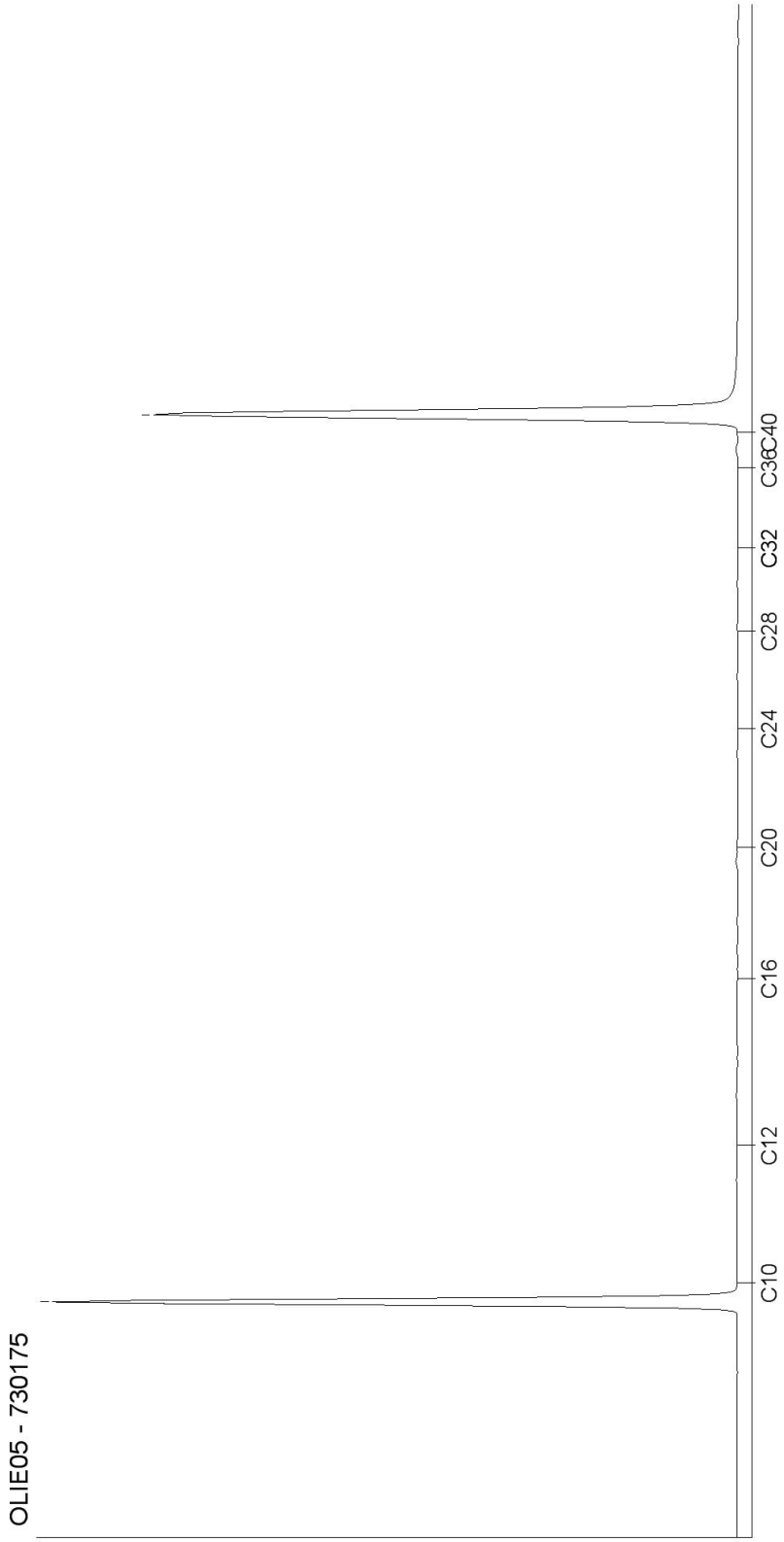

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6695292-NL-P3

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Chromatogram for Order No. 460842, Analysis No. 730176, created at 07.10.2014 08:04:06

Monsteromschrijving: 55 (0-2,0)

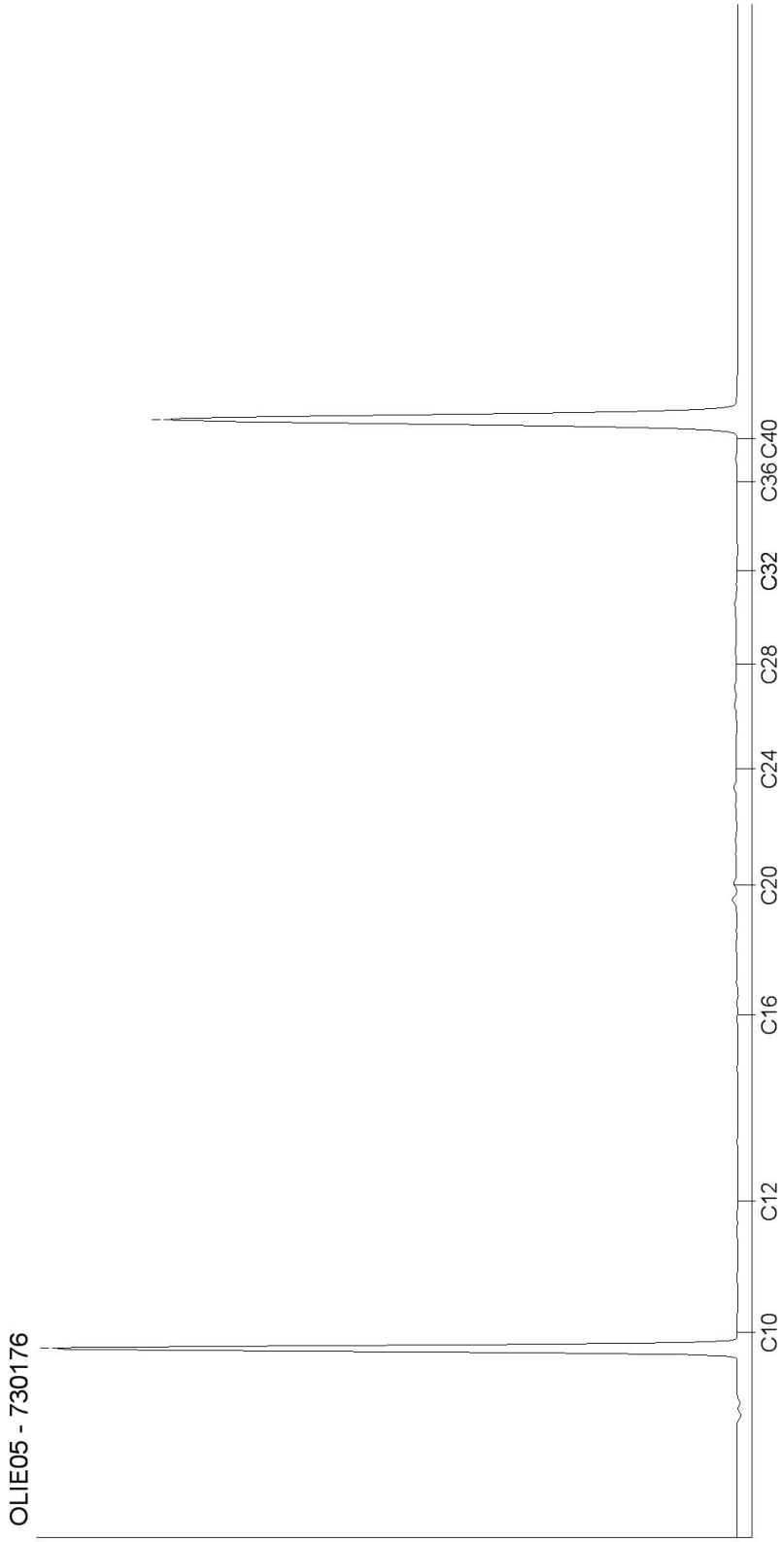

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Elly van Bakergem
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

DOC-13-6695292-NL-P4

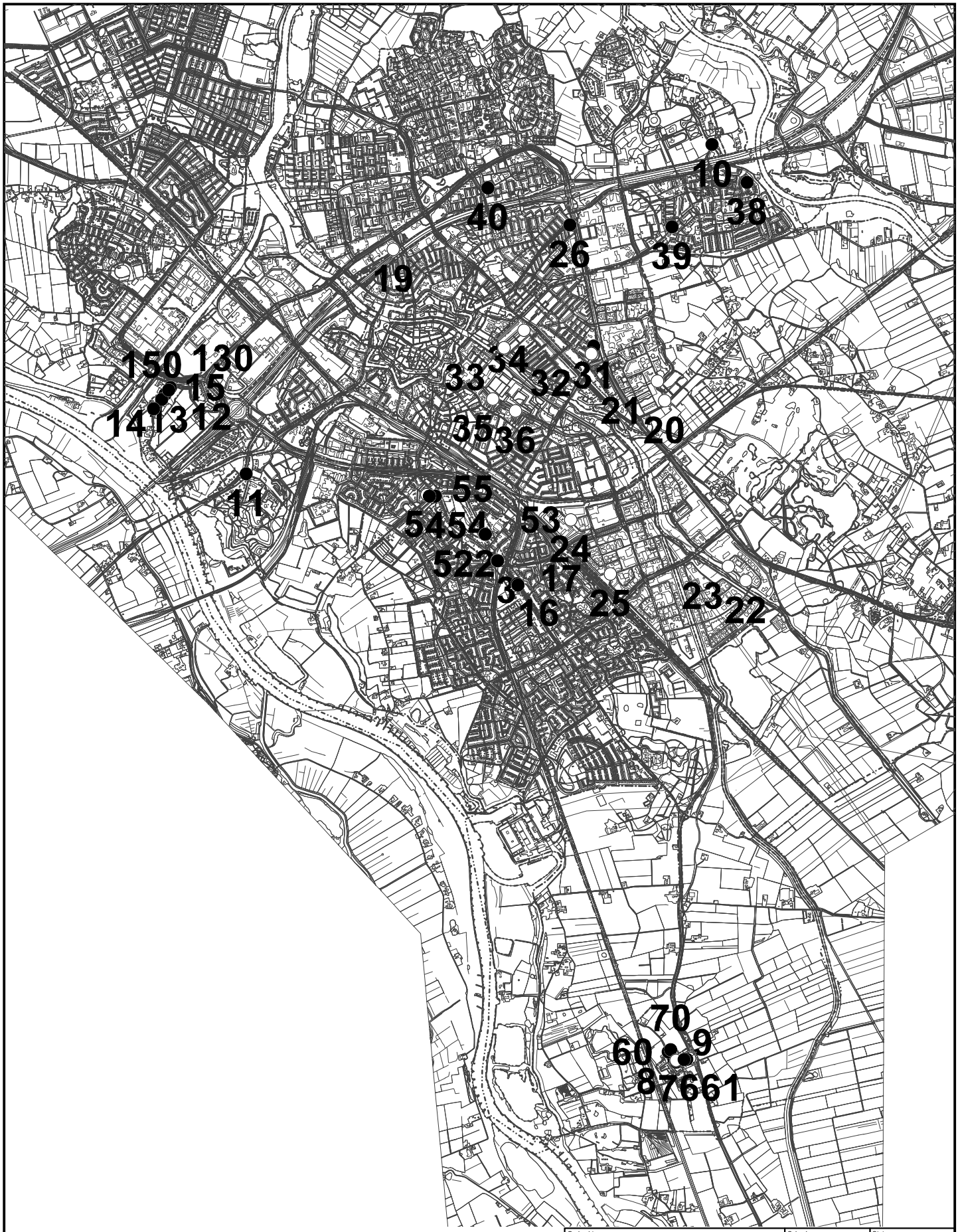

- Boring
- Boring gestaakt
- Boring tot 0,5 m
- SubSite

N

0 1000 2000 3000m

Opdrachtgever Gemeente Zwolle	Schaal 1 : 50.000	Status Definitief
Project BKK gemeente Zwolle	Formaat	Projectnummer 1219261
Onderdeel Situering monsterpunten Bodemkwaliteitskaart Zwolle	Dat. 8.4.2015 17:45 Getek. TEGSIS Gec. Inh	Tekeningnummer P00002

Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Tel. (0570)699911
Fax (0570)699666

	Homogeen deelgebied	Bovengrond	Ondergrond		Opmerkingen
1	Buitengebied	-	-		
2	Centrum Stedelijk	~~1~~	~~-~~	~~Boring 1 (bovengrond)~~ ~~Parkeerterrein Noordereiland/~~ ~~Nijkerkenbolwerk~~	Boring vervalt i.v.m. aanlevering aanvullende gegevens door gemeente
3	Dorpslandelijk	12	16	Boringen 2 t/m 5 (combi), 16, 17 (ondergrond) Oude Deventerstraatweg (plantsoenen voor de huizen), ter hoogte van nr. 69 Zwarteweg (Groenstrook bij kruising Ittersumallee, Moestuinen bij de Grenslaan), groen tegenover nr. 5 (Schellepad) Nieuwe Deventerstraatweg (Plantsoenen tussen de weg en het looppad, let op niet te dicht bij het tankstation!), ter hoogte van nummers 29-31 Boringen 6 t/m 9 (combi) Bergweg/Pastorieweg (Plantsoenen aan beide zijden van de bergweg) Dorpsstraat (Park), groen tegenover nr. 1 Boring 10 (combi) Bergkloosterweg, bij de x-kruising met de Bergkloosterweg, tussen de bomen, nabij de ingang van een fietspad (eerste kruising vanaf de snelweg) Boring 11 (combi) Spoolderbergweg, Groenstrook bij de 'ventweg' Boring 12 t/m 15 (2x combi en 2x ondergrond) Let op boringsvrije zone! Meenteweg (aan de westzijde van de weg, groenstrook langs de weg), niet tegenover nr 1, niet bij nr. 91-92, niet bij nr 30-30a-32	

4	Industrie na ‘87	~~8~~ 7	-	Boring ~~18 en~~ 19 (bovengrond) Nijverheidsstraat (noordzijde) Boring 20 en 21 (bovengrond) Bonepad (in het veld aan de westzijde van het fietspad richting de dokter hengeveldweg) Boring 22 en 23 (bovengrond) Nipkowstraat (groenstrook tussen de weg en de bedrijfsgebouwen) Boring 24 en 25 (bovengrond) Huub van Doornestraat (groenstrook kruising met Charles Storkstraat) Benjamin Franklinstraat (parkje bij de kruising met de Wilhelm Röntgenstraat)	Boring 18 vervalt i.v.m. aanlevering aanvullende gegevens gemeente.
5	Industrie voor ‘87	-	~~3~~ 1	Boring 26 (ondergrond) Meppelerstraatweg (Groenstrook voor de McDonalds, naast fietspad) ~~Boring 27 (ondergrond)~~ ~~Marsweg (‘ventweg’ in de groenstrook tussen de weg en de bedrijfspanden), circa 100 m voor spoor nabij ingang bedrijfsterrein~~ ~~Boring 28 ondergrond)~~ ~~Schevemolenpad (stukje groen op de kruising met de Buitengasthuisstraat), circa 175 m pad volgen, aan de noordzijde~~	Boring 27 en 28 vervallen i.v.m. aanlevering aanvullende gegevens gemeente
6	Stedelijk voor ‘60	~~8~~ 6	~~2~~ 1	~~Boring 29 en 30 (bovengrond)~~ ~~Weteringpark (Groenstrook tussen Wipstrikallee en Leo Majorlaan~~ Boring 31 (combi) Henriëtte Roland Holststraat (Groenstrook bij kruising Boutensstraat) Boring 32 (bovengrond) Scharten Antinkstraat (Groenstrook bij	Er vallen twee bovengrond (boring 29 en 30) en 1 ondergrond (combi boring 36) waarneming af i.v.m. aanlevering gegevens gemeente

				kruising Boutensstraat) Boring 33 en 34 (bovengrond) Hanekamp (Groenstrook bij de bij de 'ventweg'), groenstrook ter hoogte van nr. 5 Boring 35 en 36 (2 x bovengrond) Ten Oeverstraat (Groenstrook tussen de Wethouder Alferinkstraat), ter hoogte van nr 72 of nr. 90	
7	Stedelijke uitbreiding na '87	-	-		
8	Stedelijke uitbreiding voor '87	-	~~5~~ 3	~~Boring 37 (ondergrond)~~ ~~Geleen (Speelveldje tussen Geleen en Dommel), zijde Scheldelaan~~ Boring 38 (ondergrond) Van Leeuwenhoeklaan (speeltuin) Boring 39 (ondergrond) Boerendanserdijk (Bij het bushokje, parkje bij kruising Sparrenlaan) Boring 40 (ondergrond) Biesbosch (speelveldje voor de flat aan het Spui) ~~Boring 41 (ondergrond)~~ ~~Botlek (groenstrook langs de Zwartewaterallee), groen ter hoogte van nr. 39~~	Boring 37 en 41 vallen af i.v.m aanlevering aanvullende gegevens gemeente
	Totaal	**25**	**21**	**32 boringen (14x combinatie boven- en ondergrond, 11 x bovengrond, 7 x ondergrond)**	

Bijlage

4

Bewerkte dataset (digitale bijlage)

Bijlage

5

Resultaten statistische analyse

Resultaten statistische analyse (Bodemkwaliteitskaart gemeente Zwolle, periode 2015-2019)

	Homogeen deelgebied	Kwaliteit bovengrond Gebiedsspecifiek beleid	Kwaliteit Ondergrond Gebiedsspecifiek beleid
1	Buitengebied	**Landbouw\Natuur** *Ba, Co, Hg, Pb > gAw (< 2x gAw)* *4 stoffen overschrijden gAw (max. 2)* *Co en Ba mogen niet klassenbepalend zijn*	**Landbouw\Natuur** Ba, Co > gAw (< 2x gAw) *2 stoffen overschrijden gAw (max. 2)* *Ba en Co zijn niet klassenbepalend*
2	Oude stadskern (voor 1900)	**Industrie** *Cu, Hg, minerale olie, Pb, PAK, Zn > gWo* *6 stoffen overschrijden gWo (max. 2)* *Pb, Zn > gWo + gAw*	**Industrie*** *Cu > gWo (< gWo + gAw)* *Pb > gAw (> 2x gAw)* **rekenregel is niet toegepast*
3	Oude dorpskern (voor 1900)	**Wonen** *Ba, minerale olie, Pb, PAK, Zn > gAw (< 2x gAw)* *5 stoffen overschrijden gAw (max. 2)* *Ba is niet klassenbepalend*	**Landbouw\Natuur** *Geen stoffen overschrijden gAw*
4	Industrieterrein (voor 1987)	**Landbouw\Natuur** *Geen stoffen overschrijden gAw*	**Landbouw\Natuur** *Hg > gAw (< 2x gAw)* *1 stof overschrijdt gAw (max. 2)*
5	Industrieterrein (na 1987)	**Landbouw\Natuur** *Geen stoffen overschrijden gAw*	**Landbouw\Natuur** *Geen stoffen overschrijden gAw*
6	Stedelijke uitbreiding (voor 1960)	**Wonen** *Hg, Pb, PAK > gAw (< 2x gAw)* *3 stoffen overschrijden gAw (max. 2)*	**Landbouw\Natuur** Pb > gAw (< 2x gAw) 1 stof overschrijdt gAw (max. 2)
7	Stedelijke uitbreiding (voor 1987)	**Landbouw\Natuur** *Ba, Co, Mo > gAw (<2x gAw)* *3 stoffen overschrijden gAw (max. 2)* *Ba, Co en Mo mogen niet klassenbepalend zijn* *5+ waarnemingen voor nieuwe stoffen*	**Landbouw\Natuur** *Hg > gAw (< 2x gAw)* *1 stof overschrijdt gAw (max. 2)* *6+ waarnemingen voor nieuwe stoffen, Ni, minerale olie, Pb, Zn*
8	Stedelijke uitbreiding (na 1987)	**Landbouw\Natuur** *Ba > gAw)* *1 stof overschrijdt gAw (max. 2)* *Ba mag niet klassenbepalend zijn*	**Landbouw\Natuur** *Ba, Co > gAw (< 2x gAw)* *2 stoffen overschrijden gAw (max. 2)* *Ba en Co mogen niet klassenbepalend zijn* **inclusief ondergrond deelgebied 9*
9	Stadshagen	**Wonen** *As, Ba, Co, Cu, Hg, Pb > gAw* *Ni > gWo (toepassing rekenregel Ni)* *7 stoffen overschrijden gAw (max. 2)* *4+ waarnemingen voor nieuwe stoffen*	**Landbouw\Natuur*** **Samengevoegd met ondergrond deelgebied 7*

Rekenregels regio IJsselland

- Bij de toetsing van het basispakket (< 16 parameters) mogen maximaal twee stoffen overschrijden
- Overschrijding klasse Natuur\Landbouw betreft maximaal 2 x de Natuur\Landbouw
- Overschrijding klasse Wonen betreft maximaal Natuur\Landbouw + wonen
- Elke overschrijding van de Natuur\Landbouw is < klasse Wonen, met uitzondering van Nikkel en PCB's
- De nieuwe NEN stoffen mogen niet klassenbepalend zijn (Ba, Mo, Co, PCB's)
- Overschrijding van de klasse industrie kent geen toe te passen (uitzonderings)rekenregel

Bijlage

6

Ontgravingskaarten (boven- en ondergrond)

Ontgravingskaart bovengrond (0-0,5 m -mv)

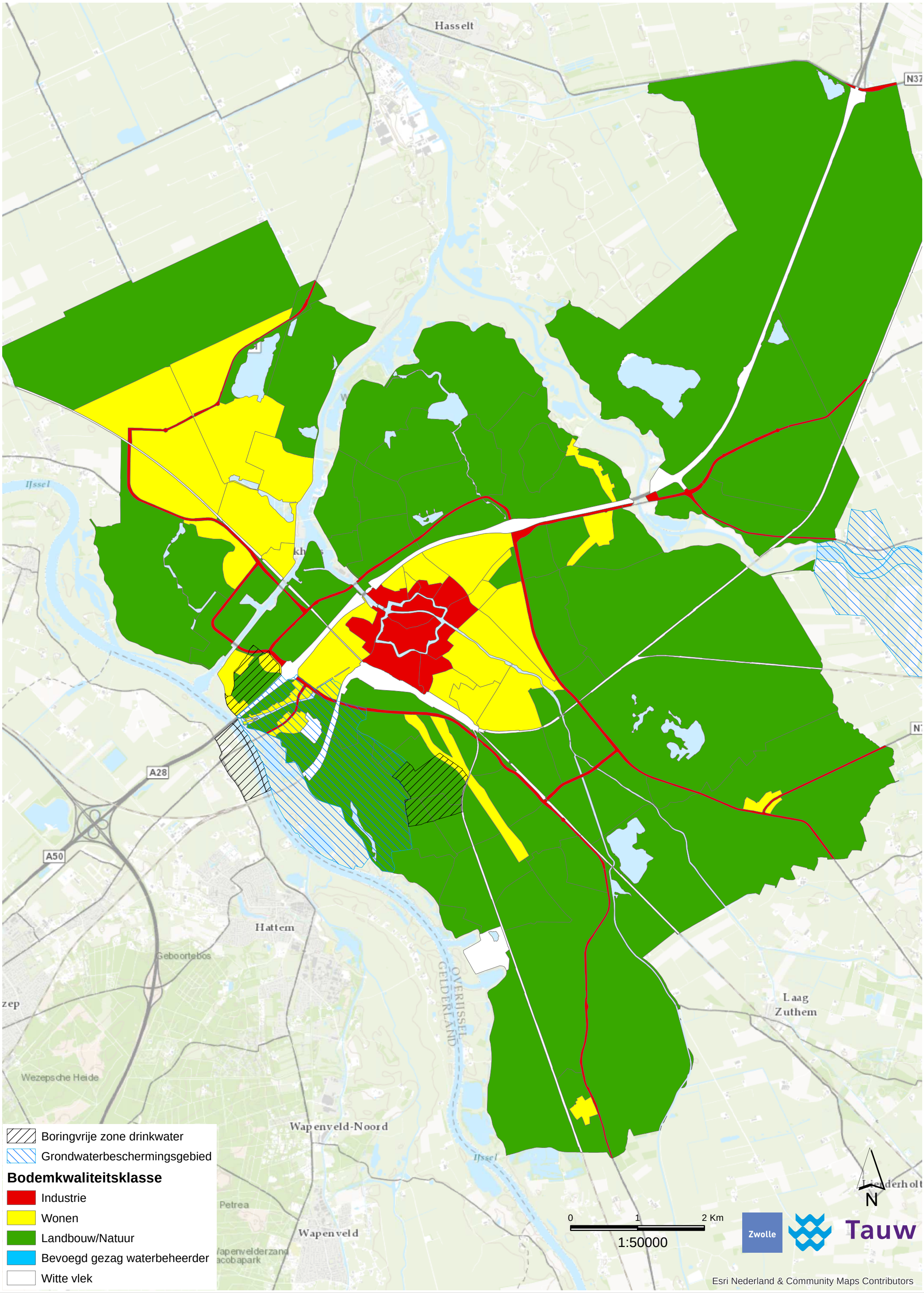

Bijlage

7

Bodemfunctiekaart

Ontgravingskaart ondergrond (0,5-2 m -mv)

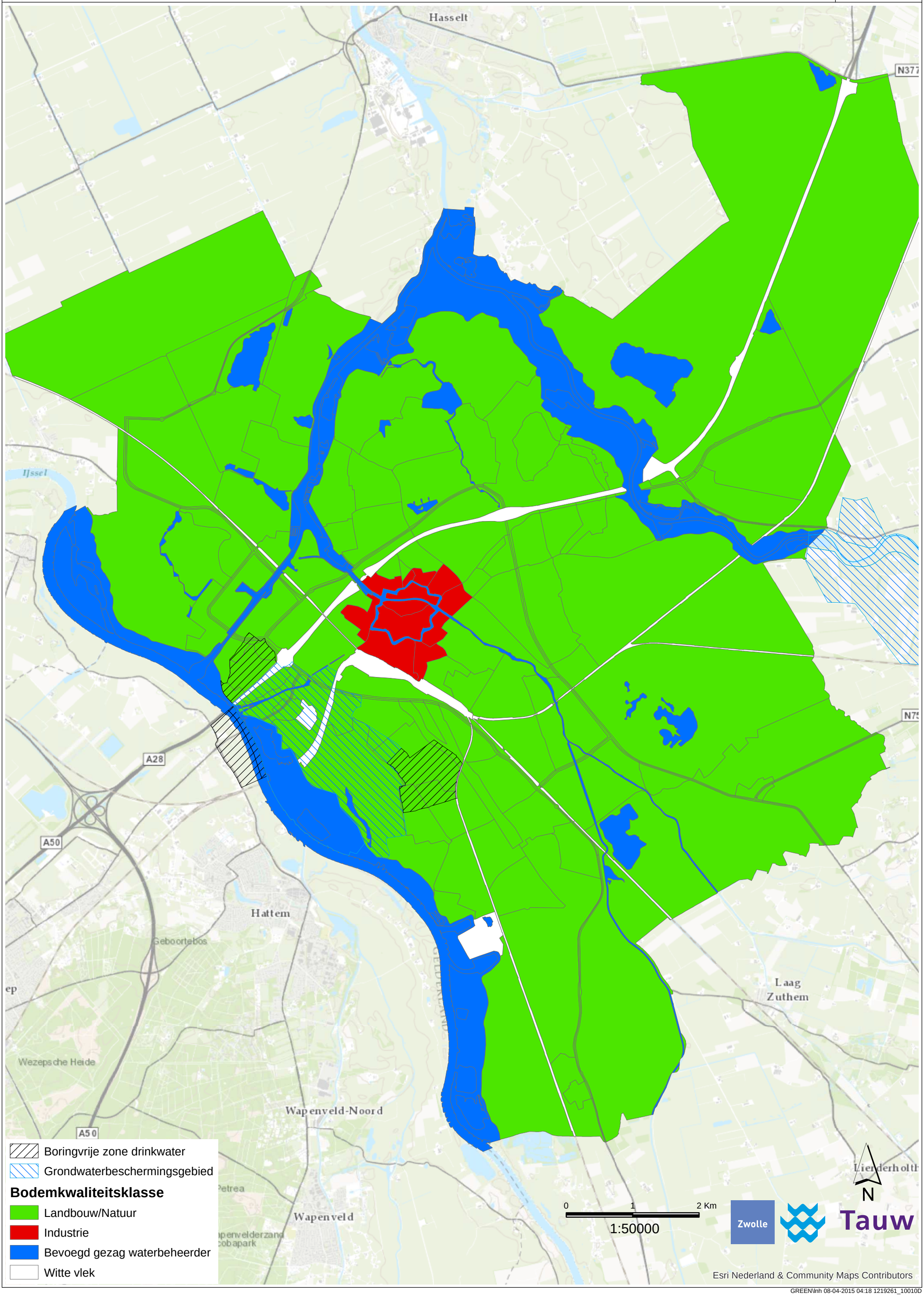

Bodemfunctiekaart

7

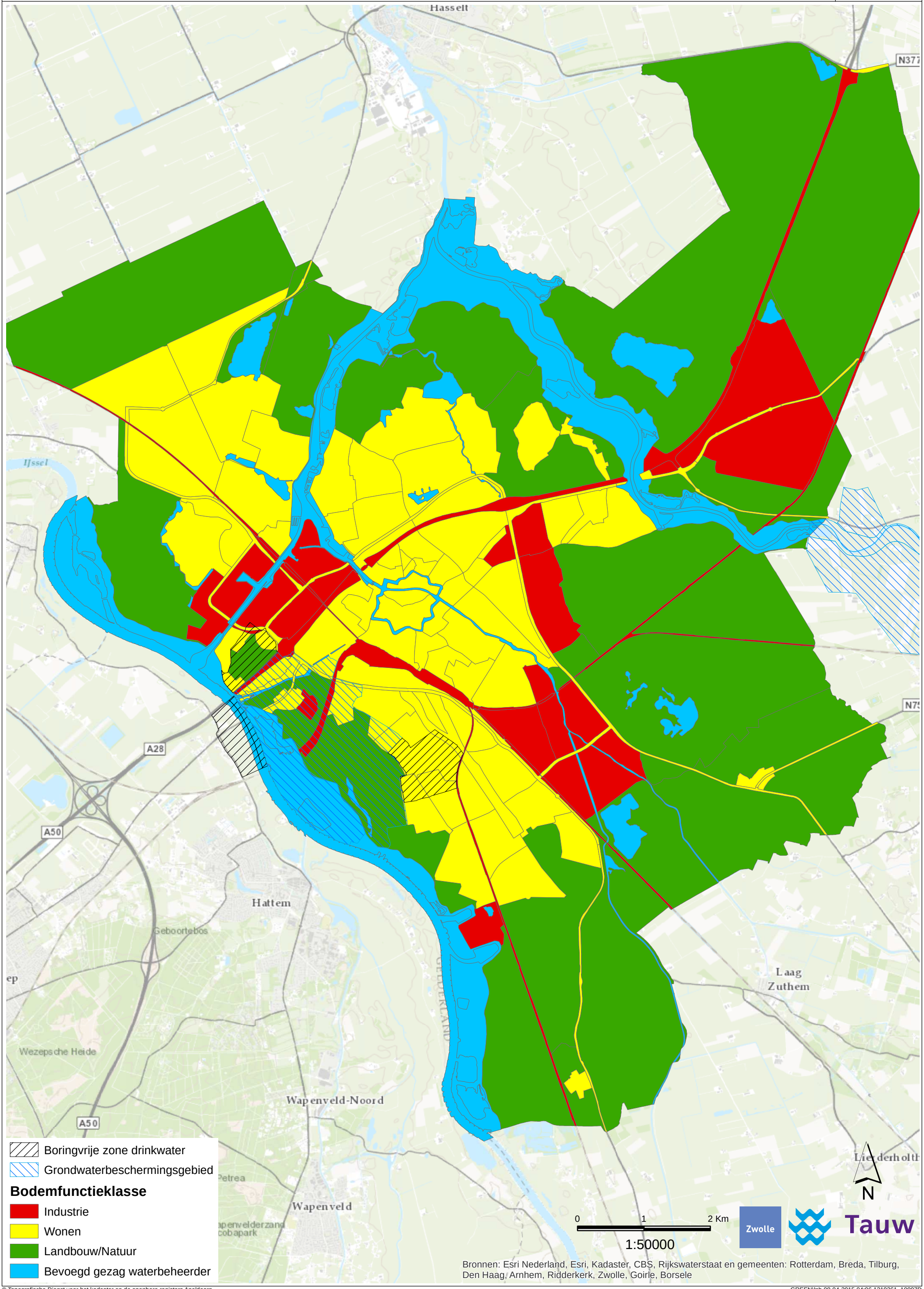

© Topografische Dienst voor het kadaster en de openbare registers Apeldoorn

Bijlage

8

Toepassingskaarten (boven- en ondergrond)

Toepassingskaart bovengrond (0-0,5 m -mv)

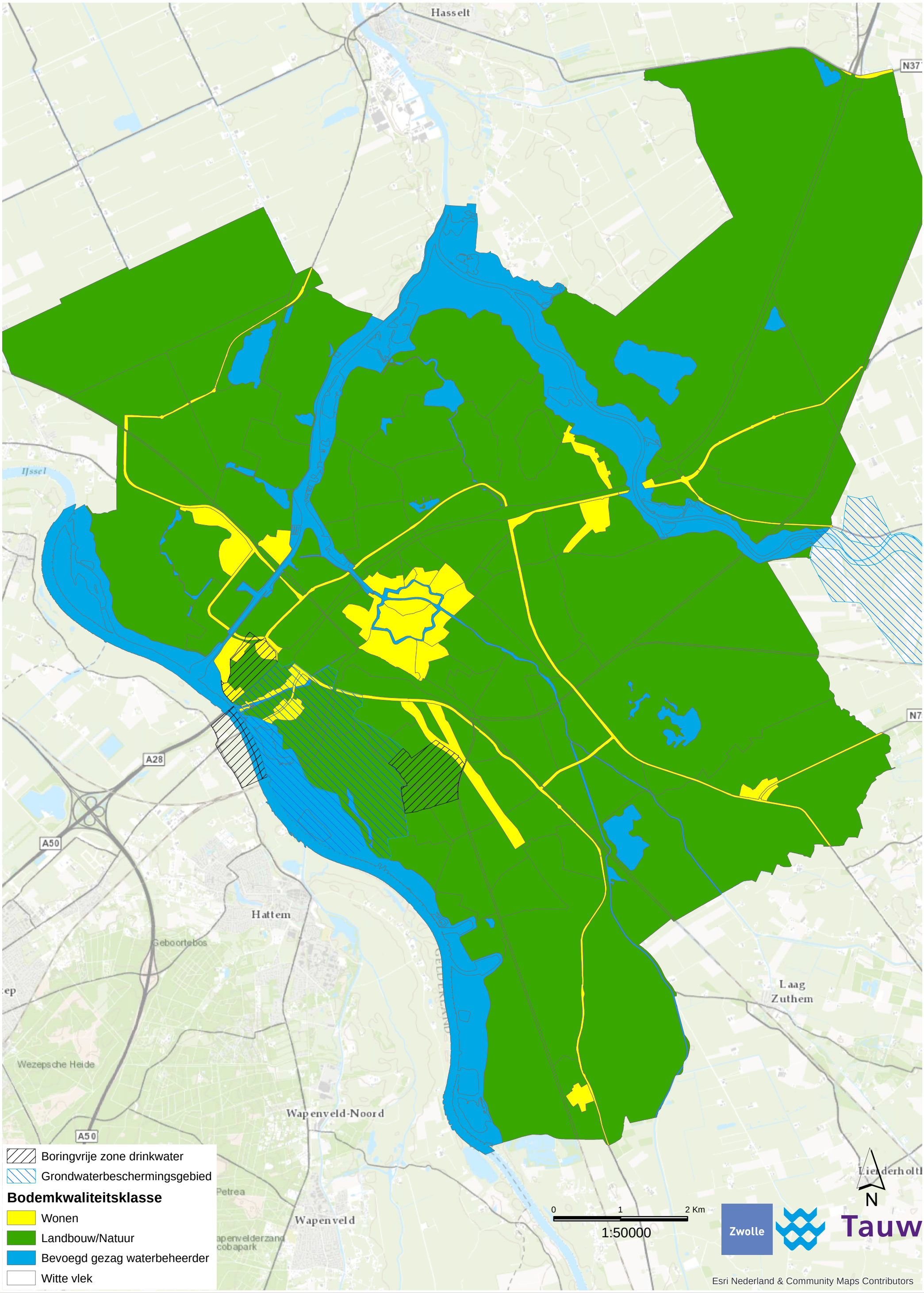

© Topografische Dienst voor het kadaster en de openbare registers Apeldoorn

Toepassingskaart ondergrond (0,5-2 m -mv)

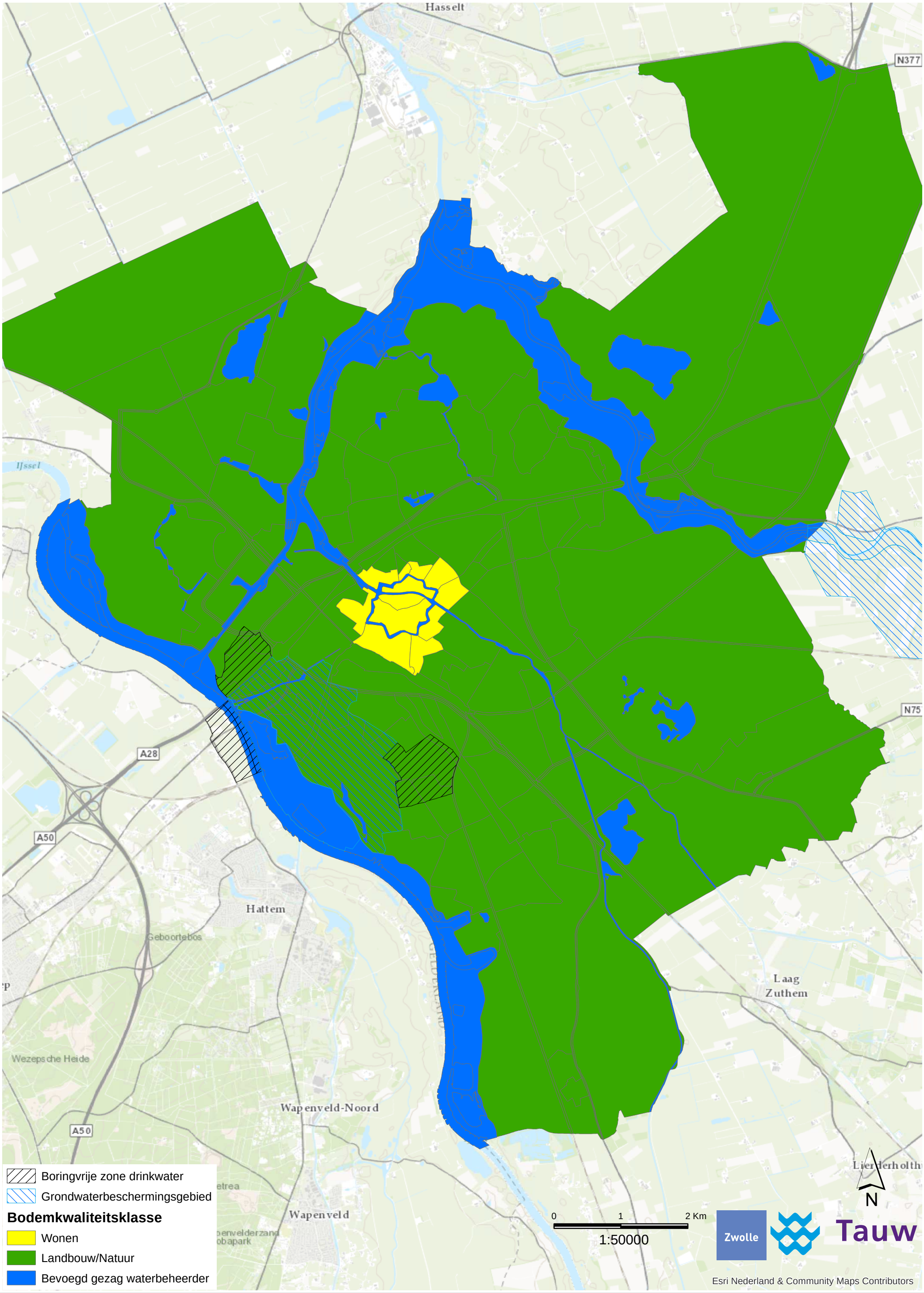

© Topografische Dienst voor het kadaster en de openbare registers Apeldoorn

besluit

ARCHIEF EXEMPLAAR

CONFORM BESLOTEN

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Ontgraven en toepassen van grond

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 30-06-2015

besluit:

1. Op grond van artikel 44 Besluit bodemkwaliteit gebiedsspecifiek beleid vast te stellen waarin:
    1. voor alle deelgebieden binnen de gemeente Zwolle waarden zijn opgenomen voor het ontgraven en toepassen van grond;
    2. als bodembeheergebied is aangewezen: het grondgebied van de gemeenten die in overeenstemming met de Nota bodembeheer Regio IJsselland het bodembeheer hebben vastgesteld of dit in de toekomst voornemens zijn te gaan doen;
    3. bij het toepassen van grond maximaal 5% bodemvreemd materiaal wordt toegestaan.
2. Hiertoe de Nota bodembeheer Regio IJsselland en de Bodemkwaliteitskaart gemeente Zwolle, periode 2015-2019, vast te stellen onder vervanging van het bestaande bodembeheerbeleid (met bijbehorende bodemkwaliteitskaart) zoals vastgelegd in paragraaf 4.3 van het Bodembeleidsplan Zwolle, oktober 2009.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Hoofdlijnennotitie Inkoop Jeugd 2014 en voorstel verevening Jeugd regio
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Bolt, J (Jeroen)
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWS

Voorgesteld besluit raad

1. Kennis te nemen van de Hoofdlijnennotitie Inkoop Jeugd 2014;
2. In te stemmen met het voorstel om voor de verevening van financiële voor- en nadelen van het "regionale" budget voor jeugdzorg van de elf gemeenten de budgettoekenning aan de elf gemeenten volgens de meicirculaire 2014 als verdeelsleutel toe te passen.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 17 juni 2015

Onderwerp	Hoofdlijnennotitie Inkoop en verevening
Versienummer	01
Portefeuillehouder	E.W. Anker
Informant	Jeroen Bolt
Eenheid/Afdeling	Ontwikkeling / OWS
Telefoon	(038) 498 2792
Email	J.Bolt@zwolle.nl
Bijlagen	01. Hoofdlijnennotitie Inkoop Jeugd 2014 02. Voorstel verevening

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 Kennis te nemen van de Hoofdlijnennotitie Inkoop Jeugd 2014

2 In te stemmen met het voorstel verevening, wat inhoudt dat Gemeente Zwolle voor afgerond 27,6% bijdraagt in eventuele voor- en nadelen die optreden op het totale regionale budget Jeugdzorg Regio IJsselland.

Datum 17 juni 2015

Inleiding
De Jeugdwet (artikel 2.8 lid 1) schrijft voor dat gemeenten samenwerken en die samenwerking is door de elf samenwerkende gemeenten in de regio IJsselland gerealiseerd door op 1 januari 2015 een regionale Bedrijfsvoeringorganisatie (BVO) op te richten.
Deze BVO voert in opdracht van de elf samenwerkende gemeenten taken uit als onderdeel van de lokale verantwoordelijkheid die gemeenten volgens de nieuwe Jeugdwet hebben gekregen.
Een van de taken die in de BVO is ondergebracht is de inkoop van Jeugdhulp. Het resultaat van de Inkoop 2014 treft u aan in de Hoofdlijnennotitie Inkoop Jeugd 2014.

Daarnaast hebben de samenwerkende gemeenten afgesproken dat financiële risico's voor 2015 en 2016 gezamenlijk worden opgevangen. Deze solidariteitsgedachte is uitgewerkt in een vereveningsafspraak binnen een afgesproken "regionaal" totaalbudget voor jeugdzorg en bij overschrijding daarvan.

In deze nota wordt uw raad voorgesteld kennis te nemen van de Hoofdlijnennotitie Inkoop Jeugd 2014 en in te stemmen met de nadere invulling van de afspraak tot verevening van financiële voor- en nadelen.

Beoogd effect
Met de verfijning van de vereveningsafspraak wordt duidelijk hoe de elf gemeenten in de regio IJsselland financiële voor- en nadelen gezamenlijk opvangen.
In de Hoofdlijnennotitie Inkoop Jeugdhulp wordt belicht hoe het regionale inkoopproces van de bovenlokale jeugdhulp in de regio IJsselland tot stand is gekomen, welke keuzes er daarbij in de uitvoering zijn gemaakt om de doelstellingen te verwezenlijken en welke inkoopresultaten er uiteindelijk zijn geboekt. De zaken die ons het meest zijn opgevallen zijn extra belicht.

Argumenten

1.1. *Door middel van de Hoofdlijnennotitie Inkoop Jeugd 2014 wordt u op de hoogte gebracht van de resultaten van de inkoop Jeugdhulp 2014*.
Ons college heeft bij de behandeling van het beleidsplan Jeugdhulp toegezegd uw raad te informeren over de resultaten van de inkoop Jeugdhulp 2014. Door de "Hoofdlijnennotitie Inkoop Jeugdhulp" voldoen wij aan deze toezegging.

2.1. *In 2013 heeft de gemeente Zwolle ingestemd met het Regionaal Transitiearrangement Jeugdzorg (RTA) en daarmee ingestemd met de afspraak dat de elf samenwerkende regiogemeenten in de periode 2015 en 2016 de financiële voor-en nadelen gezamenlijk opvangen*.
Het voorstel houdt in om voor de verevening van financiële voor-en nadelen van het "regionale" budget voor jeugdzorg van de elf gemeenten de budgettoekenning volgens de meicirculaire 2014 als verdeelsleutel toe te passen.

Door in te stemmen met dit voorstel gaat u ermee akkoord dat de gemeente Zwolle voor afgerond 27,6% bijdraagt in eventuele voor- en nadelen die optreden op het totale regionale budget Jeugdzorg Regio IJsselland.

Met de verfijning van de vereveningsafspraak wordt vastgelegd hoe de elf gemeenten in de regio IJsselland financiële voor- en nadelen gezamenlijk opvangen. Door nu in te stemmen met deze technische vereveningsafspraak wordt discussie tussen gemeenten voorkomen, wanneer blijkt dat de ene gemeente een financiële overschrijding heeft en de andere een onderschrijding.

Risico's
De financiële risico's worden binnen de regio IJsselland gezamenlijk gedragen, naar rato van de budgettoekenning aan de elf gemeenten volgens de meicirculaire 2014.

Datum 17 juni 2015

Financiën

Voor de gemeente Zwolle betekent dit voorstel dat voor afgerond 27,6% wordt bijgedragen in eventuele voor- en nadelen die optreden op het totale “regionale budget”. Indien nodig vindt dekking plaats binnen het totaalbudget Sociaal Domein met als achtervang de Risicoreserve Sociaal Domein.

Vervolg
De effecten van de inkoop van jeugdhulp in 2014, op bijvoorbeeld de kwaliteit van de hulpverlening of op de uitgaven, zijn uiteraard nog niet zichtbaar. Inzicht in de belangrijkste keuzes en ervaringen met de uitkomsten van het inkoopproces van jeugdhulp in 2014, stelt ons echter in staat om lering te trekken voor de inkoop van jeugdhulp in 2015 voor het jaar 2016.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

Zwolle

Hoofdlijnennotitie

Uitkomsten regionaal contracteringsproces jeugdhulp in 2014

Juni 2015

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Regionale samenwerking
3. Uitkomsten regionaal contracteringsproces – verloop en resultaten
4. Consequenties en risico's
5. Tot slot

Bijlagen

1. Overzicht contracten regio IJsselland
2. Rekenmodel RTA Jeugdzorg 2014
3. VNG rapport "Terugblik inkoop jeugdhulp in 2014"

1. Inleiding

In deze notitie wordt belicht hoe het regionale inkoopproces van de bovenlokale jeugdhulp in de regio IJsselland tot stand is gekomen, welke keuzes er daarbij in de uitvoering zijn gemaakt om de doelstellingen te verwezenlijken en welke inkoopresultaten er uiteindelijk zijn geboekt. De zaken die ons het meest zijn opgevallen worden extra belicht.

De effecten van de inkoop van jeugdhulp in 2014, op bijvoorbeeld de kwaliteit van de hulpverlening of op de uitgaven, zijn uiteraard nog niet zichtbaar. Inzicht in de belangrijkste keuzes en ervaringen met en uitkomsten van het inkoopproces van jeugdhulp in 2014, stelt ons echter in staat om lering te trekken voor de inkoop van jeugdhulp in 2015 voor het jaar 2016.

Transitie jeugdhulp: waar doen we het voor
Vanaf 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor alle preventie, hulp en ondersteuning aan kinderen, jongeren en hun ouders bij het opvoeden en opgroeien, psychische problematiek, stoornissen en beperkingen.
Deze transitie in de jeugdhulp hevelt de verantwoordelijkheid voor de provinciale jeugdhulp, jeugd-GGZ, zorg voor jeugd met een beperking (AWBZ) en de jeugdbescherming en jeugdreclassering over naar gemeenten en is daarmee één van de grootste veranderingen waar gemeenten ooit mee te maken hebben gehad.

De gezamenlijke ambitie van maatschappelijke partners en de gemeente Zwolle is dat kinderen opgroeien en leren in een veilige en positieve leefomgeving dichtbij huis, zodat zij opgroeien tot gezonde (fysiek, cognitief en sociaalemotioneel) en tevreden volwassenen met goede kansen op de arbeidsmarkt en een volwaardige deelname aan de samenleving. Kortom: de jeugd telt mee!

Voor kinderen en jongeren met een (verstandelijke en/of psychische) beperking is het perspectief soms een ander dan participeren op de arbeidsmarkt. Vanwege de beperking is het doel daarom niet voor alle kinderen en jongeren uit deze doelgroep bereikbaar.

We organiseren ondersteuning en zorg in de leefwereld, dichtbij huis van kinderen, jongeren en hun ouders. Wij investeren in preventie om problemen te voorkomen en als deze er zijn, vroegtijdig te signaleren en aan te pakken. Aan kinderen en jongeren bij wie de veiligheid in het geding is en/of in een crisissituatie zitten, wordt direct de benodigde hulp geboden. We benutten en versterken het zelforganiserend vermogen, de eigen kracht en verantwoordelijkheid van kinderen, jongeren, ouders en families (onder families verstaan wij ook betekenisvolle anderen in de omgeving) waarin positief opvoeden centraal staat. Wij gaan daarbij uit van hetgeen mensen samen met dit steunend netwerk zelf kunnen. Als (voor korte of langere tijd) meer ondersteuning of gespecialiseerde hulpverlening nodig is, dan bieden we maatwerk afgestemd op de persoonlijke (gezins)situatie. We pakken alle ondersteuningsvragen van het hele gezin in samenhang op; de ondersteuning is zo kort en licht mogelijk als kan en zo lang en zwaar als noodzakelijk is.

Dit doen wij door het aanbod efficiënter en effectiever te organiseren en door alle betrokkenen in de hulp aan kinderen en jongeren beter op elkaar te laten aansluiten. Maar tegelijkertijd is door het Rijk een bezuinigingsopgave opgelegd. Het moet dus niet alleen beter, maar ook goedkoper.

De veranderingen en vernieuwing kosten tijd en gaan niet van de ene op de andere dag. We hebben te maken met een ontwikkel- en een overgangsperiode. De beoogde vernieuwing en verbetering (transformatie) zal met name zijn beslag krijgen in de komende jaren en dit proces vraagt dan ook om een lange adem.

2. *Regionale samenwerking*

2.1. Gemeenten onderling, samenwerking in de regio

De gemeente Zwolle werkt in de regio IJsselland samen met de gemeenten Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland. Deze gemeenten hebben van meet af aan uitgesproken nauw te willen samenwerken bij de transitie van de jeugdhulpverlening omdat de complexiteit, het specialisme en het financieel risico van een groot deel van de nieuwe taken voor een individuele gemeente te omvangrijk zijn om alleen te doen.

In het Regionaal Transitie Arrangement (RTA) hebben de gemeenten bestuurlijk uitgangspunten voor de inkoop bepaald. De belangrijkste uitgangspunten zijn hierbij geweest:

- garanderen van zorgcontinuïteit en in stand houden van cruciale zorginfrastructuur;
- ruimte voor innovatie en vernieuwing;
- versterken van de eerste lijn, omvormen en verantwoorde afbouw van residentiële zorg, inzet op het jonge kind, ruimte voor nieuwe aanbieders.
- beperken van frictiekosten, denk aan ontslagkosten;
- de financiële voor- en nadelen worden gezamenlijk opgevangen.

In lijn daarmee hebben de gemeenten in het RTA besloten de inkoop van Jeugdhulp gezamenlijk te doen en contracten aan te gaan met jeugdhulpaanbieders die al in de regio zorg leveren. Daarnaast kan elke gemeente ook beperkt ruimte bieden voor innovatieve initiatieven van ‘nieuwe‘ aanbieders, afhankelijk van hun jeugdhulpaanbod en de behoefte binnen de gemeente(n).

2.2. Organisatie regionale inkoop

In de regio IJsselland is gekozen voor het opzetten van een gezamenlijke Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO). Een BVO is publiekrechtelijke zelfstandige organisatievorm die sinds 1 januari 2015 mogelijk is. De BVO is een variant van een gemeenschappelijk openbaar lichaam en heeft als kenmerken een enkelvoudig bestuur (versus een getrapt bestuur), maar op voorwaarde van enkel uitvoerende taken (dus geen beleidsvorming).

De BVO heeft dus alleen uitvoerende taken en de bevoegdheid om beleid vast te stellen blijft een taak van de afzonderlijke colleges en gemeenteraden. Er kan binnen de BVO wel gewerkt worden aan beleidsvoorbereiding en -ontwikkeling.

Inrichting BVO

De BVO is een zelfstandige regionale organisatie en is in haar communicatie-uitingen als zodanig herkenbaar. De BVO is gehuisvest op het stadskantoor van de gemeente Zwolle en maakt gebruikt van diverse Zwolse faciliteiten, zoals het financiële systeem. Dit ook in het kader van kostenefficiency. Los van de huisvesting is de BVO een regionale organisatie die samenwerkt met medewerkers van alle deelnemende gemeenten en nadrukkelijk voor al deze gemeenten werkt als inkoop- en betaalorganisatie.

De taken van de BVO zijn:

1. Inkoop
    - Inkoop van jeugdhulp
    - Contract- en relatiemanagement van leveranciers
2. Betalingen
    - Betaling voorschotten
    - Afhandelen facturen
3. Financiële rapportages
    - Leveren financiële rapportages over budgetuitputting

- Technisch beheer van monitor gemeentelijke Toegang

De BVO is per 1 januari 2015 operationeel. Ondanks de korte inrichtingstijd en afhankelijkheid van andere factoren is het gelukt om de basis van de BVO op tijd te realiseren. De BVO moet nog wel nader worden ingericht en doorontwikkeld.

Naast de BVO zijn er 2 Regiocoördinatoren actief, die zich als Programmananagers meer richten op de beleidskant en de vertaling van het lokale naar het regionale en visa versa. De BVO en de regio-coördinatoren werken nauw samen.

Ad 1. Inkoop en contractmanagement Inkoop:
De huidige contracten voor de jeugdzorg zijn gesloten met bestaande aanbieders (aanbieders die op 31 december 2014 kinderen uit onze regio in zorg hadden) voor het jaar 2015 met een optie tot 2 keer een verlenging van één jaar. In deze contracten is een ontwikkelagenda transformatie opgenomen en zijn in 2015 of worden in 2016 de outcomecriteria Uitval, Klanttevredenheid en Doelrealisatie opgenomen.

Korte termijn:
2015 zien wij als" het huis op orde" jaar. Wat betekent dat we dit jaar met name bezig zijn om alles goed op de rit te krijgen. Alle losse eindjes aan elkaar knopen en grip krijgen op de complete materie. De nieuwe contracteringsronde voor 2016 zal derhalve met name een verlenging zijn van de bestaande afspraken waarbij op een aantal variabelen, waaronder de tarieven, andere contractuele afspraken kunnen worden gemaakt. Hiernaast is aangegeven dat er in 2016 de mogelijkheid zal worden gecreëerd om nieuwe aanbieders toe te laten treden tot de regionale contractering voor de jeugdzorg. Momenteel wordt door inkoopprofessionals, beleidsambtenaren en bestuurders van de 11 gemeenten nagedacht over het inkoopkader 2016. Inkoop zal dit kader hanteren bij de contracteringsronde voor 2016. Voor 1 september 2015 moet de contractering 2016 gereed zijn.
Middellange termijn:
Naast hierboven genoemde inkoopstrategie voor de korte termijn, moet er nagedacht worden over de inkoopstrategie op de middellange termijn. Vanaf 1 januari 2018 bestaat de mogelijkheid om de drie huidige inkoopsectoren op te heffen en de zorg geïntegreerd aan te bieden. Vanaf het vierde kwartaal 2015 en 2016 zal gezamenlijk met aanbieders op onderdelen van de transformatieagenda een visie worden ontwikkeld die opgenomen kan worden in de inkoopstrategie voor 2018. In 2017 kan begonnen worden met een totaal nieuwe aanbesteding voor de jeugdzorg gebaseerd op de samen met aanbieders ontwikkelde inkoopstrategie.
Contractbeheer en –management:
De komende tijd wordt vorm en inhoud gegeven aan contractbeheer en contractmanagement. Het contractmanagementmoet moet strak worden ingeregeld om controle en sturing te hebben op de dienstverlening van de zorgaanbieders zodat wordt voldaan aan de operationele doelstellingen van het contract en de doelstellingen van de regio. Het beheersen van contracten en contacten met zorgaanbieders moet leiden tot het duurzaam waarborgen van de kwaliteit, stabiliteit en continuïteit van de dienstverlening van de zorgaanbieders naar de cliënten en het reduceren van de kosten hiervan. De resultaten daarvan moeten ook onderdeel worden van de managementrapportage. Bij nieuwe aanbestedingen is input vanuit het contractmanagement onmisbaar.

Ad 2. Bevoorschotting en facturatie
Conform de contractuele afspraken worden voorschotten verstrekt aan de jeugdhulp partijen, zoals een aantal GGZ aanbieders en een aantal voorheen AWBZ partijen. Daarnaast wordt betaald op basis van de facturaties. Aangezien de systemen van gemeenten en leveranciers nog moeten worden ingericht, zijn er nog wat aanloopproblemen bij de nieuwe manier van afhandeling van facturen. Deze problemen worden zo goed mogelijk in onderling overleg opgelost. De leveranciers ontvangen een

wekelijkse update van de BVO met instructies wat er nodig is om de facturen digitaal aan te kunnen leveren en deze betaald te krijgen.

De BVO werkt samen met gemeenten en leveranciers hard aan het per 1 juni aanstaande werken via de administratieve software. Daarmee is het administratieve proces grotendeels automatisch ingericht, met als start een Toewijzing (een toekenning van jeugdhulp) aan de leverancier en als einde de factuur van de leverancier aan de BVO, die de factuur kan automatisch kan laten matchen aan de Toewijzing, waarna betaling plaats vindt.

Momenteel hebben gemeenten, leveranciers en BVO te maken met extra administratieve druk, doordat het geautomatiseerde proces (de zogenaamde 'happy flow') nog niet is ingericht. Vanaf 1 juni, wanneer alle partijen via de administratieve systemen gaan werken, is minder handmatige inspanning mogelijk. Bij goede matching van Toewijzingen en facturen, kan de uitval binnen de BVO die handmatige handelingen vraagt terug gedrongen worden.

Ad 3. Financiële Rapportage
De BVO levert aan de deelnemende gemeenten maandelijks een financiële rapportage over de budgetuitputting. Deze financiële rapportage is van groot belang, omdat er een groot financieel risico gelopen kan worden. Daarnaast voert de BVO het technisch beheer uit van de monitoring van de Toegang van de deelnemende gemeenten. De financiële rapportage, tezamen met de monitoring van de Toegang moet een beeld geven van de mate waarin specialistische jeugdhulp ingehuurd wordt en hoe de Toegang haar doorverwijzingen eventueel kan wijzigen.

Handboek
Er is een Handboek BVO opgesteld, waarin de juridische en administratieve inrichting van de BVO is weergegeven. Het Handboek geeft een integrale weergave van de inrichting, plannen en verantwoording en juridische basis van de BVO.

3. Inrichting en uitkomsten contracteringsproces

Ten aanzien van de jeugdhulp kan onderscheid gemaakt worden in hulp die georganiseerd en ingekocht is op 4 niveaus:
- Lokaal (preventie)
- Regionaal (voormalig Jeugd- en Opvoedhulp, GGZ jeugd en jeugd AWBZ)
- Bovenregionaal (Jeugdzorgplus)
- Landelijk (aantal zeer specialistische landelijke functies waarvoor geen alternatief voorhanden is).

Deze inkoopnotitie gaat sec over de Jeugdhulp die regionaal en bovenregionaal is ingekocht.

Voor wat betreft de inkoop is gebruik gemaakt van drie zogeheten sectorale Inkooptafels, te weten:
1. Inkooptafel Jeugd – en opvoedhulp, Jeugdzorgplus en enkele landelijke functies (voorheen gefinancierd door provincie en rijk)
2. Inkooptafel Jeugd GGZ (voorheen gefinancierd vanuit ZvW)
3. Inkooptafel AWBZ – Deel J-GGz en LVB – (voorheen gefinancierd vanuit rijk)

Hieronder volgt per inkooptafel een korte impressie van het verloop van de inkoopgesprekken, de betrokken partijen en de resultaten.

3.1. Inkooptafel Jeugd – en opvoedhulp (voorheen gefinancierd door provincie) –
De Jeugd- en opvoedhulp (JenO) is een vorm van jeugdzorg wat voorheen gefinancierd werd vanuit de provincie. Per 2012 heeft de provincie de trajectfinanciering

geïntroduceerd. De aanbieders werden middels een subsidie bekostigd. Er is in het RTA gekozen om zoveel mogelijk de bestaande financieringsvormen over te nemen vandaar dat deze bekostigingssystematiek door de regio is overgenomen. De onderhandelingsgesprekken zijn gevoerd met de twee hoofdaannemers Trias en Pactum en voor het gedwongen kader, jeugdbescherming en jeugdreclassering met jeugdbescherming Overijssel voorheen bureau jeugdzorg. De gesprekken verliepen constructief maar waren op onderdelen wel lastig. Er zijn in totaal 7 beschikkingen afgegeven binnen J en O, drie voor de hoofdaannemers Trias, Pactum en Jeugdbescherming Overijssel. Zij hebben 29 onderaannemers. Tevens hebben wij nog aan vier partijen een beschikking afgegeven voor overgangscliënten die niet via de Hoofdaannemerconstructie verlopen. Deze vier partijen zijn William Schrikker Groep, SGJ Christelijke jeugdzorg, Jarabee en Pluryn Hoenderloo groep.
Voor de gesloten jeugdhulp (Jeugdzorg+) hebben wij twee aanbieders: Otto Gerhard Heldering Stichting en Intermetzo. Het gecontracteerde regionale budget voor jeugd en opvoedhulp, jeugdbescherming en –reclassering en jeugdzorg+ is ruim 41 miljoen.

3.2. Inkooptafel Jeugd GGZ (voorheen gefinancierd vanuit ZvW)

De GGZ tafel is begonnen met een kick off. Tijdens een plenaire bijeenkomst, waar alle bekende GGZ aanbieders voor uitgenodigd waren, is uitgelegd hoe de inkoopprocedure doorlopen zou gaan worden. Er is een inkoopdocument opgesteld. Vervolgens zijn er twee verschillende trajecten doorlopen. Op basis van de omvang van de aanbieders zijn zij ingedeeld in de categorie “grote” of “kleine” aanbieder. De grote aanbieders hebben op basis van het inkoopdocument en het conceptcontract een offerte in kunnen dienen en op basis daarvan zijn onderhandelingsgesprekken gevoerd. De kleine aanbieders hebben het inkoopdocument en het conceptcontract ontvangen. Zij konden echter geen offerte indienen maar konden vragen stellen over de procedure en het contract en wijzigingsvoorstellen voor het contract doen. Na deze fase is op basis van de gesprekken en de wijzigingsvoorstellen het contract definitief gemaakt. De gesprekken met de grote aanbieders waren constructief van aard, echter door de grote verschillen in omzetgegevens uit Vektis (gebaseerd op jaar 2011/2012) en de eigen offertebedragen van de aanbieders (gebaseerd op werkelijke aantallen 2014) was het soms erg lastig tot elkaar komen. Uiteindelijk is dit wel gelukt, echter de budgetplafonds die afgesproken zijn zitten zo rond de 60% van de offertebedragen van de aanbieders. Meer geld was er niet te verdelen. We hebben er bewust voor gekozen om met budgetplafonds te werken binnen de GGZ omdat de toegang nagenoeg geen invloed kan uitoefenen op of en op welke wijze zorg ingezet wordt. De verwijzers zijn de huisarts en de jeugdarts.
Bij de contractering van de GGZ aanbieders hebben wij van zowel het ministerie als de VNG een aantal gedwongen kaders mee gekregen waaraan wij ons moesten houden bij de contractering. Een daarvan is dat wij de bestaande structuren binnen de jeugdggz voor maximaal drie jaar moesten aanhouden. Dit betekent onder andere dat aanbieders middels de dbc systematiek moeten blijven registreren en factureren en dat wij de Nza tarievenstructuur moeten blijven gebruiken.
In totaal zijn voor het GGZ contract 113 aanbieders gecontracteerd, waarvan 52 verenigd in de Vereniging voor Vrijgevestigden en 23 dyslexieaanbieders. De grote GGZ aanbieders zijn:
Dimence;
Karakter;
Accare;
Eleos en
Pro juventus.
De grote dyslexieaanbieders zijn:
Berkel-b;
Hasselt Kennis en behandelcentrum;
Braams;
IJsselgroep PDIJ;
Gereformeerde Hogeschool en

Centraal Nederland.
Het gecontracteerde regionale budget voor de GGZ is ruim 30 miljoen.

3.3. Inkooptafel AWBZ – Deel J-GGz en LVB – (voorheen gefinancierd vanuit AWBZ)
De LVB tafel heeft ervoor gekozen om een conceptcontract op te stellen (gebaseerd op het format van de VNG) en middels een plenaire bijeenkomst uitleg te geven over de procedure en het contract. Vervolgens kregen alle aanbieders die in aanmerking kwamen voor het LVB contract de mogelijkheid om middels mailverkeer vragen te stellen en wijzigingsvoorstellen te doen. Uiteindelijk na twee rondes van vragen, wijzigingsvoorstellen en antwoorden middels nota van inlichtingen, is er een definitief contract opgesteld wat door de aanbieders geaccepteerd werd.
Er zijn voor het LVB contract 47 aanbieders gecontracteerd, waarvan 3 zorgboercoöperaties die 41 zorgboerderijen vertegenwoordigen.
Het LVB contract is een raamcontract en gaat uit van PxQ bekostiging. De lokale toegang zet producten uit dit contract in en kan hierin dus aan de voorkant sturen. Er zijn geen budgetafspraken met aanbieders gemaakt. Een paar grote aanbieders waar de regio een LVB contract mee heeft gesloten zijn:
Ambiq;
Vitree;
Intermetzo;
Karakter en
RIBW.
Er is regionaal ruim 15 miljoen beschikbaar voor inzet vanuit het LVB contract.

Ondanks de regionale uitvraag die al voor het eerst in 2013 en daarna nog begin 2014 is uitgevoerd onder aanbieders en de herhaaldelijke oproepen via diverse media in 2014 bij start van de inkoopprocedures per inkooptafel, zijn er in het eerste kwartaal van 2015 nog steeds aanbieders die zich melden omdat zij nog een of meerdere overgangscliënten hebben uit onze regio. Wij zijn conform het beleid en de wetgeving verplicht hen een contract aan te bieden. Dit kost de BVO enorm veel tijd. Een overzicht van de regionaal gecontracteerde jeugdhulpinstellingen en een overzicht van de regionaal gecontracteerde vrijgevestigden en groepspraktijken is evenals een overzicht van de ingekochte zorg is als bijlage toegevoegd.

In 2015 wordt duidelijk of de jeugdhulp binnen de financiële kaders blijft en gaat de verdere transformatie vorm krijgen door de andere manier van werken in de SWT's en de inzet van budgetten voor innovatie en vernieuwing en transformatie afspraken met zorgaanbieders, zie ook hoofdstuk 4.

PGB's
Naast de Zorg in Natura, is het onder de Jeugdwet ook mogelijk om jeugdhulp te financieren via een PersoonsGebonden Budget (PGB). Op basis van de overdrachtsgegevens van het rijk waren er op 1 januari 2015 367 Zwolse kinderen en jongeren met een PGB. De totale lopende financiële verplichtingen die hier uit voortvloeien bedragen € 4.238.983,71. Een extrapolarisatie van deze cijfers voor het gehele 2015 (dus zonder rekening te houden met instroom/ uitstroom of hogere/ lagere PGB's) levert een prognose voor Zwolle voor het PGB deel op van € 5.486.625.

Met het oog op de verevening is met de BVO afgesproken dat de BVO de betaling verzorgd aan de SVB. Gemeenten maken derhalve voorschotten over naar de BVO, die deze weer overmaakt naar de SVB.

4. Consequenties en risico's

Op basis van het doorlopen contracteringsproces en de huidige landelijke context zijn de volgende consequenties en risico's te benoemen. Hierbij valt onderscheid te maken tussen algemene consequenties en risico's – 1 t/m 9 - en specifieke inkooprisico's 10 t/m 11.

4.1. Onduidelijkheid hoogte budget 2015

Eind mei 2014 werd met de publicatie van de meicirculaire duidelijk wat het regionaal besteedbare bedrag voor de zorginkoop was. Op basis van deze cijfers is het regionale inkoopproces gestart. Het vorig jaar gepubliceerde bedrag staat onderhevig aan de volgende ontwikkelingen:

1. Mogelijke verschuiving (uitname) budget Jeugdhulp naar WLz

Het kabinet heeft besloten dat 14.000 AWBZ-cliënten gebruik kunnen maken van het Wlz-overgangsrecht. Tot voor kort zou de zorg voor 10.000 van deze cliënten worden bekostigd via de Wmo 2015, de Jeugdwet en/of de Zvw. Het besluit heeft dan ook grote gevolgen voor gemeenten.
Bovenstaande ontwikkeling zou voor Zwolle een uitname van circa 1,2 miljoen betekenen en een totale uitname van regionaal macrobudget van circa 4 miljoen.[1]

2. Mogelijke uitname Jeugdbudget ivm lagere AWBZ uitgaven in 2014

De nieuwste cijfers van de Nederlandse Zorgautoriteit over 2014 zijn recent bekend geworden. Uit deze cijfers blijkt dat het Rijk in dat jaar minder geld heeft uitgegeven dan begroot aan AWBZ doelgroepen die vanaf 2015 onder de Jeugdwet en de Wmo vallen. Hoewel het nog onderdeel is van voorjaarsbesluitvorming van het kabinet lijkt het erop dat het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) dit in mindering wil brengen op het macrobudget Jeugd en Wmo van gemeenten. Deze vermindering zou al in 2015 in moeten gaan. Dat is tegen de gemaakte bestuurlijke afspraken in en de VNG verzet zich tegen deze uitname.[2])

3. Mogelijke toevoeging aan Jeugdbudget in verband met volume-groei J-GGZ en woonplaatsbeginsel

Gemeenten hebben het Rijk gevraagd solidair te zijn als blijkt dat de groei anders is dan geraamd in de berekening van het macrobudget of bij nadeel door toepassing van het woonplaatsbeginsel. Voor het Rijk is hierbij het uitgangspunt dat gemeenten geen last (of profijt) mogen hebben van iets waar ze niets aan hebben kunnen doen bij het voldoen aan de jeugdhulpplicht en continuïteit van zorg. Door het rijk is toegezegd aantoonbare volumegroei te compenseren.

Hiertoe geldt voor de jeugd-ggz geldt een aparte monitoringsafspraak. Deze afspraak houdt in dat het structurele bedrag voor de jeugd-ggz gebaseerd wordt op geactualiseerde cijfers over het gemiddelde aandeel jeugd van de jaren 2011, 2012 en 2013 en de cGGZ-uitgaven (de uitkomst kan een opwaartse of een neerwaartse aanpassing zijn). Aansluitend daarop is afgesproken dat dit in 2015 wordt verrekend. Deze verrekening dient tijdig in het voorjaar van 2015 bekend te zijn om mee te kunnen nemen bij de voorjaarsbesluitvorming van VWS.
Tevens wordt daarbij gekeken of bij de jeugd ggz de geleverde zorg in 2014 hoger is dan verwacht, VWS bekijkt waar een versnelling in de aanlevering van gegevens mogelijk is. Indien in 2015 blijkt dat er meer zorg moet worden geleverd in 2015 als gevolg van een afwijkende groei in 2014 dan wordt een aparte, eenmalige regeling getroffen. Tevens wordt daarbij de contractering voor 2016 betrokken om te bekijken in hoeverre de overgang van schadelastjaar naar boekjaar (vanwege de dbc-systematiek) de realisatie in 2014 en 2015 heeft beïnvloed. Gemeenten zullen van hun aanbieders

---

[1] Voor meer informatie wordt verwezen naar:
http://www.vng.nl/files/vng/brieven/2014/20141021_ledenbrief_gevolgen-14000-wlz-indiceerbaren_1.pdf
[2] Voor meer informatie wordt verwezen naar de brief van de VNG met als onderwerp AWBZ- realisatiecijfers 2014 ((http://www.vng.nl/files/vng/brieven/2015/20150410-lbr15-021-awbz-realisatiecijfers_2014.pdf

inzicht krijgen in de instroom in de laatste helft van 2014 om deze te kunnen vergelijken met de instroom in de laatste helft van eerdere jaren. Eventuele verschillen dienen verklaard te worden en gemeenten kunnen in hun financiële afspraken met aanbieders gevolgen verbinden aan een eventueel onverklaard verschil. Hierbij kunnen bijvoorbeeld de uitgaven aan het overgangsrecht worden gemaximeerd op een onderling overeen te komen bedrag[3].

Een ander punt van zorg bij gemeenten is de toepassing van het woonplaatsbeginsel. Een kleine groep gemeenten met relatief zeer veel residentiële jeugdhulpcapaciteit kunnen daardoor meer jeugdhulp moeten leveren, omdat de toerekening van het woonplaatsbeginsel daar mogelijk niet volkomen werkt. Voor deze gemeenten kan in de transitiefase worden bekeken of dat eenmalig en op individuele basis kan worden aangetoond en gecompenseerd. Dit is een verdelingsvraagstuk binnen het overgehevelde budget. Indien noodzakelijk wordt hiertoe een bedrag uit het macrobudget 2016 naar voren gehaald.

4. Mogelijke marginale toevoeging in verband met niet toegevoegde (vergeten) budgeten.
Na de transitiedatum is gebleken dat enkele kleine budgetten niet zijn meegenomen bij de berekening van het macrobudget, zoals het kosten voor vervoer J-GGz die voorheen door de zorgverzekering werden vergoedt. Deze onderdelen worden mogelijk ook verwerkt in de meicirculaire 2015.

Eind mei/ begin juni 2015 wordt met de meicirculaire duidelijk wat het definitieve bedrag voor 2015 wordt. Dit betekent dat we op dit moment niet kunnen aangeven hoe we er financieel voor staan. Dit is afhankelijk van het uiteindelijk beschikbare bedrag. De consequenties zullen dan in beeld worden gebracht.

5. Tijdelijke stopzetting innen ouderbijdrage J-GGz in Zwolle en andere gemeenten in de regio
Op basis van de aangenomen motie 'Opschorten innen ouderbijdrage jeugdhulp GGZ' heeft de raad het college de opdracht gegeven het innen van de ouderbijdrage voor de J-GGz stop te zetten. Enkele andere gemeenteraden in de regio hebben een dergelijk besluit ook genomen.

Dit besluit betekent dat er minder inkomsten uit ouderbijdragen binnenkomen. Met de berekening van het macrobudget is rekening gehouden met de inkomsten uit ouderbijdrage. Er is landelijk 26 miljoen op het macrobudget ingehouden als verwachte opbrengsten aan ouderbijdragen voor gemeenten.

Het Zwolse besluit heeft een effect op de vereviningsafspraken. De gemeenten in de regio IJsselland hebben afgesproken de totale kosten met elkaar te verevenen. Aangezien nu enkele gemeenten in de regio, waaaronder Zwolle, zal er een oplossing moeten komen voor de lagere inkomsten uit deze gemeenten.

Naast bovengenoemde ontwikkelingen omtrent het budget 2015, spelen er ook op de langere termijn nog ontwikkelingen, zoals de invoering van het objectieve verdeelmodel. Zodra hierover meer duidelijk is, wordt de raad geïnformeerd.

4.2 Hoger PGB gebruik
In de gemeente Zwolle ligt het gebruik van PGB's substantieel hoger dan het landelijk gemiddelde. Historische cijfers laten zien dat Zwollenaren meer gebruik maken van zorg via het PGB dan het landelijk gemiddelde. Omdat de gemeente Zwolle continuïteit

[3] In het macrobudget dat is overgeheveld aan gemeenten is rekening gehouden met zorguitgaven van zorgtrajecten die in 2014 zijn begonnen, op macroniveau betreft dit ca. 35% van de jGGZ uitgaven.

van hupverlening moet leveren, is de gemeente Zwolle verplicht dit PGB in 2015 voort te zetten. Op korte termijn is hier geen besparing op in te boeken, de PGB-houder heeft zelf zeggenschap over bij wie de zorg wordt ingekocht en de gemeente kan hier niet over onderhandelen. Dit geldt voor de gehele regio IJsselland+

3. Stijgen van de zorgconsumptie door betere lokale toeleiding
Door een betere lokale toeleiding kan de zorgconsumptie op korte termijn stijgen. Door de oprichting van de SWT's wordt de toegang laagdrempelig georganiseerd en dat betekent dat kinderen, jongeren en ouders eerder hulp en ondersteuning kunnen vragen. Dit kan op korte termijn leiden tot een stijging van de zorgconsumptie. Door meer in te zetten op preventie verwachten wij dat op de middellange termijn een besparing kan worden ingeboekt.

4. De gemeente is niet de enige toegang tot hulpverlening
Huisartsen, jeugdartsen en medisch specialisten mogen direct verwijzen, evenals de rechter en de gecertificeerde instelling. Met de huisartsen, jeugdartsen en medisch specialisten komen wij tot afspraken over samenwerking met de SWT's.

5. De gemeente zorgplicht en in verschillende situatie een plicht om hulpverlening te financieren.
Wanneer het budget op is en er toch noodzakelijk zorg moet worden ingezet heeft de gemeente een betalings- en leveringsplicht. In de (regionale) contracten met de jeugdhulpaanbieders en in het vereveningsmodel besteden wij hier aandacht aan.

6. Transformatie – investeren in voorkant
Met de stelselwijzingen kunnen gemeenten de ondersteuning aan kinderen/ jongeren en hun ouders verbeteren, door meer in te zetten op integraliteit, maatwerk en laagdrempelige toegang. Naast het verbeteren van de ondersteuning is het van belang om te investeren in preventie: voorkomen dat kinderen/ jongeren en hun ouders ondersteuning nodig. Dit betekent een inhoudelijke verschuiving, maar op termijn ook een financiële verschuiving – van financiering van zwaardere zorg naar financiering van lichtere vormen van zorg, Dot heeft effect op het huidige jeugdhulpstelsel zoals dat nu is ingericht.

7. Calamiteiten en incidenten
In de jeugdhulp kunnen zich heftige incidenten en calamiteiten voordoen. Reacties hierop kunnen leiden tot ongewenste beleidsaanpassingen waardoor professionals meer tijd besteden aan het voldoen aan regels. In het opgestelde calamiteitenprotocol zijn afspraken over de omgang met incidenten en calamiteiten vastgelegd.

8. Verevening
Met de vaststelling van het RTA is gekozen om een tijdelijk regionaal vereveningsmodel uit te werken waarbij de insteek is om in de jaren 2015 en 2016 de financiële voor- en nadelen gezamenlijk op te vangen. De nadere uitwerking is onderdeel van het raadsvoorstel behorend bij deze notitie.

Naar aanleiding van de ervaringen van daadwerkelijke afname van jeugdhulpverlening in 2015 wordt er in 2016 een voorstel uitgewerkt voor 2017 en latere jaren, waarbij de financiering van jeugdhulpverlening meer gerelateerd zal worden aan de daadwerkelijke lokale afname van jeugdhulpverlening.

9. Onzekerheid aannames
Er zijn keuzes gemaakt in het inkoopproces op basis van onvolledige en onbetrouwbare cijfers. Dit leidt tot onzekere effecten op zorg continuïteit en financiële ramingen.

10. Openeind financiering LVB en deel Jeugd GGZ (voorheen AWBZ)
Bij de contractering van de Jeugd LVB voorzieningen zijn geen budgetplafonds per aanbieder afgesproken. De toeleiding tot deze zorg vindt plaats via de lokale

toegangen. Het risico bestaat dat er zorg wordt ingezet terwijl er onvoldoende budget beschikbaar is.

11. Lagere volumes Jeugd- GGZ ingekocht ivm beperkte financiële ruimte

De toeleiding naar de jeugd GGZ vindt over het algemeen plaats via de huisarts of jeugdarts. De lokale toegang speelt hierin meestal geen rol. Dit heeft als gevolg dat wij niet kunnen sturen aan de poort. Dit is de reden waarom er in de contracteringsronde voor 2015 met de GGZ aanbieders een budgetplafond is afgesproken. Om op deze wijze nog invloed te kunnen uitoefenen op het aantal behandelingen wat door aanbieders wordt uitgevoerd. Het budget wat voor de GGZ naar de gemeenten is overgeheveld is gebaseerd op het jaar 2011/2012. De meeste aanbieders gaven aan gegroeid te zijn in 2013 en 2014. De budgetplafonds zijn echter gebaseerd op de omzetten uit Vektis van 2012 van deze aanbieders. Dit is gemiddeld 60% van hetgeen geoffreerd was door hen. Het is nu nog niet duidelijk of hun opgave van aantallen cliënten terecht was en of wij dit terug zien in het budget wat in de meicirculaire ten behoeve van de GGZ naar ons wordt overgeheveld.

5. Tot slot

Wij hebben met de decentralisaties een grote verantwoordelijkheid gekregen voor de zorg en ondersteuning aan burgers met een hulpvraag. Het vraagstuk was nieuw en er was weinig kennis over, daarnaast moesten we een systeem inrichten met een veel kleiner budget. Uit de landelijke analyse over de afgelopen transitieperiode blijkt dat gemeenten verschillende problemen en dilemma's hebben behandeld, die onder de volgende vraagstukken kunnen vallen.

1. Kansen voor vernieuwing en tegelijkertijd nadruk op zorgcontinuïteit onder hoge tijdsdruk
2. Slim bezuinigen met tegelijkertijd beperkt inzicht in volumes en budgetten
3. Grip en inzicht verkrijgen en tegelijkertijd een werkbare relatie met aanbieders opbouwen

In 2014 zijn wij gestart deze ingewikkelde puzzel en ook in 2015 zijn we hier nog niet mee klaar. De basis is gelegd en vanuit deze basis bouwen we verder aan de transformatie van het jeugdstelsel. Daarbij verstevigen wij de doorgevoerde veranderingen die goed werken en bijdragen aan de transformatie. Keuzes die minder goed werken worden zo snel en zo goed mogelijk bijgestuurd. Op deze manier werken we samen met alle actoren in ons speelveld samen aan de transformatie van ons jeugdstelsel.

Meteen nadat het inkoopproces in 2014 is afgerond, heeft de VNG interviews gehouden en is een digitale vragenlijst (onder portefeuillehouders jeugd, directeuren sociale pijler en transitiemanagers van de coördinerende gemeenten) verstuurd, om tijdig, bij de start van de inkoop in 2015, aan gemeenten te kunnen laten zien wat de ontwikkelopgaven zijn. De rapportage van deze "Terugblik inkoop jeugdhulp in 2014" van de VNG is bijgevoegd.

Jeugdzorg
regio IJsselland
Programmamanagement

Voorstel Verevening

Voorstel voor verevening programmakosten en exploitatiekosten

Voorstel

In te stemmen met:

- de verdeelsleutel: de procentuele bijdrage per gemeente aan het totaal regiobudget jeugdzorg IJsselland, op basis van de meicirculaire, voorafgaand aan het begrotingsjaar;
- het toepassen van deze verdeelsleutel op de uitvoeringskosten van de jeugdhulptaken zoals bepaald in de Regionaal Transitie Arrangement (RTA) 2013 en de uitvoeringskosten Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) Jeugdzorg regio IJsselland en kosten regiocoördinatie.

Inleiding

Per 1 november 2014 is een Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland werkzaam. In de praktijk GR genoemd. Deze is per 1 januari 2015 overgegaan in een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) regio IJsselland.

De hoofdtaken zijn:

- contracteren van specialistische jeugdzorg;
- controleren van facturen van zorgaanbieders en betalen hiervan;
- contractbeheer en contractmanagement;
- leveren van managementrapportage over de specialistische jeugdzorg, zowel financieel als niet financieel.

De elf gemeenten in regio IJsselland hebben als uitgangspunt gekozen om op basis van solidariteit financiële risico's gezamenlijk op te vangen. Dit is vastgelegd in het RTA. De gemeenteraden van de elf deelnemende gemeenten hebben dit RTA vastgesteld of ermee ingestemd. Voor de jaren 2015 en 2016 is afgesproken dat ervaring moet worden opgedaan met preventie en toegang van jeugdzorg binnen de gemeenten en de inhuur van de specialistische zorg.

In dit voorstel wordt de verdeelsleutel voor verevening nader toegelicht. Ook wordt inzicht gegeven hoe de elf gemeenten gezamenlijk ervaring opdoen en elkaar ondersteunen in het uitwisselen van best practices om grip te krijgen op de uitvoeringskosten jeugdzorg.

Doel c.q. resultaat

Bij dit voorstel worden drie na te streven resultaten benoemd:

1. Vaststellen van de verdeelsleutel voor bijdrage voor de elf deelnemende gemeenten in de jeugdzorg regio IJsselland, voor eventuele onvermijdbare en niet gekozen autonome meerkosten (of meeropbrengsten).
2. Het door de elf deelnemende gemeenten in de regio IJsselland beperken van de financiële risico's.
3. Mogelijkheid voor gemeenten om zelf meerkosten te dragen voor weloverwogen beleidskeuzes die het gezamenlijke budget bovenmatig uitputten. De beleidsmedewerkers en de regio-coördinatoren maken een voorstel van de eventuele meerkosten en bespreken dit in het managersoverleg. Bij akkoord wordt het vervolgens in het portefeuillehouderoverleg voorgelegd.

Kader

- Jeugdwet
- Wet Gemeenschappelijke Regelingen
- Regionaal Transitie Arrangement (RTA) 2013
- BVO Jeugdzorg IJsselland

Risico's

De mogelijke risico's zijn:
1. Onverwacht hoge uitgaven door meer zorgvragers, langere zorgvraag of duurdere zorgvraag;
2. Toename zorgbehoevende jeugdigen door aanzuigend effect gemeente of instelling;
3. Te weinig innovatieve kracht bij lokale toegang en/of bij regionale zorgaanbieders;
4. De wijziging van toekenning van de rijksbijdragen op basis van historisch verdeelmodel naar objectief verdeelmodel;

Keuze verevening IJsselland

Bij verevening kan uit twee modellen gekozen worden, namelijk het model voor solidariteit en het model voor profijt. In de jeugdzorg regio IJsselland is gekozen voor solidariteit. Deze keuze geldt bij bovenmatige uitputting van budget, voor zowel Zorg In Natura (ZIN) als Persoonsgebonden Budget (PGB), en heeft daarmee als gevolg een eventuele bijbetaling van alle gemeenten. Overbodig te melden dat het solidariteitsbeginsel vereist dat ook gemeenten die aantoonbaar binnen hun budget zijn gebleven toch bijbetalen aan het tekort van de totale regio, naar rato van hun procentuele bijdrage.

Uitgangspunten verevening

In het RTA 2013 is gesteld dat uitgangspunt voor verevening solidariteit is, waarbij alle gemeenten elkaar ondersteunen tot en met het verrekenen van overschrijdingen van het budget.
Daarnaast worden er nog een aantal uitgangspunten gesteld:

- periodieke managementrapportage (zowel financieel als niet financieel). Deze rapportage wordt periodiek geleverd vanaf de startdatum door de BVO.
- gemeenten leren van elkaar en werken gezamenlijke aan de transformatie door gebruik te maken van best practices.
- gemeenten hebben een eigen bevoegdheid én verantwoordelijkheid in keuzes beleid en toegang
- solidariteit, gemeenten geven een toelichting bij overschrijding van hun gemeentelijke bijdrage
- bij verklaarbare budgetoverschrijdingen keuze voor deze gemeente: accepteren meerkosten of accepteren verbeterdoelstelling (verbeterplan met acties en verbetertermijn
- voorstellen over de gevolgen van verevening, voor te bereiden via het Managersoverleg

Toelichting op de uitgangspunten

<u>Periodieke management rapportage BVO</u>

Basis is de meting die is vastgesteld op basis van de data uit de meicirculaire, Vektisbestanden en initiële vulling. Dit geeft een beeld van het huidige gebruik jeugdzorg.

<u>Best practices</u>

Naast deze nulmeting is een overzicht gemaakt van het toegangsmodel per gemeente. De managementrapportages van de BVO worden nader geanalyseerd en geïnterpreteerd door de afzonderlijke gemeenten. De gemeenten worden hierbij ondersteund door de regio-coördinatoren. Belangrijk is dat hoge of lage uitputting wellicht een relatie, maar wellicht slechts een correlatie aangeeft tussen de inrichting van de toegang en de preventie in gemeenten en het effect op het gebruik van jeugdzorg.

Er wordt een daarom een best practices team ingericht, waarin gemeenten van elkaar en met de zorgaanbieders leren. De regiocoördinatoren zijn verantwoordelijk voor het uitwerken van dit onderdeel. Bij best practices gaat het vooral om het starten van de dialoog over het verband tussen de beleidskeuzes in de verschillende gemeenten en de effecten op het gebruik jeugdzorg. De informatie uit de best practices kan worden gebruikt voor verbetering van het gemeentelijk preventie deel en de toegang.

Eigen bevoegdheid en verantwoordelijkheid gemeenten beleid en toegang
Naast het openstaan voor best practices accepteren gemeenten bij verklaarbare budgetoverschrijdingen door weloverwogen eigen beleidskeuzes, de hieruit voortvloeiende meerkosten.

Solidariteit
Nadat best practices zijn overgenomen en meerkosten van eigen gemeentelijke beleidskeuzes door individuele gemeenten zijn aanvaard bestaat de overschrijding uit onvermijdbare en niet gekozen meerkosten. Voor deze overschrijding wordt de verdeelsleutel gehanteerd, ook als zij als individuele gemeenten binnen hun budget blijven. De BVO maakt bij de maandelijkse managementrapportages een prognose die als basis dient voor de verrekening aan het eind van het jaar.
Door het uitwisselen van best practices, na signalering door de BVO en nadere analyse en interpretatie door beleidsmedewerkers en regio-coördinatoren van managementrapportage over aantallen en kosten inhuur jeugdzorg. De uitwisseling wordt inhoudelijk behandeld tijdens de regionale bijeenkomsten van beleidsmedewerkers en managers.

In bijlage 2 Uitwerking proces.

Verdeelsleutel Verevening
Uiteindelijk komt het dan neer op de verdeelsleutel voor de verevening. Voorgesteld wordt hiervoor de procentuele verdeling aan te houden zoals gehanteerd in de programmabegroting. Daarbij is de verdeelsleutel de procentuele bijdrage per gemeente aan het totaal regiobudget jeugdzorg IJsselland op basis van de meicirculaire voorafgaand aan het begrotingsjaar.

Zo zijn de bedragen in de meicirculaire 2014 gebaseerd op een verdeelmodel dat uitgaat van historisch verbruik. Het verdeelmodel bepaalt hoeveel middelen gemeenten in 2015 van het Gemeentefonds ontvangen voor de jeugdhulp. Bepalend voor de verdeling zijn naast historisch verbruik ook het aantal inwoners, de leeftijdsopbouw, de sociale structuur en het aandeel minderheden van een gemeente. De gemeenten hebben 85% van het budget overgedragen aan de regio ten behoeve van de inkoop van (specialistische) jeugdzorg. De verevening geldt voor overschrijding en onderschrijding van het overgedragen budget aan de regio (85% van het totaal budget). Daarnaast geldt de verdeelsleutel ook voor de verdeling van de uitvoeringskosten van de BVO.

Zie bijlage 1 voor een nadere toelichting.

Bestuurlijk
Het bestuur van de Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg IJsselland (BVO-bestuur) is op basis van het vastgelegde solidariteitsprincipe bevoegd om autonoom te besluiten tot toepassing van de verevening, binnen het regiobudget. De procedure van begrotingswijzigingen voor de GR zal hierbij gevolgd worden. Het bestuur stelt een ontwerp-begrotingswijziging vast en stuurt deze naar de raden voor het geven van een zienswijze.

In geval van overschrijding van het regiobudget maakt het BVO-bestuur daarnaast een voorstel op basis van de bij hen bekende informatie en de verdeelsleutel. Dit voorstel wordt vervolgens besproken in het ambtelijk- en managersoverleg. Vanuit het managersoverleg wordt een voorstel gedaan aan het portefeuillehoudersoverleg. De portefeuillehouders formuleren een advies aan de elf colleges en gemeenteraden voor de verevening.

Proces c.q. aanpak
Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de taken van de regiocoördinatoren en de BVO.
De BVO levert de (financiële) rapportages, waaruit de stand van zaken blijkt. De regiocoördinatoren bespreken met de elf gemeenten de rapportages en werken gezamenlijk de best practices uit.
Dit wordt in zowel in ambtelijk als managersoverleg afgestemd en vastgesteld.
Bijlage 2 geeft een overzicht van het proces.

Bijlage 1: Verdeelsleutel Verevening

1. Op basis van de meicirculaire 2014 is het lokale budget bekend gemaakt wat iedere gemeente in 2015 beschikbaar heeft voor de nieuwe taken op het gebied van de jeugdzorg.
2. Deze budgetten zijn gebaseerd op een verdeelmodel dat uitgaat van historisch verbruik. Het verdeelmodel bepaalt hoeveel middelen gemeenten in 2015 van het Gemeentefonds ontvangen voor de jeugdhulp. Bepalend voor de verdeling zijn naast historisch verbruik ook het aantal inwoners, de leeftijdsopbouw, de sociale structuur en het aandeel minderheden van een gemeente.
3. Vanaf 2016 wordt landelijk met een objectief verdeelmodel gewerkt, welke niet meer uitgaat van historisch gebruik. Dit verdeelmodel wordt momenteel uitgewerkt en voorziet in een ingroeischema. Het betekent dat het ontvangen bedrag voor jeugdhulp voor gemeenten in 2016 gaat verschillen van het te ontvangen bedrag voor jeugdhulp in 2015. De voorlopige budgetten zijn bekend. In de meicirculaire 2015 worden de definitieve budgetten opgenomen.
4. In de regio is afgesproken dat 85% van het lokale budget uit de meicirculaire 2014 wordt afgedragen aan de regio ten behoeve van de inkoop van jeugdzorg voor 2015.
5. Voor de onderhandelingen aan de inkooptafels is gewerkt met het IJssellandse rekenmodel RTA. Dit rekenmodel is gebaseerd op de cijfers van de meicirculaire 2014 (o.a. gebaseerd op historisch zorggebruik, zie punt 2).
6. Wanneer op basis van solidariteit over het jaar 2015 sprake is van zowel een onderschrijding als overschrijding op de programmabegroting, wordt dit op basis van de vastgestelde verdeelsleutel met de 11 gemeenten verrekend, waarbij eerst rekening wordt gehouden met eventuele meerkosten van gemeenten door weloverwogen beleidskeuzes.

Tabel 1: Rekenvoorbeeld overschrijding programma –en exploitatiebegroting

Voorbeeld programmabegroting							
	Programma begroting (obv 85%)	In %	Uitgaven 2015	Resultaat 2015	Eigen bijdrage meerkosten gemeente	Resultaat 2015 voor verevening	Verdeling nadeel
Gemeente A	750.000	4%	800.000	-50.000	50.000	0	-17.045
Gemeente B	2.500.000	14%	2.700.000	-200.000	100.000	-100.000	-56.818
Gemeente C	1.250.000	7%	1.750.000	-500.000		-500.000	-28.409
Gemeente D	500.000	3%	350.000	150.000		150.000	-11.364
Gemeente E	8.900.000	51%	8.800.000	100.000		100.000	-202.273
Gemeente F	2.200.000	13%	2.000.000	200.000		200.000	-50.000
Gemeente G	1.500.000	9%	1.800.000	-300.000	50.000	-250.000	-34.091
	17.600.000	**100%**	**18.200.000**	**-600.000**	**200.000**	**-400.000**	**-400.000**

Voorbeeld apparaatskosten					
	apparaat begroting	In %	Uitgaven 2015	Resultaat 2015	Verdeling nadeel
Gemeente A	44.118	4%	63.920	-19.803	-19.803
Gemeente B	147.059	14%	213.068	-66.009	-66.009
Gemeente C	73.529	7%	106.534	-33.005	-33.005
Gemeente D	29.412	3%	42.614	-13.202	-13.202
Gemeente E	523.529	51%	758.523	-234.993	-234.993
Gemeente F	129.412	13%	187.500	-58.088	-58.088
Gemeente G	88.235	9%	127.841	-39.606	-39.606
	1.035.294	**100%**	**1.500.000**	**-464.706**	**-464.706**

Tabel 2: Rekenvoorbeeld onderschrijding programma –en exploitatiebegroting

Voorbeeld programmabegroting							
	Programma begroting (obv 85%)	In %	Uitgaven 2015	Resultaat 2015	Eigen bijdrage meerkosten gemeente	Resultaat 2015 voor verevening	Verdeling nadeel
Gemeente A	750.000	4%	750.000	0		0	42.614
Gemeente B	2.500.000	14%	1.500.000	1.000.000		1.000.000	142.045
Gemeente C	1.250.000	7%	1.200.000	50.000		50.000	71.023
Gemeente D	500.000	3%	400.000	100.000		100.000	28.409
Gemeente E	8.900.000	51%	8.900.000	0		0	505.682
Gemeente F	2.200.000	13%	2.400.000	-200.000	100.000	-100.000	125.000
Gemeente G	1.500.000	9%	1.550.000	-50.000		-50.000	85.227
	17.600.000	**100%**	**16.700.000**	**900.000**	**100.000**	**1.000.000**	**1.000.000**

Voorbeeld apparaatskosten					
	apparaat begroting	In %	Uitgaven 2015	Resultaat 2015	Verdeling nadeel
Gemeente A	44.118	4%	38.352	5.765	5.765
Gemeente B	147.059	14%	127.841	19.218	19.218
Gemeente C	73.529	7%	63.920	9.609	9.609
Gemeente D	29.412	3%	25.568	3.844	3.844
Gemeente E	523.529	51%	455.114	68.416	68.416
Gemeente F	129.412	13%	112.500	16.912	16.912
Gemeente G	88.235	9%	76.705	11.531	11.531
	1.035.294	**100%**	**900.000**	**135.294**	**135.294**

Bijlage 2: Overzicht proces verevening

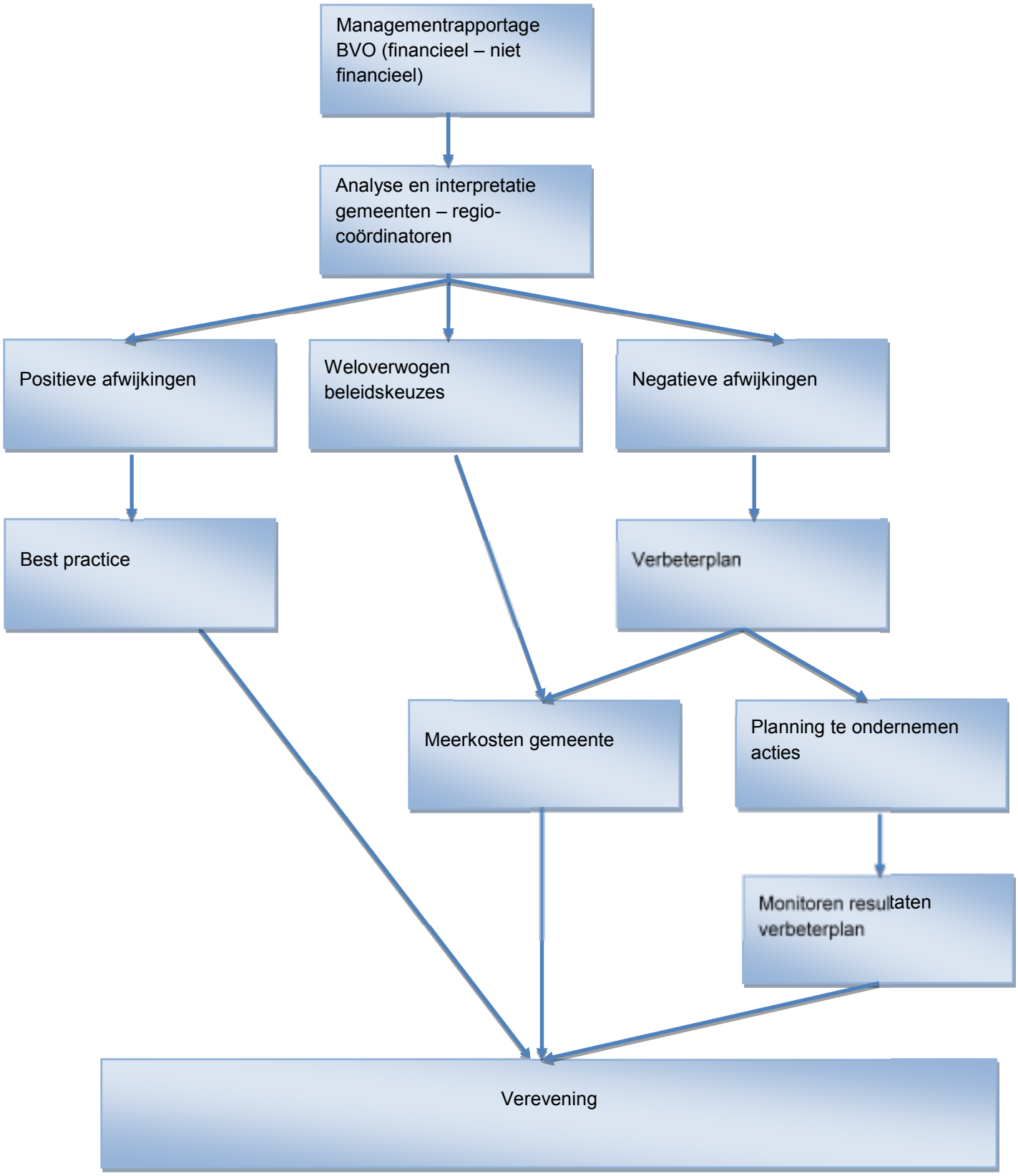

besluit

ARCHIEF EXEMPLAAR

CONFORM BESLOTEN

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Hoofdlijnennotitie Inkoop Jeugd 2014 en voorstel verevening Jeugd regio

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 07-07-2015

besluit:

1. Kennis te nemen van de Hoofdlijnennotitie Inkoop Jeugd 2014;
2. In te stemmen met het voorstel om voor de verevening van financiële voor-en nadelen van het "regionale" budget voor jeugdzorg van de elf gemeenten de budgettoekenning aan de elf gemeenten volgens de meicirculaire 2014 als verdeelsleutel toe te passen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Bedrijven Investerings Zone (BIZ) Dieze Centrum
portefeuillehouder	Rene de Heer
informant	Oosterhout, RAL van (Rob) 2047
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWA

Voorgesteld besluit raad

1. in te stemmen met de verordening 'Bedrijven Investerings Zone Dieze-Centrum 2015'
2. de verordening in werking te laten treden op het moment dat uit de draagvlakmeting is gebleken dat de wettelijke vereisten zijn behaald..
3 kennis te nemen van de overeenkomst tussen de Stichting Winkelgebied Dieze Centrum en de gemeente Zwolle
4. kennis te nemen van de beleidsagenda en begroting van de Stichting Winkelgebied Dieze Centrum

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 22 mei 2015

Onderwerp	Bedrijven Investerings Zone (BIZ) Dieze Centrum
Versienummer	
Portefeuillehouder	René de Heer
Informant	Rob van Oosterhout
Eenheid/Afdeling	Ontwikkeling / OWA
Telefoon	(038) 498 2047
Email	RAL.van.Oosterhout@zwolle.nl

Bijlagen
1. verordening
2. samenwerkingsovereenkomst
3. beleidsagenda en begroting Stichting Winkelgebied Dieze-Centrum
4. afbakening gebied

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:
1. in te stemmen met de verordening ‘BI-zone Diezerkade-Thomas a Kempisstraat-Vechtstraat’

2. de verordening in werking te laten treden op het moment dat uit de draagvlakmeting is gebleken dat de wettelijke vereisten zijn behaald.

3 kennis te nemen van de overeenkomst tussen de Stichting Winkelgebied Dieze Centrum en de gemeente Zwolle

4. kennis te nemen van de beleidsagenda en begroting van de Stichting Winkelgebied Dieze Centrum

Datum 22 mei 2015

Inleiding
De Stichting winkelgebied Dieze-Centrum heeft aan de gemeente gevraagd om continuering van de zogenaamde Bedrijven Investerings Zone voor de komende 5 jaren mogelijk te maken. De BIZ heeft namelijk in de periode 2010-2014 een positieve uitwerking gehad op het winkelgebied.

Zo'n 10 jaren geleden werd het winkelgebied nog als een 'probleemgeval' gezien. Vanuit de gemeente werden diverse wijkschouwen 'georganiseerd'. De ondernermers zelf zijn niet bij de pakken neer gaan zitten. In 2008 werd een 'visiewedstrijd' uitgeschreven. Dit heeft geresulteerd in een sterk bewustzijn bij de ondernemers ten aanzien van het winkelgebied dat men wil zijn. In 2009 kwam de mogelijkheid om met het experiment van de bedrijveninvesteringszones (BIZ) mee te doen. Vervolgens is vanaf 1 januari 2010, als uitvloeisel van de BIZ, een ondernemersfonds gerealiseerd. In de door de ondernemers opgestelde beleidsagenda (bijlage 3) zijn onder andere de bereikte resultaten van de afgelopen 5 jaren te vinden. Duidelijk wordt dat het nu goed gaat in het gebied. Voldoende aanleiding voor de Stichting om voor een nieuwe BIZ met een ondernemersfonds verder te gaan.

Ging het in de periode 2010-2014 nog om een experiment, vorig jaar is het experiment omgezet in een definitieve landelijke wet.

In het kort komt het er op neer dat een ondernemersvereniging in een bepaald gebied bij de gemeente een verzoek kan indienen om mee te werken aan de totstandkoming van een BIZ en hiervoor een belasting te heffen op onroerende zaken, niet zijnde woningen. De inkomsten via deze belastingheffing vloeien vervolgens in de vorm van een subsidie terug naar de aanvragende organisatie. Deze organisatie, in dit geval de Stichting Winkelgebied Dieze Centrum gaat vervolgens de BIZ uitvoeren. De heffing wordt alleen opgelegd als er voldoende draagvlak is. Wettelijk is vastgelegd dat minimaal de helft van de bijdragenplichtigen een stem moet uitbrengen, 2/3 van het aantal daadwerkelijke stemmers 'voor' moet zijn en zij de meerderheid in de WOZ waarde vertegenwoordigen. Het draagvlak moet bij elk bedrijf afzonderlijk gepeild worden (via een stemkaart). Als blijkt dat er voldoende draagvlak is kan de BIZ worden ingevoerd. Alle bedrijven dragen dan bij aan de verbetering van het gebied.

De gemeente heeft een faciliterende rol. Er moet een verordening gemaakt worden en de gemeente is verantwoordelijk voor de draagvlakmeting. De verordening is te vinden in bijlage 1.

Daarnaast is wettelijk vastgelegd dat er een samenwerkingsovereenkomst moet worden gesloten tussen de gemeente en de initiatiefnemers. In deze overeenkomst worden de wederzijdse verplichtingen van de gemeente en de stichting die belast wordt met de uitvoering van het programma van de BIZ uiteengezet en vastgelegd. Er ligt een inspanningsverplichting voor de gemeente om de invoering en uitvoering van de BIZ tot een succes te maken.De overeenkomst geldt voor de maximale duur van 5 jaar. De samenwerkingsovereenkomst is te vinden in bijlage 2.

Beoogd effect
Vergroten van de aantrekkelijkheid van het winkelgebied Diezerkade-Thomas a Kempisstraat-Vechtstraat. Dit moet uiteindelijk resulteren in meer bestedingen bij de daar aanwezige bedrijven.

Datum 22 mei 2015

Argumenten

1a. het voorstel past in het bestaand beleid

Vanuit het winkelbeleid streven we naar zo sterk mogelijke winkelgebieden. Met behulp van de BIZ wordt de aantrekkelijkheid van het het winkelgebied in Dieze-Centrum versterkt.

Daarnaast heeft de gemeente de landelijke Retailagenda onderschreven. Eén van de projecten uit de Retailagenda zijn de zogenaamde ondernemersfondsen, waarvan de BIZ een voorbeeld is.

Ook is het project BIZ een goed voorbeeld van actieve ondernemers die iets willen, waarbij de 'lead' ligt bij die ondernemers en waarbij we als gemeente een faciliterende rol hebben. Dit past goed bij de sfeer die uit het coalitieakkoord naar voren komt.

1b het beleidsplan van de Stichting voldoet aan de wettelijke vereisten

De activiteiten die gefinancierd kunnen worden uit de BIZ moeten zijn gericht op '*de kosten die verbonden zijn aan activiteiten in de openbare ruimte en op het internet, die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid of de veiligheid in de bedrijveninvesteringszone of de ruimtelijke kwaliteit of de economische ontwikkeling van de bedrijveninvesteringszone '*

Het beleidsplan van de Stichting Winkelgebied Dieze Centrum voldoet hieraan. Het beleidsplan en begroting voor 2015 zijn te vinden in bijlage 3, het gebied waarop de BIZ betrekking heeft is te vinden in bijlage 4

Een belangrijke aanvullende voorwaarde die door wet wordt gesteld is dat de voorgenomen activiteiten die men wil uitvoeren met de inkomsten uit de BIZ geen vervanging mogen zijn van gemeentelijke taken en diensten.

Risico's

Er bestaat een risico dat er onvoldoende draagvlak is voor de invoering van de BI-zone. Dit zal de draagvlakmeting moeten uitwijzen. Mocht dit zo zijn dan gaat de verordening niet in werking.

Financiën

De ondernemers zelf financieren de activiteiten via een extra belastingheffing, afhankelijk van de hoogte van OZB. De gemeente is doorgeefluik. Als gemeente zouden we in principe de inningskosten in rekening kunnen brengen. Gezien de beperkte omvang van het budget ca. 25.000 Euro per jaar brengen we deze niet in rekening bij de Stichting. Zo kunnen we ook waarmaken dat alle belastingmiddelen terugvloeien naar de Stichting. Eventuele innings- of perceptiekosten worden uit bestaande budgetten betaald.

Communicatie

Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor de draagvlakmeting, die we pas kunnen opstarten nadat de raad heeft ingestemd met de verordening. Rondom de draagvlakmeting zullen we dan ook uitgebreid via de media (veelal in samenwerking met de Stichting Winkelgebied Dieze-Centrum) de direct betrokkenen informeren.

Vervolg

Uitvoeren draagvlakmeting in september/oktober 2015.

Datum 22 mei 2015

Openbaarheid
Voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Bedrijven Investerings Zone (BIZ) Dieze Centrum

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 30-06-2015

besluit:

1. in te stemmen met de verordening ‘Bedrijven Investerings Zone Dieze-Centrum 2015’
2. de verordening in werking te laten treden op het moment dat uit de draagvlakmeting is gebleken dat de wettelijke vereisten zijn behaald..
3 kennis te nemen van de overeenkomst tussen de Stichting Winkelgebied Dieze Centrum en de gemeente Zwolle
4. kennis te nemen van de beleidsagenda en begroting van de Stichting Winkelgebied Dieze Centrum

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Jaargang : 2015
Nummer :
Onderwerp : Verordening Bedrijveninvesteringszone Dieze-Centrum 2015

de raad van de gemeente Zwolle;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van xx-xx-2015;

gelet op de artikelen 1, eerste, derde en vierde lid, 2, 3, eerste lid, en 7, eerste en vierde lid, van de Wet op de bedrijveninvesteringszones;

gezien de uitvoeringsovereenkomst van xx-xx-2015 gesloten met Stichting Winkelgebied Dieze-Centrum en het advies van <naam commissie>;

besluit:

vast te stellen de:

Verordening Bedrijveninvesteringszone Dieze-Centrum 2015

Hoofdstuk I Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Deze verordening verstaat onder:
a. bedrijveninvesteringszone: het bij deze verordening aangewezen gebied in de gemeente waarbinnen de BIZ-bijdrage wordt geheven;
b. de wet: Wet op de bedrijveninvesteringszones;
c. het college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwolle;
d. uitvoeringsovereenkomst: de door de gemeente Zwolle en de Stichting Winkelgebied Dieze-Centrum op xx-xx-2015 gesloten overeenkomst als bedoeld in artikel 7, derde lid, van de wet.

Hoofdstuk II Belastingbepalingen

Artikel 2 Aangewezen gebied

De bepalingen in deze verordening zijn van toepassing op alle bijdrageplichtigen in de straten Diezerkade, Thomas a Kempisstraat en Vechtstraat, met uitzondering van Vechtstraat 169, Thomas a Kempisstraat 126, Thomas a Kempisstraat 140 en Thomas a Kempisstraat 141.

Artikel 3 Belastbaar feit en aard van de belasting

1. Onder de naam ‘BIZ-bijdrage’ wordt jaarlijks een directe belasting geheven ter zake van binnen de bedrijveninvesteringszone gelegen onroerende zaken die op grond van artikel 220a Gemeentewet niet in hoofdzaak tot woning dienen.
2. De BIZ-bijdrage wordt geheven ter bestrijding van de kosten die zijn verbonden aan activiteiten in de openbare ruimte en op internet, die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid of de veiligheid in de bedrijveninvesteringszone of de ruimtelijke kwaliteit of de economische ontwikkeling van de bedrijveninvesteringszone.

Artikel 4 Belastingobject

Belastingobject is de onroerende zaak bedoeld in artikel 16 van de Wet waardering onroerende zaken.

Artikel 5 Belastingplicht

1. De BIZ-bijdrage wordt geheven van:
De gebruiker, zijnde degene die bij het begin van het kalenderjaar al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht een in de bedrijveninvesteringszone gelegen belastingobject gebruikt.
2. Voor de toepassing van dit artikel wordt:
a. gebruik door degene aan wie een deel van een belastingobject in gebruik is gegeven, aangemerkt als gebruik door degene die dat deel in gebruik heeft gegeven; degene die het deel in gebruik heeft gegeven, is bevoegd de BIZ-bijdrage als zodanig te verhalen op degene aan wie dat deel in gebruik is gegeven;
b. het ter beschikking stellen van een belastingobject voor volgtijdig gebruik aangemerkt als gebruik door degene die dat belastingobject ter beschikking heeft gesteld; degene die het belastingobject ter beschikking heeft gesteld is bevoegd de BIZ-bijdrage als zodanig te verhalen op degene aan wie dat belastingobject ter beschikking is gesteld.
3. Indien een belastingobject bij het begin van het kalenderjaar geen gebruiker kent, wordt de BIZ bijdrage geheven van degene die van het belastingobject het genot krachtens eigendom, bezit of beperkt recht heeft. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt als genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt degene die bij het begin van het kalenderjaar als zodanig in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat hij op dat tijdstip geen genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.

Artikel 6 Maatstaf van heffing

1. De BIZ-bijdrage wordt geheven naar de op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken voor het belastingobject vastgestelde waarde voor het kalenderjaar 2014.
2. Indien met betrekking tot het belastingobject geen waarde is vastgesteld op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken wordt de heffingsmaatstaf van dat belastingobject bepaald met toepassing van artikel 6, alsmede met overeenkomstige toepassing van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 17, 18 en 20, tweede lid, van de Wet waardering onroerende zaken.

Artikel 7 Vrijstellingen

In afwijking van artikel 5 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf buiten aanmerking gelaten, voorzover dit niet reeds is gebeurd bij de bepaling van de in dat artikel bedoelde waarde, de waarde van:
a. ten behoeve van de land- of bosbouw bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond, daaronder mede begrepen de open grond, alsmede de ondergrond van glasopstanden, die bedrijfsmatig aangewend wordt voor de kweek of teelt van gewassen, zonder daarbij de ondergrond als voedingsbodem te gebruiken;
b. glasopstanden, die bedrijfsmatig worden aangewend voor de kweek of teelt van gewassen, voorzover de ondergrond daarvan bestaat uit de in onderdeel a bedoelde grond;
c. onroerende zaken die in hoofdzaak zijn bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard, een en ander met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
d. één of meer onroerende zaken die deel uitmaken van een op de voet van de Natuurschoonwet 1928 aangewezen landgoed dat voldoet aan de voorwaarden genoemd in artikel 8 van het Rangschikkingsbesluit Natuurschoonwet 1928, met uitzondering van de daarop voorkomende gebouwde eigendommen;
e. natuurterreinen, waaronder mede worden verstaan duinen, heidevelden, zandverstuivingen, moerassen en plassen, die door rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid welke zich uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het behoud van natuurschoon ten doel stellen, beheerd worden;
f. openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;

g. waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
h. werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;
i. werktuigen die van een onroerende zaak kunnen worden afgescheiden zonder dat beschadiging van betekenis aan die werktuigen wordt toegebracht en die niet op zichzelf als gebouwde eigendommen zijn aan te merken;
j. straatmeubilair, waaronder begrepen alle zodanig gebouwde eigendommen – niet zijnde gebouwen – welke zijn geplaatst ten gerieve of in het belang van het publiek ten dienst van het verkeer of ter verfraaiing van de gemeente, zoals lichtmasten, verkeersinstallaties, standbeelden, monumenten, fonteinen, banken, abri's , hekken en palen;
k. begraafplaatsen, urnentuinen en crematoria, met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;
l. belastingobjecten die worden beheerd door een vereniging of stichting die geen onderneming drijft, voor zover die objecten bestemd en in gebruik zijn voor het geven van onderwijs, voor club- en buurthuiswerk, voor de beoefening van sport, kunst of cultuur, of voor andere activiteiten van sociale of culturele aard.
2. in afwijking in zoverre van artikel 5 wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf voor de BIZ-bijdrage van de gebruiker buiten aanmerking gelaten de waarde van gedeelten van het belastingobject die in hoofdzaak tot woning dienen dan wel in hoofdzaak dienstbaar zijn aan woondoeleinden.

Artikel 8 Tarief BIZ-bijdrage

1. Het tarief van de BIZ-bijdrage bedraagt:

a.	€ 200.000 of minder	€ 150 per jaar
b.	meer dan € 200.000 tot en met € 400.000	€ 300 per jaar
c.	meer dan € 400.000	€ 450 per jaar

Artikel 9 Wijze van heffing

De BIZ-bijdrage wordt jaarlijks bij wege van factuur geheven.

Artikel 10 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de aanslagen worden betaald in twee gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en de tweede twee maanden later.
2. De Algemene Termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijnen.

Artikel 11 Looptijd belastingheffing

De BIZ-bijdrage wordt ingesteld voor een periode van 5 jaar.

Artikel 12 Nadere regels door het college

Het college kan nadere regels stellen met betrekking tot de heffing en de invordering van de BIZ-bijdrage.

Hoofdstuk III Subsidiebepalingen

Artikel 13 Aanwijzing stichting

De Stichting Winkelgebied Dieze-Centrum wordt aangewezen als de stichting bedoeld in artikel 7 van de wet.

Artikel 14 Buiten toepassing algemene subsidieverordening

Op de subsidie bedoeld in artikel 14 is de Algemene subsidieverordening Zwolle niet van toepassing.

Artikel 15 Subsidievaststelling

1.De subsidie voor de uitvoering van de activiteiten die zijn opgenomen in de uitvoeringsovereenkomst wordt verstrekt aan de in artikel 12 aangewezen stichting.
2. De subsidie bedraagt maximaal het bedrag van de jaarlijks te ontvangen BIZ-bijdragen.
3. Voor zover dit niet reeds is geschied in de uitvoeringsovereenkomst, kan het college nadere regels stellen met betrekking tot de verplichtingen van de subsidie-ontvanger.

Hoofdstuk IV Slotbepalingen

Artikel 16 Intrekken oude verordening en overgangsrecht

De “Verordening BI-zone Diezerkade, Brink, Thomas a Kempisstraat, Vechtstraat” wordt ingetrokken op de datum van ingang van de heffing, bedoeld in artikel 16, tweede lid, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 17 Inwerkingtreding

1.Deze verordening treedt in werking met ingang van de derde dag nadat het college heeft bekendgemaakt dat van voldoende steun als bedoeld in artikel 4 van de wet is gebleken.
2.De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2015.

Artikel 18 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening Bedrijveninvesteringszone Dieze-Centrum 2015.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van xx-xx-2015.

De voorzitter,

De griffier,

Bijlage 2

Uitvoeringsovereenkomst

Stichting Winkelgebied Dieze-Centrum – Gemeente Zwolle

De Stichting Winkelgebied Dieze-Centrum, vertegenwoordigd door de voorzitter van het algemeen bestuur, de heer L.C. van Rossum, hierna te noemen:
'de stichting',

De gemeente Zwolle, in het bijzonder de vertegenwoordiger van het College van B&W, de heer de Heer, hierna te noemen:
'de gemeente',

Constaterend, dat er een wens is bij de stichting en de gemeente om het winkelgebied Dieze-Centrum een structurele economische kwaliteitsimpuls te geven en voor consument en bezoeker van Zwolle aantrekkelijker in te richten,

Constaterend dat er bij zowel de stichting als de gemeente een breed draagvlak bestaat om deze gewenste kwaliteitsimpuls samen vorm te gaan geven,

Constaterend dat de stichting het initiatief neemt tot verdere uitvoering van een meerjarenbeleidsplan en het hierbij behorende jaarlijkse actieplan om te komen tot de hierboven genoemde impuls voor het winkelgebied Dieze-Centrum;

Komen het volgende overeen:

1. De stichting en de gemeente werken samen met de intentie om te komen tot de economische structuurversterking en vergroten van de aantrekkelijkheid van het winkelgebied Dieze-Centrum in Zwolle. Dit winkelgebied is afgebakend op de kaart zoals deze in de bijlage 1 bij deze overeenkomst is weergegeven.

2. De partijen overleggen tenminste 1 maal per jaar over de uitvoering van het door de stichting opgestelde Meerjarenbeleidsplan Stichting Winkelgebied Dieze-Centrum 2015 – 2019 (verder Mjbp). De vorm en wijze van samenwerking tussen partijen is nader vastgelegd in het Mjbp, dat is bijgevoegd als bijlage 2 bij deze overeenkomst. Partijen wijzen ieder vertegenwoordigers aan voor het te voeren overleg.

3. De gemeente zal zich inspannen een verordening vast te stellen voor een heffing, als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de bedrijveninvesteringszones voor het onder 1 aangewezen gebied. In het voorstel zal de stichting worden aangewezen als de stichting die de opbrengst van deze heffing als subsidie ontvangt. De perceptiekosten zijn voor rekening van de gemeente. Met de stichting wordt na de vaststelling van de verordening een subsidie-uitvoeringsovereenkomst gesloten, waarin de activiteiten worden bepaald, die de stichting verplicht is uit te voeren.

4. Het bedrag van de subsidie staat gelijk aan het bedrag van de ontvangen BIZ-bijdrage als bedoeld in artikel 3 van deze verordening.

5. De gemeente zal de opbrengst van de BIZ heffing gedurende de looptijd van de overeenkomst als subsidie toekennen en uitbetalen aan de stichting ten behoeve van jaarlijks te bepalen door de stichting uit te voeren activiteiten en evenementen welke voortvloeien uit het Mjbp. Deze gemeentelijke bijdrage is mede bedoeld om de aantrekkelijkheid van het winkelgebied Dieze-Centrum in Zwolle fors te verbeteren. Indien de verordening door de rechter onverbindend wordt verklaard, dan vervalt die in dit lid opgenomen verplichting voor de duur dat geen BIZ bijdrage kan worden geheven.

6. Om de samenwerking met de gemeente succesvol vorm te geven zal de stichting de betrokken ondernemers in haar bestuur mobiliseren om deel te nemen in het benoemde samenwerkingsproces en zal, indien de raad een verordening als bedoeld in artikel 3 heeft vastgesteld, bevorderen dat er voldoende steun onder de bijdrageplichtigen wordt verworven voor de inwerkingtreding van de verordening. Tevens zal de stichting zich inspannen om bij de achterban draagvlak en betrokkenheid te creëren voor het uit te voeren Mjbp. Periodiek zal de stichting hiertoe informatie onder de ondernemers onder de aandacht brengen.

7. Zodra de stichting nieuwe initiatieven heeft ontwikkeld ten behoeve van een betere kwaliteit van het winkelgebied en hiervoor ook een breed draagvlak bij alle ondernemers in het winkelgebied Dieze-Centrum heeft gecreëerd, zal de gemeente zich inspannen deze nieuwe initiatieven te ondersteunen door het beschikbaar stellen van faciliteiten.

8. Deze overeenkomst gaat in op 1-1-2015 en eindigt op 31 december 2019. Indien een partij in surseance verkeert, faillissement wordt aangevraagd, de subsidie-uitvoeringsovereenkomst niet naar behoren uitvoert, disfunctioneert, of meer dan de helft van de zetels van het bestuur vacant zijn, dan kan de wederpartij de overeenkomst met onmiddellijke ingang beëindigen door een schriftelijke kennisgeving aan die partij. Partijen kunnen de samenwerking tussentijds beëindigen met in achtneming van een opzegtermijn van 1 jaar. Indien de samenwerking niet is beëindigd, dan treden de partijen uiterlijk op 1 februari 2019 met elkaar in overleg over de voorwaarden voor voortzetting van de samenwerking.

9. Als partijen van mening verschillen over de uitleg over de reikwijdte van de overeenkomst, dan wordt op verzoek van één der partijen tenminste éénmaal overleg gevoerd over het geschil, teneinde een oplossing te bereiken. Indien dat naar het oordeel van één der partijen geen overeenstemming mogelijk is, dan deelt die dat de wederpartij mee, waarna het ieder der partijen vrij staat zijn eigen positie te bepalen.

10. Deze overeenkomst kan niet leiden tot schadeplichtigheid van de partijen jegens elkaar.

Aldus overeengekomen en ondertekend op ……. 2015,

Namens de Stichting Winkelgebied Dieze-Centrum

L.M.Van Rossum,
Voorzitter

Namens de gemeente Zwolle

R.E. de Heer,
Wethouder

Bijlage 1: kaart centrumgebied
Bijlage 2: Mjbp

Meerjarenbeleidsplan en actieplan 2015-2019
Stichting Winkelgebied Dieze-Centrum

Inleiding
De Stichting Winkelgebied Dieze-Centrum is in 2010 van start gegaan om het winkelgebied Diezerkade, Thomas a Kempisstraat, Vechtstraat economisch aantrekkelijk en vitaal te houden. Daartoe is vanaf 1 januari 2010 de BedrijveninvesteringsZone (BIZ) ingevoerd: een ondernemersfonds waaraan alle ondernemers in het winkelgebied meebetalen. Na vijf jaar is het noodzakelijk de BIZ-zone te verlengen en ook de speerpunten voor de komende periode opnieuw te bepalen.

De beleidsagenda hiertoe is opgesteld door het bestuur van de Stichting Winkelgebied Dieze-Centrum in goede samenwerking met de gemeente Zwolle. Hieraan is een actieprogramma gekoppeld dat jaarlijks wordt bijgesteld.

Behaalde resultaten 2010-2015
Voor een succesvolle voortzetting van de BIZ in het winkelgebied is het belangrijk de behaalde resultaten en successen te benoemen. Het winkelgebied heeft zich in de afgelopen jaren in economisch zeer roerige tijden zeer goed staande gehouden: het gebied is ruimtelijk op orde, de bereikbaarheid is uitstekend en er is een zeer diverse en aantrekkelijk winkelaanbod in het gebied aanwezig. De leegstand in het gebied is beperkt. Hiermee onderscheidt het winkelgebied zich van vele andere winkelcentra.

De stichting heeft in de afgelopen jaren in belangrijke mate bijgedragen aan deze sterke verzorgingsfunctie van het winkelgebied. Onderstaand een overzicht van de vele activiteiten die zijn ontplooid om het winkelgebied sterk en vitaal te houden.

- Elk jaar is een activiteitenkalender opgesteld waarin alle activiteiten die vanuit de stichting werden georganiseerd waren opgenomen. Deze informatie is aan alle ondernemers in het winkelgebied gecommuniceerd. Er zijn ook vele evenementen georganiseerd, zoals carnavalactiviteiten Paasacties, klantenacties met prijzen, een etalagewedstrijd 'historisch Dieze-centrum' en uiteraard een sinterklaasintocht met een Huis van Sinterklaas en kerstactiviteiten.

- De stichting heeft in de afgelopen jaren continue gecommuniceerd met alle ondernemers in het winkelgebied over de diverse projecten in het winkelgebied en de activiteiten van de stichting. Via periodieke nieuwsbrieven van de stichting, de website van de stichting, e-mailberichten aan ondernemers, werkgroep bijeenkomsten en ondernemersavonden (2x per jaar) zijn ondernemers geïnformeerd over de voortgang. Ook heeft de gemeente informatie verstrekt over het nieuwe bestemmingsplan voor het winkelgebied dat in de BIZ-periode is opgesteld.

- De stichting heeft jaarlijks geïnvesteerd in sfeer en beleving in het winkelgebied door het ophangen van bloembakken (zogenaamde hanging baskets). Hiertoe is een vijfjarig contract met Flower en Shower afgesloten. Daarnaast heeft de stichting in het gehele winkelgebied elke winterperiode sfeerverlichting opgehangen. Deze investering is in de BIZ periode van vijf jaar afbetaald en afgeschreven, is uitgevoerd in samenwerking met het bedrijf Starlight. Jaarlijks voert dit bedrijf het onderhoud uit.

- Vanuit de stichting is aangeschoven bij het tweejaarlijks overleg van het Servicepunt Detailhandel te Zwolle en het tweejaarlijks Detailhandelsoverleg Zwolle. Vanuit het DOZ is

samen met de andere winkeliersverenigingen in Zwolle een advies gegeven aan de gemeente over de ontwerp-detailhandelsvisie van de gemeente Zwolle.

- Er zijn regelmatig wijkschouwen geweest om knelpunten in het gebied in kaart te brengen. Namens de gemeente was de wijkbeheerder hierbij aanwezig. N.a.v. deze schouw zijn in het winkelgebied nieuwe fietsenrekken en afvalbakken geplaatst. Ook is de bewegwijzering naar het winkelgebied vanaf de hoofdtoegangswegen richting het winkelgebied fors verbeterd door het aanbrengen van duidelijke bewegwijzeringsborden waarop het winkelgebied is aangegeven.

- De stichting heeft de parkeerproblematiek rondom de Action bij de gemeente aangekaart. N.a.v. deze signalen heeft de gemeente parkeervakken vervangen door extra fietsenstallingen, waarmee de grootste knelpunten konden worden aangepakt.

- Vanuit de stichting is regelmatig overleg geweest met de gemeente over diverse zaken (bijv. nieuw bestemmingsplan, veiligheid winkelgebied, aanpak overlast, e.d.). Met de gemeente zijn afspraken gemaakt over het strooien in de winterperiode volgens het gladheidsbestrijdingsplan van de gemeente. In de winterperiode heeft de stichting een eigen strooizoutactie voor de ondernemers georganiseerd. Daarnaast zijn in het kader van schoon, heel en veilig bezems onder ondernemers uitgedeeld om hen ook op de eigen verantwoordelijkheid hierin te wijzen.

Bovenstaand overzicht geeft aan dat de inzet van de BIZ in het winkelgebied grote meerwaarde heeft gehad. Het bestuur van de Stichting wil de BIZ dan ook voor de periode 2015-2019 verlengen, omdat hiermee het winkelgebied ook de komende jaren sterk en vitaal gehouden kan worden.
Hieronder wordt op hoofdlijnen verwoord waar de stichting zich de komende jaren op wil richten.

Doelstellingen 2015-2019
- bevorderen van het economisch renderen van het winkelgebied Dieze-Centrum;
- werken aan een goed ondernemersklimaat in een rendabel winkelgebied;
- het zijn van aanspreekpunt en gesprekspartner van de gemeente Zwolle;
- behartigen van de gezamenlijke belangen van de deelnemers naar derden;
- verhogen van de organisatiegraad van de deelnemers;
- bevorderen van de onderlinge samenwerking;
- onderling uitwisselen van informatie;
- zorgen voor een goede interne en externe communicatie;
- gezamenlijke standpunt bepaling;
- bundelen van middelen en krachten;
- denktank zijn voor de verdere ontwikkeling van het winkelgebied;

Gebiedsafbakening
Het werkterrein van de Stichting Winkelgebied Dieze-Centrum omvat een gebied waarin de volgende straten liggen: Diezerkade, Thomas a Kempisstraat, Vechtstraat.

Werkgebieden
De belangrijkste werkgebieden van de Stichting Winkelgebied Dieze-Centrum zijn:
- promotie van het winkelgebied, dit om het winkelgebied onder de aandacht van de (potentiële) consument te brengen en te houden;
- versterken en verbeteren van de communicatie tussen de betrokken partijen;
- versterken van de informatie en het verbeteren van de communicatie in en over het winkelgebied;

- visievorming, het ontwikkelen en uitdragen van een gezamenlijke visie op het winkelcentrum Dieze-Centrum (ontwikkelingen in de retail en gevolgen voor het winkelgebied);
- het leveren van gevraagd en ongevraagd advies aan de gemeente;
- productontwikkeling en verbetering, het oppakken van projecten en activiteiten om het winkelcentrum als totaalproduct te versterken en aantrekkelijk te maken voor de consument;
- signaalfunctie, het signaleren en op de agenda zetten van kansen en knelpunten, dit om het winkelcentrum verder te versterken;
- beheerfunctie, zich gezamenlijk verantwoordelijk voelen voor het dagelijks beheer van het winkelcentrum, zodat dit schoon heel, veilig, leefbaar en bereikbaar blijft.

Vanuit deze werkgebieden wordt er jaarlijks een actieplan opgesteld.

Organisatiestructuur

In de Stichting Winkelgebied Dieze-Centrum zijn ondernemers vanuit de Ondernemersvereniging Diezerpoort vertegenwoordigd. De leden van het bestuur bestaan uit ondernemers die een BIZ-bijdrage betalen. Door dit in een aparte stichting vorm te geven wordt de onafhankelijkheid van de stichting beklemtoond en vergroot dit de slagvaardigheid van het stichtingsbestuur. Het stichtingsbestuur heeft periodiek overleg met de gemeente over de voortgang van haar plannen voor het winkelcentrum Dieze-Centrum.

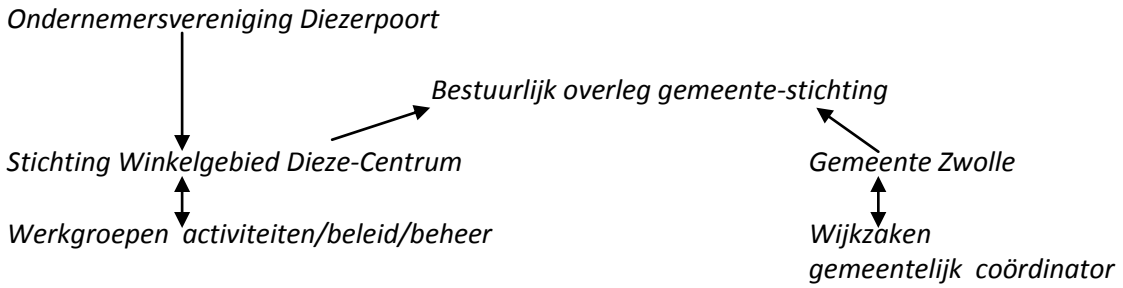

Werkgroepen/overleg gemeente
Om aan de uitvoering van deze projecten handen en voeten te geven kan het stichtingsbestuur werkgroepen van ondernemers in het leven roepen. Zo overlegt een aantal ondernemers onder verantwoordelijkheid van het stichtingsbestuur over de voorbereiding en organisatie van activiteiten in en promotie van het winkelgebied. Ook worden plannen gemaakt voor het vergroten van de sfeer en aantrekkelijkheid van het winkelgebied, bijvoorbeeld door de aankleding van de winkelstraten met bloembakken, sfeerverlichting e.d.

Daarnaast wordt apart overleg gevoerd met de gemeente over het beheer, onderhoud van het winkelgebied en de uitstraling en ruimtelijke kwaliteit van het winkelgebied. Ook het Oversticht is hierbij betrokken. De uitstraling van het winkelgebied is van groot belang om een sfeervol winkelgebied te behouden en daarom zijn de thema's schoon, heel en veilig belangrijke aandachtspunten.
Schoon: dit betekent vrij van vuil, ongerechtigheden en obstakels. Daarbij kunnen de volgende onderdelen aan de orde komen:
- Geen afval op de grond;
- Voldoende vuilnisbakken die niet stinken of uitpuilen;
- Opstallen en inrichtingselementen vrij van graffiti, affiches en bekladding;
- Juiste plaatsing van vuilcontainers, fietsklemmen en andere objecten;

- Controle op uitstallingen en terrassen;
- Controle op fiets- en auto parkeren.

Heel en veilig: dit betekent dat ongelukken en/of vormen van vandalisme en criminaliteit tot een minimum worden teruggedrongen. Ook de subjectieve veiligheidsbeleving moet positief beïnvloed worden. Daarbij moet de openbare ruimte aan de volgende eisen voldoen:

- Aantrekkelijke inrichting, goede verlichting en bestrating;
- Goed onderhoud;
- Aantrekkelijke gevels, reclame en uitstallingen;
- Voldoende toezicht;
- Goede informatievoorziening en verwijzing;
- Goede regelgeving rondom de bevoorrading van de winkels en horeca.

Bereikbaar: dit houdt in dat de bezoeker op een zo gemakkelijk mogelijke manier het winkelgebied moet kunnen bereiken, te voet, per fiets, per auto en per openbaar vervoer en dat er tevens voldoende parkeermogelijkheden ter beschikking staan en blijven. Routering en bewegwijzering zijn daarbij van essentieel belang.

Via bovenstaande overlegstructuur en inhoudelijke thema's wil de stichting een aantal doelen bereiken:

- Het samen toewerken naar een herkenbare identiteit van het winkelcentrum op basis van de aanwezige kwaliteiten in het gebied.
- Het gezamenlijk organiseren van evenementen en activiteiten en het promoten van het winkelgebied richting de consument, zodat de klantenbinding wordt vergroot van de bewoners van de gemeente, de bezoekduur wordt verlengd, nieuwe klanten worden aangetrokken en de omzet voor ondernemers een impuls krijgt.
- Zorg dragen voor een goede onderlinge informatie-uitwisseling zodat ondernemers weten wat er speelt in het winkelgebied en hierop kunnen anticiperen. De stichting geeft dit vorm middels een eigen website www.diezecentrum.nl, nieuwsbrieven en bijeenkomsten voor de ondernemers.
- Werken aan de samenwerking met andere relevante organisaties zoals bijvoorbeeld het Oversticht (ruimtelijke kwaliteit van het winkelgebied) en de culturele instellingen (o.a. Palet, Artez, Muzerie).

Middelen en dekking

Om het winkelgebied Dieze-centrum voor de komende jaren sterk en vitaal te houden, is de instandhouding van het ondernemersfonds via de BIZ van cruciaal belang. Anders is het financieel niet mogelijk om de bovengenoemde doelstellingen concreet handen en voeten te geven.

Voor 2015 en de jaren erna zal het budget vanuit de BIZ door de stichting gericht worden ingezet voor meer sfeer in het winkelgebied, het organiseren van activiteiten in het centrum, de promotie en marketing van het winkelgebied en tenslotte voor het verbeteren van de uitstraling en ruimtelijke kwaliteit van het gebied.

Ondersteunende subsidies vanuit de gemeente en provincie worden waar nodig op projectbasis ook ingezet (bijvoorbeeld versterking ruimtelijke kwaliteit van het winkelgebied). In het jaarlijks actieplan en de begroting is dit verder uitgewerkt.

Actieplan 2015

Structureel

- Actief werken aan herkenbare identiteit van het winkelcentrum ism gemeente, culturele instellingen (Oversticht, Artez, Palet, e.d.).
- Mede vormgeven aan de promotie van het winkelgebied.
- Opstellen van een jaarlijkse activiteitenprogramma.

Aanpak in 2015

- Creëren herkenbare entrees van het winkelgebied in samenwerking met het Oversticht in het kader van het (subsidie)project verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het winkelgebied .

- Opzetten activiteiten/evenementen gericht op meer bezoekers aan het winkelgebied en versterken van de identiteit van het winkelcentrum:
    - Activiteiten met korting- en prijzenacties in de media in samenwerking met Brug Media.
    - Thema-dag/avond Winkelgebied Dieze-Centrum: ism exposities kunstenaars, ambachtelijke kraampjes, kinderattracties, proeferij e.a..
    - Jongerenmuziek ism Hedon.
    - Sinterklaas- en kerstactiviteiten.

- Versterken identiteit winkelgebied door meer inzet social media.
    - Workshop facebook ondernemers ism Windesheim
    - Facebookacties voor de consument

- Extra sfeer in het winkelgebied door:
    - Aanbrengen feestverlichting november-eind januari.
    - Bloembakken in hele winkelgebied met jaarlijks onderhoudscontract
    - Deurmatten bij alle ondernemers met huisstijl Dieze-centrum

- Maatregelen mbt schoon-heel-veilig:
    - Bespreken knelpunten in het winkelgebied met de gemeente in onderhoud openbaar gebied, overlast e.d.
    - 2 x per jaar organiseren wijkschouw in samenwerking met wijkbeheerder gemeente.
    - Aanpak overlast en vandalisme in het winkelgebied i.o.m. gemeente en politie

Begroting Stichting Winkelgebied Dieze-Centrum 2015

structurele kosten (excl. Btw)	2015
ondernemersbijeenkomsten 2x	700
accountant/verzekeringen/diversen	3500
feestverlichting (onderhoud, opslag, stroom)	5100
hanging baskets winkelgebied	6500
website/nieuwsbrieven/spandoeken	1000
Reservering langlopende contracten	

projectgebonden kosten (excl. Btw)	
activiteitenprogramma	6600
Bijdrag advertentiepagina Swollenaer	0
Bijdrage Ambeltkermis	0
Boodschappentas	0
Inzet Focus MKB inzake eventuele nieuwe BIZ (eenmalig)	6720
onvoorzien/overig	2000
totale kosten	**32120**

Inkomsten (excl. Btw)	
BIZ-bijdrage ondernemers (indicatief nog definitief te bepalen)	pm
totale inkomsten	**0**
resultaat	

Activiteitenprogramma	2015
Moederdag/Vaderdagaktie	3000
kerstactiviteiten	3600
reservering overige aktie	0
	6600

Bijlage 4 AFBAKENING GEBIED

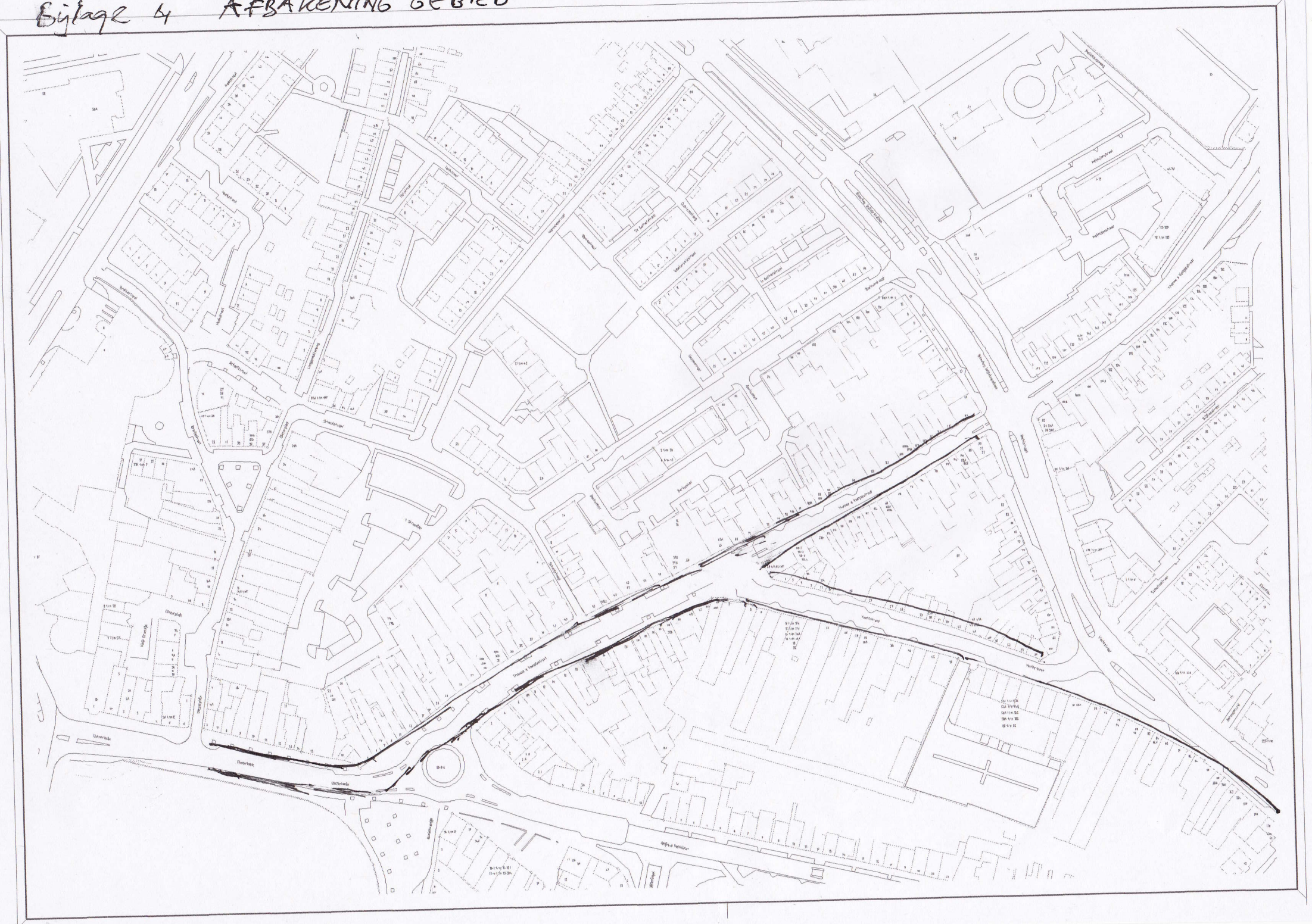

besluit

ARCHIEF EXEMPLAAR

CONFORM BESLOTEN

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Bedrijven Investerings Zone (BIZ) Dieze Centrum

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 30-06-2015

besluit:

1. in te stemmen met de verordening 'Bedrijven Investerings Zone Dieze-Centrum 2015'
2. de verordening in werking te laten treden op het moment dat uit de draagvlakmeting is gebleken dat de wettelijke vereisten zijn behaald..
3 kennis te nemen van de overeenkomst tussen de Stichting Winkelgebied Dieze Centrum en de gemeente Zwolle
4. kennis te nemen van de beleidsagenda en begroting van de Stichting Winkelgebied Dieze Centrum

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Huisvestingvoorzieningen Voortgezet Onderwijs
portefeuillehouder	Jan Brink
informant	Rave, GW (Gert) 2211
eenheid/afdeling	Ontwikkeling OWS

Voorgesteld besluit raad

De raad wordt voorgesteld te besluiten:

1. een krediet te verlenen ad € 6.076.723,-- voor de uitwerking van het Integraal huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs van Landstede betreffende die scholen waarvoor de gemeente een wettelijke zorgplicht heeft;
   2 de structureel hieruit voortvloeiende lasten ad € 452.762,-- te dekken uit de binnen de begroting beschikbare stelposten voor investeringen in de onderwijshuisvesting zoals gespecificeerd in de bijlage;
   3 kennis te nemen van de mogelijkheid dat afhankelijk van de resultaten van een in een later stadium uit te voeren aanvullend asbestonderzoek een extra kredietvoorstel nodig kan zijn;
   4 kennis te nemen van de ontwikkeling van een integraal huisvestingsplan (voortgezet) openbaar onderwijs.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 24 juni 2015

Onderwerp	Huisvestingvoorzieningen Voortgezet Onderwijs
Versienummer	1
Portefeuillehouder	

Informant	J. Hartman / G.W. Rave
Eenheid/Afdeling	OW/OWS
Telefoon	(038) 498 22 10 / 498 22 11
Email	J.Hartman@zwolle.nl / GW.Rave@zwolle.nl

Bijlagen

1. Specificatie lastenberekening
2. IHP Landstede voor het Voortgezet Onderwijs Zwolle

De raad wordt voorgesteld te besluiten:

1 een krediet te verlenen ad € 6.076.723,-- voor de uitwerking van het Integraal huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs van Landstede betreffende die scholen waarvoor de gemeente een wettelijke zorgplicht heeft;

2 de structureel hieruit voortvloeiende lasten ad € 452.762,-- te dekken uit de binnen de begroting beschikbare stelposten voor investeringen in de onderwijshuisvesting zoals gespecificeerd in de bijlage;

3 kennis te nemen van de mogelijkheid dat afhankelijk van de resultaten van een in een later stadium uit te voeren aanvullend asbestonderzoek een extra kredietvoorstel nodig kan zijn;

4 kennis te nemen van de ontwikkeling van een integraal huisvestingsplan (voortgezet) openbaar onderwijs.

Datum 24 juni 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht voor nieuwbouw en uitbreiding van schoolgebouwen en de daarmee verband houdende uitbreiding van de eerste inrichting van het pakket onderwijsleermiddelen en meubilair. De raad is verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van de voor deze voorzieningen in de onderwijshuisvesting benodigde kredieten. Het aantal leerlingen van de scholen voor voortgezet onderwijs van Landstede neemt toe. Daarnaast vragen de onderwijskundige ontwikkelingen om een herschikking c.q. uitbreiding van het gebouwenbestand. Vanuit de wettelijke zorgplicht zijn al geruime tijd gesprekken gaande met Landstede om te komen tot een huisvestingssituatie die bij de verschillende scholen voldoende ruimte biedt en aangepast is op onderwijskundige ontwikkelingen. Diverse scenario's zijn daarvoor gepresenteerd die vervolgens vanwege o.a. gewijzigde omstandigheden c.q. onderwijskundige inzichten geen doorgang konden vinden.
Om toch tot een nieuwe onderwijsambitie te kunnen komen, heeft Landstede eind 2014 een Integraal Huisvestingsplan gepresenteerd als het uiteindelijke sluitstuk van het al jaren slepende vraagstuk van een perspectiefrijke setting van huisvesting van Talentstad en een passende huisvesting van de AVO/VWO scholen als gevolg van de leerlingenverschuivingen. Vervolgens heeft er intensief overleg plaatsgevonden met het College van Bestuur van Landstede over de wijze waarop uitvoering kan worden gegeven aan het IHP waarvan de strategie door ons wordt onderschreven. Een naar aanleiding van het gevoerd overleg aangepast Integraal Huisvestingsplan voor de Zwolse scholen van Landstede treft uw raad hierbij aan waarin de hierna te noemen huisvestingsvoorzieningen zijn uitgewerkt.

Naast de in dit voorstel genoemde voor rekening van de gemeente komende huisvestingsvoorzieningen investeert Landstede in diezelfdegebouwen voor de onder haar verantwoordelijkheid vallende leerlingen zelf een bedrag van ruim € 2,9 miljoen. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat, rekening houdend met het feit dat Landstede onder toezicht van het Rijk staat, deze extra investering door Landstede aan een eigen concerncontrol is onderworpen. Uit deze toetsing blijkt dat de investeringen slechts beperkt invloed hebben op de kerncijfers betreffende solvabiliteit en liquiditeit van de betreffende instellingen. De kerncijfers komen hiermee niet in gevaar.

Beoogd effect
Met het uitwerken van het IHP van Landstede zijn de schoolgebouwen weer zodanig toegerust dat er voor nu en op de langere termijn voldoende lescapaciteit is die voldoet aan de eisen van modern onderwijs. Daarmee kunnen leerlingen op een verantwoorde wijze worden opgeleid voor aansluitend vervolgonderwijs (MBO- HBO- of WO) of voor een plek op de arbeidsmarkt (Praktijkonderwijs).
In dit voorstel betreft het uitsluitend de scholen waarvoor de gemeente een wettelijke huisvestingsplicht heeft, te weten Blaloborgh (Talentstad voor VMBO praktijkgerichte leerwegen en de Praktijkschool De Boog) en het Carolus Clusius College (CCC), waaronder ook ORFEO (= tweetalig gymnasiumafdeling) en de Internationale School Zwolle (ISZ) valt.

Datum 24 juni 2015

Argumenten

1.1 De voorzieningen voldoen aan de criteria zoals vastgelegd in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs.

In de bijlagen van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Zwolle zijn de criteria vastgelegd waaraan de aangevraagde voorzieningen zijn getoetst. Dit betreft onder andere voldoende toekomstperspectief en eisen op grond van (nieuwe) wet- en regelgeving. De uitwerking van het IHP van Landstede vindt plaats met inachtneming van de in overleg met de door de gemeente opgestelde leerlingenprognoses.

1.2 Dit voorstel past binnen het bestaande beleid op het gebied van Onderwijshuisvesting.

Doelstelling van onderwijshuisvestingsbeleid is het realiseren van effectieve en efficiente huisvesting van onderwijsinstellingen waar de gemeente Zwolle een zorgplicht voor heeft.
De verbetering van de huisvesting zowel in kwantitatieve als kwalitatieve zin kenmerkt zich door positionering van de leerlingengroepen in drie leerroutes:
a. vakroute
b. collegeroute
c. academische route (tweetalig gymnasium (Orfeo)
Naast de huisvestingsvoorzieningen is er voor de verschillende leerroutes
d. uitbreiding van de gymnastiekaccommodatie nodig

ad.a.
Om alle leerlingen van Landstede van de praktijkgerichte leerwegen van het VMBO en het praktijkonderwijs in één gebouw, De Blaloborgh (Talentstad) te kunnen huisvesten, is uitbreiding en aanpassing van dit gebouw noodzakelijk. Het gemeentelijk aandeel in deze huisvestingsvoorzieningen bedraagt € 3.130.000,-- gebaseerd op door de VNG geadviseerde normvergoedingsbedragen voor nieuwbouw/uitbreiding verhoogd met een gemeentelijke opslag van 8% om te kunnen voldoen aan eisen waarmee in de VNG normbedragen geen of onvoldoende rekening is gehouden.
Zoals bij de inleiding al is aangegeven, vindt er al geruime tijd overleg gaande met Landstede om Talentstad te kunnen (her)huisvesten in een perspectiefrijke setting. Daarvoor is reeds in 2009 een krediet beschikbaar gesteld van € 2.000.000,-- waarvan inmiddels een bedrag ad € 86.937,-- aan voorbereidingskosten is besteed. Gelet op het nog voor Talentstad beschikbare restantkrediet ad. € 1.913.063,-- is voor dit onderdeel van het IHP nog een aanvullend krediet benodigd van € 1.216.937,--.

Ad. b.
Om alle leerlingen van de theoretische leerweg van het VMBO en de HAVO-leerlingen voldoende onderdak te kunnen bieden, is uitbreiding van het CCC met 1.764 m² noodzakelijk. De genormeerde vergoeding voor een dergelijke uitbreiding (incl. 8%, zie hiervoor) bedraagt € 2.319.603,--.
De aan deze huisvestingsvoorziening gekoppelde uitbreiding van de eerste inrichting vergt een investering van € 279.259,--.
Om tijdelijk in de reeds bestaande huisvestingsnood te kunnen voorzien, heeft het schoolbestuur noodunits voor eigen rekening aangeschaft welke door de gemeente dienen te worden vergoed. Het daarvoor benodigde krediet bedraagt € 291.838,--. Overige huurkosten voor tijdelijke huisvesting worden vergoed uit de bestaande begrotingspost huur schoolgebouwen.

Datum 24 juni 2015

Volledigheidshalve wordt hierbij opgemerkt dat het Meandercollege, waar de gemeente eveneens een wettelijk zorgplicht heeft voor de huisvesting, voor de toekomst voldoende ruimte biedt voor de eigen leerlingenpopulatie.

Ad c.
Met het geconcentreerd onderbrengen van de leerlingen van het algemeen vormend onderwijs (AVO) in een aantal schoolgebouwen is bij de noodzakelijke omvang van de huisvesting van de leerlingen van het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (VWO) rekening gehouden met de wens van Landstede om naast ORFEO de per 1 augustus 2016 te starten Internationale School Zwolle (ISZ) in een ander eigen gebouw van Landstede onder te brengen. Gestart wordt in het gebouw Wilhelminastraat en op termijn vindt huisvesting plaats in het TAK gebouw aan de Schuurmanstraat zodra de leerlingenpopulatie van die locatie kan verhuizen naar een nog door Landstede voor eigen rekening (de gemeente heeft voor deze school geen wettelijke zorgplicht) te plegen nieuwbouw op de Vrolijkheid. De gemeente heeft voor de leerlingen van ORFEO en ISZ wel een wettelijk zorgplicht waar het gaat om de huisvesting en zal in deze constructie aan Landstede, juridisch en economisch eigenaar van zowel de gebouwen Wilhelminastraat en Schuurmanstraat, een huurvergoeding voor huisvestingskosten betalen. Met Landstede is een eenmalige afkoopsom van € 1.969.086,-- op basis van een huurperiode van 15 jaar overeengekomen.

Ad d.
Om in de noodzakelijke uitbreiding van gymnastiekruimten te kunnen voorzien, denkt Landstede dit te kunnen realiseren door bestaande sportzalen door middel van interne aanpassingen te optimaliseren. Deze plannen moeten nog nader worden uitgewerkt. Hiervoor zullen wij u een separaat kredietvoorstel toezenden.

2.1 Financiën
In de begroting is rekening gehouden met het treffen van de noodzakelijke onderwijshuisvestings-voorzieningen waarvoor via de PPN 2014-2017 de nodige middelen beschikbaar zijn gesteld. De in deze beslisnota voorgestelde huisvestingsvoorzieningen passen qua financieel beslag binnen de beschikbare stelposten voor investeringen in de onderwijshuisvesting. De uit de hierboven bij 1 a t/m d vermelde investeringen voortvloeiende lasten zijn gespecificeerd weergegeven in de financiële bijlage.

3.1 Aanvullend destructief asbestsanering leidt tot beter inzicht in eventueel te verwachten extra kosten voor asbestsanering.
Voor de aan te passen c.q. uit te breiden schoolgebouwen heeft reeds eerder een voor het oog zichtbare asbestinventarisatie (type A) plaatsgevonden waarbij geen direct gevaar van blootliggende asbestvervuiling is waargenomen c.q. waartegen reeds maatregelen zijn genomen. Op dit moment is er geen aanleiding om aanvullend asbestonderzoek te doen aangezien er geen asbestbesmetting is. De betreffende schoolgebouwen komen evenwel uit de periode dat asbest verwerkt werd in bouwmateriaal. Voorafgaand aan de bouwwerkzaamheden en het schoolgebouw niet in gebruik is het wenselijk om aanvullend destructief asbestonderzoek naar mogelijk verborgen asbestbesmetting (onderzoek type B) uit te voeren. Als dat consequenties heeft voor de kosten van de huisvestingsplannen moet er rekening mee gehouden worden dat een extra krediet nodig is. Wij verwijzen hiervoor naar de riscoparagraaf.

Datum 24 juni 2015

4.1 Het openbaar voortgezet onderwijs kent ook knelpunten in de onderwijshuisvesting.
Met het bestuur van het openbaar onderwijs zijn eveneens besprekingen gestart over een nog op te stellen IHP waarbij voor wat betreft het voortgezet onderwijs oplossingen voor de knelpunten bij de Van Capellen Scholengemeenschap en de Thorbecke Scholengemeenschap zullen worden geformuleerd. In dit plan zullen alle vormen van onderwijs (basis, speciaal en voortgezet) worden meegenomen. Met betrekking tot de uit het IHP voor het openbaar onderwijs voortvloeiende verzoeken voor huisvestingsvoorzieningen voor het voortgezet onderwijs zullen wij u een separaat voorstel toezenden. In het financieel meerjarenbeeld onderwijshuisvesting is rekening gehouden met de o.a. nog voor het openbaar voortgezet onderwijs noodzakelijke uitbreiding van huisvestingsvoorzieningen. Volledigheidshalve wordt nog opgemerkt dat er zich bij andere scholen voor Voortgezet onderwijs, met name het Greijdanuscollege, geen capaciteitsproblemen voordoen.

Risico
Indien op basis van aanvullend asbestonderzoek daadwerkelijk verborgen asbest wordt geconstateerd dat bij de uitbreiding c.q. aanpassing van de schoolgebouwen vrij kan komen, leidt de verwijdering daarvan tot hogere kosten. Afhankelijk van de omvang van de eventueel noodzakelijk te treffen voorzieningen als gevolg van het aanvullend onderzoek naar asbestsanering zal worden beoordeeld hoe met deze kosten kan worden omgegaan. Voor de volledigheid wordt alvast opgemerkt dat het financieel mogelijk is om als dekking voor een extra krediet gebruik te maken van de financiele ruimte die er is binnen de op de gemeentebegroting opgenomen post beveiliging schoolgebouwen.

Communicatie
Na de kredietverlening door de raad zal bij de verdere uitwerking van de voorzieningen in de huisvesting in overleg met de Landstede tijdige en duidelijke communicatie plaatsvinden naar de buurt en andere belanghebbenden.

Vervolg
Afhankelijk van de omvang van de eventueel te treffen voorzieningen als gevolg van het aanvullend onderzoek naar asbestsanering zal worden beoordeeld hoe met deze kosten kan worden omgegaan en kan een extra krediet nodig zijn.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Datum 24 juni 2015

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Huisvestingvoorzieningen Voortgezet Onderwijs

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-06-2015

besluit:

1. een krediet te verlenen ad € 6.076.723,-- voor de uitwerking van het Integraal huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs van Landstede betreffende die scholen waarvoor de gemeente een wettelijke zorgplicht heeft;
   2 de structureel hieruit voortvloeiende lasten ad € 452.762,-- te dekken uit de binnen de begroting beschikbare stelposten voor investeringen in de onderwijshuisvesting zoals gespecificeerd in de bijlage;
   3 kennis te nemen van de mogelijkheid dat afhankelijk van de resultaten van een in een later stadium uit te voeren aanvullend asbestonderzoek een extra kredietvoorstel nodig kan zijn;
   4 kennis te nemen van de ontwikkeling van een integraal huisvestingsplan (voortgezet) openbaar onderwijs.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Bijlage 1 bij beslisnota Raad, Huisvestingsvoorzieningen Voortgezet Onderwijs - Specificatie lastenberekening

Soort Investering	Totaal inves-tering	Af-schrijving in jaren	Lasten vanaf 2016				Lasten vanaf 2017				Lasten vanaf 2018				Totaal lasten vanaf 2019		
			Uitvoering c.q. gereed in 2015	Rente 3,50%	Afschr.	Totaal	Uitvoering c.q. gereed in 2016	Rente 3,50%	Afschr.	Totaal	Uitvoering c.q. gereed in 2017	Rente 3,50%	Afschr.	Totaal	Rente 3,50%	Afschr.	Totaal
T.L.V. STELPOST ONDERWIJSHUISVESTING																	
Investeringen Voortgezet Onderwijs Landstede																	
Blaloborgh aanpassing en uitbreiding gebouw	1.216.937	50	100.000	3.500		3.500	800.000	28.000		28.000	316.937	11.093	24.339	35.432	42.593	24.339	66.932
Carolus Clusius College uitbr. gebouw 1.764 m²	2.319.603	50	100.000	3.500		3.500	2.219.603	77.686	46.392	124.078					81.186	46.392	127.578
Carolus Clusius College uitbr. 1e inrichting 1.764 m²	279.259	15	279.259	9.774	18.617	28.391									9.774	18.617	28.391
Carolus Clusius College koop noodunits	291.838	15	291.838	10.214	19.456	29.670									10.214	19.456	29.670
Orfeo afkoopsom huur gebouw Schuurmanstraat	1.969.086	15	1.969.086	68.918	131.272	200.190									68.918	131.272	200.190
Uitbreiding gymnastiekaccommodaties	PM																
TOTAAL	**6.076.723**		**2.740.183**	**95.906**	**169.346**	**265.252**	**3.019.603**	**105.686**	**46.392**	**152.078**	**316.937**	**11.093**	**24.339**	**35.432**	**212.685**	**240.076**	**452.762**

saldo beschikbare stelposten	687.450	368.017	188.230
beschikbare stelposten OHV		110.000	111.000
stelpost stadsuitbreiding		30.470	45.601
vrijval stelposten stadsuitbreiding			-646.352
Lasten investeringen VO Landstede	-265.252	-152.078	-35.432
Nog te verwachten investeringen in de jaarschijf	-62.904	-111.737	-147.626
overige exploitatiekosten	8.723	-56.442	639.943
Blijft beschikbaar	**368.017**	**188.230**	**155.364**

f

Integraal Huisvestingsplan Landstede voor het Voortgezet Onderwijs Zwolle

Landstede Groep

Opdrachtgever	Landstede Groep
Opgesteld door	Bert Kampman
Kenmerk	U150173
Datum	2 juni 2015

Vestigingen in Apeldoorn, Amsterdam en Alkmaar | Postbus 2145 | 7302 EM Apeldoorn | T (055) 538 66 90 | F (055) 538 66 99
info@pentarho.nl | www.pentarho.nl | K.v.K. 08169718 | BTW nr. NL8189.60.115.B.01

Inhoudsopgave

1 Inleiding, vraagstelling en aanpak 3
1.1 Algemeen 3
1.2 Context huisvestingsverantwoordelijkheid 3
1.3 Doelstelling IHP 3
1.4 Leeswijzer 4

2 Onderwijskundige ontwikkelingen 5
2.1 Inleiding 5
2.2 Missie en waarden 5
2.3 Landelijke trends en ontwikkelingen 6
2.4 Onderwijsorganisatie 6
2.5 Leeromgeving van de verschillende routes 8
2.6 Visie op onderwijshuisvesting 8
2.7 Leerlingprognoses 9

3 Lange termijn huisvestingsvisie voortgezet onderwijs 11
3.1 Inleiding 11
3.2 Verdeling voortgezet onderwijs over de locaties 11
3.3 Vergelijking behoefte met aanbod (focus op de eerste vijf jaar) 13
3.4 Afkoop vergoeding ORFEO/ISZ 13
3.5 Projecten 14

4 Financieel-/investeringsplan 19
4.1 Inleiding 19
4.2 Totaal investerings-/dekkingsoverzicht 19

BIJLAGEN

1 Inleiding, vraagstelling en aanpak

1.1 Algemeen

Het voortgezet onderwijs (vo) binnen de Landstede Groep groeit en ontwikkelt zich snel. Naast de groei spelen diverse onderwijskundige ontwikkelingen. Beide aspecten hebben consequenties voor de behoefte aan huisvesting voor de voortgezet onderwijs scholen van Landstede.

Voor het bepalen van de huisvestingsconsequenties is dit Integraal Huisvestingsplan (IHP) opgesteld. Investeren in en exploiteren van gebouwen heeft impact met langdurige verplichtingen. Het IHP dient te voorzien in een volledig, helder en transparant plan waarmee zowel het schoolbestuur als de gemeente inzicht hebben in de toekomstige maatregelen. Daarmee is de focus niet gericht op enkel de locaties met huidige knelpunten, maar voor alle locaties voor de lange termijn.

In het IHP worden de individuele projecten zichtbaar gemaakt die op (de korte) termijn uit ontwikkeld en gerealiseerd moeten worden.

1.2 Context huisvestingsverantwoordelijkheid

Het IHP omvat al het voorgezet onderwijs van de Landstede Groep in de stad Zwolle. Nu is de verantwoordelijkheid voor het adequaat beschikbaar stellen van huisvesting niet regulier verdeeld, namelijk dat de gemeente de benodigde capaciteit bekostigd. In dit geval wordt de huisvesting van een aantal scholen bekostigd door de gemeente (regulier vo) en een aantal door de Landstede Groep (bve). Aan deze bekostiging is ook het (economisch) eigendom gekoppeld. In het IHP wordt aangegeven hoe richting de toekomst omgegaan wordt met voorgaande bekostigingsstromen.

In onderstaande tabel is de huidige verdeling zichtbaar gemaakt.

Naam school	Bekostiging	economisch eigendom
Thomas á Kempis PRO	Landstede	Gemeente
Thomas á Kempis College	Landstede	Landstede
Talentstad: Thomas á Kempis*	Landstede	Gemeente
JENA XL	Landstede	Landstede
Thomas á Kempis ISK	Landstede	Landstede
Thomas á Kempis CSE	Landstede	Landstede
Carolus Clusius College	Gemeente	Gemeente
Talentstad: Agnieten College	Gemeente	Gemeente
Meander	Gemeente	Gemeente
De Boog PRO	Gemeente	Gemeente

* Talentstad is resultaat van samenvoeging van TAK en AC voor het vmbo

1.3 Doelstelling IHP

De doelstelling is om met het IHP de huisvestingsopgave op een transparante en verantwoorde wijze vast te leggen tussen gemeente en schoolbestuur. Het IHP legt vast:

- Verwacht stabiel aantal leerlingen per onderwijslocatie, gerelateerd aan de onderwijskundige context/doelstellingen/opgave;
- Te realiseren of te beheren huisvesting uitgedrukt in m^2 bvo (bruto vierkante meters vloeroppervlak) per onderwijslocatie;
- Daarbij behorende investeringen door de verantwoordelijke instantie;
- De eventuele afkoop van gebruiksvergoedingen.

1.4 Leeswijzer

Het rapport is als volgt opgebouwd:

- Dit hoofdstuk beschrijft de aanleiding en doelstelling van het IHP;
- Hoofdstuk 2 behandeld de onderwijskundige context en ontwikkelingen die de basis vormen voor de huisvestingsopgave;
- Hoofdstuk 3 beschrijft de huisvestingsopgave voor de lange termijn en beschrijft vervolgens de welke projecten voortvloeien uit de opgave. Vervolgens wordt per project gedefinieerd welke de maatregelen getroffen worden voor de lange termijn;
- Hoofdstuk 4 geeft het totale financiële overzicht weer om de in hoofdstuk 3 genoemde maatregelen uit te voeren.

2 Onderwijskundige ontwikkelingen

2.1 Inleiding

De Landstede Groep wil komen tot geïntegreerde leerroutes in het voortgezet onderwijs en mbo om zo al hun leerlingen op te leiden tot een perspectief: startkwalificaties voor vervolgonderwijs (MBO-HBO- of VWO) of voor de arbeidsmarkt.

In het belang van de leerlingen, de ouders, de profilering van het onderwijs in Zwolle reshuffelt de Landstede Groep daartoe haar onderwijs in drie herkenbare profielen: de Academische route, de Collegeroute en de Vakroute.

De leerling krijgt daarmee een optimaal onderwijsaanbod aangeboden dat past bij zijn/haar profiel, zodat de belangstelling van het onderwijs geoptimaliseerd wordt, kansrijke doorstroming gerealiseerd wordt en (daarmee) vroegtijdig en onnodige uitval voorkomen wordt.

2.2 Missie en waarden

Landstede Groep biedt onderwijs en wil actief een brug slaan tussen onderwijs, de omgeving en de samenleving, met waarde(n)vol leren, leven en werken. Daarbij vormen vijf krachtige waarden de basis voor het denken en handelen. De vier betekenisvolle profielkenmerken zijn nauw verbonden met de waarden en geven deze als het ware het gezicht.

- brug slaan tussen onderwijs, omgeving en samenleving
- van waarde is: ieders talent ontwikkelen, elkaar ontmoeten, ieder eigenheid respecteren, aandacht geven aan zingevingsvragen en verantwoordelijkheid nemen voor jezelf, de ander, de samenleving en de aarde
- Profielkenmerken: Talentbegeleiding (pedagogische relatie), Gezondheid(szorg) en Sport, Ondernemend en Lokaal en Regionaal verankerd
- Portfolio: Landschappen in het middelbaar beroepsonderwijs, leerroutes in het voortgezet onderwijs(/beroepsonderwijs), ‘leren in verbinding’, bedrijfs-/instellingsgerichte trajecten in het niet-bekostigd ondewijs, voortgezet algemeen volwassenen onderwijs (VAVO) in internationale schakelklassen (ISK)

De Landstede Groep biedt elk individu de mogelijkheid talenten te ontwikkelen. Onder het motto: waarden-vol leren, leven en werken, geeft Landstede richting aan haar activiteiten.

Dit uit zich in het rijk totaalaanbod in het voortgezet onderwijs: algemeen toegankelijk onderwijs, actief gericht op specifieke doelgroepen. Zoals daar nu al zijn de topsportschool, de cultuurschool, de wereldschool en de vakschool.

De Landstede Groep staat voor talentontwikkeling waarin de ontwikkelingsgerichte benadering centraal staat. Kenmerk hierbij is dat de leerling zelf grip krijgt en houdt op zijn eigen ontwikkeling.

De Landstede Groep wil daarom het leren inrichten en vormgeven vanuit de holistische benadering: de leerling leert en geeft hieraan betekenis vanuit het geheel. De scholen zijn daartoe eigen eenheden, kleinschalig georganiseerd en lokaal verankerd. Vakmanschap, verantwoordelijkheid en verbinding staan centraal.

Om inhoud en vorm te geven aan het vakmanschap worden leerlingen uitgedaagd om – op een voor hun - hoogste niveau te acteren. Een op maat begeleiding hiervan maakt integraal deel uit van het didactische ontwerp.

2.3 Landelijke trends en ontwikkelingen

Landelijk stijgt het aantal voortijdige schoolverlaters, volgen steeds meer leerlingen algemeen vormend onderwijs en halen steeds minder leerlingen de opleidingsniveaus die we van hen (hadden kunnen) verwachten. Door opgeknipte leerroutes verliest de maatschappij (de kwaliteiten van de) leerlingen. Er is daarnaast op de werkvloer een te kort aan vakmensen.

De Landstede Groep wil op beide ontwikkelingen een antwoord op geven door te kiezen voor duidelijke leerroutes.

Onderwijs dat goed aansluit bij de behoeften van de leerlingen van vandaag en hen uitdaagt op eigen manier om zich in eigen tempo voor te bereiden op vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt.

Uitgangspunt en uitdaging is dat er niet meer opgeleid wordt voor ‘de toekomst’, maar voor een duidelijke startkwalificatie voor het vervolg: de universiteit, het hbo, het mbo, het bedrijfsleven.

In alle overstappen moet sprake zijn van een warme overdracht. Een doorlopende leerroute, een 1:1 aansluiting. Onder het motto: geen kind tussen wal en schip.

2.4 Onderwijsorganisatie

Om onderwijs te realiseren dat een positief antwoord geeft op de landelijke ontwikkelingen, is een passend onderwijsconcept ontwikkeld.

Het onderwijs van De Landstede Groep wordt verticaal georganiseerd, zodat de aansluiting op de arbeidsmarkt en op het vervolgonderwijs gegarandeerd wordt. Scholen moeten daartoe herkenbare eenheden worden waarmee - en waarbinnen - leerlingen zich kunnen identificeren.

Hiertoe worden drie leerroutes aangeboden:
- De leerroute voor VWO-leerlingen, de Academische route;
- De leerroute voor TL- HAVO, de Collegeroute;
- De leerroute voor leerlingen die de kwaliteiten hebben voor het praktijkgericht onderwijs, de Vakroute.

De Academische route

De Academische route leidt op voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs. In deze route staan ontwikkeling van de onderzoekende houding, het bieden van uitdagend onderwijs en het bouwen aan wetenschappelijke kennis centraal.

De College route

De College route leidt op tot het HBO onderwijs. In deze route staan een lerende houding, het bieden van theorie naar praktische oefening en het uitvoeren van studie-opdrachten en praktische opdrachten centraal.

De Vakroute

De Vakroute leidt op tot een startkwalificatie voor de arbeidsmarkt of voor het MBO onderwijs. In deze route staan de praktische vaardigheden centraal en de oriëntatie op de arbeidsmarkt.

De routes zien er als volgt uit:

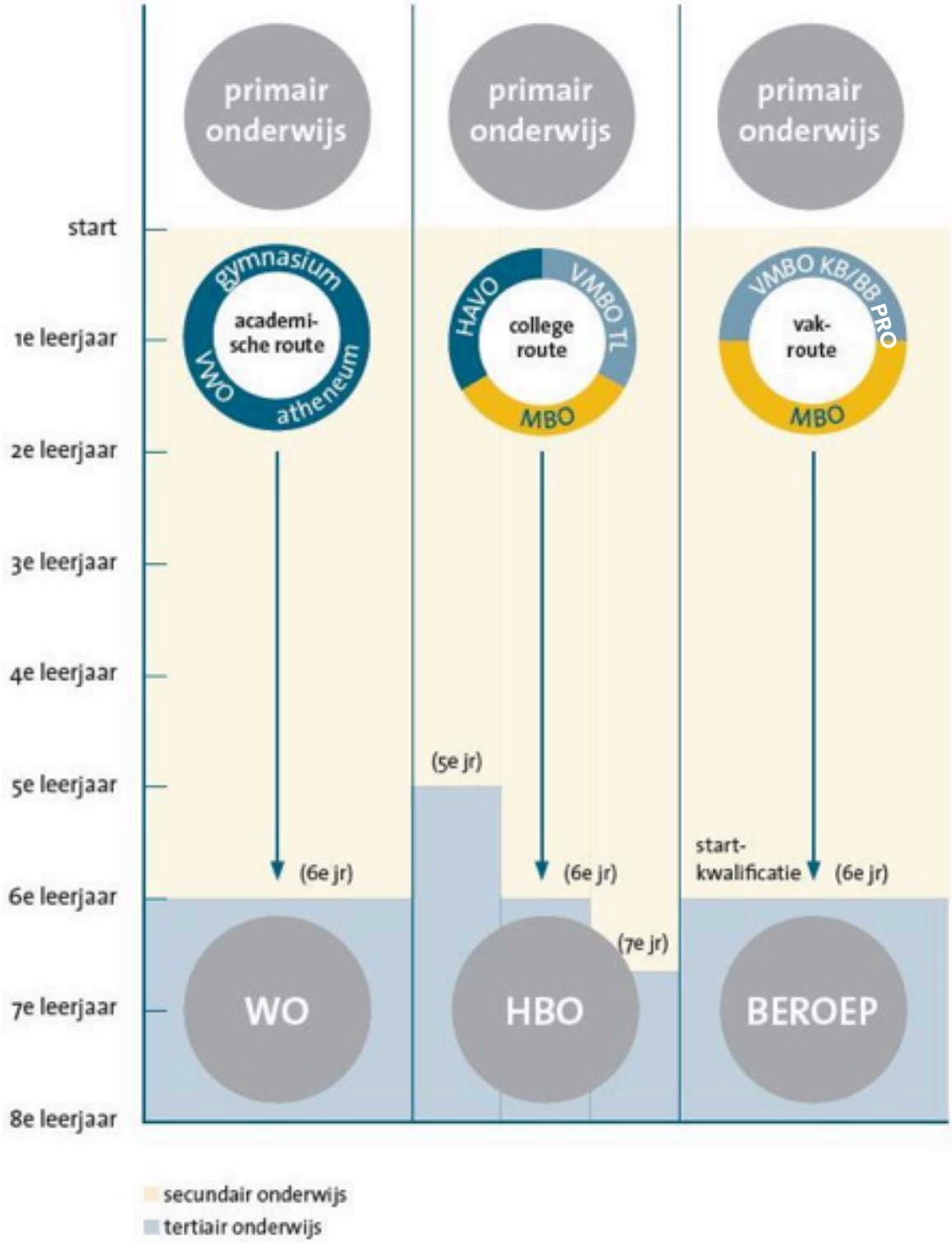

2.5 Leeromgeving van de verschillende routes

De leeromgeving van de Academische route kenmerkt zich door:
- werklandschappen met werkruimtes en hoor- en werkcollege-ruimten;
- werkruimtes om individueel te werken, te onderzoeken en te studeren en om samen te werken;
- werkruimten met laboratoriumachtige settings voor onderzoeksopdrachten.

De leeromgeving van de College route kenmerkt zich door:
- leerruimten en leerlandschappen die zich kenmerken door differentiatie: ruimtes voor hoor- en werkcolleges, ruimtes om in stilte te werken, kleinere ruimtes voor contactmomenten;
- simulatieruimten, waar bedrijfsmatige settings kunnen worden nagebootst;
- leerpleinen, waarbij meerdere docenten hun begeleiding/expertise aanbieden aan een grotere groep leerlingen;
- presentatieruimten, zodat het bedrijfsleven zich kan presenteren en aan de slag kan met de leerlingen;
- geïntegreerde praktijk- en oefenruimten die ‘de buitenwereld’ binnen de school brengen.

De leeromgeving van de Vakroute kenmerkt zich door:
- een presentatie van het vak en vakmanschap;
- een contextrijke leeromgeving waar werken, leren, het beroep en ontmoeten centraal staat;
- een praktijkomgeving waar beroepspraktijk en theorie afgewisseld worden c.q. met elkaar geïntegreerd worden;
- een leeromgeving waarin het bedrijfsleven een plek krijgt;
- de positionering van een vaste groep docenten in een vaste setting.

2.6 Visie op onderwijshuisvesting

Wil je bovenstaande missie, waarden, onderwijsvisie en onderwijsorganisatie waar kunnen maken dan is het een voorwaarde dat niet alleen het onderwijs zich ontwikkelt tot de inhoudelijke leerroutes, maar dat ook de faciliterende omgeving, de onderwijshuisvesting, uitstraalt waar het voor staat. Daarmee identificeren leerlingen zich, daarin herkennen ouders zich in en daarmee profileert Zwolle zich.

Om deze profilering gestalte te geven vraagt dit durf en ondernemingszin. Van de gemeente, van het schoolbestuur, van de onderwijsmanagers en de leerkrachten. Er is gezocht naar een adequaat antwoord op de vraag welke facilitaire omgeving aansluit bij de onderwijsvisie, de onderwijsorganisatie en de beschikbare onderwijsgebouwen die geschouwd zijn naar omvang, toekomstperspectief, profilering, positionering (ligging) en kwaliteit.

Deze rapportage geeft daar de weerslag van en onderstaande positioneringen worden voorgesteld:

De Academische route

Uit de grote belangstelling voor de wereldschool (tweetalig onderwijs) en specifiek voor het tweetalige gymnasium (ORFEO) blijkt de grote belangstelling voor de Academische route. De Landstede Groep wenst ORFEO verder uit te bouwen en te professionaliseren en samen te voegen met de internationale School Zwolle (ISZ) waar Zwolle zich als aantrekkelijke vesting plaats voor internationale bedrijven en - werknemers mee kan profileren. Zwolle is dan weliswaar geen universiteitsstad maar wel een stad die zich profileert als een stad met hoogopgeleide jongeren.

De internationale school is in oprichting en de start is gepland in augustus 2016 waarbij in eerste instantie gericht wordt op het VO onderwijs voor 120 leerlingen. De ambitie is om aanbod te verbreden met ook primair onderwijs. Een en ander staat verwoord in het businessplan.

De Collegeroute
De scholen waar de collegeroute wordt aangeboden zijn: Carolus Clusius College, locatie Prinses Julianstraat, Meander College, locatie Dobbe, Thomas a Kempis, locatie Schuurmanstraat en JenaXL, locatie Gelijkheid.

Deze vier scholen profileren zich respectievelijk als Wereldschool (twee talig onderwijs), Cultuurschool, Sportiefste school van Nederland (Center for Sports and Education locatie Boerendanserdijk) en Jenaplan school.

Om het sportprofiel te excelleren ligt er voor de kinderen van het oosten van Nederland(!), voor de professionele sportwereld en voor de stad Zwolle een unieke kans om regulier onderwijs te volgen bij het CSE en daarnaast gebruik te maken van de in de directe nabijheid gelegen sportvoorzieningen. Een locatie die er voor de sportstad Zwolle toe doet. In de directe nabijheid van de “Sportboulevard” liggen onder meer de topsporthal, PEC-Zwolle/VV Berkum/Be Quick, voetbalverenigingen, De Pelikaan sportcomplex, zwembad De Vrolijkheid, manege, etc. klaar om ’betreden’ te worden door jong aanstormend talent.

De Vakroute
De Vakroute wordt gepositioneerd in de praktijkschool / beroepscentrum Talentstad. Een vakschool herkenbaar voor het bedrijfsleven, waar alle praktijkgerichte leerlingen een plek hebben. Dé vakschool waar leerlingen van de huidige praktijkschool Pro (nu gehuisvest op de Sleedoornstraat) en VMBO praktijk (Kader- en beroepsgerichte leerweg Talentstad, Blaloweg) onderwijs volgen met:
- Goed geoutilleerde praktijkruimten
- Overzichtelijke ontmoetingsruimten
- Transparantie kleine instructieruimte
- Een school met een dusdanige logistieke structuur waar dit type leerlinge zich veilig voelt en herkend.

Talentstad, locatie Blaloweg is de uitgelezen locatie om de samenvoeging van het praktijkonderwijs PRO en VMBO te realiseren omdat hier in tegenstelling tot vele andere VMBO scholen in Nederland, de transformatie van Vakschool naar meer algemeen vormend en voorbereidend beroepsonderwijs (intersectoraal VMBO) niet ruimtelijk heeft plaats gevonden. Er zijn nog prachtige grote praktijkleeromgevingen beschikbaar waar de PRO leerlingen en VMBO leerlingen kwalitatief vakonderwijs kunnen volgen.

2.7 Leerlingprognoses
Op basis van de hierboven beschreven onderwijskundige ontwikkelingen heeft een reshuffeling plaatsgevonden van de leerlingen/opleidingen naar de betreffende onderwijslocaties. Vervolgens zijn de leerlingprognoses daarop geactualiseerd. De leerlingprognoses zijn door Landstede opgesteld waarbij gebruik is gemaakt van de prognoses van gemeente Zwolle.

Uitgangspunten
Bij het opstellen van deze prognose zijn de volgende uitgangspunten gebruikt:
1. De instroom vanuit de basisscholen verloopt relatief gelijk aan de instroom voor het cursusjaar 2014/2015. De absolute groei van het aantal basisschoolleerlingen is meegenomen en gebaseerd op gegevens van de gemeente Zwolle van 2015, die zij gebruikt en gepubliceerd hebben bij hun meerjarenprognose;

2. De doorstroom en uitstroom is gebaseerd op de gewogen gemiddelde door- en uitstroompercentages van de afgelopen drie doorstroommomenten. Daarbij zijn de percentages als volgt gewogen:
   - van 2013/2014 naar 2014/2015: 3 maal
   - van 2012/2013 naar 2013/2014: 2 maal
   - van 2011/2012 naar 2012/2013: 1 maal

   Door toepassing van dit gewogen gemiddelde zal meer een trendanalyse ontstaan, waarbij pieken en dalen worden afgevlakt. In het prognosemodel zijn deze wegingen eenvoudig aan te passen, waardoor een nieuwe prognose direct doorberekend wordt;
3. De getoonde aantallen zijn gebaseerd op de gebouwsituatie zoals hieronder geschetst (Reshuffeling zichtbaar gemaakt);

Studie	Gebouw 13/14	Gebouw 14/15	Gebouw 15/16 e.v.
Carolus BBL/KBL1	Carolus	Talentstad	Talentstad
Carolus BBL/KBL2	Carolus	Carolus	Talentstad
Carolus TL3	Carolus	Carolus	Carolus
Carolus TL4	Talentstad	Carolus	Carolus
Meander BBL/KBL1	Meander	Talentstad	Talentstad
Meander BBL/KBL2	Meander	Meander	Talentstad
Meander TL3	Meander	Meander	Meander
Meander TL4	Talentstad	Meander	Meander
TaKC BBL/KBL1	TaKC	Talentstad	Talentstad
TaKC BBL/KBL2	TaKC	TaKC	Talentstad
TaKC TL3	TaKC	TaKC	TaKC
TaKC TL4	Talentstad	TaKC	TaKC
TalSt BBL/KBL 1	-	Talentstad	Talentstad
TalSt BBL/KBL 2	-	-	Talentstad
TalSt TL3	-	-	-
TalSt TL4	-	-	-

4. Bij de berekening van de m^2 bvo en de bijbehorende bezettingsgraad is alleen gerekend met het onderwijsdeel van de m^2 bvo. Zowel voor het eigen oppervlakte als voor de berekening van de m^2 bvo is de oppervlakte voor gymzalen niet meegerekend in de getoonde resultaten.

Prognose leerlingaantallen per locatie

LANDSTEDE (01/10/14)	01-10-14	01-10-15	01-10-16	01-10-17	01-10-20	01-10-25	01-10-29
CCC	1.659	1.636	1.656	1.673	1.721	1.729	1.704
Talentstad	635	767	733	736	779	770	763
PRO	139	124	116	116	123	123	122
Meander	968	1.049	1.097	1.140	1.201	1.203	1.184
TAK	619	622	621	638	663	664	657
Jena XL	209	209	212	213	229	227	222
CSE	441	462	488	506	526	522	511
ISK	118	116	114	116	118	116	115
ORFEO (onderdeel CCC)	117	124	121	125	129	127	125
Totaal	4.905	5.109	5.158	5.263	5.489	5.481	5.403

Voor de ruimtebehoefte wordt uitgegaan van leerlingprognoses van 2029.

3 Lange termijn huisvestingsvisie voortgezet onderwijs

3.1 Inleiding

Zoals in het vorige hoofdstuk is behandeld heeft de onderwijskundige visie geleid tot een reshuffeling van de opleidingen over de locaties. Daarnaast is overleg geweest tussen de Landstede Groep en gemeente Zwolle over de huisvesting van Talentstad. Het resultaat hiervan is in dit hoofdstuk verwerkt tot het huisvestingsplan voor de lange termijn.

3.2 Verdeling voortgezet onderwijs over de locaties

De Landstede Groep beschikt over de volgende onderwijslocaties in Zwolle:

Brinnr.	Vestig-ingsnr.	Naam school	adres	m^2 bvo* (permanent)
01AA	01AA36	Thomas á Kempis PRO	Sleedoornstraat*	1.523
01AA	01AA57	Thomas á Kempis College	Schuurmanstraat**	4.590
01AA	01AA58	Talentstad: Thomas á Kempis	Blaloweg****	9.483
01AA	01AA59	JENA XL	Gelijkheid	2.215
01AA	01AA60	Thomas á Kempis ISK	Fuchsiastraat	-
01AA	01AA61	Thomas á Kempis CSE	Boerendanserdijk**	3.664
02VT	02VT00	Carolus Clusius College	Julianastraat** + ***	9.409
02VT	02VT02	Talentstad: Agnieten College	Blaloweg****	-
02VT	02VT05	Meander	De Dobbe**	8.258
05VN	05VN00	De Boog PRO	Sleedoornstraat*	-
* sinds schooljaar 2014/2015 zijn beide PRO locaties samengevoegd				**39.143**

** exclusief kelders en zolders
*** inclusief efficiency verrekening
**** Talentstad is resultaat van samenvoeging van TAK en AC voor het vmbo

De genoemde m^2 bvo per locatie betreffen de permanente onderwijsruimten en zijn dus exclusief gym- /sportvoorziening.

In onderstaande kaart is de verdeling van de onderwijslocaties aangegeven voor de lange termijn.

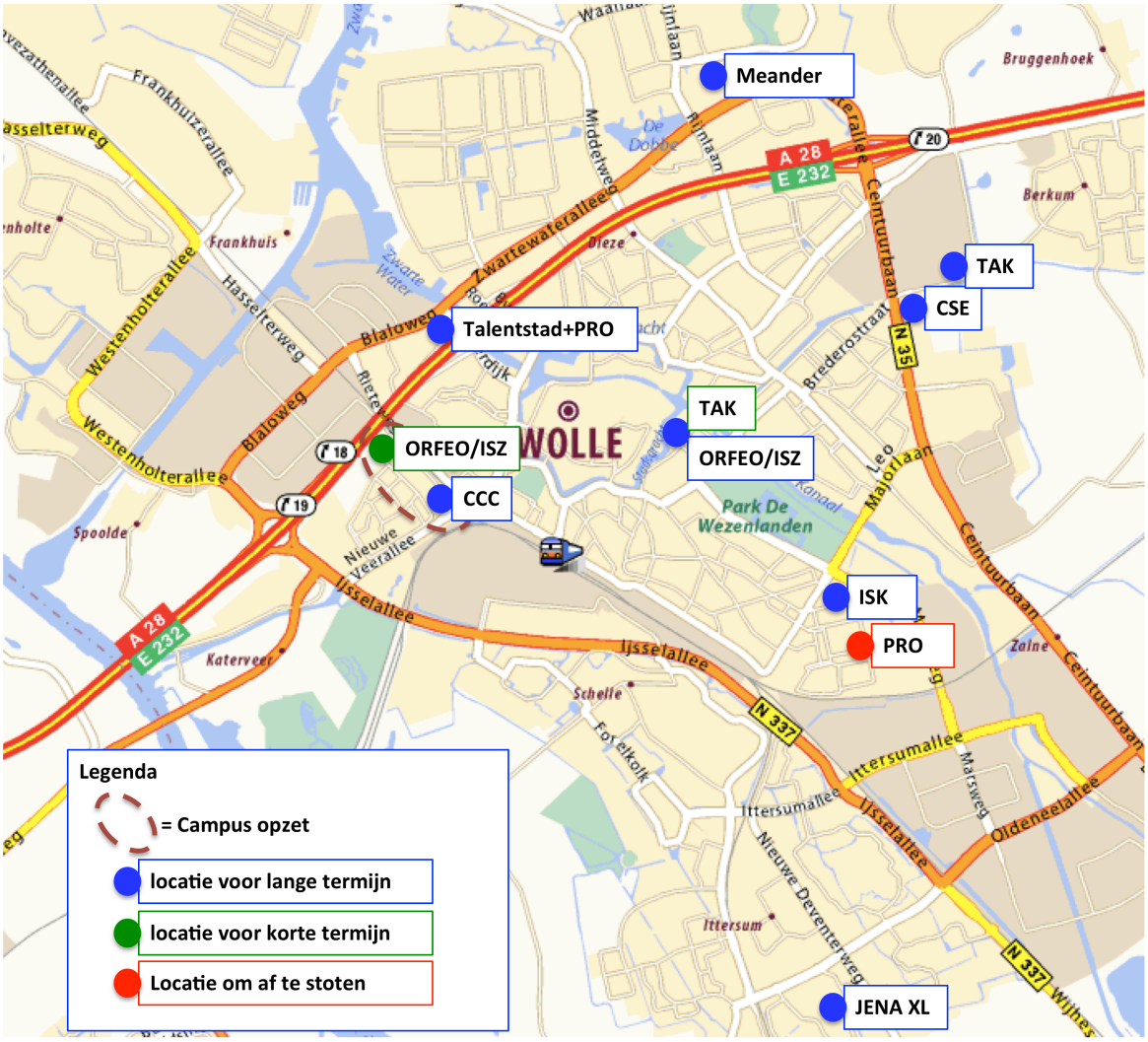

Vanuit de onderwijsvisie zijn de volgende bewegingen op de locaties uitgangspunt:

- Voor de vakroute binnen het voortgezet onderwijs van Landstede is Talentstad/PRO dé uitvalbasis. Talentstad omvat alle beroepsopleidingen, zijnde kbl, bbl en praktijkonderwijs voor alle opleidingsjaren die leiden naar een startkwalificatie naar werk. De doorstroming is richting het bedrijfsleven of naar het mbo (doorgaande leerlijn). Het effect is een concentratie op de Blaloborgh en het afstoten van de huidige praktijklocatie aan de Sleedoornstraat;
- ORFEO wordt gecombineerd met ISZ en krijgt een eigen locatie. Het einddoel is om deze voor de herkenbaarheid en uitstraling te vestigen aan de Schuurmanstraat (huidig Thomas á Kempis). Voor de korte termijn (vijf jaar) zal ORFEO/ISZ starten op de locatie Wilhelminastraat. Zodra de (financiële) mogelijkheden aanwezig zijn om de verplaatsing te realiseren naar de Schuurmanstraat, gaat het Thomas á Kempis College naar de huidige Deli XL locatie. Het Thomas á Kempis College heeft het sportprofiel wat gezien de sportvoorzieningen in de directe nabijheid van de huidige Deli XL locatie goed aansluit;
- Door de koppeling van ORFEO met ISZ wordt de ruimtelijke druk in het schoolgebouw van het Carolus Clusius College verlaagt en zal deze locatie aangepast/uitgebreid worden. Hierdoor ontstaat voor de korte termijn een campus opzet met ORFEO/ISZ aan de Wilhelminastraat (doelmatige inzet docenten).

3.3 Vergelijking behoefte met aanbod (focus op de eerste vijf jaar)

In onderstaande tabel is de vergelijking gemaakt tussen de capaciteit en de behoefte uitgedrukt in m^2 bvo voor de eerste periode/korte termijn. De behoefte aan huisvesting is bepaald aan de hand van het ruimtebehoefte-model conform de onderwijsverordening. Hierbij is uitgegaan van de leerlingaantallen behorende bij het prognosejaar 2029.

onderwijslocatie	capaciteit in m^2 bvo	behoefte in m^2 bvo	Verschil in m^2 bvo
Talentstad/PRO	9.484	9.713	229-
Carolus Clusius College*	9.409	11.173	1.764-
ORFEO/ISZ	2.698	1.458	1.240
Thomas á Kempis	4.590	4.958	368-
Meander	8.258	8.090	168
CSE	3.664	3.380	284
ISK**	711	711	-
Jena XL	2.215	1.399	816
Totaal	**41.030**	**40.883**	**147**

* inclusief efficiency verrekening

** onderdeel van mbo locatie Fuchsiastraat = econ. eigendom gemeente

Volgens de verordening geldt dat een tekort van 10% opgevangen dient te worden door de school alvorens sprake is van uitbreiding (bij panden die economisch eigendom van de gemeente zijn). In dit geval heeft Carolus Clusius recht op uitbreiding.

Capaciteit Carolus Clusius College – Julianastraat

In de tabel is rekening gehouden met de in-efficiency van het bestaande gebouw. Hiertoe is in overleg met de gemeente een nader onderzoek gedaan. Het bestaande gebouw is ingemeten conform de NEN 2580. Deze norm omvat de verdeling van het soort vierkante meters (nuttig, netto, bruto, etc.). De conclusie is dat het pand circa 19% minder efficiënt is dan normatief. Omgerekend vanuit de gemeten ‘netto’ vloeroppervlak naar bruto vloeroppervlak met de normatieve verhoudingen, is de school 9.409 m^2 bvo groot.

3.4 Afkoop vergoeding ORFEO/ISZ

Ten aanzien van ORFEO ontstaat de situatie dat door de gemeente bekostigde leerlingen (qua huisvesting) op een locatie komen die in eigendom is van Landstede. Het effect hiervan is dat de gemeente jaarlijks een vergoeding dient te betalen voor deze leerlingen waarmee Landstede de kapitaallasten van het vastgoed kan afdekken.

De insteek is om niet jaarlijks een dergelijke vergoeding te verrekenen, maar om uit te gaan van een afkoopregeling. De regeling met de gemeente is als volgt besproken en opgebouwd:

- 15 jaar termijn vanaf 2016;
- 245 leerlingen (ORFEO: 125 leerlingen en ISZ-VO 120 leerlingen, dus exclusief PO en Eerde);
- € 500,- per leerling per jaar, overeenkomstig het tarief bij kantoorscholen.

De afkoopvergoeding op basis van dit leerlingaantal is voor de gemeente totaal € 1.969.086,-.

De gemeente en Landstede zullen ten aanzien van de afkoopvergoeding de afspraken nader omschrijven in een overeenkomst.

3.5 Projecten

Op basis van de analyse capaciteit-behoefte per school ontstaat de ruimtelijke opgave voor de volgende locaties:

- Talentstad/PRO in casu Blaloborgh;
- Carolus Clusius College met ORFEO/ISZ (campusopzet) in casu Julianastraat en Wilhelminastraat.

Naast voornoemde twee projecten wordt momenteel bij de CSE locatie een revitalisering en aanpassing naar sport opleiding CSE doorgevoerd. Het oorspronkelijke kantoorpand wordt omgebouwd tot een onderwijslocatie, inclusief kleedkamers en algemene sportvoorzieningen ten behoeve van maatschappelijke doelstellingen. Dit is een project in uitvoering waar reeds besluitvorming op heeft plaatsgevonden en omvat een investering voor Landstede van ongeveer € 3.000.000,-.

Project Talentstad/PRO

Een aantal jaren geleden hebben gemeente en Landstede verkend of Talentstad niet op een andere locatie, dan de Blaloborgh, zou komen. In die periode speelde ook de verschuiving van de financiële verantwoordelijkheid van het zogenaamde buitenkant onderhoud van gemeente naar schoolbestuur. Op dat moment is besloten om de daarbij behorende geplande maatregelen (brandveiligheid, onderhoud) niet uit te voeren.

Inmiddels is duidelijk dat de Blaloborgh wel de definitieve locatie is voor Talentstad/PRO. Landstede heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in de binnenkant en een uitbreiding onder de gymlokalen (totale investering circa € 2,1 miljoen) ten behoeve van Talentstad.

Landstede heeft in het verleden de volgende investeringen gedaan:

- uitbreiding onder de gymlokalen (673 m^2 bvo)	875.000
- aanpassingen voor reshuffleling tl/vmbo en dergelijke in 2013+2014	1.200.187
Totaal	**2.075.187**

Ruimte behoefte volgens norm gemeente			Capaciteit			Verschil
	prognose leerlingen	m^2 bvo behoefte	Pand/adres		m^2 bvo capaciteit	m^2 bvo
vmbo minus tl	763	7.928	Gemeente	Blaloborgh	8.811	
praktijkonderwijs	122	1.786	Landstede	Blaloborgh	673	
TOTAAL	**885**	**9.713**			**9.484**	**229-**

De Blaloborgh is te klein en daarnaast dient voor het praktijkonderwijs een eigen deel gerealiseerd te worden. Rond 2005 heeft Landstede voor eigen rekening het pand uitgebreid (673 m2 bvo)

Nu PRO toegevoegd wordt is het van belang om voor deze doelgroep enerzijds een herkenbare eigen bouwdeel te realiseren en anderzijds de mogelijkheid te bieden om onderwijskundig de verbinding te leggen. Om op deze opgave antwoord te geven is met de schooldirectie een inpassingplan gemaakt. Deze is in de bijlage A opgenomen en voorzien van een nadere toelichting.

Inpassingsplan
Om grip te krijgen op de investeringsomvang is een inpassingsplan gemaakt. Het resultaat is dat met name de praktijkvleugel/begane grond aangepast en uitgebreid wordt:
- uitbreiding van 450 m^2 bvo ten behoeve van PRO;
- herstructurering praktijkvleugel vanwege de inpassing van PRO: 2 patio's realiseren ten behoeven van daglicht;
- uitbreiding en aanpassing onder de aula voor het realiseren voldoende theorielokalen: totaal 350 m^2 bvo;
- herindelen van diverse onderwijsruimten (ook op de verdiepingen);
- maatregelen ten behoeve van brandveilig gebouw zijn meegenomen;
- de volledige schil wordt na-geïsoleerd, dubbel glas/kozijnen en vervangen dak en gebouwinstallaties.

In het inpassingsplan heeft het praktijkonderwijs een eigen entree en bouwdeel, waardoor zij zelfstandig kan functioneren.

De Blaloborgh maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan ‘Voorsterpoort Oost’. Mogelijke uitbreidingen van het pand zijn daarin niet opgenomen. Gezien de beperkte omvang van de uitbreidingen zal in nader overleg met de gemeente invulling gegeven moeten worden aan de verlening van de bouwvergunning.

Aanpak
Op dit moment is het praktijkonderwijs grotendeels gehuisvest in De Boog (Sleedoornstraat) en tijdelijk deels in de Wilhelminastraat. De leerlingen blijven daar totdat de aanpassing/uitbreiding van de Blaloborgh gereed is. De fasering van de aanpassing/uitbreiding:
- het tweede leerjaar vmbo zal naar aanleiding van de reshuffeling van het VO aankomend schooljaar op locatie Blaloborgh starten > voldoende theorielokalen inpassen (interne aanpassing);
- start van de uitvoering uitbreiding/upgrading Blaloborgh per augustus 2016 (nader uit werken hoe om te gaan met interne verschuivingen/alternatieve leslocaties);
- schooljaar 2017/2018 start PRO op locatie Blaloborgh. De Sleedoornstraatlocatie wordt verlaten.

Financieel
De inpassing is geraamd op € 5.010.000,- incl. btw op stichtingkostenniveau.

- aandeel gemeente (aanpassingen tbv praktijkonderwijs)	63%	3.130.000
- aandeel Landstede	37%	1.880.000
	Totaal incl. BTW	**5.010.000**

De tijdelijke huisvesting en het verwijderen van verontreinigingen maken geen onderdeel uit van deze bedragen. Wat betreft de tijdelijke huisvesting wordt vooralsnog een extra bedrag van € 160.000,- aangehouden. Daarnaast wordt er van uitgegaan dat de extra benodigde gymcapaciteit elders wordt aangeboden (zie kopje WRZV verderop in het IHP).

Voor start van de voorbereiding wordt een voorbereidingskrediet bij de gemeente aangevraagd.

Aangezien de schil volledig wordt ge-upgraded inclusief de gebouwinstallaties, ontstaan er voordelen in de exploitatielasten (die overigens nu bijzonder hoog zijn). Gezien de omvang van de upgrading wordt nog onderzocht of een uitvoering mogelijk is met energieneutraliteit als resultaat of een benadering daarvan.

Overeenkomst
Aangezien sprake is van een dubbele bekostiging qua huisvesting zullen de gemeente en Landstede de voorgenomen investeringen nader vastleggen in een overeenkomst.

Project Carolus Clusius College en ORFEO/ISZ (campus opzet)
Carolus Clusius College

Ruimte behoefte volgens norm gemeente			Capaciteit			Verschil
	prognose leerlingen	m^2 bvo behoefte	Pand/adres		m^2 bvo capaciteit	m^2 bvo
CCC	1.704	11.173	Gemeente	Julianastraat	11.117	
			Gemeente	Julianastraat	1.708-	
TOTAAL		**11.173**			**9.409**	**1.764-**

Uit de NEN 2580 meting is gebleken dat het pand van het CCC een grote in-efficiency heeft: ongunstige bruto/netto vierkante meter verhouding. De oorzaak is de ongunstige gebouwstructuur (lang en veel gangen/looplijnen). Vandaar dat een correctie heeft plaatsgevonden op de gebouwcapaciteit.

ORFEO/ISZ

Ruimte behoefte volgens norm gemeente			Capaciteit			Verschil
	prognose leerlingen	m^2 bvo behoefte	Pand/adres		m^2 bvo capaciteit	m^2 bvo
ORFEO	125	744	Landstede	Wilhelminastraat	2.698	
ISZ-VO	120	714				
TOTAAL		**1.458**			**2.698**	**1.240**

Het pand aan de Wilhelminastraat is in oorsprong ontwikkeld voor onderwijs die werkt met kleine groepen. De lokalen zijn daarom kleiner in omvang dan regulier. Bij de start van de ISZ zal ook sprake zijn van kleinere groepen zodat de eerste jaren geen problemen worden verwacht met de grootte van de lokalen.

Vlekkenplan Carolus Clusius College
Heel globaal is met behulp van een vlekkenplan een visie gegeven hoe de locatie uitgebreid en geoptimaliseerd kan worden. Het vlekkenplan is weergegeven in bijlage B.

De visie omvat:
- een uitbreiding voor met name (theorie)lokalen van totaal circa 1.000 m^2 bvo;
- herstructurering/vervangende nieuwbouw van ca. 1.200 m^2 bvo. De herstructurering betreft met name de aansluiting van het nieuwste bouwdeel (1985) met het één na 'nieuwste' bouwdeel (1961). Deze aansluiting bestaat hoofdzakelijk uit verkeersruimten. In de visie wordt dit deel volledig gesloopt en vervangen door nieuwbouw. In deze nieuwbouw komt een extra entree en betere interne verkeersafhandeling inclusief diverse ruimten;
- de entree/toegang tot de school aan de achterzijde (Julianastraat) wordt afgesloten: geen doorgang mogelijk via de wijk. De entree is dan enkel mogelijk via de Kamperweg.

Ten behoeve van het gebouw aan de Wilhelminastraat zal een nadere studie plaatsvinden voor ORFEO/ISZ. Aangezien het gebouw voldoende ruimte bevat is de verwachting dat de populatie in de startperiode (vijf jaar) vrij makkelijk opgenomen kan worden met minimale aanpassingen.

Aanpak
Op dit moment maakt het CCC gebruik van tijdelijke huisvesting. Tot voor kort werden deze ruimten gehuurd. Sinds het afgelopen schooljaar zijn de tijdelijke units gekocht en staan deze naast het hoofdgebouw. Het realiseren van de uitbreiding is op zo kort mogelijke termijn gewenst.

ORFEO/ISZ zal starten in het schooljaar 2016/2017. Dat betekent dat tot de start voor het ORFEO/ISZ programma de tijdelijke huisvesting benodigd zal blijven. Dit staat los van de behoefte aan tijdelijke huisvesting tijdens de bouwuitvoering.

Financieel

Carolus Clusius/Julianastraat:

Hieronder staan de financiële effecten, waarbij eerst een indicatie is gegeven van het realiseren van het vlekkenplan. Vervolgens is hetgeen berekend wat door de gemeente normatief vergoed wordt, zijnde de normatieve uitbreiding.

Investeringsindicatie per maatregel volgens visie vlekkenplan					
1	nieuwbouw op schoolplein	1.000	m² bvo	1.500	1.500.000
2	sloop tussendeel	1	post	50.000	50.000
3	vervangende nieuwbouw	1.200	m² bvo	1.500	1.800.000
4	aanpassing terrein	1	post	30.000	30.000
5	sloop dienstwoning	1	post	15.000	15.000
	Totaal geraamde kosten incl. BTW				**3.395.000**
De gemeente vergoedt/geeft normkrediet voor het tekort in gebouwcapaciteit: 1.764 m2 bvo					
1	alg.+spec. ruimten	1.764	m² bvo	1.026,25	1.810.305
2	vaste voet algemeen	1	post	109.111,49	109.111
3	vaste voet alg. sectie	1	post	214.177,61	214.178
4	paalfundering vast	1	post	3.884,27	3.884
5	paalfundering variabel	1.764	m² bvo	5,84	10.302
6	8% toeslag gemeente	8,0%			171.822
	Totaal gemeentelijk krediet incl. BTW				**2.319.603**
	Verschil dat door Landstede wordt geïnvesteerd				**1.075.397**

Naast de normatieve vergoeding voor de uitbreiding vergoedt de gemeente ook de daarbij behorende eerste inrichting van de lokalen: € 279.259,-.

De tijdelijke huisvesting en het verwijderen van verontreinigingen maken geen onderdeel uit van deze bedragen. Daarnaast wordt er van uitgegaan dat de extra benodigde gymcapaciteit elders wordt aangeboden (zie kopje WRZV verderop in het IHP).

Landstede heeft de afgelopen jaren de tijdelijke huisvesting bekostigd. De gemeente neemt de kosten over:

Tijdelijke huisvesting CCC		index-huur:	2,50%	
	locatie	**2013-2014**	**2014-2015**	**Totaal**
1	VEZ-locatie Rieteweg: huur 10 x	80.000		80.000
2	VEZ-locatie Rieteweg: huur 16 x		132.000	132.000
3	Lumeijn: huur	44.500		44.500
4	Noodunits - De Tulp: koop		291.838	291.838
	Totaal kosten incl. BTW	**124.500**	**423.838**	**548.338**

Voor de start van de voorbereiding van het CCC plan wordt een voorbereidingskrediet bij de gemeente aangevraagd.

ORFEO/ISZ, Wilhelminastraat:

De leerlingen van ORFEO/ISZ worden voor de huisvesting bekostigd door de gemeente. De locatie Wilhelminastraat is in eigendom van Landstede. Dat betekent dat de gemeente een (huur)vergoeding dient te betalen. De afkoop voor de 15-jarige periode is in paragraaf 3.4 onderbouwd en is € 1.969.086,-.

Overeenkomst

Ten aanzien van de afkoop van de huurvergoeding voor de populatie ORFEO/ISZ zullen de gemeente en Landstede nadere afspraken vastleggen in een overeenkomst.

Gymvoorzieningen: WRZV
Voor de scholen Carolus Clusius College, Talentstad, PRO en Doc 93 is geïnventariseerd wat de toekomstige gymbehoefte is. In bijlage C is de analyse opgenomen waaruit blijkt dat 4 gymlokalen extra nodig zijn.

Het plan is om de WRZV geschikt te maken voor het gebruik van 4 gymlokalen. Op dit moment beschikt de WRZV over twee sporthallen. Door het upgraden van de WRZV (onder meer nieuwe sportvloer) inclusief het aanbrengen van twee flexibele vouwwanden, is het mogelijk om voor met name het overdag gebruik te beschikken over vier zalen.

Indicatie kosten upgrading WRZV

	Investeringsindicatie per maatregel (incl. btw)					Totaal ten laste van gemeente
1	opdeelbaar maken beide sporthallen: 2 zaaldelen per hal	1	post	100.000	€	100.000
2	vervangen beide sportvloeren	2.304	m² bvo	65	€	150.451
3	matten per sporthal voor evenement	2.304	m² bvo	30	€	69.149
4	esthetische opknapbeurt/verlichting	4.400	m² bvo	41	€	180.400
5	achterstallig onderhoud???	1	post	100.000	€	100.000
	Totaal incl. btw				**€**	**600.000**

4 Financieel-/investeringsplan

4.1 Inleiding

In het vorige hoofdstuk is uit één gezet welke maatregelen worden genomen om het IHP te realiseren. Daarbij zijn globale investeringsramingen bepaald, behoudens de normatieve vergoedingen. In dit hoofdstuk worden de investeringen in een totaal overzicht opgenomen om daarmee richting zowel Landstede als de gemeente de financiële opgave te bepalen. Vanuit de totale (wederzijdse) opgave wordt de financiële planning ingevuld, dus in welk jaar welke middelen beschikbaar worden gesteld c.q. geïnvesteerd worden. De financiële planning zal in samenspraak nog worden opgesteld.

4.2 Totaal investerings-/dekkingsoverzicht

In onderstaand overzicht zijn de investeringen uit het vorige hoofdstuk samengebracht. De bedragen zijn exclusief verwijderen verontreinigingen (asbest) en inclusief btw.

			Campus-opzet				
Locaties		Talent stad/PRO	CCC	ORFEO/ISZ	CSE	GYM	TOTAAL
A	**Locatie**	Blaloborgh	Julianastr.	Wilhelminastr.	Oosterenk	WRZV	
B	**Aanvraag middelen gemeente**	**€ 3.130.000**	**€ 3.147.199**	**€ 1.969.086**	**€ -**	**€ 600.000**	**€ 8.846.285**
	uitbreiding/nieuwbouw/aanpassing	€ 3.130.000	€ 2.319.603	€ -	€ -	€ 600.000	€ 6.049.603
	1e inrichting	€ -	€ 279.259	€ -	€ -	€ -	€ 279.259
	afkoop huurlasten leerlingen	€ -	€ -	€ 1.969.086	€ -	€ -	€ 1.969.086
	vergoeden koop tijdelijke huisvesting	€ -	€ 291.838	€ -	€ -	€ -	€ 291.838
	vergoeden huur tijdelijke huisvesting	€ -	€ 256.500	€ -	€ -	€ -	€ 256.500
C	**Investering Landstede**	**€ 1.880.000**	**€ 1.075.397**	**€ -**	**€ 3.000.000**	**€ -**	**€ 5.955.397**
	gebouwaanpassingen	€ 1.880.000	€ 1.075.397	€ -	€ 3.000.000	€ -	€ 5.955.397
D	**post tijdelijke huisvesting**	**€ 160.000**	**pm**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ 160.000**
	Totaal	**5.170.000**	**4.222.597**	**1.969.086**	**3.000.000**	**600.000**	**14.961.683**
E	**Eerdere investeringen Landstede**	**€ 2.075.187**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ 2.075.187**

De bedragen onder ‘B’ worden vanuit dit IHP aangevraagd bij de gemeente conform de geldende gemeentelijke goedkeurings-/besluitvormingsprocedures.

De bedragen onder ‘C’ dienen door Landstede te worden bekostigd en daarvoor zal eveneens goedkeuring worden gevraagd bij het College van Bestuur en de Raad van Toezicht. Landstede (en de betreffende schoolonderdelen) staan onder toezicht van het Rijk. De genoemde investeringen onder ‘C’ zijn bij Landstede getoetst (concerncontrol). Uit de toetsing blijkt dat de investeringen beperkt invloed hebben op de kerncijfers (solvabiliteit en liquiditeit) van de betreffende instellingen. Er is sprake van enige verslechtering bij het Agnieten College en niet bij de overige instellingen. De kerncijfers komen hiermee niet in gevaar.

Bijlage A,
Inpassingsplan (begane grond) Blaloborgh

De werkplaatsvleugel van de Blaloborgh is circa 43 meter breed/diep. De diepte van de werkplaatsvleugel zorgt ervoor dat relatief veel ruimte inpandig komt te liggen. Daarom zijn twee patio's opgenomen om daarmee gevel te creëren waar lesruimten aan komen te liggen. Het effect is dat voor het geheel een uitbreiding op de kop van werkplaatsvleugel nodig is van circa 450 m^2 bvo (normatief is sprake van een tekort van 229 m^2 bvo).

De inpassing is op de volgende pagina's opgenomen en omvat in hoofdlijn:

- uitbreiding van 450 m^2 bvo. Dit vraagt nog nadere afstemming met ruimtelijk ordening van de gemeente in verband met het vigerende bestemmingsplan die hiervoor geen ruimte biedt. In eerdere contacten was wel bereidheid voor extra gebouwoppervlak;
- herstructurering vanwege de inpassing PRO met twee patio's van de werkplaatsvleugel met een totale omvang van 3.300 m^2 bvo. Belangrijk onderdeel daarvan is het verplaatsen van de installatieruimte inclusief alle installaties naar het dak om nuttige (werkplaats)ruimte te krijgen;
- uitbreiding en aanpassing van het gebied onder de aula om drie theorieruimten te realiseren met een totale omvang van 350 m^2 bvo;
- herindelen van onderwijsdomein uiterlijke verzorging met effect één extra theorielokaal met een totale omvang van 110 m^2 bvo;
- herindelen van open leer centrum met effect één extra theorielokaal met een totale omvang van 230 m^2 bvo;
- Op de verdiepingen worden een aantal wanden geplaats om zodoende extra stafruimten te creëren.

PRO krijgt een eigen bouwdeel met eigen entree en dergelijke. De entree zal verbijzonderd moeten worden in de gevel ten behoeve van het creëren van de eigen uitstraling. Evenzo zal het terrein ervoor daarop aangepast moeten worden.

De inpassingsstudie is geen uitgewerkt ontwerp en in de verdere uitwerking zal met name ingegaan moeten worden op juist aantal stafruimten, bergingen, toiletten, installatieruimte, etc.

<u>Investeringsraming inpassing</u>
De totale investering op aanneemsomniveau (excl. BTW) is geraamd op circa € 3.300.000,-. Binnen de raming is een onderscheid gemaakt tussen kosten als gevolg van de inpassing vanwege toevoeging PRO en de overige kosten. Dit geeft de volgende verdeling:

- raming kosten als gevolg van toevoeging PRO	€ 2.070.000,-	63%
- raming overige kosten	€ 1.240.000,-	37%
Totaal excl. BTW aanneemsomniveau	€ 3.310.000,-	100%

Vervolgens zijn de kosten op aanneemsomniveau door vertaald naar stichtingskosten inclusief BTW. De totale stichtingskosten zijn geraamd op circa € 5.010.000,- inclusief BTW prijspeil 2015. Op basis van voornoemde ontstaat de volgende verdeling:

- Gemeente: raming kosten als gevolg van toevoeging PRO	€ 3.130.000,-	63%
- Landstede: raming overige kosten	€ 1.880.000,-	37%
Totaal incl. BTW stichtingskostenniveau	€ 5.010.000,-	100%

Hierbij gelden een aantal aandachtspunten:

- Exclusief tijdelijke huisvesting. Hierop nog een plan maken. Vooralsnog aanhouden: € 160.000,- voor een jaar (kan korter: nader te bepalen) voor 14 lokalen in VEZ-Rietenweg;
- geen kosten voor asbestverwijdering of andere verontreinigingen;
- geen benodigde ruimtelijke aanvulling op de gymbehoefte.

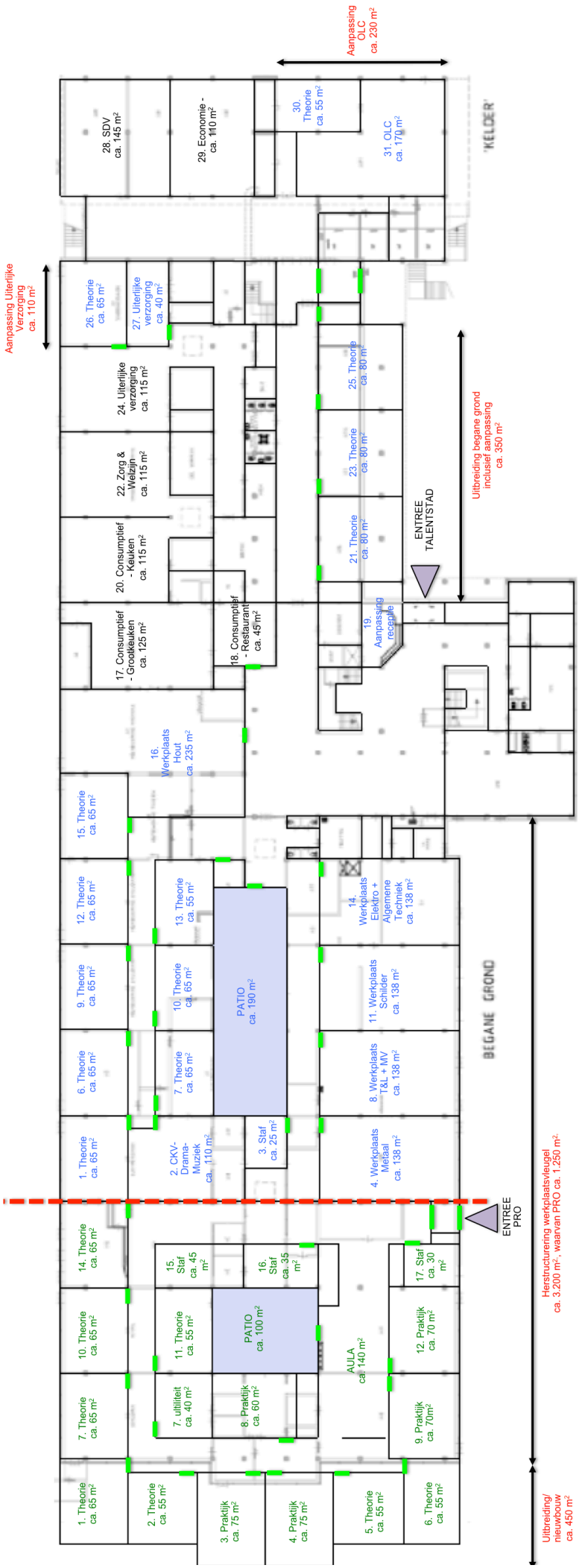
Aanpassing OLC ca. 230 m²
28. SDV ca. 145 m²
29. Economie - ca. 110 m²
30. Theorie ca. 55 m²
31. OLC ca. 170 m²
'KELDER'
Aanpassing Uiterlijke Verzorging ca. 110 m²
26. Theorie ca. 65 m²
27. Uiterlijke verzorging ca. 40 m²
24. Uiterlijke verzorging ca. 115 m²
22. Zorg & Welzijn ca. 115 m²
20. Consumptief - Keuken ca. 115 m²
17. Consumptief - Grootkeuken ca. 125 m²
18. Consumptief - Restaurant ca. 45 m²
25. Theorie ca. 80 m²
23. Theorie ca. 80 m²
21. Theorie ca. 80 m²
19. Aanpassing receptie
ENTREE TALENTSTAD
Uitbreiding begane grond inclusief aanpassing ca. 350 m²
16. Werkplaats Hout ca. 235 m²
15. Theorie ca. 65 m²
12. Theorie ca. 65 m²
13. Theorie ca. 55 m²
14. Werkplaats Elektro + Algemene Techniek ca. 138 m²
9. Theorie ca. 65 m²
10. Theorie ca. 65 m²
PATIO ca. 190 m²
11. Werkplaats Schilder ca. 138 m²
6. Theorie ca. 65 m²
7. Theorie ca. 65 m²
8. Werkplaats T&L + MV ca. 138 m²
BEGANE GROND
1. Theorie ca. 65 m²
2. CKV- Drama- Muziek ca. 110 m²
3. Staf ca. 25 m²
4. Werkplaats Metaal ca. 138 m²
ENTREE PRO
14. Theorie ca. 65 m²
15. Staf ca. 45 m²
16. Staf ca. 35 m²
17. Staf ca. 30 m²
10. Theorie ca. 65 m²
11. Theorie ca. 55 m²
PATIO ca. 100 m²
AULA ca. 140 m²
12. Praktijk ca. 70 m²
7. Theorie ca. 65 m²
7. utiliteit ca. 40 m²
8. Praktijk ca. 60 m²
9. Praktijk ca. 70m²
Herstructurering werkplaatsvleugel ca. 3.200 m², waarvan PRO ca. 1.250 m²
1. Theorie ca. 65 m²
2. Theorie ca. 55 m²
3. Praktijk ca. 75 m²
4. Praktijk ca. 75 m²
5. Theorie ca. 55 m²
6. Theorie ca. 55 m²
Uitbreiding/ nieuwbouw ca. 450 m²

Bijlage B,
Vlekkenplan uitbreiding/aanpassing Carolus Clusius College - Julianastraat

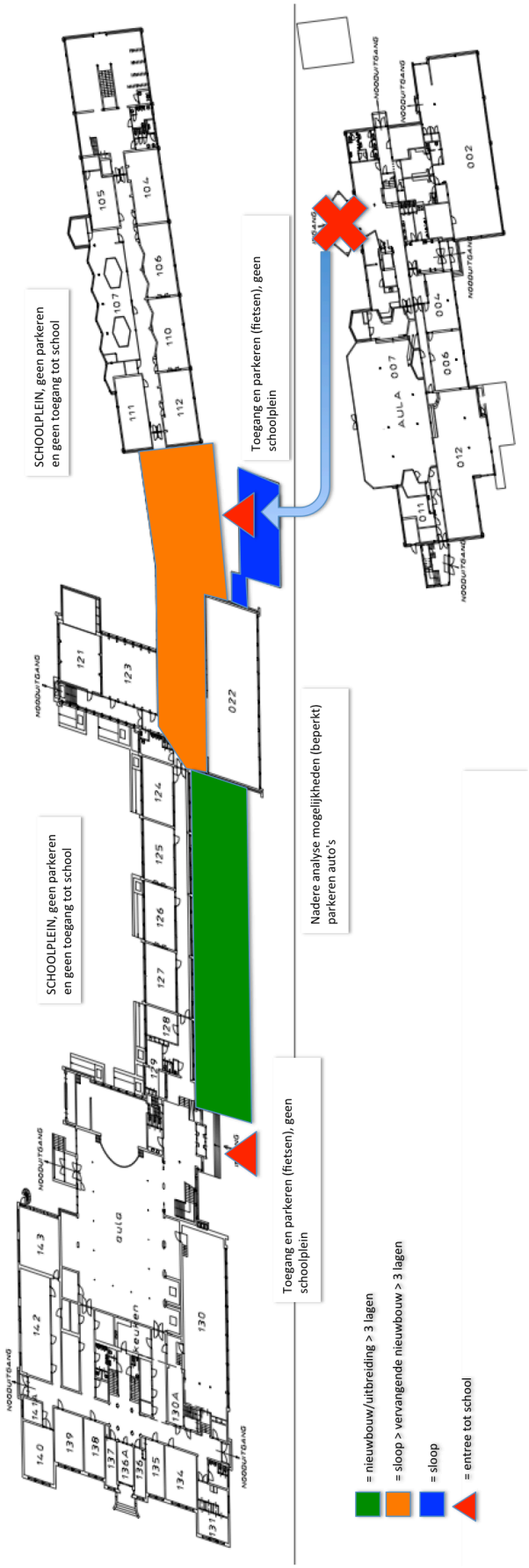

BEHOEFTE LO: vanuit schoolorganisatie gevraagd

School	aantal lln.	behoefte gymuren per week	
Carolus Clussius College	1.700	163	teruggerekend vanuit 1.761 leerlingen
Talentstad + PRO	885	172	
DOC 93	45	15	
Totaal behoefte	2.630	350	
		8,8	behoefte totaal aantal gymlokalen (bezetting 40 uur per week)
		9,0	**afgerond totaal behoefte gymlokalen**

BEHOEFTE LO: volgens de normen/verordening

School	aantal lln.	m^2 bvo gym normatief	aantal gymlokalen	capaciteit gymuren per week	
Carolus Clussius College	1.700	1.814	4,0	159	
Talentstad + PRO	885	1.430	3,1	126	
DOC 93	45	52	0,1	5	teruggerekend vanuit aantal uren
Totaal behoefte	2.630	3.296	7,2	290	
			8,0	**afgerond totaal behoefte gymlokalen**	

Analyse verschil tussen behoefte school en norm/verordening

	vraagstelling school		**vraagstelling norm**		**Verschil**	
	aantal gymlokalen	capaciteit gymuren per week	aantal gymlokalen	capaciteit gymuren per week	aantal gymlokalen	capaciteit gymuren per week
Carolus Clussius College	4,1	163	4,0	159	0,1	4
Talentstad + PRO	4,3	172	3,1	126	1,2	46
DOC 93	0,4	15	0,1	5	0,3	10
Totaal behoefte	8,8	350	7,2	290	1,5	60

Carolus Clussius College	3
Talentstad	2
Totaal capaciteit	5
Verschil tussen capaciteit en behoefte	4-
capactiteit WRZV (na upgrade)	4
Verschil	-

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang 2015
Nummer
Onderwerp Huisvestingsvoorzieningen Voortgezet Onderwijs

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23 juni 2015;

besluit:

1 een krediet te verlenen ad € 6.076.723,-- voor de uitwerking van het Integraal huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs van Landstede betreffende die scholen waarvoor de gemeente een wettelijke zorgplicht heeft;
2 de structureel hieruit voortvloeiende lasten ad € 452.762,-- te dekken uit de binnen de begroting beschikbare stelposten voor investeringen in de onderwijshuisvesting zoals gespecificeerd in de bijlage;
3 kennis te nemen van de mogelijkheid dat afhankelijk van de resultaten van een in een later stadium uit te voeren aanvullend asbestonderzoek een extra kredietvoorstel nodig kan zijn;
4 kennis te nemen van de ontwikkeling van een integraal huisvestingsplan (voortgezet) openbaar onderwijs.

Aldus besloten in de openbare vergadering van .. juni 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Afschrift met afdruk voorstel en bijlagen (**te verzenden door Eenheid Ontwikkeling, subsidieloket /afd. MO**):

CvB Landstede
PUIB, Monique van Putten
OWS, Dick Mulder
OWS, Jan Hartman
OWS, Gert Rave
OWS, Jan Willem Dollekamp
OW, Bert Tory
AFFA, José v.d. Sluis-Damman

D66 PARTIJ VAN DE ARBEID GROEN LINKS

Motie Maak scholen energieneutraal en zorg voor goed binnenklimaat

Zwolle, 24 augustus 2015

De raad van de gemeente Zwolle in vergadering bijeen op maandag 24 augustus 2015, gelezen hebbende de Beslisnota 'Huisvestingvoorzieningen Voortgezet Onderwijs' van de gemeenteraad:

Constaterend dat:

- het college streeft naar een toekomstbestendige, schone en groene stad, dat alle beleidsterreinen raakt;
- in de Agenda Duurzaamheid duurzame ambities voor onderwijshuisvesting zijn opgenomen;
- in onderhavige beslisnota niet en in de Landstede voorstellen beperkt wordt ingegaan op duurzaamheidsambities bij onderwijshuisvesting;
- de duurzaamheidsambities van dit college verder gaan dan de huidige beleidsregels en verordening onderwijshuisvesting.

Overwegend dat:

- er nog nog geen concrete ambities zijn uitgesproken met betrekking tot verduurzaming en binnenklimaat van de schoolgebouwen;
- de gemeente een voorbeeldfunctie heeft in het versnellen van de verduurzaming in onze stad en direct invloed heeft op de verduurzaming van schoolgebouwen.

Verzoekt het college:

- de verdergaande duurzaamheidsambities voor nieuwbouw en verbouw te vertalen naar de beleidsregels en de gemeentelijke verordening onderwijshuisvesting en die ~~voor het eind van dit jaar~~ aan de raad voor te leggen ter besluitvorming; met de behandeling van de Perspectiefnota 2016
- voor alle onderwijsgebouwen in Zwolle, inclusief de gebouwen uit het voorliggende voorstel, een duurzaamheidsscan uit te voeren met kansen voor verbetering van de energetische duurzaamheid en het binnenklimaat en die met de behandeling van de Perspectiefnota 2016 aan de raad voor te leggen.

Namens de fractie van

D66	PvdA	GroenLinks
Claudia van Bruggen	Youcef Ben Ali	Patrick Rijke
Martin Bleijenburg		

met algemene stemmen aangenomen 24-08-15

besluit

ARCHIEF EXEMPLAAR

CONFORM BESLOTEN

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Huisvestingvoorzieningen Voortgezet Onderwijs

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-06-2015

besluit:

1. een krediet te verlenen ad € 6.076.723,-- voor de uitwerking van het Integraal huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs van Landstede betreffende die scholen waarvoor de gemeente een wettelijke zorgplicht heeft;
2 de structureel hieruit voortvloeiende lasten ad € 452.762,-- te dekken uit de binnen de begroting beschikbare stelposten voor investeringen in de onderwijshuisvesting zoals gespecificeerd in de bijlage;
3 kennis te nemen van de mogelijkheid dat afhankelijk van de resultaten van een in een later stadium uit te voeren aanvullend asbestonderzoek een extra kredietvoorstel nodig kan zijn;
4 kennis te nemen van de ontwikkeling van een integraal huisvestingsplan (voortgezet) openbaar onderwijs.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	HOV Doorstroomassen; definitief ontwerp Willemskade
portefeuillehouder	Filip van As
informant	Munnik, NH (Niels) 2395
eenheid/afdeling	Expertisecentrum ECP

Voorgesteld besluit raad

1. Het Definitief Ontwerp van de Willemskade vast te stellen;
2. Geen geluidreducerend asfalt toe te passen;
3. Voor de reconstructie van de Willemskade een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 4.640.000, te dekken door:

- de provinciale subsidie "Doorstroomassen busvervoer" van € 3.641.800
- het binnen het krediet HOV doorstroomassen vrijvallende middelen € 948.200;
- een bijdrage vanuit het onderhoudsbudget van € 50.000.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 7 juli 2015

Openbaar

Onderwerp	HOV doorstroomassen; definitief ontwerp en uitvoering Willemskade
Versienummer	1.2
Portefeuillehouder	F. van As
Informant	Niels Munnik / Ronald IJsselsteijn
Eenheid/Afdeling	Expertisecentrum / ECP
Telefoon	(038) 498 2395 / 2699
Email	NH.Munnik@zwolle.nl / R.IJsselsteijn@zwolle.nl

Bijlagen

1. Definitief ontwerp Willemskade.
2. Tekening optimalisaties t.o.v. huidige situatie.
3. Tekening optimalisaties t.o.v. voorlopig ontwerp.
4. Beschrijving optimalisaties t.o.v. voorlopig ontwerp;

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1) Het Definitief Ontwerp van de Willemskade vast te stellen;
2) Geen geluidreducerend asfalt toe te passen;
3) Voor de reconstructie van de Willemskade een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 4.640.000, te dekken door:
   - de provinciale subsidie “Doorstroomassen busvervoer” van € 3.641.800
   - het binnen het krediet HOV doorstroomassen vrijvallende middelen € 948.200;
   - een bijdrage vanuit het onderhoudsbudget van € 50.000.

Datum 15 juni 2015

Inleiding
In september 2011 heeft uw raad het document 'In de ban van de Ring - Verkeersmodel en maatregelen, deelgebied Pannekoekendijk, Veerallee, stationsgebied, Groot Weezenland' vastgesteld. Dat document beschrijft een model voor de inrichting van de infrastructuur in het gebied waar de westelijke doorstroom as voor het busvervoer is gepland. De uitwerking van de westelijke Hoogwaardige openbaar vervoer as (HOV) wordt in fasen uitgevoerd.

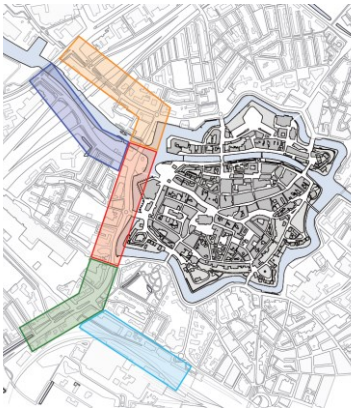

1. Reconstructie Katerdijk (paars)
   gerealiseerd in 2012-2013
2. Reconstructie Pannekoekendijk, H. Smeengekade (rood)
   in uitvoering februari 2015 – september 2015
3. **Reconstructie Willemskade** (groen)
   uitvoering maart - oktober 2017
4. Reconstructie Roelenweg (geel)
   uitvoering maart 2014 – februari 2015
5. Busbrug Spoorzone (blauw)
   geen onderdeel van HOV-as wordt aangelegd in 2017-2018.

Op 25-02-2013 heeft uw raad de principes voor de inrichting van de Pannekoekendijk met een vrijliggende busbaan in middenligging vastgesteld. Dit inrichtingsprofiel is doorgezet in een voorlopig ontwerp (VO) voor de Willemskade dat op 24-11-2014 door uw raad is vastgesteld.

In de afgelopen periode is het VO uitgewerkt tot een Definitief Ontwerp (DO). Met dit voorstel wordt het DO vastgesteld en het budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering. Voor de beschrijving van de veranderingen van dit DO ten opzichte van het reeds vastgestelde VO wordt verwezen naar bijlagen 1 en 2.

Beoogd effect
De doorstroming van het openbaar vervoer en het overige verkeer aan de westkant van de binnenstad verbeteren om daarmee de economische positie van de (binnen)stad van Zwolle te verbeteren.

Datum 15 juni 2015

Argumenten

1.1 Het definitief ontwerp is een optimalisatie van het vastgestelde VO; de technische aanpassingen van het DO t.o.v. het VO zijn minimaal.

Het voorlopig ontwerp Willemskade is een uitwerking van de keuzes zoals deze zijn gemaakt in het voorlopig ontwerp Pannekoekendijk. De Willemskade betreft een continuering van het profiel van de Pannekoekendijk – Harm Smeengekade met een busbaan in middenligging, met aan weerszijden een autorijbaan en aan de Kamperpoort-zijde een vrijliggend fietspad. De technische aanpassingen in het ontwerp zijn verbeeld in onderstaand figuur en toegevoegd als bijlage 3. In bijlage 4 worden de technische aanpassingen nader beschreven.

1.2 Het ontwerp is besproken met belanghebbenden en organisaties en kan rekenen op groot draagvlak.

Het ontwerp is besproken met de deelnemers van het mobiliteitsplatform, Provincie Overijssel, vervoerders en er is een publieksbijeenkomst geweest.

2.1 Uit onderzoek is gebleken dat het effect van geluidreducerend asfalt hier nihil is terwijl de beheerskosten stijgen.

Als gevolg van de reconstructie stijgt de geluidsbelasting minder dan de wettelijke plandrempel van 2dB. Waardoor maatregelen wettelijk niet nodig zijn. Op verzoek van uw raad is onderzocht of toepassing van geluidreducerend asfalt zinvol is. Wij hebben toegezegd bij de vaststelling van het DO de keuze aan u voor te leggen.

Het onderzoek laat zien dat de behaalde geluidsreductie bij toepassing van geluidreducerend asfalt nihil (≤ 0.2 dB) is. Dit komt omdat geluidreducerend asfalt niet goed toepasbaar is op kruisingsvlakken en op wegvakken waar wordt geremd. Er treedt dan veel slijtage op. Dit betekent dat de hoeveelheid wegoppervlak waar geluidreducerend asfalt toegepast kan worden gering is. Vanwege het geringe positieve effect in relatie tot de initiële meerkosten (€ 13.000) en de stijging van de jaarlijkse beheerkosten (€ 3.000 / jaar) wordt geadviseerd dit niet toe te passen.

Datum 15 juni 2015

Risico's

Tijdsafhankelijkheid Prorail: aanpassing spoorwegovergang moet gelijktijdig plaatsvinden met aanpassing Kamperlijn.

De spoorwegovergang Veerallee (Kamperlijn) moet worden aangepast aan het nieuwe ontwerp van de Willemskade. Hiervoor moeten extra spoorbomen toegevoegd worden voor fietsers en voetgangers. De herinrichting van de Willemskade dient vanwege veiligheidsoverwegingen gelijktijdig uitgevoerd te worden met de aanpassing van de spoorwegovergang. De werkzaamheden worden technisch voorbereid en uitgevoerd door Prorail. Hiermee ontstaat een afhankelijkheid in tijd met de werkzaamheden van Prorail aan de overweg. Uitvoering van de aanpassing van de spoorwegovergang kan niet eerder plaatsvinden dan in 2017. Daarnaast wordt vanuit het project "Elektrificatie Kamperlijn" het hele traject Zwolle - Kampen geëlektrificeerd.

Beheersing: Met Prorail zijn gesprekken opgestart om de aanpassing van de spoorwegovergang Veerallee t.g.v. het ontwerp Willemskade te integreren in de scope van het project 'Elektrificatie Kamperlijn'.

Dekking van de kosten aanpassing spoorweg overgang.

Als gevolg van de snelheidsverhoging op de Kamperlijn moeten extra veiligheidsmaatregelen op de lijn Zwolle – Kampen worden genomen ter compensatie. De verwachting was dat aanpassingen aan de overweg Veerallee deze extra veiligheid zouden compenseren. Het beeld nu is dat dit niet het geval is. Om die reden is de financiering en dekking van de aanpassingen aan de overweg onzeker.

Beheersing: In dit voorstel zijn de op dit moment geraamde kosten voor de aanpassing van de spoorwegovergang volledig meegerekend in het project. Indien de kosten van de spoorwegovergang toch deels worden meegenomen in de Elektrificatie Kamperlijn, of een subsidie wordt verkregen van de Provincie of het Rijk, vallen de kosten voor dit project lager uit. De haalbaarheid hiervan wordt in de periode juni – december onderzocht. Hierover wordt u in het begin van 2016 geïnformeerd.

De planning is in relatie tot de subsidievoorwaarden een aandachtspunt.

De subsidiebeschikking van de provincie Overijssel gaat uit van een realisatietermijn voor de doorstroomassen die loopt tot eind 2016. De werkzaamheden voor de Pannekoekendijk en Harm Smeengekade worden volgens planning in 2015 uitgevoerd. De werkzaamheden aan de Willemskade kunnen door de afhankelijkheid met de aanpassing van de spoorwegovergang niet binnen de subsidietermijn worden afgerond (na 2016).

Beheersing: Bij de provincie Overijssel wordt een verzoek ingediend om de subsidietermijn te verlengen. De uitvoering zal niet eerder starten dan dat de provincie Overijssel heeft ingestemd met de verlenging.

Datum 15 juni 2015

Financiën
De reconstructie van de Willemskade maakt onderdeel van de doorstroomassen.
Voor de realisatie van de reconstructie Willemskade is er de volgende dekking:
- het binnen het krediet HOV doorstroomassen vrijvallende middelen € 948.200;
- een bijdrage vanuit het onderhoudsbudget beheer van € 50.000.
- de provinciale subsidie “Doorstroomassen busvervoer” van € 3.641.800

Bij het raadsvoorstel van oktober 2014 over het voorlopig ontwerp Willemskade en bij de Berap I 2015 is reeds gemeld dat er door aanbestedingsvoordeel en het niet volledig benutten van de post onvoorzien bij deelproject Katerdijk € 890.000 overblijft, die wordt ingezet voor de restantafspraken HOV waarvan de Willemskade een onderdeel is. Daarnaast is er een bijdrage ontvangen vanuit beheer voor onderhoud aan de Kamperpoortenbrug van € 58.200. Per saldo is dus binnen het reeds afgegeven krediet € 948.200 beschikbaar voor de uitvoering van de Willemskade.

De reconstructie van de Willemskade wordt aangegrepen om gelijktijdig onderhoud te plegen aan het wegvak Emmadijk (singel). Een dergelijke integrale aanpak vermindert overlast voor de gebruiker en verlaagt de kosten door werk met werk te maken. Vanuit beheer worden deze kosten gedekt voor een bedrag van €50.000,-.

De Provincie Overijssel heeft een subsidie beschikbaar gesteld voor de realisatie van alle doorstroomassen. Het restant van het benodigde uitvoeringskrediet voor de Willemskade (€ 3.641.800) kan worden gedekt door de provinciale subsidie Doorstroomassen busvervoer.

Financiële doorkijk
Voor de realisatie van alle deelprojecten van de doorstroomassen (incl. Burg. Roelenweg) is in totaal € 19.348.595,- beschikbaar. Hiervan is inclusief dit voorstel € 18.770.395,- beschikbaar gesteld. Daarmee resteert nog een krediet van € 578.200,- voor de laatste fasen van de Doorstroomassen. Dit restantkrediet wordt gedekt door de resterende subsidie van de Provincie Overijssel van € 235.220,- en de resterende eigen bijdrage van € 342.980,-.
Conform plan kan dit restant ingezet worden voor de Oostelijke doorstroomassen c.q. Eekwal c.q. Westerlaan. Hierover vindt nader overleg plaats met de provincie.

Beheerkosten
De jaarlijkse beheerkosten zijn doorgerekend en vergeleken met de huidige situatie. Veel bestaande heesters in het plan zijn vervangen door gras, passend in de bezuinigingsoperatie " van heesters naar gras", daardoor blijven de beheerskosten neutraal ondanks de vermeerdering van het areaal groen.

Communicatie
Het DO is in een informatiebijeenkomst besproken op 21 mei 2015. Eerdere concepten van het voorlopig ontwerp zijn besproken tijdens een buurtbijeenkomst op 8 april 2014 en een informatiebijeenkomst op 20 mei 2014. Daarnaast is het DO in het mobiliteitsplatform besproken en is de Fietsersbond betrokken geweest in het ontwerpproces.

Datum 15 juni 2015

Vervolg
Na vaststelling van het DO wordt de uitvoering voorbereid en zal het werk worden aanbesteed in 2016. De fasering wordt afgestemd op de andere uitvoeringsprojecten in de omgeving (Elektrificatie Kamperlijn, Katwolderplein, Blaloweg (ontsluiting Hornbach) en Spoorzone. De start van de uitvoering is gepland in het voorjaar van 2017, voorbereidende werkzaamheden worden in 2016 uitgevoerd. Bij de fasering van de werkzaamheden staan de bereikbaarheid van de binnenstad, het garanderen van de doorstroming op de A28 en de buitenring voorop. Om dat mogelijk te maken zullen niet alle verkeersbewegingen in alle richtingen zonder hinder mogelijk zijn. In overleg met de busmaatschappijen, de hulpdiensten en andere belanghebbenden wordt hiervoor een plan opgesteld, zoals ook in de eerdere fases.

Openbaarheid
Dit voorstel is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw R.E. Riemersma MCM, secretaris

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp HOV Doorstroomassen; definitief ontwerp Willemskade

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-06-2015

besluit:

1. Het Definitief Ontwerp van de Willemskade vast te stellen;
2. Geen geluidreducerend asfalt toe te passen;
3. Voor de reconstructie van de Willemskade een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 4.640.000, te dekken door:

- de provinciale subsidie “Doorstroomassen busvervoer” van € 3.641.800
- het binnen het krediet HOV doorstroomassen vrijvallende middelen € 948.200;
- een bijdrage vanuit het onderhoudsbudget van € 50.000.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Definitief ontwerp Willemskade mei 2015

Zwolle

Definitief ontwerp Willemskade

Veranderingen DO t.o.v. VO mei 2015

Zwolle

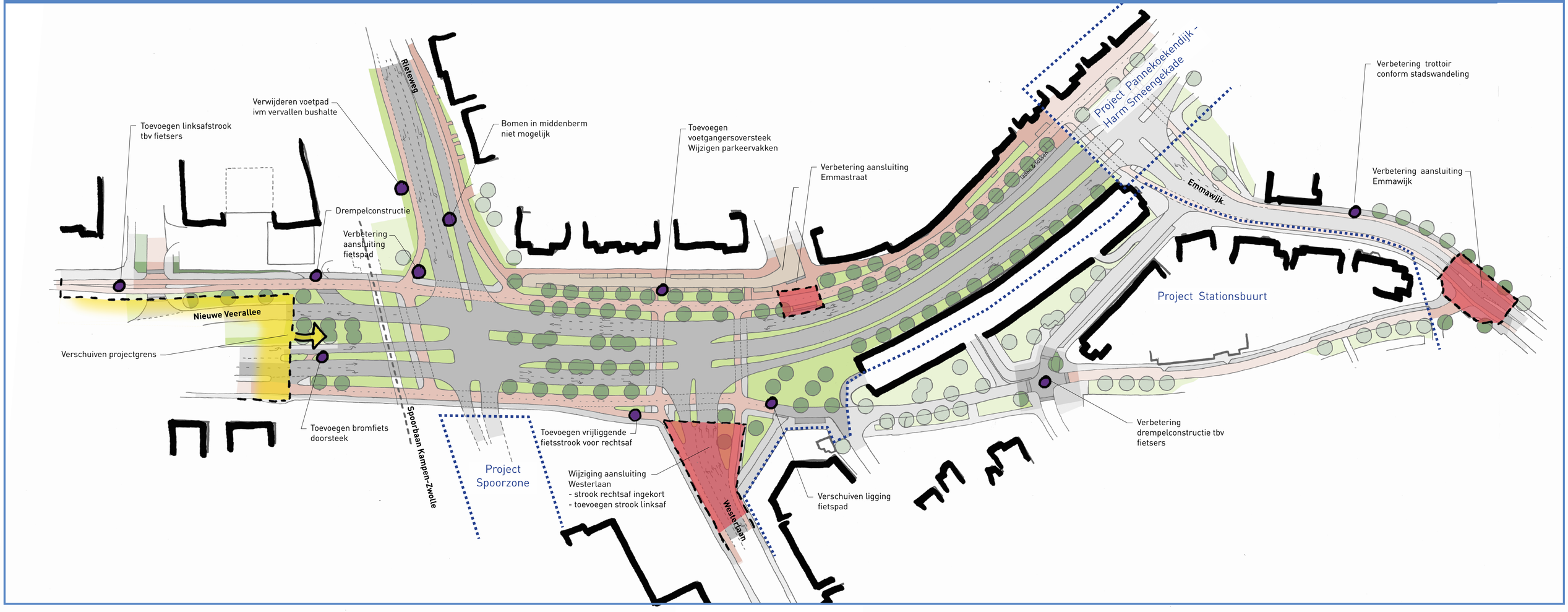

op stap

Zwolle

Expertisecentrum
Projecten, Realisatie en Beheer

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Telefoon (038) 422 69 66
NH.Munnik@zwolle.nl

www.zwolle.nl

Definitief ontwerp Willemskade

Beschrijving optimalisaties t.o.v. voorlopig ontwerp

Datum 15 juni 2015

Inhoud

1	**Inleiding**	**3**
2	**Ontwerp**	**4**
2.1	Voorlopig ontwerp	4
2.2	Definitief Ontwerp	4
3	**Wijzigingen t.o.v. het voorlopig ontwerp**	**5**
3.1	Uitbuiging kruispunt	5
3.2	Verbetering trottoir	5
3.3	Drempelconstructie Emmawijk	6
3.4	Aansluiting Emmastraat	6
3.5	Verschuiving voetgangersdoorsteek	6
3.6	Rijstrook indeling Westerlaan	6
3.7	Verschuiving fietspad Rieteweg	6
3.8	Vrijliggende rechtsafstrook voor fietsers	6
3.9	Bomen middenberm Rieteweg vervallen	7
3.10	Trottoir vervalt aan spoorzijde Rieteweg	7
3.11	Drempelconstructie bij inrit tankstation	7
3.12	Linksafstrook voor fietsers richting Kamperweg	7
3.13	Toevoegen bromfiets doorsteek	7
3.14	Verschuiven projectgrens	7

1 Inleiding

Zwolle wil een bestendige plek in de top tien van meest gastvrije binnensteden van Nederland. Bereikbaarheid is een belangrijke voorwaarde hiervoor. De bereikbaarheid van de binnenstad staat onder druk, gezien de groei van de stad, de groei van de regionale functie van Zwolle en de groei van het verkeer. Het gaat daarbij om de groei van alle soorten verkeer: auto, fiets en bus.

In november 2014 heeft de raad het voorlopig ontwerp (VO) vastgesteld en vanaf die tijd is er gewerkt aan het definitief ontwerp (DO) dat nu ter besluitvorming voor ligt. Dit document beschrijft de verschillen tussen het definitief ontwerp en het reeds vastgestelde voorlopig ontwerp.

2 Ontwerp

2.1 Voorlopig ontwerp

In onderstaand figuur is het voorlopig ontwerp weergegeven waarover eind november 2014 besluitvorming heeft plaatsgevonden.

Figuur 1, Voorlopig ontwerp Willemskade; optimale variant

2.2 Definitief Ontwerp

In onderstaand figuur is het definitief ontwerp weergegeven.

Figuur 2, Definitief ontwerp Willemskade

3 Optimalisaties t.o.v. het voorlopig ontwerp

De technische aanpassingen van het definitief ontwerp ten opzichte van het voorlopig ontwerp zijn in figuur 3 verduidelijkt. In de volgende paragrafen worden de optimalisaties nader toegelicht.

Figuur 3, Optimalisaties ten opzichte van voorlopig ontwerp

3.1) uitbuiging kruispunt Burg. van Roijensingel aan zijde Stationsbuurt;
3.2) Verbetering trottoir conform stadswandeling uitstraling;
3.3) drempelconstructie Emmawijk verwijderen t.b.v. comfort fietsers;
3.4) aansluiting Emmastraat vormgeven conform andere zijwegen;
3.5) verschuiving voetgangersdoorsteek bij de parallelweg aan de Willemskade;
3.6) aanpassing Westerlaan, rijbaan komt uit in linksafstrook, rechtsafstrook ingekort
3.7) verschuiving fietspad Rieteweg ten gevolge van beeldbepalende boom;
3.8) vrijliggende rechtsafstrook voor fietsers richting Westerlaan
3.9) de bomen in de middenberm van de Rieteweg vervallen;
3.10) gras in plaats van trottoir aan de spoorzijde van de Rieteweg;
3.11) fietspad op drempel bij inrit naar tankstation;
3.12) linksafstrook voor fietsers richting Kamperweg;
3.13) toevoegen bromfiets doorsteek;
3.14) verschuiven van de projectgrens; projectgebied wordt kleiner.

3.1 Uitbuiging kruispunt

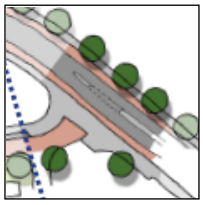

Om een middengeleider te realiseren voor de overstekende fietser is er in het VO ruimte in het profiel gezocht aan beide zijden van de Burg. van Roijensingel. Oorspronkelijk zou daarbij het voetpad langs de gracht worden versmald.
In het DO blijft het huidige voetpad aan de gracht onveranderd en wordt de benodigde ruimte gezocht aan de andere zijde van de rijbaan. Het is mogelijk dat als gevolg hiervan een boom gekapt moet worden, dit hangt af van hoeveelheid kabels en leidingen die verplaatst moeten worden.

3.2 Verbetering trottoir

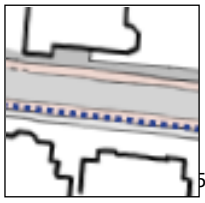

Het uiterlijk van het trottoir vanaf het kruispunt Emmawijk tot aan de Nieuw Havenbrug wordt opgewaardeerd conform de uitstraling van de stadswandeling route. Met de aanleg van dit ontbrekende deel

wordt de route verbonden en loopt deze vanaf het NS-station, via de drijvende stijger tot en met de Hofvlietbrug.

3.3 Drempelconstructie Emmawijk

Om het kruispunt Emmawijk – Parkweg veiliger en comfortabeler te maken voor het fietsverkeer wordt een (fiets)drempelconstructie toegepast. Door het versmallen van de rijbanen wordt het kruispunt overzichtelijker en ontstaat er ruimte voor een groenvak.

3.4 Aansluiting Emmastraat

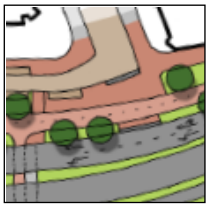

De aansluiting van de Emmastraat op de Willemskade wordt vormgegeven conform andere zijwegen, zoals de Lijnbaan, middels een inritconstructie.

3.5 Verschuiving voetgangersdoorsteek

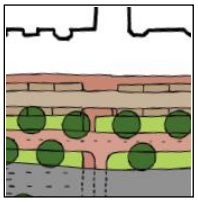

Op de kruising tussen de Willemskade en de Westerlaan is de oostelijke voetgangersoversteek naar de parallelweg verschoven, zodat de looproute richting Emmastraat aansluit op de inritconstructie (zie 3.4). De voetgangers kunnen via de inritconstructie veilig oversteek richting Emmastraat.

3.6 Rijstrook indeling Westerlaan

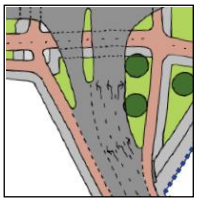

De rijstrook indeling van de Westerlaan is zodanig gewijzigd dat aanrijdende motorvoertuigen automatisch in het linksaf-vak uitkomen. Het rechtsaf-vak, richting de binnenstad is ingekort. Deze optimalisaties sluiten enerzijds aan bij de verkeersbewegingen van het merendeel van het verkeer en sluiten anderzijds aan op het beleid dat automobilisten via de buitenring naar de A28 worden verwezen.

3.7 Verschuiving fietspad Rieteweg

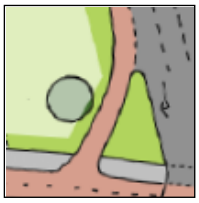

Het tracé van het fietspad aan de Rieteweg is iets gewijzigd zodat een bestaande beeldbepalende boom niet gekapt hoeft te worden.

3.8 Vrijliggende rechtsafstrook voor fietsers

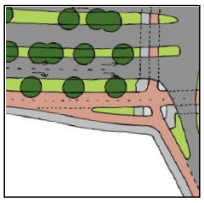

Om voetgangers vanaf de Westerlaan, richting Rieteweg een betere oversteek over het fietspad te bieden is in het fietspad een middengeleider toegevoegd tussen de rechtdoor- en rechtsafstrook. Dit biedt voetgangers de mogelijkheid om het fietspad gefaseerd over te steken.

3.9 Bomen middenberm Rieteweg vervallen

De middenberm van de Rieteweg blijft ongewijzigd. De breedte van de berm is onvoldoende om bomen te planten en deze tot wasdom te laten komen.

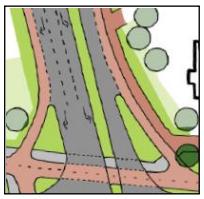

3.10 Trottoir vervalt aan spoorzijde Rieteweg

In verband met het opheffen van de bushaltes aan de Rieteweg kan aan de spoorzijde het voetpad vanaf de Willemskade naar de bushalte vervallen. De gewonnen ruimte wordt gebruikt om de grasberm te vergroten.

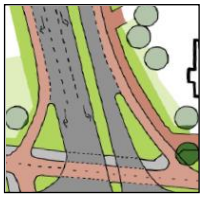

3.11 Drempelconstructie bij inrit tankstation

Door aanleg van een drempelconstructie bij de inrit naar het tankstation wordt het attentieniveau en de veiligheid voor de fietsers in beide richtingen verhoogd.

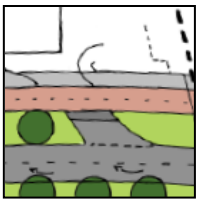

3.12 Linksafstrook voor fietsers richting Kamperweg

De aanleg van een aparte linksafstrook op de Veeralle voor fietsers zorgt ervoor dat wachtende fietsers die linksaf slaan de Kamperweg op niet het rechtdoorgaande fietsverkeer hinderen.

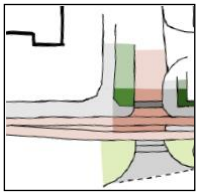

3.13 Toevoegen bromfiets doorsteek

Op dit punt op de Nieuwe Veerallee wordt van bromfietsers verwacht dat ze op de rijbaan rijden. Deze doorsteek is toegevoegd aan het ontwerp om links afslaan voor bromfietsers mogelijk te maken.

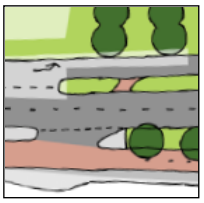

3.14 Verschuiven projectgrens

De grens van het project wordt bepaald door de opgave. Door zo snel mogelijk aan te sluiten op de bestaande situatie worden kosten bespaard.

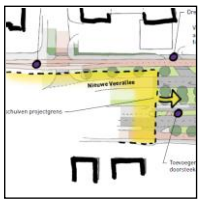

Colofon

Titel: Definitief ontwerp Willemskade; beschrijving verschillen t.o.v. VO

Status: definitief v 1.0

Opgesteld: Eenheid Expertisecentrum, Gemeente Zwolle

Datum:
1 juni 2015

mede mogelijk gemaakt door

provincie Overijssel

Definitief ontwerp Willemskade

Veranderingen t.o.v. huidige situatie mei 2015

Zwolle

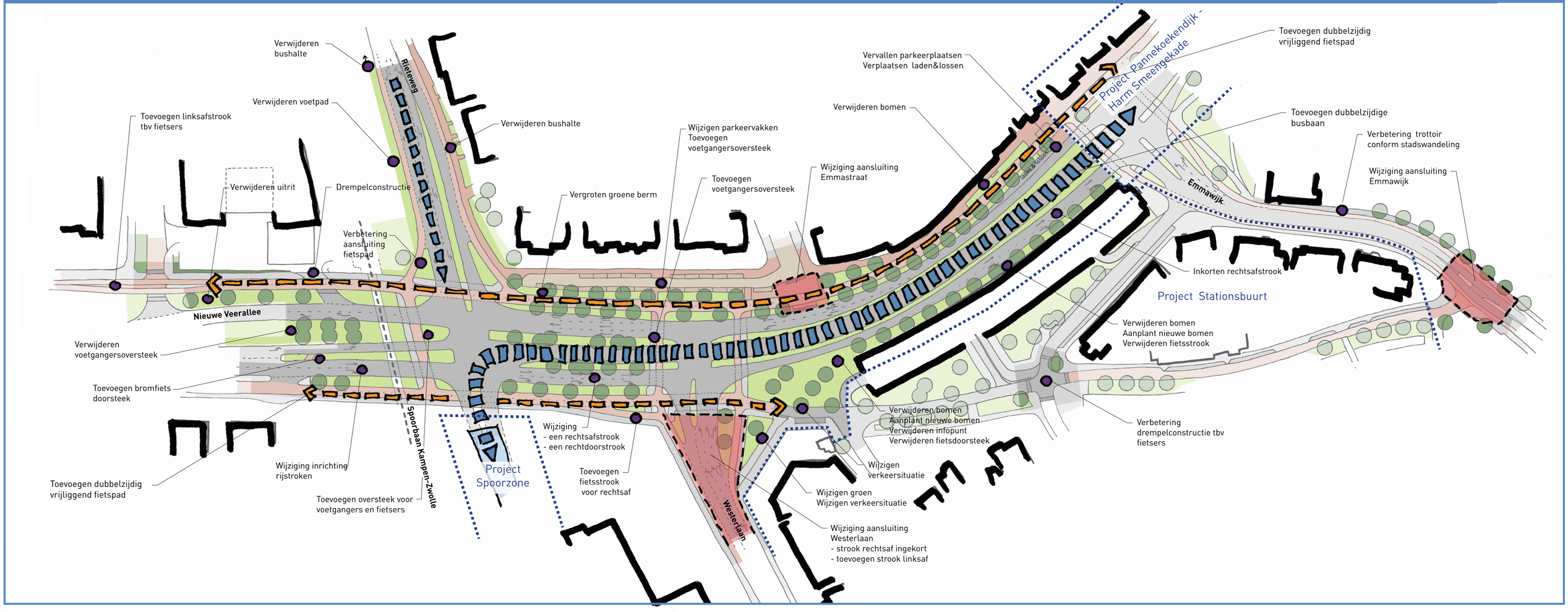

besluit

ARCHIEF EXEMPLAAR

CONFORM BESLOTEN

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp HOV Doorstroomassen; definitief ontwerp Willemskade

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d. 23-06-2015

besluit:

1. Het Definitief Ontwerp van de Willemskade vast te stellen;
2. Geen geluidreducerend asfalt toe te passen;
3. Voor de reconstructie van de Willemskade een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 4.640.000, te dekken door:

- de provinciale subsidie "Doorstroomassen busvervoer" van € 3.641.800
- het binnen het krediet HOV doorstroomassen vrijvallende middelen € 948.200;
- een bijdrage vanuit het onderhoudsbudget van € 50.000.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

voorstel

Zwolle

Raadsplein besluitvormend

Datum 24 augustus 2015

onderwerp	Vaststelling Programma van eisen aanbesteding accountantsdiensten
portefeuillehouder	
informant	Tory, AH (Bert) 2538
eenheid/afdeling	Concernstaf CSADV

Voorgesteld besluit raad

1. De accountantsopdracht voor 2016 en verder aan te besteden conform de daarvoor geldende Europese richtlijnen
2. Het programma van eisen vast te stellen met als belangrijkste uitgangspunten:
a. gunning op basis van economisch meest voordelige inschrijving met als criteria: All-in prijs 40% en Kwaliteit 60%
b. de looptijd van de overeenkomst bedraagt 4 jaar met mogelijkheid tot verlenging met 2 maal 1 jaar
3. In te stemmen met de selectieprocedure waarin het afstemmingscomité intensief wordt betrokken

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 15 juli 2015

Onderwerp	Vaststellen programma van eisen aanbesteding accountantsdiensten
Versienummer	1.0
Portefeuillehouder	Afstemmingscomité
Informant	Bert Tory/Benny Tuin
Eenheid/Afdeling	Concernstaf / CS
Telefoon	(038) 498 2538/2095
Email	B.Tory@zwolle.nl/B.Tuin@zwolle.nl
Bijlagen	1. Programma van eisen

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 De accountantsopdracht voor 2016 en verder aan te besteden conform de daarvoor geldende Europese richtlijnen

2 Het programma van eisen vast te stellen met als belangrijkste uitgangspunten:
a. gunning op basis van economisch meest voordelige inschrijving met als criteria: All-in prijs 40% en Kwaliteit 60%
b. de looptijd van de overeenkomst bedraagt 4 jaar met mogelijkheid tot verlenging met 2 maal 1 jaar

3 In te stemmen met de selectieprocedure waarin het afstemmingscomité intensief wordt betrokken

Datum 15 april 2015

Toelichting op het voorstel

Inleiding
Het contract met de huidige accountant, Price Waterhouse Coopers, loopt af op 31 december 2015 en kan niet meer worden verlengd.
Dat betekent dat PWC de jaarrekening van 2015 nog zal controleren, maar dat de werkzaamheden over 2016 door de nieuwe accountant zullen worden gedaan. Deze werkzaamheden houden in:

1. Certificerende functie:
   - Accountantscontrole jaarrekening;
   - Interim-controle (in voorbereiding op de jaarrekeningcontrole);
   - Controle van de SISA en IMG bijlagen;
2. Natuurlijke adviesfunctie gerelateerd aan de certificerende functie;
3. De ondersteunende functie;
4. Specifieke accountantsverklaringen (Deelverklaringen)

Conform de bepalingen uit de Gemeentewet artikel 213 is de benoeming van de accountant een bevoegdheid van de gemeenteraad. Eerste onderdeel in de procedure is het maken van een programma van eisen waarin staat verwoord wat de opdracht aan de accountant inhoudt, hoe het selectieproces gaat lopen en welke gunningscriteria worden gehanteerd.
Voorts merken wij nog op dat Social Return als bijzondere uitvoeringsvoorwaarde is opgenomen in het programma van eisen. Het programma van eisen is op 17 juni besproken met het afstemmingscomité en akkoord bevonden. Door in te stemmen met het programma van eisen stemt u impliciet in met de beoordelingsprocedure,het uiteindelijke resultaat van de beoordeling en hiermee dus de daaruit voortvloeiende keuze voor een nieuwe accountant.

Beoogd effect
Het vaststellen van het programma van eisen en het selectieproces.

Argumenten

2.1 De gunningscriteria Prijs 40% en Kwaliteit 60% zijn door het afstemmingscomité bepaald
Om te kunnen bepalen welke inschrijving economisch het meest voordelig is, wordt een weging gehanteerd. De gunningscriteria zijn Kwaliteit en Prijs waarbij de kwaliteit voor 60% en de Prijs voor 40% meeweegt. Onderstaand wordt meer gedetailleerd weergegeven hoe de weging tot stand komt.

Kwaliteit:	**Weegfactor**
Kwaliteit van de Controleaanpak	17,5 %
Kwaliteit van het Controleteam	17,5 %
Kwaliteit van de Presentatie	25 %
All-in prijs	40 %
Totaal	100%

Ten aanzien van de Prijs wordt opgemerkt dat de eis is dat er één all-in prijs wordt geoffreerd voor alle onderdelen 1 t/m 4 die in de inleiding van dit voorstel zijn benoemd.

Datum 15 april 2015

Voor wat betreft de Kwaliteit geldt dat er op 3 onderdelen kan worden gescoord. Het onderdeel Presentatie betreft een door de inschrijvers te houden presentatie in het afstemmingscomité met als onderwerp de verplicht in de begroting 2016 en jaarrekening 2015 op te nemen financiele kengetallen.

3.1. De rol van het afstemmingscomité doet recht aan de opdracht verstrekkende bevoegdheid van de raad

De beoordeling van de Inschrijving(en) zal bij het gunningcriterium kwaliteit op kwalitatieve wijze plaatsvinden. De beoordeling wordt deels gedaan door een ambtelijke beoordelingscommissie en deels door een politieke beoordelingscommissie, zijnde het afstemmingscomité. De leden van de ambtelijke beoordelingscommissie beoordelen de kwaliteit van de Controleaanpak en het Controleteam. Deze gunningscriteria betreffen elemementen die de feitelijke controlewerkzaamheden en samenwerking raken en hiermee het het beste ambtelijk zijn te beoordelen. De leden van de politieke beoordelingscommissie beoordelen de kwaliteit van de Presentatie.Deze presentatie weegt voor 25% mee in de kwaliteitsbeoordeling. Bij de presentatie wordt het voltallige afstemmingscomité uitgenodigd dat bestaat uit 4 raadsleden, de portefeuillehouder financien en het hoofd van de Concernstaf. De raad heeft hierdoor de mogelijkheid invloed uit te oefenenen op de keuze van de accountant door een oordeel te vellen over de wijze waarop de controleleider zich in het algemeen presenteert en inhoudelijk het gekozen thema helder en duidelijk voor het voetlicht kan brengen voor raadsleden en hierover adviseert.

Risico's

N.V.T.

Financiën

N.V.T.

Communicatie

Het programma van eisen is tot stand gekomen in samenwerking met het Shared Service Centrum, team Inkoop en Contractmanagement.
Op 17 juni is het programma van eisen besproken met het afstemmingscomité en akkoord bevonden. In deze vergadering is geruime tijd stil gestaan bij de vraag welke eisen er aan de technische bekwaamheid van de accountant gesteld moeten worden (par. 4.3.2 beschrijvend document). Met name met welke gemeentegrootte de accountant kennis en ervaring moet hebben opgedaan. Kiezen voor een kleine gemeenttegrootte (bv. 20.000 inwoners) zal waarschijnlijk betekenen dat meer kleine accountantskantoren inschrijven die dan ook een kans krijgen maar er is voor gekozen om de grens bij 75.000 inwoners te leggen. De inschatting is dat er onder deze grens onvoldoende kennis en ervaring, bij een accountant aanwezig is die voor een gemeente als Zwolle nodig is.

Vervolg

September: publicatie op Tendernet. Nu staat de aanbesteding open en gegadigden kunnen een offerte maken.
Oktober: beoordelen inschrijvingen en partijen houden een presentatie in het afstemmingscomité
November: gunningsadvies gereed en als Hamerstuk in de gemeenteraad
December: definitieve gunning

Datum 15 april 2015

Openbaarheid
Het voorstel is openbaar.

Afstemmingscomité,
Dhr. F. Futselaar, voorzitter
Dhr. M. van der Veen
Dhr. O. van Dam
Dhr. J. Looijenga

besluit

Zwolle

Besluit

Jaargang
Onderwerp Vaststelling Programma van eisen aanbesteding accountantsdiensten

De raad van de gemeente Zwolle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders, d.d.

besluit:

1. De accountantsopdracht voor 2016 en verder aan te besteden conform de daarvoor geldende Europese richtlijnen
2. Het programma van eisen vast te stellen met als belangrijkste uitgangspunten:
a. gunning op basis van economisch meest voordelige inschrijving met als criteria: All-in prijs 40% en Kwaliteit 60%
b. de looptijd van de overeenkomst bedraagt 4 jaar met mogelijkheid tot verlenging met 2 maal 1 jaar
3. In te stemmen met de selectieprocedure waarin het afstemmingscomité intensief wordt betrokken
4. Aan de accountant, die de gemeentelijke jaarstukken controleert mogen geen andere adviesopdrachten worden verstrekt. Mochten er zwaarwegende argumenten zijn om dit wel te doen, vereist dit een raadsbesluit.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

Gemeente Zwolle

Europese openbare aanbesteding Accountantsdiensten

Beschrijvend document

Versie	0.2
Datum	14-07-2015
Referentie	BDA092015

Inhoudsopgave

Begrippenlijst aanbesteding **4**
Hoofdstuk 1 Inleiding **6**
1.1 Algemeen 6
1.2 Korte beschrijving van de Opdrachtgever 6
1.3 Contactgegevens 8
1.4 Doel van de aanbesteding 8
1.5 Beschrijving van de Opdracht 9
1.5.1 Vorm van de Opdracht 9
1.5.2 Inhoud van de Opdracht 9
1.5.3 Wettelijke kaders 9
1.5.4 De certificerende functie 10
1.5.5 Natuurlijke adviesfunctie 11
1.5.6 Ondersteuning 12
1.5.7 Specifieke accountantsverklaringen (Deelverklaring) 12
1.5.8 Communicatie 12
1.6 Aanbestedingsprocedure en gunning 12
Hoofdstuk 2 Aanbestedingsprocedure **13**
2.1 Planning 13
2.2 Het stellen van vragen of klachten indienen over het Beschrijvend document 13
2.2.1 Het stellen van vragen 13
2.2.2 Een klacht indienen 14
2.3 Wijze van aanbieden Inschrijvingen 14
2.4 Voorwaarden Inschrijver en Inschrijving 15
2.5 Overige voorwaarden 16
Hoofdstuk 3 Beoordelingssystematiek **19**
3.1 Methodiek 19
3.2 Uitsluiting 19
3.3 Conformiteitenlijst 19
3.4 Gunningscriterium en wijze van beoordelen 20
3.4.1. All-in Totaalprijs 21
3.4.2 Kwaliteit 22
3.5 Verificatie 22
3.6 Gunningsbeslissing 23
Hoofdstuk 4 Vaststellen geschiktheid Inschrijver **24**
4.1 Uniforme Eigen Verklaring 24
4.1.1 Indien Inschrijver onderdeel is van een holding 24
4.1.2 Indien Inschrijver als Combinatie wil inschrijven 24
4.1.3 Indien Inschrijver als hoofdaannemer met Onderaanneming wil inschrijven 25
4.1.4 Uitsluitingsgronden 25

4.2 Verklaring omtrent rechtmatigheid ... 25
4.3 Geschiktheidseisen ... 25
4.3.1 Financiële en economische draagkracht ... 25
4.3.2 Technische bekwaamheid: kerncompetenties ... 26
4.3.3 Beroepsbevoegdheid ... 26
Hoofdstuk 5 Programma van Eisen & gunningscriteria ... 28
5.1 Programma van Eisen ... 28
5.2 Gunningscriteria ... 28
5.2.1 All-in Totaalprijs ... 28
5.2.2 Kwaliteit ... 29
Bijlage 1. Checklist in te leveren documenten ... 34
Bijlage 2. Uniforme Eigen Verklaring ... 35
Bijlage 3. Holdingverklaring ... 36
Bijlage 4. Verklaring referenties ... 37
Bijlage 5. Verklaring omtrent rechtmatigheid ... 39
Bijlage 6. Conformiteitenlijst ... 40
Bijlage 7. Gunningscriterium Prijs ... 43
Bijlage 8. Gunningscriterium Kwaliteit ... 44
Bijlage 9. Concept Overeenkomst ... 45
Bijlage 10. Algemene Inkoopvoorwaarden van de gemeente Zwolle ... 50
Bijlage 11. Formulier Nota van inlichtingen ... 60
Bijlage 12. Social Return ... 61
Bijlage 13. Bijlage COS610 ... 64
Bijlage 14. Diverse bijlagen ... 67

Begrippenlijst aanbesteding

In dit Beschrijvend document worden begrippen gebruikt die hieronder worden gedefinieerd. Begrippen worden in het Beschrijvend document met een hoofdletter geschreven.

Daar waar in dit Beschrijvend document en/of de bijlagen product- of merknamen, typen, octrooien, abonnementsvormen, bepaalde productiemethoden of een bepaalde oorsprong of productie zijn genoemd, dient telkens als toevoeging te worden gelezen “of gelijkwaardig”.

Algemene Inkoopvoorwaarden	De Algemene Inkoopvoorwaarden van Opdrachtgever zoals opgenomen in de bijlage van dit Beschrijvend document.
Aanbestedingswet	Wet van 1 november 2012, houdende nieuwe regels omtrent aanbestedingen (Aanbestedingswet 2012).
Beschrijvend document	Het document “Beschrijvend document Europese openbare aanbesteding Accountantsdiensten” waarin de Opdrachtgever zijn eisen, wensen en voorwaarden heeft verwoord en waarop de Inschrijver zijn Inschrijving dient te baseren.
Combinatie	Een samenwerkingsverband tussen twee of meer rechtspersonen waarbij de leden zich zowel gezamenlijk als hoofdelijk aansprakelijk stellen.
GVA	Gedragsverklaring aanbesteden, als bedoeld in artikel 2.89 lid 2 Aanbestedingswet.
Gunningsbeslissing	Het beoordelingsresultaat van de Inschrijvingen die aan alle Inschrijvers bekend wordt gemaakt met een inhoudelijk gemotiveerde reden indien sprake is van een afwijzing.
Inschrijver	De natuurlijke of rechtspersoon die een Inschrijving heeft gedaan.
Inschrijving	Het geheel van aanbiedingsbrief en alle gevraagde informatie zoals door de Opdrachtgever in dit Beschrijvend document is gevraagd.
Nota van inlichtingen	Document waarin antwoorden op de geanonimiseerde vragen van Inschrijvers worden gegeven zoals beschreven in het Beschrijvend document.
Onderaanneming	De Inschrijver (hoofdaannemer) maakt gebruik van een onderaannemer voor bepaalde delen van de Opdracht.
Opdracht	Het uitvoeren van de werkzaamheden ten behoeve van de Opdrachtgever zoals omschreven in dit Beschrijvend document en alle wijzigingen daarop ten gevolge van de Nota van inlichtingen en de Overeenkomst.
Opdrachtgever	Gemeente Zwolle.

Opdrachtnemer	De Inschrijver aan wie de Opdracht in het kader van deze aanbesteding wordt gegund.
Openbare procedure	De aanbestedingsprocedure waarbij alle belangstellende leveranciers, aannemers of dienstverleners mogen inschrijven.
Overeenkomst	Een Overeenkomst tussen Opdrachtgever en een of meerdere Opdrachtnemers met het doel gedurende een bepaalde periode de voorwaarden inzake te gunnen Opdrachten vast te leggen.
Programma van Eisen	De functionele omschrijvingen van levering, plaatsing evenals de bijbehorende dienstverlening van Accountantsdiensten waarin eisen zijn gesteld en zijn beschreven.

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Algemeen

Dit beschrijvend document is geschreven voor een Europese openbare aanbesteding aangaande accountantsdiensten voor de Gemeente Zwolle.

Gegadigden worden uitgenodigd om op basis van de verstrekte informatie een Inschrijving in te dienen met inachtneming van de eisen en wensen die in dit Beschrijvend document, inclusief de bijlagen, zijn geformuleerd.

De uitvoering van dit inkooptraject vindt plaats door het Shared Service Centrum (SSC), team Inkoop en Contractmanagement. Binnen het SSC zijn de inkoopafdelingen (de adviseurs) van de gemeente Kampen, gemeente Zwolle en provincie Overijssel ondergebracht. Het SSC voert taken uit in opdracht van de deelnemende organisaties.
De Opdrachtgever van dit inkooptraject is de gemeente Zwolle. De gemeente Zwolle treedt op als aanbestedende dienst.

1.2 Korte beschrijving van de Opdrachtgever

De Opdrachtgever van deze aanbesteding is de Gemeenteraad van de Gemeente Zwolle.

De Gemeente Zwolle is een bestuurlijke overheidsorganisatie op lokaal niveau. Ze vormt de bestuurslaag van de gemeente in de provincie Overijssel. Het algemeen bestuur wordt gevormd door de gemeenteraad. Het dagelijks bestuur is in handen van het college van Burgemeester en Wethouders.
De ambtelijke organisatie van de gemeente Zwolle bestaat uit ruim 900 fte.
De gemeenten Zwolle en Kampen en de provincie Overijssel zijn partners in bedrijfsvoering. Zij brengen sinds 7 januari 2013 een aantal bedrijfsvoerings- activiteiten onder in één nieuwe organisatie: het Shared Service Centrum Bedrijfsvoering (SSC).
Het SSC verleent diensten aan de drie partnerorganisaties op het gebied van personeels- en salarisadministratie, ICT en inkoop.

Meer informatie betreffende de Gemeenten Zwolle treft u aan op de websites van de gemeente www.zwolle.nl

De Gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan van een gemeente, ze vormen het parlement of de volksvertegenwoordiging van de gemeenten. De leden worden elke vier jaar door de inwoners van die gemeenten gekozen tijdens de landelijke gemeenteraadsverkiezingen.

Een gemeenteraad heeft drie belangrijke rollen:

- **De kaderstellende rol** – De gemeenteraad is het algemeen bestuur van een gemeente. Ze stellen de hoofdlijnen vast van het gemeentelijke beleid, ze nemen de belangrijkste beslissingen. Het college van Burgemeester en Wethouders vormen het dagelijks bestuur en voeren alle besluiten van de gemeenteraad uit. Onder kaderstellende functies valt onder meer het vaststellen van de begroting.
- **De controlerende rol** – De gemeenteraad controleert of het college van Burgemeester en Woethouders het vastgestelde beleid goed uitvoeren.

- **De volksvertegenwoordigende rol** – De leden van de gemeenteraad vertegenwoordigen de inwoners van de betreffende gemeente.

Meer informatie betreffende de gemeenteraad treft u aan op de volgende websites:
- https://www.zwolle.nl/gemeenteraad

Jaarlijks wordt in de eerste maanden van het nieuwe boekjaar een gemeentebreed intern controleplan opgesteld. Dit plan wordt in samenspraak met de eenheden besproken onder regie van de interne controle functie (ICF). Dit plan wordt door het management vastgesteld. Buiten het gemeentebrede plan stelt de eenheid Sociale Zaken en Werkgelegenheid een eigen controleplan op die binnen deze eenheid wordt vastgesteld.

De controles worden risicogericht uitgevoerd. Niet elk proces wordt elk jaar even uitgebreid beoordeeld. Afhankelijk van de uitkomst van de laatste rapportages, de recente ontwikkelingen en de omvang in euro's van het proces wordt het risicoprofiel bepaald. Tweemaal per jaar wordt gerapporteerd over de processen tot op directieniveau. Een aantal processen wordt vanuit risico oogpunt elke periode beoordeeld. In februari/maart vindt IC op de jaarrekening plaats.

De huidige en vorige accountant konden gedurende de controleperiode steunen op de uitgevoerde interne controlewerkzaamheden. De kwaliteit wordt als goed beschouwd. De IC voldoet aan de regelgeving zoals opgenomen in COS610. In Bijlage 13 is opgenomen hoe de gemeente Zwolle invulling geeft aan COS610.

Meer informatie van documenten welke betrekking hebben op deze uitvraag van de gemeente Zwolle treft u aan op de volgende websites:

Programmabegroting 2015:
https://www.zwolle.nl/sites/default/files/begroting_2015_site_0.pdf

Jaarverslag en Jaarrekening 2013 en 2014:
https://www.zwolle.nl/sites/default/files/jaarverslag_2013.pdf
https://www.zwolle.nl/sites/default/files/jaarstukken_2014_0.pdf

Beleidsrapportage 2 2014 en Beleidsrapportage 1 2015:
https://www.zwolle.nl/sites/default/files/beleidsrapportage_2_site_0.pdf
https://www.zwolle.nl/sites/default/files/beleidsrapportage_2015_-_1__0.pdf

Meerjaren Prognose Vastgoed (MPV) 2015:
https://www.zwolle.nl/sites/default/files/meerjaren_prognose_vastgoed_2015.pdf
https://www.zwolle.nl/sites/default/files/bijlagenboek_meerjaren_prognose_vastgoed_2015.pdf

Perspectiefnota 2016-2019:
https://www.zwolle.nl/sites/default/files/perspectiefnota_2016_-_2019_0.pdf

Intern Controleplan verbijzonderde interne controle:
Het document staat in bijlage X .

Informatie over het Sociaal Domein:
Site met uitleg:

https://www.nba.nl/Vaktechniek/Vaktechnische-themas/controleprotocollen-COPRO/Beoordeling-protocollen-medeoverheden-door-COPRO/Decentralisatie-2015/
Folder:
https://www.nba.nl/Global/NieuwsImages/documenten/Brief%20VNG.pdf (link staat ook onderaan de bovenstaande site)
Informatie over het indienen:
https://www.nba.nl/Vaktechniek/Vaktechnische-themas/controleprotocollen-COPRO/

Verordening 213 Gemeentewet:
https://www.zwolle.nl/regelingen/verordening-artikel-213-gemeentewet

Verordening 212 Gemeentewet:
https://www.zwolle.nl/regelingen/verordening-artikel-212-gemeentewet

1.3 Contactgegevens

De aanbesteding wordt namens het Shared Service Centrum begeleid door mevrouw A. Ekker

Contactgegevens:
Gemeente Zwolle
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

Bezoekadres:
Grote Kerkplein 15
Zwolle

Contactpersoon:
Mevrouw A. Ekker
Email: Inkoop@zwolle.nl

Website: www.zwolle.nl

Alle correspondentie dient per e-mail te geschieden. In dit kader hebben mondelinge toezeggingen geen enkele rechtsgeldigheid en worden telefonische vragen en vragen aan andere personen dan de contactpersoon, niet in behandeling genomen.

Het is zonder toestemming van de contactpersoon niet toegestaan andere functionarissen dan de contactpersoon van de Opdrachtgever in het kader van deze offerteaanvraag te benaderen. Bij constatering hiervan behoudt de Opdrachtgever zich het recht voor de Inschrijver uit te sluiten van verdere deelname aan deze offerteprocedure.

1.4 Doel van de aanbesteding

De Gemeenteraad wijst, op basis van de Gemeentewet (artikel 213), een accountant aan die haar bijstaat in haar controlerende functie.

Op 31 december 2015 loopt de overeenkomst af die de Gemeente Zwolle heeft met het accountantskantoor PriceWaterhouseCoopers (PWC). De jaarrekening 2015 is derhalve de laatste

controle op de jaarrekening die PWC op basis van het huidige contract zal leveren. Om tot een nieuwe overeenkomst te komen is de Gemeente Zwolle deze Europese aanbesteding gestart.

De startdatum van de af te sluiten overeenkomst voor de gemeente Zwolle is 01-01-2016.

De gemeenteraad beoogd met deze aanbesteding een Overeenkomst met één Opdrachtnemer (één marktpartij of combinatie van marktpartijen) af te sluiten, waarmee:

- Minimaal voldaan wordt aan de eisen met betrekking tot het kwaliteitsniveau van de 'Gemeente Zwolle' voor het uitvoeren van de Accountantsdiensten;
- Gerealiseerd wordt, dat gegund wordt op basis van de Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI) conform de aanbestedingsplicht die de 'Gemeente Zwolle' dient na te leven als aanbestedende dienst.

1.5 Beschrijving van de Opdracht

1.5.1 Vorm van de Opdracht

De gemeente Zwolle zal aan maximaal één Inschrijver (Opdrachtnemer) de Opdracht verlenen.

De Overeenkomst van de gemeente Zwolle heeft een initiële looptijd van 3 jaar en gaat (naar verwachting) in per 1 januari 2016.

De overeenkomst kan door een Opdrachtgever optioneel maximaal twee (2) maal één (1) jaar worden verlengd. Indien van de verlengingsoptie gebruik gemaakt zal worden zal Opdrachtgever dit 6 maanden voor einddatum van de lopende periode schriftelijk mededelen aan Opdrachtnemer. Opdrachtnemer zal tijdig bij Opdrachtgever een verzoek tot verlenging indienen. De eventuele verlengingen zullen worden gesloten onder gelijkblijvende voorwaarden.

1.5.2 Inhoud van de Opdracht

De Gemeenteraad wil een resultaatgerichte Overeenkomst met betrekking tot accountantsdiensten voor haar organisaties overeenkomen.
Onder accountantsdiensten worden de volgende werkzaamheden verstaan:

- Certificerende functie:
  1. Accountantscontrole jaarrekening;
  2. Interim-controle (in voorbereiding op de jaarrekeningcontrole);
  3. Controle van de SISA en IMG bijlagen;
- Natuurlijke adviesfunctie gerelateerd aan de certificerende functie.
- De ondersteunende functie
- Specifieke accountantsverklaringen (Deelverklaringen)

1.5.3 Wettelijke kaders

De primaire functie van de accountant is het als onafhankelijke deskundige uitvoeren van de accountantscontrole en het geven van een oordeel op grond van dit onderzoek als bedoeld in artikel 213 van de Gemeentewet. Ingevolge artikel 213 lid 1 van de Gemeentewet hebben de gemeenteraad van Zwolle de respectievelijke verordeningen vastgesteld:

Zwolle:
https://www.zwolle.nl/regelingen/verordening-artikel-213-gemeentewet

Daarnaast zal de controle moeten voldoen aan relevante vigerende wet- en regelgeving, waaronder het 'Besluit Accountantscontrole decentrale overheden'
http://wetten.overheid.nl/BWBR0015524/geldigheidsdatum_21-02-2013

Nieuwe wet- en regelgeving
De accountant dient te allen tijde in te spelen op nieuwe en/of relevante wet- en regelgeving en hierover de Gemeenteraad tijdig in te lichten en te adviseren wanneer die consequenties heeft voor de uit te voeren werkzaamheden. Als gevolg van nieuwe wet- en regelgeving kan de omvang en intensiteit van de te verrichten werkzaamheden fluctueren.

1.5.4 De certificerende functie

De certificerende functie heeft betrekking op het certificeren van de gemeentelijke jaarrekening in overeenstemming met de wettelijke kaders. De te verrichten werkzaamheden en de daarop aansluitende verslaglegging dienen de planning & controlcyclus van de gemeente Zwolle te volgen binnen de door het college van burgemeester en wethouders vastgestelde tijdslimieten.

Voor de gemeente Zwolle moet worden opgeleverd

- Voor 1 april van het lopende jaar dient er een controleplan te worden opgeleverd.

Naar aanleiding van de interim-controle:

- Managementletter gericht aan directie;.

Ten behoeve van de jaarrekeningcontrole:

- Verslag van bevindingen gericht aan Gemeenteraad;
- Accountantsverklaring bij de jaarrekening

Controleplan
Ten behoeve van de controle stelt de accountant elk jaar een controleplan op en voert hierover vooraf en zo nodig tussentijds overleg. Het controleplan heeft een relatie met het Interne controleplan van de gemeente Zwolle. Deze plannen worden op elkaar afgestemd.

Jaarrekeningcontrole
B&W stelt de planning vast, voor de totstandkoming en de bestuurlijke behandeling van de gemeentelijk jaarrekening. Deze planning luistert heel nauw. Met inachtneming van de door Gemeenteraad te bepalen einddatum zal in overleg met de accountant de planning voor de controle, de termijn van het uitbrengen van de accountantsverklaring en het rapport van bevindingen worden vastgesteld.

De accountant brengt, na bespreking (op basis van het principe van hoor en wederhoor) van het concept met de directie zijn verslag van bevindingen uit aan Gemeenteraad.

- Het rapport, dat in afschrift wordt aangeboden aan het college van B&W, wordt door B&W voorzien van een reactie waarin nader wordt ingegaan op de gedane bevindingen en/of voorgestelde maatregelen;
- De accountant bespreekt, voorafgaand aan de behandeling van de jaarstukken door de Gemeenteraad, het verslag van bevindingen met het afstemmingscomité
- De accountant zal worden gevraagd een nadere toelichting te geven in de betreffende; Raadspleinvergadering.

Interim-controle inclusief EDP-audit

Jaarlijks wordt een interim-controle gehouden, gericht op de werking van de administratieve organisatie en interne beheersing. De betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking maakt onderdeel uit van de administratieve organisatie. Onderdeel van de interim-controle is een risicoanalyse als vooruitblik op de jaarrekening.
De bevindingen van de interim-controle worden vastgelegd in een afzonderlijke rapportage, de Managementletter. De conceptrapportage wordt vooraf besproken met interne gremia (te denken aan het bedrijfsvoeringsoverleg) en de directie en gedeeld met het college van B&W. De Managementletter wordt geadresseerd aan de directie.
De rapportering vindt plaats binnen 4 weken na afloop van de controleperiode en uiterlijk voor 1 november van het nieuwe boekjaar.

Met betrekking tot de EDP-audit moet rekening worden gehouden met de onderstaande ontwikkeling. De gemeente Zwolle en Kampen werken met de provincie Overijssel samen op het gebied van inkoop, personele administratie en informatisering. De gemeente Zwolle is de moederorganisatie van het 'Shared Service Center (SSC)'. Voor de accountantscontrole van deze gemeenschappelijke onderdelen wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde 'derdenverklaring'. Uitgangspunt is dat voor de controle op jaarrekening 2016 gebruik kan worden gemaakt van deze derdenverklaring. Onderdeel van deze derdenverklaring is ook een EDP-audit.

Single information Single audit (SISA) en IMG

Met ingang van het verantwoordingsjaar 2006 is het principe van Single information Single audit (SISA) van toepassing op veel regelingen waaronder ook de IMG regeling van de provincie. Hierdoor hoeven gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen voortaan geen zelfstandige deelverklaringen over de bestedingen van specifieke uitkeringen te overleggen. Deze controle maakt nu onderdeel uit van de jaarrekening. Een specificatie van de SISA regelingen in 2014 is te vinden op:

http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/circulaires/2014/11/01/verantwoordingslijst-sisa-2014.html.
Een specificatie van de IMG regelingen is te vinden op de website van de Provincie Overijssel.

1.5.5 Natuurlijke adviesfunctie

Onder de natuurlijke adviesfunctie wordt verstaan: alle activiteiten voortvloeiend uit de taakuitoefening van de accountant, als in voorgaande paragraaf beschreven. De uitvoering van de adviesfunctie dient op eigen initiatief dan wel op verzoek van gemeenteraad plaats te vinden. Tevens wordt van de accountant een proactieve houding verwacht, waarbij men gevraagd en ongevraagd advies geeft.

Deze functie bevat adviezen in beperkte omvang. In dit verband kan onder andere worden gedacht aan adviezen op basis van controlebevindingen, alsmede aan adviezen die een logisch gevolg zijn van de uitkomsten van de besprekingen van de uitgebrachte (concept)rapportages. Ook een signalerende functie met betrekking tot nieuwe ontwikkelingen (o.a. wijzigingen wat betreft in wet en regelgeving) en risico's is hier van belang. Een afzonderlijke adviesopdracht wordt niet gegeven. Het karakter van de natuurlijke adviesfunctie brengt met zich mee, dat de accountant direct aanspreekbaar is. Overleg met ambtelijk management, collegeleden en (een vertegenwoordiging van de) gemeenteraad wordt gezien als passend binnen de natuurlijke adviesfunctie.

1.5.6 Ondersteuning

De ondersteuning omvat de overige activiteiten gericht op de ondersteuning van de bestuurlijke, kaderstellende en controlerende organisatie. Hierbij kan ondermeer gedacht worden aan:

- Het op verzoek bijwonen van diverse vergaderingen van het afstemmingscommité, raadscommissie, de gemeenteraad, het college van B&W en de rekenkamercommissie.
- Het op verzoek geven van informatie en adviseren van de leden van het college en de gemeenteraad.

1.5.7 Specifieke accountantsverklaringen (Deelverklaring)

Met de invoering van de SISA regeling is het aantal verklaringen af te geven ten behoeve van verkregen subsidies sterk afgenomen. Incidenteel worden er toch nog deelverklaringen voor specifieke uitkeringen en verantwoordingen verlangd door het Rijk (ministeries), de provincie en andere geldgevers/instanties die niet vallen onder de regeling SISA. Voor de gemeente Zwolle gaat het indicatief om circa 5 verklaringen per jaar. De planning van het afgeven van de deelverklaringen wordt ingegeven door de eisen van de ministeries, de provincie en andere geldgevers/instanties. Van de accountant wordt verwacht dat hij deze verklaringen opstelt binnen de daarvoor van toepassing zijnde termijnen en in overeenstemming met de hiervoor geldende eisen. De specifieke verklaringen zijn onderdeel van de totaal opdracht (all-in totaalprijs).

1.5.8 Communicatie

De accountant woont op verzoek vergaderingen bij. De accountant stelt een accountmanager aan, die verantwoordelijk is voor de gehele dienstverlening aan de gemeenteraad en daarnaast als aanspreekpunt voor de gemeente fungeert.

1.6 Aanbestedingsprocedure en gunning

Onderhavige aanbesteding valt onder de werking van de Aanbestedingswet. Er is gekozen voor de openbare procedure.

De aanbesteding is gepubliceerd www.TenderNed.nl

Het doel is te komen tot een Overeenkomst met één Opdrachtnemer die de economisch meest voordelige inschrijving doet.

Hoofdstuk 2 Aanbestedingsprocedure

2.1 Planning

De onderstaande planning geeft enig inzicht hoe de Opdrachtgever het tijdpad van deze aanbesteding heeft uitgezet en welke fasen daarvan deel uit maken. Deze planning is indicatief en er kunnen geen rechten aan worden ontleend.

Datum	Activiteit	
Ma 07-09-2015	Publicatie op Tendernet. (dan staat de aanbesteding open en gegadigden kunnen een offerte maken)	40 dagen tot sluiting
Do 01-10- 2015	Sluitingsdatum indienen vragen	
Do 08-10-2015	Publicatie nota van lichtingen	
Ma 19-10-2015 14.00 uur	Sluitingsdatum inschrijven	
Ma 19-10-2015 14.05 uur	Opening inschrijving (opening van de binnengekomen offertes)	
Ma 19-10-2015	Start Beoordelen inschrijvingen	
Di 27-10-2015	Beoordeling gereed en uitnodigen partijen voor presentatie.	
Vr 30-10-2015 Tussen 13 en 17 uur	Presentaties	
Ma 09-11-2015	Beoordelen presentatie en einduitslag bepalen	
Do 12-11-2015	Gunningsadvies gereed	
half november-2015	Gunningsadvies als Hamerstuk in de gemeenteraad	
Di 24-11-2015	Voorlopige gunning en start Stand-still periode	20 dagen verplicht
Di 15-12-2015	Definitieve gunning	
Wo 16-12-2015	Ondertekening overeenkomst	
01-01-2016	Verwachte ingangsdatum overeenkomst	

2.2 Het stellen van vragen of klachten indienen over het Beschrijvend document

2.2.1 Het stellen van vragen

De houders van het Beschrijvend document hebben de gelegenheid tot het stellen van vragen. Deze dienen altijd schriftelijk ingediend te worden. Daarvoor stuurt u het Worddocument ‘Nota van inlichtingen’, zoals opgenomen in de bijlage, naar eerder genoemd e-mailadres. Vermeld daarbij het onderwerp van de aanbesteding en de naam van de Opdrachtgever.

De vragen en opmerkingen dienen uiterlijk op de datum als genoemd in de planning in het bezit te zijn van de gemeente Zwolle.

Van de beantwoording van de vragen en overige verstrekte informatie wordt door of namens Opdrachtgever een geanonimiseerde Nota van inlichtingen opgemaakt, die integraal deel uit zal gaan maken van dit aanbestedingsdocument. Deze Nota van inlichtingen zal volgens planning gepubliceerd worden op de website www.TenderNed.nl. De Inschrijver is zelf verantwoordelijk voor het downloaden van deze Nota van inlichtingen.

Tijdens het stellen van vragen kunt u ook opmerkingen maken op de concept Overeenkomst en de Algemene Inkoopvoorwaarden. Deze worden tevens verwerkt in de Nota van inlichtingen. Daarbij zal worden aangegeven of dit leidt tot een wijziging van de concept Overeenkomst en de Algemene Inkoopvoorwaarden. Bij vaststelling van de Nota van inlichtingen wordt de concept Overeenkomst en de Algemene Inkoopvoorwaarden definitief gemaakt. Daarna zijn geen wijzigingen meer mogelijk. De definitieve Overeenkomst en de Algemene Inkoopvoorwaarden zijn bindend voor de Inschrijver.

Na afloop van deze informatieronde kunnen Inschrijvers geen vragen meer stellen en/of opmerkingen maken, tenzij deze betrekking hebben op de Nota van inlichtingen.

Middels de Nota van inlichtingen kan de Opdrachtgever tevens kleine punten in het Beschrijvend document of de overige stukken wijzingen. Indien er sprake is van een wezenlijke wijziging zal Opdrachtgever conform jurisprudentie de onderhavige procedure rectificeren of afbreken. Door of namens de Opdrachtgever verstrekte inlichtingen na verzending van het Beschrijvend document zijn alleen bindend voor zover zij schriftelijk zijn vastgelegd in de Nota van inlichtingen.

Mondelinge toezeggingen hebben geen enkele rechtsgeldigheid. Alle vragen en opmerkingen die later worden aangeleverd of die niet worden aangeleverd op de voorgeschreven manier, worden niet in behandeling genomen.

2.2.2 Een klacht indienen

Indien u klachten heeft over het verloop van dit specifieke inkooptraject kunt u deze richten aan inkoop@zwolle.nl. Klachten kunnen betrekking hebben op het niet naleven van wettelijke bepalingen of inbreuk op algemene aanbestedingsbeginselen. Een klacht moet schriftelijk worden ingediend en moet duidelijk en gemotiveerd aangeven op welk aspect van de aanbestedingsprocedure de klacht betrekking heeft. Een klacht wordt behandeld door ter zake deskundige functionarissen die niet betrokken zijn of zullen worden bij de onderhavige aanbestedingsprocedure. Een klacht wordt zo spoedig mogelijk afgehandeld; de klager wordt daarover geïnformeerd. Het indienen van een klacht zet de procedure niet stil.

2.3 Wijze van aanbieden Inschrijvingen

1. Met nadruk wijzen wij de Inschrijvers erop dat de Inschrijving overzichtelijk dient te zijn. Inschrijver dient voor de beantwoording van de bijlagen de lay-out te gebruiken van de bijlagen zelf. De bijlagen zijn als Worddocument verstrekt tegelijk met dit Beschrijvend document.

2. In de Inschrijving dient de volgorde van de bijlagen aangehouden te worden. Elke aparte bijlage dient gescheiden te worden door genummerde tabbladen. Elk tabbladnummer dient te corresponderen met het nummer van de bijlage.

3. De Inschrijving en alle eventuele bijbehorende documenten en bijlagen dienen rechtsgeldig ondertekend te zijn en in tweevoud te worden ingezonden. Eén exemplaar dient als Origineel te worden gemerkt, het andere exemplaar als Kopie. Tevens dient een USB-stick meegeleverd te worden met daarop alle tekst van de Inschrijving bij voorkeur in pdf-formaat, overzichtelijk ingedeeld en de prijsbijlage moet in Excel-formaat. De originele schriftelijke versie is leidend.

4. De Inschrijving dient in een gesloten enveloppe dan wel in een gesloten pakket te worden aangeboden, met daarop de tekst:
   Europese openbare aanbesteding Accountantsdiensten ten behoeve van de gemeente Zwolle.
   NIET OPENEN VOOR 19-10-14.00 UUR

Deze enveloppe of dit pakket dient te worden aangeboden op de volgende locatie:
SSC bedrijfsvoering
Luttenbergstraat 2
8012 EE Zwolle

5. Indien de Inschrijver de Inschrijving zelf wenst te bezorgen, kan dat uitsluitend op werkdagen tussen 9.00 uur en 17.00 uur op eerder genoemd bezorgadres. Bij persoonlijke bezorging kan Inschrijver een ontvangst- en afgiftebewijs opvragen en mede laten ondertekenen door een medewerker van de provincie Overijssel.

6. Inschrijvingen die na het uiterste moment van indienen worden ontvangen, worden niet in behandeling genomen. Het risico van niet-bezorging of vertraging in de bezorging komt voor rekening van de Inschrijver. Per e-mail of per telefax ingediende Inschrijvingen worden niet geaccepteerd.

7. Op zeer korte termijn na opening wordt het proces verbaal van opening gepubliceerd op de website www.TenderNed.nl.

2.4 Voorwaarden Inschrijver en Inschrijving

1. Het indienen van een Inschrijving houdt in dat door Inschrijver onvoorwaardelijk met de bepalingen, eisen en voorwaarden van dit Beschrijvend document en de Nota van inlichtingen wordt ingestemd.
   Van de Inschrijver wordt een pro-actieve houding verwacht. Hij dient de Opdrachtgever tijdig (d.w.z. uiterlijk op de laatste dag van de termijn voor het stellen van vragen) op de hoogte te stellen van onduidelijkheden, onvolkomenheden, tegenstrijdigheden of disproportionaliteit in de aanbestedingsdocumenten of de aanbestedingsprocedure. Indien de Inschrijver dit tijdens de vragenronde nalaat, verwerkt hij zijn rechten om daar later tegen op te komen. Na de Nota van inlichtingen wordt verondersteld dat alle documenten helder en eenduidig zijn.

2. De Inschrijver mag de gegevens die de Opdrachtgever hem in verband met dit Beschrijvend document ter beschikking stelt alleen gebruiken voor het doel waarvoor ze zijn verstrekt. De Inschrijver dient vertrouwelijk om te gaan met de door de Opdrachtgever verstrekte informatie. De Opdrachtgever zal de door de Inschrijver verstrekte informatie eveneens vertrouwelijk behandelen.

3. De Inschrijver zal zich onthouden van gedragingen die de mededinging tussen de Inschrijvers beperken, zoals bedoeld in artikel 6 van de Mededingingswet. In het bijzonder zal de Inschrijver geen informatie over zijn Inschrijving uitwisselen met andere Inschrijvers of met derden.

4. De Inschrijving dient volledig en consistent te zijn. Mocht blijken dat er informatie wordt gemist of dat de verstrekte informatie niet consistent is met de corresponderende documentatie en/of bijlagen, dan wel afwijkt van nadere informatie die ingewonnen wordt bij de Inschrijver of van algemeen bekende marktinformatie, dan kan de Inschrijver worden uitgesloten van de procedure.

5. De persoon die de gevraagde bijlagen en eventuele andere documenten ondertekent, dient bevoegd te zijn de Inschrijver te vertegenwoordigen en rechtsgeldig te binden. Deze bevoegdheid dient te blijken uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel, dan wel rechtsgeldig ondertekende machtiging.

6. Inschrijvingen die in strijd zijn met dit Beschrijvend document en bijbehorende documentatie, of gedaan worden onder afwijkende voorwaarden, zijn onrechtmatig en daarmee ongeldig. Het gevolg is dat Inschrijver wordt uitgesloten van verdere deelname aan de procedure.

7. De Opdrachtgever behoudt zich het recht voor een Inschrijving niet in behandeling te nemen als niet alle gevraagde gegevens aangeleverd zijn óf als de wijze van aanbieden afwijkt van hetgeen gesteld in dit hoofdstuk.

8. Voor de Opdracht komen alleen Inschrijvers in aanmerking die zowel op de dag van de inschrijving als op de dag van voorgenomen gunning voldoen aan de gestelde eisen in de aanbestedingsdocumenten, tenzij anders vermeld.

9. De Opdrachtgever onderhandelt niet over prijzen. De Inschrijver krijgt slechts éénmaal de gelegenheid een Inschrijving uit te brengen, tot uiterlijk datum en tijdstip zoals genoemd in de planning.

10. De door Inschrijver aangeboden prijzen en/of tarieven dienen zodanig te zijn dat er geen sprake lijkt te zijn van een abnormaal laag lijkende Inschrijving in de zin van artikel 2.116 Aanbestedingswet. Wanneer een Inschrijving is gedaan die in verhouding tot de te verrichten Opdracht abnormaal laag lijkt, heeft Opdrachtgever het recht schriftelijk te verzoeken om de door hem nodig geachte verduidelijkingen. Hierna kan Opdrachtgever eventueel overgaan tot afwijzing van de Inschrijving. Artikel 2.116 leden 2 tot en met 5 Aanbestedingswet zijn overeenkomstig van toepassing.

11. In de uitgebrachte Inschrijving zijn alle kosten opgenomen. Inschrijver kan zich na het uitbrengen van de Inschrijving en gedurende de looptijd van de Overeenkomst niet beroepen op nog niet berekende kosten of extra kosten.

12. De Inschrijving dient een minimale geldigheidsduur te hebben van 90 dagen na sluitingsdatum. Gedurende deze periode is de Inschrijving onvoorwaardelijk en bindend. De Inschrijving is een onherroepelijk aanbod in de zin van artikel 6:219 van het Burgerlijk Wetboek; prijzen en condities kunnen gedurende deze periode niet worden gewijzigd. Indien in het kader van de onderhavige aanbesteding een kort geding aanhangig is, eindigt de termijn van gestanddoening twintig (20) kalenderdagen na de dag waarop in eerste aanleg is beslist. De Opdrachtgever zal de Inschrijver hiervan per omgaande berichten.

13. De Inschrijving en alle overige correspondentie dienen in de Nederlandse taal gesteld te zijn.

14. Dit Beschrijvend document met alle bijbehorende bijlagen is met zorg samengesteld. Mocht u desondanks tegenstrijdigheden en/of onvolkomenheden tegenkomen, gelieve dan de Opdrachtgever hier zo spoedig mogelijk per e-mail van op de hoogte te stellen op eerder vermeld e-mailadres. U kunt zich in uw Inschrijving of na het indienen van de Inschrijving, noch na het verstrijken van de sluitingsdatum, niet beroepen op niet gemelde tegenstrijdigheden en / of onvolkomenheden.

2.5 Overige voorwaarden

1. Tijdens de periode van beoordeling zal de Opdrachtgever geen enkele informatie geven aan Inschrijvers over de stand van zaken.

2. Indien zich een gelijke eindscore voordoet die belangrijk is voor gunning zal hoogst scorende op all-in totaalprijs als de winnende Inschrijving worden aangemerkt.

3. De Opdrachtgever behoudt zich het recht voor alle verstrekte gegevens op hun juistheid te controleren. Indien de Inschrijving onduidelijkheden bevat kan de Opdrachtgever verzoeken om een nadere toelichting op de Inschrijving. Het verstrekken van onjuiste gegevens kan tot uitsluiting leiden. Inschrijvers dienen onder meer de door hen in het kader van de gunning overlegde getuigschriften en documenten op verzoek van de Opdrachtgever toe te lichten.

4. De Gunningsbeslissing zal schriftelijk en gelijktijdig aan alle Inschrijvers bekend worden gemaakt met een inhoudelijk gemotiveerde reden indien sprake is van afwijzing. De Gunningsbeslissing is geen aanvaarding van het aanbod als bedoeld in artikel 6:217, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek.

5. De Opdrachtgever is niet verplicht interne (aanbestedings-) documenten, zoals resultaten van evaluaties, adviezen aangaande kwalificatie en gunning, aan de Inschrijvers bekend te maken.

6. Indien om enige reden met de beoogde Opdrachtnemer geen Overeenkomst wordt gesloten, zal herbeoordeling van de ontvangen Inschrijvingen plaatsvinden.

7. Er zal na bekendmaking van de Gunningsbeslissing een stand-still periode van twintig (20) kalenderdagen in acht worden genomen om afgewezen Inschrijvers de gelegenheid te geven nadere informatie te verkrijgen dan wel om kenbaar te maken dat zij rechtsmiddelen willen inzetten tegen de Gunningsbeslissing. Deze stand-still periode gaat in op de dag na datum van verzending van de Gunningsbeslissing.

8. Iedere Inschrijver die het niet met de voorgenomen Gunningsbeslissing eens is, dient binnen twintig (20) kalenderdagen na dagtekening van de mededeling van de Gunningsbeslissing een civiel kort geding aanhangig te hebben gemaakt bij de voorzieningenrechter van het arrondissement Oost Nederland. De Opdrachtgever dient hiervan gelijktijdig in kennis te worden gesteld door toezending van een kopie van de dagvaarding. Indien niet binnen twintig (20) kalenderdagen na dagtekening van de mededeling van de Gunningsbeslissing een kort geding dan wel een voorlopige voorziening aanhangig is gemaakt, kunnen de gepasseerde Inschrijvers geen bezwaren meer maken naar aanleiding van de beslissing en hebben zij hun rechten ter zake verwerkt. Opdrachtgever is in dat geval dan ook vrij om gevolg te geven aan de geuite beslissing. De gepasseerde Inschrijvers hebben in genoemd geval evenzeer hun rechten verwerkt in een (bodem)procedure een vordering tot schadevergoeding in te stellen. Indien een kortgeding aanhangig is gemaakt, zal niet worden overgegaan tot gunning, tenzij onverwijlde spoed dit noodzakelijk maakt.

9. De Opdrachtgever behoudt zich te allen tijde het recht voor de aanbestedingsprocedure stop te zetten zonder opgaaf van reden.

10. Opdrachtgever behoudt zich het recht voor niet tot gunning over te gaan.

11. Indien in het kader van deze aanbestedingsprocedure geen geschikte Inschrijvingen zijn ingediend, is de Opdrachtgever gerechtigd om de procedure te beëindigen en eventueel over te schakelen op de procedure van gunning via onderhandelingen, afhankelijk van de omstandigheden, al dan niet met voorafgaande bekendmaking van een aankondiging van de opdracht.

12. Opdrachtgever is gerechtigd de Overeenkomst met de Opdrachtnemer met onmiddellijke ingang te beëindigen, indien uit een uitspraak van een rechter volgt dat de Gunningsbeslissing onrechtmatig is, of dat de Overeenkomst ongeldig is, of dat om welke reden dan ook opnieuw moeten worden aanbesteed. Aan dergelijke besluiten, alsmede aan een verzoek tot aanvulling van de Inschrijving of aan andere mededelingen of gedragingen van de Opdrachtgever voorafgaand aan de gunningsbeslissing, kunnen door Inschrijvers geen aanspraken op de opdracht of op vergoeding van inschrijfkosten, verlies aan referentie, gederfde winst of andere schade jegens Opdrachtgever worden ontleend.

13. Door de Opdrachtgever worden geen kosten vergoed inzake het uitbrengen van de Inschrijving.

14. Correspondentie en ontvangen Inschrijvingen zullen na afloop niet aan de Inschrijver worden geretourneerd en worden eigendom van de Opdrachtgever.

15. Leverings-, betalings- en andere algemene voorwaarden van de Inschrijver worden uitdrukkelijk van de hand gewezen.

16. Op deze aanbesteding is het Nederlandse recht van toepassing.

Hoofdstuk 3 Beoordelingssystematiek

3.1 Methodiek

De beoordelingsprocedure start na opening van de Inschrijvingen. Een beoordelingsteam verricht de beoordelingen van de Inschrijvingen als volgt:

Stap 1: volledigheid Inschrijving
Er wordt bekeken of de Inschrijving volgens de procedure is aangeleverd en of alle gevraagde informatie is bijgevoegd.

Stap 2: vaststellen geschiktheid Inschrijver
Aan de hand van de gevraagde bijlagen wordt beoordeeld of de gestelde uitsluitingsgronden niet van toepassing zijn en of de Inschrijver voldoet aan alle geschiktheidseisen. Een Inschrijver die niet aan alle gestelde criteria voldoet, wordt uitgesloten. Ook wanneer de in de bijlagen genoemde bij te voegen documenten niet kunnen worden overlegd, kan de Inschrijving terzijde worden gelegd.

Stap 3: verklaring omtrent rechtmatigheid
Voordat wordt overgegaan tot het beoordelen van eisen en wensen wordt vastgesteld of de verklaring omtrent rechtmatigheid is toegevoegd en ondertekend. Een Inschrijver die niet aan alle gestelde criteria voldoet, wordt uitgesloten.

Stap 4: beoordeling van het Programma van Eisen
In deze fase wordt aan de hand van het Programma van Eisen beoordeeld of de Inschrijver onvoorwaardelijk aan alle eisen voldoet. Een Inschrijver die niet (onvoorwaardelijk) aan alle gestelde eisen voldoet, wordt uitgesloten.

Stap 5: beoordeling van de gunningscriteria
Vervolgens worden de onderdelen all-in totaalprijs en de antwoorden op de kwalitatieve gunningscriteria van de verschillende Inschrijvers ten opzichte van elkaar beoordeeld.

Stap 6: beoordeling casus/presentatie
Wanneer partijen voldoende punten scoren bij stap 5 om vervolgens in aanmerking te komen voor het verkrijgen van de opdrachten zullen zij worden uitgenodigd voor de casus/presentatie. Wanneer partijen conform score niet in aanmerking komen voor het geven van de casus/presentatie is het aan de partij om vervolgens aan te geven of men deze casus/presentatie wil geven ook al zou een maximale score voor de casus/presentatie niet leiden om voor gunning in aanmerking te komen.

3.2 Uitsluiting

Inschrijvers, die niet voldoen aan alle gestelde eisen (genoemd in stap 1 tot en met 4), worden uitgesloten voor de verdere beoordeling van de Inschrijving op de gunningscriteria.

3.3 Conformiteitenlijst

Uw inschrijving dient te voldoen aan alle eisen zoals opgenomen in deze uitnodiging tot inschrijving accountantdiensten. In bijlage 6 “Conformiteitenlijst “ uitnodiging tot inschrijving accountantdiensten moet u verklaren dat u voldoet aan deze eisen. Het niet akkoord gaan met een of meer van de gestelde eisen – waaronder tevens verstaan wordt het gedeeltelijk en/of onder voorwaarden akkoord gaan met een of meer van de gestelde eisen – leidt tot terzijde legging van

de inschrijving en uitsluiting van verdere deelname aan de aanbestedingsprocedure.

3.4 Gunningscriterium en wijze van beoordelen

Beoordeling zal plaatsvinden op basis van de vanuit het oogpunt van Opdrachtgever de economisch meest voordelige inschrijving (EMVI),gelet op onderstaande gunningscriteria.

- Prijs 40 %
- Kwaliteit 60 %

Op de volgende wijze worden punten toegekend:

De beoordeling van de Inschrijving(en) zal bij het gunningcriterium kwaliteit op kwalitatieve wijze plaatsvinden. Deze kwalitatieve beoordeling werkt als volgt:

1. De beoordeling wordt deels gedaan door een ambtelijke beoordelingscommissie en deels door een politieke beoordelingscommissie.
2. De leden van de ambtelijke beoordelingscommissie beoordelen gunningscriteria G.2.1 en G.2.2. De leden van de politieke beoordelingscommissie beoordelen gunningscriterium G.2.3.
3. Ieder lid van de ambtelijke beoordelingscommissie beoordeelt nadat hij/zij elk van de inschrijvingen onderling heeft vergeleken, vanuit zijn/haar deskundigheid, de elementen van een criterium in samenhang en kent individueel per gunningcriteria een (voorlopige) score toe aan de inschrijving(en).
4. De beoordeling door de ambtelijke commissieleden omvat specifieke en algemene aspecten. De specifieke aspecten worden genoemd bij de gunningscriteria (wensen) zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 5 Programma van Eisen en Gunningscriteria. De algemene aspecten zijn:
    a. De mate waarin beschreven voornemens SMART beschreven zijn. Onder SMART wordt verstaan: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realiseerbaar en Tijdsgebonden;
    b. De helderheid en eenduidigheid van de door Inschrijvers gemaakte keuzes en de motivering / onderbouwing daarvan;
    c. De samenhang met andere relevante aspecten uit het Beschrijvend document.
5. De leden van de ambtelijke beoordelingscommissie motiveren in een plenair overleg de door hen toegekende scores. Op basis van deze discussie zal de beoordelingscommissie als geheel in consensus een definitieve score toekennen voor het betreffende gunningcriterium;
6. Deze definitieve score wordt apart gedocumenteerd waarbij per gunningcriterium per inschrijver de positieve en minder positieve kenmerken en het eindoordeel wordt weergegeven.
7. De eindscore van gunningscriteria G.2.1 t/m G.2.3 is de optelling van de gerealiseerde scores.
8. De inschrijvers worden allen uitgenodigd een presentatie van een casus voor te bereiden. De data voor presentaties is onder paragraaf 2.1 weergegeven. Hiervoor volgt separaat een uitnodiging.
9. De beoordeling van de presentatie zal geschieden door de politieke beoordelingscommissie, zoals opgegeven bij het beoordelingskader in gunningscriterium G.2.3. De leden van de politieke beoordelingscommissie motiveren in een plenair overleg de door hen toegekende scores. Op basis van deze discussie zal de beoordelingscommissie als geheel in consensus een definitieve score toekennen voor het betreffende gunningcriterium;
   Deze definitieve score wordt apart gedocumenteerd waarbij het gunningcriterium per

inschrijver de positieve en minder positieve kenmerken en het eindoordeel wordt weergegeven.

10. De beoordeling van de ambtelijke en politieke beoordelingscommissies worden vervolgens samengevoegd, waarna wordt gegund aan Inschrijver met de hoogste totale eindscore.

Weging Gunningscriteria:

Tussen de Kwaliteit en de All-in totaalprijs hanteert Opdrachtgever een weging. In onderstaande tabel is weergegeven welke criteria worden gehanteerd en wat de bijhorende weegfactor is.

Omschrijving Kwaliteit:	Weegfactor	Max. Beoordelings-cijfer	Max. score (punten)	Totaal. punten
G.2.1 Controleaanpak	17,5 %	10	175	
G.2.2 Controleteam	17,5 %	10	175	
G.2.3 Presentatie/casus	25 %	10	250	
Prijs dienstverlening	40 %	n.v.t.	400	1000

Eindbeoordeling
De totaalscore van de gehele Inschrijving wordt berekend door optelling van alle scores op de kwaliteit en de score op de All-in totaalprijs. De behaalde totaalscore van de gehele Inschrijving op kwaliteit en de all-in totaalprijs tezamen wordt afgerond op twee (2) decimalen achter de komma. Deze op twee decimalen afgeronde totaalscore is de score die een Inschrijver heeft behaald voor zijn Inschrijving en die aangeeft op welke plaats hij is geëindigd. Inschrijver met de hoogste totaalscore heeft daarmee de economisch meest voordelige Inschrijving gedaan. Op grond daarvan zal hij in aanmerking komen voor voorlopige gunning.

Er wordt een overeenkomst aangegaan met Inschrijver die de economisch meest voordelige inschrijving heeft gedaan

3.4.1. All-in Totaalprijs

Voor het onderdeel “all-in totaalprijs” geldt dat de Inschrijver met de laagste all-in totaalprijs, exclusief BTW, de maximale score krijgt. De aangeboden all-in totaalprijs, is een vaste jaarprijs.

De score voor de all-in totaalprijs wordt berekend middels een formule. Het maximum aantal punten te behalen voor de all-in totaalprijs bedraagt 400. Aan de Inschrijving met de laagste all-in totaalprijs wordt het maximum aantal te behalen punten toegekend. De score voor de all-in totaalprijs van alle overige Inschrijvingen wordt berekend volgens de volgende formule:

$$\text{Score} = (LP/AP) * 400$$

LP = laagste all-in totaalprijs per jaar
AP = aangeboden all-in totaalprijs per jaar

Herberekening score prijs:

Indien om welke reden(en) dan ook de Inschrijving hoogst in de rangorde komt te vervallen danwel alsnog van mededinging wordt uitgesloten, dan zal een herberekening plaatsvinden op grond van de all-in totaalprijs die alsdan als laagste dient te worden aangemerkt.

3.4.2 Kwaliteit

Voor de beoordeling van de Kwaliteit, wordt door het beoordelingsteam een meetinstrument gehanteerd dat gebruik maakt van beoordelingscijfers. Onderstaande uitleg (score omschrijving) geeft een opsomming weer van de beoordelingscijfers. Deze opsomming is uitputtend – uitsluitend deze genoemde hele getallen kunnen worden toegekend.

Score Omschrijving

10 Uitstekend	Naar het oordeel van het beoordelingsteam heeft Inschrijver een inhoudelijk relevant, toepasselijk en uitstekend antwoord gegeven dat volledig is gebaseerd op de uitgangspunten van deze Offerteaanvraag, de Offerteaanvraag documenten en de gevraagde dienstverlening. Alle elementen en aspecten van het betreffende gunningcriterium zijn volledig uitgewerkt en inhoudelijk uitstekend en aansprekend beantwoord. Er worden inhoudelijke specifieke relevante bijzonderheden aangeboden die volledig aansluiten bij de eis en wens van Opdrachtgever.
8 Goed	Naar het oordeel van het beoordelingsteam heeft Inschrijver een inhoudelijk relevant, toepasselijk en goed antwoord gegeven dat is gebaseerd op de uitgangspunten van deze Offerteaanvraag, de offerteaanvraag documenten en de gevraagde dienstverlening. Alle gevraagde elementen zijn volledig uitgewerkt en inhoudelijk goed beantwoord
6 Voldoende	Naar het oordeel van het beoordelingsteam heeft Inschrijver een inhoudelijk relevant, toepasselijk en voldoende antwoord gegeven dat is gebaseerd op de uitgangspunten van deze Offerteaanvraag, de offerteaanvraag documenten, de gevraagde dienstverlening en Opdrachtgever. Alle gevraagde elementen zijn uitgewerkt en beantwoord.
4 Matig	Naar het oordeel van het beoordelingsteam gaat Inschrijver slechts ten dele of beperkt inhoudelijk relevant in op de gevraagde elementen en aspecten en/of heeft ten dele geen of slechts beperkt rekening gehouden met de uitgangspunten van deze Offerteaanvraag, de offerteaanvraag documenten en de gevraagde dienstverlening en/of sluit ten dele of maar beperkt aan bij de eis en wens van Opdrachtgever
1 Slecht	Naar het oordeel van het beoordelingsteam gaat Inschrijver zeer beperkt inhoudelijk relevant in op de gevraagde elementen en aspecten en/of heeft slechts zeer beperkt rekening gehouden met de uitgangspunten van deze Offerteaanvraag, de offerteaanvraag documenten en de gevraagde dienstverlening en/of sluit zeer beperkt aan bij de wens van Opdrachtgever, dan wel Inschrijver geeft naar het oordeel van het beoordelingsteam geen inhoudelijk antwoord op de vraag
0 Geen opgave	Er wordt in het geheel geen antwoord gegeven

3.5 Verificatie

Opdrachtgever behoudt zich het recht voor om een verificatiebezoek/verificatiegesprek (hierna: verificatie) af te leggen. Dit houdt in dat Opdrachtgever in de praktijk kan gaan verifiëren of de

Inschrijving(en) aan het gestelde in het Programma van Eisen en/of Wensen voldoen. Dit kan op locatie van Inschrijver zijn of op locatie bij een van de klanten van Inschrijver, waar de (functionele) eisen uit het Programma van Eisen en/of Wensen in de praktijk zullen worden geverifieerd. Door het indienen van een Inschrijving gaat Inschrijver akkoord met de verificatie en dient ook volledig hieraan mee te werken.

Wanneer hieruit blijkt dat de Inschrijving niet voldoet aan het Programma van Eisen en/of Wensen, dan wordt de Inschrijving van desbetreffende Inschrijver alsnog terzijde gelegd en uitgesloten van de aanbestedingsprocedure.
Ook bestaat de mogelijkheid om de scores van de Wensen aan te passen als de bevindingen uit de verificatie daartoe aanleiding geven.

Indien een verificatie plaatsvindt, zal niet eerder dan na afronding hiervan de Gunningsbeslissing bekend worden gemaakt.

3.6 Gunningsbeslissing

De Inschrijver met de vanuit het oogpunt van de Opdrachtgever meest voordelige inschrijving (EMVI) zal in aanmerking komen voor de uiteindelijke gunning van de Opdracht. Opdrachtgever behoudt zich het recht voor om bij deze partij bewijsmiddelen op te vragen.

Uitvoering van de aanbesteding, voorgenomen en definitieve gunning en contractering vindt plaats binnen de kaders, die zijn vermeld in het hoofdstuk Aanbestedingsprocedure.

Hoofdstuk 4 Vaststellen geschiktheid Inschrijver

Aan de hand van de onderstaande gegevens wordt de geschiktheid van de Inschrijver vastgesteld. Indien blijkt dat Inschrijver niet voldoet aan de gevraagde criteria, behoudt de Opdrachtgever zich het recht voor de Inschrijving ter zijde te leggen en niet inhoudelijk te beoordelen.

4.1 Uniforme Eigen Verklaring

De Inschrijver dient middels deze Uniforme Eigen Verklaring zijn bedrijfsgegevens aan te leveren en aan te geven of hij in samenwerking met andere ondernemingen inschrijft. De verklaring dient rechtsgeldig te zijn ondertekend.

4.1.1 Indien Inschrijver onderdeel is van een holding

- Indien de Inschrijver een dochter- of werkmaatschappij is en gebruik maakt van de middelen van haar holding of moedermaatschappij, voegt de Inschrijver bij zijn Inschrijving de Holdingverklaring bij.
- Middels deze verklaring stelt de holding of moedermaatschappij zich bij gunning volledig en onvoorwaardelijk garant voor de nakoming van de verplichtingen die uit de af te sluiten contract(en) voortvloeien. De verklaring dient door een daartoe bevoegd persoon te zijn ondertekend.

4.1.2 Indien Inschrijver als Combinatie wil inschrijven

- Indien als Combinatie wordt ingeschreven, wordt dit in onderdeel 1.5 van de Uniforme Eigen Verklaring vermeld.
- Elke deelnemer van de Combinatie dient tevens bekend te worden gemaakt door het afzonderlijk invullen van de Uniforme Eigen Verklaring. Iedere combinant dient afzonderlijk te voldoen aan alle gestelde criteria in de Eigen Verklaring.
- Elke deelnemer van de Combinatie dient afzonderlijk te voldoen aan de gestelde eisen ten behoeve van de Economische draagkracht (bewijs van verzekering voor bedrijfs – en of beroepaansprakelijkheid).
- De combinatie dient gezamenlijk te voldoen aan de gestelde eisen ten behoeve van de Financiële draagkracht (omzeteisen).
- Het is toegestaan dat de relevante omzet en referenties van de verschillende partijen van de Combinatie bij elkaar worden opgeteld.
- Alle combinanten aanvaarden zowel gezamenlijke als hoofdelijke aansprakelijkheid voor de Inschrijving als voor de nakoming en uitvoering van alle uit de Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen.
- Er dient één aanspreekpunt (penvoerder) te zijn, dit dient ingevuld te worden in onderdeel 1.6 van de Uniforme Eigen Verklaring.
- Indien op één van de combinanten een uitsluitingsgrond van toepassing is, volgt uitsluiting van alle combinanten en is het niet toegestaan een andere Combinatie aan te gaan.
- Indien de Combinatie wordt ontbonden dient de Opdrachtnemer dit onverwijld aan de Opdrachtgever te melden. Partijen gaan vervolgens in gesprek of de Overeenkomst kan worden voortgezet. De continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening is hierbij uitgangspunt.
- Indien de Opdracht aan een combinatie wordt gegund, kan van de combinatie worden verlangd een bepaalde rechtsvorm aan te nemen, indien dit voor de goede uitvoering van de Opdracht noodzakelijk is.

4.1.3 Indien Inschrijver als hoofdaannemer met Onderaanneming wil inschrijven

- In deze constructie is de hoofdaannemer de Inschrijver. Indien de hoofdaannemer gebruik maakt van Onderaanneming, dient de hoofdaannemer dit bekend te maken onder aangeving van de door de onderaannemer uit te voeren werkzaamheden. Inschrijver vult onderdeel 8.1 en 8.2 van de Uniforme Eigen Verklaring in.
- Hoofdaannemer stelt zich middels het ondertekenen van de volledige Inschrijving hoofdelijk aansprakelijk voor de uitvoering van de gehele Opdracht.
- Aan Inschrijving dient de ondertekende verklaring Hoofd-/Onderaanneming te worden toegevoegd, waarin wordt verklaard dat onderaannemer haar middelen volledig ter beschikking zal stellen aan Inschrijver, zodat Inschrijver daadwerkelijk kan beschikken over de voor de uitvoering van de aan te besteden Opdracht noodzakelijke middelen van de onderaannemer.
- Het is toegestaan dat de relevante omzet en referenties van de hoofd –ofwel onderaanneming bij elkaar worden opgeteld.
- De Inschrijver geeft in zijn Inschrijving aan welk deel van de Opdracht bij gunning door onderaannemer wordt uitgevoerd. De Inschrijver is volledig aansprakelijk voor een juiste en complete afhandeling van de door hem aanvaarde Opdracht en alle uit de Opdracht voortvloeiende verplichtingen.
- Het is voor de Opdrachtgever belangrijk dat de kwaliteit van het geleverde product en de bijbehorende dienstverlening gedurende de looptijd van de Overeenkomst constant blijft. De Opdrachtnemer mag tijdens de looptijd van de Overeenkomst niet zonder toestemming van de Opdrachtgever van onderaannemer wisselen.

4.1.4 Uitsluitingsgronden

In de Uniforme Eigen verklaring zijn in onderdeel 2 de verplichte uitsluitingsgronden opgenomen. Inschrijver verklaart door het ondertekenen van de Uniforme Eigen Verklaring dat deze uitsluitingsgronden niet op hem van toepassing zijn.

Daarnaast verklaart de Inschrijver dat de facultatieve uitsluitingsgronden als opgenomen in onderdeel 3 van de Uniforme Eigen Verklaring niet op de Inschrijver van toepassing zijn.
De Opdrachtgever kan aan de winnende Inschrijver(s) een bewijsstuk ten aanzien van integriteit vragen, de zogenaamde “Gedragsverklaring aanbesteden” (GVA).

4.2 Verklaring omtrent rechtmatigheid

De Inschrijver geeft met deze verklaring aan dat zijn Inschrijving niet tot stand is gekomen onder invloed van een overeenkomst, besluit of gedraging in strijd met het Nederlands of Europese mededingingsrecht.

4.3 Geschiktheidseisen

Er wordt getoetst of de Inschrijver geschikt is om de Opdracht uit te voeren. Dit gebeurt aan de hand van de volgende eisen:

4.3.1 Financiële en economische draagkracht

De volgende eisen worden gesteld met betrekking tot de financiële en economische draagkracht.

Zekerheidsstelling

1 De inschrijver dient een verzekeringsbewijs voor beroepsaansprakelijkheid te overleggen, waaruit naar het oordeel van opdrachtgevers blijkt dat inschrijver op adequate wijze tegen civiele aansprakelijkheid verzekerd is.

Indien Inschrijver hieraan voldoet, dient hij dit aan te geven door ondertekening van de Uniforme Eigen Verklaring. De gevraagde bewijsstukken hoeven **niet** bij uw Inschrijving ingeleverd te worden. Slechts van de Inschrijvers die naar verwachting voor gunning van de Opdracht in aanmerking komt, kan dit achteraf worden gevraagd.

4.3.2 Technische bekwaamheid: kerncompetenties

Door de Opdrachtgever zijn de volgende kerncompetenties vastgesteld, benodigd voor het toetsen van technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid, overeenkomend met essentiële punten van de Opdracht:

Gevraagde kerncompetentie(s):

1. Kennis en ervaring met het uitvoeren van accountantsdiensten voor een gemeente met 75.000+ inwoners (of een samenwerkingsverband met daarin een 75.000+ gemeente) .
2. Ervaring met Accountantsdiensten voor wat betreft de certificerende functie:
    - Accountantscontrole jaarrekening voor een 75.000+ gemeente;
    - Interim-controle (in voorbereiding op de jaarrekeningcontrole);
    - Controle van de SISA.
3. Kennis en ervaring met natuurlijke adviesfunctie gerelateerd aan de certificerende functie.
4. Kennis en ervaring met de ondersteunende functie
5. Kennis en ervaring met specifieke accountantsverklaringen (Deelverklaringen)

Inschrijver dient zijn ervaring te onderbouwen door het geven van één referentieopdracht per genoemde kerncompetentie die in de afgelopen 3 jaar is uitgevoerd. De kerncompetenties mogen ook bij 1 referentie zijn uitgevoerd.

Eventuele extra referenties zullen terzijde worden gelegd.

De Opdrachtgever kan de opgegeven referentie(s) natrekken door oftewel navraag te doen bij de desbetreffende opdrachtgever(s) of anderszins te controleren.

4.3.3 Beroepsbevoegdheid

Bewijs van inschrijving in het beroeps- of handelsregister

Inschrijver dient een bewijs van inschrijving in het beroeps- of handelsregister met vermelding van plaats en onder welk nummer, met daarbij een organogram van de organisatie, te overleggen. Als sprake is van een concern, dient de inschrijver tevens hiervan een organogram bij te sluiten. Tevens dienen de adressen van holding- of moedermaatschappij en dochterondernemingen te worden vermeld.

Indien Inschrijver hieraan voldoet, dient hij dit aan te geven door ondertekening van de Uniforme Eigen Verklaring. De gevraagde bewijsstukken hoeven **niet** bij uw Inschrijving al ingeleverd te worden.

Slechts van de Inschrijver(s) die naar verwachting voor gunning van de Opdracht in aanmerking komt, kan dit achteraf worden gevraagd.

Vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM).
Inschrijver verklaart te beschikken over een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) inzake het verrichten van Wettelijke controles bij niet-OOB's (Organisaties van Openbaar Belang).

Hoofdstuk 5 Programma van Eisen & gunningscriteria

Alleen Inschrijvers die voldoen aan alle gestelde geschiktheidscriteria zijn gekwalificeerd voor de verdere beoordeling van de navolgende criteria.

5.1 Programma van Eisen

De uit te voeren werkzaamheden, als ook het eisenpakket voor accountantsdienstverlening, is onder bijlage 6 opgenomen. Het niet voldoen aan de gestelde criteria betekent uitsluiting van verdere beoordeling.

5.2 Gunningscriteria

5.2.1 All-in Totaalprijs

Er zijn maximaal 400 punten te behalen voor het onderdeel Prijs. Opdrachtgever vraagt één (1) all-in totaalprijs en u dient uw all-in totaalprijs in bijlage 7 in te vullen

Toelichting prijs
Opdrachtgever wil één (1) all-in totaalprijs. Dit is een vaste jaarprijs, voor de dienstverlening zoals beschreven in § 1.5. De punten worden berekend op deze all-in totaalprijs, zoals in § 3.4.1 is beschreven.

Uw prijsaanbieding ziet er als volgt uit:

Één all-in totaalprijs conform de uitgevraagde dienstverlening zoals in § 1.5 is aangegeven, exclusief BTW, per jaar.

De all-in totaalprijs is gebaseerd op de huidige stand van zaken van de administratieve organisatie / interne beheersing (administratieve organisatie inclusief interne controle maatregelen) binnen de gemeente Zwolle alsmede de werking daarvan in de praktijk zoals is omschreven in § 1.5. Het niet bekend zijn met de situatie bij de gemeente Zwolle kan nimmer aanleiding zijn tot verrekening. Ook dient uw aanbieding gebaseerd te zijn op de in 2015 doorgevoerde decentralisatie op het gebied van de participatiewet, jeugdzorg en AWBZ en de invoering van de vennootschapsbelastingplicht ingaande 2016.
De controle van de beginbalans (VPB) wordt geacht deel uit te maken van de prijsaanbieding en kan niet als meerwerk in rekening gebracht worden. Meerwerk als gevolg van wijzigingen in beroepscodes worden niet geaccepteerd. Meerwerk als gevolg van tussentijdse wijzigingen door overgenomen internationale en/of gewijzigde nationale controlestandaarden worden niet geaccepteerd.

Indien het pakket van werkzaamheden structureel grote veranderingen ondergaat door forse wijzigingen in de wet- en regelgeving of organisatieveranderingen bij de Opdrachtgever, dan kan dit leiden tot verrekening van meer- en minderwerk. Alleen de budgethouder accountantskosten van de Opdrachtgever en de Controleleider van de Opdrachtnemer treden hierover in overleg en komen tot gezamenlijke overeenstemming voordat de factuur wordt verzonden.
Voor de certificerende functie dient te worden uitgegaan van de percentages voorgeschreven in het Besluit accountantscontrole gemeenten, weergegeven in onderstaande tabel. Deze percentages zijn, behoudens vastgestelde voorschriften in de beschikking, ook van toepassing op de deelverklaringen.

	Soorten accountantsverklaring			
	goedkeurend	met beperking	oordeelonthouding	afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van lasten)	≤ 1 %	> 1 % < 3 %	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% van lasten)	≤ 3 %	> 3 % < 10 %	≥ 10 %	-

De rapporteringstolerantie is gelijk aan de goedkeuringstolerantie.

In aanvulling op bovenstaande eisen kan de raad jaarlijks voorafgaand aan de accountantscontrole in overleg met de accountant posten van de jaarrekening, de gemeentelijke producten en de gemeentelijke organisatieonderdelen vaststellen waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden en welke rapporteringstoleranties hij daarbij dient te hanteren.
Daarnaast behoudt de raad het recht om eventueel opdracht te verlenen tot het uitvoeren van aanvullende tussentijdse controles.

5.2.2 Kwaliteit

Er zijn maximaal 600 punten te behalen voor het onderdeel Kwaliteit. Opgave dient te geschieden volgens bijlage 8.

In deze paragraaf gaan wij nader in op wensen en open vragen die de beoordelingscommissie kan ondersteunen in de beoordeling van uw aanbieding. Wij gaan derhalve niet in op de prijsaanbieding die via bijlage 2 wordt aangeboden, maar wel op de aandachtspunten die voor de gemeente Zwolle van belang zijn om tot een juiste beoordeling van uw aanbieding te komen. Ter voorkoming van te veel informatie is per onderdeel een maximale omvang beschreven.
De inschrijver dient bij de beantwoording van de onderstaande onderdelen beknopt, maar duidelijk inzicht te geven hoe zij anticipeert op de beschreven situaties/ onderwerpen. In de beantwoording dient rekening gehouden te worden met de door de gemeenten gestelde eisen. De inschrijver dient zich tijdens de uitvoering van het contract te houden aan de voorgestelde werkwijze.

De beoordeling op Kwaliteit is onderverdeeld in de viertal navolgende onderdelen:

G.2.1 Controleaanpak
De inrichting van de (interim)controle(s) om tot een deugdelijke grondslag/ beoordeling te komen, wordt door de inschrijver zelf bepaald.

Vraag:
De Inschrijver dient door middel van een beschrijving (max 4 A4 enkelzijdig, exclusief eventueel voorblad, lettertype Arial, lettergrootte 10 pt) beknopt, maar duidelijk inzicht te geven in de werkwijze van zijn controleaanpak en de doorlooptijd die gehanteerd wordt in de gemeente Zwolle waarbij tevens aandacht besteed wordt aan de onderwerpen grondexploitatie en risicomanagement.

Bij de beoordeling wordt in elk geval gelet op de volgende elementen:
- Tijdsplanning van uw controles en in bijzonder die ten behoeve van de certificerende functie.
- Wijze van communiceren.
- De eisen en wensen die u ten aanzien van het interne controlesysteem heeft.
- De wijze waarop het gemeentelijk interne controle systeem, de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) in uw controle wordt betrokken en de functie die het daarmee in uw controle vervult.

- Uw visie op de (praktische) aanpak van de beoordeling van grondexploitatie en risicomanagement.

G.2.2 Controleteam

Continuïteit in de samenstelling van het controleteam is tijdens de looptijd van de eventuele overeenkomst van belang. Het aantal personeelswisselingen moet tot een minimum beperkt blijven, waarbij de kwaliteit/ervaring van eventuele nieuwe medewerkers van hetzelfde niveau zal zijn en er intern sprake zal zijn van de nodige kennisoverdracht.

Vraag:

De inschrijver dient beknopt, maar duidelijk inzicht te geven (max 2 A4 enkelzijdig, lettertype Arial, lettergrootte 10 pt) in het volgende:

1. Hoe wordt de onafhankelijkheid van uw organisatie en de leden van het controleteam gewaarborgd.
2. Een korte beschrijving van de karakteristiek van het controleteam: Wat maakt deze groep mensen tot een team en wat zijn de teamrollen?
3. Opgave van de kwaliteit van het in te zetten controleteam.

Bij de beoordeling wordt in elk geval gelet op de volgende elementen:

- De kwaliteit van de waarborgen die de onafhankelijkheid dient te verzekeren en de mate waarin dit bijdraagt aan de identiteit van de bedrijfsvoering door uw organisatie.
- De reikwijdte en diepgang van de deskundigheidsbevordering, in de zin dat er al dan niet meer dan de verplichting ten aanzien van het vak aan deskundigheid wordt bevorderd. Uw visie over de rolverdeling binnen het controleteam.
- De in het team aanwezige ervaring en kennis, vakinhoudelijk en politiek bestuurlijk.

G.2.3 Presentatie/casus

Onderdeel van de beoordeling van de Europese openbare aanbesteding accountantsdiensten voor de gemeente Zwolle is het geven van een presentatie. Inschrijvers worden uitgenodigd voor het geven van een presentatie (zie stap 6 in §3.1).

Uitleg van dit gunningscriterium in het kort:

Datum	Vrijdag 30-10-2015 tussen 13.00 – 17.00 uur De exacte presentatietijd zal bij de uitnodiging tot presentatie worden aangegeven. U dient reeds rekening te houden met de opgegeven data.
Locatie	Stadhuis Zwolle, Grote Kerkplein 15 8011 PK Zwolle
Volgorde	Indien meerdere Inschrijvers uitgenodigd worden voor het geven van een presentatie, zal de volgorde van Inschrijvers geschieden in willekeurige volgorde.
Ondersteunende informatie	Inschrijver dient met betrekking tot de casus/presentatie rekening te houden met : de Decembercirculaire Gemeentefonds 2014 waarin staat vermeld dat medio 2015 het BBV zal worden gewijzigd in verband met de invoering van 5 financiële kengetallen. De beoogde invoering van deze kengetallen is met de begroting 2016 en de jaarrekeningstukken 2015.
Faciliteiten	Presentatiehulpmiddelen zoals beamer, laptop en presentatiescherm worden verzorgd door de Opdrachtgever. Overige wensen met betrekking tot AV middelen dienen vooraf met Opdrachtgever worden afgestemd.
Duur	Er is 5 minuten gereserveerd voor een korte introductie van de aanwezigen. Er is maximaal 30 minuten tijd beschikbaar voor de presentatie, gevolgd door 15 minuten voor het stellen van vragen door de beoordelingscommissie. Er is geen gelegenheid voor uitloop.

Aanwezigen Opdrachtgever	Aan de kant van de Opdrachtgever is de beoordelingscommissie aanwezig en 1 of 2 medewerkers van het Shared Service Centrum (SSC) team Inkoop.
Aanwezigen Inschrijver	Het aantal deelnemers aan de kant van Inschrijver is maximaal twee personen, waaronder in ieder geval de beoogde accountant, dus de persoon die ingezet gaat worden voor Opdrachtgever.
Beoordeling	Beoordeling vindt plaats door de beoordelingscommissie.

Beoogd doel van de presentatie
In § 1.5 van het Beschrijvend document is de beschrijving van de Opdracht gegeven. In de presentatie wil de gemeente Zwolle vooral een beeld krijgen van de elementen Natuurlijke Advies functie (§ 1.5.5) en Ondersteuning (§ 1.5.6)

Casus:
Verdieping natuurlijke adviesfunctie accountant.
Om beter toezicht mogelijk te maken en meer sturing te kunnen geven, is het in de begroting en verantwoording opnemen van kengetallen met ingang van de begroting 2016 en de jaarrekening 2015 verplicht. Met behulp van kengetallen kunnen we ons ook spiegelen aan referentiegemeenten.
De volgende kengetallen worden onder meer opgenomen:

- de netto schuldquote;
- de solvabiliteit;
- de belastingcapaciteit;
- de structurele exploitatieruimte en
- kengetallen grondexploitatie.

Het college informeert de raad over de ontwikkeling van de kengetallen en over de gevolgen van die ontwikkeling voor het meerjarenperspectief.

Er dient een presentatie te worden gehouden over:

- De mogelijkheden voor de raad om te sturen op de genoemde kengetallen.
- Welke adviesrol de accountant naar de raad oppakt bij het wegen en beoordelen van de kengetallen.
- Welke aanvullende kengetallen eventueel ook wenselijk zijn voor sturing door de gemeenteraad en de argumenten daarvoor welke niet zijn benoemd in de casus.

Beoordeling:
Bij de beoordeling wordt gelet op de volgende elementen:

- Mate van helderheid, beknoptheid, kordaatheid & volledigheid van de presentatie
- Gevoel voor bestuurlijke verhoudingen
- Inlevingsvermogen en overtuigingskracht
- De mate waarin de inhoud van de presentatie door de beoordelingscommissie wordt begrepen.

Score:
Totaal te behalen punten 250. Er wordt 1 score voor de totale presentatie gegeven

Cijfer	Omschrijving	Toelichting	Punten
0	Ontbreekt /Niet overeenstemmend	De informatie ontbreekt, of de ingediende informatie is inhoudelijk niet relevant en voldoet niet aan het criterium.	0
4	Matig overeenstemmend	Enkele elementen ontbreken/schieten te kort. De wijze van invulling is niet overtuigend en/of laat openingen	100

		over.	
6	Overeenstemmend	Dekt het criterium af en voldoet aan de verwachtingen.	150
8	Meerwaarde	Dekt het criterium af, voldoet aan de verwachtingen en biedt op onderdelen meerwaarde.	200
10	Onderscheidend	Voegt beduidend extra waarde toe aan het oorspronkelijke criterium. Er is sprake van positief onderscheidend vermogen ten opzichte van overige Inschrijvingen.	250

Bijlagen

Bijlage 1. Checklist in te leveren documenten

Deze checklist dient volledig ingevuld te worden door de Inschrijver en te worden toegevoegd aan de Inschrijving. Er dient een vinkje gezet te worden indien de betreffende stukken zijn bijgevoegd.

Inleveren	Omschrijving vraag/gevraagde	Volgorde Inschrijving	Bijgevoegd
	Aanbiedingsbrief	Voor tabblad 1	☐
Bijlage 1	Checklist in te leveren documenten	Achter tabblad 1	☐
Bijlage 2	Uniforme Eigen verklaring	Achter tabblad 2	☐
Bijlage 3	Holdingverklaring	Achter tabblad 3	☐
Bijlage 4	Verklaring referenties	Achter tabblad 4	☐
Bijlage 5	Verklaring omtrent rechtmatigheid	Achter tabblad 5	☐
Bijlage 6	Conformiteitenlijst	Achter tabblad 6	☐
Bijlage 7	Gunningscriterium Prijs	Achter tabblad 7	☐
Bijlage 8	Gunningscriterium Kwaliteit	Achter tabblad 8	☐

Getekend voor akkoord:

Naam Inschrijver	
Naam tekenbevoegde	
Handtekening	
Datum	

Bijlage 2. Uniforme Eigen Verklaring

Is als aparte bijlage toegevoegd aan dit Beschrijvend document.

Bijlage 3. Holdingverklaring

Onderstaande verklaring dient door de Inschrijver en haar holding naar waarheid te worden ingevuld en dient te worden ondertekend door een persoon die blijkens het handelsregister of een volmacht van degene die blijkens het handelsregister bevoegd is om de holding te vertegenwoordigen en om namens de holding dit formulier te ondertekenen.

Indien sprake is van een holding:	
☐	Inschrijver verklaart dat de Inschrijving onafhankelijk van andere bedrijven uit de Holding is opgesteld en daarbij geen inzicht heeft gegeven in zijn aanbieding noch inhoudelijk weet heeft van de aanbieding van deze andere bedrijven.
Indien de inschrijver gebruik maakt van de middelen van de Holding:	
☐	Inschrijver verklaart hierbij dat de hieronder vermelde onderneming zich namens Inschrijver bij gunning van onderhavige Opdracht volledig en onvoorwaardelijk garant stelt voor de nakoming van de verplichtingen die uit de af te sluiten Overeenkomst voortvloeien. Ondergetekende verklaart bovendien dat de hieronder vermelde onderneming zich, namens de Inschrijver bij gunning van de opdracht, volledig en onvoorwaardelijk garant stelt voor de uit de rechtshandelingen van Inschrijver voortvloeiende schulden in het kader van deze Opdracht.

Namens de Holding:

Naam Inschrijver	
KvK nummer	
Naam tekenbevoegde	
Functie	
Datum	
Handtekening	

Namens Inschrijver:

Naam Inschrijver	
Naam tekenbevoegde	
Functie	
Datum	
Handtekening	

Bijlage 4. Verklaring referenties

Het formulier dient door de Inschrijver naar waarheid te worden ingevuld en dient te worden ondertekend door een persoon die blijkens het handelsregister of een volmacht van degene die blijkens het handelsregister bevoegd is om Inschrijver te vertegenwoordigen en om namens Inschrijver dit formulier te ondertekenen.

Door de Opdrachtgever zijn de volgende kerncompetenties vastgesteld, benodigd voor het toetsen van technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid, overeenkomend met essentiële punten van de Opdracht:

Gevraagde kerncompetentie(s):

1. Kennis en ervaring met het uitvoeren van accountantsdiensten voor een gemeente met 75.000+ inwoners (of een samenwerkingsverband met daarin een 75.000+ gemeente) .
2. Ervaring met Accountantsdiensten voor wat betreft de certificerende functie:
    - Accountantscontrole jaarrekening voor een 75.000+ gemeente;
    - Interim-controle (in voorbereiding op de jaarrekeningcontrole);
    - Controle van de SISA.
3. Kennis en ervaring met natuurlijke adviesfunctie gerelateerd aan de certificerende functie.
4. Kennis en ervaring met de ondersteunende functie
5. Kennis en ervaring met specifieke accountantsverklaringen (Deelverklaringen)

Inschrijver dient zijn ervaring te onderbouwen door het geven van één referentieopdracht per genoemde kerncompetentie die in de afgelopen 3 jaar is uitgevoerd. De kerncompetenties mogen ook bij 1 referentie zijn uitgevoerd.

Eventuele extra referenties zullen terzijde worden gelegd.

De Opdrachtgever kan de opgegeven referentie(s) natrekken door oftewel navraag te doen bij de desbetreffende opdrachtgever(s) of anderszins te controleren.

Referentie	
Naam klant (referent)	
Plaatsnaam	
Naam contactpersoon	
Telefoonnummer	
Duur van het contract	
Opdracht zelfstandig uitgevoerd	☐ ja ☐ nee (aangeven wie wat heeft uitgevoerd)
Beschrijving van referentieopdracht met de gevraagde kerncompetentie (max 1 A4):	

Het model als bovenstaand dient zo vaak als nodig te worden gekopieerd voor meerdere op te geven referenties.

Getekend voor akkoord:

Naam Inschrijver	
Naam tekenbevoegde	
Handtekening	
Datum	

Bijlage 5. Verklaring omtrent rechtmatigheid

Het formulier dient door de Inschrijver naar waarheid te worden ingevuld en dient te worden ondertekend door een persoon die blijkens het handelsregister of een volmacht van degene die blijkens het handelsregister bevoegd is om Inschrijver te vertegenwoordigen en om namens Inschrijver dit formulier te ondertekenen.

Ondergetekende verklaart hierbij dat noch de onderneming / inschrijver, noch hijzelf, noch één of meerdere van haar werknemers, door haar ingeschakelde derden of met haar verbonden vennootschappen en hun werknemers of adviseurs ten aanzien van de inschrijving betrokken is of is geweest bij:

1. overleg of afspraken betreffende prijsvorming met mede-Inschrijvers, (onder)aannemers en/of andere derden, anders dan binnen een gevormde of te vormen combinatie van ondernemingen of participatie na gunning van de opdracht als onderaannemer;
2. overleg met één of meer andere ondernemingen die deelnemen of wensen deel te nemen aan de betreffende aanbesteding met het doel of het effect dat de prijsaanbieding van één van de betrokken ondernemingen zo aantrekkelijk wordt dat zij in aanmerking komt voor gunning van de opdracht;
3. overleg of afspraken aangaande het beurtelings uitbrengen van het laagste bod met het doel of het effect beurtelings opdrachten of contracten te krijgen gegund;
4. overleg of afspraken die tot doel of tot gevolg hebben dat één of meer ondernemingen worden beperkt in hun vrijheid in te schrijven op een aanbesteding;
5. enig overleg of afspraken die op welke wijze dan ook in strijd zijn met de bepalingen van de Mededingingswet en/of de artikelen 101 en 102 VWEU;
6. enig overleg of afspraken met het doel tot het aanbieden of geven van geld of andere op geld te waarderen stoffelijke en niet stoffelijke voordelen aan één of meer ambtenaren die direct of indirect betrokken is (zijn) bij of enige invloed kan (kunnen) uitoefenen op de beslissing tot gunning van de betrokken opdracht.

Tevens verklaart ondergetekende dat betreffende aanbieding niet op een andere dan onder de punten 1 tot en met 6 genoemde wijzen onrechtmatig tot stand is gekomen. Ondergetekende die kennis heeft van overleg of afspraken zoals hierboven onder punt 1 tot en met 6 genoemd, waarbij andere Inschrijvers of derden zijn betrokken dan wel kennis van andere onrechtmatigheden die zich in het kader van de aanbiedingen van andere Inschrijvers hebben voorgedaan, is verplicht hierover desgevraagd de Opdrachtgever informatie te verstrekken. De ondergetekende aanvaardt dat, indien tijdens de procedure van opdrachtverlening / aanbesteding de Opdrachtgever een ernstig vermoeden krijgt van betrokkenheid van de betrokken onderneming bij één of meer van de hierboven genoemde situaties, de Opdrachtgever de mogelijkheid heeft de onderneming van verdere deelname aan de procedure van opdrachtverlening / aanbesteding uit te sluiten.

Getekend voor akkoord:

Naam Inschrijver	
Naam tekenbevoegde	
Handtekening	
Datum	

Bijlage 6. Conformiteitenlijst

Het formulier dient door de Inschrijver naar waarheid te worden ingevuld en dient te worden ondertekend door een persoon die blijkens het handelsregister of een volmacht van degene die blijkens het handelsregister bevoegd is om Inschrijver te vertegenwoordigen en om namens Inschrijver dit formulier te ondertekenen.
Indien een eis of vraag met "nee" wordt beantwoord zal de Inschrijving voor verdere beoordeling worden uitgesloten.

Conformiteitenlijst			
1.	Het indienen van een Inschrijving houdt in dat door Inschrijver onvoorwaardelijk met de bepalingen, eisen en voorwaarden van dit Beschrijvend document en de Nota van inlichtingen wordt ingestemd.	Ja ☐	Nee ☐
2.	Inschrijver verklaart kennis te hebben genomen van de procedurevoorschriften zoals opgenomen in dit Beschrijvend document en gaat met deze voorschriften onverkort akkoord.	Ja ☐	Nee ☐
3.	Inschrijver verklaart kennis te hebben genomen van de beoordelingsmethodiek zoals opgenomen in dit Beschrijvend document en gaat met deze procedure onverkort akkoord.	Ja ☐	Nee ☐
4.	Indien er onduidelijkheid of verschil van mening is over de uitleg van een onderwerp inzake de Overeenkomst, zal voor de beantwoording van het betreffende vraagstuk gekeken worden naar de volgende documenten in aflopende volgorde van belangrijkheid: • De Overeenkomst; • De Nota van inlichtingen; • Het Beschrijvend document; • De Algemene inkoopvoorwaarden van de gemeente Zwolle; • De Inschrijving.	Ja ☐	Nee ☐
5.	Inschrijver verklaart zich onvoorwaardelijk akkoord met de Overeenkomst van de gemeente Zwolle.	Ja ☐	Nee ☐
6.	Inschrijver verklaart zich onvoorwaardelijk akkoord met de Algemene Inkoopvoorwaarden van de gemeente Zwolle.	Ja ☐	Nee ☐

Programma van Eisen			
	Algemeen		
7.	Uw aangeboden inschrijving dient te voldoen aan de eisen omschreven in paragraaf 2.3 van het Beschrijvend document.	Ja ☐	Nee ☐
8.	De Inschrijver doet zijn aanbod gestand tot negentig (90) kalenderdagen, rekenende vanaf de uiterste inschrijfdatum (= sluitingsdatum) van deze aanbesteding. Tijdens de gestanddoeningstermijn heeft de Inschrijving het karakter van een onherroepelijk aanbod.	Ja ☐	Nee ☐
9.	De Inschrijving, de overeenkomst en overige correspondentie zijn in de Nederlandse taal opgesteld.	Ja ☐	Nee ☐
10.	De prijs is in Euro's en staat vast tot 1 januari 2018, ingaande op datum ondertekening contract. De prijs wordt exclusief BTW aangegeven. De prijs kan, na goedkeuring door de opdrachtgever, voor het eerst per 01-01-2018, worden verhoogd met het CBS-prijsindexcijfer voor consumenten	Ja ☐	Nee ☐

	(CPI) en niet met terugwerkende kracht. Opdrachtnemer stelt opdrachtgever minimaal twee maanden voorafgaand aan de verhoging hiervan schriftelijk in kennis. Opdrachtgever zal dit verzoek beoordelen. Een andere all-in totaalprijs is gedurende de looptijd van de overeenkomst niet toegestaan.		
11.	U verklaart dat u bij het opstellen van uw Inschrijving rekening heeft gehouden met de verplichtingen die gelden ten aanzien van arbeidsbescherming en de arbeidsvoorwaarden in Nederland.	Ja ☐	Nee ☐
12.	Uw Inschrijving is ingedeeld zoals weergegeven in bijlage 1: Checklist in te leveren documenten.	Ja ☐	Nee ☐
13.	Opdrachtnemer is bereid en in staat om actief mee te werken aan de doelstellingen van Opdrachtgever als opgenomen in hoofdstuk 1.5	Ja ☐	Nee ☐
	Wettelijke kaders (par. 1.5.3)		
14.	De accountant dient te allen tijde in te spelen op nieuwe en/of relevante wet- en regelgeving en hierover de Gemeenteraad en directie tijdig in te lichten en te adviseren wanneer die consequenties heeft voor de uit te voeren werkzaamheden.	Ja ☐	Nee ☐
15.	Als gevolg van nieuwe wet- en regelgeving kan de omvang en intensiteit van de te verrichten werkzaamheden fluctueren. Bij de Inschrijving dient rekening gehouden te worden met dergelijke fluctuaties en vormt hiermee integraal onderdeel van de Opdracht.	Ja ☐	Nee ☐
	Certificerende functie (par. 1.5.4)		
16.	Als gevolg van nieuwe wet- en regelgeving kan de omvang en intensiteit van de te verrichten werkzaamheden fluctueren. Bij de Inschrijving dient rekening gehouden te worden met dergelijke fluctuaties en vormt hiermee integraal onderdeel van de Opdracht.	Ja ☐	Nee ☐
17.	Op te leveren rapporten:: Als voorbereiding op de controlewerkzaamheden: • Voor 1 april van het lopende jaar dient er, na overleg met de afdeling IC gemeente Zwolle, een controleplan te worden opgeleverd. Naar aanleiding van de interim-controle: • Voor 1 november een Managementletter gericht aan directie. Naar aanleiding van jaarrekeningcontrole: • een verslag van bevindingen gericht aan gemeenteraad; • Accountantsverklaring bij de jaarrekening	Ja ☐	Nee ☐
18.	De controle van de SISA en IMG regelingen maakt onderdeel uit van de jaarrekening controle.	Ja ☐	Nee ☐
	Natuurlijke adviesfunctie (par. 1.5.5)		
19.	Het karakter van de natuurlijke adviesfunctie brengt met zich mee, dat de accountant hierop direct aanspreekbaar is. Overleg met ambtelijk management, Collegeleden en (een vertegenwoordiging van de) Gemeenteraad wordt gezien als passend binnen de natuurlijke adviesfunctie.	Ja ☐	Nee ☐
	Ondersteuning (par. 1.5.6)		
20.	De ondersteuning omvat de overige activiteiten gericht op de ondersteuning van de bestuurlijke, kaderstellende en controlerende organisatie. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan: 1. Het op verzoek bijwonen van diverse vergaderingen van het afstemmingscomité, directie, het college van B&W en de gemeenteraad. Dit is maximaal 8 keer per jaar. 2. Het op verzoek geven van informatie en adviseren van de leden van	Ja ☐	Nee ☐

	het college en de gemeenteraad.		
	Specifieke accountantsverklaring (par. 1.5.7)		
21.	Met deze Opdracht geven wij Inschrijvers ook de mogelijkheid om los van SISA ook 'specifieke' verklaringen af te mogen geven. De verklaringen vormen integraal onderdeel van de Opdracht en vallen onder de door u ingediende all-in prijs zoals opgenomen in par. 5.2.1.	Ja ☐	Nee ☐
22.	Bij deelverklaringen gelden vaak specifieke deadlines voor de indiening van verantwoording met de accountantsverklaring. De accountant garandeert voldoende capaciteit voor de uitvoering van de controle werkzaamheden, zodanig dat de deadlines worden gehaald.	Ja ☐	Nee ☐
	Communicatie (par. 1.5.8)		
23.	De inschrijving, de Overeenkomst en overige correspondentie zijn in de Nederlandse taal opgesteld.	Ja ☐	Nee ☐
24.	De accountant stelt een accountmanager aan, die verantwoordelijk is voor de gehele dienstverlening aan de gemeenteraad en daarnaast als aanspreekpunt voor de gemeente fungeert.		
25.	De accountant dient de rapportages transparant op te stellen. Dat betekent dat: • zijn bevindingen duidelijk te volgen zijn; • zijn bevindingen in zijn rapportages een consistente gedragslijn volgen; • tekortkomingen en risico's tijdig gesignaleerd worden en hierbij oplossingen worden aangegeven; • ook positieve ontwikkelingen die in het oog springen in zijn rapportage opgenomen worden; • bij de adviezen in een rapportage ook aangeven wordt hoe de uitvoering van bevindingen vorm kan krijgen.	Ja ☐	Nee ☐
26.	Opdrachtnemer is bereid en in staat tenminste eenmaal per half jaar of zo vaak als nodig, nader te bepalen door Opdrachtgever, met Opdrachtgever te overleggen over de uitvoering en de voortgang van de Overeenkomst. Hier worden door de Opdrachtnemer geen extra kosten voor in rekening gebracht.	Ja ☐	Nee ☐
	Social Return on Investment		
27.	De gemeente Zwolle heeft besloten om in deze aanbesteding Social Return on Investment, kortweg Social Return, als bijzondere uitvoeringsvoorwaarde op te nemen. De aanbieder verplicht zich om bij gunning om tenminste 5% van de gefactureerde opdrachtsom aan te wenden voor Social Return activiteiten. Voor de bepaling van het gerealiseerde percentage worden ook de activiteiten die worden gerealiseerd in de opdracht bij onderaannemers of Opdrachtnemer s. In de bijlage 12 vindt u de toelichting van de werkwijze t.b.v. Social Return	Ja ☐	Nee ☐

Getekend voor akkoord:

Naam Inschrijver	
Naam tekenbevoegde	
Handtekening	
Datum	

Bijlage 7. Gunningscriterium Prijs

Het formulier dient door de Inschrijver naar waarheid te worden ingevuld en dient te worden ondertekend door een persoon die blijkens het handelsregister, of een volmacht van degene die blijkens het handelsregister, bevoegd is om Inschrijver te vertegenwoordigen en om namens Inschrijver dit formulier te ondertekenen.

Het is *NIET* toegestaan de opmaak van de prijsbijlage anders dan aangegeven te wijzigen. Het door een Inschrijver zelfstandig wijzigen van de opmaak van deze bijlage maakt de Inschrijving onvergelijkbaar met andere Inschrijvingen en kan leiden tot uitsluiting van Inschrijver.

Opdrachtgever wil één (1) all-in totaalprijs. Dit is een vaste jaarprijs voor de accountantsdiensten zoals beschreven in § 1.5 alsmede in eis 15.

Beschrijving accountantsdiensten	
- Certificerende functie: 1. Accountantscontrole jaarrekening; 2. Interim-controle (in voorbereiding op de jaarrekeningcontrole); 3. Controle van de SISA en IMG bijlagen; - Natuurlijke adviesfunctie gerelateerd aan de certificerende functie. - De ondersteunende functie - Specifieke accountantsverklaringen (Deelverklaringen) - Het op verzoek bijwonen van diverse vergaderingen van het afstemmingscomité, raadscommissie, de gemeenteraad, het college van B&W en de rekenkamercommissie. Dit is maximaal 8 keer per jaar.	
All-in totaalprijs accountantsdiensten zoals hierboven omschreven per jaar exclusief BTW.	**€**

Getekend voor akkoord:

Naam Inschrijver	
Naam tekenbevoegde	
Handtekening	
Datum	

Bijlage 8. Gunningscriterium Kwaliteit

Het formulier dient door de Inschrijver naar waarheid te worden ingevuld en dient te worden ondertekend door een persoon die blijkens het handelsregister, of een volmacht van degene die blijkens het handelsregister, bevoegd is om Inschrijver te vertegenwoordigen en om namens Inschrijver dit formulier te ondertekenen.

Naast de in te vullen tabellen dient hier de gevraagde informatie per Gunningscriterium te worden toegevoegd. De verschillende onderdelen dienen van elkaar gescheiden te worden middels tussenvellen.

Omschrijving	Max. pagina's A4	Info toegevoegd	
G 2.1 Controleaanpak			
Zie voor de omschrijving van het gevraagde gunningscriterium, hoofdstuk 5.2.2.	4	Ja ☐	Nee ☐

Omschrijving	Max. pagina's A4	Info toegevoegd	
G 2.2 Controleteam			
Zie voor de omschrijving van het gevraagde gunningscriterium, hoofdstuk 5.2.2.	2	Ja ☐	Nee ☐

Omschrijving	Max. pagina's A4	Info toegevoegd	
G 2.3 Presentatie/casus			
Zie voor de omschrijving van het gevraagde gunningscriterium, hoofdstuk 5.2.2.	Akkoord met de procedure ten aanzien van de casus/presentatie	Ja ☐	Nee ☐

Getekend voor akkoord:

Naam Inschrijver	
Naam tekenbevoegde	
Handtekening	
Datum	

Bijlage 9. Concept Overeenkomst

DE ONDERGETEKENDEN:

1. De gemeente Zwolle, gevestigd aan de Grote Kerkplein 15 te Zwolle, rechtsgeldig vertegenwoordigd door <naam>, <functie>, hierna te noemen 'Opdrachtgever';

en

2. <Naam Opdrachtnemer>, gevestigd aan <Adres> te <Plaats>, rechtsgeldig vertegenwoordigd door <Naam>, <Functie> hierna te noemen 'Opdrachtnemer'.

Samen te noemen 'de partijen'.

IN AANMERKING NEMENDE DAT:
Overwegende:

- dat Opdrachtgever een Europese openbare aanbestedingsprocedure heeft gehouden, met kenmerk BDA092015 ten behoeve van Accountantsdiensten ten behoeve van de Gemeente Zwolle;
- dat Opdrachtnemer op <Datum> een Inschrijving heeft uitgebracht met betrekking tot voornoemde aanbesteding;
- dat Opdrachtnemer van alle Inschrijvers de economisch meest voordelige inschrijving heeft gedaan, waarna de dienstverlening aan hem is gegund door de Gemeente Zwolle;
- dat dit heeft geleid tot het aangaan van onderstaande Overeenkomst tussen de Opdrachtnemer en Opdrachtgever, waarin de voorwaarden voor uitvoering van de opdracht worden vastgelegd;

VERKLAREN TE ZIJN OVEREENGEKOMEN ALS VOLGT:

Artikel 1 Definities
1.1 In deze Overeenkomst wordt verstaan onder

Algemene inkoopvoorwaarden	De Algemene inkoopvoorwaarden van de gemeente Zwolle zoals die door de Opdrachtgever worden gehanteerd en als Bijlage zijn toegevoegd en welke integraal onderdeel uitmaken van deze Overeenkomst
Beschrijvend document	Het aanbestedingsdocument (inclusief de bijbehorende Nota van inlichtingen en overige bijlagen) waarin de eisen van Opdrachtgever zijn vastgelegd ten aanzien van de Europese aanbesteding Accountantsdiensten met als kenmerk BDA092015
Bijlagen	De aanhangsels bij de Overeenkomst die integraal onderdeel uitmaken van de Overeenkomst
Contactpersonen	De Contactpersonen voor deze Overeenkomst zijn voor Opdrachtgever gemeente Zwolle
Evaluatiegesprek	Een gesprek tussen functionarissen van partijen over de wijze waarop deze Overeenkomst wordt uitgevoerd
Inschrijving	De offerte van Opdrachtnemer zoals die in de Europese

	openbare aanbesteding is ingediend
Nota van inlichtingen	Schriftelijke reactie van de aanbestedende dienst op door gegadigden tijdig gestelde vragen en ingediende tekstvoorstellen, naar aanleiding van het Beschrijvend Document.
Opdrachtgever	gemeente Zwolle
Opdrachtnemer	
Overeenkomst	Onderhavige Overeenkomst inclusief alle Bijlagen

Artikel 2 Onderwerp van de Overeenkomst

2.1 Beschrijvend document en Programma van Eisen van Opdrachtgever, de opgestelde offerte van Opdrachtnemer d.d. @@-@@-2015, en de voorwaarden en bepalingen van deze overeenkomst, inclusief de bijlagen

Artikel 3 Duur, verlenging of vernieuwing van de overeenkomst

3.1 De overeenkomst gaat in op 1 januari 2016 en heeft een looptijd van 3 jaren. De overeenkomst kan door een Opdrachtgever optioneel maximaal twee (2) maal één (1) jaar worden verlengd. Uiterlijk te beginnen 6 maanden voor het einde van deze overeenkomst zullen de Partijen in overleg treden omtrent een eventuele verlenging of vernieuwing van deze overeenkomst

3.2 Partijen staan er over en weer voor in dat bij de overdracht van het bedrijf aan een derde of bij overdracht van de zeggenschap over één der partijen aan een derde, de rechten en verplichtingen zoals vastgelegd in de overeenkomst ongewijzigd door een derde worden overgenomen.

Artikel 4 Van toepassing zijnde documenten

4.1 Op de Overeenkomst zijn uitsluitend van toepassing de Algemene inkoopvoorwaarden leveringen/diensten van de Gemeente Zwolle, voor zover daarvan in deze Overeenkomst niet wordt afgeweken. De (eventuele) algemene voorwaarden van opdrachtgever zijn uitdrukkelijk niet van toepassing

4.2 Van deze overeenkomst maakt integraal onderdeel uit hetgeen is gesteld en geregeld in de bij Overeenkomst behorende bijlagen, te weten:

a. de nota van inlichtingen d.d. <datum>;
b. het Beschrijvend document Accountantsdiensten met referentienummer @@@@, gedateerd @@-@@-2015, inclusief de Algemene Inkoopvoorwaarden leveringen/diensten van de Gemeente Zwolle en alle bijlagen;
c. de offerte van <Naam>, gedateerd <datum>.

4.3 Ingeval van strijdigheid tussen de offerteaanvraag en de offerte van <Naam>, prevaleert de rangorde zoals vermeld in artikel 4.2. Voor zover deze overeenkomst afwijkt van het gestelde in één of meer van de bovenstaande documenten, prevaleert het bepaalde in het eerst genoemde document

Artikel 5 All-in Totaalprijs

5.1 Van toepassing is de all-in totaalprijs zoals vermeld in de offerte d.d. <datum>.

5.2 De all-in totaalprijs is in Euro's en staat vast tot 1 januari 2018. De all-in totaalprijs wordt exclusief BTW aangegeven. Het tarief kan, na goedkeuring door de Opdrachtgever, voor het eerst per 01-01-2018, worden verhoogd met het CBS-prijsindexcijfer voor consumenten (CPI) en niet met terugwerkende kracht. Opdrachtnemer stelt Opdrachtgever minimaal twee maanden voorafgaand aan de

verhoging hiervan schriftelijk in kennis. Opdrachtgever zal dit verzoek beoordelen. Andere tariefsverhogingen zijn gedurende de looptijd van de Overeenkomst niet toegestaan

Artikel 6 Facturering

6.1 Per kwartaal wordt een digitale verzamelfactuur verzonden van de in het betreffende kwartaal uitgevoerde en overeengekomen dienstverlening aan Opdrachtgever.

6.2 Betaling door Opdrachtgever vindt plaats binnen 30 dagen na ontvangst en acceptatie van de factuur. Indien Opdrachtnemer zijn verbintenissen voortvloeiend uit de Overeenkomst niet geheel of niet behoorlijk is nagekomen, heeft Opdrachtgever het recht de betaling op te schorten.

6.3 De digitale facturen worden verzonden naar:
<emailadres> (tav Afdeling <Naam> met contactpersoon: <Naam>) Routecode CS006

Artikel 8 Rapportage en verantwoording

8.1 Overleg vindt plaats zoals opgenomen in het Beschrijvend document inclusief bijlagen d.d. xx-xx-2015 en eventueel opgenomen Nota's van Inlichtingen behorende bij de aanbesteding Accountantsdiensten.

8.2 Opdrachtgever zal nader bepalen welke aanvullingen op de wijze van rapportage mogelijk gewenst zijn. Opdrachtnemer zal een verzoek hiertoe niet op andere dan redelijke gronden weigeren

8.3 De verslaglegging inclusief de actiepunten dient binnen een (1) week na het overleg door de Opdrachtnemer aangeleverd te worden bij de contactpersoon. Bovenstaande overleggen dienen in de all-in totaalprijs te zijn opgenomen.

Artikel 9 Opzegtermijn en beëindiging

9.1 In het geval van fusies en overnames behoudt de Gemeente Zwolle zich het recht voor, de Overeenkomst, met in achtneming van een opzegtermijn van 3 maanden, te beëindigen

9.2 Indien de Opdrachtnemer niet naar behoren functioneert, behoudt de Opdrachtgever zich het recht voor, om na 2 schriftelijke waarschuwingen de Overeenkomst, met inachtneming van een opzegtermijn van 3 maanden, te beëindigen

Artikel 10 Slotbepalingen

10.1 Indien op grond van veranderde beleidsinzichten en/of gewijzigde of onvoorziene omstandigheden de Overeenkomst naar mening van Opdrachtgever aanvulling of wijziging behoeft, zullen de Partijen met elkaar in overleg treden om te bezien op welke wijze de Overeenkomst kan worden aangevuld of gewijzigd. Slagen de Partijen er niet in om hierover tot overeenstemming te komen, dan zal sprake zijn van een geschil zoals bedoeld in de Algemene Voorwaarden.

10.2 Aanvullingen of wijzigingen waarover tussen de Partijen overeenstemming is bereikt, zullen schriftelijk worden vastgelegd en als bijlage(n) aan deze Overeenkomst worden gehecht

ALDUS OVEREENGEKOMEN EN IN TWEEVOUD ONDERTEKEND

op datum:

Gemeente Zwolle	**<Naam opdrachtnemer>**
<naam> <functie>	<Naam> <Functie>

Overzicht van de bijlagen horende bij het contract:

De documenten zoals genoemd in artikel 4 lid 2 onder punt a tot en met d

Partijen verklaren dat zij akkoord gaan met het tekenen van dit bijlage overzicht, waarmee het paraferen van elke pagina van de bijlagen komt te vervallen.

Bijlage nummer	**Bevat**	**Paraaf Gemeente**	**Paraaf Opdracht -nemer**
Bijlage 1	het verslag van het afstemmings- en verificatiegesprek d.d. <datum>		
Bijlage 2	de nota van inlichtingen d.d. <datum>		
Bijlage 3	Het Beschrijvend document met referentienummer BDA092015, gedateerd @@-@@-@@@@, inclusief de Algemene Inkoopvoorwaarden leveringen/diensten van de Gemeente Zwolle en alle bijlagen.		
Bijlage 4	de offerte van <Naam>, gedateerd <datum>		

Datum:

Gemeente Zwolle <Naam Opdrachtnemer>

Bijlage 10. Algemene Inkoopvoorwaarden van de gemeente Zwolle

1. Definities

Gemeente: koper, opdrachtgever.

Wederpartij: verkoper, opdrachtnemer, leverancier, aannemer.

Zaken: te leveren goederen, zoals beschreven in de order.

Specificatie: omschrijving van de eigenschappen waaraan de in te kopen zaken moeten voldoen teneinde te beantwoorden aan het gestelde gebruiksdoel.

Order: een vastgelegd verzoek van de Gemeente aan de wederpartij tot het leveren van zaken, het verrichten van diensten of het uitvoeren van werken.

Levering: het (fysiek) overgaan van de zaak van de wederpartij naar de Gemeente.

Inschrijving: het zich schriftelijk aanmelden tot het verrichten van werkzaamheden of het leveren van zaken.

2. Toepasselijkheid

1. De inkoopvoorwaarden zijn van toepassing op alle inschrijving aanvragen, orders, aanbiedingen en overeenkomsten tot het leveren van zaken, het verrichten van diensten of het uitvoeren van werken aan de Gemeente en gelden ten volle, voor zover schriftelijk niet anders is overeengekomen.
2. De algemene leverings- en verkoopvoorwaarden van de wederpartij treden uitdrukkelijk buiten werking, voor zover schriftelijk niet anders is overeengekomen.
3. Op alle door de opdrachtgever verstrekte orders is het Nederlands recht van toepassing.

3. Geldigheidsduur van een aanbod

Een aanbod van een wederpartij is onherroepelijk gedurende een termijn van 30 dagen na ontvangst door de Gemeente, tenzij de uitnodiging van de Gemeente tot het doen van een aanbod, een afwijkende termijn inhoudt. In geval van een inschrijving vangt de termijn aan op de dag dat de inschrijving sluit.

4. Totstandkoming van de overeenkomst

1. Er komt slechts een overeenkomst tot stand indien:
   A. het college van burgemeester en wethouders tot het aangaan van een overeenkomst heeft besloten, dan wel
   B. een lid van het college van burgemeester en wethouders of een ambtenaar krachtens een schriftelijke mandaat van het college van burgemeester en wethouders daartoe heeft besloten.
2. De gemeente wordt bij de ondertekening dan wel de schriftelijke bevestiging vertegenwoordigd door de burgemeester dan wel door een lid van het college van

burgemeester en wethouders of een ambtenaar, daartoe bevoegd krachtens een schriftelijke volmacht van de burgemeester.

3. De overeenkomst komt tot stand doordat de Gemeente een aanbod van de wederpartij schriftelijk heeft bevestigd, dan wel door ondertekening van een daartoe opgestelde overeenkomst.
4. In geval een overeenkomst mondeling wordt aangegaan zal deze alsnog door de Gemeente schriftelijk moeten worden bevestigd.
5. Wijziging van of aanvulling op de overeenkomst kan alleen schriftelijk plaatsvinden.
6. Al onze orders en wijzigingsorders dienen binnen 14 dagen schriftelijk bevestigd te worden door retournering van een door de wederpartij getekende kopie van onze order of wijzigingsorder, tenzij in de opdracht een andere termijn is vermeld. De Gemeente kan order annuleren zolang er nog geen orderbevestiging is ontvangen.

5. Prijs

1. De overeengekomen prijs is vast en geldt voor levering “franco huis” aan de Gemeente. In deze prijs zijn begrepen de verpakkings-, vracht- en verzekeringskosten. Alle valutarisico´s, douanekosten en in- en uitvoerrechten zijn voor rekening van de wederpartij.
2. Prijswijzigingen treden 30 dagen na schriftelijk akkoord van de Gemeente in werking.

6. Betaling

1. Tenzij uitdrukkelijk anders overeengekomen zal betaling plaatsvinden binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur, mits goedkeuring van de levering en ontvangst van alle bijbehorende documentatie zoals tekeningen, kwaliteits- en garantiecertificaten, servicemanuals, instructieboeken en handleidingen. De Gemeente is gerechtigd betaling uit te stellen, totdat de wederpartij aan al zijn openstaande verplichtingen heeft voldaan.
2. De wederpartij is verplicht op de factuur en begeleidende documenten het ordernummer van de Gemeente te vermelden. Bij niet-vermelding van één of meerdere, relevante, gegevens wordt de betalingsverplichting opgeschort totdat bedoelde gegevens zijn gemeld. Wederpartij wordt hiervan op de hoogte gesteld. Tevens dient de factuur een specificatie van de kosten te bevatten, zulks ter genoegen van de Gemeente.
3. De Gemeente kan verlangen dat de wederpartij voor haar rekening een onvoorwaardelijke en onherroepelijke bankgarantie doet afgeven door een voor de Gemeente acceptabele bankinstelling om de nakoming van de verplichtingen van de wederpartij zeker te stellen.

4. Betaling van de leverantie ontslaat de wederpartij niet van enige garantie en/of aansprakelijkheid zoals deze voortvloeit uit de tussen partijen gesloten ov€

7. Kwaliteit

1. De wederpartij garandeert dat het geleverde beantwoordt aan de overeenkomst en dat de zaken beschikken over de eigenschappen en specificaties die zijn overeengekomen, vrij zijn van gebreken, geschikt zijn voor het doel waarvoor ze zijn bestemd en voldoen aan de wettelijke eisen en overige overheidsvoorschriften alsmede aan de eisen van de binnen de branche gehanteerde veiligheids- en kwaliteitsnormen, alle zoals deze gelden op het moment van levering.

2. Indien de Gemeente constateert, dat het geleverde niet (geheel of gedeeltelijk) voldoet aan hetgeen de wederpartij conform de overeenkomst heeft gegarandeerd, is wederpartij zonder nader ingebrekestelling in verzuim.

8. Keuring en beproeving

1. De Gemeente is gerechtigd de te leveren zaken voor de levering of na de levering te keuren en/of te beproeven.
2. Ingeval van de levering van een product of nieuw product, ontwikkeld door de wederpartij, is de wederpartij verplicht de keurende instantie tijdig in te lichten omtrent het tijdstip waarop de zaak gereed is voor keuring of beproeving, teneinde de Gemeente in de gelegenheid te stellen daarbij vertegenwoordigd te zijn. Bovendien is de wederpartij verplicht de Gemeente alle voor een keuring of beproeving benodigde informatie en faciliteiten te verstrekken. De keuringskosten, inclusief ten behoeve van de keuring extra te leveren volume, zijn voor rekening van de wederpartij, uitgezonderd de personele kosten van de Gemeente. Keuring kan wettelijk zijn voorgeschreven, op initiatief van de wederpartij of op verzoek van de Gemeente plaatsvinden.
3. De Gemeente is verplicht binnen redelijke termijn na levering de mededeling te doen dat hetgeen is afgeleverd niet aan de overeenkomst beantwoordt.
4. De goedkeuring, beproeving of aanvaarding van de levering ontslaat de wederpartij niet van enige garantie of aansprakelijkheid voortvloeiend uit de overeenkomst en/of deze Algemene Inkoopvoorwaarden.
5. Onverminderd alle andere rechten en vorderingen van de Gemeente heeft de Gemeente het recht bij afkeuring van de geleverde zaak, een deel van de geleverde zaak of nog te leveren zaak, om binnen een door haar redelijk te stellen termijn van de wederpartij te verlangen:
   a. levering van het ontbrekende of
   b. herstel van de geleverde zaak of
   c. vervanging van de geleverde zaak, zonder tot enige extra betaling of vergoeding jegens de wederpartij gehouden te zijn of
   d. levering van hetgeen is overeengekomen

9. Garantie

1. De wederpartij garandeert dat de geleverde zaken voldoen aan hetgeen is overeengekomen gedurende minimaal twaalf maanden na levering c.q. gebruiksklare oplevering daarvan. Indien de zaken deel uitmaken van een groter object, bijvoorbeeld een gebouw of technische installatie, dan vangt de garantietermijn van twaalf maanden aan bij de oplevering van het grotere object, onverschillig door wie het overige gedeelte van het object is vervaardigd of geleverd.
2. Indien de garantietermijn afwijkt van de twaalf maanden, zoals vermeld in lid 1, zal dit schriftelijk vastgelegd moeten worden.
3. Alle aan herstel, vervanging van het gebrek en de weer ingebruikstelling van zaken of het grotere object verbonden kosten komen voor rekening van de wederpartij.
4. De Gemeente is gerechtigd, indien de wederpartij het gebrek niet binnen een redelijke termijn herstelt, opheft of wegneemt, het nodige op kosten van de wederpartij uit te voeren of te doen uitvoeren. Wederpartij zal hiervan op de hoogte gesteld worden.

5. Met betrekking tot vervangende of herstelde zaken vangt vanaf de levering c.q. de ingebruikstelling daarvan opnieuw een garantieperiode, over het geheel van de zaak, van twaalf maanden aan.

10. Levertijd en aflevering

1. Levering geschiedt franco huis, op de overeengekomen plaats van levering, stipt op het overeengekomen tijdstip en/of binnen de overeengekomen termijn.
2. Onverminderd het recht van de Gemeente om nakoming te vorderen en onverminderd het recht van de Gemeente tot ontbinding overeenkomstig het bepaalde in artikel 20, heeft de Gemeente de bevoegdheid om bij iedere tekortkoming van de wederpartij met betrekking tot het bepaalde in lid 1 van dit artikel, aan de wederpartij een direct opeisbare boete op te leggen tot een maximum van 5% van de koopprijs van de gehele order. Deze boete treedt niet in de plaats van de vergoeding van schade aan de zijde van de Gemeente.
3. Zodra de wederpartij weet of behoort te weten dat de levering niet, niet tijdig of niet naar behoren zal plaatsvinden, geeft hij hiervan onmiddellijk schriftelijk bericht aan de Gemeente onder vermelding van de omstandigheden die de aanleiding zijn van deze tekortkoming. Ten gevolge hiervan kan artikel 20 in werking treden.
4. Indien de zaken niet binnen de overeengekomen termijn op de overeengekomen plaats zijn afgeleverd, is de wederpartij zonder ingebrekestelling in verzuim.

11. Verpakking

1. De zaken dienen – voor zover nodig – behoorlijk te zijn verpakt en gemerkt, en dienen de plaats van bestemming in goede staat te bereiken.

2. De Gemeente heeft te allen tijde de bevoegdheid verpakkingsmaterialen aan de wederpartij te retourneren.
3. Retourzending van verpakkingsmaterialen geschiedt voor rekening en risico van de wederpartij naar het verzendadres van de wederpartij.
4. De verpakking dient op een zoveel mogelijke milieuvriendelijke wijze te geschieden en het verpakkingsmateriaal dient zoveel mogelijk milieuvriendelijk te zijn.

12. Wijzigingen

1. De Gemeente is te allen tijde bevoegd in overleg met de wederpartij de omvang en/of de hoedanigheid van de te leveren zaken te wijzigen. Wijzigingen worden schriftelijk overeengekomen.
2. Indien een wijziging naar het oordeel van de wederpartij gevolgen heeft voor de overeengekomen vaste prijs en/of het tijdstip van levering, is wederpartij verplicht, alvorens aan de wijziging gevolg te geven, de Gemeente hieromtrent zo spoedig mogelijk, uiterlijk binnen 8 dagen na de kennisgeving van de verlangde wijziging, schriftelijk te informeren. Indien deze gevolgen voor de prijs en/of levertijd naar het oordeel van de Gemeente onredelijk zijn, zullen partijen hierover in overleg treden.

13. Tekeningen, modellen, enz.

1. Alle zaken, tekeningen, modellen, gereedschappen, specificaties, bestekken en instructies die de Gemeente in het kader van de overeenkomst aan de wederpartij heeft verstrekt, of

welke de wederpartij in het kader van de overeenkomst heeft vervaardigd of heeft laten vervaardigen, blijven of worden eigendom van de Gemeente en maken onderdeel uit van de overeenkomst. De wederpartij is verplicht deze zaken van duidelijke kenmerken te voorzien.

2. De wederpartij zal de in dit artikel genoemde zaken zo spoedig mogelijk dan wel uiterlijk bij de laatste overeengekomen levering aan de Gemeente terugzenden, bij gebreke waarvan de Gemeente zijn betalingsverplichtingen mag opschorten of de kosten van vervanging van de niet teruggezonden zaken in mindering kan brengen op de aan de wederpartij te verrichten betalingen.

14. Eigendom en risico

De eigendom en het risico van de zaken gaat over van de wederpartij op de Gemeente op het moment van volledige aflevering. Als overeengekomen is dat de zaken gekeurd worden en mocht hierbij blijken dat de Gemeente de zaken afkeurt, dan wel indien bij afwijking van het te leveren, blijft het risico en eigendom bij de wederpartij.

15. Industriële en intellectuele eigendom

1. De wederpartij garandeert dat het gebruik, daaronder begrepen doorverkoop, van de door haar geleverde zaken, of van de door haar ten behoeve van de Gemeente gekocht of vervaardigde hulpmiddelen geen inbreuk zal opleveren op octrooirechten, merkrechten, modelrechten, auteursrechten of andere rechten van derden.
2. De wederpartij vrijwaart de Gemeente voor aanspraken, die voortvloeien uit enigerlei inbreuk op de in het vorige lid bedoelde rechten en wederpartij zal de Gemeente alle schade vergoeden die het gevolg is van enige inbreuk.

16. Geheimhouding

De wederpartij verplicht zich tot geheimhouding tegenover derden van tekeningen, modellen, constructieschema's, technische bescheiden en andere informatie en know how in de ruimste zin van het woord, afkomstig van de Gemeente, of die, inzake de levering te zijner kennis zijn gebracht of gekomen. Deze informatie is en blijft eigendom van de Gemeente.

17. Aansprakelijkheid

1. Wederpartij is bij de uitvoering van de overeenkomst aansprakelijk voor alle schade, gevolgschade daaronder begrepen, en gehouden tot vergoeding van bedrijfsschade, schade voortvloeiende uit aanspraken van derden jegens de Gemeente of welke andere schade dan ook.
2. Wederpartij vrijwaart de Gemeente terzake van alle aanspraken van derden ter vergoeding van schade die verband houdt met de uitvoering van de overeenkomst door de wederpartij.
3. De wederpartij zal zich tegen aansprakelijkheid als bedoeld in dit artikel voldoende verzekeren en verleent de Gemeente desgewenst inzage in de betreffende polissen.
4. De Gemeente is niet aansprakelijk voor enige schade of enig letsel van welke aard ook en op welke wijze ontstaan of toegebracht aan de wederpartij of aan de wederpartij toebehorende goederen of bij hem in dienst zijnde personen of derden die de wederpartij bij de uitvoering van de overeenkomst inzet, een en ander behoudens in geval van opzet of grove schuld van de Gemeente.

18. Verzekering

1. De wederpartij is verplicht de zaken die wederpartij ter bewerking of verwerking in het kader van de overeenkomst met de Gemeente ontvangt, dan wel voor de Gemeente onder zich houdt op de gebruikelijke polisvoorwaarden te verzekeren tegen schade, verlies of diefstal. Op eerste verzoek van de Gemeente dient een kopie van deze polis aan de Gemeente te worden overlegd.
2. Ingeval de wederpartij zaken voor de Gemeente houdt is de wederpartij, verplicht op voorafgaand verzoek de Gemeente als mede-verzekerde in de betreffende polissen te laten vermelden.

19. Overdracht van verplichtingen

De wederpartij is niet gerechtigd de rechten en verplichtingen uit deze algemene voorwaarden en de daarop gebaseerde overeenkomst zonder schriftelijke toestemming van de Gemeente aan een derde over te dragen. Aan deze toestemming kunnen door de Gemeente voorwaarden worden verbonden.

20. Ontbinding

1. Onverminderd alle andere rechten tot ontbinding is de Gemeente bevoegd de overeenkomst door een schriftelijke verklaring zonder nadere ingebrekestelling, geheel of gedeeltelijk te ontbinden, zonder rechterlijke tussenkomst indien:
   a. de wederpartij tekortschiet in de nakoming van zijn verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst;
   b. de wederpartij in staat van faillissement wordt verklaard of aan hem, al dan niet voorlopig, surseance van betaling is verleend;
   c. door of vanwege de wederpartij, enig voordeel is aangeboden of verschaft aan ondergeschikten van de Gemeente.
2. Indien de overeenkomst is ontbonden is de wederpartij verplicht de prijs, voor zover reeds betaald, aan de Gemeente terug te betalen, vermeerderd met de wettelijke rente van het betaalde bedrag vanaf de dag waarop dit is betaald. Indien de overeenkomst gedeeltelijk is ontbonden betreft het een evenredige terugbetaling alleen voor zover de betalingen op het ontbonden gedeelte betrekking hebben.
3. Door de ontbinding worden de openstaande vorderingen van de Gemeente onmiddellijk opeisbaar.
4. De wederpartij verplicht zich op het eerste moment dat de wederpartij weet van een aanvraag van zijn faillissement of surseance van betaling hiervan onmiddellijk mededeling te doen aan de Gemeente. Ook bij verlening van surseance of faillietverklaring dient wederpartij hiervan onmiddellijk mededeling te doen.
5. Gemeente behoudt zich het recht voor bij prijsverhogingen de overeenkomst te ontbinden.
6. In geval van ontbinding als bedoeld in lid 1 is de Gemeente nimmer tot welke vorm van schadevergoeding ook gehouden. De wederpartij is gehouden de Gemeente te vrijwaren ter zake van vorderingen van derden die tengevolge van de ontbinding mochten ontstaan.

21. Geschillen

Geschillen tussen partijen, daaronder begrepen die welke slechts door één der partijen als zodanig worden beschouwd, zullen zoveel mogelijk door middel van goed overleg of door arbitrage tot een oplossing worden gebracht. Indien partijen niet tot een oplossing komen zullen de geschillen worden berecht door de bevoegde rechter te Zwolle. Een geschil wordt geacht aanwezig te zijn, zodra één van de partijen zulks schriftelijk, aangetekend, verklaart.

Bijzondere inkoopvoorwaarden dienstverlening

22. Toepassing

Ter aanvulling op de Algemene Inkoopvoorwaarden van 2001 gelden met uitdrukkelijke uitsluiting van soortgelijke verkoopvoorwaarden van de wederpartij onderstaande voorwaarden met betrekking tot dienstverleningen ten behoeve van de Gemeente. Deze bijzondere inkoopvoorwaarden zijn eveneens van toepassing op overeenkomsten tot aanneming van werk.

23. Algemeen

1. Onder dienstverleningen zijn alle voorkomende werkzaamheden begrepen die door de Gemeente aan de wederpartij zijn opgedragen al dan niet met gelijktijdige medelevering van zaken en ongeacht de vorm (aanbesteding, regie, enz.) waarin de opdracht is verstrekt.
2. Dienstverleningen dienen nauwkeurig en door ter zake deskundigen alsmede vakbekwaam personeel te geschieden onder behoorlijke leiding en toezicht van de wederpartij.
3. Het personeel van de wederpartij dient zich te houden aan de instructies die de Gemeente nodig oordeelt in verband met de orde of de geregelde gang der werkzaamheden.
4. Voor zover de wederpartij vóóraf schriftelijk van de Gemeente toestemming heeft verkregen om een of meer onderaannemers in te schakelen, geldt alles wat in deze voorwaarden is bepaald, in dezelfde mate voor die betreffende onderaannemers en hun personeelsleden.
5. Aan personen, ingezet door de wederpartij, kan de Gemeente de toegang tot de terreinen van de Gemeente mits gemotiveerd ontzeggen, in welk geval de wederpartij onverwijld ander personeel moet inschakelen.

24. Veiligheid

De wederpartij is verplicht de wettelijke (arbo) bepalingen en voorschriften op te volgen, zonder dat hierdoor voor de Gemeente kosten optreden.

25. Werkomvang en controle

1. Bij uitvoering van de werkzaamheden op basis van uurtarieven en/of eenheidshandelingen moeten de weekstaten met werktijden c.q. eenheidshandelingen door de Gemeente worden afgetekend en dient een kopie aan de Gemeente te worden verstrekt. Niet voor akkoord getekende uren c.q. eenheidshandelingen worden niet vergoed.
2. Werk dat buiten de verstrekte opdracht door de wederpartij wordt uitgevoerd, wordt door de Gemeente slechts dan betaald indien voor het (meer)werk alsnog een uitdrukkelijke schriftelijke opdracht wordt verstrekt. De verrekening van minderwerk wordt, tenzij anders overeengekomen, in onderling overleg bepaald.

26. Wet Ketenaansprakelijkheid

1. Facturen betrekking hebbende op dienstverleningen dienen vergezeld te worden respectievelijk dienen te verwijzen naar een werkstaat waaruit blijkt welke personen op welke dagen en gedurende hoeveel uur per dag voor het werk zijn ingezet. De persoonsvermelding omvat naam, geboortedatum en Sofinummer. Voorts dient de wederpartij te verklaren dat genoemde personen op het moment van werkuitvoering bij hem in loondienst waren.
2. De Gemeente heeft het recht te controleren of terzake van het werk wordt voldaan aan de verplichtingen die voor de wederpartij voortvloeien uit wettelijke bepalingen. De Gemeente kan bij de wederpartij inzage verlangen in de administratie in verband met de afdracht van premies en loonbelasting terzake van het werk.
3. Behoudens schriftelijke toestemming van de Gemeente is het de wederpartij niet toegestaan werkzaamheden uit te besteden aan onderaannemers dan wel personeel in te huren van derden. Als de wederpartij de levering of het werk na verkregen toestemming opdraagt aan een onderaannemer dient hij hiervoor een schriftelijk contract op te stellen, waarin de voorwaarden zoals overeengekomen tussen Gemeente en wederpartij van toepassing zullen zijn.
4. In geval van onderaanneming dient de wederpartij te bedingen dat de onderaannemer wekelijks ten genoege van de wederpartij gegevens verstrekt waaruit blijkt welke personen in dienst van de onderaannemer op het betreffende project werkzaam zijn en dat door de onderaannemer(s) ten aanzien van de inhoudingen en afdrachten van premies en loonbelasting aan hun verplichtingen is voldaan.
5. Op eerste verzoek van de Gemeente overlegt de wederpartij een recente “verklaring omtrent betalingsgedrag” welke inzicht verschaft in de betaling van premies en loonbelasting door de wederpartij en/of zijn onderaannemer(s) aan bedrijfsvereniging en fiscus.

27. Betaling

1. De Gemeente zal slechts betalen zodra de levering, werk, of het gedeelte waarop een termijnbetaling betrekking heeft, door de wederpartij naar genoegen is opgeleverd, en nadat de wederpartij haar desgevraagd heeft aangetoond dat hij de bij het werk betrokken werknemers het hun toekomende deel al heeft betaald, alsmede dat hij de voor deze werknemers verschuldigde premies sociale verzekering en loonheffing heeft betaald.
2. De Gemeente heeft steeds het recht het door de wederpartij terzake van het werk verschuldigde premies sociale verzekeringen en loonheffing, waarvoor de Gemeente ingevolge de Wet Ketenaansprakelijkheid hoofdelijk aansprakelijk is aan de wederpartij te betalen door storting op diens geblokkeerde rekening in de zin van genoemde Wet Ketenaansprakelijkheid. Indien met de wederpartij een bepaald percentage is overeengekomen, dat van het kostenbestanddeel door de Gemeente op de G-rekening zal worden gestort, is de Gemeente gerechtigd dit percentage te wijzigen indien mocht blijken dat het overeengekomen percentage als bedoeld niet overeenstemt met het door de wederpartij werkelijk verschuldigde percentage sociale verzekeringen en loonheffing.
3. Onverminderd het in het voorgaande lid bepaalde is de Gemeente te allen tijde gerechtigd de hiervoor bedoelde bedragen aan premies sociale verzekeringen en loonheffing van de (onder)aannemingssom in te houden, en namens de wederpartij rechtstreeks aan de betrokken bedrijfsvereniging en/of de ontvanger van de directe belastingen te voldoen. In

het geval als bedoeld in het voorgaande lid en onderhavig lid is de Gemeente door betaling hiervan jegens wederpartij gekweten, voor zover het deze bedragen betreft.

28. Hulpmiddelen

1. Voor zover niet anders bepaald, dient de wederpartij zelf zorg te dragen voor alle ten behoeve van de uit te voeren werkzaamheden benodigde middelen van deugdelijke kwaliteit zoals persoonlijke veiligheids- en uitrustingsmiddelen, veiligheidsgereedschappen, lasapparatuur, ladders, steigers, e.d. Indien van toepassing geldt dit ook voor het aanvragen en bekostigen van benodigde vergunningen.
2. Indien de wederpartij, nadat de Gemeente daarvoor toestemming heeft gegeven, uitzonderingsgewijs gebruik kan maken van hulpmiddelen, gereedschappen e.d. toebehorende aan de Gemeente of aan derden, dan is het gebruik voor risico van wederpartij en is wederpartij aansprakelijk voor alle schade die door dit gebruik mocht ontstaan.

29. Voorzieningen

1. Het is de wederpartij zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Gemeente niet toegestaan van de terreinen, magazijnen, werkplaatsen, was- en kleedlokalen, toiletten en kantines van de Gemeente gebruik te maken.
2. Indien zulks naar het oordeel van de Gemeente doelmatig is, kan de Gemeente de wederpartij op een centraal punt, onder de bij de Gemeente gebruikelijke voorwaarden, voor rekening van de wederpartij elektriciteit voor werkzaamheden beschikbaar stellen.
3. Indien bij de opdrachtverlening is overeengekomen dat de wederpartij zorg draagt voor een bouwkeet en een eventuele opslagkeet voor goederen en gereedschappen c.q. een keet met sanitaire voorzieningen dan geldt het bepaalde in artikel 24 aangaande het onderwerp “veiligheid” in gelijke mate binnen bedoelde keten. De opstellingsplaats van keten wordt door de Gemeente aangegeven.
4. Tenzij anders overeengekomen zijn alle voorzieningen voor deze keten alsook de kosten van het gebruik hiervan (elektriciteit, telefoon, water enz.) voor rekening van de wederpartij.

30. Montage

1. Tenzij anders overeengekomen bevat montage ook het interne transport van de te monteren delen en de vereiste hulpmiddelen naar de opstellingsplaats.
2. Indien de montage tegen een vooraf overeengekomen prijs wordt uitgevoerd omvat deze prijs alle door de wederpartij te maken kosten om te komen tot een bedrijfsvaardige opstelling van de betreffende zaken met inbegrip van de reis- en verblijfskosten van montagepersoneel, kosten van werktuigen en andere middelen nodig voor de montage.
3. Aan het einde van de montage dienen alle apparaten, installaties of onderdelen daarvan volledig in de toestand gebracht te worden als voor de bedrijfsvoering vereist is. In dit verband wordt speciaal gewezen op verbindingen tijdens de montage gemaakt zoals lasnaden, boutverbindingen, e.d.

31. Diversen

1. De werktijden van het personeel van de wederpartij (dagelijkse werktijden, ADV- en of verlofdagen) moeten in voldoende mate aansluiten bij de werktijden van het bij de uitvoering betrokken personeel van de Gemeente.
2. De uitvoering van de werkzaamheden waarvan de wederpartij, de Gemeente of derden hinder kunnen ondervinden, dienen vooraf met de Gemeente besproken te worden.
3. De wederpartij is verplicht toe te laten dat op of in de nabijheid van de plaats waar de wederpartij werkzaam is, door de Gemeente of derden aan wie de Gemeente daartoe opdracht verleent, eveneens werkzaamheden worden verricht.
4. Wanneer de bedrijfsomstandigheden dit vorderen moet de wederpartij op verlangen van de Gemeente zijn werkzaamheden onderbreken. Omtrent de consequenties van hierdoor eventueel optredende kostenverhogingen alsmede wijzigingen in doorlooptijd zal zo mogelijk vooraf overleg plaatsvinden.
5. Indien de Gemeente van oordeel is dat met het voorhanden zijnde personeel en de voorhanden zijnde hulpmiddelen de overeengekomen termijnen in redelijkheid niet aangehouden kunnen worden, dan kan de Gemeente uitbreiding van personeel, invoering van meer ploegen dan wel weekend-werk of andere maatregelen verlangen. De wederpartij dient zo snel mogelijk aan een dergelijk verlangen te voldoen en kan hieraan geen recht op extra betaling ontlenen.
6. Het opslaan van goederen, installaties, hulpwerktuigen e.d. op de terreinen of in de gebouwen van de Gemeente, kan slechts plaatsvinden nadat hiervoor door de Gemeente schriftelijke toestemming is verleend en een plaats voor de opslag is aangewezen.
7. Gedurende de periode dat de wederpartij werkzaam is, dient deze ten genoege van de Gemeente te zorgen voor het schoonhouden van het hem toegewezen gedeelte van het terrein en gebouwen.
8. Het afvoeren van gereedschappen, andere hulpmiddelen, restmaterialen en dergelijke kan alleen plaatsvinden nadat de Gemeente hiervoor schriftelijke toestemming heeft gegeven. Tevens behoudt de Gemeente zich het recht voor om op de afvoer controle uit te oefenen.

Bijlage 11. Formulier Nota van inlichtingen

Inschrijvers kunnen uitsluitend **per e-mail vragen indienen n.a.v. de ontvangen stukken**. Deze vragen dient Inschrijver met behulp van onderstaande tabel, als Word-document in te dienen.

Vraagnr.	Verwijzing Document	Vraag
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		

Bij meer vragen, tabel zelf aanvullen.

Inschrijvers kunnen uitsluitend **per e-mail opmerkingen indienen en / of wijzigingen voorstellen inzake de concept Overeenkomst**. Deze opmerkingen dient Inschrijver met behulp van onderstaande tabel, als Word-document in te dienen.

Inschrijver heeft de volgende tekstsuggesties/-voorstellen m.b.t de Overeenkomst	
Artikel	**Tekstsuggesties/-voorstellen**

Bijlage 12. Social Return

De gemeente Zwolle heeft in 2013 besloten om in iedere aanbesteding Social Return als bijzondere uitvoeringsvoorwaarde op te nemen. De gemeente heeft gekozen voor de bouwblokken methode voor de invulling van Social Return. Kenmerkend voor deze aanpak is de “bouwblokken”-structuur met een transparante waardebepaling. Dit heeft voor u als voordeel dat u kunt kiezen uit meerdere manieren om uw Social Return verplichting in te vullen en dat u van iedere activiteit vooraf weet wat de waarde hiervan is.

De aanbieder verplicht zich om bij gunning 5% van de opdrachtwaarde aan te wenden voor Social Return activiteiten. De activiteiten mogen in de opdracht worden uitgevoerd maar ook in de bedrijfsvoering van de opdrachtnemer of bij een onderaannemer of toeleverancier. Voorwaarde is wel dat het een nieuwe, aanvullende activiteit betreft en dat deze activiteit alleen bij gemeente Zwolle wordt opgegeven. Bestaande of reeds eerder uitgevoerde activiteiten worden niet meegenomen.
De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het nakomen van zijn Social Return-verplichtingen (ook indien de activiteiten bij bijv. een toeleverancier worden uitgevoerd).

Het Bureau Social Return (socialreturn@zwolle.nl) adviseert en faciliteert de opdrachtnemer bij de invulling van Social Return. De opdrachtnemer kan zelf, in samenspraak met het BSR, de verschillende Social Return-inspanningen combineren in een voor hem optimale mix. De opdrachtnemer weet vooraf welke waarde aan de verschillende inspanningen wordt toegekend.

Om de waarde van de inspanningen met betrekking tot de Social Return-verplichting te kunnen meten, wordt de gerealiseerde Social Return-inspanning uitgedrukt in een “relatieve inspanningswaarde”. Deze inspanningswaarde is gebaseerd op de relatieve afstand van de uitkeringsgroep en de inspanning die geleverd moet worden om deze medewerker een jaar in dienst te nemen.

Tabel: Bouwblokken[1]

Soort en evt. duur van de uitkering	Waarde Social Return (op basis van een jaarcontract fulltime)
WWB < 2 jaar	€ 30.000,=
WWB > 2 jaar	€ 40.000,=
WW < 1 jaar	€ 10.000,=
WW > 1 jaar	€ 15.000,=
WIA / WAO	€ 30.000,=
Wajong	€ 35.000,=
55+	€ 5.000,= extra op bovenstaand bedrag
BBL traject[2]	€ 10.000,=
BOL traject[2]	€ 5.000,=
WSW inzet	Betaalde rekeningen aan SW-bedrijf
MVO activiteiten	P.M. (€ 100,= per besteed uur)

[1] Bron Expertisecentrum Social Return Bouwblokken v1-1-2014
[2] Deze activiteit kan alleen worden opgenomen indien de duur van de arbeidsovereenkomst overeenkomt met de eisen die de opleiding aan een overeenkomst stelt

Een voorbeeld:
De in te zetten waarde Social Return is € 15.000,=. De Opdrachtnemer kan voor dit bedrag een "<2 jaar in WWB" voor een half jaar aan het werk zetten of een "> 1 jaar in WW" één jaar aan het werk zetten om te voldoen aan de Social Return-verplichting binnen de overeenkomst.

Het proces voor gunning
Mocht u vragen hebben over de invulling van Social Return, een toelichting willen hebben over de verschillende bouwblokken of willen weten of uw specifieke oplossing voor de invulling van de mogelijke Social Return verplichting ook realiseerbaar is kunt u dit aangeven conform de beschreven procedure zoals opgenomen in paragraaf 3.3 van dit beschrijvend document. Mochten er meerdere opdrachtnemers zijn met vergelijkbare vragen kan de gemeente ervoor kiezen om een informatie sessie te organiseren.

Het proces na gunning
De opdrachtnemer neemt na gunning, binnen 1 week contact op met het Bureau Social Return (socialreturn@zwolle.nl). In samenspraak met het BSR wordt door de opdrachtnemer een plan van aanpak opgesteld op welke wijze de verplichting wordt ingevuld. Het plan bestaat uit de navolgende onderdelen:

1. Opdrachtsom, of in het geval dat deze nog niet bekend is de verwachtte opdrachtsom
2. Keuze welke bouwblokken worden ingezet
3. Indien door de opdrachtgever maatschappelijke activiteiten worden ingezet zal vooraf een waarde door het Bureau Social Return worden bepaald.
4. Eventueel tussen evaluaties, inclusief eventuele bewijsstukken
5. Eind evaluatie, inclusief eventuele bewijsstukken
6. Akkoord Bureau Social Return

Het resultaat van deze fase is een plan wat concreet en realiseerbaar is. Dit plan is gereed en goedgekeurd door het BSR binnen 6 weken na gunning opdracht. Het Bureau Social Return kan deze termijn verlengen tot maximaal 12 weken.

Tussen- en eindevaluatie
Conform het goedgekeurde plan levert de opdrachtnemer op de afgesproken tijdstippen de tussen en eindevaluaties op dit inclusief de opgenomen bewijsstukken. In samenspraak met Bureau Social Return zal gekeken worden naar de voortgang en indien noodzakelijk zal het plan van aanpak worden aangepast. Alle wijzigingen dienen goedgekeurd te worden door het BSR.

Tips
Werkt u met onderaannemers?
Neem dan in uw contracten met onderaannemers ook een Social Return verplichting op.

Het aanbod is breder dan (vaak) wordt gedacht.
Het idee heerst dat de gemeenten en het UWV alleen mensen bemiddelen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Natuurlijk zijn wij altijd op zoek naar die werkgever die voor deze mensen de juiste plek hebben maar voor de invulling van Social Return kunt u ook denken aan mensen die pas werkloos zijn geworden of aan die leerling die een BBL plek nodig heeft om zijn/haar opleiding te kunnen afronden.

Wees creatief
Denk voor de invulling van uw Social Return verder dan de opdracht. Bent u nog op zoek naar de juiste kracht op uw administratie of in de catering? Of heeft uw schoonmaakbedrijf nog mensen nodig? Door wie wordt het onderhoud van uw tuin gedaan? Is 1 van uw leveranciers of opdrachtgevers op zoek naar personeel? Dit zijn allemaal kansen om uw Social Return verplichting in te vullen.

Check haalbaarheid
Hoewel er op dit moment veel mensen werkloos zijn, is dit geen garantie dat wij voor iedere functie (m.n. bij functies met specifieke eisen bijv. ten aanzien van de gevolgde opleidingen) de juiste kandidaat hebben. Aarzel dan ook niet om het Bureau Social Return te contacteren bij de planvorming.

Bijlage 13. Bijlage COS610

1 Inleiding

Binnen de gemeente Zwolle maakt interne controle een integraal onderdeel uit van onze bedrijfsvoering.

Met ingang van 2014 is de regelgeving vanuit het accountantsberoep aangescherpt over het gebruiken van IC's door de organisatie. Wil de accountant gebruik maken van onze IC's met zo min mogelijk eigen werkzaamheden, dan geeft de aangescherpte regelgeving drie kenmerken om tot een volwaardige audit-functie te komen.

Het gaat om de volgende aangescherpte vereisten:
1. **Objectiviteit**: staan de IC-functionarissen los van de organisatie en rapporteren zij direct aan de hoogste leiding?
2. **Deskundigheid**: zijn functionarissen getraind, niet alleen op de inhoud van het proces, maar ook op de (ontwikkelingen in) controletechniek?
3. Het hebben van een 'systematische en gedisciplineerde aanpak' waaronder het toepassen van een **systeem van kwaliteitsbeheersing**.

Hieronder wordt ingegaan op de drie verscherpte vereisten.

2 De drie aangescherpte vereisten

2.1 Objectiviteit en deskundigheid

De scores op de criteria objectiviteit en deskundigheid zijn geen absolute waarden. Zij kunnen als een continuüm worden gezien. De standaard geeft een aantal voorbeelden waarmee de accountant de score op het continuüm kan bepalen. Voor objectiviteit zijn dat onder meer de (onafhankelijke) positionering van de afdeling binnen de organisatie, het aanwezig zijn van beleidslijnen en procedures, de besluitvorming over arbeidscontracten door de toezichthoudende organen en het vrij van beperkingen kunnen opereren en rapporteren aan de toezichthoudende organen.

Voor deskundigheid zijn dat onder meer het aanwezig zijn van adequate procedures voor het aannemen, adequate kennis en ervaring op het gebied van controle en financiële verslaggeving, het hebben van voldoende resources voor het te verrichten werk en het lidmaatschap van een professionele beroepsgroep waardoor verplicht professionele standaarden moeten worden toegepast en nageleefd. Op beide criteria afzonderlijk moet de interne accountantsfunctie voldoende scoren.

Een gebrek aan objectiviteit kan niet worden gecompenseerd door een hoge mate van deskundigheid. (Bron: PWC Spotlight Jaargang 20 - 2013 uitgave 4).

2.1.1 Objectiviteit

De interne controle wordt momenteel (medio 2015) uitgevoerd vanuit twee verschillende afdelingen:
- Afdeling BAC, onderdeel van de eenheid Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Afdeling AFA, onderdeel van de eenheid Advies en Faciliteiten

Er wordt een controleplan door AFA en door BAC opgesteld. Het plan van AFA en de tweemaal per jaar opgestelde rapportages wordt met het gemeentebrede BVO (Bedrijfsvoeringsoverleg) besproken.

Hierin zitten (financiële/control) vertegenwoordigers vanuit elke eenheid. Na goedkeuring worden deze documenten aan de directie aangeboden. Het controleplan en de rapportages van Sociale Zaken blijft binnen de eenheid.

De huidige accountant heeft geconstateerd, dat het onderdeel Sociale Zaken onvoldoende is gepositioneerd. Er is bijvoorbeeld geen rechtstreekse rapportagelijn naar de directie. Om over het boekjaar 2014 voldoende zekerheid te krijgen, is met de accountant afgestemd om de uitgevoerde interne controlewerkzaamheden te laten reviewen door de afdeling AFA. Door de accountant is aangegeven dat deze afdeling onafhankelijk opereert.

De totstandkoming van de jaarrekening wordt centraal gecoördineerd door het kernteam. Deze wordt voorgezeten door de Concernstaf. Ook AFA is onderdeel van dit team.

Externe inhuur van interne controlewerkzaamheden wordt centraal gecoördineerd vanuit de afdeling AFA. Dit geldt bijvoorbeeld voor het proces Grondexploitatie.

Ambitie
Het voornemen is om in de loop van 2015 de interne controlewerkzaamheden van de afdeling BAC te integreren met de afdeling AFA. Dit geldt voor zowel de inhoudelijke werkzaamheden alsmede de positionering van de medewerkers. Vanaf 2016 zal dit naar alle waarschijnlijk volledig zijn geïmplementeerd.

2.2 Deskundigheid

De interne controle binnen Sociale Zaken wordt in beginsel uitgevoerd door een tweetal ICF's. Binnen de afdeling AFA zijn 2 medewerkers in vaste dienst (waar één de coördinator van de gemeentebrede IC is). Het zijn ervaren teams, waarvan de meesten al bijna 10 jaar IC's uitvoeren voor de gemeente Zwolle. De meeste van deze IC-ers hebben minimaal een HBO-opleiding.
Daarnaast maakt de accountant bij de uitvoering van zijn controle gebruik van de uitkomsten van onze IC's. De mate waarin de accountant hiervan gebruik maakt, wordt bepaald door de beoordeling van de accountant van de kwaliteit van opzet en uitwerking van onze IC's. Dit brengt met zich mee dat onze IC's aan bepaalde minimale kwaliteitseisen moeten voldoen.
Door de IC-ers zijn de afgelopen jaren opleidingen/trainingen gevolgd. Dit zijn inhoudelijke trainingen alsmede actualiteitenbijeenkomsten.
Voor de externe inhuur geldt dat ook zij minimaal een HBO-opleiding moeten hebben. Daarnaast geldt dat gevorderde kennis van overheidsfinanciën een must is om ingehuurd te worden.
Het deskundigheidsniveau is in het verleden altijd als goed beoordeeld door de gecontracteerde accountant(s).

2.3 Systematische en gedisciplineerde benadering van IC inclusief kwaliteitsbeheersing

Dit criterium is nieuw. Het gaat daarbij onder meer om een cultuur die kwaliteit erkent en committeert aan ethische principes en professionele standaarden, het onderworpen zijn aan continue ontwikkeling en training, een systeem van performance-evaluatie, een formeel systeem van supervisie en review, en een systeem van kwaliteitsreviews. En de functionaris die verantwoordelijk is voor kwaliteitsbeheersing heeft voldoende ervaring, autoriteit en mogelijkheden om die rol goed te vervullen.

Jaarlijks wordt in de eerste maanden van het nieuwe boekjaar een gemeentebreed intern controleplan opgesteld. Het controlejaarplan wordt in samenspraak met de eenheden besproken onder regie van de interne controle functie (ICF). Het plan wordt daarna met de accountant besproken. Na interne overeenstemming wordt het plan door de directie vastgesteld.

Buiten het gemeentebrede plan stelt de eenheid Sociale Zaken en Werkgelegenheid een eigen controleplan op die binnen deze eenheid wordt vastgesteld.
De controles worden risicogericht uitgevoerd. Niet elk proces wordt elk jaar even uitgebreid beoordeeld. Afhankelijk van de uitkomst van de laatste rapportages, de recente ontwikkelingen en de omvang in euro's van het proces wordt het risicoprofiel bepaald. Tweemaal per jaar wordt gerapporteerd over de processen tot op directieniveau. Een aantal processen wordt vanuit risico oogpunt elke periode beoordeeld. In februari/maart vindt IC op de jaarrekening plaats.
De huidige en vorige accountant konden gedurende de controleperiode steunen op de uitgevoerde interne controlewerkzaamheden. De kwaliteit wordt door de huidige accountant als goed beschouwd en voldoet aan de regelgeving zoals opgenomen in COS610. Aandachtspunt is om 2015 het controleplan op een gedetailleerder niveau te beschrijven.

Naast het tussentijds klankborden worden de uitgevoerde controles onderling gereviewed. Het is een bewuste keuze om de reviewwerkzaamheden op deze manier uit te voeren en niet bij de coördinator te beleggen. Op deze wijze wordt het lerend vermogen van de medewerkers vergroot en wordt de onderlinge vervangbaarheid vergroot. De review wordt van elk proces afzonderlijk vastgelegd. De IC-coördinator heeft de verantwoordelijkheid over de termijn en de kwaliteit van de reviews.

Ambitie
IC maakt één controleplan met voldoende diepgang en stemt dit vervolgens formeel af met gecontracteerde accountant om te beoordelen of dit voor rechtmatigheid compleet en voldoende is: eventueel aanvullen of zaken heroverwegen in het licht van rechtmatigheid. Na overeenstemming met de accountant wordt het plan intern besproken en eventueel aangevuld. Uiteindelijke vaststelling geschiedt door directie.
De accountant formuleert het controleplan op basis van afgestemde IC plan.

3 Accountantsverslag jaarrekening 2014

In het accountantsverslag 2014 is de onderstaande tekst opgenomen waaruit blijkt dat de gemeente Zwolle voldoet aan de richtlijnen COS610:
Voor 2014 zijn door Zwolle aanvullende werkzaamheden uitgevoerd. Op grond van deze werkzaamheden kunnen wij steunen op de interne controle en wordt voldaan aan de nieuwe richtlijnen COS 610. Wel dient op onderdelen de diepgang van de controles te worden aangescherpt. In enkele gevallen wordt teveel gecontroleerd, in enkele gevallen sluit de interne controle niet geheel aan op de door ons te verrichten werkzaamheden. Wij hebben afgesproken om hier medio 2015 een sessie voor te organiseren om de controlewerkzaamheden nog beter op elkaar aan te laten sluiten. Basis hiervoor zal een door Zwolle geactualiseerd (en meer concreet ingevuld) interne controleplan zijn.

Bijlage 14. Diverse bijlagen

- Interne controleplan (IC) 2015
- Managementletter 2014 PWC 1 0
- Accountant verslag 2014

(Bijlagen worden toegevoegd aan het digitale Aanbestedingsdocument)

Zwolle

Besluit

Jaargang	2015
Nummer	1
Onderwerp	Vaststellen programma van eisen aanbesteding accountantsdiensten

De raad van de gemeente Zwolle;

besluit:

1 De accountantsopdracht voor 2016 en verder aan te besteden conform de daarvoor geldende Europese richtlijnen
2 Het programma van eisen vast te stellen met als belangrijkste uitgangspunten:
a. gunning op basis van economisch meest voordelige inschrijving met als criteria: All-in prijs 40% en Kwaliteit 60%
b. de looptijd van de overeenkomst bedraagt 4 jaar met mogelijkheid tot verlenging met 2 maal 1 jaar
3 In te stemmen met de selectieprocedure waarin het afstemmingscomité intensief wordt betrokken

Aldus besloten in de openbare vergadering van 24 augustus 2015,

de voorzitter,

de griffier,

PARTIJ VAN DE ARBEID

Motie rol accountant

Zwolle, 24 augustus 2015

De gemeenteraad van Zwolle in vergadering bijeen op maandag 24 augustus 2015,

Gelezen hebbende het voorstel Vaststelling Programma van Eisen aanbesteding accountantsdiensten:

Overwegende dat:

Sinds de financiële crisis er steeds kritischer gekeken wordt naar de rol van de diverse financiële toezichthouders, waaronder die van de grote accountantsbureaus:

De accountants de laatste jaren naast hun controlerende werkzaamheden ook steeds meer adviserende opdrachten vervullen, waardoor rollen door elkaar kunnen lopen:

Het ongewenst is dat het accountantsbureau dat de gemeentelijke jaarstukken controleert in diezelfde gemeente ook andere (advies)opdrachten vervult:

Constaterende dat:

In het voorliggende voorstel niet is meegenomen dat de nieuwe accountant alleen de jaarstukken controleert maar geen andere (advies)werkzaamheden verricht:

Roept het college op:

In het vervolgproces om te komen tot een nieuwe accountant mee te nemen dat deze geen andere (advies)werkzaamheden voor de gemeente Zwolle verricht:

Na te gaan hoe e.e.a. juridisch is vast te leggen en hierover de raad te informeren:

En gaat over tot de orde van de dag:

Partij van de Arbeid,

Eefke Meijerink